ภูมิราชภักดี
BHUMIRAJ BHAKDI

บรรดา

ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน

ร่วมใจ พิมพ์

น้อมเกล้าฯถวายด้วยความภักดี

ต่อ ยง

ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙

พ.ศ. ๒๔๙๗

In Commemoration of His Majesty the
King Bhumipol Adulyadej
By Officials, Merchants and the
General Public.
1954

ภูมิราชภักดี
BHUMIRAJ BHAKDI
1954

สมุด
ภูมิราชภักดีราชานุสสรณ์
ในรัชชกาลที่ ๙
พุทธศักราช ๒๔๙๗

In Commemoration of
H. M. The King Bhumipol Adulyad
B. E. 2497

ขอเดชะ พระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้าบรรดาผู้มีรูป, ประวัติ อยู่ในสมุดเล่มนี้

ร่วมกันจัดพิมพ์ทูลเกล้าถวายความภักดี

ขอให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทั้งสองพระองค์,

สมเด็จเจ้าฟ้าหญิงพระราชธิดา, สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์

น้อย เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ์ จงทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า ข้าราชการ พ่อค้า คหบดี ประชาชน

ผู้สร้างสมุดทั้งปวง

พระบาทสมเด็จพระปรมินทร
มหาภูมิพลอดุลยเดช
รัชกาลที่ ๙

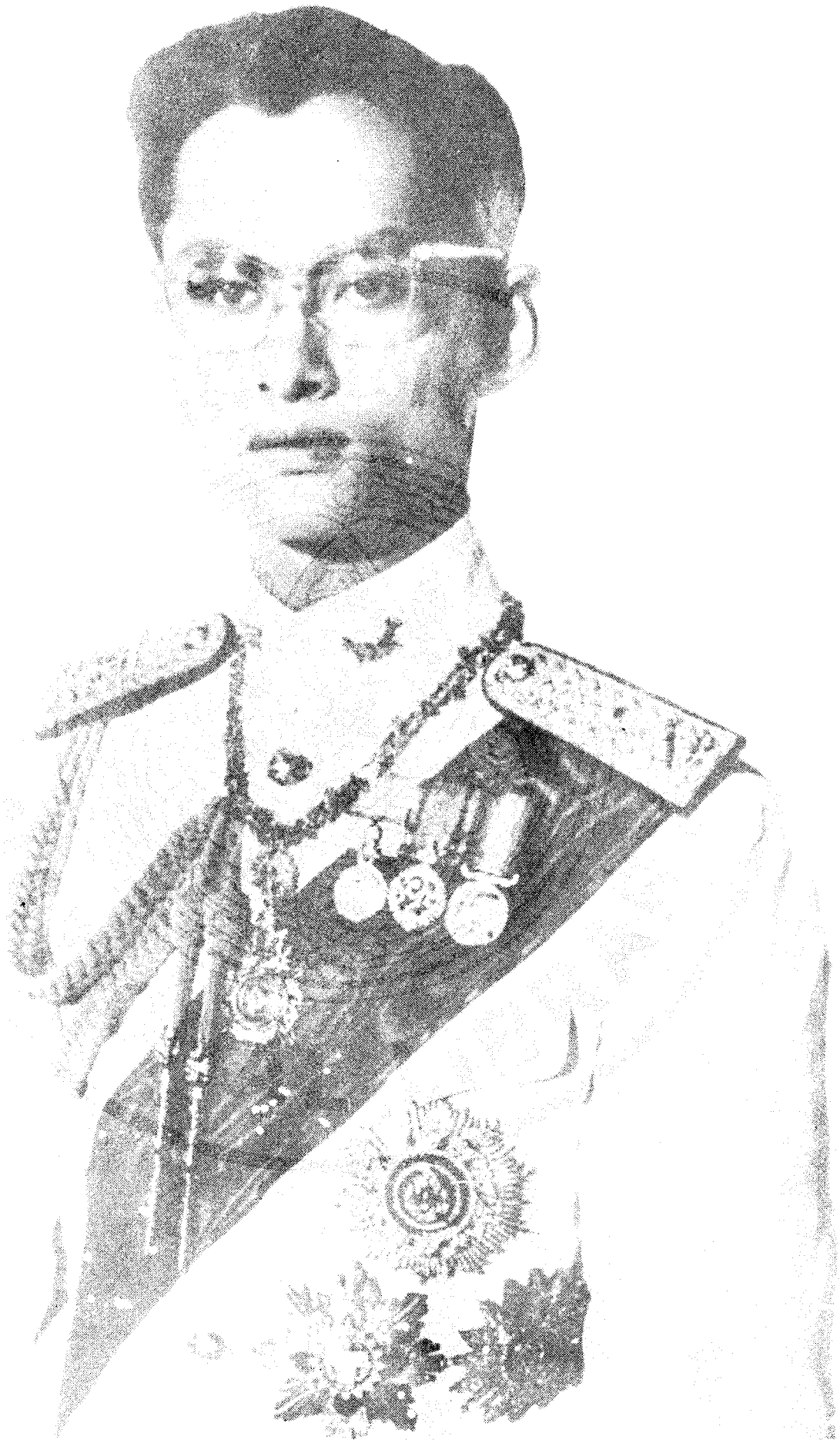

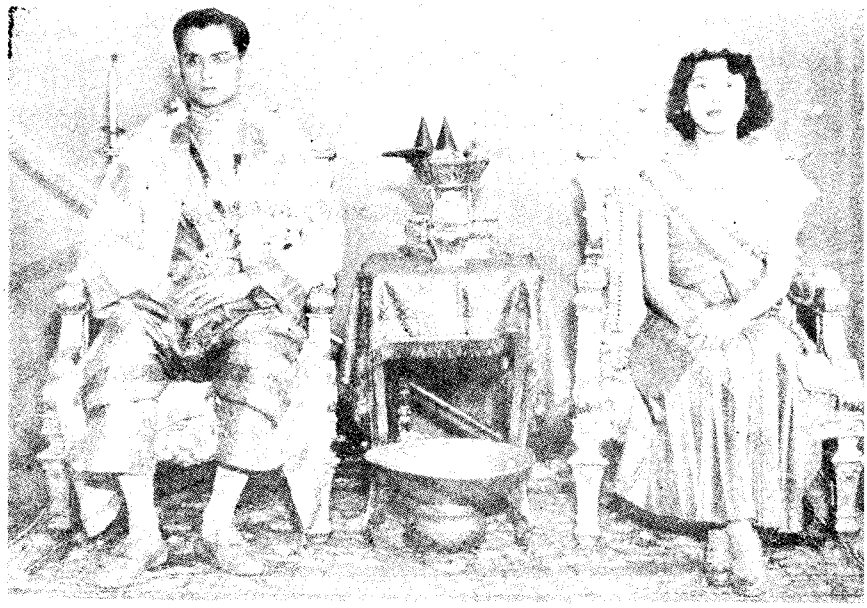

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สยามมินทราธิราช กับสมเด็จพระนางเจ้าศิริกิต
พระบรมราชินีนาถ ทรงเครื่องโบราณราชภูษิตาภรณ์พระมหากษัตราธิราช เสด็จประทับให้พระบรมวงศานุวงศ์
และข้าราชบริพานเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายความจงรักภักดี ในวันพระราชพิธีราชาภิเษก
เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๖๔

H. M. King Bhumipol Adulyadej and H.M. the Queen, wearing Royal ropes, at an audience, granted to member of the Royal Family and high government officials.

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าหญิงอุบลรัตนราชกัญญา ศิริวัฒนา พัฒนวดี
ประสูตร วันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๖๔
H.R.H. Princes Ubolratana Rajakanya Siriwathna Bhannavadee was born on 5th April, B.E. 2494

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ
ประสูตร วันที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๙๕
H.R.H. Crown Prince Vajiralongkorn was born on 28th July, B.E. 2495

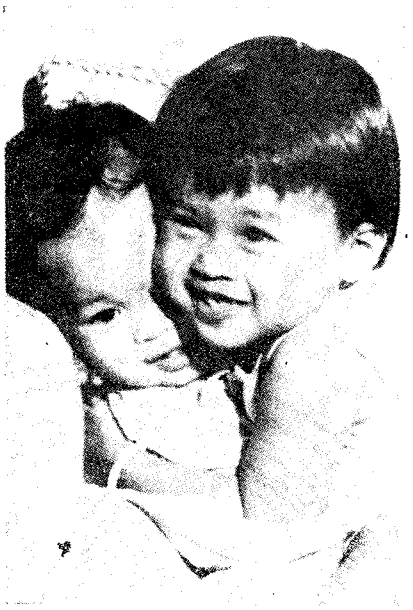

สมเด็จพระพี่นางเจ้าฯ อุบลรัตน ทรง "โอ๋"
สมเด็จพระอนุชา เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ ขนประชาชนผู้ชมบุญ
หายใจแทนพระองค์ได้ครึ่งท้อง

H.R.H. Princes Ubolratana seen embracing Her Brother,
the Crown Prince Vajiralongkorn

สมเด็จพระลูกยาเธอเจ้าฟ้าทั้งสองพระองค์ ทรงพระสำราญกับหนังสือ
ไม่ทรงเดียงสาว่า "หัว ก. ไก่" หันไปทางไหน

The Crown Prince and His Royal Sister, Princes Ubol

ประเทศไทย

ประเทศไทยตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปอาเซีย อยู่ในระหว่างเส้นรุ้ง ๕° เหนือกับเส้นรุ้ง ๒๑° เหนือ และเส้นแวง ๙๗° ตะวันออกกับเส้นแวง ๑๐๖° ตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศข้างเคียงคือ ทางทิศเหนือจดประเทศพม่าและอินโดจีนฝรั่งเศส ทิศตะวันออกจดอินโดจีนฝรั่งเศส ทิศใต้จดอ่าวไทยและสหรัฐมลายูของอังกฤษ ทิศตะวันตกจดประเทศพม่า

พื้นที่ของประเทศไทยมีรวมทั้งสิ้นประมาณ ๕๑๘,๓๗๐ ตารางกิโลเมตร ส่วนมากเป็นที่ราบแม้จะมีภูเขาบ้างแต่ก็ไม่สูงเท่าใดนัก ภูเขาสูงอยู่ทางภาคเหนือโดยมากลูกที่สูงที่สุด คือดอยอ่างกาซึ่งมีขนาดสูง ๒,๕๗๖ เมตร

ถิ่นเดิมของชนชาติไทย

นักประวัติศาสตร์สันนิษฐานกันมาว่าถิ่นกำเนิดของชนชาติไทยนั้น อยู่ทางตอนเหนือของไซบีเรีย ต่อมาจึงได้อพยพลงมาทางใต้ มาตั้งเป็นปึกแผ่นมีอาณาจักรเป็นหลักฐานอยู่ในประเทศจีน นับตั้งแต่ลุ่มแม่น้ำฮวงโหลงมา อาณาจักรไทยในยุคแรกที่มาตั้งในประเทศจีนนี้แยกออกได้

THAILAND.

Thailand is situated in the south-east part of Asia, between 5° north parallel and 21° north parallel and 97° east latitude and 106° longtitude, It is bounded by the following countries: In the north it touches Burma & French Indochina, in the east it touched French Indochina, in the south it touched the Gulf of Thailand & Malaya belonging to England & in the west it touched Burma.

The entire area of Thailand is about 518,-370 Cubic Kilometres & the greater part has a flat surface even though there may be some mountains which are not very high. The high mountains are mostly in the north & the highest, Doi Angkar has a height of 2,576 metres.

Original Home of Thai People.

Historians estimate that the birthplace of the Thai people was in the north of Siberia and that in a latter period they had emigrated in a southernly direction and had settled down on a permanent basis in China in an area from the basin of the Huang Ho River downwards. During the first period that the Thais came to settle in China, it was divided into two territories: One of the territories having Nakorn Lung as its capital & the other territories having Nakorn Pahas as its capital.

Then in about 2500 before the Buddhist Era, some Chinese people whose original home was near the Caspian Sea, left this

เป็น ๒ อาณาจักร คืออาณาจักรหนึ่งมีนครลุงเป็นเมืองหลวง อีกอาณาจักรหนึ่งมีนครปาเป็นนครหลวง

ครั้นเมื่อราว ๒๕๐๐ ปีก่อนพุทธศักราช ชนชาติจีนซึ่งมีถิ่นฐานเดิมอยู่ในบริเวณทะเลสาบแคสเปียน ได้ออกเดินทางแสวงหาพื้นแผ่นดินใหม่เพื่อประกอบอาชีพ จึงได้อพยพข้ามภูเขาเทียนชานเข้ามาสู่ลุ่มน้ำฮวงโห และได้พบชนชาติไทยซึ่งตั้งอาณาจักรเป็นปึกแผ่นมีกษัตริย์ครอบครองอยู่แล้ว ก็เลยเรียกชนชาติไทยเหล่านั้นว่า "ไต๋" ซึ่งแปลว่าเป็นใหญ่หรือรุ่งเรือง เพราะฉะนั้นคำว่า "ไทย" ซึ่งเราได้เรียกชนชาติของเราในชั้นหลังนั้น จึงมีผู้สันนิษฐานกันว่าคงจะมีกำเนิดมาจากคำ "ไต๋" นั่นเอง

เมื่อจีนเข้ามาตั้งมั่นในบริเวณที่เป็นอาณาจักรของไทยนานเข้า ในที่สุดก็ได้เกิดชิงการเป็นใหญ่ในดินแดนเหล่านั้น ไทยมีกำลังน้อยกว่าก็จำเป็นต้องถอยเคลื่อนลงไปทางทิศใต้ ปล่อยดินแดนซึ่งเป็นของไทยมาแต่เดิมให้อยู่ในความครอบครองของจีนต่อไป

การรุกรานของจีนได้เป็นอยู่เรื่อยไป ทำให้ชนชาติไทยซึ่งแยกย้ายกันตั้งเป็นเมืองอิสระอยู่หลายเมืองต้องถอยร่นลงมาทางใต้ทุกที ในที่สุดได้รวมกำลังตั้งเป็นอาณาจักรใหญ่ขึ้นทางตอนใต้ของประเทศ

place in search of new land to make their living in, finally crossed the Thien Charn Mountain & entered the basin of the Huang Ho River where they met the Thai people who had settled down permanently with a king as their ruler. They called the Thai people the "Tai" meaning powerful or prosperous. Therefore the word "Thai" by which we were called in later period, has made people understand that it must have originated from the word "Tai".

After the Chinese had settled down for sometime in territory belonging to the Thais, a competition to be the most powerful in that territory arose between the two people. The Thais being in the minority, were compelled to retreat down in a southerly direction, leaving territory which belonged to them to Chinese rule.

The Chinese went on aggressing continuously which caused the Thai people who had separated and set up several independent towns, to retreat to the south. They finally united and set up a large territory in the south of present-day China and called it Narn Chao. This territory was set up in B.E. 1192 up to B.E. 1797 in all about 600 years or so. Narn Chao was with the Chinese several times & in the end a famous Chinese Emperor named Emperor Ngean Lee Cho or Kublai Khan led a large army against Narn Chao and conquered it in B.E. 1797. Thus the lost piece of Thai territory was swallowed up by the Chinese. The only Thais left were those who had moved down and established themselves in the north of Suvarna Bhumi. These were the regions of

จีนในปัจจุบัน เริ่มเรียกว่าอาณาจักรน่านเจ้า อาณาจักรนี้เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๑๕๒ จนถึง พ.ศ. ๑๗๕๗ รวมเวลาประมาณ ๖๐๐ ปีเศษ อาณาจักรน่านเจ้าได้ทำสงครามกับจีนหลายครั้งหลายหน ในที่สุดกษัตริย์เรืองนามของจีนทรงพระนามว่า พระเจ้าง่วนสีโจ้วหรือกุบไบลข่าน ก็ได้กรีฑาทัพใหญ่มาตีอาณาจักรน่านเจ้าของไทยได้ เมื่อ พ.ศ. ๑๗๕๗ เป็นอันว่าอาณาจักรไทยอันสุดท้ายได้ถูกจีนกลืนกินศูนย์สิ้นไปหมดตั้งแต่ปีนั้นเป็นต้นมา จึงยังคงเหลือแต่พวกไทยที่ยกลงมาตั้งมั่นอยู่ทางเหนือของสุวรรณภูมิมีแคว้นสิบสองจุไทย สิบสองปันนา หัวพันทั้งห้าทั้งหก กับไทยในลานช้าง และลานนาเท่านั้นที่ยังคงเหลือเป็นเอกราชอยู่ ส่วนไทยในอาณาจักรน่านเจ้านั้นได้ถูกจีนกลืนกินไปหมด ในปัจจุบันยังคงเหลือประปรายอยู่ในประเทศจีนในเขตมณฑลยูนนาน กุยจิ๋ว กวางตุ้ง และกวางไสบ้าง แต่ทั้งหมดก็ไม่เกิน ๑๐ ล้านคน

ไทยในอาณาจักรสุโขทัย

ไทยที่อพยพลงมาทางทิศใต้ได้เข้ามาอยู่ในดินแดนของพวกลัวะหรือละว้า ซึ่งในขณะนั้นยังคงอยู่ในอำนาจของขอม พวกไทยได้เริ่มเข้ามาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนทำไร่ทำนากันอยู่เป็นพวกๆ และยอมอยู่ในอำนาจของขอมซึ่งแผ่ขึ้นมาปกคลุมอยู่ในลุ่มน้ำเจ้าพระยาตลอดขึ้นไปจนถึงอาณา

Sibsong Chuthai, Sibsong Panna and Hua Phan Thang Ha Thang Hok, with the Thai in Larn Chang and Lanna which were still independent. At present there are still some Thais left in China in the districts of Yunnan, Kui Chiew, Kwangtung and Kwai Sailong, but altogether there are not over 10 million people.

Thai in Kingdom of Sukhodhaya

The Thais who emigrated down south reached the country of the Lawa who, at that time, were still under the rule of the Khorm. The Thais began to settle down there working their farms and orchards and willing to be under the rule of the Khorm who had swept over and governed in the basin of the Chao Phya River up to the Lanna kingdom. The Khorms trusted the Thais so much that they appointed several of them as governors to towns in the region of Sukhodhaya. Then, after the Thais lost the territory of Narn Chao to the Chinese, they emigrated in still greater numbers down to the country in the north of Suvarna Bhuma and in the valley of the Chao Phya River and they grew stronger and stronger as time went on, until, in the end, they refused to remain under the rule of the Khorm. The governor of Bangyang, who was of Thai nationality and had been appointed by the Khorm to govern the town, was called Paw Khun Bang Klang Tao and the governor of Rad, Paw Khun Phar Muang, who was also a Thai, had conspired to raise a force and attack Sukhodhaya which had appointed a governor to rule over the district to the north of Khorm.

จักรลานนจ พวกขอมไว้วางใจไทยจนถึงกับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าเมือง ครองเมืองทางแคว้นสุโขทัยก็หลายคน ครั้นเมื่อไทยเสียอาณาจักรน่านเจ้าให้แก่จีนแล้ว ก็อพยพกันลงมาอยู่ในดินแดนตอนเหนือสุวรรณภูมิและตามลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยามากขึ้น จึงทำให้มีกำลังมากเข้าทุกที ในที่สุดก็ไม่ยอมอยู่ใต้อำนาจของพวกขอม เจ้าเมืองซึ่งมีเชื้อชาติไทยคนหนึ่งซึ่งขอมแต่งตั้งให้ครองเมืองบางยาง มีนามว่าพ่อขุนบางกลางท่าว กับเจ้าเมืองราดมีนามว่าพ่อขุนผาเมือง ซึ่งเป็นไทยเหมือนกัน ได้คบคิดกันยกกำลังเข้าตีเมืองสุโขทัย ซึ่งเป็นเมืองที่ตั้งอุปราชปกครองมณฑลทางฝ่ายเหนือของขอม และตีเมืองนี้ได้เมื่อราว พ.ศ. ๑๘๐๐

ครั้นเมื่อตีเมืองสุโขทัยได้จากขอมแล้ว ชาวไทยจึงพร้อมกันยกพ่อขุนนางกลางท่าวขึ้นราชาภิเษกเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ทรงพระนามว่า พระเจ้าศรีอินทราทิตย์ และคงตั้งราชธานีอยู่ ณ เมืองสุโขทัย นับว่าเป็นครั้งแรกที่ไทยได้กลับฟื้นตัวตั้งเป็นเอกราชได้อีกครั้งหนึ่งในดินแดนที่เป็นประเทศไทยในบัดนี้

อาณาเขตของกรุงสุโขทัย ซึ่งต่อไปจะเรียกว่าอาณาจักรสุโขทัยเมื่อแรกตั้งเป็นอิสระนั้น ไม่กว้างขวางใหญ่โตเท่าใดนัก ประมาณเขตแดนทางใต้ลงมาเห็นจะเพียง

They succeeded in taking the town in about B.E. 1800.

After the Thais had taken Sukhodhaya from the Khorm, they unanimously set up Paw Khun Bang Klang Tao as king with the name of King Sri Intarathid and they established their capital at Sukhodhaya. This may be reckoned as the first time that the Thais had once again been able to set up their independence in the land which constitutes the present-day Thailand.

The area of Krung Sukhodhaya, which from now on we will call the Kingdom of Sukhodhaya, was not very large when it became independent. If estimated the border in the south may be fixed at near Paknampo, which in those times was called Phra Bang. In the west the border reached only to Banthad Mountain, in the north, the border adjoined the territory of Lanna, which was inhabited by another group of Thais and which had an alliance with Sukhodhaya. In the east the border only reached to Petchaboon.

It was revealed that the military strength of the Kingdom of Sukhodhaya, when it was first established, was still small. During the time that King Sri Intarathid sat on the throne he went to war several times to expand his territory as is revealed by inscriptions on stone which state that he had raised a force and attacked the town of Chod and had fought on elephant with Khun Sam Chon, the ruler of Chod, but Khun Sri Intarrathid almost lost the fight. Fortunately, his youngest son, who later became known in history as King Ram

แค่ปากน้ำโพ ซึ่งเรียกกันในสมัยนั้นว่า เมืองพระบาง ทางตะวันตกเขตแดนอยู่เพียงเขาบันทัด ทางเหนือเขตแดนต่อกับอาณาจักรลานนา ซึ่งเป็นไทยอีกพวกหนึ่ง และเป็นสัมพันธมิตรกันกับอาณาจักรสุโขทัย ทางทิศตะวันออกเขตแดนเพียงแค่เมืองเพ็ชรบูรณ์

กำลังรี้พลของอาณาจักรสุโขทัยในตอนแรกตั้งขึ้นใหม่ ๆ นี้ ปรากฏว่ายังน้อยอยู่ ในระหว่างที่พระเจ้าศรีอินทราทิตย์เสวยราชสมบัติอยู่นั้น ได้ทำสงครามขยายอาณาเขตออกไปบ้าง ดังปรากฏเรื่องราวในศิลาจารึกว่า ได้เสด็จยกกองทัพไปตีเมืองฉอด ถึงกับได้ชนช้างกับขุนสามชนเจ้าเมืองฉอด แต่ขุนศรีอินทราทิตย์กลับเสียที โอรสองค์เล็กซึ่งต่อมาทรงพระนามว่า พระเจ้าราม คำแหงได้ขับช้างเข้ามาแก้ไว้ได้ แล้วนำกองทัพตีทัพขุนสามชนแตกกระจัดกระจายพ่ายแพ้ไป จึงได้อาณาเขตทางทิศตะวันตกเพิ่มขึ้นอีกจนถึงเมืองฉอด คือเมืองซึ่งซึ่งเรียกกันว่า "แม่สอด" อยู่ในแขวงจังหวัดตากในปัจจุบันนี้

พระเจ้าศรีอินทราทิตย์จะเสด็จสวรรคตปีใดไม่ปรากฏในพงศาวดาร เมื่อสวรรคตราชโอรสพระองค์ใหญ่ได้รับรัชทายาท ทรงพระนามว่า "พระเจ้าบานเมือง" คำนี้สันนิษฐานว่าใช้คำภาษามคธ เรียกว่า "บาลเมือง" ก็มี "ปาลราช" ก็มี เรื่องราวในรัชกาล

Kamhaeng hurried to his assistance and then led the army to attack that of Khun Sam Chon so fiercely that it fled in confusion. Thus the territory in the west was expanded up to the town of Chod, which is in present times known by the name of "Maesod" and is in the province of Tak.

There is no record in History as to when King Sri Intarathid died. However, after his death his eldest son ascended the throne under the title of King Barn Muang. The only records concerning the reign of King Barn Muang were those on the stone inscription, stating that King Ram Kamhaeng, who was his younger brother, was very loyal to him and helped him in putting down his enemies, as in the reign of King Sri Intarathid. Some extension may have been made to the territory of Krung Sukhodhaya, but it was most probably very little. There is no record of how long King Barn Muang was on the throne but it was found later on, through stone inscriptions that both the reigns of King Sri Intarathid and King Barn Muang totalled in all about 26 years. It can, therefore, be reckoned that the period between B. E. 1800 up to B. E. 1826 was the period of the "Establishment of Krung Sukhodhaya."

After the death of King Barn Muang, King Ram Kamhaeng, the youngest son of King Sri Intarathid, ascended the throne. King Ram Kamhaeng was a very sagacious man and had a character that excelled that of any other king in many ways. It is revealed that he was very efficient in fighting since the age of 19 and had later gone to war. During the time he was supreme military

พระเจ้าบานเมืองปรากฏในศิลาจารึกแต่ว่า พระเจ้ารามคำแหงซึ่งเป็นพระอนุชามีความจงรักภักดี ช่วยปราบปรามสัตรูหมู่บัจจามิตรต่อมา เหมือนอย่างในรัชกาลพระเจ้าศรีอินทราทิตย์ บางทีจะขยายอาณาเขตกรุงสุโขทัยออกไปได้อีกบ้าง แต่คงไม่เท่าใดนัก พระเจ้าบานเมืองครองกรุงสุโขทัยอยู่กี่ปีก็ไม่ปรากฏ รู้ได้ด้วยศิลาจารึกเมื่อภายหลังแต่ว่า เวลารัชกาลพระเจ้าศรีอินทราทิตย์กับรัชกาลพระเจ้าบานเมือง รวมกันประมาณ ๒๖ ปี จึงควรนับว่าในระหว่าง ปี พ.ศ. ๑๘๐๐ จน พ.ศ. ๑๘๒๖ เป็นสมัยตั้งกรุงสุโขทัย

เมื่อพระเจ้าบานเมืองสวรรคต พระเจ้ารามคำแหง ราชโอรสองค์น้อย ของ พระเจ้าศรีอินทราทิตย์ได้รับรัชทายาท พระเจ้ารามคำแหงเป็นอัจฉริยบุรุษ ทรงพระคุณวิเศษโดยพระอุปนิสสัยล้ำเลิศกว่าพระเจ้าแผ่นดินพระองค์อื่นหลายอย่าง ปรากฏว่าทรงแกล้วกล้าสามารถในการรบพุ่งมาตั้งแต่พระชันษาได้ ๑๙ ปี และได้ทำศึกสงครามต่อมาในสมัยเมื่อเป็นขุนพลของกรุงสุโขทัย จนเลื่องลือระบือพระเกียรติไปถึงนานาประเทศ เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นพระเจ้าแผ่นดิน จึงสามารถแผ่ราชอาณาเขตกรุงสุโขทัยออกไปกว้างใหญ่ไพศาล จนได้เป็นพระเจ้าราชาธิราชองค์แรก ในพระเจ้าแผ่นดินทั้งหมดที่ครองเมืองไทยมา

commander of Krung Sukhodhaya he became so renowned that this fame reached foreign countries. Therefore, when he became King he was able to expand the Kingdom of Sukhodhaya to a great extent until he became the first king of all who ruled Thailand to to be called by the title of King Rachathiraj.

From what can be learned from the stone inscriptions, the area of Krung Sukhodhaya reached the towns of Praek (Sakburi), Suphanbhumi (U Thong), Rajburi, Phetchaburi and other towns in the Malay Peninsula down to Nakorn Sridhammaraj in the south. The entire area of Pegu was a colony of Krung Sukhodhaya, up to Hongsavadee in the west. In the north Prae and Nan extended their area up to the borders of Chava (Luang Prabang). In the east its area spread out to the Mekhong River, the border between Vientiane and Vienkane. But in the northeast, which bordered the country of Lanna, the border was unchanged because King Ram Kamhaeng was an ally of Phya Mengrai and Phya Ngarm Muang. The area of Krung Sukhodhaya during the reign of King Ram Kamhaeng was very much larger in extent when compared with the area of present-day Thailand.

Besides expanding his territory to a large extent, King Ram Kamhaeng was very efficient in his administrative policy and the way in which he improved and upkept his territory in a marvellous manner. For example, he promoted culture by thinking out a new kind of Thai book in the year B.E. 1826, and from then onwards, there were inscriptions on stone, and then written records kept regularly up to the present day. Besides these, he promoted education and he sought for and found a Ceylonese priest who was versed in Phra Tipataka (Buddhist

อาณาเขตกรุงสุโขทัยในครั้งพระเจ้าราม
คำแหง เท่าที่กล่าวไว้ในศิลาจารึกว่า ทาง
ทิศใต้มีเมืองแพรก (คือเมืองสรรคบุรี)
เมืองสุพรรณภูมิ (คือเมืองอู่ทอง) เมือง
ราชบุรี เมืองเพชรบุรี และเมืองอื่น ๆ ใน
แหลมมลายู ตลอดลงไปจนถึงเมืองนครศรี
ธรรมราช ทางทิศตะวันตกมีเมืองมอญทั้ง
ปวงเป็นเมืองขึ้น ตลอดไปจนถึงเมืองหง-
สาวดี ทางทิศเหนือมีเมืองแพร่ เมืองน่าน
แผ่พระราชอาณาเขตไปจนต่อแดนเมืองชวา
(คือเมืองหลวงพระบาง) ทางทิศตะวัน
ออกก็แผ่พระราชอาณาเขต ไปจนถึงแม่น้ำ
โขง ต่อแดนเมืองเวียงจันทร์และเมือง
เวียงคำ แต่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือซึ่ง
ต่อแดนประเทศลานนา ราชอาณาเขตคง
อยู่ตามเดิม เพราะเหตุที่พระเจ้ารามคำ
แหงเป็นสัมพันธมิตรกับพระยาเมงรายและ
พระยางำเมือง ไม่เบียดเบียนกัน อาณา
เขตของกรุงสุโขทัยในรัชสมัยของพระเจ้า
รามคำแหง เมื่อคิดเทียบเนื้อที่กันแล้ว
ปรากฏว่าใหญ่โตกว่าอาณาเขตของประเทศ
ไทยในปัจจุบันนี้

นอกจากขยายอาณาเขตได้กว้างขวาง
แล้ว พระปรีชาสามารถของพระเจ้ารามคำ
แหงในรัฏฐาภิปาลโนบาย ทำนุบำรุงภายใน
พระราชอาณาเขตที่เป็นไปอย่างมหัศจรรย์
เป็นต้นว่าทรงบำรุงวัฒนธรรม ด้วยคิดตั้ง

Bible) from Nakorn Sridhammaraj, and setting him up as Lord Abbott and also teacher of morality and ways of the world to the people of Krung Sukhodhaya.

There is another important thing which began to flourish during the reign of King Ram Kamhaeng and which has remained bound to Thailand up to the present. This is the Ceylonese form of worshipping in the Buddhist religion. In former times, when the Khorms ruled the country, the Thai people observed Buddhism according to the Mahayana sect, which had spread from Krung Srivichai to the island of Sumatra. When King Prakkrom Pahu revived Buddhism in accordance to the Hinayana creed, as it flourished in Ceylon. This creed first spread to Pegu and then infiltrated into Thailand, but it was only observed in Nakorn Sridhammaraj until King Ram Kamhaeng expanded his Kingdom to that town. He showed deep fervour in the creed and, therefore, introduced Buddhism according to the Ceylon creed to Krung Sukhodhaya. From that time on, the Mahayana creed declined until it finally disappeared from Thailand and it was completely replaced by the Ceylon creed from that time up to the present. It can be observed that monasteries and statues of Lord Buddha which were erected and cast from the Krung Sukhodhya period are nearly all on the Ceylonese model and it is understood that the monasteries in Krung Sukhodhaya were all built in the reign of King Ram Kamhaeng. Very few were built before the reign of this King.

King Ram Kamhaeng also promoted the economy of the country in various and exceptional ways, such as stopping the taking of taxes on goods when they passed the customs barriers so as to give opportunities for the

แบบหนังสือไทยให้มีขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖ และตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา จึงได้มีศิลาจารึกและหนังสือตำหรับตำราความรู้เป็นภาษาไทยสืบต่อกันมาจนกระทั่งถึงทุกวันนี้ นอกจากนี้ยังทรงบำรุงการศึกษาด้วย การเสาะหาพระสงฆ์ลังกาวงศ์ที่รอบรู้พระไตรปิฎกขึ้นมาจากเมืองนครศรีธรรมราช ตั้งเป็นพระสังฆราช และพระครูสอนวิชาความรู้ทั้งคดีธรรม และคดีโลก แก่ประชาชน ชาวกรุงสุโขทัยอีกด้วย

มีการสำคัญอีกอย่างหนึ่งซึ่งเริ่มรุ่งเรืองเมื่อครั้งพระเจ้ารามคำแหง และอยู่ประจำประเทศไทยสืบต่อมาจนทุกวันนี้ คือการถือพระพุทธศาสนาอย่างแบบลังกา แต่ก่อนมาเมื่อพวกขอมยังเป็นใหญ่นั้น ในเมืองไทยถือพระพุทธศาสนาตามคติมหายาน ซึ่งแผ่มาจากกรุงศรีวิชัยในเกาะสุมาตราอยู่เป็นพื้น ครั้นพระเจ้าปรักกรมพาหุทรงฟื้นพระพุทธศาสนาลัทธิหินยานให้รุ่งเรืองขึ้นในลังกาทวีป ลัทธินั้นแพร่หลายมาถึงเมืองมอญก่อน แล้วจึงเข้ามาถึงเมืองไทย แต่นับถือกันอยู่เพียงเมืองนครศรีธรรมราช จนพระเจ้ารามคำแหงแผ่อาณาเขตลงไปถึง ทรงเลื่อมใสจึงรับพระพุทธศาสนาลัทธิลังกาวงศ์ขึ้นมาประดิษฐานในกรุงสุโขทัย ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาลัทธิมหายานก็เสื่อมลงไป จนในที่สุดได้สูญ

people of Sukhodhaya to trade with neighbouring countries and he permitted foreigners from these countries to come and trade with the capital and all conveniences and facilities possible were given to them. Since the territory has been expanded considerably, boats were able to sail from the city out to sea or far away countries. He promoted friendly relations with those countries by inaugurating trade between Thailand and China, Java, Malaya, as far away as Ceylon and India. Therefore, foreigners started trading with Thailand and established various kinds of business here. The Chinese who came manufactured Sangkaloke chinaware or porcelain and they not only sent Thai goods abroad but also purchased commodities they required from abroad for use in Thailand. During the reign of King Ram Kamhaeng the country became far more prosperous than in former times.

Even the character of King Ram Kamhaeng was very different from that of former kings. He liked to mix with ordinary people, not caring about rank or station, and he had what is known as a truly democratic nature. For example, if any person wished to submit a complaint to him, he was permitted to meet the King at once, no matter who he might be. Even at night-time, there was a bell hanging at the gate of the royal palace for any person to ring and thus let the King know that somebody wished to lay a complaint before him. He also paid careful consideration to all cases which came up for judgment in order that justice might be meted out to all impartially and the people enjoyed full happiness and freedom throughout his Kingdom. During the reign of King Ram Kamhaeng, Krung Sukhodhaya was at

สิ้นไปจากประเทศไทย คงถือแต่ลัทธิลังกาวงศ์อย่างเดียวสืบมา จะเห็นได้ว่าวัดและพระพุทธรูปซึ่งสร้างแต่ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นแบบอย่างลังกาแทบทั้งสิ้น และวัดต่าง ๆ ที่มีอยู่ในกรุงสุโขทัย เข้าใจว่าสร้างตั้งแต่ครั้งรัชกาลพระเจ้ารามคำแหงลงมาทั้งนั้น ที่สร้างก่อนรัชกาลพระเจ้ารามคำแหงขึ้นไปมีน้อย

ในทางเศรษฐกิจของบ้านเมือง พระเจ้ารามคำแหงก็ทรงทำนุบำรุงด้วยประการต่าง ๆ อย่างน่าพิศวง เช่นให้เลิกเก็บภาษีจังกอบจากสินค้าเมื่อผ่านด่านตามระยะทางเป็นต้น เพื่อเปิดโอกาสให้ชาวกรุงสุโขทัยไปค้าขายถึงต่างประเทศที่ใกล้เคียง และปล่อยให้ชาวต่างประเทศที่ใกล้เคียงเข้ามาค้าขายถึงพระนครได้โดยสดวก และอาศัยเหตุที่พระราชอาณาเขตกว้างขวางออกไปกว่าแต่ก่อน จนอาจจะใช้เรือแต่ราชธานีออกทะเลไปยังประเทศอื่นที่ห่างไกลได้ ทรงทำทางไมตรีกับนานาประเทศโดยจัดให้มีการไปมาค้าขาย ในระหว่างเมืองไทยกับเมืองจีนและเมืองชวามะลายู ตลอดจนกระทั่งลังกาทวีปและอินเดีย ฉะนั้นจึงเริ่มมีชาวต่างประเทศเข้ามาค้าขาย และมาตั้งประกอบกิจการต่าง ๆ ดังเช่นพวกจีนเข้ามาตั้งทำเครื่องสังกะโลกเป็นต้น และเกิด

the height of its prosperity and it never was so prosperous or flourishing in any other reign, either before or after.

It is not known for certain how long the reign of King Ram Kamhaeng was, but it is recorded that when he died, his son, "Ler Thai", ascended the throne. Ancient books and records state that King Ler Thai was viceroy of Srisachanalai before he became king. A somewhat vague estimate of the number of years when King Ram Kamhaeng reigned may be obtained from study of the dates on the stone inscriptions concerning this King, one of which states that he inaugurated the writing of Thai books in the year B. E. 1826. Other stone inscriptions give the year B. E. 1890 as the date of the end of the reign of King Ler Thai. This is sufficient evidence to prove that the reigns of both King Ram Kamhaeng and of his son, King Ler Thai, lasted over a period of more than 60 years. It is, therefore, estimated that King Ram Kamhaeng must have reigned for about 40 years, in order to have been able to expand his Kingdom and also to promote prosperity to such a flourishing state, as mentioned above.

The King who ruled over Krung Sukhodhaya in the 4th dynasty was King Ler Thai. This king did not possess any special prowess like King Ram Kamhaeng. A few years after he ascended the throne, Pegu, which was a colony of Krung Sukhodhaya, rebelled. King Ler Thai sent an army to subdue it, but was unsuccessful. From then on, Pegu, a former colony of Sukhodhaya, attained independence.

This incident led to the territory of U Thong, which had been willing to be a vassal state of Krung Sukhodhaya before that, prepared to make itself independent by making

การส่งสินค้าของไทยออกไปขายถึงประเทศต่าง ๆ แล้วซื้อของที่ต้องการจากต่างประเทศเข้ามาใช้ในเมืองไทย ในรัชสมัยของพระเจ้ารามคำแหงนั้นบ้านเมืองคงมีทรัพย์สินสมบูรณ์ยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก

แม้พระอัธยาศัยส่วนพระองค์ของพระเจ้ารามคำแหง ก็ผิดกับพระเจ้าแผ่นดินพระองค์อื่น ๆ เช่นโปรดทรงสมาคมกับไพร่บ้านพลเมือง โดยถือพระองค์แบบประชาธิปไตย ไม่ทรงถือยศถือศักดิ์ อย่างฝรั่งเรียกว่า Democratic เป็นต้นว่าถ้าใครจะทูลร้องทุกข์เมื่อใด ก็อนุญาตให้เข้าเฝ้าได้ไม่เลือกหน้า แม้จนเวลากลางคืนก็มีกระดิ่งแขวนไว้ที่ประตูราชวัง สำหรับให้สั่นส่งเสียงให้ทรงทราบว่ามีผู้จะทูลร้องทุกข์ แล้วเอาเป็นพระราชธุระสอดส่อง ในการชำระถ้อยความให้เป็นยุตติธรรม ให้ราษฎรสมบูรณ์พูลสุข ประกอบด้วยมีเสรีภาพทั่วไป กรุงสุโขทัยเมื่อรัชกาลพระเจ้ารามคำแหงจึงเจริญรุ่งเรืองยิ่งกว่ารัชกาลอื่นทั้งแต่ก่อนหรือภายหลังสืบมา

พระเจ้ารามคำแหงครองราชสมบัติอยู่กี่ปีไม่ปรากฏ ปรากฏแต่ว่าเมื่อสวรรคตราชโอรสทรงพระนามว่า "เลอไทย" ได้รับรัชทายาท และในหนังสือเก่าว่าพระเจ้าเลอไทยนั้นเป็นมหาอุปราชอยู่ ณ เมืองศรี

friends with the Khorms in the hope that they might be able to wrest the town of Lawo from the Khorms without any trouble.

When King Ler Thai died in B.E. 1890, King U Thong raised an army and encamped near Ayothaya to test its strength. At first he laid siege to a small town in Wienglek district. King Lew Thai, who ascended the throne on the death of King Ler Thai, was only interested in religion and he possessed great knowledge of the Trai Pitaka (Buddhist Bible) so that the people called him Phya Thamma or "King Sai Thammasoke". He did not attempt to raise an army to subdue King U Thong. When the latter realised that King Lew Thai was unable to do anything against him, he built a new town on the border of Mong Sone in B.E. 1893. He named this town "Krungthep Maha Nakorn Bavorathavaradee Sri Ayudhaya" and he proclaimed himself an independent king, thus refusing to remain under the rule of Krung Sukhodhaya any longer.

After Krung Sri Ayudhaya had been established, the various towns in the south turned from Krung Sukhodhaya and became vassal states to Krung Sri Ayudhaya. Consequently the only vassal states left to Krung Sukhodhaya were in the north. The only border town remaining to Krung Sukhodhaya was Chainad. All the other towns had fallen under the rule of King U Thong. However, through the reign of King U Thong, he was never at war with Krung Sukhodhaya. On the death of that king in B.E. 1912, King Phra Barom Rachathiraj I, who ascended the throne was no longer on friendly terms with Krung Sukhodhaya. He raised an army and attacked this town in B.E. 1914. The people in the north fought bravely and the war lasted for six years. The Krung Sukhodhaya

สัชนาลัย เมื่อก่อน ได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน แต่จำนวนปีของพระเจ้ารามคำแหงนั้น มีเค้าอยู่อย่างหนึ่ง ด้วยสังเกตศักราชที่ปรากฏในศิลาจารึกของพระเจ้ารามคำแหง ว่าทรงตั้งแบบหนังสือไทยเมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖ และปรากฏในศิลาจารึกอื่นว่า สิ้นรัชกาลพระเจ้าเลอไทยเมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๐ แสดงให้เห็นหลักฐานว่า รัชกาลพระเจ้ารามคำแหงกับรัชกาลพระเจ้าเลอไทยรวมกันเป็นเวลากว่า ๖๐ ปี จึงสันนิษฐานว่าพระเจ้ารามคำแหงเห็นจะทรงครองราชย์อยู่ยั่งยืนตั้ง ๔๐ ปี จึงจะมีเวลาสามารถแผ่ขยายราชอาณาเขต และบำรุงบ้านเมือง ให้เจริญรุ่งเรืองได้ดังกล่าวมาแต่ต้นต้น

พระเจ้าแผ่นดินซึ่งครองกรุงสุโขทัยในรัชกาลที่ ๔ คือรัชกาลที่ต่อจากพระเจ้ารามคำแหงนั้น ทรงพระนามว่าพระเจ้าเลอไทย พระเจ้าแผ่นดินพระองค์นี้ไม่ทรงพระปรีชาสามารถเหมือนอย่างเช่นพระเจ้ารามคำแหง พอครองราชย์ได้ไม่กี่ปี หัวเมืองมอญซึ่งเคยเป็นเมืองออกของกรุงสุโขทัย ก็เป็นขบถ พระเจ้าเลอไทยส่งกองทัพออกไปปราบปราม แต่ไม่สำเร็จ เพราะฉะนั้น บรรดาเมืองมอญซึ่งเคยขึ้นกรุงสุโขทัย ก็กลับเป็นอิสระหมด การเสียเมืองมอญในครั้งนั้นเป็นเหตุให้อาณาจักรอู่ทอง ซึ่งยอม

army was helped by the Lanna army of Tao Yakong and the governor of Lampang, consequently the combined strength of the armies was sufficient to repel the attack. King Barom Rachathiraj I was unable to conquer Sukhodhaya and King Lew Thai reigned over the country to the time of his death.

On the death of King Lew Thai, or "King Maha Thamma Racha I" as he was generally called, in B.E. 1921, his son, King Sai Lew Thai, ascended the throne as the 6th reign of the Sukhodhaya Kingdom. King Barom Rachathiraj I of Krung Sri Ayudhya saw his chance and raising an army he attacked the town of Cha Kang Rao (Kamphaengphetch). King Sai Lew Thai commanded the fighting in person but being unable to withstand the enemy, he capitulated and signified his willingness to become a vassal state of Krung Sri Ayudhya. Thus the Kingdom of Sukhodhaya, which had been independent for about 121 years, became completely subjugated.

After King Barom Rachathiraj has conquered Krung Sukhodhaya, he decided to divide it into two parts. One part, including Sukhodhaya and its vassal states in the east, he placed under the administration of King Sai Lew Thai and the other part, comprising Cha Kang Rao (Kamphaengphetch) with its vassal states in the west, he placed under the administration of Phya Yanadio of Phya Yathisthira, his adopted son. From then on, both north and south Thailand were united in one country under the name of Krung Sri Ayudhya. The Kingdom of Sukhodhaya was called "the northern country" and the Kingdom of Krung Sri Ayudhya "The southern country".

เป็นประเทศราชขึ้นกรุงสุโขทัยอยู่แต่ก่อน เตรียมการที่จะเป็นอิสระภาพบ้าง โดยทำไมตรีกับพวกขอม และบางที จะได้เมืองละโว้จากพวกขอมโดยดีด้วย

พอพระเจ้าเลอไทสวรรคต เมื่อ พ.ศ. ๑๘๐ พระเจ้าอู่ทองก็ยกพลมาตั้งมั่นชุมนุมอยู่ที่เมืองอโยธยา ชั้นเดิมมาตั้งเป็นเมืองเล็ก ๆ ขึ้นใหม่ที่ตำบลเวียงเหล็กก่อน พระเจ้าลอไทซึ่งสืบราชสมบัติครอบครองกรุงสุโขทัยต่อมา ทรงผักใฝ่แต่ทางธรรม คือทรงรอบรู้พระไตรปิฎกจนแตกฉาน จนชาวเมืองเรียกกันว่า "พระยาธรรม" หรือ "พระเจ้าศรีธรรมาโศก" จึงไม่ใฝ่พระทัยที่จะยกกองทัพมาปราบปราม พระเจ้าอู่ทองเมื่อพระเจ้าอู่ทองทรงเห็นว่าพระเจ้าลอไทไม่สามารถจะทำอะไรได้แล้ว จึงสร้างเมืองใหม่ขึ้นที่ริมหนองโสน เมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๓ ขนานนามเมืองที่สร้างใหม่นี้ว่า "กรุงเทพมหานครบวรทวาราวดีศรีอยุธยา" และประกาศพระองค์เป็นพระราชาธิบดีมีอิสระภาพไม่ยอมขึ้นกรุงสุโขทัยต่อไป

เมื่อตั้งกรุงศรีอยุธยาขึ้นแล้ว เมืองพระยามหานครต่าง ๆ ทางใต้ ก็กลับมาขึ้นกรุงศรีอยุธยาหมด อาณาจักรสุโขทัยจึงมีอยู่แต่เพียงหัวเมืองทางฝ่ายเหนือเท่านั้น เมืองชายแดนของกรุงสุโขทัยมีอยู่เพียงแค่

Krung Sri Ayudhya.

Krung Sri Ayudhya was in the southern part of the kingdom of Thailand to which King U Thong had shifted from the U Thong kingdom and strengthened in the Krung Sukhodhaya period, as has already been stated. The first king to rule over Krung Sri Ayudhya was King U Thong. This king was descended from the king who ruled over the country of Chaiprakorn or Chiang-rai. The administration of the country during the reign of King U Thong was carried out by the four-point method. There were four administrative posts as follows:

1. Khun Muang, Minister of the Interior, whose duty it was to rule over the districts, promote the welfare of the people, suppress bandits and punish wrongdoers.

2. Khun Wang, Minister of Justice, whose duty it was to consider petitions and complaints submitted by the people.

3. Khun Klang, Minister of Finance, whose duty it was to collect revenue and be responsible for all revenue belonging to the country.

4. Khun Na, Minister of Agriculture, whose duty it was to supervise farming and cultivations, to see that good crops were obtained, and he was also responsible for providing food supplies to the capital in time of war.

The Kingdom of Krung Sri Ayudhya, at the time of its establishment, was not very big. In the north it reached to Muang Sanka (Amphur Sanburi), in the south it reached the Gulf of Thailand, in the east it only reached as far as Nakorn Nayok (Ban Na district), and in the west it reached the Indian Ocean.

เมืองชัยนาทเท่านั้น นอกจากนี้อยู่ในอำนาจของพระเจ้าอู่ทองหมด แต่ตลอดรัชสมัยของพระเจ้าอู่ทอง ไม่ได้เกิดสงครามกับครุงสุโขทัยเลย ครั้นถึง พ.ศ. ๑๙๑๒ เมื่อพระเจ้าอู่ทองสวรรคตแล้ว พระบรมราชาธิราชที่ ๑ ซึ่งครองราชสมบัติสืบต่อมา จึงเลิกเป็นไมตรีกับกรุงสุโขทัย ยกกองทัพขึ้นไปตีเมืองสุโขทัยเมื่อ พ.ศ. ๑๙๑๔ ชาวเมืองเหนือสู้รบแข็งแรง รบกันถึง ๖ ปี กองทัพกรุงสุโขทัยได้กองทัพลานนาของท้าวยากอง เจ้าเมืองลำปางมาช่วยด้วย จึงทำให้มีกำลังเข้มแข็ง พระบรมราชาธิราชที่ ๑ ไม่สามารถจะตีเมืองสุโขทัยได้ ตลอดรัชกาล พระเจ้าลือไทยซึ่งครอบครองกรุงสุโขทัยอยู่

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๑๙๒๑ พระเจ้าลือไทยหรือที่เรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่า พระมหาธรรมราชาที่ ๑ สวรรคต พระเจ้าไสยลือไทยราชโอรสได้ครองราชสมบัติสืบต่อมาเป็นรัชกาลที่ ๖ ของอาณาจักรสุโขทัย พระบรมราชาธิราชที่ ๑ แห่งกรุงศรีอยุธยาเห็นได้ทีจึงยกกองทัพไปตีเมืองชากังราว (คือเมืองกำแพงพิชร) พระเจ้าไสยลือไทยเสด็จไปบัญชาการสู้รบเอง แต่สู้ไม่ได้ก็เสียฮอกมาอ่อนน้อมยอมเป็นเมืองขึ้นของกรุงศรีอยุธยา อาณาจักรสุโขทัยซึ่งดำรงเอกราช

The Kingdom of Krung Sri Ayudhya began to expand little by little from the beginning of the reign of King Barom Rachathiraj I (B.E. 1913–1931) on, as this king raised an army and attacked the northern country which at that time was still incorporated in the kingdom of Sukhodhaya until, in the end, all that territory fell under his rule.

Another king, after this, who promoted national progress and also expanded the territory of Krung Sri Ayudhya a little further in the north was King Barom Trai Lokanart, who reigned from B.E. 1991 to B.E. 2031. This king's main interest was centred in education and he was deeply versed in such studies as literature, law and administration. He drafted and put into force better rules and regulations governing the administration of the country, including the establishment of two more Ministers, an Under-Secretary of Defence, who had full power over soldiers, and a Prime Minister, who had full power over civilians and who fixed the status of large provincial towns in accordance with their importance. Besides this, he promulgated a law governing ownership of land, specifying the extent of land a person might own, in accordance with his rank. For example, a member of royal family having the rank of viceroy, could own the maximum of 100,000 rai, while noblemen owned lesser land, in accordance with their respective rank. A noble, of the rank of Chao Phya, which was the highest rank to be attained by any noble, could possess the maximum of 10,000 rai, while a commoner could only possess the maximum of 25 rai.

It can be reckoned that education during the reign of King Barom Trai Lokanart

มาได้ประมาณ ๑๒๑ ปี ก็แตกสลายลงตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

พระบรมราชาธิราชที่ ๑ เมื่อตีกรุงสุโขทัยได้แล้ว ก็แยกอาณาจักรสุโขทัยออกเป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งให้พระเจ้าไสยลือไทยครอบครอง มีเมืองสุโขทัยและเมืองขึ้นของกรุงสุโขทัยทางทิศตะวันออก อีกส่วนหนึ่งให้พระยาญาณดิสหรือพระยายุธิษฐิระราชบุตร เลี้ยง ครอบ ครองมีเมืองชากังราว (กำแพงเพ็ชร์) กับเมืองขึ้นของเมืองชากังราวซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตก ตั้งแต่นั้นเมืองไทยทั้งฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้ จึงรวมเป็นประเทศเดียวกัน คงใช้ชื่อราชธานีเป็นนามประเทศว่า "กรุงศรีอยุธยา" เรียกอาณาเขตกรุงสุโขทัยว่า "เมืองเหนือ" เรียกอาณาเขตกรุงศรีอยุธยาว่า "เมืองใต้"

กรุงศรีอยุธยา

กรุงศรีอยุธยาเป็นอาณาจักรไทยทางฝ่ายใต้ ซึ่งพระเจ้าอู่ทองย้ายจากเมืองอู่ทองมาตั้งมั่นอยู่ในสมัยกรุงสุโขทัยดังได้กล่าวไว้แล้วแต่ตอนต้น กษัตริย์ที่ครองกรุงศรีอยุธยาพระองค์แรกก็คือพระเจ้าอู่ทอง พระเจ้าอู่ทองเป็นเชื้อสายกษัตริย์ที่ครองเมืองไชยปราการหรืออีกนัยหนึ่งเรียกกันว่าเมืองเชียงรายปกครองแผ่นดินในรัชกาลพระเจ้าอู่ทอง

made greater progress than at any other time The people began to study technical works and literature; the laws were grouped and many new laws were drafted and promulgated during this reign. So far as is known, the king himself wrote two books and study of these books will show that it would be hard to find a man his equal in philosophy and administration. All through his reign the people were at peace and prosperous.

There is one king who ruled over Krung Sri Ayudhya whom we must not forget and he is King Naresuan Maharaj. This king, from the moment he ascended the throne was continuously at war with the Burmese and when he saw that they were afraid of his prowess and did not dare to attack his territory, he led an army and attacked Burma. Even though the whole of Burma did not fall into his hands, several towns in the Pegu country did. Thai territory during the reign of King Naresuan expanded to a much larger extent than in that of any other reign. It is, therefore, only befitting that something should be known of his history.

King Naresuan was born in B.E. 2098 at Pitsanuloke. He was the son of King Maha Thamma Rachathiraj, who was the first king of the Sukhodhaya Dynasty to rule over Krung Sri Ayudhya, and Phra Visutha Kasatriya, the daughter of King Maha Chakrachakdi and Phra Suriyothai, was his mother. King Naresuan had one elder sister, named Phra Suphan Kalayani, and one younger brother named Phra Ekatosarot.

When King Naresuan was eight years old, war broke out for the second time with Hongsavadee (Burma). This time, King Burenong, King of Burma, asked for a white

นั้น ได้ใช้แบบปกครองอย่างที่เรียกว่าจตุสดมภ์ มีตำแหน่งบริหารประเทศเป็น ๔ ตำแหน่ง คือ

๑. ขุนเมือง มีหน้าที่ปกครองท้องที่ดูแลราษฎรพลเมืองให้อยู่เย็นเป็นสุขปราบปรามโจรผู้ร้ายและลงโทษผู้ผิด

๒. ขุนวัง มีหน้าที่พิจารณาพิพากษาความราษฎร

๓. ขุนคลัง มีหน้าที่ในการเก็บภาษีอากรและรักษาเงินผลประโยชน์ของแผ่นดิน

๔. ขุนนา มีหน้าที่ดูแลการทำไร่ไถนาของพลเมืองให้ได้ผลดี และรักษาสะเบียงอาหารสำหรับพระนครในเวลาเกิดสงคราม

อาณาจักร ของ กรุงศรีอยุธยาเมื่อแรกตั้งขึ้นใหม่ๆ นั้นยังไม่กว้างขวางเท่าใดนัก คือ ทางทิศเหนือจดเมืองสรรค์ (คืออำเภอสรรบุรีบัดนี้) ทิศใต้จดอ่าวไทย ทิศตะวันออกเพียงเมืองนครนายก (คือที่ตำบลบ้านนา) ทิศตะวันตกจดมหาสมุทรอินเดีย

อาณาจักรของ กรุงศรีอยุธยาเริ่มขยายออกทีละน้อยๆ ตั้งแต่รัชกาลพระบรมราชาธิราชที่ ๑ (พ.ศ. ๑๘๑๓–๑๘๓๑) เป็นต้นมา โดยพระมหากษัตริย์องค์นี้ได้เสด็จยกกองทัพไปตีเมืองเหนือซึ่งในขณะนั้นยังเป็นอาณาจักรสุโขทัยอยู่ จนได้อาณาจักรสุโขทัยไว้ในอำนาจหมด

elephant, and this was the first incident of importance in the history of King Naresuan. In this war the Burmese were superior to the Thai and they conquered nearly all towns in the north, which were on their way, and then they laid siege to Krung Sri Ayudhya, but they were unable to capture it. The King of Burma, therefore, sent a letter to King Maha Chakrabhakdi asking him whether he wished to continue the war or whether he would be friends. If he was willing to be friends, he would spare the homes of the people and the country, but if he wanted to continue the war, the homes of the people and the whole country would be ravaged if the Burmese army was unable to capture the city. King Maha Chakrabhakdi held council with his officials and realising that he had no way to win the war, he signified that he was willing to be friends by presenting four white elephants to the Burmese King, as well as handing over Phra Ramesuan, Phya Chakri and Phya Sunthorn, his three generals who had commanded his army in the war against the Burmese, to the King of Burma, as demanded. The latter further demanded that King Naresuan be hostage. Thus the war with Burma was ended temporarily.

When King Mahin Tharathiraj ascended the throne after the death of King Maha Chakrabhakdi, he had some trouble with King Maha Thammaracha, father of King Naresuan, who ruled over Pitsanuloke. King Maha Thammaracha related the trouble to the King of Burma and the latter at once seized the opportunity to lead an army and lay siege to Krung Sri Ayudhya again. This time the Thai fought very stubbornly and

พระเจ้าแผ่นดินองค์ต่อมาที่ทรงทำนุบำรุงบ้านเมือง ให้เจริญยิ่งขึ้นและขยายอาณาเขตกรุงศรีอยุธยาออกไปทางเหนือก็คือสมเด็จพระบรมไตรโลกนารถ ซึ่งครองราชย์สมบัติตั้งแต่ พ.ศ. ๑๘๙๑–พ.ศ. ๒๐๓๑ กษัตริย์พระองค์นี้มีนิสัยฝักใฝ่ในการศึกษา มีความรู้ในวิชาต่าง ๆ แตกฉานมาก เช่น อักษรศาสตร์ นิติศาสตร์และรัฐประศาสน์ เป็นต้น ทรงวางระเบียบการปกครองประเทศให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิมอีกหลายอย่าง เช่น ตั้งตำแหน่งอัครมหาเสนาบดีขึ้น ๒ ตำแหน่ง มีสมุหกลาโหมว่าการสิทธิขาดทางฝ่ายทหาร กับสมุหนายกว่าการสิทธิขาดฝ่ายพลเรือน และกำหนดหัวเมืองใหญ่ที่เป็นเมืองพระยามหานครเป็นเมืองเอกโทตรีจัตวา ตามลำดับความสำคัญมากน้อยกันไป นอกจากนี้ยังออกกฎหมายเรียกว่า "พระราชกำหนดศักดินา" คือกฎหมายว่าด้วยกรรมสิทธิ์ที่นาให้บุคคลเป็นเจ้าของที่นาได้มากและน้อยกว่ากันตามยศ เป็นต้นว่า เจ้านายชั้นสูงมีพระยศเป็นพระมหาอุปราชจะมีนาได้เพียงแสนไร่เป็นอย่างมาก ส่วนขุนนางนั้นก็ลดลั่นกันลงมาตามลำดับยศ เช่นเจ้าพระยาซึ่งเป็นยศขุนนางสูงสุดในสมัยนั้น จะมีที่นาได้อย่างมากก็ไม่เกินหมื่นไร่ ส่วนบุคคลสามัญหรือที่เรียกกันว่าไพร่บ้านพลเมืองธรรมดาจะ

though the King of Burma laid siege to the city for four months, he was unable to capture it. He finally succeeded by sending Phya Chakri into the city as his spy. King Mahin Tharathiraj, not knowing that this was a cunning Burmese scheme, welcomed Phya Chakri back with open arms, because the latter was a high official and had been one of the generals commanding the army that had fought so bravely against the Burmese in the former war. Krung Sri Ayudhya fell into the hands of the Burmese in the year B.E. 2112 and, on this occasion, the Burmese took a large number of people as prisoners and confiscated a great amount of goods and valuables. The Burmese took King Mahin Tharathiraj and all his principal noblemen back to Burma as their prisoners and only left 10,000 persons to take care of the city. Before leaving King Burenong set up King Maha Thammarcha as ruler of Krung Sri Ayudhya.

When King Maha Thammaracha ascended the throne he gave his daughter, Phra Suphan Kalayani, to the King of Burma, who, on his part, permitted King Naresuan to return home and assist his father in ruling over the country. King Naresuan had been taken as hostage to Burma at the age of nine and he was 15 years old when he returned to Thailand.

After King Naresuan returned to Thailand, King Maha Thammaracha sent him to rule over the northern country for him. King Burenong of Burma died in the year B.E. 2124 and his son, Mong Chai Singharaj, who was heir to the throne, succeeded him under the asme of King

มีน้ำได้เพียงคนละ ๒๕ ไร่ เป็นอย่างมากเท่านั้น

การศึกษา ในรัช สมัย สมเด็จ พระบรมไตรโลกนาถก็นับว่าเจริญ ยิ่งขึ้น กว่า เดิมมาก ราษฎรเริ่มต้นศึกษาวิชาการช่างต่าง ๆ และทางวรรณคดี พระราชกำหนดกฎหมายต่าง ๆ ก็จัดเข้าหมวดหมู่และประกาศใช้ ในรัชกาลนี้โดยมาก และพระองค์ทรงแต่งหนังสือขึ้น ๒ เรื่อง เท่าที่ทราบกันในปัจจุบันนี้คือ มหาชาติคำหลวงเรื่อง ๑ กับ ลิลิตพระลอเรื่อง ๑ นับว่าพระองค์ทรงเป็นนักปราชญ์ และนักปกครองที่หาตัวจับได้ยากพระองค์ ๑ ตลอดรัชกาลของพระองค์ปรากฏว่า ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินอยู่เย็นเป็นสุขโดยทั่วกัน

พระมหากษัตริย์ ที่ ครอบ ครอง กรุงศรีอยุธยานมอยู่พระองค์ ๑ ที่จะงดกล่าวเรื่องราวของท่านเสียมิได้ คือสมเด็จพระนเรศวรมหาราช กษัตริย์พระองค์นี้ตั้งแต่แรกเริ่มเสวยราชสมบัติ ก็ได้ทำสงครามขับเคี่ยวกับพม่าเรื่อยมา และเมื่อเห็นว่าพม่าขยาดผีมือไม่กล้ายกเข้ามา ย่ำยี พระราช อาณา เขตแล้ว พระองค์จึง ทรงยก กอง ทัพ เข้าไปตี ประเทศพม่าบ้าง และแม้จะไม่ได้ ประเทศ พม่าเป็นเมืองขึ้นทั้งหมดก็ตาม แต่ก็ได้หัวเมืองมอญมาเป็นประเทศราชหลายเมือง อาณาเขตประเทศไทยในรัช สมัยของ สม เด็จ พระนเรศวร

Nantha Bureng, and his son, Mang Kayaw Chawa, was made Crown Prince. He announced his accession to the throne to all rulers of large and small vassal states under Burmese rule, and ordered them to go and swear allegiance to him, in accordance to ancient customs when a new king ascended the throne. The Thai Yai Prince of the Klung country did not go to swear allegiance as bidden, therefore, the King of Burma raised an army from his vassal states to attack him, King Naresuan led an army, in his father's name, in obedience to the order of the King of Burma. He was compelled to join forces with two other armies, one under the command of the Burmese Crown Prince, and the other under the command of Phra Sangathad, son of King Tong U, to lay siege to Khang. The armies of the Burmese Crown Prince and of Phra Sangathad took turns in attacking Khang but were unable to capture it, so they were compelled to withdraw. When it came to the turn of the army under King Naresuan, the latter met with success. From that time the Burmese feared the prowess and military ability of King Naresuan. Though King Nantha Bureng of Burma was displeased with the success of the army under the command of King Naresuan, he had no alternative but to praise him and confer befitting rewards on him.

In B. E. 2126, the state of Angwah rebelled against Burma. The King of Burma ordered his vassal states to raise armies to aid him to subjugate that state. King Maha Thammaracha sent King Naresuan at the head of an army. The King of Burma feared that King Naresuan would join forces with the King of Angwah, who was a rebel. He therefore, told the Crown Prince to remain

นี้แผ่ไพศาลออกไปมาก ไม่มีสมัยใดที่ประเทศไทยจะมีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาลเท่ากับรัชสมัยของสมเด็จพระนเรศวรนี้เลย เพราะฉะนั้นจึงสมควรจะได้ทราบประวัติความเป็นมาของพระองค์บ้างตามสมควร

สมเด็จพระนเรศวรประสูติเมื่อ พ.ศ. ๒๐๙๘ ที่เมืองพิษณุโลก พระองค์เป็นพระราชโอรสของสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช ซึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินราชวงศ์สุโขทัย องค์แรกซึ่งครองกรุงศรีอยุธยาและพระวิสุทธิกษัตรี ราชธิดาของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิอันเกิดด้วยพระสุริโยทัยเป็นพระราชชนนี สมเด็จพระนเรศวรมีพระพี่นางองค์ ๑ ทรงพระนามว่าพระสุพรรณกัลยาณี พระน้องยาองค์ ๑ ทรงพระนามว่าพระเอกาทศรถ

พอสมเด็จพระนเรศวรมีพระชันษาได้ ๙ พรรษา ก็เกิดศึกหงสาวดีครั้งที่ ๒ คือ ครานพระเจ้าบุเรงนองกษัตริย์พม่าขอช้างเผือก อันเป็นต้นเรื่องตอนสำคัญของประวัติสมเด็จพระนเรศวร การศึกครั้งนี้พม่าเป็นฝ่ายได้เปรียบไทย เพราะตีหัวเมืองรายทางทางเหนือได้เกือบหมดทุกเมือง แล้วยกกองทัพมาตั้งล้อมกรุงศรีอยุธยา แต่ไม่สามารถจะตีหักเข้าไปได้ พระเจ้าหงสาวดีจึงมีราชสาส์นถามสมเด็จพระมหาจักรพรรดิว่าจะสู้รบต่อไปหรือจะยอมเป็นไมตรีโดยดี

in charge of the army and to take care of Hongsavadee. As soon as King Naresuan arrived with his army, he was to be given a grand reception but ways and means must be planned to do away with him. After the King had left with his army, the Crown Prince told two Pegu Phyas, Phya Kiarti and Phya Ram, to go and meet King Naresuan at the town of Kraeng, on the Thai border. He further instructed them to keep close watch over King Naresuan and to act as spies. At the first opportunity, they must endeavour to assassinate King Naresuan. But the two Phyas revealed their secret orders to Phra Maha Tane Khan Chong, who, in turn, warned King Naresuan.

King Naresuan, on learning of the perfidy of the King of Burma, decided that the time was ripe to reveal the matter to his army. He called a meeting of his commanders, the two Phyas and governors of towns and also invited a priest to be present as witness. When they were all assembled, King Naresuan told them how the King of Burma had planned to have him assassinated. He next poured a libation on the fround and, calling on the gods in heaven to be his witness, he solemnly declared that, from that time on Krung Sri Ayudhya and Krung Hongsavadee were no longer friends. He gathered round him all Thais who had been taken prisoner by the Burmese and took them back to Thailand with him.

As soon as the Burmese heard that the Thais had risen against them, they immediately sent a large army to attack them, entering by the north country which, at that time, was almost deserted. They finally reached Krung Sri Ayudhya and laid siege to the city

ถ้ายอมเป็นไมตรีก็จะให้คงเป็นบ้านเมืองต่อไป ถ้าขืนต่อสู้ถ้าตีพระนครได้จะเอาเป็นเมืองชะเลย สมเด็จพระมหาจักรพรรดิตรัสปรึกษาข้าราชการเห็นไม่มีทางที่จะเอาชัยชนะข้าศึกได้แล้ว ก็ยอมเป็นไมตรีแต่โดยดี โดยยอมเสียช้างเผือกให้แก่พม่า ๔ เชือก กับมอบตัวพระนเรศวร พระยาจักรี และพระยาสุนทรสงคราม ซึ่งเป็นหัวหน้าในการต่อสู้กับพม่า ให้แก่พระเจ้าหงสาวดีไปตามที่ทรงขอ และในคราวนี้พระเจ้าหงสาวดีทรงขอสมเด็จพระนเรศวรไปไว้เป็นตัวจำนำอีกด้วย เป็นอันว่าศึกพม่าในครั้งนั้นสงบลงไปชั่วขณะหนึ่ง

ต่อมาสมเด็จพระมหินทรวิราช ซึ่งครองราชสมบัติต่อจากสมเด็จพระมหาจักรพรรดิเกิดกินแหนงแคลงใจกันขึ้นกับสมเด็จพระมหาธรรมราชา พระราชบิดาของสมเด็จพระนเรศวรซึ่งครองเมืองพิษณุโลก สมเด็จพระมหาธรรมราชาจึงทูลพระเจ้าหงสาวดีให้ทรงทราบ พระเจ้าหงษาวดีจึงพาลหาเหตุยกกองทัพมาตีกรุงศรีอยุธยาอีกครั้งหนึ่ง ศึกครั้งนี้ไทยได้ต่อสู้เข้มแข็งมาก พระเจ้าหงสาวดีตั้งล้อมกรุงศรีอยุธยาอยู่ถึง ๕ เดือน ก็ยังตีหักเข้าไปไม่ได้ จึงทำกลอุบายให้พระยาจักรีเข้าไปเป็นไส้ศึก สมเด็จพระมหินทราธิราชไม่ทรงทราบว่าเป็นกลอุบายของข้าศึก

for five months. King Naresuan led the Thai army in person and they fought so fiercely that the Burmese were unable to capture the capital and they had to withdraw in the end.

Another great war broke out between the Thai and the Burmese when King Naresuan and the Burmese Crown Prince met in single combat. The Burmese Crown Prince and the governor of Chaparo (known in history as Mang Chacharo) were killed while fighting on the back of an elephant, and the Thai army fought so valiantly that the Brumese army was completely routed after the death of their commander.

This may be considered as being a great victory for the Thais, and the prowess of King Naresuan became renowned throughout the country. King Naresuan ordered a Chediya to be built on the site where he had fought on the back of an elephant with the Burmese Crown Prince, (This Chediya, which is called to the present day the "Chediya commemorating the hand-to-hand combat, is in the district of Bang Ngam, formerly called Tapangtru, Amphur Sir Phra Chandr, Suphanburi province). When King Naresuan returned to the capital he ordered a large Chediya to be built to commemorate his great victory at Chao Phya Thai or Pu Kaeow Monastery. This Chediya was named the "Victory Chediya", and he changed the name of the monastery to Chaimongkol Monastery. It is known to the present day as the Yai Chaimongkol Monastery.

Events during the reign of King Naresuan are mainly of wars waged for the expansion of his kingdom. He conquered

ทรงยินดี ด้วยพระยาจักรีเป็นข้าราชการผู้ใหญ่และได้เคยเป็นหัวหน้าต่อสู้ศึกหงสาวดีโดยเข้มแข็งมาแต่ก่อน จนพระเจ้าหงสาวดีต้องขอเอาตัวไปเมืองพม่า ในที่สุดกรุงศรีอยุธยาก็เสียแก่พม่า เมื่อ พ.ศ. ๒๑๑๒ ในคราวนั้น พม่าได้กวาดต้อนผู้คนเอาไปเป็นชะเลยและริบทรัพย์สมบัติขนไปเมืองหงสาวดีเป็นอันมาก แม้เจ้านายตั้งแต่องค์สมเด็จพระมหินทราธิราชเป็นต้น ตลอดจนขุนนางทั้งปวงพม่าก็กวาดต้อนเอาไปหมด คงเหลือคนไว้สำหรับรักษาพระนครเพียง ๑๐,๐๐๐ คนเท่านั้น แล้วพระเจ้าบุเรงนองจึงโปรดให้ทำพิธีปราบดาภิเษก ยกพระมหาธรรมราชาขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดินครอบครองกรุงศรีอยุธยาต่อไป

เมื่อสมเด็จพระมหาธรรมราชาเสด็จขึ้นครองราชสมบัติแล้ว จึงถวายพระสุพรรณกัลยาณี ราชธิดาแก่พระเจ้าหงสาวดี พระเจ้าหงสาวดีจึงอนุญาตให้สมเด็จพระนเรศวรกลับมาช่วยพระราชบิดาปกครองบ้านเมือง เป็นอันว่าสมเด็จพระนเรศวรต้องเสด็จไปอยู่เป็นตัวจำนำที่เมืองหงสาวดี ตั้งแต่พระชันษาได้ ๙ ปี จนพระชันษา ๑๕ ปีจึงได้กลับมาอยู่เมืองไทย

เมื่อสมเด็จพระนเรศวร เสด็จกลับจากเมืองหงสาวดีแล้ว สมเด็จพระมหาธรรมราชา

Cambodia in B.E. 2136 and in B.E. 2138 he led an army against Pegu, which was a vassal state of Burma. He conquered many Pegu towns on his way and finally reached and laid siege to Hongsavadee, the capital of Burma. When he was unable to capture the Burmese capital after laying siege to it for three months, he withdrew his army and returned home.

The news that King Naresuan had laid siege to the Burmese capital spread like wildfire and it made neighbouring countries fear his prowess. Chiangmai sent gifts to him and, soon after, Saen Wee, a town on the furthermost borders of Burma, adjoining China, sent envoys to express their allegiance to him and to request to be accepted as a vassal state of Krung Sri Ayudhya. It can be stated fairly accurately that Thailand had the largest extent of territory in the reign of King Naresuan.

King Naresuan died in B.E. 2148, at the age of 50, in the town of Hang on the furthermost border of Thailand at that time. He had reigned over the country for 15 years. King Ekatosarot, his younger brother, was invited to ascend the throne as his successor.

During the reign of King Ekatosarot, it is recorded that the country was peaceful and orderly. He did not wage any wars to extend his territory and the people were pleased because they, too, were tired and worn out by the continuous wars that had been waged by King Naresuan throughout the 15 years of his reign. King Ekatosarot had accompanied his brother, King Naresuan, on every important war, and he had always displayed such valour and prowess that

ชาก็โปรดให้สด็จขึ้นไปครองเมืองเหนือแทน พระองค์ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๑๒๔ พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองสวรรคต มังชัยสิงห์ราชโอรสซึ่งเป็นพระมหาอุปราชา ขึ้นครองราชสมบัติ ทรงพระนามว่าเจ้านันทบุเรง ตั้งมังกยอชวาราชโอรส ขึ้นเป็นพระมหาอุปราชา แล้วบอกข่าวไปยังเจ้าประเทศราช และเจ้าเมืองใหญ่น้อยซึ่งขึ้นอยู่ในราชอาณาเขต ให้เข้าไปเฝ้า ตามประเพณีเปลี่ยนรัชกาลใหม่ แต่ปรากฏว่าเจ้าพ้าไทยใหญ่เมืองคังไม่ไปเฝ้าตามรับสั่ง พระเจ้าหงสาวดีจึงเกณฑ์กองทัพประเทศราชให้ไปตีเมืองคัง ในเวลานั้นสมเด็จพระนเรศวรคุมกองทัพขึ้นไปเฝ้า พระเจ้าหงสาวดีแทนพระราชบิดา ก็ถูกพระเจ้าหงสาวดีบังคับ ให้ยกกองทัพไปตีเมืองคังด้วย พระองค์ ๑ ร่วมกับกองทัพของพระมหาอุปราชาของพม่ากองทัพ ๑ กับกองทัพของพระสังกะทัดราชบุตรของพระเจ้าตองอูอีกกองทัพ ๑ รวมเป็นกองทัพที่พระเจ้าหงสาวดีโปรดให้ยกไปตีเมืองคังในครั้งนั้น ๓ ทัพด้วยกัน แต่กองทัพของพระมหาอุปราชา และพระเจ้าสังกะทัด ซึ่งผลัดกันยกเข้าตีเมืองคังก่อนนั้น ตีเมืองคังไม่ได้ต้องล่าถอยทัพกลับมา กองทัพของสมเด็จพระนเรศวร ซึ่งเข้าตีภายหลัง แต่กลับตีได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้พม่าเริ่มหวาดระแวงในพระเดชานุภาพ ของสมเด็จพระนเรศวรตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา แม้พระ

neighbouring countries feared him and did not dare to attempt to attack Thailand throughout his reign. He too, reigned 15 years, and the people enjoyed peace and prosperity under his rule.

In the year B.E. 2173, the first king of the Prasat Thong Dynasty ascended the throne of Thailand and four kings of this Dynasty ruled in succession for a period of 58 years. The most important king of this Dynasty was King Narai, who is considered as being one of the greatest kings Thailand has had.

King Narai ascended the throne in B.E. 2199. He was the son of King Prasat Thong and his Queen. When King Prasat Thong, the first king of the Prasat Thong Dynasty, fell critically ill and was near to death, he named as his successor Prince Chai, his eldest son by a former wife. Prince Chai was king for only one year when King Narai, in complicity with his uncle, Phra Sri Suthammaracha, gathered round him a group of persons broke into the royal palace, seized Prince Chai and assassinated him. Phra Sri Suthammaracha then proclaimed himself king.

After Phra Sri Suthammaracha had been king for three months, he entered the room of Phra Racha Kalayani, younger sister of King Narai, and this caused antagonism between them. Fighting took place in the streets among the supporters of both. In the end, King Narai and his party won; he killed Phra Sri Suthammaracha and ascended the throne.

Since King Narai had won his throne by fighting his own relatives, he did not trust his royal relatives, as is indicated by his appointing his daughter as Krom Luang Yotha Thep and his younger sister as Krom

เจ้าหงสาวดีนันทบุเรง ก็คงไม่พอ พระทัยที่สมเด็จพระนเรศวรไปมีชัยชนะ แต่ก็จำเป็นต้องชมเชย และพระราชทานบำเหน็จรางวัลถึงขนาด

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๑๒๖ เมืองอังวะซึ่งเป็นเมืองขึ้นของพม่าเกิดขบถ พระเจ้าหงสาวดีจึงสั่งให้เกณฑ์ กองทัพ พวกเมืองประเทศราชไปช่วยตีเมืองอังวะ สมเด็จพระมหาธรรมราชา จึงโปรดให้สมเด็จพระนเรศวรเสด็จไปแทนพระองค์ พระเจ้าหงสาวดีระแวงว่าสมเด็จพระนเรศวรจะเข้าพวกกับพระเจ้าอังวะซึ่งเป็นขบถ จึงตรัสสั่งพระมหาอุปราชาให้คุมพลอยู่รักษาเมืองหงสาวดี เมื่อสมเด็จพระนเรศวรเสด็จไปถึงให้ทำเป็นต้อนรับโดยดีตามเคย แล้วคิดกำจัดเสีย เมื่อพระเจ้าหงสาวดียกกองทัพไปแล้ว พระมหาอุปราชาจึงสั่งให้พระยามอญ ๒ คน ชื่อพระยาเกียรติคน ๑ และพระยารามคน ๑ เป็นข้าหลวงลงมาคอยรับสมเด็จพระนเรศวรที่เมืองแครงซึ่งอยู่ต่อแดนเมืองไทย สั่งมาเป็นความลับว่าให้เป็นไส้ศึกปนไปในกองทัพ สมเด็จพระนเรศวร เมื่อได้ทีให้กำจัดสมเด็จพระนเรศวรเสีย แต่พระยาเกียรติพระยารามนำความลับนี้มาบอกพระมหาเถรคันฉ่อง พระมหาเถรคันฉ่อง จึงนำความลับนี้ทูลสมเด็จพระนเรศวรให้ทรงทราบ

Luang Yotha Thip, but he did not appoitn his younger brother, Prince Aphai Thos, to any position, clearly showing that he did not trust the male members of his family. The only noblemen he showed favour to were those who had been his playmates when he was a child. He gave Khun Lek the title of Phya Kosathibodi, and Nai Parn, younger brother of Khun Lek, became Phra Phetracha. He was always extremely careful to select only such persons whom he was certain were loyal to him and he instructed them to keep watch over any incidents on his behalf. The persons he selected were Phya Siharaj Dejojai, Phya Sura Songgram, Phya Ram Dejo and Phya Rajwangsan. The two latter were Thai Islams, who were devoted to the King. In addition to these nobelmen, the King selected a European and gave him the title of Phya Vichayentr, and entrusted him with the duties of Prime Minister. This European was Konstantine Falcon, a Greek, who became very prominent and well-known during the reign of King Narai.

Phya Vichayentr did a lot of good for the country and some of the important work he carried out are as follows :

a. He volunteered to bring ships out of dock with comparative ease and was chief of the division weighing the Phra Pirun cannon, which was a very big one, and he was the first person who was able to tell its exact weight.

b. He helped in the construction of forts at Pitsanuloke, Dhonburi, Nakorn Rajsima and Nakorn Sridhammaraj.

c. He helped in the construction of roads in Lopburi and from Lopburi to Phra.

สมเด็จพระนเรศวรทรงพระดำริว่าความที่เป็นอริกับพระเจ้าหงสาวดีถึงเวลาที่จะต้องให้เป็นการเปิดเผยแล้ว จึงมีรับสั่งให้เรียกนายทัพนายกองกับพระยาเกียรติพระยาราม และเจ้าเมืองกรมการ มาประชุม พร้อมกันที่พลับพลา และนิมนต์พระสงฆ์มานั่งเป็นสักขีพยานด้วย สมเด็จพระนเรศวรตำรัสเล่าเรื่องราวที่พระเจ้าหงสาวดีจะให้ล้อลวงไปทำร้ายให้ปรากฏแก่คนทั้งปวง ทรงหลั่งน้ำลงเหนือแผ่นดินด้วยสุวรรณพิงคาร ประกาศแก่เทพยดาฟ้าดินต่อหน้าที่ประชุมว่า ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปกรุงศรีอยุธยากับกรุงหงสาวดีเป็นอันขาดมิตรภาพกัน แล้วก็กวาดต้อนชาวไทยที่ถูกพม่ากวาดต้อนไปตั้งแต่ครั้งมาตีกรุงศรีอยุธยาได้นั้นกลับคืนเมืองไทย

ฝ่ายพม่าเมื่อได้ทราบว่าไทยตั้งแข็งเมืองก็ส่งกองทัพใหญ่เข้ามาตี โดยยกเข้ามาทางเมืองเหนือ ซึ่งในขณะนั้นร้างอยู่โดยมาก จนเข้ามาตั้งล้อมกรุงศรีอยุธยาอยู่ตั้ง ๕ เดือน แต่สมเด็จพระนเรศวรทรงออกรบด้วยพระองค์เอง ไทยได้ต่อสู้พม่าอย่างเข้มแข็ง พม่าจึงไม่สามารถจะตีหักเอาพระนครได้ ต้องถอยทัพกลับไป

ศึกใหญ่อีกครั้งหนึ่งที่ไทยได้รบกับพม่าก็คือเมื่อคราวที่สมเด็จพระนเรศวร ทรงกระทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชา ศึกในคราว Buddhabat, (Footprint of Lord Buddha on the mountain in Saraburi).

d. He took part in the construction of the royal palace in Lopburi, Phra Thinang Yen, and the royal pavilion and dam at Huay Sab Lek, on the outskirts of Lopburi.

e. He planned the laying down of water pipes to bring drinking water from Lake Shubsorn and Huay Sab Lek, for use in the royal palace and in Lopburi.

f. He introduced several progressive schemes from Europe to Thailand.

During the reign of King Narai, war broke out several times with the Burmese, who attacked Thailand. They were finally defeated and King Narai despatched an army, under the command of Phya Kosa Thibodi, Khun Lek, to attack Burma in retaliation. During this war, many Pegu towns fell into the hands of the Thai, and the Thai army finally laid siege to the town of Phugarm for a long time. Since the Thai army was, however, unable to capture it, the siege was raised and the Thai army withdrew.

In addition to the wars with Burma, the Thai also were at war with Chiangmai, which originally was a vassal state of Thailand. This town was, however, lost to the Burmese but when a new king ascended the throne of Burma in B.E. 2205, King Narai seized the opportunity to send an army up north and attempt to recapture it. He placed Phya Kosa Thibodi in command of a large army, comprising 40,000 men, while the King himself commanded the main army which was 60,000 strong. Towns all along the way to Chiangmai fell into the hands of the Thai. After laying siege to the town of Chiangmai for seven days, the Thai army broke through

นั้นปรากฏว่า กองทัพไทยตีกองทัพพม่าแตกพ่ายไปอย่างย่อยยับ จอมทัพของพม่าคือพระมหาอุปราชาได้สิ้นพระชนม์บนคอช้างพร้อมกับเจ้าเมืองจาปะโร (ซึ่งในพงศาวดารเรียกว่ามางจาชโร) ชัยชนะของไทยครั้งนี้นับว่าใหญ่หลวงมาก จนทำให้พระเกียรติยศของสมเด็จพระนเรศวรลือชาปรากฏไปทั่วทุกทิศานุทิศ สมเด็จพระนเรศวรจึงโปรดให้สร้างเจดีย์ขึ้นองค์ ๑ ตรงที่ ๆ ได้ชนช้างชนะพระมหาอุปราชา ซึ่งในปัจจุบันนี้เรียกว่า "เจดีย์ยุทธหัตถี" อยู่ที่ตำบลบางงม (เดิมเรียกว่าตะพังตรุ) อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี และเมื่อเสด็จกลับถึงพระมหานครก็โปรดให้สร้างเจดีย์องค์ใหญ่เป็นที่ระลึกในการที่ทรงมีชัยชนะอันใหญ่หลวง เจดีย์องค์นี้ได้โปรดให้สร้างไว้ที่วัดเจ้าพระยาไทยหรือวัดป่าแก้ว เรียกว่า "เจดีย์ชัยมงคล" แล้วทรงเปลี่ยนชื่อวัดเจ้าพระยาไทยเป็นวัดชัยมงคล ซึ่งชาวบ้านยังคงเรียกกันว่าวัดใหญ่ชัยมงคลเรื่อยมาจนกระทั่งถึงเวลาปัจจุบัน

เหตุการณ์ในรัชสมัยของสมเด็จพระนเรศวรนั้นเกี่ยวกับการทำศึกสงครามขยายพระราชอาณาเขตทั้งสิ้น ประเทศเขมรก็ทรงตีได้เมื่อ พ.ศ. ๒๑๓๖ และใน พ.ศ. ๒๑๓๘ ก็เสด็จยกกองทัพไปตีหัวเมืองมอญ ซึ่งอยู่ในอาณาเขตของประเทศพม่า ได้หัวเมืองมอญ

its defences and captured the town. King Narai stayed there for 15 days, then returned to his own capital, taking with him a very ancient statue of Lord Buddha, dating back to the Sukhodhaya period.

During his stay in Chiangmai, after that town had capitulated, King Narai had as wife a young girl of the city, who became pregnant. King Narai felt backward at acknowledging her as his wife so he gave her to Phra Phetracha, who had displayed unusual valour during the fight. The young girl gave birth to a son whom Phra Phetracha named Nai Dua and the boy was given to King Narai as a royal page. The King showed great favour to the boy who later became Luang Sorasakdi, attached to the Elephant Department. Luang Sorasakdi was a strong supporter of Phra Phetracha, up to the time when the latter ascended the throne on the death of King Narai.

During the reign of King Narai, Thailand had several disputes with the French. In B.E. 2207, the Dutch protested with the Thai Government when the latter took trade into its own hands. They were of opinion that trade was being taken away from them. In retaliation, they seized the opportunity while Thailand was engaged in a war with Burma to blockade the Gulf of Thailand with their warships and they seized and destroyed several merchant ships. King Narai was very angry but as he was waging war with Burma at the time, he had no alternative but to come to terms with Holland. From that time on he lost all faith in Europeans and planned preparations to defend the capital against any enemy who might come by sea. He also constructed Lopburi into another capital so that, should he be at war with Europeans, he

รายทางมาเป็นประเทศราชหลายเมือง จนกระทั่งได้ล้อมเมืองหงสาวดี อันเป็นเมืองหลวงของพม่าไว้ถึง ๓ เดือน แต่เข้าตีเมืองนั้นไม่ได้ ต้องเลิกทัพกลับมา

กิตติศัพท์ที่เลื่องลือไปว่า สมเด็จพระนเรศวรทรงเสด็จไปตีเมืองหลวงของพม่านั้น ทำให้ประเทศใกล้เคียงครั่นคร้ามเกรงขาม พระเดชานุภาพ เช่นเมืองเชียงใหม่ก็แต่งเครื่องราชบรรณาการมาถวาย และต่อมาไม่ช้าเมืองแสนหวี ซึ่งอยู่ปลายอาณาเขตพระเจ้าหงสาวดีต่อแดนจีนก็มาสวามิภักดิ์ขอขึ้นกรุงศรีอยุธยา นับว่าอาณาเขตของไทยในสมัยสมเด็จพระนเรศวร แผ่ไพศาลไปไกลยิ่งกว่าสมัยใด ๆ ทั้งสิ้น

สมเด็จพระนเรศวรเสด็จสวรรคตที่เมืองหาง อันเป็นเมืองอยู่ชายพระราชอาณาเขตในสมัยนั้น เมื่อ พ.ศ. ๒๑๔๘ พระชันษาได้ ๕๐ ปี เสวยราชสมบัติได้ ๑๕ ปี ท้าวพระยาข้าราชการก็พร้อมกันเชิญเสด็จสมเด็จพระเอกาทศรถขึ้นผ่านพิภพครอบครองราชสมบัติสืบแทนสมเด็จพระนเรศวรต่อไป

ในรัชกาลของสมเด็จพระเอกาทศรถปรากฏว่าบ้านเมืองเรียบร้อยประสพสันติสุข เพราะพระองค์มิได้ทำสงครามแผ่อาณาจักรต่อไป ประจวบกับไพร่พ้าประชากรต่างพากันเบื่อหน่ายในการสงคราม ซึ่งสมเด็จพระ

could remove his capital up north to Lopburi, which was at a considerable distance from the sea for those days and which was inaccessible to sea-going ships.

While plans were being made for the reconstruction of Lopburi, Father Thomas, a Frenchman who did not like the Dutch, volunteered to draft plans for the construction of forts to encircle Lopburi. This service on his part brought him into high favour with King Narai. The ruins of these forts are still existent to this day,

When Father Thomas saw that King Narai favoured him and did not have any objection to his teaching Christianity, he thought that if King Louis XIV of France wrote a letter to King Narai and entrusted it to him, Christianity could be spread with far greater ease. He suggested the matter to his superior, Father Berit, who sent Father Heliopolis to France in B.E. 2208 to have an audience of King Louis XIV, and report to him about Thailand and how the Catholic Fathers were favoured by King Narai. King Louis XIV realised that it was a good opportunity to use Thailand as the centre for the spread of Christianity in the East. He, therefore, sent several persons, who were experts in all kinds of work to help Father Thomas. Father Heliopolis left France in B.E. 2216, bearing with him a letter and gifts from King Louis XIV to King Narai.

King Narai was highly pleased when he received the letter and gifts. He believed that King Louis XIV was a powerful king who might be able to prevent other European nations from aggressing Thailand. He also hoped to obtain professional experts to train his people and thus raise them to an equal standard with other European nations. King

นเรศวรทรงขับเคี่ยว กับประเทศใกล้เคียงมาเป็นเวลาตั้งสิบห้าปีโดยมิได้หยุดยั้ง ทุกครั้งในราชการสงครามคราวสำคัญ สมเด็จพระเอกาทศรถได้ โดยเสด็จร่วมกับ สมเด็จ พระบรมเชษฐาธิราช และได้ทรงยุทธหัตถีกับข้าศึก เป็นเหตุให้นานาประเทศต่างเกรงขามคร้ามพระบรมเดชานุภาพของพระองค์ ไม่กล้ายกกองทัพเข้ามาย่ำยีประเทศไทย บ้านเมืองก็เป็นปกติสุขตลอดระยะเวลา ๑๕ ปี ที่ทรงเสวยราชสมบัติ

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๑๗๓ กษัตริย์ราชวงศ์ปราสาททองได้ครองราชสมบัติ กษัตริย์ราชวงศ์นี้ได้ครอบครองประเทศไทยอยู่เป็นระยะเวลา ๕๘ ปี มีกษัตริย์สืบเนื่องกันมา ๔ พระองค์ แต่องค์ที่สำคัญที่สุดคือสมเด็จพระนารายณ์ ซึ่งทรงรับสมญาว่าเป็นมหาราชองค์หนึ่งของไทย

สมเด็จพระ นารายณ์ ได้ครองราช สมบัติเมื่อ พ.ศ. ๒๑๘๘ พระองค์เป็นโอรสของพระเจ้าปราสาททองประสูติแต่มเหษี แต่เมื่อพระเจ้าปราสาททองซึ่งเป็นต้นวงศ์ปราสาททองประชวรหนัก ทรงมอบราชสมบัติให้เจ้าฟ้าชัย พระโอรสองค์ใหญ่ซึ่งประสูติแต่พระชายาเดิม เจ้าฟ้าชัยครองราชสมบัติได้ปีหนึ่ง สมเด็จพระนารายณ์ก็คบคิดกับพระศรีสุธรรมราชาซึ่งเป็นพระเจ้าอา ชิงราชสมบัติ

Narai promised to build a monastery for the Catholic missionaries and present it as a gift to Father Berit. Such an undertaking was not against Thai customs as a Thai king had once built a monastery and presented it as a gift to Indians, but the Europeans thought such kindness on his part as something marvellous and believed that King Narai must favour Christianity. They also thought that if they could induce King Narai to become a Christian, the Thai people would follow his example so they endeavoured still more to please the King in all ways possible.

In B.E. 2224, King Narai sent envoys to promote closer ties of friendship with King Louis XIV of France and the Pope in Rome. The ship in which they were travelling, however, foundered at sea and they were all lost. After waiting for two years without receiving any news, King Narai sent two more envoys to find out what had happened. Chao Phya Vichayentr made all arrangements this time and asked the Christian Abbot in the capital to send two Fathers with them as interpreters. These envoys left Thailand on January 25, B.E. 2226, but they were only instructed to investigate the disappearance of the envoys sent some years before. They did not take any message from King Narai to King Louis XIV but the latter received them in private audience.

The two Fathers who accompanied told King Louis that King Narai was much inclined to the Christian religion and they were certain that if King Louis asked him to become a Christian he would not refuse. King Louis, believing the Fathers, sent the Chevalier de Chaumont to promote ties of friendship between Thailand and France and

สุมผู้คนยกเข้าปล้นพระราชวัง จับเจ้าฟ้าชัย ปลงพระชนม์เสีย แล้วยกพระศรีสุธรรมราชาครองราชสมบัติเมื่อ พ.ศ. ๒๑๕๕

ครั้นพระศรีสุธรรมราชา ครองราชสมบัติได้ ๓ เดือน ก็เสด็จเข้าหาพระราชกัลยาณีพระกนิษฐาของสมเด็จพระนารายณ์ จึงได้เกิดผิดใจกันขึ้น จนถึงได้เกิดรบพุ่งกันกลางเมือง ในที่สุดสมเด็จพระนารายณ์ชนะ จึงจับพระศรีสุธรรมราชาสำเร็จโทษเสีย แล้วขึ้นครองราชสมบัติต่อไป

เนื่องจากสมเด็จพระนารายณ์ได้ราชสมบัติโดยการรบชนะพระญาติวงศ์ของพระองค์เอง จึงไม่ได้วางพระทัยเจ้านายในพระราชวงศ์ ดังจะเห็นได้ว่าทรงตั้งพระราชธิดาของพระองค์เป็นกรมหลวงโยธาเทพ และตั้งพระราชภคินีเป็นกรมหลวงโยธาทิพ ส่วนเจ้าฟ้าอภัยทศพระอนุชาของพระองค์นั้น หาได้แต่งตั้งให้เป็นเจ้าต่างกรมไม่ แสดงว่าคงไม่ไว้วางพระราชหฤทัยในเจ้านายที่เป็นชาย ส่วนข้าราชการต่าง ๆ นั้นเล่า ก็โปรดชุบเลี้ยงเฉพาะผู้ที่เป็นเพื่อนเล่นกันมา ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ เช่นขุนเหล็ก ซึ่งทรงแต่งตั้งเป็นเจ้าพระยาโกษาธิบดี นายปานน้องขุนเหล็กและพระเพทราชาเป็นต้น แต่ข้าฝ่ายที่รักใคร่นับถือพระองค์มาชุบเลี้ยงไว้ต่าง พระเนตรพระกรรณอีกหลายคน คือ พระยา-

also to invite King Narai to become a Christian. The envoys travelled in two warships and reached Thailand on September 23, B.E. 2228.

Chao Phya Vichayentr had gone to welcome the French envoys on their arrival and when they told him that they had been ordered to invite King Narai to become a Christian, he tried to dissuade them. When King Narai was informed of the reason for their visit, he adopted a diplomatic attitude, neither declining or accepting the request sent by King Louis XIV, for fear of offending the latter. King Narai, however, issued a proclamation stating that any Thai persons wishing to become Christians were at freedom to do so. When the French envoys left Thailand, King Narai sent more envoys, headed by Phra Visutr Sunthorn, with them on December 12, B.E. 2228.

The Thai envoys, headed by Phra Visutr Sunthorn, (who later became Phya Kosa Thibodi, succeeding his brother) were received with great ponp and honour by King Louis XIV. He ordered medals to be cast on the occasion and for paintings to be made of the Thai envoys being received in audience by him. King Louis further instructed Monsieur de la Loubert as his envoy to accompany the Thai envoys back to Krung Sri Ayudhya, which they reached on September 27, B.E. 2230.

Monsieur de la Loubert also brought with him 636 French soldiers, under the command of General Desfache, to be entered in Thai service as royal guards to King Narai, by order of King Louis. When they reached Thailand, however, the Thai Government would not permit these French soldiers to go to Krung Sri Ayudhya but attached them to the Dhonburi and the Marit Forts.

สีหราชเดโชชัย พระยาสุรสงคราม พระยารามเดโช และพระยาราชวังสันเป็นต้น ข้าราชการสองคนหลังนี้เป็นไทยอิสลาม ซึ่งจงรักภักดีต่อพระองค์ยิ่งนัก และนอกจากนี้พระองค์ยังทรงชุบเลี้ยงฝรั่งไว้คนหนึ่ง ตั้งให้เป็นเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ ทำหน้าที่สมุหนายก ฝรั่งคนนี้ชื่อคอนสเตนติน ฟอลคอน เป็นชาติกรีก นับว่าเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงโด่งดังมากคนหนึ่งในรัชสมัยของพระองค์ (ประวัติเจ้าพระยาวิชาเยนทร์มีแจ้งอยู่ในภาคประวัติการค้าสมัยสมเด็จพระนารายณ์ ในสมุดนี้แล้ว)

เจ้าพระยาวิชาเยนทร์ได้มาทำความเจริญให้แก่ประเทศไทยไว้มาก กิจการสำคัญที่เจ้าพระยาวิชาเยนทร์ได้มีส่วนร่วมมือ ในการทำความเจริญให้แก่ประเทศไทย สมควรจะนำมากล่าวไว้ในที่นี้ด้วย คือ

ก. อาสาเอาเรือกำปั่นออกจากอู่ได้โดยสดวก และได้เป็นแม่กองชั่งปืนพระพิรุณ ซึ่งเป็นปืนใหญ่ที่หนักมาก จนสามารถรู้น้ำหนักของปืนใหญ่กระบอกนั้นได้

ข. อำนวยการก่อสร้างป้อมปราการ ที่เมืองพิษณุโลก เมืองธนบุรี เมืองนครราชสีมา และเมืองนครศรีธรรมราช

ค. อำนวยการตัดถนน ในเมืองลพบุรี และตัดถนนจากเมืองลพบุรีไปยังพระพุทธบาท

The sending of French soldiers to Thailand by King Louis XIV made the Thai nobles and people suspicious of the motive behind such action. Towards the end of the reign of King Narai, the nobles were divided into two groups, the larger of which, under Phra Phetracha and Luang Soraskdi, hated Chao Phya Vichayentr, who was a European. The other group, which was very small, was composed of supporters of Chao Phya Vichayentr.

King Narai became seriously ill in May, B.E. 2231, about five months after the French envoy had returned to his country. When the group who hated Europeans saw that the King was critically ill, they seized Prince Aphaithos, younger brother of King Narai, Chao Phya Vichayentr and Pra Piya, an adopted son who was close to the King, and killed them. They then seized administrative power, closely supervising all nobles and surrounding the Royal Palace. When King Narai died on July 11, B.E. 2232, Phra Phetracha ascended the throne.

Phra Phetracha was the first king of the Barn Ploo Luang Dynasty, and it is noticeables that from the reign of the first king of this Dynasty Thailand began to deteriorate. This was because these kings were not in contact with foreigners and they knew nothing of what was happening outside the country. Administration of the country reverted to former methods and several rebellions were staged during the reign of Phra Phetracha. There were several attempts to seize power in the reigns of successive kings of the Dynasty until, in the reign of King Ekathad, the last king of that Dynasty, a Burmese army invaded outlying provinces of Thailand. When they saw how feeble was the

ง. อำนวยการสร้าง พระราชวัง เมืองลพบุรี พระที่นั่งเย็น และพลับพลากับเขื่อนที่ห้วยซับเหล็กแขวงเมืองลพบุรี

จ. คิดอ่านทำการประปาต่อท่อน้ำกินน้ำใช้จากทะเลชุบศรและห้วยซับเหล็ก มาใช้ในพระราชวังและในบริเวณเมืองลพบุรี

ฉ. นำความเจริญของยุโรป หลายประการมาเผยแพร่ในประเทศไทย

ในรัชสมัยสมเด็จ พระนารายณ์ ได้ทำศึกกับพม่าหลายคราว คือรบพม่าที่บุกรุกเข้ามาในประเทศไทยจนแตกพ่ายไป และได้ส่งกองทัพไทย อันมีเจ้าพระยาโกษาธิบดีขุนเหล็กเข้าไปตีประเทศพม่าเป็นการตอบแทน และตีได้เมืองมอญ อันเป็น หัวเมืองรายทางหลายเมือง ในที่สุดได้ล้อมเมืองกุกามอยู่เป็นเวลานาน แต่ตีหักเข้าไปไม่ได้ จึงถอยทัพกลับมา

นอกจากการทำศึกกับพม่าแล้ว ยังทำศึกกับเมืองเชียงใหม่อีก คือเมืองเชียงใหม่นี้เดิมก็เป็นประเทศราชของไทย แต่ในแผ่นดินพระเจ้าปราสาททองได้เสียเมืองเชียงใหม่แก่พม่า ครั้นเมื่อประเทศพม่าเปลี่ยนพระเจ้าแผ่นดินใหม่ใน พ.ศ. ๒๒๑๔ สมเด็จพระนารายณ์ทรงเห็นเป็นโอกาส ที่จะยกกองทัพไปตีเอาคืนมา จึงโปรดให้พระยาโกษาธิบดีเป็นแม่ทัพใหญ่คุมพล ๔๐,๐๐๐ แล้วพระองค์เสด็จยกกองทัพหลวงพล ๖๐,๐๐๐ ตามขึ้นไปอีกทัพหนึ่ง กองทัพไทยตีเมืองรายทางเข้าไปเป็นลำดับจนถึงเมืองเชียงใหม่ ตั้งล้อมอยู่ ๗ วันก็เข้าเมืองได้ สมเด็จพระนารายณ์ประทับอยู่ ณ เมืองเชียงใหม่ ๑๕ วัน ก็เสด็จกลับมายังพระนคร ได้อัญเชิญพระพุทธสิหิงค์อันเป็น พระพุทธรูปโบราณศักดิ์สิทธิ์ กรุงสุโขทัยกลับคืนมาสู่กรุงศรีอยุธยาด้วย

ในการรบเชียงใหม่ครั้งนี้ ปรากฏว่าขณะที่สมเด็จพระนารายณ์เสด็จประทับอยู่ ณ เมืองเชียงใหม่นั้น ทรงได้นางกุสุมิดา ชาวเชียงใหม่มาเป็นบาทบริจาคน ๑ จนนางมีครรภ์ขึ้น ครั้นจะทรงรับเลี้ยงไว้ก็ทรงละอายพระทัย จึงพระราชทานให้แก่พระเพทราชา ซึ่งมีความชอบในงานพระราชสงคราม ภายหลังนางคลอดบุตรมาเป็น

resistance put up by the Thais, the Burmese were overjoyed and marched onwards with very little resistance until they reached Krung Sri Ayudhya. In spite of fierce fighting, the Burmese army, which was not a big one nor the main army, was able to capture Krung Sri Ayudhya in B.E. 2310. They ransacked the capital and looted it of everything of value they could find, including a golden statue of Lord Buddha in Phra Sri Sanphet Monastery, which they stripped of the gold leaf plastered on it. Valuable manuscripts and books as well as historical records, were piled in a heap and burnt. It is therefore considered that the Barn Ploo Luang Dynasty did a lot of harm to the country.

ชาย พระเพทราชาจึงให้ชื่อว่านายเดื่อ แล้วนำเอาไปถวายตัวเป็นมหาดเล็กสมเด็จพระนารายณ์ สมเด็จพระนารายณ์ก็ทรงชุบเลี้ยงเป็นอย่างดี และทรงตั้งให้เป็นหลวงสรศักดิ์สังกัดกรมช้าง ภายหลังหลวงสรศักดิ์ได้อุดหนุนให้พระเพทราชาได้ราชสมบัติหลังจากสมเด็จพระนารายณ์สวรรคตแล้ว

ในรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์ มีเรื่องพิพาทกับฝรั่งหลายครั้ง เช่นใน พ.ศ. ๒๒๐๗ ฮอลันดาขัดเคืองไทย ในเรื่องที่รัฐบาลไทยทำการค้าขายเสียเอง พวกฮอลันดาเห็นว่าเป็นการแย่งการค้าของตน จึงฉวยโอกาสที่ไทยติดสงครามกับพม่า เอาเรือรบมาปิดอ่าวไทย และจับเรือสินค้าไปทำลาย สมเด็จพระนารายณ์ทรงขัดเคืองมาก แต่เนื่องจากกำลังทำสงครามติดพันกับพม่า จึงจำพระทัยยอมประองดองกับฮอลันดา ตั้งแต่นั้นก็ไม่ทรงไว้วางใจฝรั่ง จึงได้เริ่มคิดตระเตรียมป้องกันพระนคร สำหรับต่อสู้ข้าศึกที่จะมาทางทะเล กับโปรดให้สร้างเมืองลพบุรีขึ้นเป็นราชธานีขึ้นอีกแห่งหนึ่ง เพื่อว่าเมื่อเกิดศึกกับฝรั่งก็จะได้ย้ายราชธานีไปอยู่ที่ลพบุรี ซึ่งห่างไกลทะเลเรือกำปั่นขึ้นไปไม่ถึง

ในการสร้างเมืองลพบุรีคราวนี้บาดหลวงโทมัสซึ่งเป็นชาวฝรั่งเศส และไม่ถูกกับพวกฮอลันดาอยู่แล้ว ได้เข้ารับอาสาออกแบบสร้างป้อมปราการรอบเมืองลพบุรีปรากฏเป็นที่โปรดปรานมาก ซากป้อมปราการในครั้งนั้นยังปรากฏอยู่จนทุกวันนี้

บาดหลวงโทมัสเห็นว่าสมเด็จพระนารายณ์ทรงพระเมตตาตนและไม่ทรงรังเกียจแก่ศาสนาคฤสตัง จึงคิดว่าถ้าพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ พระเจ้าแผ่นดินฝรั่งเศส ได้มีพระราชสาส์นมาฝากผังแล้ว การแผ่ศาสนาคฤสตังคงจะทำได้สะดวกดีขึ้นอีกมาก จึงนำความไปปรึกษากับบาดหลวงเบริธซึ่งเป็นหัวหน้า บาดหลวงเบริธจึงให้บาดหลวงเฮลิโอโปริศกลับไปยุโรป ในปี พ.ศ. ๒๒๐๙ เข้าเฝ้าพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แล้วถวายรายงานเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทยและเรื่องราวที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงโปรดปรานพวกบาดหลวง พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ เห็นเป็นโอกาสที่จะอาศัยประเทศไทยเป็นศูนย์กลางเผยแพร่คฤสศาสนาในตะวันออก จึงโปรดให้ส่งชาวฝรั่งเศสที่ชำนาญวิชาการช่างต่าง ๆ มาช่วยเหลือบาดหลวงโทมัสอีกหลายคน ส่วนบาดหลวงเฮลิโอโปริศนั้น ออกเดินทางจากประเทศฝรั่งเศสเมื่อ พ.ศ. ๒๒๑๖ เชิญพระราชสาส์นและเครื่องราชบรรณาการจากพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ มาถวายสมเด็จพระนารายณ์

เมื่อสมเด็จพระนารายณ์ได้รับพระราชสาส์นแล้วก็ทรงยินดี เพราะทรงเห็นว่าพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ เป็นกษัตริย์ที่ทรงอานุภาพมาก คงจะเป็นกำลังป้องกันมิให้ฮอลันดาหรือฝรั่งชาติอื่น ทำร้ายเมืองไทยได้ ทั้งหวังจะได้คนดีมีวิชาเข้ามาสั่งสอนคนไทยได้เรียนรู้วิชาการต่าง ๆ เท่าเทียมกับฝรั่งบ้าง จึงทรงรับจะสร้างวัดอันเป็นที่สถิตย์ของสังฆราชคฤสตัง พระราชทานแก่บาดหลวงเบริช การกระทำดังนี้ถ้าคิดตามประเพณีไทยก็ไม่แปลก เพราะพระเจ้าแผ่นดินไทยเคยสร้างวัดพระราชทานแก่พวกแขกมาแต่ก่อนก็มี แต่บรรดาบาดหลวงเห็นเป็นสิ่งอัศจรรย์ และคิดว่าสมเด็จพระนารายณ์คงจะเลื่อมใสในคฤสต์ศาสนาเป็นแน่แท้ และคิดว่าถ้าจูงพระทัยสมเด็จพระนารายณ์ให้เข้ารีดได้แล้ว ก็คงจะชักชวนราษฎรไทยให้เข้ารีดตามได้ทั้งประเทศ จึงได้ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้สมเด็จพระนารายณ์ทรงโปรดปรานยิ่งขึ้น

ครั้นเมื่อ พ.ศ. ๒๒๒๔ สมเด็จพระนารายณ์ทรงแต่งทูตออกไปเจริญทางพระราชไมตรีตอบแทนพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ และโปปที่กรุงโรม แต่ปรากฏว่าทูตที่ไปครานี้เรือแตกกลางทางศูนย์หายไปหมด สมเด็จพระนารายณ์ทรงเห็นทูตหายไปกว่าปีไม่ทราบเหตุการณ์ร้ายดีประการใด จึงโปรดให้ข้าราชการสองคน ตามไปสืบข่าวทูตที่ไปคราวก่อน เจ้าพระยาวิชาเยนทร์เป็นผู้จัดการในเรื่องการส่งข้าราชการออกไปในคราวนี้ จึงไปหาสังฆราชคฤสตังขอบาดหลวงไปเป็นล่าม ๒ รูป ทูตไทยที่ไปครั้งนี้ออกจากเมืองไทยเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๒๒๖ แต่เป็นเพียงทูตถือสุภอักษรเสนาบดีไปสืบข่าวราชทูตที่หายไป ไม่ได้เชิญพระราชสาส์นไปถวาย พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ จึงมิได้เสด็จออกรับอย่างแขกเมือง เป็นแต่โปรดให้เผ้าเป็นการส่วนพระองค์

อย่างไรก็ตามพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ คงได้รับกิติศัพท์จากบาดหลวงซึ่งเป็นล่ามไปด้วยว่า สมเด็จพระนารายณ์ทรงเลื่อมใสศรัทธาในคฤสต์ศาสนาอยู่แล้ว ถ้าพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ ให้ราชทูตเชิญกระแสร์รับสั่งเข้ามาทูลเชื้อเชิญให้เป็นพระเกียรติยศแล้ว คงจะไม่ขัดพระอัธยาศัยเป็นแน่ ฉะนั้นจึงทรงตั้งให้เชวาเลีย เดอโชมอง เป็นเอกอัครราชทูต เข้ามาเจริญทางพระราชไมตรี และดำรัสสั่งให้มาทูลเชิญสมเด็จพระนารายณ์ให้เข้ารีดด้วย ราชทูตมาด้วยเรือรบ ๒ ลำ และมาถึงเมืองไทยเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๒๒๘

เจ้าพระยาวิชาเยนทร์ลงมารับราชทูตฝรั่งเศส ครั้นทราบว่าพระเจ้าหลุยส์ให้

ราชทูตมาเชิญสมเด็จพระนารายณ์เข้ารีดก็ได้ห้ามปรามไว้ แต่ราชทูตไม่เชื่อฟัง กลับทำตามพระดำรัสของพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ คือทรงทูลเชิญให้สมเด็จพระนารายณ์เข้ารีดนับถือศาสนาคฤสตัง สมเด็จพระนารายณ์ก็ทรงผ่อนผันด้วยพระปรีชาญาณเพื่อมิให้เป็นที่ขัดพระอัธยาศัยของพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ โดยประกาศว่าราษฎรผู้ใดจะนับถือศาสนาคฤสตังก็ไม่ทรงห้าม ส่วนพระองค์เองนั้นก็ตั้งพระทัยไว้เป็นกลาง ถ้าหากว่าพระเจ้าบนสวรรค์บันดาลให้ความศรัทธาเกิดขึ้นในพระทัยเมื่อใด ก็จะยอมเข้ารีดเมื่อนั้น และเมื่อราชทูตฝรั่งเศสจะกลับไป ก็ทรงจัดราชทูตอีกคณะหนึ่ง โดยมีพระวิสูตรสุนทรเป็นอัครราชทูต เดินทางกลับไปพร้อมกับอัครราชทูตฝรั่งเศส เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๒๒๘

ราชทูตไทยซึ่งมีพระวิสูตรสุนทร (ชื่อปานต่อมาได้เป็นเจ้าพระยาโกษาธิบดีเหนพี่ชาย) เป็นหัวหน้าออกไปในคราวนี้ ปรากฏว่าพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ ทรงยกย่องและต้อนรับโดยให้เกียรติยศอย่างสูง ถึงกับโปรดให้ทำเหรียญที่ระลึก และโปรดให้เขียนภาพราชทูตไทยเข้าผ้าในคราวนั้นไว้ด้วย และโปรดให้มองสิเออ เดอลา ลูแบร์เป็นราชทูตนำพระวิสูตรสุนทรกลับมาส่งถึงกรุงศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๒๓๐

มองสิเออ เดอลา ลูแบร์ ซึ่งนำราชทูตไทยกลับมาคราวนี้ ได้นำทหารฝรั่งเศสมาจำนวน ๖๓๖ คนมาด้วย มีนายพลชื่อเดส์ฟาส เป็นผู้บังคับบัญชา ตามที่ฝ่ายฝรั่งเศสอ้างว่าพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ โปรดให้มารับราชการเป็นทหารรักษาพระองค์ของสมเด็จพระนารายณ์ แต่เมื่อมาถึงเมืองไทยแล้ว รัฐบาลไทยหายอมให้ทหารฝรั่งเศสเหล่านั้นขึ้นไปถึงกรุงศรีอยุธยาไม่ แต่ให้ประจำอยู่ที่ป้อมเมืองธนบุรีบ้าง และแบ่งให้ไปรักษาป้อมที่เมืองมะริดบ้าง

การที่พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ ทรงจัดส่งทหารฝรั่งเศสเข้ามาในคราวนี้ ทำให้ข้าราชการและราษฎรไทยซึ่งคิดหวาดระแวงภัยจากฝรั่งอยู่แล้ว กลับเกรงภัยอันจะเกิดจากฝรั่งเศสหนักยิ่งขึ้น และพลอยเกลียดชังเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ซึ่งเป็นฝรั่งเพิ่มขึ้นอีก ในตอนปลายแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์นั้น ข้าราชการจึงแตกแยกกันเป็น ๒ พวก คือพวกเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ซึ่งมีเพียงจำนวนน้อยพวกหนึ่ง กับพวกพระ

เพทราชาและหลวงสรศักดิ์ซึ่งมีจำนวนมากอีกพวกหนึ่ง

เมื่อราชทูตฝรั่งเศสกลับไปได้ ๕ เดือน สมเด็จพระนารายณ์ก็เริ่มประชวร เมื่อราวเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๒๓๑ พวกที่เกลียดฝรั่งอันมีพระเพทราชาเป็นหัวหน้า ซึ่งคอยท่าอยู่แล้ว เมื่อทรงเห็นสมเด็จพระนารายณ์ประชวรหนักขึ้น ก็คบคิดกันเป็นขบถโดยจับคนสำคัญ ๆ เช่นเจ้าพ้าอภัยทศ พระอนุชาของสมเด็จพระนารายณ์ และเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ตลอดจนพระบิดา ซึ่งเป็นราชบุตรบุญธรรมรับใช้ใกล้ชิดสมเด็จพระนารายณ์ฆ่าเสีย แล้วเข้ายึดอำนาจโดยควบคุมข้าราชการและจุกช่องล้อมวังในเขตพระราชวังไว้หมด ครั้นสมเด็จพระนารายณ์สวรรคตเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ ๒๒๓๑ พระเพทราชาจึงทำพิธีราชาภิเศกขึ้นครองราชสมบัติต่อมา

พระเพทราชาเป็นกษัตริย์องค์แรกแห่งราชวงศ์ "บ้านพลูหลวง" และตั้งแต่กษัตริย์ราชวงศ์นี้ขึ้นครองราชสมบัติ ประเทศไทยก็เริ่มเสื่อมโทรมเรื่อยมา เพราะกษัตริย์ในราชวงศ์นี้ได้เลิกติดต่อกับชาวยุโรปหมด จึงไม่ทราบว่าอารยธรรมแผนใหม่ของชาวยุโรป อันเป็นชาติที่เจริญแล้วมีอะไรบ้าง การปกครองประเทศจึงดำเนินไปตามแบบเก่า หรือที่เรียกกันว่าถอยหลังเข้าคลอง และในรัชสมัยของพระเพทราชา ก็เกิดการขบถขึ้นหลายครั้งหลายหน จนอาจจะเรียกได้ว่าเป็นสมัยของการขบถจลาจล และในสมัยต่อมาก็มีการแย่งชิงราชสมบัติกันทุกรัชกาล จนในรัชการสุดท้าย คือรัชกาลของพระเจ้าเอกทัศน์ พม่าได้ส่งกองทัพเข้ามาตีหัวเมืองชายแดน และเห็นไทยสู้รบอ่อนแอก็ได้ใจ เดินทัพรุกเรื่อยเข้ามาในพระราชอาณาเขต จนกระทั่งถึงกรุงศรีอยุธยา ได้เกิดสงครามกับพม่า กองทัพพม่าที่ยกเข้ามาในครั้งนั้นมีกำลังไม่มากมายเท่าใดนัก เพราะมิใช่เป็นทัพกษัตริย์ แต่ก็สามารถตีกรุงศรีอยุธยาแตกเมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ และพม่าได้เก็บกวาดทรัพย์สมบัติทุกชิ้น ตลอดจนพระพุทธรูปพระศรีสรรเพชดาญาณ ซึ่งประดิษฐานอยู่ในวัดพระศรีสรรเพชญ์ ก็เอาไฟสุมลอกเอาทองคำที่หุ้มองค์ไปหมด หนังสืออันมีค่ายิ่งในหอหลวงก็ถูกเผาผลาญไปจนหมดสิ้น นับว่ากษัตริย์ราชวงศ์ "บ้านพลูหลวง" ได้ทำความล่มจมให้แก่ประเทศชาติไม่น้อย

สมัยกรุงธนบุรี

เมื่อกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าแล้วประเทศไทยก็เกิดจลาจลขึ้น เพราะไม่มีพระเจ้าแผ่นดินปกครองประเทศ ผู้ที่มีกำลังไพร่พลมาก ก็คิดตั้งตัวเป็นใหญ่ ถือกันเป็นก๊กเป็นเหล่า ก๊กอิสระที่ตั้งขึ้นในครั้งนั้นมีรวม ๕ ก๊กด้วยกัน คือ

๑. ก๊กพระเจ้าฝาง มีอาณาเขตทางทิศเหนือต่อแดนเมืองแพร่ เมืองน่าน และเมืองหลวงพระบาง และทางทิศใต้ต่อแดนเมืองพิษณุโลก

๒. ก๊กเจ้าพระยาพิษณุโลก ซึ่งเป็นเจ้าเมืองพิษณุโลกอยู่ก่อน ตั้งตัวเป็นใหญ่ที่เมืองพิษณุโลก มีอาณาเขตตั้งแต่เมืองพิษณุโลก เมืองพิชัย และเมืองนครสวรรค์

๓. ก๊กกรมหมื่นเทพพิพิธ ซึ่งเป็นพระเจ้าลูกเธอในพระเจ้าบรมโกศ ตั้งตัวเป็นใหญ่อยู่ที่เมืองพิมาย เรียกกันเป็นสามัญว่าเจ้าพิมาย ปกครองอาณาเขตตลอดมณฑลนครราชสีมา

๔. ก๊กเจ้านคร เดิมเป็นพระปลัดผู้รั้งเมืองนครศรีธรรมราช ตั้งตัวเป็นใหญ่อยู่ที่เมืองนครศรีธรรมราช มีอาณาเขตต่อแดนมลายูขึ้นมาจนถึงเมืองชุมพร

๕. ก๊กพระยาตาก ชื่อตัวชื่อสิน เป็นไชยจีน เดิมเป็นเจ้าเมืองตาก แล้วเลื่อน

The Krung Dhonburi Period

After Krung Sri Ayudhya fell to the Burmese, there was internal disorder throughout Thailand because there was no king to rule over the country. Any person having a large following wanted to set himself up in power, and the people were divided into groups and parties. There were five independent parties set up at that time :

1. Phra Chao Fang's party whose power extended in the north from Phrae, Nan and Luang Prabhang and in the south to Pitsanuloke.

2. Phya Pitsanuloke's party. This Phya was formerly governor of Pitsanuloke who set himself up in power in that town, as well as in Pichai and Nakorn Sawan.

3. Krom Mun Thep Phiphit's party; he was a son of King Baromakoo and set himself up in power at Phimai and was generally known as Chao Phimai. He ruled over all of Nakorn Rajasima.

4. Chao Nakorn's party, who originally was Phra Palad of Nakorn Sridhammaraj. He set himself up in power at Nakorn Sridhammaraj, whose area adjoined the border of Malaya and reached Chumporn.

5. Phya Tak's party. This Phya's name was Sin. He was of Chinese origin and had formerly been governor of Tak. Then he had been given the title of Phya Vajira Prakarn, governor of Kamphaengphetchr. He had been called up to help in defending Krung Sri Ayudhya at the time when the Burmese approached close to the capital. When the city was on the point of falling, Phya Tak managed to fight his way out from the encircled city and he set himself up in power in Rayong. He then led an army successfully against Chandhaburi and made that

เป็นพระยาวชิรปราการ เจ้าเมืองกำแพงเพชร ถูกเกณฑ์มาช่วยรักษากรุงศรีอยุธยา เมื่อคราวพม่ายกกองทัพมาประชิดพระนคร เมื่อจวนกรุงศรีอยุธยาจะแตก พระยาตากตีฝ่าพม่าที่ตั้งล้อมอยู่ออกไปได้ ไปตั้งตัวเป็นใหญ่ที่เมืองระยอง แล้วยกเข้าตีเมืองจันทบุรีได้ จึงตั้งสะสมกำลังทหารที่เมืองจันทบุรี ในที่สุดได้เป็นใหญ่ในแถบทะเลตะวันออก ตั้งแต่เมืองชลบุรีไปจนจดแดนประเทศเขมร

ก๊กที่ ๕ คือก๊กพระยาตากนี้ มีบทบาทสำคัญในการกู้อิสรภาพของประเทศไทย โดยสะสมกำลังทหารและต่อเรือรบที่เมืองจันทบุรี เมื่อเห็นว่ามีกำลังพอแล้วก็ยกเข้าตีเมืองธนบุรี ได้ต่อสู้กับกองทัพพม่าอันมีนายทองอินซึ่งเป็นคนไทย แต่ไปฝักใฝ่กับพม่าเป็นหัวหน้า ในที่สุดกองทัพของพระยาตากก็ชนะ แล้วยกไปตีกองทัพพม่าซึ่งตั้งอยู่ที่ค่ายโพธิสามต้นแตก เมื่อขับไล่พม่าออกไปหมดแล้ว จึงยกกองทัพเข้ามาตั้งมั่นอยู่ในกรุงศรีอยุธยา แต่เนื่องจากพระยาตากเห็นกรุงศรีอยุธยาพินาศไปจนหมดสิ้น เหลืออยู่แต่เถ้าถ่าน ไม่สามารถจะบูรณะปฏิสังขรณ์ให้คืนดีต่อไปได้เพราะในขณะนั้นยังมีกำลังน้อยอยู่ จึงย้ายราชธานีลงไปตั้งที่เมืองธนบุรี แล้วพระยาตากtown his centre for gathering his armed strength and manpower. Finally he was in power along the east coast from Cholburi up to the borders of Cambodia.

This fifth party, headed by Phya Tak played an important part in helping Thailand to get back her independence, by assembling soldiers and constructing warships at Chandhaburi. When Phya Tak saw that he had sufficient manpower he led an attack against Dhonburi. He fought with a a Burmese army under the command of Nai Thong-indr, who was a Thai but had thrown in his lot with the Burmese. In the end Phya Tak's army was victorious and then attacked and vanquished another Burmese army at Bhodhi Sam Ton camp. When he succeeded in driving all the Burmese out of the country, Phya Tak entrenched his army in Krung Sri Ayudhya. When, however, he saw that the capital was completely in ruins and that he would be unable to build it up to its ancient glory again through lack of sufficient manpower, Phya Tak decided to transfer the capital down the river to Dhonburi. He proclaimed himself king in B.E. 2310, at the age of 34 and was called King Barom Racha IV, or as he is known to the present, the King of Krung Dhonburi.

After he became king, the King of Krung Dhonburi led an army to subdue the other different parties and, in the long run, he brought peace and unity once again to the country. He further reorganised the administration of Kingdom and set in order by :

1. Punished priests who violated rules & regulations set up for priests.

2. Collected and put together the scattered parts of the Phra Tripitaka (Buddhist Bible) at Dhonburi.

ก็ทำพิธีปราบดาภิเศกขึ้นเป็นกษัตริย์ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ ในขณะที่พระองค์เสด็จขึ้นเสวยราชสมบัตินั้นมีพระชนมายุได้ ๓๔ ปี ทรงพระนามว่า สมเด็จพระบรมราชาที่ ๔ หรือที่เรียกกันในปัจจุบันนี้ว่า สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี

เมื่อได้เสด็จขึ้นครองราชสมบัติแล้ว สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีก็ทรงยกกองทัพไปปราบปรามก๊กต่าง ๆ ได้ราบคาบ ทำให้ประเทศไทยกลับคืนมาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างเดิม แล้วทรงจัดระเบียบการปกครองประเทศให้เรียบร้อยดังเดิม คือ

๑. ชำระพระสงฆ์ที่เป็นอลัชชีในพุทธศาสนา และตั้งพระราชาคณะที่ขึ้นไปจากกรุงแทน

๒. เก็บพระไตรปิฎกที่กระจัดกระจายเข้ามายังกรุงธนบุรี

๓. ฉัดลอกหนังสือที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งมีอยู่ในหัวเมืองใหญ่ ๆ เช่นเมืองนครศรีธรรมราชเป็นต้น มาเก็บรักษาไว้ยังกรุงธนบุรี

๔. บำรุงพระอารามต่าง ๆ ที่เสื่อมโทรมไปเมื่อคราวที่บ้านเมืองเป็นจลาจลให้กลับคืนดีขึ้นอย่างเดิม

๕. จัดตั้งการปกครองหัวเมืองต่าง ๆ โดยตั้งข้าราชการที่มีความสามารถไปประจำ

3. Made copies of books concerning traditions and customs which were to be found in the large provinces such as Nakorn Sridhammaraj for example, and stored them at Krung Dhonburi.

4. Repaired the monasteries which had fallen into a dilapidated state while the country was in disorder, to their original state.

Set officials who were efficient in their duties to govern in the provinces.

War with the Burmese broke out several times during the reign of the King of Dhonburi, because the Burmese saw that he was an able military strategist and they feared that if they did not suppress him he might be a danger to them. They, therefore, sent armies to attack Thailand on several occasions but were driven back each time. Even on the occasion when they sent an army under a great general named Or Sae Wun Kee to attack the northern country, they were unable to reach the capital and were compelled to withdraw.

The King of Dhonburi expanded his territories a great deal. It can be reckoned that his Kingdom was very large even though it might not be as large as during the reign of King Naresuan. It was, however, second in size to that of the latter king as no other king of Thailand, with the exception of King Naresuan, possessed territories as large as the kingdom of the King of Krung Dhonburi. The king staged an attack on Chiangmai, which had fallen into the hands of the Burmese during the Krung Sri Ayudhya period, and he was successful in bringing it back into Thai territory again. He also conquered Cambodia, Nakorn Champasakdi and Vientiane as vassal states.

ในรัชกาลของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ได้เกิดสงครามกับพม่าอีกหลายครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากพม่าเห็นว่าสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงเข้มแข็งในการศึกสงคราม ถ้าปล่อยไว้อาจเป็นภัยแก่พม่าได้ จึงส่งกองทัพใหญ่เข้ามาตีประเทศไทยหลายคราวแต่ทว่าได้แพ้ไทยกลับไปทุกครั้ง แม้คราวที่พม่าส่งแม่ทัพใหญ่ คืออะแซหวุ่นกี้เข้ามาตีเมืองเหนือ ก็ไม่สามารถจะตีหักเข้ามาถึงเมืองหลวงได้ ต้องถอยทัพกลับไป

สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ทรงขยายดินแดนออกไปอีกมาก นับว่าอาณาจักรของพระองค์กว้างขวางใหญ่โต แม้จะไม่ใหญ่เท่าในรัชสมัยของสมเด็จพระนเรศวรก็ตาม แต่ก็นับว่าเป็นที่สอง เพราะนอกจากอาณาจักรของสมเด็จพระนเรศวรแล้ว ก็ไม่มีอาณาจักรของพระเจ้าแผ่นดินพระองค์ใดจะใหญ่ยิ่งกว่าของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีอีกเลย พระองค์ทรงตีเมืองเชียงใหม่ซึ่งพม่าตีได้ตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา กลับคืนมาเป็นราชอาณาเขตอย่างเดิม ทรงตีประเทศเขมรได้เป็นประเทศราช ตลอดจนเมืองนครจัมปาศักดิ์และเมืองเวียงจันทน์

น่าเสียดายที่สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงปกครองประเทศอยู่ได้เพียง ๑๕ ปี ก็เกิดมีพระสติวิปลาส สำคัญพระองค์ว่าเป็นโสดาบัน บังคับให้พระสงฆ์กราบไหว้ และ

Itwas a great pity that King of Dhonburi had only ruled over the country for 15 years when his mind gave way and he thought himself to be a reincarnation of Lord Buddha and compelled the priests to bow down and worship him. He was also always filled with suspicion that somebody was trying to steal his treasures and whenever he suspected any person he would have him seized and punished in various ways. This caused the whole people to be filled with fear and uneasiness and finally an uprising broke out in which Phya San and his party seized the king and compelled him to abdicate. The king was next compelled to enter the priesthood in B.E. 2344 and Phya San was appointed Regent.

When Somdhej Chao Phya Mahakasatr Suk, who had led an army to subdue an uprising in Cambodia, heard of the rebellion in the capital he brought his army back to Krung Dhonburi in April B.E. 2325. Both officials and the people welcomed him with joy and invitedhim to ascend the throne and become king because they considered that he was the most efficient and honourable person at the time Somdhej Chao Phya Mahakasatr Suk, realising that if he refused the country would continue in a state of unrest, accepted and had the King of Dhonburi brought before him to consider his punishment. All officials were unanimous in expressing the opinion that he ought to be killed. Somdhej Chao Phya Mahakasatr Suk, though loyal to his Royal master, realised that as both officials and the people had made the decision and as Thailand was still at war at the time, internal disorders would continue endlessly if the King of Dhonburi were only kept imprisoned. He, therefore, approved the decision reached by officials and the people and the King of Dhonburi was killed.

ให้หวาดระแวงไปว่า มีผู้คอยลักพระราชทรัพย์ เมื่อสงสัยผู้ใดก็ทรงจับมาทำโทษต่างๆ เป็นเหตุให้สมณพราหมณ์จารย์และอาณาประชาราษฎรเดือดร้อนกันทั่วไป จึงเกิดขบถจลาจลขึ้น โดยพระยาสรรค์และพวกจับตัวสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีได้ บังคับให้ทรงสละราชสมบัติ และทรงผนวชเสีย เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๔ แล้วพระยาสรรค์ก็ตั้งตนเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดินต่อไป

ส่วนสมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกซึ่งยกกองทัพไปปราบจลาจลในประเทศเขมร เมื่อทราบข่าวจลาจลเกิดขึ้นในพระนคร ก็ยกกองทัพกลับมายังกรุงธนบุรีเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๓๒๕ ข้าราชการและราษฎรพากันต้อนรับเป็นอย่างดี และเชิญขึ้นครองราชสมบัติเสียเอง เพราะเห็นว่าเป็นผู้ที่สามารถที่สุดและมีเกียรติคุณที่สุดในเวลานั้น สมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกเห็นว่าถ้าจะขัดขืน บ้านเมืองก็จะเป็นจลาจลต่อไป จึงยอมรับและให้นำตัวสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีมาปรึกษาโทษ ข้าราชการทั้งหลายเห็นพร้อมกันว่าควรให้สำเร็จโทษเสีย สมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกแม้จะจงรักภักดีต่อเจ้านายของตนเพียงไรก็ตาม เมื่อมติข้าราชการและราษฎรมีเช่นนั้น ประกอบทั้งยังมีศึกภายนอกติดพันกันอยู่ หากจะคุมตัวสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีไว้ อาจจะเกิดจลาจลต่อไปโดยไม่มีที่สิ้นสุดก็ได้ จึงสั่งให้เป็นไปตามคำปรึกษาของข้าราชการ สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีถูกสำเร็จโทษเมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๓๒๕ พระชนมายุได้ ๔๘ พรรษา ครองราชสมบัติอยู่เพียง ๑๕ ปี

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

รัชกาลที่ ๑

สมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกทรงทำพิธีปราบดาภิเษกเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ ทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก เป็นปฐมกษัตริย์ในราชวงศ์จักรี ก่อนที่จะกล่าวเรื่องราชของกรุงรัตนโกสินทร์ต่อไป ควรจะ

Krung Ratanakosindr Period

First King Of The Chakri Dynasty

Somdhej Chao Phya Mahakasatr Suk ascended thethrone in B.E. 2325, under the name of King Phra Budda Yod Fa Chula Loke, and he was the first King of the Chakri Dynasty. Before relating anything about Krung Ratanakosindr, something should first be known of this King's history.

King Phra Buddha Yod Fa Chula Loke's original name was Duang. He was born in B.E. 2279, during the reign of King Boromakoo of Krung Sri Ayudhya and was

ได้ทราบพระราชประวัติของพระองค์เสียโดยสังเขปก่อน คือ

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก มีพระนามเดิมว่า ทองด้วง ประสูติเมื่อ พ.ศ. ๒๒๗๕ ในรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าบรมโกศแห่งกรุงศรีอยุธยา ได้รับราชการในรัชกาลของพระเจ้าอุทุมพร ต่อมาได้เป็นหลวงยกกระบัตรเมืองราชบุรี เมื่อคราวพระเจ้ากรุงธนบุรีตั้งตัวอยู่ที่เมืองระยองนั้น หลวงยกกระบัตรได้นำมารดาพระเจ้ากรุงธนบุรีไปเมืองระยองด้วย จึงมีความชอบได้รับบรรดาศักดิ์เป็นที่พระราชวรินทร์ และได้รับราชการในรัชสมัยของ สมเด็จ พระเจ้ากรุงธนบุรีมีความชอบ ได้เลื่อนยศขึ้นเป็นลำดับ คือเป็นพระยาอภัยรณฤทธิ์ พระยายมราช เจ้าพระยาจักรี และสมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริยศึก

เมื่อเสด็จขึ้นครองราชสมบัติแล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงสถาปนาพระอนุชา (เจ้าพระยาสุรสีห์) เป็นกรมพระราชวังบวร ฯ พระนัดดา (พระยาสุริยอภัย) เป็นเจ้าฟ้ากรมขุนอนุรักษ์เทเวศร์ กรมพระราชวังหลัง แล้วย้ายราชธานีมาตั้งทางฝั่งตะวันออก คือ จังหวัดพระนครในปัจจุบันนี้

in government service during the reign of King Uthumporn. Later on he was appointed to the title of Luang Yokrabatr in Rajburi. On the occasion that the King of Dhonburi set himself up in power at Rayong, Luang Yokrabatr took the King's mother to that

town. The King was pleased with him and gave him the title of Phra Racha Warintr. He was in high favour with the King of Dhonburi throughout this King's reign and was promoted to higher ranks and titles, the first title being Phya Abhai Ronarit, then Phya Yomaraj, Phya Chakri and finally Phya Mahakasatr Suk.

After he ascended the throne, King Phra Buddha Yod Fa Chula Loke conferred the title of Krom Phra Racha Wang Baworn to his younger brother, Chao Phya Surasri, the title of Krom Khun Anuraks Deves, Krom Phra Racha Wang Lang to his younger sister, Phya Suriya Abhai. He then moved his

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงทำความเจริญให้แก่ประเทศเป็นอันมาก คือทรงวางระเบียบการปกครอง โปรดให้แก้ไขพระราชกำหนดกฎหมายเก่าใหม่ แล้วตั้งไว้เป็นหลัก เรียกว่ากฎหมายตรา ๓ ดวง (คือตราราชสีห์ คชสีห์ และบัวแก้ว) ทรงชำระพระไตรปิฎก พระราชพงศาวดาร และพื้นฟูพระราชประเพณีขึ้นใหม่ ทรงขอแรงเจ้านายและข้าราชการให้แต่งเรื่องรามเกียรติ์ ดาหลัง หรืออิเหนาใหญ่ อุณรุท และอิเหนา ซึ่งเป็นวรรณคดีที่นิยมอ่านกันมา จนถึงเวลาบัจจุบัน นอกจากนี้ยังทรงสร้างและซ่อมวัดทั้งในกรุงเทพมหานครและในหัวเมืองอีกเป็นอันมาก

เมื่อสถาปนาพระนครได้ ๓ ปี ใน พ.ศ. ๒๓๒๘ พม่าคิดยกทัพใหญ่มาตีประเทศไทย กษัตริย์พม่าทรงพระนามว่า เจ้าปดุง ปราบปรามบ้านเมืองใกล้เคียงเรียบร้อยแล้ว ก็คิดจะยกกองทัพเข้ามาตีกรุงเทพ ฯ ให้เป็นเกียรติยศเหมือนอย่างกษัตริย์พม่าองค์ก่อนๆ บ้าง จึงระดมไพร่พลจากเมืองหลวง เมืองขึ้น และบรรดาประเทศราชต่าง ๆ ได้กำลังพลถึง ๑๔๔,๐๐๐ คน นับว่าเป็นศึกใหญ่ที่มีกำลังไพร่พลมากเป็นประวัติการณ์ สำหรับคนไทยมีไพร่พลทั้งหมดเท่าที่สามารถจะเกณฑ์มารบได้เพียง ๗๐,๐๐๐ คนเท่านั้น น้อยกว่าพม่าตั้งกว่าเท่าตัว แต่แล้วกองทัพ

capital to the east bank of the Chao Phya River, which is the Phra Nakorn, or Bangkok of to-day.

King Phra Buddha Yod Fa Chula Loke did a great deal of good for the country during his reign. He drafted and put into force rules and regulations for the administration of the country, amended the old laws existent and established them on a permanent basis called Three Seals Law (Lion Seal, Kochasiha Seal and Lotus Seal). He revised the Tripataka (Buddhist Bible) and annals of Thai history and he also revived ancient customs and traditions. He requested members of the Royal Family and officials to assist him in writing the Ramayana, Dalang rolnao Yai, Uranut and Inao, in Thai and they remain prominent works of Thai literature that are studied and enjoyed to the present day. In addition to this, he also built and repaired a large number of monasteries both in the capital and in the provinces.

After King Phra Buddha Yod Fa Chula Loke had established his new capital for about three years, the Burmese led a large army to attack Thailand in B. E. 2328. The Burmese King of that time was called Chao Padung. He had subdued neighbouring countries and he thought that if he could attack and conquer Thailand he would gain as great honour as former kings of Burma. He raised armies from his capital, his colonies and from vassal states, until he had an army totalling 144,000 men strong, which was considered as being an exceptionally big army for those times. The Thai, on the other hand, were only able to raise an army 70,000 strong, half the size of that of the Burmese king. But this small army, under the command of Krom Phra Racha Wang

อันเกรียงไกรภายใต้ การนำของ กรมพระ ราช วังบวรมหาสุรสิงหนาท กัตตลุยกองทัพพม่า แตกกระจายไปที่ทุ่ง ลาดหญ้า เชิงเขา บรรทัด ในแขวงจังหวัดกาญจนบุรี

เมื่อ พระ เจ้า ปดุง กษัตริย์ พม่า แตก ทัพ กลับไปใน พ.ศ. ๒๓๒๘ แล้ว กรุ้สึกละอาย พระทัยมาก เพราะตั้งแต่ทำสงครามมายังไม่ เคยแพ้ใครเลย จึงในปีรุ่งขึ้น (พ.ศ. ๒๓๒๙) ก็เตรียมทัพใหญ่เพื่อยกเข้ามาตีประเทศไทย อีกครั้งหนึ่ง ในคราวนยกเข้ามาแต่ทางเดียว คือเข้ามาทาง ด่าน เจดีย์ สามองค์ แขวงเมือง กาญจนบุรี แต่แล้วกองทัพไทยภายใต้การ นำของ กรม พระราชวัง บวรมหา สุรสิงหนาท ก็ยกขึ้นไปสกัด ทาง ที่ท่าดินแดง ซึ่งอยู่เหนือ ตำบลลาดหญ้าขึ้นไป และพระบาทสมเด็จ พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกก็เสด็จยกทัพหลวง หนุนเนื่องขึ้นไปอีก กองทัพไทยทั้งสองกอง ได้เข้าตีกองทัพพม่าพร้อม ๆ กัน รบกันอยู่ ๓ วัน กองทัพพม่าก็แตกกระจัดกระจายไป และตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาพม่าก็เข็ดขยาด ไม่ กล้ายกกองทัพเข้ามาตีประเทศไทยอีก

ใน พ.ศ. ๒๓๓๖ พระสมเด็จพระพุทธ ยอดฟ้าจุฬาโลกมีพระราชประสงค์จะยกกอง ทัพไปตีประเทศพม่า เพื่อเป็นการแก้แค้น จึงโปรดให้แต่งกองทัพมีจำนวนพล ๕๐,๐๐๐ คน พระองค์ทรงเป็นจอมทัพคุมกองทัพบก บุกป่าฝ่าดงไปด้วยความยากลำบาก แล้ว

Baworn Surasinghnoi, repelled the Burmese invaders and completely routed them at Lad Ya plain, near Banthad mountain in Kanchanaburi province.

When the army of King Padung of Burma was routed and forced to retreat in the year B.E. 2328, the Burmese King felt deeply ashamed because he had never suffered defeat before. Therefore, the following year (B.E. 2329), he raised a still bigger army to attack Thailand again. He again entered Thailand by the same way, by way of the Three Pagodas in Kanchanaburi. The Thai army, under the command of Krom Phra Racha Baworn Maha Surasinghanart, however, intercepted the Burmese army at Tha Din Daeng, just above Lad Ya district. King Phra Buddha Yod Fa Chula Loke led a second army supporting him and both Thai armies attacked the invading Burmese army simultaneously. After a battle that lasted three days and nights, the Burmese army retreated in confusion and from that time on the Burmese did not attempt to send any more armies to invade Thailand.

In the year B.E. 2336, King Phra Buddha Yod Fa Chula Loke planned to attack Burma as an act of retaliation. He raised an army of 50,000 men and led it in person. The Thai army passed through deep forests with greatest difficulty and, in the meantime, Krom Phra Racha Wang Baworn led a navy and attacked the town of Thavai, in which the Thais had planned to establish military headquarters to stage further attack against Burma. The King had made the mistake of believing that the towns of Thavai and Marit were still as loyal in heart to Thailand as they had been in the past. When he reached these towns he found out

โปรดให้กรมพระราชวังบวร ฯ เป็นจอมทัพ
เรือ ยกไปตีเมืองทวายเพื่อยึดเป็นฐานทัพ
สำหรับเข้าตีพม่าต่อไป ชั้นแรกทรงเข้าใจ
ว่าเมืองทวายและเมืองมะริดจะมีใจสามิภักดิ์
ต่อประเทศไทย แต่เมื่อยกกองทัพไปถึง
ปรากฏว่าหาได้เป็นเช่นนั้นไม่ พวกนี้ยัง
สามิภักดิ์อยู่กับพม่า และเกิดเป็นขบถขึ้น
กองทัพไทยจึงจำต้องทำ สงคราม ทั้งสอง ฝ่าย
คือรบกับพม่าฝ่ายหนึ่ง และปราบขบถอีก
ฝ่ายหนึ่ง ทั้งสะเบียงอาหารก็ไม่สามารถจะ
อาศัยเมืองเหล่านี้ได้ ต้องหาบหามไปจาก
เมืองราชบุรีและ กาญจนบุรี ได้ รับ ความ
ลำบากมากมาย จึงไม่สามารถจะยกล่วงเข้า
ไปตีเมืองพม่าได้สมพระราชประสงค์ ต้อง
his mistake and discovered that they were loyal to Burma. A revolt broke out in the Thai army and the King found himself forced to fight against two forces, those of the Burmese and the rebels. Finally, when food supplies were giving out, the Thai army could no longer remain in Burma and was compelled to withdraw from Rajburi and Kanchanaburi with great difficulty. When his plan to carry a war of retaliation into Burma failed, the King withdrew his army.

King Phra Buddha Yod Fa Chula Loke died in B.E. 2352, at the age of 73. He reigned over Thailand for 28 years.

เลิกทัพกลับมา

พระบาทสมเด็จ พระพุทธยอดฟ้า จุฬา–
โลกสวรรคตเมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๒ พระชนมายุ
ได้ ๗๓ พรรษา ครองราชสมบัติได้ ๒๘ ปี

รัชกาลที่ ๒

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า
สวรรคตแล้ว พระราชบุตรของพระองค์ คือ
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงอิศร
สุนทรได้เสวยราชสมบัติสืบต่อมา ทรงพระ
นามว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า–
นภาลัย

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธ
เลิศหล้านภาลัย ทรงทำนุบำรุงบ้านเมือง
หลายประการ คือ

๑. สร้างเมืองขึ้นที่ปากลัดให้ชื่อว่า
เมืองนครเขื่อนขัณฑ์ แล้วโปรดให้ย้าย

The Second King Of The Chakri Dynasty

After King Phra Buddha Yod Fa Chula Loke's death, his son, Krom Luang Issara Sunthorn, ascended the throne under the name of King Phra Buddha Lert La Naphalai.

This King did a lot to improve the country in many ways, such as:

1. He built a town at Paklad as a customs barrier town.

2. He extended the precincts of the Royal Palace and constructed an extension called Suan Kwa.

4. He continued the construction of Sudasna Monastery, which the First King had left only partially constructed, and repaired Arun Rachawararam Monastery, which was under repair when the First King died, and he also constructed several other monasteries.

ครอบครัวมอญจากเมืองปทุมธานีไปอยู่ในเมืองนครเขื่อนขัณฑ์

๒. สร้างเมืองสมุทรปราการขึ้นเป็นเมืองด่าน

๓. ขยายเขตพระบรมมหาราชวังและสร้างสวนขวา

๔. สร้างวัดสุทัศน์ ซึ่งรัชกาลที่ ๑ ทรงสร้างค้างไว้ ซ่อมเสมวัดอรุณราชวราราม ซ่อมพระพุทธบาทต่อจากที่รัชกาลที่ ๑ ทรงซ่อมค้างไว้ นอกจากนี้ยังสร้างวัดอื่น ๆ อีกหลายวัด

๕. ทรงจัดส่งสมณทูตออกไปยังประเทศลังกา ขากลับได้นำต้นโพธิ์ซึ่งถือกันว่าเป็นเชื้อสายต้นโพธิ์ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ที่พุทธคยาในประเทศอินเดียมาด้วย ๖ ต้น แล้วโปรดให้ปลูกไว้ที่วัดพระมหาธาตุที่เมืองนครศรีธรรมราชบ้าง วัดสุทัศน์บ้าง และวัดสระเกศบ้าง

๖. ทรงทำนุบำรุงพวกจินตกวีมาก แม้พระองค์ก็ทรงเป็นจินตกวีที่สามารถยิ่งพระองค์หนึ่ง ทรงพระราชนิพนธ์บทละครหลายเรื่อง เช่นเรื่องอิเหนา รามเกียรติ์ ชัยเชษฐ์ มณีพิชัย คาวี สังข์ทอง และไกรทอง เป็นต้น นอกจากนี้ยังปรากฏว่ามีจินตกวีที่ชอเสียงอีกหลายคน เช่นพระเจ้าลูกเธอกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ (ซึ่งต่อมาได้เสวยราชสมบัติทรงพระนามว่า พระบาทสมเด็จพระ

5. He sent an envoy to Ceylon, who on his return brought back six sacred Bhodhi trees, said to be from the sacred Bhodhi tree under which Lord Buddha had attained full knowledge in India. These six sacred shoots of the Bhodhi tree were planted in Phra Maha Dhatu Monastery in Nakorn Sridhammaraj, and in Sudasna and Srakes Monasteries in Bangkok.

The King, who himself was a great poet, wrote many theatrical works in verse, such as Inao, Ramayana, Chaiyacheti, Mani Phichai, Kavi, Sangh Thong and Krai Thong, and he extended his patronage to

นั่งเกล้า เจ้าอยู่หัว) สุนทรภู่ และนายนรินทร์ธิเบศร์ เรื่องราวต่าง ๆ ที่จินตกวีได้แต่งในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ยังนิยมอ่านกันมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

๗. เมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๓ ทรงส่งราชทูตออกไปเจริญทางพระราชไมตรีกับประเทศจีน เพื่อให้ได้รับความสะดวกในการค้า และโปรตุเกส ได้ส่งราชทูตชื่อ กาลส์มันวินเซนสิลไวร์ เข้ามาขอทำสัญญาทางพระราชไมตรีเพื่อสะดวกในการค้าขาย และผู้สำเร็จราชการอังกฤษในอินเดีย ได้ส่ง ดร. จอนครอเฟิด เจรจาเรื่องที่เกี่ยวกับเมืองไทรบุรี และเกาะปีนังซึ่งเป็นเมืองขึ้นของไทย แต่พระยาไทรบุรีเอาไปให้อังกฤษเช่าโดยพลการ แต่การเจรจานั้นไม่ได้ผลอย่างใด เนื่องจากทั้งสองฝ่ายพูดไม่เข้าใจภาษากัน

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เสด็จสวรรคต เมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๗ พระชนมายุได้ ๕๘ พรรษา

poets with talent. Other well-known poets of his reign included his eldest son, Krom Mun Cheta Bodintr (who later became King of Thailand), Sunthorn Bhu, and Nai Narindr Thibes. The poetry written in the reign of King Phra Buddha Lert La Naphalai forms part of Thai literature and are studied and appreciated to the present time.

In B.E. 2353, the King sent an envoy to negotiate a pact of friendship with China and to obtain facilities to carry on trade with that country. Later in the same year, Portugal sent an envoy named Gasman Vincez Vire to negotiate a treaty of friendship and a trade agreement with Thailand. The British Governor-General of India sent Dr. John Crawford to Thailand to negotiate certain matters relating to Saiburi and the island of Penang, which belonged to Thailand. Phya Saiburi had leased the island of Penang to the British, without consulting or asking permission of the King as he should because he was only the ruler of a country that was a vassal state to Thailand at the time. No agreement could be reached and the negotiations had to be given up because the negotiators could not understand each other's language.

King Phra Buddha Lert La Naphalai died in B.E. 2367 at the age of 58.

รัชกาลที่ ๓

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงประชวรใกล้สวรรคตนั้น มีพระอาการตรัสไม่ได้ จึงมิได้มอบราชสมบัติแก่พระราชวงศ์องค์ใด ครั้นเสด็จสวรรคตแล้ว พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการทั้งปวง

The Third King Of The Chakri Dynasty

When King Phra Buddha Lert La Naphalai became critically ill and was near to death, he was unable to speak and declare who was to be his successor. After his death members of the Royal Family and high officials invited Krom Mun Cheta Bodintr, his eldest son, to ascend the throne under the name or King Phra Nang Klao.

จึงอัญเชิญกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ราชโอรสพระองค์ใหญ่ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ขึ้นเสวยราชสมบัติ ทรงพระนามว่าพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

ในรัชกาลนี้ทรงสร้างและปฏิสังขรณ์วัดวาอารามขึ้นเป็นอันมาก และทรงบำรุงนักกวีเป็นอย่างดี จนปรากฏว่ามีกวีนิพนธ์และวรรณคดีที่สำคัญเกิดขึ้นอีกเป็นอันมาก และได้มีการตีพิมพ์หนังสือไทยขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๘ โดยนายร้อยโทเจมส์โรว์ เป็นผู้คิดแบบตัวพิมพ์อักษรไทยขึ้น แล้วต่อมาหมอบลัดเลย์หมอสอนศาสนาชาวอเมริกันได้จัดตั้งโรงพิมพ์ขึ้นเป็นครั้งแรก ในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๓๘๐ และจัดพิมพ์หนังสือไทยแพร่หลายต่อมา

เมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๙ เจ้าอนุวงศ์ผู้ครองเมืองเวียงจันทน์ซึ่งเป็นประเทศราชของไทย คิดขบถ ยกกองทัพเข้ามายึดเมืองนครราชสีมาโดยฉับพลัน และกวาดต้อนเอาผู้คนซึ่งอยู่ในพระราชอาณาเขต อพยพไปเมืองเวียงจันทน์เป็นจำนวนมาก ในตอนนั้นได้ปรากฏวีรกรรมของสตรีไทยผู้หนึ่ง คือคุณหญิงโม ซึ่งถูกกวาดต้อนไปด้วย

The King built many monastories during his reign and showed high favour to poets. It is recorded that many beautiful poems and works of literature were written and Thai types were cast for the first time in B.E. 2378. Captain James Rowe made the first Thai types and later Dr. Bradley, an American missionary, opened the first printing press in Thailand in B.E. 2380 and Thai books were printed from that time.

In the year B.E. 2369, Chao Anuwongse ruler of Vientiane, which was a vassal state of Thailand, rose in rebelion and, raising an army, he seized the town of Nakorn Rajsima and took a great number of the inhabitants back to Vientiane as his captives. It was then that a Thai woman, Khun Ying Moh, who was also taken into captivity, displayed the courage and heroism of Thai woman.

ประวัติท้าวสุรนารี

ท้าวสุรนารีนามเดิมชื่อโม เป็นธิดาของนายกิ่มและนางบุญมา เกิดในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี แต่จะเป็นวันเดือนปีใดไม่สามารถจะทราบได้ เมื่ออายุได้ประมาณ ๒๕ ปี ได้ทำการสมรสกับพระยาสุริยเดช ปลัดเมืองนครราชสีมา ซึ่งชาวเมืองนครราชสีมาเรียกสั้น ๆ ว่า "พระยาปลัด" มีนิวาสสถานอยู่ ณ หมู่บ้านทางทิศใต้ ตรงข้ามกับวัดพระนารายณ์มหาราช (วัดกลางนคร) ซึ่งในปัจจุบันอยู่ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา

คุณหญิงโมมีน้องสองคน คนหนึ่งเป็นหญิงชื่อแป้น ไม่มีสามีอยู่กับท่านเรื่อยมาจนถึงแก่กรรม อีกคนหนึ่งเป็นชายไม่ปรากฏชื่อ โดยเฉพาะคุณหญิงโมเป็นคนเฉลียวฉลาดและกล้าหาญ มีนิสัยชอบกีฬาต่าง ๆ ปรากฏว่าเล่นหมากรุกเก่ง หาตัวจับยาก แม้พระยาปลัดผู้สามีก็ยากที่จะเอาชนะได้ นอกจากนี้ยังขี่ม้าเก่งอีกด้วย นับว่าเป็นหญิงที่มีความสามารถยิ่งในสมัยนั้น

ในรัชกาลที่ ๓ แห่งกรุงรัตนโกสินทร (พ.ศ. ๒๓๖๙) เจ้าอนุวงศ์ซึ่งครองกรุงศรีสัตนาคนหุต อันเป็นประเทศราชของไทย เป็นขบถได้ยกกองทัพจู่โจมเข้ามายึดเมือง

History Of Thao Suranari

The original name of Thao Suranari was Moh. She was the daugthter of Nai Kim and Nang Boonma and she was born during the reign of the King of Dhonburi. The actual date of her birth is not known but she was about 25 years old when she married Phya Suriyadej, the Palad of Nakorn Rajsima, whom the inhabitants of that town called "Phya Palad." His house was situated in a village in the south, opposite Phra Narai Maharaj Monastery (Klang Nakorn Monastery), which is in Amphur Muang, Nakorn Rajsima.

Khun Ying Moh had a younger brother and sister. The sister was called Paen and she remained single all her life but the name of the brother is not known. Khun Ying Moh was not only intelligent but she possessed bravery and courage to a hight degree. She liked all kinds of sports and it is also said that she was such a good chess player that it was hard to find her equal. Even Phya Palad, her husband, found it very difficult to beat her at the game. In addition to this she was an excellent horse-woman and it is recorded that she was one of the most accomplished women of her time.

During the reign of the Third King of the Chakri Dynasty (B.E. 2369), Chao Anuwongse, who ruled over Krung Sri Satana Khonhoot, a vassal state of Thailand, staged a rebellion and led an army to make a surprise attack on Nakorn Rajsima. Both Chao Phya Nakorn Rajsima and Phya Palad were absent at the time, having gone to mediate in a dispute between Phya Krai Songgram, governor of Khu Khan, and Luang Yok-krabatr. The only officials lef

นครราชสีมาโดยฉับพลัน ในเวลานั้น เจ้าพระยานครราชสีมา และพระยาปลัดไม่อยู่ ไประงับข้อพิพาทระหว่างพระยาไกรสงครามเจ้าเมืองขุขันธ์ กับหลวงยุกกระบัตร คงเหลือแต่กรมการชั้นผู้น้อย เจ้าอนุวงศ์จึงยึดเมืองนครราชสีมาได้โดยง่ายดาย เมื่อยึดเมืองได้แล้ว จึงสั่งให้กวาดต้อนชาวเมืองนครราชสีมา เพื่อคุมไปยังเมืองเวียงจันทน์ คุณหญิงโมภรรยาพระยาปลัดถูกกวาดต้อนไปเป็นชะเลยเช่นเดียวกันกับชาวเมืองทั้งหลาย

พระยาปลัดเมื่อได้ทราบข่าวว่าเจ้าอนุวงศ์ยึดเมืองนครราชสีมาได้ และกำลังกวาดต้อนครอบครัวชาวเมืองนครราชสีมาไปเป็นชะเลย จึงรีบเดินทางจากเมืองขุขันธ์มายังเมืองนครราชสีมา แล้วเข้าหาเจ้าอนุวงศ์ทูลว่า เจ้าพระยานครราชสีมาหนีไปเมืองเขมรเสียแล้ว พระยาปลัดทิ้งครอบครัวไม่ได้จะขอตามไปอยู่เมืองเวียงจันทน์ด้วย เจ้าอนุวงศ์ก็ยอมให้ไปกับชะเลยที่กวาดต้อนไป แล้วพระยาปลัดก็ออกอุบายจัดหาหญิงสาวให้นายทัพนายกองที่ควบคุมชะเลยนั้นทุกคน จนนายทัพนายกองไม่เข้มงวดกวดขันแก่พวกชะเลยเหมือนอย่างเดิม

ต่อมา พระยาปลัดได้ทูลเจ้าอนุวงศ์ว่า พวกชะเลยที่อพยพไปครั้งนี้ อดอยากมาก ขอมีด ขวาน และปืนสัก ๘–๑๐ กระบอก

in Nakorn Rajsima were minor ones. Chao Anuwongse was, therefore, able to seize the town easily. He then took a large number of the inhabitants back to Vientiane with him as captives, including Khun Ying Moh, the wife of Phya Palad.

When Phya Palad heard that Chao Anuwongse had seized Nakorn Rajsima and taken a large number of the inhabitants back with him as captives, he hurried back and went straight to Chao Anuwongse. He informed the latter that Chao Phya Nakorn Rajsima had fled to Cambodia and, since he could not leave his family, he begged for permission to go to Vientiane also. Chao Anuwongse permitted to accompany the captives and Phya Palad cunningly selected young girls for the commanders in charge of them so that they relaxed their watch and were less strict than before.

Phya Palad next informed Chao Anuwongse that the captives he had taken were starving and he asked for knives, axes and nine or ten guns to kill animals for food while on the journey to Vientiane. Chao Anuwongse again granted the request of Phya Palad. When the captives had reached the Samit plain, Phya Palad asked permission for them to rest for one night. The commander in charge was willing.

Then Phya Palad and Phya Phrom Yokkrabatr and Khun Ying Moh helped to kill all the commanders and their men who were on guard over the captives. When Chao Anuwongse received a report of what had happened he sent a division of 300 men to subdue them. It was, however, repelled and dispersed by the captives, who were led by Phya Palad and Khun Ying Moh, even though the latter did not have proper weapons and

พอจะได้ยิงเนื้อมากินเป็นสะเบียงเลี้ยงกันไปในระหว่างเวลาที่เดินทาง เจ้าอนุวงศ์ก็ยอมและจ่ายปืนกับมีดขวานให้ตามที่พระยาปลัดขอ ครั้นเดินทางไปถึงทุ่งสัมฤทธิ์ พระยาปลัดจึงออกอุบาย ขอพักครัวที่ทุ่งนี้สักคืนหนึ่ง เนื่องจากพวกครัวเมื่อยล้าเต็มที นายกองที่ควบคุมไปก็ยอม

แล้วต่อมาพระยาปลัด พระยาพรหม ยกกระบัตร และคุณหญิงโมก็คบคิดกันฆ่านายกองและไพร่พลที่ควบคุมชะเลยไปตายจนหมดสิ้น เจ้าอนุวงศ์ทราบข่าวก็ส่งกองทัพพล ๓,๐๐๐ มาปราบ แต่ถูกพวกชะเลยอันมีพระยาปลัดกับคุณหญิงโมเป็นหัวหน้าตีกองทัพของเจ้าอนุวงศ์ที่ส่งมาปราบนั้นแตกกระจายไป ทั้ง ๆ ที่พวกชะเลยนั้นไม่มีอาวุธอย่างดีใช้ มีแต่ไม้กระบองบ้าง ไม้เสี้ยมปลายแหลมบ้าง กับอาวุธที่ยึดได้จากผู้คุมบ้างเท่านั้น

ความดีความชอบของคุณหญิงโมคราวนี้ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้งให้ดำรงฐานันดรศักดิ์เป็น "ท้าวสุรนารี" พร้อมทั้งพระราชทานเครื่องยศทองคำให้เพื่อเป็นเกียรติอีกด้วย

ท้าวสุรนารีไม่มีบุตรสืบตระกูล ท่านถึงอสัญญกรรม ณ จวนของท่านที่เมืองนคร

were only armed with those they had taken from their dead guards.

The bravery and courage displayed by Khun Ying Moh won her high praise from King Phra Nang Klao, who conferred the title of "Thao Suranari" on her and he also gave her gold marks to uphold her title as well as to show her still greater honour.

Thao Suranari did not have any children to carry on her name. She died at her home in Nakorn Rajsima in B.E. 2395. Her husband gave her a grand cremation and he built a pagoda in which her ashes were placed in Sala Loi Monastery in Nakorn Rajsima. Some time later when Major-General Phya Singhaseni became governor and lord lieutenant of Nakorn Rajsima, he donated his own money to have a pagoda constructed in the precincts of Phra Narai Monastery (Klang Nakorn Monastery) and he removed the ashes of Thao Suranari there in order to give them still greater honour. He also had a stone inscription put up as follows:

In Memory of
Than Thao Suranari (Moh)
aged 83
Deceased April, B.E. 1214

During the reign of the Seventh King of Krung Ratana Kosindr Period, the military, police and civilians, headed by Colonel Phra Raoengrudh Pajjamitr, Commander of the Fifth Military Region and Phya Kamthorn Phayap, his governor of Nakorn Rajsima, have contributed jointly in building a memorial to Thao Suranari at the Chumphol Gate and an inauguration ceremony was held on January 15, B.E. 2477. This memorial is still existent to this day.

ราชสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๕ สามีของท่านได้ทำการฌาปนกิจ แล้วก่อเจดีย์บรรจุอัฐิของท่านไว้ที่วัดศาลาลอย ในเมืองนครราชสีมา ต่อมาเมื่อ พล.ต. พระยาสิงหเสนี ได้เป็นข้าหลวงเทศาภิบาล สำเร็จราชการมณฑลนครราชสีมา ได้เทอดเกียรติคุณของท้าวสุรนารีอย่างสูง โดยสละทรัพย์ส่วนตัวของท่านสร้างเจดีย์ขึ้น ที่มุมวัดพระนารายณ์มหาราช (วัดกลางนคร) แล้วเชิญอัฐิของท้าวสุรนารี จากวัดศาลาลอยมาประดิษฐานไว้ พร้อมทั้งทำศิลาจารึกไว้มีข้อความดังนี้

อนุสาวรีย์
ท่านท้าวสุรนารี (โม)
อายุ ๘๓ ปี
ถึงแก่กรรมเดือนห้า ปีชวด จัตวาศก
จุลศักราช ๑๒๑๙
ฯลฯ

ถึงรัชกาลที่ ๗ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ข้าราชการทหาร ตำรวจ และพลเรือน อัฯ มี พ.อ. พระเริงรุดบัจจามิตร ผู้บังคับการมณฑลทหารบกที่ ๕ กับพระยากำธรพายัพทิศ ข้าหลวงประจำจังหวัดนครราชสีมาเป็นหัวหน้า ได้ร่วมมือกันจัดสร้างอนุสาวรีย์ของท้าวสุรนารีขึ้นที่ประตูชุมพลและทำพิธีเบิดเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๗ อนุสาวรีย์ของท้าวสุรนารีนี้ยังคงประดิษฐานอยู่ ณ ที่นั้นตลอดจนกระทั่งถึงเวลาปัจจุบัน

In B.E. 2375, President Jackson of the United States sent Edmund Robert to negotiate a treaty of friendship and trade with Thailand. From that time, America has carried on trade with Thailand similarly to the English. In B.E. 2393, Mr. Joseph Ballastian was appointed by the U. S. Government to come to Thailand and negotiate a revision of the treaty, but he was not able to obtain any results. In the same year, England sent Sir James Brooke to Thailand to request for Britain's Treaty of Friendship and Trade with Thailand to be revised. Since, at the time, King Phra Nang Klao was ill the proposed negotiations could not be started and the revision of the treaty was not negotiated until the reign of the Fourth King.

King Phra Nang Klao ascended the throne in B.E. 2367 at the age of 37. He ruled over the country for 27 years and died in B.E. 2393 at the age of 64.

เมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๕ ประธานาธิบดีแจ็คสันได้ส่งเอ็ดมันต์ โรเบอร์ตเข้ามาทำสัญญาทางพระราชไมตรี และการค้าขายกับไทย ไทยก็อนุญาตให้ชาวอเมริกันเข้ามาค้าขายเช่นเดียวกันกับอังกฤษ ครั้นต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๓ รัฐบาลอเมริกาได้แต่งตั้งนายโยเซฟ บัลลัสเตีย เข้ามาขอแก้สัญญาที่ทำไว้ แต่ไม่ได้ผลประการใด และในปีเดียวกันนั้น อังกฤษก็ส่ง เซอร์ เยมส์ บรุ๊ค เข้ามาขอแก้สัญญาเหมือนกัน แต่พระบาท

สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงประชวรสัญญานั้นจึงยังค้างอยู่ ไปสำเร็จในรัชกาลที่ ๔

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เสวยราชสมบัติเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๗ พระชนมายุได้ ๓๗ พรรษา ครองราชสมบัติอยู่ ๒๗ ปี ก็เสด็จสวรรคต เมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๓ พระชนมายุ ๖๔ พรรษา

รัชกาลที่ ๔

เมื่อพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคต พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการทั้งหลายจึงพร้อมกันอัญเชิญเจ้าฟ้ามงกุฎให้ลาจากสมณเพศขึ้นครองราชสมบัติ ทรงพระนามว่าพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เจ้าฟ้ามงกุฎเป็นราชโอรสองค์ที่ ๔๓ ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ประสูติเมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๘ ทรงผึกใฝ่การศาสนามาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ และทรงออกผนวชตลอดรัชกาลที่ ๓ จนกระทั่งมีความรอบรู้แตกฉานในภาษามคธ และการศาสนาอย่างดี เยี่ยม นอกจากนี้ยังทรงเรียนภาษาอังกฤษจากพวกมิชชันนารีอเมริกันที่เข้ามาสอนคฤสตศาสนา จนสามารถอ่านและเขียนได้เป็นอย่างดี

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงประดิษฐาน ธรรมยุติกนิกาย ขึ้นที่วัดราชาธิวาส ซึ่งเป็นวัดที่ทรงผนวชอยู่ในรัชกาลที่ ๓ และพระสงฆ์นิกายนี้ได้เจริญรุ่งเรืองมาจนกระทั่งทุกวันนี้ และทรงแก้ไขพระ

The Fourth King Of The Chakri Dynasty

When King Phra Nang Klao died, members of the Royal Family as well as all officials jointly invited Chao Fa Mongkut to leave the priesthood and ascend the throne under the name of King Phra Chom Klao. Chao Fa Mongkut was the 43rd son of King Phra Buddha Lert La Naphalai. He was

born in B.E. 2348 and had only taken interest in religion since his earliest youth. During the reign of the Third King he had been a priest and he had obtained very high knowledge of the Makot language and of

ราชกำหนดกฎหมายต่าง ๆ ให้รัดกุมยิ่งขึ้น ประเพณีใดที่ขัดต่อวัฒนธรรม เช่นข้าราชการเข้าเฝ้าได้โดยไม่ต้องสวมเสื้อนั้น ก็ให้ยกเลิก คงให้สวมเสื้อเข้าเฝ้า ผู้ถวายฎีกาซึ่งแต่ก่อนต้องถูกเฆี่ยน ๓๐ ที ก็ทรงโปรดให้ยกเลิกการเฆี่ยนเสีย เป็นต้น

ในด้านการทหารก็ได้โปรดให้นำวิธีการอย่างชาวยุโรปมาใช้ โดยสร้างเรือรบเป็นชนิดเรือกลไฟ มีทหารรักษาพระองค์ฝึกตามแบบอย่างของชาวยุโรป และสร้างป้อมขึ้นตามฝั่งคลองผดุงกรุงเกษมซึ่งเป็นคูพระนคร เพื่อป้องกันข้าศึกที่จู่โจมเข้าตีพระนคร

ในด้านการศึกษา ก็เปิดให้ประชาชนได้รับการศึกษากันมากขึ้น เช่นเปิดโอกาสให้คนไทยเรียนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะพระบรมวงศานุวงศ์นั้นโปรดให้จ้างแหม่มเลียวโนเวนส์จากสิงคโปร์ เข้ามาเป็นครูสอนภาษาอังกฤษ

ในด้านการต่างประเทศ ได้โปรดให้ทำสัญญาทางพระราชไมตรีกับประเทศต่างๆ อีกหลายประเทศ และส่งทูตออกไปเจริญทางพระราชไมตรีกับพระนางวิคตอเรีย พระราชินีประเทศอังกฤษ กับพระเจ้านโปเลียนที่ ๓ พระเจ้าแผ่นดินฝรั่งเศส

religion. He had also, however, learnt English from the American missionaries who came to teach their religion in Thailand and he was able to read and write fluently.

King Phra Chom Klao established the Dhammayut sect at Rajadhivas Monastery where he had been a priest during the reign of the Third King, and priests of this sect have made great progress from that time up to the present. He also revised many laws in order to make them more efficient and he annulled certain customs which were not in accordance with national culture. Among such customs was the practice for officials to have audience of the king without wearing coats or shirts. The King put in force a new regulation compelling them to wear coats when entering his presence and he also abrogated the ancient custom of person submitting a petition to the king having to be given a whipping of 30 blows, which he considered a barbarous and uncivilised custom.

The King also introduced European methods in the reorganization of his Armed Forces, such as constructing warships on similar lines as steam-ships, having the Royal guards trained in accordance with European military technique and he had forts constructed on the banks of the Phadung Krung Kasem canal, which was the most surrounding the capital. These forts were the main defence against any enemy that might attempt to attack the city.

The King gave special attention to education and he put in practice many plans to give the people increased opportunities to obtain a higher standard of education as well as to learn foreign languages. He engaged Mrs. Leonowens, a European lady, to come to Thailand to be teacher of members of the Royal Family.

แต่น่าเสียดายที่ในรัชสมัยของพระองค์ ประเทศไทยได้เสียดินแดนเขมรอันเป็นประเทศราชให้แก่ฝรั่งเศสเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๐ รวมเนื้อที่ ๆ เสียให้แก่ฝรั่งในคราวนั้น ประมาณ ๑๒๔,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสวยราชสมบัติเมื่อพระชนมายุได้ ๔๗ พรรษา อยู่ในราชสมบัติ ๑๘ พรรษา เสด็จสวรรคตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๑ พระชนมายุได้ ๖๕ พรรษา

รัชกาลที่ ๕

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคต เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ กรมขุนพินิตประชานาถ ราชโอรสพระองค์ใหญ่ของพระองค์ จึงได้ครองราชสมบัติต่อมา ทรงพระนามว่าพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในขณะที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นครองราชสมบัตินั้น มีพระชันษาเพียง ๑๖ พรรษา ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ยังว่าราชการแผ่นดินไม่ได้เต็มที่ จึงทรงตั้งสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ เป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน ในระหว่างนี้เป็นโอกาสให้พระองค์ได้ศึกษาศิลปวิทยาการต่าง ๆ เป็นอันมาก และเสด็จประพาสเมืองสิงค-

The King also gave careful study to the drafting of his foreign policy; he endeavoured to negotiate treaties of friendship with more foreign countries and sent envoys to promote ties of friendship with Queen Victoria of England and King Napoleon III of France.

It is deeply regretful, however that, during this reign Thailand lost Cambodia, which was a vassal state of hers, to France in B.E. 2410. The total area of this country was about 124,000 square kilometres.

King Phra Chom Klao ascended the throne at the age of 47. He ruled over the country 18 years and died in B.E. 2411 at the age of 65.

The Fifth King Of The Chakri Dynasty

After the death of King Phra Chom Klao, Chao Fa Chulalongkorn, Krom Khun Phinit Prachanart, the eldest son of this King, ascended the throne under the name of King Phra Chula Chom Klao. He was only 16 years of age when he became King and since he was not yet of age, Somdetch Chao Phya Borom Maha Sri Suriyawongse was appointed Regent. This gave the young King time to study and obtain increased knowledge in all branches of learning. He went to Singapore twice to study methods of administration there, which he altered to be more suitable to administration in Thailand.

When King Phra Chula Chom Klao came of age, Coronation ceremonies were held on October 16, B.E. 2416, and from then on he took up the reins of administration.

This King did a lot of good and highly benefitted his country. He abolished certain customs and traditions which he deemed

โปรดถึง ๒ ครั้ง เพื่อทอดพระเนตรแบบแผนการปกครอง และทรงนำมาดัดแปลงแก้ไขให้เหมาะสมแก่การปกครองของประเทศไทยยิ่งขึ้น

ครั้นเมื่อพระชันษาบรรลุนิติภาวะแล้วจึงโปรดให้ทำพิธีราชาภิเษกอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๑๖ หลังจากงานพระราชพิธีราชาภิเษกแล้วก็ทรงว่าราชการด้วยพระองค์เองตลอดมา

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นพระเจ้าแผ่นดินที่ทรงทำความดีเป็นคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติเป็นอันมาก ได้เลิกล้มขนบธรรมเนียมประเพณีบางอย่างที่ทรงเห็นว่าขัดกับสมัยแห่งความเจริญของประเทศ เช่น การตัดผมทรงมหาดไทยก็โปรดให้เลิกเสีย การเข้าเฝ้าในพระราชฐานก็โปรดให้ยืนหรือนั่งตามควรแก่โอกาส ไม่จำเป็นต้องหมอบคลานเหมือนแต่ก่อน พระองค์ทรงแก้ไขการปกครองประเทศ ซึ่งแต่เดิมใช้แบ่งการปกครองเป็นจตุสดมภ์ คือ เวียง วัง คลัง นา และมีสมุหนายกคน ๑ สมุหพระกลาโหมคน ๑ โดยเปลี่ยนเป็นอัครมหาเสนาบดีรับผิดชอบรวมเป็น ๑๐ กระทรวง คือ

๑. กระทรวงกลาโหม มีหน้าที่เกี่ยว

not fitting to the national progress that was being made, principal of which was the cutting of the hair in the Maha Thai style. He also permitted persons having an audience of him to sit or stand as might be suitable to the occassion, instead of crouching on the

ground or crawling on hands and knees. The King revised the administrative system, which formerly was divided into four departments—Interior, Justice, Finance and Agriculture. He established ten Ministries, for the activities of which their respective Ministers were responsible. He also introduced the position of Under-Secretary of Defence and Under-Secretary of the Premier.

The ten Ministries established by the King were :

1. The Ministry of Defence, whose duties were concerned with the defence of

กับการป้องกันประเทศ จัดการทหารตามแผนใหม่ โดยนำเอาวิธีการของชาวยุโรปมาใช้

๒. กระทรวงการคลัง มีหน้าที่เกี่ยวกับการหารายได้สำหรับบำรุงประเทศ รักษาเงินและทำบัญชีงบประมาณแผ่นดิน

๓. กระทรวงการต่างประเทศ มีหน้าที่ติดต่อกับต่างประเทศ จัดตั้งสถานทูตและสถานกงสุลขึ้นในประเทศซึ่งมีทางพระราชไมตรี

๔. กระทรวงเกษตราธิการ มีหน้าที่บำรุงการกสิกรรมและปสุสัตว์

๕. กระทรวงธรรมการ มีหน้าที่จัดการศึกษาของชาติตามแผนใหม่ โดยนำวิธีการของชาวยุโรปมาใช้ ตลอดจนเรียบเรียงตำราและฝึกหัดครูขึ้นสำหรับใช้เป็นผู้สอนนักเรียนและมีหน้าที่ในการช่วยเหลือคณะสงฆ์ด้วย

๖. กระทรวงนครบาล มีหน้าที่บังคับบัญชาการรักษาพระนคร คือปกครองมณฑลกรุงเทพ ฯ

๗. กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่เกี่ยวกับการปกครองประเทศในส่วนภูมิภาค

๘. กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่พิจารณาพิพากษาอรรถคดีต่าง ๆ

๙. กระทรวงโยธาธิการ มีหน้าที่ทำ

the country, the training of the Armed Forces and promotion of their welfare and well-being on European lines.

2. The Ministry of Finance, whose duties were to find revenue for the upkeep of the country and for national projects and plans, collection of taxation and responsibility for all expenditure, as well as drafting of the annual national budget.

3. The Ministry of Foreign Affairs whose duties were to keep in contact with foreign countries, establish legations and consulates in foreign countries and promote friendly relations with all countries.

4. The Ministry of Agriculture, whose duties were to promote agriculture, and animal husbandry and give practical aid and advice to farmers and planters.

5. The Ministry of Education, whose duties were to plan national education aligned on modern methods introduced from abroad, to provide text books and schools and train teachers. It also had to promote national education and give aid to priests.

6. The Ministry of the Metropolis, whose duties were to protect the capital, take all precautionary measures required and also to govern the capital.

7. The Ministry of the Interior, whose duties were concerned solely with administration of provinces throughout the country.

8. The Ministry of Justice, whose duty it was to consider and hear cases in courts of law and to give judgment.

9. The Ministry of Communications, whose duties were to plan communications and construction of such communications, including road-building.

10. The Ministry of the Royal Household, whose duties were to administer all business in the precincts of the Royal Palace,

เนินการทางคมนาคมและการก่อสร้าง เช่น ขัดสร้างถนน

๑๐. กระทรวงวัง มีหน้าที่บังคับบัญชากิจการต่าง ๆ ภายในพระบรมมหาราชวัง งานพระราชพิธี และรักษาพระราชวังตามจังหวัดต่าง ๆ

สิ่งสำคัญ นอกจากทรงจัดการปกครองประเทศตามแบบใหม่แล้ว ยังทรงออกพระราชบัญญัติเลิกทาษ จัดตั้งตำรวจขึ้นทั่วประเทศ เพื่อให้ตรวจตราปราบปรามโจรผู้ร้าย โปรดให้ใช้ปฏิทินตามทางสุริยคติ วางระเบียบการเก็บภาษีอากรใหม่ ได้เงินมาบำรุงประเทศเป็นจำนวนมาก ในด้านบำรุงความสุขของพลเมือง ก็โปรดให้สร้างโรงพยาบาลขึ้นหลายแห่ง ส่งแพทย์ออกไปเที่ยวปลูกผีป้องกันไข้ทรพิษ จัดสร้างน้ำประปาขึ้นเป็นครั้งแรก โปรดให้ตั้งหอสมุด พิพิธภัณฑ์สถาน และโรงเรียนขึ้น แล้วจัดส่งนักเรียนไปศึกษาวิชาการยังทวีปยุโรปเป็นจำนวนมาก

นอกจากการสร้างประเทศเป็นการใหญ่แล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ยังเสด็จไปประพาสประเทศต่าง ๆ ในยุโรปทุกประเทศ เพื่อดูการปกครองและความเจริญของประเทศต่าง ๆ ว่าจะมีเพียงใด จะได้นำมาดัดแปลงแก้ไขใช้ในการ

arrange Royal ceremonies and look after Royal Palaces in the provinces.

Other important acts performed by the King, in addition to a complete reorganisation of the administrative system of the country, was to abolish the Slave Act. to establish a police force throughout the country to be in charge of maintenance of internal peace and order and suppression of bandits. He changed the calendar and used the solar calendar instead of the lunar; he drafted rules and regulations governing methods for collection of taxation and he benefitted the country to a great extent and made it extremely prosperous in his reign. The King was greatly concerned with the health of his people and he established many hospitals where they could obtain up-to-date medical treatment and he encouraged the people to be vaccinated against small-pox by doctors sent to all parts of the country. He established water-works in the capital, constructed the National Library, the National Museum and a large number of schools, which were all in operation during his reign. He also sent students to study abroad for the first time.

King Phra Chula Chom Klao not only planned and put into practice all measures possible to promote national prosperity and progress as well as to promote the welfare and well-being of the people and raise them to a higher standard of progress on an equal level with the peoples of other countries of the world but he himself visited all countries of Europe on an extensive study of administration and progress achieved in those countries. On his return he adapted

ประเทศไทย โดยเฉพาะในประเทศไทย ก็ได้เสด็จประพาสแทบทุกหัวเมือง และยังเสด็จปลอมพระองค์ไปประพาสยังสถานที่ต่าง ๆ ในชนบท แล้วสอบถามสารทุกข์สุขดิบของประชาชนพลเมืองอยู่เป็นนิจ ซึ่งเรียกกันในสมัยนั้นว่า "เสด็จประพาสต้น" ด้วยเหตุนี้ ทำให้ประชาชน พลเมือง พากันรักใคร่พระองค์มาก ถึงกับเรี่ยไรเงินกันสร้างอนุสาวรีย์ของพระองค์ไว้ที่หน้าพระที่นั่งอนันตสมาคม เรียกทั่ว ๆ ไปว่าพระ "บรมรูปทรงม้า" และขนานนามพระองค์ว่า "สมเด็จพระปิยมหาราช"

น่าเสียดายที่ใน รัชสมัย ของ พระ องค์ ประเทศไทยได้เสียดินแดนไปถึง ๘ ครั้ง นับเป็นเนื้อที่ทั้ง ๕๐๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร แต่ทั้งนี้ก็ด้วย พระปรีชา ญาณ อัน ล้ำ เลิศ เพราะถ้าไม่ทรงเสียสละดินแดนให้ต่างประเทศไปบ้างแล้ว ก็น่ากลัวว่าเอกราชของประเทศจะดำรงอยู่ไม่ได้อย่างแน่แท้

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๑ และเสด็จสวรรคตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔ พระชนมายุได้ ๕๘ พรรษา ทรงดำรงราชสมบัติอยู่ถึง ๔๒ ปี นับว่าเป็นพระมหากษัตริย์ที่เสวยราชสมบัตินานที่สุดในประเทศไทย

many methods on use in foreign countries so as to suit the people and the country and introduced them so as to modernise the country and make it as progressive as possible. The King often visited the provinces incognito. to be able to ascertain the conditions of the people, their requirements and their desires. The love felt for the people by the King was reciprocated in full by them and, after he died, the enormous contributions made by poor and rich alike are more than proof of the love and veneration they felt for him. The money contributed was used for the casting of a statue of the King set up in the Royal Plaza, in front of Anandha Samakhom Throne Hall. This statue is known as the "Equestrian Statue of King Piya Maharaj", as the King is called by the people to this day. It is most regretful that, during the reign of this great and good King, Thailand had to cede territories to foreign powers eight times, totalling an estimated area of approximately 500,000 kilometres. King Phra Chula Chom Klao, though deploring the loss of these territories, was an astute and farsighted King and he realised that if he did not cede the territories in question to some fofeign powers, Thailand might not be able to refain her sovereignty and independence throughout.

King Phra Chula Chom Klao ascended the throne in B.E. 2411 and he died in B.E. 2454. He reigned over the country for 42 years, which is the longest recorded reign of any Thai king.

รัชกาลที่ ๖

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคต เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธภรมขุนเทพทวาราวดี ราชโอรสพระองค์ใหญ่อันประสูติแต่สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ซึ่งดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมาร ได้เสวยราชสมบัติต่อมา ทรงพระนามว่าพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จไปศึกษาวิชาอยู่ในประเทศอังกฤษตั้งแต่พระชันษาได้ ๑๔ ปี ได้เข้าศึกษาวิชาพลเรือนในมหาวิทยาลัยออกสฟอร์ด และวิชาทหารที่โรงเรียนแซนด์เฮอร์สรวม ๙ ปี พระองค์ได้รับตำแหน่งมกุฎราชกุมาร ซึ่งเป็นตำแหน่งรัชทายาทของราชบัลลังก์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๗ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงได้รับการศึกษาเป็นอย่างดี เชี่ยวชาญในอักษรศาสตร์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ทรงเป็นจินตกวีเอก ทรงพระราชนิพนธ์บทประพันธ์ทุกชนิด มีทั้งร้อยแก้ว โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน บทละครและบทความต่าง ๆ นับว่าไม่เคยมีพระมหากษัตริย์ องค์ใด ในประ

The Sixth King Of The Chakri Dynasty

After the death of King Phra Chula Chom Klao, his eldest son by Queen Phra Sri Phacharinthara, Chao Fa Maha Vajiravudh, Krom Khun Thep Thavaravadee, ascended the throne under the name of King Phra Mongkut Klao.

King Phra Mongkut Klao was educated in England where he was sent at the age of 14. He entered the University of Oxford, studied military strategy at Sandhurst College, for a period of about nine years. He was proclaimed Crown Prince in B.E. 2437. He was a King who had received an excellent education and was highly versed and proficient in both Thai and foreign lan-

เทศไทยที่จะทรงพระนิพนธ์เรื่องต่าง ๆ ไว้มากมายถึงเพียงนี้ พระองค์จึงมีสมัญญาอีกอย่างหนึ่งว่า "พระมหาธีรราชเจ้า"

ในรัชสมัยของพระองค์ได้ทำนุบำรุงบ้านเมืองให้เจริญทันเทียมอารยประเทศหลายประการ เช่น

๑. การศึกษา เริ่มขยายขึ้นทั่วทั้งประเทศ มีการตั้งจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัยขึ้น ตั้งโรงเรียนข้าราชการพลเรือน ตราพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ ตราพระราชบัญญัติปถมศึกษา เพื่อบังคับให้เด็กเล่าเรียน

๒. การคมนาคม ได้ขยายการรถไฟสายใต้ไปจนจดกับรถไฟของสหรัฐมลายู สายเหนือเปิดเดินถึงเชียงใหม่ สายตะวันออกถึงกระบินทร์บุรี ทรงสร้างถนนหนทางในหัวเมืองต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอีกหลายสาย และสร้างสพานพระราม ๖ เพื่อเชื่อมทางรถไฟสายเหนือกับสายใต้

๓. บำรุงกำลังรบให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นโดยจัดตั้งกองทหารขึ้นถึง ๑๐ กองพล ซึ่งเป็นกำลังทหารที่มากกว่าสมัยใด ๆ ในกรุงรัตนโกสินทร์ ตั้งกองทัพอากาศขึ้น จัดตั้งกองเสือป่าและลูกเสือ ทั้งปลุกใจพลเมืองให้เกิดความรักชาติ และเปิดการซ้อมรบเสือป่าขึ้นเป็นประจำทุกปี

guages. He was generally recognised to be a gifted poet, and he was a versatile writer both in poetry and prose, theatrical plays and all branches of literature and writing. There is no other Thai King who has possessed so versatile and prolific a pen. He is also generally known as King "Phra Maha Thiraj Chao."

During the reign of this King, he applied himself to the administration of the country and raised the standard of living and education of his people to such an extent that national progress and prosperity achieved was on the same level as other progressive countries of the world.

1. He estended national education throughout the country, drafted the Private Schools Act, the Elementary Schools Act and introduced compulsory education, thus compelling all children of school age to be sent to school. He established the Chulalongkorn University to encourage people to have a still higher standard of education and he established the Civil Service Commission to supervise and be in charge of all Government officials.

2. He continued the work started by his father of establishing railways communications in the country and he extended the South line to the Thai-Malay border where it joined the Malayan railway service. He constructed a North line to Chiangmai and an East line to Krabinburi. He built many important road and highways in the provinces and constructed the Rama VI railway bridge, connecting the North and South railway lines.

3. The King built up the military power of the country by establishing a standing army composed of ten divisions, which brought the military strength of the army

๔. ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ ทรงทำสัมพันธไมตรีติดต่อกับประเทศต่าง ๆ เกือบทุกประเทศทั้งในทวีปยุโรป อเมริกา และอาเซีย และเมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๑ ก็ได้ประกาศสงครามกับเยอรมันและออสเตรีย–ฮังการี เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๐ และจัดส่งกองทหารอาสาออกไปรบถึงทวีปยุโรป และในคราวนี้ได้ทรงเปลี่ยนธงประจำชาติจากธงช้างมาเป็นธงไตรรงค์ด้วย

หลังจากมหาสงครามสิ้นสุดลงแล้ว ประเทศไทยก็มีฐานะเทียมบ่าเทียมไหล่กับประเทศสัมพันธมิตร พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพยายามที่จะปลดเปลื้องสนธิสัญญาต่าง ๆ ที่ไทยได้ทำไว้กับนานาประเทศ ซึ่งเป็นการจำกัดสิทธิของประเทศไทย จนกระทั่งประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศแรกที่เห็นใจประเทศไทย ยอมเลิกสนธิสัญญาเก่าที่ผูกมัดไทยไว้เสีย . ยอมให้ประเทศไทยมีเอกราชในการศาล การเก็บภาษีอากรได้อย่างสมบูรณ์ แต่การเจรจาแก้ไขกับประเทศอื่น ๆ นั้น ยังไม่สำเร็จ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงแต่งตั้งให้ ดร. ฟราน

to the greatest extent ever known in the country. He established the Royal Thai Air Force, the boy scouts movement in Thailand, and, throughout his reign, he endeavoured to instil in the people patriotism and a deep and lasting love for as well as pride in their country. The King inaugurated the Tiger Scouts Corps and held annual maneouvres to train the people in the technique required for fighting in the country should the necessity ever arise.

4. The King negotiated treaties of friendship and amity with nearly every progressive country in Europe, America and Asia. During the First World War he declared war on Germany and Austria-Hungary on July 22, B.E. 2460, and he sent an expeditionary force to fight with the Allied forces on the Western front in Europe. On this occasion he changed the national flag from that of a white elephant on a red background to the tricolor.

After the end of the First World War, Thailand enjoyed a status equal to that of other countries who had been her allies. King Phra Mongkut Klao next turned his attention to the abrogation of foreign treaties which limited the rights of Thailand and to negotiate new treaties, thus abolishing the extra-territorials rights enjoy by nationals of other countries living in Thailand. The United States was the first country to express her sympathy and state her readiness to abrogate treaties in force and negotiate new ones, no longer based on extra-territorial rights for her citizens living in Thailand. The negotiations, however met with many obstacles and finally, the King appointed Dr. Francis B. Sayre, who was adviser to the Thai Ministry of Foreign Affairs at the time, to negotiate the revision of such treaties with all countries having relation with Thailand.

ซิส บี แสยร์ ซึ่งรับราชการเป็นที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศไทย อยู่ในเวลานั้น ออกเดินทางไปแก้ไขสนธิสัญญากับประเทศต่าง ๆ ในยุโรป ก็ได้รับผลสำเร็จทุกประการ แต่น่าเสียดายที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระชนมายุทันให้สัตยาบัน เฉพาะสนธิสัญญาที่ทำกับประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศญี่ปุ่นเพียง ๒ ประเทศเท่านั้น ประเทศอื่น ๆ นอกจากนี้ได้มาทำสัตยาบันกันในรัชกาลที่ ๗ ทั้งสิ้น

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นเถลิงราชสมบัติ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ ขณะนั้นมีพระชนมายุได้ ๓๑ พรรษา เสวยราชสมบัติได้ ๑๖ ปีก็เสด็จสวรรคต เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ ศิริพระชนมายุได้ ๔๖พรรษา นับว่าพระองค์มีพระชนมายุสั้นมาก ไม่มีโอกาสที่จะทำความเจริญให้แก่ประเทศชาติได้อย่างเต็มที่ ถ้าหากว่าพระองค์มีพระชนมายุยืนยาวไปกว่านี้อีกสัก ๑๐ พรรษา คงจะทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้มากขึ้นกว่าที่ทรงทำไว้แล้ว อย่างไม่ต้องสงสัยเลยทีเดียว

รัชกาลที่ ๗

เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตแล้ว เจ้าฟ้าประชาธิปก

He carried out the negotiations most successfully but it is much to be regretted that King Phra Mongkut Klao only lived long enough to see the revision of such treaties between Thailand and the United States and with India. The revision of all other treaties were completed in the reign of the Seventh King.

King Phra Mongkut Klao ascended the throne in B.E. 2453 at the age of 31. He reigned over Thailand 16 years and died in B.E. 2468, at the age of 46. His early death prevented him from achieving national progress and prosperity to the extent he had planned and, if he had lived another ten years, he would have benefitted the nation to a far greater extent.

The Seventh King Of The Chakri Dynasty

At the death of King Phra Mongkut Klao, Chao Fa Prajadhipok, Krom Luang Sukhodhaya Dhammaraja, the youngest and only remaining full brother of the King, was invited to ascend the throne under the name of King Phra Pok Klao, and he became the seventh King of the Chakri Dynasty.

The reign of King Phra Pok Klao was the most important turning point in Thai history, because absolute monarchy was changed to a constitutional form of monarchy during his reign.

The change came about as follows

King Phra Pok Klao ascended the throne as an absolute monarch. He was, however, a democrat at heart and carried on in the footsteps of his father and brother, who had planned to introduce a democratic form of government in the country by gradual degrees, by educating the people in democratic principles and ideals and making them capable of administrating the country themselves

กรมหลวงสุโขทัยธรรมราชา พระอนุชาของพระองค์ก็ได้เสวยราชสมบัติสืบต่อมา ทรงพระนามว่าพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นรัชกาลที่ ๗ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์

ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นหัวเลี้ยวหัวต่ออันหนึ่งในประวัติศาสตร์ชาติไทย คือ การเปลี่ยนแปลงจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย ดังจะได้กล่าวตามลำดับไป

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวมิได้ทรงว่าราชการด้วยความสิทธิขาดตามแบบสมบูรณาญาสิทธิราช เนื่องจากพระองค์ทรงนิยมในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยมาแต่เดิม เมื่อแรกเสวยราชสมบัติก็ทรงตั้งอภิรัฐมนตรีคณะหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ ๕ พระองค์สำหรับบริหารงานของประเทศชั้น มีหน้าที่ปรึกษาหารือและพิจารณางานที่ผ่านมาจากกระทรวงต่างๆ โดยออกความเห็นแนะนำพระองค์ว่าสมควรจะปฏิบัติอย่างไรเป็นการฟังความเห็นของคนหลายคนไม่ทรงกระทำการใดๆ ตามอำเภอพระทัยนอกจากนี้ยังได้ทรงเตรียมระบอบที่จะให้มีรัฐสภาขึ้น

at a later time. King Phra Pok Klao, as a first step, appointed a Supreme Council of State, composed of five members of the Royal Family, to be in charge of national administration. The duties of this Council were to consider and study all decisions reached by various Ministries, to advise and express

their opinion to the King regarding all administrative activities. This gave the King the opportunity to listen to advice, viewpoints and opinions of other people before making any final decision in administrative matters. In addition, the King continued the plan started by his father and continued by his brother to establish a Parliament in Thailand and thus introduce a democratic form of

เช่นเดียวกับอารยประเทศอื่ก แต่เป็นเคราะห์ร้ายที่พระบรมวงศานุวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ไม่ทรงเห็นชอบด้วย การที่จะมีรัฐสภาจึงเป็นอันต้องชะงักอยู่

มีเรื่องร้ายในรัชกาลที่ ๗ นี้อีกอย่างหนึ่ง คือการเงินของประเทศตกอยู่ในฐานะเสื่อมโทรมยิ่งกว่าสมัยใด ๆ ทั้งนี้มิได้เกิดขึ้นในรัชสมัยของพระองค์ที่เดียว แต่ทรงรับสืบมาจากรัชกาลที่ ๖ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระเชษฐาของพระองค์ทรงใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยอย่างหนึ่ง กับโลกกำลังประสพภัยพิบัติในเรื่องเศรษฐกิจตกต่ำอย่างร้ายแรงอีกประการหนึ่ง แม้พระองค์จะทรงพยายามแก้ไขการเงินของประเทศอย่างดีที่สุดที่จะทำได้ในยุคนั้น โดยตัดทอนรายจ่ายส่วนพระองค์ลงมาจาก ๑๑ ล้านบาท จนเหลือ ๓ ล้านแล้ว และตัดทอนค่าใช้สอยของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ และดุลยภาพข้าราชการที่ล้นงานออกเป็นจำนวนมากแล้วก็ตาม แต่ก็ยังหาทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้นแต่อย่างใดไม่

เปลี่ยนการปกครองเป็นประชาธิปไตย

ขณะนั้นจิตใจของหมู่ข้าราชการทั่วไหวหวาดระแวงไม่มั่น ในตำแหน่งงานของตัว อาจแยกสภาพจิตและความรู้สึกได้เป็น

government, similar to that in other progressive foreign countries. He was, unfortunately, strongly opposed in this plan by senior members of the Royal Family and he was unable to continue this plan because of the strong opposition against it.

Financial conditions in the country deteriorated to a serious degree during the reign of King Phra Pok Klao, and the financial situation developed into a crisis never experienced before. This state of affairs had, in fact, started during the reign of his elder brother, King Phra Mongkut Klao, who had spent huge sums to promote national progrees and prosperity on the same level as that of other countries as speedily as possible. It was also largely due to repercussions from the economic depression throughout the world following the end of the First World War. Though the King tried his best to remedy the situation, cutting down all expenditure, including his personal expenditure which he cut down drastically from Tcs. 11 million per year to Tcs. three million. All Ministries and Departments were compelled to retrench on all expenditure to the minimum and large numbers of Government officials were dismissed and only the number absolutely necessary to carry on administrative activities were retained. In spite of the large-scale retrenchment carried on drastically in all fields, national economy did not get any better.

Change-over To Democracy

Officials in those days went about in fear and concern because they did not know when it would be their turn to be dismissed from their position. Officials were at the time divided into three parties. One party, the members of which, in spite of having

๓ ฝ่าย ฝ่ายที่ถูกดุลยภาพแล้วและเห็นควรดุลย์เพื่อบัดภัยเศรษฐกิจของชาติ กับฝ่ายที่ถูกดุลย์แล้ว แต่ไม่ยอมนึกอะไร ทั้งที่ตนไม่สามารถในงาน มุ่งมั่นเพียงความบริบูรณ์พูลสุขของตนเองเท่านั้น อีกฝ่ายหนึ่งคือผู้ที่กำลังเสี่ยงเกรงว่าจะถูกปลด ได้พยายามหาวิธีดุลย์สิ่งอันทั้งที่มีชีวิตและไม่มีเพื่อช่วยตัว ถึงกับปลดปลอกช้างคู่ประเทศออกลากไม้กลางป่า

ตอนนี้ขวัญของประชาชนได้สูญเสียไปมาก ถึงกับรวมกลุ่มของร้องให้งดเนรเทศช้างนั้นเสีย ค่าหญ้าอาหารมากน้อยเท่าใดพวกเขาจะเรี่ยไรกันออก

เจ้าพนักงานใหญ่ฝ่ายช้างไม่ยอมรับฟังอ้างถึงอันตรายที่จะเกิดจากช้าง ซึ่งแต่ไหนแต่ไรไม่กลัวอันตรายเกิด ไม่ใช่อื่นเห็นจะเป็นเพราะกลัวประชาชนจับ "เส้นถูก" จึงยื่นกรานรักษาเหลี่ยมไว้

ระยะนั้นและประการสำคัญที่สุด ประเทศไทยปกครองแบบราชาธิปไตย ความเจริญของบ้านเมืองทุกมุมทุกด้าน เต็มไปด้วยยศศักดิ์ กิจการดำเนินล่าช้าไปตามวิถีทางของท่านผู้ดีมียศ ไม่ทันกับความรุ่งเรืองของประเทศเพื่อนบ้าน ที่กำลังเร่งรีบช่วงชิงความเจริญ ความเป็นชาติที่สูงเด่น ด้วยความอดหม่นแตกแยก เปิดทางเสริมจุดเร่งให้บุคคลคณะหนึ่ง ซึ่งประ

been dismissed from Government service, fully recognised that it was the best move that could have been made in the interests of the nation and the country; they consequently had no bad feelings in the matter and only hoped that the situation would improve and the financial crisis be passed over as quickly as possible. The second group was composed of Government officials who had been dismissed but refused to recognise that it was in the interests of the people as a whole and that if they had carried out their duties in an efficient and outstanding manner, they would have been retained. Consequently, they felt that they had been unfairly treated and were not broadminded enough to acknowledge that it was partly their fault and that they ought to be ready to make any sacrifice required of them in the interests of the nation. The third group were officials who worried daily as to whether they would be the next to be dismissed and they turned to devious ways to put something by any means so as to be prepared should they too be dismissed. Even the Royal Elephants, that had lived in ease and comfort, were sent to the forests to work and earn the cost of the food they ate.

The large-scale dismissal of Government officials caused a general stir and feeling of dismay among the people who were unable to comprehend the seriousness of the national situation. They grew still more aghast when they heard that the Royal Elephants were to be sent to work in the forests and they jointly pleaded to contribute sufficient money for their upkeep in the Royal Palace. The Chief Mahout refused to listen to all pleas, stating that the elephants had now become dangerous, though they had

กอบด้วยทหารบก ทหารเรือ พลเรือนและพ่อค้า เห็นว่าถึงเวลาแล้วที่จะต้องช่วยในการบริหารประเทศ เพื่อแก้ไขฐานะของประเทศที่กำลังซุดโทรมนั้น ให้ขึ้นสู่ระดับเดิมอย่างหนึ่ง กับนำระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยมาใช้อีกอย่างหนึ่ง บุคคลเหล่านี้ภายใต้การนำของพระยาพหลพลพยุหเสนา พระยาทรงสุรเดช พระยาฤทธิอาคเณย์ พระประสาสน์พิทยายุทธ จอมพล ป. พิบูลสงคราม หลวงประดิษฐ์มนูธรรม พลเอก, พลตำรวจเอก หลวงอดุลย์เดชจรัส พลเรือเอกหลวงสินธุ์สงครามชัย พันเอกหลวงเชวงศักดิ์สงคราม พลตรีน้อม เกตุนุต นาวาเอกหลวงศุภชลาสัย และนายควงอภัยวงศ์ พระยาปรีชาชลยุทธ ฯลฯ ใช้นามว่า "คณะราษฎร์" ได้เข้ายึดอำนาจการปกครองประเทศ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ พระบาทสมเด็จพระปกเล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งในขณะนั้นประทับแรมอยู่ ณ พระราชวังไกลกังวลที่หัวหิน ก็ทรงยินยอมแต่โดยดี ทรงสั่งทหารรักษาพระองค์และทหารหัวเมือง มิให้ทำการต่อสู้ และพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวให้เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน แล้วพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับถาวร ให้เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ในปีเดียวกัน

always been most docile and well-behaved. He, however, merely put forward their sudden ferocity as an excuse because he feared that the people would find out the true reason for sending the elephants to the forests.

At that time, Thailand was over-crowded with nobles having various ranks and titles. All work was carried out with considerable delay due largely to the pomp and ceremony that had to be followed when contacting titled persons. This was one matter responsible for the fact that Thailand was unable to make similar progress with neighbouring countries, that did not have to keep up pomp and ceremony. All the confusion which was going on in the country caused a group of persons comprising members of the Army and of the Navy, civilians and merchants to be of the opinion that it was high time for them to help in the administration of the country so as to remedy the deteriorated situation and bring it back to its former level and also to introduce a democratic form of government. This group of persons under the leadership of Phya Bahol Phol Payuhasena, Phya Song Suradej, Phya Ritthi Akhaney, Phra Prasart Phityayudh, Field Marshal P. Pibul Songgram, Luang Pradit Manudham, Police General Lung Adul Dejcharas, Admiral Luang Sindhu Songgramchai, Colonel Luang Chavengsakdi Songgram, Major-General Norm Ktunut, Captain Luang Suphachalasai R.N. Nai Khuang Aphaiwongse and Phya Pricha Cholayudh, called itself the "People's Party." They seized the administration of the country on June 24, B.E. 2475. King Phra Pok Klao, who at the time was in residence at Klai Kangwol Palace, Huahin, gave in willingly to their demands and ordered his Royal Guards

คณะราษฎร์ เมื่อได้เข้ายึดอำนาจการปกครองประเทศได้แล้ว ก็ประกาศหลัก ๖ ประการ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับสร้างชาติต่อไป และรัฐบาลในระบอบรัฐธรรมนูญ ได้ยึดถือเป็นหลักในนโยบายสำหรับปกครองบ้านเมืองสืบมาทุกยุคทุกสมัย หลัก ๖ ประการของคณะราษฎร์มีดังนี้ คือ

๑. จะต้องรักษาความเป็นเอกราชทั้งหลาย เช่นเอกราชในทางการเมือง ในทางศาล ในทางเศรษฐกิจ ฯลฯ ของประเทศไว้ให้มั่นคง

๒. จะต้องรักษาความปลอดภัยภายในประเทศ ให้การประทุษร้ายต่อกันลดน้อยลง

๓. จะต้องทนุบำรุงความสุขสมบูรณ์ของราษฎรในทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลจะพยายามหางานให้ราษฎรทำ จะวางโครงการณ์เศรษฐกิจแห่งชาติ ไม่ปล่อยให้ราษฎรอดอยาก

๔. ให้ราษฎรมีสิทธิเสมอกัน

๕. ต้องให้ราษฎรได้มีเสรีภาพ อิสรภาพ เมื่อเสรีภาพนี้ไม่ขัดต่อหลัก ๔ ประการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

๖. จะต้องให้การศึกษาอย่างเต็มที่แก่ราษฎร

as well as the military in the provinces not to offer any resistance. The King granted the provisional Constitution on June 27 and the permanent Constitution on December 10 of the same year.

When the People's Party took over the administration of the country they announced six principles as the foundation for the reorganization of the nation and all governments administrating under the present democratic regime have upheld these six principles drafted by the People's Party and used them as the basis of their policy in the administration of the country up to the present time. These six principles of the People's Party are as follows :

1. To protect all rights and freedoms, such as freedom in politics, in court activities, in economies, etc., on a permanent basis.

2. To preserve internal safety and reduce crime in the country.

3. To promote the welfare and well-being of the people in all matters concerning economy. To attain this aim, the government must endeavour to provide work and employment for all the people, and draft plans governing national economics to ensure that the people may not be in want of any vital commodities.

4. To assure all people of equal rights.

5. To guarantee full liberty and freedom to the people so long as such freedom and liberty does not conflict with the four principles mentioned above.

6. The people must be given the highest standard of education possible.

In a democratic from of government, the powers of administration are entrusted to the Council of Ministers and the power of promulgating laws belongs to the House of

การปกครองประเทศในระบอบรัฐธรรมนูญนั้น อำนาจบริหารประเทศตกอยู่แก่คณะรัฐมนตรี และอำนาจออกกฎหมายตกอยู่แก่สภาผู้แทนราษฎร อำนาจพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตกอยู่แก่ศาล แยกอำนาจกันอย่างเด็ดขาด ไม่ปะปนกันเหมือนอย่างระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช พระมหากษัตริย์ก็ทรงอยู่ใต้กฎหมาย จะทรงกระทำการใด ๆ ซึ่งเกี่ยวกับราชการงานเมืองแล้วจะต้องอยู่ในความรับผิดชอบของคณะรัฐมนตรี คือต้องมีรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งรับสนองพระบรมราชโองการจึงจะมีผลใช้บังคับได้

ขบถภายในครั้งแรก

ด้วยเหตุนี้จึงมีบุคคลคณะหนึ่งซึ่งประกอบด้วยนายทหารบกนอกราชการเป็นส่วนใหญ่ ไม่พอใจในการปกครองตามระบอบนี้ จึงได้คิดขบถขึ้นเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๖ โดยส่งทหารส่วนใหญ่จากจังหวัดนครราชสีมา มาโดยทางรถไฟ เข้ายึดหัวเมืองรายทางที่ผ่านมา คือ จังหวัดสระบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และในที่สุดได้เข้ายึดกรมอากาศยานที่ดอนเมืองเป็นฐานทัพ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๖ และส่งกองหน้าล่วงล้ำเข้ามาจนถึงบางเขน แล้วให้คนถือสาส์นเข้ามา

Representatives, and the power to hear cases and pronounce judgment is entrusted to courts of law. Thus all administrative and executive powers are divided and not embodied in one person as in an absolute monarchy. The king had to conform to the law and if he wished to take any part in political or executive government, he could only do so through the Council of Ministers and on their advice.

The First Internal Disorders

A group of persons, comprising for the most part former military officers, were displeased with administration in accordance with a democratic from of government. They plotted a rebellion in October, B.E. 2476. They raised armed forces and sent them by train from the province of Nakorn Rajsima and seized all provincial towns on their way to Bangkok, including Saraburi, Ayudhya and they finally seized Don Muang aerodrome and established their headquarters there on October 11, B. E. 2476. They then sent an advance division to Bangkhen and then sent an envoy with a letter ordering the government to hand over all administrative power to them.

Field Marshal Pibul Songgram In Command Of Subduing The Rebellion

The Government, however, refused to comply with their demands and Field Marshal P. Pibul Songgram, who at the time was Lt.-General Luang Pibul Songgram, was put in command of a mixed division and attacked the rebels, who were routed and compelled to withdraw. Their leader fled out of the country.

Later the same year, King Phra Pok Klao went to Europe for optical treatment.

บังคับให้ฝ่ายรัฐบาลยอมมอบอำนาจให้แก่ฝ่ายตน แต่ทางฝ่ายรัฐบาลไม่ยินยอม จึงได้มอบให้จอมพล ป. พิบูลสงคราม ขณะนั้นมียศ พ.ท. หลวงพิบูลสงครามเป็นผู้บัญชาการกรมผสมนำกองทหารฝ่ายรัฐบาลออกตีโต้ ผลที่สุดฝ่ายขบถปราชัยถอยหนีไป และหัวหน้าซึ่งเป็นตัวการสำคัญได้หลบหนีออกไปจากพระราชอาณาจักร

ในปีเดียวกันนี้พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จไปรักษาพระเนตรในทวีปยุโรป ในระหว่างนี้เกิดมีปัญหาสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและส่วนพระองค์ คือทรงมีข้อข้องพระทัยบางประการ รัฐบาลก็ได้ปรารถนาประนอมไปในทางที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแต่ในบางข้อก็ไม่อาจสนองตามพระราชประสงค์ได้ และเมื่อรัฐบาลได้นำเรื่องขึ้นเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๗ สภาผู้แทนราษฎรก็เห็นชอบในการที่รัฐบาลได้ปฏิบัติไปแล้ว ด้วยเหตุนี้พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงพระราชทานพระราชหัตถเลขาสละราชสมบัติมา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ เมื่อพระองค์ทรงสละราชสมบัติแล้ว สภาผู้แทนราษฎรก็ได้ลงมติให้อัญเชิญพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดลขึ้นเสวยราชสมบัติสืบต่อไป

During this period many serious problems arose concerning the Constitution. The King expressed his concern over some clauses of the Constitution and the Government had endeavoured to meet his wishes in the matter so long as such amendments were not contrary to the main principles of the Constitution. It was unable, however, to amend some clauses as desired by the King. When the Government introduced the subject for consideration in the House of Representatives on January 31, B. E. 2477, the House was unanimous in approving the decision of the Government. This led to the abdication of King Phra Pok Klao on March 2, B. E. 2477. A decision was subsequently reached by a unanimous vote in the House of Representatives to invite Prince Anandha Mahidol to ascend the throne.

The Eighth King Of The Chakri Dynasty

Prince Anandha Mahidol was the eldest son of H. R. H. Krom Khun Songkhla Nakarindr and Mom Sangwal (later raised to the rank of Phra Racha Chonani Sri Sangwal). He was born on September 20, B. E. 2468. When he ascended the throne in B. E. 2477 he was only nine years old and was still unable to rule over the country since he was still a minor. It was, therefore, necessary to appoint a Regent.

The first Council of Regency to be appointed was composed of H. R. H. Prince Anuwat Chaturon, H. R. H. Prince Athitya Thipa Apha and Chao Phya Yomaraj. King Anandha Mahidol and his younger brother, Prince Phumibol Adulyadej, went to study in Switzerland with their mother, Phra Chonani, until the king came of age and returned to his country.

รัชกาลที่ ๙

พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล เป็นพระโอรสของสมเด็จเจ้าฟ้ากรมขุนสงขลานครินทร์ ประสูติเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๘ หม่อมสังวาลย์ (ซึ่งต่อมาทรงสถาปนาเป็นสมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์) เป็นพระมารดา ขณะที่เสด็จขึ้นเสวยราชสมบัติ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ พระองค์มีพระชนมายุเพียง ๙ พรรษาเท่านั้น ยังว่าราชการแผ่นดินด้วยพระองค์เองไม่ได้จึงจำเป็นต้องมีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ผู้สำเร็จราชการคณะแรกซึ่งได้แต่งตั้งขึ้นมี พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นอนุวัตรจาตุรนต์ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตยทิพอาภา และเจ้าพระยายมราช ส่วนสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลกับสมเด็จเจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดชพระอนุชานั้นยังทรงศึกษาอยู่ในประเทศสวิสเซอรแลนด์ โดยมีสมเด็จพระราชชนนีประทับอยู่ด้วย จนพระชนมายุบรรลุนิติภาวะแล้ว จึงได้เสด็จกลับพระนคร

ในรัชสมัยของพระองค์ การปกครองประเทศได้ดำเนินไปตามระบอบประชาธิปไตยอย่างเต็มที่และความเจริญของประเทศได้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นกว่าเดิมมาก โดยรัฐบาล

During the reign of this King, the administration of the country was carried on in accordance with democratic principles and ideals and the country flourished and prospered more than ever. The Government constructed more roads and highways to facilitate communication with many pro-

vinces, contructed a railway line to the North-east region—Nakorn Rajsima—Ubol and Nakorn Rajsima—Udorn Dhani. In addition many hospitals were constructed and mansions and large office buildings built enhancing the beauty of the country. These nildings include the Post and Telegraphb Department, the Ministry of Justice and the mansions in Rajdamnern Avenue. The Army, the Navy and the Air Force were reorganised and made more efficient by provid-

ได้จัดสร้างถนนหนทางเพื่อสะดวกแก่การคมนาคมขึ้นอีกหลายจังหวัด สร้างทางรถไฟขึ้นทางภาคอีสานเช่น สายนครราชสีมา–อุบล และนครราชสีมา–อุดรธานี สร้างโรงพยาบาล ก่อสร้างอาคารสถานที่ทำงานที่ใหญ่โตขึ้นหลายแห่งซึ่งเป็นที่เชิดหน้าชูตาของประเทศ อาทิเช่น ที่ทำการกรมไปรษณีย์โทรเลข กระทรวงยุติธรรม และอาคารถนนราชดำเนิน เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้บำรุงกำลังทั้งกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ให้มีสมรรถภาพยิ่งขึ้น โดยจัดให้มีอาวุธสมัยใหม่ เรือรบ และเครื่องบิน เพิ่มขึ้นกว่าเดิมเป็นจำนวนมาก รัฐบาลได้แก้ไขเศรษฐกิจของประเทศให้ดียิ่งขึ้นจนการเงินของประเทศมั่นคง ได้รับความเชื่อถือจากนานาประเทศทั่วไป

ในขณะที่รัฐบาลกำลังสร้างประเทศชาติเพื่อให้เจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไปนี้ ได้มีอุปสรรคบางประการมาขัดขวาง โดยเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ เป็นผลให้การสร้างความเจริญแก่ประเทศชาติต้องหยุดชงักไปชั่วระยะเวลาหนึ่ง แม้ประเทศไทยจะมีเขตแดนห่างไกลจากจุดของการรบและแม้จะประกาศตนเป็นกลางอย่างเคร่งครัดแล้วก็ตาม แต่ผลที่สุดก็ต้องตกเป็นคู่สงครามไปด้วย การสงครามได้เริ่มคุกคามประเทศไทย เริ่มตั้งแต่เกิด

ing them with modern armaments, more warships and aeroplanes than they had ever possessed before. The Government planned ways and means to improve national economy until national finance was on a stable basis and foreign countries felt full confidence in Thailnd.

While the Government was rehabilitating the nation so as to promote national prosperity to the greatest extent possible, the Second World War broke out in B.E. 2483, thus putting to a temporary stop to the continuation of national rehabilitation plans. Though Thailand was far away from where actual fighting took place and she proclaimed herself to be strictly neutral, she was finally compelled to enter the war. War first threatened Thailand from the time of the Thai-Indochina conflict in the middle of the year B.E. 2483. The main reasons leading to this conflict were:

Shortly before the Second World War started, France negotiated a non-aggression pact with Thailand. Thailand replied that she was willing to carry on negotiations on condition that the Thai-Indochina border line be readjusted before starting negotiations, in order that the border line be readjusted in accordance with the principles of international law and be also based on principles of justice. France agreed to this request and the non-aggression pact was signed between Thailand and France on June 12, B.E. 2483, shortly after the outbreak of the Second World War and while fighting was raging in Europe.

As a measure to promote closer ties fo friendship, the Thai Government proposed to the French Government for the border line

กรณีพิพาทขึ้นกับประเทศอินโดจีนฝรั่งเศส เมื่อกลางปี พ.ศ. ๒๔๘๓ เป็นต้นมา จนในที่สุดต้องใช้กำลังปะทะกัน สาระสำคัญในการพิพาทมีมูลเหตุดังต่อไปนี้ คือ

เมื่อจวนสงครามโลกครั้งที่ ๒ จะระเบิดขึ้นสักหน่อย ฝรั่งเศสได้มาขอทำสัญญาไม่รุกรานกับประเทศไทย รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ตอบแถลงว่าพร้อมที่จะเจรจาด้วย แต่ขอให้มีการปรับปรุงเส้นเขตแดนตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศและตามหลักความยุติธรรมเสียก่อน ฝรั่งเศสก็ยอมตกลง และได้ลงนามในสัญญาไม่รุกรานกันเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งเป็นเวลาที่สงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้ระเบิดขึ้นท่ามกลางทวีปยุโรปแล้ว

เพื่อที่จะให้ไมตรีของประเทศทั้งสองแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น รัฐบาลไทยจึงได้ยื่นข้อเสนอไปยังรัฐบาลฝรั่งเศสขอปรับปรุงเส้นเขตแดนเสียใหม่ พร้อมกับการให้สัตยาบันในสัญญานี้ แต่รัฐบาลฝรั่งเศสได้ตอบปฏิเสธมาทั้ง ๒ คราว คงยินยอมแต่เพียงจะพิจารณายกดาเกาะแก่งในลำน้ำโขงให้แก่ประเทศไทยเท่านั้น แต่รัฐบาลไทยเห็นว่าเพียงแต่ได้เกาะแก่งในลำน้ำโขงเท่านี้ยังหาเพียงพอแก่การชำระล้างมลทินซึ่ง

to be readjusted again at the time that Thailand was to ratify the non-aggression pact, but the French Government refused to agree. It was only ready to consider the transfer of certain islands and islets in the Mekhong River to Thailand. The Thai Government, on its side, was of opinion that only getting back certain islands and islets was not sufficient to right the wrong which the French had done to Thailand in the past. This decision received unanimous support from the Thai people. The Thai Government consequently refused to ratify the non-agression pact until the French Government expressed its readiness to readjust the Thai-Indochina border line in accordance with three clauses put forward by Thailand, as follows :

1. To fix the border line in the channel of the Mekhong River in accordance to the principles of international law, i. e., fixing the deepest part of the channel as the basis for fixing the boundary.

2. To readjust the frontier so that it would be in accordance to the law of nature, that is, to fix the Mekhong River as the border line between Thailand and Indochina from the north to the south up to the border of Kamphucha. Thus Thailand would get back territory originally belonging to her on the right bank of the Mekhong River, opposite Luang Prabang and Pakse.

3. For France to guarantee that if Indochina underwent any change from its colonial status that the territories of Laos and Kamphucha would be ceded to Thailand.

The French Government replied on September, 17, B.E. 2483, that the request for the return of territory on the right bank of the Mekhong River could not be agreed on. Regarding the demand for guarantee that

ฝรั่งเศสได้ทำไว้แก่ไทยไม่ และมติอันนี้ชาวไทยทั้งมวลได้พากันสนับสนุนเป็นเอกฉันท์ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลไทยจึงไม่ยอมให้สัตยาบันจนกว่ารัฐบาลฝรั่งเศส จะยอมตกลงปรับปรุงเส้นเขตแดนตามที่รัฐบาลไทยร้องขอไป ๓ ข้อ คือ

๑. วางแนวเส้นเขตแดนตามลำแม่น้ำโขงให้เป็นไปตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศกล่าวคือ ถือหลักร่องน้ำลึกเป็นเกณฑ์

๒. ปรับปรุงเส้นเขตแดนให้เป็นไปตามธรรมชาติ คือให้ถือว่าแม่น้ำโขงเป็นเส้นเขตแดนระหว่างประเทศไทย และอินโดจีนตั้งแต่ทิศเหนือมาทางทิศใต้จนถึงเขตแดนกัมพูชาโดยให้ฝ่ายไทยได้รับดินแดนทางฝั่งขวา ของแม่น้ำโขง ตรงข้ามกับหลวงพระบางและปากเซคืนมา

๓. ขอให้ฝ่ายฝรั่งเศสรับรองว่า ถ้าอินโดจีนเปลี่ยนจากอธิปไตยฝรั่งเศสไป ฝรั่งเศสจะคืนอาณาเขตลาว และกัมพูชาให้แก่ไทย

และรัฐบาลฝรั่งเศสได้ตอบมาเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๓ มีใจความว่า คำเรียกร้อง ขอดินแดน ทางฝั่งขวา ของแม่น้ำโขงคืนนั้นจะยอมรับไม่ได้ ส่วนเหตุที่ขอคำมั่น ว่าด้วยการขอแคว้นกัมพูชา และ the states of Kamphucha and Laos should be turned over to Thailand, the French Government considered that there was no justification for such a guarantee. The French Government further stated that it had made an irrevocable decision to have to resort to armed force should there be such a demand and to repel any attack, irrespective of where such attack might come from, should there be any attempt to change the political status or forcibly readjust Indochina's border line.

Since it was impossible to reach a friendly agreement on the subject, clashes became of frequent occurrence along the Thai-Indochina border. In the end, Thailand and French Indochina were practically in a state of war. War was not formally declared but fighting started on November 23, B. E. 2483. Finally, Japan offered herself as mediator in the dispute and the fighting ended on January 28, B. E. 2484, after a period of two months and six days.

Shortly after this and in the same year, the South-East Asia War broke out. Japan declared war on America and England on December 4, and she sent Armed forces which entered Thai territory in several regions towards the end of B. E. 2484. In the end, Thailand was practically compelled through force of circumstances to enter the war on the side of the Axis powers. From the time that Japanese forces entered Thailand toward the end of B. E. 2484, national economy started to deteriorate, the value of baht currency fell lower and lower and the cost of living increased to an unknown high, which has been a never-ending problem to the present dey

ลาวคืนให้แก่ไทยนั้น ต้องถือว่าไม่มีมูล และรัฐบาลฝรั่งเศสตกลงใจอย่างหนักแน่นที่จะต่อสู้ป้องกันการเรียกร้องและการโจมตีทั้งหลาย ไม่ว่าจะมาจากทางไหน เพื่อเปลี่ยนสถานะ ทางการเมือง และบูรณภาพแห่งอาณาเขตของอินโดจีน

เมื่อตกลงกันไม่ได้อย่างฉันท์มิตรเช่นนี้แล้ว ก็เกิดมีการปะทะกันขึ้นที่ชายแดนเนือง ๆ ในที่สุดประเทศไทยกับอินโดจีนฝรั่งเศสก็เข้าสู่สภาพสงครามต่อกัน เป็นสงครามที่มิได้ประกาศ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๓ เป็นต้นมาตราบจนกระทั่งถึงวันพักรบ ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นขอเป็นคนกลางเข้าไกล่เกลี่ยกรณีพิพาทรายนี้ให้สงบลง เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๔ รวมเวลาได้ ๒ เดือนกับ ๖ วัน

หลังจากเสร็จสิ้นกรณีพิพาทกับประเทศอินโดจีนฝรั่งเศสแล้วไม่กี่เดือน คือในปี พ.ศ. ๒๔๘๔ นั้นเอง สงครามมหาอาเซียบูรพาก็ได้ระเบิดขึ้น คือประเทศญี่ปุ่นได้ประกาศสงครามกับประเทศสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม และได้ส่งกองทหารเข้าบุกรุกดินแดนของไทยหลายแห่ง แล้วในที่สุดฝ่ายไทยก็ถูกบังคับให้จำใจจำต้องเป็นคู่สงครามกับฝ่ายสหประชาชาติ ตั้งแต่ญี่ปุ่นเข้ายึดครองประเทศไทยเมื่อปลาย พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นต้นมา เศรษฐกิจของประเทศก็เริ่มซุดโทรมเรื่อยลงไปเป็นลำดับ ค่าของเงินบาทเสื่อมลงทุกที และค่าครองชีพสูงยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังมาจนกระทั่งทุกวันนี้

When the Second World War came to an end, Thailand was forced to sign several treaties, including a Formal Agreement, the conditions of which caused still further deterioration of national economy. However that may be, owing to the efficiency of the Thai Government, which endeavoured to get all conditions binding Thailand annulled one by one, by gradual degrees, national economy finally took a turn for the better and national finance became stable on a fairly high level.

King Anandha Mahidol returned to Thailand on December 5, B.E. 2488. He was 21 years of age and was now a major and there was no further need for a Council of Regency. The King ruled over the country for only six months and the State Coronation ceremonies had not been held yet when he died suddenly. Investigations carried out revealed that the King had been killed instantly by a bullet wounding him in the forehead while he was sleeping on his bed in Borom Pimarn Palace, the Grand Palace on June 9, B.E. 2489. He died at the age of 22 after being King for only 13 years. This shocking incident caused deep and sincere grief among the people. After his death, the present King was invited to ascend the throne, and he raised the rank of his brother to that of a crowned king, in accordance to ancient customs.

ครั้นมหาสงครามโลกครั้งที่ ๒ เสร็จสิ้นลงแล้ว ประเทศไทยได้ถูกผูกมัดด้วยสัญญาสมบูรณ์แบบหลายอย่างหลายประการ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเสื่อมทรามยิ่งขึ้น แต่เนื่องด้วยสมรรถภาพของรัฐบาลไทยซึ่งได้พยายามปลดเปลื้องภาระผูกพันออกไปทีละน้อย ๆ จนในที่สุดเศรษฐกิจของประเทศก็ได้ดีขึ้นเป็นลำดับมา และเสถียรภาพทางการเงินของประเทศในปัจจุบันนับว่าอยู่ในระดับดีพอใช้

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ได้เสด็จกลับมายังประเทศไทย เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ ในขณะนั้นพระองค์มีพระชนมายุ ๒๑ พรรษา นับว่าทรงบรรลุนิติภาวะแล้ว คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์จึงเป็นอันพ้นจากหน้าที่ไป พระองค์ทรงว่าราชการแผ่นดินด้วยพระองค์เองอยู่เพียง ๖ เดือน ยังไม่ทันจะทรงทำพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ก็เสด็จสวรรคตลงโดยกระทันหัน ตามทางสอบสวนปรากฏว่าพระองค์ต้องกระสุนปืนที่พระนลาตสวรรคตลงในฉับพลันทันทีบนพระแท่นบรรทม ณ พระที่นั่งบรมพิมาน ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ศิริพระชนมายุเพียง ๒๒ พรรษา และครองราชสมบัติอยู่เพียง ๑๓ พรรษา ทั้งนี้ทำให้พสกนิกรชาวไทยทั้งมวลร่ำไห้อาลัยรักพระองค์อย่างสุดซึ้ง และเมื่อพระองค์เสด็จสวรรคตแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันก็ทรงสถาปนาพระอิสริยยศเป็นพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ยกพระเกียรติยศเป็นพระมหากษัตริย์อย่างสมบูรณ์ ตามแบบอย่างโบราณราชประเพณี

รัชกาลที่ ๙

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลเสด็จสวรรคตแล้ว สมเด็จเจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดชก็เสด็จขึ้นเสวยราชสมบัติสืบต่อมา เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ในขณะที่เสวยราชสมบัติพระองค์มีพระชนมายุได้ ๑๙ พรรษา แต่เนื่องจากยังทรงศึกษาค้างอยู่ยังไม่สำเร็จ จึงเสด็จ

The Ninth King Of The Chakri Dynasty

After King Anandha Mahidol's death his younger brother, Prince Phumibol Adulyadej, ascended the throne on June 9, B.E. 2489. When he became King he was only 19 years of age and as he had not completed his studies in Switzerland, he returned there to continue them. On March 21, B.E. 2493, he returned to Thailand and after the Coronation on May 5, B.E. 2493, he took up his duties as crowned king in accordance with ancient customs, under the name of King Phumibol Adulyadej.

กลับไปประเทศสวิสเซอร์แลนด์ เพื่อทรงศึกษาเพิ่มเติมอีกจนกระทั่งวันที่๒๔มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๓ จึงเสด็จนิวัติสู่พระมหานคร และทรงทำพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อพฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๓ ครอบครองราชสมบัติ เป็น พระมหา กษัตริย์ โดย สมบูรณ์ วันที่ ๕ ตามแบบอย่างโบราณ ราชประเพณี ทรงพระนามว่าพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พระบาท สมเด็จ พระ เจ้าอยู่ หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงรักการปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง เช่นเดียวกันกับสมเด็จพระเชษฐาธิราช และทรงบำเพ็ญพระองค์เป็นที่รักใคร่และเคารพนับถือของพสกนิกรชาวไทยโดยทั่วหน้า ข้าพระพุทธเจ้าคณะผู้จัดทำหนังสือ "ภูมิราชภักดิ์" จึงขอพระราชทานวโรกาสถวายพระพรให้ทรงมีพระชนมายุยิ่งยืนนาน เพื่อสถิตย์เป็นมิ่งขวัญของทวยราษฎร์และประเทศชาติสืบไป

ประวัติการเสียดินแดน

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตั้งแต่ได้สถาปนาราชวงศ์จักรีขึ้นแล้วเมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ นับว่า ประเทศไทย ได้ตั้งมั่น เป็นปึกแผ่น และดำรง ความเป็นเอกราช แล้ว โดยสม-

The present King wanted administration to be carried out fully in accordance with democratic principles, as his brother, the late King, did, and he soon made himself beloved

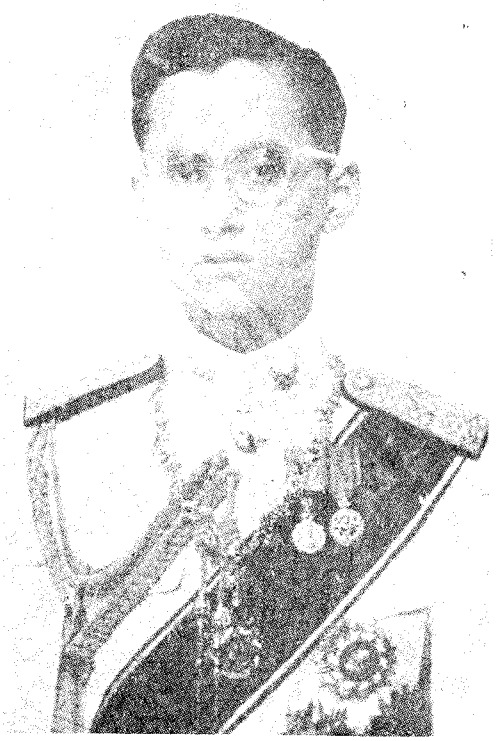

and respected by the whole Thai people. I myself, as head of the group of persons publishing this book "Bhumiraj Bhakdi", take this opportunity to humbly wish His Majesty a long life so that he may remain the object of deepest homage and veneration to his people and the Head of the nation for long long years.

History Of Lost Territories

During the Krung Ratana Kosind Period, shortly after the beginning of the reign of the First King of the Chakri Dynasty in B.E. 2325, it can be said that Thailand was established on a firm basis and enjoye

บูรณ์ อาณาเขตของประเทศไทยรวมทั้งประเทศราชต่าง ๆ ด้วย ซึ่งจะพึงอนุมานได้ในครั้งนั้น ก็ตกอยู่ในราว ๑,๐๕๖,๔๔๗ ตารางกิโลเมตร แต่ต่อมาอาณาเขตเหล่านี้ได้ร่อยหรอลงไปทุกที เนื่องจากต้องสูญเสียให้กับประเทศต่าง ๆ ไปโดยจำใจ ซึ่งถ้าจะประมาณเป็นครั้งใหญ่ ๆ ก็ได้ ๘ ครั้ง ดังต่อไปนี้ คือ

ครั้งที่ ๑ เสียเกาะปีนังและปรอวินส์เวลเลสลีย์ให้แก่อังกฤษ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๘—๔๓ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๔๕๐ ตารางกิโลเมตร

ครั้งที่ ๒ เสียเมืองทะวาย ตะนาวศรี มะริด ให้แก่พม่าเมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๖ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๔๓,๔๘๐ ตารางกิโลเมตร

ครั้งที่ ๓ เสียประเทศเขมรกับเกาะ ๖ เกาะ ให้แก่ฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๐ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๑๒๓,๐๕๐ ตารางกิโลเมตร

ครั้งที่ ๔ เสียแคว้นสิบสองจุไทย ให้แก่ฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๑ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๘๗,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร

ครั้งที่ ๕ เสียดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงคือเมืองหลวงพระบาง เวียงจันทร์

complete sovereignty. The total area of Thailand, including various dependencies, totalled about 1,056,447 square kilometres, but in later years this area was reduced due to the fact that some territories had to be ceded, though unwillingly, to other foreign countries. The largest losses, which numbered in all eight, were as follows:

1st Time: Ceded the island of Penang and Wellesley Province, totalling approximately 450 square kilometres, to England in B. E. 2329—43.

2nd Time: Ceded Tavoy, Tenassarim and Mergui approximately 43,480 square kilometres, to Burma in B. E. 2336.

3rd Time: Ceded Cambodia and six islands, an area totalling approximately 123,050 square kilometres to France in B. E. 2410.

4th Time: Ceded the territory of Sipsong Chu Thai, an area of approximately 87,000 square kilometres to France in B.E. 2431.

5th Time: Ceded territory on the left bank of the Mekhong River, comprising Luang Prabang, Vientiane and part of Nakorn Champasakdi, an area totalling approximately 143,800 square kilometres to France in B.E. 2436.

6th Time: Ceded other parts of Luang Prabang, on the north bank of the Mekhong River, Nakorn Champasakdi and Manoprai, an area totalling approximately 62,455 square kilometres, to the France in B.E. 2446.

7th Time: Ceded the districts in the east, Battambong, Siemrath, and Sri Sobhon, areas totalling approximately 51,000 square kilometres to the French in B.E. 2450.

8th Time: Ceded the vassal states of Malaya, comprising Saiburi (Kedah), Perlis,

และส่วนหนึ่งของเมืองนครจัมปาศักดิ์ ให้แก่ฝรั่งเศสเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๑๔๓,๘๐๐ ตารางกิโลเมตร

ครั้งที่ ๖ เสียอาณาเขตเมืองหลวงพระบางทางฝั่งขวาของแม่น้ำโขง นครจัมปาศักดิ์ และเมืองมโนไพร ให้แก่ฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๖ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๖๒,๔๕๕ ตารางกิโลเมตร

ครั้งที่ ๗ เสียมณฑลบูรพา คือเมืองพระตะบอง เสียมราฐ และศรีโสภณ ให้แก่ฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๕๑,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร

ครั้งที่ ๘ เสียประเทศราชมลายู อันมีเมืองไทรบุรี ปริศ กะลันตัน และตรังกานู ให้แก่อังกฤษเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๓๐,๗๕๐ ตารางกิโลเมตร

รวมอาณาเขตของประเทศไทย ซึ่งเสียให้ประเทศต่าง ๆ เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น ๕๔๓,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นสมัยที่ประเทศตะวันตกบางประเทศกำลังนิยมขยายอาณาเขต ประเทศน้อยผู้เคราะห์ร้ายประเทศ

Kelantan and Trengganu, areas totalling approximately 30,750 square kilometres to England in B.E. 2452.

All the territories which Thailand had to cede to foreign countries totalled 543,000 square kilometres.

ใด มีผืนอาณาจักรติดต่อใกล้เคียง หรือทางยุทธศาสตร์อนุเคราะห์ อยู่ในจุดที่ประเทศผู้มีอำนาจฝ่ายตะวันตกเข้ายึดครองได้สดวก โอกาสนั้นยากที่ประเทศผู้ไร้สมรรถภาพทางกำลังทหารกำลังอาวุธจะหลีกพ้น ดินแดนของบูย่าอันบริบูรณ์ด้วยทรัพยากรต้องหลุดลอยไปเป็นอาณานิคมเพิ่มพูลประโยชน์ของประเทศฝ่ายตะวันตกเป็นจำนวนมาก

ฝ่ายดีใจได้แก่ผู้ยึดเอาไป โอกาสเดียวกันฝ่ายเสียใจย่อมตกกับประชาชนเจ้าของถิ่นเดิม ต้องเสียดินแดนต้องจากหมู่ญาติร่วมเชื้อสายและผิวพรรณ์ จากกันทั้งที่จิตใจผูกพันห่วงใยอย่างลึกซึ้ง

อำนาจถ้าอยู่กับผู้ทรงศีล อำนาจย่อมทรงตัวและผดุงความเที่ยงธรรมมีเมตตาจิตให้ความสุขกับผู้อื่น ๆ ถ้าอยู่กับผู้มีอคติมีความโลภเป็นบัจจัยแล้ว ย่อมใช้อำนาจให้เกิดความฉ้อฉลร้อนเพื่อสำเร็จความโลภ ประเทศเป็นบริเวณตัดสินด้วยอำนาจสูงสุดของตนเอง ย่อมเป็นตลาโตตุลาการโดยเด็ดขาด ผู้ค้านมีแต่เจ้าของที่ต้องเสีย

ดินแดน ซึ่งเขารู้ดีอยู่แล้วจะถูกค้านและมีมติไม่ยอมรับฟังข้อเสนอ

ประเทศไทยมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศอาณานิคมของประเทศตะวันตกหลายประเทศ ราชอาณาจักรของประเทศไทยจึงสูญเสียไปหลายหนหลายคราว ในกรณีข้ออ้างต่าง ๆ กัน ด้วยความประสงค์สิ่งเดียว คือ "เพื่ออยากได้" เป็นตัวต้น

นักศึกษาประวัติศาสตร์ทั่วโลกพากันแปลกใจกันเป็นอย่างมาก ก็คือมีประเทศไทยประเทศเดียวทางอาเซียอาคเณย์นี้สามารถดำรงความเป็นเอกราชอยู่ได้ตลอดมา แม้จะเสียดินแดนไปบ้างก็ถือว่าเป็นการเสียไปเป็นส่วนน้อย เพื่อแลกกับผืนแผ่นดินส่วนใหญ่ หรือเพื่อแลกกับเอกราชของประเทศชาติสืบต่อมา ผลที่ประเทศไทยยังคงดำรงเอกราชอยู่ได้ตลอดมาจนกระทั่งบัดนี้ เนื่องมาจากพระปรีชาญาณอันสุขุมคัมภีร์ภาพของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระองค์เดียว ที่ทรงเล็งเห็นการณ์ไกล ยอมเสียสละผืนแผ่นดินไทยแต่บางส่วนเพื่อแลกกับเอกราชของประเทศชาติ ซึ่งประชาชนคนไทยทั้งชาติจะเว้นเสียซึ่งการระลึกถึงบุญคุณของพระองค์ท่านหาได้ไม่ เพราะถ้าหากว่าพระองค์ท่านมิได้กอบกู้เอกราชไว้ให้แก่เราทั้งหลายแล้ว ไม่น่าเชื่อเลยว่าประเทศไทยจะได้รับเอกราชได้รับความเป็นไทยโดยสมบูรณ์เหมือนอย่างเช่นทุกวันนี้ ประเทศไทยเป็นประเทศเดียวในอาเซียอาคเณย์ซึ่งอุดมไปด้วยทรัพยากรตามธรรมชาติ ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว ในดินมีแร่ และบนดินมีป่าไม้เช่นนี้ ถ้าถูกประเทศใดยึดเอาไปเป็นเมืองขึ้นแล้ว เขาคงไม่ยอมปล่อยให้เป็นเอกราชโดยง่าย

การเสียดินแดนไปในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น แม้จะเป็นการเสียมากครั้งกว่ารัชกาลใด ๆ ก็ดี แต่จะต้องนับว่าเป็นการเสียไปด้วยมีเหตุผล เช่นการแลกเปลี่ยนกับเอกราชในทางศาล หรือแลกเปลี่ยนกับเอกราชของประเทศชาติทุกคราวไป พระองค์มิได้ทรงยินยอมให้ไปเปล่า ๆ เพื่อเห็นแก่หน้าใคร ๆ หรือเห็นแก่ส่วนพระองค์เลย จะเห็นได้โดยชัดเจนแจ่มแจ้งทีเดียวว่า พระองค์เกือบจะทรงสละพระชนม์ชีพ ทำลายพระองค์เอง ด้วยการไม่ทรงยอมเสวยพระโอสถขนานใด ๆ หมด ในเมื่อกรณีพิพาทกับรัฐบาลฝรั่งเศสเมื่อ ร.ศ. ๑๑๒ ได้เสร็จสิ้นลง ด้วยการที่ฝ่ายไทยต้องเสียเปรียบทุกประการ บรรดาพระบรมวงศานุวงศ์ที่รักประเทศชาติอย่างสุดซึ้งคอยปลอบพระทัยไว้ ประเทศไทยจึงดำรงเอกราชอยู่ได้ตลอดมาจนทุกวันนี้

จอมพล ป. พิบูลสงคราม
ขยายดินแดน

ประเทศไทยต้องเสียดินแดนให้กับต่างประเทศรวมหลายครั้งด้วยกัน โดยเฉพาะการเสียให้กับประเทศฝรั่งเศสนี้ ประชาชนทุกชั้นทกวัย ต่างรู้สึกน้อยใจชตากรรมของประเทศชาติที่ตกอยู่ในฐานะ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

ประเทศน้อย และมีความอาลัยเชื้อชาติ ซึ่งเป็นเผ่าพันธุ์อันเดียวกัน ต้องแตกแยกไปเหมือนพี่อยู่กับพ่อ น้องไปอยู่กับผู้อื่น แต่แล้วก็นำพระพุทโธวาทมาปลุกปลอบตัวเอง ปลงใจให้อารมณ์มั่นใน "ขันติ"

กงเกวียนกำเกวียนเวลาต่างผ่านไปจนถึงท่านจอมพล ป. พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรี และผู้บัญชาการทหารสูงสุด

Field Marshal P. Pibul Songgram
Extends Thai Territory

It has now been seen that Thailand has had to cede up several areas of her territory to foreign countries several times, the largest portion being ceded to France.

Many years passed by before Field Marshal P. Pibul Songgram became the Premier and Commander-in-Chief of the Army, and he asked France to readjust the Thai–Indochina frontier in accordance with laws of nature. For example, in the north-east, he wanted the Mekhong River to be the natural border line. The French, however, did not show any sympathy for Thailand and stated definitely that they would not consider the request, emphasising that they would protect these territories to the utmost of their ability, even though they might have to have recourse to armed force to protect them and that they would not let them fall into the hands of the Thai under any circumstances.

Various incidents next occurred, which were the reason for war breaking out. These incidents occurred continuously along the border, due to the French sending planes which violated Thai air territory several times, and they shot at Thai border guards on many occasions, resulting in clashes with these guards and finally breaking out into open fighting on November 23, B.E. 2483.

Finally the Thai people unanimously requested the Government to act in accordance with public wishes and to break off the negotiations of friendship with France, which showed definitely that no results could be obtained from such negotiations and they requested the Government to take action against the French by use of armed forces. The Government was thus forced to act in accordance with public wishes in the matter.

The Thai army showed its efficiency when it crossed the Thai-Indochina border

โดยขอให้ฝรั่งเศสปรับปรุงแต่เพียงให้เป็นไปโดยธรรมชาติ เช่นทางภาคอีสาณให้ถือแนวลำน้ำโขงเป็นเส้นเขตแดน โดยตลอดเป็นต้น แต่ฝ่ายฝรั่งเศสก็มิได้เห็นใจประเทศไทย กลับยื่นกรานไม่ยอมพิจารณาและอ้างว่าจะรักษาดินแดนเหล่านี้ไว้โดยสุดความสามารถ แม้จะต้องใช้กำลังในการป้องกันดินแดนเหล่านี้ ก็จะพยายามป้องกันมิให้ตกมาเป็นของไทยโดยเด็ดขาด

แล้วเหตุการณ์ต่าง ๆ อันเป็นกรณีที่จะนำไปสู่การสงคราม ก็ได้อุบัติขึ้นตามชายแดนเนือง ๆ ประชาราษฎรผู้มีภูมิลำเนาอยู่ริมฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงด้านไทย ต่างอพยพหลบภัย ทิ้งบ้านเรือนไปอยู่ทอน เพื่อความปลอดภัยรักษาชีวิตตนไว้ ทั้งนี้เป็นจำนวนพัน ๆ จนเป็นเหตุให้เกิดการปะทะกันขึ้นกับประเทศไทย เริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๓ เป็นต้นมา

ที่สุดชาวไทยทั้งประเทศมีการเคลื่อนไหว ขอให้รัฐบาลปฏิบัติตามมติมหาชน เลิกเจรจาโดยสันทวไมตรี ซึ่งแน่นอนว่าจะไม่เกิดผล ให้จัดการเด็ดขาดโดยทางทหารกับฝรั่งเศส เหตุนี้รัฐบาลไทยของประชาชนจึงต้องปฏิบัติตามมติมหาชน

and seized Nakorn Champasakdi, Siemrath, Sri Sobhon and Battambong. Further fighting was, however, stopped when Japan offered her services as mediator in the dispute. The war, which was not openly declared, between Thailand and French Indochina terminated on January 28, B. E. 2484, after fighting that had lasted two months and six days.

In mediating in the dispute, Japan decided that Thailand should be given back some parts of the territory which she had lost to France in the past during the reign of the Fifth King of the Chakri Dynasty. Most of the territory that was returned to Thailand comprised territory that had already been seized by Thai armed forces and the area of the territory she recovered totalled only approximately 69,029 square kilometres.

After the end of the Second World War, however, Thailand was on the side of the countries that had been defeated and negotiations regarding sovereignty over any territory brought before the United Nations had to be decided on their status before the outbreak of the Second World War. It was of no use to mention territories that Thailand had lost to France at any time in the past or the number of occasions that she had been compelled to cede territories to that country. She was not in a position to ask for the return of those territories and was considered as having only the right to the territories she had before the outbreak of the Second World War. Thus, the territories she had regained with loss of life of her soldiers had to be returned to France once gain. Thailand had to consider herself fortunate in retaining all the territory she possessed before the outbreak of the Second World War, and she did not have any land taken away from her, as happened to other countries that had been defeated.

กองทัพไทย ภายใต้ การ นำ ของ ท่าน จอมพล ป. พิบูลสงคราม ในตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้แสดงสมรรถภาพอย่างสูงโดยยกข้ามเขตแดนเข้าไปยึดได้เมืองนครจำปาศักดิ์ เมืองเสียมราฐ เมืองศรีโสภณ และเมืองพระตะบอง จนกระทั่งรัฐบาลญี่ปุ่นขอเป็นคนกลางยื่นมือเข้ามาไกล่เกลี่ยกรณีพิพาทรายนี้ สงครามที่มิได้ประกาศในระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินโดจีนฝรั่งเศสจึงสงบลงเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๔ รวมเวลาที่ปะทะกันได้ ๒ เดือนกับ ๖ วัน

ในการระงับกรณีพิพาทคราวนี้ ประเทศญี่ปุ่นได้เป็น อนุญาโตตุลาการ ตัดสินให้ประเทศไทยได้รับดินแดน ซึ่งเสียให้แก่ฝรั่งเศสไป ตั้งแต่ รัชกาลที่ ๕ คืนมา บางส่วน ดินแดนส่วนใหญ่ที่ประเทศไทยได้รับคืน คือดินแดนที่กองทัพไทยได้ยกเข้าไปยึดไว้ได้เป็นส่วนมาก เนื้อที่ ๆ ได้รับกลับคืนมาในครั้งนี้รวมทั้งสิ้นก็ตกอยู่ในราว ๖๘,๐๒๘ ตารางกิโลเมตรเท่านั้น

แต่หลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ เสร็จสิ้นลงแล้ว การเจรจาปัญหาการเมืองใด ๆ กับฝ่ายสหประชาชาติ จะต้องดำเนินไปตามสภาพความเป็นอยู่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ปัญหาเรื่องดินแดนที่เราเสียไปให้แก่ฝรั่งเศสเมื่อใด กี่ครั้งกี่หนนั้น ไม่จำเป็นจะต้องคำนึงถึง และเราไม่สามารถจะยกเรื่องการเสียดินแดนมาเป็นสิทธิเรียกร้องได้ เพราะเป็นการเสียไปให้เขาก่อนแล้ว อาณาเขตของเรามีอยู่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ เพียงไร ก็จำเป็นจะต้องยึดถือเอาแต่เพียงเท่านั้น เป็นธรรมอันน่าสรรญเสริญอย่างยิ่ง ที่สหประชาชาติได้กรุณาอนุเคราะห์ตามหลักธรรมะด้วยความเที่ยงตรง ประชาชนไทยทั้งชาติ ได้รู้คุณของสหประชาชาติด้วยจิตต์ใจนอบน้อม จึงได้คืนให้แก่ประเทศฝรั่งเศสอีกครั้งหนึ่ง เป็นการคืนให้เปล่าๆ และก็เป็นการดีอย่างยิ่งที่โชคชะตายังเป็นของประเทศไทยอยู่ คือดินแดนของเราเท่าที่เรามีเหลืออยู่ก่อนมหาสงครามโลกครั้งที่ ๒ แค่ไหน ก็ยังดำรงคงอยู่เพียงแค่นั้น มิได้หดตัวไปด้วยเหมือนอย่างประเทศอื่น ๆ ที่แพ้สงครามเลย นับว่าเป็นโชคดีแก่ประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง.

จากนั้น สหประชาชาติได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือประเทศไทย บำรุงเศรษฐกิจ การทหาร, และการเงิน ช่วยเหลือในสิ่งทุกสิ่งที่ควรช่วยมาจนบัดนี้

ประวัติ
พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร

ปรากฏหลักฐานในพงศาวดารว่า เมื่อ พ.ศ. ๑๙๗๗ ปี พระพุทธปฏิมากรแก้วมรกต พระองค์นี้อยู่ในพระสถูปใหญ่เก่าองค์หนึ่ง ณ เมืองเชียงราย ครั้นพระสถูปเจดีย์นั้น

พระมหามณีรัตนปฏิมากรแก้วมรกต ทรงเครื่องตามฤดู
The Statue of the Emerald Buddha attired in apparel according to the season

ต้องอสุนีบาตพังลงแล้ว ชาวเมืองเชียงราย ได้เห็นเป็นองค์พระพุทธรูปปิดทองคำทับทั่วทั้งพระองค์ ก็สำคัญว่าพระพุทธรูปศิลา

History of The Emerald Buddha

The Emerald Buddha was first enshrined in Patalibutr, then in Ceylon, Kampucha, Sri Ayudhya, Lawo, Kamphaengphetchr and then in Chiangrai. The governor of Chiangrai, hoping to conceal it from the enemy covered the statue with plaster, then with gold leaf and placed it in a pagoda in Chiangrai.

The Emerald Buddha remained in this pagoda up to the year B.E. 1977, when it was struck with lightning and completely ruined. The people of Chiangrai thought the golden image of Lord Buddha which they saw in the ruins was just an ordinary statue and it was therefore enshrined in a hall for keeping statues of Lord Buddha in one of the monasteries. After two or three months had passed by some of the plaster and gold at the statue's nostrils broke off. The abbot of the monastery saw the clear and beautiful green and he carefully removed the remaining plaster and gold. When the people saw this wonderful and flawless statue of Lord Buddha, they, as well as inhabitants of other towns flocked in large numbers to worship it. Word of this wonderful statue reached Phra Chao Sam Fang Kaen, the governor of Chiangmai, who at once formed a large procession and went to fetch the Emerald Buddha, which was placed on the back of an elephant in the procession that set out on its way to Chiangmai. When the procession reached the place where another road

สามัญ จึงเชิญไปไว้ในวิหารที่ไว้พระพุทธรูปในวัดแห่งหนึ่ง แต่นั้นไปสองเดือนสามเดือนปูนที่ลงรักปิดทองหุ้มทั่วพระองค์นั้นกระเทาะออกที่ปลายพระนาสิก เจ้าอธิการในอารามนั้นได้เห็นเป็นสีเขียวงาม จึงแกะต่อไปทั้งพระองค์ คนทั้งปวงจึงได้เห็น ความจึงทราบว่าเป็นพระพุทธรูปแก้วทึบทั้งแท่งบริสุทธิ์ดีไม่บุบสลาย คนชาวเชียงรายและเมืองอื่นๆ ก็พากันไปบูชานมัสการมากมาย ผู้รักษาเมืองจึงได้มีใบบอกลงไปถึงพระเจ้าสามฝั่งแกนเจ้าเมืองเชียงใหม่ ๆ เกณฑ์กระบวนไปรับเสด็จพระมหามณีรัตนปฏิมากรขึ้นหลังช้างเห่มาครั้นมาถึงทางแยกซึ่งจะไปเมืองนครลำปาง ช้างที่รับเสด็จพระมหามณีรัตนปฏิมากรมาก็วิ่งตื่นไปทางเมืองนครลำปาง เมื่อหมอควานเล้าโลมช้างให้สงบแล้วพามาถึงทางที่จะไปเมืองเชียงใหม่ ช้างก็ตื่นไปทางเมืองลำปางอีก จนภายหลังเมื่อเอาช้างเชื่องรับเสด็จพระมหามณีรัตนปฏิมากร ช้างนั้นเมื่อมาถึงที่นั้นก็ตื่นคืนไปทางเมืองนครลำปางอีก ด้วยเหตุนั้นท้าวพระยาผู้ไปรับเห็นประหลาด จึงมีใบบอกไปถึงเจ้าเมืองเชียงใหม่ ครั้งนั้นเจ้าเมืองเชียงใหม่นับถือผีสางมากนักจึงวิตกว่า ชรอยผีซึ่งรักษาองค์พระจะไม่ยอมมาเมืองเชียงใหม่ ก็ยอมforked to Nakorn Lampang, the elephant carrying the Emerald Buddha set off in a run in the direction of that town. After the man in charge of the elephant had soothed it and brought it back to the road leading to Chiangmai, it again got frightened and started off once again in the direction of Nakorn Lampang. In the end, the Emerald Buddha was transferred to the back of a well-trained elephant but when it, in turn reached the road junction, it also took fright and ran off in the direction of Nakorn Lampang. For this reason, the nobles who had come to fetch the Emerald Buddha, thought it very strange and they sent word of this strange happening to the governor of Chiangmai. He was an extremely superstitious person and was afraid that the spirits who protected the Emerald Buddha refused to go to Chiangmai. He, therefore, expressed his willingness for the Emerald Buddha to be taken to Nakorn Lampang and enshrined in a monastery that was specially built for the purpose and which is still known as the "Emerald Monastery". The statue remained in this monastery for 32 years.

Then in B.E. 2011 when Phra Chao Ti Lokaraj ruled over Chiangmai, he said that the late ruler of that town should not have permitted the Emerald Buddha to have been taken to Nakorn Lampang but should have taken it to Chiangmai. He, therefore, went to fetch the Emerald Buddha and brought it with great pomp to Chiangmai where he built a monastery and a hall where

ให้เชิญพระมหามณีรัตนปฏิมากรไปประดิษฐานไว้ในเมืองนครลำปาง คนทั้งปวงจึงได้เชิญไปไว้ใน วัดที่ คนเป็น อันมากมีศรัทธาสร้างถวายในเมืองนครลำปางนานถึง ๓๒ ปี แลวัดนั้นยังเรียกว่าวัดพระแก้วมาจนทุกวันนี้

ครั้น พ.ศ. ๒๐๑๑ พระเจ้าติโลกราชได้ครองเมืองเชียงใหม่แล้ว ดำริว่าเจ้าเมืองเชียงใหม่องค์ที่ล่วงแล้ว ยอมให้พระมหามณีรัตนปฏิมากร ไปประดิษฐานอยู่เมืองนครลำปางนั้นไม่ควรเลย ควรจะไปอาราธนามาไว้ในเมืองเชียงใหม่ คิดแล้วจึงไปอาราธนาเท่พระมณีรัตนปฏิมากร มาสร้างพระอารามราชกุฏเจดีย์ถวายแล้วสร้างหอพระแก้วประดิษฐานไว้ในเมืองเชียงใหม่ และพระเจ้าเชียงใหม่ได้ พยายามจะทำพระวิหารที่ไว้พระมณีรัตนปฏิมากรให้เป็นประสาทมียอดให้สมควร แต่หาสมประสงค์ไม่ อสุนีบาตตกลงต้องทำลายยอดที่สร้างขึ้นหลายครั้ง จึงได้เชิญพระมหามณีรัตนปฏิมากรไว้ในพระวิหารมีซุ้มจรนำอยู่ในผนังด้านหลัง สำหรับเป็นที่ตั้งพระมหามณีรัตนปฏิมากร กับทั้งเครื่องประดับ

it was enshrined while in Chiangmai. He also tried to build a special building for the statue with a high spire to it but his desire was never accomplished because the spire was destroyed by lightning several times during construction. The Emerald Buddha was, therefore, removed to another Vihara, which was opened on special occasions

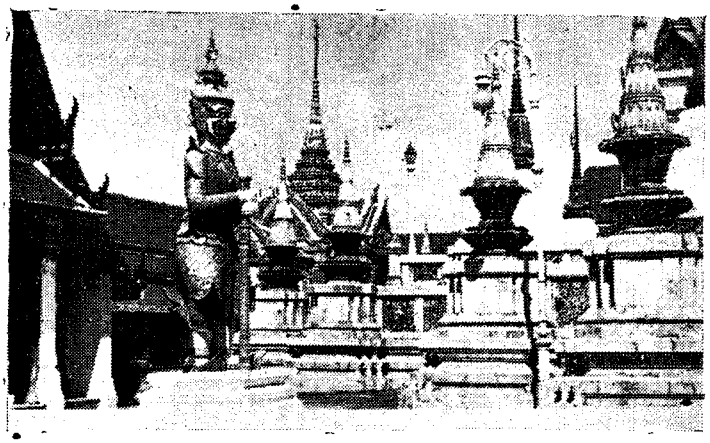

บริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

Statues of giants and pagodes in the precincts of the Phra Sri Ratana Sasadaram Monastery (Temple of the Emerald Buddha)

for the people to enter and worship. The Emerald Buddha remained in this monastery for a period of 84 years.

In B.E. 2094, while one of the Kings of Chiangmai at the time, named King Chai Cheta, was ruling over Chiangmai, a younger brother of his staged an uprising to seize the throne. The nobles of Krung Sri Satanakhon Hoot invited King Chai Cheta to return to Luang Prabang to quell an uprising there. As the King was not certain as to whether he would remain indefinitely there or return to Chiangmai, he took

อาภรณ์บูชาต่าง ๆ มีบานบัตดังตู้เก็บรักษาไว้เปิดออกให้คนทั้งปวงนมัสการเป็นคราวๆ แต่พระมหามณีรัตนปฏิมากรได้ประดิษฐานอยู่ในเมืองเชียงใหม่นานได้ ๘๔ ปี

ครั้น พ.ศ. ๒๐๘๔ พระเจ้าเชียงใหม่องค์หนึ่งซึ่งครองเมืองในครั้งนั้น ชื่อพระเจ้าไชยเชษฐา เป็นบุตรพระเจ้าโพธิสาร ซึ่งเป็นพระเจ้ากรุงศรีสัตนาคนหุต เพราะเหตุเจ้าเชียงใหม่องค์ก่อนได้ยกราชธิดาชื่อนางยอดคำ ให้ไปเป็นมเหษีพระเจ้าโพธิสาร จึงมีราชบุตร คือ พระเจ้าไชยเชษฐาองค์นี้ เมื่อเจ้าไชยเชษฐามีอายุได้ ๑๕ ปี เจ้าเชียงใหม่ผู้เป็นอัยกาธิบดีสิ้นชีพ ไม่มีผู้อื่นที่จะรับเป็นเจ้าเชียงใหม่ ท้าวพระยากับพระสงฆ์ผู้ใหญ่ทั้งปวงจึงพร้อมกันไปขอเจ้าไชยเชษฐาผู้บุตรใหญ่ของพระเจ้าโพธิสาร และเป็นนัดดาของเจ้าเชียงใหม่นั้นมาเป็นเจ้าเมืองเชียงใหม่ ครั้นต่อมาพระเจ้าโพธิสารทิวงคต เกิดเหตุน้องของพระเจ้าไชยเชษฐา ชิงราชสมบัติกัน เสนาบดีกรุงศรีสัตนาคนหุตจึงเชิญพระเจ้าไชยเชษฐาให้กลับไปยังเมืองหลวงพระบาง เพื่อระงับเหตุจลาจล เมื่อเจ้าไชยเชษฐาไปนั้นไม่แน่ใจว่าจะเลยอยู่เมืองหลวงพระบางต่อไป หรือจะกลับคืนมายังเมืองเชียงใหม่ จึงเชิญพระแก้วมรกตไปด้วยเมื่อปีขาล พ.ศ. ๒๐๙๕ อ้างว่าจะเชิญไปให้ญาติที่เมืองหลวงพระบาง

the Emerald Buddha with him when he went there in B.E. 2095. He said that he was taking the statue with him so that his relatives in Luang Prabang could have the opportunity to worship it and do acts of merit. When King Chai Cheta reached Luang Prabang, the nobles there invited him to rule over Krung Sri Satanakhon Hoot. The King, realising that it was the only way by which to save the country from the rebellion, accepted their offer to rule from Luang Prabang under the name of King Chai Cheta Thiraj. Since he ruled over both Lanchang and Lanna as well, this made the people of Chiangmai dissatisfied because they had become a dependency of Krung Sri Satanakhorn Hoot. They, therefore, invited Mekudi, in the town of Nai, who was a relative of a former King of Chiangmai to come and rule over Chiangmai. This caused fighting to break out with Krung Sri Satanakhon Hoot. King Chai Cheta Thiraj was unable to quell the uprising in Chiangmai and he kept the Emerald Buddha in Luang Prabang for a period of 12 years.

In B.E. 2107, King Burengnong of Hongsavadee came in to power. King Chai Cheta Thiraj, realising that if he remained at Luang Prabang he would be unable to resist any Pegu attack, moved his capital down to Vientiane and took the Emerald Buddha with him. The Emerald Buddha remained at Vientiane for 214 years.

ได้นมัสการและบำเพ็ญการกุศล ครั้น
พระเจ้าไชยเชษฐาไปถึงเมืองหลวงพระ-
บาง เสนาบดีพร้อมกันเชิญให้ครองกรุง-
ศรีสัตนาคนหุต พระเจ้าไชยเชษฐาเห็น
ว่าทำอย่างอื่นบ้านเมืองจะไม่พ้นเป็นจลาจล
จึงรับครองกรุงศรีรัตนาคนหุตอยู่ ณ เมือง
หลวงพระบาง เพิ่มนามว่าพระเจ้าไชย
เชษฐาธิราช เพราะเหตุที่ครองทั้งประเทศ
ลานช้างและลานนาด้วยกัน ฝ่ายข้างท้าว
พระยาเชียงใหม่ไม่พอใจจะเป็นเมืองขึ้น
กรุงศรีรัตนาคนหุต จึงไปเชิญเมกุฏิ ณ เมือง
นายซึ่งเป็นเชื้อวงศ์ของพระเจ้าเชียงใหม่
แต่ก่อนมาครองเมืองเชียงใหม่ ก็เกิดรบ
กับกรุงศรีสัตนาคนหุต พระเจ้าไชยเชษฐา
ไม่สามารถจะปราบปรามเมืองเชียงใหม่ได้
จึงคงรักษาพระแก้วมรกตไว้ที่เมืองหลวง-
พระบางต่อมา ๑๒ ปี

ถึง พ.ศ. ๒๑๐๗ พระเจ้าหงสาวดี
บุเรงนองมีอำนาจขึ้น พระเจ้าไชยเชษฐา
ธิราชเห็นว่าตั้งอยู่ที่เมืองหลวงพระบาง จะ
สู้ศึกมอญไม่ได้ จึงย้ายราชธานีลงไปตั้ง
อยู่เมืองเวียงจันท์เชิญพระแก้วมรกตลงไป
ด้วย พระแก้วมรกตจึงไปประดิษฐานอยู่
ที่เมืองเวียงจันท์แต่นั้นมาอีก ๒๑๔ ปี

ครั้นถึง พ.ศ. ๒๓๒๑ เมื่อรัชกาล
พระเจ้ากรุงธนบุรีเกิดสงครามขึ้นในระหว่าง
กรุงธนบุรีกับกรุงศรีสัตนาคนหุต ครั้งนั้น
พระบาทสมเด็จฯพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
เสด็จดำรงพระยศเป็นสมเด็จเจ้าพระยา-

When war broke out in B.E. 2321 between Krung Dhonburi and Krung Sri Satanakhon Hoot, King Phya Tak was reigning over Dhonburi. At the time King Phra Buddha Yod Fa Chula Loke, the First King of the Chakri Dynasty, had the title of Somdetch Chao Phya Maha Kasatriya Suk. He led the army of Krung Dhonburi in an attack against Krung Satanakhon Hoot. He seized Vientiane and brought the Emerald Buddha and Phra Bang back to Krung Dhonburi with him. The King of Dhonburi ordered religious ceremonies to be held and enshrined both statues in the Emerald Buddha Hall in the precincts of Phra Rajawang Derm. Later when King Phra Buddha Yod Fa Chula Loke built Krung Ratana Kosindr in B.E. 2325, he constructed a special building for the Emerald Buddha in the precincts of the Grand Palace. After the construction of the Royal Chapel was completed, he brought the Emerald Buddha there in the year B.E. 2327 and enshrined it in the new building specially constructed in the Phra Sri Ratana Sasdaram Monastery. King Phra Buddha Yod Fa Chula Loke commanded special garments to be made for the Emerald Buddha to wear for the different seasons of the year, such as the hot season and the riany season. In the reign of King Phra Nang Klao, he ordered another set of garments to be made for the cold season. Consequently the adornments of the Emerald Buddha are changed three times a year, according to the change of the seasons.

มหากษัตริย์ศึก ได้เป็นจอมพลขึ้นไปตี กรุงศรีสัตนาคนหุต ได้เมืองเวียงจันท์ แล้ว เชิญพระแก้วมรกตกับพระบางลงมา ยังกรุงธนบุรี พระเจ้ากรุงธนบุรีทำการ สมโภชแล้วประดิษฐานไว้ ณ โรงพระแก้ว ในบริเวณพระราชวังเดิม ครั้นพระบาท สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงสร้าง กรุงรัตนโกสินทร์เมื่อปีขาล พ.ศ. ๒๓๒๕ โปรดฯ ให้สร้างพระอารามขึ้นในพระราช-วัง เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต ครั้น พระอุโบสถสร้างสำเร็จจึงโปรดฯ ให้เชิญ พระแก้วมรกตแห่มาประดิษฐานในพระ-อุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เมื่อณ วันจันทร์เดือน ๔ แรม ๑๔ ค่ำ ปีมะโรง พ.ศ. ๒๓๒๗ พระบาทสมเด็จฯ พระพุทธ-ยอดฟ้าจุฬาโลกทรงพระราชดำริสร้าง เครื่องทรงถวายสำหรับฤดูร้อนอย่างหนึ่ง ฤดูฝนอย่าง ๑ เปลี่ยนทรงตามฤดู ครั้นถึง รัชกาลที่ ๓ พระบาทสมเด็จฯ พระนั่ง-เกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำริสร้างเครื่อง ทรงฤดูหนาวถวายอีกอย่าง ๑ จึงเปลี่ยน ทรงเป็น ๓ อย่าง ตามฤดูมาจนทุกวันนี้

●

ประวัติวัดเบญจมบพิตร

วัดเบญจมบพิตร อยู่ริมคลองเปรม ประชากรฝั่งตะวันตกบริเวณสวนดุสิต เดิม เป็นวัดเล็กๆ สร้างมาแต่สมัยโบราณ ชื่อ วัดแหลมหรือวัดไทรทอง กรมพระพิพิธ โภคภูเบนทร์ กรมพระพิทักษ์เทเวศร์ พระองค์เจ้าวงศ์กรมหลวงภูวเนตรนรินทร ฤทธิ พระองค์เจ้าอินทนิลทรงปฏิสังขรณ์ ในรัชกาลที่ ๔ เมื่อปฏิสังขรณ์เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามว่า วัดเบญจมบพิตร

History of Benchama Bopitr Monastery

The Benchama Bopitr Monastery is situated on the bank of the Prem Pracha canal, on the west side of Suan Dusit. Originally it was only a small monastery constructed in ancient times and was form erly called the Laem Monastery of Sai Thong Monastery. Krom Phra Phiphit Phokphu Benthorn, Krom Phra Phitai Doves, Krom Luang Bhuvanart Narinthorn Riddhi and Prince Inthanil reconstructed this monastery during the reign of the Fourth King of the Chakri Dynasty. When it was completed, King Phra Chom Klao renamed it Benchama Bopitr Monastery.

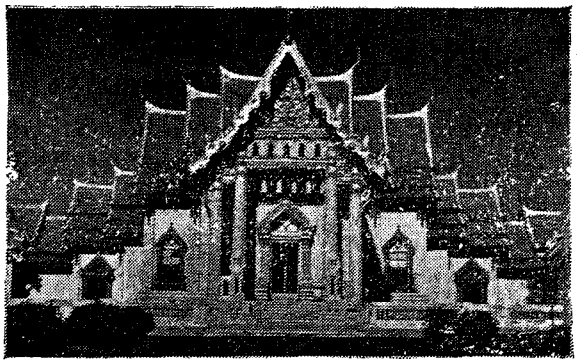

ต่อมาในรัชกาลที่ ๕ เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เริ่มทรงสร้างสวนดุสิตใน พ.ศ. ๒๔๔๒ ต้องเอาที่วัดเก่าอันชื่อว่าวัดดุสิตสร้างพระราชวังวัดหนึ่ง กับเอาที่วัดร้างอีกวัดหนึ่งทำถนนพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์จะทรงรักษาพระราชประเพณีแห่งสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินอันเป็นพุทธศาสนูปถัมภก จึงทรงพระราชปรารภจะสร้างวัดขึ้นทดแทน ทรงพระราชดำริว่า ถ้าจะสร้างวัดเพิ่มขึ้นใหม่หลายวัดยากที่จะรักษาให้ถาวรอยู่ได้ทั้งนั้น ถ้ารวมเงินซึ่งทรงบริจาคสร้างแต่วัดเดียวให้เป็นวัดใหญ่ และทำโดยฝีมืออันปราณีตจะดีกว่า จึงทรงเลือกวัดเบญจมบพิตรเป็นวัดที่ทรงสถาปนาตามพระดำรินั้น โปรดให้ช่างที่มีชื่อเสียงคือ สมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์เป็น ต้น คิดแบบแผนเลือกแบบอย่างศิลปไทยแต่โบราณที่ทรงเห็นว่าดีงามมาใช้ กับวัตถุที่ก่อสร้างก็ทรงใช้แต่ของที่ดีอันมีราคาแพง เช่นใช้หินอ่อนประดับพระอุโบสถและพื้นพระระเบียงที่ประดับด้วยหินอ่อนสีต่าง ๆ เป็นเงางามระยับ หลังคาพระอุโบสถที่ใช้กระเบื้องเคลือบสีเหลืองอย่างดี สั่งเข้ามาเป็นพิเศษจากประเทศจีน ให้ช่างหล่อ

Some time later, in the reign of the Fifth King of the Chakri Dynasty, King Phra Chula Chom Klao began to build Dusit Palace in the year B.E. 2442. The precincts of this new palace included an old monastery called Dusit Monastery and another ruined monastery, through which the road had to be constructed. King Phra Chula Chom Klao desired to follow the ancient traditions concerning Thai kings. He, therefore, expressed his wish to build a monastery to replace the ones on the site of his new palace. He said that if he built several monasteries it would be very difficult to keep them in good condition, but if all contributions donated were collected in one lump sum and used for the construction of only one big monastery, to be built by skilled workmen, it would be much better. He, therefore, selected Benchama Bopitr Monastery as the one to be reconstructed according to his desire. He chose a renowned expert, Krom Phya Naris Ranuvattiwongse, to draft plans for the construction in accordance with ancient Thai architecture, which the King thought the most beautiful in the world, and all material used in its construction were of the best and most expensive. Marble was used to decorate the principal hall; the flooring of the

จำลองพระพุทธชินราชที่เมืองพิษณุโลกมาประดิษฐานไว้ในพระอุโบสถ และทรงหาพระพุทธรูปโบราณปางต่าง ๆ มาตั้งไว้ที่พระระเบียงหลังพระอุโบสถเป็นจำนวนมาก แล้วพระราชทานชื่อวัดที่ทรงสถาปนาใหม่นี้ว่า "วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม"

วัดเบญจมบพิตรนี้นับว่าเป็นวัดที่สวยงามวัดหนึ่งในประเทศไทย ชาวต่างประเทศที่เข้ามาเที่ยวเมืองไทยแล้ว ไม่เคยที่จะเว้นไปชมวัดนี้เลย

balcony was paved with varicoloured glistening marble, and the roof of the principal hall was made of yellow tiles, specially ordered for the purpose from China. Craftsmen were commanded to make a replica of the statue of Phra Buddha Chinaraj in Pitsanuloke to enshrine in the principal hall. In addition the King ordered a search to be made for a large number of ancient statues of Lord Buddha of various periods and they were enshrined in the spacious court-yard at the back of the principal hall. The King tihen named the reconstructed monastery the Benchama Bopitr Dusit Vararam Monastery.

Benchama Bopitr Monastery can be considered as being one of the most beautiful monasteries in Thailand, and is a great attraction and object of wonder and admiration to foreign visitors and tourists who come to Bangkok.

●

วัดพระศรีมหาธาตุ

พณท่านจอมพล ป. พิบูลสงคราม ศรัทธาสร้างขึ้นเป็นพระอารามวรมหาวิหารชั้นเอก

ในปัจจุบันประเทศไทยได้ชื่อเป็นแหล่งสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนา โดยเหตุที่ไทยรับเอาพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติมาแต่โบราณกาล และได้ทนุบำรุงส่งเสริมให้เจริญรุ่งเรืองโดยลำดับมา ปรากฏว่าคณะสงฆ์มีระเบียบวินัยดี ตลอดจนวัดวาอารามก็แสดงถึงศิลปสถาปัตยกรรมอย่างสูงสุด เป็นเครื่องเชิดชูวัฒนธรรมของชาติ รัฐบาลในสมัยการปกครอง

Phra Sri Maha Dhatu Monastery

Built by Field Marshal P. Pibul Songgram as a Royal Monastery

In present times Thailand is known as being the most important centre of the Buddhist religion because of the fact that she has proclaimed Buddhism as being the national religion since ancient times and she has promoted and upheld the tenets of Buddhism to such an extent that it has flourished and is held in deep veneration by all the people. It is also clearly evidenced that Buddhist monks are well disciplined and that the high artistic quality displayed in monasteries and temples throughout the country indicate the high standard of national art. Since the change-over to a democratic form of government

ระบอบรัฐธรรมนูญ อันมี จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีได้ถือเป็นความสำคัญที่จะทำนุบำรุงการศาสนาคู่เคียงไปกับกิจการของรัฐบาลในด้านอื่น จึงลงมติให้สร้างวัดขึ้นใหม่วัดหนึ่งในท้องที่อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร กำหนดนามเดิมว่า "วัดประชาธิปไตย" เพื่อเป็น

and especially under the Premiership of Field Marshal P. Pibul Songgram, the Government has emphasised the importance of planning promotion of national religion on an equal level with other Government activities. It was, therefore, decided, some time ago to construct a new monastery in Amphur Bangkhen and to name it the "Prachathipatai Monastery" as a memorial fitting to a democratic administration,

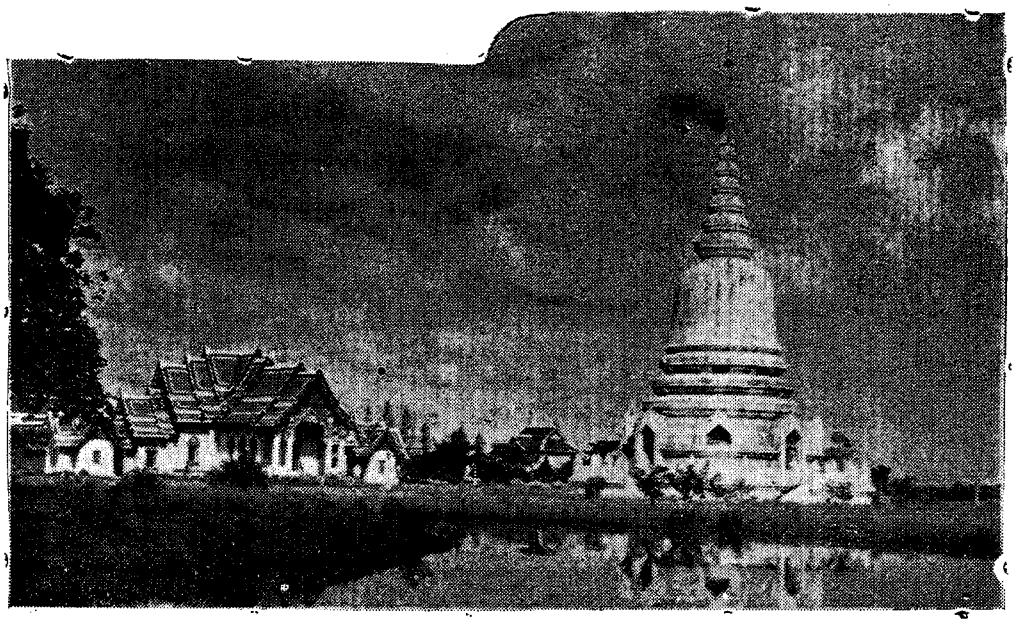

อนุสสรณ์การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ในประเทศไทย เริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา

ครั้นต่อมาประเทศไทยได้ส่งคณะผู้แทนรัฐบาลอันมีพลเรือตรี หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. เป็นประธาน ออกไปจำเริญสัมพันธไมตรีกับประเทศต่าง ๆ ในจักรภพ

which was first introduced in Thailand on June 24 B.E. 2475.

Following that decision, Thailand sent a mission, under the leadership of Rear Admiral Luang Thamrong Navasawasdi, to various places in India. They brought back Holy Relics of Lord Buddha from India, --the birth-place of Buddhism and of Lord Buddha--including Sacred Earth from four places, the birth-place of Lord Buddha, the place where he attained Enlightenment, the

อังกฤษแถบอาเซียอันมีประเทศอินเดียด้วยประเทศหนึ่ง ได้อัญเชิญพระสารีริกธาตุมาจากประเทศอินเดียอันเป็นแหล่งกำเนิดพระพุทธศาสนา และดินจากสังเวชนียสถาน ๔ แห่ง คือที่ซึ่งพระพุทธเจ้าประสูติ ณ ตำบลสวนลุมพินี ในปัจจุบันนี้เรียก "รุมมินเด" ในแคว้นเนปาลแห่ง ๑ ที่ซึ่งพระพุทธเจ้าตรัสรู้พระสัมมาสัมโพธิญาณ ณ โคนต้นโพธิ แขวงอุรุเวลาเสนานิคมใกล้แม่น้ำเนรัญชรา บริเวณพุทธคยาแห่ง ๑ ที่ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์เป็นครั้งแรก ณ อิสิปตนะมฤคทายวันใกล้เมืองพาราณสี ซึ่งในปัจจุบันนี้เรียกว่าสารนาถ แห่ง ๑ ที่ซึ่งพระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพาน ณ อุทยานสาลวันใกล้กรุงกุสินารา ซึ่งในปัจจุบันนี้เรียก "กาเซีย" แห่ง ๑ ดินที่สังเวชนียสถานทั้ง ๔ นี้ได้ขุดขึ้นมาเป็นก้อน ๆ จากสถานที่ดังกล่าวแล้ว และคณะผู้แทนรัฐบาลได้นำกลับมาพร้อมกับพระบรมสารีริกธาตุซึ่งรัฐบาลอินเดียได้มอบให้เพื่อบรรจุในองค์พระเจดีย์ ณ วัดที่สร้างขึ้นใหม่ ด้วยเหตุนี้จึงเปลี่ยนขนานนามวัดเป็นวัด "พระศรีมหาธาตุ" ตามศุภนิมิตมงคลแห่งพระบรมสารีริกธาตุ นอกจากพระบรมสารีริกธาตุ และดินจากสังเวชนีย

place where he preached his first sermon and the place where he ascended to Nirvana. The sacred earth was dug up from these Holy Places in big lumps and the Government Mission brought it back with them together with the Holy Relics that had been given to them by the Indian Government. They were enshrined in a pagoda in the newly-constructed monastery. This was the reason making the Government reconsider its former decision and finally naming the monastery the "Pra Sri Maha Dhatu" Monastery. In addition to the Holy Relics and the Sacred Earth that had been dug up from the four sacred places, the Indian Government sent Thailand four shoots of the sacred Bhodhi tree under which Lord Buddha attained Enlightenment, and these four shoots were planted in the precincts of this newly constructed monastery.

The Phra Sri Maha Dhatu Monastery has a large pagoda situated in a prominent place in the centre of its precincts, in which the Holy Relics and Sacred Earth are enshrined. Round the base of the pagoda is a balcony, which is divided into 120 spaces. These spaces have been constructed as the last resting place for the ashes of prominent persons who have performed some special service to the nation. The Council of Ministers is empowered to decide the persons to whom this high honour should be accorded. The main chapel of the monastery is constructed on a similar style of architecture as that of Benchama Bopitr Monastery. At first the Phra Buddha Si Hing statue of Lord Buddha, which is held

สถานทั้ง ๔ แห่งนี้แล้ว รัฐบาลอินเดียยังได้ตอนกิ่งพระศรีมหาโพธิส่งมาให้ในภายหลังอีก ๔ กิ่ง ซึ่งได้ปลูกไว้ในบริเวณวัดนี้ด้วย

วัดพระศรีมหาธาตุมีเจดีย์องค์ใหญ่ตั้งตระหง่านอยู่กลางวัด เจดีย์องค์นี้เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุซึ่งรัฐบาลอินเดียได้มอบให้ และที่เชิงเจดีย์ทำเป็นระเบียงโดยรอบแบ่งเป็นช่องๆ มีรวมทั้งสิ้น ๑๒๐ ช่อง ระเบียงนี้ทำไว้สำหรับบรรจุอัฐิบุคคลสำคัญที่ได้ทำคุณประโยชน์อันใหญ่ยิ่งให้แก่ชาติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีจะได้วินิจฉัยเป็นรายๆ ไป ส่วนพระอุโบสถนั้นทำตามแบบอย่างพระอุโบสถวัดเบญจมบพิตร และชั้นเดิมได้อัญเชิญพระพุทธสิหิงค์ซึ่งเป็นพระพุทธรูปสำคัญอันหนึ่งในประเทศไทย อยู่ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไปเป็นประธาน แต่บัดนี้ได้เชิญกลับไปไว้ในพิพิธภัณฑสถานตามเดิมแล้ว คงมีแต่รูปปูนปลาสเตอร์ประดิษฐานแทน

วัดนี้สร้างเสร็จและทำพิธีเปิดตรงกับวันชาติ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๕ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้เป็นพระอารามหลวงชั้นเอกชนิดวรมหาวิหาร ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๕

in deep veneration by the Thai people, was brought out from the National Museum and enshrined in the Phra Sri Maha Dhatu Monastery. It was, however, later returned to the National Museum nad a plaster replica was installed in its place.

Construction of this monastery was completed and it was formally opened on National Day, June 24, B.E. 2485 His Majesty the King was graciously pleased to accept the monastery as a Royal monastery on June 30, B.E. 2485.

ประวัติวัดสุทัศน์

วัดสุทัศน์เทพวราราม ตั้งอยู่ข้างถนนตีทอง ในกำแพงพระนคร เป็นวัดที่เริ่มสร้างมาตั้งแต่ในรัชกาลที่ ๑ เพื่อประดิษฐานพระโต ซึ่งพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงเชิญมาจากเมืองสุโขทัย พระองค์โปรดให้สร้างพระวิหารหลวง เพื่อ

History of Sudasna Monastery

The Sudasna Thepvararam Monastery is situated in Tithong Road, inside the city walls. Its construction was first started during the reign of the First King of the Chakri Dynasty in order to enshrine the Phra Toh statue in it. This statue had been brought to Bangkok from Sukhodhaya by King Phra Buddha Yod Fa Chula Loke. The King commanded that a Royal Vihara

ประดิษฐานพระโตองค์นี้ขึ้นก่อน แต่ทรงสร้างค้างเพียงรากพระวิหารเท่านั้น ก็เสด็จสวรรคต ต่อมาในรัชกาลที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงโปรดให้สร้างต่อจนสำเร็จ ค้างอยู่แต่เพียงยังไม่ได้ยกช่อฟ้าใบระกาเท่านั้น ก็เสด็จสวรรคตเสียก่อน โดยเฉพาะบานประตูพระวิหารหลวงนั้น เป็นไม้แผ่นเดียว ทำวิจิตรพิศดารสวยงาม หาที่ไหนไม่สมอเหมือน พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า

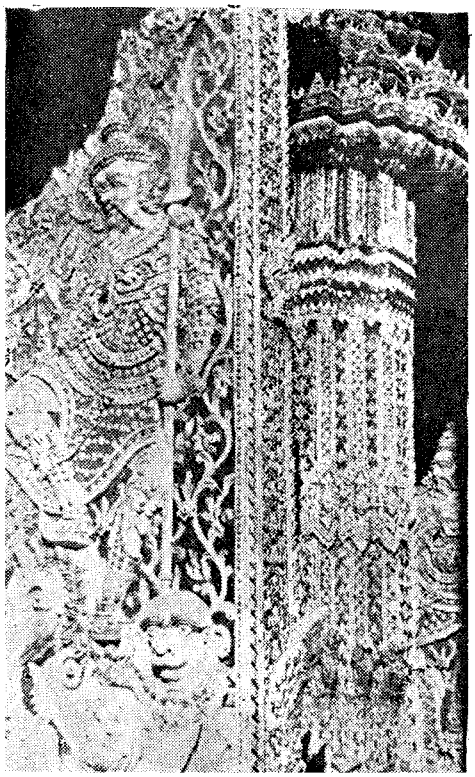

ข้างประตูวัดราชบพิตร

By the side of the Rajbobhid Monastery Bote there is an imag of Kheo Kang holding a curved Sword, believed by the ancients to be protection against ghosts or spirits.

be constructed first in which to enshrine this statue, but only the base on which the statue was to be installed had been constructed when he died. During the reign of the Second King of the Chakri Dynasty, King Phra Buddha Lert La Napalai, he commanded construction of the monastery to be continued and building activities were completed with the exception of the ornamental dome of the principal building when he died. The doors of the Royal Vihara are of special interest. They are made of a single piece of wood, exquisitely carved with workmanship it is difficult to find the equal of anywhere. King Phra Buddha Lert La Napalai starte the carving of these doors himself and then left skilled craftsmen continue the work of art until it was conpleted.

In the reing of the Third King of the Chakri Dynasty, King Phra Nang Klao, the King made several additions and ordered many embellishments to be made to the monastery. He then presented the statue of Lord Buddha, which had been specially brought from Sukhodaya for the purpose, to the monastery and had it enshrined in the Royal Vihara, the name of this statue being "Phra Sri Sakya Muni, and a second statue was enshrined in the main chapel, of the name of "Phra Sri Loha-chet." Some time later, in the reign of the Fifth King of the Chakri Dynasty, King Phra Chula Chom Klao, he again made more embellisments and adornments to this monastery.

นภาลัย ทรงจำหลักด้วยผีพระหัตถ์ก่อนแล้วจึงโปรดให้ช่างทำต่อไปจนสำเร็จ

ถึงรัชกาลที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสร้างสิ่งต่าง ๆ เพิ่มเติมเกือบหมดทั้งวัด และทรงขนานนามพระโตที่เชิญมาแต่เมืองสุโขทัยซึ่งประดิษฐาน ในพระวิหารหลวงว่า "พระศรีสากยมุนี" พระพุทธปฏิมากรในพระอุโบสถว่า "พระตรีโลกเชษฐ์" และต่อมาในรัชกาลที่ ๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงปฏิสังขรณ์อีกครั้งหนึ่ง

ประวัติวัดอรุณ

วัดอรุณราชวราราม อยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาใกล้ป้อมวิชัยประสิทธิ์จังหวัดธนบุรี เดิมชื่อวัดแจ้ง เป็นวัดโบราณ สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี เมื่อทรงย้ายเมืองหลวงมาตั้งที่เมืองธนบุรี ทรงสร้างพระราชวังขึ้นใกล้กับวัดนี้ อาณาเขตของพระราชวังก็เข้าไปถึงวัดนี้ด้วย จึงโปรดให้ยกเว้นไม่ให้พระสงฆ์อยู่อาศัยเหมือนอย่างแต่ก่อน แล้วทรงปฏิสังขรณ์พระอุโบสถ ซึ่งชำรุดทรุดโทรมให้คืนดีดังเดิม และเชิญพระมหามณีรัตนปฏิมากรมาจากเมืองเวียงจันทน์ประดิษฐานไว้ในวัดนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๓

ถึงรัชกาลที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก โปรดให้รื้อกำแพงพระราชวังเดิมเสียครั้งหนึ่ง แล้วเชิญพระมหามณีรัตนปฏิมากรมาประดิษฐาน ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ วัดนี้จึงพ้นจากการเป็นวัดในเขตพระราชวัง

History of Arun Monastery

The Arun Rajavararam Monastery is situated on the bank of the Chao Phya River near the Vichai Prasiddhi Fort, Dhonburi. Originally, it was called Chaeng Monastery and it dates back to ancient times. When the King of Krung Dhonburi movad his capital from Ayudhya to Dhonburi, he built his royal palace near this monastery. Since the area of the palace reached into the precincth of this monastery. the King commanded an exception to be made and not to allow the priests to dwell there as before. Ho then rebuilt the main chapel of the monastery, which was badly in need of repair, and when the Emerald Buddha was brought from Vientiane, he had it enshrined in this monastery in the year B.E. 2323.

During the reing of the First King of the Chakri Dynasty, King Phra Buddha Yod Fa Chula Loke, he commanded the walls of the King of Dhonburi's palace, Phra Rajawang Derm, to be pulled down. He next removed the Emerald Buddha and enshrined it in Phra Sri Ratana Sasdaram Monastery in B.E. 2325. Thus

และคงเป็นวัดตามธรรมดา มีพระสงฆ์มาจำพรรษาอยู่เหมือนอย่างเดิม

ในรัชกาลที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระ-พุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงสร้างพระอุโบสถใหม่ มีพระระเบียงรอบ สร้างพระวิหาร

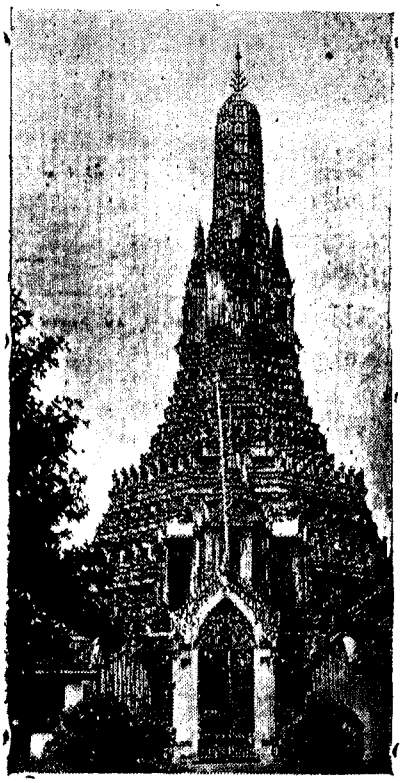

พระปรางค์วัดอรุณ

Phra Prang of Arun Monastery

ใหม่ และโปรดให้สถาปนาพระพุทธปรางค์ซึ่งสูงเพียง ๘ วา ให้งดงามสูงสง่ายิ่งขึ้น แต่พอช่างลงมือขุดรากเท่านั้นก็เสด็จสวรรคต

ครั้นถึงรัชกาลที่ ๓ จึงโปรดได้ดำเนินการสถาปนาพระพุทธปรางค์ต่อไปจนสำเร็จ

Arun Monastery was no longer in the precincts of the former royal palace and was no longer a royal chapel, so it once again became an ordinary monastery and priests were permitted to dwell there once again as in former times.

During the reign of the Second King of the Chakri Dynasty, King Phra Buddha Lert La Napalai, he built a new main chapel in Wat Arun with a verandah round it and he also constructed a new Vihara and a Phra Prang. The latter was only Two metres in height but it was beautifully designed. When the skilled craftsmen had only just started work on the Phra Prang, the King died.

Later, in the reign of the Third King of the Chakri Dynasty, the King commanded that construction work in this monastery should be continued until the Phar Prang was completed. The change made was in the size, which has a height of over 40 metres, its base being about 200 metres in circumference; four smaller Phra Prang were constructed at four places facing the four points of the compass and four Mothops were also constructed.

During the reign of the Fourth King of the Chakri Dynasty, King Phra Chom Klao, he made some further additions to this monastery and he commanded statues of Lord Buddha to be cast to enshrine in the front part of the outer building but he died begfore the casting of the stautes was completed.

In B.E. 2438, during the reing of the Fifth King of the Chakri Dynasty,

โดยมีขนาดสูง ๑ เส้น ๑๓ วา ศอกคับกับหนึ่งนิ้ว ฐานกว้างโดยรอบ ๕ เส้น ๑๗ วา มีพระปรางค์เล็ก ๔ ทิศ และมณฑป ๔ ทิศ

รัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างเพิ่มเติมบ้าง กับโปรดให้หล่อพระพุทธรูปนฤมิตรอันเป็นพระพุทธรูปฉลองพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เพื่อประดิษฐานในบุษบกมุขหน้านั้น แต่ยังหล่อไม่สำเร็จก็เสด็จสวรรคต

ต่อมาในรัชกาลที่ ๕ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๘ เกิดเพลิงไหม้พระอุโบสถ จึงโปรดให้ปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ ตลอดจนการเขียนภาพที่ผนังพระอุโบสถก็ได้เขียนขึ้นใหม่ในครั้งนั้น และเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ โปรดให้ซ่อมพระพุทธปรางค์องค์ใหญ่ และบริเวณรอบ ๆ พระพุทธปรางค์ด้วย

ในพระอารามนี้ นอกจากพระพุทธปรางค์ ซึ่งเป็นปูชนียสถานอันสำคัญยิ่ง และเป็นศิลปกรรมอันวิจิตรงดงามอย่างยิ่งแล้ว ในพระอุโบสถเก่าซึ่งอยู่หน้าพระพุทธปรางค์ ยังมีพระแท่นที่ประทับของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีอยู่พระแท่นหนึ่ง ซึ่งเป็นของแปลก เพราะเป็นพระแท่นไม้กระดาน แผ่นเดียว และกว้างใหญ่กว่าไม้กระดานแผ่นใด ๆ ที่เคยใช้ทำพระแท่นกันมา คือมีขนาดกว้างถึง ๑๗๕ ซ.ม. กับมีรูปนายเรืองกับนายนกจำหลักด้วยหิน ตั้งอยู่ด้านหน้าพระอุโบสถ คนทั้งสองนี้ปรากฏในพระราชพงศาวดารว่า มีศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้า จึงเผาตัวบูชาพระรัตนไตร เพื่อปรารถนาพระโพธิญาณ นายเรืองเผาตัวในรัชกาลที่ ๑ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๓ นายนกเผาตัวในรัชกาลที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๐

the main chapel was destroyed by fire and the King commanded it to be rebuilt and new pictures painted on the walls inside the chapel. In B.E. 2452, the King commanded large-scale repairs to be made to the Phra Prang and the area surrounding it.

In the precincts of this monastery there are buildings and remains of archaeelogical interest as well many beautiful pieces of architecture, in addition to the Phra Prang. In the old main chapel, which is in front of the Phra Prang, there is a couch belonging to the King of Dhonburi, which is unique because it is made of one piece of wood, both broader and bigger than any which have ever been used to make a couch in any time. This couch, which has a breadth of 175 centimetres, has two statues of Nai Ruang and Nai Nok carved out of stone at ist head. These two persons, it is related in historical legend, were fervent Buddhists who burnt themselves to death in worship of the Phra Ratna Trai (the Triple Unity--Lord Buddha, Dharma and ordained priests) in a desire to attain fullest knowledge. Nai Ruang burnt himself to death during the reign of the First King of the Chakri Dynasty in B.E. 2333 and Nai Nok burnt himself to death in the reign of the Second King of the Chakri Dynasty in the year B.E. 2390.

ประวัติวัดพระเชตุพน

วัดพระเชตุพน อยู่ในกำแพงพระนคร ใต้พระบรมมหาราชวัง เดิมชื่อวัดโพธาราม เป็นวัดโบราณ ในรัชกาลที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงสถาปนาใหม่ทั้งพระอาราม เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๓๑ เป็นต้นมาจนถึง พ.ศ. ๒๓๓๘ รวมเวลา

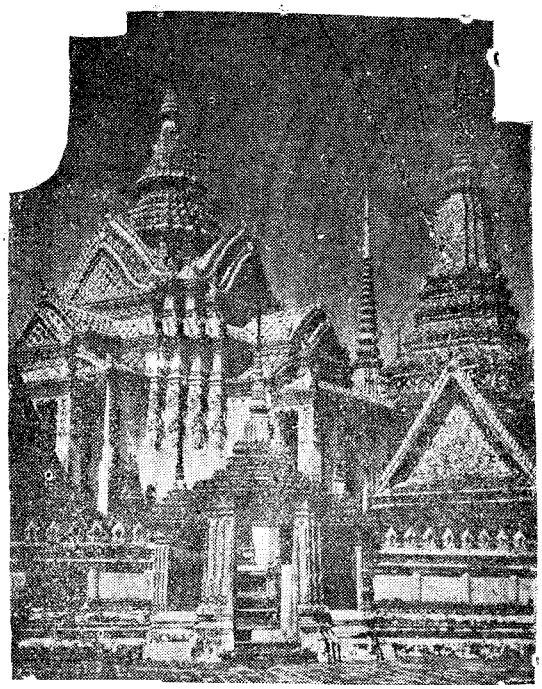

๗ ปี จึงแล้วเสร็จตามแผนผังที่ทรงกำหนดไว้แต่เดิม เมื่อทรงสถาปนาเสร็จแล้ว พระราชทานนามว่า วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

ในรัชกาลที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงปฏิสังขรณ์และสร้างเพิ่ม

History of the Phra Chetuphon Monastery

The Phra Chetuphon Monastery is inside the city walls, close to the outer walls of the Grand Palace. It is a very ancient monastery and was formerly called the Photaram Monastery, In the reign of the First King of the Chakri Dynasty, King Phra Buddha Yod Fa

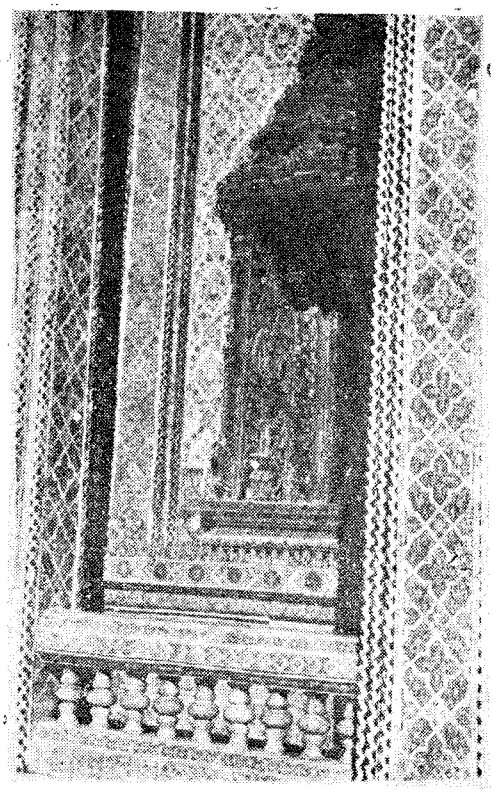

ผนังโบสถ์วัดราชบพิตรฝังกระเบื้องลาย

The wall of the Bote of the Rajbobhid Monastery is inlaid with striped tiles.

Chula Loke, the King had the monastery completely rebuilt, work being started in the year B.E. 2331 and completed in the year B.E. 2338. It took seven years before reconstruction of this monastery was completed in

เติมขึ้นอีกเป็นอันมาก มีพระอุโบสถและพระวิหารพระพุทธไสยาศน์เป็นต้น ทั้งกุฎีก็สร้างขึ้นเป็นตึกแล้ว ทรงปฏิสังขรณ์พระเจดีย์ของเดิมองค์ ๑ สร้างใหม่เพิ่มขึ้น

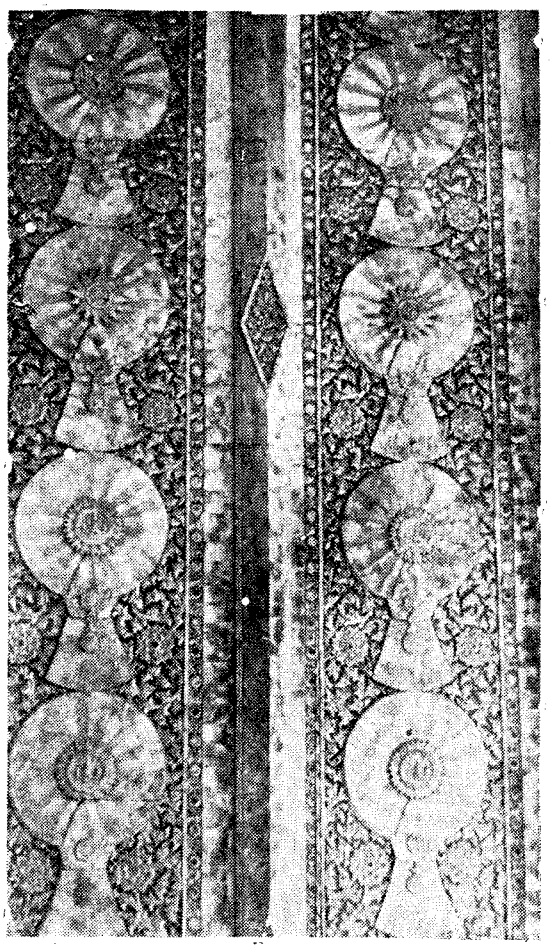

ประตูโบสถ์ผังมุข วัดราชบพิตร

The doors of the Rajbobhid Monastery Bote are inlaid with mother of pearl.

อีก ๒ องค์ และทรงประดับเจดีย์ที่ทรงซ่อมและทรงสร้างขึ้นใหม่นั้นด้วยกระเบื้องสีต่าง ๆ คือพระมหาเจดีย์ศรีสรรเพชญ์-ดาญาณประดับด้วยกระเบื้องสีเขียว พระมหาเจดีย์ดิลกธรรมกรกนิธาน ประดับด้วยกระเบื้องสีขาว พระมหาเจดีย์มุนีบัตต-ปริกขารประดับด้วยกระเบื้องสีเหลือง

ต่อมาในรัชกาลที่ ๔ ทรงสร้างพระเจดีย์ขึ้นอีกองค์ ๑ ประดับด้วยกระเบื้องสีขาว และทรงปฏิสังขรณ์พระพุทธไสยาศน์ด้วย ถึงรัชกาลที่ ๕ ทรงปฏิสังขรณ์พระอุโบสถ พระวิหารและพระระเบียงอีก รวมความว่าวัดพระเชตุพนนี้พระเจ้าแผ่นดินในพระ-บรมราชจักรีวงศ์ได้ทรงปฏิสังขรณ์ติดต่อกันเรื่อยมาหลายรัชกาล เริ่มตั้งแต่ยังเป็นวัดเล็ก ๆ จนกระทั่งกลายมาเป็นวัดที่ใหญ่โตและงดงามที่สุดวัดหนึ่ง ดังที่ได้ปรากฏอยู่จนกระทั่งทุกวันนี้.

accordapnce with lans drafted. When he monastery had been reconstructedt, the King renamed it Phra Chetuphon Vimol Mangkalaram Monastery.

During the reign of the Third King of the Chakri Dynasty, King Phra Nang Klao, he commanded the monastery to be repaired and made several alterations to it, changing the priests' dwellings from wood to brick. The King also repaired the one pagoda existent at the time and construeted two additional ones, which he had decorated with varicoloured tiles. The Phra Maha Chediya Sri Sanphet Eayam was adorned with green tiles, the Phra Maha Chediya Dilok Dhammakorn Ka-

nitam with white tiles and the Maha Chediya Muni Parraprik-karn with yellow tiles.

Some time later, in the reign of the Fourth King of the Chakri Dynasty, this King built another pagoda and decorated it with white tiles; He also carried out many repairs to the monastery. Further repairs to this monastery were carried out by the Fifth King of the Chakri Dynasty.

Several Kings of the Chakri Dynasty reapired and made alterations to this monastery until it was changed from a small monastery of ancient the largest and most beautiful monasteries that can be seen at present.

ประวัติปรางค์วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดเพชรบุรี

ปรางค์ใหญ่ในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดเพชรบุรี เป็นฝีมือช่างขอม ปรางค์องค์เดิมเข้าใจว่าคงจะก่อด้วยศิลาแลง ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา ยอดปรางค์น่าคงจะหักพังลงมาแล้วมีผู้ปฏิสังขรณ์โดยก่ออิฐเสริมขึ้นไปแต่อิฐที่ก่อไว้ในสมัยนั้นไม่คงทนถาวร จึงหักพังลงมาอีก พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดให้ก่อเสริมขึ้นไปใหม่อีกครั้งหนึ่ง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖ โดยทำเป็นยอดตัดตรง ไม่เรียวชลูดเหมือนอย่างรูปที่เห็นอยู่ในปัจจุบันนี้ แต่แล้วต่อมาก็กลับหักพังลงมาอีก ในตอนหลังนี้ ชาวเมืองเพชรบุรีได้ออกทุนทรัพย์ช่วยปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่อีกครั้งหนึ่งโดยมีพระสุวรรณมุนี(ชิด) เจ้าอาวาสวัดพระศรีรัตนมหาธาตุเป็นผู้อำนวยการ ได้ซ่อมเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๙.

History of the Phra Prang of Phra Sri Ratana Maha Dhatu Monastery, Phetchaburi Province

The big Phra Prang in the Phra Sri Ratana Maha Dhatu Monastery in Phetchaburi province is the work of Khorm craftsmen. It is believed

that, originally, this Phra Prang must have been constructed of a kind of red marble. Later on, during the Krung Sri Ayudhya Period, the spire of this Phra Prang must have been broken off and it was evidently reconstructed by some unknown person who used bricks. But bricks munfactured in those time were not durable and and so the spire again fell down. In B.E. 2456, King Phra Chula Chom Klao had it reconstructed using a new style but it again fell down. In the end the inhabitants of Phetchaburi contributed a sum of money for repairs to be carried out under the supervision of Phra Suwan Muni (Chit) the Abbot of Phra Sri Ratana Maha Dhatu Monastery and the repairs were completed in B.E. 2479.

●

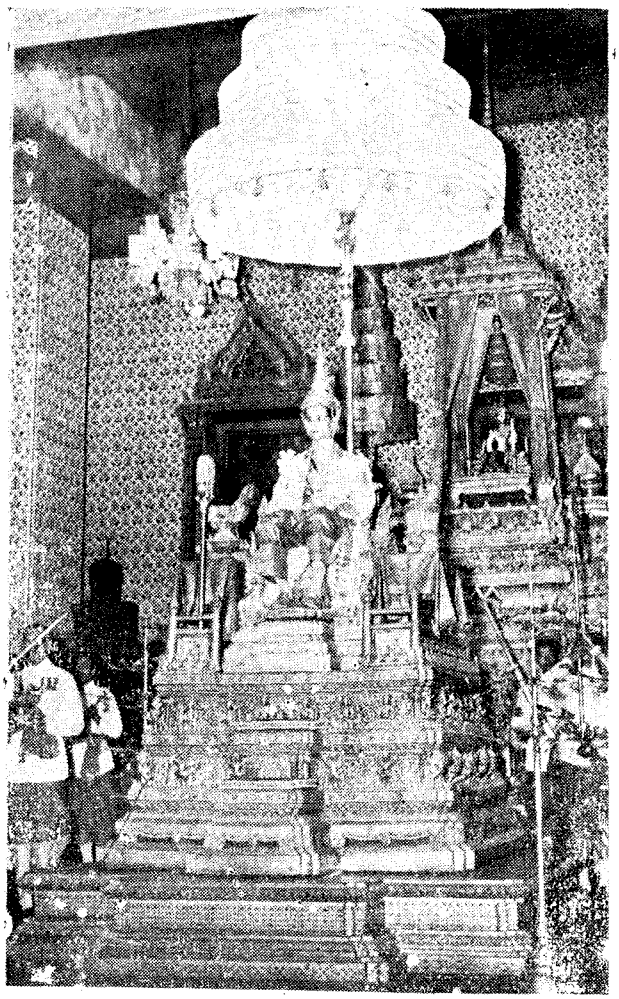

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเครื่องต้นมหากษัตริยาธิราช ประทับเหนือพระที่นั่งรัตนสิงหาสน์ภายใต้นพปฎลมหาเศวตฉัตร ในวันพระราชพิธีพระบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๓

King Phumipol Adulyadej wearing kingly robes and sitting under the Royal Umbrella during Coronation ceremonies.

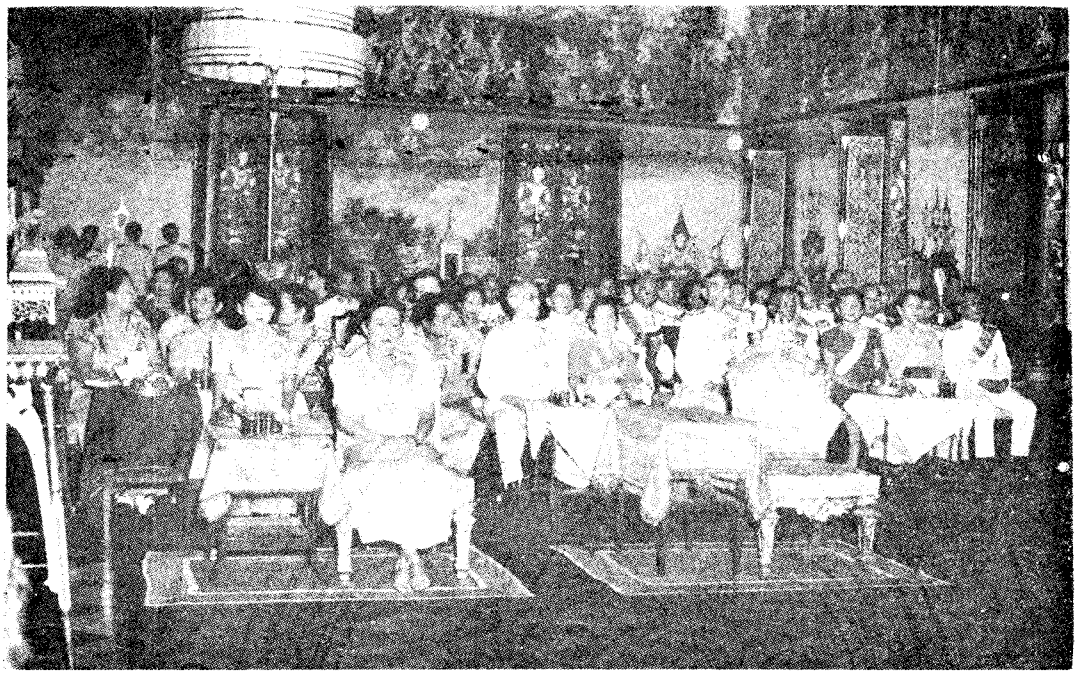

พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการผู้ใหญ่ คอยเฝ้าถวายความจงรักพระบาทสมเด็จ
พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเมื่อทรงราชาภิเษกแล้ว

Members of the Royal Family and senior officials waiting to offer their homage to His Majesty the King.

พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

ในรัชกาลที่ ๕ เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แรกเสวยราชย์เสด็จประทับ อยู่ที่หมู่พระที่นั่งจักรพรรดิพิมาน ก็ปรากฏว่าไม่เหมาะสำหรับรับแขกเมือง แต่ด้วยทรงเคารพในสมเด็จพระบรมชนกนารถ และทรงพระอาลัยจึงมิได้เสด็จไปประทับที่พระอภิเนาว์นิเวศน์ ยกเป็นที่ประดิษฐานพระบรมอัฐิของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

The Chakri Maha Prasart Throne Hall

Soon after King Phra Chula Chom Klao, the Fifth King of the Chakri Dynasty, asconded the throne, he resided at the group of Chakrapat Pimarn Palaces, which, however, were not deemed suitable to recive royal visitors in audience. Since, hewever, the King revered the memory of and mourned his Royal father, he did not move and go into residence at the Phra Aphinao Nives Palace but reserved it as a place for keeping the Royal ashes of King Phra Chom Klao.

เมื่อมีแขกเมืองมาเฝ้ามากขึ้น จึงทรงพระดำริที่จะสร้างพระที่นั่งขึ้นใหม่ในบริเวณพระตำหนักเดิม ซึ่งพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างถวายสมเด็จพระศรีสุลาลัย คือหมู่พระที่นั่งจักรมหาปราสาท ในชั้นแรกทรงสร้างแต่ส่วนใน คือพระที่นั่งบรมราชสถิตยมโหฬาร พระที่นั่งมหาสถานบรมอาสน์ พระที่นั่งเทวราชอุปบัติ เป็นต้นที่ซึ่งโปรดให้สร้างพระที่นั่งจักรีนั้น เดิมเป็นชลาและเป็นทิมดาบสำหรับทหารรักษาพระองค์อยู่

When prominent persons came to be received in greatly increased numbers, the King decided to build a new palace-building.

Sōmdetch Chao Phya Barom Maha Sri Suriyawongse gave to support his advice to the King that the proposed

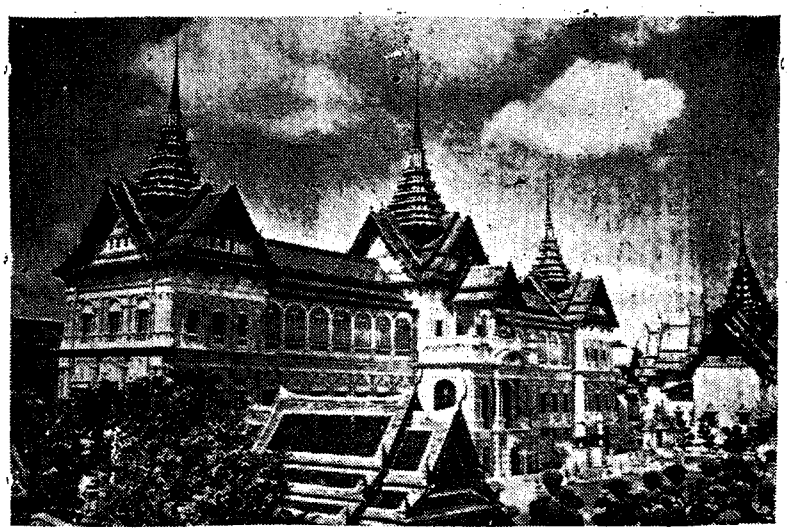

Chakri Throne Hall should be built as a Royal Prasart. King Phra Chula Chom Klao was pleased with the advice and commanded that the top part of the building, which had originally been planned to have a rounded cupola-formed roof to be altered and for three spires like a Prasart to be constructed, as can be seen on the building to this day. No changes, however were made to the decorations on the walls and windows which retain a European style of architecture in accordance with the original plan.

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระราชดำริที่จะสร้างพระที่นั่งจักรมหาประสาทขึ้นใหม่อีกองค์หนึ่ง ทรงกำหนดที่สร้างลงตรงที่ชลาและทิมดาบนั้น แบบที่คิดไว้แต่เดิมคือจะสร้างอย่างตึกฝรั่ง ตามแผนผังซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ และจะสร้างเป็นตึก ๒ ชั้น หลังคากลม ขณะที่ได้เริ่มก่อสร้างลงไปแล้ว สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์กราบบังคมทูลขอให้ทำเป็นปราสาท โดยอ้างเหตุผล ๒ ประการ คือ

The Chakri Maha Prasart Throne Hall is used as an audience hall for the reception of Royal guests or members of the Diplomatic Corps when the latter

๑. กรุงศรีอยุธยามีปราสาทเรียงกัน ๓ องค์ คือวิหารสมเด็จ สรรเพชญ์ปราสาท สุริยาสนอมรินทร์ ที่กรุงเทพฯ มีหมู่พระที่นั่งจักรพรรดิพิมานกับพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทอยู่แล้ว พระที่นั่งจักรพรรดิมหาปราสาทสร้างตรงกลาง เสมือนสรรเพชญ์ปราสาทอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นพระที่นั่งจักรีจะสร้างใหม่นี้ ควรสร้างเป็นปราสาท

๒. ในกรุงรัตนโกสินทร์นี้ พระบาทสมเด็จพระอยู่หัวได้ทรงสร้างปราสาทมาทุกรัชกาล คือ ในรัชกาลที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงสร้างพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในรัชกาลที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยไม่ได้ทรงสร้าง แต่ถึงรัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างพระที่นั่งมหิศรปราสาทขึ้นเฉลิมพระเกียรติยศสมเด็จพระบรมชนกนารถ ในรัชกาลที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแปลงพระที่นั่งสุทไธสวรรย์ ซึ่งในรัชกาลที่ ๑ เป็นแต่พลับพลาให้เป็นยอดปราสาทในรัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างพระอภิเนาวนิเวศน์ พระที่นั่งอาภรณ์ภิโมกปราสาท ด้วยเหตุผลทั้ง ๒ ประการนี้ สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์จึงถวายความเห็นว่าควรสร้างพระที่นั่งจักรีเป็นมหาปราสาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดให้เปลี่ยนเครื่องบนซึ่งเดิมกำหนดจะให้ทำเป็นหลังคากลม เป็นรูปปราสาท ๓ ยอด ดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ ส่วนลวดลายตามผนังและซุ้มหน้าต่างนั้น คงเป็นไปตามแบบเดิม คือเป็นลายฝรั่ง

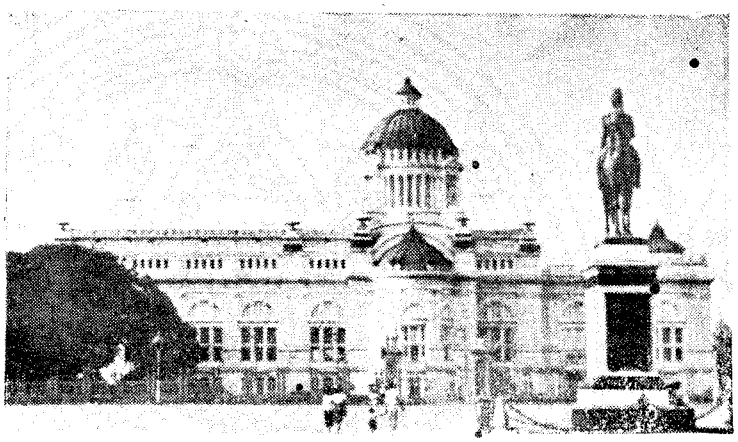

พระที่นั่งอนันตสมาคม ขณะนี้เป็นที่ประชุมรัฐสภา

Anandha Samakom Throne Hall, the meeting place of the National Assembly

present their credentials to the King, as well as for special State ceremonies. Inside the Palace building are oil paintings which King Phra Chula Chom Klao had an Italian painter do to decorate the walls. In the central Audience Hall is a nine-tiered Royal State Umbrella and Royal Throne is placed under it with a seven-tiered Royal State Umbrella on each side.

พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ใช้เป็นที่เสด็จออกรับแขกเมืองหรือคณะทูตเฝ้าถวายพระราชสาส์น หรืออักษรสาส์นตามแบบพิธีทางราชการ และใช้ประกอบการพระราชพิธีการพระราชกุศล ภายในมีรูปเขียนสีน้ำมัน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดให้ช่างเขียนที่ประเทศอิตาลีประดับตามผนัง ที่ห้องพระโรงกลางบัลลังก์พระมหาเสวตฉัตร ๙ ชั้น มีพระที่นั่งพุดตาลถมตั้งกลางและมีเสวตฉัตร ๗ ชั้น บังซ้ายขวาข้างละฉัตร

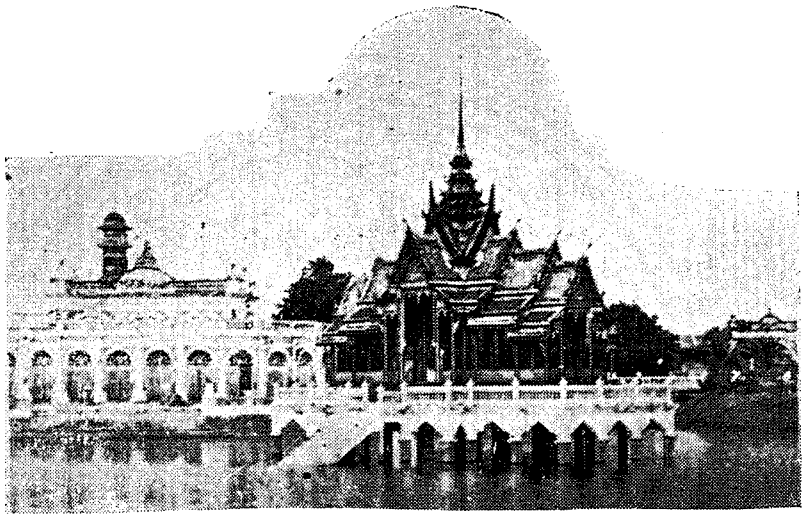

พระที่นั่งไอสวรรค์ทิพย์อาศน์ ในพระราชวังบางปะอิน

The Aisawan Thipaya-ard Palace

พระบรมรูปทรงม้า

พระบรมรูปทรงม้าอยู่ตรงลานหน้าพระที่นั่งอนันตสมาคม เป็นพระบรมรูปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเครื่องยศจอมพลทหารบก กำลังทรงม้าพระที่นั่งหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ ขนาดใหญ่กว่าคนธรรมดาประมาณเท่าครึ่ง พระบรมรูปนี้ประดิษฐานอยู่บนแท่นศิลาอ่อน สูงประมาณ

The Equestrian Statue

The Equestrian Statue stands in the Royal Plaza in front of the Anandha Smakhom Throne Hall and is a statue of King Phra Chula Chom Klao, wearing the uniform of a Field Marshal and riding his charger. It is made from Thong Samritthi. The size of this statue is about one and a half times bigger than the size of a normal person. This statue is on a marble pedestal about six metres in height, two and a half metres wide and about five metres long. The inscription on the marble pedestal briefly

๖ เมตร กว้างประมาณ ๒ เมตรครึ่ง ยาวประมาณ ๕ เมตร ที่ฐานมีจารึกบนแผ่นศิลาอ่อนพรรณนาถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่ได้มีแก่ประชาชน ชาวไทย โดยย่อไว้หลายประการ

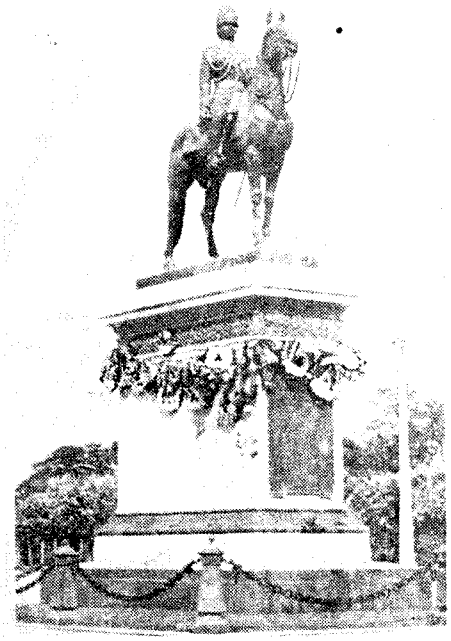

มูลเหตุที่จะสร้างพระบรมรูปนั้น ก็เนื่องจากพระบรมวงศานุวงศ์ เสนามาตย์ ราชบริพาร สมณะพราหมณาจารย์ ตลอดทั้งพ่อค้าพาณิชย์และประชาชนชาวไทยเป็นจำนวนมาก รวมทั้งชาวต่างประเทศที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร พากันรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ ซึ่ง พระบาท สมเด็จ พระจุลจอม เกล้าเจ้า อยู่หัว ทรง มีแก่ อาณา ประ ชา ราษฎรทั้งปวง

enumerates the great kindnesses the King had shown to his people.

This statue was erected because members of the Royal Family, nobles and officials, merchants and the Thai people as a whole, as well as members of foreign communities who had come to Thailand and felt grateful for the many kindnesses shown them, wished to erect a memorial to this great King to keep fresh in the minds of future generations the greatness and goodness of this King.

Therefore, it was considered befitting by all that some memorial should be erected to show the gratitude of all who had been recipients of his kindness. Consequently members of the Royal Family, nobles, officials, merchants and the whole Thai people, as well as foreign communities in Thailand contributed money towards the erection of a memorial to this great King and the contributions that poured in soon were over five times the required sum of one million baht required for the purpose.

As soon as sufficient contributions had been given to cast the statue, a decision was reached to engage a French sculptor in Paris. Consequently, when King Phra Chula Chom Klao visited Europe in B.E. 2450, he gave several sittings to this sculptor. The statue was finished and sent to Bangkok in B.E. 2451. When it was delivered it was just before the date of an important State ceremony and the King commanded that it should be placed on the pedestal already prepared for it in front of Anandha Samakhom Throne Hall. King Phra Mongkut Klao, who was Crown Prince at the time, read the address to the King on the occasion of the ceremony of placing the statue on its

ด้วยเหตุนี้จึงเห็นพ้องต้องกันว่า ควรจะสร้าง อนุสาวรีย์ ของพระองค์ขึ้นไว้เป็นที่ระลึกสักอย่างหนึ่ง แล้วพร้อมใจกันบริจาค

อนุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
รัชกาลที่ ๑ องค์ปฐมบรมวงศ์จักรี

Memorial Bridge, which was named in memory of the First King of the Chakri Dynasty

เงินรวมทั้งสิ้นมากกว่า ๑ ล้านบาท เงินจำนวนนี้เกินกว่าราคาพระบรมรูปถึง ๕ เท่า

ได้ตกลงว่าจ้างชาวฝรั่งเศสหล่อขึ้น ณ กรุงปารีส ก่อนที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จะเสด็จ พระราช ดำเนินประพาสยุโรปครั้งหลังไม่นานนัก และเมื่อพระบาท สมเด็จ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสยุโรปครั้งหลัง ใน ร.ศ. ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๔๕๐) ก็ได้เสด็จไปประทับให้ช่างปั้นพระบรมรูปอยู่หลายเวลา และพระบรมรูปนี้ได้ทำเสร็จเรียบร้อย ส่งเข้ามาในกรุงเทพฯ ใน ร.ศ. ๑๒๗ (พ.ศ. ๒๔๕๑) เมื่อพระบรมรูปส่งเข้ามาถึงประเทศไทย ประจวบกับวันพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก จึงโปรดให้นำขึ้นประดิษฐานบนแท่นที่ทำเตรียมไว้ตรงหน้าพระที่นั่งอนันตสมาคม พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งทรง ดำรงตำแหน่ง พระบรมโอรสาธิราช มกุฎราชกุมาร ทรงอ่านคำถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในงานพระราชพิธีนั้น และน้อมเกล้าฯ ถวายพระบรมรูปทรงม้าด้วย แล้วกราบทูลอัญเชิญให้ทรง เบิดผ้าคลุม พระบรมรูป เป็น

pedestal, presenting the gift to the King as a token of thanksgiving from his people and all who had been recipients of his kindness. Celebrations on the occasion were held for three days and nights.

The Equestrian Statue can be seen in its original place in the Royal Plaza and, once a year, on October 23rd, the anniversary of the death of King Phra Chula Chom Klao, memorial services are held there and the people bring wreaths, joss sticks and tapers to pay homage to the greatness of this beloved King.

This King was deeply revered and loved by all and his memory is always fresh in the hearts of his people. Though he has been dead for many decades, they will never forget him.

ปฐมฤกษ์เสร็จแล้วมีมหกรรมสมโภช ๓ วัน ๓ คืน

พระบรมรูปทรงม้ายังประดิษฐานอยู่ณที่เดิม คือที่ลานใหญ่หน้าพระที่นั่งอนันตสมาคม และถึงวันที่ ๒๓ ตุลาคม อันเป็นวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจะมีงานนมัสการพระบรมรูปทรงม้ากันทุก ๆ ปี ในงานนี้ประชาชนชาวไทย จะพากันนำดอกไม้ธูปเทียนและพวงมาลา ไปทำการสักการบูชารำลึกถึงพระเกียรติคุณของพระองค์กันอย่างคับคั่ง แม้พระองค์จะเสด็จสวรรคตไปนานท่าใดแล้วก็ตาม ความจงรักภักดีก็ยังคงฝังอยู่ในดวงจิตไม่มีวันเสื่อมสลายลงไปได้เลย.

อนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน พระเจ้ากรุงธนบุรี
Memorial of King Taksin

อนุสาวรีย์ทหารอาสา

ในต้นเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้เกิดสงครามขึ้นระหว่างประเทศเยอรมันและประเทศออสเตรีย–ฮังการี ซึ่งเรียกว่า "ประเทศท่ามกลางยุโรป" ฝ่ายหนึ่ง กับในชั้นต้นมีประเทศอังกฤษ–ฝรั่งเศส–เบลเยี่ยม รุสเซีย และเซอรเบีย ซึ่งรวมกันเรียกว่า "ฝ่ายสัมพันธมิตร" อีกฝ่ายหนึ่ง ครั้นต่อมาประเทศตุรกีและประเทศบุลกาเรีย ได้

The Cenotaph

At the beginning of August, B.E. 2457, war broke out between Germany and Austria-Hungary, known as countries of Central Europe, on the one side, and England, France, Belgium, Russia and Servia, known as the Allies, on the other side. Later on, Turkey and Bulgaria also entered the war on the side of the countries of Central Europe, while other countries who joined the Allies were Japan, Italy, Rumania, Portugal and the United States of America. This war was, therefore, called the First World War because it had economic repercussions on all nations throughout the world.

เข้าร่วมเป็นฝ่ายของประเทศท่ามกลางทวีปยุโรป ข้างฝ่ายสัมพันธมิตรได้มีประเทศญี่ปุ่น–อิตาลี–รูมาเนีย–ปอร์ตุเกส และสหรัฐอเมริกา เข้าทำการร่วมมือด้วย การศึกในครั้งนั้น จึงได้นามว่าเป็น มหาสงครามโลก เพราะการสงครามได้มีผลกระทบกระเทือนเศรษฐกิจของชาติต่าง ๆ ไปทั่วทั้งโลก

ในระหว่างเวลาตั้งแต่เริ่มสงคราม จนถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๐ ประเทศไทย (ในครั้งนั้นเรียกว่าประเทศสยาม) ได้ประกาศตนเป็นกลาง แต่ในที่สุดความจำเป็นเพื่อรักษาเกียรติยศของประเทศชาติได้บังคับให้ประเทศไทยต้องประกาศสงครามกับประเทศท่ามกลางยุโรปขึ้น เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๐ และได้ประกาศรับทหารอาสาสมัคร เพื่อส่งไปช่วยฝ่ายสัมพันธมิตร กองทหารอาสาสมัครหรือเรียกกันในครั้งนั้นว่า "ทหารอาสา" ได้ออกเดินทางจากประเทศไทยเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๑ และถึงท่าเรือ ณ เมืองมาร์เซย์ ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. เดียวกัน

กองทหารอาสาอันประกอบด้วยหน่วยรถยนต์และกองบินนั้น ได้เข้าอยู่ประจำการในประเทศฝรั่งเศส จนใช้การได้แล้ว ก็ถูกส่งให้เข้าสนามรบ แต่น่าเสียดายที่ทหารอาสานี้ไม่ได้

From the time of the outbreak of the war up to July B.E. 2460, Thailand (at that time called Siam) had declared herself to be neutral. Finally, however, the necessity of protecting her honour compelled Thailand to declare war against the countries of Central Europe. On July 22, B.E. 2460, Thailand issued an announcement calling for volunteers to send to help the Allies. This Expeditionary Corps, as it was called, left Thailand on June 19, B.E. 2461, and reached Marseilles in France on July 20 of the same year.

This Expeditionary force, composed of armoured car and air force units, was trained at a camp in France and then sent to the battlefront. It is much to be regretted that these units did not have the opportunity to take part in the fighting at the front because the countries of Central Europe were gradually beginning to lose the war and finally they capitulated and signed an armistice on November 11, B.E. 2461. Consequently only 20 Thai soldiers lost their lives in that war.

The ashes of the Thai soldiers who lost their lives while on active service in the war against the countries of Central Europe, or as it is now called the First World War. were brought back to Thailand. King Phra Mongkut Klao the Sixth King of the Chakri Dynasty, commanded a memorial to be erected to them at the north-west corner of the Phra Meru Grounds, in the shape of a rounded Pagoda. On this pagoda is a marble slab with the names of all the Thai soldiers who lost their lives while on active service in that war inscribed on it, and their ashes were placed in this pagoda on September 24, B.E. 2462.

ทำการรบเต็มภาคภูมิ เนื่องจากฝ่ายประเทศท่ามกลาง ยุโรป ได้เริ่มพ่ายแพ้เป็น ลำดับไป จนกระทั่งถึงยอมลงนามในสัญญาสงบศึกเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๑ นั้นเอง จึงเป็นอันว่าทหารไทยที่ได้เข้าสงครามคราวนี้ เสียชีวิตไปเพียง ๒๐ คนเท่านั้น

ทหารอาสาที่ได้เสียชีวิตลงในการสงครามกับประเทศท่ามกลางทวีปยุโรป หรือที่เรียกกันในปัจจุบันนี้ว่า มหาสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น ได้นำอัฐิบรรจุกล่องส่งกลับเข้ามายังประเทศไทย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้จัดสร้างอนุสาวรีย์ขึ้นที่มุมตะวันตกเฉียงเหนือของท้องสนามหลวง โดยก่อเป็นรูปเจดีย์ทรงกลม มีซุ้มทั้งสี่ด้านและภายในซุ้มมีหินอ่อนจารึกนามทหารที่เสียชีวิตในการสงครามครั้งนั้น ได้ทำพิธีบรรจุอัฐิของผู้มีเกียรติไว้ที่ฐานอนุสาวรีย์ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๒

ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ซึ่งถือเป็นวันสงบศึก ของมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑ ได้มีการทำพิธีทุกปี และพร้อมกันนี้ บรรดาทูตานุทูตได้นำพวงมาลาไปวางที่อนุสาวรีย์ เพื่อเป็นการระลึกถึงคุณงามความดีของทหารอาสาที่ได้เสียชีวิตไปในงานพิธีราชสงครามครั้งนั้นทุกปีไป.

On November 11, which is commemorated as Armistice Day of the First World War, memorial services are held there every year, and members of the Royal Family, of the Government and of the Diplomatic Corps lay wreaths at the memorial in memory of the bravery of these soldiers who lost their lives while on active service in the First World War.

●

อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

นับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ซึ่งคณะราษฎรอันมีทหารบก ทหารเรือและพลเรือน ได้เข้ายึดอำนาจจากรัฐบาล และขอพระราชทานรัฐธรรมนูญ มาใช้ในการปกครองประเทศไทย แล้วคณะราษฎรก็ได้จัดการปกครองประเทศขึ้นใหม่ โดยเลิกล้มระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช นำการปกครองระบอบประชาธิปไตยมาใช้แทน และ

Democracy Monument

On June 24, B.E. 2475, the People's Party, composed of members of the Army, the Navy and civilians, seized administrative power in the country and requested the King to grant them a Constitution to be the basis of a democratic administration of Thailand. The People's Party then introduced a new form of administration in the country, first by abolishing absolute monarchy and then by introducing a democratic form of government to replace it, which is the system of government to the present day.

การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยนี้ได้ดำเนินเรื่อยมาจนกระทั่งถึงเวลาปัจจุบัน

เพื่อเป็นที่ระลึกในการที่รัฐบาลได้ปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มาโดยยั่งยืนอย่างหนึ่ง กับอีกอย่างหนึ่งเพื่อจะยืนยันว่ารัฐบาลได้ปกครองตามระบอบรัฐธรรมนูญ หรือที่เรียกกันเป็นธรรมดาว่าการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยโดยแท้จริงและบริสุทธิ์ใจ รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันมีจอมพล ป. พิบูลสงครามนายกรัฐมนตรี จึงได้ลงมติให้สร้างอนุสาวรีย์ขึ้นแห่งหนึ่งที่สี่แยกถนนราชดำเนินติดกับถนนดินสอ เรียกว่าอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

อนุสาวรีย์นี้ทำฐานเป็นรูปกลม มีบรรไดขึ้นรอบด้าน ตรงกลางทำเป็นที่ประดิษฐานพานรัฐธรรมนูญ กับมีปีกขนาดใหญ่ ๔ ปีกโอบล้อมรัฐธรรมนูญ ที่ฐานปีกใหญ่นั้นมีภาพปั้นแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องการขอพระราชทานรัฐธรรมนูญ และได้วางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๒ การก่อสร้างได้สำเร็จและเปิดอนุสาวรีย์นี้ในวันชาติของปีต่อมา.

In order to erect a memorial to mark the attainment of a permanent form of government in accordance with the Constitution, and also to emphasise that the Government was administering the country strictly in accordance with democratic principles and ideals, the Government under the Premiership of Field Marshal P. Pibul Songgram, decided to select the site for the proposed memorial at the cross-roads in Rajdamnern Avenue, and to call it the Democracy Monument.

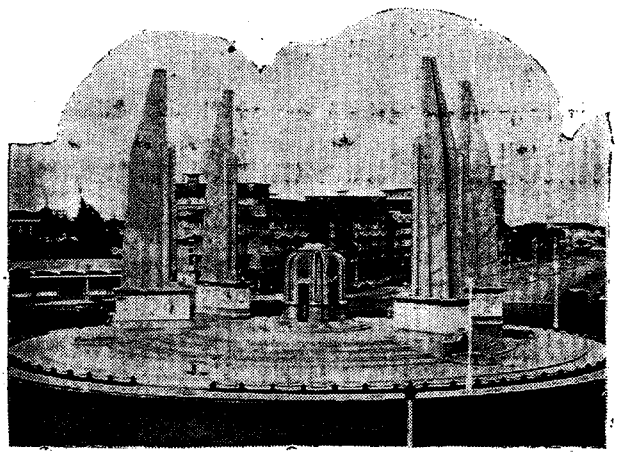

The base of this memorial is round in shape with steps leading up to it from all sides. In the centre is a platter supporting the Constitution with four large wings enclosing it. At the base of these wings are pictures depicting events concerning the request submitted to the King for the Constitution. The foundation stone of this memorial was laid on June 24, B.E. 2482, and construction was completed and it was formally unveiled on National Day of the following year.

อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

ด้วยในปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ได้เกิดมีกรณีพิพาท กันขึ้น ที่ชายแดน ในระหว่าง ประเทศอินโดจีนฝรั่งเศสกับประเทศไทย สาเหตุที่จะเกิดเรื่องขึ้นก็เนื่องจากฝ่ายฝรั่งเศสได้ก่อกวนความสงบขึ้นก่อน โดยส่งเครื่องบิน ๆ ล่วงล้ำเข้ามาในเขตแดนไทยหลายครั้ง บางครั้งก็ใช้ปืนระดมยิงเข้ามาตามที่ตั้งด่านต่าง ๆ ตามชายแดน จนถึงกับต้องใช้กำลังทหารปะทะกันจนกลายเป็นสงครามย่อย ๆ ในที่สุดฝ่ายฝรั่งเศส ต้านทาน กำลังของไทยไม่ได้ก็ได้ทิ้งที่มั่นถอยร่นไปหลายแห่ง กองทัพไทยได้เข้ายึดเมืองนครจัมปาศักดิ์ เมืองเสียมราฐ และเมืองพระตะบองไว้ได้

เนื่องด้วยการปะทะ กันด้วยกำลังทหารนี้ ทหารไทยได้เสียชีวิตไปหลายคน ครั้นเมื่อเสร็จกรณีพิพาทแล้วทั้งรัฐบาลและประชาชนชาวไทยทั้งมวลได้ระลึกถึงคุณงามความดี ของ ทหารหาญเหล่านั้น จึงได้ร่วมมือร่วมใจกันสร้างอนุสาวรีย์ขึ้นที่ต้นทางหลวงประชาธิปัตย์ ตอนถนนพญาไทยร่วมกับถนนราชวิถี โดยให้ชื่อว่าอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจ ของประชาชน ชาวไทยให้ระลึกว่า ชีวิตและร่างกายย่อมแตก

The Victory Monument

In the year B.E. 2483, clashes broke out on the border between Thailand and French Indochina. The reason for these clashes was because the French were the first to disturb the peace by sending their planes over Thai territory on several occasions. At times these planes deliberately

fired at customs barriers along the border and it became necessary to send military forces to protect the frontier, until the clashes developed into a small war. Finally, the French were unable to withstand the Thai forces, and they were forced to abandon fortified positions and had to withdraw at several points. The Thai army then seized Nakorn Champasakdi, Siemrath, Bat-

ดับไปเป็นธรรมดา แต่ชื่อเสียงและคุณงามความดีนั้น คงปรากฏยืนยงอยู่ชั่วฟ้าและดินหาได้เลือนดับไปตามร่างกายด้วยไม่

อนุสาวรีย์ชัย สมรภูมิ สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก ประดับด้วยศิลาหินอ่อน มีรูปเป็นดาบปลายปืน ๕ เล่มรวมกัน สูง ๕๐ เมตร และมีรูปวีรชน ๕ เหล่า คือทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจ และข้าราชการพลเรือน ประดิษฐานอยู่ที่ด้ามดาบปลายปืนทั้ง ๕ ด้าน

ในการก่อสร้างอนุสาวรีย์นี้มีสิ่งที่ควรนำมากล่าวด้วยอย่างหนึ่งคือ ได้ใช้ช่างไทยและสิ่งของในการก่อสร้าง เช่น ปูนซิเมนต์ ศิลาแกรไนต์ และศิลาสีนิล ก็ล้วนแต่เป็นของที่มีในประเทศไทยทั้งสิ้น และที่ฐานอนุสาวรีย์ได้เป็นที่บรรจุอัฐิของทหารหาญที่ได้เสียชีวิตไปในการปะทะกับฝรั่งเศส

พลเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน) ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้วางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๔ การก่อสร้างได้สำเร็จเสร็จสิ้นในปีต่อมา และได้ทำการเปิดอนุสาวรีย์นี้เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๕.

tambong.

Many Thai soldiers lost their lives during this conflict. After the fighting came to an end, the Government and the entire Thai nation wished to commemorate the bravery of these soldiers and contributions were raised to erect a memorial to them. The site selected for the memorial was at the beginning of the Prachadhipat Road, where the Phya Thai Road converges with the Rajvithi Road. The memorial was named the Victory Monument, to serve as a reminder to the Thai people that it is the law of nature for life and the body to come to an end and for dead people to be forgotten, but that honour and glory are immortal.

The Victory Monument is constructed of ferro-concrete decorated marble. Its shape is in that of five bayonets stacked together and reaching a height of 50 metres. Its base is decorated with pictures of five groups of national heroes: the army, the navy, the air force, the police and civil officials.

There is something that we should not forget to mention regarding construction of this memorial. It is that only Thai craftsmen were used and building material used, such as cement, granite, etc., were all locally produced. The base of the memorial is the last resting place for the ashes of those brave soldiers who lost their lives on active service in the conflict with France.

General Phya Bahol Pholpayuhasena(Phot Baholyodhin) who was Premier at the time, laid the foundation stone on June 24, B.E. 2484. Construction of the memorial was completed the next year and the official unveiling ceremony of the memorial took place on June 24, B.E. 2485.

เครื่องราชกกุธภัณฑ์

เครื่องราชกกุธภัณฑ์เป็นเครื่องใช้ของพระมหากษัตริย์ คือ เมื่อพระมหากษัตริย์

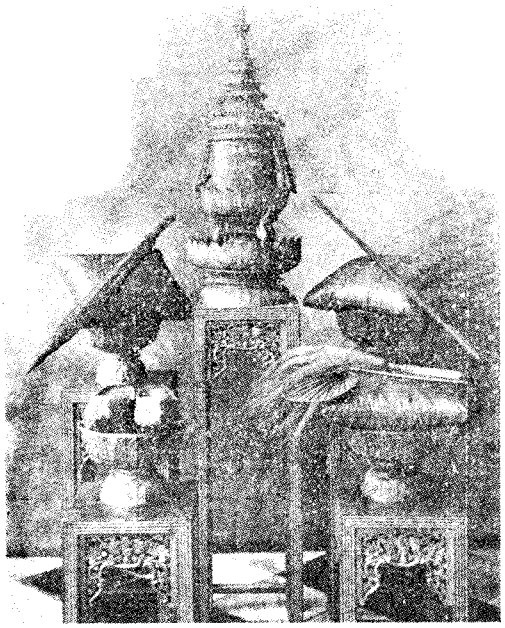

ทรง กระทำ พระราชพิธี บรมราชาภิเษก แล้ว เจ้า พนักงาน จะต้อง ทูลเกล้า ถวาย เครื่องใช้ ต่าง ๆ ดั่งต่อไปนี้

ชุดแรก
๑. มงกุฎ
๒. พระแสงขรรค์ชัยศรี
๓. ธารพระกร
๔. พัดและแส้
๕. ฉลองพระบาท

ชุดหลัง พระมหาเสวตฉัตร

ของ เหล่า นี้ เป็น เครื่อง ประ ดับ พระเกียรติยศของพระมหากษัตริย์ ถือว่าเป็นของจำเป็นจะขาดเสียมิได้

Royal State Regalia

The Royal State Regalia is used by the king after his coronation. During the Coronation ceremonies, officials will present the various paraphernalia of the Royal State Regalia as follow:

1st set:— 1. The Royal Crown.
2. The Royal Sword.
3. The Royal Staff.
4. The Royal Fan and the Royal Fly-whip.
5. Royal Shoes of State.

2nd set:— The Royal Umbrella of State.

The above-mentioned Royal State Regalia are considered essential as emblems of kingship.

มงกุฎ สร้างขึ้นในรัชกาลที่ ๑ สำหรับพระเจ้าแผ่นดินสรวมในงานพระราชพิธีสำคัญ ๆ ทำด้วยทองคำลงยา ประดับเพ็ชร

Crown made in the reign of the First King of the Chakri Dynasty for the King to wear during important State ceremonies. It is made of gold and is set with diamonds.

เครื่องสูง

เครื่องสูงเป็นของมีมาแล้วแต่โบราณกาล ใช้สำหรับประดับพระราชอิสริยยศของพระมหากษัตริย์ เครื่องสูงนี้มีหลายอย่าง และใช้ในสถานที่หรือพระราชพิธีต่าง ๆ กัน ดังจะได้กล่าวเป็นอย่าง ๆ ไป คือ

พระมาลาเส้าสูงประดับทองฝังพลอยสีต่าง ๆ บักขนนกวายุภักษ์ สำหรับพระเจ้าแผ่นดินสรวมเวลาปกติ

The Royal hat ornamented with gold and set with precious stones and adorned with a bird's feather, is worn normally by the King.

๑. ฉัตร ๗ ชั้น ทำด้วยผ้าบักหักทอง ขวางสำรับ ๑ มี ๔ คัน ใช้สำหรับบักหรือแห่เสด็จพระราชดำเนิน ๔ มุมพระที่นั่ง

๒. ฉัตร ๕ ชั้น ทำด้วยผ้าบักหักทอง ขวางเหมือนอย่างฉัตร ๗ ชั้น สำรับ ๑ มี

Royal State Paraphernalia

Royal State Paraphernalia have been in use since ancient times and are used to enhance the dignity of the king. There are many kinds of Royal State Paraphernalia which are used under various circumstances and for State ceremonies, as enumerated below:

1. The seven-tiered Royal Umbrella (Chatr), made of cloth embroidered in gold; four umbrellas comprise one set and they are either planted in the ground or carried in a procession at the four corners of the Royal Palanquin.

2. The five-tiered Royal Umbrella, made of cloth embroidered in gold like the seven-tiered Umbrella, comprises ten umbrellas in one set. They are either planted in the ground or when carried in procession six are carried in front and four behind.

3. Bangsaek, is flat and round in shape, with an indented edge all round and a pointed top. The handle is made of metal and a piece of cloth embroidered in gold is attached to it. Six Bangsaeks comprise one set and they are either planted in the ground or carried in a procession between the five-tiered Royal Umbrellas.

4. Chatr Chumsai are large-three-tiered Chatrs made of cloth embroidered in gold. There are silk cords, loosely knotted, hanging from the cloth to prevent the wind from blowing the three tiers of cloth-back. Four Chatr Chumsai comprise one set and they are either planted in the ground or carried in a procession behind the five-tiered Royal Umbrellas.

5. Jamorn was originally a fly-whip made of Jamri hair. It has a long handle

๑๐ คัน ใช้สำหรับบังหรือแห่เสด็จพระราชดำเนิน หน้า ๖ คัน และหลัง ๔ คัน

๓. บังแซก ด้ามโลหะมีแผ่นผ้าบังหักทองขวาง รูปแบนกลม ที่ขอบทำเป็นจักๆ โดยรอบ และยอดทำแหลม สำรับ ๑ มี ๖ คัน สำหรับบังหรือแห่เสด็จพระราชดำเนินระหว่างฉัตร ๕ ชั้น

๔. ฉัตรชุมสาย เป็นฉัตรทรงใหญ่ ๓ ชั้น ทำด้วยผ้าบังหักทองขวาง มีสายไหมถักห่างๆ คลุมทับกันลมตีกลับ สำรับ ๑ มี ๔ คัน สำหรับบังและแห่เสด็จพระราชดำเนินหลังฉัตร ๕ ชั้น

๕. จามร เดิมทำเป็นแส้ทำด้วยขนจามรี มีด้ามยาว สำหรับเจ้าพนักงานเชิญถือบังในเวลาประทับอยู่เบื้องสูง เช่น เวลาทรงพระราชยานเป็นต้น สำรับ ๑ มี ๑๖ คัน แบ่งเป็นซ้าย ๘ คัน ขวา ๘ คัน จามรนี้เป็นแส้ จึงมีปลอกหนังรูปเหมือนน้ำเต้าแต่แบนสวมทับข้างนอกอีกทีหนึ่ง ต่อมาเมื่อไม่ได้เปิดปลอกหนังข้างนอก ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ตัวแซ่จามรีข้างใน เวลานี้จึงคงมีแต่ปลอกติดอยู่กับด้ามอย่างเดียวเท่านั้น

๖. พระกลด คือ ร่ม แต่ทำใหญ่กว่าร่มที่ใช้กันตามธรรมดา และทำด้ามยาว สำหรับใช้คนถือกั้น ใช้สำหรับกันแดดและ

for officials to carry and wave when the king is seated high up such as when he is seated in a Royal Palanquin. Sixteen Jamorn comprise one set, eight being carried on each side. It has a leather cover in the form of a gourd but flatter.

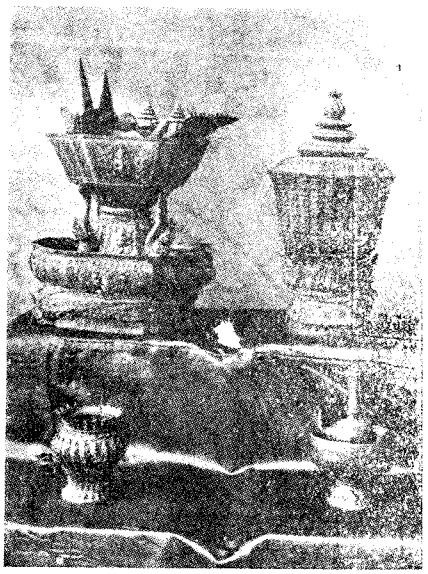

พานพระขันหมาก, พระมณฑปรัตนกรันฑ์ (กาน้ำร้อน) พระสุพรรณศรีบัวแฉก, พระสุวรรณภิงคาร (ที่ใส่น้ำเย็นทอง)

Gold betel-sets, tea-pots, spittoons, bowls, decanters, all of which are used by the King.

6. The Royal Umbrella is an ordinary umbrella but larger than an ordinary umbrella. It has a long handle to enable officials carrying it to protect the King from the rays of the sun or rain. The Royal Umbrella, used normally, is made of waxed cloth, that is either woven out of silks of many colours or of silk interwoven with gold thread. The handle is either gold niello or enamelled gold.

7. The Royal Sunshade, or Bangsurya, keeps off the rays of the sun from the king. It is shaped like the leaf of the Bhodhi tree

กันฝน องค์พระกลดทำด้วยผ้าชุบชั้นผึ่งโหมดตาด หรือเยียระบับ ด้ามเป็นถมทองและทองลงยา ยอดเป็นรูปพรหมภักตร

๗. บังสูรย์ เป็นเครื่องบังแดดขนาดใหญ่ รูปร่างคล้ายใบโพธิ์ ทำด้วยผ้าปักหักทองขวาง มีด้ามยาว

๘. พัดโบก เป็นพัดทำด้วยใบลานรูปมน มีด้ามยาวติดอยู่ด้านข้าง พัดโบกนั้นถ้าเป็นขนาดเล็กสำหรับถือพัด ขนาดกลางมีคู่สำหรับมหาดเล็กถวายอยู่งานพัด เวลาเสด็จประทับพระราชอาสน์ ขนาดใหญ่สำหรับเจ้าพนักงานเชิญอยู่งานพัดถวายในขบวนเสด็จพระราชดำเนิน

and is made of cloth embroidered in gold and it has a long handle.

8. The Royal Fan is made of palm leaf of round shape with a long handle fastened to one side. If this kind of fan is small in size, the king uses it himself to fan himself gently. If, on the other hand, they are medium-sized, a pair have to be used and it is the duty of Royal Pages to fan the king with these fans when he is seated on a dais The large-used ones are only used during a procession when officials walking on either side of the king have to fan him.

ราชรถ

ราชรถเป็นของสร้างตั้งแต่ครั้งรัชกาลที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ใช้สำหรับเชิญพระโกษฐ์พระบรมศพเข้าขบวนแห่ไปพระเมรุมาศ มีบุษบกอยู่ตรงกลาง ทำด้วยไม้

Royal Coaches of State.

The Royal Coach is very ancient and has been in existence since the reign of the First King of Krung Ratana Kosindr. It used to bear the Royal Urn containing the body of the King in procession to the Royal Crematorium. In the centre is a dais, delicately and beautifully inlaid with wood, carved into

ปราณีตงดงาม จำหลักด้วยไม้เป็นรูปลวดลายต่างๆ และรูปเทพนม เวลาเชิญพระบรมศพต้องใช้คนลากข้างละ ๑๐๐ คน

ราชรถนี้มีอยู่ ๒ คัน คันหนึ่งชื่อพระมหาพิชัยราชรถ เป็นราชรถสำหรับทรงพระโกษฐ์ของพระเจ้าแผ่นดินโดยฉะเพาะ อีกคันหนึ่ง ชื่อเวชยันตราชรถ เป็นราชรถสำหรับทรงพระโกษฐ์ของพระบรมราชินีและกรมพระราชวังบวร ราชรถทั้ง ๒ คันนี้ในปัจจุบันยังเก็บรักษาไว้ใน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

พระราชยาน

เครื่องประกอบ พระราชอิสริยยศ ของพระมหากษัตริย์ ที่เรียกรวมกันว่าพระราชยานมีดังต่อไปนี้

๑. พระยานมาศ สำหรับประทับราบ ๆ และพิงได้ ทำด้วยไม้จำหลักบัดทอง มีคานหามคู่และมีแอกทั้งหน้าและหลัง มีเชือกหุ้มผ้าผูกแอกนั้น แล้วไปคล้องกับลูกไม้ซึ่งมีคนหาม ๘ คน

๒. พระยานมาศ ๓ ลำคาน เป็นคานหามขนาดใหญ่ ทำด้วยไม้จำหลักบัดทองประดับภาพ ๒ ชั้น มีพนัก และมีคานหาม ๓ คาน คนหาม ๒ ผลัด ๖๐ คน เดิมใช้สำหรับเชิญพระโกษฐ์พระบรมศพพระมหากษัตริย์

various designs, including that of Thai-designed angels with clasped hands. When the body of a king is placed on this State Coach it is drawn by 100 persons on each side.

There are two Royal State Hearses. One is called the Phra Maha Pichai Racharot and is only used for taking the body of a king to its cremation. The other is called Vechayant Racharot and is used for taking the body of queens or members of the Royal Family to their cremation. These two Royal State Hearses are kept, at present, in the National Museum.

Royal Palanquins

Other things used to enhance the dignity of the king are known as Royal Palanquins, and are as follows:

1. Phra Yan Mas is for the king to sit on in a reclining position. It is made of carved wood covered with gold. It has two carrying poles, and a front and back axle with a cord covered in cloth fastened to it. Eight persons are needed to carry it.

2. Phra Yan Mas, with three Lam Karn, is a large-sized palanquin made of carved wood covered with gold and decorated with two rows of pictures. It also has a back to lean against and three poles. Two shifts of 60 persons are needed to carry it. Originally it was used to carry the golden Urn containing the body of the king.

3. Phra Rachayan Kong is for the king sit in with his feet hanging down and is made of carved wood covered with gold and decorated with pictures. There is a back for the king to lean against. It has two

๓. พระราชยานกง สำหรับประทับห้อยพระบาท ทำด้วยไม้จำหลักบิดทองประดับภาพ มีกงกับพนักสำหรับพิง มีคาน ๒ คาน กับแอกและลูกไม้สำหรับหาม ๘ คน ใช้สำหรับทรงในเวลาปรกติ

๔. พระที่นั่งพุดตาล รูปคล้ายพระที่นั่งกง แต่ทำวิจิตรขึ้น เวลาแต่งเป็นพระราชยานมีแอกผูกติดกับคานทั้งหน้าและหลัง ที่แอกผูกลูกไม้สำหรับหาม ทั้งซ้ายขวา หน้าหลัง มีคนหามรวมผลัดละ ๑๖ คน

๕. พระที่นั่งราเชนทรยาน ทำด้วยไม้จำหลักบิดทองรูปบุษบก มีคานสำหรับหาม ๔ คาน ใช้คนหาม ๕๖ คน พระที่นั่งองค์นี้สำหรับ พระมหากษัตริย์ทรงในเวลาเสด็จพระราชดำเนินโดยขบวนแห่อย่างใหญ่ ที่เรียกว่าขบวน ๔ สาย เช่น เสด็จพระราชดำเนินจากพระราชมณเฑียรไปถวายสักการพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร ที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในงานพระบรมราชาภิเษกเป็นต้น และโดยที่พระที่นั่งราเชนทรยานองค์นี้เป็นของใหญ่และหนัก จึงไม่ได้ใช้สำหรับเสด็จพระราชดำเนินทางไกล

พระคชาธาร

ในสมัยโบราณมีการรบกันด้วยอาวุธสั้น เช่น ดาบ หอก ง้าว และทวนเป็นต้น ส่วนปืนนั้นมีใช้บ้างเหมือนกัน แต่ไม่สู้จะเพรหลายนัก เพราะเป็นของที่ต้องซื้อหามาจากต่างประเทศ เพราะฉะนั้นในสมัยโบราณผู้ที่

poles with axles and other appertenances for eight persons to carry. It is used for ordinary ceremonies.

4. Phra Thinang Phut-tal is shaped something like the Phra Rachayan Kong but is made more elaborate in style. When it is decorated as a Royal Palanquin an axle is attached to both the front and back poles. A kind of yoke is tied to the axle for carrying on both sides both in front and behind. Sixteen persons are needed to carry it.

5. Phra Thinang Rachen Tharayan is made of carved wood covered with gold and is in the shape of a cone. There are four poles for carrying it and 56 persons are required to carry it. This Phra Thinang is used by the king in large processions, such as when he goes from the precincts of the Royal Palace to pay homage to the Emerald Buddha in the Phra Sri Ratana Sasdaram Monastery or during Coronation ceremonies. Since this Phra Thinang is both big and extremely heavy it is not used for long distances.

Royal Elephants.

In ancient times fighting was carried on with short weapons such as swords, spears, etc., and also a few guns but the latter were not much in use because they had to be purchased from abroad. Therefore, in ancient times, persons who led an army or a division had to be very proficient in the use of various kinds of weapons, including those when fighting on foot, on horseback or on

จะเป็นแม่ทัพนายกอง จึงต้องชำนาญเพลงอาวุธต่าง ๆ ทั้งอาวุธที่ใช้บนพื้นดิน บนหลังม้า และบนหลังช้าง พระมหากษัตริย์หรือเจ้านายในราชตระกูลก็จำต้องเรียนศิลปศาสตร์ รวมทั้งวิชาการรบต่าง ๆ ด้วย

ช้างเป็นกำลังส่วนหนึ่งของกองทัพ ในสมัยโบราณจึงได้แบ่งกองทัพเป็น ๔ เหล่า เรียกว่าจตุรงคเสนา มีเหล่าทหารราบ เหล่าทหารม้า เหล่าทหารรถ และเหล่าทหารช้าง ซึ่งทั้งนี้ย่อมเป็นการเหมาะสมในทางยุทธวิธีสำหรับสมัยนั้น โดยเฉพาะช้างเป็นสัตว์ฉลาด จึงสามารถฝึกให้ใช้ขอออกรบได้ในเวลาศึกสงคราม ส่วนในเวลาปรกตินั้นก็ใช้เป็นพาหนะ และใช้งานฉุดลากได้เป็นอย่างดี ในสมัยโบราณจึงถือกันว่าช้างเป็นสัตว์ที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง พระมหากษัตริย์ที่ครอบครองประเทศไทยทรงตั้งเป็นกรมขึ้นกรมหนึ่ง มีหน้าที่เกี่ยวกับช้างที่ใช้ในราชการ รักษาโขลงช้างเถื่อนเพื่อให้มีโอกาสจับใช้ราชการได้ทุกเมื่อ กรมนี้เรียกกันมาแต่โบราณว่ากรมพระคชบาล เพิ่งมายุบเลิกเสียเมื่อรัชกาลที่ ๗ นี่เอง

ในที่นี้จะเสนอแต่เฉพาะช้างสำหรับพระมหากษัตริย์ทรงเวลาเสด็จออกทำสงคราม การผูกช้างมีเครื่องครบสำหรับพระมหา

the back of elephants. The king or members of the Royal Family were, therefore, compelled to learn swordsmanship as well as military strategy.

พระคชาธาร มีพระแสงชนิดต่าง ๆ พระมาลากันเบี่ยงสำหรับพระเจ้าแผ่นดินทรงใช้ต่อสู้ข้าศึก

Seat on the back of elephant with different kinds of weapons for the King to use in battle.

Elephants were part of the strength of an army and, in ancient times, the army was divided into four groups, called Chaturongka Sena, composed of the infantry, cavalry, chariots and the elephant corps, the latter being most befitting for warfare in that period. Elephants are especially very sagacious animals that are easily trained and can be ridden on in time of war or used for logging work in time of peace. Consequently, in olden times, elephants were

กษัตริย์ในเวลาสงครามนั้นเรียกว่า "ผู้เครื่องมั่น" ใช้สับประคับคชาธารที่เรียกว่า "พระที่นั่งพุดตาลทอง" ตั้งกลางหลังช้าง ผูกโยงด้วยเชือกให้ยึดมั่นกับตัวช้าง กลางพระที่นั่งพุดตาลปักเสวตฉัตร คันดาน ๗ ชั้น ปักธงซ้ายขวา ด้านหน้าและตรงกลางด้านหลัง ๒ ข้างพระที่นั่งพุดตาล ผูกศัตราอาวุธทั้งซ้ายและขวาเหมือนกัน ศาสตราวุธที่ผูกติดพระที่นั่งมีดังนี้คือ ทวนง้าว โตมร บัน และหอกซัด

มีนายช้างนั่งท้ายทำหน้าที่บังคับช้าง และมีกลางช้างนั่งบนเปลตาข่าย ซึ่งมีหลักปักแขวนอยู่กลางพระที่นั่งพุดตาล ๒ มือถือแพนหางนกยูง ทำหน้าที่ให้อาณัติสัญญาณ พระมหากษัตริย์ทรงถือพระแสงของ้าวประทับเหนือคอช้าง ถ้าเวลาต่อสู้กับข้าศึกที่ขี่ช้างด้วยกัน เรียกว่าทรงทำ "ยุทธหัตถี"

ในสมัยโบราณน่าจะไม่ได้ผูกช้างพระคชาธารปักเสวตฉัตรดุจแบบที่ปฏิบัติในยุคหลังๆ นี้ เพราะเหตุว่าช้างที่จะใช้รบนั้น แม้แต่เพียงตั้งสับประคับเปล่าๆ ก็จะทำให้มีน้ำหนักเพิ่มขึ้นอีกหลายสิบกิโล ทำให้เคลื่อนไหวไม่ได้คล่องแคล่ว ยากที่จะเอาชัยชนะข้าศึกได้ ถ้าปักเสวตฉัตรเพิ่มขึ้นจะทำให้มีน้ำหนักมากขึ้น และเป็นเครื่องต้านลมทำ

regarded as being the most useful kind of animal. An ancient king of Thailand established a department with the sole duty of looking after elephants that were reserved for official service; it also was in charge of herds of wild elephants and had to arrange for kraals to catch them for use in official service when required at any time. This department was called the Royal Elephant Department and it was only abolished during the regin of the Seventh King of the Chakri Dynasty.

The only kind of elephant mentioned here will be the kind ridden by the king when he went to war. The elephant ridden by a king was adorned with trappings designating his kingly rank. In the middle of the elephant's back was the howdah called Phra Thinang Phut-tal Thong, which was strongly fastened by cords round the body of the elephant. In the middle of the howdah was fixed a seven-tiered Royal Umbrella with flags on both sides. In front and at the back, as well as on both sides of the Phra Thinang Phut-tal, were fastened many kinds of weapons.

The Royal mahout sat at the back, controlling the elephant, and another man in a kind of hammock hanging from the centre of the Phra Thinang Phut-tal; he held peacock's tails in his hands and gave signals.

In ancient times, the elephants were most probably not dressed with full trappings and the Royal Umbrella was not used, because elephants used in battle would not have been able to bear such a heavy weight and would not have been able to move about actively and it would thus have been difficult to obtain a victory over the enemy. The Royal Umbrella would not only have

ให้ชนกับช้างข้าศึกไม่ถนัด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้คิดว่าเดิมทีเดียวคงจะมีแต่นักรบขี่คอช้างคน ๑ มีคนสำหรับนั่งกลาง เรียกว่ากลางช้าง เพื่อคอยส่งอาวุธให้นักรบที่จะทำการรบ อาวุธนั้นสอดอยู่ในซองหนังยาว ๆ พาดอยู่บนหลังช้างทั้งข้างซ้ายและข้างขวา ซองหนังนี้เรียกว่า "คันชัพ" นอกจากนี้ก็มีนายท้ายช้างคอยบังคับช้างอีกคน ๑ สับประคับกับเสวตฉัตรไม่มี แบบที่มีสับประคับและเสวตฉัตรด้วย น่าจะเป็นของที่แต่งขึ้นสำหรับเข้าขบวนแห่ เช่นในพิธีคเชนทรสวนสนามเป็นต้น.

เรือพระที่นั่งโบราณ

๑. เรือพระที่นั่งสุพรรณหงษ์ สร้างในรัชกาลที่ ๑ หัวเรือจำหลักเป็นรูปหงษ์ พื้นสีดำ ตัวเรือกว้าง ๓.๑๔ เมตร ยาว ๔๔.๘๐ เมตร ลึก ๐.๘๐ เมตร กินน้ำลึก ๐.๔๑ เมตร ผู้พาย ๕๐ คน พันท้าย ๒ คน

๒. เรือพระที่นั่งอนันตนาคราช สร้างในรัชกาลที่ ๔ หัวเรือจำหลักเป็นรูปนาค ๗ เศียร พื้นสีเขียว ตัวเรือกว้าง ๒.๘๕ เมตร ยาว ๔๒.๘๕ เมตร ลึก ๐.๙๖ เมตร กินน้ำลึก ๐.๓๑ เมตร ผู้พาย ๕๔ คน พันท้าย ๒ คน

constituted a heavy weight but would also have made it difficult to move against the wind or to carry on a hand-to-hand fight with the enemy also on the back of an elephant. It is, therefore believed that, originally, there was most probably one a warrior on the elephant's neck and another on the middle of its back to hand weapons to the warrior who did the fighting. These weapons were placed in a long leather sheath hanging on both sides of the elephant.

Besides these two persons there was another to control the elephant and there were no trappings or Royal Umbrella. These trappings and emblems of kingship came in use at a later period and were most probably used only in processions.

Ancient Royal Barges

1. The Royal Barge Suphanna Hongsa was constructed in the reign of the First King of the Chakri Dynasty. The prow of the barge is carved in the shape of a hongsa on

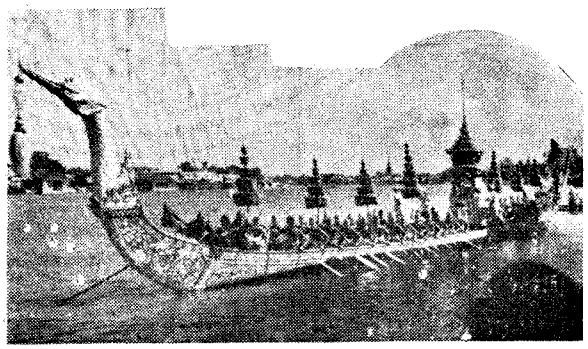

a black background. The barge has a breadtd 3.15 metres, a length of 44.90 metres and a depth of 0.90 metres. It has a draught of 0.41 metres, uses 50 rowers and two steersmen.

เรือทั้ง ๒ ลำนี้ พระมหากษัตริย์ทรงใช้ในการเสด็จ พระราช ดำเนิน เลียบ พระนคร

ทางชลมารคหลังจากเวลาทำพระราชพิธีบรมราชาภิเษกแล้ว กับใช้ในขบวนกฐินพยุหยาตราทางชลมารค ในปัจจุบันกรมศิลปากรได้ซ่อมทาสีและปิดทองใหม่หมด และยังคงเก็บรักษาไว้ในโรงเรือที่คลองบางกอกน้อย.

ประวัติทหารเหล่าต่าง ๆ ในสมัยโบราณ

ทหารราบหรือพลเท้า

ทหารราบหรือพลเท้า หมายถึงทหารเดินเท้า พลเท้า เป็นหน่วยหลักสำคัญของกองทัพบก ทหารประเภทนี้คัดเลือกมาจากชายไทยทุกคนที่มีร่างกายสมบูรณ์ เป็นชายฉกรรจ์ ไม่ทุพพลภาพ เรียกว่า "พลสกัดลำเครื่อง" ชายฉกรรจ์ชาวไทยทุกคนต้องเข้ารับราชการทหาร เมื่ออายุบรรลุนิติภาวะ

2. The Royal Barge Anandha Nakaraj was constructed in the reign of the Fourth King. The prow of the barge is carved in the shape of a seven-headed Nak on a green background. The barge is 2.95 metres wide, 42.95 metres long and 0.76 metres in depth. It has a draught of 0-31 metres, uses 54 rowers and two steersmen.

These two barges are used by the king when he goes round the capital by barge as part of the coronation ceremonies and also in Royal Kathin processions by water. At present the Fine Arts Department has repaired, repainted and regilded both barges and has kept them in good condition at the Royal Boathouse in the Bangkok Noi Canal.

History Of The Various Military Units In Olden Times Infantry

The infantry was an important unit of the army. These foot soldiers were selected from all Thai men who were in perfect physical condition. All Thai able-bodied men were compelled to enter military service when they reached the age for conscription. In the Krung Sri Ayudhya Period all young Thai men, from the age of 18 upwards had to become members of the Lake Som and Lake Sak, which weredivided into groups or units. If any kind of fighting broke out they were called up for military service according to the group or unit they belonged to in order to give them the opportunity to show their patriotism in times of emergency.

สมัยศรีอยุธยา หนุ่มไทยทุกคนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป ต้องไปเป็นพวกเลขสมและเลขสัก ซึ่งสังกัดอยู่เป็นหมู่หมวด เมื่อเกิดศึกเสือเหนือใต้ขึ้น ก็ถูกระดมเข้ารับราชการทหารตามสังกัดของตนรับใช้สนองคุณประเทศชาติ

ทหารเดินเท้านั้น เป็นเหล่าที่มีจำนวนมากกว่าเหล่าอื่น เพราะมีหน้าที่ต้องปฏิบัติในการใช้รบเข้าตลุมบอนเสมอ โดยมากทหารพวกนี้เป็นคนหัวเมือง ตั้งแต่จังหวัดพิษณุโลกขึ้นไปซึ่งอยู่ในอำนาจของสมุหพระกลาโหม ใช้เกณฑ์ไปเป็นทหารในกองทัพ ส่วนตั้งแต่ใต้พิษณุโลกลงมาตกอยู่ในอำนาจสมุหนายก (มหาดไทย) ดังได้กล่าวแล้วว่า ชาวไทยทุกคนเป็นผู้รู้จักใช้อาวุธประชิด ดังนั้น เมื่อถูกเรียกเข้าประจำกองทัพ จึงทำการรบได้ทีเดียว เมื่อทหารคนใดเข้าสังกัดอยู่ในหมวดใดหมู่ใด และมีการใช้อาวุธชนิดใดก็ต้องถืออาวุธชนิดนั้นๆ เป็นหมวดเป็นหมู่ไป ทหารเดินเท้ามีถือหอกจำพวกหนึ่ง ดาบสองมือจำพวกหนึ่ง ดาบเขน ดาบดั้ง ดาบโล่ และบันดาบศิลาอย่างละจำพวก แต่ละจำพวกมีนายหมวดนายหมู่ซึ่งโดยมากเป็นคนสังกัดในพระตำรวจหลวงเป็นผู้ควบคุม

The infantry was the military body that had the greatest number of soldiers attached to it because it required the greatest amount of manpower since the brunt of the fight fell to it, including hand-to-hand fighting. The majority of the soldiers came from the provinces. From Pitsanuloke and further north, which was under the administration of a military lord lieutenant, all able-bodied men were conscripted into the army, whereas from Pitsanuloke down south, which was under the administration of civil lord lieutenant (Interior). As already mentioned, all Thais was trained from their early manhood in the use of weapons and they were well versed in fighting at close quarters. Consequently, when they were called up to defend the country, they were efficiently trained and able to go to the front lines at

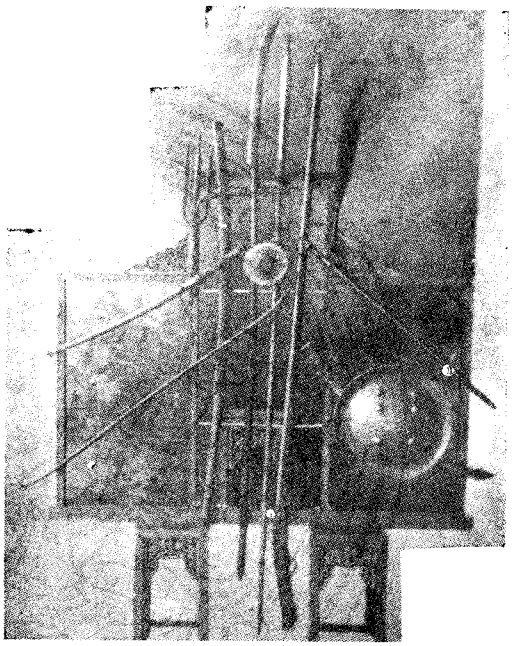

พระแสงต่างๆ สำหรับพระมหากษัตริย์ทรงใช้บนหลังช้าง, หลังม้า และบนพื้นดิน

Short and long weapons for use on elephant's back, horseback and on the ground.

ทหารม้าหรือพลม้า

ทหารม้าหรือพลม้า เป็นหน่วยรบสำคัญอีกหน่วยหนึ่ง ของ กอง ทัพบกไทย สมัยศรีอยุธยา พลม้าเลือกเฟ้นจากผู้ที่ชำนาญในการขับขี่ม้า ม้าไทยเป็นม้าขนาดเล็ก แต่คล่องแคล่วและว่องไวนัก

ม้าที่ใช้ขับขี่ประดับประดาอย่างวิจิตรงดงาม (๑)" อลงกตเครื่องม้า ตาบติดหน้าพรรณราย ผูกพู่พรายสายย่อง ถ่องสายถอดูเพรา สายเหาเนาหน่วงหลัง โกลนพนังบรรยง อานบรรจงบรรเจิด พานหน้าเพริดดาวราย พานท้ายพรายดาวเรียง"

(๒)' หน้าที่สำคัญของทหารม้าในสนามรบ ก็คือ สำหรับป้องกันรักษาปีกของทหารราบ จึงต้องอยู่ทางปีกเสมอ การยิงจากบนหลังม้ายังเห็นเป็นการสำคัญไม่น้อย การเข้าประจันบานใช้วิธีวิ่งเรียบ

นอกจากสนามรบ ทหารม้าทำการรักษาด่าน และในการโอบโจมตีข้าศึกรบกวนทีละเล็กละน้อย" ทำการลาดตระเวนและส่งข่าวคราว (ม้าใช้)

พลม้าไทยแต่งกายถูกต้องวัฒนธรรมสง่าน่าชม สมกับความเป็นอารยชาติ คือ (๓)" นายม้าขี่ควบขับ ล้วนประดับตนต่างดูหลายอย่างหลายพวก สวมใส่หมวกโพกผ้า เสื้อจ้าจับเพอย ชายระเรยออย่างเพส พิเศษสรรพ์อาอาตม์" (๔)" ถือทวน

(๑) จากเพลงพ่าย

(๒) จากหนังสือพงศาวดารยุทธศิลปะ หน้า ๒๘๑

(๓) จากเพลงพ่าย

(๔) จากเพลงพ่าย

once. When any soldier was attached to any group or unit he learnt the use of some particular weapon in which he was trained to be proficient. Some units of the infantry used spears as weapons, while others used swords, one held in either hand, and still others were armed with old-fashioned guns, etc. All these groups and units were under the command of a leader who was genrallyen attached to the Royal Police.

Cavalry

The cavaly was another important fighting unit of the army. In the Krung Sri Audhya Period the cavalry was chosen from persons who were experts in horseback ridding. The Thai horses are small but very active and vigorous.

The horses used in the cavalry were always maginificently accoutred. The most important duty of the cavalry in the field of battle was to protect the wings of the infantry. So they were always stationed near the wings of the infantry. Ability to shoot from the backs of horses was considered to be of major importance.

In addition to taking part in fighting in battle fields, the cavalry also was in charge of customs barriers, patrol duty and carrying news and reports.

มาสพ้อนพ่าย พายธนูเหน่ยวน้าว เงื้อหอก ห้าวเห็นสยอน ง่าง้าวงอนเห็นแสยง พล อัศวแรงเริงเรี่ยว เชี่ยวชาญชัยในณรงค์"

อาวุธทหารม้าก็ใช้กันตามถนัด แต่โดยมาก ทหารม้าใช้ ดาบ หอก ทวน และปืน.

ทหารช้างหรือพลช้าง

ทหารช้างหรือพลช้าง ได้แก่ทวยหาญที่ใช้ช้างเป็นพาหนะ สมัยศรีอยุธยาช้างเป็นพาหนะสำคัญอย่างหนึ่ง ใช้ขับขี่และบรรทุกสินค้าไปยังท้องถิ่นทุรกันดารและห่างไกลครั้นยามศึก นอกจากจะเกณฑ์ช้างมาบรรทุกสะเบียงอาหารและอาวุธยุทโธปกรณ์แล้ว ไทยเราสามารถผึกหัดช้างไว้ทำการสู้รบด้วย ทัพช้างทรงไว้ซึ่งพลานุภาพน่าสะพึงกลัวคล้ายทัพยานยนต์สมัยใหม่ แม่ทัพนายกอง โดยเฉพาะคือ พระมหากษัตริย์นิยมทรงช้างออกทัพจับศึก เกิดมีการรบบนหลังช้างระวางแม่ทัพต่อแม่ทัพอย่างอัศวินวิสัยชายชาติชาตรี เรียกว่า "ยุธหัตถี" แม่ทัพคนใด กระทำยุธหัตถีกำชัยชนะต่อดัสกรย่อมเป็นที่ยกย่อง เชิดชู เกียรติยศ เลื่องลือกันนัก เช่น พระเจ้ารามคำแหงมหาราชทรงทำยุธหัตถีชนะขุนสามชน เจ้าเมืองฉอด และสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุธหัตถี มีชัยชนะพระมหาอุปราชาเป็นต้น

Elephant Units

Elephant units were composed of soldiers who rode on elephants in the battlefield. During the Krung Sri Ayudhya Period, elephants were of great importance and were used for riding, for carrying heavy loads to great distances as well as means of transportation to out-lying places. In time of war, elephants were not only used to transport food supplies and weapons to the army but were also taught to take an active part in the fighting. The elephant division of former times was held in as great dread as the motorised division of the present day. The general and heads of divisions, and especially the king, preferred to ride on backs of elephants when fighting the enemy. There was often fighting on the back of elephants in hand-to-hand combats between generals, and the one who won was highly honoured and became a famed warrior. For instance, King Ram Kamhaeng was the victor in a hand-to-hand fight on the back of elephants with Khun Sam Chon, Governor of Chord, and King Phra Naresuan the Great defeated Phra Maha Uparacha of Burma in a similar fight.

The elephant division was a large department attached to Phra Kalahome, and the elephants used were called fighting elephants, that is, elephants trained for warfare. As a rule these elephants were mating very often and they were, therefore, suitable to lead in attacks and were most efficacious in destroying the enemy.

ทหาร ช้าง เป็น กรมใหญ่ สังกัด พระกลาโหม ที่เรียกกันว่า ช้างศึกนั้น คือเป็นช้างชำนะงาที่ได้รับผึกฝนให้เข้าทำการรบ ปรกติช้างจำพวกนี้ มีอาการซับมันอยู่เนืองนิจ ฉะนั้นจึงเหมาะแก่การจะนำเข้าบุกทำลายข้าศึกให้พินาศไป

กรมช้าง แยกออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ๑. กรมช้างต้น หรือที่เรียกว่า ช้างระวางใน ซึ่งมีพระยาช้างที่ทรงคุณอันสมด้วยพระคช ลักษณ์ต่าง ๆ เช่น ช้างเผือก และช้างสีปลาด เป็นต้น ๒. กองช้างนอก สังกัดกรมพระกลาโหม เพื่อจัดเป็นขบวนช้างผึก จะมีรูปร้วพระคชาธารดังนี้

๑. ช้างดั้ง เป็นช้างที่นั่งละคอ มีหมอนั่งคอ ควานนั่งท้าย และควานกลางหลังนั่งถือหอก เดินอยู่กลางแนวรั้วข้างหน้า

๒. ช้างกัน ลักษณะอย่างเดียวกับช้างดั้ง เดินอยู่กลางรั้วข้างหลัง

๓. ช้างแซก ลักษณะเช่นเดียวกัน แต่ไม่มีควานหลัง ช้างทำหน้าที่ตรวจตรารั้วนอกทั้ง ๒ ข้าง คล้ายสารวัตรช้าง

๔. ช้างแซง อย่างเดียวกับช้างแซก เดินเป็นรั้วเรียงกันทั้ง ๒ ข้างตลอดแถว

๕. ช้างล้อมวัง เป็นช้างผูกสัปคับโถง มีหน้าที่แวดล้อมพระคชาธาร มีทหารถือบน

The elephant department was divided into two sections. The first was the Royal Elephant division, which was composed of special breeds of elephants, such as white elephants and elephants of an out of the ordinary colour. The second, which was called the outherd elephant division, was attached to the Defence department. This section trained the following species of elephants:

1. Chang Dang, with an elephant doctor sitting on its neck and the mahout on its back holding a spear. It walked in the centre when entering the front line.

2. Chang Kan, with the Elephant doctor and the mahout in the same positions, but this elephant occupied a position also in the centre, but at the back.

3. Chang Saek, with an elephant doctor but the mahout walking behind. The duties of this elephant were to inspect the outside perimeter on both sides, similar to duties of an elephant inspector.

4. Chang Saeng was similar to the Chang Saek, walking in a line on both sides.

5. Chang Lorm Wang was an elephant whose duties were to surround and protect the Royal Elephants. A soldier, armed with a gun sat on its back.

6. Chang Kham and Chang Khai were ten in number. Six Chang Khai walked in front in two lines, three in each line and the Chang Kham following, two on each side. They had howdahs on their backs with a soldier, who was a good marksman, in it. They walked between the Chang Lorm Wang and the Royal Elephants and had duties very similar to aides-de-camp.

7. Chang Pang-nga were elephants with trappings that were ridden by Minis-

๖. ช้างค้ำและช้างค่าย เรียกเต็มว่า ช้างต้นเชือกค่ายปลายเชือกค้ำ มี ๑๐ ช้าง ด้วยกัน ช้างค่าย ๖ ช้าง เดินข้างหน้า ๒ แถว แถวละ ๓ ช้าง ช้างค้ำเดินคล้อยมาข้างท้าย ๒ แถว ๆ ละ ๒ ช้าง ผูกสัปคับโถง มีทหารแม่นปืนสัปคับละคน เดินอยู่วงในของช้างล้อมวัง ช้างนำหน้าทรงครักษ์

๗. ช้างพังคา เป็นช้างผูกเครื่องมั่น สำหรับเจ้าพระยาเสนาบดี และเจ้าประเทศราช เป็นคู่เคียงข้างละ ๔ ช้าง

๘. ช้างพระชัย เป็นช้างผูกจำลองหลังคากันยา สำหรับประดิษฐานพระพุทธรูปเดินหน้าพระคชาธาร

๙. พระคชาธาร เป็นช้างผูกเครื่องมั่น มีที่หมายซึ่งเรียกว่าพระคชาธาร คือมีเสวตฉัตรคันดาน ๗ ชั้นอยู่กลางข้าง โดยปกติในเวลาเรมรอน พระมหากษัตริย์มิได้ประทับอยู่ที่คอช้างเป็นประจำ

๑๐. พระที่นั่งกะโจมทอง เป็นช้างผูกสัปคับ กูบรูปเรือนวิมานเป็นพระที่นั่งรอง และใช้ประทับเวลาเรมรอนไปในกระบวนช้าง

๑๑. ช้างโคตรแล่น เป็นช้างซับมันเดินอยู่ท้ายกระบวนข้างหนึ่ง ๆ เว้นระยะกันชั่วเสียงสังข์แตร เพื่อมิให้อาละวาด

ters of State who had the rank of Chao Phya, and by Reigning Princes of dependent principalities. Four walked on each side.

8. Chang Phra Chai was an elephant with a howdah on its back in which the Statue of Lord Buddha was enshrined. This elephant walked in front of the Royal Elephant on which the king rode.

9. Phra Koshatharn was an elephant with trappings and a seven-tiered umbrella on its back. In normal times, when the king went on night excursions he rode on the back of this elephant.

10. Phra Thi-nang Krachome Thong was an elephant with trappings and a howdah in the shape of a vimarn. This elephant was used as an alternative Royal Elephant for the king to use when he went on excursions.

11. Chang Khot Sarn was an elephant, walking at one side in the rear with a space between it and other elephants to prevent it from quarrelling with other elephants.

The Phra Koshatharn was the elephant ridden by the general in battle. If the king led his army in person, this elephant was adorned with the royal umbrella and sword. The king would sit on the neck of the elephant and there was always a Royal Page who was attached to the Royal Sword Department. His duty was to hand weapons to the king and wave the peacock's tails as signals in accordance to orders given him by the king. Behind him was the mahout, whose duty it was to control the elephant and help it when the elephant of the enemy got close at the back. The elephant ridden by the king was strongly guarded by soldiers, two of whom were at each foot of the elephant. These soldiers were called Chaturankabart, and

พระคชาธารหรือช้างเครื่องมั่น เป็นช้างสำหรับแม่ทัพขี่ออกทำการรณรงค์สงคราม ถ้าแม่ทัพเป็นพระมหากษัตริย์ ช้างทรงขึ้นระวางเป็นพระยาช้างต้น ประดับด้วยคชาธารเสวตรฉัตร และพระแสงสรรพาวุธ(๑) พระมหากษัตริย์ประทับอยู่บนคอช้าง ที่กลางช้างมีจางวางกรมพระแสงต้นอยู่ประจำ เรียกว่ากลางช้าง ซึ่งทำหน้าที่คอยส่งอาวุธและโบกแพนหางนกยูง เป็นอาณัติสัญญา ตามพระราชดำรัสสั่ง ตอนท้ายช้าง มีควานช้างเป็นประจำอยู่ ควานช้างทำหน้าที่บังคับช้าง และช่วยเหลือช้างในขณะที่ช้างข้าศึกเข้ามาข้างหลัง อนึ่ง ช้างทรงยังได้รับการพิทักษ์คุ้มกันอย่างแข็งแรง โดยจัดทหารประจำเท้าช้าง เท้าละ ๒ คน(๒) เรียกว่าจตุรงคบาท ซึ่งโดยมากเป็นข้าราชการกรมพระตำรวจหลวง เลือกเฟ้นจากผู้ที่มีฝีมือ ซื่อสัตย์ และว่องไว

กระบวนช้างศึกนี้ เมื่อจัดครบอัตราศึก ดูสง่าน่าเกรงขามนัก (๓) "ฝ่ายขุนทัพขุนพลแต่ละคนขี่คช สวมหมวกยศรรจิงลางขลิบวงเวียดหัว ลางตัวใส่เสื้อสนอบขอบหักทองเถือกทาบ ลางเข้มขาบใส่เสื้อสวม กรวมสอดคล้องทองประจำ ขอประจำกรจับ สัปทนตั้งบังตะวัน"

were generally selected from the Royal police. They were highly trained and efficient fighters, whose loyalty could always be depended on and who were also able to run quickly.

ประวัติพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

โบราณวัตถุในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในปัจจุบันนี้มีมากมายหลายหมื่นชิ้น การรวบรวมของโบราณขึ้นในประเทศไทยครั้งแรก น่าจะยกเกียรติคุณถวายแด่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพราะพระองค์ท่านได้ทรงพระราชดำริรวบรวมขึ้นก่อนผู้อื่น ปรากฏว่าทรงสร้างพระที่นั่งองค์

History Of The National Museum

There are tens of thousands kinds of antiques at the present moment in the National Museum.

The honour of starting this collection of antiques in Thailand should really belong to King Phra Chom Klao, because he was the first person who thought of establishing a museum. It is said that he built a palace called the Racharudee Palace to reside in and it was while he was in residence there that he started collecting antiques.

---

(๑) มีของ้าว ๑ คู่ ติดอยู่ข้างละ ๑ อัน ทวน ๑ คู่ ติดอยู่ข้างละ ๑ อัน บัน ๑ คู่ ติดอยู่ข้างละ ๑ อัน หอกซัด ๒ คู่ ติดอยู่ข้างละคู่

(๒) คนนอกถือหอก คนในถือดาบ

(๓) จากเสลงพ่าย หน้า ๑๑๒

หนัง ชื่อพระที่นั่งราชฤดี สำหรับประทับเป็นที่ระโหฐานและจัดตั้งของโบราณ เมื่อเซอร์ ยอนเบาวริง อัครราชทูตอังกฤษเข้ามาทำหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี ใน พ.ศ. ๒๓๙๘ ที่ได้โปรดฯ ให้เฝ้า เป็นส่วนตัว ณ พระที่นั่งหลังนี้ ต่อมาทรงสร้างพระที่นั่งอีกหลังหนึ่งสำหรับจัดของโบราณเพิ่มขึ้นอีกและใหญ่กว่าพระที่นั่งหลังเดิม ชื่อ

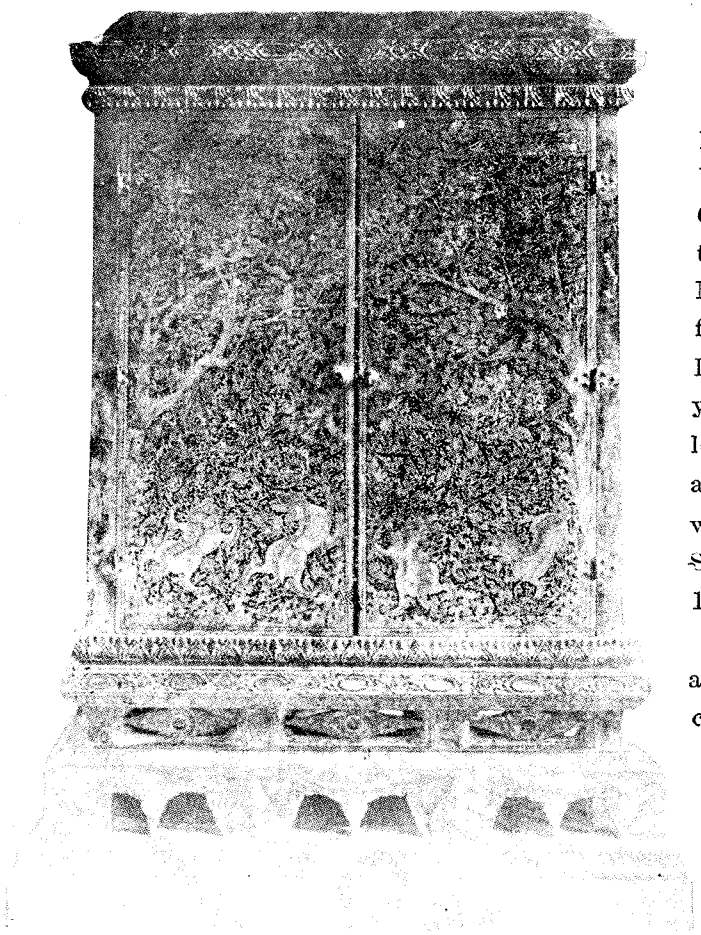

ตู้พระธรรมสำหรับเก็บพระคัมภีร์ ฝีมือพระครูวัดเชิงหวาย เป็นฝีมือนิยมว่าที่ดีที่สุด

Cupboard in which to keep the Buddhist Bible.

When Sir John Bowring, the British Minister, came to Thailand to negotiate a treaty of friendship in B.E. 2398, the King received him in audience in that palace. Some time later, the King built another palace, larger than the former one, in which he kept his collection of antiques. This palace was called the Praphas Phiphitaphan Palace.

This collection of antiques was, however, only a private collection belonging to the Fourth King of the Chakri Dynasty, and was not open to the public like the National Musuem. A public museum was first started in the reign of the Fifth King of the Chakri Dynasty in the year B.E. 2413. The antiques collected were first placed on display at the Concordia Hall, the name of which was later changed to Sala Sahadhya Samakhom for a period of 13 years.

The Bovorn Palace was vacant and King Phra Chula Chom Klao commanded the Royal Museum to be removed to that palace in the year B.E. 2430, where the collection of antiques remained for a period of 39 years.

During this period the museum contained a collection of many and varied objects of art, selected for their craftsmanship and no consideration was paid as to whether they were of Thai or of foreign origin.

Several years later, in the reign of the Seventh King of the Chakri Dynasty, he commanded a law to be drafted for the establishment of a museum in Bangkok. This

พระที่นั่งประพาสพิพิธภัณฑ์

แต่การจัดของต่าง ๆ ในรัชกาลที่ ๔ นั้น เป็นการจัดแสดงส่วนพระองค์ มิได้เปิดแสดงเป็นสาธารณะอย่างพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในปัจจุบันนี้ การจัดตั้งแสดงพิพิธภัณฑ์สำหรับสาธารณะเพิ่งเริ่มขึ้นครั้งแรกในรัชกาลที่ ๕ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๗ คือ แสดงที่หอคองคาเดีย ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นศาลาสหทัยสมาคม เป็นเวลา ๑๓ ปี ที่พระราชวังบวร ฯ ว่างอยู่ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า ฯ จึงโปรด ฯ ให้ย้ายพิพิธภัณฑ์สถานมาตั้งในพระราชวังบวร ฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๐

ครั้นถึงรัชกาลที่ ๗ โปรด ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานสำหรับพระนครขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ ให้จัดเป็นพิพิธภัณฑ์สถาน และหอสมุดสำหรับพระนคร และตั้งราชบัณฑิตยสภาตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จนยุบเลิกราชบัณฑิตยสภาและโอนให้กรมศิลปากรดำเนินการต่อมาจนกระทั่งถึงเวลาปัจจุบันนี้

การจัดพิพิธภัณฑ์สถาน ในสมัยเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ นั้น ได้เปลี่ยนแปลงจากการจัดของอย่างรวม ๆ กัน เป็นจัดเฉพาะของที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และโบราณคดีของไทย โดยจัดเป็นพิพิธภัณฑ์สถาน

law was promulgated in the year B.E. 2469.

A change was made some years later and the National Museum was transferred to the Royal Fine Arts Department, to which it is still attached at present.

The National museum was completely reorganised in the year B. E. 2469. Antiques and objects of art were no longer collected at random but were selected solely for their value and connection with Thai history and archaeology, in order to establish a real National Musuem.

The methods used for selecting objects of art for the National Museum when it was first started in earnest are still in practice to this day. Objects of art are classed as follows :

1. Consideration is first given to the history of the art objects, which are divided in statues of Lord Buddha, moulded image, weapons, musical instruments, coins, etc.

2. If the history of the art object was important enough for it to be classed in the above categories, it was done so. For instance, statues and moulded images of Lord Buddha were divided into the following categories: pottery, earthenware, metalwares, stoneware and wood work.

3. After the art objects had been subdivided into the categories mentioned above, they were again classified according to the period they belonged to. Every object of art had to be classified according to its age, from the most ancient times up to the present. The different periods were classified into seven ages, starting from the Tharavadee period, then to the Srivichai period, the Lopburi period, the Chiengsaeng period, the Sukhodhaya period, the Ayudhya period and the Ratana Kosindr period.

แห่งชาตินี้ คือจัดตามหลักสำคัญ ๓ ประการดังต่อไปนี้

๑. ในชั้นต้นถือตามลักษณะเรื่องก่อน โดยแบ่งเป็นเรื่องพระพุทธรูป พระพิมพ์ เครื่องอาวุธ เครื่องดนตรี เงินตรา และฯลฯ

๒. ถ้าในเรื่องนั้น ๆ เป็นเรื่องใหญ่ที่จะแบ่งแยกชนิดของวัตถุได้ ก็แบ่งแยกชนิดของวัตถุออกไปอีก เช่น เรื่องพระพุทธรูปและพระพิมพ์ แบ่งออกเป็นเครื่องปั้น เครื่องดินเผา เครื่องโลหะ เครื่องหิน และเครื่องไม้ เป็นต้น

๓. เมื่อได้จัดแบ่งตามวิธีการสองข้อที่กล่าวข้างต้นนั้นแล้ว ก็จัดลำดับเป็นสมัยอีกชั้นหนึ่ง คือจัดลำดับเรียงตามอายุตั้งแต่เก่าที่สุดไปหาใหม่ที่สุด โดยจัดแบ่งสมัยออกเป็น ๗ สมัยด้วยกัน เริ่มตั้งแต่สมัยทวาราวดี สมัยศรีวิชัย สมัยลพบุรี สมัยเชียงแสน สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นลำดับมา

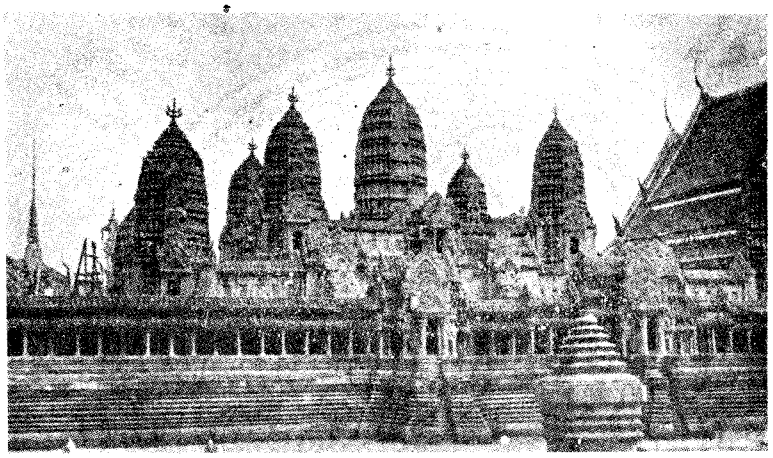

รูปจำลองนครวัด พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า ฯ ทรงโปรดให้สร้างขึ้นในบริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

A model of Angkor Wat built by King Chulalongkorn in the precincts of the Phra Sri Ratana Sasadaram Monastery (Temple of the Emerald Buddha).

Thailand is a Buddhist country and the people, therefore, follow Lord Buddha's five principal teachings very strictly. One: they do not commit sin; kill or torture living things; 2, they do not steal other people's property; 3, they do not commit adultery with other people's wives neither do they rape other people's daughters; 4, they do not lie so that such lie may damage any other person, and 5, the abstain from liquor and they have high culture.

Every Thai person has an equal status and there is no class division.

เรื่องแป้งแบบประเพณีไทยโบราณ ใช้นั่งกับพื้น
shioned Thai dressing-table. Persons using it had to sit on the floor.

They uphold the same law and they are united and peace-loving.

The position of a person depends on his living condition and can be separated into three grades:

1. Millionaires and well-to-do persons. 2. persons who are fairly well-to-do. and 3. labourers. All the people, however have good living conditions and all people are employed in some kind of work.

เครื่องสังคโลกไทย

เครื่องกาชนะสังคโลก เป็นของทำในประเทศไทยตั้งแต่ครั้งราชวงศ์พระร่วงยุคกรุงสุโขทัยสมัยสมเด็จพระเจ้าขุนรามคำแหง แผนกประจัตการค้าของไทยเวลาน

The Thai Sangkhaloke Porcelain

The Sankaloke porcelain has been manufactured in Thailand from the time of the Phra Ruang Dynasty in the Sukhodhaya Period. Excavations carried out in the present time in several places in the ancient capital of Sukhodhaya and in Amphur Sri

ขุดพบเตาสำหรับเผาถ้วยชามชนิดนี้หลายแห่งทั้งในเมืองสุโขทัยเก่าและที่อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ถ้าจะคำนวณ เวลาตั้งแต่แรกทำมาจนถึงปัจจุบันนี้ก็ประมาณ ๖๐๐ ปีเศษแล้ว นับว่าเป็นอุตสาหกรรมของไทยที่สำคัญอย่างหนึ่งในสมัยนั้น ถ้วยชามเหล่านี้

ชามสังคโลกชนิดเขียนสี
Sangkaloke porcelain of the coloured kind.

โถเบ็ญจรงค์ ลายน้ำทอง
A small covered receptacle of Bencharong ornamented with gold design.

Sachanalaya, Sukhodhaya province, have revealed pottery furnaces. If it were to be estimated when this kind of porcelain was first manufactured in this region up to the present, it would come to about 600 years. It can be considered as being one of the most important branches of Thai industry of that period. This kind of porcelain was not only sold in Thailand but was also exported to foreign countries. There is evidence that it had been sent for sale abroad as for as to the Philippines, and it was most likely also exported to Malaya and Java. The Sangkaloke porcelain is manufactured into plates and dishes, vases, and statuetes in the forms of lions and giants. This procelain was also glazed in white, yellowish white and green. Specimens of this kind of porcelain can be seen in the National Museum.

มิได้ทำจำหน่ายแต่เฉพาะภายในประเทศเท่านั้น ปรากฏว่าส่งออกไปขายยังต่างประเทศอีก เท่าที่ได้ตรวจพบหลักฐานในเวลานี้ มีที่เกาะฟิลิปปินส์แห่งหนึ่ง และบางทีอาจส่งไปขายยังแหลมมลายูและชวาอีกก็ได้ เครื่องสังคโลกเหล่านี้มีถ้วยชาม ขวดปักดอกไม้ ตุ๊กตาสิงห์และยักษ์ มีทั้งชนิดเคลือบน้ำยาสีขาวขาวอมเหลือง และเขียวไข่กาเป็นต้น ของเหล่านี้อยู่ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ.

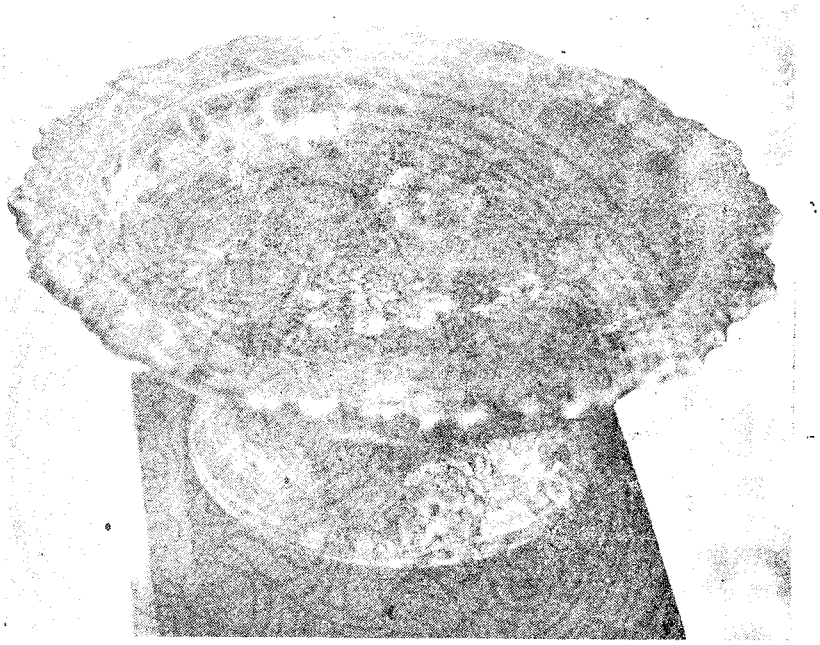

จานเชิงเบ็ญจรงค์
A Bencharong deep shaped dish.

ประวัติลายไทย

ลวดลายต่าง ๆ ที่มนุษย์ทั่วโลกคิดเขียนขึ้นในชั้นต้น เป็นเพียงลายเส้นตรง ๆ ขีดไปขีดมา

เมื่อมนุษย์มีความเจริญมากขึ้น จึงให้เป็นเส้นโค้งบ้าง วงกลมบ้าง นำมาติดต่อกัน บางทีก็ซ้อนกันบ้างสลับกันไปบ้าง

Thai Designs

According to what has been discovered by long and patient research, it appears that there have been Thai designs for a very long time, dating way back to ancient times. The oldest specimens found were very simple for the most part and they were discovered on ancient utensils and weapons made of iron or bronze. There were not Kranok or leaf and flower designs as were found in a later period. Some ancient pot-

โดยจัดเข้าให้เหมาะกับความงามที่นิยมกันในเวลานั้น ลายที่พบในเครื่องใช้ และเครื่องอาวุธที่ทำด้วยเหล็กและบรอนซ์ของมนุษย์ในยุคประวัติศาสตร์ตอนต้น ลวดลายของอินเดีย และของขอมโบราณ ก็เป็นเส้นโค้งและวงกลมง่าย ๆ ไม่มีกนกหรือใบไม้ดอกไม้ซ้อนกัน เครื่องดินเผาครั้งราชวงศ์จิว (ก่อนพุทธกาล ถึง พ.ศ. ๒๘๘) ซึ่งขุดพบในประเทศจีน ก็เป็นลายกนกหยาบ ๆ ซ้อ ๆ เหมือนกัน แม้ลายในชั้นสมัยกรุงสุโขทัย ก็มีลายที่เกิดจากเส้นโค้งง่าย ๆ อยู่มาก เช่น ลายที่พระแท่นมนังคศิลา (เฉพาะตัวกะดานหิน ส่วนฐานรองเป็นของสร้างขึ้นใหม่ในรัชกาลที่ ๖) และลายที่คอผนังวัดศรีชุม จังหวัดสุโขทัยเป็นต้น

เมื่อปัญญาแตกฉานมากขึ้นจึงได้นำเอาสิ่งของที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ เช่นใบไม้ดอกไม้หรือสัตว์ต่าง ๆ มาดัดแปลงปรุงแต่งให้เข้ากัน แล้วประกอบขึ้นเป็นลวดลายตามความคิดที่นิยมกันในสมัยหนึ่ง ๆ ในประเทศหรือชาติของตน สำหรับชาวยุโรป ชาวอียิปต์ และชาวอินเดียก็นิยมไปอีกอย่างหนึ่ง ไม่ยุติต้องกัน

ส่วนชาวไทยนิยมใช้ดอกบัว ใบผักกูด และใบผ้าย่านเทศมาผูกเป็นลวดลาย ถ้ามี

tery, dating back to the Rachawongse Chiew Period (579 before the Buddhist Era up to B.E. 288) which were discovered in China has the Kranok design but they were very crudely done. Even in the Krung Sukhodhaya Period there was a great amount of

There are many kinds of Thai designs. When any person has studied to the highest level, he is able to draw original designs.

ลายกนกไทยชนิด ๑

designs with simple curves, such as the designs to be seen on the Phra Thaen Manangkasila (especially on the stone tablet). The lower part was reconstructed in the reign of the Sixth King of the Chakri Dynasty and

สัตว์ประกอบก็มักจะเป็นจำพวกที่สวยงามหรือมิฉนั้นก็เป็นจำพวกสัตว์หิมพานต์ ดังเช่นตู้ลายรดน้ำที่เรียกกันว่า "ลายอาจารย์วัดเชิงหวาย" ซึ่งเอาสัตว์หิมพานต์มาแทรกกับลาย แต่วิธีผูกลายก็ดีและเขียนรูปสัตว์ก็ดี ดูให้เข้ากันกลมกลืนหาที่ติมิได้ กระบวนที่เขียนลายรดน้ำแล้วไม่ว่าทางความคิดและวิธีผูกลายตลอดจนกระทั่งฝีมือที่เขียนลวดลาย นับว่าลายไทยของเราได้รับความยกย่องว่างามที่สุด

ลายกนกซึ่งเป็นแม่ลายของไทยนั้นก็เกิดจากนำเอาสิ่งของตามธรรมชาติมาดัดแปลงขึ้น บางท่านว่าเกิดจากดอกบัวผ่าซีก บางท่านว่าเกิดจากรวงข้าว และบางท่านก็ว่าเกิดจากเปลวไฟ และลายกระหนกเปลวรวมอยู่ด้วย

ลายไทยเป็นศิลปของไทยอย่างหนึ่งรวมอยู่ในจำพวกวิจิตรศิลป์ วิธีผูกและเขียนลายเหล่านี้จะต้องเรียนกันเป็นเวลานานทีเดียวจึงจะใช้การได้ ในสมัยโบราณผู้ที่จะหัดเขียนลายไทย จะต้องไปฝากตัวอยู่กับครูนับเป็นเวลาตั้งสิบปี ครูจะหัดให้เขียนเริ่มตั้งแต่ลายกนกสามตัวไปจนถึงลายที่เรียกกันว่า กนกนารี ลายกนกนารีนี้เป็นลายกนกซ้อนกันหลายตัวซึ่งท่านผู้รู้บอกว่าคือ ลายหางนางกินนร

the designs were found on the wall of the Srichoom Monastery in Sukhodhaya province.

In a later period, the Thai people began to use the lotus flower and various kinds of leaves in their designs. They also introduced animals in them too, but most of these animals were taken from animals in the Himapan legends.

These Thai designs are a kind of national art of the highest standard. Learning how to make these designs takes a very long time before the artist can obtain any degree of efficiency. In ancient times, persons who wished to learn how to draw these designs, had to go and live with a teacher for a period of not less than ten years. The teacher would start his pupil on simple Kranok designs, and gradually teach him more difficult ones until he was able to draw intricate ones. When the teacher considered that his pupil was efficient, he taught him to make up his own designs. This was considered to be the highest standard of art in

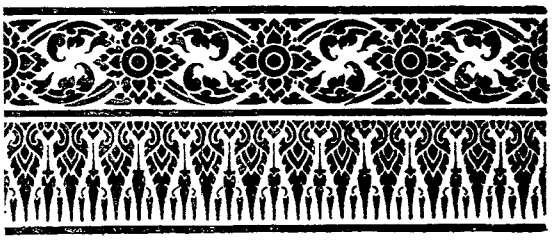

ลายช่อแทงท้องอีกชนิด ๑

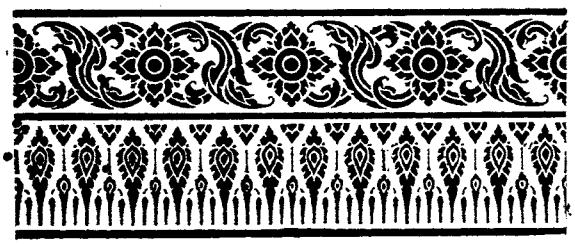

ลายช่อแทงท้องชนิด ๑

นั่นเอง เมื่อศิษย์เขียนลายกนกนารีได้งามพอใช้แล้ว ครูก็ต่อลายที่ยากขึ้นไปตามลำดับ จนเห็นว่าผู้เป็นศิษย์อ่อนอย่างที่เรียกว่า "คดได้วงตรงได้เส้น" แล้ว ครูจึงหัดให้คิดผูกลายขึ้นด้วยตนเอง การคิดผูกลายขึ้นด้วยตนเองนี้เป็นการเรียนชั้นสูงสุดของวิชาเขียนลายไทย เพราะศิษย์จะต้องใช้ปัญญาของตนเอง ประกอบกับความชำนาญในการเขียนคิดประดิษฐ์ลวดลายขึ้น ให้เหมาะกับสิ่งของที่จะบรรจุลายนั้นลงไป

ตำนานการฟ้อนรำ

อันประเพณีการฟ้อนรำ จะเป็นแต่สำหรับผีกหัด พวกที่ประกอบการหาเลี้ยงชีพด้วยรำเต้นเช่นโขนละครเท่านั้นหามิได้ แต่เดิมมาย่อมเป็นประเพณีสำหรับบุคคลทุกชั้นบรรดาศักดิ์ และมีที่ใช้ไปจนถึงการยุทธและการพิธีต่าง ๆ หลายอย่าง จะยกตัวอย่างแต่ประเพณีการฟ้อนรำ ที่มีมาในประเทศไทยของเรานี้ ดังเช่นในตำราคชศาสตร์ ซึ่งนับถือว่าเป็นวิชาชั้นสูงสำหรับการรณรงค์สงครามแต่โบราณ ใครหัดขี่ช้างชนก็ต้องหัดฟ้อนรำให้เป็นสง่าราศีด้วย แม้พระเจ้าแผ่นดินก็ต้องทรงผีกหัด มีตัวอย่างมาจนในรัชกาลที่ ๕ เมื่อพระบาทสม

the drawing of Thai designs, because the pupil had to draw on his imagination and had to possess no small skill to be able to make up and draw his own designs.

History of Thai Classical Dancing and Masked Dancing

In former times the art of dancing was not only to train persons who intended to take it up as a profession, but it was also considered part of the education and customary for persons of all ranks to be trained in, and classical dancing formed part of ceremonies and rites used in war and at all kinds of ceremonies. For example, in ancient

Thai classical dancing, in the posture of making love.

times, persons who learned how to ride elephants for combat purposes had also to be trained in classical dancing which was considered as giving them greater prestige. Up to the reign of the Fifth King of the Chakri

เด็จ ฯ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงศึกษาวิชาคชศาสตร์ต่อสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมพระยาบำราบปรปักษ์ ก็ได้ทรงหัดฟ้อนรำ ได้ยินว่าเคยทรงรำพระแสงขอบนคอช้างพระที่นั่ง เป็นพุทธบูชาเมื่อครั้งเสด็จพระพุทธบาทตามโบราณราชประ

Dynasty, all princes of the Royal Blood and heirs to the throne had to be trained in the art of dancing. When King Phra Chula Chom Klao learnt to ride an elephant from Chao Fa Krom Phya Bamrab Porapaksa, he was also taught the art of Thai classical dancing. It is related that he danced the Sword Dance on the neck of the Royal elephant, in worship of Lord Buddha, when he

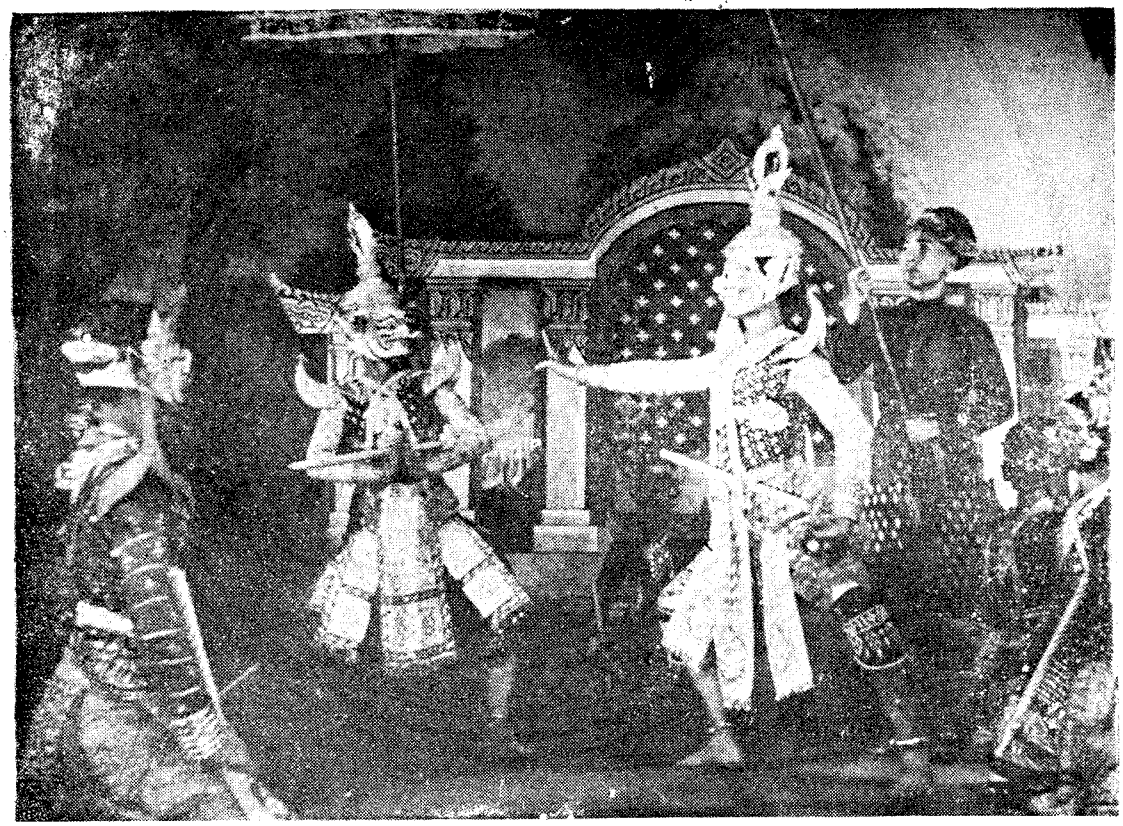

Masked dancing is an ancient Thai art. Persons must undergo a long and arduous training before they are able to perform in public.

เพณี เมื่อปีวอก พ.ศ. ๒๔๑๕ การฟ้อนรำในกระบวนยุทธอย่างอ่อน เช่นตักระบักกระบอง ก็เป็นวิชาที่เจ้านายต้องทรงฝึกหัดมาแต่ก่อน ส่วนกระบวนฟ้อนรำในการพิธี

was going to pay homage to the Sacred Foot-step of Lord Buddha, in accordance with the ancient Royal custom of those days. The tale fixes the date at the year B.E. 2415.

Other kinds of classical dancing, in addition to that performed in time of war

ยังมีตัวอย่างทางหัวเมืองมณฑลภาคพายัพถ้าเวลามีงานทำบุญให้ทานเป็นการใหญ่ ก็เป็นประเพณีที่เจ้านายตั้งแต่เจ้าผู้ครองนครลงมาที่จะฟ้อนรำ เป็นการแสดงโสมนัสศรัทธาในบุญทาน เจ้านายฝ่ายหญิงก็ย่อมหัดฟ้อนรำ เพื่อการพิธีบางอย่างจนทุกวันนี้ส่อให้เห็นว่าแต่โบราณย่อมถือว่า การฟ้อนรำเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษา ซึ่งสมควรจะผูกหัดเป็นสามัญทั่วทุกชั้นบรรดาศักดิ์สืบมา

การที่ผูกหัดคนแต่บางจำพวกให้ฟ้อนรำอาชีพ ดังเช่นเล่นระบำหรือรำละครนั้น คงเกิดแต่ประสงค์จะใคร่ดูกระบวนฟ้อนรำว่าจะงามได้ถึงที่สุดได้เพียงไร

เมื่อสามารถผูกหัดได้สมประสงค์ ก็เป็นที่ต้องตาติดใจคนทั้งหลาย จึงเกิดมีนักรำขึ้นเป็นพวกหนึ่งต่างหาก แต่ที่จริงวิชาฟ้อนรำก็มาแต่แบบแผนอันเดียวกับที่เป็นสามัญแก่คนทั้งหลายทุกชั้นบรรดาศักดิ์นั่นเอง

กระบวนฟ้อนรำที่ไทยเราใช้เป็นแบบแผนในประเทศนี้เป็นสองอย่าง อย่างหนึ่งเป็นกระบวนฟ้อนรำของประชาชนในพื้นเมือง

หนังใหญ่ เป็นมหรสพที่น่าดู นับวันแต่จะหมดไป ตัวหนัง สลักจากหนังวัวแผ่นใหญ่ทั้งตัว เป็นรูปคู่รูปเดี่ยว ผู้เชิดเต้นไปตามบทบาท, แสดงเวลากลางคืน

Big puppet show is a kind of theatrical show, the dolls being made of leather in different shapes with persons holding them by wooden handles and making them dance.

were provincial dances in the North-east region. When there was any important merit-making, it was the custom for members of ruling families, from the reigning prince himself, to take part in the classical dances as a sign of his fervour in the merit-making. Royal ladies had to learn Thai classical dancing to take part in some ceremonies and the custom is still practised to the present day. This indicates clearly that, in ancient

กระบวนรำอีกอย่างหนึ่ง เช่นที่ใช้ในการพิธีตลอดลงมา จนที่เล่นระบำและโขนละครนั้น ได้แบบอย่างมาแต่อินเดีย พวกพราหมณ์ที่เข้ามาเป็นครูบาอาจารย์ของชาวประเทศนี้แต่โบราณนำแบบแผนเข้ามาฝึกหัดให้ เพราะชาวอินเดียเขาถือว่าการฟ้อนรำเป็นของพระเป็นเจ้าได้ทรงคิดประดิษฐ์ขึ้นแล้วสั่งสอนให้ฟ้อนรำเพื่อเป็นสวัสดิมงคล ใครฟ้อนรำหรือให้มีการฟ้อนรำตามเทวบัญญัติก็ชื่อว่าจะได้รับประโยชน์และจะได้ไปสู่สุคติเป็นเบื้องหน้า

times, classical dancing was considered as being an essential part of the education of all persons, especially persons of royal blood or who belonged to the nobility, and all titled persons were expected to be thoroughly versed in Thai classical dancing so that they could take part in all ceremonies.

It is believed that the reason for training some classes of persons to become professional dancers was in order to have them perform for people to admire and to realise with what beauty and grace these dances could be executed if the dancers were thoroughly trained.

Thai classical dancing is divided into two kinds. One is dancing by the people in the provinces. This kind of dancing can be considered as being the most ancient form of Thai dancing.

Another kind of dancing is that which forms part of ceremonies and masked dancing. This latter style of dancing, called masked dances or khone, originally came from India and was introduced in Thailand by the Brahmins when they came to this country in ancient times. They taught it to the Thai people, because they believed that this kind of dancing was invented by God and this kind of dancing was considered to be essential as a good augury for all auspicious ceremonies.

เต้นรำเป็นนามเดียวกับ พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงประทานนามใหม่ว่า "ลีลาศ" ศัพท์นี้ได้ใช้กันมาจนบัจจุบัน

ลีลาศไม่ใช่ธรรมเนียมของไทย เป็นธรรมเนียมของชาวตะวันตก แผ่มาประเทศไทยโดย ๒ วิธี คือ ชาวยุโรปและนักศึกษาต่างประเทศ

ระยะที่มี "ลีลาศ" กันอย่างพากพูมในสมัย พระบาท สมเด็จ พระมงกุฎเกล้า ฯ โดย ทรง พระกรุณา มีขึ้น ในงานฤดูหนาว ข้าราชการ, พ่อค้า, สุภาพสตรีเกิดความนิยมเป็นล่ำสันขึ้นในสมัยนั้นมาก แล้วต่อเนื่องเรื่อยมาจนบัดนี้

รำวงเป็นประเพณีเก่า ราษฎรทางภาคอิสานถือเป็นการรื่นเริงเป็นนิจ ภาคกลางได้นำมาดัดแปลงเพียงเพิ่มเสียงร้องคลอดนตรีประกอบรำไปด้วย จึงครึกครื้นยิ่งขึ้น

สมัยสงครามมหาเอเชียบูรพา ทหารหนุ่มได้ยกกอง ไปตั้งบ้องกัน การโจมตีทางอากาศ ขณะปลอดภัย บรรดาทหาร ราษฎรหญิงชายในถิ่นนั้น พากันร่วมสนุกบำรุงขวัญในเวลาสงคราม

แต่รัฐบาล มองประโยชน์เหนือนั้นไปอีกอย่างหนึ่ง จึงส่งเสริมการรำวงมาด้วยดี จากนั้นการรำวงก็ได้รับความนิยมจากชนทุกชั้นมาจนทุกวันนี้

เมื่อประเทศไทยเปลี่ยนการปกครอง ใน พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ว ได้รับรองการประกวดนางงามของประเทศตามแบบของชาวตะวันตก ทุกปีจึงมีการประกวดความงามของหญิงไทยขึ้น ตั้งแต่นั้นมาจนบัดนี้ สุภาพสตรีผู้นี้เป็นนางงามของไทยใน พ.ศ. หนึ่ง

น.ส. อุษณีย์ ทองน้อย
เกิดปีจอ พ.ศ. ๒๔๓๗
ส่วนสูง ๑๕๖ ซ.ม. รอบอก ๗๖ ซ.ม. รอบเอว ๕๖ ซ.ม. รอบตะโพก ๘๑ ซ.ม. น้ำหนัก ๔๘ ก.ก.

พระพุทธปฏิมากรองค์สำคัญของไทยทุกรัชกาล

ชาติไทยนับถือพระพุทธศาสนา ตั้งแต่ประชาชนถึงพระมหากษัตริย์ต่างมีความเลื่อมใสศรัทธาสร้างพระพุทธรูปไว้เป็นที่สักการะบูชาสำหรับเคารพนบไหว้เป็นนิจสิน สร้างหล่อต่างๆกัน ,มีรูปลักษณะและปางต่างกันตามยุคสมัยในเวลานั้น สร้างหล่อด้วยวัตถุธาตุทราย, ปูน, หิน, หรือแกะจากหินแท่ง, หล่อด้วยทองเหลืองทองแดง, ทองสัมฤทธิ์, เงิน, นาค, ทอง, แก้ว, มรกต, สุดแต่ความศรัทธาและกำลังทรัพย์ ถวายเป็นพระประธานในพระอุโบสถ, วิหาร, หรือเคหะบ้านเรือนสำหรับบูชา

พระมหากษัตริย์ไทยเกือบทุกพระองค์ ทรงพระราชกุศลศรัทธาสร้างพระพุทธรูปเป็นพุทธบูชนียานุสสรณ์นำไปประดิษฐานในพระอารามหลวงสำคัญ ๆ และที่พระมหาราชวัง เพื่อสักการะในพระราชพิธีหลวงจนบัดนี้

เมื่อจะกล่าวถึงวรรณคดี โบราณคดี, ประวัติศาสตร์ ก็ต้องนำพระนามของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพองค์ปรีชาเมธีของประเทศไทยมาเป็นองค์ประธานเพื่อเป็นศิริมงคลกับคณะและเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระองค์ท่านไว้เป็นที่เคารพของอนุชนรุ่นหลังต่อไป

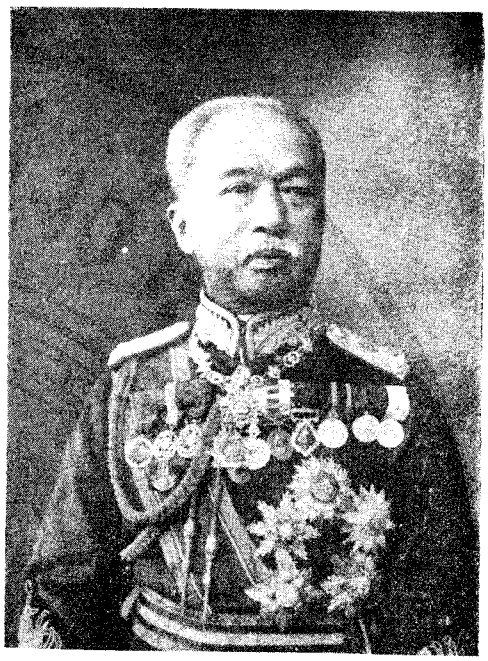

พลเอก สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ (พระองค์เจ้าดิสวรกุมาร ทรงประทานกำเหนิดนามสกุล ดิสกุล)

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยในรัชกาลที่ ๕ และ เสนาบดี กระทรวงมุรธาธร ในรัชกาลที่ ๖ นายกราชบัณฑิตยสภาในรัชกาลที่ ๗

คณะข้าพระพุทธเจ้าขอถือทรงพระอนุญาตประทานพระราชประวัติสังเขปแล้ว จึงขอเสนอผู้อ่านให้ได้รู้ความเป็นมาของเจ้านายผู้ใหญ่พระองค์ผู้ทรงคุณยิ่งใหญ่นี้บ้าง

พระองค์ประสูติเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ตรงกับแรม ๙ ค่ำ ปีจอ พุทธศักราช ๒๔๐๕

เป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๕๗ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่รัชกาลที่ ๔ กับเจ้าจอมมารดาชุบ

เมื่อพระชนมายุเจริญขึ้น ทรงศึกษาวิชาทหารในกรมทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ และดำรงตำแหน่งผู้บังคับการทหารมหาดเล็ก

ได้รับพระราชทานยศทหาร . เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๐ ดำรงยศร้อยตรีทหารราบ, พ.ศ. ๒๔๒๒ ดำรงยศเป็นร้อยโททหารม้า, พ.ศ. ๒๔๒๒ ร้อยเอกราชองค์รักษ์, พันตรี, พันโท, จน พ.ศ. ๒๔๓๑ เป็นพลตรี. พ.ศ. ๒๔๔๔ เป็นพลโท, พ.ศ. ๒๔๖๖ ดำรงพระยศเป็นพลเอก

ดำรงพระยศ มหาอำมาตย์เอก พ.ศ. ๒๔๕๔, มหาเสวกเอก พ.ศ. ๒๔๕๕, จางวางเอก พ.ศ. ๒๔๕๖, และนายทหารพิเศษกรมทหารรักษาวัง

ทรงดำรงตำแหน่งทหาร เป็นผู้บังคับการทหารมหาดเล็ก ร.อ. กรมกองแก้วจินดา, กรมแผนที่, ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก, อธิบดีกระทรวงธรรมการ, เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย, เสนาบดีกระทรวงมุรธาธร

ได้รับพระราชทานสถาปนา เป็นกรมหมื่น ดำรงราชานุภาพ พ.ศ. ๒๔๒๙ ใน พ.ศ. ๒๔๔๒ เลื่อนเป็นกรมหลวงในพระนามเดิม รัชกาลที่ ๖ ทรงสถาปนาเป็นกรมพระ รัชกาลที่ ๗ ทรงสถาปนาเป็น สมเด็จ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพอิสริยาภรณ์ดิเรกคุณาภรณ์ วิชิตินทรวโรปการ มโหฬารรัฐประสาสน์ บัยมหาราชวรานุสิสต์ ไพศาลราชกฤตยการีโบราณคดีปวัตติศาสตรโกศล คัมภีรนิพนธ์นิรุกติปฏิภาณราชบัณฑิตวิธานนิติสมัคศึกษาภิวัธนบัยวาทิขันติสัตยตรีสุจริตธาดาวิมลรัตน์บัญญาอาชุวาลัยพุทธาไตรสรนาทรพิเศษคุณาภรณ์ ธรรมมิกมหากบพิตร์ นาคนาม ทรงศักดินา ๓๕๐๐๐

ทรงประชวรพระหฤทัยอ่อนกำลัง สิ้นพระชนม์เมื่อเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา ๔๐ นาที วันพุธที่ ๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๒ ศิริพระชนม์ ๘๐ พระชันษา

พระองค์ได้มอบหมายวรรณกรรม, ประวัติศาสตร์, โบราณคดี, ประทานให้กับชาติ, ประชาชน, นักศึกษา, นักประพันธ์ไว้มาก

พระคุณยิ่งล้น คำซึ่งอ้างหลักฐานมาจากพระองค์ท่านทรงนิพนธ์แล้ว ย่อมมุ่งมั่นแน่นด้วยความเชื่อถือด้วยกันทั้งผู้รับ และผู้อ้าง ไม่แต่คนไทย ประเทศทั่วโลกต่างสรรเสริญพระเกียรติพระองค์ท่าน และนำพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพประดิษฐานไว้ในที่สูง เป็นการเผยเกียรติชาติไทยอย่างสูงสุด

คณะสมุดภูมิราชภักดิ์ น้อมเกล้าระลึกถึงพระองค์ท่านด้วยความจงรักภักดีสุดที่จะกล่าว

พระพุทธปฏิมากรองค์สำคัญหลายองค์ประดิษฐานอยู่ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

พระมหามณีรัตนปฏิมากร (พระแก้วมรกต) ประดิษฐานอยู่ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ประวัติและรูปพระแก้วมรกตพระองค์นี้ ได้กล่าวไว้ในภาค ๓ อันเป็นภาคสมบูรณ์ของวัฒนธรรมชาติแล้ว

พระพุทธพรรณีสร้างในรัชกาลพระจอมเกล้า ฯ ประดิษฐานในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

นอกจากพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแล้ว ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามยังมีพระพุทธรูปสำคัญอีกหลายองค์

สมัยพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างพระพุทธพรรณีขึ้นเมื่อปีขาล พ.ศ. ๒๓๗๓ ขณะทรงผนวชประทับอยู่วัดสมอราย องค์นี้ทรงบรรจุดวงพระชนม์พรรษา และพระสุพรรณบัฏเดิมต่อมาบรรจุพระบรมสารีริกธาตุขึ้นแรกประดิษฐานไว้ที่ตำหนักสำหรับนมัสการ

เมื่อเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ จึงเชิญไปตั้งในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก จากนั้นก็โปรดให้เชิญไปตั้งประดิษฐานบนฐานชุกชีพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามจนบัดนี้ พระพุทธรูปองค์นี้เป็นพระสมาธิหล่อกาหลั่ยทองทั้งองค์

สมัยศรีวิชัยปางปฐมเทศนา พระเจ้าสุริยวรมัน สร้างเมื่อ พ.ศ. ๑๕๙๖ ได้ขยายขึ้นมาจากปักษ์ใต้

พระพุทธรูปพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก พระพุทธรูปพระพุทธเลิศหล้านภาลัย สร้างในรัชกาลพระนั่งเกล้า ฯ ประดิษฐานอยู่ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ปลายปีขาล พ.ศ. ๒๓๘๕ หรือต้นปีเถาะ พ.ศ. ๒๓๘๖ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดให้สร้างพระพุทธรูป ๒ พระองค์ ขึ้น เชิญเสด็จประดิษฐานไว้ในอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม องค์อยู่ฝ่ายเหนือถวายพระนามว่า "พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก" ทรงพระราชอุทิศถวายสมเด็จพระอัยกาธิราชจักรพรรดินาถบพิตร, องค์อยู่ฝ่ายใต้ถวายพระนามว่า "พระพุทธเลิศหล้านภาลัย" ทรงพระราชอุทิศถวายสมเด็จพระชนกนาถธรรมิกราชบพิตร เลือกพระบรมสารีริกธาตุ บรรจุไว้ในพระพุทธรูปทั้ง ๒ องค์นั้น

เป็นพระพุทธรูปยืนทั้งสององค์ สูง ๖ ศอก แกนในหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ หุ้มด้วยทองคำหนักองค์ละ ๖๓ ชั่ง ๑๔ ตำลึง ทรงเครื่องต้นอย่างพระจักรพรรดิดังยาราชาวดีประดับด้วยแก้วเนาวรัตน์อันมีค่ายิ่ง

พระพุทธรูปสำคัญ ประดิษฐานอยู่ในพระบรมมหาราชวัง หลายองค์

พระพุทธบุษยรัตน์จักรพรรดิพิมลมณีชัย เป็นพระแก้วผลึกเพชรน้ำค้าง หรือบุษย์น้ำขาว เนื้อแก้วสนิทแน่นเป็นแท่งขนาดใหญ่ไม่มีที่ใด ๆ มีเหมือน ทรวดทรงงามยิ่ง วัดขนาดสูงแต่ที่สุดทับ เกษขึ้นไปจนสุด ปลาย พระจุฬาธาตุ ๑๒ นิ้ว ๒ กระเบียดอัษฎางค์ หน้าตักวัดแต่พระชาณุทั้งสอง ๙ นิ้ว ๔ กระเบียดอัษฎางค์วัดระหว่างพระปรุทั้งสอง ๖ นิ้ว ๔ กระเบียดอัษฎางค์ ระหว่างอังสกูฎ ๔ นิ้ว กับ ๗ กระเบียดอัษฎางค์ ประมาณพระเศียรแต่ปลายพระหนุถึงที่สุดปลายพระจุฬาธาตุ ๔ นิ้วกับ ๒ กระเบียดอัษฎางค์ พระภักตร์กว้างวัดในระหว่างพระกรรณทั้งสองข้าง ๒ นิ้วกับ ๒ กระเบียดอัษฎางค์

พระพุทธปฏิมาแก้วผลึกองค์นี้ ภูอันแก้วเดิมจะมาอย่างไร และผู้ใดเป็นผู้สร้าง ๆ ที่ไหนไม่ปรากฏ ทราบแต่มีผู้พาหนีภัยไปซ่อนไว้ในถ้ำเขาสัมป่อยนายอน แขวงเมืองนครจำปาศักดิ์ ข้างฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง พระเจ้าบรมวงศ์เธอสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงสันนิฐานว่าจะเป็นองค์เดียวกับพระแก้วขาว ความต่อมาพระแก้วขาวประดิษฐานอยู่ที่เมืองหริภุญชัยจนถึงแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าติโลกราช เมื่อ พ.ศ. ๒๐๑๑ จึงเชิญไปพร้อมกับพระแก้วมรกต เฉพาะพระแก้วขาวประดิษฐานอยู่ในเชียงใหม่นานถึง ๗๔ ปี

ครั้น พ.ศ. ๒๐๘๕ พระเจ้าไชยเชษฐา เจ้าผู้ครองเชียงใหม่เชิญพระแก้วมรกตพร้อมกับพระแก้วขาวพระองค์นี้ไปเมืองหลวงพระบาง

พร้อมกัน (๑. เรื่องละเอียดอยู่ในหน้าพระแก้วมรกต หน้าอักษร B นั้นแล้ว)

พ.ศ. ๒๑๐๗ พระเจ้าบุเรงนอง พระเจ้ากรุงหงษาวดีทรงมีอำนาจยิ่ง พระเจ้าไชยเชษฐาเห็นว่าจะตั้งอยู่ที่เมืองหลวงพระบางคงไม่พ้นภัยจากศึกพม่า จึงย้ายราชธานีมาตั้งที่เมืองเวียงจันท์ การย้ายนั้นปรากฏว่าได้เชิญแต่พระแก้วมรกต ส่วนพระแก้วขาวไม่ปรากฏว่าได้เชิญมาด้วย ทำนองว่าเมื่อเวลาฉุกเฉินมีผู้พาหนีแล้วนำไปซ่อนไว้ในถ้ำเขาส้มป่อย นานมาจนปลายสมัยกรุงเก่าเป็นราชธานี พรานทึงพรานเทิง ๒ คนไปยิงสัตว์ พบพระแก้วขาวอยู่ในถ้ำแต่สำคัญว่าเป็นเทวรูป จึงเล็นไหว้ตามวิสัยของพรานเนื่อง ๆ ภายหลังเกรงจะมีผู้พบและลักเอาไป จึงเอาเชือกผูกพระแก้วกับคันหน้าไม้แขวนห้อยมา แก้วตรงพระกรรณ์ข้างขวากะทบกับคันหน้าไม้ลิไปหน่อยหนึ่ง

ต่อมาเมื่อกรุงธนบุรีเป็นราชธานี เจ้าชัยกุมารเป็นเจ้านครจำปาศักดิ์ ทรงทราบข่าวเจ้าชัยกุมารให้คนไปว่ากล่าวจึงได้พระแก้วผลึกองค์นี้มา เห็นว่าเป็นพระพุทธปฏิมาวิเศษ จึงสร้างวิหารประดิษฐานไว้สักการะบูชา ข่าวนี้เงียบไปไม่ปรากฏถึงกรุงธนบุรี จนถึงรัชกาลที่ ๒ เจ้าหน้าถึงพิราลัย โปรดให้ข้าหลวงออกไปปลงศพเมื่อปีมะแม พ.ศ. ๒๓๕๔ ข้าหลวงเห็นพระแก้วขาวองค์นี้เข้า จึงบอกกับท้าวพระยาเมืองนครจำปาศักดิ์ว่านครจำปาศักดิ์เป็นชายแดนไม่ปลอดภัย ถ้ามีเหตุขึ้นของวิเศษจะเป็นอันตราย ท้าวพระยาเห็นด้วย จึงมีใบบอกเข้ามากราบบังคมทูลถวายพระพุทธปฏิมากรแก้ว

สมัยทราวาดี ปางปฐมเทศนา

ผลึกนั้น จึงโปรดให้แห่มีการสมโภชตามหัวเมืองรายทางจนมาถึงกรุงเทพฯ

ทรงพระกรุณาโปรดให้ช่างหลวงหาเนื้อแก้วผลึกมาเจียรนัยเป็นรูปปลายพระกรรณีติดอยู่ต่อกันเป็นเนื้อเดียว แล้วหล่อฐานด้วยทองสัมฤทธิ์หุ้มทองคำ และหุ้มทองคำที่พระเศียรดุนขึ้นเป็นเม็ดพระศก ต่อกับพระรัศมีดงยาราชาวดี ประดับเพชรใจกลางหน้าหลัง แล้วโปรดให้ทำฉัตร ๕ ชั้น ด้วยทองคำดงยาราชาวดีประดับพลอย และให้ทำสันถัดห้อยหน้าฐานทองคำดงยาประดับเพชรพลอย ขัญเชิญไปประดิษฐานในหอพระสุราลัยพิมาน ในพระที่นั่งไพศาลทักษิณ

ต่อมาถึงพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯรัชกาลที่ ๔ ทรงเปลี่ยนแปลงประดับพระองค์ด้วยเพชรพลอยขนาดใหญ่ ถ้วนแต่มีราคาเป็นอันมาก แล้วทำพิธีพุทธาภิเษกที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เมื่อปีระกา พ.ศ. ๒๔๐๔ นั้นมา

พระพุทธมณีรัตนปฏิมากร (พระแก้วมรกตน้อย) พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ทรงพระราชศรัทธาสร้างขึ้น ทรงทราบว่าประเทศรัสเซียมีแก้วมรกตอย่างดี จึงรับสั่งสมเด็จพระอนุชาธิราช เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ ซึ่งเสด็จทรงศึกษาอยู่ในราชสำนักพระเจ้ากรุงรัสเซียให้ทรงหาเมื่อหาได้แล้ว จึงโปรดให้ช่างทำหุ่นพระพุทธรูปขึ้น ส่งออกไปเป็นแบบ หาช่างแก้วอันมีฝีมือในประเทศรัสเซียจัดจำลองแบบนั้น สำเร็จส่งมาถึงกรุงเทพฯ เมื่อปีชาต พ.ศ. ๒๔๕๗

โปรดเกล้าฯให้มีการฉลองและทำพระราชพิธีพุทธาภิเษก เสร็จแล้วพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประชาชนมาทำสักการะบูชา ๓ วัน จึงเชิญประดิษฐานไว้ในพระบรมมหาราชวัง

พระพุทธบุษยรัตน (น้อย) หลวงกันพยุหบาตร์ ได้นำพระพุทธรูปแก้วบริสุทธิ์ หน้าตักขนาด ๓ หรือ ๔ นิ้ว ขึ้นทูลเกล้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ทรงพระดำริว่า มีพระพุทธลักษณะส่วนลัดดีเลิศ จึงโปรดให้ตกแต่งทำฐานเครื่องประดับด้วยทองคำเพชรพลอย ทรงถวายพระนามว่า พระพุทธบุษยรัตนน้อย สำหรับตั้งในงานพระราชพิธีน้อย แทนพระพุทธบุษยรัตน์

พระพุทธเพชรญาณ สมเด็จพระมหาสมณะเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรสถวาย ทรงโปรดให้ทำฐานและเครื่องประดับพระราชพิธี ถวายพระนามว่า พระพุทธเพชรญาณ

พระนิรันตราย

ทรงนั่งขัดสมาธิเพชร เมื่อปีมะโรง พ.ศ. ๒๓๙๙ กำนันอินกับนายยังผู้บุตร อยู่ในจังหวัดปราจีณบุรีพากันไปขุดมัน พบพระพุทธรูปหล่อด้วยทองคำเนื้อหก หนัก ๘ ตำลึง จึงนำมามอบไว้กับพระเกรียงไกรกระบวนยุทธปลัดเมืองฉะเชิงเทรา ปลัดเมือง นำขึ้นทูลเกล้าถวายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานเงิน ๘ ชั่งกับสองพ่อลูกนั้น

ภายหลังทรงจำลองพิมพ์เดียวกัน ด้วยทองเหลืองกาหลั่ยทอง ๑๘ องค์ เท่ากับจำนวนปีซึ่งเสด็จเสวยศิริราชสมบัติ ถวายพระนามว่าพระนิรันตราย แต่พระพุทธรูปนั้นยังไม่ทันได้กาหลั่ยทอง สมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตเสียก่อน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงให้กาหลั่ยทอง แล้วพระราชทานไปตามวัดพระสังฆราชธรรมยุติกนิกายตามพระราชประสงค์เดิม

พระพุทธนรสีห์ ประดิษฐาน ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

ตำนานพระพุทธนรสีห์ ก่อนจะประดิษฐานในพระที่นั่งอัมพรสถานนั้น พระเจ้าบรมวงศ์เธอสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เมื่อดำรงตำแหน่งเป็นเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย เสด็จไปตรวจราชการที่จังหวัดนครเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๑ ทรงพบพระพุทธรูปองค์นี้ มีพุทธลักษณะงาม หน้าตักกว้างศอกเศษเป็นฝีมือช่างเชียงแสน เดิมประดิษฐานรวมกับพระพุทธรูปหลายองค์ด้วยกันในวิหารหลวงวัดพระสิงห์ จึงตรัสขอเจ้าอินทรโรรสสุริยวงศ์ เมื่อยังเป็นอุปราชรั้งราชการเมืองเชียงใหม่ แล้วเชิญลงมาบูรณะปฏิสังขรณ์ไว้ทรงบูชา

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๒ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างวัดเบญจมบพิตร มีพระราชประสงค์ใคร่ได้ พระพุทธรูปโบราณมีลักษณะงาม มาประดิษฐานในการเปรียญ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงหา สมเด็จกรมพระยาพระองค์นี้จึงกราบทูลถึงพระพุทธรูปที่ได้มาจากเชียงใหม่ ทรงพอพระราชหฤทัย นำมาประดิษฐานไว้ ณ พลับพลาสวนดุสิต ถวายพระนามว่าพระพุทธนรสีห์

ครั้นการสร้างอุโบสถชั่วคราวถึงเวลาจะผูกพัทธสีมา ทรงพระราชดำริห์ว่าพระพุทธนรสีห์ เป็นพระพุทธที่ทรงรูปลักษณะงดงามมากจะหาสมอเหมือนได้ยาก จึงโปรดให้แห่มาและมีการสมโภช ๗ วัน ครั้นวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๔๒ จึงบรรจุพระสารีริกธาตุไว้ในพระศก

พระพุทธนรสีห์ ประดิษฐานอยู่ในอุโบสถชั่วคราวจน พ.ศ. ๒๔๔๔ การสร้างพระอุโบสถสำเร็จเรียบร้อย

จึงโปรดเกล้า ฯ ให้หล่อจำลองพระพุทธชินราช วัดพระศรีรัตนมหาธาตุเมืองพิษณุโลก เป็นพระประธานในอุโบสถวัดเบญจมบพิตร์แล้วจึงแห่นำพระพุทธนรสีห์มาประดิษฐานไว้ในพระที่นั่งอัมพรสถานพระราชวังดุสิตจนบัดนี้

พระชัยนวรรัตย

เจ้าแก้วเนาวรัฐ เจ้านครเชียงใหม่เมื่อครั้งดำรงยศเป็นอุปราชรั้งราชการนครเชียงใหม่

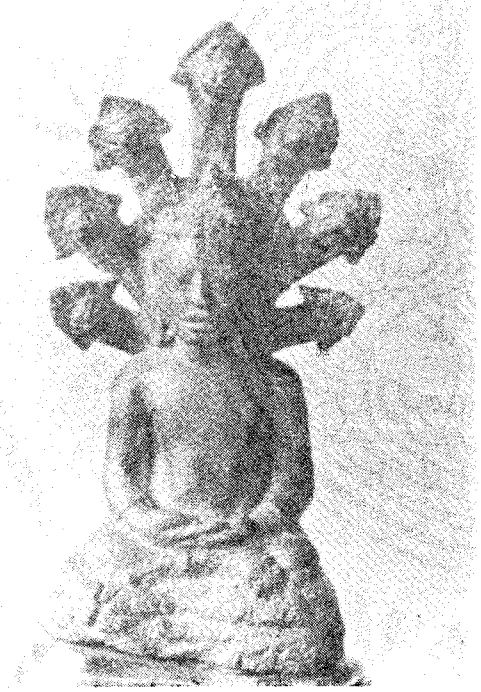

สมัยศรีวิชัยปางนาคปรก เมื่อ พ.ศ. ๑๓๐๐ กษัตริย์ครองกรุงศรีวิชัย ในสุมาตรามีอำนาจมาก แผ่อาณาเขตถึงแหลมมลายู

เชิญลงมาถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวใน พ.ศ. ๒๔๕๒

ลักษณะเป็นพระพุทธรูปนั่งขัดสมาธิเพชร มือถือตาลปัตร์แบบอย่างพระชัย ฝีมือช่างชาวลานนา (เชียงใหม่หรือเชียงแสน) หล่อมาแต่โบราณเป็นพระพุทธรูปที่แปลก หน้าตักกว้างศอกเศษ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า ฯ ทรงโปรดให้ทำตาลปัตร์ลงยาถวาย แล้วมีงานสมโภชน์นำไปประดิษฐานที่พระที่นั่งอัมพรสถาน

พระพุทธสิหิงค์ หุ้มทอง สมาธิประดิษฐานในพระที่นั่งพุทไธสวรรค์ พระบรมมหาราชวัง

ท้ายตำนานของพระพุทธสิหิงค์ปรากฏจากสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท ทรงพระราชดำริห์ว่าพระพุทธสิหิงค์เคยประดิษฐานอยู่ในกรุงศรีอยุธยา จึงได้โปรดเชิญลงมากรุงเทพ ฯ เมื่อปีเถาะ พ.ศ. ๒๓๓๘ ปรากฏตามตำนานมีว่า พระเจ้ากรุงลังกาองค์หนึ่งสร้างขึ้นไว้ พระเจ้านครศรีธรรมราชไปขอมา ถวายพระร่วง (รามราช) พระเจ้ากรุงสุโขทัย ๆ ทรงสักการะบูชามาหลายรัชกาล เมื่อพระสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ กรุงศรีอยุธยาได้เมืองสุโขทัยเป็นเมืองออกจึงเชิญมาไว้กรุงศรีอยุธ-

พระพุทธชินราช เป็นที่สักการะบูชาของพุทธศาสนิกชนอย่างยิ่งมาแต่เดิม จึงโปรดเพียงจำลองแบบหล่อไว้ในอุโบสถวัดเบญจมบพิตร์

ยา ประดิษฐานอยู่ไม่นาน พระมเหษีทูลขอให้พระยาญาณดิศผู้เป็นบุตรไปไว้ณเมืองกำแพงเพชร ต่อมาไม่ช้าพระยามหาพรหมเจ้าเมืองเชียงราย ยกทัพมาตีเมืองกำแพงเพชร ๆ สู้ไม่ได้ พระยามหาพรหมจึงขอพระพุทธสิหิงค์ไปไว้เมืองเชียงราย พระเจ้าแสนเมืองมาผู้เป็นหลานเกิดวิวาทกับพระยามหาพรหม พระเจ้าแสนเมืองมายกพลมาตีได้เมืองเชียงรายจึงเชิญพระพุทธสิหิงค์ลงมาพร้อมกับพระแก้วมรกตมาประดิษฐานไว้ในเมืองเชียงใหม่

จน พ.ศ. ๒๒๐๕ ปีขาล สมเด็จพระนารายณ์มหาราชเสด็จยกทัพไปตีเมืองเชียงใหม่ พระเจ้าเชียงใหม่สู้ไม่ได้ จึงเชิญพระพุทธสิหิงค์ลงมาประดิษฐานไว้ในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ เมืองพิษณุโลก ขนาดหน้าตัก ๕ ศอกคืบ ๗ นิ้ว จนถึงกรุงรัตนโกสินทร พระวิหารชำรุดซุดโซมไม่มีใครปฏิสังขรณ์

เมื่อปีฉลู พ.ศ. ๒๓๗๒ สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิพลเสพย์ โปรดให้เชิญลงมาประดิษฐานยังจตุรมุขด้านหลังในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศ เมื่อสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิพลเสพย์สิ้นพระชนม์แล้ว พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ ทรงผนวชอยู่ เสด็จมาครองวัดบวรนิเวศ มีพระประสงค์จะสร้างพระเจดียชนิดตรงนั้น จึงทูลขอพระบรมราชานุญาตแด่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงเชิญย้ายพระพุทธชินสีห์มาเป็นพระประธานในพระอุโบสถ แล้วรื้อมุขสร้างพระเจดีย์

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าทรงเคารพนับถือมาก ครั้งทรงพระผนวชอยู่ทรงโปรดให้กาหลั่ยพระรัศมีด้วยทองคำผึ้งพระเนตร ๆ กับผึ้งเพชรที่พระเนตรปิดทอง ทั้งพระองค์ในปีระกา พ.ศ. ๒๓๙๒

พระพุทธชินสีห์ประดิษฐานอยู่วัดพระบวรนิเวศวิหาร

พระพุทธรูปพระองค์นี้สร้างคราวเดียวกับพระพุทธชินราช เป็นพระพุทธรูปสำคัญองค์หนึ่งในหัวเมืองฝ่ายเหนือ ประดิษฐานอยู่ในพระวิหารวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ เมืองพิษณุโลก ขนาดหน้าตัก ๕ ศอกคืบ ๗ นิ้ว จนถึงกรุงรัตนโกสินทร พระวิหารชำรุดซุดโซมไม่มีใครปฏิสังขรณ์

เมื่อปีฉลู พ.ศ. ๒๓๗๒ สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิพลเสพย์ โปรดให้เชิญลงมาประดิษฐานยังจตุรมุขด้านหลังในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศ เมื่อสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิพลเสพย์สิ้นพระชนม์แล้ว พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ ทรงผนวชอยู่ เสด็จมาครองวัดบวรนิเวศ มีพระประสงค์จะสร้างพระเจดียชนิดตรงนั้น จึงทูลขอพระบรมราชานุญาตแด่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงเชิญย้ายพระพุทธชินสีห์มาเป็นพระประธานในพระอุโบสถ แล้วรื้อมุขสร้างพระเจดีย์

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าทรงเคารพนับถือมาก ครั้งทรงพระผนวชอยู่ทรงโปรดให้กาหลั่ยพระรัศมีด้วยทองคำผึ้งพระเนตร ๆ กับผึ้งเพชรที่พระเนตรปิดทอง ทั้งพระองค์ในปีระกา พ.ศ. ๒๓๙๒

ครั้นเสด็จเสวยราชสมบัติ โปรดให้แผ่ทองคำลงยาราชาวดีประดับพระรัศมี ถวายผ้าทรงสพักพาด ถวายฉัตรตาด ๙ ชั้น ต้นไม้เงิน ต้นไม้ทอง พ.ศ. ๒๓๙๘ โปรดให้หล่อฐานด้วยทองสัมฤทธิ์ปิดทองใหม่ทั้งฐานทั้งพระองค์ มีการสมโภชน์ ๕ วัน

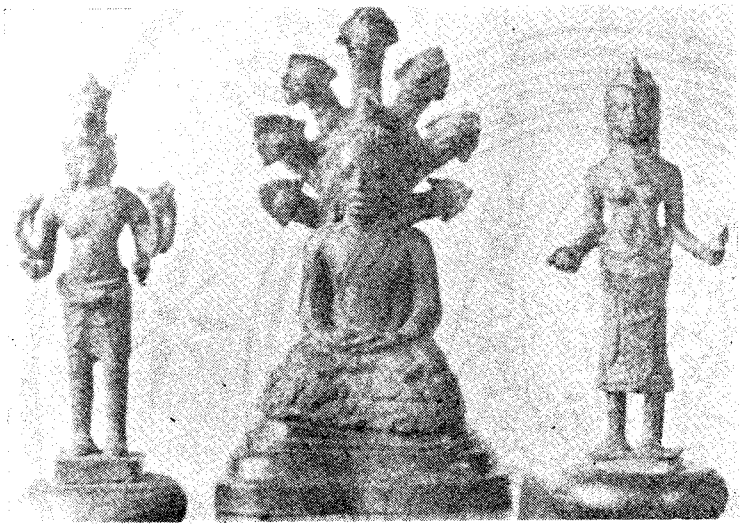

สมัยศรีวิชัยปางนาคปรกมีเทวรูปทั้งสองข้าง เทวรูปขวานารายณ์ องค์ซ้ายพระอุมา ศรีวิชัยมาสร้างไว้ที่เมืองไชยา เมื่อ พ.ศ. ๑๕๔๖ ครั้งสมัยพระเจ้าสุริยวรรมันที่ ๑

เมื่อเสด็จไปสมโภชน์พระพุทธชินราชที่จังหวัดพิษณุโลกแล้ว เสด็จกลับมาจึงสมโภชน์พระชินสีห์ด้วย กับถวายพระชำรงค์หยกสรวมนวพระองค์ฤๅษีซ้ายและถวายเงิน ๕๐ ชั่ง พระพุทธชินสีห์ประดิษฐานอยู่ณวัดบวรนิเวศน์ตลอดมา

พระศาสดา

เป็นพระพุทธรูปสร้างคราวเดียวกับพระพุทธชินสีห์พระพุทธชินราช กล่าวกันว่าเจ้าอธิการสงฆ์ เห็นว่าทิ้งตรำแดดฝน เพราะพระวิหารชำรุดมาก จึงเชิญมาประดิษฐานอยู่ที่วัดบางอ้อช้างแขวงจังหวัดนนทบุรี

ครั้งนั้นสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาพิชัยญาติปฏิสังขรณ์วัดประดู่คลองบางหลวง ขอเชิญพระศาสดาไปเป็นประธานในวัดนั้น ต่อมาพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้บูรณะวัดสระเกษ จึงเชิญมาประดิษฐานคู่กันกับพระอัฏฐารส ในพระวิหารที่สร้างใหม่ แต่เห็นว่ากระชั้นประดู่นักจึงงดไว้มิได้เชิญมา

ถึงรัชกาลที่ ๔ พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเห็นว่าพระศาสดาเป็นพระพุทธรูปในอารามหลวงเมืองพิษณุโลกมาแต่โบราณจึงเชิญประดิษฐานในพระอุโบสถวัดสุทัศน์เทพวราราม เมื่อเดือน ๕ แรม ๑๐ ค่ำ ปีฉลู พ.ศ. ๒๓๙๖

ต่อมาทรงเห็นว่า พระศาสดากับพระพุทธชินสีห์เคยประดิษฐานอยู่ในพระอารามเดียวกันณ เมืองพิษณุโลก จึงโปรดเกล้าให้สร้างวิหารขึ้นในวัดบวรนิเวศ แล้วเชิญพระศาสดามาจากวัดสุทัศน์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๐๖ มาประดิษฐานอยู่ที่วัดบวรนิเวศต่อมา

พระไสยา

พระเจ้าเข้านิพาน เป็นพระศิลาโบราณครั้งราชวงศ์พระร่วงครองกรุงสุโขทัย ยาวแต่พระบาทถึงพระจุฬา ๖ ศอกคืบ ๕ นิ้ว

เขมรคางคน ปางห้ามญาติ สร้างสมัยอู่ทอง

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า ฯ โปรดให้เชิญมาแต่เมืองสุโขทัยครั้งยังทรงผนวช ประดิษฐานพระอุโบสถเดียวกับพระศิลาดา เมื่อสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส สิ้นพระชนม์แล้วโปรดให้เชิญพระอัฐิบรรจุไว้ในฐานพระพุทธรูปพระองค์นี้

พระโต

เดิมประดิษฐานอยู่ที่วัดส่องคบเมืองเพชรบุรี ราษฎรเรียกกันว่า "พระโต" สมเด็จพระบรมราชเจ้า มหาศักดิ์พลเสพย์ โปรดให้เชิญมาเป็นพระประธานในวัดบวรนิเวศ แต่เมื่อเชิญมานั้น คงชำรุดหักพัง ไปมาก ได้มาเป็นส่วน ๆ จึงประกอบเข้าเป็นองค์ภายหลัง

พระพุทธรูปองค์นี้ เป็นพระพุทธรูปโบราณ หน้าตัก ๙ ศอก ๒๑ นิ้ว สังเกตตามพุทธลักษณะเข้าใจว่าเป็น พระพักตร์อ้วน

พระพุทธวชิรญาณ

พระพุทธวชิรญาณ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๙ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้สร้างขึ้น ทรงพระราชอุทิศถวาย สมเด็จพระบรมชนกนาถพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นพระยืนทรงเครื่องอย่างจักรพรรดิราช บีดทองเสร็จแล้วเชิญประดิษฐานด้วยกันกับพระพุทธปัญญาอัคคะ ในพระวิหารเก่าแล้วมีสมโภช ๓ วัน

พระพุทธปัญญาอัคคะ

พระพุทธปัญญาอัคคะ เป็นพระยืนคลุมจีวร

สองอังสา ประดิษฐานไว้เหนือที่บรรจุพระอังคาร ในพระวิหารเก่ง

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้สร้างขึ้น ทรงอุทิศถวาย สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ พระบรมอุปัชชายาจารย์

พระสมุทรนินนาท

พระสมุทรนินนาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๙ ครั้ง ทรง ผนวช เป็น สามเณร เป็นพระห้ามสมุทรหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ขัดเกลี้ยง ประดิษฐานไว้ที่พระบันหยาอันเป็นที่เสด็จประทับ

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ ถวายพระนามว่า "พระสมุทรนินนาท" เพราะเหตุที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าทรงหล่อพระพุทธรูปองค์นี้ด้วยทองกล่องซึ่งตกทับนายบำรุงราชบทมาลย์ เมื่อตามเสด็จทะเลในรัชกาลที่ ๔ ครั้นเสวยราชสมบัติ โปรดให้กาหลั่ยทอง และจำรึกข้อความไว้ที่ฐานพระพุทธองค์นี้

พระพุทธรูปต่าง ๆ ที่ประดิษฐานในวัดพระเชตุพน

วัดพระเชตุพน พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงสร้างขึ้นเมื่อปีระกา พ.ศ. ๒๓๓๒ ทรงสร้างวัดโพธาราม (วัดพระเชตุพนปัจจุบัน) ให้เป็นพระอาราม ใหญ่สำหรับพระนคร ในรัชกาลที่ ๑ สร้างแต่อุโบสถ, พระวิหารทิศ, วิหารคด, พระระเบียง, พระอุโบสถ, ขณะนั้นยังสร้าง ไม่ให้ญ่โต ส่วนวิหารพระนอน, หอไตร, และสร้างกับพระอุโบสถที่สร้างใหญ่โตอยู่ปัจจุบันนี้ รัชกาลที่ ๓ ทรงสร้างขึ้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าทรงสร้าง ก็ได้เลือกหาพระพุทธรูปที่ทรงงามควรเป็นพระประธาน พบอยู่ที่วัดศาลาหน้า คือวัดสวรรค์เดียวนี้ จึงเชิญประดิษฐานเป็นพระประธานในอุโบสถวัดพระเชตุพน และโปรดเกล้าฯ หาพระพุทธรูปหล่อจากหัวเมืองที่ชุดโชมมาปฏิสังขรณ์ได้ ๑๒๔๘ องค์ และเลือกพระพุทธลักษณะงาม ประดิษฐานเป็นพระประธานตามพระวิหารทิศ ส่วนอุโบสถเก่าได้เปลี่ยนแปลงเป็นการเปรียญ นอกนั้นตั้งเป็นพระระเบียงบ้าง

พระพุทธรูปองค์สำคัญที่มีอยู่ในวัดพระเชตุพนเข้าใจว่ารัชกาลที่ ๔ ถวายนามไว้ทั้งนั้น เว้นแต่พระโลกนาถ มีพระนามมาแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา กับพระพุทธเทวปฏิมากร ถวายนามในสมัยรัชกาลที่ ๑

พระพุทธรูปองค์สำคัญที่ประดิษฐานอยู่ในวัดพระเชตุพน มีหลายองค์ด้วยกันคือ –

พระพุทธรูปทรงเครื่อง สร้างที่นครวัด เมื่อ พ.ศ. ๑๕๘๔

พระพุทธโลกนาถ

พระพุทธโลกนาถ ราชมหาสมมตวงศ์องค์อนันตญาณสัพพัญญู สยัมภูพุทธบพิตร ประดิษฐาน เป็น พระประธาน ในพระวิหารทิศตวันออกด้านหลัง

ดังนี้เชิญมาแต่วัดพระศรีสรรเพชญกรุงศรีอยุธยาเป็นพระยืนสูง ๒๐ ศอก

พระพุทธเทวปฏิมากร

พระพุทธเทวปฏิมากร ปางทรงนั่งสมาธิ หน้าตัก ๕ ศอกคืบ ๔ นิ้ว เป็นพระประธานอยู่ในอุโบสถ เดิมเป็นพระประธานอยู่ในวัดศาลาสี่หน้าจังหวัดธนบุรี

พระพุทธศาสดา

พระพุทธศาสดามหากรุณาธิคุณ สุนทรธรรมทาน บุราณสุคตบพิตร ปางมารวิชัย หน้าตัก ๔ ศอก เป็นพระประธานอยู่ในอุโบสถเดิม คือการเปรียญปัจจุบัน

พระพุทธชินราช

พระพุทธชินราช วโรภาสธรรมจักร์ อัครปฐมเทศนานราสภบพิตร ปางเทศนาธรรมจักร์ ที่จริงเป็นปางมารวิชัย อาจเป็นด้วยประดิษฐานพระปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ ไว้ด้วย จึงเรียกเป็นปางเทศนาธรรมจักร์

เชิญมาแต่กรุงศรีอยุธยา หน้าตัก ๔ ศอก ๕ นิ้ว ประดิษฐานเป็นพระประธานอยู่ในพระวิหารทิศใต้ด้านหน้า

พระพุทธชินสีห์

พระพุทธชินสีห์ มุนินาถอุรคอาสนบัลลังก์ อุทธังทิศภาคนาคปรก ติลกบพิตร หน้าตัก ๓ ศอก ๔ นิ้ว เชิญมาแต่เมืองลพบุรี ประดิษฐานเป็นพระประธานในพระวิหารทิศตะวันตกด้านหน้า

พระพุทธปาลิไลย

พระพุทธปาลิไลย ภิรัตไตรวิเวกเอกจาริก สมาจาร วิมลญาณบพิตร เป็นพระพุทธรูปโปรดให้หล่อขึ้นใหม่ สูง ๘ ศอกคืบ ๕ นิ้ว ประดิษฐานเป็นพระประธานอยู่ในพระวิหารทิศเหนือมุขด้านหน้า

พระพุทธรูปองค์สำคัญที่ประดิษฐานอยู่ ณ วัดสุทัศน์เทพวราราม

พระศรีสากยมุนี เป็นพระหล่อด้วยโลหะ หน้าตัก ๓ วา ๑ คืบ ใหญ่กว่าพระรูปหล่อทั้งหลายที่ปรากฏในประเทศไทยในเวลานี้ เดิมเป็นพระประธานอยู่ในพระวิหารหลวงวัดมหาธาตุเมืองสุโขทัย หล่อในสมัยกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงครองกรุงสุโขทัย ต่อมาพระวิหารหักพัง พระบาทบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ดำรัสให้เชิญลงมากรุงเทพฯ มีเรื่องที่เชิญพระพุทธรูปองค์นี้ ซึ่งทรงพระราชวิจารณ์ดังนี้ "พระโองการรับสั่งให้สร้างวัดขึ้นกลางพระนคร ให้สูงเท่าวัดพนัญเชิง (อยู่ที่พระนครศรีอยุธยา) ให้พระพิเรนทรเทพ

ขึ้นไปรับพระใหญ่ ณ เมืองสุโขทัย ชลอเลื่อนลงมากรุงเทพ ฯ ประทับท่าสมโภช ๗ วัน ณ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ทรงเลื่อนชักตามทางสถลมารค พระโองการตรัสให้แต่งเครื่องนมัสการพระทุกหน้าวัง หน้าบ้านร้านตลาดจนถึงที่ • ประชวรอยู่แล้วแต่ทรงพระอุตสาหะเพิ่มบารมี เสด็จพระราชดำเนินตามกระบวน

ที่ไว้ ยังมิได้สร้างวิหาร วิหารสร้างขึ้นในรัชกาลที่ ๒ ปรากฏว่าบานประตูใหญ่ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงจำลักลายบานประตูอันวิจิตร์นั้น สลักภาพกับกรมหมื่นจิตร์ภักดี แต่จะสร้างในรัชกาลที่ ๒ ได้เพียงใดไม่ปรากฏ ปรากฏว่าวัดสุทัศน์เทพวราราม สร้างสำเร็จในรัชกาลที่ ๓

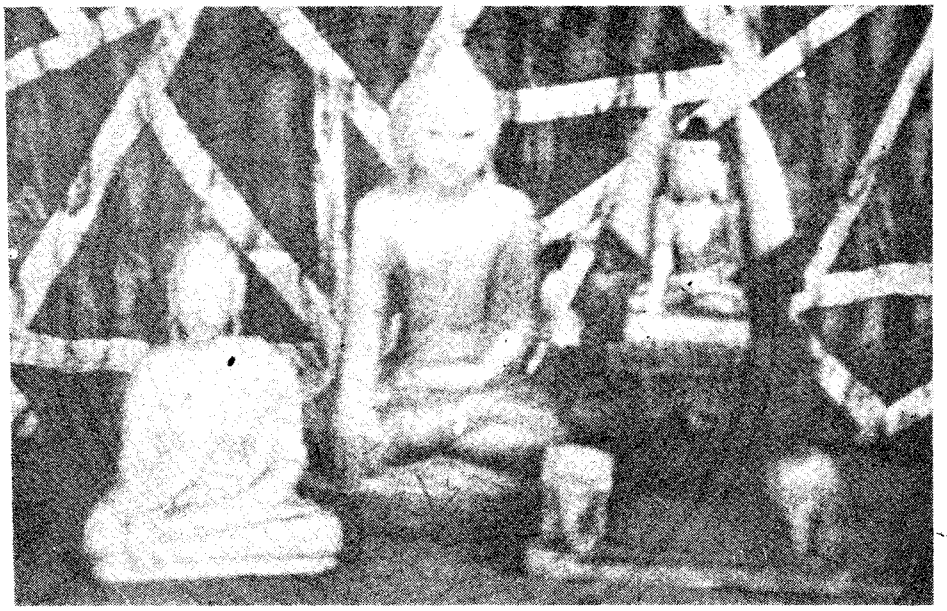

พระหินขาวสร้างในประเทศพะม่า ๒ – ๓
สร้างในประเทศอินเดีย ๑ หินเขียว

แห่ หาทรงฉลองพระบาทไม่ จนถึงพลับพลาเสด็จขึ้นเฉพลาด เจ้าพ้ากรมขุนกษัตราธิราชรับพระองค์ไว้ยกพระขึ้นที่แล้วเสด็จกลับ”

ในรัชกาลที่ ๑ เพียงเชิญพระพุทธรูปขึ้นตั้ง

พระพุทธตรีโลกเชฏฐ

พระพุทธตรีโลกเชฏฐ หน้าตักกว้าง ๑๐ ศอก ๘ นิ้ว • พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้กรมหมื่นฉลองศิริรักษ์หล่อขึ้นในรัชกาลที่ ๓ สำหรับพระประธานในอุโบสถ

วัดสุทัศน์

พระพุทธปฏิมากร ณ วัดอรุณราชวราราม

พระพุทธธรรมิศรราช

หล่อขึ้นในรัชกาลที่ ๒ เข้าใจกันว่าพระพักตร์เป็นผีพระหัตถ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงบั้นหุ่นเป็นพระประธานในวัดอรุณราชวรารามมาจนเวลาทุกวันนี้

พระพุทธนฤมิต

พระพุทธนฤมิต พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสร้างจำลองจากพระพุทธรูปฉลองพระองค์ในหอพระสุราลัยพิมาน โดยมีพระราชประสงค์จะเชิญไปประดิษฐานไว้ที่บุษบก แต่ยังหาได้เชิญไม่ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดรับสั่งให้เชิญไปประดิษฐานที่บุษบกหน้าพระอุโบสถวัดอรุณตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๘ พระพุทธนฤมิตองค์นี้ เป็นพระยืนทรงเครื่อง

พระพุทธสิหิงคปฏิมากร ณ วัดราชประดิษฐ์

มีตำนานปรากฏชัดว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสว่า พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเลื่อมใสในพระพุทธสิหิงค์มาก เมื่อทรงสร้างวัดราชประดิษฐ์ มีพระราชประสงค์ใคร่จะเชิญพระพุทธสิหิงค์ไปประดิษฐานเป็นพระประธาน แต่ทรงเห็นว่า พระพุทธสิหิงค์ประดิษฐานอยู่ในพระที่นั่งพุทไธสวรรค์ บนพระที่นั่งในพระราชวังแล้ว จึงโปรดเกล้าให้ถ่ายจำลองแบบแล้วหล่อใหม่กาหลั่ยทอง แล้วเชิญเสด็จเป็นพระประธานที่ในพระอุโบสถวัดราชประดิษฐ์จนทุกวันนี้

พระพุทธอนันตคุณอดุลยบพิตร ในวัดราชโอรส

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อดำรงพระอิสริยศเป็น "กรม" ครั้นทรงบูรณะวัดราชโอรส ขณะยังมีชื่อว่า วัดจอมทองรัชกาลที่ ๒

พระพุทธอังคีรส

พระพุทธรูปพระองค์นี้ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า ฯ ทรงให้สร้างขึ้น หน้าตัก ๒ ศอก ๖ นิ้ว เมื่อทรงสถาปนาวัดราชบพิธเป็นพระพุทธรูปกาหลั่ยทองทั้งพระองค์ เสร็จแล้วเมื่อวันพฤหัสบดี เดือน ๑๐ ขึ้น ๑๐ ค่ำ ปีวอก พ.ศ. ๒๔๑๕ ทรงโปรดให้แห่ไปประดิษฐานเป็นประธานในอุโบสถวัดราชบพิธ

พระอัฏฐารส ศรีสุคตศาสดาณบพิตร พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ทรงปฏิสังขรณ์วัดสระเกศ จึงโปรดให้เชิญพระอัฏฐารสพระองค์นี้ จากวิหารทองมาประดิษฐานไว้ เป็นพระพุทธรูปสูง ๕ วา ๑ ศอก ๑๐ นิ้ว เข้าใจว่าคงเป็นคราวเดียวกับ

สมเด็จพระบวรราชเจ้า มหาศักดิพลเสพย์ เชิญพระพุทธชินสีห์มาไว้วัดบวรนิเวศเมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๒ เพราะมาจากเมืองพิษณุโลกด้วยกัน กับวังหน้าทรงเชิญมาองค์หนึ่ง

พระพุทธชินราช ณวัดเบ็ญจมบพิตร์

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๒ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างวัดเบ็ญจมบพิตร์ ทรงพระราชดำริห์ว่า พระพุทธชินราชมีพุทธลักษณะงาม ควรที่จะเป็นพระประธานในพระอุโบสถอย่างยิ่ง แต่จะเชิญลงมาจากมณฑลฝ่ายเหนือ ประชาชนจะขาดพระพุทธบูชาที่เคารพ จึงโปรดให้ช่างจำลองถ่ายแบบพระพุทธชินราชใหม่ ได้เสด็จขึ้นไปสมโภชและทรงเททองพระปฏิมากรองค์นี้เมื่อเดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๔๔ แล้วเชิญมาตกแต่งที่โรงหล่อ (กรมบัญชาการทหารเรือเวลานี้)

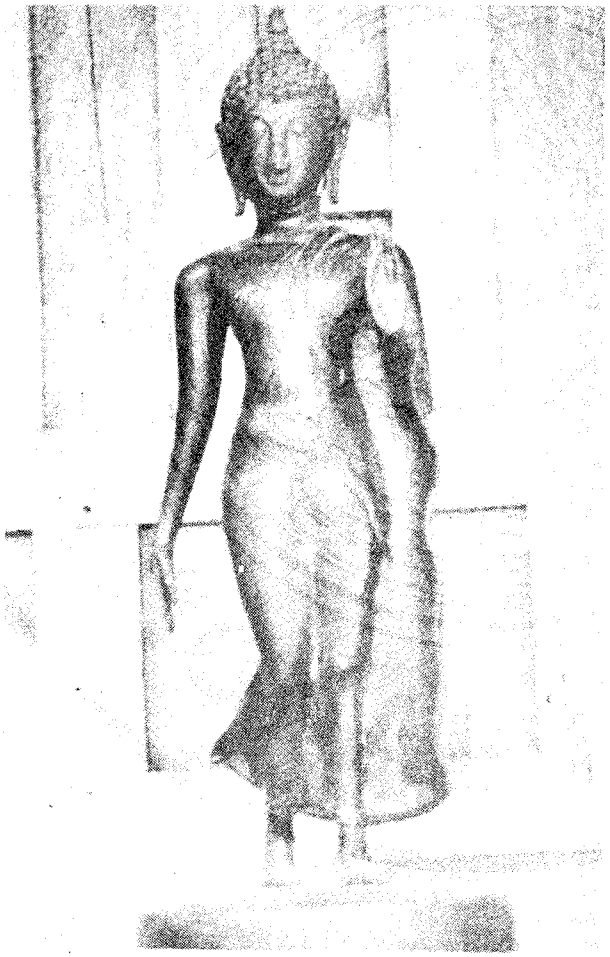

สุโขทัยสมัยต้น ปางรัาช

ครั้นวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. เดียวกัน โปรดให้แห่มาประดิษฐานที่พระอุโบสถวัดเบ็ญจมบพิตร์ ทรงถวายสายสพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ นพรัตน์ราชวราภรณ์ เป็นพุทธบูชาและมีการสมโภช ๓ วัน

พระหริภุญชัยโพธิสัตว์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสร้างวัดเบ็ญจมบพิตร์ ทรงพระราชดำริห์หาพระพุทธรูปมาเป็นพระประธานในอุโบสถ จึงโปรดให้เชิญพระหริภุญชัยจากวัดเจดีย์หลวง จังหวัดลำพูน หน้าตักกว้างศอกเศษหล่ออย่างทรงเครื่องแบบเหนือมาประดิษฐาน มีงานสมโภช ๓ วันพร้อมกับพระพุทธนรสิงห์น้อย, พระสักยสิงห์

พระสักยสิงห์

พระสักยสิงห์องค์นี้ เป็นพระพุทธรูป

โบราณเดิมประดิษฐานอยู่เมืองเชียงแสน เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวสร้างวัดเบญจมบพิตร์ โปรดให้เชิญมาแต่มณฑลพายัพหลายองค์ด้วยกัน ทรงเห็นพระพุทธรูปพระองค์นี้มีพุทธลักษณะงามยิ่ง ทรงถวายพระนามว่าพระศักยสิงห์ โปรดให้หล่อฐานเพิ่มขึ้นอีก ๓ มีงานสมโภช ๓ วัน ประดิษฐานอยู่ ณ วัดเบญจมบพิตร์

พระพุทธนรสีห์น้อย

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้จำลองแบบพระพุทธนรสีห์ หล่อแล้วถวายพระนามว่า พระพุทธนรสีห์น้อย ประดิษฐานไว้ในการเปรียญ (พระที่นั่งทรงธรรม) ใน พ.ศ. ๒๔๔๓ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๗ ย้ายไปประดิษฐานไว้ในวิหารสมเด็จ

พระพุทธตรัยรัตนนายก

สร้างในรัชกาลที่ ๓ แบบอย่างพระเจ้าพนัญเชิงกรุงศรีอยุธยา พระพุทธรูปเป็นของหลวงทรงสร้าง ส่วนวิหารเป็นของเจ้าพระยานิกรบดีสร้างพร้อมกับสร้างกัลยาณมิตร

พระศาสดา ประดิษฐานณวัดสุวรรณาราม

พระพุทธลักษณะพระองค์นี้ เข้าใจว่าเป็นฝีมือเดียวกับพระศรีศากยมุนี •สันนิษฐานว่า คงเชิญมาแต่สุโขทัยในรัชกาลที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

พระพุทธพรรณี ณวัดราชาธิวาส

วัดราชาธิวาส พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ และทรงโปรดให้จำลองพระพุทธพรรณี ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงหล่อไว้ขึ้นใหม่อีกองค์หนึ่ง ถวายพระนามเดียวกัน ตั้งพระราชพิธีหล่อที่วัดราชาธิวาส ทำพุทธาภิเษกที่วัดพระศรีรัตนศาสดารามเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ ยังไม่ทันได้เชิญไปประดิษฐาน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จสวรรคตเสียก่อน เมื่อเชิญภาพชุมพระอุโบสถเสร็จแล้ว

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ จึงอัญเชิญไปประดิษฐานไว้ในอุโบสถวัดราชาธิวาส ตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระบรมชนกนาถรัชกาลที่ ๕ จนบัดนี้

พระทศพลญาณ ณวัดบรมนิวาส

พระทศพลญาณ ปางมารวิชัย ประดิษฐานเป็นพระประธานในพระอุโบสถวัดบรมนิวาส เชิญมาจากเมืองพิษณุโลก

พระสิทธานาถ ณวัดพิชัยญาติ

เชิญมาจากเมืองพิษณุโลกพร้อมกับพระทศพลญาณ พระพุทธปฏิมากรทั้ง ๒ พระองค์

(•. คำสันนิษฐานของพระเจ้าบรมวงศ์เธอสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ)

พระบัวเข็ม รูปที่ ๑ สร้างมาแต่ประเทศอินเดีย รูปที่ ๒ – ๔ – ๖ – ๕ สร้างมาแต่ประเทศพม่า
รูปที่ ๓ สร้างมาจากย่างกุ้งหริอมอญ บูชามีลาภดี

นี้ ทราบแต่เพียงมาจากเมืองพิษณุโลก จะเป็นวัดไหนไม่ทราบ จากคำสันนิษฐานของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ สมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ วิเคราะห์พุทธลักษณะว่า "เป็นฝีมือช่างครั้งกรุงสุโขทัย วัดสำคัญในเมืองพิษณุโลกซึ่งสร้างทันในสมัยนั้น, มีวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ, วัดวิหารทอง ๆ มีวิหาร ๒ หลังด้วยกัน, วัดราชประดิษฐาน, กับวัดจุฬามณี" ทรงคิดว่าพระพุทธรูปทั้ง ๒ พระองค์นี้ คงจะเชิญมาจากวัดใดวัดหนึ่ง

พระสุรภีพุทธพิมพ์ ประดิษฐานอยู่ณ วัดปรินายก

เป็นพระพุทธรูปแบบช่างสุโขทัย เจ้าพระยาบดินเดชาที่สมุหนายก อัญเชิญมาจากไหนไม่ปรากฏ เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงปฏิสังขรณ์วัดปรินายก ทรงพระดำริห์ว่าเป็นพระพุทธลักษณะงามมาก โปรดให้ประดิษฐานไว้เป็นพระประธานในอุโบสถ ถวายพระนามว่า พระสารภีพุทธพิมพ์ แต่เดิมเรียกกันมาว่า พระสารภี เป็นพระหล่อมีหน้าตักกว้าง ๓ ศอกคืบ ๔ นิ้ว

พระเสรฐตมมุนี ณวัดราชนัดดา

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๓ โปรดให้ขุดแร่ทองแดงที่อำเภอจันทึก แขวงจังหวัดนครราชสีมา ได้แร่เป็นเนื้อทองแดงมามาก ทรงพระราชประสงค์ใช้ทองแดงนั้นหล่อพระพุทธรูปบำรุงพระพุทธศาสนาก่อน

ขณะนั้นทรงสร้างวัดราชนัดดา กับวัดเฉลิมพระเกียรติ์ วัดเฉลิมพระเกียรติ์ มีพระพุทธมหาโลกาวินันท์ หล่อบีดทองปางมารวิชัย เป็นพระประธานในพระอุโบสถ พระเสรฐตมมุนี ทรงหล่อเป็นพระประธานวัดราชนัดดา เสร็จแล้วตกในเดือนอ้าย แรม ๑ ค่ำ ปีมะเมีย พ.ศ. ๒๓๙๙ โปรดให้ป่าวร้องบอกบุญราษฎร ให้มาช่วยกันชักลาก ประชาชนมีศรัทธามาโมทนาช่วยชักลากเป็นจำนวนมาก ต้องใช้เชือกลากถึง ๔ เส้น ครั้งนั้นเจ้าพระยายมราช บุนนาค เข้าช่วยบัญชาการชักลาก ซึ่งอยู่บนตะเฆ่ทองคำพระ กับนายงานตำรวจและทนายอีก ๒ คน

เมื่อชักถึงถนนเสาชิงช้า ตอนเลี้ยวออกกำแพงใหญ่ จึงหยุดคัดตะเฆ่ออกให้พ้นคู เจ้าพระยายมราชลงจากตะเฆ่มาบัญชาให้พนักงานทำอยู่ยังมิทันขาด ราษฎรได้ยินมาต่อเป็นสำคัญว่าให้ลากก็ลากพร้อมกัน ตะเฆ่นั้นก็เลื่อนมาโดยเร็วเจ้าพระยายมราช เป็นคนชราอายุ ๗๐ ปี จะโดดขึ้นตะเฆ่ไม่ทัน จึงหลบมาข้างถนน ตะเฆ่กระทบต้นลงทับขาข้าง ๑ ขาดแค่ตะโพก ทนาย ๒ คนเข้าช่วยตะเฆ่ก็ทับทนายทั้ง ๒ คนนั้น เจ้าพระยายมราชกับทนายคนหนึ่งตายทันที อีกคนหนึ่งอยู่ได้เดือนเศษจึงตาย

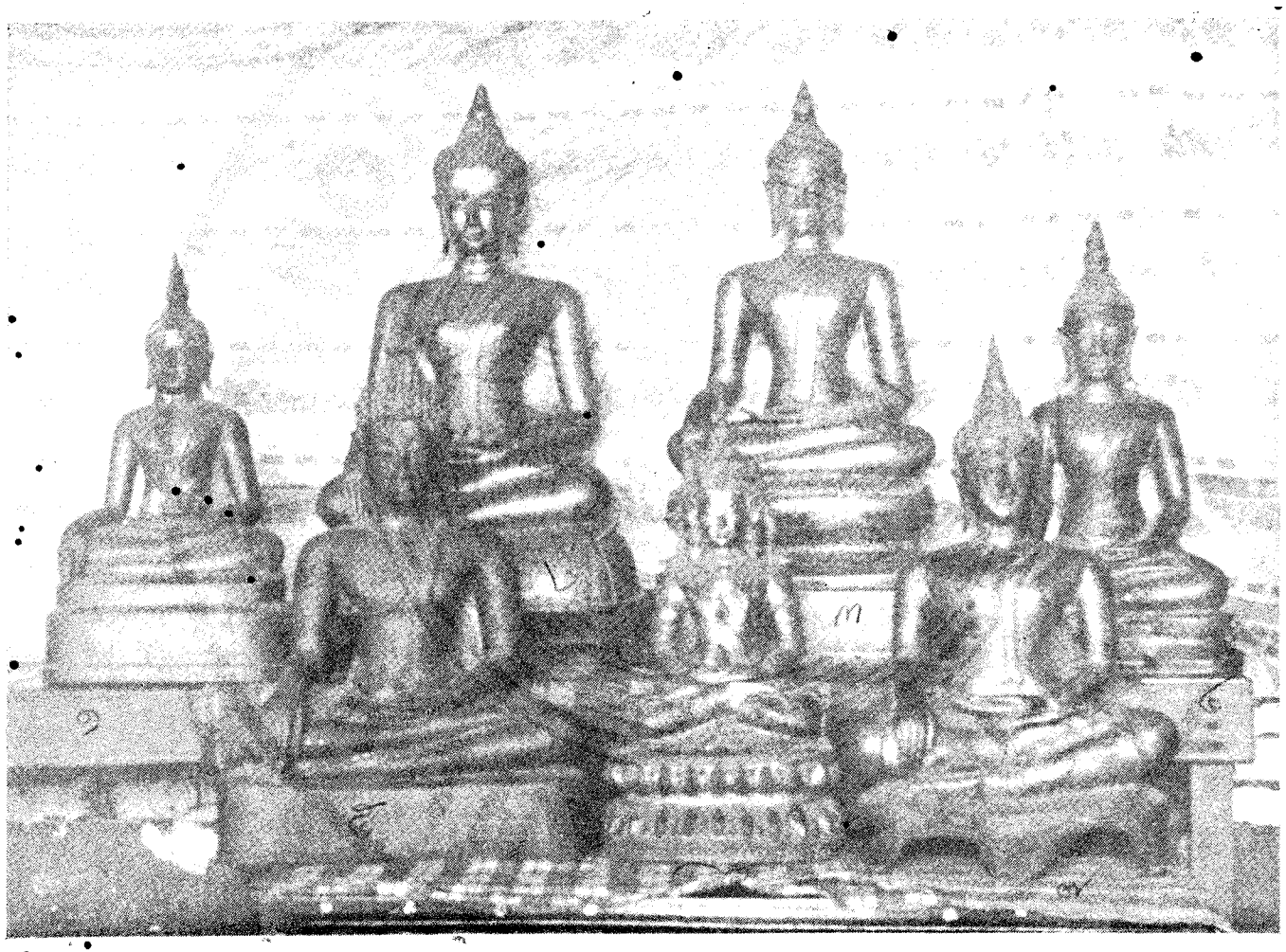

รูปที่ ๑ เชียงแสน รูปที่ ๒ ต้นเชียงราก รูปที่ ๓ ปลายเชียงแสน รูปที่ ๔ อู่ทอง
รูปที่ ๕ สุโขทัยสมัยปลาย รูปที่ ๖ นครวัตร์

พระสิงห์ วัดพระปฐมเจดีย

หล่อจำลองจากพระสิงห์ ในพระที่นั่งพุทไธสวรรค์ในพระบรมมหาราชวัง พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงให้หล่อขึ้นและขยายให้ขนาดใหญ่ออกไปกว่าพระสิงห์เดิม เป็นหน้าตักกว้าง ๒ ศอก ๑๐ นิ้ว แล้วรับสั่งให้แห่ประดิษฐานไว้ที่ซุ้มจรนำ ณพระปฐมเจดีย์มาจนเดี๋ยวนี้

พระร่วงโรจนฤทธิ์ ศรีอินทราทิตย์ ธรรโมภาส มหาวชิรำวุธราชบูชนียบพิตร์

พระร่วงโรจนฤทธิ์ เป็นพระยันห้ามสมุทร พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ เมื่อดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระยุพราช ได้เสด็จไปมณฑลฝ่ายเหนือใน พ.ศ. ๒๔๕๒ พบพระเศียร, พระบาท, พระหัตถ์พระพุทธรูปองค์ใหญ่ฝังจมดินยังดีอยู่ ในพุนวิหารในเมืองศรีสัชนาลัย โปรดให้เชิญลงมากรุงเทพฯ ครั้นเสด็จเถลิงราชสมบัติ โปรดให้ช่างกรมศิลปากรทำรูปหุ่นขึ้นผึงปฏิสังขรณ์ขึ้นเต็มพระองค์ ตั้งการพิธีหล่อที่วัดพระเชตุพน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖ แล้วเชิญไปประดิษฐาน ในซุ้มพระวิหารทิศตรงบันไดใหญ่ทองค์พระปฐมเจดีย์ ทรงถวายพระนามตามที่กล่าวมาแล้ว

พระพุทธตรัยรัตนนายก

ปรากฏในหนังสือพระราชพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐว่า สร้างก่อนกรุงศรีอยุธยา ๒๖ ปี ตรงกับปีชวด พ.ศ. ๑๘๖๗ ไม่ทราบแน่ว่าผู้ใดสร้าง

ตำนานพระพุทธรูปลานช้าง

พระพุทธรูปที่สร้างทางเขตลานช้าง นิยมเรียกกันว่า ผีมือดาวพุงขาว

พวกลานช้างมีความเชื่อถือว่า พระพุทธรูปสำคัญต้องมีผี คือเทวดารักษาทุกองค์ ถ้าผีไม่พอใจสิ่งใดแล้ว อาจบันดาลภยันตรายให้เกิดขึ้น ถ้าผีรักษาพระพุทธรูปพระองค์หนึ่งกับผีพระพุทธรูปอีกองค์หนึ่งเป็นอริกัน จะอยู่ใกล้กันไม่ได้ ภัยจะเกิดขึ้นเพราะผีวิวาทกัน

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก สร้างวัดพระศรีรัตนศาสดาราม โปรดให้เชิญพระแก้วมรกตมาประดิษฐานใน พ.ศ. ๒๓๒๗ และโปรดให้เชิญพระบาง อันเป็นพระสำคัญคู่เมืองหลวงพระบาง แล้วไปตกเป็นของพระเจ้าศรีสัตนาคนหุตอยู่ณเมืองเวียงจันท์ เมื่อเชิญพระแก้วมรกตมาก็ได้เชิญพระบางมาด้วย จะโปรดให้ประดิษฐานไว้ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

เจ้านันทเสนบุตรพระเจ้าลานช้าง กราบบังคมทูลว่า ผีรักษาพระแก้วกับผีรักษาพระบางเป็นอริกัน พระพุทธรูป ๒ องค์ควรแยกไว้เสียให้ห่าง อยู่ใกล้กันไม่ได้จะเกิดภัยต่าง ๆ จึงโปรดให้ส่งพระบางคืนไปเมืองเวียงจันท์

พระพุทธรูปนาคปรก สร้างเมื่อสมัยพระร่วงมหาราช พ.ศ. ๑๖๙๕
เป็นหินสีแดง

ในรัชกาลที่ ๓ เจ้าอนุเจ้านครเวียงจันท์เป็นขบถ สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิพลเสพย์เสด็จเป็นจอมพลขึ้นไปปราบ พวกชาวเวียงจันท์พาพระบางหนีไป ได้พระพุทธรูปองค์อื่น ๆ แต่ไม่เชิญลงมากรุงเทพ ฯ ครั้นเจ้าพระยาบดินเดชายกพลไปติดตามเจ้าอนุครั้งหลัง ได้พระบาง พระแซกคำ พระฉันสมอ เชิญลงมากรุงเทพ ฯ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงรังเกียจตามคติที่ถือกันมาแต่ก่อน จึงเชิญไปประดิษฐานตามพระอารามนอกพระนคร ถึงรัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปรารภอยากได้พระประธานมาประดิษฐานณวัดบวรสถานสุทธาวาสในพระราชวัง ทรงทราบว่า "พระเสริม" อยู่ที่เมืองหนองคาย จึงให้เชิญลงมา ในครั้งนั้นพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างวัดปทุมวันและวัดอื่น ๆ โปรดให้หาพระโบราณทางแขวงลานช้างได้อีกหลายองค์ แต่คนทั้งหลายกล่าวตังรังเกียจตามชาวถานนาอยู่เสมอ จึงได้แยกย้ายไปประดิษฐานตามพระอารามต่าง ๆ โดยมากเป็นพระอารามนอกพระนคร

พ.ศ. ๒๔๐๑ เกิดดาวหาง, ฝนแล้ง, ความป่วยไข้ชุกชุมต่อเนื่องกันถึง ๓ ปี พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดให้เชิญพระบางคืนไปไว้เวียงจันท์ดังแต่นั้นมา

พระพุทธรูปที่มาจากแขวงลานช้างที่ยังมีอยู่ทุกวันนี้ คือ

พระแซกคำวัดคฤหบดี

เป็นพระพุทธรูปขัดสมาธิเพชร หน้าตัก ๑๘ นิ้ว พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระยาราชมนตรี (ภู่) ไปตั้งเป็นพระประธานวัดคฤหบดี

พระฉันสมอณวัดอัปสรสวรรค์

พระพุทธรูปองค์นี้เป็นพระฉัน พระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานเจ้าจอมน้อย (สุหรานากง) ไปประดิษฐานไว้ที่วัดอัปสรสวรรค์

พระเสริมณวัดปทุมวัน

เดิมอยู่ในเมืองเวียงจันท์ เมื่อปราบขบถเวียงจันท์และจำต้องทำลายเมืองเวียงจันท์เสีย สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิพลเสพย์จอมทัพ โปรดให้เชิญพระเสริมมาไว้ที่วัดโพธิชัย แขวงเมืองหนองคาย ซึ่งตั้งขึ้นแทนเมืองเวียงจันท์ ถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้เชิญพระเสริมไปประดิษฐานในพระวิหารวัดประทุมวันจนเดี๋ยวนี้

พระใสณวัดปทุมวนาราม

พระพุทธรูปนี้เดิมอยู่วัดเดียวกับพระเสริม พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้เชิญมาจากเมืองหนองคายเมื่อปีมะเมีย พ.ศ.

๒๔๐๑ ขณะนั้นประดิษฐานเป็นพระประธานอยู่ณวัดปทุมวนาราม

พระแสนเมืองมหาชัยณวัดปทุมวนาราม

พระพุทธรูปองค์นี้เชิญมาจากถ้ำแขวงเมืองมหาชัย คราวเดียวกับที่เชิญพระใสลงมา นำไปประดิษฐานไว้กับพระใสที่ในพระอุโบสถวัดปทุมวันด้วยกัน

พระแสนเมืองเชียงแตงณวัดหงส์รัตนาราม

เชิญมาแต่เมืองเชียงแตง เมื่อปีมะเมีย พ.ศ. ๒๔๐๑ ประดิษฐานไว้ในพระอุโบสถวัดหงส์รัตนาราม

พระอรุณณวัดอรุณราชวราราม

พระอรุณ เรียกกันตามสามัญว่าพระแจ้ง พระอรุณเชิญมาแต่เมืองเวียงจันท์ เมื่อปีมะเมีย พ.ศ.๒๔๐๑ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้เชิญลงมา เหตุด้วยพระนามกับชื่อวัดตรงกัน จึงเชิญมาประดิษฐานไว้ในพระวิหารวัดนี้

พระพุทธรูปองค์นี้หล่อองค์พระ กับผ้าทรงที่ครองนั้น สีทองไม่เหมือนกัน มีขนาดหน้าตักศอกเศษ

พระพุทธรูปสำคัญ ๗ องค์ของเมืองพิษณุโลก

พระพุทธรูปสำคัญแต่เดิมประดิษฐานอยู่เมืองพิษณุโลกปรากฏมี ๗ องค์ด้วยกัน คือ – พระพุทธชินราช, พระพุทธชินสีห์, พระศาสดา, พระเหลือ, พระพุทธอัฏฐารสพระยืนองค์ใหญ่, พระทศพลญาณ, พระสิทธารถ,

พระพุทธชินราช, พระพุทธชินสีห์, พระศาสดา, พระเหลือ, ตำนานมีปรากฏอยู่ในหนังสือพงศาวดารเหนือ มีเรื่องย่อว่า เมื่อก่อน พ.ศ. ๑๕๐๐ พระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎกครองเมืองเชียงแสนเป็นราชธานี พิจารณาในชั้นหลังได้ความว่าพระนามพระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎกนี้หรือที่ทรงอานุภาพเช่นเดียวกัน ในพงศาวดารเมืองเชียงรายและเชียงแสนหามิได้ เข้าใจว่าคงเป็นพระมหาธรรมราชาลิไทย ทรงปรากฏว่าเชี่ยวชาญทางอรรถพุทธบัญญัติ เมื่อทรงผนวชได้แต่งหนังสือเรื่องไตรภูมิสอบสวนพระไตรปิฎก พระองค์เป็นราชโอรสของพระเจ้าเลอไทย และเป็นราชนัดดาของพระเจ้ารามกำแหงมหาราช ครั้นเสวยราชแล้วทรงพระราชศรัทธาถึงทรงผนวช ทำให้เชื่อว่าพระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎกคงเป็นพระเดียวกับพระมหาธรรมราชาลิไทยองค์นี้ และยกทัพมาตีเมืองสวรรคโลก เจ้าผู้ครองเมืองสวรรคโลกสู้ไม่ได้จึงยอมเป็นไมตรี และยกพระราชธิดาถวายเป็นมเหษี พระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎกมีพระราชโอรส ๒ องค์ทรงพระนามว่าเจ้าไกรสรราชพระองค์หนึ่ง เจ้าชาติสารพระองค์หนึ่ง มีพระประสงค์จะสร้างเมืองพิษณุโลกประทานกุมารทั้ง ๒ พระองค์ และทรงพระราช

ศรัทธาหล่อพระพุทธรูป ๓ องค์ จึงประชุมช่างทั้งช่างชาวเชียงแสน, ชาวเมืองสวรรคโลก, สุโขทัย แล้วหล่อขึ้นเมื่อพฤหัสบดี เพ็ญเดือนสี่ ปีจอ พ.ศ. ๑๔๙๙ แต่หล่อครั้งนั้นทองเดินไม่สดวกหาสำเร็จไม่ เมื่อพฤหัสบดี เดือน ๘ ขึ้น ๖ ค่ำ ปีกุญ พ.ศ. ๑๕๐๐ จึงหล่อใหม่สำเร็จบริบูรณ์ เศษทองยังเหลืออยู่จึงหล่อพระพุทธรูปองค์น้อยอีก ๑ องค์ เรียกว่า "พระเหลือง" ประดิษฐานไว้ที่วัดศรีรัตนมหาธาตุเมืองพิษณุโลกทั้ง ๔ องค์

พระพุทธชินราช

หน้าตักกว้าง ๕ ศอกคืบ ๕ นิ้วเศษ ประดิษฐานอยู่ในพระวิหารใหญ่ ทิศตะวันตกอันเป็นด้านหน้าวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ผันพระภักตร์ต่อแม่น้ำ เป็นพระพุทธรูปสำคัญยิ่งองค์หนึ่ง

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสรรเสริญไว้ว่า "ก็แลพระพุทธชินราช พระพุทธชินสีห์ พระศาสดา ๓ พระองค์นี้ เป็นพระพุทธปฏิมากรดีล้ำเลิศ ประกอบด้วยพุทธลักษณะประเสริฐ มีฤทธิอันเทพยดาหากอภิบาลรักษา ย่อมเป็นที่สักการะบูชานับถือมาแต่โบราณ แม้พระเจ้ากรุงศรีอยุธยาเก่าที่ได้มีพระเดชานุภาพมโหฬารปรากฏมาในแผ่นดิน ก็นับถือทำรงกระทำสักการบูชามาหลายพระองค์ พระเจ้าแผ่นดินตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีก็รังนับถือบูชาตลอดมา ตามพระนามที่ปรากฏในพงศาวดารคือ

๑, สมเด็จพระราเมศวร ๒, สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ๓, สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ๔, สมเด็จพระบรมราชาหน่อพุทธางกูร ๕, สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช ๖, สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ๗, สมเด็จพระเอกาทศรถ ๘, สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ๙, สมเด็จพระเพทราชาธิราช ๑๐, พระเจ้าบรมโกษฐ ๑๑, พระเจ้ากรุงธนบุรี ๑๒, พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ๑๓, พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ๑๔, พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ๑๕, พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

วัดสำคัญต่าง ๆ ได้จำลองแบบพระพุทธรูปในเมืองพิษณุโลกเชิญมาประดิษฐานเป็นพระประธาน และเป็นพระประธานในงานพระราชพิธีต่าง ๆ มีหลายพระองค์ด้วยกัน

พระพุทธลักษณะกาลสมัย

พระพุทธรูปที่เราเห็นอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กับที่อื่น ๆ เฉพาะที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงธน, กรุงรัตนโกสินทร์ มักนิยมเรียกเป็นทางตัดว่า "พระพุทธรูปสมัยปัจจุบัน" ส่วนพระพุทธรูปครั้งยุค "กัมพูชา, กรุงรามัญ, สุมาตรา, กรุงพาราณสีเหนือขึ้นไป" นิยมเรียกกันว่า "สมัยโบราณ" ส่วนลักษณะรูปร่างอยู่ที่ฝีมือช่างปั้น, ช่างแกะ

ประเทศไทยสมัยราว พ.ศ. ๓๔๐๐ ยังไม่เป็น

ปีกแผ่นมีอิสระกับตน หัวเมืองต่าง ๆ ก็ไปรวมอยู่ในอำนาจของผู้ครองประเทศอีกชาติหนึ่ง ภาษาหนึ่ง หัวเมืองฝ่ายเหนือไปรวมอยู่กับกรุงรามัญ ฝ่ายใต้ไปรวมอยู่กับกรุงศรีวิชัย (สุมาตรา) หัวเมืองตะวันออกไปรวมกับเขมร ศิลปกรรมสาขาต่าง ๆ จึงหันเวียนไปตามลัทธิประเพณีความนิยมของกรุงนั้น ถ้าพิจารณาให้ถี่ถ้วน พอสังเกตุให้รู้บ้าง

๑. สมัยทวาราวดี – ที่กำลังกล่าวนี้ไม่ใช่กรุงเดียวกับพระเจ้าอู่ทองทรงสร้าง เป็นอีกนครหนึ่งที่ตั้งอยู่ใน จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสุพรรณเดียวนี้ ก่อนเวลาพระเจ้าอู่ทองทรงสร้างกรุงทวาราวดีถึง ๗๔๓ ปี แต่เรื่องเหมือนกัน โบราณวัตถุที่เก่าแก่ค้นพบมักทำด้วยศิลา มีรูปกลางและธรรมจักร์ สันนิฐานว่าคงสร้างขึ้นในสมัยพระศรีธรรมโศกราช ครั้งนั้นมีติไว้ว่า ถ้าแห่งใดไม่มีรูปพระพุทธเจ้าแห่งนั้น ต้องทำรูปกลาง และธรรมจักร์ไว้แทน ในคราวเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จไปประทานปฐมเทศนาที่มฤคทายวัน พระพุทธรูปที่ค้นพบที่ จ.ว. นครปฐม, ดงศรีมหาโพธิ์ จ.ว. ปราจีนบุรี, ราชบุรี, ไชยา, ลพบุรี มีพุทธลักษณะคล้ายกับพระพุทธรูปอินเดียสมัยคุปตะเมื่อประมาณ พ.ศ. ๘๖๐–๑๑๕๐ ซึ่งมีลักษณะข้มวดพระเกศโต พระนลาต (หน้าผาก) คดเคียว พระเนตรอูม ห่มจีวรแนบสนิทพระองค์ จนสามารถเห็นพระองค์และพระสงฆ์ จึงเรียกว่า

ดูพระพุทธรูปสมัย ทวาราวดี หน้า B..A 5

๒. สมัยศรีวิชัย– เมื่อ พ.ศ. ๑๒๐๐–๑๗๐๐ ศิลปของชาวศรีวิชัยรุ่งเรืองมาก จนแพร่หลายมาถึงแหลมมลายู, นครศรีธรรมราช, เมืองไชยา อาณาจักร์นี้ตั้งอยู่ทางทิศตวันตกของเมืองปาเลมบังในเกาะสุมาตรา ผู้มีอำนาจของชาวศรีวิชัยได้สร้างวัดพระธาตุเมืองไชยา พระพุทธรูปโพธิสัตว์ โดเกศวร ยังปรากฏอยู่

ดูพระพุทธรูปสมัยศรีวิชัย หน้า B.A. 3–8–11

๓. สมัยลพบุรี – เมื่อ ขอมยังไม่ได้สร้างเมืองนครขมเป็นราชธานี ในราว พ.ศ. ๑๔๓๒ ขอมมีอำนาจมาก ได้แผ่อิทธิพลมาถึงลำน้ำมูลและโคราชเดียวนี้ ปรากฏหลักฐานศิลาจารึกกับวัตถุโบราณอีกมาก ราว พ.ศ. ๑๕๕๐ จึงได้สร้างเมืองนครขมเป็นราชธานี ต่อมา พ. ศ. ๑๕๔๕–๑๕๙๒ ขอมสมัยพระเจ้าสุริยวรรมันที่ ๑ ได้แผ่อิทธิพลมาถึงเมืองละโว้ คือ ลพบุรี ปัจจุบัน

• ได้สร้างเทวสถาน และพุทธาวาส มีพระปรางค์ ๓ ยอด, วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ เมื่อนำพุทธลักษณะสมัยลพบุรีกับที่สร้างในกรุงกัมพูชา (เขมร) มาเทียบกัน และวัดจากอาสน์ถึงพระเกศของกรุงกัมพูชามีส่วนสูงกับส่วนกว้าง (นับหน้าตัก) เท่ากัน แต่สมัยลพบุรี ส่วนสูงยาวกว่าส่วนกว้าง ที่พระพักตร์ยังผิดกันอีก

ตรงคอนั้นเป็นสันออกมา จมูกโด่งยาว คางเป็นปมบ้าน มีรอยจุดทับริเวณหน้าระหว่างคิ้วทั้งสอง ใหญ่กว้างคล้ายฝ่ามือ มีลายคล้ายมงกุฎเทวรูป

พระพุทธรูปสมัยลพบุรี ได้แพร่หลายจนถึงเมืองสุโขทัย (วัดพระพายหลวง) เมืองลำพูน (วัดกู่กุด) และเขาจอมทอง เมืองเชียงใหม่ เป็นแบบที่เรียกว่า พระละโว้ จนเวลาล่วง

ดูพระพุทธรูปนาคปรก สมัยพระร่วงมหาราช หน้า B.A. 23

๔. สมัยเชียงแสนเก่า – เป็นพระพุทธรูปของไทยรุ่นเก่าแก่สำคัญที่สุด และมีลักษณะดีกว่าเมืองอื่น ๆ โดยมากนั่งขัดสมาธิเพชร มีดอกบัวรอง อกนูน พระองค์อวบอ้วน พระภักตร์สั้น คิ้วโค้ง จมูกงุ้ม ปากเล็ก คางเป็นปมเส้นพระเกศใหญ่ ไม่มีไรพระศก ชายจีวรสั้น แบบเดิมเป็นแบบเดียวกับอินเดีย ครั้งราชวงศ์ปาละปกครองมคธ พ.ศ. ๑๒๗๓—๑๗๔๐ ได้แพร่หลายในชวาและพม่ามาก

พระพุทธรูปสมัยเชียงแสนเก่า กับพระพุทธรูปเมืองนครศรีธรรมราชคล้ายกันมาก สันนิษฐานว่าอาจเป็นเพราะสมัยปาละวงศ์ศิลปได้แพร่ไปทั้งเหนือและใต้

ดูพระพุทธรูป เลข ๑ เชียงแสน หน้า B.A. 21

๕. สมัยเชียงแสนรุ่นปลาย–ไม่ผิดเพี้ยนไปจากสมัยเชียงแสนเก่ามากนัก นอกจากแก้ไขให้เหมือนแบบสุโขทัย กับเลิกทำพระนั่งขัดสมาธิเพชร เป็นนั่งขัดสมาธิชั้นเดียว มีศีรษะเป็นเปลว และชายจีวรยาว

ดูพระพุทธรูปปลายเชียงแสน เลข ๓ หน้า B.A. 21

๖. สมัยสุโขทัย – ที่ค้นพบในเมืองสุโขทัย พิษณุโลก, สวรรคโลก, กำแพงเพชร ลักษณะคล้ายกับพระเชียงแสนเก่า ผิดกันตรงที่นั่งขัดสมาธิชั้นเดียวทั้งนั้น มีศีรษะเปลวคล้ายเปลวไฟ คล้ายพระพุทธชินราชเมืองพิษณุโลก จีวรยาว ที่ผิดไปเช่นนี้อาจเป็นด้วยช่างสุโขทัยไปได้แบบมาจากลังกา เมื่อครั้งพระสงฆ์ไปอุปสมบทที่ลังกา

ดูพระพุทธรูปสุโขทัยสมัยต้นหน้า B.A. 17 *รูปที่ ๕ สุโขทัยสมัยปลาย หน้า* B.A. 21

๗. สมัยอู่ทอง–พบบ้างที่เมืองสุโขทัย พบมากที่เมืองสุพรรณ, ลพบุรี และเมืองอื่นในเขตแขวงพระนครศรีอยุธยา ครั้งสมัยพระเจ้าอู่ทองที่เมืองสุโขทัยโดยมากเป็นพระห้ามญาติ และโดยพระเจ้าลิไทยที่ ๑ เมืองสุโขทัยเสื่อมอำนาจยอมเป็นประเทศราชแก่กรุงศรีอยุธยา พระแบบสมัยอู่ทองจึงมีอยู่ในสุโขทัยบ้าง

พุทธลักษณะสมัยอู่ทอง ที่สังเกตหน้าพระแบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ หน้าสั้นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส คางเหมือนพระพุทธรูปของสมัยลพบุรี รัศมีเปลวเหมือนแบบสุโขทัยที่ได้มาจากลังกา

หน้ายาว คิ้วโก่ง พระพุทธรูปชนิดนี้เป็นเชื้อของพระพุทธรูปสมัยศรีอยุธยารุ่นหลัง

รัศมีเปลวมีไว้พระศก อกแบน ชายจีวรยาว มือใหญ่ ถ้าเป็นพระนั่ง ๆ ขัดสมาธิภาพเหมือนกันทุกองค์

พันเอก พระเจ้าวรวงศ์เธอ
พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์

Colonel
H.R.S. Prince Chula Chakrabongse

Colonel H.R.S. Prince Chula Chakrabongse (M.A.) is the only son of the late Marshal H.S.R. Chakrabongse Bhuvanarth, who was Captain of the Royal Thai Navy and Chief of Army General Staff. In the regin of King Rama VI the late Marshal was the Brother of King Rama VI and Heir to the Throne. Prince Chula was born on 28th March B.E. 2450 at Paruskawan Palace, Bangkok. He was the nephew of King Chulachomklao and Queen Sri Patcharindra of King Rama V. King Rama VI was his Uncle, and so was King Rama VII. He was sent to study abroad at the age of 13. He is keen in literature and wrote many Thai and foreign books. At present he is in England.

เป็นพระโอรสองค์เดียวของ สมเด็จเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ นริศราชมหามกุฎวงศ์ จุฬาลงกรณ์นรินทร์ สยามพิชิตดินทรวรางกูร สมบูรณพิสุทธิชาติวิมลภาสอภัยปักษ์อรรควรัตน ขัตติยราชกุมาร กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ พระภิธัยย่อ "ทูลกระหม่อมจักรพงษ์"

จอมพลและนาวาเอก เสนาธิการทหารบก กระทรวงกลาโหม ในรัชกาลที่ ๖ พระองค์เป็น สมเด็จพระอนุชาธิราช และ รัชทายาทแห่งราชบัลลังก์ประเทศไทย รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้า ฯ เป็นสมเด็จพระเชษฐาธิราชของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชการที่ ๗ ซึ่งเป็นพระเจ้าลุงกับพระเจ้าอาว์ของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ หม่อมคัทริน เดสนิตสกี เป็นพระมารดา อันสืบมาแต่ตระกูลเศรษฐีมีที่ดินมากที่สุดมาหลายชั่วคน ซึ่งเป็นธิดาของท่านประธานผู้พิพากษาศาลสูงของแคว้นลุตซ์ ข้าราชการกระทรวงยุติธรรม (เทียบยศเท่านายพล)

พระองค์ประสูติเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕๐ ณ วังปารุสกวัน

เป็นพระราชนัดดาองค์โปรดของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ พระบรมราชอัยกา และสมเด็จพระศรีพัชรินทรา บรมราชินีนาถ รัชกาลที่ ๕ พระบรมอัยยิกา เป็นพระราชนัดดาสุดที่รักของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่๖ พระราชบิดุลา และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ พระเจ้าอาว์อย่างยิ่ง

เมื่อทรงพระเยาว์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์อัยกา ทรงพระกรุณา พระราชทานยศเป็นร้อยตรีทหารมหาดเล็ก รักษาพระองค์ พอชันษาย่างขึ้น ๗ ขวบ ทรงศึกษาอักษรไทยกับ พันโท หลวงศัลวิธาน ได้มาถวายอักษรที่วังปารุสกวัน จนพระชนม์ ๘ ขวบ ทรงเป็นนักเรียนนายร้อยศึกษาอยู่ชั้นปฐม

ใน พ.ศ. ๒๔๖๔ พระชันษาได้ ๑๓ ขวบ เสด็จไปศึกษายังต่างประเทศ ณ โรงเรียนแฮร์โรว์ และมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ณ ตรินิตี ฮอลล์ จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๗ ได้รับปริญญาวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นเกียรตินิยม

ขณะนี้ ทรงศึกษาหา ความรู้ทั่วไปในวิชาประวัติศาสตร์ และการทูต ทรงนิพนธ์หนังสือภาษาอังกฤษและไทยหลายเล่มเช่น – ประวัติศาสตร์ "เฟรเดริคมหาราชแห่งปรัสเซีย", "คองเกรสแห่งเวียนนา", "คัทรินมหาราชินี", "คาวัวร์และกำเนิดอิตาลีอิสระ" ฯ ล ฯ

นอกจากนี้ ยังได้ทรงแต่ง เรื่องเบ็ดเตล็ดทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย เช่น-ละครพูด, เรื่องแข่งรถ, เรื่องเริงรมย์, และบทความพิเศษในหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ อีกเป็นอันมาก ทั้งยังเป็นนักปาฐกที่รับสั่งตรึงใจและให้ความพอใจแก่ผู้ฟังเป็นอันมาก

เจ้านายไทยพระองค์นี้พอพระทัย กับการศึกษาอย่างยิ่ง ทรงศึกษาวิชาสาขาต่าง ๆ อยู่ต่างประเทศตลอดเวลา

พระองค์มีคุณกับ ประเทศชาติไทย ของพระองค์อเนกปริยาย- ทรงสละทั้งกำลังกาย, บัญญาและกำลังทรัพย์เมื่อก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ทรงประทานเงินช่วยการศึกษา, โรงพยาบาลไทย และอื่น ๆ ไม่ต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท เด่นชัดอยู่ในจิตต์ใจประชาชนหาที่สุดมิได้ และภายหลังสงครามได้ทรงอุทิศเงิน ๒ ล้านบาทเป็นทุนมูลนิธิ "จุลจักรพงษ์บุญนิธิ" เพื่อเก็บดอกผลบำรุงการศึกษา

ในราชการต่างประเทศ – เป็นที่แน่นอนว่าเมื่อมี พระราชพิธีสำคัญ ๆ ในราชสำนักประเทศใดแล้ว ผู้มีเกียรติคนแรกที่จะรับใช้ชาติ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ จะถูกรับมอบ

หมายราชการสำคัญ เป็นผู้แทนส่วนพระ-องค์, รัฐบาล, ไปในงานพระราชพิธีนั้นทุกคราว.

สมัยรัชกาลที่ ๗ เป็นผู้แทนส่วนพระองค์ไปในงานพระราชพิธีฝังพระศพพระเจ้าแอลเบิต แห่งประเทศเบลเยี่ยม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาจักรีบรมราชวงศ์ สายสะพายเหลือง ประดับ พระเกียรติ ทางฝ่ายรัฐบาลเบลเยี่ยม จัดนายพลทหารอากาศมาเป็นราชองครักษ์ ถวายความอารักขาตลอดเวลา

รัชกาลที่ ๘ โปรดเกล้าให้เป็นผู้แทนพระองค์ เสด็จในงานพระราชพิธีพระบรมศพ สมเด็จพระเจ้ายอร์ชที่ ๕

พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นผู้แทนรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปในงานพระราชพิธีราชาภิเศก สวมมหามงกุฎพระเจ้ายอร์ชที่ ๖ พระเจ้ากรุงอังกฤษ

พ.ศ. เดียวกัน เป็นผู้แทนรัฐบาล อัญเชิญตรามหาจักรี อันมีเกียรติยิ่ง ไปถวายพระเจ้ายอร์ชที่ ๖

และเป็นผู้แทนรัฐบาล ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน เสด็จแทนพระองค์ ในงาน พระราช พิธีบรมราชาภิเศก สวมมหามงกุฎสมเด็จพระนางเจ้าเอลิซาเบธ พระราชินี แห่ง กรุงอังกฤษ จนเสร็จ พระราชพิธี

เป็น การ สม ควร ด้วย ประ การ ทั้ง ปวง เพราะ พระองค์ทรงพระ เกียรติ และ ทรงคุ้นเคยกับ พระราชวงศ์ เจ้านาย ต่างประเทศ ทั่วโลก

ทรง ได้รับ เครื่องราช อิสริยาภรณ์ ชั้นสูง จาก พระเจ้าแผ่นดิน จากรัฐบาล ต่างประเทศ และเป็นเจ้านายไทยที่พระเจ้ากรุงอังกฤษทุกรัชกาลทรงโปรดที่สุด

ทรงเป็นผู้นำ พระองค์เจ้าพระพงศ์ภาณุเดช เข้าขับรถยนต์แข่งขันระหว่างชาติจนได้รับรางวัลตาราทองชนะที่ ๑ เป็นของประเทศไทย ธงไทยชาติไทยได้รับเกียรติยศเพราะพระองค์ท่าน

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ ได้ทรงเศกสมรสกับสตรีผู้คมเกียรติชื่อ นางสาว เอลิซาเบธ ฮันเตอร์ บุตรสาวคหบดี และทรงมีความสุขสำราญในชีวิตครอบครัวจนถึงบัดนี้

พระองค์เป็นเจ้านาย ของทหาร สืบเนื่องมาจากสมเด็จเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ เป็นเจ้านายไทยของราษฎรไทย เพราะพระองค์ทรงพระเมตตา กรุณากับ บุคคลที่ควร ทุกคน เป็นเจ้านายของชาติไทย เพราะทรงช่วยทุกประการทั้งกำลังและทรัพย์เพื่อส่วนรวม ขอพระองค์จงทรงพระเจริญ.

ร้อยเอก พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพีระพงศ์ภาณุเดช

Captain H. H. Prince Birabongs Bhanudej

Captain H.H. Prince Birabongse Bhanudej is the son of Marshal and Admiral H.R.H. Prince Bhanurangsri Swangwongse. He was educated in England and is famous in the field of sculpture. He is a well-known motoring ace since B.E. 2479, and won first place in 16 events, second place in 13 events and third place in three events. He was awarded many trophies and is at present in Europe.

เป็นพระโอรสองค์ที่ ๓ ของจอมพลและจอมพลเรือ สมเด็จเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กับหม่อมเล็ก ประสูติเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ ศึกษาอยู่ ณ โรงเรียนเทพศิรินทราวาส แล้วต่อมาได้เสด็จไปศึกษาวิชาสามัญเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐ ที่ประเทศอังกฤษในโรงเรียนอีตันจนสำเร็จ แล้วได้ทรงศึกษาวิชาการปั้นแกะสลักกับครูพิเศษ จนสามารถแกะและปั้นรูปเข้าประกวดในราชศิลปสภา ณ กรุงลอนดอน

ทรงขับรถแข่งระหว่างชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๙ ทำการแข่งสองร้อยกว่าครั้ง ชนะที่หนึ่ง ๑๖ ครั้ง ชนะที่สอง ๑๓ ครั้ง ชนะที่สาม ๓ ครั้ง ได้รางวัลถ้วยและของที่ระลึกมากมาย ในความอุปถัมภ์ของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์

ในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ ได้รับพระราชทานยศเป็นร้อยตรี มหาดเล็กรักษาพระองค์ ต่อมาภายหลังได้รับพระราชทานยศเป็นร้อยเอก ขณะนี้ยังคงทำการแข่งรถอยู่ในยุโรป

ประวัติของ หม่อมเจ้า สุวิชากร วรวรรณ

รับราชการครั้งแรกในกระทรวงมหาดไทย แต่ พ.ศ. ๒๔๕๘

พ.ศ. ๗๘ เป็นอธิบดีกรมพัศดุชาติ, ผู้รักษาการแทนอธิบดีกรมคลัง

พ.ศ. ๘๔ ไปดูงานฝ่ายกรมบัญชีกลางและการคลัง ณ ประเทศอังกฤษ

In 1935 he was Director-General of the Department of National Stores. In 1951 he went to study finance and finance control activities and methods in England.

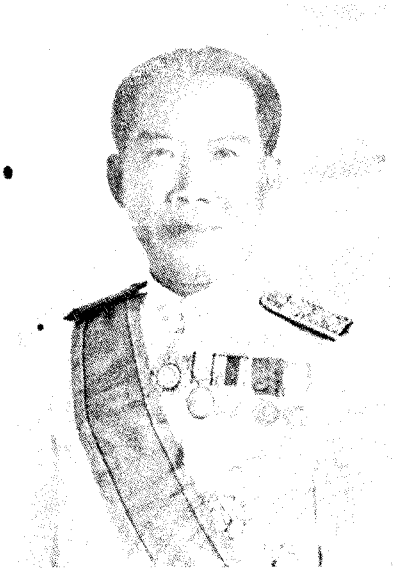

หม่อมเจ้า สุวิชากร วรวรรณ

อธิบดีกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

• M.C. Suvijakara Voravarna

Director-General of the Department of Comptroller-General Of Finance

---

หม่อมเจ้า อธิพรพงศ์ เกษมศรี ท.ม., ต.ช.,

ในพระเจ้าบรมวงษ์เธอ

กรมหมื่นทิวากรวงษ์ประวัติ

ผู้เชี่ยวชาญสถิติ, สำนักงานสถิติกลาง

สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ,

กรรมการองค์การอาหารและเกษตรแห่งชาติ

และ ประธานอนุกรรมการสำมะโนเกษตร

สำนักงานสำมะโนเกษตร

กระทรวงเกษตราธิการ, พระนคร

M.C. Athiporn P. Ksemsri

Government Statistical Director,
Central Statistical Office
National Economic Council
also member of the National FAO Committee,
Chairman of Agricultural Census Sub-Commission,
Agricultural Census Office, Ministry of Agriculture.

เสด็จไปศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์, และสถิติที่มหาวิทยาลัย เคมบริดจ์, และมหาวิทยาลัยเพ็มโปรค ประเทศอังกฤษเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ กลับมารับราชการตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ จนถึงตำแหน่งปัจจุบัน

He studied economics and statistics at Cambridge University and Pembroke College, England, in 1923.

ประวัติของ พันเอก หม่อมเจ้า ดำแดงฤทธิ อาภากร

พ.ศ. ๒๔๖๓ เสด็จศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ และโรงพยาบาลโทมัส ประเทศอังกฤษ สำเร็จกลับ พ.ศ. ๒๔๗๘

ทรงรับยศทหารเป็นร้อยตรี ตำแหน่งครั้งแรกประจำกรมแพทย์ทหารบก และเป็นหัวหน้าอายุรแพทย์ ร.พ. ทหารบก. แม่กองวิทยาการ กรมแพทย์ทหารบก

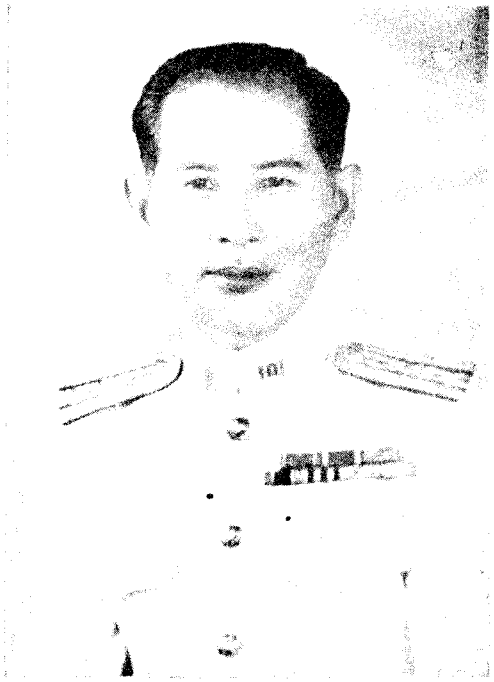

พันเอก หม่อมเจ้าดำแคงฤทธิ อาภากร
M.A. (Cantab) M.R.C.S. (Eng.)
L.R.C.P. (Lond.)
หัวหน้ากองฝ่ายวิชาการแพทย์
กรมยุทธศึกษาทหารบก
Colonel
Momchao Damkengrit Abhakara
M.A. (Cantab.) M.R.C.S. (Eng.) L.R.C.P. (Lond.)
Head Medical Section of Army Field Forces

เคยทรงรับตำแหน่งต่าง ๆ มาหลายตำแหน่ง ไปดูงานแผนกแพทย์ที่ประเทศญี่ปุ่น และศึกษาเพิ่มเติม "มาเลเรียโรจี้" ที่สิงค์โปร์และยุโรปหลายคราว

เป็นพระโอรสองค์ที่ ๖ ในนายพลเรือเอก กรมหลวงชุมพรเขตต์อุดมศักดิ์

Studied at Cambridge and St. Thomas Hospital, England and retured to Thailand 1935.

Study tour of Japan. Advanced study on Malarialogy at Singapore and Europe.

The Prince was the sixth son of H.R.S. Prince of Chumporn.

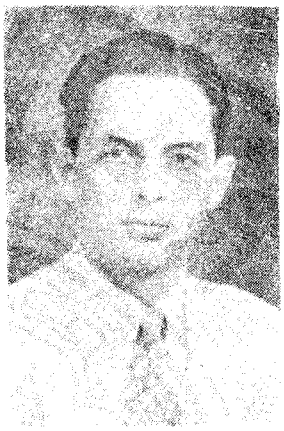

หม่อมเจ้าปิยะรังสิต รังสิต
Dr. MED. VET. (ZURICH),
M.Sc, (CORNELL)
อาจารย์ และผู้ช่วยคณบดี
คณะสัตวแพทย์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์
M.C. Piya Rangsit
Dr. MED. VET. (ZURICH), M.Sc. (CORNELL)
Professor and Assistant Dean of the
Faculty of Veterinary Science
Medical University

ทรงศึกษาที่มหาวิทยรลัย ZURICH ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ และมหาวิทยาลัย CORNELL อเมริกา

เป็นพระโอรส องค์แรก ของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร

He is the eldest child of H.R.H. Prince Chainat Narentorn. He studied at Zurich University, Switzerland, and at Cornell University, America.

หม่อมเจ้าประสบสุข สุขสวัสดิ์
H.S.H. Prince Prasobsuk Suksavat

การศึกษา ร. ร. นายร้อยทหารบก, มหาวิทยาลัยปรินสตัน มหาวิทยาลัยไมแอมี สหรัฐอเมริกา ปริญญา บี. เอ. เกียรตินิยม

ราชการ เลขานุการกรม และรักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากองสหกรณ์การค้า กรมสหกรณ์ อาจารย์จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทูตการคลัง และทูตพาณิชย์ประจำประเทศญี่ปุ่น หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐบาลในการประชุมเอคาเฟ ของสหประชาชาติ ครั้งที่ ๔

ธุรกิจ (อดีต) บรรณาธิการหนังสือพิมพ์เศรษฐกร และหนังสือพิมพ์หอการค้า ผู้อำนวยการหนังสือพิมพ์กรุงเทพ ฯ วารศัพท์ ผู้ช่วยผู้จัดการบริษัทธนบุรีพานิชกรรมการ จัดการ บริษัท ไทยวิวัฒนาการ ประธานกรรมการบริษัทที่ปฤกษาพาณิชย์

ธุรกิจ (ปัจจุบัน) ๑) นายกสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

๒) ประธานกรรมการอำนวยการ บริษัท ยูนิเวอร์แซล วิศวกรรม จำกัด ๙๘๕–๙๙๓ ถนนเจริญกรุง พระนคร โทร ๓๒๐๐๗ รับสั่งสินค้าจากต่างประเทศทุกชนิด

Education: Princeton University and Miami University. Oxford, O., U.S.A.

Former Governmental Positions: Secretary of Department of Cooperative. Societies, Ministry of Agriculture. Commerical and concurrently Financial Attache, Royal Thai Embassy, Tokyo. Chief Delegate for the Royal Thai Government to the 4th Session of the United Nation Economic Commission for Asia and the Far East.

Present Connections:

1) President, the National Press Association of Thailand.

2) President, Universal Engineering Co., Ltd., Bangkok 989–993 New Road (opp. Nai Lert Bldg.) Bangkok. (Tel. 32007) General Importers & Exporters.

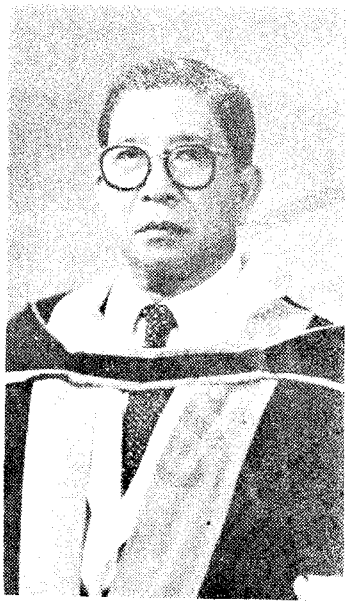

พันตรี ม.จ. ลักษณเลิศ ชยางกูร

อาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(คณะรัฐศาสตร์)

อาจารย์พิเศษจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

(คณะรัฐศาสตร์)

Major M.C. Lakshanaloes Jayankura

Lecturer in Political Science, University of Thammasat
Special Lecturer in Political Science
Chulalongkorn University

ประสูตร วันอาทิตย์ ที่ ๖ ธันวาคม ๒๔๓๙ สำเร็จโรงเรียน นายร้อย จ.ป.ร. เมื่อต้นปี ๒๔๕๗ ศึกษาที่ Military Academy ของซาร์นิโกลัสที่สอง

สำเร็จโรงเรียนเสนาธิการทหารบก เมื่อ ๒๔๖๗ ศึกษาวิชาทหารและศาสตร์ต่าง ๆ ที่ประเทศฝรั่งเศสและเบลเยี่ยม รวม ๓ ปี (พ.ศ. ๒๔๖๘–๒๔๗๐)

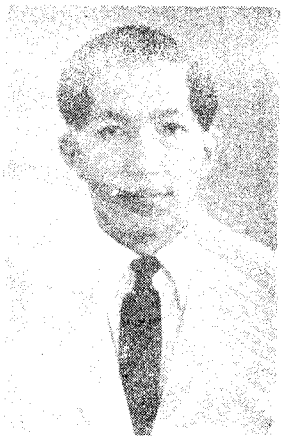

หม่อมเจ้า ขจรจิรพันธุ์ จิระประวัติ B.Sc.

ผู้จัดการ แผนกการบิน บริษัทบอเนียว จำกัด

Mom Chao Kachorn Chirabandh

Manager Airways Department
The Borneo Company Ltd.

สำเร็จวิชาช่างเฆมี แบชเชลเลอร์ ออฟ ไซแอนซ์ ได้รับปริญญา B.Sc. จากมหาวิทยาลัย โคเปนเฮเกน เดนมาร์ค เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗

เป็นพระโอรสองค์สุดท้อง ของ จอมพล กรมหลวงนครไชยศรีสุรเดช (พระองค์เจ้าจิระประวัติวรเดช) เสนาบดีกระทรวงกลาโหม ซึ่งพระองค์เป็นพระเจ้าพี่ยาเธอในรัชกาลที่ ๖ และเป็นเจ้านายมีพระนิสสัยสุขุม มีพระทัยกว้างขวาง เป็นที่เคารพรักของนายทหารทุกท่าน

พระองค์เป็นผู้สร้างผู้นำสมรรถภาพของทหารจนเป็นปึกแผ่นขึ้นเพราะพระองค์ท่านตั้งแต่นั้นมา

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

(แปลก ขีตะสังคะ)

นายกรัฐมนตรี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

Field-Marshal P. Pibul Songgram

Prime Minister and Minister of Defence

A graduate of the Military Academy (1909) and commissioned and attached to the 7th. Artillery in 1914.

In 1924 went abroad to France to study. He returned to Thailand in 1927.

In 1938 was appointed Prime Minister.

He was one of the leader in the Revolution. Was appointed Commander-in- Chief of the Amred Forces during both the Indochina Incident and the Southeast Asia War.

ศึกษาวิชาทหาร เป็นนักเรียนนายร้อยทหารบกตั้งแต่ชั้นปฐมเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศภาคม พ.ศ. ๒๔๕๒

สอบไล่ได้ออกรับราชการทหารเป็นว่าที่ร้อยตรี ประจำกรมทหารบินใหญ่ที่ ๗ เมื่อ พ.ศ. ๕๘, พ.ศ. ๖๔ เป็นนายทหารผู้ถูกหัดราชการ ร.ร. เสนาธิการทบ., พ.ศ. ๖๖ ประจำกรมยุทธศาสตร์ ทบ.

พ.ศ. เดียวกันเข้าประจำกรมเสนาธิการ เพื่อเตรียมการไปต่างประเทศใน พ.ศ. ๖๗ จึงเดินทางไปศึกษาวิชาทหารเพิ่มเติม ณ ประเทศฝรั่งเศส

ครั้นต้นได้ศึกษาภาษาอยู่กับนาย โมเรล เป็นเวลา ๙ เดือน จากนั้นผู้ช่วยทูตให้ย้ายมาศึกษาวิชาคำนวณใน ร.ร. Sorbonne ปารีส ขณะนี้ศึกษาภาษาใน L'Ecole Alliance Française และเข้าศึกษากับ ร.ท.บารานอฟ ต่อมาเข้าประจำกรมทหารบินใหญ่ที่ ปัวติเอร์ Poitiers, เข้าศึกษาใน ร.ร. เหล่าทหารบินใหญ่ Ecole d' Application d' Artillerie ที่ ฟองเตนโบล Fontainebleau สำเร็จได้รับ

ประกาศนียบัตร เคยร่วมการประลองยุทธที่ค่าย Valdohon (Doubs)

พ.ศ. ๗๐ กลับประเทศไทย ประจำกรมจเรทหารบันใหญ่ ดำรงยศ "ร้อยเอก" จาก พ.ศ. ๗๑ เป็นต้นมาได้รับตำแหน่งต่าง ๆ ฝ่ายทหารสูงขึ้นเป็นลำดับ เคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าตรวจอากาศทดลองการยิง, ประจำกรมยุทธศาสตร์ ทบ. ในตำแหน่งผู้บังคับกองพัน, ประจำกรมเสนาธิการ ทบ., ประจำกรมจเรทหารบก, รองผู้บังคับการทหารบันใหญ่, ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบกฝ่ายยุทธการ, รองผู้บัญชาการทหารบกและรองผู้บังคับการมณฑลทหารบกที่ ๑, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๑ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

เป็นหัวหน้าผู้หนึ่งฝ่ายทหาร ร่วมเปลี่ยนการปกครองเป็นประชาธิปไตยเมื่อ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ ๗๕

ได้รับพระราชทานยศทหาร จาก ร้อยตรี, โท, เอก จนดำรงยศ "จอมพล" อันเป็นยศสูงสุดของทหาร

และได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูง อันมีเกียรติยศยิ่งของประเทศไทยประดับเกียรติ

กับได้รับเครื่องราช อิสริยาภรณ์ จากประเทศต่าง ๆ – ดาราภาชาดเยอรมัน, มงกุฎอิตาเลี่ยน ชั้นที่ ๑, เซ็นต์มอริสและเซ็นต์ลาซาร์ สมเด็จพระเจ้ากรุงอิตาเลี่ยนพระราชทาน, กรังด์ครัวซ์ เดอ ลา เลยอง ดอนเนอร์ จากประธานาธิบดีฝรั่งเศส. ไรชิงซัน ชั้นที่ ๑ สมเด็จพระเจ้าจักรพรรดิญี่ปุ่น พระราชทาน, เซนท์ไมเกิล และเซนยอร์ช ชั้นที่ ๑ พระเจ้ากรุงอังกฤษพระราชทาน, ดอยต์ เซนอาดเลอร์ ชั้น ๑ โดย นายกรัฐมนตรีแห่งไรชเยอรมัน

ราชการสงคราม –ในกรณีย์พิพาทอินโดจีน และมหาเอเซียบูรพา ท่านได้รับความไว้ใจจากชาติ ให้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุด (แม่ทัพใหญ่) ทั้งสองคราว

พ.ศ. ๘๖ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และได้รับพระราชทานปริญญารัฐศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยนี้

ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีมาหลายรัฐบาล ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งนายก-รัฐมนตรีบริหารราชการของชาติมาด้วยความสวัสดี ขอท่านจงมีความเจริญทุกประการ

(ดูเปลี่ยนการปกครองขบถภายใน หน้า A. 66 ขยายดินแดนหน้า A. 78, วัดพระศรีมหาธาตุ หน้า B. 8)

จอมพล ผิน ชุณหะวัณ

รองนายกรัฐมนตรี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ

ผู้บัญชาการทหารบก

Field-Marshal Phin Chunhavan

Deputy Prime Minister,

Minister of Culture,

Minister of Agriculture,

Commander-in-Chief of the Army

Graduated from the Military Academy and was commissioned in 1914. Passed through Staff College in 1920.

During the Indochina Incident, was second in command of the Northeastern Army. During the Southeast Asia War, was in Command of the Third Division which in 1940 he led in the occupation of Chiengtung. He was subsequently and in the same year appointed Military Governor of Shan States. Two years later, he was also appointed Deputy Commander-in-Chief.

ชาตะภูมิ–เกิดวันพุธที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๓๔ ณ ตำบลบางนกแขวก อำเภอบางคณที จ.ว. สมุทรสงคราม

ศึกษาจาก ร ร. นายร้อยทหารบก ตั้งแต่ชั้นปฐม และชั้นมัธยม. สำเร็จศึกษาออกเป็นนายทหาร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ และสำเร็จการศึกษาจาก ร.ร. เสนาธิการ ทบ. ใน พ.ศ. ๖๓

ได้รับยศทหารเป็น ร้อยตรี เมื่อ พ.ศ. ๕๘ เลื่อนขึ้นเป็นลำดับ จน พ.ศ. ๘๔ เป็น "พลตรี", พ.ศ. ๘๖ เป็น "พลโท", พ.ศ. ๙๓ เป็น "พลเอก" และ พ.ศ. ๙๖ ได้รับพระราชทานยศเป็น "จอมพล"

บรรดาศักดิ์เดิมเป็น "หลวงชำนาญยุทธศาสตร์" ทูลลาออกจากบรรดาศักดิ์เมื่อ พ.ศ. ๘๕

ได้รับตำแหน่งทหารสำคัญต่างๆ มาหลายตำแหน่ง จน พ.ศ. ๖๓ เป็นนายทหารเสนาธิการกองพล ๔, พ.ศ. ๗๖ เป็นเสนาธิการมณฑลทหารบกที่ ๓ นครราชสีมา, พ.ศ. ๗๗ เป็นผู้บังคับการมณฑลทหารบกที่ ๓, พ.ศ. ๗๘ เป็นราชองค์รักษ์เวร

ในราชการ สงคราม – ครวาวกรณีย์พิพาท อินโดจีน ดำรงตำแหน่งรองแม่ทัพด้านอิ–สาณ, ครวาสงครามมหาเอเซียบูรพา ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการกองพลที่ ๓

เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๘๔ ได้นำกองพลที่ ๓ เข้ายึดนครเชียงตุง ใน พ.ศ. เดียวกัน ได้รับตำแหน่งข้าหลวงทหารประจำสหรัฐไทยใหญ่, พ.ศ. ๘๖ ได้รับตำแหน่งเป็นผู้ช่วยแม่ทัพพายัพ ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. เดียวกันนี้ รับตำแหน่งรองแม่ทัพและข้าหลวงทหาร ประจำสหรัฐไทยเดิม อีกตำแหน่งหนึ่ง

จน พ.ศ. ๘๘ ได้ทูลลาออกจากราชการ ภายหลังสงคราม, พ ศ. ๙๐ ทางราชการตั้งให้เป็นรองผู้บัญชาการทหารบก ใน พ.ศ. ๙๑ ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก บัจจุบันดำรงตำแหน่งต่าง ๆ หลายตำแหน่งด้วยกัน

ประวัติของ พลเรือเอก หลวงยุทธศาสตร์โกศล

สำเร็จวิชาทหารจาก โรงเรียนนายเรือใน พ.ศ. ๒๔๕๘ ได้รับพระราชทานยศเป็น นายเรือตรี ตำแหน่งผู้บังคับการเรือหลวง"สถิตย์ราชการู" ได้รับพระราชทารยศทหารเรือและตำแหน่งราชการสูงขึ้นเป็นลำดับ จนเป็นนายนาวาเอก ตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม

พลเรือเอก หลวงยุทธศาสตร์โกศล

(ประยูร ยุทธศาสตร์โกศล)

ผู้บัญชาการทหารเรือ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์

Admiral Luang Yuthasastr Kosol

Commander-in-Chief of the Thai Navy

Minister of Co-operative Affairs

พ.ศ. ๒๔๘๗ ย้ายมาดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการองค์การทหารผ่านศึก ย้ายกลับมาประจำสำนักงานปลัดกระทรวง เมื่อ พ.ศ. ๙๓, เลื่อนขึ้นเป็นรองผู้บัญชาการทหารเรือ พ.ศ. ๙๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการ อันเป็นตำแหน่ง

สูงสุดของทหารเรือ

พ.ศ. เดียวกัน รับตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ อีกตำแหน่งหนึ่ง และย้ายจากรัฐมนตรีว่าการเกษตร์ มาดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์ อันเป็นตำแหน่งปัจจุบันนี้ตลอดมา

ราชการพิเศษ เป็นคณะทูตพิเศษผู้แทนของรัฐไปเจริญสันทวไมตรีที่ประเทศญี่ปุ่น, อินเดีย เมื่อ พ.ศ. ๘๔ กับไปดูกิจการฝ่ายทหารเรือในประเทศภาคตวันออกทุกประเทศ

ราชการสงคราม เมื่อสงครามโลกที่แล้วมา ได้นำเชลยศึกไปส่งที่ประเทศอินเดีย และสงครามมหาเอเซียบูรพา เป็นหัวหน้ากองบังคับการ กองบัญชาการทหารสูงสุด

เป็นผู้บัญชาการนำเรือรบไปร่วมงานราชาภิเษก พระนางเจ้าเอลิซาเบธ ที่ ๒ แห่งกรุงอังกฤษ เมื่อ พ.ศ. ๙๖

ตำแหน่งพิเศษ เป็นประธานกรรมการธนาคารสหกรณ์, ประธานกรรมการบริษัทเดินเรือทะเล ฯ

He graduated from the naval cadets' academy in 1915. He was promoted until he attained the rank of naval captain and was appointed Under-Secretary of State of Defence. In the year 1944, he was appointed Deputy Director of the War Veterans' Organization, but was transferred back to the Office of the Under-Secretary of State of Defence in 1950. He was appointed Deputy Commander-in-Chief of the Navy and in 1952 he was appointed Commander-in-Chief of the Navy.

Special service : He was a member of the special mission sent to India in 1941 and also went on a tour of inspection and study of naval activities in practically all countries of the West.

Service during war : In the First World War, he took prisoner of war to India. During the South-East Asia War he was Chief of the Military High Command. He went to England in command of the Thai warships that took part in the Coronation naval review of Queen Elizabeth II of Britain in 1953.

สุกิจ นิมมานเหมินท์

B. Sc. Eng., M. Sc. (Lond.) Dipl in Civ. Eng

รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงอุตสาหกรรม

กรรมการผู้ทรงวุฒิ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

Sukich Nimmanheminda

B. Sc. Eng., M. Sc. (Lond.) Dipl in Civ. Eng.

Minister of Industry

Specialsed Member of the Board of Directors of the Chulalongkorn University

He studied at the University of London from 1926 to 1932. He was appointed Dean of the Faculty of Mathematics and was later appointed to the post of Secretary-General of the Chulalongkorn University.

He has been Director-General of the Department of Vocational Education, member of the Senate, M.P. for Chiangmai, Deputy Minister of Education and then Minister of Industry. His special official position is Member for Science and History Branch of the Royal Institute.

He was a member of the Thai Parliamentary delegation to the Inter-Parliamentary union conferences, a member of the Thai Goodwill Mission to Indonesia, leader of the Thai Buddhist Mission to Ceylon and he was also a member of the National Economic Council. He went on a special mission to Japan recently and returned to Thailand in 1952.

ประวัติของ พลเอก สฤษดิ์ ธนะรัชต์

ท่านศึกษาสำเร็จจาก ร.ร. นายร้อยทหารบก เข้ารับราชการเป็นนายทหารตั้งแต่ต่ำแหน่งผู้น้อยตลอดมาจนบัจจุบัน

เคยไปดูการทหารในกองทัพบกของประเทศทั่วโลกเป็นเวลา ๑ ปี

He was despatched on a world-wide study tour of military establishments abroad, with took to Britain, Belgium, Holland, Sweden, Switzerland, Italy, Spain, France, and United States of America.

พลเอก สฤษดิ์ ธนะรัชต์

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม

รองผู้บัญชาการทหารบก

แม่ทัพที่ ๑

สมาชิกสภาผู้แทนประเภท ๒

ประธานกรรมการ สลากกินแบ่งของรัฐบาล

General Srisdi Dhanarajata

Deputy Minister of Defence,
Vice Commander-in-Chief Royal Thai Army,
Commanding General First Army,
Second Category Member of the House of Representatives

พลตรี น้อม เกตุนุติ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข

Major General Nom Ketunuti

Until recently Deputy Minister of Public Health

ชาตะวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๔๑ ที่ตำบลเทพศิรินทร์ จ.ว. พระนคร

เข้าศึกษา ร.ร. นายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔ สอบไล่ได้ออกเป็นนักเรียนทำการนายร้อย ประจำกรมทหารม้ากรุงเทพ รักษาพระองค์

เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ร่วมทำการเปลี่ยนการปกครอง เป็นแบบประชาธิปไตย

วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๕ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งเป็น "รัฐมนตรี" ในปีเดียวกันทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นรัฐมนตรีสั่งราชการกระทรวงกลาโหม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๑ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตราธิการ

ได้รับพระราชทานยศเป็นนายพลและรับตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓

ในราชการพิเศษ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ ไปดูการผสมม้าในประเทศพม่าและอินเดีย

ในราชการทัพ พ.ศ. ๒๔๗๖ ปราบขบถ พ.ศ. ๒๔๘๔ กรณีย์พิพาทอินโดจีน พ.ศ. ๒๔๘๕ สงครามมหาเอเซียบูรพา

ได้รับพระราชทานตราชั้นสูงช้างเผือก ๒ เป็นเกียรติยศ

ทำการมงคลสมรสกับคุณหญิงมณฑา มีบุตรชาย ๒ ชื่อ เบิกพ้า, วิบูลนันท์, ธิดา ๓ ชื่อ เรืองยศ, เยิรยอ, บูลนิยะดา

Graduated Royal Military Academy 1913 and attached to the King's Own Cavalry Regiment.

Prominent member of the 1932 Revolutionists.

Minister of State 1946; later in the same year Minister Acting for the Minister of Defence. Deputy Minister of Agriculture in 1948. Deputy Minister of Public Health 1950.

In 1935 toured Burma and India studying horse breeding and studs farms.

Actively participated in the 1933 Revolution Suppression work, the Indochina Incident in 1942 as well as the Southeast Asia War.

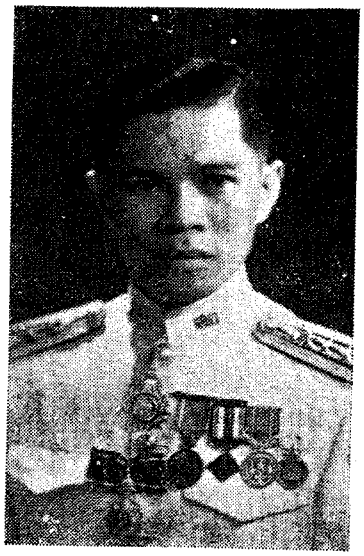

พลจัตวา ประมาณ อดิเรกสาร

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

ผู้อำนวยการ

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

ผู้แทนราษฎรจังหวัดสระบุรี

Brigadier-General Pramarn Adireksara

Deputy Minister of Communications

Director of the Express Transportation Bureau

M. P. for Saraburi

สำเร็จจาก ร. ร. นายร้อยทหารบก พ.ศ. ๒๔๗๗ ประจำกรมทหารปืนใหญ่, ได้รับยศเป็น พ.อ. เมื่อ พ.ศ. ๙๔ ตำแหน่งทหารครั้งสุดท้ายประจำกรมเสนาธิการทหารบก

ครั้งกรณีย์พิพาทอินโดจีน เป็นหัวหน้ากองบังคับการทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานในกองทัพภาคอิสาณ สมัยมหาสงครามเอเซียบูรพา เป็นนายทหารฝ่ายเสนาธิการ ป.ต.อ. ท. สนาม

พอสิ้นสงคราม ไปประจำแผนกศึกษา กอง ร.ร. ทหารปืนใหญ่

เมื่อ พ.ศ. ๙๑ ไปศึกษาวิชาการขนส่งทางฝ่ายทหารและพลเรือน ที่อเมริกากำหนด ๑ ปี

He graduated from the Military Cadets' Academy in 1934 and was promoted steadily until he attained the rank of Colonel in 1951. His last military position was on the Defence General Staff Department.

In 1948, he went to the United States to study transport activities, both civil and military, for one year.

ประวัติของ พลเอก หลวงเสนาณรงค์

ท่านเป็นนายทหารม้าอารมย์สุขุม กำเหนิดการศึกษามาจาก ร. ร. นายร้อยทหารบกโดยตรง ผ่านตำแหน่งทหารสำคัญ ๆ มาหลายตำแหน่ง ทั้งเวลาปกติ, กรณีพิพาทอินโดจีน และสงครามมหาเอเซียบูรพา

พลเอก หลวงเสนาณรงค์
(ศักดิ์ เสนาณรงค์)

ปลัดกระทรวงกลาโหม

General Luang Senanarong
(Sak Senanarong)
Under-Secretary of State,
Ministry of Defence

ประวัติของ พระประกาศสหกรณ์ ป.ช. ป.ม.

ราชการพิเศษต่างประเทศ– พ.ศ. ๒๔๖๕ ไปศึกษาและดูการสหกรณ์ ในประเทศพม่า และประเทศอินเดีย

พ.ศ. ๘๐ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนรัฐบาลไทย ในการประชุมสมัชชา องค์การอาหาร

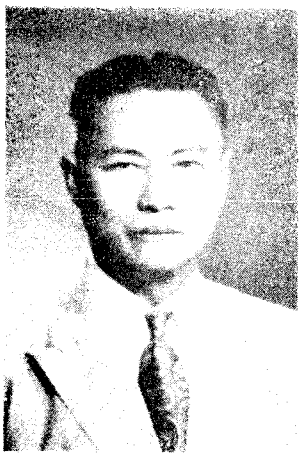

พระประกาศสหกรณ์ ป.ช. ป.ม.
(สดับ วีรเธียร)

ปลัดกระทรวงเกษตราธิการ

Phra Prakas Sahakorn
Under-Secretary of State for the
Ministry of Agriculture

และเกษตรแห่งสหประชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations.) ที่กรุงเจนีวา ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ และไปดูการเกษตรและการสหกรณ์ ในทวีปยุโรปและสหรัฐอเมริกา

พ.ศ. ๘๑ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนรัฐบาลไทยในการประชุมองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (F.A.O.) ที่กรุงวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา และไปดูการเกษตรและการสหกรณ์ในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศฟิลิปปินส์

ใน พ.ศ. ๘๖ ไปดูกิจการสหกรณ์และเกษตรยังทวีปยุโรป, อเมริกา

พระยารามราชภักดี

(หม่อมหลวง สวัสดิ์ อิศรางกูร)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

Phya Ramrajbhakdi

(M.L. Savasdi Israngkoor)

Under-Secretary of State

Ministry of Interior

รัฐประศาสน์ศาสตร์ จาก ร.ร. ข้าราชการพลเรือน พระจุลจอมเกล้า เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕

รับราชการฝ่ายมหาดไทยตลอดมา ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงนี้ ตั้งแต่ พ.ศ. ๕๔

He obtained his degree in administrative sciences in the year 1912. He has held the post of Under-Secretary of State since 1951.

พลเอก พระปจนบัจจนึก

(ประจน ประจนบัจจนึก)

ผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

Goneral Phra Prachon Pachanuk

Chairman of the House of the Representatives

Director General of War Veteran's Organization

จาก ร.ร. นายร้อยทหารบก, ได้ไปดูกิจการทหารทั่วไปยังประเทศ อังกฤษ, เยอรมัน, ฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕

เคยเป็นผู้บังคับการทหาร จ.ว. อุบล, เป็นพลาธิการทหารบก และปลัดกระทรวงกลาโหม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔

He went to inspect military activities in England, Germany & France in 1936. Held several important military posts, became Under-Secretary of Defence in 1941.

พันเอก ณรงค์ สาลีรัฐวิภาค

A.A., B.Sc., B.S.F.S.,

ปลัดกระทรวงเศรษฐการ

Colonel Narong Saliratthavibhaga

Under-Secretary of State,
Ministry of Economic Affairs

สำเร็จการศึกษาที่มหาวิทยาลัยแห่งฟิลิปปินในวิชาทางอักษรศาสตร์ ได้รับปริญญา A.A., วิทยาศาสตร์ ได้ปริญญา B.Sc., และฝ่ายการอุตสาหกรรมสัตว์น้ำได้ปริญญา B.S. F.S., สำเร็จกลับเมื่อ พ. ศ. ๒๔๘๓ ได้รับราชการในกรมการประมง ต่อมา พ ศ. ๘๔ กระทรวงกลาโหมขอมา ได้เป็นรองเจ้ากรมเกียกกาย ทบ. ย้ายมาอยู่กระทรวงอุตสาหกรรม เมื่อ พ. ศ. ๕๑ ได้รับยศทหารเป็นลำดับจน พ.ศ. ๕๔ ได้ยศเป็น "พันเอก" รับตำแหน่งเป็นผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อ พ.ศ. ๕๓ ดำรงตำแหน่งปัจจุบันในพ.ศ. ๕๔

ราชการพิเศษ ไปเจรจาความสำคัญทางเศรษฐกิจและการเมืองยังอเมริกา, และเป็นผู้แทนรัฐบาลไปฟิลิปปินส์อีกหลายครั้ง

He graduated from the Philippine University with Associate in Arts (A.A,), Bachelor of Science (B. Sc.) and Bachelor of Science in Fishery Sciences (B.S.F.S.) degrees.

Special Government service: He conducted important negotiations concerning economics and politics in America and went to the Philippines several times as representative of the Thai Government.

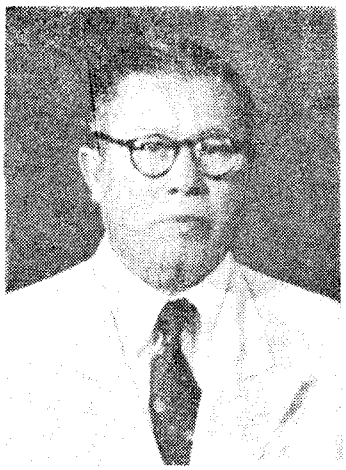

หลวงเสถียรโชติสาร

(จรัล โชติกเสถียร)

ปลัดกระทรวงการคลัง

Luang Sthira Jotisar

Under-Secretary of State
Ministry of Finance

จากโรงเรียนมหาดเล็กหลวง และวิชาเศรษฐศาสตร์, การบัญชีมหาวิทยาลัยประเทศอังกฤษ

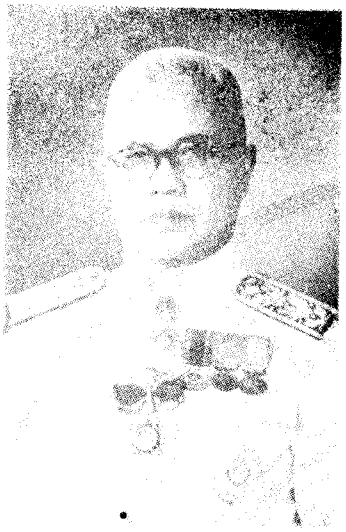

พงส สีวิวรรธนะ

(พระยุทธอักษร) น.บ.ท.

ปลัดกระทรวงสหกรณ์

Pongse Srivardhana
Under-Seretary of State
Ministry of Co-operatives Affairs

สำเร็จกฎหมายจาก ร. ร. กฎหมายของกระทรวงยุติธรรม เป็นเนติบัณฑิตไทย เข้ารับราชการครั้งแรกผู้แปลภาษาในกองที่ปรึกษา กระทรวงเกษตราธิการ, เคยเป็นเลขานุการกระทรวงพาณิชย์, เลขาธิการ ก. พ., หัวหน้ากองวิชาการ ก.พ., เลขานุการกรมป่าไม้, ต่อมาเมื่อ พ. ศ. ๘๘ ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยปลัดกระทรวงพาณิชย์

และย้ายมารับตำแหน่งปัจจุบันอยู่จนเวลานี้

พ.ศ. ๘๔ รัฐบาลส่งไปดูงานเผนกสหกรณ์ยังประเทศอินเดีย, ลังกา, ฮอร์ลันดา, เดนมารก, สวีเดน, อังกฤษ, ฝรั่งเศส, สวิซเซอร์แลนด์, อิตาลี และอเมริกา

เป็นกรรมการองค์การอาหาร F.A.O. ประจำประเทศไทย

He graduated in law obtaining his degree as barrister-at-law. He has held many Government posts in the past and in the yeer 1945 he was appointed Assistant Under-Secretary of State to the Ministry of Commerce.

In the year 1951 the Government sent him to study co-operative activities in India, Ceylon, Holland, Denmark, Sweden, England, France, Switzerland, Italy and America.

ประวัติของ พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม

ศึกษาวิชาทหารจาก ร. ร. นายร้อยทหารบก เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๕, ออกรับราชการเป็นนายทหารประจำกรมทหารบี้นใหญ่ ต่อมาประจำบี้นใหญ่รักษาพระองค์

เข้าศึกษาวิชาใน ร.ร. เสนาธิการทหารบก สอบได้ จึงย้ายมาเป็นนายทหารฝ่ายเสนาธิการ กองพลที่ ๑ ร.อ.

เมื่อ พ.ศ. ๗๕ ย้ายมาประจำกรมเสนาธิการทหารบก

ครั้งเปลี่ยนการปกครองแบบประชาธิปไตย พ.ศ. ๗๕, ได้ร่วมคณะก่อการฝ่ายทหารผู้หนึ่ง รัฐบาลได้ส่งไปดูการปกครองและการเทศบาลยังประเทศญี่ปุ่นใน พ.ศ. ๗๗

พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
กรรมการผู้จัดการ ธนาคารมณฑล จำกัด
ผู้จัดการใหญ่ บริษัทไทยนิยมพาณิชย์ จำกัด

Colonel C. Chavengsakdi Songkram

Former Minister of the Interior and also of Public Health
General Manager Provincian Bank Ltd.,
General Manager Thai Niyom Phanich Co., Ltd.,

กลับมาดำรง ตำแหน่งรอง ปลัดกระทรวงมหาดไทย เข้าสอบแข่งขันได้รับตำแหน่งอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ต่อมาเป็นปลัดกระทรวงในกระทรวงนั้น

พ.ศ. ๘๔ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เมื่อ พ.ศ. ๘๕

รับตำแหน่งองค์การค้าของรัฐบาลอันเป็นตำแหน่งปัจจุบันเมื่อ พ.ศ. ๘๒ และเป็นผู้จัดการธนาคารมณฑล

He graduated from the Military Cadets' Academy in 1921 and was given his commission the same year.

He later entered the Defence Staff College and became Staff officer attached to the First Division (King's Royal Guards). In 1932 he was attached to the General Staff Department.

He was prominent member of the 1932 Coup d'Etat Party. In 1934 he was sent on an official tour of study to study government and municipality administration activities in Japan.

He was Minister of the Interior in 1941 and Minister of Public Health in 1942.

ประวัติของ สัญญา ธรรมศักดิ์

ได้รับการศึกษาสามัญจาก โรงเรียนอัสสัมชัญ

เริ่มรับราชการกระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๔๖๘

ศึกษาวิชากฎหมาย ณ โรงเรียนกฎหมายกระทรวงยุติธรรม สอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิต พ.ศ. ๗๑ สอบแข่งขันชิงทุนรพีบุญนิธิได้ไปศึกษาวิชากฎหมาย ณ ประเทศอังกฤษ สอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตอังกฤษ พ.ศ. ๗๕ (Barrister-at-Law, Middle Temple)

อุปสมบท ณ วัดเบญจมบพิตร

สัญญา ธรรมศักดิ์

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

Sanya Dharmasakti
Under-Secretary of State
Ministry of Justice

เคยรับราชการเป็นผู้พิพากษาตั้งแต่พ.ศ. ๗๖ และเลื่อนขึ้นเป็นผู้พิพากษาศาลฎีกา, ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์, ข้าหลวงยุติธรรมภาค (เชียงใหม่) เป็นปลัดกระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๙๖

ขณะนี้เป็น อุปนายก พุทธสมาคม แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ประวัติของ พันเอก สุวรรณ์ เพญจันทร์

การศึกษา— ประกาศนียบัตร "ครู ป.ม." และ "เนติบัณฑิตย์ไทย"

ราชการที่ผ่านมา— ผู้พิพากษาศาลอาญา, ศาลแพ่ง, หัวหน้ากองในกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สำรองราชการกระทรวงกลาโหม,

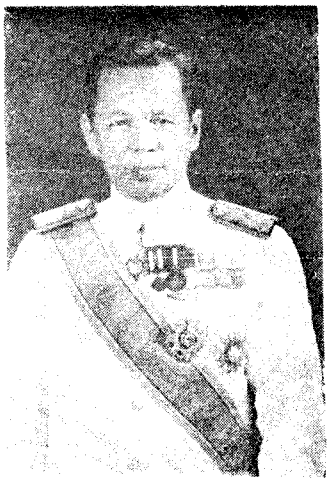

พันเอก สุวรรณ์ เพญจันทร์

ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

Colonel Suwan Phenchandra
Under-Secretary of State
Ministry of Industry

เจ้ากรมเชื้อเพลิง ได้รับยศเป็นพันตรี พ.ศ. ๘๓, พันโท พ.ศ. ๘๔ และ พ.ศ. ๘๗ เป็นพันเอก ต่อมาเป็นผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงนี้ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๗

ราชการพิเศษ — เป็นพนักงานอัยการศาลพิเศษเมื่อ พ.ศ. ๗๖ และเมื่อ พ.ศ. ๘๑ – ๘๔ – ๘๘ เป็นอัยการศาลอาชญากรสงคราม

Teacher's Certificate and Barrister-at-Law Degree.

Former judge of the Civil as well as the Criminal Court.

Director-General of the Fuel Department. Awarded the military rank of Major

in 1940; Lieutenant Colonel, 1941 and full Colonel 1944. Was later Director of the Crown Property Bureau.

Assumed his present position of Under-Secretary of Industry since 1944.

หลวงชำนาญอักษร

(ศิริ เพ็ชรบุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

Luang Chamnan Aksara

(Siri Bejrabul)

Secretary-Generol of the Council of Ministry

สำเร็จวิชากฎหมายเป็นเนติบัณฑิต เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๙

รับราชการครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. ๗๐ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้เป็นนายเวร กรมราชเลขาธิการ มีราชการทูลเกล้า ฯ ถวายต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยตรง

พ.ศ. ๗๑ ทรงพระกรุณาเลื่อนเป็น ปลัดกรม กรมราชเลขาธิการ, พ.ศ. ๗๖ เป็นหัวหน้าแผนกสารบรรณ, พ.ศ. ๘๒ เป็นหัวหน้ากองอาลักษณ์ กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ดำรงตำแหน่งปัจจุบันใน พ.ศ. ๘๙

พ.ศ ๘๒ เป็นผู้แทนรัฐบาลไทย ไปประชุมคณะกรรมการกฎหมาย แห่งองค์การการบินพลเรือนในยุโรป

He studied law and obtained his degree as barrister-at-law in the year 1927.

Special Government service: In 1949 he represented the Thai Government at a meeting of the legal committee of the International Civil Aviation Organization.

ประวัติของ พลตรี ไสว แสนยากร

วิชาสามัญที่ ร.ร. มัธยมทวิธาพิเศกและสำเร็จวิชาทหาร จาก ร. ร. นายร้อยทหารบก พ.ศ. ๒๔๖๕ ได้รับยศร้อยตรี สังกัดกองพันช่างสัญญาณ กรมทหารที่ ๑ ร.อ.

พ. ศ. ๗๐–๗๑ ศึกษาเพิ่มเติมใน ร.ร. ทหารช่าง ได้รับยศและตำแหน่งเลื่อนขั้นเป็นลำดับ เป็นรอง จร. ส. ทหารสื่อสารและรับ ตำแหน่ง จเรทหารสื่อสาร ใน พ.ศ. ๙๐ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ เป็น พลตรี พ.ศ. ๙๑ ได้รับตำแหน่งแม่ทัพ อันเป็นตำแหน่งปัจจุบันเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔

Graduated Royal Military Academy 1922, and commissioned the same year;

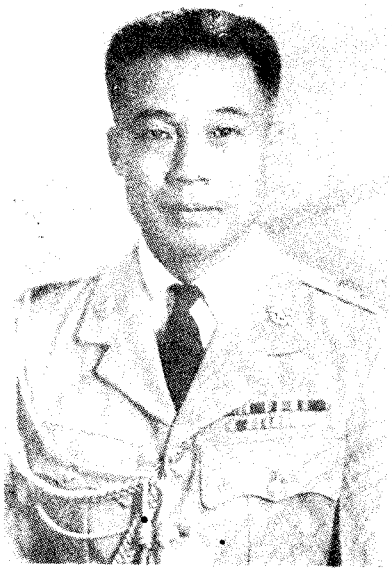

พลตรี ไสว ไสวแสนยากร

แม่ทัพที่ ๒

สมาชิกรัฐสภาประเภท ๒

Major-General Swai Swai-Sanyakorn

Commander, the 2nd Army

Second Category Member, the House of Representatives

Between 1927-1928 entered the Officer's Sappers College for advanced studies.

Appointed Inspector-General of Signal 1947. Promoted a Major-General 1948.

Appointed to the present post of Commander of Second Army in 1951.

ประวัติของ พลโท หลวงสถิตยุทธการ

ท่านผู้นี้สำเร็จวิชาทหารจากโรงเรียนนายร้อยทหารบก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖

ออกรับราชการตำแหน่งแรก เป็นผู้บังคับหมวดในกรมทหารบินใหญ่ที่ ๔ จังหวัดราชบุรี

พลโท หลวงสถิตยุทธการ

(สถิต สถิตยุทธการ)

รองเสนาธิการกลาโหม

สมาชิกรัฐสภาประเภท ๒

Lieut.-General Luang Sathit Yudhakarn

(Sathit Sathit-Yudhakarn)

Deputy Chief of Joi t Staff. Min stry of Defence

Second Category Member the House of Representatives

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘—๖๙ เข้าศึกษาในโรงเรียนเสนาธิการทหารบก สอบไล่ได้เป็นนายทหารเสนาธิการ

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐—๗๑ เข้าศึกษาในโรงเรียนนายทหารบินใหญ่ โคกกระเทียม และสอบไล่ได้

ต่อจากนั้นรับราชการในหน้าที่ นายทหารเสนาธิการตลอดมาจนบัดนี้

อดีต ได้ดำรงตำแหน่งสำคัญ ทางทหารหลายตำแหน่ง กล่าวคือ เคยเป็นนายทหารเสนาธิการกองพล ประจำกรมเสนาธิการทหาร เป็นเสนาธิการมณฑลทหารบก เป็นหัวหน้าแผนกในกรมเสนาธิการทหาร (ปัจจุบันกรมเสนาธิการ กลาโหม)

ใน พ.ศ. ๔๑ ดำรงตำแหน่งเสนาธิการกองทัพที่ ๑

พ.ศ. ๔๕ ดำรงตำแหน่งรองเสนาธิการกลาโหม อันเป็นตำแหน่งปัจจุบัน

ราชการพิเศษ ในกรณีพิพาทกับอินโดจีนฝรั่งเศส และในระหว่างสงครามมหาเอเชียบูรพา ได้รับตำแหน่งหัวหน้ากองบัญชาการทหารสูงสุดทั้ง ๒ คราว

ราชการต่างประเทศ ใน พ.ศ. ๘๔ ร่วมคณะทูตในการเจรจาทำสัญญา กรณีพิพาทกับอินโดจีนฝรั่งเศสที่ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น พ.ศ. ๔๔ ทางราชการส่งไปดูการทหารในประเทศอังกฤษ, เบลเยี่ยม, ฮอลันดา, สวิเดิ่น, สวิสเซอร์แลนด์, อิตาลี, สเปญ, ฝรั่งเศส, สหรัฐอเมริกา และเยี่ยมทหารไทยในสมรภูมิเกาหลี

ได้รับ พระราชทาน ยศ ทหาร สูง ขึ้น ตาม ลำดับ ใน พ.ศ. ๔๑ ได้รับยศเป็น พลตรี และเป็นราชองครักษ์

ได้รับ พระราชทาน เครื่องราช อิสริยาภรณ์ ปถมาภรณ์มงกุฎไทย (สายสพาย)

Graduated Royal Military Academy, 1923,

Graduated Staff College, 1926 and served as Staff Officer.

Held various important milithry posts, including Chief of Staff of the 1st Army, in 1948.

In 1942, appointed to the Ministry of Defence, a post which he now holds.

During the Indochina Incident, as well as during the Southeast Asia war, he held top posts in the GHQ. of Hight Command.

In 1940, he represented his country in the Franco-Thai Truce Mission to Japan.

He was despatched in 1951 on a world-wide study tour of millitary establishments obroad, which took him to Britain, Belgium, Holland, Sweden, Switzerland, Italy, France and the United States of America.

ประวัติของ พลตรี ถนอม กิตติขจร

สำเร็จการศึกษาวิชาทหารจาก ร.ร. นายร้อยทหารบก ออกรับราชการเป็นนายทหารประจำกรมทหารราบที่ ๘ ใน พ.ศ. ๒๔๗๓, ต่อมา พ.ศ. ๗๔ เป็นนายทหารผู้กหัดราชการ ร.ร. แผนที่ทหารบก สอบวิชาแผนที่ชั้นสูงคั่นสำเร็จได้ที่ ๑

ได้รับแต่งตั้งประจำแผนกที่กรมแผนที่ทบ.

ถึง พ.ศ. ๘๑ เป็นนายทหารผู้กหัดราชการ ร.ร. ทหารราบ กับเคยเป็นครูวิชาทหาร ร.ร. นายร้อยทหารบก เมื่อ พ.ศ.๗๘ กับ พ.ศ. ๘๒ รวม ๒ ครั้ง ๆ ที่ ๒ ได้เลื่อนจากตำแหน่งครู "เป็นอาจารย์" จน พ.ศ. ๔๐, ย้าย

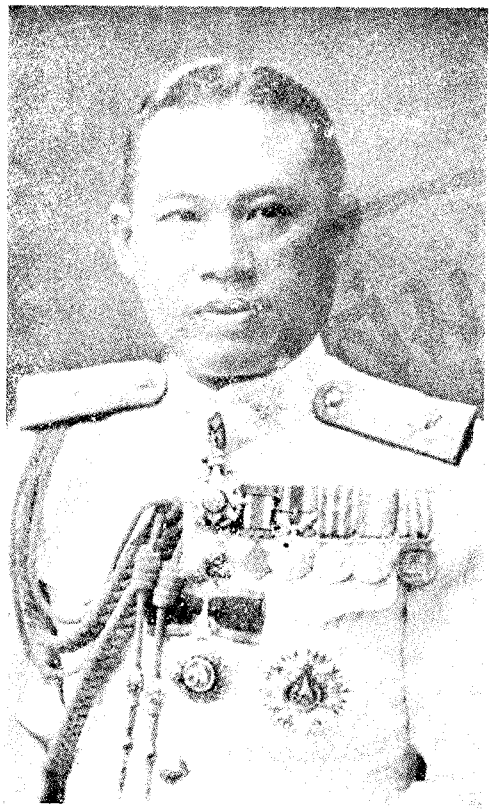

พลตรี ถนอม กิตติขจร

รองแม่ทัพ กองทัพที่ ๑

สมาชิกรัฐสภา ประเภท ๒

Major-General Thanom Kittikhachorn

Vice Commanding General, First Army

Second Categery Member of the House of Representatives

มาดำรงตำแหน่งผู้บังคับการทหารราบที่ ๒๑ จ.ว. ลพบุรี เมื่อ ๓ ธ.ค. ๘๐, ได้เลื่อนยศเป็น "พันเอก" และย้ายมาเป็นผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๑๑ พระนคร เมื่อ ๒๘ ต.ค. ๘๑, ๒๖ ส.ค. ๘๒ เป็นรองผู้บัญชาการกองพล ๑ และ ๑๑ ส.ค. ๘๓ เป็นผู้บัญชาการกองพล ได้รับพระราชทานยศเป็น "พลตรี" ตำแหน่ง "รองแม่ทัพที่ ๑" อันเป็นตำแหน่งปัจจุบันเมื่อ วันที่ ๒๘ ธ.ค. ๘๔

ราชการสงครามมหาเอเชียบูรพา ได้ดำรงตำแหน่งผู้บังคับกองร้อยปืนกลหนักในสนามรบของ กองพันทหารราบที่ ๓๔ ประจำแนวรบด้าน "เขาเบ้า" ติดต่อเขตแดนแขวงยูนาน

ราชการต่างประเทศ เป็นคณะทูตพิเศษไปดูการทหารที่ประเทศ อังกฤษ, เบลเยี่ยม, สวีเดน, สวิสเซอร์แลนด์, ฮอลันดา, สเปญ, อิตาลี, สหรัฐอเมริกา, ญี่ปุ่น และเยี่ยมทหารไทยในสมรภูมิเกาหลี

เป็นหัวหน้าคณะทูตทหารไปประชุมสงบศึกที่เกาหลีในนามของรัฐบาลไทย

หน้าที่พิเศษ เป็นกรรมการในองค์การโรงงานยาสูบ และเป็น สมาชิก สมาคม ชาวเหนือ

Graduated Royal Military Academy. Commissioned to the 8th Infantry Regiment, 1930. Entered the Infantry College 1938. Later commanded the 11th Infantry Regiment, in Bangkok.

In 1951, promoted Major General and commanded the 1st Division before assuming to the present post.

He was despatched, in 1951, on a world-wide study tour of military establishments abroad, which took him to Britain, Belgium, Holland, Sweden, Switzerland, Italy, Spain, France and the United States of America.

Member of the Tobacco Monopoly Broad, as well as being active in many social activities.

พลตำรวจเอก หลวงชาติตระการโกศล
(เจียม ลิมบีชาติ)

อธิบดีกรมศุลกากร

Pol. Gen. Luang Chart Trakarn Kosol
Director-General of the Customs Department.

ศึกษาวิชาการตำรวจชั้นสูงในกรมตำรวจของนครนิวยอร์ค ประเทศอเมริกา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๙ กลับประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. ๖๙ รวม ๑๐ ปี

รับราชการในกรมตำรวจตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ หลายตำแหน่ง และเคยเป็นผู้บังคับการตำรวจนครบาล ฯ ล ฯ

ต่อมาดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมตำรวจใน พ.ศ. ๔๐ ได้รับพระราชทานยศสูงขึ้นเป็นลำดับจนเป็นนายพลตำรวจเอก

เคยไปราชการต่างประเทศ ณ ประเทศญี่ปุ่น, ฟิลลิปปีน, มะลายู ในราชการของกรมตำรวจหลายคราว

ย้ายมารับตำแหน่งอธิบดีกรมนี้เมื่อ พ.ศ. ๔๔

Graduated Advanaced course in police study, New York, America, where he spent the ten years between 1916–1926.

Various high police rank include Commander, the Metropolitan Police force.

Was appointed Director-General of Police in 1947. Was gradually promoted and eventually made Police General.

Assumed the present position of Director-General of Customs in 1951.

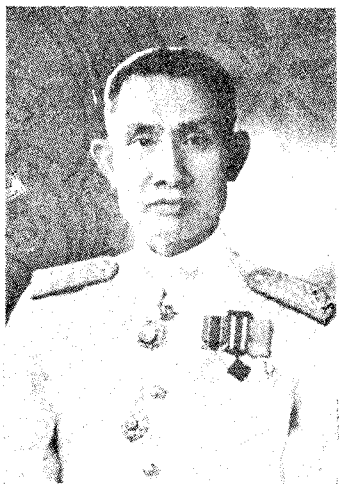

พลตรี ปรุง รังสิยานนท์

พลาธิการทหารบก

Major-General Prung Ransiyanondha
Quarter Master General

สำเร็จจาก ร.ร. นายร้อยทหารบก พ.ศ. ๒๔๖๗ ได้รับยศ "ร้อยตรี" ตำแหน่งผู้บังคับหมวด ขณะเป็น "ร้อยเอก" เคยเป็นผู้บังคับกอง ร.ร. นายร้อย และ ร.ร.

เทฆนิคทหารบก, เมื่อเป็น "พันโท" ดำรงตำแหน่งอาจารย์สอนวิชาทหารที่ ร. ร. นายร้อยและ ร.ร. เทฆนิค, พ.ศ. ๕๐ เป็น "พันเอก" ตำแหน่งรองผู้บัญชาการกองพล ๑ ครั้น พ.ศ. ๕๑ ย้ายมาเป็นเจ้ากรมพาหนะทหารบก

ได้รับพระราชทานยศเป็นนายพลตรีเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔

After Graduating from the Military Cadets' Academy and the Military Technical College he was commander and lecturer teaching military sciences at the Military Cadets' Academy and the Military Technical College.

ประวัติของ พลเอก จรูญ เสรีเรืองฤทธิ์ รัตนกุล

สำเร็จวิชาทหารจาก ร.ร. นายร้อยทหารบก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖ ได้รับยศเป็นร้อยตรี ผู้บังคับหมวด กรมทหารช่างที่ ๓ ขณะเป็นพันโท รับตำแหน่งผู้อำนวยการทหารสื่อสาร, เคยเป็น "ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบกฝ่ายเทฆนิค" จน พ.ศ. ๘๔ เป็น "พลโท"

ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมรถไฟสมัยแรกเมื่อ พ.ศ. ๗๙ ระหว่างนประเทศไทยต้องต่อต้านและร่วมรบกับประเทศญี่ปุ่นโดยจำเป็น

สมัยที่ ๒ เป็นอธิบดีกรมนี้เมื่อ พ.ศ. ๙๒ ได้เปลี่ยนฐานะกรมรถไฟเป็น "กรมรัฐพาณิชย์อิสระ" ดำเนินนโยบายเป็นองค์การณ์

พลเอก จรูญ เสรีเรืองฤทธิ์ รัตนกุล

ผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย

General Seri Roungritthi Ratanakul

Director-General of the Thai State Railway Organization.

ในราชการสงคราม กรณีพิพาทอินโดจีน และมหาเอเชียบูรพา รัฐแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองแม่ทัพบูรพา และเป็นอธิบดีรถไฟด้วยทั้ง ๒ คราว

ใน พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นผู้หนึ่งร่วมปฏิวัติเปลี่ยนการปกครอง

Graduated, Royal Military Academy and commissioned 1913. While a Lieutenant Colonel was C.O., the Army's Signal Corp. Was later appointed Deputy Commander-in-

Chief of the Army (Technical) and promoted to Lieutenant General in 1941.

First appointed Director-General of the Royal State Railways Department in 1936; while his second period of office, under the re-organization, as Governor, was in 1949.

During the Indochina Conflict and the East Asia War, he was also concurrently Deputy Commander of the East Army.

He was one of the member of the 1932 revolutionists, who brought democracy to Thailand.

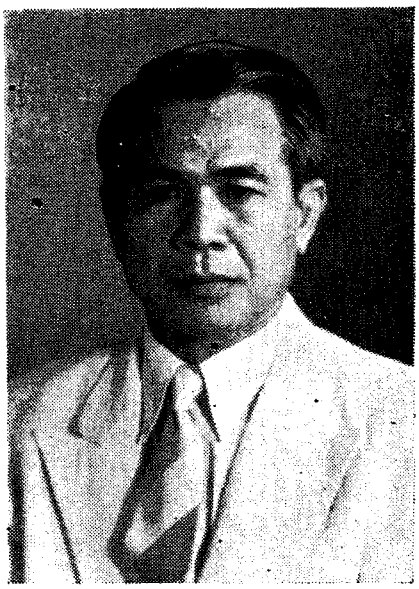

ดร. จ่าง รัตนะรัต

Dip. Chem., Dr. Phil. Nat. (magna cum laude)

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม

Dr. Chang Ratanarat

Dip. Chem., Dr. Phil. Nat. (magna cum laude)
Director-General of the Science Department,
Ministry of Industry

จบ ม. ๘ ร.ร. สวนกุหลาบวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๖๖ รับตำแหน่งครู ร.ร. มหาวชิราวุธ สงขลา จนถึง พ.ศ. ๗๐, สอบชิงทุนรัฐบาลได้ไปศึกษาวิชาเคมีที่เยอรมนี ได้รับปริญญา Dip. Chem. และ Dr. phil. nat. (magna cum laude) จากมหาวิทยาลัยเยนา เยอรมนี รับราชการกรมวิทยาศาสตร์ทหารบก, ต่อมาย้ายไปเป็นผู้ช่วยผู้จัดการบริษัทปูนซิเมนต์ไทย, และดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ ตั้งแต่ พ.ศ. ๙๘ จนบัดนี้

พ.ศ. ๙๓ เป็นผู้แทนรัฐบาลไปประชุมองค์การณ์สหประชาชาติ • ว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมที่ประเทศอิตาลี กับไปดูงานทั่วยุโรป

ครั้ง ๒ เมื่อ พ.ศ. ๙๔ เป็นผู้แทนรัฐเข้าร่วมประชุมวิทยาศาสตร์สากลที่อเมริกา

He studied chemistry in Germany where he obtained his Dip. Chem. and Dr. Phil. Nat. (magna cum laude) degrees at the Jenna University, Germany, in 1934.

In 1950 he represented the Thai Government at a meeting of UNESCO in Italy and then made a tour of study throughout countries of Europe. In 1951 he represented the Government at an international science conference held in the United States.

ประวัติของ หลวงสุขุมนัยประดิษฐ์

รับการศึกษาจากโรงเรียนมหาดเล็กหลวง. เมื่ออายุ ๑๓ ปี ตรงกับ พ.ศ. ๒๔๖๐ ไปศึกษาวิชาการพาณิชย์ที่ Gunnery School และ Boston University ในสหรัฐอเมริกา. ๘ ปีเศษ จึงกลับใน พ.ศ. ๒๔๖๘•

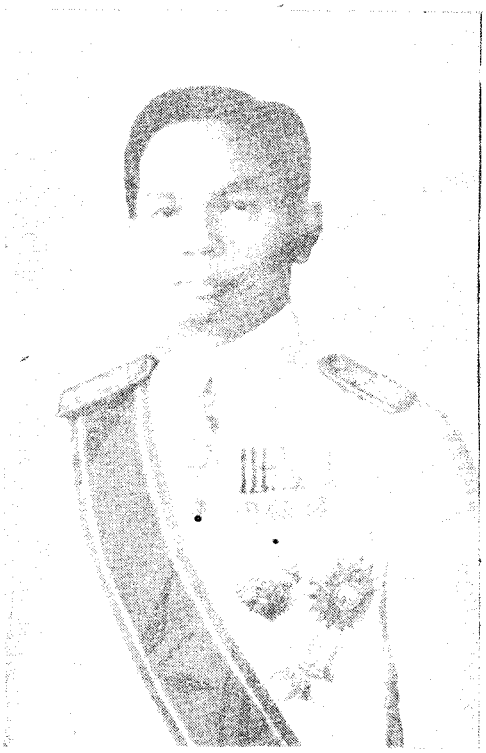

หลวงสุขุมนัยประดิษฐ
(ประดิษฐ สุขุม)
เลขาธิการ ก.พ.

Luang Sukhum Nayapradit
(Pradit Sukhum)
Secretary General Civil Service Commission

ราชการตำแหน่งต่างๆ ที่ผ่านมา, เคยเป็นเลขานุการของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาท ซึ่งเป็นองค์อภิรัฐมนตรี ต่อมา พ.ศ. ๒๔๗๒ รับตำแหน่งเลขานุการกรรมการรักษาพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนอีกตำแหน่งหนึ่ง

ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ก.พ.* อันเป็นตำแหน่งปัจจุบัน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗

งานต่างประเทศ ตามเสด็จเป็นเลขานุการพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระจันทบุรีนฤนาทไปบีนัง กัวลาลัมเปอร์ และสิงค์โปร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓

ตามเสด็จเป็นเลขานุการกรมพระจันทบุรีไปทวีปยุโรป เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓-๗๔ ไปราชการของ ก.พ. และกระทรวงการต่างประเทศ ณ ประเทศฟิลลิปปินส์ และฮ่องกง พ.ศ. ๒๔๘๑, ไปปฏิบัติงานเสรีไทย ณ สหรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๔๘๘, ไปราชการรอบโลก พ.ศ. ๒๔๘๙-๙๐, เคยเป็นผู้แทนประเทศไทยในที่ประชุมนานาชาติ เรื่องการบริหารราชการในประเทศฝรั่งเศส

เป็นบุตรคนที่ ๗ ของมหาอำมาตย์นายกเจ้าพระยายมราช และท่านผู้หญิงตลับ

As 13 entered Gunnery school and Boston University in England as student in Commerce for 8 years. In the year 1930 he went to Penang, Kuala Lumpur and Singapore in the capacity as secretary to H.R.H. Prince of Chandaburi Narunart and, in 1930 to 1931, he accompanied the same prince in the same capacity to Europe. In 1938 he went to the Philippines and Hongkong as an official of the Civil Service Commission and of the Ministry of Foreign Afffairs. He was in charge of Free Thai activities in the United States in 1945. He was sent on official business round the world from 1946 to 1947. He represented Thailand at an international conference on administrative activities held in France.

หลวงประกอบธนกิจ
(เปรื่อง อุณหสุวรรณ)
อธิบดีกรมสรรพสามิต

Luang Prakob Thanakit
(Pruang Unahasuwan)
Director-General Excise Department

สำเร็จวิชากฎหมายเป็น เนติบัณฑิต ปี พ.ศ. ๒๔๖๙

เคยไปราชการเกี่ยวกับการสรรพสามิตที่ทวีปยุโรปและอเมริกา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓–๕๔ ตำแหน่งพิเศษเป็นประธานกรรมการองค์การบริษัทเกลือไทยจำกัด

He graduated with a degree of barrister-at-law in 1936. And made a tour of study of excise methods in Europe and America from 1950 to 1951.

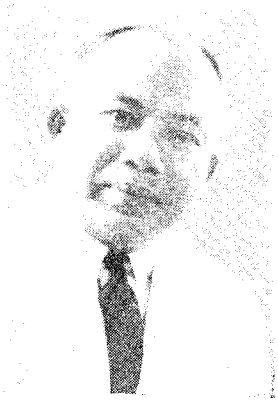

หลวงเพ็ชรเกษมวิถีสวัสดิ์
(แถม เพ็ชรเกษม)
อธิบดีกรมทาง

Luang Bejrakashem Vithisawasdi
(Taam Bejrakashem)
Director-General Department of Ways

วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัย "ลิเวอร์ปูน" ประเทศอังกฤษ สำเร็จกลับเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๙

โปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งนายช่างผู้ช่วยกรมรถไฟ ต่อมาเป็นนายช่างหัวหน้ากองก่อสร้างกรมรถไฟ

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๙ ได้รับพระมหากรุณาเลื่อนตำแหน่งเป็น "อธิบดีกรมทาง" ปัจจุบันขึ้นกับกระทรวงคมนาคม

Graduated in Engineering, Liverpool University, England. Returned to Thailand 1926.

Appointed Assistant Engineer, the Thai Royal State Railways. Later, Chief Construction Engineer of the State Railways.

C. 6

In 1946 promoted and appointed to Director-General of the Highways Department, Ministry of Communication.

หลวงอาจพิศาลกิจ

(อาจ พิศลยบุตร)

อธิบดีกรมสรรพากร

Luang Ach Bisalkich

Director-General of Revenue Department

ได้รับการศึกษาที่โรงเรียนราชวิทยาลัย นนทบุรี และที่มหาวิทยาลัยเคมบริชประเทศอังกฤษ ได้รับเกียรติปริญญา บี. เอ. ทางเศรษฐศาสตร์: เริ่มรับราชการ พ.ศ. ๒๔๖๓ รัฐบาลส่งไปดูงานสรรพากรยังทวีปยุโรป และอเมริกา เมื่อ พ.ศ. ๙๕

He was educated at King's College, Bangkok, and at Cambridge University, England, and obtained B.A. (Economics Tripos); entered Civil Service in 1920.

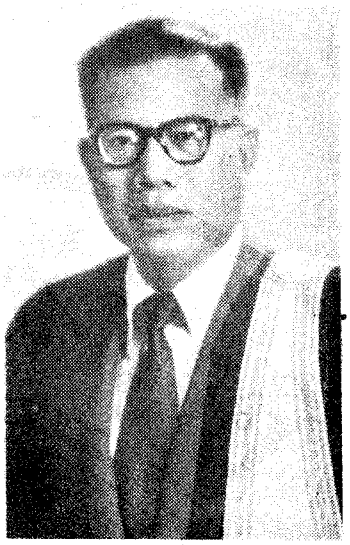

บุญช่วย สมพงศ์ ป.ม., น.บ.ท.

อธิบดีกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

Boonchuey Somkongse ,

Director-General Department of Religions Affairs

Ministry of Education

สำเร็จวิชากฎหมายเป็น เนติบัณฑิตไทย ใน พ.ศ. ๗๔

ไปศึกษาวิชาภาษา ได้รับประกาศนียบัตร ผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ ณ "มหาวิทยาลัย น็อตติงแฮม" ประเทศอังกฤษ กลับมารับราชการ เมื่อ พ.ศ. ๘๒ เคยเป็นผู้แทนรัฐบาลไปประชุมองค์การณ์ "ยูเนสโค" ที่ประเทศเมกสิโก และ พ.ศ. ๙๒ ไปดูการศึกษา หลัก มูลฐาน และ การศึกษาผู้ใหญ่ที่สหรัฐอเมริกา, และประเทศเมกสิโก เคยเป็นกรรมการเข้าประชุม ยูเนสโค, ณ กรุงปารีส

ประวัติของ บุญช่วย สมพงศ์

สำเร็จวิชาประโยคครูพิเศษมัธยม ของกระทรวงศึกษาธิการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ และ

He graduated from a special course of study for secondary school teachers of the Ministry of Education in the year 1925 and graduated in law, obtaining his degree as barrister-at-law in 1931. He obtained a certificate for profiency in English at the University of Notthingham, England.

He obtained his degree of barrister-at-law in 1933. In 1937 he made a tour of study of municipal and administrative methods in Europe and was leader of the Thai delegation attending the conference of the International Labour Organization held at Geneva, Switzerland, and he afterwards made a tour of study of public welfare activities in countries of Europe.

นายปกรณ์ อังศุสิงห์

อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์

Pakorn Angsusingha

Director-General of Public Welfare Department

สอบได้เป็นเนติบัณฑิตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖ รับราชการในกระทรวงมหาดไทย เคยเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดมาหลายจังหวัด

ใน พ.ศ. ๘๐ ไปดูงานปกครองที่อังกฤษ ฝรั่งเศส, เยอรมัน, สวิสเซอร์แลนด์, อิตาลี

พ.ศ. ๘๔ เป็นหัวหน้าผู้แทนรัฐบาลไทย ไปประชุม องค์การณ์ กรรมกร ที่เมือง เยนิวา และทวีปยุโรป

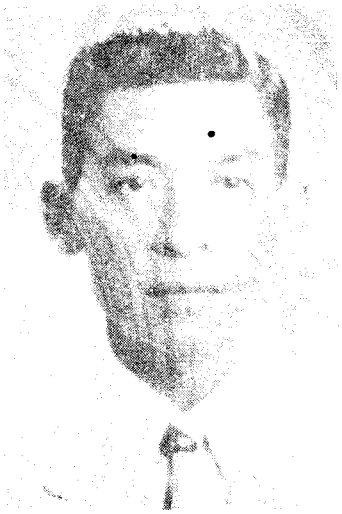

นายปฐม คชเสนี

อธิบดีกรมโลหกิจ กระทรวงการอุตสาหกรรม

Pathom Gajaseni

Director-General Department of Mines

การศึกษา จบหลักสูตร Ecole Centrale Lyonnaise ประเทศฝรั่งเศส

ตำแหน่งต่างๆ ที่ผ่านมา เป็นอธิบดีกรมทาง พ.ศ. ๘๘, อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม พ.ศ. ๘๙

เป็นประธานกรรมการพิจารณาปัญหาอันเกี่ยวกับเหมืองแร่ดีบุก • เป็นกรรมการ

ทำการณางานอุตสาหกรรมของรัฐบาล

ราชการต่างประเทศ ไปประชุมสภาธรณีวิทยาสากลที่อังกฤษ พ.ศ. ๕๑ พ.ศ. เดียวกันไปดูการธรณีวิทยาในอเมริกา พ.ศ. ๕๓ ไปประชุมองค์การณ์ศึกษาดีบุกที่กรุงปารีส

He graduated from the Ecole Centrale Lyonnaise in France.

Special Government service : He attended the conference of the International Geological Council in England in 1948 and also made a tour of study of geological activities in America the same year. In 1950 he attended a meeting of the Tin Study Group in Paris.

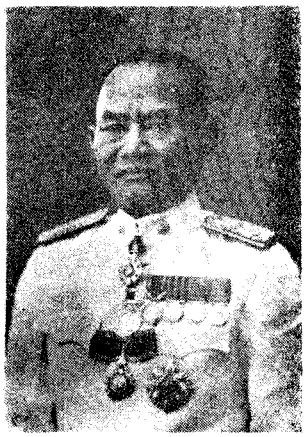

นาวาโท พระพิจารณ์กลจักร
(สวัสดิ์ พันธุมคุปต์)
อธิบดีกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม

Commander
Phra Bhicharn Kolachakra R.T.N.
(Swasdi Bhandumakupta)
Harbour Master General

สำเร็จศึกษานักเรียนนายทหารเรือแผนกพรรคกลิน เมื่อ ๑ เมย. ๕๗, เป็นนักเรียนทำการนายช่างกลประจำกรมยุทธศึกษาทหารเรือในเวลาเดียวกัน

ได้รับตำแหน่งเลื่อนขั้นเป็นลำดับ ทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน

บัจจุบันเป็นอธิบดีกรมเจ้าท่า

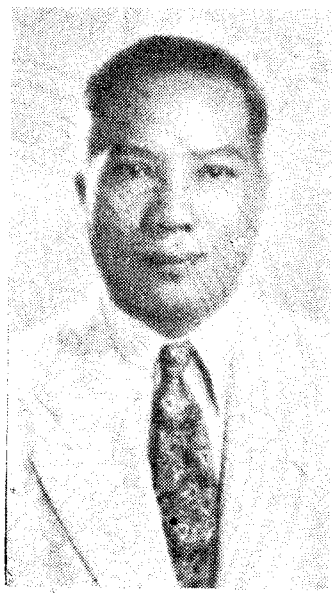

เทียม คมกฤส
อธิบดีกรมป่าไม้

Thiem Komkris
Director-General of Forest Department

ศึกษาวิชาป่าไม้จากประเทศพะม่า ตำแหน่งในอดีต เคยเป็นหัวหน้ากองบำรุงป่าไม้, เจ้าพนักงานป่าไม้พิเศษ, ไปดูงานป่าไม้ยังอเมริกา ใน พ.ศ. ๒๔๕๔ และเคยเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยไปประชุมที่อินโดจีนและประเทศอินเดีย ในวิชาการป่าไม้ทั้ง ๒ คราว

He studied forestry in Burma and made a tour of study of forestry activities and methods in America in the year 1953.

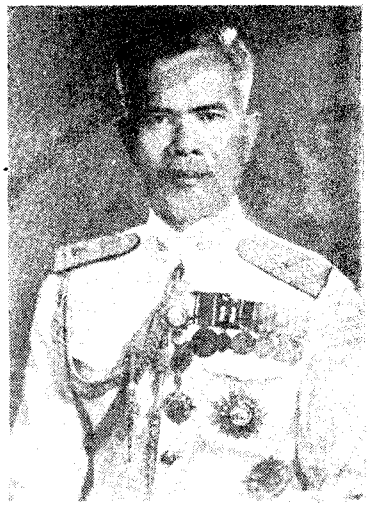

พลตรี ชาญวุฒิรณ ประมวลธน

อธิบดีกรมป้องกันสาธารณะภัย

Major-General J. V. Pramuenidhon

Director-General of the Civil Defence Department

He graduated from the Military Cadet's Academy in the year 1923.

สำเร็จจาก ร.ร. นายร้อยใน พ.ศ. ๒๔๖๖ อดีตผู้อำนวยการศึกษา ร.ร. นายร้อย จ.ป.ร. และจเรทหารบีนใหญ่

ประวัติของ พันเอก เผชิญ นิมิบุตร

สำเร็จการศึกษาจาก ร.ร. นายร้อยจ.ป.ร. เมื่อ พ.ศ.๒๔๗๗ ออกรับราชการทหารได้ทำงานหน้าที่สำคัญของชาติมาเป็นลำดับ พ.ศ. ๘๙ เป็น พ.ท. ผู้บังคับกองพันทหารสื่อสาร ได้ยศ พ.อ. และตำแหน่งหัวหน้าแผนก ๑ สื่อสาร, กรมจเรทหารสื่อสาร เมื่อ พ.ศ. ๙๒

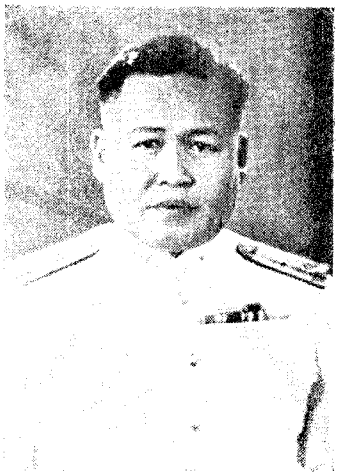

พันเอก เผชิญ นิมิบุตร

อธิบดีกรมพลศึกษา

Colonel Phachirn Nimibutra

Director-General of the Physical Education Department

ในราชการสงครามอินโดจีนและมหาเอเชียบูรพา ได้ไปประจำกองทัพทั้งสองคราว ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมพลศึกษากระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่ พ.ศ. ๙๔

Graduated from the Military Cadets' College in 1934 and has held many important military posts, During the Thai-Indochina conflict and the South-East Asia War he was on active service. Since 1951 up to the present he has held the position of Director-General of the Physical Education Department.

ประวัติของ นายประวัติ สุขุม

ได้รับปริญญา B.A. ในวิชา Mining Engineering มหาวิทยาลัยเครมบริดจ์ ได้ศึกษาพิเศษ Post Graduate ใน Coal Mining มหาวิทยาลัยเบอร์มิงแฮม และศึกษาพิเศษ

Post GraduateMining Engineering ใน The Royal School of Mines ลอนดอน

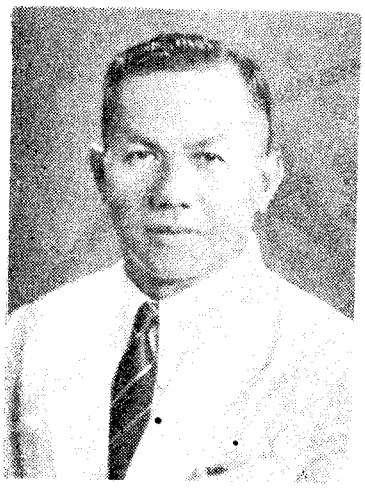

นายประวัติ สุขุม

นายช่างใหญ่กระทรวงอุตสาหกรรม

Pravat Sukhum

Chief Engineer Ministry of Industry

เคยเป็นนายช่างใหญ่กรมโลหกิจ,อธิบดีกรมโลหกิจ, อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๙ เป็นผู้แทนรัฐบาลไปประชุมองค์การศึกษาดีบุกที่ประเทศอังกฤษ

เป็นบุตรของเจ้าพระยายมราช (ชื้น สุขุม) และท่านผู้หญิงตลับ

He obtained his B.A. degree in Mining Engineering from Cambridge University, England. He took post graduate studies in coal mining at Birmingham University and also post graduate studies in mining engineering at the Royal School of Mines, London.

Has also been a member of the committee supervising mining industry and in 1946 he represented Thailand at the conference of the Tin Study Group in England.

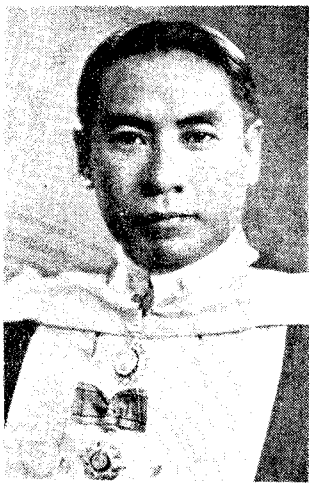

ประยูร กาญจนดุล

อธิบดีกรมเศรษฐสัมพันธ์ กระทรวงเศรษฐการ

อาจารย์พิเศษวิชากฎหมายปกครอง ในคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

เนติบัณฑิตไทย ดอกเตอร์กฎหมายฝรั่งเศส ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูงในทางกฎหมายมหาชนและในทางเศรษฐศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยกรุงปารีส

Prayoon Kanchanadul

Director-General

Department of Economic Co-ordination

Ministry of Economic Affairs

Barister-at-Law (Thailand)

Doctuer en Droit

D.E.S. de Droit Public

D.E.S. d'Economic politique

de l'Universite 'de Paris

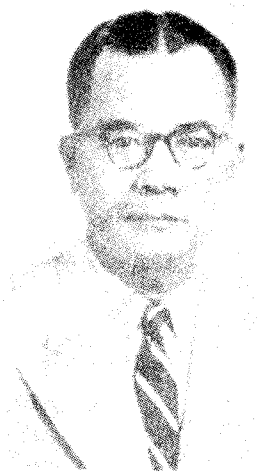

หลวงประโมทย์จรรยาวิภาช

(ปราโมทย์ จันทวิมล)

อธิบดีกรมอาชีวะศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

Luang Pramodyacharjavibhaj

(Pramodya Chandhavimol)

Director-General, Department of Vocational Education

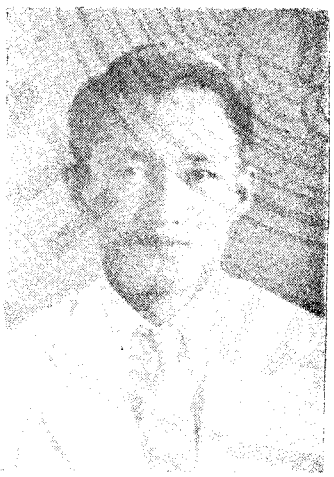

สุนทร หงสลดารมภ์

B.A. Tripos Cambridge

เลขาธิการสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

Sunthorn Hongladarom

B.A. Tripos Cambridge

Secretary-General, National Economic Council

สำเร็จการศึกษาได้รับ ปริญญาอักษร–ศาสตร์บัณฑิต แห่งหมาวิทยาลัยเคมบริดจ์ พ.ศ. ๒๔๗๙

ตำแหน่งราชการต่าง ๆ ที่ผ่านมาเคยเป็นอาจารย์ประจำกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหัวหน้ากองการต่างประเทศ กรมโฆษณาการ และเคยเป็นผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

Obtained B.A. at Cambridge University 1936. On his return, became lecturer attached to the Ministry of Education, Chief of the Foreign Division, Publicity Department, and Assistant Secretary-General of the Council of Ministers.

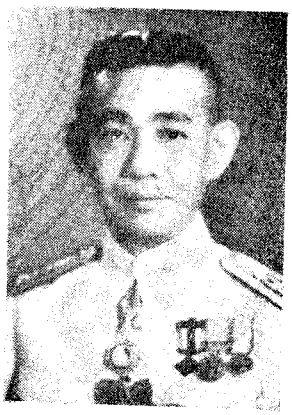

พลจัตวา หลวงกำจัดบัจจามิตร

(เจือ สิงห์เสนี)

เจ้ากรมการทหารสื่อสาร

Brigadier-General

Luang Kamchadpachamitr

(Chua Singhaseni)

Chief Signal Officer

Graduated from the Military Cadets' Academy in the year 1919 and taught in the military course there.

สำเร็จ การ ศึกษา จาก โรงเรียน นายร้อย ทหารบกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๒ รับราชการเป็น นายทหาร ตำแหน่งแรกเป็นผู้บังคับหมวด ในกองพันทหารช่างที่ ๑ รักษาพระองค์ กรม ทหารช่างที่ ๑ และเคยเป็นอาจารย์แผนก วิชาทหารโรงเรียนนายร้อยของพระจุลจอม-เกล้า ฯ, และรองจเรทหารสื่อสาร

ใน ราช การ สงคราม มหา เอ เชีย บูรพา ดำรงตำแหน่ง ผู้บังคับ กองพัน ทหารสื่อสาร ประจำกองทัพพายัพ

พลเรือจัตวา วิจารณ์ เทศะกรณ์

เจ้ากรมอุทกศาสตร์ทหารเรือ

Commodore Vicharn Desakorn

Director Hydrographic Service

สำเร็จการศึกษา ร.ร. นายเรือ ใน พ.ศ. ๒๔๖๕ ไปศึกษาวิชาดาราศาสตร์ที่ มหาวิท-ยาลัยมาเซย์ ประเทศฝรั่งเศส เสร็จแล้ว ไปดูงานอุทกศาสตร์ที่ประเทศอเมริกา กลับ ประเทศได้รับยศเป็น นาวาตรี รับราชการอยู่ ในกรมนี้ ใน พ.ศ. ๔๖ ได้ดำรงตำแหน่ง เจ้ากรม และรับพระราชทานยศเป็น พลเรือ จัตวา ใน พ.ศ. เดียวกัน

Graduated from the Naval Cadets' Academy in the year 1922 and went to study Astronomy at the University at Marseilles, France. After that he went to make a tour of study of Hydrography activities in America.

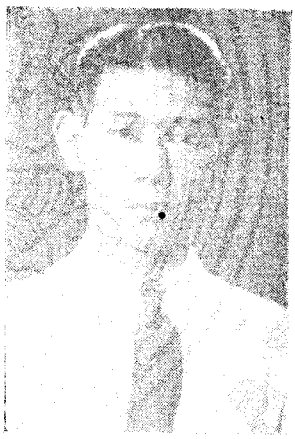

เจริญ บัณฑโร

เลขาธิการรัฐสภา

Charoen Pantharo

Secretary-General of the Assembly

He was head of the Social Division in 1953, and he has also been secretary to several Ministries.

เคยศึกษาวิชากฎหมาย รับราชการตำ-แหน่ง แรก เป็น หัวหน้า กอง ปฏิคม พ.ศ.

๒๔๗๖เลขานุการกระทรวงเกษตร เมื่อ พ.ศ. ๘๒และเคยเป็นเลขานุการกระทรวงพาณิชย์, กระทรวงคมนาคม

ไปดูงานเกี่ยวกับหน้าที่ของ "รัฐสภา" ณ ประเทศอังกฤษ, อเมริกา ญี่ปุ่น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑

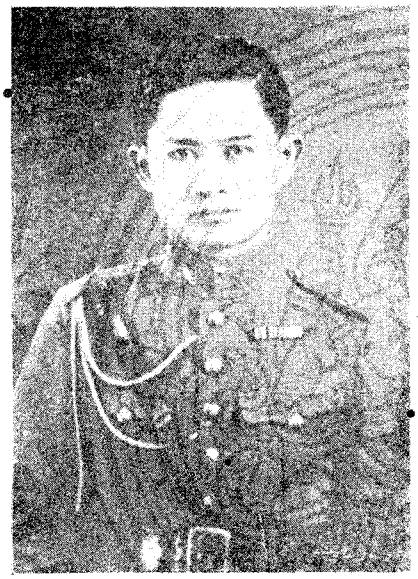

พลจัตวา ชิต นาคธน
(ในเครื่องแบบ พ.ต. สมัยหนึ่ง)
เจ้ากรมเสมียนตรา
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

Brigadier-General Chit Nakhon
Chief, Personnel Department,
Office of the Under-Secretary of State,
Ministry of Defence
Director of the Secretariat Department

Graduated from the Military Cadets' Academy in the year 1929.

เป็นนักเรียนนายร้อยทหารบก สำเร็จ พ.ศ. ๒๔๗๒ ได้รับยศ "ร้อยตรี" ประจำหน่วยทหารกรุงเทพฯ ขณะเป็นร้อยโทประจำกรมเจรทหารราบ จากนั้นเลื่อนยศทหารเป็นลำดับจนเป็นพันโทประจำกรมเสนาธิการทหารบก

ได้รับยศเป็นพันเอกและพลจัตวา ดำรงตำแหน่งเจ้ากรมเสมียนตราเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๒ จนบัจจุบัน

หลวงพิสูจน์พาณิชยลักษณ์
(ม.ล. เพิ่มยศ อิศรเสนา)
อธิบดีกรมการสนเทศ

Luang Bisuchna Banijyalakshana
(M.L. Permyos Israsena)
Director-General Department of Commercial Intelligence

จาก ร.ร. วชิราวุธ พ.ศ. ๒๔๖๒, ศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์และประวัติศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยเคมบริจด์ประเทศอังกฤษเมื่อ พ.ศ. ๖๓ กลับ พ.ศ. ๖๙

He studied economics and history at Cambridge University, England, in 1920,

returning to Thailand in 1926. He was appointed to his present post in 1951.

ชุบ ศาลยาชีวิน

อธิบดีกรมการค้าภายใน

Jub Salyajivin

Director-General of the Internal Trade

Held various responsible post, including Secretary to the Minister of Communication and Commerce.

Secretary to the Prime Minister 1944.

ได้รับราชการในตำแหน่งต่าง ๆ มาหลายตำแหน่งอดีตหัวหน้ากองประชุมคณะรัฐมนตรีตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๒—๘๕ และเลขานุการกระทรวงคมนาคม, เลขานุการกระทรวงพาณิชย์

เคยเป็นเลขานุการนายกรัฐมนตรี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้รับตำแหน่งปัจจุบัน เมื่อปลาย พ.ศ. ๘๗

เป็นสกุลที่สืบเนื่องมาจาก พระยาลักษมัณสุพจน์

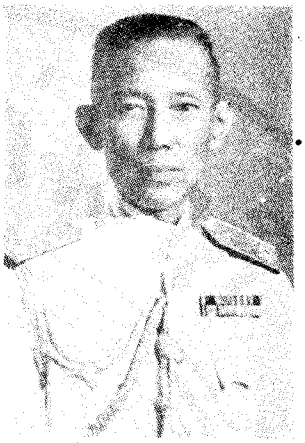

พลเรือตรี หลวงประสาทกลพิทยา

(เลื่อม ประสาทกลพิทยา)

รองเจ้ากรมยุทธโยธาทหารเรือ

Engineer Rear Admiral Luang Prasart-kolbhidhaya

Deputy Chief of the Navy Works Department

In the year 1935 he went to supervise the construction of warships in Italy and in 1937 in Japan.

สำเร็จศึกษาจาก ร.ร. นายเรือฝ่ายช่างกล พ.ศ. ๒๔๖๔ เคยดำรงตำแหน่งนายช่างกลใหญ่กองเรือยุทธการ ครั้งกรณีพิพาทอินโดจีนและสงครามเอเชียบูรพา เป็นนายช่างกลประจำกองเรือยุทธการทั้งสองคราว

พ.ศ. ๗๘ ไปคุมการสร้างเรือที่ประเทศอิตาลี พ.ศ. ๘๐ ไปคุมการสร้างเรือที่ประเทศญี่ปุ่น จนเสร็จการ

หม่อมทวีวงศวัลยศักดิ์ (M.A. Cantab)

(ม.ร.ว. เฉลิมลาภ ทวีวงศ์)

เลขาธิการสำนักพระราชวัง,

ผู้อำนวยการ

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

Mom Daviwongse Tavulya Sakdi

(M.R. Chalermlabh Daviwongse)

Secretary General of Royal Household

จาก ร.ร. มหาดเล็กหลวง (วชิราวุธวิทยาลัย) ไปศึกษาวิชาการปกครองที่ประเทศอังกฤษ ได้รับปริญญา M.A. Cantab จากมหาวิทยาลัยเคมบริจด์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐

เข้ารับราชการในกระทรวงมหาดไทย เคยเป็นนายอำเภอ, ปลัดจังหวัด, ผู้ว่าราชการมาหลายจังหวัด และเคยเป็นข้าหลวงพระตะบอง, หัวหน้าที่ปรึกษาประจำสำรัฐมาลัย, อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ และอธิบดีกรมมหาดไทย

ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ จนบัดนี้

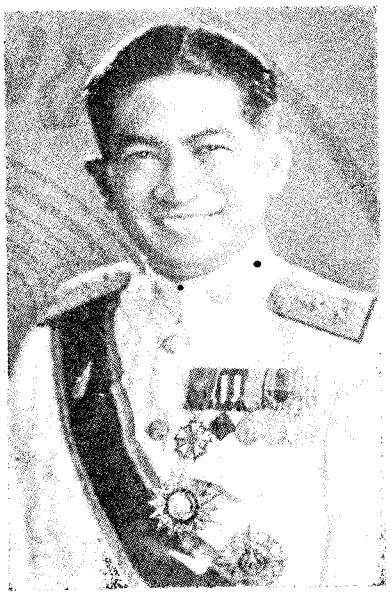

พลตรี ม.ล. ขาบ กุญชร

เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

รองเสนาธิการกระทรวงกลาโหม

อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

Maj. Gen. M.L. Khabh Kunjara

Secretary General to Prime Minister

Deputy Chief of Staff, Ministry of Defence

Director General Public Relations Department

ประวัติของ พลตรี หลวงกัมปนาทแสนยากร

ศึกษาวิชาทหารจาก ร.ร. นายร้อยพระจุลจอมเกล้า ฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ ออกเป็นนายทหาร ตำแหน่งราชการครั้งแรก ประจำกรมทหารราบที่ ๖ นครสวรรค์ ทรงพระ

กรุณาโปรดเลื่อนยศทหารสูงขึ้นเป็นลำดับ ศึกษาวิชาเพิ่มเติมที่ ร.ร. เสนาธิการทหารบก เมื่อ พ.ศ. ๖๘ ใน พ.ศ. ๗๕ ย้ายมาเป็นครูวิชาทหารที่กรมยุทธศึกษาทหารบก

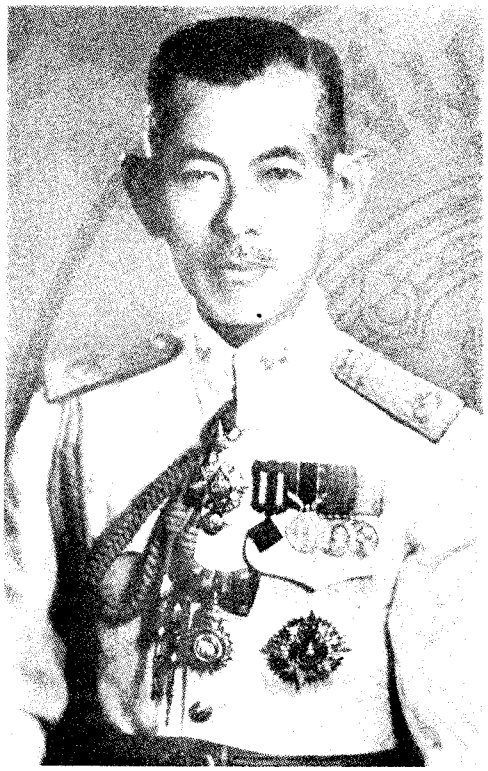

พลตรี หลวง กัมปนาทแสนยากร
(กำปั่น กัมปนาท แสนยากร)
ผู้ว่าราชการ ภาคที่ ๖ กระทรวงมหาดไทย
อดีตผู้บัญชาการ
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ฯ

Major General
Luang Kampanat Sanyakorn
(Kâmpan Kampananat Sanyakorn)
Commissioner of Sixth Region, Ministry of the Interior
Former Superinterdent Royal Military Academy

ต่อมาเป็นผู้บังคับการ ร.ร. นายร้อยพระจุลจอมเกล้า ฯ ปลาย พ.ศ. ๘๓ ไปเป็น ผ.บ. จ.ว. ท.บ. สงขลา, พ.ศ. ๘๔ ย้ายมาประจำกรมเสนาธิการ ท.บ.

และมาประจำกองทัพพายัพ ในตำแหน่งรองเสนาธิการกองทัพ ในราชการสงครามมหาเอเชียบูรพา

ต่อมา พ.ศ. ๘๖ รับตำแหน่งรองผู้บัญชาการกองพลที่ ๕, พ.ศ. ๘๑ ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการกองพลที่ ๔

พ.ศ. ๒๔๘๒ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่ง ผู้บัญชาการ ร.ร. นายร้อย และย้ายมาดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการภาคที่ ๖ จนบัจจุบัน

มีบุตรและธิดา ๑๐ คน บุตรชายชื่อ ร.ต.อ. บรรเทิง, ไชยยันต์, ประชุม, ด.ช. นฤนาท, ด.ช. บรรลือ, ด.ช. กาญจนา หญิงชื่อ สมศรี, สมพงศ์, ด.ญ. อรวรรณ ด.ญ. (ไม่มีชื่อ)

Graduated from the Military Cadets' Academy in the year 1923 and later went to continue his studies at the Military General Staff College and taught military tactics at the Army Educational and Military Strategy Department.

During the South-East Asia War ha was attached to the North-east Army as Assistant Chief of General Staff of the Army. In the year 1948 he held the post of Commander of the 4th Division. In 1949 H.M. the King was graciously pleased to appoint him Commander of the Military Cadets' Academy.

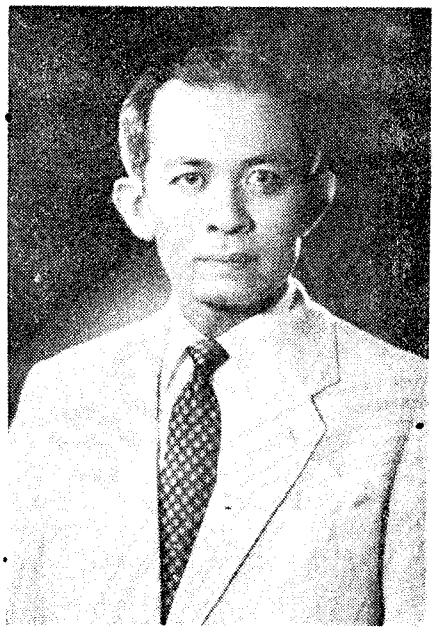

หลวงดิฐการภักดี
(จรูญ บุณยรัตพันธุ์)
อธิบดีกรมเอเซียและแอฟริกา
กระทรวงการต่างประเทศ

Luang Dithakar Bhakdi
(Charoon Punyaratabandhu)
Director-General of Asia and Africa Department,
Ministry of Foreign Affairs

การศึกษา ๒๔๖๖ สำเร็จจากโรงเรียนราชวิทยาลัย, ๒๔๖๘–๗๑ โรงเรียนกฎหมาย, กรุงเทพฯ, ๒๔๗๕–๗๗ มิดเดิล เทมเบิล, ลอนดอน.

รับราชการ ๒๔๖๗–๗๓ รับราชการในกระทรวงการต่างประเทศ, ๒๔๗๔–๗๗ เลขาธิการสถานทูต ณ กรุงลอนดอน, ๒๔๗๘–๘๗ เลขานุการสถานทูต ณ กรุงวอชิงตัน, ๒๔๘๘–๘๙ อุปทูต ณ กรุงวอชิงตัน, ๒๔๙๐ ประจำกระทรวงการต่างประเทศ, ๒๔๙๑–๙๕ อัครราชทูต ณ กรุงเบอร์น, ๒๔๙๖ อัครราชทูตประจำกระทรวง

ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน แต่ พ.ศ. ๒๔๙๗

Born 10 June 1906; Educ.: King's College, Thailand; Law School, Bangkok; Middle Temple, London.

Career: 1st Assistant, Foreign Office, 1928; Attaché, London, 1931; 3rd Secretary, London; 1934; transferred to Washington, 1935; Second Secretary, Washington, 1937; Chargé d'Affaires, September 1945 to Dec. 1946; transferred to Foreign Office, 1947; En. Ex. & Min. Plen., Berne, Sept. 1948 to Dec. 1952; Minister attached to the Ministry of Foreign Affairs, 1953.

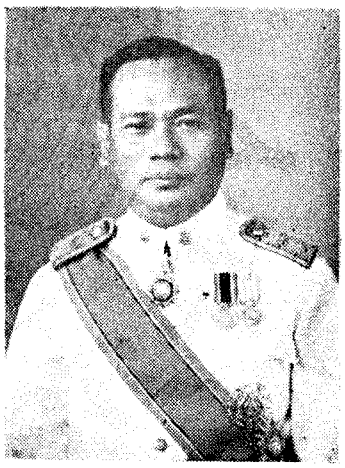

หลวงอรรถปรีชาชนูปการ
อธิบดีกรมอัยการ

Luang Arthaprecha chanupakara
Director General of Public Prosecution Department

ตำแหน่งพิเศษในปัจจุบัน– เป็นกรรมการร่างกฎหมาย, กรรมการเนติบัณฑิตยสภา,

กรรม การ สำนัก อบรมย์ เนติ บัณฑิตย์ สภา, กรรมการ คณะ นิติศาสตร์ ของ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ และดำรงตำแหน่งตุลาการรัฐ–ธรรมนูญ

เนติบัณฑิตย์ไทย ของโรงเรียนกฎหมาย พ.ศ. ๒๔๖๗ รับราชการในกรมอัยการ เมื่อ พ.ศ. ๖๙ ดำรงตำแหน่งแรกเป็นอัยการ จ.ว. สิงห์บุรี, อัยการในกรมอัยการ, หัวหน้ากองอัยการ, รองอธิบดีกรมอัยการ และดำรงตำแหน่งปัจจุบันเมื่อ พ.ศ. ๕๒

เป็นโจทก์หัวหน้าอัยการว่าความแผ่นดินกรณีย์มีผู้ลอบปลงพระชนม์ชีพ รัชกาลที่ ๘ เป็นหัวหน้าคณะอัยการไปทูลเกล้าเผชิญสืบพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, สมเด็จพระราชชนนีที่ประเทศสวิสเซอร์แลนด์

ประวัติของ พลจัตวา ตรี บุษยะกนิษฐ

He graduated from Military Cadets' Academy in 1933. During the Thai-Indo-china conflict and the South-East Asia War he was on active service. Since 1951 up to present he has held the position of Chief Special Services Department.

ศึกษาวิชาทหาร – เป็นนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยทหารบก สอบไล่ได้ออกเป็นนายทหาร ได้รับยศเป็นร้อยตรี ประจำกองพันทหารราบที่ ๘ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖, เลื่อนยศเป็นร้อยโทใน พ.ศ. ๗๗ ประจำกองพันทหารราบที่ ๓, ใน พ.ศ. ๗๙ ได้รับยศ

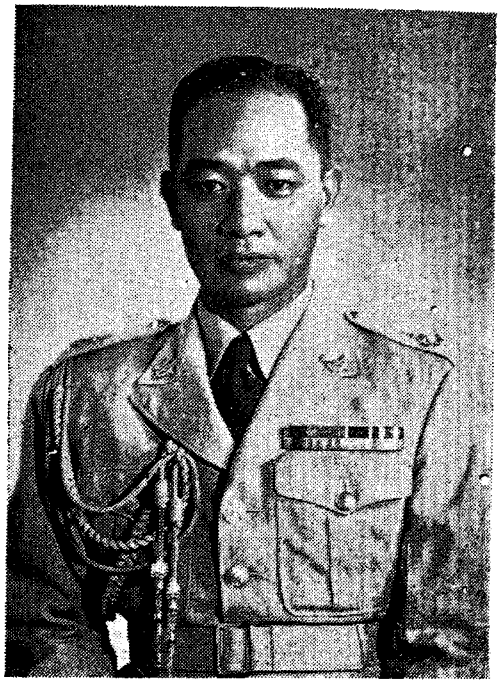

พลจัตวา ตรี บุษยะกนิษฐ

เจ้ากรมสวัสดิการทหารบก

Brigadier-General Tri Busyakanit

Chief of Special Service Department

เป็นร้อยเอก ประจำกองพัน ร. ๔๕ และดำรงตำแหน่งผู้บังคับกองร้อย, ได้รับยศเป็น พันตรี ผบ. ร. พัน ๑๒ เมื่อ พ.ศ. ๘๔, เป็นพันโทเมื่อ พ.ศ. ๘๗ และเป็นพันเอก สำรองราชการกองทัพบก ได้รับราชการในตำแหน่ง ทหารมาหลายตำแหน่ง สูงขึ้นเป็นลำดับตลอดมาจน พ.ศ. ๕๒ เป็นรองเจ้ากรมสวัสดิการทหารบก

ดำรงตำแหน่ง เจ้ากรม อันเป็นตำแหน่งปัจจุบัน เมื่อ พ.ศ. ๕๔ และรับพระราชทานยศทหารเป็น พลจัตวา ใน พ.ศ. ๕๕

ราชการทัพ — ครั้ง กรณีพิพาท อินโดจีน ฝรั่งเศส กับ กรณี ฉุกเฉิน คราวสงคราม มหาเอเชียบูรพา ได้ประจำในกองทัพ ทำการรบทั้งสองคราว

พ. ศ. ๙๔ รัฐบาลได้ ส่งไปดู สวัสดิการ และเยี่ยมเยียนทหารในแนวรบที่เกาหลีและดูกิจการทหารในประเทศญี่ปุ่น

ท่านทำการ วิวาห์ มงคล กับ คุณนายู โฉม ศรี บุษยะกนิษฐ มีบุตรชายคนเดียว ชื่อ มนูญศักดิ์ บุษยะกนิษฐ

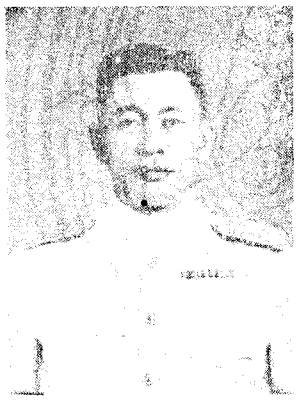

พลเรือตรี ฉาด แสง-ชูโต

เจ้ากรมการอู่ กรมยุทธโยธาทหารเรือ

Commodore Chard Saeng-Xuto
Director of Dockyards, Royal Naval Dockyard

เข้าศึกษาเป็นนักเรียนนายเรือเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๔ ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยลัฟเบอเร่อ ประเทศอังกฤษเป็นเวลา ๑๖ ปี สำเร็จวิชาช่างกล กลับมาประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. ๗๕ ได้รับยศเป็น "เรือโท"

พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้รับยศเป็นพลเรือจัตวา และดำรงตำแหน่งปัจจุบันนี้

ราชการ ในต่างประเทศ เคยร่วม คณะทูต ไปเจริญสันทวไมตรียังประเทศอังกฤษ, สวีเดน, สวิสเซอร์แลนด์ ครั้งที่ ๒ ไปจัดซื้อเรือรบและเครื่องอาวุธ, และครั้งที่ ๓ เป็นหัวหน้าผู้แทนผู้บัญชาการกองทัพเรือ ไปเยี่ยมฐานทัพของประเทศอังกฤษที่สิงค์โปร์

ท่านเป็นบุตรของ พลเรือเอก พระยามหาโยธา (ฉ่าง แสง-ชูโต)

He graduated from the Naval Cadets' Academy in the year 1921 and went to continue his studies at Loughborough University, England, for 10 years. In the year 1953 he was promoted to the rank of Commodore and was appointed to his present post.

นาวาเอก ชุนชลานาวิน
(สา ชลานาวิน)
เจ้ากรมการเงินทหารเรือ

Captain Khun Chalanavin R.N.
(Sar Chalanavin)
Chief of the Navy Finance Department

รับราชการในกรมทหารเรือ ตำแหน่งฝ่ายบัญชีตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๐ ขณะนั้นอายุเพียง ๑๙ ปี ได้รับยศทหารเรือเป็นเรือตรีใน พ.ศ. ๖๓, พ.ศ. ๘๖ เป็น นาวาโท และรองสมุห์บัญชีใหญ่

เป็น นาวาเอก พ.ศ. ๘๐ และดำรงตำแหน่งปัจจุบันตั้งแต่ พ.ศ. ๘๒ ตลอดมา

พล. ต. ต. หลวงสัมฤทธิ์สุขุมวาท
(สัมฤทธิ์ สุขุมวาท)
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย

Pol. Maj. Gen.
Luang Samrithi Sukhumwat
(Samrithi Sukhumavada)
Vice Director-General of the
Penitentiary Department, Ministry of Interior

Graduated from the Police Cadet School in 1917. Used to be, respectively Superintendent of the C.I.D., Metropolitan Police, Provincial Police and the Central Investigation Department.

In 1949, was despatched on a tour studying police methods in Great Britain, France etc.

สำเร็จการศึกษาวิชาตำรวจจาก ร.ร. นายร้อยตำรวจที่ จ.ว. นครปฐมเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ ออกเป็น นายร้อยตำรวจ ประจำกองตำรวจที่ จ.ว. นครปฐม จนได้รับตำแหน่งผู้บังคับกองขณะเป็น ร.ต.ต. ใน จ.ว. นั้น

พ.ศ. ๗๒ รับตำแหน่งผู้ช่วยผู้บังคับการตำรวจ จ.ว. สงขลา พ.ศ. ๗๕ ย้ายมาเป็นตำรวจภูบาล เมื่อตำรวจภูบาลเปลี่ยนนามใหม่เป็น "ตำรวจสันติบาล" ก็ได้รับตำแหน่งสารวัตร ได้รับยศตำแหน่งสูงขึ้นเป็นลำดับ จนดำรงตำแหน่งผู้บังคับการตำรวจสันติบาล, ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล, ผู้บัญชาการตำรวจภูธร, ผู้บัญชาการกองสอบสวนกลาง และ

ดำรงตำแหน่ง รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ เมื่อ พ.ศ. ๘๖ ในหน้าที่ตำรวจคงประจำกองปราบปรามและนายตำรวจราชสำนักเวร และเป็นสมาชิกสภาผู้แทนประเภท ๒ กับกรรมการนิติบัญญัติอยู่จนเวลานี้

โดยเป็น อาจารย์สอนวิชาการตำรวจใน ร.ร. นายร้อยตำรวจ, ผู้อำนวยการและอาจารย์ใน ร.ร. สืบสวนและสอบสวน

เมื่อ พ.ศ. ๔๒ รัฐให้ไปดูกิจการฝ่ายตำรวจที่ประเทศ อังกฤษ และ ฝรั่งเศส ฯ ล ฯ

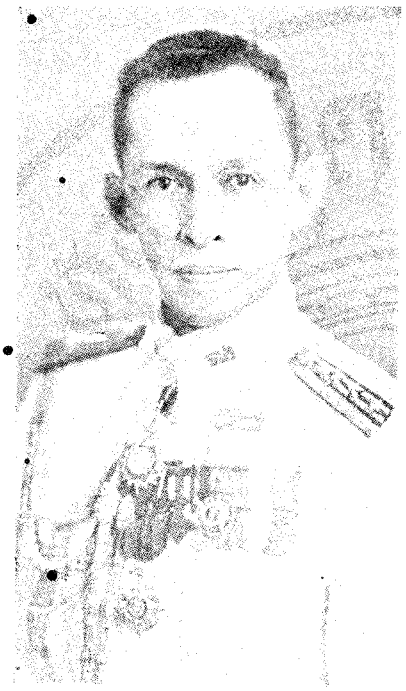

พลจัตวา บุสรินทร์ ภักดีกุล

(Ing A. I. A. Bruxelles Belgiqur)

ผู้อำนวยการศึกษา กองการศึกษา

ร.ร. นายร้อยทหารบกพระจุลจอมเกล้า ฯ

Brigadier-General

Busrindre Bhakdikul

(Ing A.I.A. Bruxelles Belgiqur)

Director of the Academic Staff

Chula Chom Klao Royal Military Academy

สำเร็จวิชาทหารจาก ร.ร. นายร้อย ทบ. ประเทศเบลเยี่ยม, ได้ศึกษาใน ร.ร. เหล่านายทหารเหล่าพิเศษที่กรุงปรัสเซลล์อีก๒ปี ครึ่ง; กับศึกษาใน ร.ร. ทหารบันใหญ่ที่เมือง บ้อม Brasschaet สอบไล่ได้ที่ ๑ เข้าประจำการในกรมทหารบันใหญ่ที่ ๖ รักษาพระองค์พระเจ้าแอลเบอรตแห่งเบลเยี่ยม ต่อมาประจำแผนกเทฆนิค และเสนาธิการกรม ป. ต.อ. กรุงปรัสเซลล์

ได้รับพระราชทานยศเป็น ร.ต. สังกัด ป. พัน ๑ ร.อ. เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ ในขณะศึกษาอยู่ที่เบลเยี่ยม, เป็น ร.ท. เมื่อ พ.ศ. ๗๔ ใน พ.ศ. ๗๕ กลับประเทศไทยเข้าประจำการ ป. พัน ๑ ร.อ. เป็นผู้สอนภาษาฝรั่งเศส, หลักการยิงให้กับนายทหารบันใหญ่

เคยเป็น อาจารย์สอน วิชาทหารบันใหญ่ ร.ร. เสนาธิการ, ร.ร. นายทหารวิทยาศาสตร์, ร.ร. เทฆนิค ทบ. ผู้อบรมวิชาทหารบันใหญ่แก่ ผบ. พัน. ป. ทั่วประเทศ, ผู้สอนการจัดสร้างกระสุนชนวน, เทฆนิคการจัดสร้างกระสุนไอพิษ ฯ ล ฯ

กรณีพิพาทอินโดจีน, มหาเอเซียบูรพา เข้าประจำ สธ. ทบ. ๒ สนาม ในถานะผู้เชี่ยวชาญทางอาวุธ, พ.ศ. ๘๕ เป็นผู้อำนวยการโรงงานกระดาษ, พ.ศ. ๘๑ กลับมารับราชการตำแหน่งหัวหน้าแผนกวิชาวิศวกรรมโยธา จนรับตำแหน่งปัจจุบัน

ขณะศึกษาอยู่ที่ ร.ร. นายร้อย ประเทศเบลเยี่ยม สอบไล่ออกเป็นนายทหารได้ที่ ๑ ด้วยคะแนน ๓๔๒×๓๖๐ ได้รับรางวัลถ้วยสามารถของกองทัพบกเบลเยี่ยม, ได้รับรางวัลถ้วย, เหรียญทอง ในการแข่งขันกระโดด

ม้าระหว่างชาติได้ที่ ๑ ถึง ๒ ครั้ง ที่เมืองแอนตเวิปและเมืองตรีเลอมอง, เป็นผู้ชนะเลิศกระโดดสูงประเภทนักเรียนของกรุงปรัสเซลล์ และชนะเลิศว่ายน้ำของนักเรียนนายร้อย ทบ. เบลเยี่ยมปี ๒๔๗๕ ฯลฯ

ท่านเป็นบุตรของ พลตรี พระยาภักดีภูธร (ชื่น) หลานพระยาภักดีภูธร (นิล) หลานทวดพระยาภักดีภูธร (จัน)

ได้รับพระราชทานตราตติยจุลจอมเกล้าฯ (ต.จ.) ประจำตระกูลเป็นเกียรติยศ

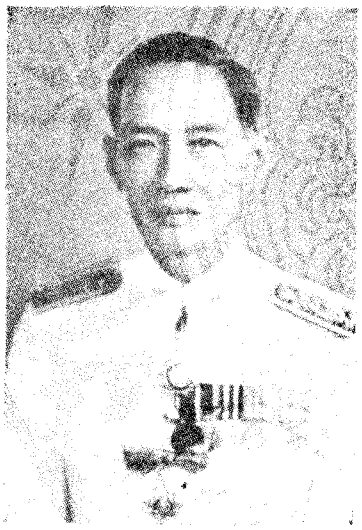

พันเอก สาย เชนยะวณิช
ที่ปรึกษาฝ่ายการปกครอง
การรถไฟแห่งประเทศไทย
Col. S. S. Jenyavanija
Administrative Adviser
The State Railway of Thailand

สำเร็จการศึกษา จาก โรงเรียนนายทหารบก เมื่อต้น พ.ศ. ๒๔๖๕ เข้าประจำกรมทหารช่าง ๑ รักษาพระองค์

สำเร็จการ ศึกษา จาก โรงเรียน นายทหารช่างและสื่อสารชั้นสูง เมื่อ พ.ศ. ๗๒

สำเร็จการศึกษาวิชาไฟฟ้าและวิทยุ จากกรมไปรษณีย์โทรเลขเมื่อ พ.ศ. ๘๑

ผ่านการรบ ทั้งกรณีย์ พิพาทกับอินโดจีน และมหาเอเซียบูรพาทั้ง ๒ คราว เมื่อ พ.ศ. ๘๔-และตั้งแต่ ๒๔๘๕ ถึง ๘๘

เคยเป็นผู้อำนวยการองค์การรับส่งสินค้าและพัศดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) เมื่อ พ.ศ. ๕๑

เคยเป็นรองอธิบดี กรมรถไฟ เมื่อ พ.ศ. ๕๒

ปัจจุบัน เป็น ที่ ปรึกษา ฝ่าย การปกครองขององค์การรถไฟแห่งประเทศไทย

ประวัติของ หลวงวิเทศยนตรกิจ

ไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริการะหว่าง พ.ศ. ๒๔๖๒—๒๔๖๘ ได้รับปริญญา มาสเตอร์ออฟ-ไซแอนซ์ จาก เอม.ไอ.ที. พ.ศ. ๖๘

เริ่มรับราชการในตำแหน่ง นายช่างผู้ช่วย กรมรถไฟหลวง, เป็นนายช่างหัวหน้ากองแบบแผน เมื่อ พ.ศ. ๗๕, เป็นวิศวกรใหญ่ (ฝ่ายการช่างโยธา) แต่ พ.ศ. ๘๗ จนบัดนี้, ได้เป็น อาจารย์พิเศษ โรงเรียน เทคนิค ทหารบก กับ อาจารย์พิเศษชั้นปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เคยไปราชการพิเศษ ณ ต่างประเทศหลายคราว

หลวงวิเทตยนตรกิจ
(วิเทต บุณยคุปต์)
ธรรมศาสตร์บัณฑิตย์ ราชบัณฑิตย์
วิศวกรใหญ่ (โยธา)
การรถไฟแห่งประเทศไทย

Luang Videt-Yontrakich
S.M. (M.I.T.), M. ASCE
Chief Civil Engineer, State Railway of Thailand

Educated at Mass. Inst. of Technology, U.S.A., S.B. (1924), S.M. (1925).

Began career as Asst. Engr., State Railway, 1925; Supt. Engr. i/c Tech. Office 1932; Chief Civil Engineer since 1944. Special Lecturer: Military Technical College and Chulalongkorn Univ. Member of various official Missions abroad.

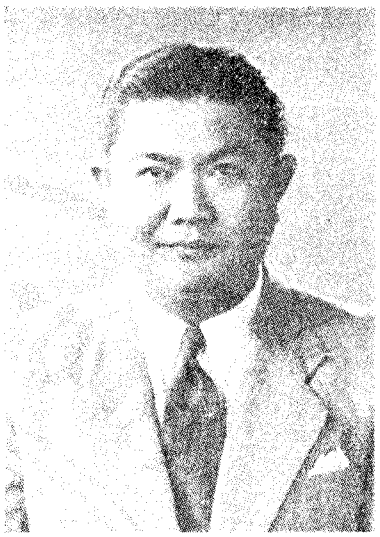

อะนะ รมยานนท์
Ahna Ramyânanda
เบรียล่สคอลลิจก์

ประวัติของ อะนะ รมยานนท์

การศึกษา

ในประเทศ: โรงเรียน มัธยม วัดเทพ-ศิรินทร์ฯ และเซ้นต์เค-

ต่างประเทศ: ได้รับทุนองค์การสหประชาชาติไปศึกษาและดูงานสวัสดิภาพสังคม ณ ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์ อังกฤษและสก็อตแลนด์ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยศึกษาหนักไปในด้าน บุคคลาภิบาลและมนุษยสัมพันธ์.

การดำเนินงานอาชีพ

เริ่มเข้ารับราชการในกรมรถไฟ เมื่อ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๔, ได้ผ่านงานมาหลาย

ตำแหน่งหน้าที่ จนได้รับแต่งตั้งให้เป็นเลขานุการกรม กรมรถไฟ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐ และเลื่อนขึ้นเป็นผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ ราชการฝ่ายธุรการ กรมรถไฟ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓

ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ การรถไฟแห่งประเทศไทย.

Education

At home : Debsirindra Hight School and St. Gabriel's College.

Abroad : Awarded a United Nations Technical Assistance Fellowship for 1952 and in 1953, as a United Nations Social Welfare Fellow, he left for Switzerland, England and Scotland to attend and complete the course of studies arranged for him with special reference to Personnel Administration and Human Relations.

Career

Started his career in the Royal State Railways of Thailand on September 1st. 1931. After a series of activities in various positions, he became Secretary of this Department in 1947 and was next promoted, in 1950, to Acting Chief Officer (Administration).

In 1953 he was permanently assigned as Chief Officer (Administration) which is his present position in the State Railways of Thailand.

ประวัติของ ม.ร.ว. ทันพงษ์ กฤดากร

เป็นนักเรียนนายร้อย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๒

ม.ร.ว. ทันพงษ์ กฤดากร

ผู้ช่วยอธิบดีกรมสรรพสามิต

M.R. Tanpongse Kridakorn

Assistant Director General Excise Department

ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัย เฮิลเล่เบอร์ ประเทศอังกฤษ และโรงเรียนนายร้อย รอแยล มิลิเตอร์ แอคแคเดมี่ สำเร็จการศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒

ได้รับพระราชทานยศเป็นร้อยตรี ผู้บังคับหมวดทหารบกใหญ่ ร.อ. ต่อมาเป็นนายร้อยโท

เมื่อ พ.ศ. ๗๖ ย้ายสังกัดมากรมสรรพสามิตเป็นผู้ตรวจการและเป็นข้าหลวงสรรพสามิต ใน พ.ศ.๗๗ ได้รับตำแหน่งปัจจุบัน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๘๑

เป็นโอรสของ พลโท หม่อมเจ้า เศรษฐศิริ กับ หม่อมสนิท กฤดากร

He was a student of the Military Cadets' College in Thailand and, in 1919 he went to continue his studies at Haileybury College in England, later entering the Royal Military Academy at Woolwich in 1929.

He entered military service with the rank of sub-lieutenant, commanding an artillery until and he was later promoted to full lieutenant.

In 1933 he was transferred to the Excise Department and was appointed to his present post on 1st January 1949.

He is the son of Lieut.-General Prince Sresthsiri.

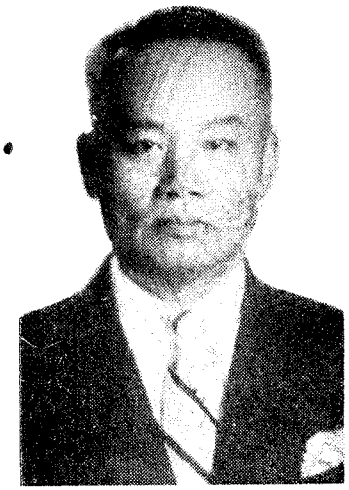

หลวงบุญปาลิตวิชชาสาสก์

(บุญอุปการ บุญปาลิต)

ผู้ช่วยอธิบดีกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

Luang Boonpalit Vichasask

Deputy Director-General of Department of Educational Techniques

เป็นนักเรียนเก่า ร.ร. สวนกุหลาบวิทยาลัย และปริญญา B.Sc. Northwestern University สหรัฐอเมริกา

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔-๕ ได้รับเชิญจากสหรัฐอเมริกาให้ไปดูการศึกษาทั่วไป

He obtained his B.Sc. degree from Northwestern University, the United State. In 1951, he made a tour of study of modern educationmethods in the United States at the invitation of the U.S. Government.

ขุนวิจารณ์คาวี

(นุ่ม บุนนาค)

นายสัตวแพทย์ใหญ่ กรมปศุสัตว์

สมาชิกรัฐสภาประเภท ๒

Khun Vichankavi

(Noom Bunnag)

Chief Veterinary Officer

Department of Animal Development

รับการศึกษาจาก ร. ร. มหาดเล็กหลวง เข้ารับราชการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ ในกรมเพาะปลูก ได้รับคัดเลือกไปศึกษาวิชาเพาะปลูกยังต่างประเทศ แต่สมัยประเทศชาติแคลนจึงถูกงด

ต่อมาเข้าศึกษาวิชาสัตว์แพทย์สอบไล่ได้เข้าประจำตำแหน่งต่าง ๆ สูงขึ้นเป็นลำดับ จน พ.ศ. ๘๓ ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองสัตวรักษ์ และ พ.ศ. ๘๔ ดำรงตำแหน่งนายสัตวแพทย์ใหญ่ อันเป็นตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. ๘๖ ได้เดินทางไปยังทุกประเทศในทวีปยุโรปและอเมริกา เพื่อสังเกตุทัศนะการศึกษาทั่วไป

ท่านเป็นบุตรของมหาอำมาตย์โท พระยาเดชานุชิต (หนา บุนนาค) ได้รับพระราชทานตราตติยจุลจอมเกล้า ประจำตระกูลเป็นเกียรติยศ

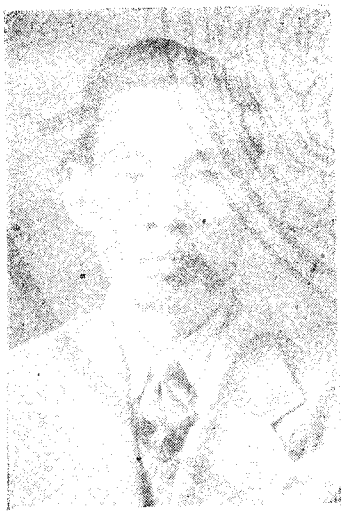

เฉลิม เชี่ยวสกุล B.Sc.

ผู้อำนวยการองค์การ อ.จ.ส.

หัวหน้ากองบัญชีสำนักงานทรัพย์สิน ฯ

สมาชิกสภาผู้แทนประเภท ๒

Chalerm Cheo-sakul B.Sc.

Managing Director of the
Government Purchasing Bureau
Chief of Division of
Accountancy, Crown Property Department
Second Category Member the House of Representatives

ปริญญาตรีการบัญชี B.Sc. จากฟิลิปปินในปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ต่อมาได้รับตำแหน่งหัวหน้ากองบัญชี ฯลฯ และรับตำแหน่งผู้อำนวยการ อ.จ.ส. จนปัจจุบัน

Received his B.Sc. degree in accountancy in the Philippines in the year 1940.

Special service abroad : He went to make a tour of study of commercial activities and arrange for the purchase of goods needed by the Government in Japan, Hongkong Taiwan in the year 1950-1951. In his capacity as Director of the Government Purchasing Bureau he has travelled all round the world to purchase goods for this Bureau.

พลจัตวา สวาสดิ์ เกษสกุล

รองเจ้ากรมการเงินกลาโหม กระทรวงกลาโหม

Brigadier-General Sawarsdi Kessakul

Deputy Chief, Defence Finance Department,
Ministry of Defence

He was military cadet in the year 1911 and, after graduating, was student acting officer attached to the 16th Infantry Division.

ท่านมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ จ.ว. พิษณุโลก เป็นนักเรียนนายร้อยเมื่อ พ.ศ.๒๔๖๒ สำเร็จการศึกษา ออกเป็น นักเรียน ทำการ นายร้อย ประจำกรมทหารราบที่ ๑๖ จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อ พ.ศ. ๖๗

ทำการสมรสกับ นางสาววรรณะ มหาจันทร บุตร พันโทพระศัลยวิทย์ปรีชา เมื่อ พ.ศ ๒๔๗๐

พลตรี เจริญ สุวรรณวิสูตร

ประจำกรมกำลังพลทหารบก,
รองผู้อำนวยการองค์การทหารผ่านศึก,
ประธานอนุกรรมการ ส.จ.ส.,
สมาชิกสภาผู้แทนประเภท ๒

Maj.-Gen. Charoen Suvanvisutra

Royal Thai Army Reserve, Deputy Chief of WVO.
Chairman of the Sub-Committee
Second Category Member the House of Representatives

ได้รับการศึกษาวิชาทหารใน ร.ร. นายร้อย ทบ. เป็นเวลา ๔ ปี. สำเร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ ได้รับพระราชทานยศเป็น "ร้อยตรี" ไท, เอก เป็นลำดับจนเป็น "พลตรี"

ดำรงตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ เคยเป็นผู้บังคับกองพันทหารม้าที่ ๓

ครั้งกรณีพิพาทอินโดจีน ได้รับหน้าที่เป็นผู้บังคับกองพันทหารม้าที่ ๔ จันทบุรี ประจำสนามรบ, คราวมหาเอเซียบูรพาเป็นผู้บังคับการกรมในสนามรบ, พ.ศ. ๘๐ เป็นจเรทหารม้า, พ.ศ. ๘๓ เป็นผู้บัญชาการกองพล ๔

Graduated from the Military Cadets' Academy in 1922.

During the Thai-Indochina clash, he commanded the 2nd Cavalry Division at the front and during the South-East Asia War he was a commander in the front line and was at one time Inspector-General of Cavalry.

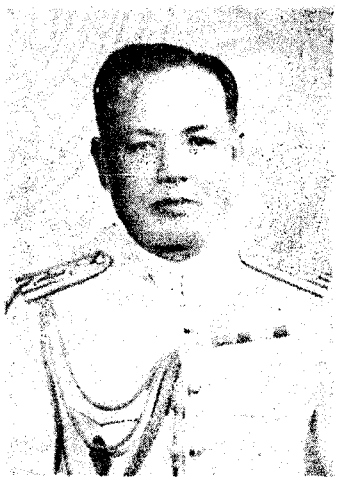

พลจัตวา เจียร พิชัยสนิธ

หัวหน้าแผนกกลาง กรมเสนาธิการทหารบก

Brigadier-General Chien. Pichaisanit

Chief of Central Section, General Staff Department

สำเร็จวิชาทหารจาก ร. ร. นายร้อยทหารบกใน พ.ศ. ๒๔๖๙ ได้รับยศ "ร้อยตรี" ตำแหน่งผู้บังคับหมวด กรมทหารราบที่ ๓ ขณะรับยศ "ร้อยเอก" เป็นนายทหารคนสนิทของผู้บังคับการมณฑลทหารบกที่ ๑

ต่อมาเข้าศึกษาใน ร.ร. เสนาธิการ ท.บ. และประจำราชการในกรม.เสนาธิการ มาจนปัจจุบัน

Graduated from the Military Cadets' Academy in 1926. Entered the General Staff College and later was attached to the General Staff.

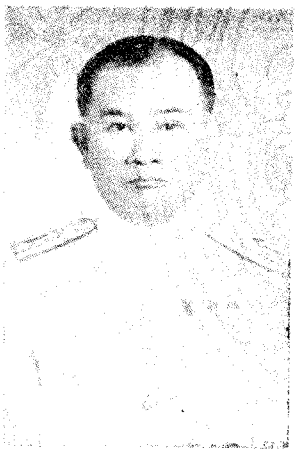

พันเอก เลื่อน ดิษยวรรธนะ

รองผู้บังคับการ

กองนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ฯ

Colonel Luem Disyavadhana

Deputy Commander of the Military Cadets' Academy

ศึกษาจาก ร.ร. นายร้อย ท.ม. ออกรับราชการทหารเป็นนายทหารเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒ เคยดำรงตำแหน่งผู้บังคับกองพัน ๓ และเป็นผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๒๑ เป็นพันเอก เมื่อ พ.ศ. ๕๒

เป็นหัวหน้าแผนกปกครอง ร.ร. นายร้อย เมื่อ พ.ศ. ๕๓

Graduated from the Military Cadets' Academy and was commissioned in 1929. Has held the rank of commanding officer of the 3rd Infanty Battalion and also of the 21st Infantry Regiment in 1949.

พันเอก วิวัธน์ ลิละชาต

หัวหน้ากองโรงงาน กรมการทหารสื่อสาร

Colonel Vivat Lelachart

Chief of the Works Section,
Military Signals Department

Graduated from the Military Cadets' Academy in the year 1928.

สำเร็จการศึกษา จาก ร. ร. นายร้อยพระจุลจอมเกล้า ฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ เป็น ผบ. หมวดกองพันทหารสื่อสาร กรมทหารช่างที่ ๑ ร.อ. เป็น ผบ. ร้อย พ.ศ. ๗๕, ประจำแผนกที่ ๕ ทหารสื่อสาร พ.ศ. ๘๐ เป็น ผบ. กอง ส. ปตอ. พ.ศ. ๘๑ เป็น ผบ. กอง ร.ร.

สื่อสาร พ.ศ. ๘๘ เป็นแม่กองวิทยาการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐

กรณีพิพาทอินโดจีน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ และสงครามมหาเอเชียบูรพา รับตำแหน่ง ผบ. พัน ส.ท. พายัพ ใน พ.ศ. ๒๔๘๔

พันเอก พิพิธ แก้วกูร

หัวหน้ากองยุทธศึกษา กรมยุทธศึกษาทหารบก

Colonel Phipit Kaewkura

Head of Army Field Forces,
Division of Army Field Forces

ศึกษาจาก ร.ร. นายร้อยทหารบก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้รับพระราชทานยศเป็น ร.ต. ตำแหน่งผู้บังคับหมวด กอง ร.ร. ทหารสื่อสาร ได้เลื่อนยศขึ้นเป็นลำดับ จน พ.ศ. ๘๗ เป็น "พันโท" เป็นผู้บังคับกองพันทหารสื่อสารในพระนคร ได้รับพระราชทานยศทหารเป็น "พันเอก" เมื่อ พ.ศ. ๕๐

พันเอก อมร อมรเสนีย์

กรรมการผู้จัดการ
บริษัทสมรมิตต์ ทหารผ่านศึกจำกัด

Colonel A. Amorasenee

Managing Director of the Smaramitra WVO. Co., Ltd.
Former Vice Infantry Division Commander

ศึกษาวิชาทหารจาก ร.ร. นายร้อยทหารบก สำเร็จ พ.ศ. ๒๔๖๑ รับราชการครั้งแรกเป็นผู้บังคับหมวดทหารบกในกรมที่ ๕ จังหวัดฉะเชิงเทรา เลื่อนสูงขึ้นเป็นลำดับ เคยเป็นผู้บังคับการ, ในราชการทหารครั้งท้าย ดำรงตำแหน่งเป็น รองผู้บัญชาการทหารบก นครศรีธรรมราช

งานการค้า เคยรับตำแหน่งเป็นกรรมการและผู้จัดการบริษัทสมรมิตต์ จ.ก. บริษัทในความอุปถัมภ์ขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

ท่านเป็นบุตรของ พระยาราชรถบดี (หวาน อัมรานนท์)

Graduated from the Military Cadets' Academy in the year 1918. His last post in military service was as Vice Infantry Division Commander Forces in Nakorn Sridhammaraj.

พันเอก จิตต์ สุนทานนท์

ผู้บังคับการกรมทหารม้า ๑ รักษาพระองค์

Colonel J. Sundanond

Commander of Royal Armoured Cavalry Group

Graduated from the Military Cadets' Academy in the year 1936. During the Thai-Indochina clash and the South-East Asia War he was in the battle-field on both occasions.

จาก ร.ร. นายร้อยทหารบก พ.ศ. ๒๔๗๙ รับตำแหน่งผู้บังคับหมวด กองพันทหารม้าที่ ๓ จ.ว. อุบล ขณะเป็นร้อยเอก ได้เรียนวิชาประจำเหล่าเพิ่มเติม และรับยศเป็นพันตรี รองผู้บังคับกองพันทหารม้าที่ ๖ ใน พ.ศ. ๘๗ ย้ายมาเป็นผู้บังคับกองพันรถรบ และเลื่อนยศเป็น พันโท เมื่อ พ.ศ. ๘๒ ในตำแหน่งรองผู้บังคับการ ต่อมาเป็นพันเอก ดำรงตำแหน่งปัจจุบันจนบัดนี้

ในราชการสงคราม คราวพิพาทอินโดจีน และคราวมหาเอเชียบูรพา ได้ออกประจำสนามรบทั้งสองคราว

นาวาอากาศโท สนั่น สังขจันทร์

ผู้อำนวยการ สำนักงานการบินพลเรือน

Wing-Commander Sanan Sangkachand

Director of Civil Aviation

พ.ศ. ๒๔๗๙ เสร็จการศึกษาโรงเรียนการบินของประเทศเยอรมันนี, พ.ศ. ๒๔๘๐-๘๑ รับราชการในกองทัพอากาศ ตำแหน่งสุดท้ายเป็นรองเจ้ากรมการบินพลเรือน กองทัพอากาศ

ย้ายมารับราชการในสำนักงานการบินพลเรือน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๒

Graduated from Flying School in Germany 1936. Attached to Royal Thai Air Force 1937-48, last position was Deputy-Director of Civil Aviation, Royal Thai Air Force, then transferred to Civil Aviation Bureau as Director of Civil Aviation by organization from 1941.

มงคล เนาวจำเนียร

Diploma in Civil Engineering

นายช่างใหญ่กรมทาง

Mongkol Naochamnien

Diploma in Civil Engineering
Chief Engineer, Highway Department

ศึกษาวิชาวิศวกรรมโยธา จากมหาวิทยาลัย ลีท ประเทศอังกฤษ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑

ไปศึกษาวิชาเพิ่มเติมเผนกทางหลวงยังประเทศอเมริกา เมื่อ พ.ศ. ๕๔

ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕

Studied engineering from Leeds University, England, in the year 1928 and then went to continue his studies on highways in America in the year 1951.

ประวัติของ พันเอก หลวงสนั่นรักสัตว์

ประกาศนียบัตรของกองทัพบกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๑ ได้รับปริญญาคุษฎีบัณฑิตย์กิตติมศักดิ์ สัตวแพทย์ศาสตร์ บี พ.ศ. ๕๒

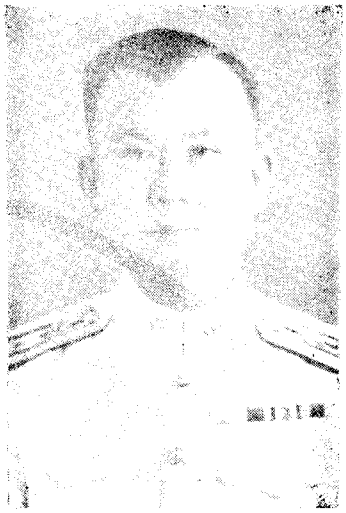

พันเอก หลวงสนั่นรักสัตว์

(สนั่น ถมังรักสัตว์)

ผู้เชี่ยวชาญกรมการสัตว์พาหนะทหารบก

Colonel Luang Sanamraksatava

Supervisor for the Veterinary and Remount Department

ได้รับยศเป็น "ว่าที่ร้อยตรี" เมื่อ พ.ศ. ๖๑ และเป็น "พันตรี" พ.ศ. ๗๕ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกสัตวรักษ์, เป็น "พันโท" พ.ศ. ๘๔ ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยฝ่ายเทพนิค กรมเกียกกายทหารบก

รับยศ "พันเอก" เมื่อ พ.ศ. ๘๘ และดำรงตำแหน่งปัจจุบันตลอดมา

Graduated from the Faculty of Veterinary sciences and received his certificate from the Army in 1918, and obtained the degree of the Doctor of Veterinary Science, (Honour), University of Veterinary Sciences.

ประวัติของ พระบรรณศาสน์สาทร

ศึกษาจาก ร.ร. กฎหมาย รับราชการชั้นแรกเป็นนายอำเภอชั้นเอก อำเภอปากพนัง

พระบรรณศาสน์สาทร
(สง่า คุปตารักษ์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดธนบุรี
Phra Panasasana Sathara
Governor for Dhonburi

พ.ศ. ๗๙ เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด สมัยกรณีพิพาทอินโดจีนรับตำแหน่งเป็น ผู้ว่าราชการ จ.ว. หนองคาย ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒

ประวัติของ ดร. บรรเจิด พลางกูร

ศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๙–๘๐ ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัย คอรเนล ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รับปริญญาตรีและปริญญาโท วิชาวิทยาศาสตร์และเคมี

ได้ศึกษาเพื่อรับ ปริญญาชั้นสูงต่อที่มหาวิทยาลัยลุยเซียนา สเตด ได้รับปริญญาเอกในวิชาเดียวกัน

พ.ศ. ๘๔ ไปดูงานวิทยาศาสตร์และการ

ดร. บรรเจิด พลางกูร
B.S., M.S., PhD.
หัวหน้ากองเกษตรเคมี, กรมการกสิกรรม
กระทรวงเกษตราธิการ
ที่ปรึกษาโรงงานสุรา กระทรวงอุตสาหกรรม
อาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
และ อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Dr. Bancherd Balankura
B.S., M.S., PhD
Head Division of Agricultural Chemistry
Tech. Adv. Thai Government Distillery

ผลิตแอลกอร์ฮอร์ ที่ฝรั่งเศส, อังกฤษ และอเมริกา

พ.ศ. ๘๕ เป็นผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรมไปประเทศอียิปต์, ฝรั่งเศส ตามคำเชิญ

He studied science at the Chulalongkorn University during 1935-37 and then went to continue his studies at Cornell University, America, where he obtained his diploma and degree in science and in chemistry. He then took advanced studies at Louisiana State University where he obtained his degree in the studies mentioned above.

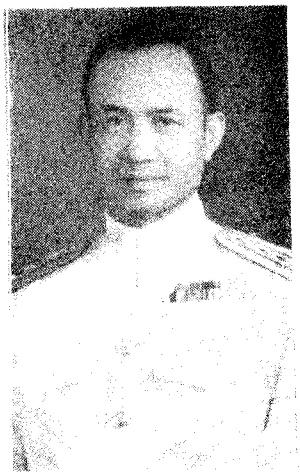

พันเอก สุภชัย สุรวรรธนะ

หัวหน้ากองวิทยาการ กรมการทหารสื่อสาร

Colonel Subhajaya Suravardhana

Head Division of Techique of
Signal Department

สำเร็จการศึกษาจาก ร.ร. นายร้อยทหารบกของพระจุลจอมเกล้า ฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ ออกรับราชการทหาร ได้รับยศ "ร้อยตรี" ตำแหน่งแรก เป็นผู้บังคับหมวด กองพันทหารสื่อสารที่ ๒ จ.ว. อยุธยา ต่อมาเลื่อนยศทหารและตำแหน่งสูงขึ้นเป็นลำดับ เคยเป็นผู้บังคับกองพันที่ ๕ และเคยเป็นผู้อำนวยการ ร.ร. นายทหารสื่อสาร พระนคร

ปัจจุบันเป็นหัวหน้ากองวิทยาการ กรมการทหารสื่อสาร

Graduated from the Military Cadets' Academy in the year 1928 and was at one time director of Signals College.

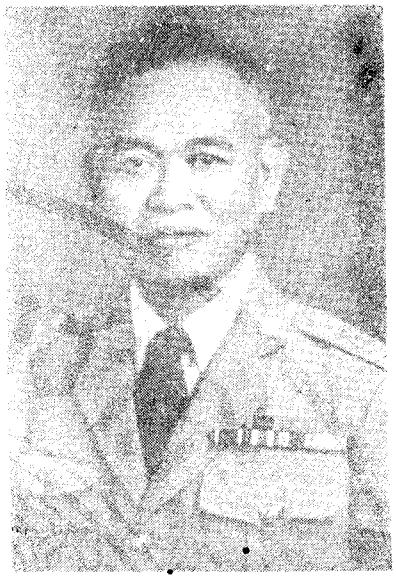

พันเอก ชุบ สรวัฒน์ พันธุดิษธ์

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

รองผู้อำนวยการองค์การทหารผ่านศึก ภาคที่ ๒

และผู้อำนวยการบริษัททหารสามัคคี จำกัด

Colonel Chup Puntudith

Office of the Under-Secretary Of State Of Defence
Assistant Director of the War Veterans' Organization
2nd part and Managing Director of Taharn Co-operation
Co., Ltd.

Graduated from the Military Cadets' Academy in 1922. He was appointed to his present position in 1951.

ศึกษาสำเร็จจาก ร.ร. นายร้อยทหารบก พ.ศ. ๒๔๖๕ ขณะเป็น พันโท รับตำแหน่งผู้บังคับกองพันทหารบินใหญ่ และรับยศพันเอกเมื่อ พ.ศ. ๘๔ ทางราชการได้ส่งมารับตำแหน่งปัจจุบันนี้ใน พ.ศ. เดียวกัน

สมัยกรณีพิพาทอินโดจีน เป็นผู้บังคับกองพันทหารบินใหญ่ประจำแนวหน้าด้านนคร

เรือเอก หลวงสิทธิศักดิสมุทรเขตต์
(การบุญ จารุจินดา)
หัวหน้ากองนำร่องกรมเจ้าท่า

Senior Lt. Royal Navy
Luang Sidhi Sukdi Smudhi Kette
(Karabun Charuchinda)
Head of Pilot Division, Harbour Department

เสร็จการศึกษาที่วชิราวุธ ไปศึกษาวิชาการทหารเรือ ณ ประเทศอังกฤษเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๑, พ.ศ. ๗๐ กลับมารับราชการกองทัพเรือ ใน พ.ศ. ๗๗ โอนมารับราชการในกรมเจ้าท่า, เมื่อ พ.ศ. ๗๙ เป็นหัวหน้ากองนำร่อง

He went to take up naval studies in England in the year 1918 and returned to Thailand in 1927. He entered the Thai Royal Navy in 1919-34 and was transferred to the Harbour Department in 1936.

ประวัติของ เจ้ากาวิลวงศ์ ณ เชียงใหม่

ศึกษาที่ประเทศอังกฤษ ๘ ปี สอบได้ Matriculation ไปศึกษาวิชาชั้นสูงต่อที่มหาวิทยาลัยได้ปริญญา B.Sc. กรุงปารีส และได้ปริญญา Ingenieur E.C.L. และได้เข้าปฏิบัติงานช่าง เพื่อศึกษาความชำนาญ ศึกษาอยู่ที่ฝรั่งเศส ๑๑ ปี

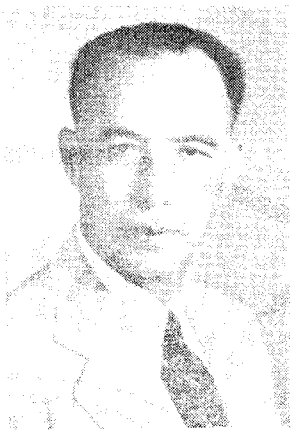

เจ้ากาวิลวงศ์ ณ เชียงใหม่
B. Sc., Ingenieur E. C. L.
นายช่างประจำกรมทาง
กระทรวงคมนาคม

Chao Kavila Vongse na Chiengmai
B.Sc., Ingenieur E.C.L.
Engineer Department fo Ways

He studied in England and passed his Matriculation examination successfully. He then continued his studies at the University in Paris where he graduated with B.Sc. and Ingenieur E.C.L. degrees.

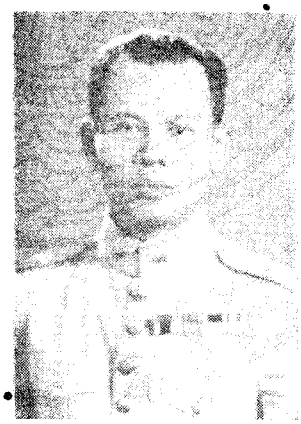

พันเอก จำลอง ยงยุทธ
หัวหน้ากองการฝึกและศึกษา
กรมการทหารสื่อสาร

Colonel Chamlong Yongyuth
Chief Of Training Section, Military Signals Corps

ศึกษาวิชาทหารจาก ร.ร. นายร้อยเป็นเวลา ๑๓ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๙ สำเร็จเมื่อ พ.ศ. ๗๒ พ.ศ. ๙๓ เป็นหัวหน้าแผนก ๓ กรม สวัสดิการ ท. บ. ได้รับยศเป็น "พันโท"

เป็น "พันเอก" เมื่อ พ.ศ. ๙๔

เคยเป็นอาจารย์วิชาทหาร และผู้บังคับกองร้อยแผนกปกครอง ร.ร. นายร้อย

คราวพิพาทอินโดจีน รับตำแหน่ง ผบ. กองสื่อสาร กองพลนครราชสีมา และ พ.ศ. ๙๔ คราวสงครามมหาเอเซียบูรพาเป็น ผบ. กองสื่อสารกรมทหารราบที่ ๒

Studied at the Military Cadets' Academy for a period of 13 years, graduating in the year 1929 and rising gradually in rank. He has held his present pots since 1950 and received the rank of colonel in 1951. He was at one time a teacher in the Military Cadets Academy.

ชูศักดิ์ คชเสนี

นายช่างกำกับเขตการทางกรุงเทพ ฯ

Chusakdi Gajaseni

Division Highway Engineer

การศึกษาสำเร็จวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๖๘ ตำแหน่งครั้งแรก นายตรวจทางหลวง กรมทาง ของกรมรถไฟหลวง พ.ศ. ๖๙ ต่อมาเป็นช่างเอก แผนกก่อสร้าง กรมทางโยธาเทศบาล

รับตำแหน่งปัจจุบัน วันที่ ๑ พ.ย. ๙๓

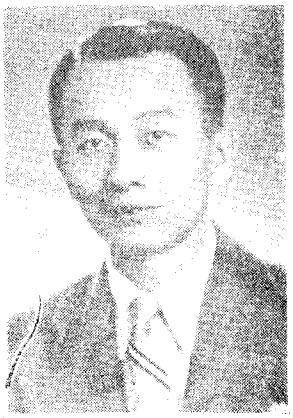

เรณู สุวรรณสิทธิ์

S.B. in ME; A.B.; S.M. in ME; M.B.A. (Finance)

Renoo Suvarnsit

S.B. in ME.; A.B.; S.M. in M.E.; M.B.A. (Finance)

Department of Comptroller-General, Bank of Thailand and National Economic Council Secretariat

Graduated, Civil Engineer, Chulalongkorn University 1925. Held various respon sible posts in the Highways as well as the Department of Public Works, where he was Chief Construction Engineer. Assumed the present post in 1950.

ประจำกรมบัญชีกลาง, กรรมการ *ธนาคารแห่งประเทศไทย* และ กู้เงินจากธนาคาร *สภาการเศรษฐกิจแห่งชาติ* โลก

กรรมการบูรณะและพัฒนาการรถไฟ และท่าเรือ, กรรมการสภาการเศรษฐกิจแห่งชาติ สาขาการคลัง, คณะวางแผนการอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจแห่งชาติของสภาเศรษฐกิจ

ประวัติของ ขุนกฤษฎามรวิสิฐ

เสร็จการศึกษาได้รับราชการกรมสรรพสามิต ต่อมารับตำแหน่งผู้ตรวจการสรรพสามิต เมื่อ พ.ศ. ๗๕ ใน พ.ศ. ๗๘ เป็นข้าหลวงตรวจการสรรพสามิตภาค ๓, พ.ศ.

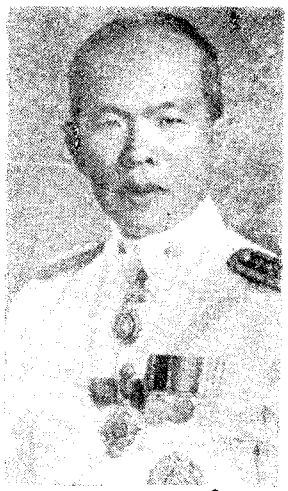

ขุนกฤษณามรวิสิฐ
(วิสิทธิ์ กฤษณามระ)
หัวหน้ากองการสามิต

Khun Krishnamravisidh
(Visid Krishnamra)

เป็นบุตรของ พระยา ราชธนพิทักษ์ กับ คุณหญิงแสง

After completing his education he entered the Excise Department and rose gradually in rank up to his present one.

ประวัติของ อุทัย วุฒิกุล

สำเร็จ วิศวกรรม โยธา จาก จุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัย

ศึกษาวิชาวิศวต่อที่มหาวิทยาลัย M. I. T. ประเทศอเมริกา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๙ ได้รับ ปริญญาวิศวกรรมโยธา S. B. (M. I. T.) และ M.S. จากมหาวิทยาลัย อิลลินอยซ์

๘๐ เป็นหัวหน้า ต้มกลั่น ร.ง. สุรา, พ.ศ. ๘๕ เป็น ข้าหลวงตรวจการ ภาค ๒, พ.ศ. ๘๑ เป็น หัวหน้า กอง การสุรา, ได้ดำรง ตำแหน่ง หัวหน้า กอง การ สรรพ– สามิตใน พ.ศ.๘๑ ตลอดมาจนบัจ– จุบัน

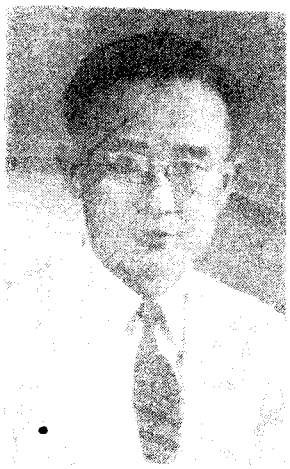

อุทัย วุฒิกุล วศ. บ, S.B. (M.I.T.) M.S.
นายช่างหัวหน้ากองแบบแผนกรมทาง

Uthai Voodhigula S.B. (M.I.T.) M.S.
Chief of Technical Division Highway Department

Completed his highway engineering course at the Chulalongkorn University and went to study engineering at M.I.T. University, America, in the year 1936 where he received his S.B. (M.I.T.) degree and also M.S. degree from the University of Illinois.

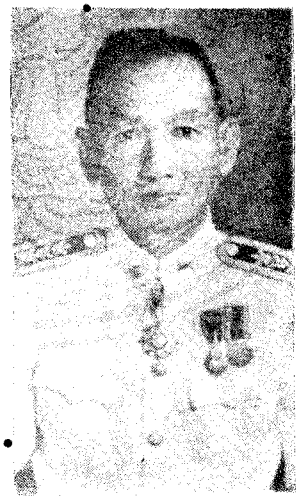

กรุย กุยยกานนท์
ข้าหลวงตรวจการที่ดินภาค ๓ กรมที่ดิน

Krui Kuyakanond
Lands Inspector of the Third Region, Lands Department

กลับเมื่อ พ.ศ. ๘๓ เข้ารับราช– การเป็นนายช่าง หัว หน้า แผนก ออกแบบ และ ดำรงตำแหน่งบัจ– จุบันมาแต่ พ.ศ. ๒๔๘๐ จนบัดนี้

รับราชการในกรมที่ดินตลอดมา ตำ–

ขุนสำรวจมาตรากิจ
(สังวร ภัทโรดม)
หัวหน้ากองทะเบียนพาณิชย์
กรมการค้ากระทรวงเศรษฐการ

Khun Samruach Matrakich
Chief of the Division of Business Registration
Department of Commercial Registration
Ministry of Commerce

เนติบัณฑิต พ.ศ. ๒๔๗๐ รับตำแหน่งปัจจุบันตั้งแต่ พ.ศ. ๘๘, เคยไปศึกษาและดูงานของกระทรวงนี้ยังทวีปยุโรปอเมริกา

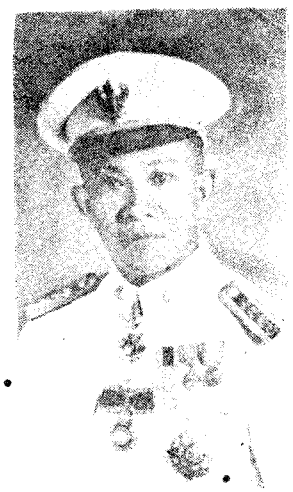

หลวงพินทุวัฒนามาตย์
(บูรณะ พินธุวัฒน์)
เลขานุการสำนักงานเลขาธิการ ก.พ.

แหน่ง ใน อดีต เคยเป็นเจ้าพนักงานที่ดิน, หัวหน้าแผนกทะเบียนที่ดินกลาง (กรุงเทพฯ) ดำรงตำแหน่งข้าหลวงตรวจการที่ดิน ในอ พ.ศ. ๒๔๙๓

Luang Bhindhu Vadhana Mataya
(Burana Bhindhu Vadhana)
Secretary of the Civil Service Commission

เสร็จจากการศึกษาเข้ารับราชการ ในราชการ เคยเป็นผู้ช่วยนายเวร สภาเผยแพร่พาณิชย์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ ต่อมารับตำแหน่ง

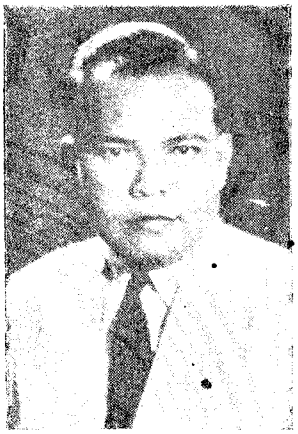

ปลัดกรมกองเลขานุการสภาการคลังฝืน และ ก.ร.พ.

ปัจจุบันเป็นเลขานุการ สำนักเลขาธิการ ก.พ. จนปัจจุบัน

สมาน จารุรัตน์ M. Com.
หัวหน้ากองประมวลบัญชี
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

Saman Charuratana M. Com.
Chief of General Account Division
Department of Comptroller-General

สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยพาณิชย์โอซากาแห่งประเทศญี่ปุ่น

ราชการพิเศษ เป็นกรรมการอำนวยการอุตสาหกรรม ประจำกระทรวงอุตสาหกรรม และกรรมการผู้แทนกระทรวงการคลัง ในคณะกรรมการองค์การสวนยางนาบอน

Education – Graduated from the Osaka University of Commerce, Japan.

Other Positions – Finance Ministry Representative in the Industry Supervision Committee and Director of the Naborn Rubber Plantation Organization.

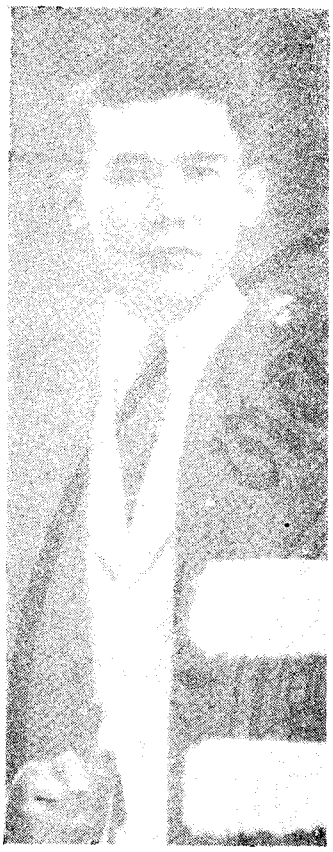

ร.ต.ท. เสถียร วิชัยลักษณ์
ป.แพทย์ศาสตร์ จุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัย
เนติบัณฑิตไทย และรัฐศาสตร์ มหาบัณฑิต
หัวหน้ากองการสุรา การยาสูบกรม สรรพสามิต

Dr. Sathien Vichailaksna
Diploma of Medicine–M.B. equivalent: Barrister-at-laws; M.A. (Political)
Chief of Liquor Division of Excise Department

เคยดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองการสามิต กรมสรรพสามิต และหัวหน้ากองผลประโยชน์

ประวัติของ พันเอก พนัส ผลาพิบูลย์

สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียน นายร้อยทหารบก ได้รับตำแหน่งแรก ผบ.หมวดร.พัน ๒ ต่อมาประจำสำนักงานปลัดกระทรวงกระ-กลาโหม ได้รับยศทหารตั้งแต่ร้อยตรี เลื่อน

ตามลำดับจนเป็น "พันเอก"

ปัจจุบันเป็น หัวหน้าแผนก ๓ กรม เสมียน ตรา สำนักงาน ปลัดทรวงกลาโหม

พันเอก พนัส ผลาพิบูลย์
หัวหน้าแผนกที่ ๓ กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

Colonel Phanus Phalaphibool
Chief of the 3rd Section, Personal Department
Secretariat Department
Graduated from the Military Cadets' Academy

ขุนบุรีภิรมย์กิจ (พรม จารุมาศ)
ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี

Khun Buripiromkich
Commissioner of Nondaburi
Graduated from administrative cours at the Civil Service College.

สำเร็จรัฐ-ศาสตร์ จากโรง-เรียน ข้าราชการ พลเรือน ออกรับราชการในตำ-แหน่ง มหาดเล็ก รายงาน ต่อมา เป็น เลขานุการ มณฑลนครราช-สีมา พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้รับตำแหน่งนาย อำเภอ โนนไทย, สูงเนิน, เป็น

ปลัดจังหวัด และดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการมาหลายจังหวัดจน พ.ศ. ๘๑ มาดำรงตำแหน่งนี้จนบัจจุบัน

ขุนประสิทธิวิทยกร
(ศักดิ์ คุปตะวาณิช)
หัวหน้ากองเครื่องหมายการค้า
กรมทะเบียนการค้า

Khun Prasiddhi Vidayakorn
(**Suck Kuptavanija**)
Chief of Trade Mark Office

ได้ศึกษาวิชาครู ป.ป. สำเร็จ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ ออกรับราชการในตำแหน่งครูใหญ่ โอนมาเป็นนายตรวจชั่งตวงวัด ในกระทรวงเศรษฐการเมื่อ พ. ศ. ๖๙ และดำรงตำแหน่งปัจจุบันนี้เมื่อ พ.ศ. ๘๑

เคยเป็นที่ปรึกษาฝ่ายการพาณิชย์ของจอมพล ผิน ชุณหวัณ ที่เชียงตุง เมื่อ พ.ศ. ๘๕

ประวัติของ บัว ศาลิคุปต์

ปริญญาพาณิชยศาสตร์มหาวิทยาลัยเซ็นต์ปอลส์ โตเกียวประเทศญี่ปุ่น ศึกษาอยู่เป็นเวลา ๘ ปี กลับเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒

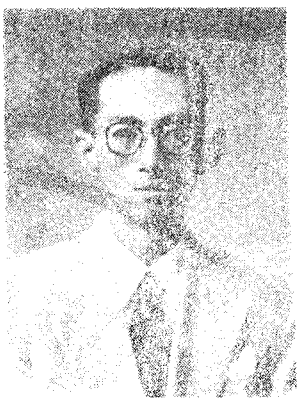

ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน พ.ศ. ๒๔๘๔

ครั้งสงครามมหาเอเซียบูรพาราชการให้ประจำหน้าที่ล่ามภาษาญี่ปุ่น ในกองบัญชาการทหาร

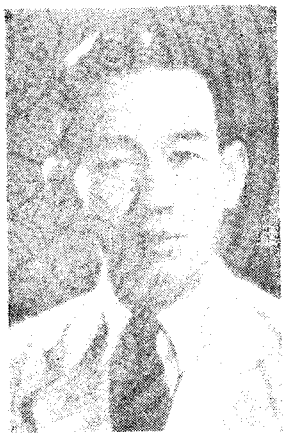

He obtained his degree in commerce from St. Paul's University, Tokyo, Japan, where he studied for eight years. During he South-East Asia War he was Japanese interpreter in military headquarters.

บัว ศาลิคุปต์ M. Sc. (Com.), ACL.
หัวหน้ากองสหกรณ์ผู้บริโภค กรมสหกรณ์

Pua Saligupta M. Sc. (Com.), ACL.
Chief of the Consumers' Co-operative Division

สอาด มีชูธน (B.S.M.E.)
หัวหน้ากองควบคุมโรงงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุตสาหกรรม
นายช่างประจำกระทรวงการอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเปอร์ดู สหรัฐอเมริกา
วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต

Sa-ard Mejudhon
B.S.M.E. Purdue University
Division of Factory Control, Ministry of Industry

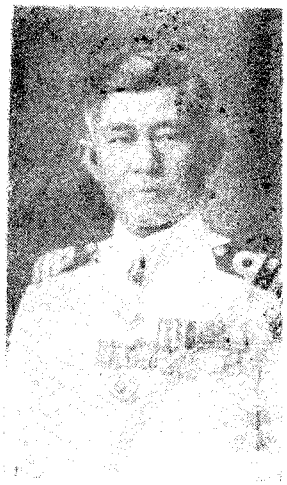

น.ท. พร เดชดำรง
เจ้าพนักงานนำร่อง
กรมเจ้าท่า

Commander Porn Detd Damrong R.N.
Government Pilot,
Habour Department

สำเร็จการศึกษาจาก ร.ร. นายเรือ พ.ศ. ๒๔๖๕ ได้ศึกษาในร.ร.เพิ่มวิชานายทหารเรือ ต่อมาศึกษา ร.ร. เทคนิคนายทหารเรือ และวิชาเรือดำน้ำในประเทศญี่ปุ่น รับตำแหน่งราชการ ผบ. ร.ล. เจนทะเล, ผบ. ร.ล. วิรุฬฯ

Education – He graduated from the Royal Thai Naval College in 1922 and then went to continue his studies at the Royal Thai Naval Officers' Continuation School, the Royal Thai Naval Officers' Technical School and Submarine School for Thai officers in Japan.

ประวัติของ พันโท หลวงทัศนาพลพินิจ

สำเร็จวิชาทหาร ออกรับราชการเป็นนายทหารตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๘ รับตำแหน่งเป็นผู้บังคับหมวด กรมทหารราบที่ ๑๔ ร.อ. จ.ว. เพ็ชรบุรี ได้ศึกษาวิชาแผนที่และสัสดีและรับตำแหน่งสัสดีประจำ จ. ว. สมุทรสงคราม และรับยศ "ร้อยตรี" เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ เป็นพันโท เมื่อ พ.ศ.๒๔๙๘

พันโท หลวงทัศนาพลพินิจ
(ทัศน์ ทัศนาพลพินิจ)
สัสดีมณฑลทหารบกที่ ๑

Lieut.-Col. Luang Tasana Pholpinich
(Tasana Tasanapholpinich)
Graduated from Military Cadet College and was appoited Commander of 14th infantry division at Petchaburi

---

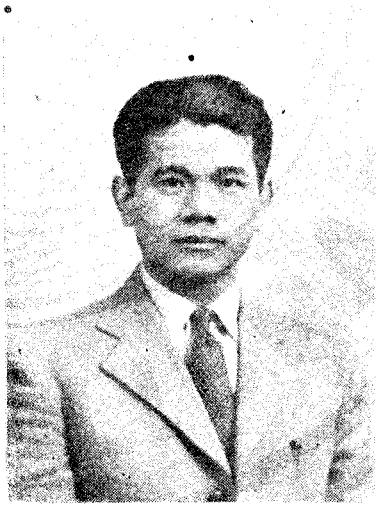

ฤทธิ์ ศุภางค์ วท.บ., M. Sc. (Chem. Eng.)
หัวหน้ากองค้นคว้าอุตสาหกรรมกรมวิทยาศาสตร์

Riddhi Subhanka
B. Sc. M. Sc., (Chem. Eng.)
Chief of Industrial Research Divison

สำเร็จวิชา พีสิกส์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย, ปริญญาตรี วิศวกรรมเคมี มหาวิทยาลัยคอร์เนล อเมริกา, และปริญญาโท มหาวิทยาลัย มิชชิแกน เคยเป็นอาจารย์ มหาวิทยาลัย แคลิฟอร์เนีย อเมริกา กลับประเทศ เมื่อ พ.ศ. ๘๔, รับตำแหน่งปัจจุบัน เมื่อ พ.ศ. ๘๔ เป็นอาจารย์พิเศษ วิชาเคมี ไฟฟ้า ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

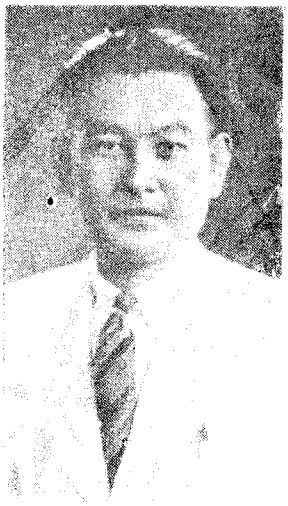

ตรี อมาตยกุล

หัวหน้ากองวรรณคดีและประวัติศาสตร์

กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

Tri Amatayakul

Chief Division of Literature and History,
Fine Arts Department, Ministry of Culture.

รับราชการ ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ใน พ.ศ. ๒๔๗๐ ระหว่างรับราชการได้เป็นนักเรียนนายดาบ และออกเป็นนายดาบเมื่อ พ.ศ. ๗๔ ในปีนี้ได้ย้ายไปกรมแผนที่ทหารบก เพื่อศึกษาวิชาแผนที่และถ่ายรูป จน พ.ศ. ๗๕ ถูกเรียกกลับมารับราชการ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติตามเดิม

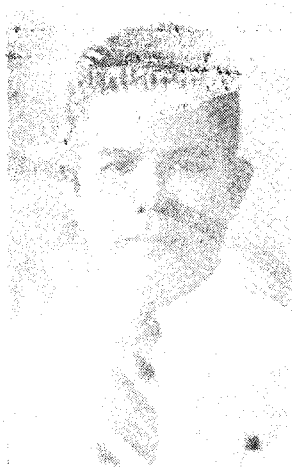

ขุนโชติธนาการ
(หลง ศรโชติ)
หัวหน้ากองคลัง
กระทรวงการคลัง

Khun Chodhitanakarn
(Long Sornchodhi)
Head of Finance Section, Ministry of Finance

ศึกษาจากแผนกวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

รับราชการชั้นสัญญาบัตร์ เป็นนายเวรกระทรวงการคลัง ต่อมาเลื่อนเป็นหัวหน้าแผนกการเงิน กระทรวงการคลัง ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒

ขุนนิกรนรารักษ์
(นิกร พัวไพโรจน์)
ปลัดจังหวัดอุบลราชธานี

Khun Nikorn Nararaksa

He entered the Ministry of the Interior in the year 1918. He passed the examination for first grade civil official successfully.

เข้ารับราชการในกระทรวงมหาดไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๑ สอบไล่วิชาข้าราชการพลเรือนชั้นเอก ของกระทรวงมหาดไทยได้

เคยเป็นปลัดอำเภอ, นายอำเภอ, ปลัดจังหวัด ขณะรับราชการอยู่ในส่วนภูมิภาค ท่านผู้นี้ได้สร้างความเจริญให้เป็นประโยชน์กับชาติเป็นอันมาก เช่น ขุดลอกคลอง, สร้างทาง, ซ่อมบนกลให้กองทัพบก, สร้างบ้านพักปลัดอำเภอ, บ้านพักตำรวจ ๑ หลัง, สุขศาลาชั้นสอง, สร้างตึกว่าการอำเภอเพิ่มเติม ๑ หลัง, สร้างสพาน๑๓สพาน และโรงเรียน ๑๖ หลัง ฯลฯ

พันเอก ขุนเจริญรณยุทธ์
(เจริญ เจริญรณยุทธ์)
หัวหน้ากองการเงิน กรมการเงินทหารบก
กระทรวงกลาโหม

Colonel Khun Charoen Ronnayudh
(Charoen Charoen Ronnayudh)
Chief of Finance Division, Army Finance Department, Ministry of Defence
Graduated from the Military Cadets' Academy in the year 1922.

จบการศึกษาจาก ร.ร. นายร้อยทหารบก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ ได้รับราชการทหาร ประจำกรมทหารราบที่ ๑๓ ได้เลื่อนยศตำแหน่งตามลำดับ ต่อมาย้ายมาเป็นนายทหารฝ่ายการเงินในตำแหน่งปัจจุบันนี้ตลอดมาจนบัดนี้

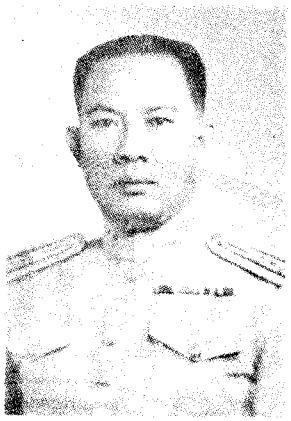

สำเร็จจาก ร.ร. นายดาบ พ.ศ. ๒๔๗๓ ศึกษาเพิ่มเติมที่ ร.ร. พลาธิการทหารบก เป็นร้อยตรี, ร้อยโทตามลำดับ เป็น พันตรี เมื่อพันเอก สุวรรณ์ เกษมมงคล พ.ศ.๘๗ โอน เป็น พันโท และพันเอกรับตำแหน่งจนปัจจุบันจนขณะนี้

หัวหน้าแผนก ๒
กรมการเงินทหารบก

Colonel Suwanna Kasemmonkol
Chief of the 2nd Section, Defence Finance Department

หลวงศรีภาษะเวทิน
(ไล่เต็ก สิริสิงห์)

Teach. Dip. (London)
Luang Sribhasa Vedin

สำนักเรียน ร.ร. เทพศิรินทร์ และ ร.ร. สวนกุหลาบวิทยาลัย

ศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยประเทศอังกฤษ รับราชการในกระทรวงศึกษาธิการแต่ พ.ศ. ๒๔๖๒ จนบัจจุบัน

พันเอก คำ เพิ่มทรัพย์

หัวหน้าแผนก ๑ กรมการเงินกลาโหม

Colonel Khum Perm Supaya

Chief of 1st Section, Defence Finance Department

Graduated from the Military Cadets' Academy in the year 1926.

สำเร็จวิชาทหารจาก ร.ร. นายร้อย พ.ศ. ๒๔๖๙ รับยศเป็นร้อยตรี ทหารมหาดเล็ก พ.ศ. ๖๙ เป็นร้อยโท พ.ศ. ๗๓ เป็นร้อยเอก พ.ศ. ๗๗ เป็นพันตรี พ.ศ. ๘๒, พันโท พ.ศ. ๘๗ และเป็นพันเอก พ.ศ. ๒๔๘๒

ได้รับตำแหน่งสูงมาเป็นลำดับ เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๗ ที่ จ.ว. อ่างทอง

ประวัติของ หลวงพิสิฐสุขุมการ

ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัย ซิตี้ แอนด์ กิลส์ อินยิเนียริ่ง ประเทศอังกฤษ เคยฝึกหัดงานที่โรงไฟฟ้าอิลิง และโรงไฟฟ้า วิลเลสเดน

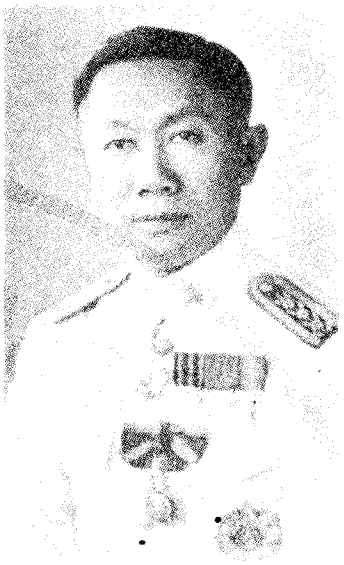

หลวงพิสิฐสุขุมการ

(ประพาศ สุขุม)

หัวหน้ากองวิชาการ สำนักเลขาธิการ ก.พ.

Luang Bhisit Sukhumkarn
(Prapart Sukhum)

Chief of Technical Division Civil Service Commission

กลับมารับราชการ เป็นนายช่างกล, การไฟฟ้าสามเสน, บัจจุบันเป็นหัวหน้ากองวิชาการและสอบไล่ สำนักงานเลขาธิการ ก.พ.

ได้ทุนสหประชาชาติ ไปศึกษาวิชาฝ่ายบริหารที่กรุงนิวยอร์ค อเมริกา ประจำปี พ.ศ. ๒๔๙๓

He studied at City and Guilds Engineering College, England, and took a practical course of training at Ealing and Willesden Electric Works. He later received a fellowship from the United Nations to study administrative science at New York, U.S.A., in the year 1950.

พันเอก พิชิต มฤทธิดา

หัวหน้าแผนกตรวจสอบเรื่องราว และความเห็น

สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงกลาโหม

เลขานุการองค์การจัดทำแผนที่จากรูปถ่าย

ทางอากาศ

Colonel Phichit Marithida

Chief of Section examining reports and opinions
Office of the Secretary to the Minister of Defence
Secretary to the Chairman of Aerial Mapping Organization
Graduated from the Military Cadets' Academy in the year 1927.

สำเร็จจาก ร.ร. นายร้อย พ.ศ. ๒๔๖๙ รับยศ ร้อยตรี ผบ. หมวด กรมทหารราบที่ ๖ เรียนวิชาแผนที่เพิ่มเติม พ.ศ. ๖๙ เคย ประจำแผนกที่ ๑ กรมแผนที่ พ.ศ. ๗๙ และ แม่กองสามเหลี่ยมเล็ก พ.ศ. ๘๙

ประวัติของ พันโท ชาย ชูโต

พ.ศ. ๒๔๗๓ รับยศเป็นร้อยตรี ในตำแหน่งนายทหารฝ่ายการเงิน กองพันทหารราบที่ ๑ ร.อ. เมื่อ พ.ศ. ๗๙, ต่อมาเป็นนายทหารฝ่ายการเงิน จ.ว.ทหารบก จันทบุรี ฯลฯ ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน พ.ศ. ๒๔๙๒

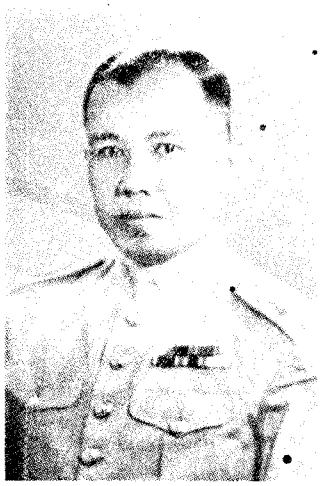

พันโท ชาย ชูโต

หัวหน้าแผนกที่ ๓ กรมการเงินกลาโหม

Lieut.-Col. Xai Xuto

Chief of the 3rd Section, Defence Finance Department
Has held his present post since the year 1949.

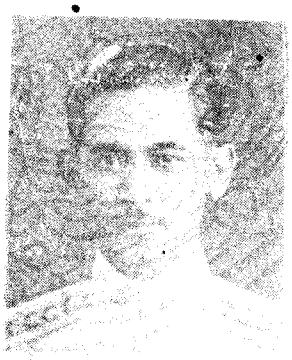

สำเร็จจาก มหาวิทยาลัยเคมบริจด์ ประเทศอังกฤษ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐

โสมพงศ์ รัชตรัตน B.A. Cantab.

หัวหน้ากองการค้าต่างประเทศ

กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงเศรษฐการ

Sompong Rájataratana B.A. Cantab.

Head of Foreign Trade Division, Department of Foreign Trade, Ministry of Economic Affairs
Obtained his degree at Cambridge, England, in the year 1939.

สอบวิชากฎหมาย เป็นเนติบัณฑิตไทย เมื่อ พ.ศ.๒๔๗๖ แห่งคณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

วัน โชติกะพุกกณะ น.บ.ท.

หัวหน้ากองควบคุมสินค้า

กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงเศรษฐการ

Wunn Jotikabukkana L.L.B.
Barrister-at-law
Chief of Import & Export Control Division
Department of Foreign Trade

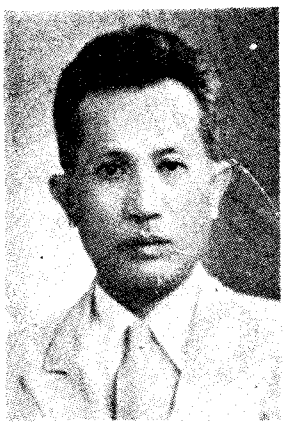

สำเร็จการศึกษาจาก ร.ร. มหาดเล็กหลวง เมื่อพ.ศ. ๒๔๖๔ ราชการทหาร เป็น นายดาบทหารบก พ.ศ. ๗๖ ได้เป็นนายเวรคณะกรรมการ

เอนก ยุกติรัตน การตรวจเงินแผ่นดิน

หัวหน้ากองคลัง กระทรวงคมนาคม

Anek Yuktiratana
Head of Finance Section, Ministry of Communications

พ.ศ. ๘๕ เป็นหัวหน้ากองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคมจนบัจจุบัน

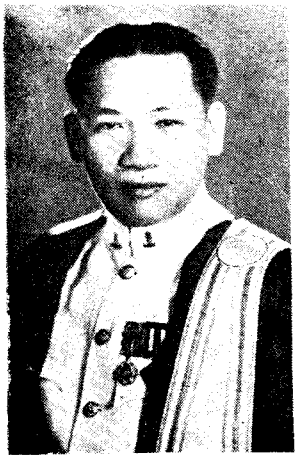

He obtained his degree of barrister-at-law at the University of Thammasat in 1941.

สำเร็จประโยคมัธยมพาณิชยการ และสำเร็จวิชาครูประโยคปถมพาณิชยการ

เทียน ซื่อเจริญ ธ บ., ป.ป.พ.

หัวหน้ากองคลัง

กระทรวงเศรษฐการ

Thien Sucharearn
Chief of Finance Division Office of the under-Secretary for Commerce

ศึกษาวิชากฎหมาย ได้รับปริญญาตรีธรรมศาสตร์บัณฑิต เมื่อ พ.ศ. ๘๕ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เคยเป็นหัวหน้าแผนกควบคุมบริษัทในกรมการค้าภายในกระทรวงเศรษฐการ รับตำแหน่งบัจจุบัน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๔

ชำนาญ อินทุโศภน

หัวหน้ากองกลาง กระทรวงคมนาคม

Chamnan Indhusophon
Chief of Central Bureau, Ministry of Communication

จาก ร.ร. ราชวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๒

รับตำแหน่งเป็นมหาดเล็กวิเศษ ต่อมาได้รับพระราชทานยศเลื่อนขึ้นเป็น "รองหุ้มแพร" ย้ายมาประจำกรมไปรษณีย์โทรเลข เมื่อ พ.ศ. ๖๕

เคยไปศึกษาเพิ่มเติมการบัญชีที่ประเทศออสเตเลียเป็นเวลา ๙ เดือน และไปประชุมสากลไปรษณีย์ที่ประเทศอาเย็นตินอเมริกาใต้

หม่อมหลวง โสภิต น์พวงศ์

หัวหน้ากองเคหะสถานสงเคราะห์

กรมประชาสงเคราะห์

Mom Luang Sobhit Nobhawongse

Chief of Welfare Housing Division,
Public Welfare Department

สำเร็จวิชาวิศวกรรม จุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕

ครั้งสงครามมหาเอเซียบูรพา เป็นผู้หนึ่งในคณะกรรมการวางผังเมือง

พ.ศ. ๑๓ ไปศึกษาวิชาแผนกสถาปัตย์และผังเมืองเพิ่มเติมที่ประเทศอเมริกา

He graduated from the Faculty of Engineering, Chulalongkorn University in 1922. In 1930 he went to take a course of additional study in architecture and town-planning in America.

พจน์ ศังขะฤกษ์

หัวหน้ากองสหกรณ์ผู้ผลิต

Bochana Sankhariksha

Chief of the Producers' Co-operative Division

He made a tour of study of co-operative work in Malaya, Ceylon and India from 1950-51.

รับราชการในกรมสหกรณ์ตลอดมา เคยเป็นพนักงานสหกรณ์ จังหวัดลพบุรี, เจ้าพนักงานสหกรณ์เขต ๒, และหัวหน้ากองสหกรณ์ผู้บริโภค

เคยไปดูงานแผนกสหกรณ์ ใน มลายู, ลังกา, และอินเดีย, เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓–๙๔

ประวัติของ พันโท เอิบ สุนทรสมัย

สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ๕ ปี บริบูรณ์จาก ร. ร. เทพนิคทหารบก พ.ศ. ๒๔๘๓ ผ่านการรบอินโดจีน และสงครามมหาเอเซียบูรพา พ. ศ. ๒๔๘๙ ดำรงตำแหน่งรองแม่กองวิทยาการแผนกเทพนิค พ.ศ. ๒๔๙๒

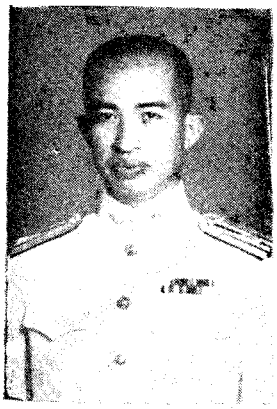

พันโท เอิบ สุนทรสิมะ

แม่กองไฟฟ้า-วิทยุ หัวหน้าแผนกซ่อมหม้อไฟฟ้า

ประเภทที่ ๑ กรมการทหารสื่อสาร

Lt. Col. Erb Soontrasima

Chief of Radio and Electrical Section of Singnal Department

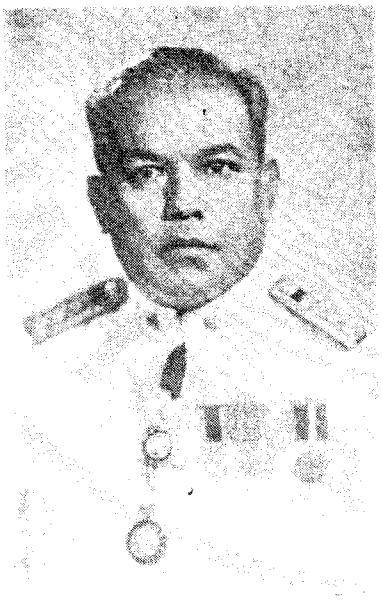

ชัน ยงใจยุทธ

(ขุนเจนจบทิศ)

นายช่างหัวหน้าแผนกสำรวจ กองแบบ กรมทาง

เดินทางไปดูเทคนิคเครื่องมือสื่อสาร ที่สิงค์โปร์ สมรสกับคุณบุญชุบ ศักดาพล-รักษ์ ธิดา พล.ต. พระศักดาพล-รักษ์.

Chune Yongchieyuddha

Chief Engineer, Survey Section, Blue-prints Division Deparment of Ways

ศึกษาจาก ร.ร. เกษตร์ (หอวัง) ขณะนั้นเป็น ร.ร. วิศวกรรม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔ เข้ารับราชการในตำแหน่งต่าง ๆ มามาก เคยเป็นนายช่างควบคุมสร้างทาง, สพาน และกองการบินพลเรือนได้ยืมตัวมาสร้างทางวิ่งเครื่องบินที่หัวหิน ฯ ล ฯ เมื่อสงครามโลกครั้งที่สอง พ.ศ. ๘๕ กองบัญชาการทหารสูงสุดตั้งให้เป็นผู้สร้างทางลำเลียงให้กองพลสุรินทร์ประจำอยู่กองทัพพายัพจนเสร็จสงคราม

นิตย์ ใบเงิน

ผู้อำนวยการโรงงานสุรา

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

Nitya Baingoen

Director of the Bangyikhan Government Distillery

สอบได้เป็นเปรียญ ๕ ประโยค ต่อมาศึกษาวิชากฎหมายสอบได้ภาค ๔

ออกทำการเป็นทนายอยู่จังหวัดพิษณุโลก ต่อมาเข้ารับราชการกระทรวงพาณิชย์

พ.ศ. ๒๔๘๔ ย้ายมาอยู่กรมสรรพสามิต และโอนมาอยู่โรงงานสุรา กรมโรงงานอุตสาหกรรมจนบัดจุบัน

เรืออากาศเอก ชูพล พลางกูร

หัวหน้ากองควบคุมจราจรทางอากาศ

สำนักงานการบินพลเรือน

Flight Lieutenant
Chuphol Bhalangkura
Chief of Air Traffic Control Division
Civil Aviation Administration

รับราชการครั้งแรกเป็นเรืออากาศตรีนายทหารนักบินประจำกอง กองทัพอากาศ, พ.ศ. ๒๔๘๓ สำเร็จโรงเรียนเทคนิคทหารบก, พ.ศ. ๒๔๘๔ สำเร็จเป็นนักบินประจำกอง, พ.ศ. ๒๔๘๔ สงครามมหาเอเชียบูรพา ประจำกองบินน้อยผสมของกองทัพพายัพ, พ.ศ. ๒๔๘๑ สำเร็จโรงเรียนนายทหารนักบิน โอนมารับราชการในตำแหน่งหัวหน้ากองควบคุมจราจรทางอากาศ การบินพลเรือน กระทรวงคมนาคม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ เป็นบุตร พระอภัยนราทร (เลื่อน พลางกูร) กับ ม.ล. กระจ่าง อิศรางกูร

Graduated from Military Technical School in 2483 and from Air Tactical College in 2491. He was appointed to the position of Chief of Air Traffic Control Division, Civil Aviation Administration, Ministry of Communications in 2492.

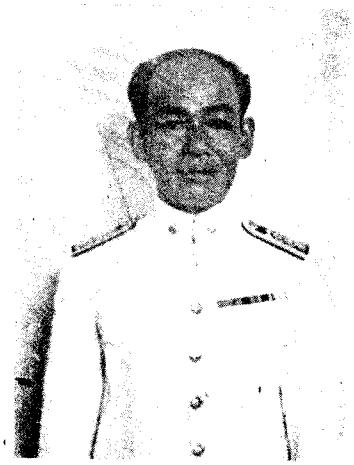

นาวาอากาศโท จรัส ทับทิมพรรณ์

หัวหน้ากองเทคนิค

สำนักงานการบินพลเรือน

Wing Commander
Charus Thabthimphan
Chief of Technical Division,
Civil Aviation Administration

ศึกษาที่สวิสเซอร์แลนด์ ต่อมาที่มหาวิทยาลัยเทคนิค แห่งกรุงเบอร์ลิน เยอรมัน สำเร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ เป็นเวลาประมาณ ๑๕ ปี

กลับมารับราชการในกองทัพอากาศ โอนมารับราชการในตำแหน่งปัจจุบันเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒

Studied in several foreign countries, first in Switzerland and later in the Technical University in Berlin, Germany, graduating in 2481 after completing 15 years of study.

She obtained her degree in science from the Chulalongkorn University in the year 1939.

ประชุมสุข อาชวอำรุง
ศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

Prachoomsuk Archava-Amrung
Department of General Education.
Ministry of Education

เต็ม สุวิกรม ป.ม., ธ.บ., ศ.ม.

เลขานุการกรมสรรพสามิต

Tem Suvikrom
Secretary Excise Department
Diploma in Secondary Teaching.,
Bachelor of Laws., M.A. (Economics)

สำเร็จประโยคครูมัธยม, ปริญญาตรี ธรรมศาสตร์บัณฑิต พ.ศ. ๒๔๗๙, และปริญญาโทเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต

ได้รับราชการมาหลายตำแหน่ง บัจจุบันเป็นเลขานุการกรมสรรพสามิต

ประวัติของ ประชุม อาชวอำรุง

ได้รับ ปริญญา วิทยาศาสตร์ บัณฑิต จากจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. ๒๔๕๒

รับราชการครั้งแรก เป็นอาจารย์ใน ร.ร. เตรียมอุดมศึกษา และดำรงตำแหน่งอาจารย์หัวหน้าแผนก วิทยาศาสตร์ ร. ร. สวนกุหลาบวิทยาลัย บัจจุบันเป็นศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา

ประกาศนียบัตร ประโยคครูมัธยม พ.ศ. ๒๔๗๖ ตำแหน่งครั้งแรก เป็นครูรอง ร. ร. ผักหัดครูประถม ย้ายมาประจำแผนกสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อ พ.ศ. ๘๘ สุวรรณ โชติกเสถียร ย้ายมาเป็นหัวหน้าแผนก ๒ กองเงินเดือน กรมบัญชีกลาง ได้รับตำแหน่งบัจจุบัน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓

หัวหน้ากองคลัง กรมศุลกากร

Suvan Chotiksathain
Chief of Finance Division
Custom House

เปริญญาตรี มหาวิทยาลัย-ธรรมศาสตร์

ผู้บรรยาย คณะรัฐศาสตร์ และคณะพาณิชย์ศาสตร์ และการบัญชี แห่งมหาวิทยาลัยธรรม—

เสมอ มาพึ่งพงศ์ ธ.บ. ศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๘๒

เลขานุการกรม กรมโลหะกิจ

กระทรวงการอุตสาหกรรม

Samer Maphungphong
Secretary to Department of Mines
Bachelor Degree
The University of Thammasat

เคยไปดูงานแผนกสถิติ ในประเทศอินเดีย และเอมโด

He graduated with a diploma in commerce and economics from the Philippines in 1935.

หม่อมหลวงตุ้ย ชุมสาย Ph. D.

หัวหน้ากองบริการสถิติ สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

M. L. Tooi Xoomsai Ph. D.
Chief Division of Statistical Service,
National Economic Council.

ปริญญาเอกทางจิตวิทยา มหาวิทยาลัยมิชิแกน อเมริกา

รับราชการครั้งแรก เป็นอาจารย์จิตวิทยา ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓

ชิน ชัยประภา

เลขานุการสำนักงาน

สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

Jin Jaiprabha
Secretary of the National
Economic Council

ปริญญาตรี การพาณิชย์และเศรษฐกิจ ประเทศฟิลิปปีน พ.ศ. ๒๔๗๘

รับราชการครั้งแรกที่กรม-เลขาธิการ คณะรัฐมนตรี และเป็นหัวหน้ากองต่าง ๆ ในกองประมวลสถิติ-พยากรณ์

ขุนกิจสุงกากร (กี โหตระกิตย์)

หัวหน้ากองปราบปราม

กรมศุลกากร

Khun Kich Sunkakara
(Kee Hotrakitya)
Chief Preventive Inspector
of Custom House Department

จาก ร.ร. กรุงเทพฯ คริสเตียน วิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๖๐

รับพระราชทานสัญญาบัตร์ และรับตำแหน่ง นายตรวจ กรมศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๖
รับตำแหน่งสารวัตร์เมือ พ.ศ. ๒๔๗๘
ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นหัวหน้าสาขาปราบปรามเมือ พ.ศ. ๒๔๘๐
รับตำแหน่งปัจจุบันเมือ พ.ศ. ๒๔๘๐

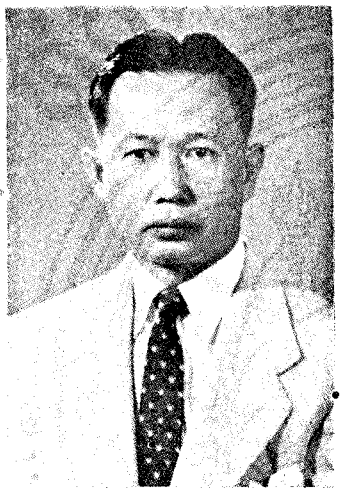

บัญญัติ สูญสิ้นภัย ป.ม., อ.บ.
หัวหน้ากองวิทยาลัยเทคนิค กระทรวงศึกษาธิการ
Banyat Soonsinbhai
Chief, Division of the Technical Institute

สำเร็จ ประโยค ครูมัธยม พ.ศ. ๒๔๗๓ และสำเร็จอักษรศาสตร์บัณฑิต พ.ศ. ๗๘ จากจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๗๔ ออกรับราชการในตำแหน่งครู, พ.ศ. ๘๒ ย้ายประจำ กระทรวง ศึกษาธิการ เคยเป็นหัวหน้าแผนกหลักสูตร และหัวหน้าแผนกสอบไล่ ดำรงตำแหน่งปัจจุบันเมือ พ.ศ. ๘๖
พ.ศ. ๙๔ ไปศึกษา และฝึกงาน ในวิชาหน้าที่แนะแนวทางอาชีพของนักเรียน Certificate in Vocational Cuidance ยังประเทศอเมริกา

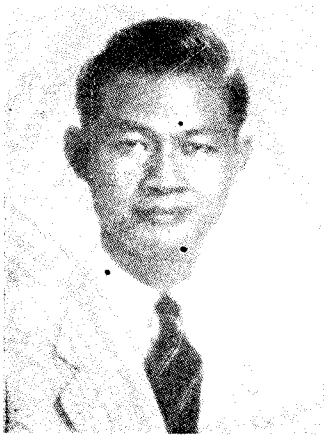

บุญถิ่น อัตถากร
A.R.C.S., B.Sc. (London) in Physics
หัวหน้ากองการสัมพันธ์ต่างประเทศ
Bhunthin Attagara
A.R.C.S., B.Sc. (London) in Physics

Born : 21 April 1914 at Mahasarakam
Education : Mahasarakam School, Patoom Kongka College, Weymouth College, Imperial College of Science and Technology, London, England

Positions : Previous, Teacher at Debsirindra School, Teacher attached to Departments of Educational Technique and Vocational Education.

Present, since 1950 Chief of External Relations, Secretary-General, Thailand National Commission for Unesco. Thailand delegate to 6th and 7th Sessions of Unesco Conference and elected Raporter of a Committee at the 6th and Vice-chairman of Na-

tional Commissions Conference at the 7th

Other Activities : writer of science books of all grades.

กระจ่างศรี รักตะกนิษฐ ป.ม., (จุฬา)
B.S. H. E.
อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนการเรือนสวนสุนันทา

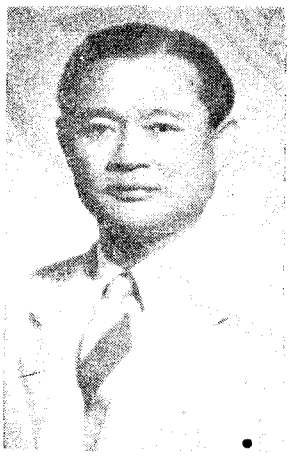

สังเวียน หิรัณยเลขา
ครูใหญ่ ร.ร. ช่างเย็บหนัง กรมอาชีวะศึกษา

Sangvien Hiranyalekha
Headmaster of Leather Sewing School
Vocational Education Department

พละศึกษาเอก พ.ศ. ๒๔๗๓ อดีตค
พละศึกษา ร.ร. วัดสามพระยา ร.ร. พาณิชย
การ วัดสามพระยา และ ร.ร. พาณิชยกา
พระนคร

กรรมการสอบนักเรียนพาณิชยการประ
โยคอาชีวะศึกษาชั้นสูง

อาภรณ์ กฤษณามระ อ.บ.
อาจารย์ใหญ่ ร.ร. สตรีวิทยา (รัฐบาล)
Abhorn Krishnamra
Hea mistress of Satri Vidhya School

She was one of the first group to pass the secondary teachers' examination from the Chulalongkorn University in 1940 and obtained her degree in Arts in 1945.

เป็นบุตรหญิงของหลวงบำรุงสาคร (พวง
คชเสนี) จบชั้น ม. ๘ จาก ร.ร. ราชินี พ.ศ.
๗๐ สำเร็จ ป.ม. รุ่นแรกจากจุฬาลงกรณ

มหาวิทยาลัยพ.ศ.๗๓ เริ่มรับราชการพ.ศ.๗๔ เมื่อมหาวิทยาลัยเปิดแผนกปริญญา ได้ลาออกไปศึกษาต่อ และได้ อ.บ. เมื่อพ.ศ.๗๕ เป็นครูใหญ่โรงเรียนสตรีประจำจังหวัดมาหลายจังหวัด รับตำแหน่งปัจจุบันตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๕

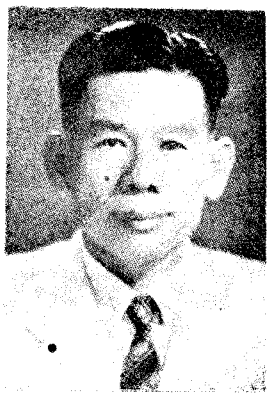

ชัย เรืองศิลป์

ผู้จัดการโรงพิมพ์กรมตำรวจ

กระทรวงมหาดไทย

Chai Ruangsilp

Manager Printing Press of the Police Department

อดีตครูสอนชั้นมัธยม, และหัวหน้าแผนกฝึกหัดครูชั้นสูง กองฝึกหัดครู ผู้สร้างแบบเรียน ภูมิศาสตร์, ประวัติศาสตร์, เลขคณิตชั้นมัธยมบท ๑ ถึง ๖ และแต่งนวนิยายหลายเรื่องร่วมกัน

กรองแก้ว ปทุมานนท์ อ.บ., ป.ม.

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

Krong Keo Padumanonda

Principal of Suan Sunanda Colleges

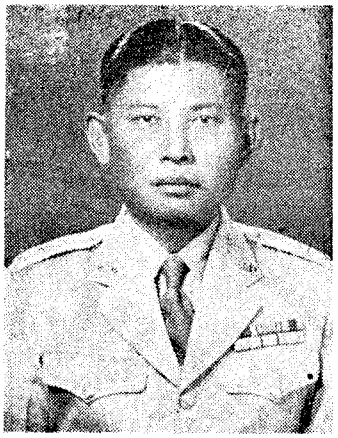

พันโท อัมพร กิตติโยธิน

รักษาราชการ

หัวหน้ากองจัดหาและจำหน่าย

กรมสวัสดิการทหารบก

Lt. Col. Amporn Kittiyodhin

D puty Chief of Purchasing Division

Special Servi es Department

สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อย ทบ. เมื่อพ.ศ. ๒๔๗๖

สมัยกรณีพิพาทอินโดจีนฝรั่งเศส เป็นผู้บังคับกองร้อย ๒ ร. พัน ๓ ได้ปะทะต่อสู้กับทหารฝรั่งเศสถึง ๔ ครั้ง ได้จับเชลยศึกส่งมาที่สวนอัมพรเป็นรายแรก

ครั้งที่ ๔ กองร้อยนี้ยึดหมู่ห้วยหนองยาว บ้านพร้าว ได้ปะทะกับกองพันทหารฝรั่งเศส ร. ๓ เป็นทหารฝรั่ง ยังผลให้กองพันน้อยยับไปในที่รบมากกว่า ๔๐๐ ศพ ทำให้ได้ธงชัยเฉลิมพล ของฝรั่งเศส ตราหน้าเสือ บอกชื่อ ร. พัน ๓ กรมทหารราบที่ ๕ มีเหรียญครัวเดอร์แกร์ เหรียญรูปมังกร และเหรียญอื่นอีก ๑ เหรียญ

ขณะนี้ได้นำมารักษาเป็นอนุสรณ์ไว้ที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

ประวัติของ เรือเอก หลวงสุรรรณสาสน์สุภนิตย์ ร.น.

สำเร็จการศึกษาจาก ร.ร. นายเรือ เมื่อ

เรือเอก
หลวงสุวรรณศาสน์ศุภนิติย์
ร.น.
(สุวรรณ ศุภสมุทร)
หัวหน้ากองกรรมาสถานแห่งชาติ
กรมพลศึกษา

พ.ศ. ๒๔๖๑ ได้รับยศเป็นเรือตรี ประจำกระทรวงทหารเรือ เคยเป็นนายธงประจำพระองค์ พล.ร.อ. กรมหลวงสิงหวิกรมเกรียงไกร พ.ศ. ๗๘ ย้ายเป็นหัวหน้าแผนกสารบรรณ กรมพลศึกษา ต่อมาเป็นหัวหน้ากองส่งเสริมและค้นคว้า (กองกายบริหาร) จนรับตำแหน่งปัจจุบัน

ประวัติของ วิทุร จักกะพาก ธ.บ

รับราชการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ ใน พ.ศ. ๗๗ สำเร็จธรรมศาสตร์บัณฑิตย์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตำแหน่งราชการที่ผ่านมา เป็นผู้ช่วยอัยการ, นายอำเภอบ้านบึง จ.ว. ชลบุรี, ข้าหลวงตรวจการมหาดไทย

พ.ศ. ๘๓ เป็นข้าหลวง จ.ว. สมุทรสงคราม, พ.ศ. ๘๕ เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส พ.ศ. ๘๖ เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี, จนรับตำแหน่งปัจจุบัน

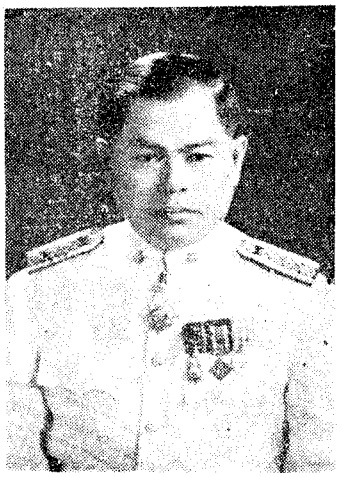

วิทุร จักกะพาก ธ.บ.
หัวหน้ากองอาชญาวิทยา กรมราชทัณฑ์
Vitura Chakkaphark B.L.
Chief of Criminology Section of Penitentiary Department
Former Government of Pechaburi and Naradhivas.

ยุพิน สุกุมารทัต
ครูใหญ่
โรงเรียนสายปัญญา
Yoopin Sukumaradat
Headmistress of
Sai Panya School

สำเร็จวิชาครู ป.ป. ของกระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบัน เป็นครูใหญ่ โรงเรียนสายปัญญา

ตำแหน่งพิเศษ เป็นอุปนายก สายปัญญาสมาคม

King Rama VIII was graciously pleased to appoin thim Royal Physician.

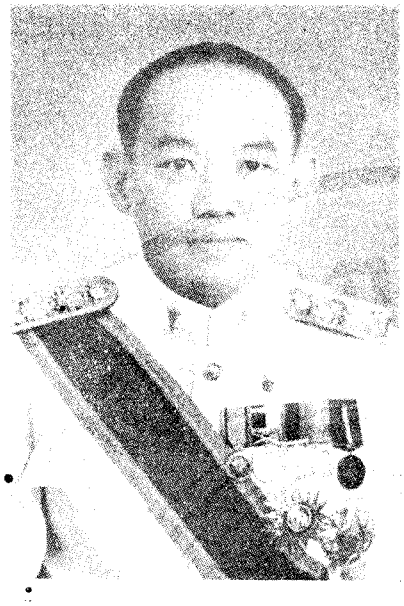

หลวงนิติเวชชวิศิษฎ M.D., F.I.C.S.,
(นิตย์ เวชชวิศิษฎ)
อธิบดีกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
Nitya Vejjavisit M.D., F.I.C.S.,
Director General, Department of Medical Service,
Ministry of Public Health

สำเร็จวิชาแพทย์ จาก มหาวิทยาลัย แห่งประเทศไทย และไปศึกษาต่อที่ Albany Medical College, Union University, Albany, New York U. S. A.

ใน พ. ศ. ๒๔๘๔ ไปดูการแพทย์ที่ทวีปยุโรปและอเมริกา

ขณะกรณีพิพาทอินโดจีน ราชการทหาร ให้ศหารเป็นพันตรีทหารบก

ดำรงตำแหน่งปัจจุบันเมื่อ พ. ศ. ๘๕, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๘ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งให้เป็น นายแพทย์ประจำพระองค์ตลอดรัชกาล

พลตรี สงวน โรจนวงศ์ M.D., F.R.F.P.S.,
ผู้ชำนาญการแพทย์ กรมแพทย์ทหารบก
Major General Saguan Rojanavongse
Medical Advisor, Army Medical Department
Bangkok

สำเร็จแพทย์ศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัยเมื่อ พ. ศ. ๒๔๗๑ และได้ไปศึกษาวิชาแพทย์เพิ่มเติม ทางวิชา "ศัลยศาสตร์" ในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ได้รับปริญญาหลายสาขาด้วยกัน ณ ประเทศอังกฤษ

เมื่อกลับประเทศไทยเข้ารับราชการดำรงตำแหน่ง ศัลยแพทย์ กอง เสนารักษ์มณฑลทหารบกที่ ๑ วังพญาไทย และตำแหน่งศัลย

แพทย์ ร. พ. อนันทมหิดล เป็นอาจารย์สอนวิชาศัลยศาสตร์โรงเรียนนายทหารเสนารักษ์

อดีตนายแพทย์ใหญ่กรมแพทย์ทหารบก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งให้ดำรงค์ตำแหน่ง "ผู้ชำนาญการแพทย์" กรมแพทย์ทหารบกอันเป็นตำแหน่งปัจจุบัน และ ทรง พระมหากรุณาโปรดเกล้า ฯ เลื่อนยศทหารขึ้นเป็น "พลตรี" เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘

Graduated from the Medical Faculty of the Chulalongkorn University in the year 1928 and went to continue his studies in surgery at several universities in England, where he became a Fellow of the Royal Faculty of Physicians and Surgeons, Glasgow.

On his return he began his military career as surgeon attached to the Medical Division, 1st Military Division, Phya Thai Palace, and also as surgeon to the Anandha Mahidol Hospital, as well as lecturer of surgery at the Military Medical College and he was Chief Medical Officer of the Military Medical Corps in the year 1951.

ประวัติของ หลวงพิณพากย์พิทยาเภท M.D.

พ.ศ. ๒๔๖๐ ศึกษาวิชาแพทย์ ที่มหาวิทยาลัยแพทย์ เจฟเฟอร์ซัน สหรัฐอเมริกา ได้รับปริญญาแพทย์ศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิตใน พ.ศ. ๒๔๖๘

ศึกษาเพิ่มเติม ที่มหาวิทยาลัย ฮาวาร์ด เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐ ได้รับประกาศนียบัตร์ ทางรังสีวิทยา

หลวงพิณพากย์พิทยาเภท M.D.
(พิณ เมืองแมน)
ศาสตราจารย์รังสีวิทยา และ
คณบดีแพทย์ศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์

Luang Binbakya Bidyabhed M.D.
(Pin Muangman)
Professor of Radiology and Dean,
Faculty of Medicine and Siriraj Hospital,
University of Medical Sciences.

ราชการต่างประเทศ เป็นผู้แทนชาติไปประชุมแพทย์ตะวันออกไกลณเมืองเซี่ยงไฮ้ นานกิงเมื่อ พ. ศ. ๒๔๘๗

พ. ศ. ๒๔๘๓ ไปร่วมประชุมเรื่องโรคมะเร็ง ระหว่างชาติ ณ กรุงปารีส และเข้าประชุมเรื่องรังสีวิทยา ณ กรุงลอนดอน เมื่อ พ. ศ. ๒๔๘๓ ใน พ.ศ. เดียวกันไปดูกิจการแพทย์ยังประเทศอังกฤษ, ฝรั่งเศส, เนเธอร์-

แลนด์, เดนมารค, สวีเดน, เบลเยี่ยม, สวิตเซอร์แลนด์

King's Scholar in 1918 and obtained M.D. at Jefferson Medical College, Pnila-delphnia in 1926 and took further studies at Harvard University where he received his degree in 1928. On his return he became Dean, Faculty of Medicine and Siriraj Hos-pital, University of Medical Sciences, in 1945, and Professor of Radiology in 1947. He was chief Thai delegate to the Far Eastern Me-dical Congress in Shanghai and Nanking, in 1944; Thai delegate to the 6th International Congress on Radiology in London in 1950 and also made a tour fo study in Great Britain, France, Holland, Denmark, Swe-den, Belgium and Switzerland in the same year.

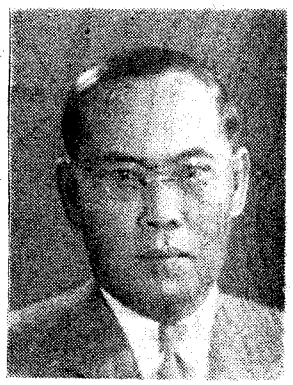

หลวงลิขิตธรรม ศิริพยัตต์

(ลิ ศิริพยัตต์)

M.D., Dr. Sc. in Pharmacy, (Hon.) M.D. (Hon.)

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงการสาธารณสุข, ศาสตราจารย์วิชาสรีระวิทยา มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณและศิริราชพยาบาล

Dr. Luang Lipidharm Sribyatta.

Director-General, Department of Medi-cal Sciences, Ministry of Public Health. Professor of Physiology, Faculty of Medicine Chulalongkorn Hospital, University of Medi-cal Science, educated at Harvard University, Albany Medical College, M.D. 1923. Post-graduate at University of Pennsylvania and Chicago.

ศึกษาที่มหาวิทยาลัย ฮาร์วาดร์ ประเทศอเมริกา ได้รับปริญญา M. D. เมื่อ พ.ศ. ๖๖ ศึกษาเพิ่มเติมที่มหาวิทยาลัย เพนซิลวาเนีย และชิคาโก

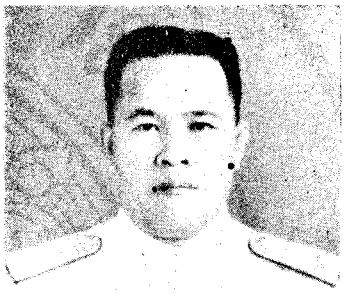

พลตรี ถนอม อุปถัมภานนท์

(ขุนถนอมนิติเวชช)

นายแพทย์ใหญ่ทหารบก คนที่ ๘

๓ พ.ย. ๕๓

Maj.-Gen. U. B. Thanom

Surgeon-General Royal Thai Army
Appointed 3rd Nov. 1950.

He went to inspect general staff activi-ties of United and Europe.

เคยได้ไปดูกิจการเสนารักษ์ที่สหรัฐอเมริกา สวีเดน, เดนมารค, สวิสเซอร์แลนด์, ฝรั่งเศส, อังกฤษ, อิตาลี และฟิลลิปปินส์ ได้รับยศนายพล เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔

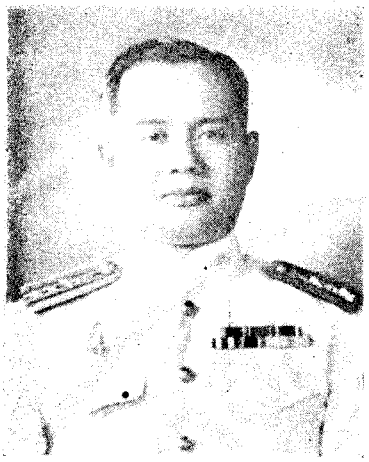

พลจัตวา พิมล นพรัตน์

รองนายแพทย์ใหญ่ทหารบก

Brig. Gen. Bimol Noparatana

Deputy Surgeon General of Royal Thai Army

ประกาศนียบัตรแพทย์ จากจุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๙

เคยไป ดู กิจการ เสนารักษ์ของ กองทัพสหประชาชาติที่ เกาหลี และ ญี่ปุ่น เมื่อปี ๒๔๕๔

Graduated with medical certificate from Chulalongkorn University in 1926.

He went to inspect general staff activities of the United Nations Army in Korea and Japan in the year 1951.

ประวัติของ พันโท สี สิริสิงห

พ.ศ. ๒๔๗๕ สำเร็จวิชาทันตแพทย์ศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนียประเทศสหรัฐอเมริกา และไปดูงานแผนกทันตกรรมที่ยุโรป

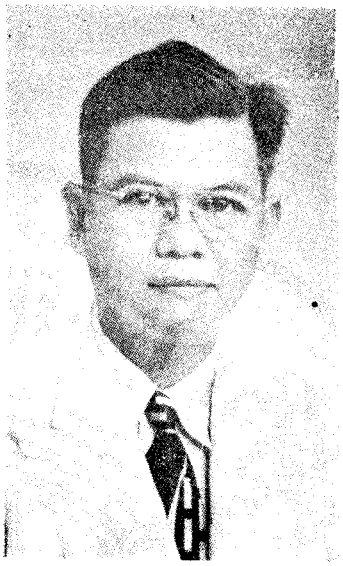

พันโท สี สิริสิงห D. DS. Sc. D.D. (Hon)

ศาสตราจารย์ และ

หัวหน้าแผนกทันตกรรมประดิษฐ์

ผู้ช่วยคณบดีคณะทันตแพทย์ศาสตร์

มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์

Lieut.-Col. See Sirisinha

D. DS. Sc. D.D. (Hon.)

Professor, Head of Department of Prosthetic Dentistry

Assistant Dean, Dental School,

University of Medical Sciences

เข้ารับราชการตำแหน่งทันตแพทย์ ใน ร.พ. จุฬาลงกรณ์ และเสนารักษ์ พ.ศ. ๗๖ ใน ขณะเป็น ทหาร ตาม พระราช บัญญัติ การเกณฑ์ ได้เป็นทันตแพทย์ของเสนารักษ์, และจุฬาลงกรณ์อีกตำแหน่งหนึ่ง

พ.ศ. ๘๓ ในกรณีพิพาทอินโดจีน ถูกระดม ได้รับยศเป็นสิบตรีเสนารักษ์ ได้ออกสนามรบประจำอยู่ที่สำโรง ในเขตแดนเขมร

สงครามโลกครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๘๕ ถูกระดมได้รับยศเป็นร้อยเอก พ.ศ. ๘๖ ได้รับยศทหารเป็น พันตรี และเป็นหัวหน้าทันตแพทย์ พ.ศ. ๘๗ เป็น พันโท ประจำกองเสนารักษ์พญาไทย พ.ศ. ๘๘ โอนมาประจำคณะทันตแพทย์ศาสตร์ ดำรงตำแหน่งทันตกรรมประดิษฐ์ ของมหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์ พ.ศ ๘๒ เป็นศาสตราจารย์ในคณะทันตแพทย์ศาสตร์ และเป็นผู้ช่วยคณบดีทันตแพทย์ศาสตร์อันเป็นตำแหน่งปัจจุบัน

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นทันตแพทย์ประจำองค์รัชกาลที่ ๘ และรัชกาลปัจจุบัน

ใน พ.ศ. ๘๑ ไปดูงานแผนกทันตแพทย์ที่ประเทศเบลเยี่ยม, สวิสเซอร์แลนด์

Graduated in dentistry at the Pennsylvania University, U.S.A., and went to study dental work in Europe. H.M. the King was graciously pleased to appoint him as Rayal dentist to both King Anandha Mahidol and the present King. In the year 1948 he went to study dental work in Belgium and Switzerland.

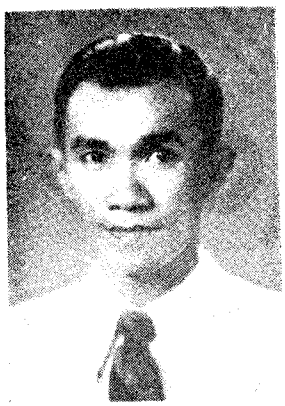

นายแพทย์ ชัชวาล โอสถานนท์

พ.บ. (จุฬาฯ), Dr. med. (Kiel),
D.T.M. (Hamburg)

ผู้ช่วยคณบดี คณะแพทย์ศาสตร์

และศิริราชพยาบาล

Jajaval Osathanondh,

M. B. (Chula) Dr. med., D. T. M.
Assistant-Dean, Faculty of Medicine & Siriraj Hospital.

ศึกษาต่อที่รัฐเยอรมัน พ.ศ. ๒๔๗๘–๘๑ พ.ศ.๗๖ เป็นหัวหน้าแพทย์ประจำบ้าน, พ.ศ. ๗๗ เป็นอาจารย์แผนกสูติศาสตร์–นรีเวชวิทยา คณะแพทย์ศาสตร์และศิริราชพยาบาล รับตำแหน่งปัจจุบันตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๑

Entered Chulalongkorn University in the year 1926, graduated in 1931 and went to continue his studies in Germany from 1935-38 where he took an M.D. begree and a course in Tropical Medicine and was Assistant (Voluntary) in the Frauenklinik, Leipzig.

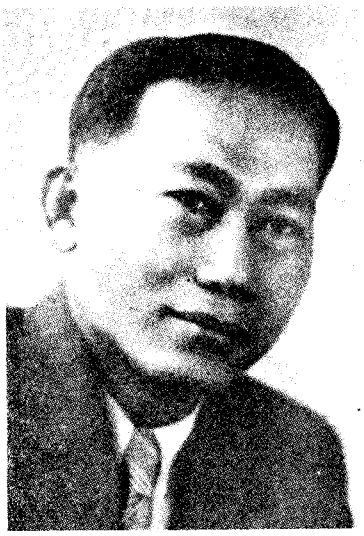

อุดม โปษะกฤษณะ

พ.บ. Dr. med., Dr. med. dent.
Facharzt für Chirurgie (Vienna)

ศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศัลยศาสตร์ ร.พ. ศิริราช

Udom Poshakrishna

M.D. Dr. med., Dr. med. dent.

Facharzt für Chirurgie (Vienna)

Ass. Professor of Surgery, Siriraj Hospital

While he was abroad he held the special post of assistant professor of surgery in the University at Vienna, Austria.

ปริญญาแพทย์ศาสตร์บัณฑิตจุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัย ศึกษาต่อที่ มหาวิทยาลัย ไลปซิก (Leipzig), ไฮเดลเบอก (Heidelberg) เยอรมันนี และมหาวิทยาลัย เวียนนา (Vienna) ออสเตรีย

ศึกษาอยู่ที่ต่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. ๘๑ ถึง๘๙รวม๘ปี ระหว่างอยู่ต่างประเทศได้รับตำแหน่งพิเศษเป็นศาสตราผู้ช่วย Assistant Surgeon ในมหาวิทยาลัย เวียนนา ประเทศออสเตรีย

ราชการพิเศษ ไปอินโดจีน ในตำแหน่งคณะทูตวัฒนธรรม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๒

Prachaksana Tongprasroeth

M. D. (Hon.) F. I. C. S.

Professor of Surgery and Head of Surgical Department, Siriraj Hospital Thonburi.

Barnes Hospital, Washington University, St. Louis, Mo. U. S. A.

ประวัติของ นายแพทย์ อำนวย เสมรสุต

พ.ศ. ๒๔๗๑ สำเร็จวิชาแพทย์ศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์รุ่นแรก ไปศึกษาวิชารังสีวิทยา ที่มหาวิทยาลัยเคมบริจด์ ได้รับประกาศนียบัตรวิชานี้ใน พ.ศ. ๘๑ และพ.ศ.เดียวกันได้ศึกษาวิชารังสีวิทยาและการรักษาโรคมะเร็งเพิ่มเติมในทวีปยุโรป, อเมริกา และประเทศญี่ปุ่น

ได้รับตำแหน่งอาจารย์สอนวิชารังสีวิทยา ที่ มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์ ร.พ. ศิริราช และดำรงตำแหน่งปัจจุบันเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕

ประจักษณ์ ทองประเสริฐ

M.D. (Hon.) F.I.C.S.

ปริญญาแพทย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศาสตราจารย์ และหัวหน้าแผนกศัลยศาสตร์ โรงพยาบาล ศิริราช

เป็นสมาชิกแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย, สมาชิกสมาคมรังสีวิทยาแห่งประเทศอังกฤษ

นายแพทย์ อำนวย เสมรสุต

M.B., M.D., D.M.R.E. (Camb.)

ศาสตราจารย์ วิชารังสีวิทยา

คณะแพทย์ศาสตร์ ศิริราชพยาบาล

มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์

Dr. Amnuey Smerasuta

M.B., M.D., D.M.R.E. (Camb.)

Professor of Radiology

Faculty of Medicine and Siriraj Hospital

University of Medical Science

He obtained his Diploma of Medical Radiology and Electrology, Cambridge University, England. He is a member of the Medical Association of Thailand and a member of the British Institute of Radiology.

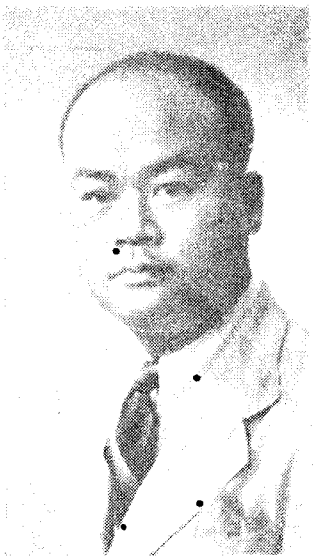

นายแพทย์ อรุณ เนตรศิริ

Dr. med. (Jena) D.T.M. (Hamburg)

หัวหน้าแผนกวิชากุมารเวชชศาสตร์

ศาสตราจารย์ผู้ช่วย

คณะแพทย์ศาสตร์และศิริราชพยาบาล

Dr. Arun Netrasiri

Dr. Med. (Jena) D.T.M. (Hamberg)

Assistant Professor and Head of the Department of Pediatries Siriraj Medical School

ปริญญาแพทย์ศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต ศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัย เยนา ประเทศเยอรมันนี ได้รับปริญญาแล้ว ไปศึกษาวิชาโรคของประเทศร้อนที่ยัมเบอรก์ และเดินทางไปศึกษาวิชา "กุมารเวชชศาสตร์" ในความควบคุมของศาสตราจารย์ ย. อิบราฮิม กลับประเทศไทยได้รับตำแหน่งอาจารย์ในแผนกอายุรศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัย การแพทย์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๒ และดำรงตำแหน่งนายแพทย์มาจนบัจจุบัน

ทำการมงคลสมรสกับ นายแพทย์หญิง เฉิดฉลอง มิธิดา ๑ คน

ประพนธ์ เสริรัตน M.B.

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวชิระพยาบาล

กรมการแพทย์กระทรวงสาธารณสุข

Prapond Seriratana M.B.

Director of Vajira Hospital

Bachelor of Medicine, Chulalongkorn University and Siriraj Hospital, 1929

In 1951 went abroad to America for advanced study.

แพทย์ศาสตร์บัณฑิต จากจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย กับ ร.พ. ศิริราช พ.ศ. ๒๔๗๒ เคยเป็นนายแพทย์ประจำบ้าน ร. พ. ศิริราช, แผนกสูติกรรมและโรคเฉพาะสตรี

พ.ศ. ๘๕ รับราชการทหารรับยศเป็นร้อยตรี ผู้บังคับหมวดรถไฟผ่าตัด สมัยมหาสงครามครั้งที่ ๒, พ.ศ. ๘๘ เป็นร้อยโท ผู้บังคับหมวดเสนารักษ์ ร. พัน ๕ พ.ศ. ๙๔ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลหญิง พญาไทย คนแรก, ในพ.ศ. เดียวกัน ย้ายเป็นผู้อำนวยการ ร.พ. วชิระ

พ.ศ. ๙๔ ไปศึกษาวิชาแพทย์เพิ่มเติมในประเทศอเมริกา

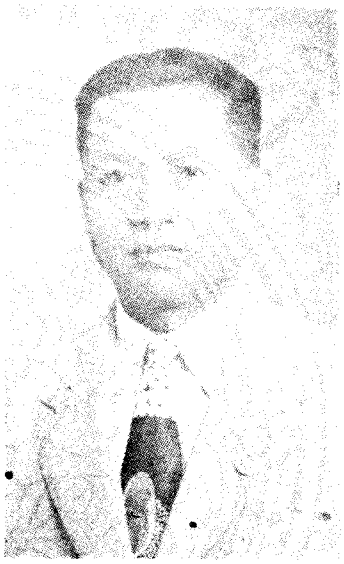

พันตรี บุลศักดิ์ (ทองดี) วัฒนผาสุก

นายแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกลาง

พระนคร

Dr. Bulsak Thongdi Vadhanabhasuk

Director of the Central Hospital, Bangkok

๒๔๗๐ ประกาศนียบัตร แพทย์ศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ๒๔๗๑ แพทย์ประจำบ้าน แผนกศัลยกรรม โรงพยาบาลศิริราช ๒๔๗๒–๒๔๘๔ แพทย์ประจำโรงพยาบาลกลาง ๒๔๘๕–๒๔๘๘ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแมคคอรมิก เชียง

ใหม่ (ขณะมีกรณีย์ฉุกเฉินสงครามมหาเอเชียบูรพา)

พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้รับพระราชทานยศเป็นพันตรี นายทหารนอกกอง สังกัด ทบ. เสนารักษ์

๒๔๙๐ ถึง ปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกลาง ผู้อำนวยการโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย ของกรมการแพทย์ แผนกโรงพยาบาลกลาง

มงคลสมรสกับ คุณสมใจ (อมาตยกุล) บุตรชื่อ จาตุรนต์ บุตรี สมฤดี

พ.ศ. ๙๔ ไปศึกษาวิชาแพทย์เพิ่มเติมที่ประเทศอเมริกา

Medical Certificate, Siriraj Hospital, Chulalongkorn University, Director of the Macormic Hospital, Chiengmai, 1927 between the Southeast Asia war, 1942-1945. Awarded the military rank of Major in 1944. In 1951, went abroad to America for advanced study.

ประวัติของ นายแพทย์ เสม พริ้งพวงแก้ว

สำเร็จปริญญาแพทย์ศาสตร์บัณฑิต พ.ศ. ๒๔๗๘ รับราชการตำแหน่งแพทย์ครั้งแรก ประจำกรมสาธารณสุข ต่อมาเป็นผู้อำนวยการ ร.พ. เชียงราย จ.ว. เชียงรายตั้งแต่ พ.ศ. ๘๐ ย้ายมารับตำแหน่งผู้อำนวยการ ร.พ. จนปัจจุบัน

ได้ไปศึกษาวิชาแพทย์เพิ่มเติมที่ประเทศอังกฤษ ตั้งแต่ พ.ศ. ๘๙ ถึง พ.ศ. ๙๒ ราชการพิเศษ เป็นผู้แทนรัฐบาลไปประชุมการศัลยกรรมระหว่างชาติ พ.ศ. ๙๒ ที่นิวโอลิน สหรัฐอเมริกา

นายแพทย์ เสม พริ้งพวงแก้ว พ.บ., F.I.C.S.

สมาชิกสมาคมศัลยกรรมระหว่างชาติ

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหญิงพญาไทย

Dr. Sem Pring-puang-gco

M.B., F.I.C.S.

Member of the Internal Society of Surgery

Director of Woman's Hospital

Graduated in medicine 1935.

Used to be Director of the Chiengrai Hospital.

Assumed his present post in 1947.

Took advanced corse in Britain as well as the United States. At the latter country, he was with:

The Mayo Clinic Foundation, Rochester, Minn. The Wisconsin General Hospital, Madison, Wis. The Cleveland Clinic, Cleveland, Ohio. Pete & Bent Brigham, Boston, Mass.

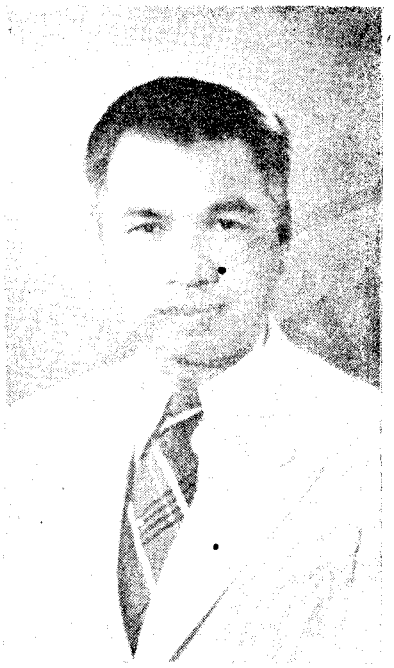

นายแพทย์ ฝน แสงสิงแก้ว พ.บ., C. Ps. try

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลโรคจิต ธนบุรี

Dr. Phon Sangsingkeo M.B., C. Ps. try.
Director Mental Hospital

ปริญญาแพทย์ศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๗๒ – ประกาศนียบัตร วิชาโรคจิต ณ มหาวิทยาลัยโคโลราโด อเมริกา พ.ศ. ๒๔๘๓

อดีต – เคย เป็น นายแพทย์ประจำ กรมสาธารณสุข, โรงพยาบาลวชิระ, หัวหน้ากองอาชีวะสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ และดำรงตำแหน่งปัจจุบันแต่ พ.ศ. ๒๔๘๕

อาจารย์พิเศษ ร.ร. แพทย์และนางพยาบาล มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์, ร.ร. พยาบาลกรมแพทย์, กรรมการคัดเลือกนักเรียนศึกษาต่างประเทศของ ก.พ.

Education—Bachelor of Medicine Chularlongkorn University B.E. 2478 – Certificate it Psychiatry, Uni versity of Colorado U.S.A. B.E. 2483.

Previous official Positions : – Physician incharge of Dept. of Public Health, Physician-Vajira Hospital. – Head of Mental Hygiene Division, Dept. of Public Welfare.

Special Missions : – Lecturer, School of Medicine and Nursing School, University of Medical Sciences and – Nursing School, Department of Medical Service. – Committee for selection of students studying abroad, Civil Service Commission.

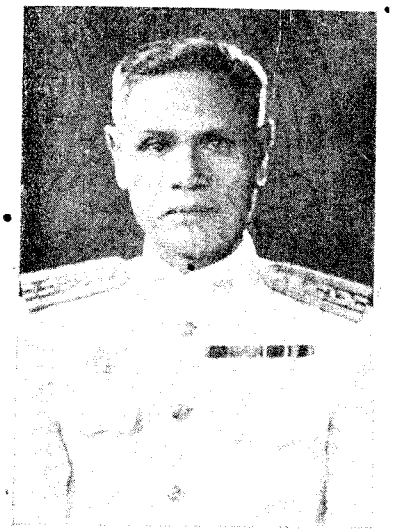

พันเอก หลวงมงคลแพทยาคม
(มงคล มงคลสิริ)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ฯ
วังพญาไทย

Colonel Luang Monkol Bacdyakom
Director of Phaya Thai Army Hospital

ศึกษาวิชาการแพทย์ ที่จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

สงครามอินโดจีน เป็น ผบ.สร. พลสุรินทร์, ครั้งมหาเอเชียบูรพาเป็นศัลยแพทย์ประจำรถไฟผ่าตัด และผู้บังคับ ร.พ. สนามที่ ๑ ส่วนที่ ๒, เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ ไปศึกษาวิชาจักษุศาสตร์ ที่ประเทศอินเดีย

Graduated from the Medical Faculty, Chulalongkorn University. He took aspecial coure of study in ophthalmology in India in 2477.

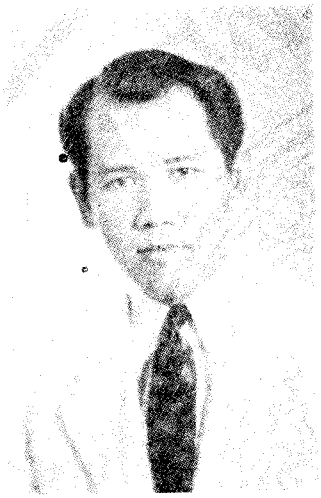

นายแพทย์ เฉลิม บูรณะนนท์

ผู้อำนวยการ กองวิทยาศาสตร์ สภากาชาดไทย

Dr. Chalocm Burananda

Director-Pasteur Institute, Bangkok
Secretary to the Siam Medical Research Council

พ. ศ. ๒๔๗๓ สำเร็จปริญญาแพทย์ศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ไปศึกษาวิชา "จุลินทรีย์วิทยา" ที่สถานปาสเตอร์ กรุงปารีส, ไปปฏิบัติงานผลิตเซรุ่ม ที่กรุงโคเปญเฮเกน และสถานผลิตเซรุ่มกรุงเวียนนา ไปดูงานเกี่ยวกับวิชาจุลินทรีย์และวิจัยที่ประเทศอังกฤษ แต่ พ.ศ. ๒๔๗๗ ถึง พ.ศ. ๘๒ จบหลักสูตร์แล้วกลับประเทศไทย เคยเป็นผู้แทนรัฐบาล, สภากาชาดไปประชุมงานแพทย์, และงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ยังประเทศต่างๆ หลายครั้ง

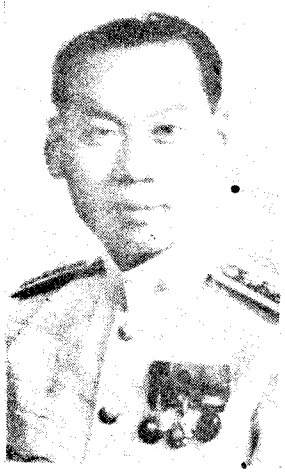

นายแพทย์ วิรัช มรรคดวงแก้ว

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสงฆ์

Dr. Virach Maka Daung Keo

Director of Priest Hospital

สำเร็จแพทย์จากจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๗๑ ได้ปริญญา M.B. รุ่นแรก

เมื่อราชการสร้างโรงพยาบาลสงฆ์ ได้รับตั้งเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลสงฆ์ เป็นคนแรก

ไปศึกษาเพิ่มเติม และดูงานการแพทย์ที่ประเทศอเมริกา เมื่อ พ.ศ. ๙๔

Was one of the first doctors to obtain a medical degree from the Chulalongkorn University in the year 1928. He is the first director of this Hospital.

He went to take an advanced course of study in surgery at America in the year 1951.

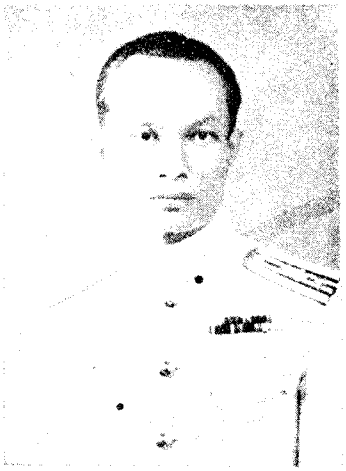

พันเอก อภัย รักแผน พ.บ.

รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ฯ

(เสนารักษ์ วังพญาไทย)

Colonel Aphai Rakphaen M.B.

Deputy-Director of the Phya Thai Army Hospital

ประวัติของ พันเอก สิริ สุวัณณะสังข์

ปริญญาแพทย์ศาสตร์บัณฑิต พ.ศ. ๒๔๗๓

โปรดเกล้า ฯ ให้เป็นร้อยตรี ผู้ช่วยผู้บังคับหมวดเสนารักษ์ ต่อมาได้รับยศและตำแหน่งเลื่อนขึ้นเป็นลำดับ จนเป็นพันโท รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลมหิดล

ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน เมื่อ พ.ศ.๕๑ เป็นพันเอก เมื่อ พ.ศ. ๕๓

ไปศึกษาวิชาการเสนารักษ์สนาม และศึกษาวิชาแพทย์เพิ่มเติมทาง อายุรกรรม ที่ประเทศอังกฤษ ตั้งแต่ พ.ศ. ๗๕ รวม ๓ ปี ราชการพิเศษ — ร่วมคณะทูตทหารบก ไปดูกิจการทหารบกที่สิงคโปร์ เมื่อ พ.ศ. ๕๒

พันเอก สิริ สุวัณณะสังข์ M.B. (Chula)

หัวหน้ากองศึกษา กรมแพทย์ทหารบก

Colonel Siri Suvannasankha

M.B. (Chula)

Director of the Army Medical School

Graduated with M.B. degree from the Medical Faculty, Chulalongkorn University in 1930. He was promoted steadily until he reached the rank of colonel in 1950.

He took courses of study in medical field corps work and also in England from 1936 to 1938.

ประวัติของ พันเอก ประภาคาร กาญจนาคม

แพทย์ศาสตร์บัณฑิต สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓

ครั้งแรกรับราชการเป็นแพทย์ประจำบ้าน โรงพยาบาลศิริราช, พ.ศ. ๒๔๗๔ รับราชการเป็นแพทย์ทหาร แต่ พ.ศ. ๒๔๗๖ ปัจจุบันเป็นหัวหน้ากองการแพทย์ทหารบก

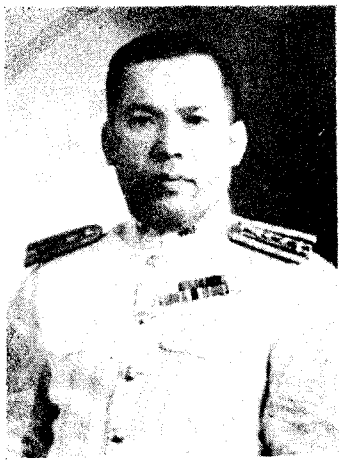

พ.อ. ประภาคาร กาญจนาคม

หัวหน้ากองการแพทย์ทหารบก

Colonel Praphakarn Kanchanakom

Chief of 2nd Division, Military Medical Department

He holds M.B. degree of the Medical Faculty, Chulalongkorn University. He was House Surgeon of the Obstetric and Gynaecology Dept., Siriraj Hospital, in 1931. Was appointed medical officer in 1933 and, at present, is attached to the Army Medical Corps.

ประวัติของ พันเอก แสวง ไพฑีกุล

ศึกษาในมหาวิทยาลัย เพนซิลเวเนีย ประเทศอเมริกา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒

ไปศึกษาเพิ่มเติมและดูงาน เกี่ยวกับโรคตา, หู, คอ, จมูก, ในประเทศอังกฤษ และอเมริกา

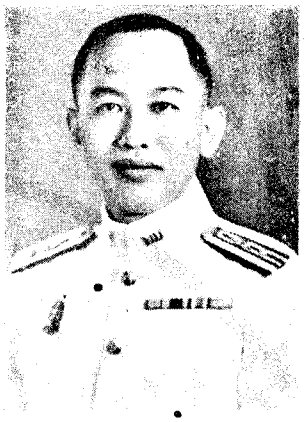

พันเอก แสวง ไพฑีกุล

M.B., C.E.N.T. (Penn. Univ.)

นายทหารแพทย์ฝ่ายเทฆนิค

และ โสตร, ศอ, นาสิกแพทย์

อาจารย์แผนกศึกษากรมแพทย์ทหารบก

Dr. Col. Svaeng Baidikul

M.B., C.E.N.T. (Penn. Univ.)

Technical Medical Officer,

Specialist in Eye Ears Nose and Throat

Lecturer, the Education Section,

Army Medical Department.

Studies at the University of Pennsylvania, U.S.A. 1939. Was commissioned in 1930. At present, Head of the Eyes, Ears, Nose and Throat Department.

Went abroad to Britain and America for advanced study on Eyes, Ears, Nose and Throat.

ประวัติของ พันเอก สลัย์ โสบี่ยะ

สอบชิงทุนเล่าเรียนหลวงได้ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๙, พ.ศ. ๗๐ ไปศึกษาวิชาแพทย์ ณ ประเทศอังกฤษ เริ่มเข้าศึกษาใน ร.ร. ปับลิค สกูล ที่ อิมพีเรียล เซอรวิส คอลเลจ, วินดเซอร์ ๑ ปี แล้วเข้ามหาวิทยาลัย ลอน-

พันเอก สลัย์ โสภีย์ะ
หัวหน้าศัลยแพทย์
ร.พ. พระมงกุฎเกล้าฯ
เสนารักษ์ วังพญาไทย

Colonel Salaya Sohiya
Head Surgeon of Phya Thai Army Hospital

ดอน London University ได้ประกาศนียบัตรแพทย์ศาสตร์ M.R.C.S.,L.R.C.R. เมื่อ ๒๔๗๖ ได้ปริญญาแพทย์-ศาสตร์ M.B.,B.S. Lon. เมื่อ ๒๔๗๗ ศึกษาวิชาศัลย-ศาสตร์ต่อที่มหาวิทยาลัยเอดินเบอร์ก (เฟลโล์ชิพ) จน ๒๔๘๐ กลับประเทศไทย

Won government scholarship 1926. Took up medical studies in England 1927. Entered public school, Imperial Service College. Windsor for one year and then the London University where he got M.R.C.S., L.R.C.R. degrees in 1933 and M.B., B.S. Lon. in 1934, then studied surgery up to 1937 at Edinburgh University (Fellowship).

ประวัติของ นายแพทย์หญิง เฉิดฉลอง เนตรศิริ

สำเร็จแพทย์ศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๗๕

ศึกษาวิชาแผนกกุมารเวชศาสตร์เพิ่มเติมที่เมืองไลป์ซิก ประเทศเยอรมันนี เมื่อ พ.ศ. ๘๒

นายแพทย์หญิง เฉิดฉลอง เนตรศิริ M.B.
ศาสตราจารย์ผู้ช่วย
นายแพทย์ผู้ช่วยหัวหน้าแผนก กุมารเวชชศาสตร์
คณะแพทย์ศาสตร์และศิริราชพยาบาล

Dr. Cherd Chalong Netrasiri M.B.
Assistant Professor of Pediatric and Assistant Dr. to the Head of Siriraj Hospital

Obtained her bachelor of medicine degree (Chulalongkorn University) in the year 1932. And went to continue her studies in Leipzig Germany in 1939.

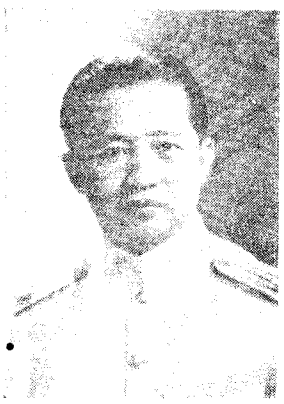

พันตรี รอด สิริเวชกุล M.D.,
แม่กองปฏิชีวนะ กรมแพทย์ทหารบก

Major Rod Sirivejkul
Chief, Anti-Biotic Division
Army Medical Department

ปริญญาแพทย์ M.D. มหาวิทยาลัย เซนต์โทมาส ฟิลิปปินส์ ศึกษาการวิจัย และประดิษฐ์,ยาปฏิชีวนะ สหปาลีรัฐอมริกา

เคยเป็น— แม่กองจุลินทรีย์วิทยา

ปัจจุบัน— แม่กองปฏิชีวนะ ๒๔๙๔

พ.ศ. ๙๖ ไปญี่ปุ่น และเยอรมันนี ในราชการของกรมแพทย์ทหารบก

Medical Education :

M.D., Santo Thomas University, Philippines

Anti-Biotic Research-U.S.A.

Past Position : Chief, Bacterial Division.

Present Position : Chief, Anti-Biotic Division Army Medical Department, since 1951.

He was sent to Japan and Germany on official business by the Army Medical Department in 1953.

สำเร็จวิชาแพทย์ที่จุฬาลงกรณมหาวิทยลัย ปี ๒๔๗๖

พ.ศ. ๘๒ – ๘๔ ได้รับทุนมหิดลอดุลยเดช ไปศึกษาวิชาศัลยศาสตร์เพิ่มเพื่อง สัตย์สงวน M.B., เติม ณ สหรัฐ

ศัลย์แพทย์ ศาสตราจารย์ผู้ช่วย อเมริกา

คณะแพทย์ศาสตร์และศิริราชพยาบาล

Fuang Satya Snguan M.B.

Assistant Professor and Surgery Siriraj Hospital

Obtained his bachelor of medicine degree Chulalongkorn University in 1930.

Post graduate study-Surgery in U.S.A. in 1939-41.

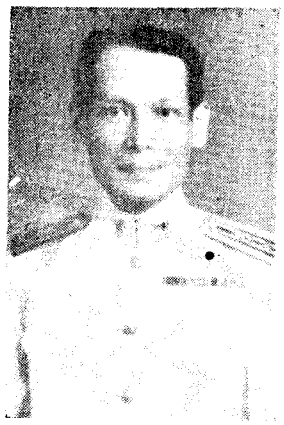

งานที่ผ่านมา- แพทย์ประจำบ้าน ร.พ. ศิริราช พ.ศ. ๒๔๗๕, ประจำกรม แพทย์ ทบ. พ.ศ. ๗๗, นายแพทย์กรมวิทยาศาสตร์ ทบ. พ.ศ.

พันโท ชุบ กาญจนลักษณ์ M.B. ๘๐, พยาธิแพทย์ ร.พ. ท.บ. พ.ศ. ๘๕, ตำแหน่งปัจจุบัน พ.ศ. ๕๑

หัวหน้าแผนกชีวะเคมี

กองวิทยาศาสตร์

การแพทย์

กรมแพทย์ทหารบก

Lt. Col. Choob Kanchanalakshana M.B.

Chief Biochemist, Department of Medical Sciences

Army Medical Service

เคยเป็นอาจารย์พิเศษ วิชาสรีระวิทยาในคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์

นายแพทย์ แดง กาญจนารัณย์

M.B. จุฬาลงกรณ

M.D. Ophthalmology

หัวหน้าแผนกจักษุวิทยา และวิทยาโสตร์นาสิก

ศิริราชพยาบาล

Daeng Kanchanaranya
M.D. Ophthalmology
Head of Department of Otolaryngology

ได้รับปริญญาแพทย์ศาสตร์บัณฑิต พ.ศ. ๒๔๖๙ ศึกษาวิชาแพทย์ ตา, หู, คอ, จมูก เพิ่มเติมที่ประเทศอินเดีย ด้วยทุนของ"เอ็กมีฟอล" เมื่อ พ.ศ. ๗๒

Obtained his medical degree in the year 1926 and went to continue his studies in ophthalmology in India.

นายแพทย์ เสนอ ตัณฑเศรษฐี

ปริญญาแพทย์ศาสตร์บัณฑิต

หัวหน้าแผนกศัลยกรรม

โรงพยาบาลวชิระพยาบาล

Dr. Saner Tandhasresdhi
Bachelor of Medicine
Chief Surgeon Vajira Hospital
Department of Medical Service

ปริญญาแพทย์บัณฑิตย์ จากจุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔

อาจารย์พิเศษ วิชากายวิภาค มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์แห่ง ร.พ.จุฬาลงกรณ กรมมหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์

อาจารย์พิเศษ วิชา กายวิภาควิทยา และสรีรวิทยา กรมสาธารณสุข

ไปศึกษาเพิ่มเติมวิชาการแพทย์ ที่ประเทศอเมริกา เมื่อพ.ศ. ๒๔๙๕

Graduated – Chulalongkorn University, 1941.

Special Lecturer – in Anatomy, Chulalongkorn Hospital, Department of Medical Science.

Special Lecturer – in Anatomy, Physiology, Nursing School, the Department of Public Health.

In 1952 went abroad to America study.

นายแพทย์ สนวน บูรณภวังก์

อาจารย์ประจำแผนกรังสีวิทยา ร.พ. ศิริราช

กรมมหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์

Sanuan Purnabhavanga
Associate in Radiology
Faculty of medicine
University of Medical Sciences

ปริญญาแพทย์ศาสตร์บัณฑิต จากจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๘๒

พ.ศ. ๙๔ ไปศึกษาทางเอกซเรย์และเรเดียม เพิ่มเติม ณ สหรัฐอเมริกา

Received his M.B. degree in 1940 from the Chulalongkorn University and is Associate in Radiology, Faculty of Medicine, University of Medical Sciences. He took a porst-graduate course in Radiology and Radio Isotopes in the U.S.A.

ร.อ. ประสบ วรมิศร์ พ.บ.

นายแพทย์ผู้อำนวยการสถานพยาบาล อ.ส.ค.

แพทย์ประจำกรมไปรษณีย์โทรเลข

Fl. Lieut. Dr. Prasob Varamisra M.B.

Director, G.P.O. Hospital

แพทย์ศาสตร์บัณฑิต จาก คณะแพทย์ศาสตร์ศิริราช มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖

โดยเป็นหัวหน้าอายุรแพทย์ กองเสนารักษ์ทหารอากาศ ได้รับยศ ร.อ. และลาออก

ขณะศึกษาวิชาแพทย์สอบไล่ได้ที่ ๑ ได้รับรางวัลเหรียญทอง

พ.ศ. ๙๕ สอบชิงทุนดูงานสวัสดิภาพสังคมของสหประชาชาติได้ที่ ๑ ไปศึกษาเพิ่มเติมที่ประเทศเบลเยี่ยม

While studying to be a doctor he was first in his examinations and was awarded a gold medal.

นายแพทย์หญิง ตวงภาค ธรรมพานิช

หัวหน้าแผนกสูตินรีเวช ร.พ. วชิระพยาบาล

Dr. Tuangphark Dhamphanij

Head of Gynaecology and Obstetrics Section

Vachira Phyabal Hospital

She obtained a Medical degree from the Chulalongkorn University in the year 1939.

สำเร็จการศึกษา ได้รับปริญญาแพทย์ศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๘๒

รับตำแหน่งเป็นแพทย์ประจำบ้านแผนกสูตินรีเวช ร.พ. ศิริราช

ต่อมาย้ายมาประจำ ร.พ. วชิระในแผนกเดียวกัน ตั้งแต่ พ.ศ. ๘๔ และเลื่อนขึ้นเป็นหัวหน้าอันเป็นตำแหน่งปัจจุบัน

เป็นธิดาคนที่ ๓ ของพระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ ตระกูล บุนนาค

นายแพทย์ มณเฑียร บุนนาค M.B.

หัวหน้าแผนกแพทย์หลวง สำนักพระราชวัง

Dr. Monthien Bunnag M.B.

Head of the Medical Section

Bureau of the Royal Household

แพทย์ศาสตร์บัณฑิต Bachelor of Medicine จากศิริราชพยาบาล ใน พ.ศ. ๒๔๘๕

ออกรับราชการในตำแหน่ง นายแพทย์หลวงประจำสำนักพระราชวัง

ไปศึกษาวิชาแพทย์เพิ่มเติมที่ทวีปยุโรป, อเมริกา เมื่อ พ.ศ. ๙๖

เป็นบุตรคนที่ ๓ ของพระพิศาลสุริยศักดิ์ (เทิน บุนนาค)

นายแพทย์ ระเบียบ ฤกษ์เกษม M.B.

นายแพทย์แผนกศัลยกรรม

ประจำโรงพยาบาลกลาง

Dr. Rabieb Rerkasem M.B.

Staff in the Orthopedic Surgery

Department of Central Hospital

He was special lecturer in psysiology at the School of Nursing and Midwifery.

แพทย์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์

รับราชการตำแหน่งแรก แผนกกายวิภาควิทยา ร.พ. ศิริราช มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์ ต่อมาเป็นแพทย์ประจำบ้าน ร.พ. กลาง

เป็นอาจารย์สอนวิชาสรีรวิทยา ที่ ร.ร. พยาบาลผดุงครรภ์ กรมการแพทย์

นายแพทย์ ประเสริฐ นุตกุล M.B.

นายแพทย์โทแผนกศัลยกรรมกระดูก ร.พ. กลาง

Dr. Prasert Nutakul M.B.

Bacholor of Medicine
Staff in Orthopedic Surgery
Department of Central Hospital

ปริญญาแพทย์ศาสตร์บัณฑิต รับราชการตำแหน่งแพทย์สำรองราชการกรมเสนาธิการทหารบก คราวสงครามมหาเอเซียบูรพา ได้รับยศเป็น "ร้อยตรี" เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘

ย้ายมาเป็นแพทย์ประจำ ร.พ. กลาง ในตำแหน่งปัจจุบัน เมื่อ ๒๔๘๙

Was made a Sub. Lieutenant in 1945, during the Southeast Asia war. Assume his present post in the Central Hospital in 1946.

ประวัติ ของนายแพทย์ นิพนธ์ สุวัฑฒนา พ.บ.

ปริญญามหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์บัณฑิต พ.ศ. ๒๔๘๕ ปัจจุบัน เป็นนายแพทย์ประจำโรงพยาบาลกลาง

อาจารย์พิเศษ แผนกกายวิภาค มหาวิทยาลัยแพทย์, โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ

ไปศึกษาเพิ่มเติมที่ประเทศยุโรป, อเมริกา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔

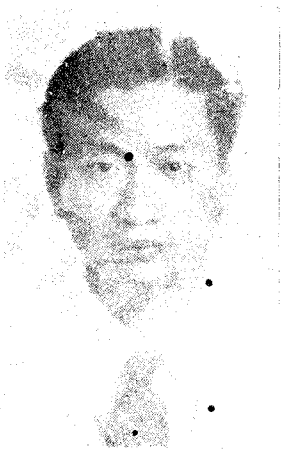

นายแพทย์ นิพนธ์ สุวัฑฒนา พ.บ.

นายแพทย์ประจำโรงพยาบาลกลาง

Nibhondh Suvatthana M.B.

Residence Doctor, the Central Hopital

Graduated the Medical University 1942.

Special lecturer on Anatomy at the Chulalongkorn Hospital Medieal College.

Continued his study in Europe, America in 1951.

ประวัติของ นายแพทย์ เชิด โทณะวณิก

สำเร็จวิชาแพทย์ศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ศิริราชพยาบาล เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒

ตำแหน่งราชการครั้งแรกเป็นแพทย์ประจำบ้านโรงพยาบาลกลาง

และรับตำแหน่งปัจจุบันเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐ ณ โรงพยาบาลเดียวกัน

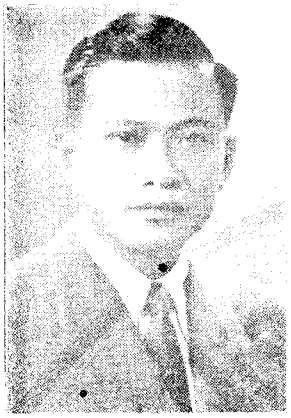

นายแพทย์ เชิด โทณะวณิก M.B., F.I.C.S.,

ศัลยแพทย์ โรงพยาบาลกลาง

Dr. Choed Donavanik M.B., F.I.C.S.,
Surgeon Central Hospital

Graduated from the Faculty of Medicine (Chulalongkorn University) and Siriraj Hospital in the year 1939.

นางพิณพากย์พิทยาเภท, R.N.
(จำนงค์ เมืองแมน)

ผู้อำนวยการ ร.ร. การพยาบาลและผดุงครรภ์ กรมมหาวิทยาลัยการแพทย์ ร.พ. ศิริราช และ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

Nang Binbakya Bidyabhed
(Chamnong Muangman, R.N.,)
Directress, School of Nursing and Midwifery,
Faculty of Medicine and Siriraj Hospital
University of Medical Scinces.

ศึกษาที่ ปรอคตอน ไฮก์สกูล สหรัฐอเมริกา ได้ประกาศนียบัตรทางการพยาบาล และประกาศนียบัตรทางนรีเวชวิทยา ที่บอสตอน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑

พ.ศ. ๒๔๘๔ ไปดูการพยาบาลเพิ่มเติมที่ พีลแลนด์ อังกฤษ และอเมริกาโดยทางการ

Graduated from Brockton High School, Brockton, Mass. U.S.A. Simmon's College, Boston 1925.

Childern's Hospital, Boston – Diploma in Nursing 1928 Boston Lying-in Hospital, Certificate in Obstetrical Nursing 1928.

Post-Graduate in general nursing in Finland, England and U.S.A. 1951.

ประวัติของ พ.ต. หลวงประกาศเภสัช

สำเร็จวิชาแพทย์ประกาศนียบัตร จากศิริราช ออกรับราชการประจำกรมแพทย์ทหารบกเมื่อ พ.ศ. ๕๔ ได้รับพระราชทานยศเป็น "ร้อยตรี" รับเงินเดือนอัตราร้อยโท เมื่อ พ.ศ. ๕๖ เป็น "ร้อยโท" พ.ศ. ๕๗ เป็น "ร้อยเอก" พ.ศ. ๖๑ เป็น "พันตรี" พ.ศ. ๗๕

ได้ออกจากราชการมาตั้งห้าง เภสัชส์สมบูรณ์ โดยเป็นผู้ก่อการและหุ้นใหญ่ และรับ

ตำแหน่งเป็นนายแพทย์ประจำ ตั้งแต่เริ่มตั้งเมื่อ พ.ศ. ๗๗

พ.ต. หลวงประกาศเภสัช

(แปลก ประกาศเภสัช)

นายแพทย์ประจำห้างเภสัชสมบูรณ์ โดยหุ้นส่วน

Major Luang Prakas Bhaesaj
(Plack Prakas Bhaesaj)

Residence Doctor of BHAESAJ SOMBOON

Doctor attached to and Partner of Bhaesaj Somboon shop (holding shares in it). Graduated with medical degree from Siriraj Hospital; attached to Army Medical Corps in 1911.

Retired from Government service and established the Bhaesaj Somboon shop of which he was promoter big shareholder and also doctor attached to it, in 1934.

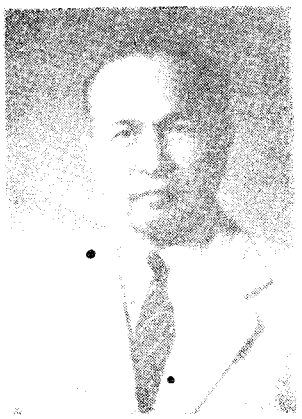

หลวงไวเยศรางกูร

Luang Vaidyesarankura (N. Cheua)

M.R.C.S. (Eng.) L.R.C.P. (Lond.)
Dipl. Lond. Sch. Trop. Med.
48 Sam Phya Road Bangkok. Tel. 21665

อดีตอาจารย์และหัวหน้ากองสูติกรรม ศิริราช
และผู้เชี่ยวชาญทางผ่าตัด ร.พ. จุฬาลงกรณ
ปัจจุบัน – ผู้อำนวยการสถานพยาบาล
บ้านหลวงไวทเยศรางกูร ๔๔ ถนนสามพระยา
โทรศัพท์ ๒๑๖๖๕

ประวัติของ นายแพทย์ อายุศ ณ สงขลา

จบวิชาแพทย์ศาสตร์ จากจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๖๕ ออกรับราชการเป็นนายแพทย์อยู่โรงพยาบาลศิริราช และเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์แผนกอายุรศาสตร์ในคณะแพทย์ศาสตร์

ไปศึกษาวิชาแผนกโรคปอดและโรคหัวใจเพิ่มเติม ที่กรุงปักกิ่ง ประเทศจีน ด้วยทุนของรอคเฟลเล่อร์มูลนิธิ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖

ลาออกประกอบอาชีพส่วนตัว ได้จัดตั้งสำนักงานแพทย์อยู่ที่ถนนราชดำเนิน มาแต่ พ.ศ. ๒๔๘๘ จนบัดนี้

นายแพทย์ อายุศ ณ สงขลา

เจ้าของ และแพทย์ประจำ ศัลนามัยสถาน

Dr. Ayus na Songkhla

Owner and Physician attached to Sasanamaya Clinic

Graduated from the Medical Faculty, Chulalongkorn University, in 1922. Became doctor at Siriraj Hospital and was appointed to the post of associate in the Medical Faculty.

He later took a special course of study in lung and heart diseases in Peking, China, in 1933 on a Rockefeller Institute scholarship.

He resigned to carry on private business and established his clinic in Rajdamnern Avenue in 1945.

ประวัติของ นายแพทย์ กร เกรียงไกร

ศึกษาสามัญจาก ร.ร. อัสสัมชัญ และ ร.ร. เซนโย๊เซฟ ศึกษาต่อที่ฮ่องกง สอบได้ชั้น แม่ตริกกูลเลชั่น เข้าศึกษาวิชาแพทย์ ได้ปริญญาแพทย์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยฮ่องกง

พ.ศ. ๒๔๗๑ รับตำแหน่งนายแพทย์ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเป็นผู้อำนวยการ ร.พ. วชิระเมื่อ พ.ศ. ๘๘, ลาออกจากราชการมาตั้งสำนักงานรักษาพยาบาลอยู่ชั้นสองห้างขายยาตรางู สี่แยกถนนเสือป่า, เจริญกรุง

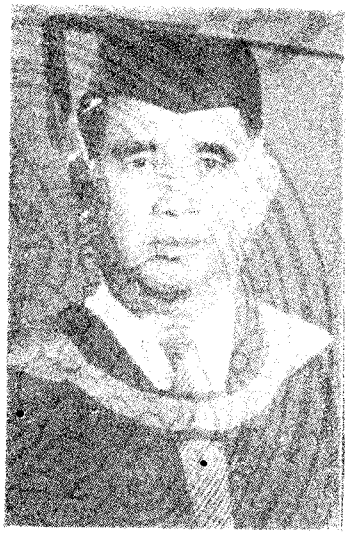

นายแพทย์ กร เกรียงไกร M.B., B.S.,

อดีตผู้อำนวยการ ร.พ. วชิระพยาบาล

นายแพทย์ใหญ่ สำนักงานเกรียงไกร

Dr. Korn Kriang Krai M.B., B.S.,

Former Director, Vajira Hospital, Bangkok

He matriculated from the Medical Fsculty at University of Hongkong.

ประวัติของ นายแพทย์ หลวงทรงบุณยแพทย์

(แพทย์ พ.ศ. ๒๔๕๔) เคยเป็นเรือเอก, เป็นสมาชิกเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ, หัวหน้าหน่วยสุขศึกษา กรมสาธารณสุข ฯ, หัวหน้า

แผนกบรรเทาทุกข์สภากาชาดไทย, หัวหน้าสำนักงานกลาง

นายแพทย์ หลวงทรงบุณยแพทย์
(บุญทรง บุณยชาต)
อดีตเลขาธิการ
สมาคมปราบวัณโรคแห่งประเทศไทย

Dr. Luang Songbunyapaet
(Bunsong Bunyajata)
Former Secretary-General of the Society for the Suppression of Tuberculosis of Thailand.

ประวัติของ นายแพทย์ ประวัติ ตันสุรัต

สำเร็จวิชาแพทย์ศาสตร์จากจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ เข้ารับราชการเป็นนายทหารฝ่ายแพทย์ ในกรมเสนารักษ์ทหารบก และย้ายมาประจำกรมสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

ราชการครั้งท้าย ดำรงตำแหน่งรักษาการหัวหน้ากองมารดาและเด็ก ลาออกจากราชการเมื่อสิ้นสงครามมหาเอเชียบูรพา

มาเปิดสำนักงาน "นเรสพยาบาล" เป็นส่วนตัว มีกิจการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมาจนบัจจุบัน

เคยไปศึกษาวิชาแพทย์เพิ่มเติมที่ประเทศญี่ปุ่น, ฟิลลิปปินส์ โดยทุนของรัฐบาล เป็นเวลา ๒ ปี เมื่อ พ.ศ. ๘๑

นายแพทย์ ประวัติ ตันสุรัต
นายแพทย์และผู้อำนวยการนเรศพยาบาล

Dr. Pravat Tansurat
Director of Nares Nursing Home

Graduated from medical faculty, Chulalongkorn University, in 1925 and became medical officer in the Army Medical Corps and was transferred to The Department of Public Health.

He took advanced courses in medical study for two years in Japan and Philippines in 1838 on Government funds.

ประวัติของ นายแพทย์หญิง บุญทรง พันธุมินาวิน

เป็นธิดาของพลเรือตรี พระยาหาญกลางสมุทร์ ร.น. กับนางเสริม

ศึกษาเบื้องต้นจาก ร.ร. สตรีวัดระฆัง, ร.ร. ซางตาครูสคอนแวนต์ และ ร.ร. วัฒนาวิทยาลัย

นายแพทย์หญิง บุญทรง พันธุมนาวิน D.D.S.

เจ้าของผู้จัดการ และทันตแพทย์

สถานทำฟัน ทันตนาวิน ถนนตีทอง พระนคร

Boon Song Bhandumnavin

Owner and Doctor of Dental of Thantanavin

พ.ศ. ๒๔๗๒ เข้าศึกษาวิชาพยาบาลผดุงครรภ์ และอนามัย ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ จบหลักสูตร ๓ ปี ครึ่ง เข้าทำงานแผนกกองโรงเรียน

พ.ศ. ๗๘ เดินทางไปศึกษาวิชาทันตแพทย์ศาสตร์ที่ประเทศญี่ปุ่น ตั้นต้นเรียนหนังสือและภาษาญี่ปุ่นอยู่ถึง ๒ ปี จึงเข้าศึกษาวิชาทันตแพทย์ที่ TOYO WOMEN'S DENTAL COLLEGE ตามหลักสูตร ๔ ปีครึ่ง สอบได้รับปริญญาทันตแพทย์ ทำให้กระทรวงศึกษาธิการของรัฐบาลญี่ปุ่นสนใจมาก เพราะเป็นนักเรียนหญิงไทยคนแรกที่ตอบข้อสอบโดยใช้อักษรและภาษาญี่ปุ่นตลอด

ต่อมาได้รับทุน จาก คณะแพทย์ศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ออกผึกหัดและเรียนต่อที่มหาวิทยาลัย TOKYO IMPERIAL UNIVERSITY อีกปีครึ่งจึงกลับ ขณะนั้นเป็นปีที่ ๓ แห่งสงครามโลกครั้งที่สอง

เคยรับตำแหน่งเป็น อาจารย์ประจำ คณะทันตแพทย์ศาสตร์ ลาออกประกอบอาชีพส่วนตัว เมื่อ พ.ศ. ๘๗ โดยจำเป็นต้องอพยพหลบภัยชั่วคราวสงคราม

Studied nursing and midwifery at the Chulalongkorn Hospital. In the year 1929 she went to study dentistrp in Japan at the Toyo Women's Dental College where she obtained her Doctor of Dental Surgery degree. Then she obtained a scholarship from the Medical Faculty of the Chulalongkorn University to continue her studies at the Tokyo Imperial University.

She has held the post of lecturer attached to the Faculty of Dentistry and she resigned in 1944 to carry on her own business.

นายแพทย์ สง่า นาควิโรจน์ M.B.

Dr. Snga Nagavirochana

ปริญญาแพทย์ศาสตร์ M.B. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ ขณะนั้นศาสตราจารย์ เอ. จี. เอล ลิส (A. G. ELLIS) เป็นอธิการบดี

เข้ารับราชการในกระทรวงกลาโหม ครั้งกรณีพิพาทอินโดจีน ได้รับยศเป็น "ร้อยโท" และสงครามมหาเอเชียบูรพา ได้รับยศ "ร้อยเอก" เป็นนายแพทย์ประจำตัว พล. อ. พระยาพหล พลพยุหเสนา

พ.ศ. ๘๙ ลาออกประกอบอาชีพแพทย์ส่วนตัว

He graduated with a M.B. degree from Chulalongkorn University in 1937 Professor A.G. Ellis was Rector at the time. He holds the military rank of captain.

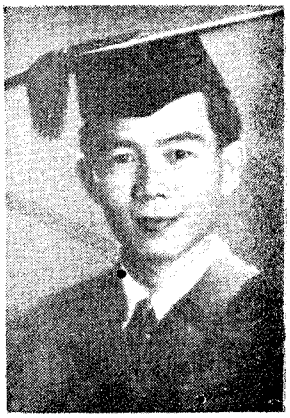

สมศักดิ์ เภกะสุต พ.บ.

นายแพทย์และผู้จัดการ

บริษัทหัวลำโพงคลินิค จ.ก.

Dr. Somsugdi Bhekasut M.B.

Doctor and Manager of Hua Lam Pong Clinic Co. Ltd.

He completed his medical studies at the present Medical University in the year 1943

สำเร็จ จาก มหาวิทยาลัย แพทย์ศาสตร์ ร.พ. ศิริราช ได้รับปริญญาแพทย์เมื่อ พ.ศ ๒๔๘๖ เคยรับตำแหน่งเป็นนายแพทย์ประจำบ้านที่โรงพยาบาลศิริราช

ใน พ.ศ. ๘๙ ได้ลาออก จัดตั้งบริษัทมีกิจการเกี่ยวกับรักษาพยาบาล สำนักงานตั้งอยู่หัวลำโพง และสาขาที่ถนนหลานหลวง

ประวัติของ นายแพทย์หญิง ประไพพรรณ์ เลขวัต พ.บ.

สำเร็จวิชาการแพทย์ แผนกแพทย์ศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์บัจจุบัน) เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑

นายแพทย์หญิง ประไพพรรณ์ เลขวัต พ.บ.

นายแพทย์ประจำ สถานวรแพทย์

Dr. Prapaipan Lekhvat M.B.

of Vorapatya Clinic

เป็นแพทย์หญิงคนแรก ที่ได้รับรางวัลเหรียญทองจากมหาวิทยาลัยแพทย์ เคยรับราชการเป็นนายแพทย์ประจำบ้าน ร.พ. ศิริราช, และร.พ. เสนารักษ์ ได้รับพระราชทานยศทหารเป็น "นายร้อยโท", ต่อนั้นย้ายมาประจำ ร.พ. จุฬาลงกรณ์

พ ศ. ๘๘ ลาออกจากราชการ

พ.ศ. ๙๓ ไปประเทศอิตาลี, ฝรั่งเศส, อังกฤษ, อเมริกา, สวิสเซอร์แลนด์และญี่ปุ่น เพื่อพักผ่อนและดูการแพทย์

เป็นธิดาคนแรกของ พ. อ. พระนิมิตรสุวรรณเลขา (เล็ก เลขวัต)

She completed her medical studies at the present Medical University in the year 1938. Is the first woman doctor to receive the gold medal from the above University. Was given the military rank of Lieutenant.

นายแพทย์ สมภพ สุสังกร์กาญจน์ M.B.

กรรมการจัดการ บริษัทรวมแพทย์ จำกัด

Somphob Sussangkarn M.B.

Managing Director Ruam Paidya Co., Ltd.

ปริญญาแพทย์ศาสตร์บัณฑิต พ. ศ. ๒๔๘๖

สมัยสงครามมหาเอเชียบูรพา ราชการทหารได้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ศัลยกรรมผู้ช่วย ประจำ จ.ว. ปทุมธานี ได้รับพระราชทานยศเป็น ร้อยตรี สังกัดกรมเสนารักษ์

เมื่อสงครามสงบ ลาออกมาจัดตั้งบริษัทรวมแพทย์จำกัด ตั้งแต่ พ.ศ. ๘๕ จนบัจจุบัน

He obtained a medical degree in the year 1943. During ihe South-East Asia War he was appointed Assinstant Surgeon of the Army and was given the military rank of second lieutenant.

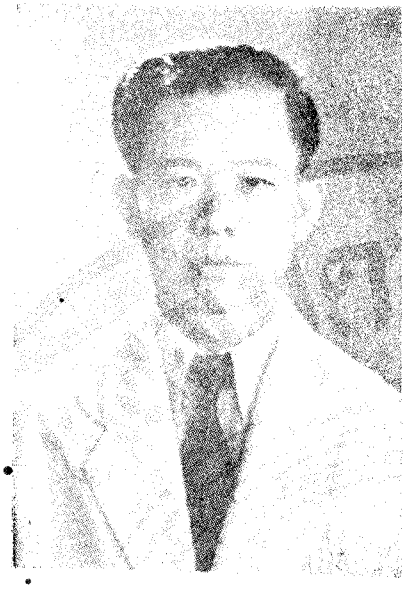

นายแพทย์ เลิศ ศรีจันทร์
M.B., B.Ch., B.A.O., L.M,
นายแพทย์ประจำ, เจ้าของ, และผู้จัดการ
ห้างขายยาศรีจันทร์

Dr. Lert Srjchandra
M.B., B.Ch., B.A.O., L.M,
Proprietor and Physician attached to
The Srichandra Dispensary

In 1953 he made a tour of study of Cynaecology and Obstertries in Europe.

ศึกษาวิชาแพทย์จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติประเทศไอร์แลนด์ ได้รับปริญญาแพทย์ศาสตร์บัณฑิต, ศัลยศาสตร์บัณฑิต, สูตินรีเวชชศาสตร์ ได้ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาล Mater Miseriecordiar และ National Materinity ประเทศนั้นแห่งละ ๑ ปี ศึกษาอยู่ ๕ ปี จึงกลับประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. ๘๕

เข้ารับราชการเป็นสูติแพทย์ ประจำโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ ลาออกมาเป็นนายแพทย์ประจำห้าง และเจ้าของ ผู้จัดการห้างขายยาศรีจันทร์ สืบต่อจาก ร.อ. เหลิง ศรีจันทร์ ผู้บิดา มาจนบัจจุบัน

ใน พ ศ. ๙๖ ได้เดินทางไปประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรปทั่วโลก เพื่อดูกิจการแพทย์แผนกเกี่ยวกับการคลอดบุตรทั่วไป

ท่านเป็นสมาชิกของสมาคมแพทย์, และสมาชิกนักเรียนเก่าอังกฤษ ฯ

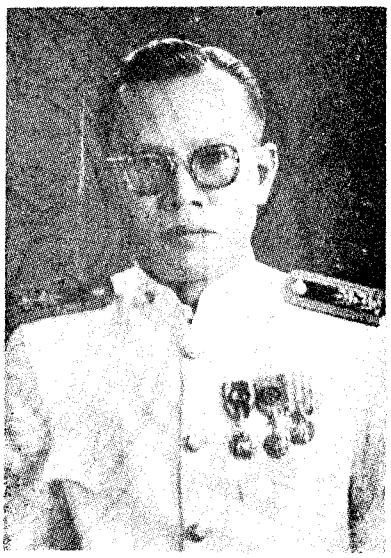

นายแพทย์ กมล ลิขนะจุล M.B.
ประธานกรรมการจัดการ และนายแพทย์ประจำ
บริษัทศิริบัญชา จำกัด

Dr. Kamol Likhanachula M.B.
Managing Director and Physician attached to the
Siri Banja Co., Ltd.

Bachelor of Medicine, Chulalongkorn University in 1932.

แพทย์ศาสตร์บัณฑิตย์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๗๕

ออกรับราชการ ครั้งแรก เป็น นายแพทย์ประจำบ้าน แผนกสูติกรรมและนรีเวชกรรม Gynaecology and Obstertries Section ที่ ร.พ. ศิริราช ใน พ.ศ. ๗๖ เป็นเวลา ๑ ปี เคยเป็นแพทย์ประจำจังหวัดเชียงราย, และศัลยแพทย์ที่ ร.พ. กลาง Surgeon Section, นายแพทย์ผู้ปกครอง ร.พ. ที่ พระตะบอง

เมื่อ พ.ศ. ๘๔ ลาออกจากราชการมาตั้งสำนักงาน และเป็นนายแพทย์ประจำอยู่บริษัทตลอดมา

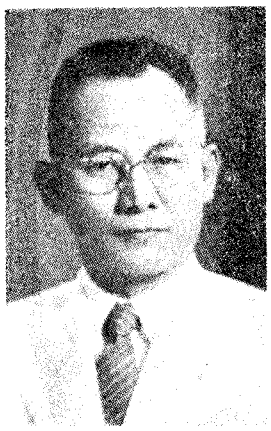

ท่านวิวาห์มงคล กับ คุณทัศนียา ชำนิเวชสาร เมื่อ พ.ศ. ๙๑ มีบุตรชาย ๓ คน ชื่อ วีระ, พจน์, และเชาว์

หมอเจิม โลหารชุน

เจ้าของและนายแพทย์แผนโบราณ ชั้น ๑

ประจำสถาน เจิมโอสถ ประตูน้ำปทุมวัน พ.ม.

Cherm Loharjun

Owner and Manager, First Class Old Fashioned Doctor Attached to the Cherm Dispensary

ศึกษาวิชาแพทย์แผนโบราณ จากสำนักต่างๆ หลายแห่ง สอบไล่เป็นนายแพทย์แผนโบราณชั้นที่ ๑ ได้ จากกรมสาธารณะสุข ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๔

ท่านได้ดำเนินอาชีพทางรักษา เฉพาะโรคริดสีดวงทวารโดยตรง ตั้งแต่บัดนั้นมาจนตลอดปัตยุบัลน์

ขณะนี้อายุ ๔๔ ปี, กับเป็นกรรมการในสมาคม เภสัชกรรมไทยโบราณ แห่งประเทศไทย

หมอผาด เกษตรง

เจ้าของ, ผู้จัดการ, นายแพทย์แผนโบราณชั้น ๑

ประจำห้างพระอาทิตย์เวชโอสถ

Nai Phard Kestrong

Owner, Manager and First Class Old-fashioned Doctor Attached to Phra Athidya Vechaosoth Shop.

He obtained a first class certificate as old-fashioned doctor from the Medical Conncil.

เป็นนักศึกษาพระปริยัติธรรม สอบไล่ได้เป็นนักธรรมชั้นโท อุปสมบท ณ วัดสระเกษ ลาสิกขาบทเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘

ได้ศึกษาวิชาการแพทย์ เข้าสอบไล่ได้เป็นแพทย์แผนโบราณชั้นที่ ๑ ของสภาการแพทย์

ทำการรักษาโรคมาตั้งแต่อายุ ๒๗ ขณะนี้อายุ ๕๐ คงทำการรักษาพยาบาลอยู่ที่บางขุนพรม พระนคร เช่นเคย

เลียง ไชยกาล

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม,
กระทรวงศึกษาธิการ
หัวหน้าฝ่ายค้าน ส.ส. จังหวัด อุบล
และทนายความชั้น ๑

Liang Chayakarl
Former Minister of Justice and of Education
Head of the Opposition Party, M.P. Ubol Rajdhani
and a first class Lawyer

สำเร็จการศึกษาวิชาครู และสำเร็จวิชากฎหมายจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สอบได้ในปีเดียวกันทั้ง ๔ ภาค ได้รับปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต เป็นนักศึกษาที่ได้รับปริญญารุ่นแรก ณ มหาวิทยาลัยนี้ ดำเนินอาชีพทนายความตลอดมา

สมัยประเทศไทยมีระบอบประชาธิปไตย ประชาชนภาคอิสาณ เลือกให้เป็นผู้แทนเข้านั่งในสภาทุกสมัย

พ.ศ. ๒๔๘๕ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีสั่งราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๘๑ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นผู้ริเริ่มและเป็นประธานจัดตั้งศาลเด็ก, ปรับปรุงเลื่อนฐานะตุลาการให้มีสิทธิมากขึ้น

พ.ศ. ๘๔ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้เลื่อนฐานะ กองประชาบาล ศึกษา เป็น "กรม" ขยายกิจการของชาติให้พอกับจำนวนที่เพิ่ม, ตั้งวิทยาลัยเทฆนิคร่วมกับองค์การสหประชาชาติ

เป็นผู้เริ่มวางแผนการศึกษาแผนใหม่ของชาติ จนได้รับพระบรมราชานุญาตใช้อยู่จนบัดนี้

ใน พ.ศ. ๘๕ ได้เดินทางไปสังเกตภาวะการในทวีปยุโรปด้วยทุนของคหบดี

He graduated from the Teachers' Training School and obtained his degree of barrister-at-law from the University of Thammasat.

In the political field, he was head of the People's Party and established the Prachachon Party. In 1941 he was appointed Minister attached to the Premier's Office. In 1948 he was appointed Minister of Justice and in 1951 he was appointed Minister of Education.

He drafted plans for national education for which he received Royal permission to put them in practice and they are still being used to present day.

ปฐม โพธิแก้ว

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

Pathom Bodigaew

Former Minister of Communication

M.P. Racjhburi

ศึกษาวิชากฎหมายใน พ.ศ. ๒๔๖๗ ที่โรงเรียนกฎหมาย สำเร็จเป็น "เนติบัณฑิต" เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐

รับราชการตำแหน่งแรกเป็นอัยการ จ. ว. สวรรคโลก ขณะนั้นเรียกว่า จ.ว. สุโขทัย จน พ.ศ. ๒๔๗๗ ได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็น "ผู้พิพากษา" ศาล จ.ว. นครราชสีมา ครั้น พ.ศ. ๒๔๘๓ ย้ายมาเป็นผู้พิพากษาศาล จ.ว. สุพรรณบุรี

ต่อมา พ.ศ. ๒๔๘๗ ลาออกจากตำแหน่งผู้พิพากษา สมัครเป็นผู้แทนราษฎร จ. ว. ราชบุรี ครั้งที่ ๓ ได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎร จ.ว. ราชบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นรัฐมนตรี, สั่งราชการ, รัฐมนตรีช่วยว่าการ, จน พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็น "รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม"

ได้ทำการมงคลสมรสกับคุณเรณู มีบุตรชาย ๑ คน ชื่อ วัชระชาญ

He studied law in 1924 and obtained his degree in law in 1927. In 1934 he was appointed judge of the Nakorn Rajsima Court and was later transferred to the Suphanburi Court.

In 1944 he resigned from his position as judge and stood for election to the National Assembly as representative for Rajburi. He stood for election three times and was returned to Parliament the third time in 1947.

He was later appointed Acting Minister and Deputy Minister and, in 1951, the King was graciously pleased to appoint him as Minister of Communications.

เทพ โชตินุชิต

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

ผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสระเกษ

Thep Jotinujit

Former Deputy Minister of Commerce

M.P. Srisakes

เป็นเนติบัณฑิตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ดำเนินอาชีพครั้งแรก เป็น "ทนายความชั้น ๑"

ถึง พ.ศ. ๒๔๘๑ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เป็น "ผู้พิพากษา" ศาลจังหวัดนครราชสีมา และมาลาออกเพื่อสมัครเข้าเลือกเป็นผู้แทนราษฎรถึง ๕ ครั้ง ได้รับเลือกให้เป็นผู้แทนราษฎรเข้านั่งในสภา ๒ ครั้ง เป็นผู้แทนของราษฎรจังหวัดขุขันธ์ คือ ศรีสระเกษเดี๋ยวนี้ ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๘๐ ขณะนั้นได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่ง "เลขานุการกระทรวงยุติธรรม" และครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๘๐ ได้ดำรงตำแหน่ง "รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐการ" ตั้งแต่ พ.ศ. ๘๒ จนสิ้นอายุสภา

ราชการพิเศษ — เป็นกรรมการร่างกฎหมายของรัฐบาล, เป็นผู้เริ่มการและประธานกรรมการหนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์, ไปประเทศญี่ปุ่น ในนามของรัฐบาล เกี่ยวกับเซ็นสัญญาแลกเปลี่ยนสินค้ากับญี่ปุ่น และดูกิจการค้าทั่วไป เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓–๙๔

ได้ทำการมงคลสมรสกับคุณปรุงศรี มีบุตรชายหญิง ๑๐ คน

He obtained his degree in law 1932 and started his career as a first class lawyer. In 1938 he was appointed judge of the Nakorn Rajsima Court. He resigned some time later and stood for election to the House of Representatives five times. He was returned to the National Assembly twice.

He was appointed Deputy Minister of Commerce in 1949 and held that position until the National Assembly was dissolved.

Special Government Service: He went to Japan as representative of the Government to negotiate a Barter Trade Agreement between Thailand and Japan. He also went to Japan to make a tour of study of trade activities in 1950-1951.

พ.ต.ต. สงกรานต์ อุดมสิทธิ์

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผู้แทนราษฎร จ.ว. เพ็ชรบูรณ์ปัจจุบัน

Police Major Songkrant Udomsidh

Former Deputy Minister of the Interior
and M.P. Petchaboon

สำเร็จปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต รับราชการในตำแหน่งปลัดอำเภอเมืองพิจิตร

โอนมารับราชการในกรมตำรวจ ได้รับยศเป็น "ร้อยตำรวจตรี" เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ ประจำราชการในกรมนี้ตลอดมา พ.ศ. ๘๕ เป็น "ร้อยตำรวจโท" ขณะนี้ได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย พ.ศ. ๒๔๕๐ ได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎร จังหวัดเพ็ชรบูรณ์จนปัจจุบัน ได้รับพระราชทานยศเป็นพันตำรวจตรี

ดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีช่วย ว่าการ กระทรวงมหาดไทย ใน พ.ศ. ๒๔๕๒ จนจบสมัยรัฐบาลนั้น

He obtained a barrister-at-law degree and was appointed to a Government post as Palad Amphur of Phichitr. He was later transferred to the Police Department, in 1949 and 1952 he wus elected M.P. for Petchaboon.

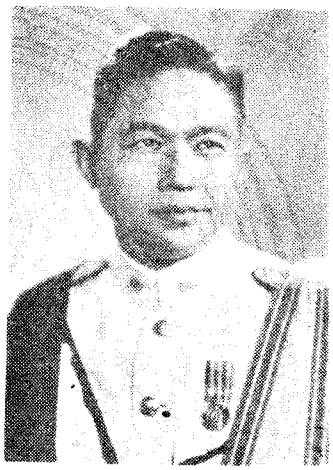

เสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่ากระทรวงเกษตราธิการ

ผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์

Seri Israngkura na Ayudhya

Former Deputy Minister of Agriculture
M.P. Buriramya

ปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๘๔

รับราชการครั้งแรก เป็นผู้ช่วยสรรพสามิต จ.ว. บุรีรัมย์ และลาออก ดำเนินอาชีพทนายความชั้น ๑ ตั้งแต่ พ.ศ. ๘๗ เคยเป็นสมาชิกสภาเทศบาล และเคยเป็นนายก

เทศมนตรี จ.ว. บุรีรัมย์ และเป็นเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ

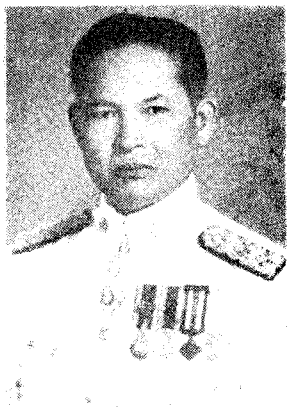

He obtained his barrister-at-law degree at the University of Thammasat in 1941 and subsequently had the career of a first class lawyer. He has held the positions of Mayor of Buriramya and Secretary to Minister of the Agriculture.

ขุนคงฤทธิศึกษากร
(ปาน คงฤทธิ์)

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จ.ว. นครราชสีมา

Khun Kongridhi Suksakorn
Former Deputy of Minister of Education
M.P. Nakorn Rajsima

ตำแหน่งต่างๆ ที่ผ่านมา– เคยเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ, ประธานคณะกรรมการพิจารณาวางแผนการศึกษาของชาติ ฉบับที่ใช้ในปัจจุบัน, ที่ปรึกษาคณะกรรมการอบรมข้าราชการและประชาชน, กรรมการสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ. อุปนายกกิตติมศักดิ์ในคณะลูกเสือแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๔๙๔ ไปดูการศึกษาที่ทวีปยุโรปในประเทศอังกฤษ, ฝรั่งเศส, ฮอลแลนด์, เยอรมัน, เดนมาร์ค, สวิเต็น, และนอรเวย์

He was a member of the Constituent Assembly in charge of drafting the Constitution. He was also chairman of the committee drafting plans as the basis for national education, which are in use at present. He was a member of the National Culture Institute and an honorary vice chairman of the Boy Scout Organization of Thailand. In 1951, he went on a tour of study of modern education activities in Europe etc.

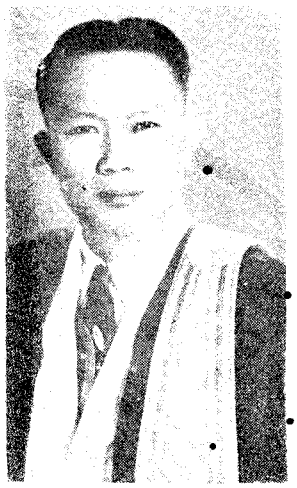

เสมอ กัณฑาชัญ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
ผู้แทนราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอน

Samoe Kandhathan
Former Deputy Minister of Industry
M.P. Machongsorn

สำเร็จปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดำเนินอาชีพเป็นทนายความชั้นที่ ๑ ได้สมัครเป็นผู้แทนราษฎรหลายครั้ง ครั้งหลังได้รับเลือกเป็นผู้แทนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ราชการพิเศษ–เป็นคณะทูตสันทวไมตรีที่ประเทศพม่าเมื่อ พ.ศ ๙๓

He obtained his degree of barrister-at-law at the University of Thammasat. He was subsequently had the profession of a first class lawyer. He was a member of the Government Goodwill Mission that went to Burma in 1950.

โชติ คุณะเกษม

ผู้จัดการบริษัทบูรพาสากลเศรษฐกิจ จำกัด
ผู้อำนวยการกองสลากกินแบ่งรัฐบาล
ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร

Jote Gunakasem

General Manager of the Eastern International Development Corp. (Siam) Ltd., Superentendent of the Government Lottery Division & M. P. Bangkok.

สอบชิงทุนของกรมรถไฟได้ ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเบอร์มิงแฮมประเทศอังกฤษ ได้รับปริญญาแบชชะเลอร์ ออฟ คอมเมอร์ส กลับมารับราชการในกรมรถไฟ ลาออกมาประจำที่ธนาคารไทยพาณิชย์ เป็นเวลา ๑๒ ปี ขณะลาออกได้รับเงินเดือนในตำแหน่งผู้จัดการ

He won a scholarship from the Railway Organization of Thailand and went to take an advanced course of study at Birmingham University, England, where he obtained his Bachelor of Commerce degree.

ฉัตร์ ศรียานนท์

ข้าราชการชั้นพิเศษ
เลขาธิการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร
สมาชิกสภาเทศบาลนครกรุงเทพ
ประธานกรรมการ
บริษัทส่งเสริมสันติราษฎร์ จำกัด
ผู้จัดการแผนกประกันภัยรถยนต์
บริษัทพระนคร—ธนบุรี

Chatra Sriyanond

Secretary-General of the University of Thammasat M. P. Bangkok
Member of the Bangkok Municipal Council
Chairman of the Bangkok Detective Agency Co., Ltd.
Manager of Motor-car Insurance Section of the Bangkok-Thonburi Insurance Co., Ltd.

จบการศึกษา เข้ารับราชการในกรมรถไฟ พ.ศ. ๒๔๗๗ พ. ศ. ๒๔๘๓ ลาออกมาประจำบริษัทไทยนิยมพาณิชย์ จ.ก. ต่อมาเป็นผู้อำนวยการโรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

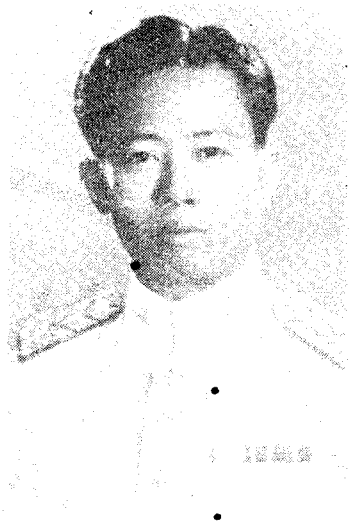

เพทาย อมาตยกุล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร

สมาชิกสภาจังหวัดพระนคร

สมาชิกสภาเทศบาลนครกรุงเทพ

Pheythai Amatayakul

M.P. Bangkok

Member of Bangkok Municipality

เกิดที่ข้างวัดสามพระยา อำเภอพระนคร เป็นบุตร ขุนชำนาญชนประมวญ (โชติ อมาตยกุล) กับนางแฉล้ม สำเร็จการศึกษา ม.๘ ที่ ร.ร. ราษฎร์วิทยสภา สอบได้ชุดครูมัธยมจากกระทรวงศึกษาธิการ เป็นเจ้าของและผู้จัดการ ร.ร. กวดวิชาวัดสุทัศน์ ได้รับเกียรตินิยมเลือกเป็นผู้แทนราษฎร เข้านั่งสภาสมัยปัจจุบันจนตลอดเวลานี้

พ.ศ. ๒๔๙๖ ไปทวีปยุโรป, อเมริกา เพื่อดูงานฝ่ายรัฐและสภาทั่วไป

He received his Mathayom 8 certificate from the Rasdr Vidhya Sapha School. He

After completing his studies he started his official career in the Railways Organization but resigned to work permanently at the Thai Niyom Company. The Government sent to study administration of universities, military activities as well as municipal activities in Europe and America in 1952.

He is at present president of the People's Party Club in Saranrom Gardens and is a member of the Thai Merchants' Association, the Sahamitr Club and the Royal Turf Club of Thailand.

และรับตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๔๙๕ ได้ดำรงตำแหน่งผู้รักษาการแทนเลขาธิการมหาวิทยาลัยมาจนบัจจุบัน

พ.ศ. ๒๔๙๓ เป็นสมาชิกสภาเทศบาลและอดีตเทศมนตรี พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้รับเลือกเป็นเทศมนตรีเทศบาลนครกรุงเทพยุค พล. อ. หลวงพรหมโยธี พ.ศ. ๒๔๙๕ ได้รับเกียรตินิยม เลือกให้เป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร เข้านั่งสภาฝ่ายนิติบัญญัติจนบัดนี้

การค้า - เป็นผู้เริ่มและเป็นประธานกรรมการ บริษัทส่งเสริมสันติราษฎร์ จำกัด และบริษัทอื่น ๆ อีกหลายบริษัท

สังคม – เป็นนายกสโมสรราษฎร์สราญรมย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ที่มีอายุน้อยที่สุด ฯลฯ

พ.ศ. ๒๔๙๕ รัฐได้ส่งไปดูงานฝ่ายปกครอง, งานมหาวิทยาลัยต่าง ๆ, งานเทศบาล, งานทหารในทวีปยุโรปและอเมริกา

has passed his examination as secondary school teacher at the Ministry of Education and is the owner and manager of the Sudasna Coaching School. He was elected first category member of the National Assembly and still holds that position to this day.

พลตรี หลวงวิสิษฐ์ยุทธศาสตร์
(เตี่ยม วิสิทธิศาสตร์)

ผู้แทนราษฎร จ.ว. อ่างทอง

Major-General Luang Visidhi Yuttasastr

M. P. Angthong

เมื่ออายุ ๑๘ ปี สมัครเข้ารับราชการทหาร ได้รับยศ "ร้อยตรี" ใน พ.ศ. ๒๔๖๕ และเลื่อนยศสูงขึ้นเป็นลำดับ จน พ.ศ. ๒๔๘๒ ได้รับยศเป็น "พลตรี" รองพลาธิการทหารบกอันเป็นตำแหน่งสุดท้าย ลาออกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓

พ.ศ. ๒๔๘๖ ไปดูกิจการสภาและงานสาขาต่างๆ ทั่วทวีปยุโรป

He was promoted to the rank of major-general in the year 1949. His last position was Assistant Quarter-Master General of the Army.

In 1953 he went abroad to study Parliamentary activities and methods in various countries of Europe.

ขุนประเทศจีนนิกร
(ประเทศ ตัณฑัยย์)

ผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต

Khun Prades Chin-nikorn

(Prades Tandayya)

M.P. Puket

ท่านผู้นี้เกิดที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔ เป็นบุตรคนที่ ๑ ของพระอร่ามสาครเขตต์ คหบดีเศรษฐีเหมืองแร่ จ.ว. ภูเก็ต ต้นตระกูลนามสกุลพระราชทาน "ตัณฑัยย์" รับการศึกษาอย่างสมบูรณ์ จาก ร.ร. ซินเซเวียทบีนัง ได้ประกาศนียบัตรของมหาวิทยาลัยเคมบริจด์ ประเทศอังกฤษ

ประกอบกิจการเป็นเจ้าของและผู้อำนวยการเหมืองแร่ที่ จ.ว. ภูเก็ต, พังงา, และตะกั่วป่า โดยทุนส่วนตัวแต่ผู้เดียว ตั้งแต่ พ.ศ.

๒๔๗๕ เป็นต้นมา

เมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ จ.ว. นั้นมีการปกครองเป็นเทศบาล ได้รับการคัดเลือกให้เป็นเทศมนตรีเป็นคนแรก เมื่อ พ. ศ. ๒๔๘๓ ได้ถูกคัดเลือกให้เป็นนายกเทศบาลในจังหวัดเดียวกันจนถึงสงครามมหาเอเซียบูรพา พ.ศ. ๒๔๘๑ ได้สมัครเป็น "ผู้แทนราษฎร จ. ว. ภูเก็ต" เข้านั่งประชุมฝ่ายนิติบัญญัติในสภาผู้แทนของชาติ จนเวลาบัจจุบัน

He was born in Puket Province in the year 1901 and is the eldest son of Phra Aram Sakornkhet, a very wealthy businessman of Puket. He was educated at St. Xavier's College in Penang and graduated from Cambridge University, England.

He is also the owner and director of mines in Puket, Panga and Takuapa, which are all his private enterprises carried out with his own capital. He was elected the first municipal councillor and in the year 1940 he was electedmayor of that province.

In 1948 he was returned to the National Assembly as representative for Puket.

หลวงวิวิธสุรการ

(ถวิล เจียรมานพ)

ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี

อดีตข้าหลวงตรวจการภาคอิสาน

Luang Wiwit Surakarn

M. P. Udon Dhani

Former Inspecting Commissioner of the North-east Region

รับราชการในกระทรวง มหาดไทย ตั้งแต่ต้นมา ใน พ.ศ. ๒๔๘๕ เป็นผู้ช่วยอธิบดีกรมมหาดไทย พ. ศ. ๒๔๘๐ ดำรงตำแหน่งข้าหลวงภาค ๓ (อิสาณ) และภาค ๔ (ภาคเหนือ)

พ. ศ. ๒๔๘๔ ลาออก รับเลือกผู้แทนราษฎร และได้นั่งสภาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๕ เป็นต้นมา. พ.ศ. ๘๖ ไปดูงานรัฐสภาและกิจการทั่วไปยังทวีปยุโรป, และอเมริกา

น้อม อุปรมัย

วิทยฐานะ – ประกาศนียบัตรวิชาการปกครอง

ปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต

ธุรกิจ – เป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรี-ธรรมราช, เป็น Correspondent Speaker ของสหประชาติ

อาชีพ – ทนายความ

สังคม – อุปนายกสมาคมศิษย์เก่าเบ็ญจมราชูทิศ นครศรีธรรมราช บรรณารักษ์ สโมสรจังหวัดนครศรีธรรมราช บรรณารักษ์สมาคมกรรมกรไทยสาขานครศรีธรรมราช กรรมการรัฐพนสหกรณ์นครศรีธรรมราช จำกัดสินใช้

Nom Upramai

Dip. Ad., B.M.Sc., M.P.

Correspondent Speaker of United Nations Organization

Lawyer, Nakorn Sridhamaraj.

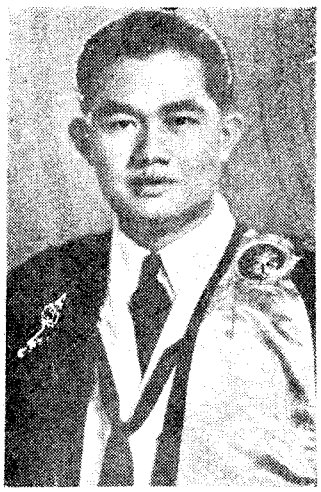

จรินทร์ สุวรรณธาดา ธ.บ.

ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด

Charin Suwanthada

M. P. Roi-et

ปริญญาตรี ธรรมศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๘๖ขณะนั้นรับราชการอยู่กรมไปรษณีย์โทรเลข และย้ายมาเป็นหัวหน้าแผนกในกรมควบคุมการค้า ลาออกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ สมัยนั้นผู้สมัครต้องพ้นตำแหน่งงานรัฐบาล อย่างน้อย ๑ ปี พ.ศ. ๒๔๙๕ ได้รับเลือกเป็นผู้แทนเข้านั่งในสภานิติบัญญัติจนบัดนี้ พ.ศ. ๙๖ ไปดูงานสาขาต่าง ๆ ณ ยุโรปและอเมริกา

He obtained his degree from the University of Thammasat in 1943. And in 1952 he was elected to the National Assembly.

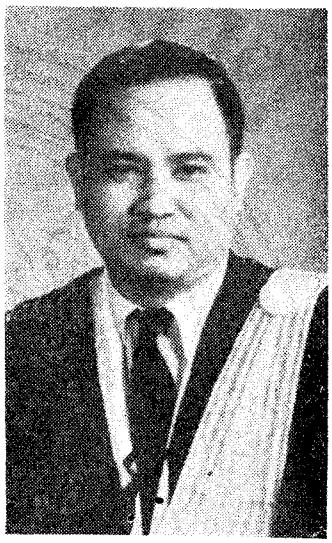

ชยวัธน์ อินทะพันธ์ ธ.บ.

อดีตเลขานุการรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน

Chayavadhana Intapan

M. P. Lampoon

Former Secretary to the Minister of Foreign Affairs

ได้รับปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ เริ่มรับราชการเป็นปลัดอำเภอ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๖ ลาออกจากราชการ ดำรงอาชีพเป็นทนายความชั้น ๑ ได้สมัครรับเลือกผู้แทน ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๔๙๕

ได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎร จ.ว. ลำพูน และดำรงตำแหน่งเลขานุการกระทรวงการต่างประเทศเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒

ระหว่างเป็นผู้แทนได้เสนอให้รัฐบาลยกฐานะ ครูประชาบาล ขึ้นเป็นข้าราชการสามัญ และร่วมมือเสนอให้ยกฐานะ "กองประชาบาล" ขึ้นเป็นกรมประชาศึกษาฯ

พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้รับเลือกให้ไปดูงานทุกสาขายังต่างประเทศทั่วไป

He obtained his degree in law from the University of Thammasat in the year 1942 and began his career as a first class lawyer. In the year 1948 he was elected to the House of Representatives as member for Lampoon.

เผด็จ จิราภรณ์ ธ.บ., ป.ป.ก., ป.ม.

อดีตเลขานุการรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงเกษตราธิการ

ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร

Pradej Jiraporn

Former Secretary to the Minister of Agriculture

M.P. Phichitr

สำเร็จ ร.ร. ผึกหัดครูกสิกรรม, และประโยคครูมัธยม, ได้รับปริญญาตรีธรรมศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ ปัจจุบันได้ศึกษาทางนิติศาสตร์เพื่อรับปริญญาโท

ได้รับตำแหน่งครูใหญ่ ร.ร. ผึกหัดครู จ.ว. พิจิตร, เคยเป็นครูประจำกรมในกระทรวงศึกษาธิการ โอนจากกระทรวงศึกษามาเป็นอัยการประจำกรมอัยการ

ลาออกจากราชการ ดำรงอาชีพทนายความชั้น ๑ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๘ ได้รับเลือกเป็นผู้แทน จ.ว. นี้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๒

ราชการพิเศษ – เป็นคณะทูตสันทวไมตรีไทยไปเยี่ยมประเทศพม่า เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒

He received his barrister-at-law degree from the University of Thammasat in the year 1943. He resigned from Government service to carry on a private career as a first class lawyer in the year 1945.

ประวัติของ พันตรี วิเชียร ลีนันตร ธ.บ.

สำเร็จจาก ร. ร. นายร้อย ทบ. พ.ศ. ๒๔๘๓ พ.ศ. ๒๔๘๓ ศึกษาเพิ่มเติมใน ร.ร. นายทหารราบ, พ.ศ. ๒๔๘๔ ศึกษาจาก ร.ร. เสนาธิการ ทบ. และย้ายเป็นนายทหารฝ่าย

พันตรี วิเชียร สีมันตร ธ.บ.

ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี

Major Vichien Simantara

M. P. Prachinburi

เสนาธิการมณฑลทหารบกที่ ๒ สำเร็จวิชากฎหมายได้ปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้แทน จ.ว. นี้ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๕ เป็นต้นมา

พ.ศ. ๒๔๙๖ ไปดูงานในฝ่ายรัฐและรัฐสภาทุกสาขาที่ยุโรป อเมริกา

Graduated from the Military Cadets College in 2483. He graduated from the Infantry College and from the Army General Staff College and was appointed to the Army General Staff.

Graduated and obtained the degree of law from the University of Thammasat.

อรพิน ไชยกาล

ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี

Orapin Chayakarl

M. P. Ubol Rajdhani

เกิดที่อำเภอเมือง จ.ว. อุบล เป็นสตรีคนแรกที่ฝ่าความลำบาก เดินทางมารับการศึกษาในพระนคร ในสมัยที่รถไฟยังไม่มี สำเร็จการศึกษาจาก ร.ร. ผึกหัดครูเบญจมราชาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖

รับตำแหน่งครูใหญ่ ร.ร. สตรีประจำจังหวัดอุบลตั้งแต่ พ.ศ. ๖๗ ถึง ๘๓ เป็นสตรีคนแรก ที่ราษฎรเลือกให้เป็นผู้แทนราษฎร จ.ว. นี้ ได้นั่งสภาตั้งแต่ พ.ศ. ๙๒ และเป็นสตรีคนแรก ที่ได้รับเลือกให้เป็นนายกสมาคมกรรมกรไทยที่ จ.ว. อุบล

เป็นกรรมการ และผู้ริเริ่ม การจัดตั้งศาลเด็ก ฯ ล ฯ

เมื่อสิ้นอายุผู้แทนสมัย พ.ศ. ๙๒ ด้วยความนิยมได้รับเลือกเข้านั่งสภาใน พ.ศ. ๙๕ ต่อมาจนบัดนี้

She graduated from the Benchama Rachalai Teachers' Training School in 1923. She was head-mistress of the Ubol Girl's School from 1924 to 1940. She is the first woman to be elected to the House of Representatives as member for Ubol Rajdhani. She is a member and one of the inaugurators of the Juvenile Court, which is operating at present.

ประสิทธิ์ จุลละเกศ

ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา

Prasiddhi Chullakesa

M. P. Songkla

สำเร็จวิชากฎหมายเป็นเนติบัณฑิต จากคณะนิติศาสตร์ และรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖

ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลแพ่ง, และศาล จ.ว. พิจิตร, สงขลา ลาออกจากราชการ เป็นทนายความ เป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองสงขลาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒

ได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎรเมื่อ พ. ศ. ๒๔๘๕

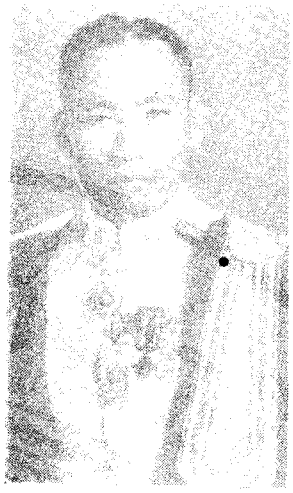

Received his barrister-at-law degree in the year 1933. He was a judge in the year 1938 and resigned to be a lawyer. And was elected M.P. in the year 1952.

สวน พรหมประกาย ธ.บ., พ.อ.

ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี

Suan Phrom Prakai

M. P. Udorn Dhani

ประกาศนียบัตรครูพละศึกษาเอก (พ.อ.) พ.ศ. ๒๔๗๒ เคยรับราชการตำแหน่งครูพละศึกษาเอกและครูใหญ่ เป็นข้าราชการชั้นโท สอบวิชากฎหมายได้ปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๘๕

ได้รับเลือกเป็นผู้แทนมาตลอด ๓ คราว เคยเป็นเลขานุการกระทรวงคมนาคม จนสิ้นอายุ พ.ศ. ๒๔๙๔

พ.ศ ๙๖ ไปดูกิจการทั่วไปยังทวีปยุโรป, อเมริกา

He received his certificate as teacher of physical education in the year 1924 and received his degree from the University of Thammasat in 1942.

นาต เงินทาบ ป.ม., ธ.บ.

ผู้แทนราษฎร

จังหวัดมหาสารคาม

Nart Ngerntarb

M. P. Mahasarakarm

ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม (ป.ม) ตามหลักสูตรจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัยพ.ศ. ๒๔๗๘ และสำเร็จปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๘๑

ลาออกจากครูใหญ่เมื่อ พ.ศ. ๘๕ สมัครรับเลือกเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดนี้ ได้รับเลือกต่อเนื่องมาแล้ว ๓ คราว

พ.ศ ๘๖ ไปดูการฝ่ายรัฐและสภาที่ทวีปยุโรป, อเมริกา

He completed his teacher's training course with a certificate as secondary school teacher in 1935 and received his degree from the University of Thammasat in 1938.

ประวัติของ เจ้าบุญเลิศ ณ เชียงใหม่

รับราชการครั้งแรกเป็นผู้ช่วยเลขานุการสมุหเทศาภิบาลพายัพ เป็นเจ้าของ "ฟาร์มสวนหลวง" และ "ฟาร์มไชยเลิศพ้า" เป็นผู้แทนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ รับตำแหน่งเลขานุการกระทรวงมหาดไทยเมื่อ พ.ศ. ๘๒

เจ้าบุญเลิศ ณ เชียงใหม่

อดีต ส.ส. จังหวัดเชียงใหม่ และ

เลขานุการกระทรวงมหาดไทย

Chao Boon Lert Na Chiengmai

Former M. P. Chiengmai

ได้ร่วมคณะทูตไปเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับพม่าเมื่อ พ.ศ. ๘๒

He was a member of the mission which went on a goodwill mission to Burma in the year 1949.

ประวัติของ นิวัฒน์ พูนศรี ศรีสุวรนันท์ ธ.บ.

ปริญญาตรีธรรมศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๖๘

เคยรับราชการตำแหน่งหัวหน้าแผนกคลังจังหวัดสุรินทร์, ร้อยเอ็จ, และขอนแก่น เป็นข้าราชการชั้นโท และรับยศลูกเสือเป็นผู้กำกับเอก

ลาออกเข้าสมัครผู้แทนได้รับเลือกเข้านั่งสภาตั้งแต่ พ.ศ. ๙๑ ต่อเนื่องมาจนบัดนี้ พรรคได้ส่งไปดูงานต่างประเทศทั่วยุโรป เมื่อ พ.ศ. ๙๖

นิวัตน์ พูนศรี ศรีสุวรนันท์ ธ.บ.

ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็จ,
อดีตเลขานุการรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม

Nivadhana Punsri Srisuvaranand
M. P. Roi-et
Former Secretary to the Minister of Justice

He obtained his degree in law from the University of Thammasat in 1925.

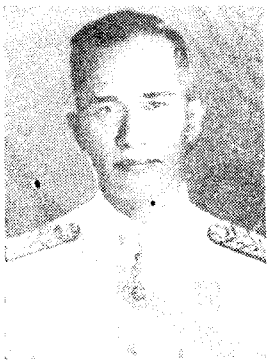

เคยเป็นอินยิเนียร์, เคยเป็นสารวัตรสุขาภิบาล กรมสุขาภิบาล และเป็นสารวัตรสุขาภิบาล จ.ว. พังงาถึง ๙ ปี

สาคร กลิ่นผกา พ.ศ. ๒๔๙๐

อดีต ส.ส. จังหวัดพังงา และ อดีตเลขานุการกระทรวงสาธารณสุข ได้รับเลือกเป็นผู้แทน จ.ว. นี้ และ พ.ศ. ๙๒ ได้รับตั้งเป็นเลขานุการกระทรวงการสาธารณสุขจนจบสมัย

Sarkorn Klin Bhaga
Former M. P. Pa-nga

หลวงระงับประจันตคาม
(โป๊ะ วัชรปาณ)

อดีตผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
และ สำนักทนายความระงับคดี

Luang Rangab Pra Chanta Kharm
(Poh Vajarapana)
Former M. P. Nakorn Rajsima

สำเร็จวิชารัฐศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย, สอบได้วิชาการแผนที่, และวิชาการไปรษณีย์โทรเลข

อดีตมหาดเล็กพิเศษในรัชกาลที่ ๕ และรัชกาลที่ ๖ ปัจจุบันดำเนินอาชีพเป็นทนายความ

เป็นต้นตระกูล "วัชรปาณ"

He graduated from the Faculty of Administrative Studies of the Chulalongkorn University. He also passed in examinations in mapping and post and telegraph studies.

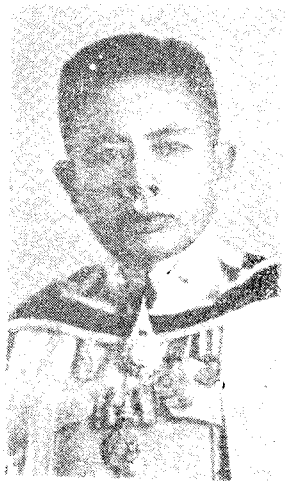

พ.ต.อ. พัฒน์ นิลวัฒนานนท์
เนติบัณฑิต ทนายความชั้น ๑
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดสุราษฎรธานี

Police Captain Phathana Nilavadhananandha
Barister-at-law, first class lawyer,
M. P. Surasdr-dhani

เคยเป็นรองหัวหน้ากองคดี, หัวหน้ากองวิชาการกรมตำรวจ, อาจารย์สอนวิชากฎหมายใน ร.ร. การปกครอง, ร.ร. นายร้อยตำรวจ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๕๖ ไปดูกิจการทุกสาขาทั่วทวีปยุโรป

In 1953 the Government sent him on a tour of study in various European countries.

ประวัติของ พันโท ทอง สิริเวชพันธ์

สำเร็จ ร.ร. นายร้อยทหารบก ออกรับราชการเป็นนายทหารประจำกองพันทหารบินใหญ่ต่อสู้อากาศยาน ได้รับยศทหารสูงขึ้นจน พ.ศ. ๘๗ เป็นพันโท ตำแหน่งผู้บังคับกองพัน

ครั้งญี่ปุ่นบุกท่าแพ จ.ว. นครศรีธรรมราช เป็นผู้บังคับกองร้อยเข้าต่อต้านจนได้รับบาดเจ็บ และครั้งมหาเอเซียบูรพาเป็นผู้บังคับกองพันทหารบินใหญ่ที่ ๑๕ จนสิ้นสงคราม

พ.ศ. ๒๔๙๕ ได้รับเลือกเป็นผู้แทนจนปัจจุบัน และไปดูงานปกครองและงานทหารทียุโรป, อเมริกา

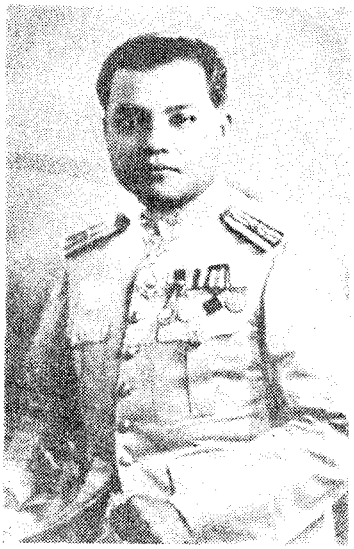

พันโท ทอง สิริเวชพันธ์
ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช

Lieut.-Col. Thong Sirivejapunthu
M. P. Nakorn Srithamaraj

He graduated from the Military Cadet's Academy and started his military career in 1953 with the rank of sub-lieutenant, attached to anti-aircraft unit.

In 1944 he was promoted to the rank of lieutenant-colonel in command of the 15th battalion. In 1953 the Government sent him on a tour of study in various European countries.

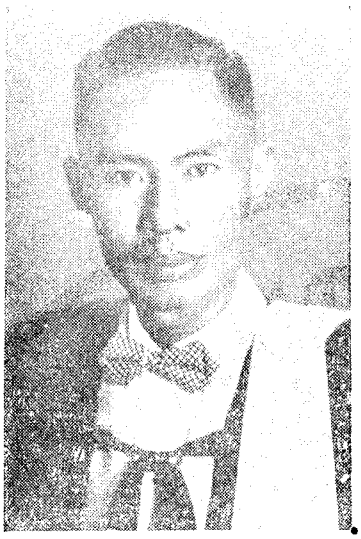

สุบัน พูลพัฒน์

ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์

Supan Phulpatana

M. P. Kalasintu

ปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๘๔

สอบตำแหน่งผู้พิพากษาได้ เป็นผู้พิพากษาศาลแพ่งในกระทรวงยุติธรรม ต่อมาเป็นผู้พิพากษาศาล จ.ว. แพร่ ฯ

ขณะลาออกได้รับอัตราเงินเดือนผู้พิพากษาเต็มขั้น

พ.ศ. ๘๖ ไปดูกิจการสภาและงานสาขาต่าง ๆ ทั่วทวีปยุโรป

He obtained his degree of barrister-at-law from the University of Thammasat in 1941. He was successful in passing his examination to be appointed a judge.

สุณีรัตน์ เตลาน

Manida Wong

M. P. Nakorn Sawan

ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์

ประธานกรรมการ บริษัทสินสยามพาณิชย์จำกัด

ประธานกรรมการ บริษัทรัตนโกสินทร์ประกันภัยจำกัด

ประธานกรรมการ บริษัทโรงแรมปริ้นเซสจำกัด

ประธานกรรมการ บริษัทพนาโรจน์จำกัด

Director-General of the Sino-Siam Commercial Co., Ltd.,
Director-General of the Ratana Kosindhara Insurance, Co., Ltd.,
Director-General of the Hotel Princess Co., Ltd.,
Director-General of the Thie Hua Seng Co., Ltd.

She stood for election as first category member to the National Assembly and was returned to Parliament in the year 1952.

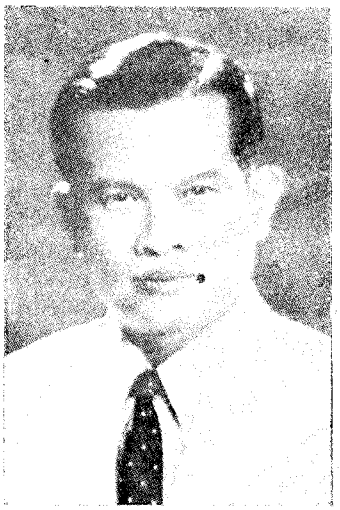

ยศ อินทรโกมาลย์สุต

ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา

หัวหน้ากองคลัง กองสลากกินแบ่งของรัฐบาล

Yos Intra Komalsut

M.P. Nakorn Rajasima

Head of Finance of the Government Lottery Division

In 1953 he went abroad to study Parliamentary activities and method in various countries of Europe.

สำเร็จการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์, การบัญชี, และการสหกรณ์รุ่นแรกจากกรมสหกรณ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ ออกรับราชการเป็นข้าราชการชั้นสัญญาบัตร ของกรมนั้นตลอดมา เคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าสหกรณ์ประจำจังหวัดมาหลายจังหวัด ตำแหน่งสุดท้ายเป็นหัวหน้าสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์

ลามาสมัครรับเลือกผู้แทน ๒ ครั้ง ๆแรกเมื่อ พ.ศ. ๘๘, ครั้งที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๘๕ ได้รับความนิยมเป็นผู้แทนนั่งในสภาผู้แทนนิติบัญญัติมาจนบัจจุบัน

ได้รับเลือกเป็นอนุกรรมการนิติบัญญัติประจำกระทรวงการสหกรณ์, ที่ปรึกษาการค้าบริษัทข้าวไทย จ.ก.

พ.ศ. ๘๖ ทางการได้ส่งไปดูงานฝ่ายเกษตร

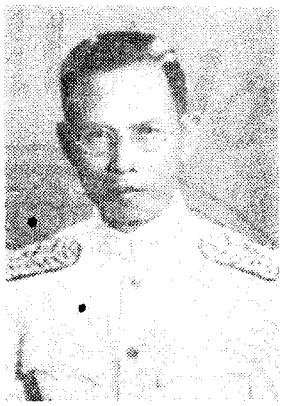

การชลประทาน, และการเมือง,ยังประเทศอังกฤษ, ฝรั่งเศส, เยอรมัน, อิตาลี เบลเยี่ยม ฮอร์แลนด์ เดนมารค, สวิเดน, และสวิสวิเชียร สาคะริชานนท์ พ.ม. เซอร์แลนด์

ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ

เจ้าของและผู้จัดการ ร.ร. ชัยภูมิวิทยา

Vichien Sāgarijānandā

M. P. Chayabhumi

Owner and Manager of Chayabhumi Vidhaya School

ในราชการเคยเป็นครูประจำจังหวัด และกรมสรรพสามิต ลาออกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ จัดตั้ง ร.ร. ส่วนตัวชื่อ ชัยภูมิวิทยา กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยะฐานะ และเป็น ร.ร. แรกที่ได้รับทุนจากกระทรวง ๑๒๖,๔๔๐ บาท ภายหลังได้มอบที่ดิน ๒๕ ไร่และตัว ร.ร. ของตนให้กับรัฐบาล

ใน พ.ศ. ๘๖ ไปดูงาน ณ ทวีปยุโรปและอเมริกาทุกสาขา

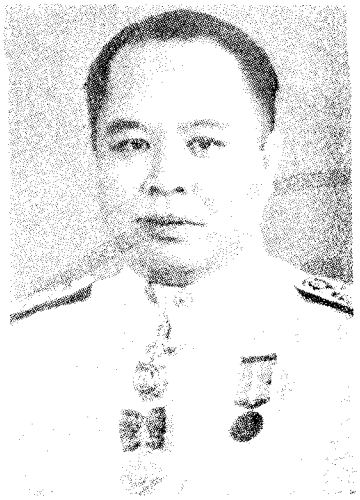

จุลิน ล่ำซำ

ประธานกรรมการ
ธนาคารกสิกรไทยจำกัด
ประธานกรรมการ
บริษัทล็อกเล่ย์ไรซ์จำกัด
ผู้จัดการ
บริษัทเมืองไทยประกันชีวิตจำกัด
ผู้อำนวยการ
บริษัทป่าไม้ธัญญะล่ำซำจำกัด

Chulin Lamsam

Chairman The Thai Farmers Bank Co., Ltd.
Chairman The Loxley Rice Co., Ltd.
Manager The Muang Thai Life Insurance Co., Ltd.
Managing Director
The Lamsam Forestry & Produce Co., Ltd.

Elected Member of the Parliament from the first session until it is dissolved.

เป็นพ่อค้าไทยที่มีวงการค้าใหญ่ผู้หนึ่ง มีบริษัทต่างๆ อยู่ในบริหารของท่านผู้นี้หลายสิบบริษัท, เป็นผู้มีใจเป็นกุศลบำรุงมูลนิธิหลายแห่งด้วยกัน

รัฐบาลได้ยกย่องให้เป็นพ่อค้าชั้นพิเศษ และได้รับเกียรติเชื้อเชิญจากรัฐบาล ให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาตั้งแต่สมัยแรก นั่งในสภาสูงมาตลอดเวลา

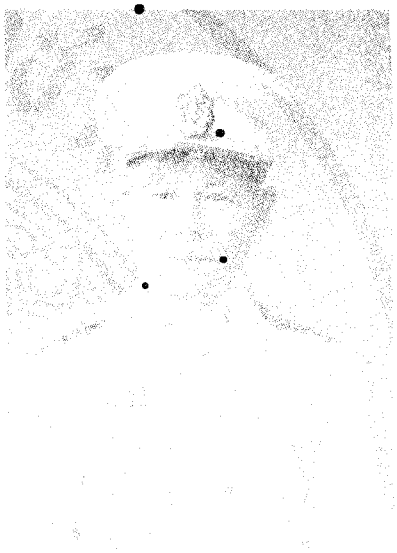

สวัสดิ์ โอสถานุเคราะห์

ประธานกรรมการ ผู้อำนวยการ
บริษัทโอสถสภา (เต็กเฮงหยู) จ.ก.

Svasti Osathanugrak

Managing Director Osoth Supa (Teck Heng Yoo) Co. Ltd.

Elected Member of the Parliament from the first session until it is Dissolved.

สำเร็จ ม. ๘ ร.ร. เทพศิรินทร์ เคยศึกษาวิชาแพทย์ศาสตร์บัณฑิต ๓ พักการศึกษาเพื่อรับตำแหน่งเป็นผู้จัดการบริษัทโอสถสภา (เต็กเฮงหยู) สืบต่อจากนายแป๊ะผู้บิดาตั้งแต่อายุ ๑๙ ปี, ดำเนินงานเป็นบริษัทผลิตยาประเภท ก. ที่ทำการใหญ่ตั้งอยู่ข้างห้าง

เอส. เอ. บี. ส่วนโรงงานอยู่ที่ถนนหลังสวน มีคนงานผู้ผลิตยาถึง ๔๐๐ คน เศษ

ได้ปฏิบัติงานทางยามาด้วยวิริยะ, รักษาคุณภาพ และกิตติศักดิ์มาด้วยดี จนเป็นที่เชื่อถือของ ประชาชน และ เจ้านายผู้ใหญ่

องค์ พระ บาท สมเด็จ พระ มงกุฎเกล้า ฯ รัชชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานแหนบทองคำลงยา พระบรมนามาภิไธยย่อแด่ท่านผู้นี้เป็นส่วนพระองค์, สมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต และสมเด็จเจ้าฟ้ากรมหลวงนครราชสีมา ได้พระราชทานตราประจำพระองค์ ให้ประดับบริษัทนี้ได้เป็นเกียรติยศ

สมัยรัฐมีสภาสูง ได้ถูกเชื้อเชิญเป็นวุฒิสภาในสมัยแรก ดำรงตำแหน่งนี้มาจนสิ้นอายุสภา

ท่านวิวาห์มงคลกับ คุณล้อม เธียรประสิทธิ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ บัจจุบันมีบุตรธิดา ๖ คน ทุกคนได้รับการศึกษาดีทั่วกัน

ประวัติของ นายอาทร สังขะวัธนะ

เสร็จการศึกษาจาก ร.ร. ออกทำการชาชีพเป็นลูกจ้างในสำนักงาน เริ่มแต่เงินเดือน ๆ ละ ๘ บาท ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๕ เป็นต้นมา

จน พ.ศ. ๗๕ ตั้งร้านค้าน้ำมันชื่อสหยนต์ โดยเป็นเจ้าของและผู้จัดการด้วยตนเอง ต่อมาขยายกิจการ รับสั่งของต่างประเทศอีกแผนกหนึ่ง และจัดตั้งบริษัทสากลขึ้นมีกิจการค้าเครื่องยนต์, อิมปอร์ต, เอคซปอรต

อาทร สังขะวัธนะ

ผู้อำนวยการ บริษัทอาทรพาณิชย์ จำกัด

อดีตวุฒิสภา

Athon Sankavadana

Managing Director of Athon Panich Co., Ltd.

ได้จัดตั้งบริษัทอาทรนี้ขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๘๐ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการตลอดมาจนบัจจุบัน กิจการ ทำการค้าเครื่องยนต์ สั่งของสู่ตลาดไทย และสั่งของให้ทางราชการจำนวนมาก

เป็นวุฒิสภา เข้านั่งในรัฐสภาสูง โดยรัฐเชื้อเชิญ เมื่อ พ.ศ. ๘๑

Up to the year 1933 he was owner and manager of the Sahayont oil shop and he es-

tablished the Sakol Company in the year 1937. This company dealt in motor-cars and spare parts and also imported a great amount of goods for Government and official use. He was appointed a member of the Senate by the Government in the year 1948. He is also an Honorary Member of the People's Party Club, Saranrom Gardens, the Y.M.C.A., chairman of the Board of Directors of the Electric Power Company, Phra Pradaeng, Ltd., a director of the Saha Bank, the Saha Insurance Company.

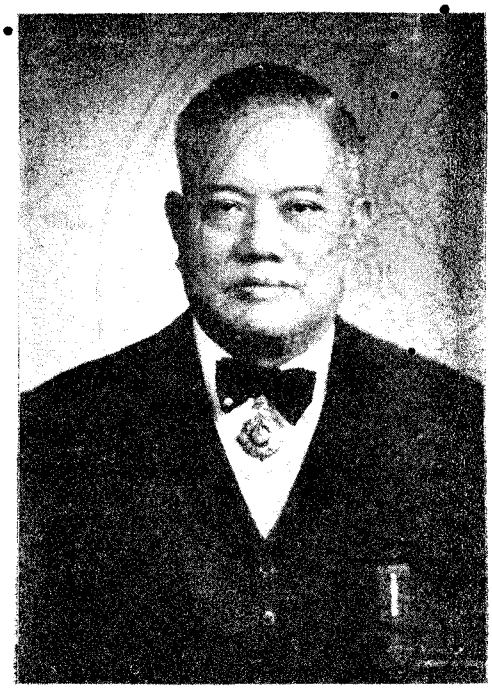

สหัส มหาคุณ

นายกสมาคมพาณิชย์จีน แห่งประเทศไทย

ประธานกรรมการ บริษัทน่าสั่ว จ.ก.

บริษัทยางจินเฮง จ.ก. ประธานกรรมการ

ผู้จัดการบริษัทไม้ขีดไฟ ตั้งอา จ.ก. และ

บริษัทมหาคุณ จ.ก. กรรมการสหธนาคาร จ.ก.

รองประธานกรรมการบริษัทนครหลวงประกันภัย จ.ก.

Sahat Mahakuna

Chairman of Chinese Chamber of Commerce in Thailand, Charman of Num Hua Co., Ltd.,; Chin Hong Rubber Co., Ltd.; Tang Ah Match Factory Co.,, Mahakun Co., Ltd., Director of the Union Bank of Bangkok Co., Ltd., and Vice-Chairman of Nakorn Luang Insurance Co., Ltd.

Prominent Thai merchant who is respected and honoured by Government officials and merchants, and who is well known in society for his kindness of heart.

ชื่อ "สหัส มหาคุณ" เป็นนามที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ประทาน ตั้งเป็นนามและนามสกุล ตรงกับผลปรากฏเมตตามหาคุณที่ท่านผู้นี้มีอยู่ในน้ำใจ โดยอย่างยิ่งได้บริจาคเงินช่วย กองทัพบก, กองทัพอากาศ, กองทัพเรือ, กรมตำรวจ, กรมประชาสงเคราะห์, สภากาชาด, ได้สร้างโรงพยาบาลประจำจังหวัดนครปฐมเป็นกุศลด้วยทุนของตนเองทั้งหลังและอื่น ๆ อีกมาก

โดยทางสถาปนิก ได้สร้างสถานที่สำคัญทั้งของ รัฐบาล และองค์การณ์เอกชนไว้มาก เช่น ก่อสร้างกรมไปรษณีย์, โรงพักกลาง, ประตูน้ำ ฯ ล ฯ

ท่านผู้นี้ได้สร้างฐานะด้วยตนเอง ได้รับเหมาก่อสร้างมาตั้งแต่อายุ ๒๐ กว่าปี

องค์การณ์ สาธารณะ และหน่วย ราชการ ได้ปรากฏชื่อ นายสหัส มหาคุณ เป็นนายกหรือกรรมการตลอดมา เช่น

นายกสมาคมพาณิชย์จีนแห่งประเทศไทย
นายกสมาคมแต้จิ๋วแห่งประเทศไทย
อุปนายกสมาคมสามัคคีไทยจีน
อุปนายกสมาคมปราบวัณโรค
กรรมการอำนวยการสลากกินแบ่ง
กรรมการจัดหาเงินสมทบทุนสงเคราะห์เด็ก
กรรมการดำเนินงานหารายได้ บำรุงโรงพยาบาลตำรวจ
กรรมการอำนวยงานสร้างอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี
ได้รับ พระราชทาน เครื่องอิสริยาภรณ์ตริตราภรณ์มงกุฎไทยเป็นเกียรติยศ

ประวัติของ ขจร ปานะนนท์

เริ่มทำการค้าตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๘ ใช้นามว่าบริษัท เอส. วี บราเดอร์ กิจการดำเนินด้วยการต่อสู้และผ่านมาด้วยวิริยะ จน พ.ศ. ๘๒ จึงจัดเป็นบริษัทจำกัด ใช้นามตามวัฒนธรรมว่า "บริษัทสหไทยวัฒนาจำกัด" ย้ายจากท่าเตียนมาอยู่ที่ถนนราชดำเนินตลอดแถวอาคาร ๔

กิจการค้าขยายวงกว้างยิ่งขึ้น มีพนักงาน ๑๕๐ คน หรือ ๑๐๐ กว่าครอบครัว บริษัทต้องใช้จ่ายปีละ ๖ ล้านเศษ

ในด้านส่วนตัว ได้บำรุงการกุศลและมูลนิธิต่าง ๆ ละไม่น้อยกว่า ๔ – ๕ หมื่นบาท

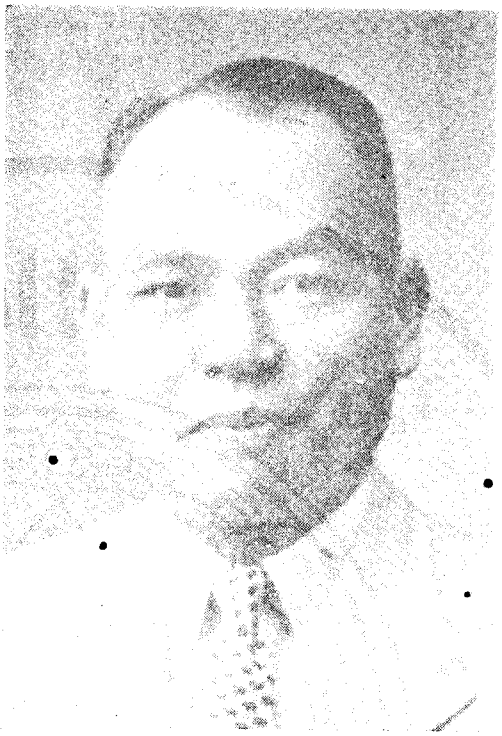

ขจร ปานะนนท์
ประธานกรรมการและผู้อำนวยการ
บริษัท สหไทยวัฒนา จำกัด

K. Pananda
Chairman & Managing Director
SAHA THAI VATANA CO., LTD.

ในสังคมเป็นกรรมการหอการค้า, สมาชิก ไว. เอม. ซี. เอ.

ด้านต่างประเทศเคยไปตรวจสินค้า เมื่อ พ.ศ. ๖๔ และ พ.ศ. ๕๒

ได้รับเกียรติพิเศษ จากองค์การอเมริกันพาณิชย์กิจของโลก แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง "ตุลาโตสากลพาณิชย์" ซึ่งประเทศหนึ่งจะได้รับตำแหน่งนี้เพียง ๒ ท่านเท่านั้น

ในวงการพาณิชย์นับว่าท่านเป็นพ่อค้าไทยที่สำคัญผู้หนึ่ง รัฐบาลเคยให้แต่งเครื่องแบบ "พ่อค้าชั้นพิเศษ" เทียบเท่าข้าราชการชั้นพิเศษ ซึ่งมีเพียง ๔ ท่านเท่านั้น

In the year 1925 he started to establish the S.V. Brothers Company and finally in 1939 he established it stably as the Saha Thai Vatana Co., Ltd.

In his private life he gives great sums of money annually to charitable institutions.

Is also a director of the Thai Chamber of Commerce, the Bangkok Insurance Co., Ltd., and a member of the Y.M.C.A.

Is a prominent merchant whom the Government has recognised by giving him permission to wear the uniform of a special merchant which, up to the present, has only been given to four persons.

He has also received special honour from the American Arbitration Association, which appointed him "world arbitrator", a position which only two persons of the same country can receive.

ประวัติของ เลื่อน บัวสุวรรณ

ได้ประกอบการค้ามาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๖ เคยรับตำแหน่งผู้จัดการโรงสีโคราช, อุดร, และขอนแก่น

ปัจจุบันเป็นผู้จัดการธนาคารศรีอยุธยา, ผู้อำนวยการบริษัทศรีอยุธยาประกันชีวิต มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๓

ขณะเดียวนี้เป็นประธานกรรมการบริษัทไทยทำ ประธานกรรมการบริษัทเศรษฐการพาณิชย์, ทหารสามัคคีจำกัด, ผู้อำนวยการบริษัทน้ำตาลทราย และบริษัทอื่น ๆ อีกหลายแห่ง

เป็นสมาชิกสมาคมพ่อค้าไทย, โรงสีภาคอิสาน เป็นพ่อค้าที่มีใจเป็นกุศล ได้ช่วยการกุศลมูลนิธิต่าง ๆ ถ้าจะรวมคงหลาย

เลื่อน บัวสุวรรณ

ผู้จัดการธนาคารแห่งกรุงศรีอยุธยา จำกัด
ผู้อำนวยการบริษัทศรีอยุธยาประกันชีวิต จำกัด
ผู้อำนวยการบริษัททหารสามัคคี จำกัด

Luen Buasuwan

Managing Director
Bank of Ayudhya Co., Ltd.
Taharn Co-operation Co., Ltd.

แสนบาท เคยร่วมการกุศลสร้างกองบัญชาการทหาร, และตำรวจที่อุดร, และโรงเรียนอนุบาล

มีคนงานที่อยู่ในปกครอง ๑๒๕๐ คนเศษ มีบุตรธิดา ๓ คน

He has been operating his own business since 1933 and has held the post of manager to sawmills at Korat, Udorn and Khonkaen.

He is, at present chairman of the Board of Director of the Thai Tham Company, the Sresthakarn Panich Company, the Taharn Co-operation Co., Ltd., and many other companies.

He is a member of the Thai Merchants' Association. and of the North-east Region Sawmills Association. Heis very kindhearted and has assisted many charitable institutions.

ประวัติของ ดำรง จ่างตระกูล

จาก ร.ร. กรุงเทพ ฯ คริสเตียน ศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเซี่ยงไฮ้ กลับ พ.ศ. ๒๔๖๖ เริ่มทำการตั้งแต่เป็นเสมียน ใน พ.ศ. ๗๐ ได้เป็นเจ้าของ และ ผู้จัดการบริษัทเซ่งเฮง บราเดอร์, พ.ศ. ๘๑ ได้จัดบริษัทดำรงพาณิชย์ จำกัด โดยถือหุ้นใหญ่และดำรงตำแหน่งกรรมการอำนวยการมาจนบัจจุบัน กับเป็นประธานกรรมการบริษัทวงศ์ไทย จ.ก. บริษัทโรงเลื่อยดำรงพาณิชย์ จ.ก. ประธานกรรมการสมาคม ไว. เอม. ซี. เอ. และสมาคมโรงเลื่อยจักร์แห่งประเทศไทย, โรงเรียนกรุงเทพ ฯ คริสเตียนวิทยาลัย

ดำรง จ่างตระกูล

กรรมการอำนวยการบริษัทดำรงพาณิชย์จำกัด ตลาดน้อย บริษัทโรงเลื่อยดำรงพาณิชย์ จ.ก. บางกระบือ ,บริษัทวงศ์ไทย จ.ก. ตลาดน้อย

Dumrong Changtrakul
Managing Director
Dumrong Trading Co., Ltd.
Dumrong Bhanich Saw Mill Co., Ltd.

พ.ศ. ๔๕ ไปสังเกตการสังคมและการอุตสาหกรรมที่สหรัฐอเมริกา ในฐานะเป็นแขกขององค์การณ์ เอม. เอส. เอ. ในความอุปการะของกระทรวงการต่างประเทศอเมริกา

ท่านได้มงคลสมรสกับคุณนายกรุณี ว่องตระกูล มีบุตรธิดา ๕ คน กำลังศึกษาอยู่อเมริกา ๓ คน

After completing his studies at the Bangkok Christian College he went to conti-

nue his education at the Shanghai University until 1923. He became owner and manager of the Seng Heng Brothers in 1927 and in 1938 he established a limited company under the mame of the Dumrong Trading Co., Ltd. He has been Managing Director of this company up to the present. Mr. Dumrong is also chairman of the board of directors of several other companies. He is chairman of the general Board of Directors of the YMCA of Bangkok and also of the Saw Mill Association of Thailand and the Bangkok Christian College.

In 1952 he went to observe industrial and social activities in the united States as a guest of the MSA under the patronage of the States department.

His three sons who are now studying in the United States are, Yindee Changtrakul will graduate next year from the Wharton School of Finance and Economy, University of Pennsylvania; Preeda Changtrakul will also graduate from Grove City College in January 1955; and Pramotaya Changtrakul who is now a Sophomore of Haverford College. He still has two other sons studying at the Bangkok Christian College and two daughters at the Watana Wittaya Academy.

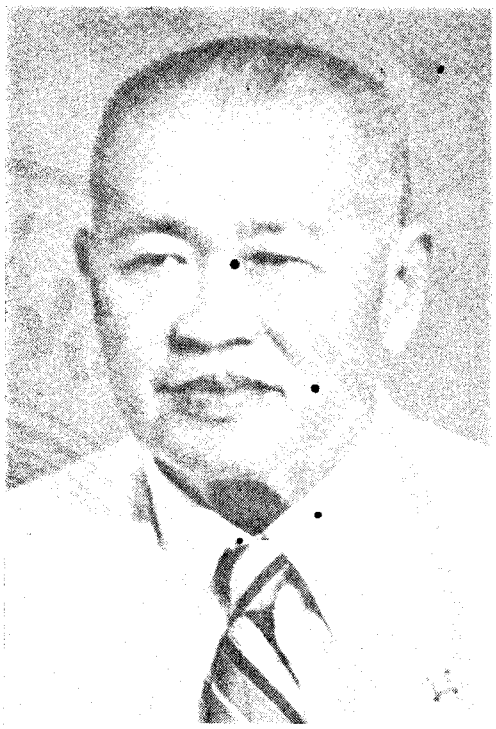

หลวงบุรณเวชวาณิชย์
(บุรณะ บุรณเวช)
ผู้จัดการห้างบริบูรณ์โอสถ หุ้นส่วนจำกัด
Luang Purnaveja Vanijya
(Purna Purnaveja)
Managing Director of Boribun Dispensary

ประวัติของ หลวงบุรณเวชวาณิชย์

สำเร็จการศึกษามัธยมบริบูรณ์ จาก ร.ร. คริสเตียนวิทยาลัย ออกรับราชการได้รับตำแหน่งต่าง ๆ ผ่านมาเป็นลำดับ ตำแหน่งครั้งสุดท้าย เป็นผู้ช่วยหัวหน้ากองคลังกระทรวงพาณิชย์และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น "หลวง" มียศฝ่ายพลเรือนเป็น "รองอำมาตย์เอก" ในสมัยนั้น กับได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จตุถาภรณ์มงกุฎ ประดับเกียรติ

ลาออกจากราชการ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒ และรับตำแหน่งเป็นผู้จัดการในฐานะเป็นหุ้นใหญ่ และผู้ก่อกำเนิดห้างนี้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๐ จนบัจจุบัน

หน้าที่พิเศษเป็นประธานกรรมการเภสัชพาณิชย์สมาคมแห่งประเทศไทย, สมาชิก

หอการค้า, และสมาชิกพ่อค้าไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ฯ ล ฯ

He graduated from the Bangkok Christian College. He has held many Government posts and the last one was that of Assistant Chief of the Finance Division, Ministry of Commerce.

He resigned feom Government service in 1929 and was made manager of the Boribun dispensary in 1936, which position he still holds, because he was chief shareholder and one of its promoters.

Special Work : He is chairman of the committee of the Phesajaya Panich Association of Thailand, a member of the Bangkok Chamber of Commerce and of the Thai Merchants' Association.

ประวัติของ ประจวบ ภิรมย์ภักดี

ศึกษาวิชาสามัญที่ ร.ร. อัสสัมชัญ และศึกษาต่อที่ประเทศฝรั่งเศสในวิชาแผนกวิศวก่อสร้างเป็นเวลา ๕ ปี, จึงเดินทางไปศึกษาวิชาเทฆนิคการทำเบียร์ Master of Brew ในมหาวิทยาลัยประเทศเยอรมัน ในครั้งแรกศึกษาอยู่ ๓ ปี กลับมาประเทศไทยเพื่อช่วยเหลือจัดการสร้างบริษัท ร่วมกับ เจ้าคุณบิดาในธุระการฝ่ายเทฆนิคเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖ เสร็จแล้วกลับไปศึกษาต่อประเทศเยอรมันในวิชาเดิมอีก ๒ ปี รวมการศึกษายังต่างประเทศ ๑๐ ปี

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและผู้จัดการบริษัทนี้ อันเป็นตำแหน่งปัจจุบัน ท่านเป็นบุตรคนแรกของพระยาภิรมภักดี

ประจวบ ภิรมย์ภักดี

Master of Brew.

ประธานกรรมการและผู้จัดการ

บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด

Prachuab Bhirom Phakdi

Chairman and Manager of Boon Rawd Brewery Co., Ltd.

เป็นสมาชิกของสมาคมดุสิตกอล์ฟ, หอการค้าไทย, พ่อค้าไทย ฯ ล ฯ

After graduating from the Assumption College, Nai Prachuab Phirom Phakdi went abroad to Frence where, for five years, he took up civil engineering. From France, he went to Germany to study beer-making technique. Three years in Germany won him the Master of Brew. degree. He returned to his homeland in 1933 to assist his father

in setting up the first and only beer brewery in Thailand.

He later went to Germany again to take a two-year post-graduate course. He thus spent ten years of his life studied abroad.

In 1951, he was elected Chairman and Manager of the Boon Rawd Brewery Co., Ltd.

He started in business when he was only 16 years of age. When he was 20 he opened up a shop in Bush Lane, Bangrak called the Pisal Panite shop. It was the first Thai shop exporting and importing goods and selling them to retail shops.

ขวัญ จารุรัตน

เจ้าของผู้จัดการ ห้างพิศาลพาณิช

Kwan Charuratana

Owner and Manager of Pisal Panite Trading Co.

ท่านผู้นี้เริ่มทำการค้าตั้งแต่อายุ ๑๖ ปี คั่นต้นเปิดโรงพิมพ์พิศาลบรรณนิติ เมื่ออายุ ๒๐ ปี เปิดห้างขนทรอกกับต้นบุช บางรัก ชื่อ ห้างพิศาลพาณิช เป็นห้างของคนไทยคนแรก ที่รับสั่งของและส่งของไปต่างประเทศ กับจำหน่ายสินค้าออกขายในท้องตลาด ได้ทำการค้ามา ๕๒ ปีเศษ ปัจจุบันยังเป็นผู้จัดการทำการค้าในทางนี้อยู่

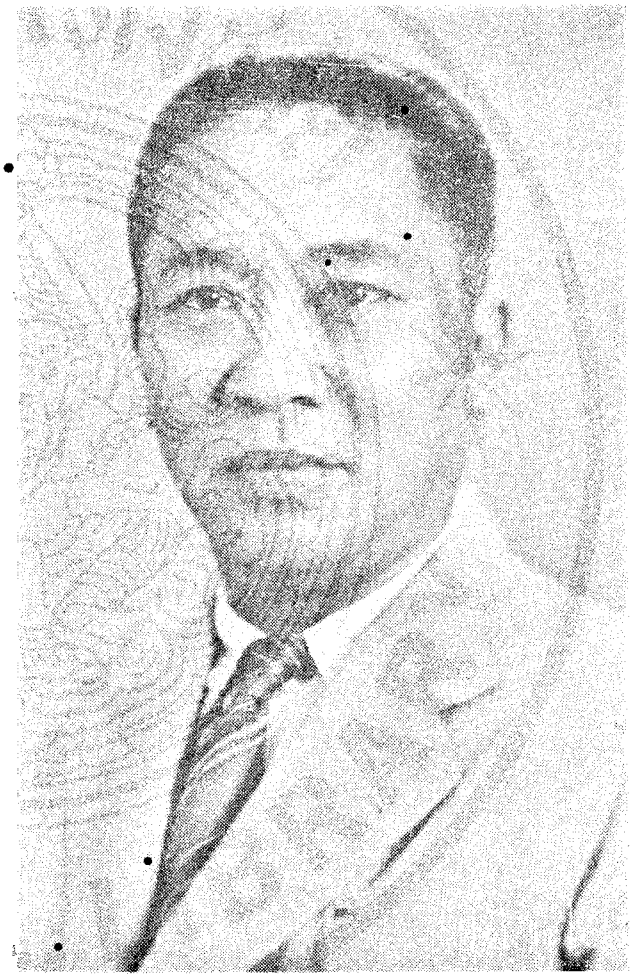

ล้วน ว่องวานิช

ผู้อำนวยการบริษัทห้างขายยาอังกฤษตราสิงห์

Luen Wongvanij

Managing Director of The British Dispensary Co., Ltd.

ในปัจจุบันนี้เป็นกรรมการบริษัทสหยนต์, บริษัทหยาดพ้ำภัตตาคาร, กรรมการบริษัทเย็นเติลเม็น, กรรมการสหพยาบาล, กรรมการพุทธสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, กรรมการโรงพยาบาลมูลนิธิเทียนฮั้ว, กรรมการแพทย์สมาคมจีนแผนปัจจุบัน, กรรมการโภสัชพานิชสมาคม.

Mr. Luen Wongvanij was born in 1891, son of Mr. Yuen Wongvanij. He first studied in the Chinese Commercial School and then later in the Assumption College. After leaving school, he took up the apprenticeship with Dr. Nelsen Hay and Dr. Kim. In completing the course he became a pharmacist of The Bangkok Dispensary and assistant to Dr. Med. O. Schnieder. In 1914 he took up the position as assistant manager and pharmacist of The Jawarad Co, Ltd. In 1922 he joined the British Dispensary as a pharmacist. In 1924 he promoted the founding of The Smit Pharmacy. In 1927 he bought up the whole business of the British Dispensary as a Limited Company and he maintains the position as Managing Director of the Co. right up to now.

Further, Mr. Wongvanij had obtained a license from the Thai Government as a practitioner doctor and he practised in the Smit Pharmacy for many years. He is known in this locality as a man of wide knowledge of pharmacy and surgery, befitting his present duties and position.

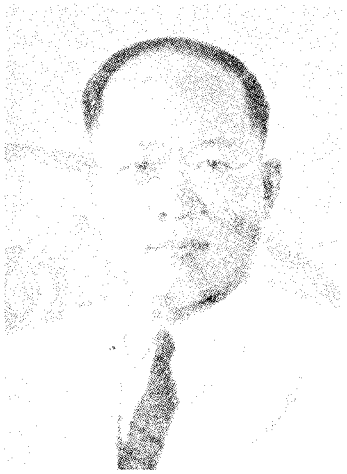

อาภรณ์ กฤษณามระ B.A. (Com.)

กรรมการและผู้จัดการ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด

อาจารย์สอนวิชาเศรษฐศาสตร์

จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

Abhorn Krishnamara B.A. (Com.)

Managing Director of the Siam Commercial Bank Ltd.
Professor of Economics of the Chulalongkorn University.

ปริญญาพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ประเทศอังกฤษ พ.ศ. ๒๔๖๕ กลับประเทศไทย พ.ศ. ๗๒

In 1927 he went to England to study commerce at Manchester University.

In 1934 he mad a tour of observation and study of banking activities and medthods in England and Egypt.

ประวัติของ อบ วสุรัตน์

สำนักศึกษาที่ ร.ร. อัสสัมชัญ และศึกษาต่อที่ฮ่องกง ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการบริษัทนี้ตั้งแต่อายุ ๒๗ ปี ขณะนี้อายุ ๓๖ ปี

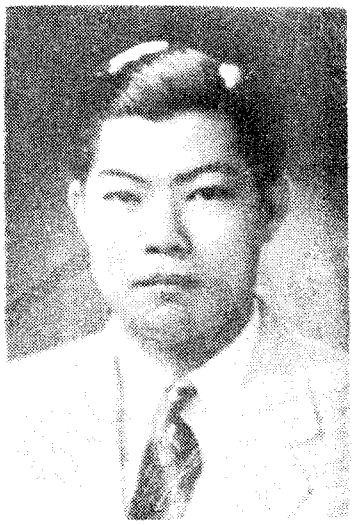

อบ วสุรัตน์

กรรมการผู้จัดการ บริษัทวิทยาคม จำกัด

Ob Vasuratna

Managing Director, Vidhayakom Co., Ltd.

บัจจุบันเป็นกรรมการบุคโลฟาร์มาซี จำกัด เป็นนายกเภสัชสมาคมพาณิชย์แห่งประเทศไทย และสมาชิกสมาคม ไว.เอม.ซี.เอ. ฯลฯ

พ.ศ. ๘๖ ได้เดินทางไปตรวจการณ์ที่ทวีปยุโรป และอเมริกา ขณะนี้กลับมาประจำตำแหน่งดำเนินการค้าเช่นเดิม

He studied at the Assumption College and went to take an advanced course of study in Hongkong. He has held the position of Managing Director since he was 27 and at present he is 36.

He is at present Director rf the Bukalo Pharmacy Co., Ltd., and President of the Pharmaceutical Association of Thailand and a member of the Y.M.C.A.

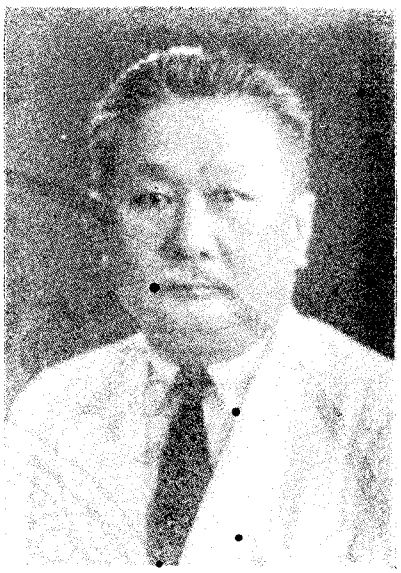

โกศล ฮุนตระกูล

นายกสมาคมไหหนำ และนายกสมาคมจงหัวแห่งประเทศไทย

Kosol Hoontrakul

Hainan Association of Thailand and
China Association of Thailand

ศึกษาจาก ร.ร. อัสสัมชัญ ออกทำการค้าเมื่ออายุ ๒๐ ปี โดยเป็นผู้จัดการบริษัทฮุนซุยโห ขณะนี้เป็นประธานกรรมการบริษัทยูไนเต็ดพืลม์ เซอร์วิซ จ.ก.

พ.ศ. ๒๔๖๘ เคยไปดูการค้าและพักผ่อนที่ประเทศอังกฤษ, ฝรั่งเศส และอเมริกา ฯ

มีบุตรหญิง ๖ ชาย ๒ คน ชายขณะนี้รับราชการในตำแหน่งผู้ชำนาญการบัญชีกระทรวงการคลัง และที่ธนาคารชาติ, ท่านเป็นพี่ของพระยาศรีวิสารวาจา, หลวงสิทธิสยามการ กับคุณยงค์ ฮุนตระกูล ฯ

ปัจจุบัน เป็น กรรมการ มูล นิธิ อยู่ หลาย แห่ง

Graduated from the Assumption College and at the age of 20 he became the manager of the Hoon Suey Ho and at present is director of the United Film Service Co., Ltd. In the year 1922 he went to observe commercial activities in England, France and America.

เกษม ล่ำซำ A.I.B.

กรรมการผู้จัดการ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด

Khasem Lamsam A.I.B.

Managing Director of the Farmers' Bank Ltd.

ไปศึกษาวิชาการธนาคาร โดยทุนส่วนตัว ที่ประเทศอังกฤษ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ ได้ ปริญญา Associate Institute Bankers เคยฝึก การปฏิบัติงาน ในธนาคารที่ต่างประเทศหลาย ธนาคาร

กลับประเทศไทย พ.ศ.๘๙ ได้รับตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการธนาคารนี้ เมื่อ พ.ศ. ๙๑ จนรับ ตำแหน่งปัจจุบัน เคยเป็นนายกสมาคมพ่อ– ค้าไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อ พ.ศ. ๙๓ เป็นเลขาธิการสมาคมนักเรียนเก่าอังกฤษตั้ง แต่ พ.ศ. ๙๐

พ.ศ. ๙๐, ๙๑ ได้เดินทางไปดูการธนาคาร ยังประเทศต่าง ๆ รอบโลก

He went to study banking with his own capital at the Institute of Bankers, London, and trained at the Anglo-Portuguese Colonial & Overseas Bank Ltd., returning to Thailand in the year 1946. He is Secretary to the Old English Students' Association which is under Royal Partronage, since the year 1947. Also in 1947 and 1951 he went to observe banking activities around the world.

ประวัติของ สนอง รัตนวิจัย

ท่านผู้นี้เมื่อสำเร็จการศึกษาจาก ร.ร.อัส- สัมชัญแล้ว ความไฝ่ใจอยู่ที่การก่อสร้าง ด้วย ความ อนุ เคราะห์ ของ บริษัท คริสเตียนี และเนสัน จึงได้ทำงานก่อสร้างร่วมกับ พระประกอบยันตรกิจ อยู่ในบริษัทนั้นเป็น เวลานาน

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้จัดตั้งบริษัทนี้ขึ้น พณท่าน จอมพล ป. พิบูลสงคราม ตั้งชื่อให้ ว่า "วิบูลสถาปัตย์"

สนอง รัตนวิจัย

ผู้อำนวยการ บริษัทวิบูลสถาปัตย์ จำกัด

Sanong Ratanavichai

General Director of Vibul Sathapatya Co., Ltd.

ด้วยความเชื่อมั่นในวุฒิสามารถ, บริษัทคริสเตียนี ฯ จึงเหมือนพี่เลี้ยง มอบงานสร้างที่สำคัญ ๆ หลายแห่งด้วยกันให้สร้าง, อาคารที่สร้างขึ้น ในความอำนวยการ ของท่านผู้นี้มีหลายแห่ง เช่น อาคาร อ.จ.ส. – ออมสิน – ธนาคารสหกรณ์ – เวทีราชดำเนิน – เสาวิทยุจเรสื่อสาร สูง ๔๒ เมตร – อาคารนครหลวงประกันชีวิต กับอาคารของราชการมากมาย

บัจจุบันมีวิศวกรรมต่างประเทศ, จุฬา ๖ ท่าน – สถาปนิคปริญญา ๘ ท่าน พนงานผู้ชำนาญ ๑๔ ท่าน ใช้จักรยานยนต์เป็นพาหนะตรวจงาน มีโรงงานทำกระเบื้อง ยู. เอส. เอ. ใช้ทำผ้า, เพดาน รวมคนงานในปกครอง ๑๕๐๐ คน เศษ รายจ่ายเดือนละ ๘๖๐๐๐ บาทเศษ

He was interested in construction. In the year 1943 he set up the above-mentioned company to which H. E. the Premier, Field Marshal P. Pibul Songgram gave it its present name. Christiani and Nielsen, which fully believes in its efficiency, handed over many important construction works to this company.

เผด็จ สีห์โสภณ

ประธานกรรมการและผู้จัดการ

บริษัทสีห์โสภณพานิช จำกัด

Padet Sihsobhon

Chairman and Manager of Huat Seng Co., Ltd.

ดำเนินอาชีพการค้ามาแต่แรก ครั้นอายุได้ ๒๕ ปี ออกทำการค้าขายในตำแหน่งต่างๆ อันเกี่ยวกับวัตถุเครื่องใช้ในการก่อสร้างตลอดมา จึงมีความชำนาญในธุระการแผนกนี้เป็นอย่างยิ่ง

ต่อมาได้รับตำแหน่งเป็นผู้จัดการและมีหุ้นส่วนในห้าง ฮวดเส็ง ใน พ.ศ. ๒๔๘๒ เกือบพูดได้เป็นของท่านผู้เดียว เพื่อให้สมสภาพเป็นบริษัทจำกัด จึงให้บุตรหลานใน "เครือสกุล" จับจองหุ้นจัดตั้งเป็นบริษัทใช้นามว่า บริษัทสีห์โสภณพานิชจำกัด ตั้งแต่ พ.ศ. นั้นมา

At the age of 25 he was engaged in trade in various capacities, the line of trade he was engaged in being building material. He was later made manager and he also held shares in the Huat Seng shop. In the year 1939 he established this shop as the Huat Seng Co., Ltd.

ประวัติของ บุญทอง สันติกาญจน์

เกิดที่ จ.ว. สงขลา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ ศึกษาชั้นต้นที่ ร.ร. จ.ว. นราธิวาส มีพี่น้อง ๓ คน

ท่านผู้นี้มีความมานะอดทน สร้างตัวด้วยความสามารถของตนทั้งสิ้น

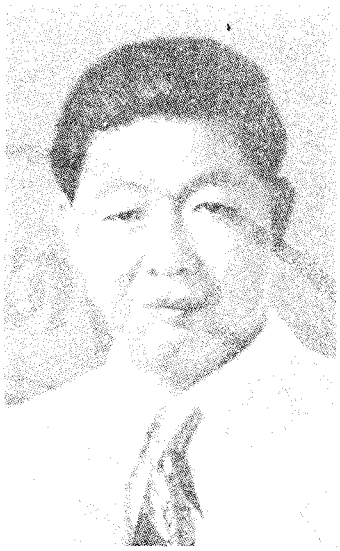

นายบุญทอง สันติกาญจน์

กรรมการอำนวยการบริษัทไทยประสิทธิ์ประกันภัยและคลังสินค้าจำกัด

Boonthong Santikarnchana

Managing Director of the
Thai Prasiddhi Insurance Co., Ltd.
Managing Director of the Klang Sinkar Ltd.

ปัจจุบันเป็น กรรมการอำนวยการ บริษัทยนตรภัณฑ์ จำกัด, กรรมการอำนวยการบริษัทสยามกสิกรรมจำกัด, กรรมการผู้จัดการบริษัทไทยประสิทธ์ จำกัด, กรรมการบริษัทนำชง จำกัด, และเป็นกรรมการผู้ถือหุ้นในองค์การค้าอีกหลายบริษัท.

He is at present managing director of the Yontrabhandhu Co., Ltd., the Siam Kasikam Co., Ltd., the Thai Prasiddhi Co., Ltd., and the Nam Tong Co., Ltd., and he is also director holding shares in several other companies.

ชิน โสภณพาณิช

กรรมการผู้จัดการธนาคารกรุงเทพ จำกัด
ผู้จัดการบริษัทเอเชียพาณิชย์ จำกัด

Chin Sophonpanich
Managing Director of the Bangkok Bank Ltd.
and Asia Trading Co., Ltd.

ใน พ.ศ. ๒๔๙๕ ได้ไปตรวจการค้าที่ประเทศอังกฤษ, ฝรั่งเศส, สวิเต็น, ฮอลันดา, อิตาลี, เบลเยี่ยม, เดนมารค ฯ รวม ๑๐ ประเทศ

ปัจจุบันเป็นประธานกรรมการ บริษัทวิชสินประกันภัยจำกัด, บริษัทเอเชียทรัสท์ จำกัด, และบริษัท มหกิจก่อสร้าง จำกัด, กรรมการบริษัทสหธนกิจไทยจำกัด, บริษัทโรงน้ำแข็งทั่วโลกเหนือจำกัด, บริษัทเอเชียพาณิชย์ประกันภัยจำกัด

At present he is also chairman of the Board of Directors of the Wilson Insurance Co., Ltd. the Asia Trust and Co., Ltd. the Mahakit Constructor Co., Ltd. and also a director of the Thai Financial Co., Ltd.

In the year 1952 he made a tour of study of trade activities in England, France, Sweden, Holland, Italy, Belgium, Denmark and altogether ten foreign countries.

กมล สุโกศล

ประธานกรรมการ บริษัท กมลสุโกศล จำกัด

Kamol Sukosol
Chairman Board of Directors
Kamol Sukosol Co., Ltd.

ประวัติของ นายจิตร กิจพานิช

อยู่ในประเทศไทยมาเป็นเวลา ๓๒ ปี เริ่มประกอบอาชีพตั้งแต่อายุ ๒๐ ได้ดำรงตำแหน่งเจ้าของและผู้จัดการ ห้าง "ตังบ๊ก" ตั้งแต่อายุ ๒๕ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ มีกราคม พ.ศ. ๒๔๙๒ ได้จดทะเบียนเป็น "บริษัทจำกัด" ในนามเดิมและรับตำแหน่งตลอดมา

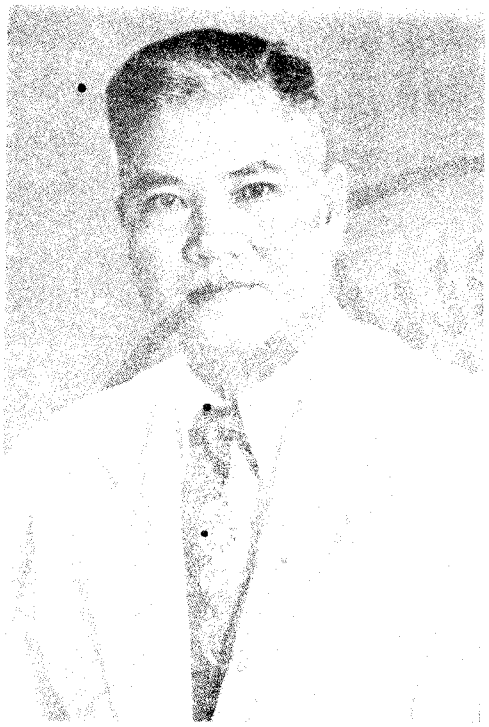

จิตร กิจพานิช

กรรมการผู้จัดการบริษัทไพฑูรยทิพย์ จำกัด
ประธานกรรมการบริษัทตังปั๊ก จำกัด
ประธานกรรมการบริษัทสยามภาพยนตร์ จำกัด
กรรมการอำนวยการโรงต้มกลั่นสุราอิสาณจำกัด

Chitra Kitchpanich

Managing Director, the Pai Toontip Co., Ltd.
Chairman of the Board of Directors, Tang Pak Co., Ltd.
Chairman of the Board of Directors, Siam Cinema Co., Ltd.
Managing Director, Isan Liquor Distillery Ltd.

บัจจุบันนี้เป็นคนไทย มีสัญชาติไทย เป็นพ่อค้ามีฐานะสูง กว้างขวางในวงสังคมพ่อค้าและข้าราชการทั่วไป

ขณะนี้อายุ ๕๑ ปี สุขภาพแข็งแรง

He started business at the age of 20. He has been owner and manager of the Tang Pak Company since the age of 25. On January 26, 1949, he registered it as a limited company under the original name.

He is a well-to-do merchant, well-known in commercial circles and by all Government offiicials.

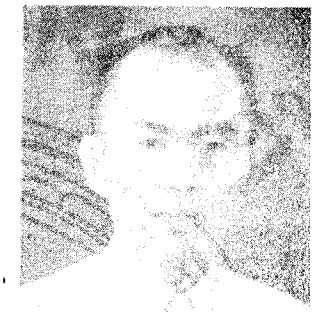

เซี๊ยว โต๊ะส่วน

ผู้จัดการบริษัทรัตนมาลา จำกัด

Siew Toksuan

Manager of Ratanamala Co., Ltd.

Has been a member of the Chinese Merchants' Association, chairman of the Phoy Guan Association.

เกิดที่ประเทศจีน มาอยู่ประเทศไทยตั้งแต่อายุ ๒๐ บัจจุบันอายุ ๖๐ ปี เริ่มชีวิตจากการเป็นเสมียนในบริษัทนี้จนรับตำแหน่งกรรมการผู้จัดการตลอดมา

ประวัติของ กำธร วิสุทธิผล

ดำเนินอาชีพตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๐ รับตำแหน่งผู้จัดการเมื่ออายุ ๒๐ ปี ตำแหน่งหน้าที่บัจจุบัน

กำธร วิสุทธิผล

Kamthorn Visuthiphol, ESQR.

ประธานกรรมการบริษัทวิสุทธิผล จำกัด
ประธานกรรมการ บริษัทเอเซียประกันภัย
ประธานกรรมการ โรงต้มกลั่นสุราภาคอีสาณ
ประธานกรรมการ บริษัทไพฑูรย์ทิพย์
ประธานกรรมการโรงต้มกลั่นสุรานครสวรรค์
กรรมการบริหารสหธนาคาร กรรมการบริษัท นครหลวงประกันชีวิต แห่งประเทศไทยจำกัด เหรัญญิกโรงพยาบาลเทียนฮั้ว ประธานกรรมการโรงพยาบาลจันแดะ

ประวัติของ ร.อ. คง คุปตัษเฐียร

สำเร็จจาก ร.ร. นายร้อยทหารบก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕ ออกรับราชการเป็นนายทหารพรานที่ ๖ จ.ว. ตาก รับยศเป็นร้อยตรี และเลื่อนเป็นร้อยโท ผู้บังคับกองใน จ.ว. นั้น

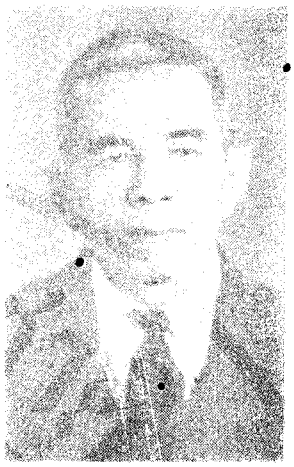

ร.อ. คุง คุปตัษเฐียร

ประธานกรรมการ
บริษัทห้างพระจันทร์โอสถ จำกัด

Captain Kong Guptushthina
Director of Phra Chandra Osoth Dispensary Co., Ltd.

ต่อมาเลื่อนยศเป็น ร้อยเอก ผู้บังคับกอง ร. ๑๑ รักษาพระองค์

ลาออกจากราชการ ประกอบอาชีพตั้งห้างขายยา พระจันทร์โอสถ ตั้งแต่ พ.ศ. ๖๕ มาจนบัดนี้ เมื่อพ.ศ. ๘๖ ได้จัดเป็นบริษัทจำกัด

Graduated from the Military Cadets' Academy in the year 1912 and entered military service. Later he was promoted to the rank of captain but he finally resigned and established the Phra Chandra Osoth Dispensary Co. Ltd. .

ประวัติของ กุลทล ลิ่วเฉลิมวงศ์

เริ่มทำการค้าครั้งแรก เป็นผู้จัดตั้งและเป็นผู้จัดการบริษัทสมิทอาภรณ์มาแต่พ.ศ.๒๔๗๓

กุณฑล ลิ่วเฉลิมวงศ์
(ฮ้อนฟ่า แซ่หลิ่ว)
ผู้จัดการบริษัทเคี่ยนฮวดหลี จ.ก.,
บริษัทสมิทอาภรณ์,
กรรมการผู้ช่วยผู้จัดการ
บริษัทคลังสินค้าแม่น้ำ จ.ก.
และ คลังสินค้าแม่น้ำประกันภัย จ.ก.
ผู้อำนวยการบริษัทอุตสาหกรรมแก้วแม่น้ำ จ.ก.

Kunthorn Lewchalerm Wongse
(Honfa)
Manager of the Kian Huat Lee Co., Ltd. and Smith Aporn Co.
Assistant Manager of the Menam Warehouse Co., Ltd., and the Menam Warehouse Insurance Co., Ltd.
Director of the Menam Glass Manufacture Co., Ltd.

เคยเป็นผู้แทนรัฐบาลไทย ควบคุมข้าวไปส่งยังรัฐบาลจีนคณะชาติ (รัฐบาลเจี่ยงไคเช็ค)

อดีตนายกสมาคมจีนแคะแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. ๘๐ ถึง ๘๔ เป็นผู้รักษาการนายกสมาคมพาณิชย์จีนเมื่อ พ.ศ. ๘๔

บุญชนะ อัตถากร
ผู้จัดการ บริษัทวิศิษฐ์ จำกัด
ผู้จัดการบริษัทบุญชนากร

Bunchana Atthakor
Manager of Visidha & Co., Ltd.
and Bunchana Co.

ได้รับการศึกษาจาก โรงเรียนมัธยมวัดปทุมคงคา สอบไล่ได้มัธยมปีที่ ๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ สอบไล่ได้นิติศาสตร์ประกาศนียบัตร แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเป็นเนติบัณฑิตไทย พ.ศ. ๒๔๗๖

เคยรับราชการเป็นข้าราชการชั้นเอกในกรมศุลกากร สอบไล่ได้วิชาข้าราชการพล

เรือนชั้นราชบุรุษได้ที่ ๑ ในจำนวนผู้เข้าสอบทั่วราชอาณาจักร ๑๕๒๘ คน

ตำแหน่งราชการสำคัญ ๆ ที่เคยดำรง คือ เป็นเลขานุการกรมศุลกากร ข้าหลวงตรวจการศุลกากรและสารวัตรชั้น ๑ กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง ลาออกจากราชการเพื่อรับบำนาญ เพราะมีความเห็นไม่ลงรอยกับหัวหน้าส่วนราชการในสมัยนั้น ได้ประกอบอาชีพทางการค้า เริ่มแต่ พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นต้นมา

ปัจจุบันเป็นผู้จัดการบริษัท วิศิษฐ จำกัด และเป็นผู้จัดการบริษัทบุญชนากร ซึ่งเป็นบริษัทคนไทย และทำการค้าในทางสั่งสินค้าเข้า และส่งสินค้าออกไปต่างประเทศ

ขณะนี้ท่านอายุ ๔๒ ปี ได้วิวาห์มงคลกับคุณแส สิริสิงห มีบุตรหญิง ๒ ชาย ๑

Graduated as Thai barrister-at-law from the Law Faculty, Chulalongkorn University in 1933. Passed National Civil Service Examination as First Grade. He had served in the Customs Department as Secretary of that Department, and also as Custom Surveyor and First Grade-Custom Inspector and resigned to carry on private business. At present is manager of Visidha & Co., Ltd. & Bunchana Co., exporters & importers.

He is also member of the Thai Bar Association, Red Cross Society and the Royal Turf Club.

Interested in philantrophy, usually donated to hospitals schools and Press Association.

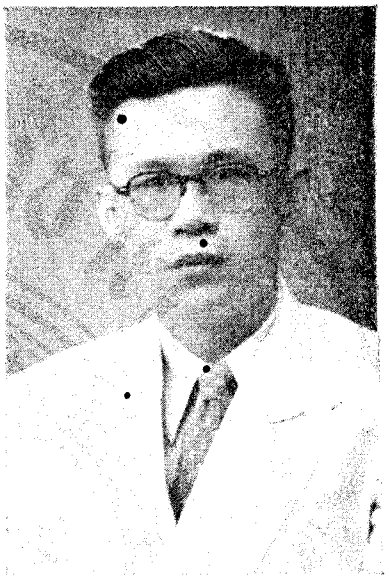

แสง เหตระกูล

ประธานกรรมการบริษัทประชาช่างจำกัด

ผู้อำนวยการหนังสือพิมพ์เดลิเมล์รายวัน

Saeng Hetrakul

Managing Director Phra Cha Chang & Co., Ltd.; Director of the Daily Mail daily Newspaper

เมื่อรับการศึกษาจากประเทศไทยแล้วได้เดินทางไปศึกษาวิชาเพิ่มเติมที่ประเทศจีน กลับมาประกอบกิจการค้าตั้งแต่อายุเพียง ๑๘ และได้จัดตั้งโรงพิมพ์ประชาช่างขึ้นที่ถนนสี่พระยา จน พ.ศ. ๒๔๘๕ ได้จัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดในนามเดียวกัน สำนักงานใหญ่อยู่ที่ตลาดน้อย มีสาขาการค้าอยู่ทั่วไป และดำรงตำแหน่งปัจจุบัน กับเป็นผู้อำนวย

การหนังสือพิมพ์เดลิเมล์รายวัน, เดลิเมล์วันจันทร์, ตลอดมา เป็นกรรมการบริษัทยั่งยืนประกันภัย จ.ก.

After completing his studies in Thailand, he went to further his education in China, returning here to carry on business since the age of 18. He is not only the director of the Daily Mail daily newspaper but also of the Monday edition of the same paper.

นายกนก ลีอิสสระนุกูล

เจ้าของและผู้จัดการห้างเซ่งง่วนฮง

Nai Kanok Lee Isaranukul

Managing Proprietor of Seng Guan Hong

ทำการค้ามาแต่เริ่มดำเนินอาชีพ ครั้งแรกตั้งร้านปะยางรถจักรยาน จากนั้นได้เริ่มสั่งสินค้ารถจักรยาน และเครื่องเหล็กมาจำหน่าย กิจการได้เจริญขึ้นเป็นลำดับ จากร้านเล็กมาเป็นห้างเซ่งง่วนฮงโดยทุนของตนแต่ผู้เดียว

ท่านผู้นี้ในด้านกุศลนับว่าเป็นผู้มีศรัทธาอยู่มาก เคยซื้อเครื่องฉายเอกซเรย์ให้ ร.พ. ปราบวรรณโรค ร่วมทุนสร้าง ร.พ. สงฆ์หลายพันบาท กับสร้างห้องใน ร.พ. สงฆ์ จ.ว. เชียงใหม่ ๑ ห้อง ราคา ๒๐,๐๐๐ บาท สร้างหลังคาตึก ร.พ. คลอดบุตรที่เชียงใหม่ ๕,๐๐๐ บาท, สร้างพุทธสถานสมาคมที่เชียงใหม่ ๑๕,๐๐๐ บาท พ.ศ. ๘๕ ร่วมสร้าง ร.พ. ตำรวจ ๑๐,๐๐๐ บาท และ พ.ศ. ๘๖ นี้อีก ๑๐,๐๐๐ บาท ร่วมสร้าง ร.พ. ฮั้วเฉียวมูลนิธิ ๑ ห้องราคา ๓๕,๐๐๐ บาท ซื้อปอดเหล็กสำหรับคนไข้อีก ๗๐,๐๐๐ บาท และอื่น ๆ อีกมาก

นายบ่างซิเจ็ก

ผู้อำนวยการโรงเลื่อยโฮ่วหย่วน

Nai Bang Sijek

Managing Director of the Ho Yuan Sawmill

ท่านผู้นี้เกิดที่ประเทศจีน ได้มาประกอบอาชีพในประเทศไทยตั้งแต่อายุ ๑๘ ปี จนเวลานี้รวมอยู่ในประเทศไทย ๔๒ ปีเศษ ไม่เคยกลับประเทศจีนเลย

ได้ดำเนินอาชีพครั้งแรกจนบัจจุบัน ได้ทำงานเกี่ยวกับโรงเลื่อยตลอดมา เป็นเวลา ๒๐ ปี จึงเป็นผู้เชี่ยวชาญในงานแผนกนี้อย่างยิ่ง

ได้รับ ตำแหน่งผู้จัดการ โรงเลื่อย ตั้งแต่อายุ ๓๐ ปี

ตำแหน่งพิเศษ เป็นประธานกรรมการบริษัทน้ำเส็งจำกัด, กรรมการโรงพยาบาลจีน และอดีตนายกสมาคมโรงเลื่อยแห่งประเทศไทย

The work he has been engaged in up to the present time, covering a period of 20 years, is concerned with sawmills and he is very efficient in this line of business.

He is also chairman of the Board of Directors of the Nam Sang Co., Ltd., director of the Chinese Hospital and former president of the Sawmill Association of Thiland.

สกุล สามเสน

ผู้จัดการห้างยนตรชัยพานิช — สามยอด

ผู้จัดการ ยนต์สารพัตร — วรจักร

และผู้จัดการ ยนต์ไพศาล — วรจักร

Sakul Samsen

Managing Proprietor of Jontra Chye Sakul Panich

ประวัติของ สกุล สามเสน

พ.ศ. ๒๔๖๔ – ๒๔๗๕ ศึกษาอยู่ใน ร.ร. เซนตคาเบรียลและอัสสัมชัญ ถูกไล่ออก ๔ ครั้ง ครั้งแรก ม. ๓ เพราะจุดประทัดขณะกำลังเรียนและซุกซนมาก ครั้งที่ ๒ ม. ๖ เพราะไปขึ้นเวทีชกมวยที่สวนสนุก ครั้งที่ ๓ ม. ๗ เพราะด่าครูและเกเร ครั้งที่ ๔ ม. ๘ แต่งตัววิตถาร ครั้งหลังนี้ได้นำนักเรียนก่อการปฏิวัติ ร.ร. ทั้งสอง เพื่อให้หยุดเรียนในวันนักขัตฤกษ์ และวันศาสนาของไทย, ให้มีเครื่องแบบการแต่งตัว, ให้เก็บค่าเล่าเรียนเด็กที่นับถือศาสนาพุทธที่ถูกเก็บสูงกว่าเด็กคริสตังให้เท่ากัน ได้ผลจน ร.ร. ยอมจัดทำ

พ.ศ. ๗๕ — ๗๖ เป็นครูใน ร.ร. บูรพาวิทยา • บางขุนพรหม ซึ่งได้ตั้งขึ้นโดยนักเรียนที่ร่วมการปฏิวัติ โรงเรียนมาด้วยกัน พ.ศ. ๗๖ ถูกไล่ออกจากบ้าน เข้าทำงานบริษัทดีทแฮล์มในแผนกการเดินเรือ พ.ศ. ๘๐ เข้าทำงานในบริษัทสแตนดาร์ดแวคคั่มออยล์ พ.ศ. ๘๒ บริษัทเลิกการค้า จึงเริ่มดำเนินอาชีพส่วนตัวด้วยการขายน้ำมัน พ.ศ. ๘๓ เข้าทำงานบริษัทไทยแลนด์ทินไมน์เหมืองบินเยาะ จ.ว. ยะลา ได้จัดตั้งโต๊ะบิลเลียดกับเปิดทำโรงแรมขึ้นที่นั่น พ.ศ. ๘๔ กลับมากรุงเทพ ฯ ตั้งโรงเจียรนัยพลอย แล้วเลิกล้ม เข้าถือหุ้นในร้าน สมบัติพานิช จำหน่ายเครื่องอาหลั่ยรถยนต์ จนถึง พ.ศ. ๘๑ พ.ศ. ๘๙ ตั้งร้านสกุลพานิช ตลาดสามเสน และเปิดสาขาเทเวศร์ค้าน้ำมัน พ.ศ. ๘๑ ตั้งร้าน ยนตรชัย สกุลพานิช สามยอด ค้าเครื่องอาหลั่ยรถยนต์ เลิกร้านสกุลพานิช สามเสนและเทเวศร์ พ.ศ. ๘๒ เปิดสาขาขึ้นที่วรจักร์ ชื่อ "ยนต์ไพศาล" พ.ศ. ๘๕ เปิดสาขาที่ ๒ ชื่อ "ยนต์สารพัด" วรจักร์

การเดินทางไปต่างประเทศ พ.ศ. ๘๙-๙๕ ไปดูการค้าสิงค์โปร์ ๑๖ ครั้ง, เมื่อ พ.ศ. ๙๕ เดินทางรอบโลก ผ่าน ฮ่องกง, มานิลา, ญี่ปุ่น, สหรัฐอเมริกา, อังกฤษ, ฝรั่งเศส, เบลเยี่ยม, สวิสเซอร์แลนด์, ฮอลันดา, เยอรมัน, อิตาลี

เป็นบุตร นายมังกร สามเสน กับ นางกิมเนี้ย แต้มทอง ทำการสมรสครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ ครั้งที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ กับ นางโรสรินทร์ เศวตศิลา บุตร พระยาอินทราธิบดีสีหราเดโชชัย

มีบุตรกับนางโรสรินทร์ ๔ คน คือ ด.ญ. สกุณี (ขณะนี้ศึกษาอยู่ ณ กรุงลอนดอน — อังกฤษ) ด.ญ. สกุณา, ด.ญ. นภาพรรณ, ด.ช. สกุลน้อย มีบุตร กับ นางเครือวัลย์ เศวตศิลา ๑ คน ชื่อ ด.ญ. สกุลตลา เป็นคนสุดท้าย

He was educated at both the St. Gabriel and the Assumption Colleges. He has been teacher and has been engaged in trade He has worked in several foreign firms and he is also owner and manager of several companies. During the period from 1946 to 1952 he went to Singapore 16 times to study trade activities and the market there and, in 1952, from February to April, he made a round-the-world tour.

ประวัติของ โปร่ง วาสุนาส่ง

ท่านผู้นี้มีคติอยู่ว่าทรัพย์ในเมืองไทยควรเป็นของคนไทยบ้าง จึงตกลงสมัครเป็นลูกจ้างอยู่กับบริษัทโอตานี ฝึกการค้าเป็นเวลา ๑๐ ปี จึงออกทำการค้าด้วยทุนของตนเอง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๑ ต่อมา พ.ศ. ๘๘ ได้ฟอร์มเป็นบริษัทจำกัด และ พ.ศ. ๙๓ ได้จัดบริษัทนิตย์ไทยจำกัดอีกบริษัทหนึ่ง ทั้ง

สองบริษัทได้ดำรงตำแหน่งรองประธานมาจนบัดนี้

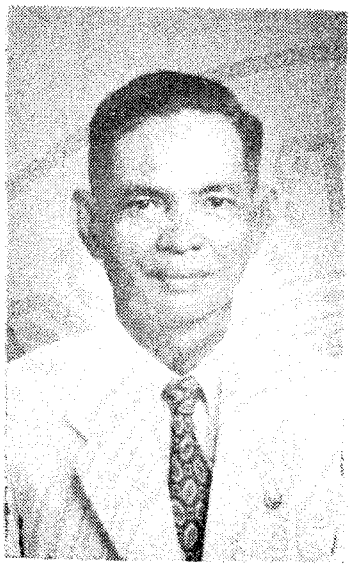

โปร่ง วาศนาส่ง

รองประธานกรรมการ อำนวยการบริษัท กรุงเทพ ฯ วานิช จำกัด

Prong Vasanasong

Vice President The Krungthep Vanich Co., Ltd.

He was absolutely certain that he would be a merchant. He worked with the Otani Company so as to become efficient for a period of ten years and then left to set up his own business with his own capital in the year 1938, and in 1950 he established the Nit Thai Co., Ltd.

ประวัติของ ปั๋ง เสนาจักร์

ท่านผู้นี้มีฐานะมาแต่ตระกูลเดิม มีนิสัยชอบงานช่างเป็นทุนมาแต่เด็ก เมื่ออายุบรรลุนิติภาวะปกครองตัวเองได้ จึงเปิดการค้าด้วยทุนของตนเอง ดำเนินงานเกี่ยว

ปั๋ง เสนาจักร์

ประธานกรรมการ บริษัทศรียนต์พานิช จำกัด

Pang Senachakr

Chairman of the Board of Directors the Sriyontra Phanich Co., Ltd.

กับกิจการอู่เรือยนต์, เครื่องยนต์ ใช้ชื่อการค้าว่า "ศรียนต์พานิช" เบื้องต้นตั้งอยู่อำเภอเสนา จ.ว. อยุธยา ต่อมาขยายกิจการมาตั้งที่เชิงสพานพุทธยอดฟ้า ฝั่งพระนคร

ปัจจุบันจัดเป็นบริษัทจำกัด ในนามเดิม ย้ายสถานจากที่เก่า มาตั้งอยู่ที่ ถนนเจริญกรุง เยื้องศาลาเฉลิมกรุง กิจการเจริญขึ้นด้วยความซื่อตลอดมาด้วยดี

He has had a liking and aptitude for commerce since his youth and he started work in connection with dockyards and engines with his own capital. He established a limited company under the name of Sriyontra Phanich Co., Ltd.

เชือ ชนานพ

ประธานกรรมการ บริษัทนพรัตน์ จำกัด
กรรมการ บริษัทน้ำตาลทรายอ่างหิน จำกัด
กรรมการ บริษัทบริบูรณ์พาณิชย์ จำกัด
กรรมการบริษัททำน้ำแข็ง
ไทยวารี จำกัด (ชลบุรี)
กรรมการบริษัทสากลการค้า จำกัด
กรรมการบริษัทสหการน้ำตาลไทย จำกัด

Chua Chananoph
Chairman of the Nopharat Co., Ltd.,
Director of the Ang Hin Soft Sugar Co., Ltd.
the Borybhun Panich Co., Ltd.,
the Thai Varu Ice Co., Ltd., (Cholburi)
and the Sakol Karnka Co., Ltd.

ท่านเกิดที่ตำบลอ่างศิลา จ.ว. ชลบุรี เมื่อเสร็จการศึกษาแล้ว ได้ทำอาชีพการประมงค์ แต่เลื่อมใสการค้ามากกว่า จึงเดินทางมากรุงเทพฯ และจัดตั้ง ห้างนพรัตน์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ โดยทุนส่วนตัว มีกิจการตัดและจำหน่ายเสื้อเชิตขึ้นเป็นห้างแรก ในงานแผนกนี้

ได้ทำการวิวาห์มงคล กับ คุณ รัตนา ร่วมงานก่อสร้างฐานะด้วยกันมาจนทุกวันนี้ปัจจุบันได้จัดเป็นบริษัทจำกัดในนามเดิม

ครั้น พ.ศ. ๙๑ เป็นผู้ก่อตั้งและถือหุ้นใหญ่ บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายอ่างหิน จ.ก. ขึ้นที่บางพระ จ.ว. ชลบุรี กิจการแบ่งออกเป็น ๓ แผนก คือ แผนกโรงงานทำน้ำตาลทราย, โรงเลื่อยไม้, โรงงานหีบอ้อย

หน้าที่พิเศษ – เป็นกรรมการ หอการค้ากรุงเทพฯ เป็นผู้ริเริ่มตั้งสมาคมพ่อค้าไทยด้วยผู้หนึ่ง เป็นกรรมการโรงพยาบาลจังหวัดชลบุรี, กรรมการพุทธสมาคมจังหวัดชลบุรี กรรมการสมาคมอ้อยน้ำตาลชลบุรี

ขณะนี้กำลังสร้างโรงงานอุตสาหกรรมตัดเสื้อเชิตด้วยเครื่องจักร์ ขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย

เป็นพ่อค้าไทย ที่ทำทั้งอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ได้ช่วยเหลือคนไทยให้มีอาชีพถึง ๒๔๐ ครอบครัว ต้องใช้จ่ายปีละหลายล้านบาท

มีบุตรกับคุณรัตนา ๕ คน กำลังศึกษา

โดยทุนส่วนตัวอยู่อเมริกา ๑ คน อังกฤษ ๒ คน

He established the Nopharat shop in the year 1923 with his own capital and this shop is the first of its kind to make and deal in shirts. Then, in 1948 he established the Ang Hin Sugar Co., Ltd. He is a member of the committee of the Bangkok Chamber of Commerce. He is also one of the promoters of the Thai Merchants' Association and is a member of the Board of Directors of the provincial hospital in Cholburi.

นายแดง เรืองวิเศษ

ผู้จัดการ ร.ส.พ. ยานยนต์

กรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัทไทยยานยนต์ จ.ก.

Nai Dang Ruangvises

Manager, E.T.B. Motors & Managing Director of Thai Yanyont Co., Ltd.

สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๑ เป็นทหารอาสาประจำกองทัพไปประเทศฝรั่งเศส และเยอรมัน เคยไปศึกษาที่ประเทศจีนเป็นเวลา ๔ ปี

เมื่ออายุ ๓๔ ปี เป็นผู้จัดการบริษัทรถเมล์เขียว ขณะเดียวกันรับตำแหน่งผู้จัดการบริษัทนาครพาณิชย์ จ.ก. ตลอดมาจนบริษัทนี้เปลี่ยนฐานะเป็นองค์การ ร.ส.พ. ยานยนต์ คงดำรงตำแหน่งผู้จัดการเช่นเดิมจนบัจจุบัน และเป็นกรรมการบริษัทยิบอินซอย จ.ก. จนบัดนี้

สังคม – เป็นกรรมการหอการค้าไทย, สมาคมพ่อค้าไทย, รองประธานราชยานยนต์สมาคม พ.ศ. ๔๕

During the first world war, was a volunteer in the Thai force to France and Germany. Studied for four years in China. formerly Managing Director of the Nakorn Panich Co., Ltd., which is newly-established as The E.T.B. Co., Ltd. and which is also under his management.

ประวัติของ มงคล ศรียานนท์

จบการศึกษาบริบูรณ์ เข้ารับราชการประจำโรงงานกระดาษของกระทรวงอุตสาหกรรม

ต่อมาเป็นรองผู้อำนวยการโรงงานสุราในกระทรวงเดิม.

บัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้และเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัทรัชดาประกันภัย จ.ก.

ราชการต่างประเทศ คราวแรกไปดูกิจการฝ่ายธุระการ ในนามของโรงงานสุราที่อินโดจีน, และ พ.ศ. ๒๔๗๔ ไปดูงานเกี่ยวกับโรงงานอุตสาหกรรม ที่ประเทศอังกฤษ, อเมริกาใต้ และ อเมริกา

มงคล ศรียานนท์

กรรมการผู้จัดการบริษัทรัชตประกันภัย จ.ก.
ผู้ช่วยผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

Mongkol Sriyanond

Managing Director, The Rajata Insurance Co., Ltd.
Assistant Director, Forest Industry Organization

He entered Government service being attached to the Paper Factory, Ministry of Industry, and later became Director of the distillery, attached to the same Ministry.

He was sent, in the name of the distillery, to study administrative work in Indochina and, in 1932, he went to study industry activities and organization in England, and the United States.

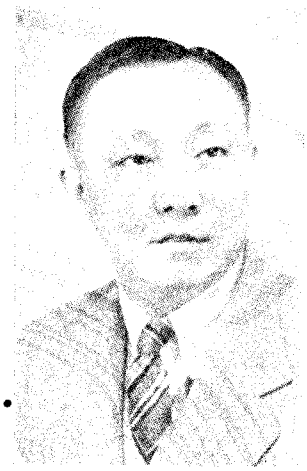

อุดม ชาตบุตร

ประธานกรรมการและผู้จัดการบริษัทอุดม จ.ก.

Udom Jatagutra

Chairman of the Board of Director and Manager of Udom Co., Ltd.

ออกทำการค้าเป็นผู้จัดการมาหลายแห่ง บัจจุบันได้จัดตั้งบริษัทอุดม จ.ก. กิจการส่วนใหญ่ค้ากระดาษทุกชนิด

เมื่อสงครามมหาเอเซียสงบแล้ว ไปดูการค้าแผนกต่าง ๆ ทั่วทวีปยุโรป, อเมริกา

After completing his studies he entered commercial business as manager to several trading concerns. At present he has established the Udom Co., Ltd., whose main line of business is trading in all kinds of paper.

After the end of the South-East Asia War he went to study commercial activities in England, Europe and America.

She established her business in 1888 and, at present, has two offices, the Yong Kheng Lee Co., Ltd., and the Union Soda Co., Ltd. She is managing director of the Union Soda Co., Ltd; and of the Union Bhayap Co., Ltd. of Chiangmai. She has been aboard twice: the first time in 1948 when she went to China, and the second time in 1952 when she made a tour of study of trade activities in America and in England.

วาณี ลักษณากร

ผู้จัดการ บริษัทยูเนี่ยนโซดา จำกัด
และบริษัท ย่งเซ่งหลี จำกัด

Vanee Laksnakorn
Manager of Union Soda Co., Ltd.,
and Yong Kheng Lee Co., Ltd.

เมื่ออายุ ๑๕ ปี ใน พ.ศ. ๒๔๓๑ เริ่มทำการค้า ปัจจุบันมีสำนักงาน ๒ แห่ง คือ ห้างย่งเซ่งหลี ถนนวานิช ๑ อำเภอสัมพันธวงศ์ พระนคร ประกอบกิจการมาโดยลำพังตนเองตลอดมา เป็นประธานกรรมการและผู้จัดการ บริษัทยูเนี่ยนโซดาจำกัด กรรมการห้างหุ้นส่วนจำกัด พายัพโซดา จ.ว. เชียงใหม่

เคยไปต่างประเทศ ๒ ครั้ง ครั้งแรก พ.ศ. ๔๑ ไปประเทศจีน แวะฮ่องกง กวางตุ้ง ครั้งหลัง พ.ศ. ๔๕ ไปดูกิจการค้าณสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ พอใจที่จะท่องเที่ยวไปในต่างประเทศ เพื่อศึกษาชีวิต, ขนบธรรมเนียมประเพณี, ศิลปวิชาการของชาวอารยะชน

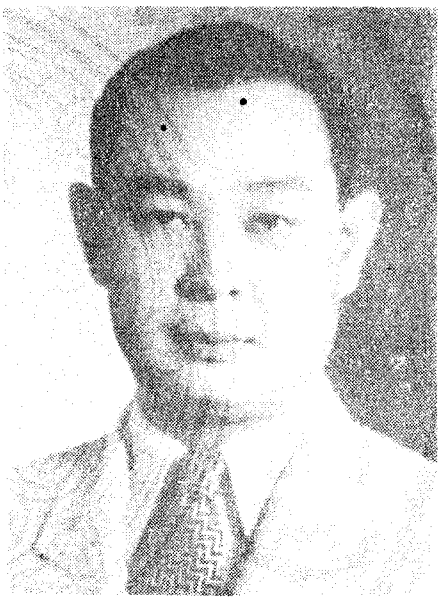

ประสิทธิ์ วินิจฉัยกุล

กรรมการผู้จัดการบริษัท ยูไนเต็ดเวอกส์ จำกัด
บริษัทแฮนซ่า – ไทย จำกัด ฯลฯ

Prasidhi Vinichayakul
Managing Director of
United Works Co., Ltd.
Hansa-Thai Co. etc.

อนุปริญญานิติศาสตร์ รับราชการในตำแหน่งหัวหน้าแผนกกรมร่างกฎหมาย (คณะกรรมการกฤษฎีกา) เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ และ

พ.ศ. ๙๒ ลาออก

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ บริษัทหลายบริษัท และเป็นกรรมการบริษัท ชายทะเล จำกัด บริษัทคลังสินค้าเอเชีย จำกัด ฯ ล ฯ

He completed his studies and received a degree in law. He entered Government service and was appointed Chief of the Section, Legislative Reflaction Department (Legislative Redaction Council) in the year 1945.

Resigned from Government service in the year 1949.

บุญเย็น สุคนิช

กรรมการอำนวยการ บริษัทสินสวัสดิ์ประกันภัย และ ส่งเสริมเศรษฐกรรม จำกัด

T. W. Young

Managing Director of the Sinhua Assurance and Development Corp., Ltd.

ศึกษาอักษรศาสตร์ที่เซี่ยงไฮ้และฮ่องกง กลับมาใน พ.ศ. ๒๔๗๗

เป็น ผู้เริ่มการตั้งบริษัท แบลคแอนด์ไวท์ และรับตำแหน่งผู้จัดการคนแรก ตั้งแต่อายุเพียง ๒๑ ปี ต่อมาเดินทางไปตรวจการค้าที่นครเซี่ยงไฮ้ กลับมาตั้งบริษัทวิเทศ จ.ก. ดำรงตำแหน่งเป็นผู้จัดการ

ปัจจุบันเป็นประธานกรรมการบริษัทวิลสัน, และบริษัทประมวลไชย, เป็นเล่ขากรรมการสมาคมแต้จิ๋ว ผู้จัดการ ร.ร. อนุบาลเสริมมิตร์, ผู้จัดการ ร.ร. ชินวิทยา และ ร.ร. เผเอ็ง

He studied arts in Shanghai and in Hongkong and was only 21 years of age when he was appointed to the post of manager. He is also chairmam of the Board of Directors of Wilson Company, and is secretary and member of the Tae Chiew Association. He is also the manager of a school and several other companies.

ประวัติของ สาย นิธินันท์

ศึกษาวิชาช่างกลที่มหาวิทยาลัย ยูนิเวอร์ซิตี้ พีลลิปปีนส์ เมื่อ พ.ศ. ๖๘ ได้ปริญญาบัตร "วิศวกรรมช่างกลเชลเล่อร์ ออฟ ไซแอนส์" เมื่อ พ.ศ. ๗๑

และฝึกปฏิบัติงานที่โรงงานน้ำตาลในพีลลิปปีนส์ ๖ปี กลับประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. ๗๗ รับราชการในกระทรวงเกษตร ต่อมา พ.ศ. ๗๘ – ๗๙ เป็นอาจารย์ในคณะวิศว-

กรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย, พ.ศ. ๗๕ – ๘๕ เป็นหัวหน้ากองอุตสาหกรรม, พ.ศ. ๘๐ – ๘๗ เป็นผู้จัดการทั่วไปโรงงานน้ำตาลไทยของรัฐบาล

สาย นิธินันทน์

เจ้าของและผู้จัดการบริษัทไทย ส.ย. กลการ
อาจารย์พิเศษ ร.ร. นายเรือ แห่งราชนาวี

Sai Nidhinandara B. Sc. M.E.
Proprietor & Manager of
Thai S.Y. Engineering Co.
Special lecturer at the Royal Naval Academy

Engineering course at University of the Philippines 1925, graduated with B. Sc. degree in Mechanical Engineering in 1928. Worked in Philippines Surgar Factories 6 years up to 1934.

ลาออกเมื่อ พ.ศ. ๘๗ ได้จัดตั้งหุ้นส่วนไทย ส.ย. กลการ โดยเป็นเจ้าของหุ้นใหญ่

ราชการต่างประเทศ ไปดูกิจการโรงน้ำตาล และจัดหาเครื่องมืออุตสาหกรรมในนามของรัฐบาล ใน พ.ศ. ๘๓ และ พ.ศ. ๘๔ ไปดูกิจการค้าส่วนตัวที่ฮ่องกง – และญี่ปุ่น ฯ

ทองคำ ลีลานุช

ผู้ช่วยผู้จัดการ ธนาคารกรุงเทพ ฯ

Thongkham Lelanuja
Assistant Manager of the Bangkok Bank Ltd.

จบมัธยม ๘ ร.ร. ปทุมคงคา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓ เริ่มทำงานและศึกษาวิชาการธนาคารจากธนาคารไทยพาณิชย์

จน พ.ศ. ๒๔๘๓ ได้ร่วมการจัดตั้ง "ธนาคารกรุงเทพ ฯ" เป็นบริษัทจำกัดและเป็นผู้ถือหุ้นผู้หนึ่ง ได้รับตำแหน่งเป็น "สมุห์บัญชี"

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ ดำรงตำแหน่งเป็น "ผู้ช่วยผู้จัดการ" อันเป็นตำแหน่งปัจจุบันตลอดมา

หน้าที่พิเศษเป็นกรรมการบริษัทวิทยาคม จ.ก., บริษัทน้ำตาลลำปาง, บริษัทกรุงเทพฯ จำกัด, บริษัทก่อสร้างกรุงเทพฯ จำกัด

In the year 1930 he started work and studied banking up to the year 1944 when he established the Bangkok Bank Ltd. with several other persons, also being a shareholder, and he was appointed its accountant. In 1950 he was made assistant manager which position he holds up to the present.

สุรัติ สิริเวชชะพันธ์

ผู้จัดการบริษัทบุญผ่อง จำกัด

Surat Sirivejjaphun

Manager of the Boon Pong Co., Ltd.

ได้รับการศึกษาสำเร็จมัธยม ๖ จากโรงเรียนเสาวภา ออกจากโรงเรียนมาผึกการค้าอยู่ในความอุปถัมภ์ของบิดา เป็นการช่วยแบ่งภาระกิจให้ท่านเบาแรงลง

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้เริ่มจัดตั้งบริษัทบุญผ่องขึ้น มีกิจการเป็นบริษัท สั่งสินค้าเข้าและส่งสินค้าออก และทุก ๆ สิ่งในพันธะของการค้า

จากนั้น ได้เปิดแผนกเดินรถเมล์ประจำทางขึ้นอีกแผนกหนึ่ง ใช้ชื่อว่า "รถเมล์บุญผ่อง" กิจการดำเนินสูงขึ้นเป็นลำดับ จนจัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัด เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๒ ในนามเดิม

และได้รับเกียรติจากผู้ถือหุ้น ให้ดำรงตำแหน่งผู้จัดการตลอดมาจนปัจจุบันนี้

She completed her Mathayom Six studies at the Saovabha School and then studied commerce. In the year 1946 she established the Boon Pong Company, which was engaged in general trading. Later she inaugurated the bus line section and in 1949 she established it as a limited company under its former name.

ประวัติของ หลวงอรรถไกวัลวที่

อดีตรองอธิบดีกรมอัยการ ลาออกจากราชการ ปัจจุบันดำเนินอาชีพเป็นทนายความ ณ สำนักงานสารการ–อรรถไกวัล ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๕๑ เชิงสพานมัฆวาฬ ถนนราชดำเนิน พระนคร

Formerly Assistant Director-General of the Public Prosecution Department, resigned to start a business of his own as an advocate and solicitor.

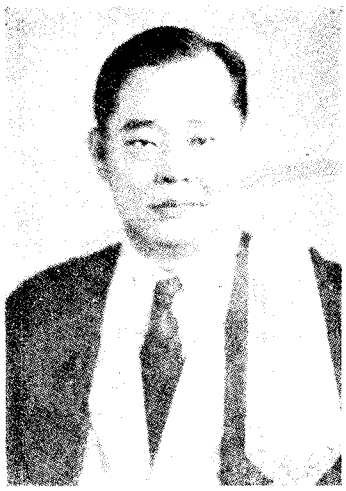

หลวงอรรถไกวัลวที

เนติบัณฑิต ทนายความ สำนักงาน

สารการ – อรรถไกวัล

Luang Arthakaivalvatee

Barrister at Law

Sara Kara Arthakaival Advocate and Solicitor

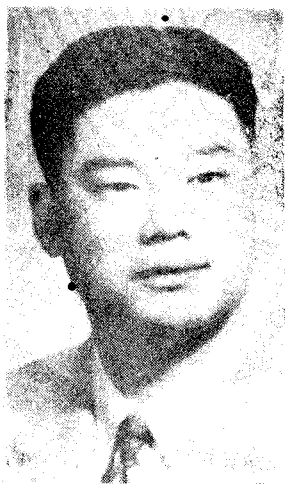

ชิน อัสสกุล

ประธานกรรมการ บริษัทไทยสมุทรพาณิช

ประกันภัย จ.ก. บริษัทสินสวัสดิ์ประกันภัย

และส่งเสริมเศรษฐกรรม จ.ก.

บริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพ ฯ จ.ก.

Chin Assakul

Chairman of the Board of Directors of
The Ocean Insurance Co., Ltd.
Sin Hua Assurance Development Corp., Ltd.
and The Bangkok Weaving Mill Ltd.

When he was 18 he went to study at the Fuhtan University in the Law Department.

He is also president of the association sending remittances to China of Thailand and a director of the Tae Chiew Association.

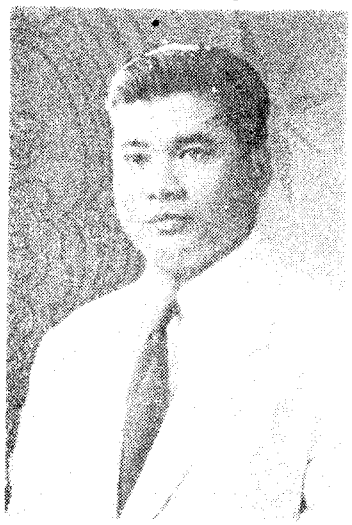

จรูญ เรืองวิเศษ

ผู้จัดการ บริษัทไทยยานยนต์ จำกัด

Charoon Ruengvisesh

Manager of Thai Yanyon Co., Ltd.

ศึกษา ร.ร. ไตรมิตรวิทยาลัย เข้าศึกษาวิชากฎหมายที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เข้าทำงานค้าที่บริษัทรัถการจำกัด จน พ.ศ. ๒๔๘๙ ได้รับตำแหน่งเป็นผู้จัดการแผนก

เครื่องอาหลั่ยรถยนต์ ในความควบคุมของท่านบิดาแห่งบริษัทนาครพาณิชย์ จ.ก.

พ.ศ. ๘๖ ได้รับตำแหน่งผู้จัดการบริษัทไทยยานยนตร์จำกัด อันเป็นตำแหน่งประจำอยู่เวลานี้

เป็นบุตรชายคนแรกของ นายแดง เรืองวิเศษ และได้วิวาห์มงคลกับคุณพรรณนิภา กาญจนาลัย มีบุตรธิดารวม ๓ คน

He studied at the University of Thammasat. When he had completed his studies he started his business career at the Ratakan Co., Ltd., where he was later made manager of the motor-car spare parts section. In the year 1953 he was made manager of the Thai Yanyon Co., Ltd. which post he still holds at present.

ประวัติของ มนู ยูปรพัฒน์ ธ.บ.

ปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิตย์ พ.ศ. ๒๔๗๔ รับราชการแผนกกฎหมาย กรมเลขาธิการสำนักนายกรัฐมนตรี, ต่อมาเป็นหัวหน้าแผนกกฎหมายกองนิติธรรมสำนักนายกรัฐมนตรี ลาออกมาประกอบอาชีพส่วนตัวใน พ.ศ. ๘๔

ตั้งสำนักงานหอกฎหมาย กิจการเป็นทนายความ พ.ศ. ๕๐ ได้ก่อตั้งบริษัทกำจรก่อสร้าง จำกัด ได้สร้างโรงพยาบาลหญิง, สพานคอนกรีตเสริมเหล็กข้ามแม่น้ำนครไชยศรี และสพานคอนกรีตเสริมเหล็กข้ามแม่น้ำมูล จ.ว. อุบล ซึ่งเป็นสพานที่ยาวที่สุด

มนู ยูปรพัฒน์ ธ.บ.

เจ้าของ, ผู้อำนวยการหอกฎหมาย

ประธานกรรมการ บริษัทกำจรก่อสร้างจำกัด

Manu Yupraphat

Owner and Director of the Legal Hall
Chairman of the Kumchon Construction Co., Ltd.

พ.ศ. ๘๒ เคยไปดูงานที่ประเทศจีน, ซัวเถา, และบีนัง

งานพิเศษ เป็นประธานกรรมการบริษัทระวิวัฒนาจำกัด กรรมการบริษัทบูรณะการจำกัด เป็นที่ปรึกษากฎหมายและทนายความประจำสำนักงานพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าหญิงเฉลิมเขตต์และพระโอรส

Obtained his barrister-at-law degree in the year 1936. Formerly he was Chief of the Legal Division, Juristic Division, Premier's Office, but he resigned in 1946 to carry on his private business.

He established the Legal Hall which carries on legal activities and, in 1947 he established the Kumchon Construction Co., Ltd.

In the year 1939 he made a tour of study in China, Swatow and Penang.

Is also chairman of the Board of Directors of Ravi Vatana Co., Ltd., and director of the Buranakarn Co., Ltd.

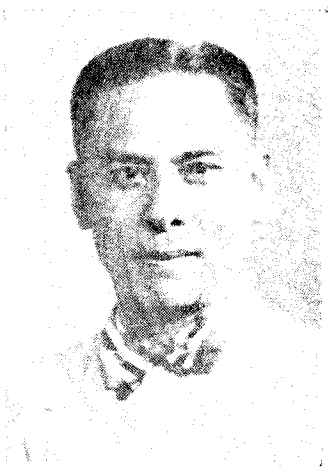

ทองอยู่ วิทยพานิช

กรรมการผู้จัดการ

บริษัทนิวฟาร์อิสเติ้นราดิโอ จำกัด

บริการข่าวสารไทย จำกัด บริษัทดินแดง จำกัด

Thongyoo Vidhayabanich

Managing Director

New Far Eastern Radio Co., Ltd.

Thai Information Service Co., Ltd.

The Din Dang Co., Ltd.

อดีตข้าราชการชั้นตรี กรมไปรษณีย์โทรเลข ลาออกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ ประกอบการค้า

เป็นผู้เริ่มการจัดตั้งบริษัทนิวฟาร์อิสเติ้นราดิโอ จำกัด และเป็นกรรมการบริษัทวิทยาพาณิชย์ ดำรงตำแหน่งผู้จัดการต่างๆ หลายบริษัท

พ.ศ. ๔๖ ไปดูการค้าและสินค้า, กับเลยไปดูการประชุมสมาคมกรรมกรโลกเสรี ไอ. แอล. โอ. ที่กรุงโตเกียวประเทศญี่ปุ่นฯ

He is a former third grade official of the Post and Telegraph Dept. He resigned in the year 1939 to carry out his own business.

In 1953 went on a business trip audienced the International Labour Organization Conference in Tokyo, Japan.

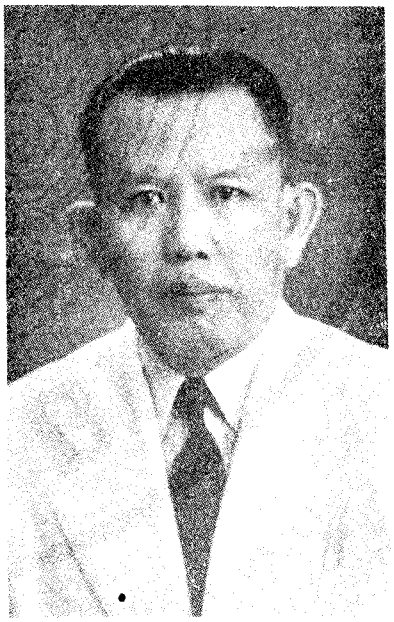

จิตตะเสน บัญจะ

กรรมการผู้จัดการ

บริษัทศรีอยุธยาภาพยนตร์ จำกัด

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร์ประเภท ๒

Chittasen Panja

Managing Director of Sri Ayudhya Cinema Co., Ltd.
Secound Category Member of Parliament

Formerly Secretary to the Prime Minister and Deputy Secretary General to the Cabinet. Director of the Royal Estate.

While secretary to Prime Minister General Phya Pahol, was sent on a world tour studying governments by democracy. In 1950 also made another world tour studying finance.

Was on of the promoters of the P.O.A.S., Thailand's first international airline, to which he was the first Managing Director, in 1945.

จบ ม. ๘ ร.ร. ราชวิทยาลัย ศึกษาต่อที่ปีนัง รับราชการในกรมไปรษณีย์โทรเลขเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑

เป็นผู้หนึ่งร่วม เปลี่ยน การปกครอง เป็นประชาธิปไตยใน พ ศ. ๗๕

ตำแหน่งราชการที่ผ่านมา— เคยดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกรัฐมนตรี สมัยท่านพลเอกพระยาพหลเป็นนายกรัฐมนตรี จน พ.ศ. ๘๐ ท่านจอมพล ป. พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรี ยังคงเป็นเลขานุการนายกรัฐมนตรีอยู่, พ.ศ. ๘๕ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะรัฐมนตรี, พ.ศ. ๘๗ เป็นเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. ๘๘ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ราชการครั้งท้ายเป็นผู้อำนวยการพระคลังข้างที่ ลาออกมารับตำแหน่งสมาชิกพฤฒิสภา สมัย พ.ศ. ๘๙

ขณะเป็นเลขานุการนายกรัฐมนตรี ของ พล. อ. พระยาพหล รัฐบาลได้ส่งไปดูระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย, ครั้งที่สอง ไปดูกิจการธนาคาร เมื่อ พ.ศ. ๙๓ รอบโลก

เป็นผู้หนึ่งได้เริ่มตั้งบริษัทการบินแปซิ-พีกโอเวอร์ซี (สยาม) จำกัด (P.O.A.S.) ๔ เครื่องยนต์ขนาดใหญ่ ซึ่งทำการบินพานิชระหว่างประเทศ เป็นบริษัทแรกของประเทศไทย ทำการบินข้ามมหาสมุทรไปเผยเกียรติธงไทยยังประเทศอเมริกาเมื่อ พ.ศ. ๘๙ และดำรงตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ เป็นคนแรกของบริษัทนี้ตั้งแต่ พ.ศ. ๘๘

ประยงค์ อังคสุมาลี

ผู้จัดการห้างราชวงศ์ทูแบกโกสโตร์บริษัทจำกัด
กรรมการผู้จัดการบริษัทอังคสุมาลี จำกัด
กรรมการผู้จัดการ
บริษัทถ่านไฟฉายอเมริกัน จำกัด

Prayong Ank Sumalee

Manager of the Rajawongse Tobacco Store Co., Ltd.
Managing Director of the Ank Sumalee Co., Ltd.
Managing Director of the
American Flashlight Battery Co., Ltd.

ท่านทำการค้าตั้งแต่อายุ ๒๐ ตลอดจนปัจจุบันอายุ ๕๗ ปี ยังดำเนินการค้าอยู่

ลิ่มฮั่วเส็ง

ผู้อำนวยการห้างขายยาวัดสามจีน

Lim Hua Seng

Managing Partner of Waf Sam Chin Dispensary

เริ่มทำการค้ากับพี่ชาย ตั้งแต่อายุ ๒๐ ปี อายุ ๒๕ ปี ได้รับตำแหน่งเป็นผู้จัดการห้างขายยาวัดสามจีน เจ้าของยาประจำบ้าน "ตราม้าคู่" อันเป็นที่นิยมแพร่หลาย สืบต่อมาได้ทำการสั่งสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาจำหน่าย กิจการเป็นที่เชื่อถือแก่บรรดาลูกค้าทั้งปวง อายุ ๓๐ ปีก็ได้รับตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสืบต่อจากพี่ชายซึ่งล่วงลับไปตลอดมาจนบัดนี้

เป็นประธานกรรมการบริษัทย่งอันจั่น (ห้างขายยาตราเสือ) กรรมการบริษัทวัฒนะศิลป์ กรรมการเภสัชพาณิชย์สมาคม, และสมาชิกสมาคมพ่อค้าไทย

Started business with his elder brother at the age of 20. At 25 he was appointed Manager of Wat Sam Chin Dispensary, owner of well-known home medicines "Double Horses Brand". At 30 he was made Managing Parter and successor to his brother.

He was made chairman of Eng An Chan Co., (Tiger Brand), committee of Wathana Silpa Co., Druggists Association and member of Thai Chamber of Commerce.

วิรุฬห์ รุหานนท์

ประธานกรรมการจัดการ

บริษัทวิรุฬห์หัตถกิจ จำกัด

V. Ruhanonta

Managing Director of Virulhhutthakich Co., Ltd.

ลาออกจากราชการ มาทำการค้าในบริษัทวิรุฬห์หัตถกิจ เป็นผู้ช่วยผู้จัดการของท่านขุนสนองราชกิจ ผู้บิดาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐

พ.ศ. ๘๒ บริษัท อิบาตา เทรดดิ้ง กำปนี เชิญให้ไปดูการสร้างรถจักรยาน และการค้าในประเทศญี่ปุ่น

พ.ศ. ๘๔ ได้เดินทางไปประเทศอังกฤษ, อเมริกา, ฝรั่งเศส, อิตาลี, กรุงไคโร (อียิปต์) เพื่อทำการติดต่อเอเย่นต์สินค้า และธุระกิจการค้าทั่วไป

พ.ศ. ๘๐ ได้เปลี่ยนจากบริษัทสามัญเป็นบริษัทจำกัด

In the year 1939 the Ebata Trading Company invited him to go and make a tour of study of production of bicycles and other trading and comercial activities in Japan. In 1946 he went to England, America, France, Italy and Cairo (Egypt) to negotiate agencies and other business.

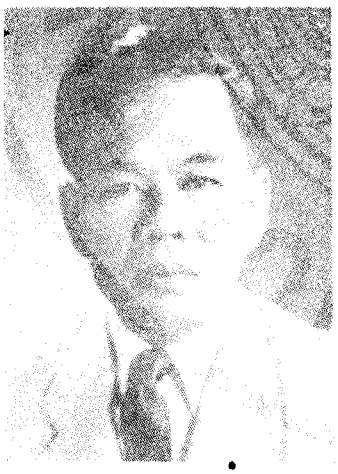

แสวง รอดสมบุญ

ผู้จัดการ ศึกษานุมิตร์สมาคม

Sawaeng Rodsomboon

Manager of the Educational Supply Association

สำเร็จการศึกษามัธยมสมบูรณ์จากโรงเรียนพาณิชยการวัดแก้วฟ้าล่าง และเคยไปดูการค้ายังต่างประเทศ

ปัจจุบันเป็นผู้จัดการศึกษานุมิตร์สมาคม กิจการส่วนใหญ่ค้าตำราภาษาต่างประเทศกับเครื่องเขียน

นอกจากตำแหน่งนี้—เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัทรวมรถยนต์ประกันภัย จำกัด อีกตำแหน่งหนึ่ง

ขณะศึกษาอยู่ได้ฝึกงานค้า ในความดูแลของคุณหลวงเชิดวิชาครู ผู้เป็นลุงในห้างนี้ตลอดมาจนรับตำแหน่งปัจจุบัน

พำนัก ทังสุพานิช

ผู้จัดการบริษัทไทยรุ่ง

C. C. Hong

Manager of the Thai Rung Co.

ศึกษาในประเทศไทยแล้ว ศึกษาต่อที่

ประเทศจีน กลับมาเป็นครูอยู่ที่ต่างจังหวัด ๑๓ ปีเศษ โดยอัธยาศรัยที่เคยเป็นครูมานาน ปี จึงมีใจเออการศึกษาอยู่มาก เคยให้ความช่วยเหลือ ร.ร. ต่างๆ ที่มาขอความอนุเคราะห์ทุกวิถีทาง

ท่านเป็นผู้สร้างตนเอง จนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้เป็นผู้เริ่มการและหุ้นใหญ่ จัดตั้งบริษัทไทยรุ่ง มีกิจการจำหน่ายเครื่องโรงสี, โรงเลื่อย, เครื่องเหล็ก อยู่ที่สามแยก

ได้รับตำแหน่งเป็นผู้จัดการมาจนบัจจุบันนี้

วิรัติ บุณยประสิทธิ์

ผู้ช่วยผู้จัดการบริษัท เกษตรนิยมผ่านศึก จำกัด

Virati Boonyaprasit

Assistant Manager of W.V.O. Kasetra Niyom Co., Ltd.

สำเร็จมัธยมศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๔

เคยเดินทางไปดูกิจการค้ายังต่างประเทศ ใน พ.ศ. ๒๔๕๒ และ พ.ศ. ๒๔๕๔

ตำแหน่งพิเศษ เป็นกรรมการและปฏิคม สมาคมศิษย์มหาธาตุ

บัจจุบัน อายุ ๓๘ ปี

Went to observe commercial activities abroad in the years 1949 and 1951. He holds special positions of Director and Public Relation of tne Mahadhatu Students Association. At present he is 38 years of age.

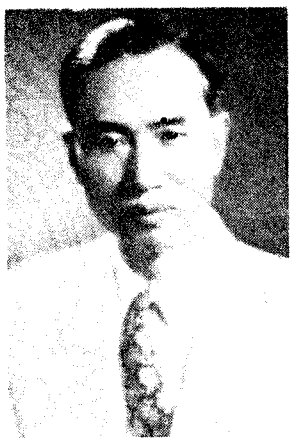

นายโค้ว เซี่ยงกัง B.A.

กรรมการผู้จัดการบริษัทสินสวัสดิ์ประกันภัย และส่งเสริมเศรษฐกรรม จำกัด

Koh SiangKang B.A.

Manager of the Sinhua Assurance & Development Corp. Ltd.

เกิดที่ซัวเถา, ประเทศจีน ได้รับปริญญาแบชเชลเลอร์ ออฟ อาตร์ B.A. จากมหาวิทยาลัย "ฟูเตน" ที่เซี่ยงไฮ้

มาอยู่ในประเทศไทยในอาชีพพ่อค้า ๔๐ ปีเศษ, ขณะนี้เป็นผู้จัดการบริษัทท่งอาประกันภัย, บริษัทวัฒนาถาวร จำกัด, บริษัทไท้

ง่วนเฮงฮงกี่ จำกัด, กรรมการบริษัทนครใต้ ฯลฯ

He was born at Swatow, China, and obtained his B.A. degree from the Futan University in Shanghai.

He is. at present, director of several companies.

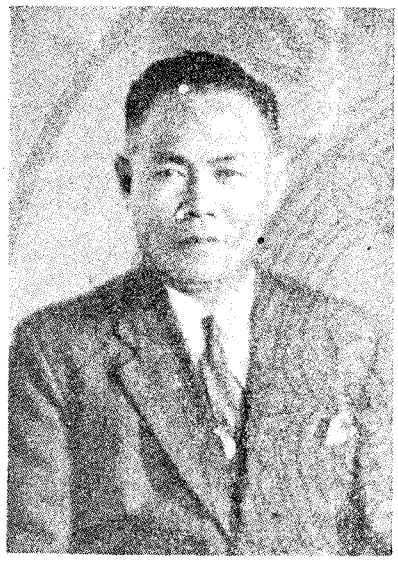

สวน เกาะสุวรรณ์

กรรมการผู้จัดการ บริษัทรถเมล์แดง จำกัด

Suan Koh Suvanna

Managing Director of the Red Bus Company Ltd.

ดำเนินอาชีพพ่อค้ามาตลอดเวลา ครั้งแรกทำงานในโรงสีไฟตั้งแต่อายุ ๒๒ จากนั้นได้รับตำแหน่งเป็นผู้จัดการโรงสีไฟของญาติ แล้วออกจัดทำโรงสีไฟ "มหาราช" จังหวัดอยุธยา โดยเป็นเจ้าของและผู้จัดการอยู่ ๓ ปี จากนั้นมาตั้งโรงฉาง สำหรับซื้อ, ขายข้าวเปลือก กิจการดำเนินราบรื่นมา จนเข้ามากรุงเทพฯ เริ่มการค้าเครื่องก่อสร้าง และรับก่อสร้างตลอดมาจนบัดนี้

ถึง พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งบริษัท โดยถือหุ้นใหญ่ มีกิจการเป็นรถโดยสารประจำทาง ใช้ชื่อว่าบริษัทรถเมล์แดง จำกัด ได้รับตำแหน่งเป็นกรรมการผู้จัดการจนบัดจุบัน

หน้าที่พิเศษ เป็นกรรมการ บริษัทยานยนตร์ประกันภัย จ.ก.

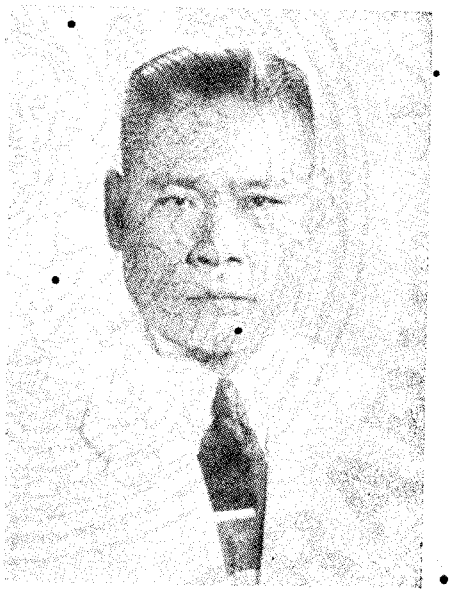

เพิ่ม นามเสถียร

กรรมการอำนวยการและผู้จัดการ บริษัทสหายไทย จำกัด

Pherm Namastien

Managing Director of the United Trading Company Ltd.

เริ่มทำการค้าขายมาแต่ พ.ศ. ๒๔๘๔ เคยจัดตั้งโรงแรมเทพบรรทม ที่ท่าพระจันทร์

ห้างพิทยเสถียรพาณิชย์ และห้างพิทยเสถียรพาณิชย์ที่จังหวัดเชียงใหม่ปัจจุบัน

ต่อมาได้จัดตั้งบริษัทนี้ ได้จนทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดตั้งแต่ พ.ศ. ๙๓ มาจนบัดนี้ ได้รับ อนุญาต จาก กระทรวง ศึกษา เป็น ร.ร. ศึกษาวิชาชีพ มีกิจการสอนวิชาเย็บปักถักร้อย, จัดประดิษฐ์ดอกไม้, ดัดผม และการฝีมือทุกชนิด

ขจร วัฒนะศิริ

เจ้าของและอาจารย์ใหญ่ ร.ร. ลิฟวิง

Kachorn Vatana Siri

Headmistress and Proprietor of
Living Dress Making School

ศึกษาวิชาสามัญจาก ร.ร. เบญจมราชาลัย ขณะนั้นมีการฝึกสอนวิชาเย็บปักควบไปบ้าง และได้ศึกษาวิชาการช่างสตรีโดยทุนส่วนตัวอีกหลายแห่งด้วยใจสมัคร จนมีความชำนาญ

จน พ.ศ. ๒๔๗๔ ได้ตั้งสถานลิฟวิงขึ้นที่นางเลิ้ง ปัจจุบันย้ายมาอยู่ที่ถนนประชาธิปัตย์ มีสาขาอยู่ที่สามเยก

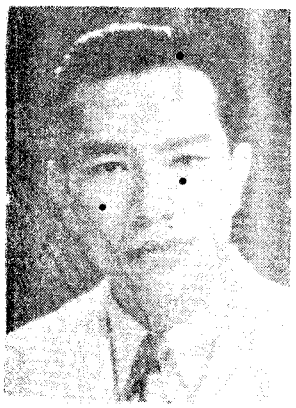

ร.อ. สมหวัง สารสาส

ผู้จัดการ บริษัทอู่ทองไทย จำกัด

Capt. Somvang Sarasas

Managing Director of the Uthong Thai Co., Ltd.

ท่านไปศึกษา "พลาธิการทหารบก" จากประเทศฝรั่งเศส กลับมารับราชการทหาร ลาออกมาทำการค้าส่วนตัว ขณะนเป็นผู้จัดการ, ประธานกรรมการ, กรรมการอยู่หลายบริษัท

เคยไปดูการค้าประเทศต่าง ๆ หลายครั้ง และเมื่อ พ.ศ. นี้ ได้เดินทางไปตรวจการค้ารอบโลก

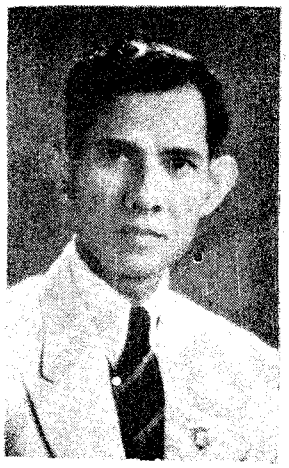

เพียน สุวรรณมาลิก

ครูใหญ่และผู้จัดการ ร.ร. นันทนศึกษา

Pian Suwannamalik

Headmaster and Manager of the
Nandhana Suksa School

เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้ง ร.ร. นันทนศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ รับรองวิทยะฐานะเทียบเท่า ร.ร. รัฐบาล

เป็นผู้ริเริ่ม การตั้ง สมาคมสหพันธ์ ร.ร. ราษฎร์ และรับตำแหน่งเลขาสมาคมนี้ ใน พ.ศ. ๒๔๘๒—๘๕

เป็น กรรมการ อำนวยการ คุรุสภา พ.ศ. ๒๔๘๒—๘๖

เป็นประธานกรรมการ บริษัทอักษรภัณฑ์กลางจำกัด

วิวาห์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗

Was the promoter and inaugurator of of the Private Schools' Union and is also managing director of the Teachers' Association (Kurusabha).

ทองคำ พันธ์ยุติ

เจ้าของและผู้จัดการ ห้างชนิษฐา

Tongkam Phattayuti

Managing Director of the Kanita Company

เริ่มทำการค้าขายมาแต่อายุ ๑๕ ปี ได้สร้างตัวจากตั้งร้านเล็ก จน พ.ศ. ๒๔๘๐ ได้ตั้งห้างชนิษฐาขึ้น มีกิจการเป็นห้างสั่งของจากต่างประเทศ และจำหน่ายเครื่องอุปกรณ์การตัดผมซึ่งสั่งจากต่างประเทศโดยตรง ด้วยทุนส่วนใหญ่เป็นของตนเองมาจนปัจจุบัน

ขณะนี้ กำลังดำริห์ ตั้งบริษัทสั่งสินค้ามาจากต่างประเทศ และส่งสินค้าพื้นเมืองออกอีกบริษัทหนึ่ง ที่ถนนพระสุเมรุ ผ่านพ้าใกล้เคียงกัน

ตันจินเก่ง

ประธานกรรมการผู้จัดการ
บริษัทโหงวฮก จำกัด
ประธานกรรมการ
บริษัทโรงสีไฟจินเซ่งหลี จำกัด

Tan Chin Keng
Chairman and Managing Director of the
Ngow Hock Company, Ltd.
Chin Seng Lee Rice Mill Co., Ltd.

เมื่ออายุ ๒๐ ปี เริ่มดำเนินอาชีพการค้า ใน พ.ศ. ๒๔๖๗ รับตำแหน่งเป็นผู้จัดการบริษัทโหงวฮก จ.ก., พ.ศ. ๙๘ ตั้งโรงสีไฟน้ำฮง จนสมัยสงครามญี่ปุ่นจึ้นประเทศไทย โรงสีนี้ได้เลิกไป เมื่อสงครามสงบลง จึงจัดตั้งโรงสีไฟจินเซ่งหลี จ.ก. ขึ้นใหม่ เป็นกรรมการ ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จ.ก., บริษัทเสริมสุข จ.ก., บริษัทไทยประกันภัย จ.ก., บริษัทพระนครธนบุรีประกันภัย จ.ก., เป็นกรรมการเหรัญญิกสมาคมพาณิชย์จีน, กรรมการควบคุมสมาคมแต้จิ๋ว

ส่วนกุศล– เป็นประธานกรรมการมูลนิธิฮั่วเคี้ยวบ่อเต็กเซ่งตึ๊ง แห่งประเทศไทย และโรงพยาบาลหัวเฉี่ยวมูลนิธิ มาแต่ พ.ศ. ๒๔๘๗ จนปัจจุบัน กรรมการสมาชิกกิติมศักดิ์สภากาชาดไทย, เคยช่วยบำรุงโรงพยาบาลศิริราชและโรงพยาบาลตำรวจ, ได้สร้างตึกซุ่นซิ่ว ให้กับโรงพยาบาลหัวเฉี่ยวมูลนิธิ เพื่อเป็นอนุสรณ์สนองคุณเมารดา เป็นเงิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท

เมื่อ พ.ศ. ๘๔ เป็นหัวหน้าคณะกรรมการของมูลนิธิ นำเผ้าทูลลอองธุลีพระบาทพระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล พ.ศ. เดียวกันนำกรรมการเผ้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในโอกาสนี้ได้ทูลเกล้าถวายแจกันหยก กับเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๙๓ เป็นหัวหน้านำกรรมการและนำแจกันหยกลายมังกร กับเครื่องตั้งเต้าน้ำเกะลายมังกร ทูลเกล้าถวายความภักดี ในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เฉพาะพระภักตร์องค์พระประมุขของชาติ

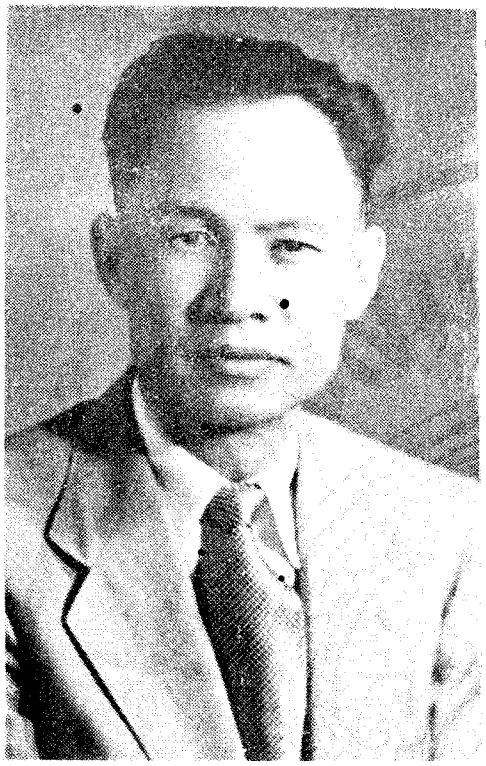

สุพัฒณ์ พัฒนสาร

ประธานกรรมการอำนวยการ

บริษัทสุพัฒน์ จำกัด

กรรมการผู้จัดการ บริษัทซุ่นเฮงหลี จำกัด

Lee Chu ming

Chairman and Managing Director of the
Thai Rice Supply Co., Ltd.
Managing Director of the Soon Heng Lee Co., Ltd.

ท่านผู้นี้เกิดที่ตำบลนครปฐม จังหวัดนครปฐม ดำเนินอาชีพการค้าตลอดมา ชั้นแรกตั้งห้างใช้ชื่อว่า ซุ่นจั๊ว ที่ จ. ว. นครปฐม มีกิจการค้าข้าว, พ.ศ.๒๔๘๐ ได้จัดตั้งโรงสีไฟ "เต็กเฮงหลี" ขึ้นที่บ้านแพน พ.ศ. ๘๒ ย้ายมาอยู่กรุงเทพฯ ขณะนี้ได้จัดตั้งบริษัทอิวหลี จ.ก. กับบริษัทไทยแสงวัฒน์ จ.ก. และรับตำแหน่งเป็นผู้จัดการทั้ง ๒ บริษัท

พ.ศ. ๘๖ ได้ยุบเลิกบริษัทไทยแสงวัฒน์ มาร่วมงานกับ นายเอี้ยมซิว บิดา ของภรรยา ซึ่งมีงานค้าเช่นเดียวกัน ในบริษัทซุ่นเฮงหลี จำกัด มีโรงสีไฟของบริษัทอยู่เวลานี้ ๖ โรง

พ.ศ. ๙๕ เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งบริษัทสุพัฒน์ จ.ก. ขึ้น มีโรงสีในความควบคุมของบริษัท ๒ โรง

ตำแหน่งพิเศษ – เป็นกรรมการธนาคารกรุงเทพ จ.ก., กรรมการบริษัทโรงเลื่อยจักร์มหาชน, กรรมการบริษัทประกันภัยเลิศผล จ ก., กรรมการบริษัทกิพาไทย

เป็นนายกสมาคมแต้จิ๋ว, สมาชิกสมาคมพาณิชย์จีน, สมาชิกสมาคมพ่อค้าไทย

งานกุศล – ร่วมสร้างโบสถ์และถนน ในวัดพิทิตย์ประสาทสุนทร ๘๕,๐๐๐ บาท, วัดอินทรวิหาร (วัดพระโต) ๔,๐๐๐ บาท, โรงพยาบาลของกรมเกษตร ๕,๐๐๐ บาท, โรงพยาบาลหัวเฉียวมูลนิธิ, และโรงพยาบาลกรมตำรวจ ๕๐,๐๐๐ บาท และอื่นๆ , รวมประมาณการกุศลที่สร้างแล้วหลายแสนบาท

ได้รับพระราชทานเครื่องราช อิสรยาภรณ์ จตุรถาภรณ์ (ช้างเผือก) ประดับเกียรติ

ประวัติของ เฉลิม ปัทมพงศ์

ออกจาก ร. ร. อัสสัมชัญ พ.ศ. ๒๔๗๕

อดีตเลขานการบริษัทคริสเตียนนี แอนด์ นีลสน, เคยเป็นประธานกรรมการบริษัท

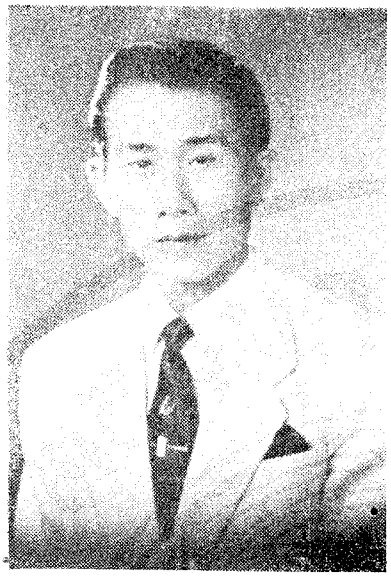

เฉลิม บัทมพงศ์

ประธานกรรมการ บริษัทบัทมวัฒน จำกัด
กรรมการและผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์ดุสิต

Chalerm Patama Phongse

Director of the Robson & Peach Co., Ltd.
Managing Director of the Dusit Zoological Park

วิบูลย์สถาปัตย์คนแรก ลาออกมาเปิดโรงงานทำเชือกที่หัวหิน ต่อมาเลิกกิจการมาตั้งบริษัทบัจจุบันนี้ตั้งแต่ พ.ศ. ๙๓

มูนิสสัยชอบสัตว์ต่างๆ เคยส่งสัตว์ในประเทศไปยังสวนสัตว์ต่างประเทศทั่วโลก

ขณะไปดูการค้ายังทวีปยุโรปและอเมริกาได้ไปสังเกตความเป็นอยู่ การปฏิบัติจัดทำและกิจการของบรรดาสวนสัตว์ทุกแห่ง

พ.ศ. ๙๔ ได้รับแต่งตั้งจากรัฐบาลให้เป็นกรรมการสวนสัตว์ พ.ศ. ๙๙ ทางราชการเปลี่ยนเป็นองค์การ ได้รับเชิญให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการจนบัจจุบัน

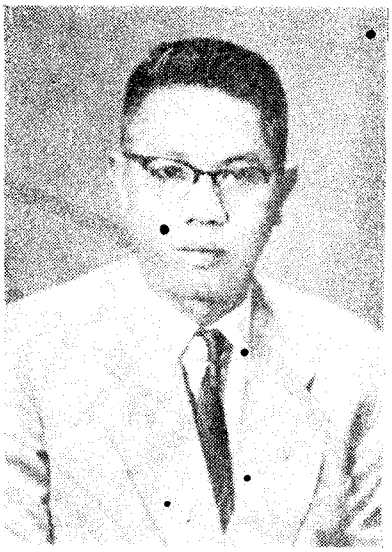

ชด บุญเกียรติบุตร

ประธานกรรมการ บริษัทไทยนุเคราะห์ จำกัด

Chod Boonya Kietbutra

Managing Director of the Thai Nu Korha Co., Ltd.

เคยเป็นครูประชาบาล ต่อมาประกอบการค้าส่วนตัว สมัยหนึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นพ่อค้าชั้นตรี ใน พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้จัดตั้งบริษัทไทยนุเคราะห์ จำกัด มีกิจการเป็นบริษัทรับเหมาก่อสร้างมาจนบัจจุบัน

สำนักบริการส่งเสริมอาชีวะตั้งโดยกระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งให้เป็นผู้ชำนาญงานแผนกก่อสร้าง

เป็นกรรมกวร และเหรัญญิกสมาคมนายช่างเหมาแห่งประเทศไทย

ส่วนกุศลท่านศรัทธาบริจาคเงินบำรุงวัดและซื้อยารักษาโรคแจก เพื่อสาธารณะกุศล

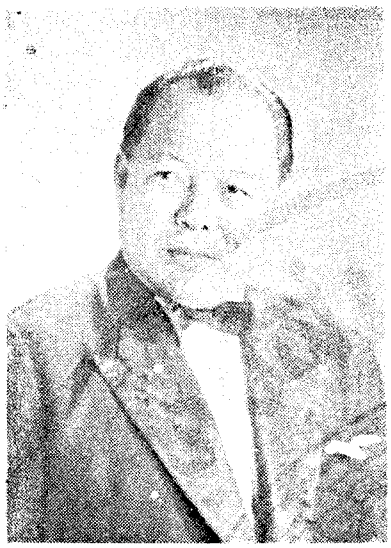

สุนทร ยุพานันท์
(หยิ่นสุ่นเหล่ง)
ประธานกรรมการจัดการ
บริษัทสุนทรกิจก่อสร้าง จำกัด
กรรมการผู้จัดการ บริษัทสถาวรพาณิชย์ จำกัด

Sunthorn Gupananth
Managing Director of the
Sunthornkij Construction Co., Ltd.
and Manager of the Sathavorn Phanich Co., Ltd.

ดำเนินอาชีพครั้งแรกค้าเครื่องยนต์และเครื่องไฟฟ้า อายุ ๒๒ ได้รับตำแหน่งผู้จัดการห้างหยิ่นไทยเส็ง, จากนั้นเป็นหุ้นส่วนและผู้จัดการโรงสะบู่, โรงกลั่นน้ำมันมะพร้าว และโรงต้มกลั่นสุรา, เป็นเจ้าของและนายช่างโรงงานกลึงเครื่องยนต์ ชื่อ ไทยช่าง

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ ตั้งบริษัทก่อสร้างไทยเจริญ, พ.ศ. ๙๗ เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทสุนทรกิจก่อสร้าง จ.ก. และบริษัทสถาวรพาณิชย์ จ.ก. มีกิจการก่อสร้างและรับสั่งสินค้า

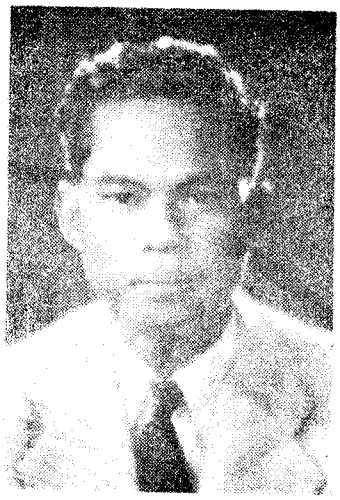

ประมวล สภาวสุ
กรรมการ ผู้จัดการ
บริษัทประมวลก่อสร้าง จำกัด
ในความอุปการะของรัฐบาล

Pramual Sabhavasu
Managing Director of the
Pramual Construction Co., Ltd.

ขณะนี้เป็น นักศึกษาวิชา กฎหมาย ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับตำแหน่ง ผู้จัดการโรงเลื่อย บริษัทสวัสดิจันทร์ จ.ก. ตั้งแต่อายุเพียง ๑๙ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ เป็นผู้จัดการ บริษัทรัชตก่อสร้าง จ.ก. (บริษัทวิจิตร์ก่อสร้าง จ.ก.)

พ.ศ. ๙๖ ลาออกเริ่มก่อตั้งบริษัทประมวลก่อสร้าง จ. ก. มีกิจการรับเหมาก่อสร้าง

ตำแหน่งพิเศษ – เป็นประธาน กรรมการโรงเลื่อยจักรบริษัทร่วมดำรงค์ จ.ก.

ขณะนี้อายุ ๒๗ ปี สุขภาพแข็งแรง

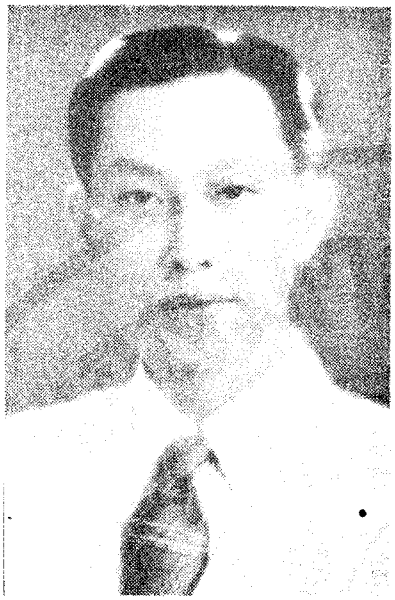

เจริญ เทียนสิงหเดช

กรรมการ ผู้จัดการ

บริษัทชัยเจริญสถาปัตย์ จำกัด

Charoen Tien Singhadej

Managing Director of the
Chaiya Charoen Contractor Co., Ltd.

จบอัสสัมชัญ พ.ศ. ๒๔๘๒, พ.ศ. ๘๓ เป็นครูประชาบาล เคยเป็นเลขานุการบริษัทอีดาก้า จ.ก. ต่อจากนั้นตั้งโรงงานกลั่นน้ำมัน "เจริญชัย" เมื่อสงครามมหาเอเชียบูรพาสงบได้จัดตั้งห้างเกียรติชัย รับเหมาก่อสร้าง เคยจัดตั้ง บริษัท ส่งเสริมเศรษฐกิจ ค้าข้าว สาร, รับก่อสร้าง, เคยเป็นผู้จัดการบริษัทไทยเศรษฐการ

ได้รับเชิญเป็นผู้ชำนาญงานก่อสร้างของสำนักงานบริการส่งเสริมอาชีวะ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งขึ้นด้วยผู้หนึ่ง

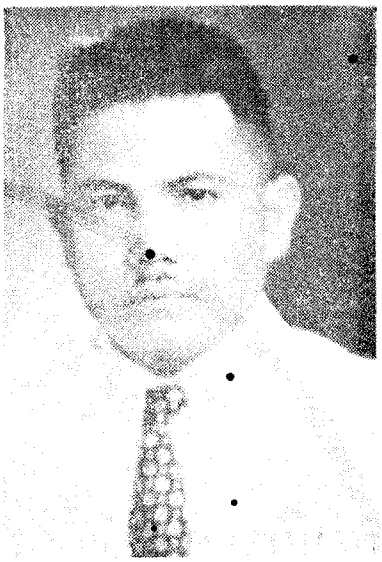

ปานสิริ รังสิพราหมณกุล

ประธานกรรมการอำนวยการ บริษัทรังสิ จำกัด

(ในความอุปการะของรัฐบาล)

Parnsiri Ransi Brahmanakul

Managing Director of the Ransi Co., Ltd.

สำเร็จวิศวกรรมไฟฟ้า พ.ศ. ๒๔๘๔ ที่มหาวิทยาลัย วาเซด้า Waseda University ประเทศญี่ปุ่น และสถานค้นคว้าแม่เหล็กไฟฟ้า ในโตเกียวเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๗

ได้จัดตั้งบริษัทนี้ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๙๓ ขณะนี้มีสาขาอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น เคยรับงานประมูลของรัฐบาล–กู้เรือรบ, สร้างถังน้ำมันใหญ่, ต่อเรือพระที่นั่ง และอื่น ๆ

ประวัติของ ปานสิริ รังสิพราหมณกุล

ศึกษาวิชาการค้าต่อที่มหาวิทยาลัยวาเซด้า ประเทศญี่ปุ่น ได้รับปริญญา B. Com. เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๙ กลับมาประเทศไทย ร่วม

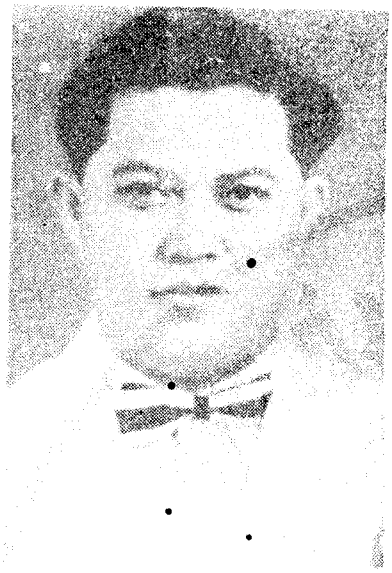

สมจิตต์ รังสิพราหมณกุล B. Com.,
ผู้จัดการบริษัทรังสิ จำกัด
(ในความอุปการะของรัฐบาล)
Somchit Ransi Brahmanakul
Manager of the Ransi Co., Ltd.

งานค้ากับนายปานสิริ รังสิพราหมณกุล ผู้พี่ มาจนบัจจุบัน

ประวัติของ เหม เวชกร

ศึกษาจาก ร.ร. เพาะช่าง เคยรับราชการตำแหน่งช่างเขียนประจำกรมตำรา กระทรวงกลาโหม, ช่างเขียนประจำหนังสือพิมพ์ประมวลวัน ขณะนี้เป็นช่างเขียนประจำกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ท่านผู้นี้เป็นจิตรกรชั้นเยี่ยม ผีมือการเขียนภาพวรรณคดี, ประวัติศาสตร์ ฯลฯ ตรึงจิตตใจประชาชนทุกชั้น ภาพผู้ชนะสิบทิศก็เขียนโดยท่านผู้นี้

เหม เวชกร
ประธานกรรมการ ผู้จัดการ
บริษัท เหมเวชกร จำกัด
Hame Vechkon
Managing Director of the Hame Vechkon Co., Ltd.

ประวัตของ สุนทร เจียรนัย

เสร็จการศึกษา เริ่มดำเนินอาชีพการค้าตั้งแต่อายุ ๑๘ ปี เมื่อ อายุ ๒๐ ได้รับตำแหน่งเป็นผู้จัดการที่ น่าฮะฮวด

ต่อมาเป็นผู้เริ่มตั้ง บริษัทนำเสรีพาณิชย์ มีกิจการจำหน่ายไม้ และรับเหมาก่อสร้าง ดำรงตำแหน่งบัจจุบันตลอดมา

ได้รับ แต่ง ตั้งให้ เป็น ผู้ชำนาญ งาน ฝ่าย กนก่อสร้างใน สำนักบริการส่งเสริม อาชีวะ (บ.ส.อ.) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งขึ้น

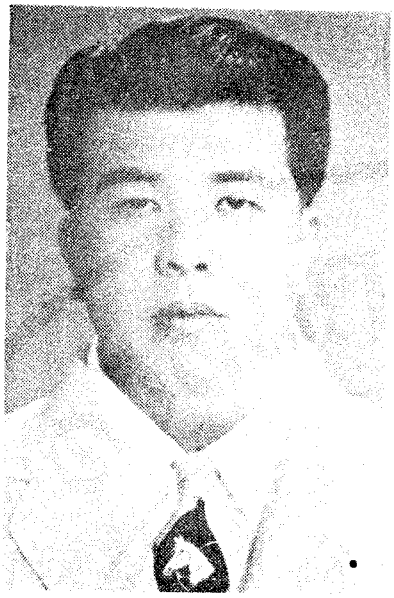

สุนทร เจียรนัย

ประธานกรรมการ บริษัทนำเสรีพาณิชย์

Soon Thorn Chier Naiya

Managing Director of the Seree Phanijya Co.,

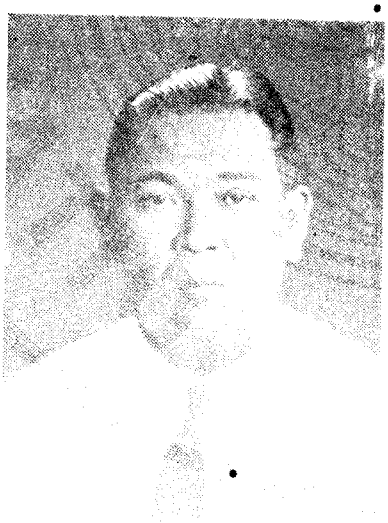

เอนก สุภกร

กรรมการอำนวยการ บริษัทอาร์ตฟอร์มา จำกัด

Anek Subakorn

Managgin Director of the Art Forma Co., Ltd.

จากโรงเรียนอัสสัมชัญ พ.ศ. ๒๔๗๑ ใน พ.ศ. เดียวกันได้ทำงานที่บริษัทเกอร์สันแอนด์ซันซ์ ตลอดมา จนได้รับตำแหน่งเป็นผู้จัดการแผนกเครื่องเรือน เมื่อ พ.ศ. ๙๖, ได้ลาออกและเป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งบริษัทขึ้น มีกิจการรับสั่งและทำเครื่องเรือนชั้นสูง สำนักงานตั้งอยู่ที่ถนนสุริยวงศ์

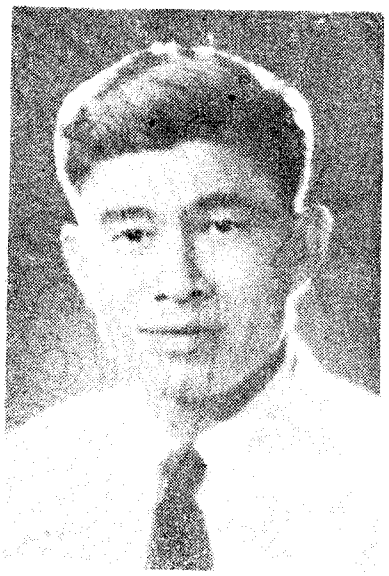

สุรินทร สุขเพ็ชร์

กรรมการผู้จัดการบริษัทสุรินทร์การช่าง จำกัด

Surin Sookaphejra

Managing Director of the Surin Karnchang Co., Ltd.

งานที่เคยผ่านมา–เคยรับราชการในกรมรถไฟ, เทศบาล และทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์, เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้ตั้งสำนักงานรับเหมาก่อสร้าง ใช้นามว่า สุรินทร์การช่าง ถึง พ.ศ. ๙๔ จดเป็นบริษัทจำกัดในนามเดิม

สังคม–เป็นสมาชิกสโมสรราษฎร์สราญรมย์, สมาชิกสโมสรทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ •

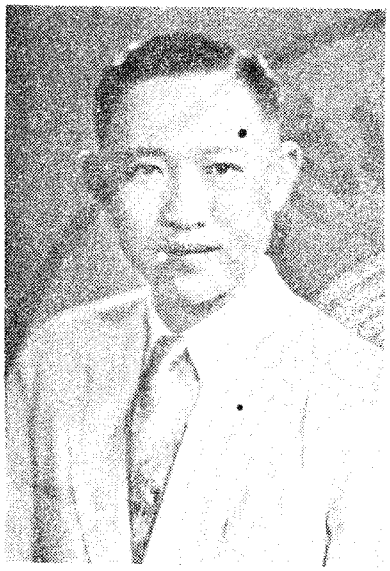

สง่า ธเนศวร

กรรมการผู้จัดการ บริษัทศิริมิตร จำกัด
และ ผู้จัดการ บริษัทหริตวร จำกัด

Sanga Tanesour

Managing Director of the Sirimitr Co., Ltd.
and Manager of the Haritaworn Co., Ltd.

จาก ร.ร. ผึกหัดครู ออกรับราชการเป็นครูใหญ่ประจำอำเภอ ลาออกมาประกอบการส่วนตัว เคยเป็นผู้เริ่มตั้งบริษัทการค้าที่ จ.ว. ปราจีนบุรี, เป็นหัวหน้าหน่วยขายส่งบริษัทค้าพืชผลไทยของกรมรถไฟ, ประจำบริษัทสามัคคีชัย สาขาเพชรบูรณ์ ต่อนั้นได้จัดตั้งห้างอภิชัย มีกิจการขายส่งสุราของรัฐบาล

พ.ศ.๒๔๕๔ เป็นผู้จัดการแผนกส่งสินค้าไปต่างประเทศของบริษัทหริตวร จ.ก., พ.ศ. ๕๖ เป็นผู้ริเริ่มและกรรมการผู้จัดการบริษัทศิริมิตร จ.ก. มีกิจการเดินรถ–เมล์ประจำทาง

สรวง นัยสวัสดิ์

เจ้าของและผู้จัดการห้างสุวรรณประดิษฐ

Suang Nayasawasdi

Proprietor & Manager of
Suwan Pradisth Co.

ศึกษาจาก ร.ร. เทพศิรินทร์และ ร. ร. อัสสัมชัญ เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๘ เคยผึกการค้าที่ห้างสุธาดิลกเป็นเวลา ๔ ปี ทำการค้าโดยทุนส่วนตัวตั้งแต่ พ.ศ. ๘๐ รัฐบาลตั้งให้เป็น "ชั้นโท" ฝ่ายพาณิชยการ

มนูญ ฉวีวรรณชล

ผู้จัดการโรงงานไม้ขีดไฟชลบุรี จำกัด

Manoon Chaveevanchol

Manager of the Nam Huang Match Factory Co., Ltd.

ท่านเคยเป็นครู ร. ร. ชลราษฎร์บำรุงของรัฐบาล ลาออกมาดำเนินการค้า เคยเป็นผู้จัดการบริษัทพาณิชย์จังหวัด สาขานาเกลือ จ.ว. ชลบุรี, และผู้จัดการรถยนต์บุญอนันต์

ผอบ นรเสรฐสนิธ

ผู้จัดการห้างสรรพานิชสโตร์

Pha ob Norasreth snidh

Manager of Sanphanit Store

ในงานค้าได้รับหน้าที่เป็นผู้ช่วยฝ่ายธุระกิจของหลวงนรเสรฐสนิธ ซึ่งเป็นเจ้าของและผู้จัดการในขณะนั้น

พ.ศ. ๔๓ ได้รับช่วงกิจการของห้างนี้ทั้งหมดจากคุณหลวง ดำเนินกิจการทั้งภายในและต่างประเทศ โดยตนเอง การค้าได้ดำเนินไปด้วยความเจริญ

พ.ศ. ๖๕ วิวาห์มงคลกับหลวงนรเสรฐสนิธ (สัน นรเสรฐสนิธ)

ประวัติของ ทองหยก เลียงพิบูลย์

ศึกษาต่อแผนกอักษรศาสตร์และการค้าเคยผ่านประเทศญี่ปุ่น, สิงคโปร์, บีนัง, และฮ่องกง ได้ทำงานเกี่ยวกับการค้าหลายแห่ง, เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓ ได้จัดตั้งบริษัทนี้โดยเป็นผู้จัดการดำเนินกิจการด้วยตนเอง

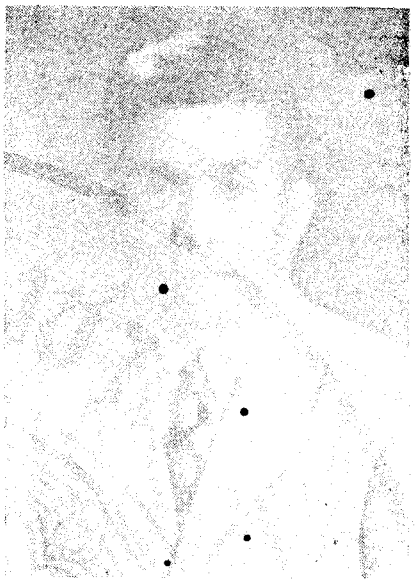

ทองหยก เลียงพิบูลย์

ผู้จัดการบริษัทยนต์ภัณฑ์พานิช

Thongyoke Liang Bhibul

Manager of Yontrabhandh Panich Co.

ปัจจุบันเป็นกรรมการอยู่หลายบริษัท และเป็นสมาชิกสมาคมหลายแห่ง ราชตฤณมัย, พ่อค้าไทย, และสมาคมคณะราษฎร์ เป็นหัวหน้าพ่อบ้านที่ต้องบำรุงครอบครัว ๓๐ กว่าคน

After completing his education in Thailand he studied Arts and Commerce in Hongkong.

On his return he established the above company in 1930, of which he is managing director. At present he is on the Board of Directors of several companies and is also member of several associations.

ลูซี่ รักษานาเวศ

กรรมการผู้จัดการ บริษัทหลวงรักษา จำกัด

Lucy Clementine Raksa Naves

Managing Director of
Luang Raksa & Co., Ltd.

ศึกษาบริบูรณ์จากปีนัง พ.ศ. ๒๔๗๐ ได้วิวาห์มงคลกับหลวงรักษานาเวศ (รอย คุณะดิลก) ในขณะยังรับราชการอยู่กรมเจ้าท่า ใน พ.ศ. เดียวนั้น ได้ร่วมกันก่อตั้งบริษัทหลวงรักษาขึ้น ถึง พ.ศ. ๙๒ ได้จัดเป็นบริษัทจำกัด กิจการดำเนินมาด้วยดี

Married Luang Raksa Naves (Roy Guna Tilaka) in 1927 while he was still working in the Customs Department. In the same year they set up the Luang Raksa & Company. Finally, in 1949, the company was registered again as Luang Raksa and Co., Ltd.

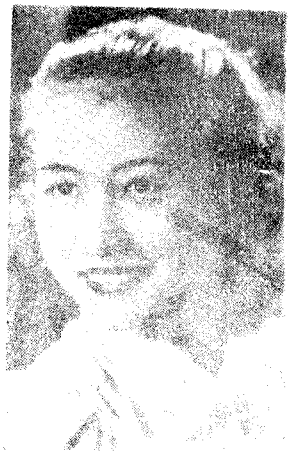

ชนัตถ์ ปียะอุย

ผู้จัดการโรงแรมปรินเซสโฮเต็ล

Chanut Piyaoui

Manageress of Princess Hotel

เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้เริ่มก่อการและกรรมการผู้จัดการบริษัทปรินเซสโฮเต็ล

Went to America in the year 1946, to Panama and America in 1948, to the Philippines twice in the years 1949 and 1950, to Hongkong twice in 1948 and 1950, to Europe in August 1952, to Singapore in April 1951, and to Japan in 1953.

ประวัติของ สุชี สหวัชนะ

จบ ม. ๘ ร.ร. เทพศิรินทร์ พ.ศ. ๒๔๗๘ ใน พ.ศ. ๗๙ ออกประกอบการค้าแผนกต่าง ๆ จนอายุ ๓๒ ปี ได้รับตำแหน่งผู้จัดการ

เมื่อ พ.ศ. ๙๒, ๙๓, ๙๕, ๙๖ ได้ไปตรวจการค้าที่ฮ่องกง, ฟิลิปปีน, สิงคโปร์,

ปีนัง, อินเดีย, ฝรั่งเศส, อังกฤษ, สเปญ, สหรัฐอเมริกา รวม ๔ คราว

สุธี สหวัธนะ

กรรมการผู้จัดการบริษัทสากล จำกัด และที่ปรึกษาธนาคาร

S. Suthee

Managing Director of the Universal Service Co., Ltd.

In 1936 he started business in various sections and in 1949, 1950 and 1952, 53 went to study trade activities in Europe and America.

ประวัติของ บรรเจิด ชลวิจารณ์

ศึกษาจาก ร.ร. อัสสัมชัญ เคยเป็นสมุหบัญชีบริษัทไทยนิยมพาณิชย์ จำกัด, ผู้ช่วยผู้จัดการบริษัทศรีลานนา จ.ก.

ปัจจุบันเป็นกรรมการบริษัทรัชตบริการเดินเรือ จำกัด, บริษัทประกันภัยเอเชียตก จำกัด, บริษัทรัชตศิลา จำกัด

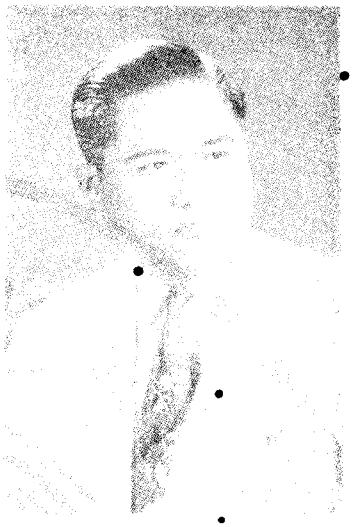

บรรเจิด ชลวิจารณ์

ผู้จัดการ บริษัทสหไม้ขีดไฟ จำกัด

Banjurd Cholvijarn

Manager of the United Match Co., Ltd.

รับตำแหน่งผู้จัดการบริษัทไม้ขีดไฟรัชต จำกัด เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓

Graduated from the Assumption College. At present he is a member of the Board of Directors of the Rajata Maritime Co., Ltd., a member of the Board of Directors of the Asiatic Assurance Co., Ltd., and member of the Board of Directors of the Rajata Sila Co., Ltd.

ประวัติของ กำธร สีตสุวรรณ

ศึกษาในประเทศแล้วไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยวังสี ประเทศจีน ชำนาญภาษาไทย จีน, อังกฤษดีผู้หนึ่ง เคยเป็นครูร.ร. แชมินที่พิศณุโลกมาหลายปี

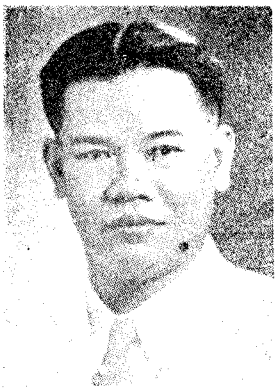

กำธร สีตสุวรรณ

กรรมการผู้ช่วยผู้จัดการ
บริษัทไทยประสิทธิ์ จำกัด

Kamton Sitasuwan

Assistant Managing Director of
Thai Prasit Co., Ltd.

After studying in Thailand he continued his studies in the Wangsi University, China.

ได้รับตำแหน่งปัจจุบันเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๗ และเป็นประธานกรรมการโรงสีไฟ, และบริษัทไทยประเทือง จำกัด ฯลฯ

ประวัติของ ไพศาล ตระกูลลี้

ศึกษาวิชาการค้าที่ ร.ร. ไว. เอม. ซี. เอ. ที่สิงคโปร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ กลับประเทศ พ.ศ. ๒๔๘๓ เคยทำงานค้าที่บริษัทเคียงศิริ จำกัด, บริษัทคลังสินค้า จำกัด

เมื่ออายุ ๓๕ รับตำแหน่งเป็นผู้จัดการบริษัทข้าวไพศาล, บริษัทบูรพาสากลเศรษฐกิจ จำกัด

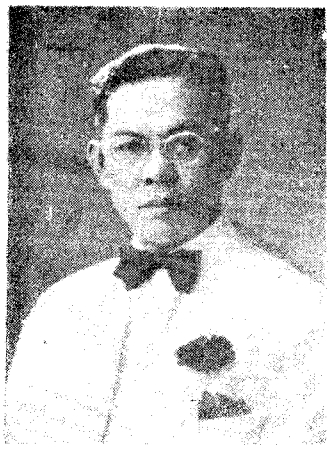

ไพศาล ตระกูลลี้

ผู้จัดการ บริษัทสากลการค้า จำกัด

Bhai San Trakulee

Manager Pajata International Trading Co., Ltd.

ดำรงตำแหน่งผู้จัดการบริษัทนี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ ขณะนี้เป็นกรรมการบริษัทข้าวไพศาล บริษัทกรุงเทพ ฯ คอมมิชชั่น จำกัด และบริษัทเหมืองแร่บุญญะ จำกัด ฯลฯ

After completing his general education in Thailand he took up a course of commercial studies at the Y.M.C.A. School of Commerce in Singapore in the year 1935. He was made manager of the Bhaisan Rice Company and of the Burapha Sakol Sresthakij Co., Ltd.

He is alse a director of the Bhaisan Rice Company, the Bangkok Commission Co., Ltd., and the Boonya Co., Ltd.

ประวัติของ เวช กระตุฤกษ์

ท่านผู้นี้ดำเนิน อาชีพ ตั้งโรง พิมพ์ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๒ ใช้นามว่า "ศิริอักษร" และพิมพ์หนังสือเรียงรมย์ ใช้นามว่า "คณะ

เพลินจิตต์" ตั้งแต่ พ.ศ. ๗๕ ตลอดมา ความนิยมสูงสุดเป็นประวัติการณ์ กิจการขยายกว้างขวางมากขึ้น หนังสือที่พิมพ์ออกจำหน่าย มีทั้งรายวัน, รายสัปดาห์

and has continued printing such novels up to the present. He not only prints novels but also daily and weekly newspapers and magazines.

In the year 1949 he transferred his office and printing press from their original location to their present headquarters.

เวช กระตุฤกษ์

ประธานกรรมการ และผู้จัดการ

บริษัทศิริอักษร

Vej Kraturoeks

Managing Director and Manager of the Siri Aksorn Co.

พ.ศ. ๘๙ ได้จัดตั้งเป็นบริษัท บรรดาหุ้นส่วนล้วนเป็นหมู่ญาติ, พ.ศ. ๙๑ ย้ายสำนักงานและโรงพิมพ์จากสพานดำ มาตั้งที่สำนักงานสร้างใหม่ ที่สี่แยกถนนหลานหลวง จนเดี๋ยวนี้

He first established a printing press in the year 1929 under the mame of Siri Aksorn. He first started to print novels in book form called "Plernchit" in the year 1932

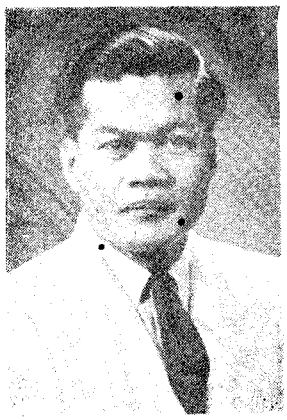

พิชัย รัตนวราห

กรรมการ และผู้จัดการ บริษัทศิริรัตน์ จำกัด

Phichai Ratanavaraha

Director and Manager of the Sirirut Co., Ltd.

He graduated from secondary school and took additional courses in commerce and accountancy at the Bangkok Chamber of Commerce.

สำเร็จการศึกษามัธยม ศึกษาวิชาการค้า, และการบัญชีจากหอการค้าเพิ่มเติม ออกฝึกการค้าจนถึง พ.ศ. ๒๔๘๘ และเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ในบริษัทนี้ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้จัดการจนบัดนี้

ต้นสกุลสืบมาแต่ พระยาประธานคโรทัย (ชั้น)

ร้อยตรี เชียร เหลืองสวัสดิ์

ประธานกรรมการจัดการ

บริษัท ไทยหัตถการพิมพ์ จำกัด

Sub-Lt. Vichien Lueng Swasdi

Chairman and Manager of the
Thai Hatakan Printing Co., Ltd.

สำเร็จการศึกษาวิชาทหาร ออกเป็นนายดาบตำแหน่งผู้บังคับหมวด ประจำกอง พล ๔ มณฑลราชบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘

ประกอบอาชีพส่วนตัว จัดตั้งสำนักงานเป็นเจ้าของไทยหัตถการ, สมัยกรณีพิพาทอินโดจีน, และสงครามเอเชียบูรพา ทางราชการทหารเรียกเข้ารับราชการ และได้เลื่อนยศเป็น "ร้อยตรี"

สิ้นสงครามกลับมาประกอบอาชีพตามเดิม และจัดตั้งเป็นบริษัทโดยหุ้นของเครือญาติ ดำรงตำแหน่งการงานมาจนปัจจุบัน

มีบุตรธิดารวม ๖ คน

After completing his military studies he was appointed to an Army position. He resigned to carry on his own business. During the South-East Asia War he was called up for military service and when the war came to an end, he returned to his former business occupations.

ปรีชา ตันประเสริฐ

เลขานุการบริษัทไทยประสิทธิ์ประกันภัย จำกัด

Preechar Tanprasert

Secretary of the Thai Prasit Insurance
and Warehourse Co., Ltd.

ศึกษาต่อที่ ร.ร. เองโกลไชนีส,ฮ่องกง กลับเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐

ขณะนี้ได้รับตำแหน่งเลขานุการอยู่หลายบริษัท, เป็นประธานกรรมการบริษัทเรือลำเลียงภาคใต้ จ.ก. และกรรมการบริษัทสงขลาเรือลำเลียง จ.ก., อุปนายกสมาคมผู้ค้าภาคใต้ เลขาธิการสมาคมนักเรียนเก่าบพิตรภิมุขในพระบรมราชูปถัมภ์

และเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

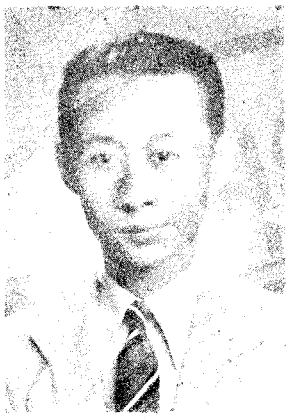

ม.ร.ว. อนุพร กฤดากร

ผู้จัดการบริษัทเกษตรกรรมศรีอนุ

บริษัทข้าวสารไทยมงคล

M. R. Anuporn Kridakara

Manager : Sri Anu Agricultural Company,
and Manager of the Thai Mongkol Rice Co.

การศึกษา โรงเรียนวชิราวุธ, และเอลิซาเบท คอลเล็ดจ์, เกิร์นซี แชนเน็ล ไอแลนด์, ยู.เค. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พีลลิปปีนส์

อาชีพ ส่วนตัวที่ฟาร์มบางเบิดของ ม.จ. สิทธิพร บิดาผู้ให้กำเนิดวิชาการเกษตรกรรมแผนปัจจุบัน

เมื่อเกิดสงครามมหาเอเชีย การคมนาคมไม่สดวก จึงได้เข้ามาประกอบอาชีพการค้าโดยเฉพาะการค้าข้าวสารในพระนคร

Vajiravud College 1924-1930, Elizabeth College, Guernsey Channel Island, U.K. 1931-1935 College of Agriculture, University of the Philippines, P.I. 1936-1939 On return from the Philippines worked on M.C. Sithiporn's (his father) Bangbert farm, from which the preseni agricultural system and the famous Bangbert water melons originated.

บุญรัตน์ จินดานุสรณ์

ผู้จัดการบริษัทสหการแพทย์ จำกัด,

บุญส่งฟามาซี

บริษัทเอกซ-เรส์แอนด์แล็บ จำกัด

Boonrat Chindanusorn

Managing Director and Manager
The X-Rays and Lab. Co., Ltd.
Dr. Boonsong Pharmacy, and
Saba Kaen Bhaet Co., Ltd.

He went to study commerce in Penang in 1939.

ศึกษาวิชาการค้าที่ปีนัง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒ ได้ทำสวนยางและเหมืองแร่ของตนเอง สมัยสงครามมหาเอเชียบูรพา สินค้าประเภทนี้ตกต่ำ จึงดำเนินอาชีพบัจจุบันมาจนเวลานี้

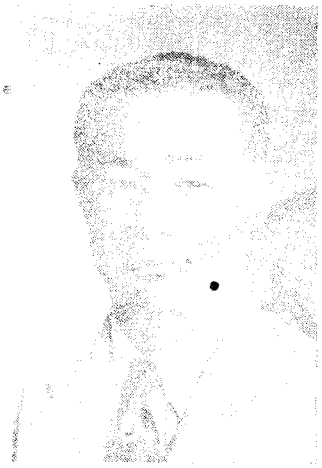

เจ็กเคี้ยว แซ่เอี๊ย

กรรมการผู้จัดการบริษัทยั่งยืนประกันภัย จ.ก.

และ ผู้จัดการ ห้างน่ำเชี๊ยง

Chek Kieo sae Eia

Managing Director of the
Yang Ping Insurance Co., Ltd.
Manager of the Nam Chiang Shop

When he was 30 years of age he established the Num Chiang shop with his own capital and later established the Yang Ping Insurance Co., Ltd.

เมื่ออายุ ๓๐ ได้ตั้งห้างน่ำเชี๊ยง โดยทุนส่วนตัว กิจการจำหน่ายเครื่องสำอางค์ ต่อมาได้จัดตั้งบริษัทยั่งยืนประกันภัย จ.ก.

งานพิเศษ เป็นนายกสมาคม อู้เอี๊ยะกวงหวย และเป็นกรรมการ บริษัทเลี่ยงเอี๊ยก

ประวัติของ ร.ท. ประยงค์ โภคยะสุพัสตร์

พ.ศ. ๒๔๗๔ เป็นนายดาบมหาดเล็ก ร. พัน ๑ กรณีพิพาทอินโดจีน, สงครามเอเชียบูรพา ประจำแนวรบ ได้ยศทหารเป็นร้อยโท ไปศึกษาวิชาอินชัวรันด์ ที่ ร.ร. โปฮ์ และนิวยอร์คยูนิเวอร์ซิตี้ อเมริกา ขณะศึกษาเข้ารับราชการแผนก กระจายเสียงของ กระทรวงต่างประเทศอเมริกา ฯลฯ

ร.ท. ประยงค์ โภคยะสุพัสตร์

ผู้จัดการแผนกสั่งสินค้าบริษัทสหสรรพกิจ จ.ก.

B. Prayong

Import Manager United Industries Limited

During the Thai-Indochina clash and the South-East Asia War he was in the front lines on both occasions. In 1946 he went to study insurance at the Poh Institute, New York, and, at the same time, he worked in the Boardcasting Section of the U.S. State Department.

ประวัติของ กงโปซู

ศึกษาวิชาแผนกการพาณิชย์จากมหาวิทยาลัย ชุงฟา เซี่ยงไฮ้ มาประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔

He received a higher course of education at the Chung Fa University and later went to study commerce in Shanghai. He

returned to Thailand in the year 1941. He has held the position of general manager since the year .1949

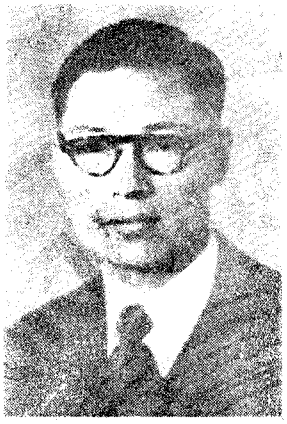

กงโปยู

ผู้จัดการใหญ่ บริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัย จำกัด

Kung Po Yu

General Manager of the Ocean Insurance Co., Ltd.

ประวัติของ ภักดี พ่วงสุวรรณ ธ.บ.

บัจจุบันมีอาชีพเป็นทนายความ และเป็น ทนาย ประจำ บริษัท ประ มงไทย จำ กัด ทนายประจำบริษัทเพิ่มพูลสิน จำกัด และทนายประจำบริษัทไทยถาวร จำกัด

สำเร็จ วิชว กฎ หมาย จาก มหา วิทยา ลัย ธรรมศาสตร์ ใน พ.ศ. ๒๔๘๗

ดำเนินอาชีพทนายความตลอดมา มีสำนักงาน ชื่อว่า สำนักงานอรรถคดี ตั้งอยู่ที่ถนนตะนาว ตรงหลักรถราง หน้าวัดมหรรณพาราม ในหน้าที่ของทนายความ ได้ออกว่าความตามจังหวัดต่าง ๆ มาแล้วรวม ๕๗ จังหวัด

ภักดี พ่วงสุวรรณ ธ.บ.

ทนายความชั้นหนึ่ง และอดีตเทศมนตรี เทศบาล นครกรุงเทพ ฯ

Bhakdi Puang Suvana

Lawyer and member of Municipal Council

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาเทศบาลโดยคะแนนนิยม และต่อมาได้รับเลือกให้คะแนนเป็นที่ ๑ ตลอดต่อๆ กันมาถึง ๔ สมัย

ขณะที่อยู่ในตำแหน่งสมาชิก ได้รับเลือกให้ดำรงหน้าที่ กรรม การจัด การ ศึก ษา และกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาเทศบาลสภานทุกสมัย

ใน พ.ศ. ๒๔๘๓ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง เทศมนตรี เป็นเวลา ๒ ปี ๕ เดือน

สังคม– เป็นสามัญสมาชิกเนติบัณฑิตสภา กรรมการราชบพิธสมาคมตลอด ๓ สมัย

ได้ทำการมงคลสมรสกับ คุณละออ กาญจนาภรณ์ ขณะนี้มีบุตรชาย ๑ คน ชื่อ ปรีชา พ่วงสุวรรณ กำลังศึกษาอยู่ที่ ร.ร. วชิราวุธวิทยาลัย

Graduated and obtained a degree in law from the University of Thammasat in 1944. Has been carrying on the private profession of lawyer. In 1940 he was elected member of the Bangkok Municipality, obtaining the highest number of votes, and he has held this position for four periods of office in successions.

He began his career as a lawyer and has been practising law up to the present. a member of the Bar Association.

เริ่มดำเนินชีวิตเป็นทนายความ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๓ จนถึงปัจจุบัน มีสำนักงานของตนเองตั้งอยู่ที่ ๕๘ ถนนวัดสามพระยา จังหวัดพระนคร

ขณะนี้เป็นสมาชิกของ เนติบัณฑิตสภา มีความสัมพันธ์กับสังคม เป็นที่รู้จักทั่วไป

ประไพ โกศัยดิลก

ทนายความ

Praphai Kosaidilok

Lawyer

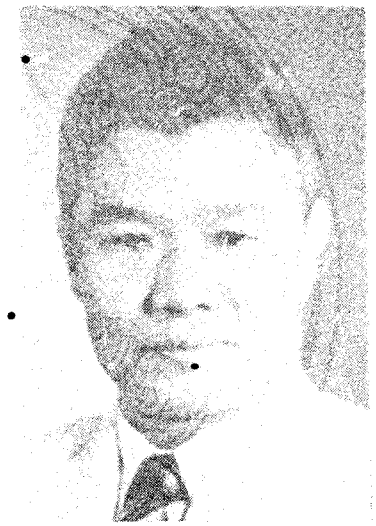

มงคล อ่องจริต

เจ้าของ ผู้จัดการ และนายช่างประจำ

มงคลการไฟฟ้า

Mongkhol Ongcharit

Owner, Manager and Engineer of the Mongkhol Electric Power Station

พ.ศ. ๒๔๖๖ เข้ารับราชการแผนกช่างไฟฟ้าในโรงงานมักกะสัน กรมรถไฟ ในความควบคุมของนาย เอส. ฟูรุซาวา ชาวญี่ปุ่น พ.ศ. ๖๘ รับราชการทหารยุทธ–

ศาสตร์ คงทำงานเรื่อยมาจนรับตำแหน่งหัวหน้าช่างไฟฟ้า พ.ศ. ๗๔ ลาออกมาปฏิบัติงานส่วนตัวได้เต็มที่ ซึ่งได้เปิดร้านซ่อมแก้เครื่องไฟฟ้าอยู่ที่ตึกดินมาก่อนแล้ว กิจการเจริญขึ้นเป็นลำดับ จึงย้ายมาตั้งอยู่ถนนบำรุงเมือง สพานดำ จนทุกวันนี้ เช่นผู้ที่ก่อสร้างฐานะตนเอง ด้วยความรู้ความสามารถ

มีบุตรธิดากับคุณนายจำรัส ๘ คน ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างสมบูรณ์

He entered Government servince in the year 1923, being employed in the electrical engineering section of the Makasan Workshop, Railway Organization of Thailand, under the supervision of a Japanese Mr. S. Furugawa. He rose gradually until he became chief electrical engineer. In 1932 he resigned to establish his own business.

ประวัติของ เลี้ยง นวพันธ์ ธ.บ.

สอบวิชากฎหมายได้ปริญญาตรี ธรรมศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๗ และ พ.ศ. ๘๘ ได้ตั้งสำนักงานทนายความ รับว่าความทั่วพระราชอาณาจักร ใช้ชื่อว่า สำนักงานทนายความ กกเลี้ยง ตั้งอยู่ที่ตรอกกัปตันบุช ส่วนพระยาเคยรับราชการอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นสามัญสมาชิก เนติบัณฑิตสภา

He obtained his degree in law from the University of Thammasat in 1944 and established his law office in Bush Lane, Siphya, in 1945.

เลี้ยง นวพันธ์ ธ.บ.

ทนายความชั้น ๑ เจ้าของและผู้จัดการ
สำนักงานทนายความ กกเลี้ยง

Liang Navaphandh

First class lawyer, owner and manager of the Kok Liang Law Office

---

ประวัติของ สดับ มาศกุล

สำเร็จวิชากฎหมาย จากคณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ แห่งจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖ เข้ารับราชการในกรมเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี และกระทรวงยุติธรรม ลาออกเมื่อ พ.ศ. ๘๒ ดำเนินอาชีพทนายความ เป็นผู้หนึ่งที่เริ่มตั้งสมาคมกรรมกรไทย กับรับตำแหน่งเป็นที่ปรึกษากฎหมายด้วย, เป็นหัวหน้ากรรมกรรถ

ยนต์สองแถวในพระนคร, ธนบุรี เป็นผู้เริ่มการตั้งสมาคมสามัคคีธรรมิตร

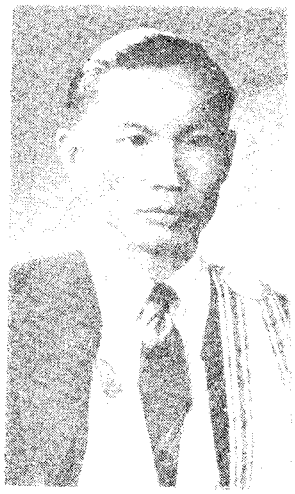

สดับ มาศกุล

เนติบัณฑิต ทนายความ

Sadab Maskul

Barrister-at-law

He graduated in law from the Faculty of Law and Administration in the Chulalongkorn University in the year 1933.

อดุลย์ สิงหเนตร์

Adul Singhanetra

สำเร็จการศึกษาวิชากฎหมาย ได้รับปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต

เคยรับราชการ ทหาร, ตำรวจ ในศาลทหาร และจ่าศาลในกระทรวงยุติธรรม

ปัจจุบันตั้งสำนักงานทนาย ความ ชั้น ๑ อยู่เลขที่ ๑๒๕ ถนนเฟื่องนคร พระนคร รับว่าความทั่วพระราชอาณาจักร

He obtained his barrister-at-law degree and was formerly attached to the Military Court and to the Ministry of Justice. He is at present operating his own lawyer's office.

สรร อักษรานุเคราะห์

ผู้จัดการห้างจาตุรงคอาภรณ์

San Aksharanugraha

Manager Charturong Arphon Co.

ประกาศนียบัตร์วิชาสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๔๗๔ ออกรับราชการเป็นสัตวแพทย์ที่กรมเกษตรอยู่ ๔ ปี เมื่อ พ.ศ. ๘๔ ได้ลาออกจากราชการมาประกอบการค้า และตำแหน่ง

เป็นผู้จัดการบริษัทนี้มาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ จนปัจจุบัน

Holds a Veterinary degree obtained in the year 1936 and was attached to the Agricultural Department as veterinary for a period of four years when he resigned to open up his own business.

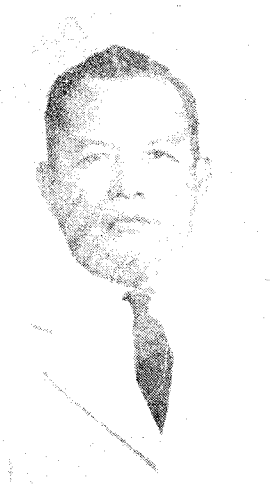

ทองอยู่ ปราสาททองโอสถ

กรรมการผู้จัดการ

บริษัท ปราสาททองโอสถ จำกัด

Thongyoo Prasart-Thong Osoth

Managing Director of "Prasart-Thong Osoth Co., Ltd."

เมื่อเสร็จการศึกษาแล้ว มีความสนใจกับความป่วยไข้ของคนทั่วไป และทำการเกี่ยวกับกิจการอันตรงกับนิสัยร่วมกับบิดามาแต่เล็ก

ที่สุดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ จึงได้ตั้งห้างขายยาปราสาททองโอสถขึ้น และรับตำแหน่งเป็นเจ้าของและผู้จัดการ กิจการดำเนินด้วยความนิยม

พ.ศ. ๘๕ จึงจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัด ในนามเดิมดำรงตำแหน่งปัจจุบันนี้สืบมาจนบัดนี้

สุวรรณ ป. เกษมณี

เจ้าของ ผู้จัดการ, อาจารย์ใหญ่

ร.ร. เกษมณีพิมพ์สัมผัส

Suwan P. Katemani

Owner and Manager Katesmani Typewriting School

อดีต เคยเป็น อาจารย์ใหญ่ และหัวหน้าฝ่ายวิชาการพิมพ์ดีด ของบริษัทแมคฟาร์แลนด์พิมพ์ดีด จำกัด และ ร.ร. เรมิงตันพิมพ์ดีดมาแต่ พ.ศ. ๒๔๗๐ ปัจจุบันกิจการได้เปลี่ยนมาเป็น ร.ร. เกษมณีพิมพ์สัมผัส เมื่อ พ.ศ. ๘๕ จนบัดนี้

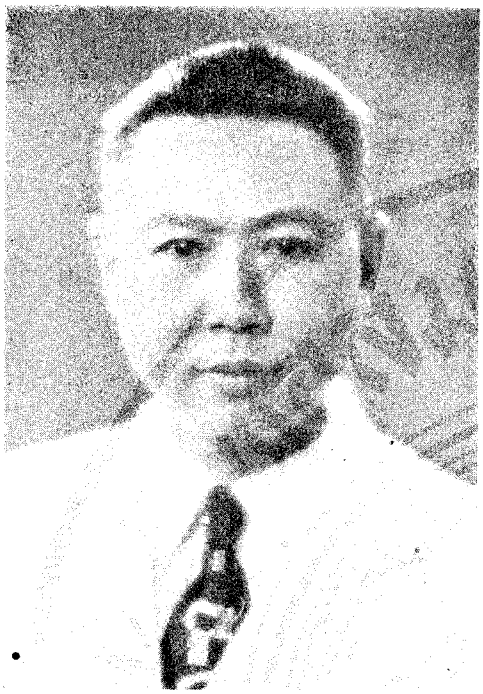

เบญจ วิรยศิริ

เจ้าของและผู้จัดการ ประสารศิริ

Bencha Viryasiri

Proprietor of **PRASARN SIRI**

391/3 Siphya Road, Bangkok

สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเทพศิรินทร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ แล้ว ได้มาฝึกหัดทำการค้าอยู่ที่ห้างสุธาดิลก ในแผนกรับสั่งสินค้าจากต่างประเทศเป็นเวลา ๕ ปีเศษ จึงมาเป็นผู้จัดการของบริษัทจำหน่ายเครื่องสุขภัณฑ์แห่งหนึ่งตั้งแต่แรกเปิดเมื่อ พ.ศ. ๗๓ จน พ.ศ. ๘๕ จึงได้ลาออกมาดำเนินกิจการค้าเครื่องสุขภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องน้ำต่าง ๆ ของตนเองที่ ถนนสี่พระยา หน้าวัดเก้าพ้า เมื่อต้น พ.ศ. ๒๔๘๖ บ้านที่อยู่ ๑๑๕๘ ถนนครไชยศรี

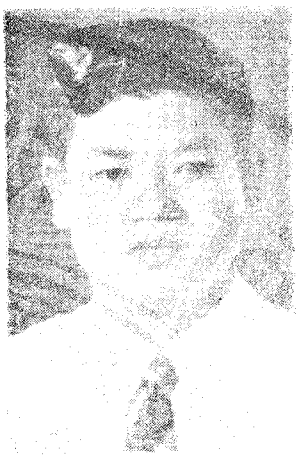

สุจินต์ ภัทรวิทย์

เจ้าของ ผู้จัดการ สุจินต์ อู่ซ่อมรถยนต์

Suchint Phatra Vithaya

Owner and Manager of Suchint Garage

อายุ ๑๖ ปี เข้าฝึกหัดแก้เครื่องยนต์ที่บริษัทวินด์เซอร์, และบริษัทเซอร์วิสการาจ ในตำแหน่งผู้จัดการแผนกซ่อมแก้, เครื่องยนต์, ช่างไฟฟ้าในรถยนต์จนถึงสงครามมหาเอเชียบูรพา

ด้วยพระกรุณาของหม่อมเจ้าดิศศานุวัติดิศกุล ประทานสถานที่จึงตั้งอู่ซ่อมรถยนต์ขึ้นที่ถนนมหาไชย ประตูสามยอด โดยทุนส่วนตัวมาจนปัจจุบัน

ประวัติของ อำพัน ฉายางกูร

ศึกษาวิชาช่างเขียน จาก ร.ร. เพาะช่าง ของกระทรวงศึกษาธิการ ออกจาก ร.ร. เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒

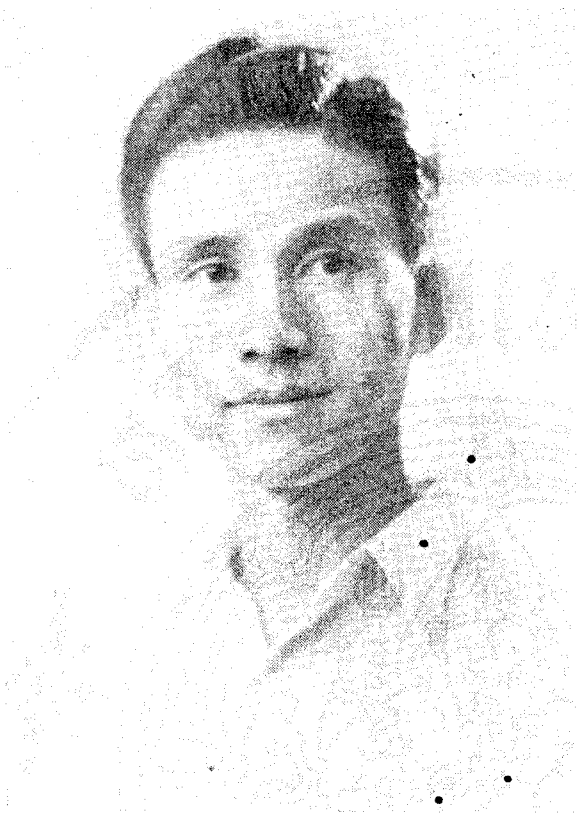

อำพัน ฉายางกูร

เจ้าของผู้จัดการ สำนักงานแพร่การช่าง

Ampun Chayangkura

Managing Proprietor Prae Karn Chang Printing Press

ได้ทำงานเกี่ยวกับช่างตามวุฒิ ต่อมาได้ตั้งสำนักงาน ในแพร่การช่าง โดยทุนส่วนตัว ในตำแหน่ง เจ้าของ, ผู้จัดการ มีกิจการเกี่ยวกับการพิมพ์ และงานฝ่ายการช่างทุกชนิด ฯลฯ

กับปัจจุบันเป็นผู้จัดการ และสมุห์บัญชี ร.พ. ไทยเขษม อีกตำแหน่งหนึ่ง

He studied art at the Arts and Crafts School, Ministry of Education and graduated from this college in 1939. He established the "Prae Karn Chang" office with his own capital and his activities include all work concerned with printing and all kinds of arts.

สุพจน์ เข็มแดง

กรรมการผู้จัดการ

บริษัทยนต์ไทยวิศวกรรม จำกัด

Supot Khemdang

Director Manager of Yont Thai Vissavacum Co., Ltd.

อุปสมบทในบวรพุทธศาสนาที่วัดดอนเจดีย์ จ.ว. สมุทรสาคร และลาสิกขาบทเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒ ดำเนินอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์ตลอดมา

เป็นผู้ริเริ่มและเป็นกรรมการจัดการเดินเรือยนต์สหนาวิน จ.ก., บริษัทเรือยนต์เจริญผลพาณิชย์ จ.ก.

พ.ศ. ๕๐ ได้จัดตั้งบริษัทยนต์ไทยวิศวกรรม จ.ก. และรับตำแหน่งนี้ตลอดมา

เป็นผู้คิดสร้างออกแบบเครื่องยนต์เผาหัวขึ้นในประเทศไทยเป็นคนแรก มีผู้นิยมในคุณภาพ ขณะนี้ได้จำหน่ายไปแล้ว ๓๐๐ เครื่องเศษ

จิตร์ ฤกษะสุต

กรรมการอำนวยการบริษัทศุภฤกษ์ค้าไม้ จำกัด

ผู้จัดการธนาคารกสิกรไทย จำกัด สาขาอุดร

Chitr Rirksasut

Managing Director of the
Subha Rirksa Timber Co., Ltd.
Manager of the
Thai Kasikorn Bank Co., Ltd. (Udorn branch)

จิตร์ ฤกษะสุต เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๖ เป็นบุตรคนโตของพระและนางศุภอัดถ์วินิจ ศึกษาที่ ร.ร. อัสสัมชัญ พ.ศ. ๒๔๖๖ สำเร็จแล้ว

รับราชการเป็นล่ามฝรั่งเศส ประจำมณฑลอุดร, พ.ศ. ๒๔๖๗ ลาออกมาทำการค้าส่วนตัว, พ.ศ. ๒๔๘๒ เข้ารับตำแหน่งเทศมนตรีเมืองอุดรฯ เป็นผู้จัดการบริษัทจังหวัดอุดรฯ และผู้จัดการโรงต้มกลั่นสุราของบริษัทจังหวัด, พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้เปิดร้านศุภฤกษ์พาณิชที่อุดรและสาขาถนนกรุงเกษม พระนคร ทำการค้า น้ำมัน บุหรี่ นอก และในประเทศ กับเครื่องดื่ม

พ.ศ. ๒๔๙๒ ได้จัดตั้งบริษัทศุภฤกษ์ค้าไม้ จำกัด ทำโรงเลื่อยและทำป่าไม้, พ.ศ. ๒๔๙๕ เป็นผู้จัดการธนาคารกสิกรไทย จำกัด สาขาจังหวัดอุดร

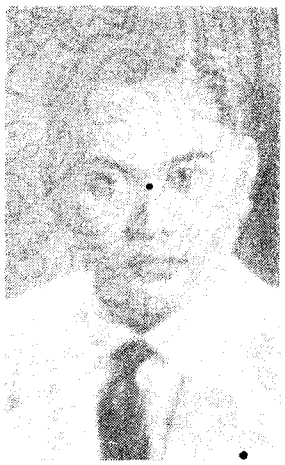

สวัสดิ์ รัชตะนาวิน

เจ้าของและผู้จัดการบริษัทรัชตะนาวิน

Swasdi Rajtanavin

Managing Proprietor Rajtanavin Co.

สำเร็จมัธยมบริบูรณ์ ร.ร. กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ออกทำการค้าหลายบริษัท เคยประจำบริษัทไทยวาณิช จำกัด

ต่อมาเป็นผู้จัดการสินค้าขาออกที่บริษัทเซ่ง-กี่ จำกัด

พ.ศ. ๒๔๘๓ ได้จัดตั้งบริษัทของตัวเอง มีกิจการส่งสินค้าพื้นเมืองออกต่างประเทศ และเป็นประธานกรรมการ บริษัทพืชพายัพ จ.ก. จ.ว. เชียงใหม่ บริษัทระแหง จ.ก. จ.ว. ตาก, บริษัทพืชอุบล จำกัด จ.ว. อุบล กรรมการบริษัทพืชอิสาณ จ.ก. จ.ว. ร้อยเอ็ด

สมจิตต์ เทียงธรรม

เจ้าของผู้จัดการ ห้างไทยนคร ช่างถมหลวง และสาขาแผนกค้า

Somchitta Thiengtham

Managing Proprietor Thai Nakorn

เมื่ออายุ ๑๘ ปี เป็นผู้ก่อตั้งร้านถม, เครื่องเงินทอง, โดยเป็นเจ้าของและผู้จัดการ ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ กิจการเจริญขึ้นจนได้รับพระราชทานตราครุฑประดับเกียรติห้าง, พ.ศ. ๘๕ เปิดสาขาแผนกเครื่องแต่งบ้าน, และแผนกสินค้าขนอีกแห่งหนึ่ง พ.ศ. ๘๓ ไปดูการค้าที่อเมริกา, คานาดาฯ

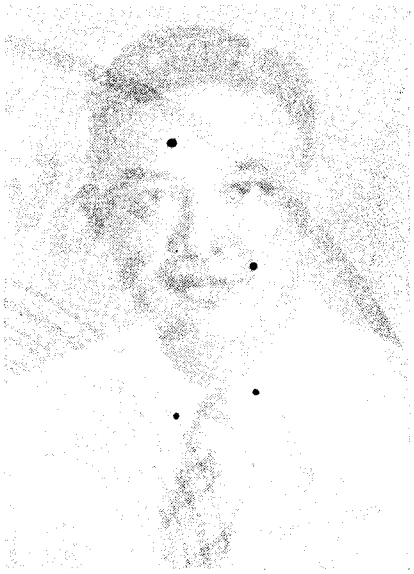

เสนาะ จุลวัจนะ

ผู้จัดการ ภิรมย์เภสัช

S. Chulavachana

MANAGER PIROM PHARMACY

ประวัติของ อรุณ เกษมทรัพย์

ไปศึกษาวิชาสามัญ ต่อที่ประเทศจีน อีก ๕ ปี กลับมาประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๑ เคยทำการค้าในตำแหน่งต่าง ๆ หลายตำแหน่ง จน พ.ศ. ๘๑ ได้เป็นผู้จัดการบริษัทไทยประสิทธิ์ประกันชีวิต

ใน พ.ศ. ๘๒ เมื่อบริษัทนครหลวงประกันชีวิต จัดตั้งดำเนินงาน ประเภทประกันชีวิตขึ้น จึงได้รับตำแหน่งเป็นผู้จัดการของบริษัทนี้เป็นคนแรก

อรุณ เกษมทรัพย์

ผู้จัดการบริษัทนครหลวงประกันชีวิต จำกัด

Arun Kasemsapya

Manager The Capital Life Assurance Co., of Thailand Ltd.

He went to study in China for five years, returning to Thailand in 1918.

In 1948 he was appointed to the post of manager of the Thai Prasidhi Life Assurance Co. When, in 1949, the Capital Life Assurance Company started life assurance activities, he was made the first manager of this company.

ประวัติของ นายทองห่อ เชิ้งสุทธา

He was born in Dhonburi and is a very charitable businessman, who has had many statues of Lord Buddha cast which he gave to several monasteries. He has risen to his present position without anybody's help.

ฟ่อค้าใจบุญ สร้างพระพุทธรูป-พระประธานถวายตามพระอุโบสถในพระอารามต่างๆ

นายทองห่อ เชิ้งสุทธา

ใจ้ของผู้จัดการ สามมิตรยนต์

Thong Haw Chengsuta

Manager of the Sammityontra Garage

หลายสิบองค์. สร้างถานะตัวโดยลำพังจนเป็นปึกแผ่น

เกิดที่ตำบลบางแวก อ. ภาษีเจริญ จ.ว. ธนบุรี เรียนหนังสือที่วัดครุฑ สำเร็จแล้วออกมาช่วยบิดามารดาทำสวน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ อายุ ๑๖ ปี หนีบิดามารดามาสมัครเป็นพลตำรวจประจำ ร.ร. พลตำรวจ ต่อมาทางราชการส่งมาประจำสถานีตำรวจจักรวรรดิ์ เวลานั้นผู้มีเกียรติผู้หนึ่งรับประมูลเลี้ยงอาหาร ซึ่งมีแต่อาหารที่ชาวจีนคือ กะเทียมดอง ผักต้มปลาแบ้น วุ้นเส้นต้ม

กุ้งแห้งเหม็นสาบ เดือนหนึ่งจะพบอาหาร พอดูได้สักครั้งก็ทั้งยาก สุดทนจึงเป็นหัวหน้าสะไตร์ค์ เรื่องปรากฏขึ้นจึงถูกย้ายไปคุมนักโทษที่เกาะไผ่ เป็นการทำโทษในฐานะที่เป็นหัวหน้าสะไตร์ค์ "ปลาแป้นต้มฟัก ฟักต้มปลาแป้น"

ชื่อว่า "สามมิตรยนต์" อยู่ถนนมหาไชย สามยอด ตราบเท่าทุกวันนี้ แรกเริ่มมีรถนั่ง ต่อมามีรถบรรทุกของ รถบรรทุกศพ มีทั้งแบบไทย แบบจีน แบบฝรั่ง และมีแผนกอนาถา คือช่วยรับส่งศพโดยไม่คิดมูลค่า เพื่อมุ่งการกุศล บัดนี้ ได้มอบรถ

นายทองห่อ เชิ้งสุทรา เททองหล่อพระประธานร่วมกับท่านผู้มีเกียรติที่รับเชิญมา

Nai Thong Haw Chengsuta

Pouring molten gold to cast a statue of Lord Buddha together with prominent personages who were invited to attend the ceremony.

เมื่อรับราชการตำรวจจนครบกำหนดปลด จึงออกมาประกอบอาชีพส่วนตัว

เริ่มด้วยการขายเหล้าโรง ต่อมาตั้งโรงซ่อมรถจักรยานอยู่ที่ข้าง ร.ร ราชินี แล้วย้ายอีกหลายแห่ง ผลสุดท้ายเมื่อ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๔๖๘ ได้จัดตั้งโรงรถยนต์นั่งให้เช่า สมัยนั้นเรียกว่า รถเช่าประจำโรง ใช้บรรทุกศพสาธารณะคันแรกนี้ เพื่อรับศพเป็นสาธารณะกุศลที่ จ.ว. เพ็ชรบุรีต่อไป

ขณะเรียนหนังสืออยู่ที่วัด เคยเห็นอุบาสก อุบาสิกา มายืมพระพุทธรูปไปเป็นพระประธานในพิธีต่าง ๆ จึงมีความตั้งใจว่า หากมีฐานะเมื่อใดจะหล่อ, สร้างพระพุทธรูปเป็นกุศล เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่พระบวร

พุทธศาสนาต่อไป

เมื่อเฉลี่ยออมทรัพย์สินไว้จนมีฐานะพอจะสร้างพระพุทธรูปได้บ้าง ความตั้งใจเดิมไม่เปลี่ยนแปลง ศรัทธาไม่เสื่อมถอย จึงเริ่มสร้างพระพุทธรูปขนาดต่าง ๆ มาแต่ พ.ศ. ๒๔๕๐ จนถึง พ.ศ. ๒๔๘๗ นี้ และจะสร้างต่อไป

เป็นที่ทราบทั่ว ๆ ไป ถ้าที่ไหนสร้างวัดใหม่ หรือ วัดไหนไม่มีพระประธานได้ขอมาก็ถวายไปทุกแห่ง กับสร้างพระพุทธรูปขนาดต่าง ๆ ไว้ เมื่อรับเชิญในงานขึ้นบ้านใหม่, งานมงคล ได้นำพระพุทธรูปไปเป็นของขวัญ เพื่อให้เป็นที่สักการะบูชาต่อไปด้วย ปฏิบัติเช่นนี้เป็นนิจสินมา ๒๐ ปี

ส่วนพระสงฆ์องค์อาจารย์ ได้สร้างรูปท่านพระครูวิสุทธิวงศาจารย์ญาณมุนี ในการสร้างพระพุทธรูปนี้ไม่ได้ตั้งบัญชีต้องสร้างเท่าใด สุดแต่มีเงินสร้าง ไม่มีจำนวน

พระพุทธรูปที่หล่อแล้วพระประธาน ๒๖ องค์ พระพุทธรูปหล่อขนาดต่างๆ ๕๐๐ องค์ กำลังจะสร้างใหม่เร็ว ๆ นี้อีก ๓๐ องค์

เมื่อเปลี่ยนการปกครอง พ.ศ. ๗๕ ได้รับเลือกเป็นผู้แทนตำบล ตำบลเวิ้งนาครเขษม, ต่อมาเป็นสมาชิกสภาเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ สมาชิกสภาจังหวัดพระนคร, และรับเชิญเป็นกรรมการร่างพระราชบัญญัติรถยนต์

อาชีพของท่านในปัจจุบันมีรถบรรทุกศพให้เช่า และช่วยเหลือรับศพผู้อนาถาไม่คิดมูลค่า มีบ้านมีอาคารในเขตการค้าให้เช่า มีที่ดินแถวบางกะปิ และที่อื่น ๆ ของตนเอง ขาย บ้านของท่านอยู่ที่บ้านสามมิตร ซอยสามมิตร ถนนกรุงเทพ ฯ สมุทรปราการ สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์

คณะขออนุโมทนาบุญ ขอท่านจงเจริญทุกประการ

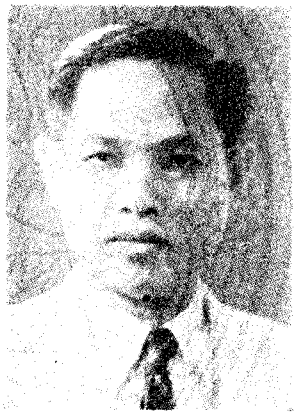

เชื้อ แนวบุญเนียร

กรรมการผู้จัดการ บริษัทเซ็มโก จำกัด

ผู้อำนวยการ บริษัทเภสัชผลิตภัณฑ์

Xua Nacoboonnien

Managing Director of Semco Co., Ltd.
Manager of The United Drug Products Co.

จบ ร.ร. อัสสัมชัญ พ.ศ. ๒๔๗๑ เคยทำงานในบริษัทต่างประเทศหลายบริษัท

พ.ศ. ๘๐ เข้ารับราชการในกองอุตสาหกรรม กระทรวงเศรษฐการ ตำแหน่งคอมปราโดร์ของโรงงานน้ำตาลไทย ลำปาง เป็น

คนแรก, พ.ศ. ๘๑ เป็นหัวหน้าแผนกการค้าในกองอุตสาหกรรม และดำรงตำแหน่งผู้จัดการทั่วไปของร้านไทยอุตสาหกรรมสามยอด จนถึง พ.ศ. ๘๔ จึงลาออกดำเนินการค้าส่วนตัว ได้เปิดบริษัท เซ็มโก จำกัด กับบริษัทเภสัชผลิตภัณฑ์ และเป็นผู้จัดการมาจนปัจจุบัน

เคยเป็นสมาชิกสภาจังหวัดพระนคร ขณะรับราชการได้รับการแต่งตั้งจากรัฐบาลให้เป็นกรรมการอุตสาหกรรมหลายแขนง

He was gradnated from Assumption College in 1927. Has been employed in many foreigners' business concerns starting from general clerk to Accountant and Compradore.

In 1936 has joined the Governmeht service as Chief of Business Section in Ministry of Economics and as the General Manager of Government Business House: THE THAI UTSAHAKAM. Being the first compardore of The Government Sugar Mill.

In 1946 resigned from the Government service to start own business: THE SEMCO COMPANY LIMITED, and THE UNITED DRUG PRODUCTS COMPANY, where he is at present the manager of the two companies.

ประวัติของ เล็ก นิติธรรม B.S., E.E.

He studied electrical engineering at the Milwaukee University of Engineering, Wisconsin, America, and obtained his B.S., and E.E. degrees.

ศึกษาในพระนครแล้ว เดินทางไปศึกษาที่ฮ่องกงอีก ๘ ปี และได้ศึกษาวิชาไฟฟ้าจากมหาวิทยาลัย Milwaukee of Engineering, Wisconsin America อเมริกาอีก ๔ ปี ได้รับปริญญา B.S., in E.E.

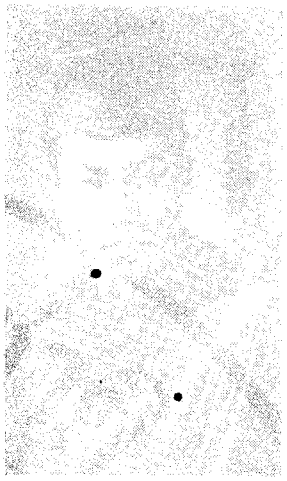

เล็ก นิติธรรม B.S., E.E.

ผู้อำนวยการ บริษัทเรเดียวแล็บ จำกัด

Lek Nitidham B.S., E.E.

Managing Director of Radiolab Co., Ltd.

กลับมาประเทศไทย และเข้ารับราชการในกรมโยธาเทศบาลเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ รับตำแหน่งเป็น นาย ช่าง ผู้ช่วย ใน กองไฟฟ้า แผนกควบคุมการก่อสร้าง

จนถึง พ.ศ. ๘๖ ได้ลาออกจากราชการ จัดตั้งห้างทำการค้าเกี่ยวกับเครื่องอุปกรณ์วิทยุและไฟฟ้า ต่อเมื่อ พ.ศ. ๘๔ ได้จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด ได้ดำรงตำแหน่งปัจจุบันตลอดมา

ประวัติของ เหล็ง (นิยม) เหล่าบุญมี

ท่านผู้นี้เป็นกำเหนิดอยู่ในวงการค้า เริ่มแต่เบื้องต้นจนตลอดปัจจุบัน และถืออุดมคติ

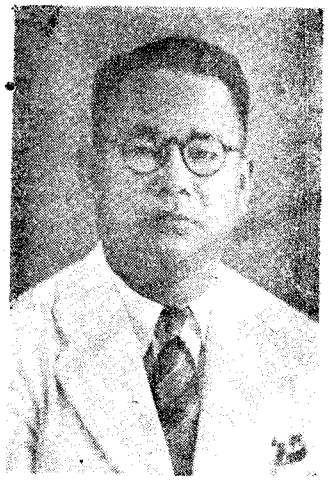

นิยม (เหลิ่ง) เหล่าบุญมี

กรรมการจัดการ บริษัทย่งกี่เลี่ยบเฮง จำกัด

L. Leng

Managing Director of Yong Kee Liab Heng Co., Ltd.

เป็นมติมั่นประจำใจ อยู่ที่ความมานะอดทน เป็นต้นทางให้เกิดความสำเร็จ

He comes of a trading family and has been in business circles from the very start of his career up to the present day. His motto is that "Patience and perserverance will lead to success."

ประวัติของ ครูเปรื่อง แสงเถกิง

สำเร็จประโยคครูประถมวาดเขียน จาก ร.ร. เพาะช่าง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้รับตำแหน่งครูวิชาวาดเขียน ใน ร.ร. เพาะช่างของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อ พ.ศ. ๖๓ ขณะรับราชการเป็นครูอยู่ ได้รับพระราชทานยศเป็น "รองอำมาตย์ตรี"

ถึง พ.ศ. ๖๙ ลาออกจากราชการ ได้รวมบรรดาผู้มีฝีมือทางเขียน มาตั้งสำนักงานทำ

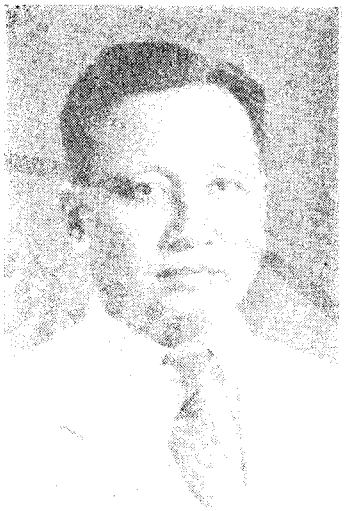

เปรื่อง แสงเถกิง

ประธานกรรมการ บริษัทคณะช่าง จำกัด

Pruang Sangtha Keng

Director Manager of Kana Chang Co., Ltd.

งานช่างทุกชะนิด ใน พ.ศ. ๙๑ ได้จัดตั้งเป็นบริษัท จำกัด และดำรงตำแหน่งปัจจุบันนี้ตลอดมา

เคยไปดูงานการค้าที่ ฮ่องกง และ ญี่ปุ่น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓

He completed his course of training as teacher of painting from the Arts and Crafts School in 1917. He was engaged as teacher of painting at the same school in 1920. In 1926 he resigned and opened up a business engaged in all branches of arts and crafts. In 1948 he established his business as a limited company.

ประวัติของ บุญเลิศ เกษมสุวรรณ์

ศึกษาจาก ร. ร. เทพศิรินทร์ ไปศึกษาต่อ ร.ร. แองโกลไชนีส ที่สิงค์โปร์ ๗ ปี และไปศึกษาวิชาการค้า และการบัญชี ที่ Lough

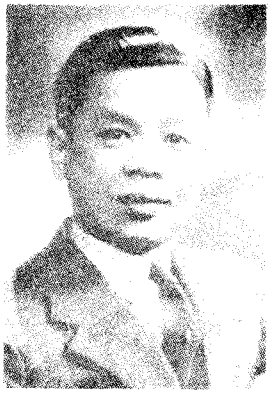

บุญเลิศ เกษมสุวรรณ์
D.L.C. (Hon.) A.I.A.,
กรรมการผู้จัดการ บริษัทสุวรรณ์ จำกัด

Boonlerst Kasem Suwan
D.L.C. (Hon.) A.I.A.,
Manager Suwan & Co., Ltd.

Borough College ประเทศอังกฤษ ๙ ปี กลับประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๑

He studied at the Anglo-Chinese School in Singapore for seven years and then went to England to study commerce and accountancy at Lough Borough College for nine years.

ประวัติของ ทองพูน

สำเร็จการศึกษาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐ ได้ปฏิบัติธุระกิจการค้า ในตำแหน่งแคชเชียร์ และการบัญชีในโรงสีและบริษัทข้าวของบิดา จนได้ถือหุ้นในห้างขายยำโยคีเมื่อ ๒๒ ปี มาแล้ว

เมื่อสงครามมหาเอเซียบูรพาสงบ ได้แยกห้างมาตั้งที่สพานหัน จดทะเบียนเป็น "บริษัทโยคีทองพูน จำกัด" กับจดทะเบียน

ทองพูน
ประธานกรรมการ ผู้จัดการ
บริษัทโยคีทองพูน จำกัด

Thong Poon
Managing Director of the Yogi Thong Poon & Co., Ltd.

เครื่องหมายการค้า "ตราฤษี" ใช้เป็นตราประจำของบริษัทโยคีทองพูน และเป็นตราประจำยาแก้ไอและยาหลายขนาน ตั้งแต่ พ.ศ. ๙๒ ที่หอทะเบียนการค้า กระทรวงเศรษฐการ

ดำเนินงานด้วยความนิยมตลอดมา

ประวัติของ สวัสดิ์ เหตระกูล

เกิดที่จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อเสร็จการศึกษาแล้ว ได้ฝึกการค้าขายมาแต่อายุ ๑๔ ปี เป็นผู้ก่อสร้างตัวร่วมกับ นายแสง เหตระกูล พี่ชายมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๘ จนจัด

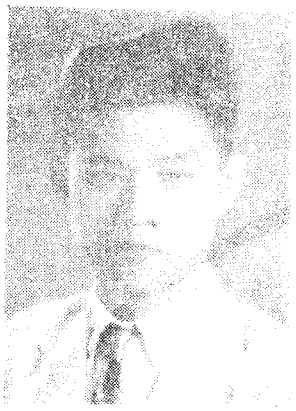

สวัสดิ์ เหตระกูล

ผู้จัดการ บริษัทประชาช่าง จำกัด

S. Hetrakul

Managing Director Prachachang & Co., Ltd.

ตั้งเป็นบริษัทจำกัด รับตำแหน่งผู้จัดการแต่ พ.ศ. ๒๔๗๘ ตลอดมา

ประภา จัยวัฒน์

เจ้าของและผู้จัดการ บริษัทเพ็ญประภา

Prabha Chaijawathana

Proprietor and Manager Phenprabha Co.

เสร็จการศึกษาจาก ร.ร. เสาวภา ได้รับตำแหน่งเป็นแคชเชียร์ในห้างของพี่ชาย ตั้งแต่อายุ ๑๙ ปี เมื่ออายุ ๒๘ พ.ศ. ๗๕ ได้เริ่มจัดตั้งห้างเพ็ญประภาของตนขึ้น, ดำเนินงานเป็นห้างเครื่องสำอางค์ของไทยห้างแรกที่ใช้ลวดลาย อันเป็นศิลป ของไทย มาประกอบการค้าภายในประเทศโดยเปิดเผย และได้รับความนิยมในคุณความดีตลอดมา

ขณะนี้เป็นกรรมการโรงสีตระการพืชผล ที่ จ.ว. อุบล, สมาชิกสภาวัฒนธรรม, สมาชิกสมาคมพ่อค้าไทย

เมื่อ พ.ศ. ๙๕ ได้เดินทางไปพักผ่อนที่ประเทศอเมริกา, อังกฤษ, ฝรั่งเศส, อิตาลี ฯ ในโอกาสนี้ได้เฝ้าองค์สันตปาปาแห่งกรุงโรมด้วยตนเอง

ท่านมีบุตรชาย ๑ หญิง ๑ ชายชื่อ จิตต์ จัยวัฒน์ กำลังศึกษาวิชาการค้าอยู่ที่อเมริกา

ประวัติของ วิเชียร สร้อยสุวรรณ

เริ่มผจิกการค้าเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ ทำหน้าที่แผนกขายเครื่องวิทยุ ที่ห้าง พาหุรัดน์สโตร์ ก่อนสงครามเคยตั้งบริษัทวิทยุสากลโดยเป็นเจ้าของและผู้จัดการ, ระหว่างสงครามทำงานที่บริษัทไทยนิยมพาณิชย์สามยอด ในตำแหน่งหัวหน้าแผนกวิทยุ, หลอดไฟฟ้า, หลังสงครามได้ตั้งบริษัทวิเชียรวิทยุ ในตำแหน่งกรรมการ, บัจจุบันเป็น เจ้าของ และผู้จัดการเฉลิมกรุงวิทยุตรงข้ามศาลาเฉลิมกรุง

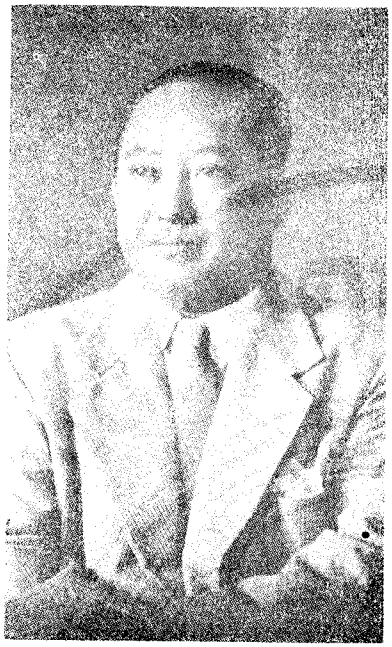

วิเชียร สร้อยสุวรรณ

เจ้าของและผู้จัดการ เฉลิมกรุงวิทยุ

Vichien Sroi Suwana

Proprietor and Manager of the Chalerm Krung Radio

ในสังคม-เป็นสมาชิกสมาคมพ่อค้าไทย, ราชกฤณมัยสมาคม ฯ

ประวัติของ ชิ่วเจี่ย แซ่ตัง

ดำเนินอาชีพพ่อค้าตั้งแต่อายุ ๒๔ ครั้งแรกทำหน้าที่เสมียน ต่อมาไปเป็นผู้จัดการโรงสีไฟอยู่ต่างจังหวัด

จากนั้นได้เริ่มก่อตั้งบริษัทนี้ขึ้นที่ถนนมังกร ตำบลจักรวรรดิ์ อำเภอสัมพันธวงศ์ พระนคร มีกิจการสั่งสินค้าเข้าและส่งสินค้าออก ได้รับตำแหน่งนี้ตลอดมา

ชิ่วเจี่ย แซ่ตัง

กรรมการผู้จัดการบริษัทกิ่งฟ้า จำกัด

Tan Sewchia

Managing Director of the Kia Hoa & Co., Ltd.

หน้าที่พิเศษ – เป็นกรรมการ บริษัทสหสาร จ.ก., กรรมการบริษัทไทยประจิน จ.ก.

สันติ ศรีสกุล

ผู้จัดการ แผนกประกันชีวิต

บริษัทไทยประสิทธิประกันภัย

และคลังสินค้า จำกัด

Sun Sriskoon

Manager Life Assurance Department

Thai Prasit Insurance & Warehouse Co., Ltd.

การศึกษาสำเร็จเตรียมมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ พ.ศ. ๒๔๘๒

อักษรศาสตร์ บัณฑิตย์ จาก มหาวิทยาลัยชิงหัว ปักกิ่ง ประเทศจีน

ตำแหน่งงานที่ผ่านมา เคยเป็นนายพันตรี นาย ทหาร ติดต่อกับกองพลพยาบาลอเมริกันที่ ๔๐ แห่งกองทัพบกจีนของฝ่ายสหประชาชาติ เมื่อคราวสงครามโลกครั้งที่ ๒

เคย เป็น ผู้จัดการ ใน บริษัท นี้แผนก รับประกันอุบัติเหตุ จนรับตำแหน่งปัจจุบัน

Passed Cambrige Junior examination in 1939.

Bachelor of Arts of Chinese National Tsing Hua University Peiking, China.

Served as Liason officer (Major) of American 40th. portable surgical hospital in china theatre during world war 2.

ประวัติของ ร.ท. ขุนโรจนวิชัย

อดีตสำเร็จ ร.ร. นายร้อยทหารบก พ.ศ. ๒๔๖๕ เคยเป็น ผบ. ก. ร้อย ป. นครราชสีมา ต้องคดีการเมือง พ.ศ. ๑๗๖ เป็นนายกสมาคมประชาธิปตัยคนแรก เป็นนัก น.ส.พ. นักประพันธ์และผู้สร้าง "ยุคทมิฬ" ฯ ล ฯ

He graduated from the Military Cadets' Academy in 1922 and was commander of a regiment in Nakorn Rajsima. He was also the first president of a democratic association and is a journalist as well as an author.

ร.ท. ขุนโรจนวิชัย
(พายัพ โรจนวิภาต)
ผู้อำนวยการบริษัทสุโขทัยภาพยนตร์ และ
เจ้าของสถาน ศรีโรจน์
อดีตเลขานุการ
บริษัท สมรมิตร์ ทหารผ่านศึก จ.ก.

Lieut. Khun Rochanavijai
(Phayab Rochanavibhat)

Former Secretary to the Smaramitra W.V.O. Co., Ltd. Managing Director of the Sukhothai Film Co., Ltd. and Owner of the C. Rhode Institute.

ประวัติของ สงบ เหตระกูล

ท่านเป็นน้องของคุณแสง เหตระกูล ได้ดำเนินการค้าร่วมกับพี่ชายตลอดมา

ขณะจัดตั้ง บริษัทประชาช่าง จำกัด ขึ้น ที่ถนนสี่พระยา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ ก็เป็นผู้ดำเนินการก่อตั้งร่วมกับพี่ชาย และทุกสิ่งที่จัดทำ ได้ร่วมงานด้วยเสมอ

ขณะนี้เป็นผู้จัดการ ฝ่ายการค้าสาขา ของบริษัท ซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนเยาวราช และดำรงตำแหน่งผู้จัดการต่าง ๆ อีกหลายบริษัท

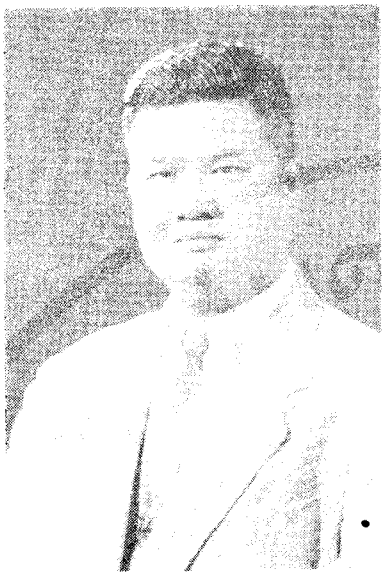

สงบ เหตระกูล

ผู้จัดการ บริษัทประชาช่าง จำกัด (สาขา)

กรรมการผู้จัดการ บริษัทเซเว่น-อัพบอตติ้ง (กรุงเทพฯ) จำกัด

ผู้อำนวยการ โรงภาพยนตร์ปรินซ์ (บางรัก)

Sangob Hetrakul

Manager of Pra Cha Chang Co., Ltd. (Branch)
Directing Manager of Seven-Up Bottling Co., (Bangkok) Ltd.
General Manager of Prince's Theatre

โสสังคสมาคม เป็นสมาชิกของสมาคมพ่อค้าไทย อันมีพันธกรณีในแนวค้าตรงกับนิสสัยของท่านแต่สมาคมเดียว

ประวัติของ สงบ เหตระกูล

เมื่อศึกษาแล้วเข้ารับราชการในกระทรวงทหารเรือ, ลาออกประกอบการค้า, เคยออกหนังสือพิมพ์ "ผดุงราษฎร์", พ.ศ. ๗๐ ตั้งสำนักงาน "ทนายความสหกิจ" พ.ศ. ๘๗

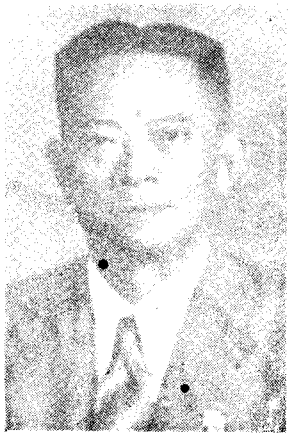

สนิท เมฆะกุล

กรรมการบริษัทโรงสีทวีวัฒน์

เลขานุการฝ่ายไทย สมาคมไหหลำแห่งประเทศไทย

Samit Mekhakul

Director of the Tavee Vadhana Sawmill Co.
Thai Secretary to the Hainam Association of Thailand

ถูกญี่ปุ่นจับถานทำการต่อต้าน ถูกขังอยู่ ๖ เดือน, พ.ศ. ๘๐ ได้เริ่มทำการโรงสีและเป็นประธานกรรมการบริษัทย่งเชียงไถ่เฮงกี่ จ.ก. จนถึง พ.ศ. ๘๔ ขณะนี้มีหุ้นทำการค้าข้าวและโรงสีอยู่หลายแห่ง

ประวัติของ ชิตร ไชยกุล

งานต่างประเทศ – เคยเป็นตัวแทนของบริษัทไปดูการค้ายังประเทศในยุโรป

รับตำแหน่งเลขานุการ บริษัท ไทย นิยมพาณิชย์มาแต่ พ.ศ. ๒๔๘๑ จนบัดนี้

He represented the company when he went to Europe on a tour of study of trade activities and market conditions there.

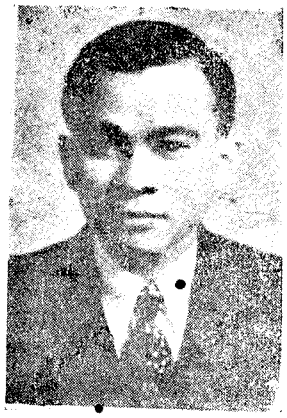

ชิตร ไชยกุล

เลขานุการบริษัทไทยนิยมพาณิช จ.ก.

Chitr Chaikun

Secretary The Thainiyom Panich Co., Ltd.

นายอี่เย้ง แซ่ซึง

ผู้อำนวยการ บริษัทซิ่งเต็กเฮงหลี จำกัด

ประธานกรรมการ บริษัทยั่งยืนประกันภัย จำกัด

กรรมการ บริษัทฟาร์อีสพาณิชย์ จำกัด

Nai Sung Eeyeng

Director Manager of the Teck Heng Lee Co., Ltd. and Chairman of Yong Ping Insurance Co., Ltd.

มาประเทศไทยจนบัดนี้ได้ ๔๑ ปี เริ่มทำการค้าขายด้วยทุนของตนเอง จากร้านเล็กมาจนถึง พ.ศ. ๒๔๘๐ ได้รวมกันจัดเป็นบริษัทจำกัด บริษัทนี้ด้วยการจดทะเบียนทุน ๒ ล้านบาท มีคนทำงานในบริษัท ๖๐ คน

ด้านกุศลได้เคยช่วยโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์, โรงพยาบาลมูลนิธิจีน และโรงพยาบาลตำรวจใน พ.ศ. ๙๕ บำรุง ๕๐๐๐ บาท และ พ.ศ. นี้ บำรุงไป ๒๐๐๐ บาท ฯลฯ

มีบุตรธิดาขณะนี้ ๑๒ คน

สมพูน ภู่เรืองศ์

กรรมการผู้จัดการ บริษัท สหวิศวการ

Somphoon Phuruahongs

Managing Director of the Overseas Agency Co.

ไปศึกษาวิชาพาณิชย์ศาสตร์ที่ ร.ร. ในสิงค์โปร์ สำเร็จกลับ พ.ศ. ๒๔๘๒ และศึกษาวิชาบัญชีจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำเร็จเมื่อ พ.ศ. ๘๗

ออกทำการค้าส่วนตัว เป็นเจ้าของห้าง Lamode และเป็นผู้จัดการบริษัทปัจจุบันเมื่อ พ.ศ. ๙๕

เป็นบุตรของขุนวิจิตร์จักรานุการ (เลียบ ภู่เรือหงษ์) และเป็นเหลนของพระศรีสุนทร (ภู่) ปราชญ์ของไทย ต้นตระกูลของภู่เรือหงษ์ ผู้แต่งหนังสือบทเรียนชุดมูลบทบรรพกิจ ท่านปราชญ์ผู้นี้เกิดในรัชกาลที่ ๒ รับราชการตลอดรัชกาลที่ ๒—๓—๔

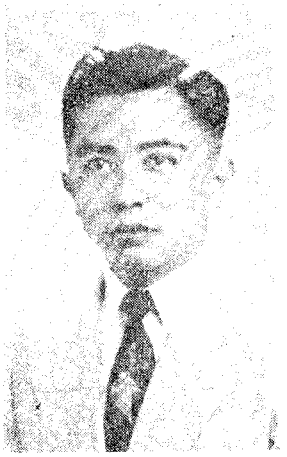

สมปอง นันทาภิวัธน์ M. Sc.

ผู้ช่วยผู้จัดการ บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทย จำกัด,

และประจำธนาคารแหลมทอง จ.ก.

Sompong Nandhabiwat M. Sc.

Assistant Manager Thailand Sugar Corporation Ltd.

เมื่ออายุ ๑๓ พ.ศ. ๒๔๘๐ ได้ไปศึกษาวิชาการต่อเรือโดยทุนส่วนตัว ที่มหาวิทยาลัยกิวซิว ประเทศญี่ปุ่น ได้รับปริญญา M. Sc. กลับประเทศไทยใน พ.ศ. ๒๔๘๖ เข้ารับราชการในกองทัพเรือ ต่อมาลาออกทำการค้าส่วนตัว ครั้งท้ายประจำอยู่ธนาคารแหลมทอง

When he was 13 years of age he went to study ship-building at the Kyushyu Imperial University in Japan where he obtained his M. Sc. degree. He was attached to the Navy and later resigned to carry on his own business.

ใน พ.ศ. ๒๖ ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

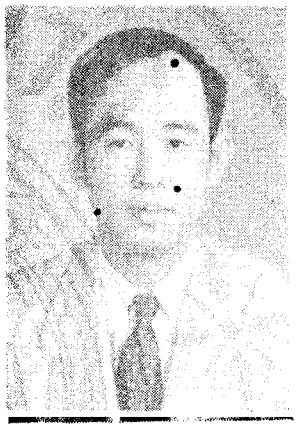

นิตย์ เด่นสกุล

ผู้จัดการ แผนกประกันอัคคีภัย และภัยทางทะเล

กรรมการ บริษัทไทยประสิทธิประกันภัย

และคลังสินค้า จำกัด

ผู้ปกครองฝ่ายศาสนาคริสจักร

Nit Denskoon

Manager Fire And Marine Insuarance Department
Thai Prasit Insuarance and Warehouse Co., Ltd.
Religion : Church Elder

Completed his studies in Malaya.

สำเร็จการศึกษาจากมลายู เคยรับตำแหน่งการค้าแผนกต่างๆ มาหลายตำแหน่ง

ประวัติของ เฉลา พิชัยศรแผลง

จบ ม. ๘ โรงเรียนบ้านสมเด็จ ด้วยใจรักทางวิทยุ จึงศึกษาวิชาวิทยุเพิ่มเติมโดย

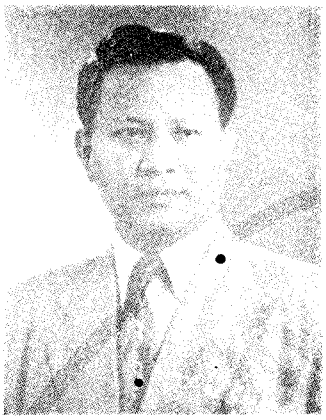

เฉลา พิชัยศรแผลง

เจ้าของ ผู้จัดการ บริษัทวิวัฒน์วิทยุ

Cha Lao Bhichai Sornplaeng

Proprietor and Manager of the
Vivat Radio & Sound Service Co.

ทางไปรษณีย์ Mc Kin Ley Roosvelt University Chicaco Illinois U.S.A.

ครั้งแรก รับราชการ สำนักงาน ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์, ต่อมา บริษัทคริสเตียนนี แอนด์ เนียลเซน จ.ก., จากนั้นอยู่กรมยุทธโยธาทหารบก – ทุกตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งฝ่ายช่างก่อสร้าง

พ.ศ. ๘๖ ลาออก มาเปิดร้านวิวัฒน์วิทยุที่ถนนตะนาว พ.ศ. ๘๓ ย้ายมาอยู่ข้างศาลาเฉลิมกรุง บริการเป็น บริษัทวิวัฒน์วิทยุมาจนบัจจุบัน

ขณะนี้เป็น สมาชิก สมาคม พ่อค้าไทย, ราชตฤณมัย, และสมาคมวิทยุ

ท่านเป็นบุตรชายคนที่ ๓ ของ พ.อ. พระพิชัยศรแผลง

บำรุง นวราช

ผู้จัดการ ห้างเยาหะรี

B. Navaraj

Manager Jauhari Ltd.

จบ อัสสัมชัญ ศึกษาต่อที่ St. Paul's เซ็นต์ปอลส์, เคยผึกในโรงงานบริษัทยาขัดรองเท้า "กิวี" ประเทศออสเตรเลีย และเคยอยู่ในโรงงานรองเท้า "โลตัส" และ "แซกโซน" ประเทศอังกฤษ

เคยไป ประเทศญี่ปุ่น เพื่อดูงานค้า และอุตสาหกรรมบางอย่าง

ประวัติของ แสวง ภูมัย ภ.บ.

ศึกษาวิชาสามัญจาก ร.ร. คริสเตียน จบบริบูรณ์ ศึกษาวิชาชีพ แผนกเภสัชศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์ สำเร็จ พ.ศ. ๒๔๘๘

ออกประจำบริษัทฟาอีสพาณิชย์, บริษัทสมิทฟาร์มาซี ในตำแหน่งเภสัชกร, พ.ศ. ๘๔ มาดำรงตำแหน่งบัจจุบันนี้ตลอดมา

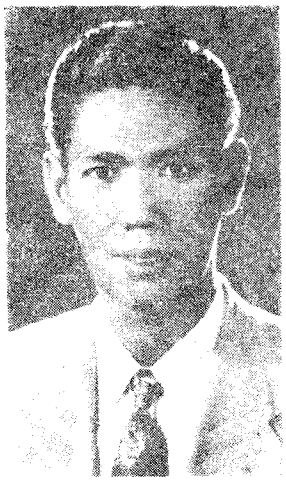

แสวง ภูมัย ภ.บ.

กรรมการผู้จัดการ

บริษัทห้างขายยานิวบางกอก จำกัด

Swang Bhumai B. Sc. (Pharm)

Managing Director of New Bangkok Dispensary Co.

อรุณ แสงสว่างวัฒนะ

ประธานกรรมการจัดการ

บริษัท แสงอรุณ จำกัด

Arun S. Watana

Managing Director of Sang Arun Co., Ltd.

He was a member of the National Assembly in the year 1935. He resigned to carry on his own business since 1949.

เป็นผู้แทนราษฎร เข้านั่งในสภาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ ขณะเดียวกันเป็นสมาชิกสภาจังหวัด และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนครสวรรค์ เป็นสมาชิกพฤฒิสภา พ.ศ. ๙๐

เคยเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์รายวันอิศรธรรม, สยามอุโฆษรายสัปดาห์

ออกทำการค้าเมื่อ พ.ศ. ๙๐ ตลอดมา

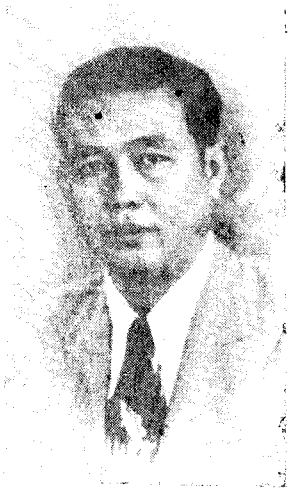

สุเธียร เทียนประภา

กรรมการผู้จัดการ บริษัทไทยประดิษฐ์ จำกัด

S. Tienpraphar

Managing Director of Thai Pradith Co., Ltd.

He is a Thai who has been to China and whose profession is that of driver which he has had for 11 years.

ท่านผู้นี้เป็นคนไทย เคยเดินทางไปประเทศจีน ได้ดำเนินอาชีพขับรถยนต์อยู่ที่นั่นเป็นเวลา ๑๑ ปี

สมัยสงครามเอเชียบูรพา น้ำมันเบนซินหายาก ได้เป็นผู้ริเริ่มประดิษฐ์เครื่องยนต์ใช้

ถ่านแทนน้ำมัน ยี่ห้อ "ตราสิงห์โต" จนมีชื่อเสียง

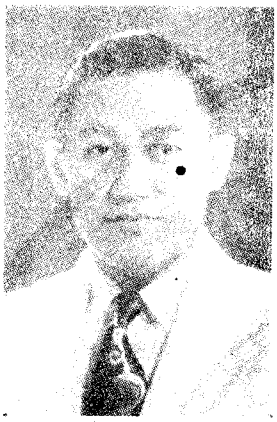

ประสาท กิติเวช

เจ้าของและผู้จัดการบริษัทยูไนเต็ดเซ้าท์เอเซีย

Prasart Kitiveech

Owner and Manager of the United South Asia Company

ศึกษาจาก ร.ร. ซินหมิน ไปศึกษาต่อที่ ร. ร. ฮั่วเฉียว ที่ ฮ่องกง กลับเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๙ และเริ่มค้าขาย เคยเป็นผู้จัดการห้างขายยาเจริญราษฎร์ ภายหลังได้จัดตั้งบริษัทนี้ขึ้น ดำรงตำแหน่งปัจจุบันตลอดมา

He went to study at the Hua Chiew School in Hongkong and returned to Thailand in 1936. He has been manager of the Charoen Rasdr Dispensary but he resigned to establish his own company of which he is his own manager.

ประวัติของ ชัย อ่องสกุล

เป็นผู้ชำนาญ และมีนิสัยชอบในทางงานวิทยุมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี

สังคม – เป็นสมาชิกสมาคมวิทยุแห่งประเทศไทย

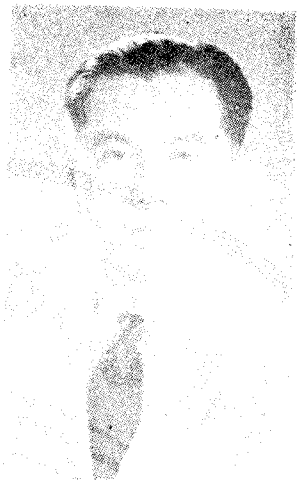

ชัย อ่องสกุล

ผู้จัดการสหะวิทยุ หน้าวังบูรพา

Chai Ongskul

Manager of Saha Vidhyu (infront of Burapa Palace)

He is not only an expert but is also greatly interested in all radio activities and has been for not less than ten years.

He is a member of the Radio Association of Thailand.

ประวัติของ เม่งฮิน แซ่ด่าน

เกิดที่ประเทศจีน มาประกอบการค้าในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. ๖๘ ประมาณ ๒๗ ปี ได้ทำกิจการค้ามาหลายอย่าง ปัจจุบันได้จัดตั้งบริษัทขึ้นเป็นบริษัท จำกัด กิจการเกี่ยวกับ เครื่องโรงสีและจักรกลต่าง ๆ และได้รับตำแหน่งเป็นประธานกรรมการผู้จัดการตลอดมา

งานพิเศษ เป็นประธานกรรมการบริษัทลิมิน จำกัด กรรมการบริษัทโรงสีพานเจริญจำกัด

เม่งยิน แซ่ด่าน

ประธานกรรมการ และผู้จัดการ

บริษัท เอช. อี. กัมปนี จำกัด

Dan Meng Ying

Managing Director of H.E. & Company Ltd.

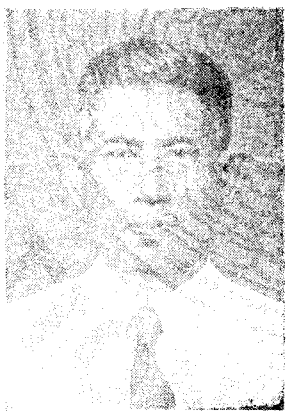

ขุนพิจารณ์รัฐหัตถ์

(สวาสดิ์ นิยมทัศน์)

Khun Bicharn Rajahath

เคยรับราชการสำนักพระราชวัง อดีตผู้จัดการโรงพิมพ์ไทยเขษม, ปัจจุบันประจำอยู่ร้านไทยอุตสาหกรรม สามยอด พระนคร

มงคล เอมอมร B. Eng.

กรรมการผู้จัดการ

บริษัทประสิทธิภาพอิมปอร์ต จำกัด

Mongkol Emamorn B. Eng.

Managing Director of the Efficiency Import Co., Ltd.

สำเร็จวิศวกรรมศาสตร์จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับปริญญาตรี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ ใน พ.ศ. เดียวกันได้รับยศ "ร้อยตรี" ประจำกองเทคนิค กรมการขนส่งทหารบก ตั้งแต่อายุ ๑๙ ปี สมัยสงครามมหาเอเชียบูรพา รับราชการทหารอยู่ ๓ ปี

ลาออกมาเป็น หัวหน้าแผนกเดินรถ ของบริษัทขนส่ง, เคยเป็นผู้ช่วยผู้จัดการแผนกเครื่องจักร ของบริษัท ลอกซเล่ย์ไวร์ จำกัด พ.ศ. ๙๔ ลาออกมาจัดตั้งบริษัทนี้และดำเนินกิจการมาจนบัดนี้

ขณะนี้เป็นกรรมการบริษัทสากล เซอวิส จำกัด และเป็นผู้จัดการศูนย์กลางนำเที่ยว

แห่งเอเชีย

เคยโดินทางไป ทวีป ยุโรป และ อเมริกา เพื่อดูกิจการค้าและดูการนำเที่ยวในประเทศต่าง ๆ ทั่วไป

เป็น สมาชิก สมาคมเตรียม อุดม ศึกษา, ราชฑฤณมัยสมาคม, สโมสรนิสิตเก่าจุฬา ฯ

บราเดอร์ มอนต์ฟอร์ต

Rev. Brother Montfort

Born in Spain in 1900, he studied in Barcona (Spain) and Toulouse (France). He came to Thailand in October 1920, was professor at the Assumption College (Bangrak) 1920–1925, at St. Paul's College 1925–1932, at the Assumption College 1932–1940, director of the Assumption College 1941–1947, and director of St. Gabriel's College 1947.

เป็นผู้อำนวยการ ร. ร. เซนตคาเบรียล (สามเสน) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๐

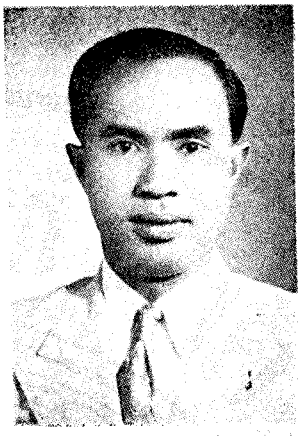

ดิลก ศรีวัลลภ

กรรมการผู้จัดการ บริษัทปทุมวันวิษณุ จำกัด

Dilok Srivallop

Managing Director of the Patumvan Bhishnu Co., Ltd.

คุณพ่อ อาเมซตอย

บาดหลวงเจ้าวัด กาละหว่า ตลาดน้อย

Father Amestoy

Abbot of Kalawa Church, Talad Noi

He came from France in 1947 and he is managing director of the Satri Kularb Watana School.

มาจากประเทศฝรั่งเศส พ.ศ.๒๔๑๐ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีกุหลาบวัฒนา

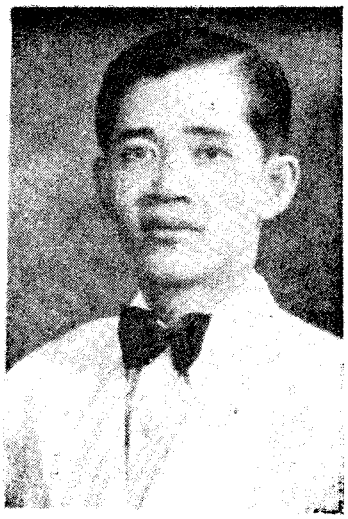

เฉลิม พันธุ์ภักดี

เจ้าของ, ผู้จัดการ โรงพิมพ์ภักดีประดิษฐ์

Chalerm Phanu Phakdi

Owner and Manager of the
Phakdi Pradista Printing Press

He established a printing press with his own capital in the year 1937 and has been manager of it up to the present.

เริ่มก่อตั้งโรงพิมพ์นี้โดยทุนส่วนตัว ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๐ ในตำแหน่งเจ้าของผู้จัดการตลอดมา บัจจุบันมีคนงานในปกครอง ซึ่งเป็นคนไทยทั้งสิ้น ๕๔ คน รายจ่ายเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาทเศษ

ขณะนี้เป็นประธานกรรมการ บริษัทพิชิตการช่าง, เป็นสมาชิกสมาคมกิจการพิมพ์, สมาคมคณะราษฎร์สราญรมย์ สมาชิกสโมสรมหาดไทย ฯ

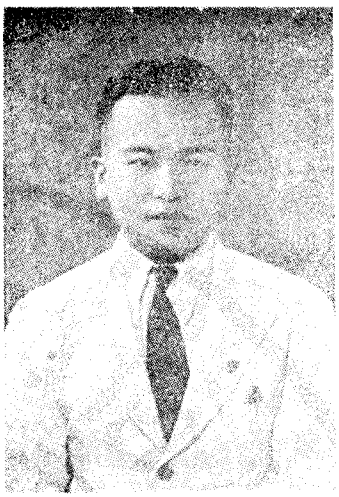

สายหยุด วานิชานันต์

กรรมการ และผู้จัดการ บริษัทรัตติเวชเซอร์วิส

Sai Yood Vanichanandn

Director and Manager of the Rattivej Service

ดำเนินกิจการเป็นพ่อค้าตลอดมา ได้จัดตั้งสถาน ขายยา รัตติเวช ด้วยทุน ของตนเอง จนถึง พ.ศ. ๒๔๘๖

บัจจุบันได้จัดตั้ง บริการ ล้าง อัด ฉีด รถยนต์ขึ้นที่สี่แยกถนนวิสุทธิกษัตริย์ ได้เริ่มก่อตั้งบริษัทมิตรมงคลพานิช และถูกเลือกเป็นประธานกรรมการ

ประวัติของ สวัสดิ์ สิริสวัสดิ์

สำเร็จการศึกษาจาก ร.ร. วัดไตรมิตร์ในพระนคร ออกทำการเกี่ยวกับโรงพิมพ์ตลอดมา มีความรู้ความชำนาญในกิจการประเภทนี้อย่างดียิ่ง เคยเป็นผู้จัดการโรงพิมพ์มาตั้งแต่อายุ ๒๔ ได้จัดตั้งโรงพิมพ์นี้ขึ้นโดยเป็นเจ้าของและผู้จัดการมาแต่ พ.ศ. ๒๔๘๗

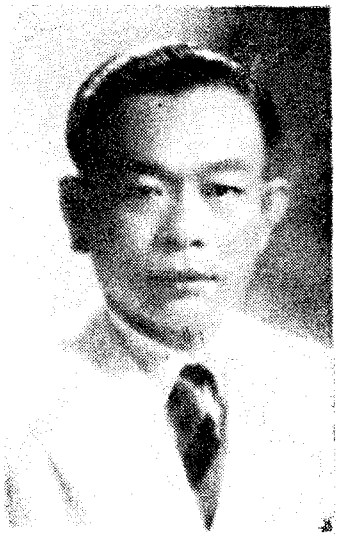

สวัสดิ์ สิริสวัสดิ์

เจ้าของผู้จัดการโรงพิมพ์พาณิชยกจ

Sawasdi Sirisawasdi

Owner and Man ger rf the Panichkit Printing Press

He has only been engaged in business concerning press and he has been manager of a printing press since he was 24 years of age. He established a printing press in the year 1944. He has been a member of the committee of the Printing Association of Thailand.

ประวัติของ อารีย์ บุณยรัตพันธุ์

การศึกษาจบ ม. ๘ ร.ร. การช่างก่อสร้าง อาชีวะชั้นสูงจาก ร.ร. อุเทนถวาย และ ศึกษาวิชาแผนกสถาบัตยกรรมต่อที่จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย เสร็จการศึกษาออก รับราชการประจำ กรมโยธาเทศบาล ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๓ ต่อมาลาออกดำเนินอาชีพส่วนตัวตลอดมา

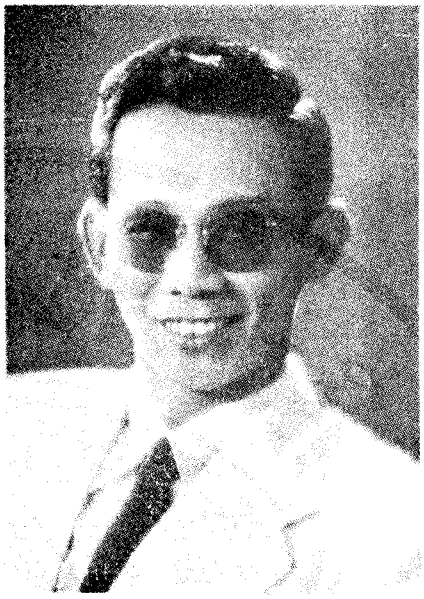

อารีย์ บุณยรัตพันธุ์

กรรมการผู้จัดการ บริษัทอาษาวิศวโยธา จำกัด

ในความอุปการะของรัฐบาล

Aree Poonyarata Pounta

Managing Director of the Asa Visawa Yodha Co., Ltd.

เคยประจำที่บริษัทไทยโยธา (ก่อสร้าง) พ.ศ. ๘๕ เป็นผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทอาษาวิศวโยธา จำกัด มีสำนักงานอยู่สี่แยกถนนวิสุทธิกษัตริย์ กิจการเป็นบริษัทรับเหมาก่อสร้าง ได้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการมาจนบัดนี้

ขณะนี้เป็นสมาชิกสมาคมพ่อค้าไทยและ ร.ย.ส.ท. วิวาห์กับคุณอุ่น ศรบรรจง เมื่อ พ.ศ. ๘๔ มีบุตรธิดา ๕ คน ได้รับการศึกษาทุกคน

ยิม ฮุนตระกูล

เจ้าของผู้จัดการ และนายช่างถ่ายรูป

สถานจิตรกร

Yim Hoontrakul

Owner, Manag r as well as Photographer of Chitrakorn Photo Studio

มีนิสสัยชอบถ่ายรูปมาแต่เยาว์, เมื่ออายุ ๑๗ ได้ทำงานห้างถ่ายรูปที่บางลำภูและบางรัก จนมีความชำนาญ

อายุ ๒๔ พ.ศ. ๒๔๘๒ ได้ตั้งสำนักงานถ่ายรูปชื่อ " จิตรกร " อยู่ข้างศาลาเฉลิมกรุงมาจนบัดนี้

พ.ศ. ๘๖ วิวาห์มงคลกับคุณนวลจันทร์ ฮุนตระกูล มีบุตรเป็นชายทั้ง ๔ คน

ประวัติของ สมบัติ ขีตตะสังคะ

สำเร็จวิชาวิศวกรรมต่างประเทศ จากมหาวิทยาลัย วา. เซด้า ประเทศญี่ปุ่น ไปใน พ.ศ. ๒๔๘๑ กลับประเทศไทย พ.ศ.

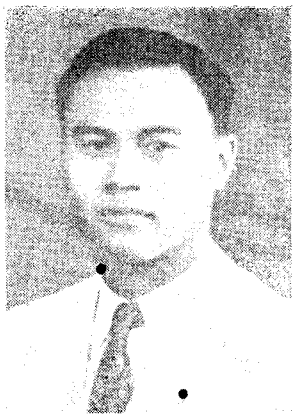

สมบัติ ขีตตะสังคะ

รองผู้จัดการ บริษัทธรรมมิตรภัณฑ์ จำกัด

Sombati Khittasangka

Superintendent of Dhama Mitra-Bhandha Co., Ltd.

๘๗ เนื่องด้วยสงครามมหาเอเซียบูรพา ต้องส่งนักเรียนกลับประเทศ

เข้ารับราชการที่กองทัพใหญ่ ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ประสานงาน ลาออกจากราชการ พ.ศ. ๘๘

ไปทำงานป่าไม้ของพลตรี ประกิต ขีตตะสังคะ ผู้บิดา

He graduated in engineering from the Waseda University, Japan, in 1938, and returned to Thailand in 1944.

He served in the Main Army but resigned in 1945.

ประวัติของ เจริญ ศิลป์กนก

เสร็จศึกษาวิชาช่างเขียน จาก ร.ร. เพาะช่าง ของกระทรวงศึกษาธิการ ออกทำงานเกี่ยวกับช่างเขียนตลอดมา

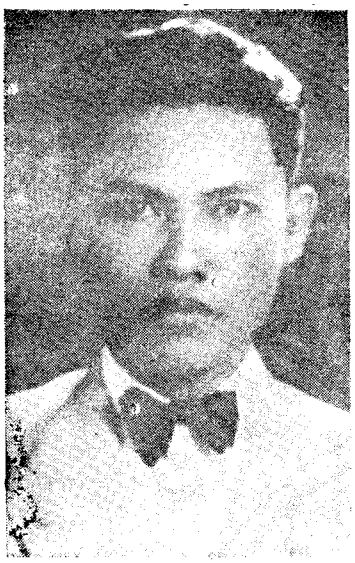

เจริญ ศิลป์กนก

กรรมการผู้จัดการ บริษัท จ. ศิลป จำกัด

Charoen Silpakanok

Managing Director of C. Silapa Co., Ltd.

ได้จัดตั้งสำนักงานช่างชื่อ จ. ศิลป ด้วยทุนของตนเอง กิจการเป็นที่นิยมเจริญขึ้นเป็นลำดับมา

จนฟอร์มขึ้นเป็นบริษัทจำกัดในนามเดิม ได้รับตำแหน่งเป็นกรรมการจัดการ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๐ ตลอดมา

He completed his studies in art at the Arts and Crafts School, and all his work has been concerned with arts and painting. He later established an arts office called C. Silapa with his own capital.

ธรรมนูญ ศุภผล

เจ้าของและผู้จัดการ ร.ร. ชวเลข — พิมพ์ดีด ศุภศึกษาสถาน เสาชิงช้า และ ศุภศึกษาสถาน เทเวศร์ โทร. ๒๓๓๙๙

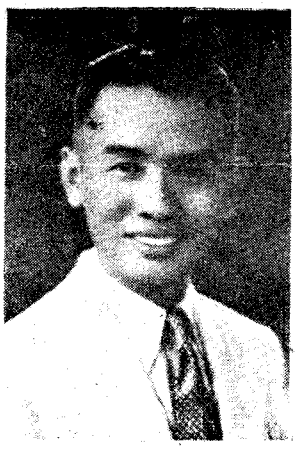

Thamnoon Subhaphol

Manager Shorthand & Typewriting Institute
Subhasuksa Institute (Sao-Ching-Cha)
and Subhasuksa Institute (Dheves) Tel. No. 23399

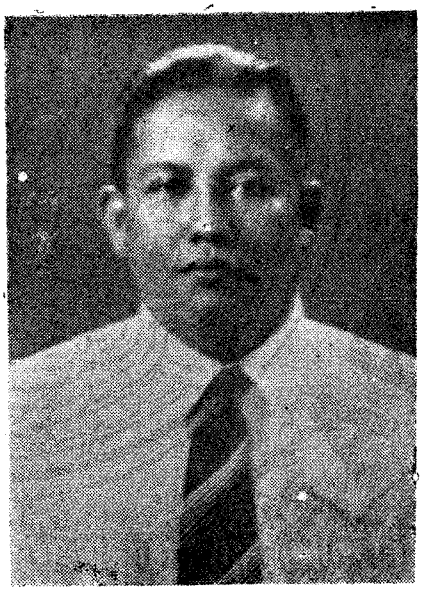

มุ่ย กริ่มหา

เจ้าของและผู้จัดการโรงพิมพ์ศรีการช่าง

Mui Krimahar

Managing Proprietor of The Sri Karn Chang Press

ศึกษาวิชาช่างเขียน จาก ร. ร. เพาะช่าง ของกระทรวงศึกษาธิการ ออกทำการเขียน

ประจำสำนักงานช่าง ในความอุปการของครู เปรื่อง แสงเถกิง

ศึกษาวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติมจากหลวงประสารบรรณวิทย์

ต่อมาได้จัดตั้งโรงพิมพ์ศรีการช่าง มีกิจการรับพิมพ์และรับเขียน, ออกแบบ มาจนปัจจุบัน

เคยไปดูกิจการค้าที่ปีนัง และสิงค์โปร ขณะนี้เป็นเลขาธิการองค์การส่งเสริมกิจการพิมพ์แห่งประเทศไทย และกรรมการสมาคมนักเรียนเก่าเพาะช่าง

After completing a course of art at the Arts and Crafts School, Ministry of Education, he obtained employment as artist to the Arts Bureau. He later established the Sri Karn Chang Press, which is engaged in printing and drawing, etc.

He has been to Penang and Singapore to study trade activities there.

ฟู อนันตวงศ์

เจ้าของและผู้จัดการ การช่างพานิช

Phoo Anantavong

Owner and Manager of Karnjang Panich

ประวัติของ ฟู อนันตวงศ์

เป็นนักศึกษาในทาง ศิลป, จิตรกรรม, สถาปัตยกรรม เป็นผู้ใฝ่ใจในการช่างทุกสาขา ด้วยการฝึกตนเอง

ปัจจุบันตั้งสำนักงาน รับทำงานประเภทนี้อยู่ที่ถนนตะนาว

He is a student of Art, painting, architecture and is interested in all branches of arts and crafts, in which he has made himself proficient by self-study.

At present he has opened an office in which he accepts work in branches in which he is proficient.

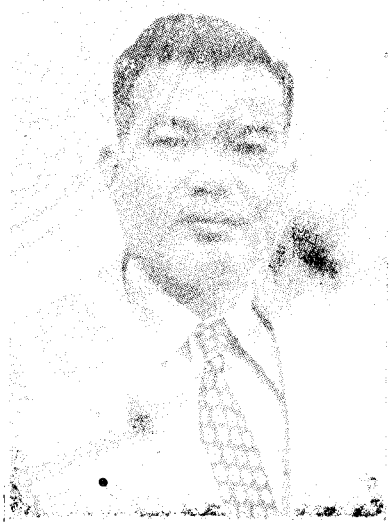

คัณโธ นพรัตน์

เจ้าของ และ ผู้จัดการ โรงพิมพ์สหการพิมพ์

Kantho Noparatana

Managing Proprietor of Saha Karn Phim Printing Press

ศึกษาทางบาลี สอบได้นักธรรมตรี และอุปสมบทที่วัดมหาธาตุ ในพระนคร ลาสิกขาบทแล้ว ออกประกอบอาชีพเกี่ยวกับโรงพิมพ์ตั้งแต่ต้นมาเป็นลำดับ เคยเป็นผู้ช่วยผู้จัดการและหัวหน้าโรงพิมพ์สาสนศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕, พ.ศ. ๕๒ ได้จัดตั้งโรงพิมพ์สหการพิมพ์ขึ้นที่สี่แยกมหานาค โดยทุนของตนเอง

เป็นผู้ริเริ่มและเป็นกรรมการสมาคมกิจการพิมพ์ และกรรมการผู้ริเริ่มองค์การส่งเสริมกิจการพิมพ์แห่งประเทศไทย

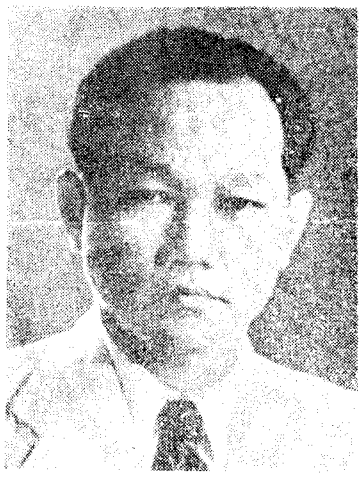

จินดา หงษ์พร้อมญาติ

เจ้าของ ผู้จัดการ เทย์ดศิลป์

Chinda Hong Promjate

Owner and Manager of the Thirt Silapa

เคยเป็นช่างภาพหนังสือพิมพ์รายบักษ์ของหนังสือพิมพ์ไทยใหม่ ๘ ปี

ลาออกมาตั้งสำนักงานพิมพ์ชื่อ "บรรณศรม" มีกิจการพิมพ์นวนิยาย

พ.ศ. ๒๔๘๕ เปิดสถาน เทอดศิลป์ ทำบล็อกและงานเขียนด้วยทุนของตนเอง

สิงห์ชัย ธีราธร

กรรมการผู้จัดการ

บริษัท นครหลวงวิศวกรรม จำกัด

Singha Chai Theerathorn

Director Manager of the Capital Engineering Co., Ltd.

ศึกษาพิเศษที่สภาชวเลข-พิมพ์ดีด, ร.ร. ภาษาญี่ปุ่น, ร.ร. ผึกหัดช่างวิทยุ

เคยรับราชการ เป็นเวลา ๑๐ ปี, เคยเป็นหัวหน้าช่างวิทยุของคีรีวัฒน์พานิช พ.ศ. ๕๒ และ พ.ศ. ๕๓ ที่วิทยุโฆษณา เป็นผู้จัดการแผนกวิทยุบริษัทสามศร ต่อมารับตำแหน่งปัจจุบันนี้ตลอดมา

He has been in Government service in various departments for ten years. He has been the head and manager of many radio companies,

เสงี่ยม วุทธิวัย ธ.บ., น.บ.ท., น.ม.

เจ้าของ และทนายความ ประจำสำนักงาน

เสงี่ยม วุทธิวัย

Sangiam Vudhivi M.L.

The Sangiam Vudhivi Advocate Solicitor

สำเร็จธรรมศาสตร์บัณฑิตย์ B.L. พ.ศ. ๒๔๗๘ และเป็นสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตย์สภา พ.ศ. ๒๔๗๙

สำเร็จนิติศาสตร์มหาบัณฑิตย์ M.L. พ.ศ. ๒๔๘๖

เคยเป็นอัยการที่ จ.ว. ชลบุรี, ตาก, เคยเป็นหัวหน้าแผนกแปลและห้องสมุด ม.ธ.ก. เคยเป็นอาจารย์สอนวิชากฎหมายชั้นเตรียม ม.ธ.ก.

พ.ศ. ๘๗ ลาออกจาก ม.ธ.ก. มาดำเนินอาชีพทนายความ ตั้งสำนักงานอยู่ถนนอัษฎางค์ จนบัจจุบัน

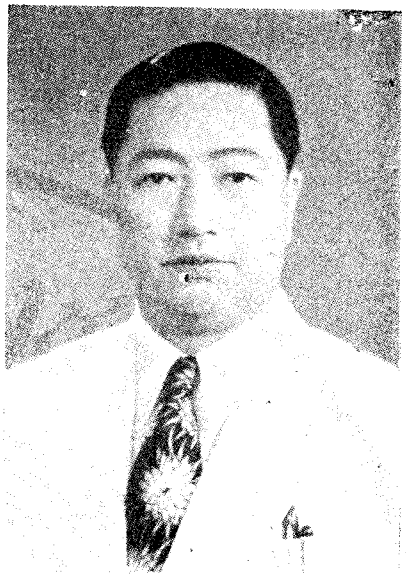

ลี แพนแสง

เจ้าของและผู้จัดการห้างแพนแสง และ

ผู้จัดการห้างแฟนแสง แอนด์โก

Lee Pan Sen

Proprietor and Manager of the Pan Sen Store and Manager of Fan Sen & Co.

มาอยู่ประเทศไทยตั้งแต่อายุ ๑๕ ขณะนี้อายุ ๔๖ ปี, พ.ศ. ๒๔๘๕ และจัดตั้งห้างแพนแสง โดยทุนของตนเอง ต่อมาได้จัดตั้งบริษัท แฟนแสง แฮนด์โก ได้รับตำแหน่งเป็นผู้จัดการบริษัทนี้ด้วย

เคยเป็นผู้อำนวยการบริษัท นพคุณ จ.ก. อยู่ ๒ ปี, เคยเป็นผู้อำนวยการบริษัทเชอริง บางกอก ขณะนี้ยังเป็นกรรมการอยู่ทั้งสองบริษัท

บัจจุบันเป็นกรรมการ ในสมาคมกรรมการกลาง สมาคมปราบวรรณโรคมูลนิธิมา

ตลอด ๙ ปี, กรรมการสมาคมจีนแคะมา ๑๐ ปี, กรรมการและรองประธานสมาคมฮั่วยิ้ง (พ่อค้าจีนแคะ) กรรมการสโมสรเถ่าหั่นแคะ

เคยเป็นกรรมการจัดการหาฟุตบอล จากฮ่องกง เก็บเงินช่วยโรงพยาบาลตำรวจ, เป็นสมาชิกสมาคมพาณิชย์จีน, และสมาชิกหอการค้าไทย

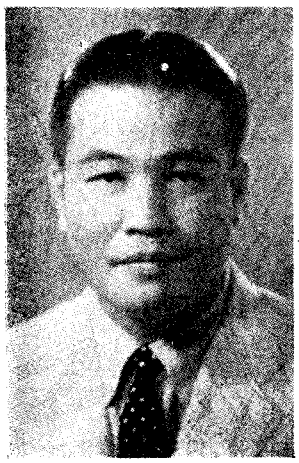

เย. เอ็ช. วง

กรรมการ ผู้จัดการ บริษัท เมไล จำกัด

J. H. Wong

President of the May Lye Co., Ltd.

ศึกษาในประเทศไทยแล้ว พออายุ ๕ ปี ไปศึกษาต่อที่เอ้หมึง และวิทยาลัยที่ฮ่องกง ในวิชาแผนกการค้าเป็นเวลา ๕ ปี กลับมาดำเนินการค้าตลอดมา เป็นผู้เริ่มตั้งบริษัทเมไล ด้วยทุนของตนและดำรงตำแหน่งผู้จัดการบริษัทนี้ตั้งแต่อายุ ๑๖ ปี จนถึงปัจจุบัน ขณะนี้มีสาขาในนามเดียวกัน ๓ แห่ง, ที่ ป.ณ. กลาง, สุริวงศ์, อุนากรรณ์

งานพิเศษ – เป็นกรรมการอยู่ในบริษัทแสงจันทร์ จ.ก. พ.ศ. ๘๕ ได้เดินทางไปดูการค้ารอบโลก

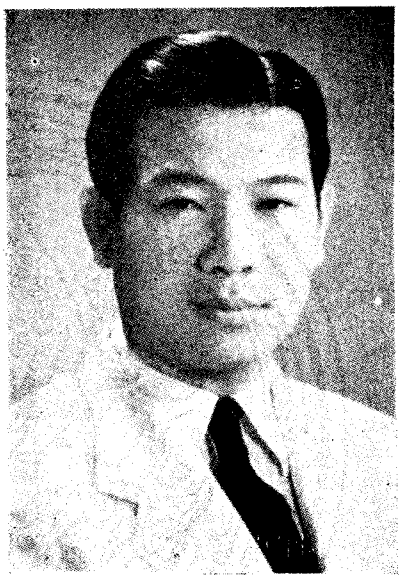

มณี วงศ์เครือมั่น

Mani Vongkruamana

Manager of the Thai Tavorn Bus Co., Ltd.

ผู้จัดการบริษัทรถเมล์ไทยถาวร จำกัด

ที่ปรึกษาบริษัทวัธนพัธ์ จำกัด

อดีตผู้จัดการ บริการเดินรถประจำทาง สายเจริญกรุง

หัวหน้าแผนกอาสากาชาด แผนกที่ ๗

กรรมการกลางกองอาสากาชาด และ

สมาชิกสภาเทศบาลนครกรุงเทพ ปัจจุบัน

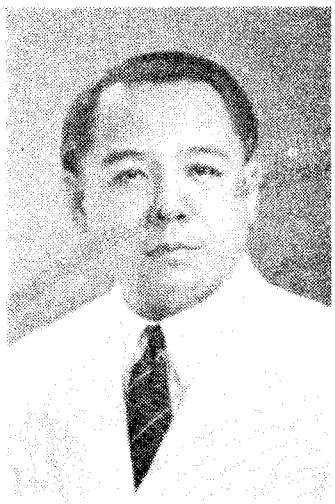

ศิริ สิรสุทธิ

หุ้นส่วน ผู้จัดการ บริษัทสิรสุทธิ

Siri Sirasudhi

Managing Partner Sirasudhi & Co.

ศึกษาจากโรงเรียนพาณิชยการ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ ออกทำงานครั้งแรกเป็นเสมียน บริษัทดิทแฮลม์ จำกัด, ใน พ.ศ. ๘๖ ไปรับราชการ ใน องค์การท่าเรือแห่งประเทศไทย แล้วลาออกมาประกอบอาชีพส่วนตัว

เดิมจัดตั้ง ห้างศิริยนตร์ โดยทุนของตนเอง ตั้งแต่ พ.ศ. ๘๔ ต่อมาจัดเป็นบริษัทหุ้นส่วน เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่และดำรงตำแหน่งผู้จัดการบริษัทตลอดมาจนบัจจุบัน

ประวัติของ ชื้น แจ้งคำขำ

ออกจากโรงเรียนเมื่ออายุ ๑๗ เข้ารับราชการเป็นเสมียน ประจำ อำเภอโนน จ.ว. นนทบุรี ลาออกมาเป็นเสมียนในโรงฟอก หนังของพระศิริไอสวรรค์ และทำงานฝ่ายเทคนิคไปด้วย ต่อมาย้ายมาอยู่โรงพิมพ์อักษรนิติ์ ในตำแหน่งช่างเรียง, ช่างพิมพ์ถึง ๓ ปี จึงเลื่อนเป็นหัวหน้า

พ.ศ. ๘๑ ได้รับตำแหน่งเป็นหัวหน้าโรงพิมพ์กรมรถไฟ, พ.ศ. ๘๒ ได้รับยศเป็น "ข้าราชการชั้นตรี"

พ.ศ. ๘๖ ลาออกมาตั้งโรงพิมพ์โดยทุนส่วนตัวจนบัดนี้ พ.ศ. ๙๑–๙๒ เป็นนายกสมาคมกิจการพิมพ์, ขณะนี้เป็นเหรัญญิกในสมาคมแห่งเดียวกันนี้, กับเป็นสมาชิกสมาคมพ่อค้าไทย, สมาชิกสโมสรสหมิตร์, สมาชิกราษฎรสราญรมย์, สมาชิกพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย

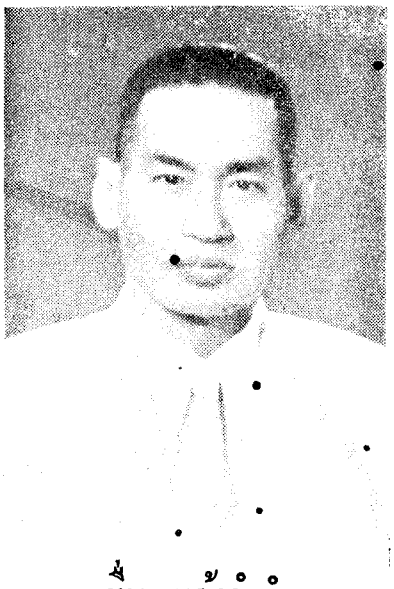

ชื้น แจ้งคำขำ

เจ้าของและผู้จัดการ โรงพิมพ์การพิมพ์พาณิชย์

Chun Chang Kumcum

Propritor and Manager of the Karnpim Pharnijya Printing Press

เป็นประธานกรรมการจัดการ บริษัท ช. การช่าง กรรมการโรงโม่หินตักกะศิลา

สินสมบัติ อุดมเกียรติ ช.บ.

ทนายความ สำนักงานทนายความสพานเหล็ก

Sin Som Bati Udomkieti

Advocate of Span Luang

ปริญญาตรีธรรมศาสตร์บัณฑิตย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๘๕, เคยรับราชการตำแหน่งปลัดอำเภอบางรัก, ดุสิต เมื่อ พ.ศ. ๘๖ ลาออกใน พ.ศ. ๘๘ มาดำเนินอาชีพทนายความจนบัจจุบัน

กรรมการบริษัท ที. เอส. วิลิศ จำกัด (T.S. Vilis Co., Ltd.) ที่ปรึกษากฎหมายบริษัทรถเมล์ไทยถาวร จำกัด, เคยเป็นสมาชิกสภาเทศบาลนครกรุงเทพ สมัย พ.ศ. ๙๒

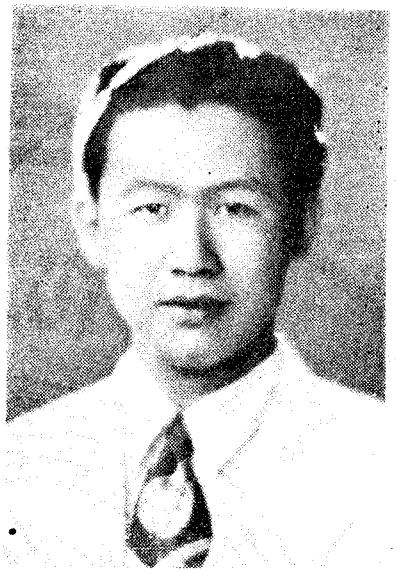

ชัยสันต์ นันทวิสัย

ประธานกรรมการ ผู้จัดการ

บริษัทสหกิจโยธา จำกัด

Chaisant Nantavisai

Managing Director of the Sahakij Yota & Co., Ltd.

จบการศึกษาจาก ร.ร. อัสสัมชัญ และศึกษาต่อจบ ม. ๘ ร.ร. คริสเตียนวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๘๐

พ. ศ. เดียวกันเข้าทำงานที่บริษัทเซ็มโก จ.ก. ในตำแหน่งคอมปาร์โดร์ พ.ศ. ๙๓ ลามาประกอบการค้าส่วนตัว ใช้ชื่อสำนักงานว่า สันติบันท์พาณิชย์ มีกิจการส่งสินค้ายังองค์การณ์, รัฐบาล และบริษัทการค้า ทั่วไป

พ.ศ. ๙๕ เปลี่ยนธุรกิจเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง ได้จัดตั้งเป็น บริษัทสหกิจโยธา จำกัด ขึ้น พ.ศ. ๙๗ ย้ายมาอยู่ที่ถนนหลานหลวง มีกิจการรับเหมาก่อสร้างตามเดิม

ได้รับเกียรติแต่งตั้งให้เป็นผู้ชำนาญงานประจำสำนักบริการส่งเสริมอาชีวะ (บ.ส.อ.) ซึ่งตั้งขึ้นโดยกระทรวงศึกษาธิการ

เป็นสมาชิกในสมาคมนายช่างเหมาแห่งประเทศไทย

ขณะนี้อายุ ๒๔ วิวาห์มงคลกับคุณสำเนียง เจริญจิตร์ มีบุตรธิดา ๒ คน

หรรษา บัณฑิตย์

เจ้าของ ผู้จัดการ และครูใหญ่

ร.ร. หงสุรนันท์

Hansa Bandithya

Owner, Manager and Headmistress of Hong Suranand School

สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนราชินี และสำเร็จวิชาการหนังสือพิมพ์ (จุฬา)

เคยเป็นกรรมการและเลขานุการสมาคมนักเรียนเก่าราชินี

She completed her studies from the Rajini School and also graduated from the course of jouwnalism in the Chulalongkorn University.

สงบ เศาภายน

เจ้าของผู้จัดการและครูใหญ่ ร.ร. ไพศาลศิลป

Sugob Soabhayana

Owner, Manager and Headmaster of Baisalsilpa School

He obtained a Mathayom 8 certificate from the Suan Kularb College in 1932.

เกิดที่บ้านโป่ง จังหวัดราชบุรีเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ สำเร็จการศึกษามัธยมปีที่ ๘ จาก ร.ร. สวนกุหลาบวิทยาลัย ใน พ.ศ. ๗๕

พ.ศ. ๗๖ เป็นครูใน ร.ร. อำนวยศิลป์ พระนคร พ.ศ. ๘๕ เป็นเจ้าของ ผู้จัดการและครูใหญ่โรงเรียนนี้จนบัจจุบัน

ประวัติของ เปโตร จำรัส

สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนฝึกหัดครูมูล จากโรงเรียนเซนซอล จังหวัดฉะเชิงเทราเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒

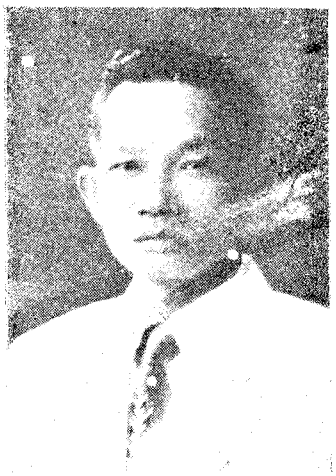

เปโตร จำรัส

ครูใหญ่โรงเรียนโรจน์บัญญา

Petro Chamrat

Headmaster of the Rojana Panya School

ออกเป็นครูใหญ่ประจำโรงเรียนต่างๆ มาหลายแห่ง บัจจุบันเป็นครูใหญ่ ร. ร. โรจน์บัญญา ทำการสอน ป. ๑ ถึง ป. ๔ มีนักเรียน ๑,๓๐๐ คน

He graduated from the Primary Teachers' Training School at St. Paul's. School, and has been headmaster ef several schools.

ประวัติของ พวง นัยเนตร์

เริ่มทำการค้ามาแต่อายุ ๒๓ ที่ห้าง พ. ไพบูลย์เวช จ.ว. สุพรรณ และเป็นผู้จัดการโรงสีไฟอินทรขันตี ของบิดาอยู่ ๖ ปี

พ.ศ. ๕๐ ย้ายห้าง พ. ไพบูลย์มาอยู่ถนนพระสุเมรุ พระนคร คงเป็นเจ้าของและผู้จัดการตลอดมา

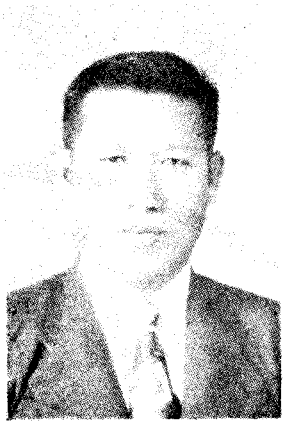

พวง นัยเนตร์

เจ้าของและผู้จัดการห้าง พ. ไพบูลย์เวช

Phuang Naiya natera

Proprietor and Manager of the P. Phai Bulavaij

ครั้งกรณีย์พิพาทอินโดจีน ได้รับตำแหน่งเป็นผู้ช่วยแพทย์สาธารณสุขที่ จ.ว. สุพรรณ ได้วิวาห์กับ คุณลัดดา สุพรรณวัฒน์ มีบุตรธิดา ๓ คน

ทองดี จิตรวิมลย์

เจ้าของและผู้จัดการจินดามณี

Thong Dee Chitravimolay

Proprietor and Manager of the Chindamanee and Branch

ท่านผู้นี้ดำเนินอาชีพเป็นพ่อค้ามาแต่แรก ได้ก่อสร้างตัวด้วยความมานะพากเพียร จนปัจจุบันมีร้านทำการค้าด้วยทุนของตนเองอยู่ที่สี่แยกพาหุรัด กับมีสาขาอยู่ที่บางรักอีกแห่งหนึ่ง

สมัยที่แล้วมา รัฐบาลได้ให้เกียรติแต่งตั้งให้เป็นชั้นโทฝ่ายพาณิชย์

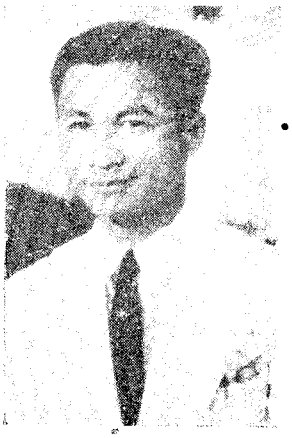

มานะ วีระไพบูลย์

ครูใหญ่โรงเรียนอิสสระนุกูล

Mana Verabhaibulya

Headmaster of the Issaranukul School

สำเร็จวิชาครูมูลจาก ร.ร. ฝึกหัดครู จ.ว. นครราชสีมา ใน พ.ศ. ๒๔๗๗ เข้ารับราชการเป็นครู

ได้ศึกษาวิชาภาษาอังกฤษ และวิชาการค้าเพิ่มเติมจากสำนักศึกษา The London Chamber of Commerce กรุง London สอบได้ประกาศนียบัตรเมื่อ พ.ศ. ๙๒

เฉลียว เพียรช่าง

ผู้จัดการ บริษัทเพียรช่าง จำกัด

Chaliew Phienchang

Manager of the Phienchang Co., Ltd.

ศึกษาวิชาช่างจาก ร. ร. เพาะช่าง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๔ ออกรับราชการแผนกช่างแกะที่กองทัพเรือ ลาออกมารับตำแหน่งผู้จัดการที่ศิลปกรรม

พ. ศ. ๒๔๙๒ ได้จัดตั้งบริษัทเพียรช่าง จำกัด มีกิจการเกี่ยวกับการทำแม่พิมพ์รูป ท่านผู้นี้มีอารมย์สุขุม เป็นที่นิยมในหมู่มิตร

ประวัติของ ผิน ผลาอิน

At present he has established the Silapakij shop, making blocks, rubber and metal stamps.

ท่านผู้นี้เป็นผู้เชี่ยวชาญวิชาช่างบล๊อก โดยอย่างยิ่งการถ่ายรูปแม่พิมพ์ เป็นที่รู้มือกันทั่ว ๆ ไป เริ่มอาชีพมาแต่ พ.ศ. ๒๔๖๙

เคยเป็นผู้จัดการแผนกบล๊อกแม่พิมพ์ที่ S.P.E. ขณะนี้เป็นผู้จัดการทำบล๊อก, ตรายาง ฯ ล ฯ อยู่ที่ถนนบำรุงเมือง

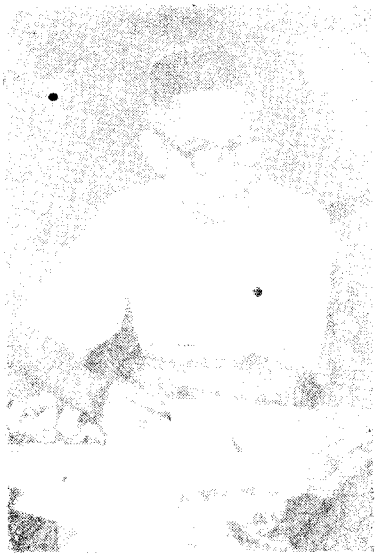

ผิน ผลาอิน

ผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนสามัญศิลปกิจ

Phin Phalain

Manager of Silapakij Shop (Ordinary Partnership)

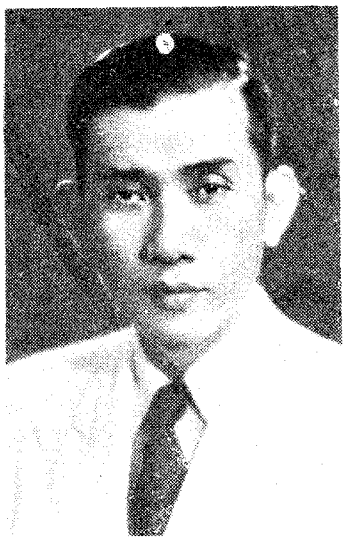

สังเวียร รอดบุญ

ผู้จัดการ บริษัทอริยะภาพ ห้างหุ้นส่วนจำกัด

Sungvian Rawd Boon

Manager of the Ariyaphap Co.

เมื่อศึกษาและอุปสมบทแล้ว พออายุ ๒๕ เริ่มดำเนินอาชีพการค้าและศึกษาวิชาวิทยุ ได้ประจำหน้าที่ในหลายบริษัท เคยเป็นกรรมการและประจำอยู่ในบริษัทนิวฟาร์อิสเติน ลาออกมาประกอบอาชีพส่วนตัวเมื่อ พ.ศ. ๔๕

พ.ศ. ๔๖ ได้จัดตั้งบริษัทนี้ขึ้นตรงข้าม ร.ร. เพาะช่าง มีกิจการจำหน่ายเครื่องวิทยุ และรับถ่ายทำภาพยนตร์ กับธุรกิจแผนกนี้ทุกอย่าง

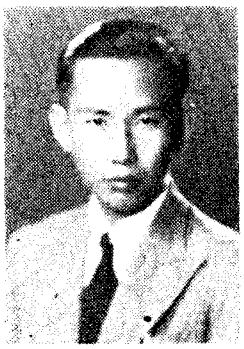

สุวิทย์ จารุสายัณห์

เจ้าของ และผู้จัดการ สำนักงานสุวิชการช่าง

Suvitaya Charu Sayanha

Managing Proprietor Suvich Karnchang

ศึกษาวิชาช่างจาก ร. ร. เพาะช่าง และศึกษาส่วนตัวกับอาจารย์ศิลป์ พีระศรี และอาจารย์ญี่ปุ่น เมื่ออายุ ๑๔ ออกทำงานช่างและออกติดต่อด้วยตนเอง. พ.ศ. ๒๔๔๑ ได้จัดตั้งสำนักงานของตนเองขึ้น

พ.ศ. ๔๖ ได้ย้ายมาตั้งที่ตรงข้ามวังบางขุนพรหม มีกิจการ ทำบล็อก, ออกแบบ, บ้ายโลหะทั่วไป ฯ ล ฯ

ประวัติการค้าของไทยแต่โบราณ

สมัยแผ่นดินแหลมทอง

เมื่อมนุษย์ยังไม่เจริญ การค้าย่อมมีน้อยหรือไม่มี การค้าขายจะเกิดขึ้นเพราะความอยากได้ เมื่อของตนไม่มี จึงต้องแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายกัน

มนุษย์ชาติเจริญมาก การค้าย่อมเจริญตาม การคิดต่อ ๆ กันมีวงกว้างมากขึ้น การซื้อขายแลกเปลี่ยนยิ่งมากขึ้น สาเหตุมูลฐานการค้าย่อมมีจุดต้นปลายทางเพียงความต้องการเป็นเบื้องต้น

ชาติไทยมีถิ่นฐานเดิมอยู่ที่ประเทศจีนเดี๋ยวนี้ การค้าสมัยโน้นคงมีบ้างแต่แน่นอนว่าคงไม่มาก ต่อเมื่อไทยมาอยู่ในแผ่นดินแหลมทอง ความเจริญยิ่งสูง ความต้องการยิ่งมากขึ้น การค้าย่อมทวีเป็นเงาตามตัวไปตามลำดับ

จึงสมควรเล่นอประวัติการค้าของไทยเฉพาะสมัยที่ไทยมาอยู่ในแหลมทอง เพื่อความเด่นชัดว่าไทยมีการค้าขายมาแต่สมัยโบราณ จึงนำหลักฐานสมัยก่อกำบรรพ์ ดังปรากฏอยู่ในหนังสือ "โคเกียวกาเซตของญี่ปุ่นได้กล่าวว่า เมื่อ ๑๐๗๐ ปีมาแล้ว เจ้าชายญี่ปุ่น ชื่อทากาดาเก ได้ออกจากญี่ปุ่นเมื่อ พ.ศ. ๑๔๐๔

HISTORY OF THAI COMMERCE

In ancient times the Thai people lived in South China and commerce in those times was only carried on according to the needs of the people and was for the most part on a barter system.

Thai commerce first flourished after the Thais came and settled down in the Golden Peninsula and it can be said that it was the most powerful nation in that peninsula.

The Thai nation settled down in the Golden Peninsula before 1404, as is confirmed by pictures from the Japanese magazine "Tokyo Gazette" which also stated that 1070 years ago Japanese Crown Prince Takadake left Japan to enter the priesthood in Chiangarn, China, during the Tang period. He again left Kwantung about 1409 and came ashore on the Malayan coast of Thailand, where he died. Japan reckons that he is the first Japanese prince to come to Thailand.

There was not much trade carried on at that time because there was no trade as yet with foreign countries.

Krung Sukothai Period

The Sukhothai period started about 1800. The Thai territory expanded until it covered the whole of the Golden Peninsula. During the reign of King Ramkamhaeng Maharaj, the boun

มาสิ้นพระชนม์ที่บนฝั่งมะละกา อันเป็นแคว้นโบราณของชาติไทย

ย่อมพิสูจน์ถึงการติดต่อซื้อขายมีมาแต่สมัยกระโน้นแล้ว ยิ่งมาถึงสมัยกรุงสุโขทัย การค้าขายขยายตัวไม่เฉพาะแต่ภายในอย่างเดียว มีการติดต่อซื้อขายกับชาวต่างประเทศด้วย

การค้าสมัยกรุงสุโขทัย

นับเวลาประมาณตั้งแต่ ๑๕๐๐ ปีลงมา อาณาจักรโบราณต่าง ๆ ในแหลมทอง ซึ่งเคยมีการค้าขายใหญ่โตได้เปลี่ยนแปลงไป อาณาจักรพนมหรือฟูนันถูกเขมรกลืนหมด อาณาจักรจำปากลายเป็นญวนไป อาณาจักรทวาราวดีกับอาณาจักรศรีวิชัยตอนแหลมมะละกา กลายเป็นของชาติสำคัญชาติหนึ่งซึ่งเคลื่อนลงมาจากดินแดนจีน ข้ามแม่น้ำโขง กระจัดกระจายลงมาตลอดแหลมทอง และได้ตั้งมั่นขึ้นทั่วกรุงสุโขทัยโดยมีชัยชนะชาติเขมรชาติสำคัญ คือไทยซึ่งได้ครอบครองแหลมทองเป็นส่วนใหญ่อยู่ในเวลานี้

อาณาจักรสุโขทัยได้ตั้งขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. ๑๘๐๕ แต่นักเรียนขยายตัวและได้แผ่กว้างใหญ่ไพศาลออกไปตลอดแหลมทองในรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าขุนรามคำแหงมหาราช มีดาน daries of Thailand in the north reached Lanna Thai, on the east they bordered Cambodia, in the west they in cluded Hongsavadee and reached the Bay of Bengal, and in the south they extended over the whole of the MalayPenninsula.

King Ram Kamhaeng was very practical as well as sagacious. He was the first king to carry on politics in alignment with commerce, with the result that the latter made great progress during that time.

The one kind of locally produced commodity that was well-known during that period was the Sankaloke china or porcelain. King Ram Kamhaeng went to China twice and brought back Chinese craftsmen to make this kind of porcelain or chinaware in Pitsanuloke and Sawankaloke.

Commerce During the Early Part of the Krung Sri Ayudhya Period

Krung Sri Ayudhya was established during the period between 1893 to 2034 by King U Thong, who after being crowned, was known by the name of King Ramathibodi. His capital was called Krung Thep Thavaravadee Sri Ayudhya.

The country was very prosperous during that time and it was only after 417 years had elapsed that Krung Sri Ayudhya was finally destroyed by a Burmese army. The only reason why that army was able to take the capital was because Thai officials were traitors and became their spies.

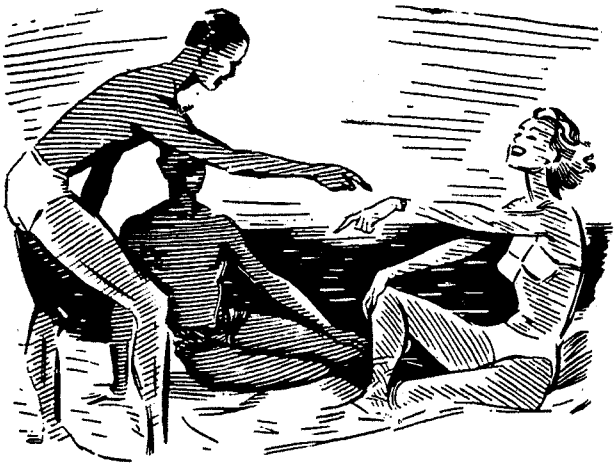

นาฬิกากันน้ำ 100% ที่ไขลานตัวเอง

ในฐานะเป็นบริษัทนาฬิกาแรกในโลก ที่เพ่งเล็ง ค้นคว้าและผลิตนาฬิกากันน้ำ-โดยฉะเพาะที่ไขลานตัวเอง ปัจจุบัน "มิโก" สามารถเสนอนาฬิกานานาชนิดตามความประสงค์ของผู้ใช้ ตลอดจนกระทั่งนาฬิกา อัตตโนมัติกันน้ำที่เล็กที่สุดในโลก

มิโก

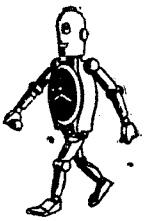

มัลติฟอร์ต....

อัตตโนมัติ

1. กันน้ำได้ 100 %
2. กันกระเทือน
3. กันแรงดูดแม่เหล็ก
4. ไขลานตัวเอง

นาฬิกาไขลานตัวเองชื่อดังที่สุด

ผู้แทนในประเทศไทย

บริษัท บางกอกสวิสส-เทรดิ้ง

610-616 ถนนหลวง พระนคร

*ผู้จำหน่าย..*บริษัท เมืองทอง

431 ถนนเยาวราช พระนคร

อาณาเขตทิศเหนือจดแคว้นลานนาไทย ทิศตะวันออกจดเขมร (ซึ่งสมัยนั้นยังครองลุ่มน้ำมูล) ทิศตะวันตกครอบเมืองหงสาวดีจดอ่าวเบงกอล ทิศใต้กินตลอดแหลมมะลายู อาณาเขตของประเทศไทยสมัยนั้นกว้างใหญ่ไพศาลครอบอาณาจักรโบราณเช่น ทวาราวดี และศรีวิชัย สมเด็จพระเจ้าอู่ทองมหาราชจึงสนพระทัยในการค้าขายอันได้เคยมีเป็นบึกแผ่นมาแล้วยิ่งขึ้น

พระองค์เป็นกษัตริย์ไทยที่มีหัวทันสมัย เอางานเอาการอย่างที่เรียกข้างฝรั่งว่า Practical เป็นกษัตริย์ไทยพระองค์แรกที่ควรจะนับว่าดำเนินราโชบายการเมืองคู่กันไปกับการค้าขาย

การค้าต่างประเทศ

การค้าต่างประเทศในสมัย กรุงสุโขทัย เชื่อได้ว่าได้มีมาแล้วก่อนรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าอู่ทองมหาราช แต่ไม่เจริญใหญ่โตนัก เพราะกรุงสุโขทัยเพิ่งเริ่มตั้งขึ้น จะมีการค้าต่างประเทศบ้าง คงเป็นทางเรือระหว่างกรุงสุโขทัยกับเมืองจีน ซึ่งมีมาเดิมเป็นครั้งคราว การค้าขายเจริญใหญ่โตขึ้น น่าจะเป็นในสมัยที่สมเด็จพระเจ้าอู่ทองมหาราชเริ่มทำสงครามขยายอาณาเขต

Commerce during that period changed according to circumstances. Many European merchants came to trade. Another reason why trade flourished during King U Thong's reign to such a great extent was because he himself was the son of a rich merchant and consequently had family characteristics and traits, which inclined him toward trade.

Commerce During the Middle Part of Krung Sri Ayudhya Period Reign of King Ramathibodi II. 2034 to 2072

Trade With China

A Thai envoy went to trade with China during the reign of Emperor Hao Chong Hong Teh, 9th Emperor of the Ming Dynasty, and in 2034, 2036, 2040 and 2050, in the reign of Emperor U Chong Hong Teh. Then, in 2058, that Emperor asked for two Thai envoys to teach the Thai language to him.

Trade With Japan

About 2054 some Japanese met a Portuguese merchant fleet and, after making friends with them, they went trading together. It was then clearly shown that the Japanese competed keenly with the Chinese wherever they went. They also came to Thailand to trade, but as it was not carried on officially at that time, no records were kept.

เฟรเซอร์ แอนด์ นีฟ จ.ก.

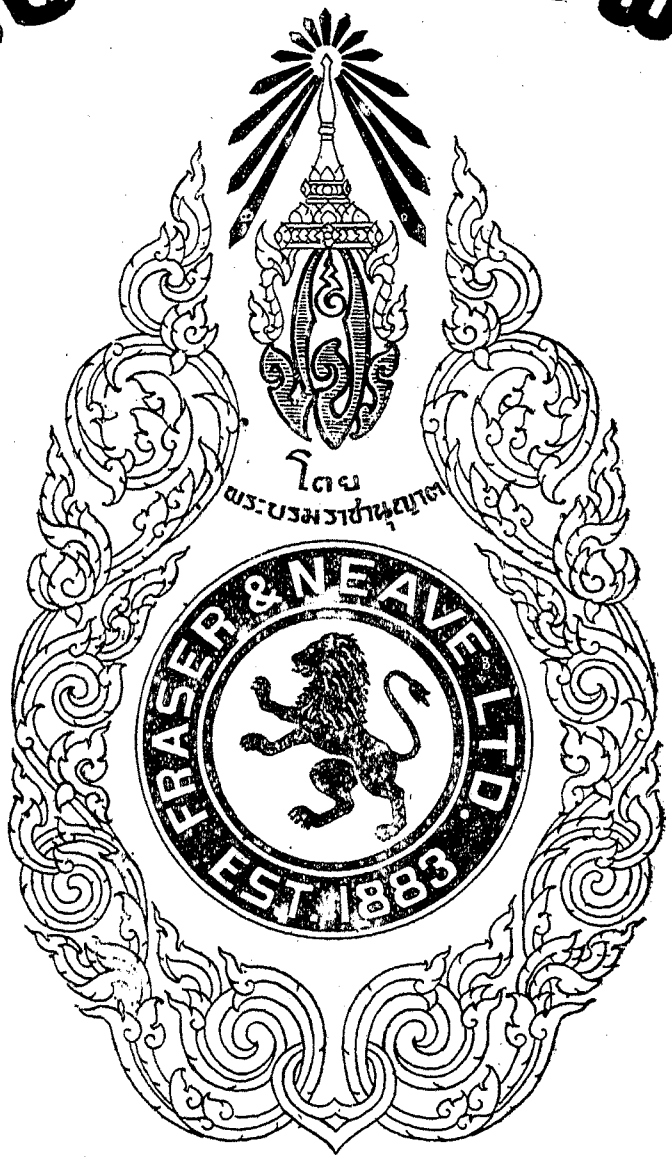

น้ำตราสิงห์โต

ทำการผลิตน้ำอัดลมชนิดคุณภาพสูง

มาแต่ พ.ศ. 2446

ได้กล่าวแล้วว่า สมเด็จพระเจ้าอุนราม คำแหงชนช้างชนะอุนสามชนเจ้าเมืองฉอด ในรัชกาลพระเจ้าศรีอินทราทิตย์ ซึ่งนักประวัติศาสตร์บางท่านว่า ตกในราวปี พ.ศ. ๑๗๘๑ (Giles) เมืองฉอดตั้งอยู่ที่ตำบลแม่ตน อำเภอแม่ฉอด จังหวัดตาก อาณาเขตเมืองฉอดครองกินตลอดดินแดนที่เป็นจังหวัดตากเดี๋ยวนี้ แคว้นฉอดจึงเป็นประดุจหนึ่งกำแพงใหญ่ที่กั้นเมืองสุโขทัยไว้ทั้งด้านตะวันตกและด้านใต้ การที่สมเด็จพระเจ้าอุนรามคำแหงปราบเมืองฉอดได้ ทำให้มองเห็นแหลมมะตะบันและเมืองหงสาวดีได้ถนัดชัดเจน เมืองฉอดซึ่งราบแหลกไป ได้เปิดทางให้พระองค์นำแสนยากรบ่ายหน้าลงมาทางแหลมมะตะบันฝ่ายใต้ ปราบเมืองใหญ่น้อยซึ่งเดิมเป็นอาณาจักรทวาราวดี อาณาจักรศรีวิชัย ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น รวมเข้าเป็นอาณาจักรสุโขทัยได้จนตลอดสุดปลายแหลมมะตะบัน ต่อจากนั้นสายการพาณิชย์ก็ได้เปิดขึ้นจากกรุงสุโขทัยไปยังหัวเมืองใหญ่น้อยข้างปากใต้

อันการค้าขายติดต่อระหว่างเมืองไทยกับเมืองมอญเชื่อว่าได้มีมานานแล้ว พ่อค้าเมืองเมาะตะมะข้างฝ่ายมอญกับพ่อค้าเมืองฉอดข้างฝ่ายไทย ได้บรรทุกสินค้าไปมาค้าขายระหว่างสองเมือง โดยอาศัยเดินทางแม่สอด

Trade With Portuguese

During the reign of King Ramathibodi II, Portuguese traders were the first foreigners to come to trade with Thailand. Before proceeding any further, it would be well to explain a little the reason why they came to Thailand.

Malacca, a town in Malaya, originally belonged to Thailand. Sultan Iskanda Sar II went to China and married the daughter of the Emperor of China. Later on Sultan Mahamad VI resisted Thai rule and gave Malacca to the Emperor of China as a sign of subservience.

When Alphonse Dalbogert, Admiral of the Portuguese fleet, reached Malacca and was able to recapture the town, he sent an envoy to Thailand to promote closer ties of friendship and also to explain the reason for his capturing Malacca.

Some tine later, in January, 2057, after the King of Krung Sri Ayudhya had signified his readiness to accept and promote ties of friend ship with the Portuguese, the latter started trade with Thailand, and taught their religion and became very good neighbours with the Thai.

TRADE DURING THE REIGN OF KING PHRA MAHATHAMRACHA 2112 TO 2133

Trade With Japan

After the year 2111, trade with Japan flourished to the greatest extent possible. During that period many more Japanese came to settle down in Thailand

บริษัทไทยประสิทธิประกันภัยและคลังสินค้า จำกัด

๑๔๕—๑๕๑ อาคารไทยประสิทธิประกันภัย ฯ

ถนนเสือป่า พระนคร

โทร. ๒๑๐๓๑

THAI PRASIT INSURANCE AND WAREHOUSE CO., LTD.

145—151 SUARPA ROAD

BANGKOK TEL. 21031

ทุนจดทะเบียน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

บริหารกิจการเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๐

ดำเนินบริการประกันชีวิต, อัคคีภัย, ภัยทางทะเล, ประกันภัยรถยนต์ อุบัติเหตุส่วนบุคคล, อุบัติเหตุคนโดยสารเครื่องบิน, คลังสินค้า และ ให้กู้ยืม

บริษัทได้รับความไว้วางใจจากมหาชนทั่วประเทศนานปี

เพราะว่า— บริษัทธำรงไว้ซึ่งหลักประกันยิ่งใหญ่ คือ สวัสดิภาพ, เสถียรภาพ, ภราดรภาพ, และมิตรภาพ, เพื่อประชาชน

บริหาร สังคม บริการ โดย—

พระยากฤตราชทรงสวัสดิ์	ประธานกรรมการ
นายบุญทอง สันติกาญ	กรรมการอำนวยการ
นายปรีชา ตันประเสริฐ	เลขานุการบริษัท
นายสันติ ศรีสกุล ผู้จัดการแผนกประกันชีวิต	นายนิตย์ เด่นสกุล ผู้จัดการแผนกอัคคีภัยและภัยทางทะเล
นายสงบ ควรแสวง ผู้จัดการแผนกคลังสินค้า	นายต่อ สัจกุล ผู้จัดการแผนกอุบัติเหตุ

โปรดติดต่อได้ที่; สาขาหาดใหญ่, เชียงใหม่, ชลบุรี, ราชบุรี, นครราชสีมา, นครสวรรค์, อุบลราชธานี, และสำนักงานผู้แทนหรือผู้แทนทั่วราชอาณาจักร

ในรัชสมัยของ สมเด็จพระเจ้าอุนราม
กำแหง มีสินค้าไทยที่ออกหน้าออกตาเด่นอยู่
อย่างหนึ่งคือ เครื่องถ้วยชามชนิดที่เรียกว่า
สังกโลก การทำเครื่องถ้วยชาม พวกจีนที่
อพยพจากประเทศจีนเข้ามาอยู่ในอาณาจักร
สุโขไทยได้ดังเดาทำขึ้นก่อน สมเด็จพระเจ้า
อุนรามคำแหง ทรงสนพระทัยในอุตสาหกรรม
ทำเครื่องถ้วยชามมาก พระองค์จึงเสด็จไป
เมืองจีนถึงสองครั้ง ได้นำเอาช่างทำเครื่อง
ถ้วยชาม เข้ามาตั้งทำเครื่องถ้วยชามเป็นงาน
ใหญ่ มีเตาทำเครื่องถ้วยชามมากมายทั้งที่
เมืองสุโขทัย เมืองพิษณุโลกและเมืองสวรรค
โลก เครื่องถ้วยนั้นที่เรียกสังกโลก ของสม
เด็จพระเจ้าอุนรามคำแหงนี้มีชื่อเสียงมาก
ช่างที่ทำเครื่องสังกโลกตลอดจนเครื่องถ้วยนั้น
อื่น ๆ คงจะเป็นช่างไทยที่สมเด็จพระเจ้าอุน
รามคำแหงให้ฝึกมาจากช่างจีน ให้เป็นครู
สอน ได้เป็นสินค้าสำคัญส่งออกไปขายถึง
อาฟริกา อาระเบีย เปอร์เซีย อินเดีย ตลอด
จนเกาะสุมาตรา ชวา ฟิลิปปีน และเมืองจีน
นักโบราณคดีผู้หนึ่งกล่าวว่า เครื่องถ้วยนั้น
ชนิดที่เรียกเป็นภาษาญี่ปุ่นว่า ซอนโกโรกุ นั้น
ตรงกับเครื่องสังกโลกของไทย รู้จักกันมาตั้ง
แต่ก่อนสมัยอาชิคางะโชกุนนาเต (พ.ศ. ๑๙๗๘)
แล้ว ชื่อเมืองสวรรคโลกน่าจะมาแต่คำว่า
สังกโลกนี่เอง

Trade During the Reign of King Phra Naresuan Maharaj 2133 to 2143

King Phra Naresuan Maharaj was amongst the most brave kings in the world and his power caused himto be feared everywhere, so that even some countries adopted a friendly and conciliatory attitude and came to trade for their own benefit as well as to carry on trade. The history of this King is a shining and outstanding example to all people who came after him up to the present day.

After King Phra Naresuan had vanquished Phra Maha Uparaj, son of the King of Burma, in a duel on elephants, he turned his attention to getting back the town of Tanoosri and Thavai, These two towns were centres for trading and were most important for national economy.

Trade With Japan

During the reign of King Naresuan trade with Japan began to be officially recorded, as is evidenced. Japanese ships came to trade with Krung Sri Ayudhya, Nakorn Sridhamaraj and Pattani.

Trade With the Spanish

In those days, Spain extended its power over the Pacific Ocean to East Asia. During the reign of King Phra Maha Chakrapakdi, they set up a big trading centre at Manila in the Philippines. Later on, they extended their trade activities to Thailand but there is no recorded evidence of the fact because Thailand was at war during that period.

บริษัท ธนภัณฑ์ จำกัด

๙๒๑ ถนนทรงวาด พระนคร โทร. ๒๓๗๙๐

รับประกันภัยยานยนต์ มีบริการอุบัทวเหตุตลอด ๒๔ ชั่วโมง

มีรถยนต์นั่งและบรรทุกจำหน่าย

ซ่อมรถยนต์ทุกชะนิด

งานดี ราคาเยาว์ ซื่อตรงต่อเวลา

เชิญซ่อมรถยนต์ของท่านที่

บริษัท สุริย์วงศ์การาจ จำกัด

๑๗๑ ถนนสุริย์วงศ์ พระนคร

และวิธีเขียนหนังสือไทยตามแบบที่พ่อขุน-รามคำแหงกำหนดขึ้นใหม่ โดยปรับปรุงแก้ไขจากแบบเดิม ซึ่งคล้ายอักษรหวัดของขอมนั้น อาจนับได้ว่าเป็นอุปกรณ์แก่การพาณิชย์อย่างหนึ่งในสมัยต่อมา พร้อมกันนี้ก็ขยายวงการค้าโดยประการที่จัดให้ดำเนินคู่กันไปกับการขยายอาณาเขต

๑. เส้นทางพาณิชย์ทางบก ระหว่างกรุงสุโขทัยกับเมืองเมาะตะมะ ทางนี้เป็นทางที่จะเชื่อมกรุงสุโขทัยกับมอญ พม่า อินเดีย เปอร์เซีย อาราเบีย อาฟริกา

๒. เส้นทางพานิชณ์ทางบก ระหว่างกรุงสุโขทัยกับหัวเมืองต่าง ๆ ข้างฝ่ายใต้ ตั้งแต่เพชบุรีลงไป นครศรีธรรมราช ปัตตานี

การไปค้าขายทางทะเล ระหว่างประเทศในแหลมทองกับประเทศอื่น ๆ ในสมัยโบราณใช้เรือสำเภาเป็นพาหนะ ในสมัยกรุงสุโขทัยสมเด็จพระเจ้าขุนราม คำแหง นิยม การค้าต่างประเทศ และสนใจในเรื่องราวของเมืองจีนมาก เพราะในสมัยนั้นกุบลายข่าน คือพระเจ้าหงวนส์โจ๊วฮ่องเต้ กำลังแผ่แสนยานุภาพลงมาข้างเหนือแหลมทอง ทั้งได้ส่งราชทูตชื่อหอจีจีเข้ามาสู่ราชสำนักของพระองค์ เมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๕ กับ พ.ศ. ๑๘๓๖ เพื่อขอเป็นไมตรีและราชทูตไทยออกไปเมืองจีนครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๑๘๓๘ พระองค์ก็ได้เสด็จไปสู่ราชสำนักจีน

During the reign of King Phra Naresuan, the latter became so widely renowned that his fame reached foreign countries. This was the reason for Spain sending an envoy to negotiate trade with Thailand. Agreement was reached and Spain was the second European nation to trade with Thailand.

Trade With Dutch

The Dutch first began to make their power felt in the direction of the Indian Ocean, toward East Asia, during theearly part of the reign of King Phra Naresuan Maharaj, and they were in keen competition with the Portuguese all the time. The Dutch established their trading centre in Java for the East and they then negotiated a friendly trade agreement with King Naresuan. From that time on, Holland had trade relations with Thailand and she was the third European nation to carry on trade officially with Thailand.

Reign of King Ekatosarot 2148 to 2165

During the reign of King Ekatosarot, the Thai nation was the most prosperous in East Asia. Due entirely to the sagacity of King Naresuan and of King Ekatosarot, who had succeeded his Royal brother on the Throne, and the victories King Naresuan had won in all wars waged, the country was at peace when his brother succeeded him on the Throne. King Ekatosarot was thus able to arrange internal affairs of the country with no difficulty. One of the first acts he did was to promote trade both internally and with foreign countries to a much greater extent.

ประธานกรรมการ

นายชิน อัสสกุล

กรรมการอำนวยการ

นายบุญเย็น สุคนิช

บริษัทสินสวัสดิ์ประกันภัย และ ส่งเสริมเศรษฐกรรม จำกัด

รับ

ประกันภัย —— ภัยทางทะเล
รถยนต์ และ
อุบัติเหตุส่วนบุคคล

๔๙๒–๔๙๔

ถนนมหาชัย

กรุงเทพ ฯ

ตู้ไปรษณีย์ ๑๘๖

โทรศัพท์

๒๒๕๔๔๑

๒๒๖๒๘๐

ทางเรือ เหตุนี้การค้าขายทางเรือสำเภาย่อมจะต้องได้รับความเอาใจใส่จากพระองค์เป็นพิเศษ ขณะนั้นมีสำเภาทั้งของไทยจีนตลอดจนญี่ปุ่น (เรือสำเภาขนาด ๒๐๐ ตันคงมีแล้ว)

ลังกา อาจจะติดต่อค้าขายกันในระยะนี้ เพราะพระเจ้าจันทรภาณุกษัตริย์ศรีวิชัยราชวงศ์ไศเลนทร อันเป็นวงเปี่ยมไปด้วยเดชานุภาพ สร้างเทวาลัยบารมีบานนี้ที่เกาะชวา และขณะนี้ดงราชธานีนครศรีธรรมราชได้ติดต่ออยู่กับเกาะลังกา พระเจ้าขุนรามคำแหงปราบพระเจ้าจันทรภาณุได้ อาณาจักรศรีวิชัยไว้ในอำนาจ ก็ย่อมจะได้ติดต่อกับลังกาต่อไป จึงปรากฏว่า สมเด็จพระเจ้าขุนรามคำแหงได้ส่งราชทูตไปขอพระพุทธสิหิงค์ ที่เมืองลังกา พระเจ้ากรุงลังกาก็ถวายมา

เมื่อลังกากับไทยเป็นไมตรีกัน การค้าขายระหว่างกรุงสุโขทัย กับลังกา ก็ย่อมจะมีต่อกันตามวิเทโศบายของสมเด็จพระเจ้าขุนรามคำแหงที่มุ่งดำเนินอยู่ในสมัยนั้น และอาจจะมีต่อไปถึงอินเดีย เปอร์เซียด้วย

ญี่ปุ่น เป็นประเทศหนึ่งที่ติดต่อกับไทยทางค้าสำเภามาแต่โบราณ หนังสือชื่อ นิฮอนโซกิ บันทึกเหตุการไว้ว่า อาณาจักรฟูนัน (ไทย) ได้เคยส่งสิ่งของบางอย่างเช่นกำยาน และของพื้นเมืองไปเป็นบรรณาการยังราชสำนักญี่ปุ่น ในเดือนกันยายนปีที่ ๔ แห่งรัชกาลของพระเจ้า

Progress Made in Trade With Japan

Japan started friendly trade negotiations with Thailand during the reign of King Ekatosarot. In the year 2149, Japan sent a letter to King Ekatosarot, requesting him for scented wood and good cannons, and at the same time, Japan sent three suits of armour and ten long Japanese swords as gifts to the King. In the year 2151, Hanada Kosuke Nosake Fujiwara Namasasumi, Japanese Prime Minister, sent a letter to Phya Phra Klang, in the name of the Emperor of Japan and also sending gifts to King Ekatosarot, asking for cannons and gun-powder. This request was willingly granted by Thailand.

Progress of Trade Made With Dutch

Trade with the Dutch was carried on from the year 2147 to 2150. King Ekatosarot sent an envoy to promote ties of friendship and also sent gifts consisting of rubies and various other kinds of precious stones. This can be reckoned as the first time that a Thai envoy went to a European Royal Palace. King Maurice of Holland sent back a cannon and other weapons as well as a large number of other marvellous things as gifts. In the year 2160 an agreement was signed between Thailand and Holland.

ประกันชีวิตเสียแต่วันนี้

อีก ๑๐ ปีมีแต่สบาย!

บริษัท อาคเนย์ประกันภัย จำกัด

สำนักงานใหญ่ ๔๙๖–๔๙๘ สามยอด พระนคร

โทร. ๒๐๐๒๖–๒๑๒๙๖

บริษัท ประกันคุ้มภัย จำกัด

(ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔)

รับประกันอัคคีภัย ภัยทางทะเล อุบัติเหตุส่วนบุคคล และรถยนต์

Underwrites all Fire, Marine Personal & Motor Car Accident. Insurances.

พระยาพิพัฒธนากร ประธานกรรมการ

นายสัญญา ยมะสมิต รองประธานกรรมการ

นายเชวง เตียงศิริ นายยุกต์ ณ ถลาง

นายเตือน บุนนาค นายโล่วเต็กชวน บุลสุข

นายตันจินเก่ง นายตันเคี่ยกบุ๊น

หลวงประเจิดอักษรลักษณ์ กรรมการ

นายชั่น กาเดอร์ ผู้จัดการ

สำนักงานใหญ่บนตึกธนาคารเอเชีย ฯ สามแยก พระนคร

โทรศัพท์ ๒๑๓๔๗ โทรเลขย่อ "เซฟตี้" กรุงเทพ ฯ

สำนักงานสาขาบนตึกธนาคารเอเชีย ฯ หาดใหญ่ สงขลา

THE SAFETY INSURANCE CO., LTD.

จักรพรรดิ กิมเมอิ (ราว พ.ศ. ๑๐๘๖) ตรงกับปีที่ ๙ แห่งรัชกาลของพระเจ้าอู่ตี๋ราชวงศ์เหลียง หรือปีที่ ๒๑ แห่งรัชกาลของพระเจ้าซองกษัตริย์เฮี่ยกซาย

ต่อจากนั้น เจ้าชายทวกาดาเก มกุฎราชกุมารญี่ปุ่น ก็เดินทางมาอินเดียและมาสืบพระชนม์ทับนผั่งเหนือ ช่องมะละกาซึ่งญี่ปุ่นถือว่าเป็นญี่ปุ่นคนแรกที่มาประเทศไทย เพื่อความพันธไมตรี

เรื่องราวต่าง ๆ ในสมัยกรุงสุโขทัยแทบจะกล่าวได้ว่า สมเด็จพระเจ้าขุนรามคำแหงมหาราชเป็นผู้สร้างอาณาจักรสุโขทัยทุกๆด้าน ไม่มีอะไรเลยที่พระองค์ไม่ได้สร้างให้แก่ประเทศและชาติไทย

สมัยสุโขทัยได้ใช้เงินเหรียญ และเบี้ยเป็นเครื่องแลกเปลี่ยนในการค้าขาย

การค้าสมัยกรุงศรีอยุธยา

สมัยกรุงศรีอยุธยาเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๑๘๙๓ ตั้งต้นแต่ปีที่พระเจ้าอู่ทองสร้างพระนครขึ้นใหม่ที่ริมหนองโสน แล้วทำการราชาภิเษกทรงพระนามว่าสมเด็จพระรามาธิบดี ขนานนามราชธานีว่า กรุงเทพทวาราวดีศรีอยุธยา คำว่าทวาราวดี เอามาจากชื่ออาณาจักรเดิม คือ อาณาจักรทวาราวดี

Trade With England

The English closely followed the Dutch in opening up trade with the Far East and they asked permission from the Great Mogul in the year 2155 to establish a settlement at Surat in India and, later the same year, they came to Thailand.

The first English ship to come to Thailand was the "Globe", whose captain was Anthony Hippon. There were several other merchants on board, one of whom was named Peter Williamson Floris. The ship reached the Bar at the entrance to the Chao Phya Rivre on August 15, 2155, and the captain brought a letter from King James I of England to the Thai King.

King Ekatosarot was graciously pleased to command Phra Chula (Government official) to arrange a Royal boat to fetch the King of England's letter and the British envoys. King Ekatosarot was very pleased and gave robes and golden trays as gifts to every envoy.

One year later, in 2156, King Ekatosarot sent two envoys to England to have an audience with the King of England and to request him to arrange for a vessel to trade with Krung Sri Ayudhya.

Trade in the Reign of King Songtham 2163 to 2171

Trade with Japan flourished greatly because King Songtham liked close association with Japan and both countries exchanged envoys on several occasions.

เพื่อความปลอดภัย ในทรัพย์สินของท่าน จงทำการประกันภัย

กับ

บริษัท ไพบูลย์ประกันภัย จำกัด

SHIANG ANN INSURANCE COMPANY LIMITED

จดทะเบียนเป็นบริษัทในประเทศไทย

เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๒

รับทำการประกันอัคคีภัย และ ภัยทางทะเล

เลขที่ ๓๐๖–๓๐๘ ถนนสันติภาพ จังหวัดพระนคร

โทรศัพท์เลขที่ ๒๑๓๒๘

No. 306—308 Santiparp Road Bangkok

MONEY ---- FORSALE

You Can buy money for future delivery at the LOWEST RATE IN HISTORY!

Investigate for youself See your local agent in your neighbourhood or Contact:

AMERICAN INTERNATIONAL ASSURANCE CO., LTD.

Life Insurance Division

Head Office for Thailand Bank of America B/d'g.

(Opp. G.P.O.)

P.O. Box 2 Telephone 31744 Bangkok, Tnailand

We have an opening for a man or woman, 25-50, who would like to make TCS. 10,000 per month and who is willing to work hard.

อายุของกรุงศรีอยุธยายืดยาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๑๘๙๓ จนถึงปี พ.ศ. ๒๓๑๐ เป็นจำนวนปี ๔๑๗ ปี บ้านเมืองมีทั้งความเจริญและความเสื่อมจนกระทั่งสิ้นสุญ การค้าขายของประเทศในระยะนี้ก็เปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์ของบ้านเมือง โดยมีชนชาวยุโรปเข้ามาค้าขาย มีการแซกแซงการเมืองบ้าง, ศาสนาไปบ้าง ก็เลยทำให้การติดต่อค้าขายไม่ราบรื่น ต้องชงักหรือขาดตอนไปเป็นคราว ๆ

สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น

แผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีอู่ทอง ถึงสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓

พ.ศ. ๑๘๙๓ ถึง พ.ศ. ๒๐๓๔

เมื่อพระเจ้าอู่ทองตั้งกรุงศรีอยุธยาขึ้นเป็นอิสระนั้น หัวเมืองฝ่ายใต้อันเป็นราชอาณาเขตของกรุงสุโขทัยเดิม ได้มาขึ้นกับกรุงศรีอยุธยาหมด พระเจ้าอู่ทองได้ทำสงครามขยายอาณาเขต ตีได้พระนครหมอันเป็นราชธานีของเขมร อาณาเขตกรุงศรีอยุธยาทางทิศตะวันออก จึงขยายออกไปประมาณเท่าที่เป็นอยู่ในเวลานี้

สมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นสมัยรุ่งเรืองยิ่งยุคหนึ่งของประวัติศาสตร์ชาติไทย, ความรุ่งเรืองนั่งคงสมบูรณ์ของสมัยนั้น ได้อาศัยการค้าขายเป็นรากฐานส่วนใหญ่และสำคัญยิ่ง

Trade With the Danes

It is recorded that during the reign of King Songtham the Danes came to trade with Thailand in the year 2164 but they only came as far as Marit and not to Krung Sri Ayudhya.

Reign of King Phra Narai Maharaj 2199 to 2231

From the very beginning of the reign of the reign of King Phra Narai Maharaj, trade and politics were co-ordinated in Thailand. The nation stood in great danger of losing its independence at the time, but the country was fortunate in having a sagacious and capable King, who was liked by all Europeans, and so through his wise policy, Thailand was able to evercome all dangers facing her.

In those times the relations between the Thai and the Portuguese were very close--almost like brothers--and there were many marriages between both peoples.

The Dutch also continued trading with Thailand all the time. In the year 2204, the Dutch captured a ship flying the Portuguese flag in Tonkin Bay. Since the goods on that ship belonged to King Phra Narai Maharaj, war broke out between Thailand and Holland. Thailand demanded compensation totalling 8,400 dollars from the East India Holland Company. The Chinese in Thailand surrounded the Dutch warehouse in Krung Sri Ayudhya and the Dutch Navy blockaded the Gulf of Thailand. After some time an agreement was negotiated that was acceptable to both countries concerned.

บริษัท รัชตประกันภัย จำกัด

THE RAJATA INSURANCE CO., LTD.

สำนักงานอาคาร ๑ ถนนราชดำเนิน

ชั้น ๒ ของบริษัทไม้ขีดไฟรัชต โทร. ๒๓๗๗๒, ๒๓๕๕๑

รับประกัน อัคคีภัย ภัยทางทะเล ภัยทางรถยนต์ และอุบัติเหตุต่าง ๆ ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล บริษัทนี้ได้ทำการติดต่อสัมพันธ์กับบริษัทประกันภัยต่างประเทศที่มีชื่อเสียง และฐานะดีหลายประเทศ โดยมีผู้บริหารงาน คือ

พล อ. สฤษดิ์ ธนะรชต์	เป็น	ประธานกรรมการ
นายมงคล ศรียานนท์	เป็น	กรรมการผู้จัดการ

บริษัท สหมงคลประกันภัยและคลังสินค้า จำกัด

THE UNION PROSPERS INSURANCE AND WAREHOUSE CO., LTD.

รับประกันอัคคีภัย และ ภัยทางทะเล

ทุนจดทะเบียน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาท)

๑๔๘๐-๑๔๘๒ ถนนทรงวาด พระนคร
โทรศัพท์ ๒๑๐๑๔

1480-1482 Songwad Road, Bangkok.
Telephone 21014

กรุงศรีอยุธยาคงจะเริ่มมีการค้าขายใหญ่โตมาตั้งแต่สมัยพระเจ้าอู่ทองผู้สร้างกรุง ทั้งนี้เพราะปรากฏจากพระราชพงศาวดารเหนือว่าพระเจ้าอยู่ทองเป็นฤกเศรษฐี เศรษฐีในสมัยโบราณเป็นพวกพ่อค้า พระเจ้าอู่ทองเป็นตระกูลพ่อค้ามาแต่เดิม ย่อมมีหัวการค้าทันสมัย การที่พระเจ้าอยู่ทองเลือกสร้างเมืองหลวงที่เมืองอโยธยาเก่า (พวกขอมตั้งขึ้นเมื่อปกครองอยู่ ณ เมืองลพบุรี) ก็มีมูลเนื่องมาจากการค้าขายเป็นส่วนสำคัญ ดังนี้เมื่อเทียบกับสมเด็จพระเจ้าขุนราม คำแหง แล้วจะเห็นได้ว่า สมเด็จพระเจ้าขุนรามคำแหงจับเส้นทางร่วมของการพาณิชย์ที่เมืองตาก ในสมัยกรุงสุโขทัย พระเจ้าอู่ทองก็จับเส้นทางร่วมของการพาณิชย์ที่เมืองอโยธยา ในสมัยกรุงศรีอยุธยา นับว่าสมเด็จพระรามาธิบดีอู่ทอง เป็นกษัตริย์พระองค์หนึ่งที่ได้วางรากฐานของประเทศไว้เป็นปึกแผ่นมั่นคง ต่อจากระยะนี้สมเด็จพระนครอินทราธิราช (พ.ศ. ๑๙๕๒—๑๙๖๗) "ปรากฏในจดหมายเหตุจีนว่าได้เคยเสด็จออกไปถึงราชสำนักพระเจ้ากรุงจีน ราชวงศ์ใดไม่ทราบ ณ เมืองนานกิง เมื่อ พ.ศ. ๑๙๒๐ และได้เป็นไมตรีชอบชิดกับกรุงจีนตลอดมา คงจะพาพวกจีนเข้ามาตั้งภูมิลำเนาและไปมาค้าขายในกรุงศรีอยุธยามากขึ้น ที่ตำบลบ้านเตาหม้อริมแม่น้ำน้อย แขวงจังหวัดสิงห์บุรี (สมัยนั้น

In the year 2167, during the reign of King Songtham, the British closed down their warehouse in Thailand and stopped trading with the Thai. During the reign of King Phra Narai Maharaj. there was a big rebellion in Cambodia and the warehouse belonging to the British was badly damaged. The British came back to Thailand and reopened their warehouse in 2204 and they were welcomed back by King Narai.

During the reign of King Phra Narai Maharaj, a Greek named Falcon, who was born in the village of Kostod on the Island of Cephlonia in the year 1640, left his native country on an English sailing vessel. He was only ten years old at the time. In 1675 he came to Thailand in a ship belonging to George White, to start trade. He later entered the service of the Thai Government and became Director of the Government Warehouses. He was a great favourite of King Narai and was finally raised to the rank of a nobleman with the title of Chao Phya Vichayentr.

Trade With France: French Conclude Friendly Trade Agreement With Thailand

The French first came to Thailand in the year 2205 but they came in a missionary ship. King Phra Narai promised them his protection and

บริษัท ทวีผลประกันภัย จำกัด

สำนักงานเลขที่ ๑๔๘๔ ชั้น ๒ ถนนทรงวาด พระนคร โทร. ๒๐๘๑๕

รับประกันอัคคีภัย, ภัยทางทะเล, อุบัติเหตุรถยนต์

และอุบัติเหตุต่าง ๆ

●

บริษัท ข้าวไทยทวีผล จำกัด

สำนักงานเลขที่ ๑๔๘๔ ถนนทรงวาด พระนคร โทร. ๒๐๘๑๕

ดำเนินกิจการโรงสีไฟ

ทำการค้าข้าวทั้งในและนอกประเทศ

●

บริษัท คลังสินค้าพระมหานคร จำกัด

สำนักงานเลขที่ ๑๔๘๔ ชั้น ๓ ถนนทรงวาด พระนคร โทร. ๒๐๘๑๕

ทำการคลังสินค้า และรับฝากสินค้าทุกชนิด

●

บริษัท เศรษฐผลพาณิชย์ จำกัด

สำนักงานเลขที่ ๑๔๘๔ ชั้น ๓ ถนนทรงวาด พระนคร ๒๐๘๑๕

รับสั่งและส่งสินค้าต่างประเทศทุกชนิด

ทำการนายหน้า ตัวแทน และตัวแทนค้าต่าง ๆ

เป็นแขวงเมืองนครอินทร์) ยังมีซากเตาเผาเครื่องถ้วยชาม เป็นเตาจีนอย่างเดียวกับที่เมืองสวรรคโลก สุโขทัย อยู่เป็นอันมาก

ความก้าวหน้าของการค้าขายในระยะต่อมา ปรากฏในแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ. ๑๙๙๑–๒๐๓๑) รัชกาลนี้ชาวต่างประเทศเข้ามามาก ระดับการค้าสูงขึ้น

ในพระราชพงศาวดาร ฉบับพระราชหัตถเลขามีคำอธิบายของสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพในรัชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีอู่ทองว่า "ในสมัยเมื่อสร้างกรุงศรีอยุธยานั้น ฝรั่งและญี่ปุ่นยังไม่มีมาค้าขาย แต่การไปมาค้าขายกับเมืองจีน เมืองแขก เมืองชวา มะลายู ตลอดจนอินเดีย เปอร์เซียและลังกาไปมาถึงกันนานมาแล้ว

รายการประเทศไทยจีนที่ส่งราชทูตไปมาถึงกันเสมอนั้นไม่ใช่ไทยไปขืนกุ้ยหรือจีนก้องแต่อย่างใด การทูตเป็นแต่เพียงการค้าของแผ่นดินหรือของพระราชวงศ์ซึ่งเป็นหัวหน้าในการค้าขาย อันกระทำเพื่อเป็นหนทางไว้สำหรับให้สองประเทศได้ติดต่อกันถาวรราบรื่นตลอดอยู่เสมอ เป็นธรรมดาเมื่อไทยไปหรือจีนมาพระเจ้าแผ่นดินทั้งสองประเทศ มักมีของถวายและถวายตอบเป็นอัชยาศัยต่อกันเนืองๆ ส่วนการค้าของพวกพ่อค้าราษฎรสามัญคือพวกพ่อค้าสำเภาทั้งไทยจีนก็คงกระทำกันไปอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งย่อมจะแต่งสำเภาบรรทุกสินค้าไปมาซื้อขายสืบเนื่องกันอยู่ทุกๆ ปีๆ ละมากๆ เสมอมา

they came to Krung Sri Ayudhya. Some time later, in the year 2223, a ship belonging to a French company came up the Chao Phya River and established a warehouse. Their business flourished with the aid of Chao Phya Vichayentr, who disliked the British. In the year 2228, King Phra Narai sent an envoy to negotiate a friendly trade agreement with King Louis XIV of France. This agreement was sucessfully negotiated.

Trade During The Latter Part of Krung Sri Ayudhya Period

Spanish traders had been coming to Thailand since the year 2141. in the reign of King Naresuan Maharaj, but most of their trade was carried on with Cambodia and they had practically no trade at all with Thailand.

During the reign of King Thai Sra, in the year 2260, the Spanish Commissioner attached to the Philippines, sent an envoy, in the name of the King of Spain, to negotiate a friendly trade agreement with Thailand and the envoy also brought gifts of a large number of diamonds and emeralds and jewellery to the King. They reached the Bar at the entrance to the Chao Phya River on April 4, 2261, and King Thai Sra received the Spanish envoys most graciously.

ลงทุนน้อยได้ผลมาก คือ การเอาประกันชีวิต
บริษัทประกันชีวิตมีให้ท่านเลือกหลายบริษัท
สำหรับ
บริษัทนครหลวงประกันชีวิตแห่งประเทศไทย จำกัด

มีบริการและให้สิทธิพิเศษ ดังนี้.-

๑. บริษัทช่วยเงินสงเคราะห์ฌาปนกิจ รายละ ๑๐,๐๐๐ บาท
๒. บุตรธิดาหรือผู้เอาประกันเอง ได้สิทธิพิเศษเข้าสอบชิงทุนเงินอุดหนุนเพื่อการศึกษาในประเทศและต่างประเทศ
๓. บุตรธิดาของผู้เอาประกัน เข้าเรียนในโรงเรียนนครหลวงวิทยา ค่าเล่าเรียนลดพิเศษ
๔. ให้บัตรตรวจรักษาพยาบาลฟรี ตลอดครอบครัว
๕. แจกหนังสือพิมพ์ข่าวภาพนครหลวงรายเดือน ทุกเดือน
๖. คุ้มครองทุพพลภาพ (จ่ายใบ้ยเลี้ยงชีพ)
๗. คุ้มครองอุบัติเหตุ (จ่ายสองเท่าของจำนวนเงินประกัน)

บริษัทนครหลวงประกันชีวิตแห่งประเทศไทย จำกัด
เจริญกรุง ใกล้พัฒนากร พระนคร โทร. ๒๓๖๖๘

ALAI YONT Co., Ltd.
บริษัท อาหลัยยนต์ จำกัด
๑๑ ถนนตรีเพ็ชร์ ใกล้ศาลาเฉลิมกรุง
ตรงข้ามสถานีตำรวจจราจร พระนคร

ผู้สั่งและจำหน่ายเครื่องอาหลัยรถยนต์ เชฟโรเลต, ฟอร์ด. ด๊อช, จี๊บ ฯ และยางนอก-ใน, รถยนต์ ทุกๆ ขนาด, แบตเตอรี่ไฟร์สะโตน ขายส่งและขายปลีก ราคาย่อมเยาว์

โทรศัพท์: ๒๐๓๘๘
โทรเลขย่อ: "อาหลัย" กรุงเทพ ฯ

บริษัท สหนิรภัยประกันภัย และ
ส่งเสริมเศรษฐกรรม จำกัด

นายต้าโคย แซ่ลี้
กรรมการ ผู้จัดการ
นายกสมาคมประกันภัย
แห่งประเทศไทย

The Union Insurance
& Enterpris Co., Ltd.

มุมถนนราชวงศ์
ถนนเจริญกรุง พระนคร

รับทำการประกัน
อัคคีภัย,
ภัยทางทะเล. ฯ

หลวงประเจิดอักษรลักษณ์
ประธานกรรมการ

ญี่ปุ่น ในตอนที่กล่าวถึงการค้าต่างประเทศในสมัยกรุงสุโขทัย ได้เคยกล่าวถึงญี่ปุ่นว่าได้มีการค้าขาย ติดต่อกันกับไทยในสมัย โยชิโน (พ.ศ. ๑๘๗๖–๑๙๓๕) ของญี่ปุ่นอันตรงกับสมัยสุโขทัยและสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น

สมัยกรุงศรีอยุธยา
ตอนกลาง

แผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒
ถึงแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
พ.ศ. ๒๐๓๔ ถึง พ.ศ. ๒๒๓๑

การค้าขายของประเทศไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนกลาง เป็นสมัยเจริญไพศาล ด้วยมีชนชาวยุโรปหลายชาติมาติดต่อค้าขายกับประเทศไทยเป็นครั้งแรก ต่างชาติก็นำสินค้าของประเทศตนเข้ามาซื้อขาย แลกเปลี่ยนกับสินค้าพื้นเมืองไทย ทำให้การค้าภายในต้องขยายตัวขึ้นอย่างมากมายตามการค้าต่างประเทศที่ขยายตัวขึ้นทุกที

แผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒
พ.ศ. ๒๐๓๔–พ.ศ. ๒๐๗๒

การค้าด้านจีน

ในแผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ มีจดหมายเหตุจีนในสมัยพระเจ้าเฮาจงฮ่องเต้

Trade During the Krung Dhonburi Period
2310 to 2325

During the Krung Dhonburi period the rehabilitation of the country was carried on for a period of 15 years, which may be considered as still being a time of war. No special trade of any kind is known of during this time and the only trade still carried on fluctuatingly was up to the foreign country concerned.

TRADE DURING THE PRESENT RATA NAKOSINDR PERIOD REIGN OF KING PHRA BUDDHAYODFA, FIRST KING OF THE CHAKRI DYNASTY, FROM 2325 TO THE REIGN OF KING PHRA BUDDHA-LERTLA - - - 2352 TO 2367 - - - AND THE REIGN OF KING PHRA NANG KLAO - - 2367 TO 2394 TRADE DULL WITH VERY LITTLE PROGRESS AMERICA SIGNS FRIENDLY TRADE TREATY.

In the year 2375, President Jackson of the United States sent Mr. Edmund Robert as his envoy to negotiate a trade treaty with Thailand. An agreement was negotiated and signed on the same basis as similar agreements signed with other countries. During the reign of King Phra Nang Klao,

TELEFUNKEN

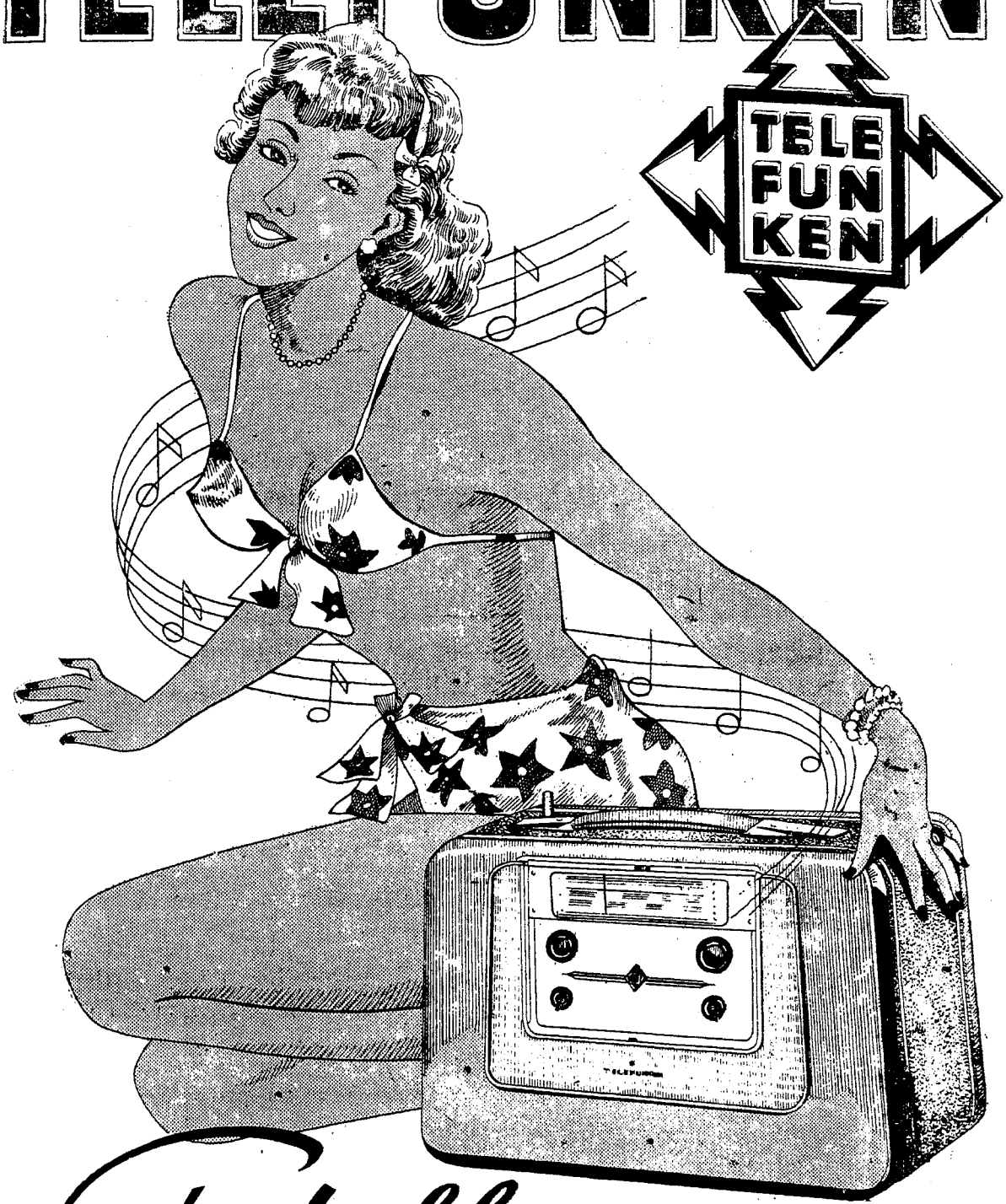

Portable

Sole Agents THONBURI PHANICH co., Ltd.

กษัตริย์องค์ที่ ๙ วงศ์เหม็งว่า

พ.ศ. ๒๐๓๕ พ.ศ. ๒๐๓๖ พ.ศ. ๒๐๕๐ ราชทูตไทยไป พ.ศ. ๒๐๕๒ สมัยพระเจ้าบู๊จงฮ่องเต้กษัตริย์องค์ที่ ๑๐ วงศ์เหม็ง สำเภาบรรทุกสินค้าไทยถูกลมพัดเข้าไปในแม่น้ำเมืองกวางตง ข้าหลวงกรมเจ้าท่าชื่อฮินสวงจะเก็บภาษี พระเจ้าบู๊จงฮ่องเต้ทราบก็ตีเตียนฮินสวง ให้ย้ายฮินสวงไปเมืองนานกิง

การค้าขายกับชาติโปรตุเกส

สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนกลาง เป็นสมัยเริ่มค้าขายเกี่ยวกับฝรั่งชาวยุโรป โปรตุเกสเป็นชาติแรกที่เข้ามาในแผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ เมื่อกล่าวถึงเรื่องที่ฝรั่งมาค้าขายทางตะวันออก จะเว้นกล่าวถึงวัสโคดำคามาเสียไม่ได้ วัสโคดาคามาเป็นฝรั่งคนแรกที่เดินเรืออ้อมแหลมกู๊ดโฮบทวีปอาฟริกา มาอินเดียสำเร็จ เมื่อ พ.ศ. ๒๐๓๙ พระเจ้ามานูเอดกรุงโปรตุเกสให้วัสโคดาคามาคุมเรือ ๓ ลำ พร้อมด้วยเครื่องศัตราวุธ บรรทุกสินค้ายุโรปและเครื่องราชบรรณาการ วัสโคดาคามาแล่นเรือฝ่าคลื่นฝืนลมมาด้วยความลำบากเป็นอันมาก เรือมาเสียลงลำ๑ และถูกพายุใหญ่พวกถูกเรือทนความลำบากไม่ได้ ขอให้กลับหลายครั้ง วัสโคดาคามาไม่ยอมกลับ แต่เพียรแล่นเรือมาถึง ๑๑ เดือนจึงแล่นถึงเมืองเมลินเดแล้วแล่นข้ามทะเลอาหรับมาถึงเมืองกาลิกุตที่อินเดีย เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๐๔๑

a party of American missionaries came to Thailand, including the well-known Dr. Bradley.

Two years later, in 2377, Dr. Bradley and another missionary named William Dean brought a printing machine to Thailand.

It was in the year 2377 that Thailand possessed two sailing ships, like those used by the Europeans who came to her shores, for the first time.

The first Thai printing machine was set up in Thailand by a missionary named Robinson in the year 2379.

The first person to be vaccinated against small-pox in Thailand was vaccinated by Dr. Bradley in the year 2283.

The missionary printing press established in Thailand cast its first Thai types locally in the year 2385.

The steam boat "Express" was the first ship of this kind to come to Bangkok in the year 2386.

On July 4, 2387, the missionaries published the first edition of their paper, the first to be printed in Thailand and called the "Bangkok Recorder".

The present prosperity of Thailand is due, to no small extent, to the trade wich she has carried on with foreign countries through long years.

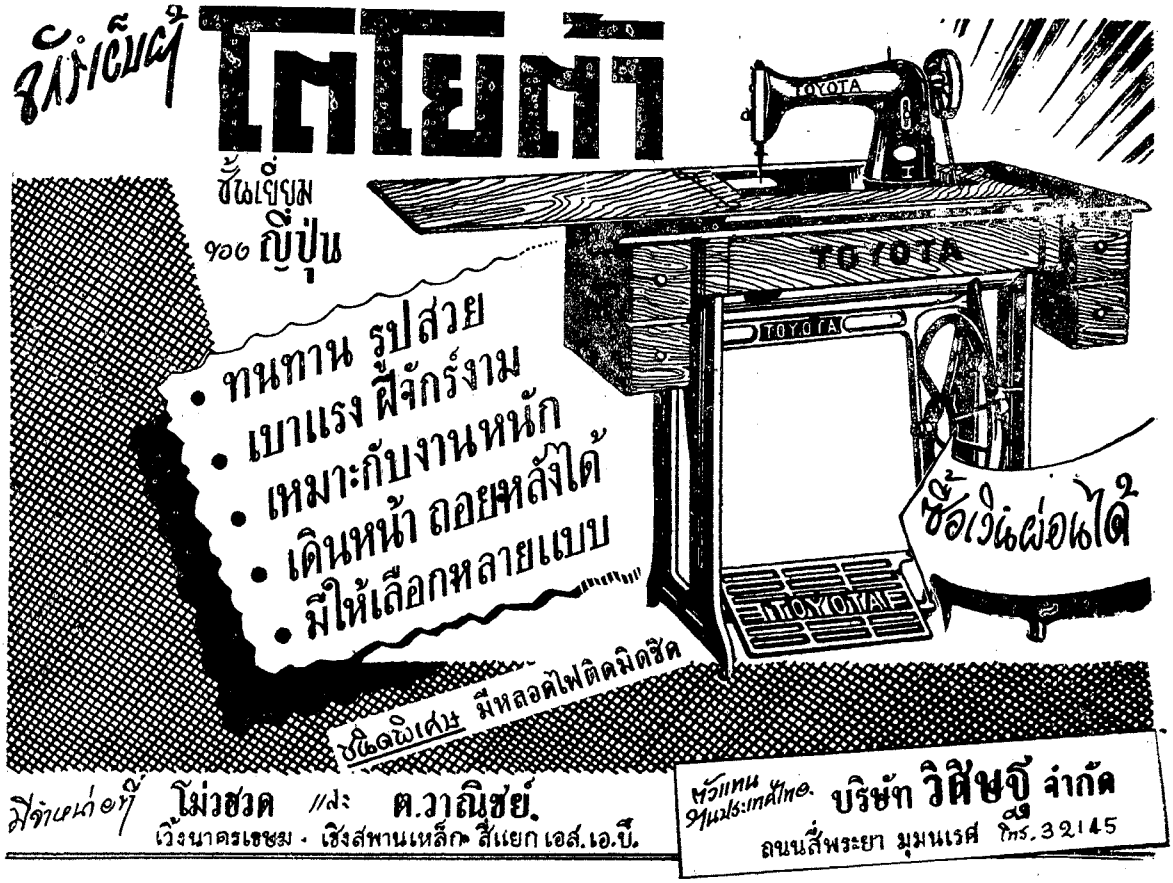

บริษัท สิงห์ทอง จำกัด

เชิญท่านชมเครื่องอาหลั่ยรถยนต์ แท้ เชฟโรเล็ท ด๊อจ จี๊บ และยางเคตัน
ของอเมริกา วิทยุเฮรี่แคร๊ฟเตอร์ ของอเมริกา วิทยุไพล๊อต ของอังกฤษ
แบ๊ตเตอรี่คูลท์ ของอเมริกา
ท่านต้องการของแท้ในราคาเยาว์ โปรดติดต่อที่

บริษัท สิงห์ทอง จำกัด

เลขที่ ๙๔๙ บี เอ็ม ซี ตลาดน้อย โทร ๓๒๕๙๕ โทรเลขย่อ สิงห์ทอง กรุงเทพ

"การที่วัสโคดาคามาแล่นเรือมาได้ถึงอินเดียคราวนั้น เป็นประโยชน์อย่างสำคัญแก่โปรตุเกส ได้เกาะและบ้านเมืองชายทะเลอาฟริกาตามรายทางไว้เป็นเมืองขึ้นบ้าง เป็นไมตรีบ้าง ขยายอำนาจและอาณาจักรออกมาโดยลำดับ พอรู้ทางว่ามาถึงอินเดียได้ ย่อมไปมาค้าขายถึงอินเดียได้ทันที

พ.ศ. ๒๐๔๘ กระบวนเรือของวัสโคดา-คามาถึงเกาะฬังกา แม่ทัพเรือชื่อ เดออาไมดา ได้เป็นราชทูตจำทูลพระราชสาส์นต่อราชาสิงห์เจ้ากรุงฬังกา ขอตั้งคลังสินค้าและสร้างป้อม อันเป็นนโยบายการทหารคู่กันไปกับการเศรษฐกิจ สินค้าสำคัญของฬังกาเวลานั้นมีจันทน์เทศ งาช้าง พลอย

๓ ปีต่อมา ฉวกมะละกาของไทยก็เบียดขึ้นเมืองมะละกานั้น อยู่ในแว่นแคว้นดินแดนมลายูอันเป็นของไทย เป็นตลาดการค้าสำคัญแห่งหนึ่งในแหลมมลายู และเป็นมูลเหตุให้ไทยกับโปรตุเกสได้มาติดต่อกัน ผู้สร้างเมืองมะละกาชื่อ ปรเมศวร เป็นพราหมณ์ เมื่อตั้งตัวขึ้นเป็นเจ้าเมืองมะละกาได้ยอมอ่อนน้อมเป็นเมืองขึ้นต่อพระมหากษัตริย์ไทย (ราวแผ่นดินพระบรมราชาธิราช) ต่อมาภายหลังราชาปรเมศวรได้แปลงศาสนาเป็นอิสลาม ใช้นามใหม่ว่าสุลต่านมหมัดชาห์ ต่อมาสุลต่านชื่อ คาเดวนดาชาร์ Xaquendarxa (เข้าใจว่าจะเป็นสุลต่านอิสกานดาชาร์ อันเป็นองค์ที่ ๒) ไปเมืองจีน และได้สมรสกับราชธิดากรุงจีน และสุลต่านมหมัด (องค์ที่ ๖) เป็นผู้แข็งเมืองต่อไทย แปรพักตร์ไปอ่อนน้อมต่อกษัตริย์จีน

เวลานั้นเจ้าเมืองมะละกาไม่อยู่ในศีลธรรม ทารุณกับพ่อค้าต่างประเทศ และราษฎรทั่วไป พระเจ้าโปรตุเกสให้แม่ทัพใหญ่ยกกองทัพเรือมายังเมืองมะละกา กองทัพโปรตุเกสแล่นมาพบเรือแขกที่ไหนก็ตีจับเรือยึดมาจนถึงเมืองมะละกาเมื่อเดือนมิถุนายน อุบายให้ไปบอกเจ้าเมืองมะละกา ว่าเป็นราชทูตจะมาเป็นไมตรีโดยดีไม่รบพุ่ง ให้เจ้าเมืองมะละกาส่งตัวพวกโปรตุเกสที่จับไว้เป็นตัวจำนำลงมาให้แล้ว ฝ่ายโปรตุเกสก็จะขึ้นไปหาเจ้าเมือง ข้างเมืองมะละกาก็ให้มาบอกว่า จะยอมเป็นไมตรีและจะส่งพวกโปรตุเกสคืนให้ แต่ขอให้อัฟฟอนโสอัลบูเคอเค แม่ทัพใหญ่ (คงเป็นคนเดียวกับอัฟฟอนโสดัลโบเกิก) ขึ้นไปทำทางไมตรีเสียก่อน แม่ทัพโปรตุเกสคอยอยู่เห็นการไม่ตกลงกัน ก็ยกกำลังขึ้นตีเมืองมะละกาได้รบพุ่งกันถึงตลุมบอน ชาวมะละกาสู้ไม่ได้ต้องถอยออกไปนอกเมือง พวกโปรตุเกสเผาเมืองมะละกาเสียแล้วก็ถอยกลับลงเรือ พวกชาวมะละกาก็กลับเข้ามาตั้งค่ายอยู่ในเมืองอีก ในเวลานั้นมีสำเภาจีนมาค้าขายอยู่ที่เมืองมะละกาประมาณ ๑๐๐ ลำ สำเภาจีนจะกลับไปเมือง แม่ทัพโปรตุเกสจึงให้เฟอนันเด ถือ

DUMRONG TRADING CO., LTD..

บริษัทดำรงพาณิชย์ จำกัด

Head Office & Show Room, Talatnoi Bangkok.
Telephone No. 32681

Mail Address:
839-845 Talatnoi, Bangkok
Thailand [Siam]

Cable Address:
"DUMRONG BANGKOK"

Codes Used:
ABC 6 th Edition
Acme. Private codes.

EXPORTERS OF
Teak & All Kinds of Woods
IMPORTERS OF
Hardwares, Machineries, Auto Parts & Accessories
& General Commission Agent
AFFILIATIONS

Saw Mill No. 1, Bangkrabue. Telephone No. 20150

SRIYON PHANICH & CO., LTD.

59 Corner of Chalerm Krung, New Road, Bangkok, Thailand.

Cable Address: "SRIYON BANGKOK" Codes: All Standard Commercial Codes

Telephone: 22707 P.O. Box 135

General Importers and Exporters
Commission Agents

IMPORTERS OF

Stationary and Marine Engines, Spare Parts and Accessories Electical Goods, Tools Refrigerators, Radio, Fire Extinguishers, Hardware, Pump, Kerosene Cooking Stoves and Ranges and Sundry Exporters of., General local Produces.

หนังสือ โดย สาร เรือ สำเภาจีน เข้ามา กรุงศรี อยุธยา ขอเป็นไมตรีไปมาค้าขายกับไทยด้วย ได้ทราบว่า เมืองมะละกาเป็นเมืองขึ้นของไทย มาแต่ก่อน

อัฟ ฟอน โส ดัลโบเกิก ได้เขียน หนังสือ ถึง พระ เจ้า กรุงศรี อยุธยา (King of Siao เป็นคำโปรตุเกสเรียกไทยในครั้งโน้น) กราบทูล เหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นในเมืองมะละกา แถลง ถึงเหตุที่ต้องทำลายเมือง เหตุที่สร้างป้อม และขับไล่พวกแขกมัวร์ออก กราบทูล ว่าเขา จะยินดีหาก ชาวกรุงศรีอยุธยา จะมา อยู่เมือง มะละกา และว่าพระเจ้ามานูเอลกษัตริย์ โปรตุเกส ของ เขา ก็คง ชื่น ชม ยินดี มีพระทัย ปรารถนาที่จะผูกมิตร กับพระองค์ แล้วมอบ ดาบคร่ำทองประดับเพชรพลอย เป็นของฝีมือ โปรตุเกสเล่มหนึ่ง ให้ดวดเตเฟอนันเดนำมา ถวายเป็นเครื่องราชบรรณาการ ก็โปรดให้นำ เข้าทันที พระเจ้ากรุงศรีอยุธยาเสด็จออกรับ ในพระโรงใหญ่ ซึ่งแขวนม่านลายทองรอบ ๆ มีเบาะหมอน งามวิจิตร พระองค์ประทับบน เก้าอี้สูง เบื้องซ้ายขวามีพระมเหษีพระราชธิดา นั่งอยู่ใกล้ ๆ แต่งพระองค์ด้วยผ้ายกทอง ดาดทองและแพร ล้อมส่วมเครื่องประดับ ทองคำและเพชรนิลจินดา พราว ถัดออกไป ทั้งสอง ข้างเป็นหมู่พระนางกำนัลแต่งตัวอย่าง เดียวกัน นอกจากนี้มีขุนนางผู้ใหญ่ทั้งหมด แต่งตัวล้วนแต่งดงามทุกคน

เมื่อเฟอนันเดเข้าเฝ้าทูลลา โปรดให้ราชทูต หนึ่ง ท่าน สมทบ กับเฟอ นันเดไปสู่ อัฟ ฟอนโส ดัลโบเกิก มีพระราชสาส์นถึงพระเจ้ามานูเอล กับเครื่องราช บรรณาการ มีพระ ธำมรงค์ ประดับ พลอย พระมงกุฎและ พระแส่งดาบคร่ำ ทอง ขณะนั้นเมืองมะละกาได้ตกอยู่ในเงื้อมมือ อัฟฟอนโสดัลโดเกิกแล้ว

อัฟฟอนโสดัลโบเกิกให้นายทหาร โปรตุเกส ทั้งหมดออก ต้อนรับท่านราชทูต พร้อมพรั่งสม ด้วยเกียรติยศ ท่านราชทูตได้ส่งพระราชสาส์น ให้แก่อัฟฟอนโสดัลโบเกิกฉบับหนึ่ง แล้ว มอบอีกฉบับหนึ่งสำหรับถวายพระเจ้ามานูเอล พร้อมด้วยเครื่องราชบรรณาการ

อัฟฟอน โสดัลโบเกิกได้มอบ เครื่องราช– บรรณาการ กับราช ทูตให้นำมา ถวายพระเจ้า กรุงศรี อยุธยา ในนาม ของ พระเจ้า กรุง โปรตุเกส มีเสื้อกั๊กกำมะหยี่สีแดงเลือดนก หลายเสื้อ เกราะเครื่อง พร้อม ๑ สำรับ หมวก เกราะพร้อมทั้งที่ปิดคางทำอย่างวิจิตรบรรจง ๑ หมวก โล่ห์หนังติดแถบเป็นลวดลายงามพร้อม ทั้งสายสพายบ่าบั้นเอว ๑ โล่ห์ เสื้อเกราะทำ ด้วยกำมะหยี่และต่วนสีต่าง ๆ เป็นดอกดวงมิ ขาดรุยไหมทอง ๓ เสื้อ อย่างต้างมือ ๓ อย่าง แจกัน สองหู ๒ อัน กาน้ำทำด้วย ฝีมือช่าง อย่างงาม ๑ กา ถ้วยหูเงิน ๒ ถ้วย หน้าไม้ เครื่องพร้อม ๑ อัน กลับบังหา อย่างดีเป็นของ

บริษัทสามเหลี่ยมจำกัด

ถนนอัษฎางค์ ปากคลองตลาด พระนคร

จำหน่ายเครื่องเรือเผาหัว ชื่อ "**เชฟเพิ่ล**" (สร้างจากประเทศสวิเด็น ทุกชิ้น ทุกส่วน)

สำหรับทำเรือโดยสาร เรือโยง หรือเรือบรรทุกสินค้า มีทั้งชนิดสูบเดี่ยวและสูบคู่ ขนาดตั้งแต่ ๖ ถึง ๑๒๐ แรงม้า

มีทั้งชนิดเกียร์ตรง และ เกียร์ทด

บริษัท ไม้ขีดไฟรัชต จำกัด

อาคาร ๑ ถนนราชดำเนิน

Rajata Watch Co., Ltd.

MANSION 1, RAJADAMNERN AVENUE
BANGKOK, THAILAND.
โทรศัพท์ 23773, 23951

ผู้แทนจำหน่ายไม้ขีดไฟทุกตรา

ทั่วราชอาณาจักร

ผลิตโดย

บริษัทไม้ขีดไฟไทยจำกัด, บริษัทไม้ขีดไฟตังอาจำกัด, บริษัทไม้ขีดไฟมินแซจำกัด, บริษัทไม้ขีดไฟชลบุรีจำกัด, บริษัทไม้ขีดไฟกรุงเทพ ฯ จำกัด, บริษัทเอเซียไม้ขีดไฟจำกัด, บริษัทสหบูรพาไม้ขีดไฟจำกัด.

มีค่าในเมืองมะละกา ๔ กิ่ง ผ้าลักหลาด ๑ ผืน กับได้ให้ของขวัญบางอย่างแก่ราชทูตไทยด้วย

ต่อมาเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๐๕๗ ราชทูตของพระเจ้ากรุงศรีอยุธยาได้ไปพบอัฟฟอนโส ดัลโบเกิกที่เมืองคัว (Coa) ในอินเดีย มอบพระราชสาส์นของพระเจ้ากรุงศรีอยุธยา ซึ่งตอบสนองไมตรีพระเจ้ากรุงโปรตุเกสที่จะทำข้อตกลงในการค้าขายกับเมืองมะละกา เพื่อถวายพระเจ้ากรุงโปรตุเกสต่อไป (มีราชทูตพระเจ้ากรุงหงสาวดีไปที่นั้นด้วย) อนึ่ง เมื่อคราวอัฟฟอนโส ดัลโบเกิกส่งอันโตนิโอเดอมิรันดาเป็นราชทูตมากรุงศรีอยุธยาคราวที่แล้ว ได้ให้มานูเอลฟราโกโซเข้าเป็นคณะทูตมาจดหมายบันทึกรวบรวมงานเกี่ยวกับสินค้าและอื่น ๆ ของกรุงศรีอยุธยาด้วยรายงานฉบับนี้ อัฟฟอนโส ดัลโบเกิกได้มอบให้ดอมกาเซียเดอโนโรนา ซึ่งกำลังจะออกเรือบันทุกสินค้าไปโปรตุเกส นำไปถวายพระเจ้ามานูเอลพร้อมด้วยเครื่องราชบรรณาการในทันทีนั้น

ที่เล่าเรื่องตั้งแต่เฟอนันโดเข้าเฝ้าตลอดมายืดยาวเพราะเห็นว่าเป็นครั้งแรกในประวัติการณ์ที่ฝรั่งได้เข้าเฝ้าพระมหากษัตริย์ไทยเพื่อทำไมตรีเกี่ยวกับการค้าขาย ไทยมีวัฒนธรรมในการคบค้าสมาคมกับชาวต่างชาติเป็นอย่างดี ในการคบค้าสมาคมนี้ได้ช่วยประเทศชาติไทยให้พ้นเอื้อมแขนฝรั่งมาตั้งแต่แรก ความมุ่งหมายของโปรตุเกสที่เข้ามาค้าขายคราวนี้มีการแผ่ศาสนารวมอยู่ด้วย ถ้าไทยไปเกิดวิวาทขัดขวางขึ้น เหมือนพวกอิสลามตามชายฝั่งทะเลอินเดียแล้ว ก็จะเอาเปรียบเอาไทยเป็นเมืองขึ้น แต่การกลับตรงกันข้าม ไทยต้อนรับโดยดี และปล่อยให้สอนศาสนาตามความสดวก ต่อมาเรากลับได้ใช้โปรตุเกสช่วยรบพม่าชนะ เพราะโปรตุเกสมีอาวุธปืนไฟ และโปรตุเกสยังได้สอนวิชาปืนไฟ และการสร้างป้อมตามแบบฝรั่งให้แก่เราด้วย หนังสือ A History of Siam กล่าวว่า วิเทโศบาย อาริอารอบต่อพ่อค้าต่างประเทศของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ นั้น ได้เป็นทางให้พระเจ้าแผ่นดินไทยได้เจริญรอยตามตั้งแต่ครั้งนั้นเป็นต้นมาทุกพระองค์ นอกจากนี้ก็เพื่อให้เห็นว่า ในสมัยนั้นไทยได้มีวัฒนธรรมสูงเด่นมาแล้ว ไทยแต่งตัวงดงาม ดอกไม้ของชาติสวย ไทยมั่งคั่งสมบูรณ์ ซึ่งไม่ต้องสงสัยเลยว่าได้มีผลจากการค้าขายของประเทศสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ องค์นี้ ได้สร้างพระพุทธรูปยืนสูงถึง ๘ วา พระพักตร์กว้าง ๓ ศอก ยาว ๕ ศอก พระอุระกว้าง ๑๑ ศอก หุ้มทองคำทั้งพระองค์ ไม่มีพระพุทธรูปยืนใด ๆ ในโลกจะใหญ่โตงดงามมีค่าเท่าเทียมได้ เป็นพระพุทธรูปคู่กรุงศรีอยุธยามา จนถูกข้าศึกเอาไฟสุมดอกทองไปเมื่อคราวเสียกรุงนี้ พ.ศ. ๒๓๑๐

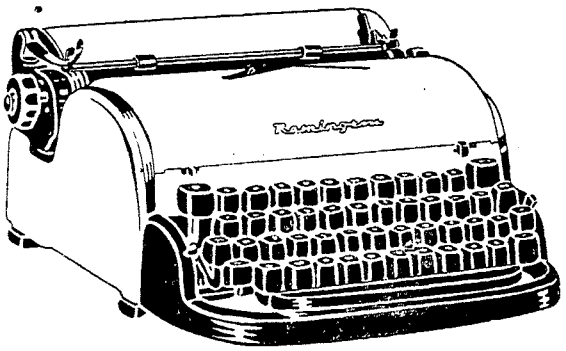

Super-riter

Remington Rand
THE FIRST NAME IN TYPEWRITERS

REMINGTON เป็นเครื่องพิมพ์ดีดเครื่องแรกในโลก กำเนิดแต่ปี ค.ศ. ๑๘๗๓ REMINGTON นำหน้าอยู่ตลอดเวลาจนบัดนี้

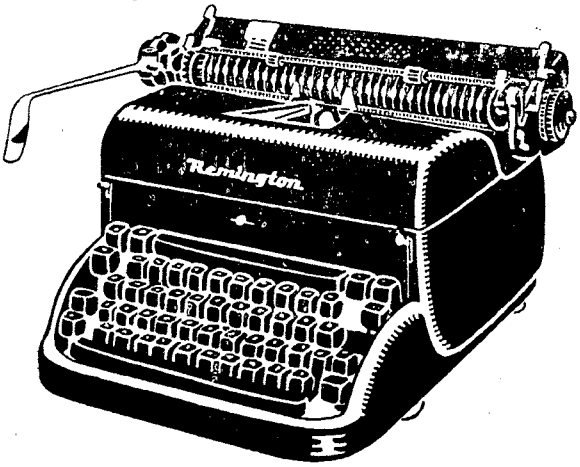

Model-Pemsonal

เพราะ:- รูปสวย นำสมัย เบา แรง มีชื่อเสียงในความทนทาน.

เอเย่นต์:

บริษัท วิทยาคม จำกัด

เครื่องจักรสร้างทาง **"Galion"** U.S.A.

เลื่อยวงเดือน, เลื่อยทุกชนิด, ตะไบ **"Disston"**

ทนทาน ประหยัดรายจ่าย

เครื่องจักร, เครื่องเหล็ก, เครื่องก่อสร้างทุกชนิด

เชิญ

ติดต่อที่ บริษัท ไทยนิยมพาณิชย์ จำกัด สามยอด พระนคร.

โทร. ๒๐๖๙๖
๒๒๔๒๑

" เมื่อโปรตุเกสได้เมืองมะละกาไว้เป็นที่มั่นแล้ว ถึงปีขาล จุลศักราช ๘๘๐ พ.ศ. ๒๐๖๑ พระเจ้ามานูเอล พระเจ้าแผ่นดินโปรตุเกสจึงแต่งให้ดวดเต โคเอลโล เป็นราชทูตเข้ามาทำสัญญาทางพระราชไมตรีกับสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ณ กรุงศรีอยุธยาในคราวๆ เดียวกับไปทำทางพระราชไมตรีกับพระเจ้าหงสาวดี การค้าขายและเป็นไมตรีกับฝรั่งต่างประเทศได้เริ่มต้นมีมาแต่ในรัชกาลของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ โดยมูลเหตุดังนี้ "

แผ่นดินสมเด็จพระไชยราชาธิราช

พ.ศ. ๒๐๗๗ — พ.ศ. ๒๐๘๙

ในสมัยสมเด็จพระไชยราชาธิราช ปรากฏว่าได้ขุดคลองบางกอก ตำแม่น้ำเจ้าพระยาเดิมลงมาทางสามเสน แล้วเข้าคลองบางกอกน้อย ไปเลยวกลงขัน บางระมาด วกมาออกคลองบางกอกใหญ่ตรงวัดกัลยาณมิตร สายน้ำอ้อมมาก จึงให้ขุดคลองลัดตั้งแต่ปากคลองบางกอกน้อย ไปจดปากคลองบางกอกใหญ่เวลานี้ เมื่อขุดแล้วสายน้ำเดินตรงทางคลองที่ขุดใหม่ เลยกลายเป็นลำแม่น้ำตอนหน้าตำหนักแพทุกวันนี้ การขุดคลองนับว่าเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายบำรุงการค้าขายอย่างสำคัญ

การค้าต่างประเทศทางด้านจีนและญี่ปุ่นในแผ่นดินสมเด็จพระไชยราชาธิราช คงมีสำเภาไปมาค้าขายอยู่ตามปกติ

การค้าขายทางด้านโปรตุเกส ในรัชกาลนี้มีพวกโปรตุเกสเข้ามาค้าขายในกรุงศรีอยุธยามากขึ้น พวกโปรตุเกสได้เข้ารับราชการเป็นทหารจ้าง (Mercenery) และได้เข้าขบวนทัพเมื่อคราวสมเด็จพระไชยราชาธิราชไปรบพม่าที่เมืองเชียงกราน เมื่อชนะศึกกลับมา สมเด็จพระไชยราชาธิราชจึงตอบแทนความชอบ โดยอนุญาตให้พวกโปรตุเกสเข้ามาตั้งภูมิลำเนาอยู่ในพระราชอาณาจักร และทำวัดตามลัทธิศาสนาได้

แผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ

พ.ศ. ๒๐๙๑ — พ.ศ. ๒๑๑๑

ในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ การค้าขายกับฝรั่งอยู่ในมือพวกโปรตุเกสชาติเดียว พ่อค้าอังกฤษ ฝรั่งเศส วิลันดา ยังไม่มีมาค้าขาย แต่เรือถูกค้าเมืองสุหรัตชาวอินเดียคงจะไปมาค้าขายถึงกันนานมาแล้ว

ในด้านญี่ปุ่น

ปี พ.ศ. ๒๐๘๖ เรือโปรตุเกสลำหนึ่งได้ถูกพายุซัดไปถึงเกาะตาเนงะชิมา ใกล้ๆ กับเกาะกยุสยุ และได้ถือโอกาสเปิดการค้าขายติดต่อ

ดื่ม

Bireley's

ดีกว่า

PHILIPS

ท่านจะซื้อวิทยุ
ชั้นเยี่ยม
ทั่วโลก นิยม

PYE

NORDMENDE

เชิญแวะชมที่

เฉลิมกรุงวิทยุ

(วิทยุสากลเดิม)
ตรงข้ามศาลาเฉลิมกรุง

Mullard

SIEMENS

ซ่อม สร้าง วิทยุ เครื่องขยายเสียง โดยช่างปริญญา

กับญี่ปุ่นโดยตรงทีเดียว ต่อมาอีก ๒๗ ปีพวกสเปญ ซึ่งได้มาตั้งสถานีค้าขายที่เมืองมนิลา (ฟิลิปปินส์) ก็ไปถึงญี่ปุ่น เป็นช่องทางให้ญี่ปุ่นมาค้าขายกับประเทศทางใต้แข็งขันขึ้น

ตามหนังสือโคเกียวกาเซตที่เล่ามานี้ ได้ความว่าญี่ปุ่นได้เข้ามาสู่กรุงศรีอยุธยาตั้งแต่แผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิแล้ว

การค้าด้านจีน

พ.ศ. ๒๐๙๐ ราชทูตไทยนำช้างเผือกกับสิ่งของพื้นเมืองไป (แผ่นดินพระเจ้าสิงจงฮ่องเต้)

พ.ศ. ๒๑๐๑ พ.ศ. ๒๑๐๒ พ.ศ. ๒๑๐๓ ราชทูตไทยไป

แผ่นดินสมเด็จพระมหาธรรมราชา

พ.ศ. ๒๑๑๒—พ.ศ. ๒๑๓๓

การค้าด้านจีน

พ.ศ. ๒๑๒๑ ราชทูตไทยนำสิ่งของพื้นเมืองไป (แผ่นดินพระเจ้าถินจงฮ่องเต้)

การส่งทูตไปมาระหว่างไทยกับจีนในระยะนี้ห่างไปมาก เห็นได้ทันทีว่า เส้นของการค้าตกมาก ทั้งนี้เพราะกรุงศรีอยุธยาต้องทำสงครามใหญ่มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๑๐๖ จนถึงเสียกรุงในปี พ.ศ. ๒๑๑๒ ผู้คนพลเมืองแตกฉานซ่านเซ็นและส่วนมากก็ถูกต้อนกวาดไปเป็นชะเลยยังเมืองหงสาวดีเกือบหมดกรุง การค้าขายก็ย่อมทรุดโทรมเป็นธรรมดา

การค้าด้านญี่ปุ่น

หลังจากปี พ.ศ. ๒๑๑๑ แล้วมาการค้าขายทางทะเลของญี่ปุ่นเจริญสูงสุด ระหว่างนี้คนญี่ปุ่นได้เข้าไปอยู่ในประเทศไทยมากขึ้นทุกที

แผ่นดินสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

พ.ศ. ๒๑๓๓—พ.ศ.๒๑๔๓

สมเด็จพระมหาราชเจ้าพระองค์นี้ เป็นยอดกษัตริย์องค์หนึ่งของโลก แต่นยานุภาพของพระองค์เป็นเครื่องฟื้นฟูเศรษฐกิจการค้าขายของประเทศซึ่งตกต่ำลงมาอย่างไม่มีหวังนั้นให้กลับคืนตัวลอยขึ้นและขยับสูงเป็นลำดับ เหตุการณ์ในรัชสมัยของพระองค์เป็นอุทาหรณ์ชี้ให้เห็นว่า การค้าขายของประเทศชาตินั้นต้องมีกำลังกองทัพบกเรือหนุนหลัง จึงจะขยายตัวเจริญไพศาลสมบูรณ์ ที่ชาติใหญ่ๆบางชาติประจบไทยในยุคนั้นไว้เป็นไมตรีทางค้าขายและยกเอาเกียรติประวัติของพระองค์ขึ้นลำแดงให้เห็นเด่นชัด เริ่มกล่าวประวัติมาแต่ พ.ศ. ๒๑๑๒ ว่ากษัตริย์พม่าได้ปลดพระเจ้าแผ่นดินลงแล้วตั้งผู้สำเร็จราชการ คือพระมหาธรรมราชา ให้ปกครองกรุงศรีอยุธยาในนามของพม่ามาจนปี

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

(เป็นองค์การของราชการโดยตรง สังกัดกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตร)

ประกอบการอุตสาหกรรมทำไม้ และ โรงเลื่อย

FOREST INDUSTRY ORGANIZATION

จำหน่ายไม้สัก ไม้ยาง และไม้อื่น ๆ

ในประเทศ และ ส่งนอกประเทศ

คุณภาพสูงเป็นที่นิยมในตลาดทั่วไป

ลดราคาสำหรับหน่วยราชการและข้าราชการ

(สำหรับ ไม้สักแปรรูป โปรดติดต่อ)

โรงเลื่อยไม้ไทย โทร. ๒๒๕๒๒

ถนนทหาร วัดแก้วฟ้าบน บางซื่อ พระนคร

(สำหรับ ไม้ยางแปรรูป โปรดติดต่อ)

โรงเลื่อยเกษตร ๑ โทร. ๓๑๔๖๕

บางลำภูล่าง ถนนเจริญนคร ธนบุรี

(ถ้าไปเรือข้ามได้ที่ท่าเข้าพระยา วัดสุทธิ ฯ ยานนาวา)

และ

โรงเลื่อยเกษตร ๒ ตำบลปากคลองสวนพลู อยุธยา

สำนักงานกลาง อาคาร ๖ ถนนราชดำเนิน

โทร. ๒๓๒๔๘ และ ๒๓๙๗๖

มีสาขาอยู่ที่จังหวัด ลำปาง–สุโขทัย–ตาก–นครสวรรค์

พ.ศ. ๒๑๓๓ ปีนั้นพระพระนเรศวรโอรสของผู้สำเร็จราชการคนนี้ได้ประกาศตนเป็นกษัตริย์ตั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นเอกราชขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๑๓๖ พม่าส่งกองทัพภายใต้บังคับบัญชาของรัชทายาทมาปราบ แต่ก็ปราชัยเสียพระชนม์ชีพลง สมเด็จพระนเรศวรเมื่อตัดโซ่ร้อยแอกขาดสบั้นแล้วก็ใช้กำลังวิริยภาพรวบรวมพระราชอาณาเขตเข้าใหม่ พระองค์ทำให้พม่าครั่นครั้ม แว่นแคว้นภาคใต้และมลายูรู้สึกตัวว่าเกิดมีนายขึ้นแล้ว ดินแดนแถบสมุทรเบงกอลกลับมาอยู่ในอธิปไตยของไทย เขมรถูกชักแหลกละเอียด เจ้าผู้ครองนครฝ่ายเหนือ มีเชียงใหม่ ลำปาง เชียงแสน น่าน ต้องยอมเป็นเมืองออกถือน้ำพระพิพัฒน์สัจจาต่อพระองค์ แสนยานุภาพของกองทัพไทย และพระราชกฤษฎาภินิหารของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชครานั้นดื่อดันทั่วทิศานุทิศ สะท้านสะเทือนไปถึงต่างประเทศ จึงทำให้หันมาเพ่งเล็งประเทศไทยด้วยความเคารพยำเกรง และใคร่ครบค้าสมาคมด้วยทั่วไป เป็นกำลังส่งให้การค้าขายซึ่งตกต่ำทรุดโทรมตลอดมานั้นกลับลอยสูงขึ้นทันที

หลังจากชนช้างชนะ ซึ่งเท่ากับเป็นการวางรากฐานเอกราชมั่นคงดีแล้ว โครงการสร้างประเทศและชาติไทยของสมเด็จพระนเรศวรก็ปรากฏขึ้น พระองค์มิใช่เพียงเป็นนักรบด้านเดียว แต่เป็นนักการเมืองและนักเศรษฐกิจอย่างยอดเยี่ยม ทรงหันไปมองดูเมืองทวายกับเมืองตะนาวศรีทันที เมืองทั้งสองเป็นด่านสำคัญที่จะผ่านเข้าสู่ประเทศไทย เป็นเมืองท่าสำคัญของไทยในการค้าขายด้านมหาสมุทรอินเดีย ประเทศไทยจำเป็นจะต้องได้เมืองทั้งสองนี้ไว้เป็นหลักประกันเอกราชของชาติ และเอกราชทางเศรษฐกิจ การกระทำอันว่องไวฉับพลันของสมเด็จพระมหาราชเจ้าองค์นี้ ใครจะเว้นสรรเสริญได้

ความสำคัญของเมืองทวายกับเมืองตะนาวศรี พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองจ้องมองอยู่แล้ว โดยเฉพาะในด้านการค้าขาย เมืองมะริด (ตะนาวศรี) กับเมืองทวายได้เป็นศูนย์กลางการค้าขายต่างประเทศสำคัญที่สุดในยุคนั้น มีกำปั่นและสำเภาลูกค้าวาณิชย์ไปมาค้าขายเป็นเป็นประจำ เหตุนี้พอทำสัญญาส่งบรรณาการกับสมเด็จพระมหาจักรวรรดิครานั้น ช้างเผือกเมื่อปี พ.ศ. ๒๑๐๒ ไทยก็ต้องยอมให้ผลประโยชน์ภาษีอากรที่เก็บได้จากการค้าขายในเมืองมะริด ให้เป็นของพม่าหมด เมื่อถึงคราวไทยเป็นฝ่ายชนะบ้าง สมเด็จพระนเรศวรจึงจัดการกับเมืองทวาย เมืองตะนาวศรี ทันที ทั้งสองเมืองกลับมาเป็นของกรุงศรีอยุธยาใหม่ สินค้าขาออกสำคัญของเมืองทวายกับเมืองตะนาวศรีครั้งนั้นมีช้าง ไม้ฝาง และเครื่องเทศทุกชนิด

ภิรมย์เภสัช หน้าวังบูรพา มีบริการอันสูงในการวัดสายตาและประกอบแว่น ซึ่งได้รับความเชื่อถือจากข้าราชการ พ่อค้าคหบดี และประชาชนเป็นจำนวนมาก บริการของภิรมย์เภสัชอำนวยประโยชน์แก่ผู้ใช้แว่นครบองค์สาม คือ

๑) ความผาสุขจากการใช้แว่นที่มีขนาดพอดีกับสายตา โดยผ่านการตรวจด้วยเครื่องอันทันสมัยที่สุดจากอเมริกาและเยอรมันนี

๒) ความคุ้มครองดวงตาให้ปลอดภัยจากรังสีอุลตราไวโอเล็ต และอินฟราเร็ด ด้วยเนื้อแว่นที่มีประสิทธิภาพสูง

๓) ความสง่างามแห่งบุคลิกลักษณะ ด้วยกรอบที่เลือกสรรค์ให้เหมาะสมที่สุดแก่ใบหน้า

ขอเชิญท่านตรงไปที่ภิรมย์เภสัช ในทุกกรณีย์ที่ท่านต้องการแว่นกันแดดและแว่นสายตาอันทรงคุณภาพสูง

ภิรมย์เภสัช หน้าวังบูรพา โทร. ๒๓๗๓๗

PIROM PHARMACY

General Importers,
931 Mahachai Road, Bangkok Thailand
CABLE ADD. PIROMACY, Bangkok
Telephone. 23737

Sole Agents : A. Haeusler & Co., Luzern, Switzerland.
Boehler & Co. G.m.b.H., Germany
Century Oxford Manufacturing Co., New York, U.S.A.
etc. etc.

การค้าด้านจีน

พ.ศ. ๒๑๓๕ ราชทูตไทยนำสิ่งของพื้นเมืองไป

การค้าด้านญี่ปุ่น

นับตั้งแต่แผ่นดินสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็นต้นไป การค้าด้านญี่ปุ่นได้เริ่มมีจดหมายเหตุเป็นหลักฐาน ว่าเภาญี่ปุ่นที่มาค้าขายในกรุงศรีอยุธยา เมืองนครศรีธรรมราชและเมืองปัตตานี เริ่มมีหนังสือเบิกร่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๑๓๕ หลังจากนั้นสำเภาไทยได้ไปค้าขายที่ญี่ปุ่น ในปี พ.ศ. ๒๑๕๒ มีทูตไทยไปด้วย และไปในปี พ.ศ. ๒๑๕๕ จึงได้มีหนังสือเบิกร่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๑๓๕ หลังจากนั้นสำเภาไทยได้ไปค้าขายที่ญี่ปุ่น ในปี พ.ศ. ๒๑๕๒ มีทูตไทยไปด้วย กับในปี พ.ศ. ๒๑๕๕ ก็ได้ไปเช่นคราวก่อน

ทั้งนี้เพราะอิเยยาสุมองเห็นคุณค่าในการที่จะเป็นพันธมิตรกับชาติมหาอำนาจในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สมัยนั้น ชาตินี้คือไทยในรัชสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ตามที่ได้สำแดงเกียรติประวัติมาข้างต้น

การค้าขายกับชาติสเปญ

พวกสเปญได้เริ่มแผ่อำนาจมาทางมหาสมุทรแปซิฟิคสู่อาเซียตะวันออกในราวรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ มาตั้งสถานีการค้าใหญ่ที่เมืองมนิลา (เกาะฟิลลิปปินส์) ก่อน จากนั้นก็ขยายวงการค้ากว้างออกไปในซีกตะวันออก การค้าขายติดต่อกับไทยในระยะต้น ๆ ไม่ปรากฏ อาจเป็นด้วยตอนนั้นกรุงศรีอยุธยาเกิดสงคราม มาถึงรัชสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช กรุงศรีอยุธยากลับเฟื่องฟู พระนามของพระมหากษัตริย์กรุงศรีอยุธยาถือชลปรากฏไปถึงนานาประเทศทั้งปวง ชักนำให้ต่างชาติต้องการมาผูกไมตรี เหตุนี้จึงปรากฏว่าในปี พ.ศ. ๒๑๕๑ สเปญได้แต่งราชทูตชื่อคอนเตสโต เดออากุยร์ มาสู่กรุงศรีอยุธยา ขอทำไมตรีการค้าขายระหว่างกรุงศรีอยุธยากับสเปญ นับเป็นครั้งที่สองของประวัติศาสตร์ไทยที่กรุงศรีอยุธยาได้ทำสัญญาทางพระราชไมตรีค้าขายกับชนชาติยุโรป

การค้าขายกับชาติฮอลันดา

พวกฮอลันดา (หรือวิลันดา) ได้เริ่มแผ่อำนาจมาทางมหาสมุทรอินเดียสู่อาเซียตะวันออกในราวต้นรัชสมัยของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช แข่งขันการค้าขายกับพวกโปรตุเกสเรื่อยมา แล้วพวกฮอลันดาก็มาได้เกาะชวาเอาเมืองบันตัม (บาตาเวีย) เป็นสถานีการค้าใหญ่ในภาคตะวันออก จากนั้นพวกฮอลันดาได้มาติดต่อกับไทยเป็นราชการแผ่นดิน มูลเหตุที่มาติดต่อนั้นคงเนื่องมาจาก พระนามอันกึกก้อง

THE SIAM STEVEDORING
& TRANSPORTATION CO., LTD.

(Incorporated in Bangkok, Thailand)

Ships' Agents, Tug and Lighter Oprators;
Importers of Molesses and Rock Asphalt.

287/10 Surwongse Road, P.O. Box. 307
Bangkok, Thailand.

Tel. 31755
Tel. Add: "LUSTEVE CO." Bangkok.

Agents Per.

Luzon Stevedoring Co., Inc., Manila, Philippines, Hongkong Transportation Co., Ltd. Hongkong Malayan Stevedoring & Transportation, Ltd., Singapore.

บริษัท ชวนะพันธ์ จำกัด
THE CHAWANABHAN COMPANY LTD.
สำนักงาน ถนนหลังวังบูรพา พระนคร โทร. ๒๓๔๘๕

บริการของบริษัท

๑. น.ส.พ. โทร. ๒๓๔๘๕
๒. ขนส่ง โทร. ๕๗๓๐๒
๓. ชวนะฟาร์ม โทร. ๕๗๑๒๔

แผนก ร.พ. ตอก น.ส.พ. รายวัน, รายสัปดาห์, รายเดือน
แผนกขนส่ง เดินรถประจำทางหัวลำโพง–คลองเตย เพลินจิต–สาธร
แผนกกสิกรรม ชวนะฟาร์ม ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ขายต้นไม้ดอกและใบ

บริษัท ตำรวจสามัคคี จำกัด

ตั้งอยู่ที่ประตูน้ำปทุมวัน
จำหน่ายสินค้าทุกชนิด ทันสมัย
ด้วยราคาย่อมเยา
ไว้วางใจในคุณภาพ

โปรดแวะชมชุดสากล รองเท้ารูปแปลก ๆ เสื้อผ้าสตรีงาม ๆ ซึ่งเพิ่งตกเข้ามาในเที่ยวเมล์นี้เอง นอกจากนี้ ยังรับจ้างตัดเสื้อกางเกงชุดสากลวัดตัวที่บริษัทแล้วส่งให้ช่างผีมือเยี่ยมตัดเย็บในฮ่องกง ได้เร็ว ไม่แพง โปรดติดต่อจะได้รับความสดวก

สมเด็จพระนเรศวร มหาราชผู้ปลุกฝังสมรรถภาพลงในกองทัพไทยให้ปรากฏความยอดเยี่ยมขึ้นชื่อลือชาอยู่ในสมัยนั้น

แผ่นดินสมเด็จพระเอกาทศรถ

พ.ศ. ๒๑๔๘ — พ.ศ. ๒๑๖๕

รัชสมัยของสมเด็จพระเอกาทศรถ เป็นสมัยที่ชาติไทยมีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ที่สุดในอาเซียตะวันออก ด้วยพระราชกฤษฎาภินิหารของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชยอดวีรบุรุษพระองค์หนึ่ง ทำให้อริราชศัตรูทุกทิศทางครั่นคร้าม บ้านเมืองว่างศึกสงครามมีแต่ความสงบสุข สมเด็จพระเอกาทศรถจึงมีโอกาสจัดการบ้านเมืองภายในได้เต็มที่ มีการบำรุงการค้าขายอย่างขนานใหญ่

การค้าด้านญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นเริ่มติดต่อกับไทยเป็นราชการแผ่นดินในรัชสมัยสมเด็จพระเอกาทศรถนี้เป็นครั้งแรก จำเดิมแต่อิเยยาสุซึ่งเป็นโชกุนได้ออกไปเบิกช่องให้พ่อค้าญี่ปุ่นเดินสำเภาค้าขายติดต่อกับกรุงศรีอยุธยาซึ่งเท่ากับทำหนทางไว้ดังกล่าวมาแล้ว ถึง พ.ศ. ๒๑๔๙ ก็มีสาส์นมาถวายสมเด็จพระเอกาทศรถ ขอไม้หอมกับปืนใหญ่อย่างดี และได้ส่งเกราะ ๓ สำรับกับดาบญี่ปุ่นอย่างยาว ๑๐ เล่ม มาถวายเป็นเครื่องราชบรรณาการ. พออีกสักเดือนหนึ่ง พระเจ้ากรุงญี่ปุ่น ได้ออกประกาศอนุญาตให้สำเภาของไทยเข้ามาค้าขายในประเทศญี่ปุ่นได้ และจะช่วยเหลือทนุบำรุงการค้าขายของประเทศไทยด้วย

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๑๕๑ ซุมิเสนาบดีญี่ปุ่นได้มีศุภอักษรมาถึงออกยาพระคลังดำเนินพระกระแสรับสั่งที่ให้ส่งเครื่องราชบรรณาการมาถวายสมเด็จพระเอกาทศรถ

ในปี พ.ศ. ๒๑๕๐ สมเด็จพระเอกาทศรถส่งทูตไชเผ้า เจ้ามอริสในราชวงศ์โอเรนช์ ซึ่งครองกรุงฮอลแลนด์เพื่อเชื่อมสัมพันธไมตรีและขยายการค้าขายเครื่องราชบรรณาการที่นำไปถวายมีทับทิมกับพลอยต่าง ๆ นับเป็นครั้งแรกที่ราชทูตไทยไปสู่ราชสำนักยุโรป ทูตได้เข้าเฝ้าเจ้ามอริส และเมื่อทูตไทยกลับมา เจ้ากรุงฮอลแลนด์ฝากปืนใหญ่กับเครื่องศาตราวุธและของดีวิเศษต่าง ๆ มาถวายสมเด็จพระเอกาทศรถอีกเป็นอันมาก

ในปี พ.ศ. ๒๑๖๐ ได้มีการทำหนังสือสัญญาค้าขายกันระหว่างไทยกับฮอลันดา

การค้าขายกับชาติอังกฤษ

พวกอังกฤษมาสู่ภาคตะวันออกได้ ๆ กันกับพวกฮอลันดา มาขออนุญาตตั้งบริษัทโมกุลตั้งเซตเติลเมนต์ขึ้นที่เมืองสุหรัดในอินเดียเป็นตำบลแรกในปี พ.ศ. ๒๑๕๕ และในปีนี้เองก็เข้ามาสู่ประเทศไทย

สหการแว่นตา

สถานที่ตรวจสายตาประกอบแว่นแห่งเดียวซึ่งเป็นที่รู้จักและได้รับความไว้วางใจ ของ ชาว ตะวันตก ทั่ว ราช อาณาจักร์ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตามสถานทูตและกงสุล ธนาคารต่างประเทศ ตลอดจนห้างร้านและนายแพทย์ ชาวต่างประเทศทั่วไป นอกจากนี้ยังเป็นที่รู้จักดีในหมู่ ท่านผู้รู้ความจริงทั้งหลาย.

สหการแว่นตา ขอต้อนรับลูกค้าทุก ท่านด้วยบริการที่ดีที่สุด และแว่นตาชั้นสูง นานาชนิดในราคาพอสมควร.

สหการแว่นตา ๑๑๑๗ *ปากซอยสะพาน ยาว เยื้องไปรษณีย์กลาง*

UNITED OPTICAL COMPANY

equipped with up-to-date optical refraction instruments, offer you the best available service in town for the betterment of your vision.

Let us handle your risual problem and be convinced.

UNITED OPTICAL COMPANY

No. 1117 New Road, Opposite North Corner G.P.O. Building.

บริษัท บุญผ่อง จำกัด

เลขที่ ๙๙๙ ถนนพระราม ๑ หน้าสนามกรีฑาแห่งชาติ พระนคร

บริการแผนก ล้าง, อัด, ฉีด ด้วยเครื่องน้ำร้อน น้ำเย็น

บริการแผนก ทำเบรคแบบใหม่ด้วยเครื่องมือทันสมัย เฉพาะรถ รุ่นใหม่ตั้งแต่ปี ๑๙๕๒ ขึ้นไป ซึ่งใช้ผ้าเบรคติดกับ เบรคชูโดยไม่ต้องใช้ตะปูย้ำ บริการได้รวดเร็วทันใจ

บริการแผนก รถประจำทาง จากสนามกรีฑาแห่งชาติผ่านโอเดียน เยาวราช ท่าเตียนถึงบางลำภู

เรือองกฤษลำแรกที่เข้ามาถึงกรุงศรีอยุธยา ชื่อว่า โกลบ (Globe) กัปตันอันโทนีฮิปปอน เป็นผู้บังคับการเรือ มีพ่อค้าชื่อปีเตอร์วิลเลียม ล้นพ่ลอริส มาพร้อมด้วยคณะพ่อค้าหลายคน ถึงล้นดอน ราววันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๑๕๕ ปรากฏจากจดหมายเหตุของ ฮ่อลันดา ว่า พ่อค้าชื่ออาดัมได้เข้ามาหาขุนนางผู้ใหญ่ แจ้งว่าเรือมาจอดที่ล้นดอน มีพระราชสาส์นจากพระเจ้าเยมส์ที่ ๑ มาถวายพระเจ้ากรุงศรีอยุธยา ด้วย สมเด็จพระเอกาทศรถโปรดให้ออกพระจุฬา (ราชมนตรี) สมทบกับนายอาดัมจัดเรือไปรับ พระราชสาส์น กับคณะทูต เข้ามายังราชธานี คณะทูตได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระเอกาทศรถ ถวายพระราชสาส์นของพระเจ้าเยมส์ที่ ๑ สมเด็จพระเอกาทศรถ โปรดพระราชทานเลี้ยกับพานทองแก่คณะทูตทุกคน

พระราชสาส์นของพระเจ้ากรุงอังกฤษ ความว่า สมเด็จพระเจ้ากรุงบริเตนใหญ่ ไอแลนด์ สก็อตแลนด์ และฝรั่งเศส์ ขอแสดงความนับถือมายังสมเด็จพระเจ้ากรุงศรีอยุธยา ขอเดชะพระบารมีของพระองค์ให้คนอังกฤษได้รับสิทธิในการค้าขาย ไม่ต้องเสียภาษีอากร หากสมเด็จพระเจ้ากรุงศรีอยุธยา มีพระราชประสงค์สิ่งอันใด จากสมเด็จพระเจ้ากรุงอังกฤษแล้วจะจัดถวาย (ภายในพระราชอำนาจที่จะทำได้)"

เนื่องจากได้มีไมตรีค้าขายกันครั้งนี้ อังกฤษได้ตั้งคลังสินค้าขึ้นในกรุงศรีอยุธยา กับที่บัตตาเวียอีกแห่งหนึ่ง

การค้าทั่วไป

การค้าขายของประเทศไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนกลาง นับว่าเจริญขึ้นสูงอีกครั้งหนึ่งในแผ่นดินสมเด็จพระเอกาทศรถนี้ เราจะเห็นว่าพ่อค้านานาชาติ ทยอยเข้ามาสู่พระบรมโพธิสมภารไม่ขาด ต่างชาติต่างก็ประกอบการงานเป็นการค้าขายโดยแท้

แผ่นดินสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม

พ.ศ. ๒๑๖๓—พ.ศ. ๒๑๗๑

การค้าด้านญี่ปุ่น

ในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม การค้าขายด้านญี่ปุ่นเจริญมาก เพราะสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมเป็นไมตรีกับญี่ปุ่นสนิทแน่นแฟ้น ต่างส่งทูตไปมาถึงกันหลายครั้ง รายละเอียดการทูตมีความพิศดารอยู่ในประชุมพงศาวดาร ภาคที่ ๒๐

พ.ศ. ๒๑๒๔ ราชทูตเชิญพระราชสาส์นไปถวายโชกุนอิเยยะสุ ความในพระราชสาส์นตอนหนึ่งว่า

เครื่องถ่ายภาพยนต์

คีสะโทน ๑๖ ม.ม.

Keystone ใช้ฟิล์ม

ม้วนขนาด ๑๐๐ ฟีต

ใช้เลนต์ได้ ๓ อัน

ระยะ ๙, ๑๖, ๓๒, ๔๘, และ ๖๐ ภาพชัดเจน น้ำหนักน้อย กระทัดรัด สดวกในการเดินทาง

บริษัทมีส่วนประกอบ ภาพยนต์ ทุกอย่างจำหน่าย ทั้งรับล้างฟิล์มสีและขาวดำ พิมพ์ บันทึกเสียงลงในฟิล์ม ฯลฯ มีภาพยนต์เรื่องต่าง ๆ จำหน่ายและให้เช่าเป็นจำนวนมาก

เชิญติดต่อได้ทุกเวลา **บริษัท นิวฟาร์อิสเตินราดิโอ จำกัด**

ข้างสี่แยกอุนากรรณ์ โทร. ๒๑๓๒๖

WITH THE COMPLIMENT

OF

AMERICAN INTERNATIONAL

UNDERWRITERS LIMITED.

"เรือพวกพ่อค้าญี่ปุ่น ได้มาค้าขายถึงกรุงศรีอยุธยาเสมอมาหลายปีแล้ว เราได้เอาเป็นธุระทนุบำรุงพวกญี่ปุ่น โดยมิเมตตาเลี้ยงยิ่งกว่าประชาชนชาวเมืองของเราเองก็ว่าได้

การค้าด้านฮอลันดา

ในขณะที่การค้าด้านญี่ปุ่นกำลังก้าวหน้าในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม ปรากฏว่าการค้าขายของชาวยุโรปตกหมด เมื่อจวนสิ้นแผ่นดินสมเด็จพระเอกาทศรถ ฮอลันดากับอังกฤษเคยพยายามที่จะกีดกันอีกฝ่ายหนึ่ง ไม่ให้ได้สิทธิในการค้า จากพระเจ้าแผ่นดินองค์ใหม่ คือเจ้าฟ้าศรีเสาวภาคย์ ซึ่งทรงราชย์เมื่อ พ.ศ. ๒๑๖๓ พอดีเจ้าฟ้าศรีเสาวภาคย์ถูกปลงพระชนม์ ก็เลยชงักถึงแผ่นดินพระเจ้าทรงธรรมการแก่งแย่งในการค้าขาย แทนที่จะกระตือรือร้น กลับกลายเป็นเฉื่อยชากันไปหมด ในที่สุดพวกฮอลันดาบีดคลังสินค้าที่ตั้งขึ้นในกรุงศรีอยุธยาในปี พ.ศ. ๒๑๖๕

การค้าด้านอังกฤษ

การค้าขายของอังกฤษในระยะนี้ก็เช่นเดียวกับฮอลันดา

พ.ศ. ๒๑๖๖ นายริชาร์ดเพียซแลนด์ มีหนังสือถวายสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมเป็นใจความว่า ขอน้อมรับพระมหากรุณาธิคุณใส่เกล้า ฯ ในการที่ให้สิทธิในการค้าขายทั่วไป แต่การค้าขายไม่มีกำไรต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก ชีวิตของพ่อค้าอยู่ที่ประกอบการค้าขายมีกำไร หาไม่ก็อยู่ไม่ได้ จำต้องบีดคลังสินค้า

คลังสินค้าของอังกฤษได้บีดลงในปี พ.ศ. ๒๑๖๗

การค้าด้านจีน

พ.ศ. ๒๑๖๑ ราชทูตไทยไปเจริญทางราชไมตรีในแผ่นดินพระเจ้าฮีจงฮ่องเต้

เป็นอันว่า การค้าขายด้านจีนก็โทรมลงอีกด้านหนึ่ง

การค้าด้านโปตุเกส

การค้าขายติดต่อกับโปตุเกสในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมเกือบไม่มีเลย ประกอบกับโปตุเกสกับไทยเกิดผิดใจกันขึ้นในระยะนี้ วันวลิตเอตผู้อำนวยการคลังสินค้าฮอลันดาว่าในปี พ.ศ. ๒๑๖๗ โปตุเกสเข้าคร่าเรือฮอลันดาในแม่น้ำเจ้าพระยา เพราะทั้งสองชาติเป็นข้าศึกกัน สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมบังคับพวกโปตุเกสให้คืนเรือให้ฮอลันดา ปี พ.ศ. ๒๑๗๑ โปตุเกสเข้าโจมตีเรือกำปั่นหลวง แล้วยกกองทัพเรือมาบีดอ่าวเมืองมะริด แต่ทำการไม่สำเร็จ โปตุเกสกับไทยก็ห่างเหินกันไป เลยทำให้การค้าขายชงักไปพักหนึ่ง แต่พวกโปตุเกสที่ตั้งภูมิลำเนาอยู่ในกรุงศรีอยุธยา ก็นั่งอยู่เป็นสุขสบายเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้นเลย

เทอดศิลป

สำนักงานช่าง

- ทำแม่พิมพ์ เส้น และสกรีน
- กระทกโฆษณา
- ออกแบบและการโฆษณา

จินดา หงษ์พร้อมญาติ

เจ้าของ ผู้จัดการ

เทอดศิลป

สี่แยกอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย หน้า ร.ร. สตรีวิทยา ถนินทินสอ พระนคร

บริษัท นามทอง จำกัด

The Nam Tong Co., Ltd.

เป็นตัวแทนจำหน่ายสุรากรมโรงงานอุตสาหกรรม, ตัวแทนจำหน่ายสุราแม่น้ำสุพรรณ

สุราแมวดำวิสกี้ สุรานกกระจอก

สุราปาโจวิสกี้

ของ บริษัท ชลาพรรณ์ จำกัด

๑๙๙๖—๑๙๙๗
ถนนทหารบก
No. 1996-1997
Soldier Road

โทร. ๔๑
นครปฐม
Tel. 41
Nakornprathom

การค้าขายกับชาติเดนมาร์ก

ในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมนั้น ปรากฏว่า ชนชาติเดนมาร์กได้มาค้าขายถึงประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๑๒๕ แต่มาเพียงเมืองมะริด ไม่ได้เข้ามาถึงกรุงศรีอยุธยา ออกญาไชยาธิบดีผู้สำเร็จราชการเมืองตะนาวศรี เป็นผู้ทำหนังสืออนุญาตให้พวกเดนมาร์กไปมาค้าขายได้ที่เมืองมะริด

ประมวลความ

เหตุที่การค้าขายของประเทศไทยโทรมลงครานี้น่าจะเป็นด้วย

๑. เกิดความไม่เรียบร้อยภายใน เพราะพระเจ้าแผ่นดิน คือ เจ้าฟ้าศรีเสาวภาคย์อ่อนแอไร้ความสามารถ ข้าราชการไม่ยำเกรงมีแต่คนชังโดยมาก แล้วเกิดเรื่องเกี่ยวกับญี่ปุ่นซึ่งเข้ามาค้าขายในปี พ.ศ. ๒๑๖๓ ทำให้คนสิ้นความนับถือพระเจ้าแผ่นดิน

๒. เกิดแย่งราชสมบัติฆ่าฟันกัน สมเด็จพระศรีเสาวภาคย์ถูกปลงพระชนม์ในปี พ.ศ. ๒๑๖๓ คงเป็นเรื่องสยดสยองของพลเมือง เพราะกบฏแย่งราชสมบัติ ถึงจับพระเจ้าแผ่นดินประหารเช่นนี้ ไม่ปรากฏมาหลายสิบปี

๓. เกิดสงครามในระหว่างพ่อค้าต่างประเทศด้วยกัน คือฮอลันดากับอังกฤษตลอดจนโปตุเกสด้วย

๔. เกิดสงครามภายนอก คือเขมรเป็นกบฏในตอนสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมขึ้นเสวยราชย์ ปราบปรามไม่สำเร็จ เป็นเหตุให้บ้านเมืองมีศึกอยู่ตลอดรัชกาล

๕. พระราชจริยาวัตรของพระเจ้าทรงธรรม พอพระทัยแสวงหาสันติสุขสงบเงียบชอบแต่บอกหนังสือพระ ไม่ชอบสนุกสนานรื่นเริง เมื่อเช่นนี้กระแสเงินก็ย่อมจะไม่หมุนเวียน การค้าขายในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมเนือยไปเพราะพระเจ้าแผ่นดินละเลยไม่บำรุงแสนยานุภาพของประเทศ

แผ่นดินสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง

พ.ศ. ๒๑๗๓—พ.ศ. ๒๑๙๓

ชีวิตการค้าของประเทศไทยในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง เป็นชีวิตที่อยู่ในระยะร่อแร่ที่สุด เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่พระองค์ก่อให้เกิดขึ้น ได้ตัดกำลังการค้าของประเทศให้หมดไป

การค้าด้านญี่ปุ่น

พอราชบัลลังก์ของสมเด็จพระเจ้าปราสาททองมั่นคงดีในราวปี พ.ศ. ๒๑๗๒ การค้าขายด้านญี่ปุ่นก็หยุด ทั้งนี้เป็นเพราะยามาดา (ออกญาเสนาภิมุข) ซึ่งสมเด็จพระเจ้าปราสาททองให้ไปเป็นเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชได้ถึงแก่

การไฟฟ้า
กำลังจะดีขึ้นแล้ว

จะใช้หลอดไฟเพื่อให้แสงสว่างแก่บ้านเรือนของท่าน
โปรดเรียกใช้แต่หลอดไฟ "ยี.อี."

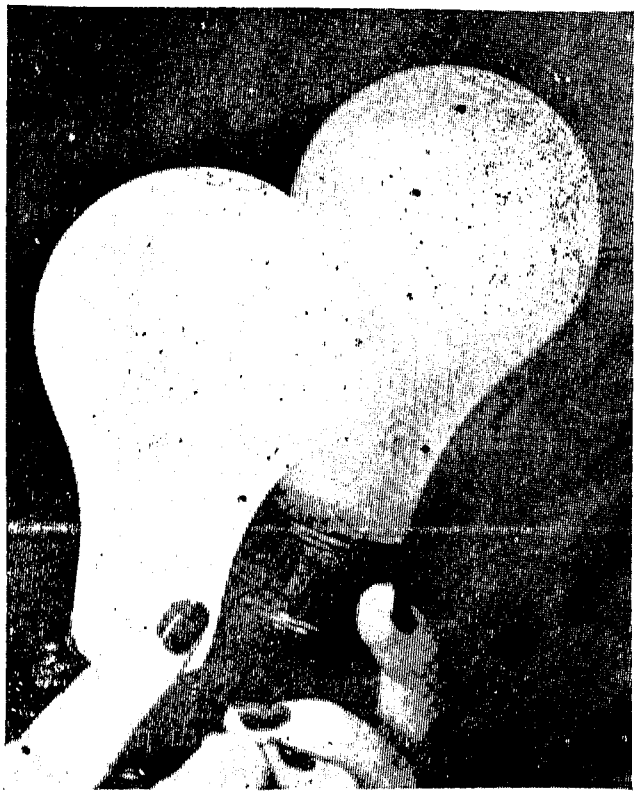

★ ★ ★

หลอดไฟ ยี.อี ให้แสงสว่างเหมาะแก่สายตาของท่าน นอกจากนั้น ยี.อี. ยังผลิตหลอดไฟถ่ายรูป หลอดไฟถ่ายและฉายภาพยนต์ หลอดฟลูโอ-เรสเซ่นท์ หลอดวิทยุ หลอดไฟฉาย และหลอดอินฟรา-เรด แก้การปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ และให้ความอบอุ่นแก่สัตว์เลี้ยง เช่น ลูกไก่ ฯลฯ อีกด้วย.

GENERAL ELECTRIC

บริษัท กมลสุโกศล จำกัด

๘๕๗ ถนนมหาชัย สามยอด โทร. ๒๐๒๗๐ และ ๒๓๒๑๕

ผู้แทนจำหน่าย

กรรมลงโดยถูกวางยาพิษ ทำให้กระทบกระเทือนมาถึงพวกญี่ปุ่นที่อยู่ในกรุงศรีอยุธยา ลงท้ายพวกญี่ปุ่นก็ต้องออกจากกรุงศรีอยุธยาหมดในปี พ.ศ. ๒๑๗๖

การค้าด้านฮอลันดา

เนื่องจากญี่ปุ่นเลิกค้าขายไปอย่างหนึ่ง อังกฤษหยุดค้าขายอย่างหนึ่ง โปตุเกสหมดอำนาจห่างเหินไปอีกอย่างหนึ่ง ฮอลันดาซึ่งรามือไปชั่วคราว จึงหวนกลับมาบูรณะการค้าขายในประเทศไทยใหม่ โดยเข้าแทนที่ญี่ปุ่นจับเอาเส้นการค้าของญี่ปุ่นซึ่งทิ้งแล้วนั้นเข้ามาไว้ สมเด็จพระเจ้าปราสาททองกำลังหาเพื่อน เพราะเวลานั้นหัวเมืองประเทศราชบักษ์ใต้ฝ่ายเหนือรอบข้างแข็งเมืองแสดงเป็นปฏิปักษ์ ไม่นับถือพระองค์ ฮอลันดาก็เข้าได้สนิททันที

แผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

พ.ศ. ๒๑๕๙--พ.ศ. ๒๒๓๑

จำเดิมแต่รัชกาลสมเด็จพระเจ้าปราสาททองเป็นต้นมา การค้าได้แปรปรวนไปพาดพิงกับการเมือง มาถึงรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ยิ่งพัวพันกันหนักขึ้น สมเด็จพระนารายณ์มหาราชมีพระนิสัยเยือกเย็นสุขุมรู้จักผ่อนผันสั้นยาวจับฝรั่งติด ประเทศไทยซึ่งการค้าขายกลายเป็นเครื่องต่อแหลม จึงฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ มาได้ ในตอนปลายของการค้าสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนกลาง จึงนับว่าเป็นโชคเหมาะของประเทศไทย ที่ได้นักการค้าคนสำคัญ ๒ คนเป็นผู้นำ คือสมเด็จพระเจ้าปราสาททองกับสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

การค้าด้านโปตุเกส

ในแผ่นดินพระนารายณ์มหาราช พวกโปตุเกสคงเข้ามาค้าขายตามเคย โปตุเกสกับไทยนั้นถ้าจะพูดกันไปแล้วก็ยากจะว่า "พี่น้องกัน"

การค้าด้านฮอลันดา

ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ฮอลันดาค้าขายติดต่อกับไทยตลอดมา ในปี พ.ศ. ๒๒๐๕ ฮอลันดาขับไล่โปตุเกสในอ่าวตังเกี๋ย แต่ปรากฏว่าสินค้าในเรือเป็นของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ไทยกับฮอลันดาเคยเกิดพิพาทกัน ไทยเรียกค่าเสียหายจากบริษัทอีสต์อินเดียฮอลันดาเป็น ๘๔,๐๐๐ เหรียญ ต่อมาเกิดเรื่องชาวจีนเข้าล้อมคลังสินค้าของฮอลันดาในกรุงศรีอยุธยา กองทัพเรือฮอลันดาจึงปิดอ่าวไทย แต่ในที่สุดก็ตกลงปรองดองกันได้

การค้าด้านญี่ปุ่น

สมเด็จพระเจ้าปราสาททองสวรรคตในปี พ.ศ. ๒๑๙๓ แล้วสมเด็จพระเจ้าฟ้าชัยได้ครอง

บริษัท รัชตสากลการค้า จำกัด

อาคาร ๕ ถนนราชดำเนิน โทร. ๒๒๕๙๖, ๒๐๒๕๘
โทรเลขย่อ "รัชตการค้า กรุงเทพ ฯ"

RAJATA INTERNATIONAL TRADING CO., LTD.
GENERAL IMPORTERS & EXPORTERS
CONTRACTER TO H.M'S THAI GOVERNMENT

ผู้แทนจำหน่าย ตู้เย็น Sanitary และเครื่องทำความเย็น Mitchell เครื่องสูบน้ำ Robbins Myers

จำหน่าย ซีเมนต์ตราสิงห์โต กระเบื้องซีเมนต์ สังกะสีอลูมิเนียม ลูกฟูก และวัตถุก่อสร้างทุกชนิด

รับสั่ง เครื่องจักร์ เครื่องยนต์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า เครื่องดับเพลิง ฯลฯ รับส่งสินค้า เช่น ข้าว, ไม้ยาง, แร่ และสินค้าพื้นเมืองต่าง ๆ ไปจำหน่ายต่างประเทศ.

อาแลดดิน

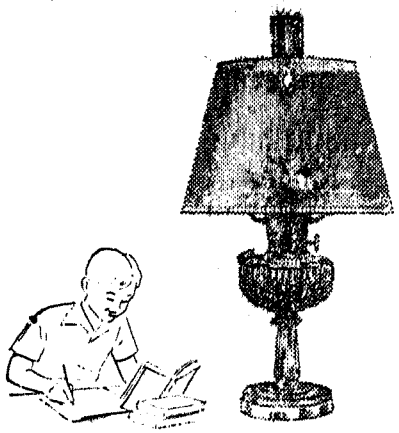

ไม่ต้องสูบลม เผาไส้ ไขลาน

สวยงาม

สดวก

ประหยัด

- สูบลมครั้งเดียว สว่างตลอดคืน
- ความสว่าง ๓๐๐ แรงเทียน
- ไส้ในแบบพิเศษ, ทนทาน
- ทนฝน, ทนพายุ
- ราคาถูก
- เครื่องอาหลั่ยหาซื้อง่าย

เจ้าพายุไบอาแลดดิน

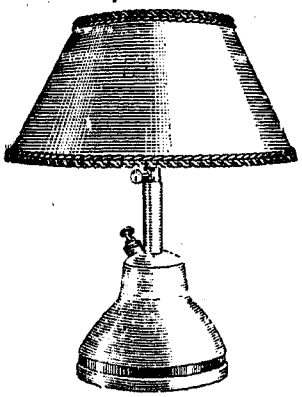

เอเย่นต์จำหน่าย

บริษัท ยูไนเต็ดเวอรคส์ จำกัด

UNITED WORKS CO. LTD.

๕๕ อาคาร ๔ ราชดำเนิน พระนคร ตู้ ป.ณ. ๔๐๑ โทร. ๒๔๔๖๐

ส่งจำหน่ายทั่วไป

ราชสมบัติก็ปรากฏว่าได้ส่งราชทูตไปเจริญทางพระราชไมตรียังญี่ปุ่นทันที เจ้าเมืองนากาซากิกราบทูลโชกุนซึ่งเสด็จมาที่เมืองเยโด โชกุนไม่ยอมรับราชทูต แต่ให้ตอบพระราชสาส์นมาว่า ญี่ปุ่นได้ห้ามคนออกนอกประเทศเสียแล้ว แต่ไทยกับญี่ปุ่นยังคงค้าขายติดต่อกัน ไทยแต่งสำเภาไปค้าขายที่ญี่ปุ่นทุกปี โดยใช้คนจีนติดต่อภายใต้การบังคับบัญชาของขุนนางไทยซึ่งกำกับสำเภาไป

การค้าด้านอังกฤษ

อังกฤษได้ปิดคลังสินค้าหยุดการค้าขายในกรุงศรีอยุธยาเมื่อปี พ.ศ. ๒๑๖๗ ในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม ถึงแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทางประเทศเขมรเกิดจราจล คลังสินค้าอังกฤษในเขมรพลอยยับเยินไปด้วย พวกอังกฤษอพยพเข้ามาในกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระนารายณ์ได้ต้อนรับอังกฤษอย่างดีที่สุด จากนั้นอังกฤษก็ตั้งคลังสินค้าในกรุงศรีอยุธยาใหม่ในปี พ.ศ. ๒๒๐๕

ตลอดรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราช การค้าขายของอังกฤษเป็นไปอย่างเรียบร้อย ๆ สังเกตดูอังกฤษไม่ค่อยมุ่งมาทเท่าใด พิเคราะห์ว่าเนื่องจาก ๒ ข้อ คือ

๑. อังกฤษไม่อยากแย่งฮอลันดาค้าขาย
๒. อังกฤษมีหวังแต่จะคอตลาดอินเดีย

เมื่อยอชไวท์พาฟอลคอนเข้าเมืองไทยเป็นปี ๒๒๑๘ ตัวยอชไวท์อยู่ในกรุงศรีอยุธยา ๔ ปี และได้ตั้งให้ฟอลคอนเป็นตัวแทนภายหลังฟอลคอนเข้ารับราชการเป็นล่ามในพระคลังสินค้า และทำการค้าขายส่วนตัวด้วย บทบาทการค้าขายของประเทศไทยตั้งแต่นี้ไปก็ลดลงไปตามจังหวะปีของฟอลคอน ซึ่งได้เป็นหลวงวิชาเยนท์ ตัวโปรดของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แล้วเป็นพระ, พระยา, เจ้าพระยาตามลำดับภายในเวลาไม่กี่ปี ส่วนตำแหน่งก็ได้เป็นตัวพระคลังสินค้าแทนออกพระศรีเนาวรัตน ซึ่งถึงแก่กรรม

เป็นธรรมดา เมื่อหัวหน้าเป็นแขก ลูกน้องก็ต้องเป็นแขก และแขกก็ย่อมได้ดี ครั้นหัวหน้าเปลี่ยนเป็นฝรั่ง ลูกน้องก็ต้องเปลี่ยนเป็นฝรั่ง และความได้ดีก็ย่อมเปลี่ยนมาได้แก่ฝรั่ง ฟอลคอนได้เป็นพระคลังสินค้า ซามวลไวท์น้องชายยอชไวท์ก็เข้ามาเป็นเจ้าเมืองมะริด

ฟอลคอนเป็นฝรั่งที่รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ถึงชั้นเจ้าพระยาย่อมมีความสำคัญในวงรัฐการของไทยมาก จึงควรนำประวัติส่วนตัวของท่านผู้นี้มาเล่าสู่เพื่อรู้ไว้บ้าง

ตระกูลเดิมของท่านผู้นี้มีหนังสือหลายฉบับได้กล่าวไว้ต่าง ๆ กัน เมื่อสรุปในด้านควรเชื่อว่าท่านผู้นี้มีเชื้อสายมาจากชาติกรีกชาติเยนัวชาวเกนีส มาทว่าวงศ์ตระกูลเดิมจะ

บริษัท เยเนราลสัปพลาย จำกัด

สำนักงานเลขที่ ๑๐๗๐

ตึกนายเลิศ ถนนเจริญกรุง พระนคร โทรศัพท์ ๓๐๖๕๙

ตู้ไปรษณีย์ ๔๓๓

โทรเลขย่อ "ยเนราลสัป กรุงเทพ ฯ"

จดทะเบียน เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๐

รับสั่งสินค้าเข้า ส่งสินค้าออก. เป็นนายหน้าค้าต่าง

รับเหมาก่อสร้างและดำเนินการค้าทุกชนิด.

นายเลียบ รักตะกนิษฐ์ กรรมการจัดการ

● ● ● ● ●

THE GENERAL SUPPLY CO., LTD.

1070 Nai Lert Building,

New Road, Bangkok, Thailand.

P.O. Box. 433

Cable Address: "GENERALSUP BANGKOK"

Telephone 30659

Importers, Exporters, Commission Agents, Contractors, Manufacturers, Representatives and General Merchants.

Mr. Liab Raktakanishtha - Managing Director.

เป็นชาติไหนก็ตาม แต่รู้แน่ว่า ท่านเกิดเมื่อปี คริสศักราช ๑๖๕๐ หรือ จุลศักราช ๑๐๑๒ ที่หมู่บ้าน คัสโตดในเกาะเชฟโดเนียร์ เป็นบุตรของพ่อค้าขายข้าวแกงร้านเล็ก ๆ เมื่ออายุ ๑๐ ขวบ ปรากฏว่ามาอยู่ในอิงแลนด์ อาศัยทำงานอยู่ในเรือกำปั่นใบของชาวอังกฤษ ขณะที่ท่านมาประเทศตะวันออกในคริสศักราช ๑๖๗๐ ท่านเป็นคนรับใช้สำหรับคอยเดินอยู่ในเรือกำปั่นใบของยอชไวท์

ได้เข้ามาประเทศไทยกับยอชไวท์ รับตำแหน่งเป็นนายหน้าการค้าของยอชไวท์ ๆ ต่อมามีทุนของตนเองจึงซื้อเรือชื่อ "เมรี่" และออกไปทำการค้าตามเมืองชายทะเล ได้ถูกคลื่นถึง ๒ ครั้ง และครั้งที่ ๓ ถูกลมพายุเรือถึงอับปางลง ยังมีทุนเหลืออยู่บ้างจึงซื้อเรือลำใหม่อีก

ขณะนั้นทูตไทยได้ถูกคลื่นและเรือแตก ฟอลคอนจึงรับกลับมาประเทศไทย ราชทูตผู้นั้นจึงนำมาหาเจ้าพระยาคลัง ได้เข้ารับราชการกรมพระคลังสินค้าหลวง ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จนได้เป็นเจ้ากรมพระคลังสินค้า ๆ

เมื่อเจ้าพระยาพระคลังถึงแก่กรรม ขณะนั้นฟอลคอนเป็นพระยาวิชาเยนท์ สมเด็จพระนารายณ์มหาราชจะเลื่อนให้เป็นเจ้าพระยาพระคลัง เสนาบดีว่าการต่างประเทศ จะเป็นด้วย พ่อค้าฝรั่งไม่ชอบพระยาวิชาเยนท์ และข้าราชการไทยไม่เลื่อมใส ฟอลคอนจึงไม่รับยศตำแหน่งที่พระราชทาน ต่อมาทรงตั้งเป็นเจ้าพระยาวิชาเยนท์ตำแหน่งเจ้ากรมพระคลังสินค้าและเป็นสมุหนายก อรรคมหาเสนาบดีว่าการหัวเมืองฝ่ายเหนือ รวมทั้งเมืองตะนาวศรีด้วย

อนึ่งเมื่อฟอลคอนเป็นพระคลังสินค้า การค้าส่วนตัวก็กระทบการค้าของประเทศไทยเข้าไปอีก ราชูของพระคลังสินค้าซึ่งชั่งการค้าขายของประเทศไทย จะตรงหรือไม่ตรงก็ตาม แต่มาตอนนี้ในสายตาของลูกค้าทั่วไป เห็นว่าเอียง

ต่อมาไทยกับอังกฤษก็ได้มีเรื่องบาดหมางกันขึ้น เพราะการค้าขายส่วนตัวพัวพันกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ จนทำให้อังกฤษเห็นว่าราชการต้องรับผิดชอบ ในที่สุดเกิดเรื่องสำคัญขึ้น โดยซามวลไวท์ให้กัปตันโคทส์ไปยึดเรือเจ้าเมืองคอนคอดดา โดยอ้างเหตุว่าทางฝ่ายคอนคอดดา ทำให้เรือสินค้าของซามวลไวท์แตก เจ้าเมืองคอนคอดดาไปร้องต่อบริษัทอีสต์อินเดียอังกฤษ บริษัทอีสต์อินเดียไม่พอใจนักการค้าขายเพียงอยู่แล้วก็ส่งเรือรบมาเมืองมะริด เกิดต่อสู้กันขึ้นกับไทย สมเด็จพระนารายณ์มหาราชก็ประกาศสงครามกับอังกฤษในปี พ.ศ. ๒๒๓๐ ตั้งแต่นั้นการค้าขายระหว่างไทยกับอังกฤษ ก็ซบเซาไปอีก

信孚有限公司
SINHU COMPANY LIMITED.
1276-1278 Songwad Road.
BANGKOK

IMPORTERS–EXPORTERS–RICEMILLS OWNERS–COMMISSION AGENTS

EXPORT: All kinds & grades of Thai Produce; specialising in Rice, Lumber, Oilseedt & Oil, Groundnuts, Tapioca, Peas & Beans.

IMPORT: Hardwares & Tools, Industrial Chemicals, Liquors, Paper, Plastic Materials, Essential Oils & Perfumery, Glasswares, Enamelwares, Dairy Products, Motorcyles & Bicycles, Canned Goods, Sewing Matchines, Building Materials, and General Manufactured Merchandise.

Cable Address:	Telephones:	Codes:
SINHUCO. BANGKOK	20043 & 21072	Acme, ABC 6th, New Boe

PACIFIC HOTEL

THE MOST MODERN
& COMFORTABLE
HOTEL IN TOWN

Luxurious Suites, Single or double rooms Telephones and Baths attached
Air-conditioned Dining Room and Bar European and Chinese Cuisine & Indian Vegetarian dishes.

WE ARE ALWAYS AT THE SERVICE OF OUR GUESTS REGARDING BUSINESS INFORMATION OF THAILAND

Telephone Nos. 31386-7
Cable Address;
"PACIFIC" BANGKOK

A.T.E. MASKATI LTD.

เอ.ท.อี. มัสกาติ จำกัด.

(Established 1858)

78 Anuwong Road

Tel. 22232-21931

Importers & Exporters and Dealers in Piece Goods and Sundries, Indian, Palai, Cotton Yarn, Brankets, Gunny Bags, Australian Wheat Flour, etc.

สาเหตุที่อังกฤษกับไทยมาผิดใจกันคราวนี้ แท้จริงไม่ใช่เรื่องราวอะไรของไทยเลย อังกฤษพวกเดียวกันต่างหากทำกันเองไทยเป็นแต่เคราะห์ร้ายคนซึ่งเอาตำแหน่งหน้าที่ราชการไปหาลำไพ่ชายเพียย (อินเตอร์โลเชอร์) เลยต้องรับบาปตกกะไดพลอยโจนไปด้วย เป็นเรื่องน่าสลดใจตอนหนึ่งของประวัติการค้าขายของประเทศไทย

การค้าด้านฝรั่งเศส

ฝรั่งเศสเข้ามาประเทศไทยครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๒๐๕ แต่มาด้วยเรื่องศาสนา สมเด็จพระนารายณ์มหาราชรับเป็นองค์อุปถัมภ์เช่นเคย พวกฝรั่งเศสก็เริ่มเข้ามาอยู่ในกรุงศรีอยุธยา ต่อมาอีก ๑๗ ปี คือใน พ.ศ. ๒๒๒๓ เรือของบริษัทอีสต์อินเดียฝรั่งเศสจึงเข้ามาสู่แม่น้ำเจ้าพระยา สมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้ต้อนรับพ่อค้าฝรั่งเศสเป็นอย่างดี ฝรั่งเศสก็ตั้งคลังสินค้าขึ้นเป็นครั้งแรกในกรุงศรีอยุธยา ตั้งแต่นั้นมาการค้าขายของฝรั่งเศสก็เจริญขึ้นด้วยการอุดหนุนของเจ้าพระยาวิชาเยนท์ ซึ่งไม่ถูกกับอังกฤษ เมื่อสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้ส่งทูตไปมาติดต่อกับพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ กรุงฝรั่งเศสแล้วในปี ๒๒๒๘ ก็ได้ทำหนังสือสัญญาอนุญาตให้บริษัทอีสต์อินเดียฝรั่งเศสให้เข้ามาทำการค้าขายในเมืองไทยนี้ได้ โดยไม่ต้องเสียภาษีสินค้าทั้งขาเข้าและขาออก แต่มีข้อจำกัดแข็งแรงอยู่ข้อหนึ่งว่าสินค้าต่าง ๆ บริษัทจะต้องไปซื้อที่คลังหลวงแต่แห่งเดียว

ข้อสัญญาต่าง ๆ ได้ทำในสมัยมองสิเออร์โชมองต์เป็นราชทูตเข้ามาเมื่อ พ.ศ. ๒๒๒๘ แต่ทางฝรั่งเศสยังไม่ชอบใจ มองสิเออร์ดาดูแบร์จึงเป็นราชทูตเข้ามาแก้ไขสัญญาใหม่ในปี พ.ศ. ๒๒๓๐

การค้าด้านจีน

จีนกับไทยมีการผูกพันซื้อขายกันมาตั้งแต่ต้น ทุกรัชกาลต่างไปมาหาสู่นำสินค้าแลกเปลี่ยนกันเสมอสุดแต่มากบ้างน้อยบ้างแล้วแต่เหตุการณ์ ต่อนี้จะได้งดกล่าวด้านจีนไว้

พ.ศ. ๒๒๒๑ ราชทูตไทยไป ครั้งนี้ไทยขออนุญาตจำหน่ายซื้อสินค้าก่อน ฝ่ายจีนยอมตกลงด้วย

รวมความเกี่ยวกับการค้าต่างประเทศทั่วไป

ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชนี้การค้าขายของประเทศไทยเจริญไพศาล เส้นของการค้าขึ้นสูงสุดเป็นครั้งสุดท้ายในสมัยกรุงศรีอยุธยา พอสิ้นรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์แล้ว เส้นของการค้าก็ตกทันที สาเหตุที่ตกในด้านการค้าฝ่ายไทย เกิดจากสิ้นบุญสมเด็จพระ

บริษัท เผื่อนประเสริฐพาณิชย์ จำกัด
ทำการอุตสาหกรรมโรงงาน
สั่งสินค้าเข้า-ส่งสินค้าออก
ธนาคารติดต่อ กสิกรไทย ไทยทนุ
แหลมทอง
พล ต.ต. ลม้าย อุทยานานนท์ ประธานกรรมการ
ชาย เผื่อนประเสริฐ กรรมการผู้จัดการ
โทรเลขย่อ "สินโก" ตู้ ป.ณ. ๔๗๔
PHUEN PRASERT PHANICHYA
Co., Ltd.
173–175 Dinsaw Road
Importers Exporters & Manufacturers
Bank References-Thai farmer
Thai Damnu-Laem Thong Bank
Chai Phuenprasert
Managing Director
"SINCO BANGKOK" Tel. 23753—23716
P.O. Box 474

กรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย
ในความอุปถัมภ์ของจอมพล ป. พิบูลสงคราม
THE BANGKOK INSTITUTE
OF BOOK-KEEPERS.
๙๗๗ ถนนมหาชัย โทร: ๒๓๕๓๐
เป็นวิทยาลัยแห่งเดียวในประเทศไทย
ที่ทำการสอนวิชาการบัญชีเพื่อสอบประ-
กาศนียบัตรและปริญญา A.B.I. แห่ง
ประเทศอังกฤษ
คณะอาจารย์ประจำ
อาจารย์เล็ก บูรณะสมบัติ F.B.I. อาจารย์ใหญ่
„ สนั่น เกตุทัต ธ.บ., A.C.A.T.
„ ชิน ทิวารี B.S.B.A., A.C.A.T.
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่: นายธีระ วงศ์อารีย์
นักศึกษาต่างจังหวัดเรียนได้ทางโปรษณีย์

"ข้าวกระยาทิพย์"
"Vita-Rice"
เป็นข้าวที่เสริมแต่งด้วยไวตามิน
และแร่ธาตุที่จำเป็นแก่สุขภาพอนามัย
บริษัทข้าวไทยจำกัดขอเชิญท่านบริโภค
"ข้าวกระยาทิพย์"
เสียแต่วันนี้ เพื่อสุขภาพของท่าน
จะดีขึ้นในวันหน้า
ผลิตจำหน่ายแต่ผู้เดียวในประเทศไทย
โดย บริษัทข้าวไทย จำกัด
ถนนสาธร พระนคร
โทร. ๓๒๓๒๒

บริษัท ยูเนียนโซดา จำกัด
๕๙๙–๖๐๕ วัดเกาะ พระนคร
โทรศัพท์ ๒๑๕๔๐
น้ำโซดาน้ำส้ม
และน้ำหวานทุกชนิด
UNION SODA COMPANY Ltd.
599-605 Watkoh Bangkok
Phone No. 21540
Manufacturers & Wholesalers
of Soda water, Tru.orange,
& various aerated waters,

นารายณ์มหาราชเสีย พระเจ้าแผ่นดินไทยต่อ ๆ มา ไม่อุปถัมภ์บำรุงเป็นล่ำเป็นสันจริงจังเหมือนสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย

แผ่นดินสมเด็จพระเพทราชาถึงสมเด็จพระที่นั่งสุริยาสน์อมรินทร์

พ.ศ. ๒๒๓๑ ถึง พ.ศ. ๒๓๑๐

นับตั้งแต่แผ่นดินสมเด็จพระเพทราชาเป็นต้นมาจนถึงเสียกรุงศรีอยุธยาในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ การค้าขายของประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำมาก ทั้งนี้เป็นด้วยสมเด็จพระเพทราชาไม่มีพระประสงค์จะเกี่ยวข้องกับฝรั่งอย่างหนึ่ง และพระเจ้าแผ่นดินต่อ ๆ มาก็ไม่ขวนขวายทั้งในทางที่จะบำรุงการค้าขายและในทางที่จะติดต่อกับฝรั่ง

การค้าด้านสเปญ

พวกสเปญได้มาติดต่อกับไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๑๔๑ ในรัชสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ดังได้กล่าวมาแล้ว สำเภาไทยได้ไปค้าขายที่มนิลาบ้างเป็นครั้งคราว แต่สเปญไปฝักใฝ่ค้าขายกับเขมรเสียมาก ทางไมตรีระหว่างไทยกับสเปญจึงเหินห่างกันมานาน

ถึงแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าท้ายสระ ปี พ.ศ. ๒๒๖๐ ข้าหลวงสเปญประจำฟิลิปปินส์ ได้ส่งทูตในนามของพระเจ้าฟิลิปที่ ๕ แห่งกรุงสเปญมากรุงศรีอยุธยาเพื่อทำไมตรีทางค้าขาย และขออนุญาตสร้างคลังสินค้าสเปญ ทูตชื่อดอนเกรกอริโอ บัสตาเมนตบัสติดโดมาก่ำปั่นสองลำ ถึงสันดอนเมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๒๖๑ เครื่องราชบรรณาการมีเครื่องเพ็ชรกับมรกฎมากมาย เช่น เครื่องประดับฝังมรกฎเด็กใหญ่รวม ๗๒ เม็ด เครื่องประดับฝังมรกฎขนาดต่าง ๆ ๑๘๐ เม็ด ช่อมรงค์มรกฎเม็ดใหญ่ทำเป็นรูปหัวใจ ช่อมรงค์ทำเป็นรูปดอกกุหลาบฝังมรกฎ ๗ เม็ด เครื่องประดับทำเป็นขนนกฝังมรกฎใหญ่ ๕๐ เม็ด อีกอันหนึ่งฝังมรกฎเด็ก ๘๐ เม็ด กับสิ่งของอื่น ๆ อีกมาก สมเด็จพระเจ้าท้ายสระได้ต้อนรับราชทูตสเปญเป็นอย่างดียิ่ง

การค้าด้านฝรั่งเศส

จำเดิมแต่การติดต่อค้าขาย ระหว่างไทยกับฝรั่งเศสชงักไปแล้ว บาดหลวงตาชาร์ด ก็พยายามจะให้ทางไมตรีระหว่างสองประเทศกลับคืนคงดีอย่างเก่า ตาชาร์ดได้มาเจรจาทำไมตรีค้าขายใหม่ในปี พ.ศ. ๒๒๔๑ ในแผ่นดินสมเด็จพระเพทราชา เรื่องที่เจรจากัน มีเรื่องตั้งคลังสินค้าฝรั่งเศสที่เมืองเพ็ชรบุรี แต่มีเรื่องสร้างป้อมที่เมืองมะริดร่วมอยู่ด้วย สม

บริษัท ดี. คูเปอร์ – ยอนสตัน

D. COUPER-JOHNSTON & CO.

โทรเลขย่อ "มันดารา – กรุงเทพ ฯ"

สำนักงานใหญ่ โทร. ๓๑๐๔๐–๔๑

สาขา ราชดำเนิน โทร. ๒๒๔๒๐–๒๑

สาขา

อาคาร ๔ ถนนราชดำเนิน

สำนักงานใหญ่

๑๗๐ ท่ามากัว

ยานนาวา

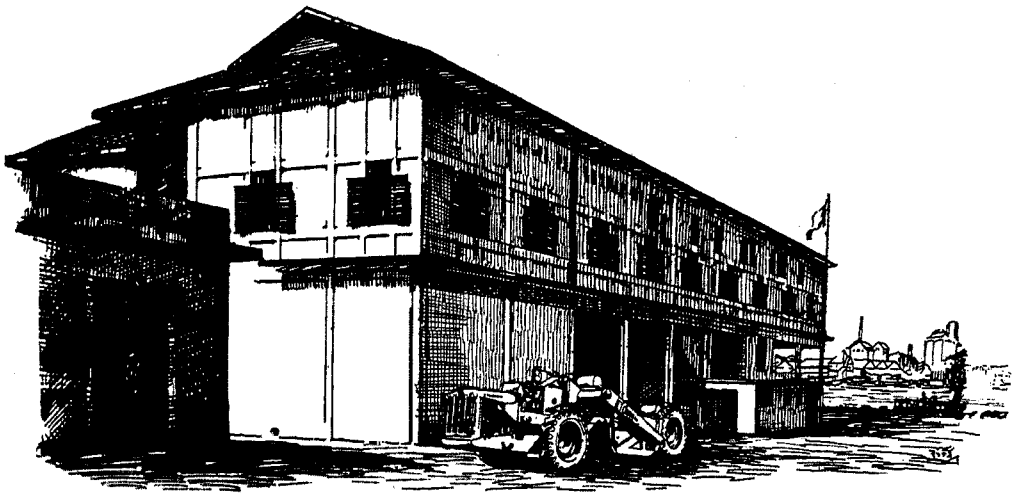

ดำเนินกิจการเกี่ยวกับ การสั่งสินค้า, ส่งสินค้า, การช่าง, วิศวกรรมทุกสาขา, การกำจัดแมลง, เกษตรกรรม และเป็นตัวแทนบริษัทรับประกันภัยต่าง ๆ

เด็จพระเพทราชาจึงไม่ตกลง การเจรจาเลยไม่ได้ผลที่จะให้ไทยกับฝรั่งเศสกลับเป็นไมตรีกัน แต่บาดหมางฝรั่งเศสยังคงมีอยู่ในกรุงศรีอยุธยาต่อมา

การค้าด้านอังกฤษ

ตั้งแต่ฟอลคอนตายแล้ว ไทยกับอังกฤษซึ่งเข้าอยู่ในภาวะสงครามมาตั้งแต่ปลายรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราชก็นับได้ว่าสิ้นสุดลง ไทยกับอังกฤษเป็นอันไม่มีอะไรต่อกันเป็นแต่การติดต่อค้าขายห่างเหินไปมาก

ในปี พ.ศ. ๒๒๕๑ ปรากฏจากจดหมายของมองซิเออร์ เดอซีเซ บอกไปยังฝรั่งเศสว่าในปีนั้นพวกอังกฤษได้ส่งทูตมาเจริญทางพระราชไมตรี ซึ่งได้เคยมีมาแต่ก่อนในระหว่างประเทศทั้งสองนั้นแล้ว และเพื่อจะขออนุญาตตั้งห้างขึ้นอย่างเดิมด้วย

การค้าขายของอังกฤษซึ่งได้มากอดคอช่วยไทยรบพม่าเป็นครั้งสุดท้ายก็ได้สิ้นสุดลงพร้อมกับความพินาศของกรุงศรีอยุธยาในปีพ.ศ. ๒๓๑๐

การค้าสมัยกรุงธนบุรี

พ.ศ. ๒๓๑๐ — พ.ศ. ๒๓๒๕

สมัยกรุงธนบุรีเป็นสมัยก่อร่างสร้างประเทศไทย เวลา ๑๕ ปีได้หมดสิ้นไปด้วยการรวบรวมอาณาเขตตั้งประเทศไทยขึ้นใหม่ตลอดเวลา ๑๕ ปี เป็นเวลาของสงครามสร้างประเทศอันเป็นงานใหญ่และสำคัญที่สุดของชาติ การค้าขายในระยะนี้จึงไม่ค่อยปรากฏในพงศาวดาร

อย่างไรก็ตาม การค้าขายเป็นทางที่นำมาซึ่งความมั่นคงในด้านเศรษฐกิจของประเทศชาติ แม้ไม่ปรากฏในพงศาวดาร ก็เป็นที่เชื่อได้ว่า ย่อมกระทำกันอยู่ตลอดสมัยกรุงธนบุรี

ชาติที่ได้ติดต่อค้าขายอยู่ตลอดสมัยกรุงธนบุรีก็คือจีน ปรากฏในพงศาวดารว่า เมื่อพระเจ้าตากสินไปตั้งตัวที่เมืองจันทบุรี ได้มีสำเภาจีนมาค้าขายที่เมืองตราดหลายลำ ต่อมาเมื่อพระเจ้าตากสินมาตั้งกรุงธนบุรีเป็นราชธานี ก็ปรากฏจากจดหมายเหตุของคณะบาดหลวงฝรั่งเศสว่า มีสำเภาจีนเข้ามาค้าขายในกรุงธนบุรีอยู่ตลอดรัชกาล

พ.ศ. ๒๓๒๔ ราชทูตไทยไปเมืองจีน ในแผ่นดินพระเจ้าเกาจงสุนฮ่องเต้

ชาติอื่น ๆ ที่ได้เข้ามาค้าขายในกรุงธนบุรีมีแขก ปรากฏในพงศาวดารว่า ในปี พ.ศ. ๒๓๑๓ มีกำปั่นบรรทุกข้าวสารมาแต่เกาะทิศใต้หลายลำ ครั้งนั้นข้าวแพงถึงเกวียนละ ๓ ชั่ง พระเจ้ากรุงธนบุรีให้ซื้อข้าวสารแจกจ่ายทหารในกองทัพและข้าราชการตลอดจนพระสงฆ์และยาจกวณิพกทั่วไป

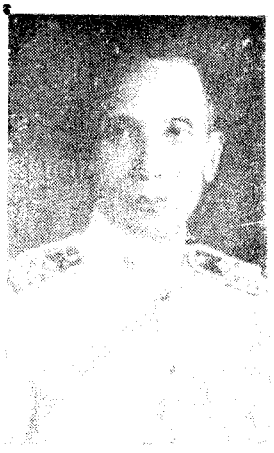

นายทองดี จิตรวิมลย์
เจ้าของผู้จัดการ จินดามณี

จินดามณี

เลขที่ ๗๗ ถนนตรีเพ็ชร์ ตอนสี่แยกถนนพาหุรัด และสาขาตลาดบางรัก
โทรศัพท์ 21471

ทำการจำหน่าย
แบบเรียน—เครื่องเขียน — เครื่องอุปกรณ์การศึกษานานาชนิด—
เครื่องแบบลูกเสือ — ของขวัญงานพิธีมงคล, ของใช้เบ็ดเตล็ด
และเป็นผู้ชำนาญรับทำ ล็อกเก็ตลงยาจำลองจากภาพถ่าย มา
เป็นเวลานานปี

FAR EASTERN NAVIGATION COMPANY LIMITED

1033 Siphya Chareonkrung Road. Tel. 30171

P.O. Box 165 Bangkok Cable Address "FENAV. Bangkok"

Shipping Agents.

Importers & Exporters.

Agents For.

IINO KAIUN KAISHA Shipping Company JAPAN.

วี – 12

(V-12)

ประกอบด้วยไวตามินรวมหลายชนิด และเกลือแร่บำรุงร่างกาย
บำรุงโลหิต และประสาท
มีจำหน่ายตามร้านขายยาทั่วไป
บริษัท บี. เอ็ล. ฮั้ว. จำกัด
มุมสี่แยกวัดศึก พระนคร โทร. ๒๐๓๓๕

ในเวลาเดียวกันนั้น แขกเมืองตรังกานูและแขกเมืองยัณกรา คือเมือง Jacatra หรือบาตาเวียในเกาะชวา นำบื้นคาบศิลาเข้ามาถวาย ๒๒๐๐ กระบอก การถวายเครื่องอัตราอุธอย่างนี้ ที่จริงเป็นการขายโดยทางอ้อม เพราะเมื่อทรงรับไว้แล้ว เป็นประเพณีที่ต้องพระราชทานของตอบแทน เท่าถึงราคาของถวาย พระราชทานงาช้างบ้าง ดีบุกบ้าง ฝางบ้าง คิดตามราคาซื้อขายในประเทศนั้น ผู้ถวายของได้กำไร ในราคาของพระราชทานตอบแทนเมื่อเอาไปขายประเทศอื่น ด้วยเหตุนี้พวกพ่อค้าทราบว่าต้องพระราชประสงค์สิ่งใด จึงพอใจหามาถวาย

พ.ศ. ๒๓๑๙ เจ้าเมืองเกาะหมากส่งบื้นนกลับเข้ามาถวาย ๑๕๐๐ กระบอกพร้อมด้วยเครื่องบรรณาการต่าง ๆ

การค้าขายติดต่อกับทางอินเดียก็คงจะมีดังปรากฏในจดหมายฝรั่งเศสว่า ในปี พ.ศ. ๒๓๒๒ มิเรือแขกมัวร์มาจากเมืองสุหรัต

การค้าสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ตอนผูกขาดสินค้า พ.ศ. ๒๓๒๕ ถึง พ.ศ. ๒๓๙๘ แผ่นดินสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า ถึง สมเด็จพระจอมเกล้า

กรุงรัตนโกสินทร์ตั้งขึ้นทางฝั่งตะวันออกของกรุงธนบุรี ในย่านการค้าขาย เดิมเป็นที่บ้านของพระยาราชเศรษฐีกับหมู่บ้านจีน ให้พระยาราชเศรษฐีกับพวกจีน ย้ายลงไปตั้งบ้านเรือนอยู่ตั้งแต่ปากคลองวัดจักรวรรดิ์ไปจนถึงปากคลองวัดปทุมคงคา ซึ่งในย่านนี้ได้กลายเป็นทำเลค้าขายใหญ่โตต่อมาเรียกว่าสำเพ็งบัดนี้

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์เป็นสมัยที่วัฒนธรรมการคบค้าสมาคมของชาติไทยได้กลับคืนและตั้งตัวอย่างเต็มที่ พระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีทรงมองเห็นประโยชน์ของการคบค้าสมาคม และยังได้ประโยชน์ให้เกิดจากการค้าและการสมาคมเป็นเอนกประการ

การค้าในแผ่นดินสมเด็จพระพุทธยอดฟ้ามีการค้าสำเภาทั้งของหลวงและเอกชน ปรากฏในพงศาวดารว่า เจ้าพระยาพระคลัง (สน) ซึ่งได้ว่าการกรมท่าเคยลงไปส่งสำเภาหลวงข้ามสันดอน พระยาพระคลัง (กุน) ซึ่งได้ว่าการกรมท่าเป็นคนที่ ๓ (ต่อมาเป็นเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ สมุหนายก ต้นสกุลรัตนกุล) ได้ชื่อว่าเป็นเศรษฐีค้าสำเภา

พงศาวดารว่า ผลประโยชน์ที่ได้มากในครั้งนั้นในการค้าสำเภา มีสำเภาเป็นรูปเรือตั้งกังอย่างจีนหน้าราหูศีรษะเขียวบ้างแดงบ้าง ปากกว้างเสมอ ๕ วาไปหา ๗ วา ทั้งของหลวงและของเจ้านาย ข้าราชการ พ่อค้าเป็นอันมาก เรือเหล่านี้ต่อในกรุงเทพฯ บ้าง ตามหัวเมือง

บริษัท สหยนตร์ จำกัด

Saha Jontara co., Ltd.

6 Larn Luang Road, Bangkok, Thailand.

IMPORTERS & EXPORTERS

นายเสริม โรจนเสถียร
Mr. Serm Rochanasthien

IMPORTERS:- **Automobiles, Automotive - producs, Agricultural & Industrial implements, Hardware, Electrical goods & General Merchandies.**

MAINTAIN MODERN WORKSHOPS AND UP-TO-DATE SERVICE STATIONS.

Official Sales & Authorized Service of

PACKARD & SKODA CARS, JAWA & CZ MOTO CYCLES

Managing Director:- Mr. Serm Rochanasthien

Bankers:- The Union Bank of Bangkok, Ltd.
The Bank of China.

Cable address: Codes Used:

"JONTA BANGKOK" ACME Commodity & Phrase, Prate.

บ้าง บรรทุกสินค้าต่าง ๆ ออกไปขายที่เมืองจีนทุก ๆ ปี บางลำก็ขายแต่สินค้า บางทีก็ขายทั้งสินค้าและเรือด้วยกัน ได้กำไรในการค้าสำเภาเป็นอันมาก

สำเภาหลวงในรัชกาลที่ ๑ ปรากฏชื่อ ๒ ลำ คือ เรือหูสง กับ เรือทรงพระราช-ศาสน์ สำหรับไปค้าขายในเมืองจีน

แผ่นดินสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า

พ.ศ. ๒๓๕๒ — พ.ศ. ๒๓๖๗

นับตั้งแต่ แผ่นดินสมเด็จ พระพุทธเลิศหล้า ประวัติศาสตร์ชาติไทยได้บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับการค้าไว้มาก ไม่เป็นรูปพงศาวดารเหมือนแต่ก่อน อนึ่ง เรื่องราวเกี่ยวกับการค้าขายตั้งแต่แผ่นดินนี้เป็นต้นมา ก็มีหนังสือทั้งไทยและต่างประเทศกล่าวไว้โดยเฉพาะมากด้วยกัน ฉะนั้น ประวัติการค้าขายของประเทศไทย ในรัชกาลนี้ จะไม่กล่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการค้าขายแต่อย่างใดอีก

แผ่นดินสมเด็จพระนั่งเกล้า

พ.ศ. ๒๓๖๗ — พ.ศ. ๒๓๕๔

สมเด็จ พระนั่งเกล้า เคยว่าการกรมท่ามาตั้งแต่ในรัชกาลที่ ๒ มีหน้าที่แต่งสำเภาหลวงไปค้าขาย และพระองค์ก็ค้าสำเภาด้วยสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า พระราชบิดาเรียกพระองค์ว่า "เจ้าสัว"

จีน พ.ศ. ๒๓๖๘ ราชทูตไทยไปสมัยแผ่นดินพระเจ้าเตากวาง

ร้อยเอกเฮนรี่เบอร์นี่ ที่เป็นทูตเข้ามาในรัชกาลนี้ว่า

การค้ากับจีนเป็นการค้าส่วนใหญ่ที่สุดของประเทศ มีสำเภาระวางเกือบ ๓๐,๐๐๐ ตัน ออกจากกรุงเทพ ฯ ไปเมืองจีน ในปีหนึ่งๆ มีสำเภาจีนจากเกาะไหหลำมาเมืองไทย ตั้งแต่ ๒๐ ถึง ๔๕ ลำ จากเมืองท่าอื่น ๆ ในเมืองจีนตั้งแต่ ๓๖ ถึง ๕๐ ลำ

ทางมะลายูมีสำเภาจากกรุงเทพ ฯ ไปสิงคโปร์และเกาะหมาก ปีหนึ่งตั้งแต่ ๓๐ ถึง ๑๕๐ ลำ โดยเฉพาะปี พ.ศ. ๒๓๖๗ สำเภาบรรทุกสินค้าไทยไปสิงคโปร์ ๓๐ ลำ มีระวางบรรทุกสินค้า ๔,๐๐๐ ตัน ถึง ๕,๐๐๐ ตัน จากฉบับบรรทุกสินค้าอังกฤษ และอินเดียเป็นราคาเกือบ ๒๕๐,๐๐๐ เหรียญ

ทางญวน มีสำเภาขนาดเล็ก ๒๐ ถึง ๕๐ ลำบรรทุกข้าว หนังสัตว์ เหล็ก ฝาง แกแต ฯ

อังกฤษ ในปี พ.ศ. ๒๓๖๙ หลอดมิลอม เฮิสต์ ผู้สำเร็จราชการอินเดียของอังกฤษแต่งให้ ร้อยเอก เฮนรี่ เบอร์นี่ เข้ามาขอทำสัญญาค้าขาย ได้ตกลงทำหนังสือสัญญาค้าขายกันในระหว่างไทยกับอังกฤษเป็นครั้งแรก

สงหยุด

สัปดาห์บินแดง

Mobilgas

บริษัท สแตนดาร์ด แว็คคัม ออยล์

Mobiloil

SVOC. 30.

สหปาลีรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. ๒๓๒๕ ประธานาธิบดีแยคสัน แต่งให้นายเอดมันรอเบิตเป็นทูตเข้ามาขอทำหนังสือสัญญาค้าขาย

ในแผ่นดินสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ มีพวกมิชชันนารีอเมริกันเข้ามาตั้งในกรุงเทพ ฯ มิชชันนารีที่ปรากฏชื่อเสียงมากก็คือ หมอบรัดเล จากจดหมายเหตุของหมอบรัดเล เราได้เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับการที่ทำให้การค้าขายของประเทศไทยต้องเปลี่ยนแปลงในเวลาต่อมาดังนี้

๑๘ กรกฎาคม ๒๓๗๗ มิชชันนารีชื่อกิดเดี่ยมดื่นกับหมอบรัดเลเข้ามาถึงในกรุงเทพ ฯ มีแรกนี้พวกมิชชันนารีเอาเครื่องพิมพ์เข้ามากรุงเทพ ฯ

ตุลาคม ๒๓๗๗ ไทยแรกมีเรือกำปั่นใบอย่างฝรั่งเรือหนึ่งเสาครึ่ง "ชื่อเอริล" หลวงนายสิทธิ์ (คือสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์) ต่อถวาย

๙ มิถุนายน ๒๓๗๙ มิชชันนารีชื่อ รอบิดสันเริ่มตั้งเครื่อง เครื่องพิมพ์ พิมพ์อักษรไทยในกรุงเป็นครั้งแรก

๒๗ เมษายน ๒๓๘๒ ประกาศห้ามสูบฝิ่นและค้าฝิ่น หมายประกาศนี้ให้พิมพ์ที่โรงพิมพ์มิชชันนารี ๘๐๐๐ ฉบับ เป็นหมายประกาศฉบับแรกที่รัฐบาลให้พิมพ์

๓๐ มกราคม ๒๓๘๒ หมอบรัดเลได้ปลูกไข้ทรพิษในกรุงเทพ ฯ ด้วยพันธุ์ที่ได้มาจากอเมริกาเป็นครั้งแรก

ตุลาคม ๒๓๘๕ โรงพิมพ์มิชชันนารีหล่อตัวพิมพ์อักษรไทยได้เป็นครั้งแรก

๑๑ มกราคม ๒๓๘๖ เรือกำปั่นไฟชื่อเอกสเปรส ขึ้นมาถึงกรุงเทพ ฯ เป็นเรือกำปั่นไฟลำแรกที่ได้มีในแม่น้ำเจ้าพระยา

๕ กรกฎาคม ๒๓๘๗ พวกมิชชันนารีทำหนังสือพิมพ์ข่าวออกเป็นภาษาไทยครั้งแรก เรียกชื่อ "บางกอกริคอเดอร์"

เรื่องตามจดหมายเหตุดังกล่าวมาข้างบนนี้แสดงว่า ความเจริญแบบใหม่ได้เกิดขึ้นทางยุโรปและอเมริกา และได้เริ่มแผ่เข้ามาถึงประเทศไทยในแผ่นดินสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ

ตอนเลิกผูกขาดสินค้า

พ.ศ. ๒๓๙๘ ถึงปัจจุบัน

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นสมัยที่เมืองไทยจะต้องเปลี่ยนแปลง เพราะมีเหตุนอกอำนาจบางอย่าง บังคับให้เปลี่ยนแปลง ต้นเหตุเกิดเมื่อยุโรปรู้ใช้เครื่องจักรเครื่องกล ทำเข้าของออกจำหน่ายเป็นการใหญ่ คิดทำเรือกลไฟแทนกำปั่นใบ เครื่อง

บริษัท เอส. เอ. บี.

จำหน่ายนาฬิกาชั้นสูง และมีนายช่างชาวสวิส
ประจำแผนกซ่อม ซึ่งประกอบด้วยเครื่องมือทันสมัย

โดยพระบรมราชานุญาต

เอส. เอ. บี.

คุณสมบัติแห่งความเที่ยงตรง

โรเล็กซ์

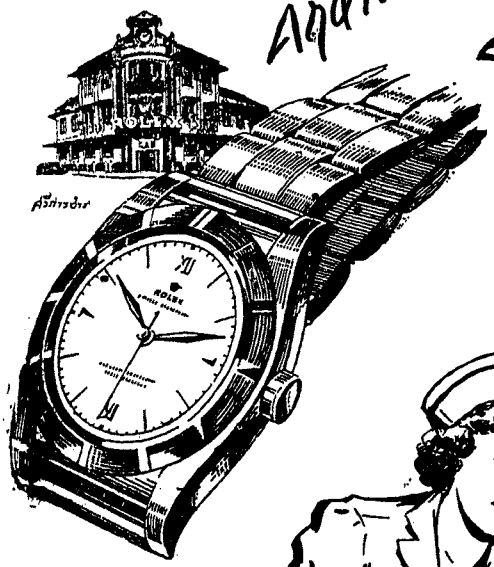

ทิวดอร์

นาฬิกาที่กองทัพบกได้เลือกเฟ้น
สำหรับหน่วยทหารในยุทธภูมิเกาหลี

จักรยิ่งเจริญขึ้น สิ่งของที่ทำสำหรับขายยิ่งมีจำนวนมากขึ้น เหล็กที่จะขายตลาดใกล้เคียงส่วนของดิบที่จะใช้บ้อนเครื่องจักร์ก็ต้องการมากขึ้น ดังนี้การค้าขายของขายยุโรปก็ต้องขยายวงกว้างออกเป็นธรรมดา ให้มีที่จำหน่ายสินค้าและหาที่ซื้อของดิบ เมื่อวิชาต่อเรือ เดินเรือเจริญขึ้นด้วย การไปมาสดวกและเร็วเข้า ก็ยิ่งช่วยให้วงการค้าขายนั้นแผ่เร็วเข้า

ในปี พ.ศ. ๒๓๙๘ สมเด็จพระราชินีนิกตอเรีย พระเจ้าแผ่นดินอังกฤษ จึงทรงแต่งให้เซอร์ยอนเบาริง เป็นอัครราชทูตเข้ามาแก้ไขหนังสือสัญญาการค้าที่ไทยกับอังกฤษ ทำกันไว้ครั้งรัชกาลที่ ๓ นั้นเสีย

เป็นอันว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๓๙๘ ในรัชกาลที่ ๔ นี้เป็นต้นไป ไทยได้เปิดการค้าขายแก่นานาประเทศ ไม่มีการผูกขาดสินค้าใด ๆ เป็นของหลวง หรือไม่มีสินค้าต้องห้ามใด ๆ เหมือนแต่ก่อน เป็นการเปิดประตูค้าโดยแท้จริง

★ ★ ★

บริษัท อุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทย จำกัด

The Thailand Sugar Corporation Ltd.

อาคาร ๒ ราชดำเนิน พระนคร ประเทศไทย.

Mansion 2 Rajadamnern AVE. Bangkok Thailand.

โทรเลขย่อ "อุตสาห"

Cable Address; "THAI SUGAR"

โทรศัพท์ ๒๒๗๔๑

Tel. No. 22741

บริษัท ไทยยานยนต์ จำกัด

THAI YARNYON Co., LTD.

เลขที่ ๓๘๘/๓ ถนนเพ็ชรบุรี เชิงสพานราชเทวี พระนคร

ผู้แทนจำหน่ายรถยี่ห้อ WILLYS OVERLAND

เครื่องอาหลั่ยรถยี่ห้อทุกประเภท

บริการแผนกซ่อม

โดยช่างผู้ชำนาญ เชื่อถือได้ ราคาพอสมควร

โปรดติดต่อสอบถามได้ทุกเวลาเปิดทำการ

IT PAYS TO FLY.

Special Offers

1. Round-the-world
2. Tourist fares
3. 30 days Excursion fares
4. Student fares

RING 30468

Bookings For All Airlines
Througout The World

AIR BOOKING CENTRE

Trocadero Hotel Building, Suriwongse Road.
Tel. 30468

บริษัท เอช. อี. แอนด์กำปนี จ.ก.

MESSRS H. E. & COMPANY Ltd.

MANUFACTURERS &
REPRESENTATIVES
IMPORTERS-EXPORTERS
GENERAL MERCHANTS

HARDWARES,
RICE MILLERS,
DIESEL & GASOLINE,
GENERATING PLANTS,
MACHINERIES OF ALL TYPES.

719, Phahurad Road Junction,
Bangkok, Thailand.

มันแล้วแต่ความคิดของใคร....

มวยไทย หรือ มวยสากล อะไร
จะออกรสดีกว่ากัน ? บางคนว่า
มวยไทยมีรสดีกว่า บางคนว่า
มวยสากลดีกว่า นั่นเป็นความ
คิดนึกของใครบางคนเท่านั้น...
(มันแล้วแต่ความคิดของใคร).

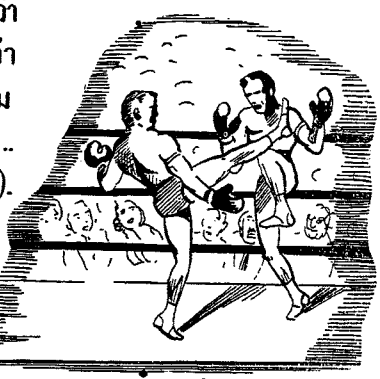

...แต่ว่าสิ่งที่แน่นอน
นั่นคือ น้ำมันหยอดเครื่อง
รถยนต์ ตราดาว..... ซนิด
อาร์ พี เอ็ม เป็นน้ำมัน
หยอดเครื่องยนต์ที่ดีที่สุด ที่
ท่านจะหาซื้อได้ โดยให้ผลเต็ม
ค่าเงินของท่าน .....

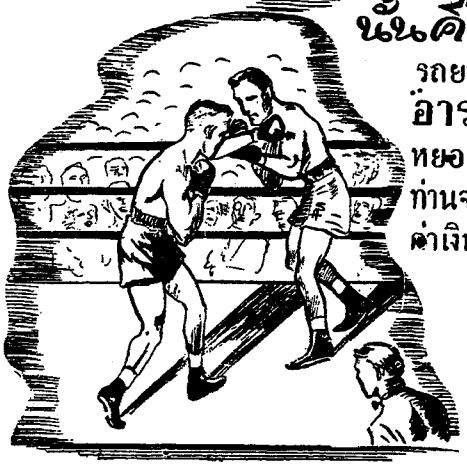

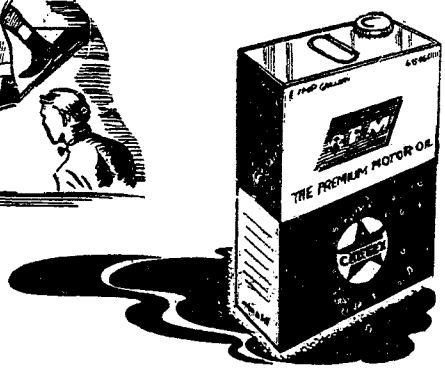

CALTEX

บริษัทน้ำมันคาลเท็กซ์(ไทย)จำกัด

บริษัท ทหารสามัคคี จำกัด

สำนักงานใหญ่ ถนนชุมพล นครราชสีมา

โทรเลขย่อ "สามัคคี ราชสีมา"

เอเย่นต์

เครื่องดื่มทุกชนิดของบริษัทบุญรอด สุราแม่โขงของโรงงานสุราบางยี่ขัน ยาสูบทุกชนิดของโรงงานยาสูบ เครื่องแสบียงต่าง ๆ ของโรงงานสามทหาร เครื่องจักร์ของบริษัทอินเตอร์เนชั่นแนล

จำหน่าย

อาหาร เครื่องดื่ม เครื่องสำอางค์ เครื่องแต่งกาย มีโรงแรมและโต๊ะบิลเลียดทันสมัย

สาขากรุงเทพ ฯ

๔๕๓/๒—๕๕ ถนนมหาพฤฒาราม โทร. ๓๘๒๕๗, ๑๒๘๓๐

โทรเลขย่อ "ทหารสามัคคี กรุงเทพ ฯ"

ทำการค้า ข้าว ไม้ พืชผล และของป่าภาคอิสาณ อุตสาหกรรมโรงเลื่อยและโรงสีทั้งภาค

แผนกสินค้าต่างประเทศ, แผนกพืชผลและของป่า

๔๖—๖๐ ถนนกรุงเกษม พระนคร โทร. ๒๐๕๖๖

โทรเลขย่อ "อิสาณ กรุงเทพ ฯ (ISARN BANGKOK)

บริษัท ไทยทำ จำกัด

๑๖๔๐ ถนนกรุงเกษม พระนคร โทร. ๒๓๓๕๘

มีโรงกลั่นสุราสามทับ (แอลกอฮอล์) ทำการจำหน่าย

แอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ๙๙ เปอร์เซ็นต์ และเป็นตัวแทน

จำหน่ายสุราปรุงพิเศษ (แม่โขง) ภาคอิสาณ และ

โรงงานอีกหลายแห่ง

เครื่องจักรกล–เครื่องยนต์

เช่น รถดับเพลิง–รถบดถนน–เครื่องกำเหนิดไฟฟ้า เครื่องยนต์ร์ "วิสัลน์" สูบนอน ของอังกฤษ หมุนรอบช้า กินน้ำมันน้อย ขนาดตั้งแต่ ๑๖ แรงขึ้นไป เครื่องสีข้าว "แอนโคมิล" ของอังกฤษ ขนาดต่าง ๆ กับเครื่องสีข้าว "โมอินฮอส" ของเยอรมัน ขนาด ๒๐ เกวียนถึง ๓๐ เกวียน เครื่องปั๊มน้ำ "มาโลปั๊ม" ของอเมริกาขนาดต่าง ๆ เครื่องเรือ ยูเนียน และ ยูนิเวอร์แซล เครื่องยนต์ "แยนม่า" ใช้น้ำมันชี้โล้และน้ำมันพืช และเครื่องยนต์ "ยูนิเวอร์แซล" เหมาะแก่ชาวสวน–ชาวนา น้ำหนักเบายกเคลื่อนที่ได้สดวก.

เชิญชมและทดลองได้ที่.–

บริษัท อาทรพาณิชย์ จำกัด

สามยอด พระนคร

โทร. ๒๓๐๕๔

พิมพ์ดีด สมิท–โคโรน่า

Smith-Corona

รุ่นปี ๑๙๕๓

ทำลายประวัติการณ์พิมพ์ดีด-ทุกแบบ-ทุกสมัย

★ *อักษรพิมพ์และตัวเครื่อง–งามที่สุด*

★ *การพิมพ์และการใช้เครื่อง–สดวกที่สุด*

★ *บวกกับคุณสมบัติพิเศษอีกมากประการ*

★ *มีทุกแบบ–เครื่องตั้งโต๊ะ–เครื่องกระเป๋าหิ้วและเครื่องรุ่นจิ๋ว*

เชิญชมที่ **บริษัทไทยพิมพ์สัมผัส**

ผู้แทนจำหน่ายในประเทศไทย

๑๐๕–๑๐๗ ถนนจักรพงษ์ โทรศัพท์ ๒๐๕๐๖

บริษัท ธรรมมิตร์ภัณฑ์ จำกัด

The Dhama Mitra Bhandha Co., Ltd.

๒๗๗/๖ ถนนพระราม ๑ พระนคร

โทรศัพท์ ๓๒๑๔๖

โทรเลขย่อ "ธรรมมิตร์"

รับสั่งสินค้าจากต่างประเทศ

ทำการค้าข้าวไปต่างประเทศ และสินค้าพื้นเมืองทุกชนิด

ประกอบการค้าเครื่องอุปโภคบริโภค

เป็นตัวแทนค้าต่าง ๆ ฯลฯ

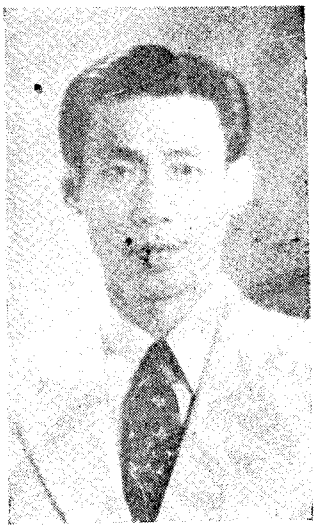

ประวิทย์ มงคลสมัย ภ บ.
ผู้จัดการ

บริษัท ไทยการแพทย์ จำกัด

อาคาร ๑๐ ราชดำเนิน

โทร. ๒๒๘๒๑

ปรับปรุง ลดราคายาให้ถูกกว่าเดิม
เป็นผู้ผลิต ผงสุขภาพ ไทยการแพทย์
มีแพทย์ประจำ ตรวจ, รักษาโรคทุกชนิด พบแพทย์ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง
มีทันตแพทย์ รับตรวจโรคของฟัน เวลา ๘.๐๐—๑๖.๐๐ น.
มีเภสัชกร รับปรุงยาตามใบยาสั่งแพทย์ทุกโรงพยาบาล
มียาประจำบ้าน จัดเตรียมครบชุด สดวกสำหรับครอบครัว
เป็นผู้แทนจำหน่ายยา ของ SHERMAN U.S.A.
" " ของ W.B. CARTWRIGHT ENGLAND
" " SYRINGES เครื่องแก้วของ MIYAKO JAPAN
เชิญติดต่อจะได้รับความสดวกที่สุด

ผู้แทนจำหน่าย

ห้างหุ้นส่วน จำกัดเคมีอุต—สาหกรรมไทย

สั่งและจำหน่าย
เครื่องสำอางค์
วัตถุเครื่องสำอางค์
และสินค้าต่าง ๆ

เลขที่ ๑๓๒ ซอยผลิตผล

ถนนเยาวราช พระนคร

โทร. ๒๒๕๕๖

ใช้หมึก เกฮา ดีกว่าค่ะ!
สีสวยสด ไม่เลอะเทอะ
ราคาก็เยาว์....
Geha
บริษัทเบอร์สยุคเก้อร์
ผู้แทนจำหน่าย

องค์การน้ำตาลไทย

กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ผลิต และ จำหน่าย น้ำตาลทรายขาว, น้ำตาลทรายแดง และ แอลกอฮอล์

สำนักงานกลางองค์การน้ำตาลไทย ถนนมหาไชย โทร. ๒๒๘๗๒, ๒๓๖๖๖

โรงงานสาขา :—

๑.	โรงงานน้ำตาลไทยลำปาง	จังหวัดลำปาง
๒.	โรงงานน้ำตาลไทยอุตรดิตถ์	จังหวัดอุตรดิตถ์
๓.	โรงงานน้ำตาลไทยอุดรธานี	จังหวัดอุดรธานี
๔.	โรงงานน้ำตาลไทยอุบลราชธานี	จังหวัดอุบลราชธานี
๕.	โรงงานน้ำตาลไทยนครราชสีมา	จังหวัดนครราชสีมา
๖.	โรงงานน้ำตาลไทยบางพระ	จังหวัดชลบุรี

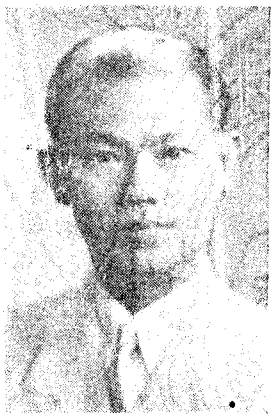

บริษัท ไทยบูรพา จำกัด

THE GREAT ASIA CO., LTD.

IMPORTERS, EXPORTERS & COMMISSION AGENTS

927 Mahachai Road, Bangkok, Thailand.

CABLE ADDRESS : GREATASIA

CODES USED : BENTLEY'S COMPLETE & ACME *Tel. 24214*

เลี่ยวจงฟง, กรรมการผู้จัดการ

Liao Chong Fong Managing Director

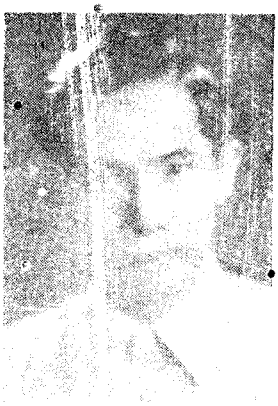

มานะ สงวนสัตย์

ผู้จัดการบริษัทเภสัชเวชภัณฑ จ.ก. และ ผู้จำนวยการบริษัท ภิรมย์การแว่น

บริษัท เภสัชเวชภัณฑ์ จำกัด

๙๑๗ — ๙๑๙ ถนนมหาไชย หน้าวังบูรพา พระนคร

บริษัท ภิรมย์การแว่น จำกัด

๙๒๑ หน้าวังบูรพา พระนคร

บริการ ประกอบแว่น ตรวจสายตาด้วยเครื่องเยอรมัน ชนิดอัตโนมัติแบบใหม่ จำหน่ายแว่นไซสส (ZEISS) ทันสมัยทุกแบบ

โดยพระบรม ราชานุญาต

สี สิริสิงห ทันตแพทย์

SEE SIRISINHA D.D.S.

ไทยโอสถสถาน บางรัก

และอาคาร ๙ ราชดำเนิน พระนคร

บริษัท **ห้างขายยานิวบางกอก** จำกัด

ถนนมหาไชย สามยอด พระนคร

โทรเลขย่อ "ตราช้าง กรุงเทพ ฯ"

จำหน่ายยาสำเร็จรูป เครื่องเวชภัณฑ์

และปรุงยาตามใบสั่งแพทย์

THE NEW BANGKOK DISPENSARY

CO., LTD.

CABLE ADDRESS

"TRACHANG BANGKOK"

CODES:

ACME

BENTLEY'S COMP. PHRASE

THAI NIYOM BUILDING,

SAMYOD, BANGKOK,

THAILAND.

DISPENSING CHEMIST,

WHOLESALE AND RETAIL OF

MEDICINES AND CHEMICALS

Dr. O. Stutzel M.D. (Germany)

Dr. E. Gotschlich M.D. (Germany)

เป็นสตรีต้องกินยานารี ฯ

เป็นผู้ชายต้องกินยากำลังหมอวี

แต่ถ้าเป็นริดสีดวงจมูกละก็ อย่าลืมใช้ยาเป่าจมูกตราลูกไก่คู่

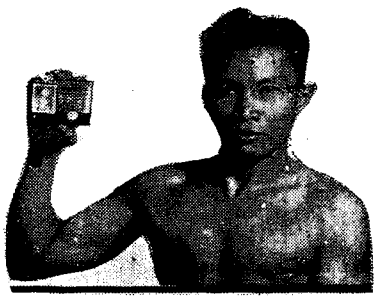

ยากำลังหมอวี

ช่วยบำรุงสุขภาพของท่านให้สมบูรณ์แข็งแรง

มีขายทั่วไป **ปียะโอสถ** เทเวศร์ พระนคร

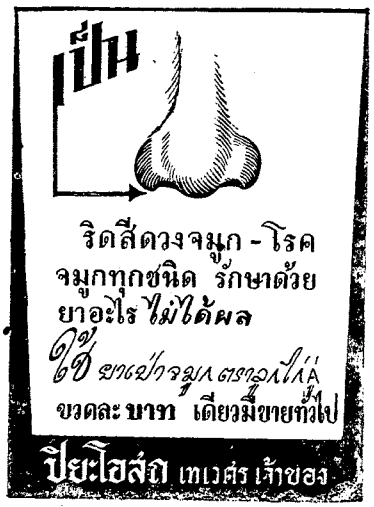

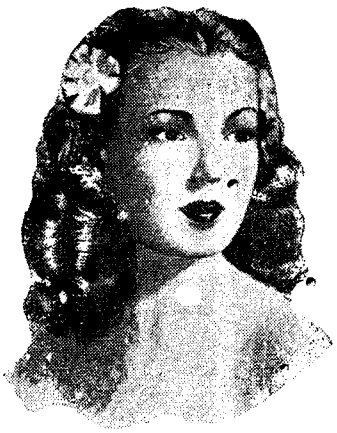

หญิงสุขภาพสมบูรณ์สวยงาม

เพราะใช้ยา

นารีสมบูรณ์ [ตราลูกไก่คู่]

สตรีนิยมแพร่หลายมีขายทั่วไป

ปียะโอสถเทเวศร

เจ้าของ

หมอวี ครุฑปียะ เจ้าของ

Dr. V. Krutpiya

ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๙

ห้าง เอ. อาร์. ซาเลบาย

สำนักงานใหญ่

๒๗๙–๒๘๙ ถนนราชวงศ์ พระนคร

ตู้ไปรษณีย์ที่ ๑๒๖ โทรเลขย่อ "ซาเลบาย"

โทรศัพท์ ๒๐๕๘๓–๘๔ "อุบดุลราซิด"

สาขา

๑ ถนนตรีเพ็ชร์ ข้างศาลาเฉลิมกรุง

โทร. ๒๐๒๘๓

จำหน่าย

ปลีก–ส่ง

กระดาษ–เครื่องเขียน–อุปกรณ์ในการพิมพ์,

และ เอเย่นต์หมึกพิมพ์และกาวหล่อลูกกลิ้งตราเรือใบ "ยอนกิด"

ESTABLISHED 2419

A.R. SALEHBHAI & CO.,

Head Office.

279-289 Rajawongse Rd.

P.O. Box. No. 126

Tel. 20583-84 "ABDULRASID"

Cable Address "SALEHBHAI"

Branch.

1 Tripetch Rd.

Near Chalerm Krung Theatre

Tel. 20283

PAPERS.

BOARDS.

บริษัท บูรพาสากลเศรษฐกิจ จำกัด

EASTERN INTERNATIONAL DEVELOPMENT CORP., (SIAM) LTD.

อาคาร ๑ ถนนราชดำเนิน พระนคร

Mansion 1, Rajadamnern Avenue, Bangkok.

สั่งสินค้าจากต่างประเทศ – ส่งสินค้าไปจำหน่ายต่างประเทศ

และตัวแทนจำหน่ายสินค้า

Importers-Exporters & Commission Agents.

ทุนจดทะเบียน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

จดทะเบียนเมื่อ มกราคม ๒๔๘๙

ผู้อำนวยการ นายโชติ คุณะเกษม

เป็นบริษัทของคนไทยแท้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ทำการค้าเพื่อส่งเสริมการค้าของไทยให้ทัดเทียมชาวต่างประเทศ และเพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในด้านการลดค่าครองชีพ เป็นบริษัทที่รัฐบาลได้รับเข้าอยู่ในความอุปการะ ยินดีสนองบริการแด่สถานการค้า, หน่วยราชการ, และเอกชนโดยทั่วไป.

โทรเลขย่อ "ดีเวลลอป" Cable Address; "DEVELOP"

โทรศัพท์ ๒๐๑๒๘ Tel. 20128

บริษัท ไต้แซ จำกัด

สำนักงานใหญ่

เลขที่ ๕๕๕ บนตึกชั้นสอง ห้างถ่ายรูปแบล็กแอนด์ไวท์

ถนนพลับพลาชัย โทร. ๒๑๕๕๘

แผนกเดินเรือ

ผู้แทนของ

China Merchants Steam Navigation Company

ร้านถ่ายรูปแบล็กแอนด์ไวท์

ถนนเจริญกรุง พระนคร โทร. ๒๑๕๕๘

โรงสีไฟ

ตรงข้ามถนนตก พระนคร. โทร. ๓๑๕๓๕

โกดัง

ตรงข้ามถนนตก พระนคร. โทร. ๓๑๕๑๐

บริษัทสง่าพาณิชย์ จำกัด

ออกแบบและรับเหมาก่อสร้าง

ผู้แทนจำหน่ายเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์

ของบริษัทยูไนเต็ดเฮลิคอปเตอร์ แห่งสหรัฐอเมริกา

โทรเลขย่อ "วรรณดิษฐ์" กรุงเทพ ฯ

สำนักงานใหญ่และแผนกก่อสร้าง

เลขที่ ๓๖๓/๒ ถนนพระสุเมรุ หน้าวัดบวรนิเวศ

โทรศัพท์ ๒๒๙๐

สาขา ๑ แผนกสินค้า

หมายเลข ๑ ถนนบริพัตร เชิงสพานมหาดไทยอุทิศ

โทรศัพท์ ๒๑๖๖๔

สาขา ๒ แผนกสินค้า

เชิงสพานเทวกรรมรังรักษ์ มางเล้ง

โทรศัพท์ ๕๖๓๓๘

D. H. A. SIAMWALLA LIMITED

ANUWONGSE ROAD

BANGKOK

(Thailand)

General Importers and Wholesalers

Cable Address: SIAMWALLA

Telephone No. 20565

บริษัท สหสรรพกิจ จำกัด

58-60 ถนนอนุวงศ์ พระนคร

โทรศัพท์ 23187

UNITED INDUSTRIES LIMITED.

IMPORTERS, EXPORTERS, GENERAL MERCHANTS, COMMISSION AGENTS & MANUFACTURERS REPRESENTATIVES.

58-60 ANUWONGSE ROAD, BANGKOK, THAILAND.

Cable Address: "INCOM BANGKOK"

Telephone: 23197

แกรนด์เธียเตอร์

วังบูรพา ถนนมหาชัย พระนคร

- แสงดี
- เสียงชัดเจน แจ่มใส
- เก้าอี้นุ่มอ่อน นั่งสบาย
- บริการดี
- เป็นโรงมหรสพทันสมัยที่ดีเด่นในพระนคร

ฉายภาพยนตร์ล้วนแต่คัดเลือก เป็นเรื่องเอก ซึ่งจะอำนวยความเพลิดเพลิน และความสำราญแก่ท่านที่ได้เข้าไปพักผ่อนหย่อนอารมณ์เป็นอย่างดี.

โทร. ๒๔๔๓๖

โรงภาพยนต์
นิวโอเดียน

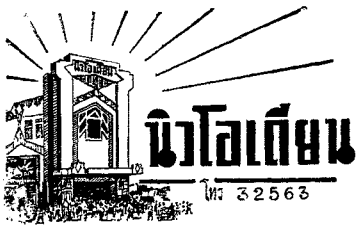

ในความอำนวยการ
ของ บริษัท
วีระพีลม์เซอร์วิช จำกัด

คณะกรรมการ

นายเจ้งฮี้ โปษยะจินดา	ประธานกรรมการ
นายวีระ ศิริสรรพ์	กรรมการจัดการ
นางนิตยา หัพนานนท์	กรรมการ
นางสงวน ไชยนุวัติ	กรรมการ
นางอรุณ โปษยะจินดา	กรรมการ

มีนี้นโรงภาพยนต์ชั้นหนึ่ง ทันสมัย สถานที่โอ่โถง มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เดินเครื่องทำความเย็นด้วยตนเองและถ่ายเทอากาศให้สดชื่นเย็นสบาย ทางการโรงภาพยนต์ได้ปรับปรุงที่นั่ง และสิ่งประกอบอื่น ๆ โดยการสั่งซื้อจากต่างประเทศโดยตรง ภาพยนต์ที่นำเสนอต่อท่าน บริษัทได้พยายามเลือกสรรแต่ที่ดีเด่นจากบริษัทภาพยนต์ชั้นเยี่ยม ๆ เพื่อให้สมใจของท่านที่มีอุปการะคุณทั้งหลาย.

บริษัท วีระพีลม์เซอร์วิช จำกัด

คนดูมากมายเสมอ **พัฒนากร** สมพัดเย็นเหมือนกลางแจ้ง

● ● ●

โรงภาพยนต์โรงแรกแห่งประเทศไทย มีแฟนทั่วพระนครและทั่วประเทศ
มีภาพยนต์ไทยดี ๆ ที่เด็ด ขอเชิญท่านมาชมบ้าง ถึงจะเบียดกันหน่อย
ก็มันสนุกเสมอ

พัฒนากร คนดูแน่นโรงทุกวัน

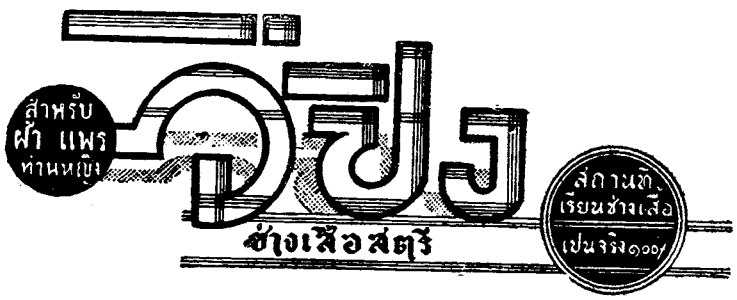

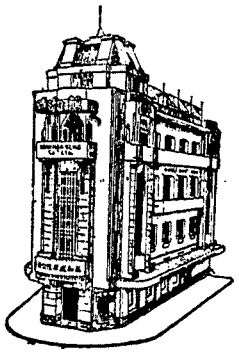

บริษัท สามแยกพานิช จำกัด

(บ้านฮั่วเส็ง)

ตลาดน้อยและสาขาสามแยก

เปิดทำการแต่ พ.ศ. ๒๔๒๖ ซึ่งเป็นเวลาถึง ๗๐ ปี บริษัทถือมติรับใช้ประชาชนด้วยความซื่อสัตย์เป็นที่เชื่อถือได้

จำหน่ายสิ่งก่อสร้าง อุปกรณ์โรงเลื่อยโรงสี สายพานชนิดต่างๆ น้ำมันผสมสีรับบั๊ก สีทาบ้าน เครื่องชั่ง แฟรแบงค์ เครื่องตัดหญ้า "กวอลคาสต์" เครื่องม็อตราลูกศร เครื่องสูบน้ำบาดาล ฯลฯ อีกมาก โดยราคาย่อมเยาว์

ขอสมณาคุณแก่ผู้มาอุดหนุนทุกท่าน

โทรศัพท์ ตลาดน้อย 32491
32414
สามแยก 32404

สยามอาคีเต็กซ์ (อิมปอร์ต) จำกัด

๑๑๕ ถนนอัษฎางค์ โทร. ๒๐๖๔๖

เป็นผู้แทนจำหน่ายในประเทศไทย ของสินค้าต่อไปนี้:

๑. บริษัท John Dewar & Sons Ltd. England
วิสกี้ตราขาว ซึ่งมีชื่อมากว่า ๕๐ ปี

๒. บริษัท Kelly-Springfield Tire Co. U.S.A.
ยางรถยนต์ ทุกขนาด

๓. บริษัท E.I. Du Pont de Nemours & Co. U.S.A.
อุปกรณ์การถ่ายรูป และ เอกซ์เรย์

๔. บริษัท Lancia & Co. ITALY
รถยนต์นั่งชั้นเยี่ยมของอิตาลี

๕. บริษัท Reo Motors, Inc. U.S.A.
รถยนต์บรรทุกซึ่งแข็งแรงทนทาน

บริษัท ส่งเสริมสันติราษฎร์ จำกัด

BANGKOK DETECTIVE AGENCY CO. LTD.

ในความอุปการะของรัฐบาล

สี่แยกพระยาศรี พระนคร โทร. 23638

บริษัท สหายไทย จำกัด

THE UNITED TRADING COMPANY LTD

เลขที่ ๒–๘๒–๘๔ สี่แยกอุณากรรณ์ พระนคร

โทรเลขย่อ "เอมเมอราล" กรุงเทพ ฯ โทรศัพท์ 21784

●

ผู้สั่งและจำหน่าย เครื่องจักรกล, วิทยุ และสินค้า

●

รับก่อสร้าง – ตึกที่ทำการ, บ้าน, โรงงานทั่วไป

●

เชิญติดต่อที่

บริษัท สหายไทย จำกัด

บริษัท พระนครพิมพ์ดีด

สี่กักเสาชิงช้า เลขที่ ๔๘ โทร. ๒๐๐๗๑ พระนคร

THE PHRA NAKORN TYPEWRITER Co.,

49 SIKAK SAO CHING CHA TEL. 20071

SELL-REPAIR-EXCHANGE AND BUY ALL KINDS OF TYPEWRITER

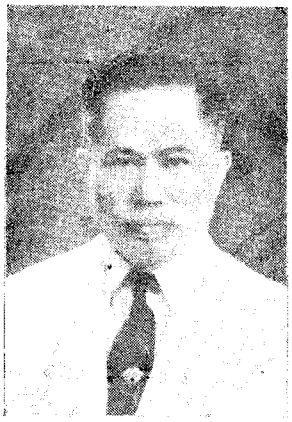

จำหน่ายเครื่องพิมพ์ดีด, เครื่องอัดสำเนา, เครื่องคิดเลข, และเครื่องอุปกรณ์ทุกชนิด รับซื้อขายแลกเปลี่ยน, เครื่องเก่าของท่านเพียงเปลี่ยนลูกยางเท่านั้นเท่ากับได้เครื่องใหม่ เป็นเอเย่นต์ลูกยางพิมพ์ดีดทุกชนิด ราคาถูกกว่าท้องตลาด ๑๐ เปอร์เซ็นต์

บริษัทนี้เป็นที่ไว้วางใจในวงราชการทั่วไป ท่านที่ยังไม่เคยติดต่อ ขอให้ติดต่อทางจดหมาย ถ้าผิดราคาท้องตลาด บริษัทยินดีคืนเงินให้

เพราะบริษัทตั้งมาเป็นเวลา ๒๕ ปีเศษแล้ว

จรูน ตันเจริญผล ผู้จัดการ

Mr. Charoon Tancharoenphol Manager

ยาหอมอินทรโอสถเท่งทอง

ตราปราสาททอง

แก้ลม วิงเวียน,
บำรุงหัวใจ, สมอง,
ประสาท.

INTRA-OSOTH
(A heart and Nerve Tonic)
PRASART-TONG DISPENSARY

บรรจุขวดๆ ละ ๑๐๐ เม็ด,
๕๐ เม็ด, ๒๕ เม็ด

บริษัท ปราสาททอง จำกัด

ห้าแยก ถนนพลับพลาไชย กรุงเทพ ฯ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด

ตั้งโดยพระบรมราชานุญาต
เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๙

ทุนชำระเงินเต็มค่าแล้วกับเงินสำรอง ๒๙,๘๖๑,๐๐๐ บาท

คณะกรรมการ

พล. ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ นายกกรรมการ

หม่อมเจ้าวิมวาทิตย์ ระพีพัฒน์	หลวงอาจพิศาลกิจ
นายเล้ง ศรีสมวงศ์	หม่อมทวีวงศ์ถวัลยศักดิ์
หลวงเสถียรโชติสาร	พล. ต.อ. หลวงชาติตระการโกศล

นายอาภรณ์ กฤษณามระ

หมายเลขโทรศัพท์ ผู้จัดการ ๓๒๖๔๐

สมุห์บัญชี	๓๒๕๕๔	กองกลาง	๓๒๖๗๕
กองสนเทศ	๓๒๔๕๘	กองบัญชีเดินสพัด	๓๒๖๖๑
กองต่างประเทศและปริวรรตเงินตรา	๓๒๖๑๒	กองคอมประโตร์	๓๒๕๐๖

สาขา

เชียงใหม่ ลำปาง นครราชสีมา
ที่จะเปิดใหม่ — ถนนสุริวงศ์ กรุงเทพ ฯ
— บางลำภู กรุงเทพ ฯ
— เพ็ชรบุรี
— ชลบุรี

รับฝากเงินในบัญชีเดินสพัด ฝากประจำ มีตู้สำหรับเก็บของมีค่าให้เช่า
โปรดถามรายการละเอียดได้ที่ธนาคาร ในเวลาเปิดทำงาน

อาภรณ์ กฤษณามระ ผู้จัดการ

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

๒๕๘—๒๖๖ ถนนราชวงศ์

เงินทุนที่จดทะเบียนและเรียกชำระแล้วเต็มตามมูลค่า ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

คณะกรรมการ

●

พันเอก นายวรการบัญชา ประธานกรรมการ

พลเอก เจ้าพระยารามราฆพ

พล. จ. ศิริ สิริโยธิน	พล. จ. ประมาณ อดิเรกสาร
พ. ต. ท. พันศักดิ์ วิเศษภักดี	นายอดิศร โฆวินทะ
นายประสิทธิ กาญจนวัฒน์	นายเฮ่งฮ้องเซี้ยง
นายเล่าไกชิ้ง	นายตันใจเส็ง
นายสงวน จรรโลงบุตร	นายสุพัฒน์ พัฒนสาร
หลวงรอบรู้กิจ	นายประเสริฐ สิริพิพัฒน์

นายชิน โสภณพนิช กรรมการผู้จัดการ

สาขา

จังหวัดเชียงใหม่

จังหวัดลำปาง

จังหวัดอุบลราชธานี

โทรศัพท์

๒๒๔๔๔ และ ๒๔๔๖๘

สหธนาคารกรุงเทพฯ จำกัด

เงินทุนจดทะเบียนและชำระแล้วเต็มมูลค่า ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ **บาท**

เงินสำรอง ๒,๕๕๐,๐๐๐ **บาท**

รับฝากเงินบัญชีกระแสรายวัน, บัญชีกระแสรายวันพิเศษ, ฝากประจำ, และรับทำกิจการธนาคารทุกประเภท

สาขาราชวงศ์ เลขที่ ๒ ถนนราชวงศ์ พระนคร โทรศัพท์ 20781, 21333

สำนักงานใหญ่ เลขที่ ๖๖๔ สามเยก พระนคร โทรศัพท์ 24563, 23512

โทรเลขย่อ "UNIONBANK BANGKOK"

หลวงประเจิดอุักษรลักษณ์ กรรมการผู้จัดการ

THE THAI DANU BANK LIMITED

Ban-Moh Bangkok Siam

CAPITAL FULLY PAID UP	Baht	10,000,000.00
RESERVE	Baht	2,200,000.00

FOREIGN EXCHANCE AND EVERY KIND OF BANKING BUSINESS TRANSACTED

H.H. Prince Viwat	Chairman
H.S.H. Prince Upalisan Jumbala	Vice-Chairman
Mr. Chan Manabhongse (C.Z. Mar)	Directer & Manager

Telephones: 22511, 22324, 23494
CableAddress "DANUBANK"

CORRESPONDENTS & AGENTE

London, Belgium, Germany, Switzerland, Sweden, Spain, Newyork, San Francisco, Japan India Singapore Penang, Malaya, Hongkong, Philippines, Calcutta, Melbourne, Sydney.

ธนาคารกสิกรไทย จำกัด

THE THAI FARMERS BANK LIMITED

306 ถนนเสือป่า กรุงเทพฯ
TEL. 20100, 22934
SUAPA ROAD, BANGKOK

ทุนจดทะเบียน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ชำระแล้ว ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท
เงินสำรอง ๓,๗๗๐,๐๐๐ บาท

สำนักงานใหญ่ เลขที่ ๓๐๖
ถนนเสือป่า พระนคร
โทรศัพท์ ๒๐๑๐๐ และ ๒๒๙๓๔
โทรเลขย่อ "ฟาร์มเมอร์ส"

สาขา

หาดใหญ่	*ภูเก็ต*
ปากน้ำโพ	*เชียงใหม่*
แพร่	*เด่นไชย*
พิษณุโลก	*นครราชสีมา*
อุดร	*ขอนแก่น*

นายเกษม ล่ำซำ
กรรมการผู้จัดการ

NATIONALE HANDELSBANK N. V.

(Incorporated in the Netherlands with limited liability)

ESTABLISHED IN 1863

BANGKOK BRANCH

1153-1155 CHAREON KRUNG ROAD (OPP. G.P.O.)

TEL. 30951-30952 CABLE-ADDRESS
P.O. BOX 525 "HANDELBANK"

MEAD OFFICE AMTERDAM

Branches :

NETHERLANDS:	Rotterdam, The Hague.
JAPAN:	Tokyo, Kobe, Osaka (sub-branch)
INDIA:	Bombay, Calcutta.
THAILAND:	Bangkok.
HONGKONG:	Hongkong.
SINGAPORE:	Singapore.
INDONESIA:	Ampenan, Bandjermasin, Bundung, Banjuwangi, Djakarta, Djakarta-Gambir, Djambi, Makassar, Malang, Medan, Palembang, Pontianak, Probolinggo, Semarang, Surabaia, Telok Betong, Tegal, Tjirebon.

REPRESENTATIVES IN LONDON AND NEW YORK
CORRESPONDENTS IN ALL PRINCIPALCITIES OF THE WORLD

THE HONKONG AND SHANGHAI BANKING CORPORATION

(Incorporated in the Colony of Hong Kong)
The Liability of members is limited to the extent and in manner prescribed in Chapter 70 of the Laws of Hong Kong.

AUTHORISED CAPITAL	HK $ 20,000,000
ISSUED AND FULLY PAID-UP	HK $ 20,000,000
RESERVE FUNDS	£ 6,000,000
RESERVE LIABILITY OF PROPRIETORS	HK $ 20,000,000

HEAD OFFICE:- HONG KONG
LONDON OFFICE:- 9 GRACECHURCH STREET, E.C. 3.

Bangkok Branch

All types of banking and exchange business conducted.

PRIVATE BOXES AVAILABLE IN AIR-CONDITIONED SAFE DEPOSIT VAULT

Key deposit Tical 50 repayable on surrender of box. Rental Tical 120 to Tical 200 per year according to size of boxes.

J.E.B. THOMSON
Manager, Bangkok.

TELEPHONES

MANAGER NO. 31322
ACCOUNTANT 31323 } with 4 extensions
COMPRADORE 30154

Telegraphic Address: "BINTANG"

Office of Corporation at the mouth of the Klong-Kut-Mai

Office hours	9 a.m. to 3 p.m.
Saturday	9 a.m. to 12 noon.

BANK OF CHINA

(Incorporated in China)

By-Special Charter for International Trade & Foreign Exchange

BANGKOK AGENCY

721 Maitrichitr, Road

Cable Address: CHUNCKUO BANGKOK

Telephone: 24601-24602-22731

Head Office

Taipei, Taiwan, China

Other Overseas Branches,

New York, Havana, Sydney, Saigon, Haiphong, Phnom-Penh,

Cholon, Tokio, Osaka

Correspondents in all leading Cities of the world

ธนาคารเกษตร จำกัด

AGRICULTURAL BANK LTD.

สำนักงานใหญ่ ถนนราชวงศ์ พระนคร

RAJAWONG ROAD, BANGKOK

CODE USED PETERSON INTERNATIONAL

3 rd. EDITION

CABLE ADDRESS

" AGRIBANK "

BANGKOK

P.O. BOX 543

TEL. 20887

ซัปโปโรฮอลล์

SUPPRO HALL

ร้าน อาหาร ที่จัดปรุง ด้วยรส ฝีมือ ชั้น พิเศษ ปรับปรุงให้เกิดรสโอชะ ในหลัก ของอนามัย

มีอาหารไทย อาหารจีน อาหารญี่ปุ่น

ร้านไทยร้านแรก ผู้นำ ผู้ถูกอาปรุงอาหาร ญี่ปุ่นเสนอท่านด้วยฝีมือแม่ครัวชั้นเอกในความ อำนวยการของ นายสวน ศุรดานนท์ อดีต ข้าราชการสำนักราชพระวัง วัตถุเพื่อนำเด็ก ไทยให้รู้รักษาทรัพย์ในดินสินในน้ำ อาหารถูก ราคาถูก แต่อยู่ที่ท่านชื่อยด้วย

หน้าโรงละครศรีอยุธยา . สีกัพระยาศรี

ดื่ม

วิทยาศิลป์
สุจินต์ น.ว.น.

บริษัท บุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด.

โทร 47008 - 47009 บางกะปิ พระนคร

ประวัติย่อของบริษัทวิทยาศรม จำกัด

Broad of Director of the Vidhyasom Co., Ltd.

จากซ้าย	แวว ผลวัฒนะ,	ดำรงค์ ปุณหิตานนท์,	ปลั่ง เรืองผกา,
	W. Polvattana,	D. Pumahitanonth,	Plang Ruangpaka,
	เชียร์ จิวาลักษณ์,	เทียม อุชชิน,	เกรียว บุนนาค
	T. Chiwaraksana,	T. Uchin,	K. Bunnag

เมื่อ ๑๕ ปี ก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง ๕ ปี คณะผู้ก่อตั้งมีใจเป็นเอกฉันท์ร่วมกัน ได้เริ่มสร้างงานอุตสาหกรรมผลิตยารักษาโรค เพื่อบรรเทาความขาดแคลนในประเทศ จึงเชิญ นายแพทย์ ปริญญา และ เภสัชกร ที่ศึกษาจากต่างประเทศเข้าร่วมการด้วย ผลงานได้สำเร็จมาด้วยดี ได้รับเกียรตินิยมสูงขึ้นเป็นลำดับ กิจการจัดออกเป็น ๓ แผนก

คือ :— ๑ แผนกรักษา มีแพทย์ปริญญาประจำ ๑๒ ท่าน, ๒ แผนกผลิตยา มีเภสัชกร ๘ ท่าน และ ๓ แผนกสั่งยาปัจจุบันบริษัทมีคนงานประจำการถึง ๑๕๐ คน.

การสึกหรอของเครื่องยนต์ ทำให้ท่านสิ้นเปลืองเงินมาก ใช่ไหม?

จงใช้

น้ำมันเครื่อง X-100 ของบริษัทเชลล์

จะป้องกันได้แน่นอน

ประวัติ
ห้าง บี. กริมแอนโก

ค.ศ. ๑๘๗๘ ห้าง บี. กริมแอนโก ได้เริ่มตั้งทำการค้าขายอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีนักเฆมี (ปรุงยา) ชาวเยอรมัน ชื่อ เบอร์นฮาร์ด กริม และพ่อค้าชาวออสเตรียนชื่อ แอร์วิน มิดเดอร์ ร่วมกันเป็นหุ้นส่วน

ค.ศ. ๑๘๙๖ นายเบอร์นฮาร์ด กริม วางมือจากกิจการค้าและได้ถึงแก่กรรมใน ค.ศ. ๑๘๙๗ ในประเทศเยอรมันนี

ค.ศ. ๑๘๐๔ นายแอร์วิน มิดเดอร (พระปฏิบัติราชประสงค์) กงสุลเยเนอราลของออสเตรียฮังการีแห่งประเทศไทย และต่อมาเป็นกงสุลกิตติมศักดิของประเทศไทย ในกรุงเวียนนาได้ทำงานอันหนักและรุ่งเรืองมาเป็นเวลาได้ ๒๖ ปีแล้วก็วางมือไปพักผ่อนในยุโรป และ นายเอฟ. ดอทซ์ ได้ดำเนินงานต่อมา

ค.ศ. ๑๘๑๐ นายเอฟ. ดอทซ์ พักการค้ากลับไปประเทศเยอรมันนี และได้รับแต่งตั้งเป็นกงสุลกิตติมศักดิของประเทศไทยประจำเมืองมิน เช่น ประเทศเยอรมันนี นายเอฟ. บือปป์ และนายอาดอลฟ์ดิงค์ ผู้ซึ่งได้ร่วมงานในห้างนี้มาแต่ ค.ศ ๑๘๐๐ และ

ค.ศ. ๑๘๐๓ ก็ได้ดำเนินการต่อไป โดยเป็นหุ้นส่วนซึ่งกันและกัน ต่อมานายเอฟ. บือปป์ ถอนตัวออกไปพักผ่อน นายอาดอลฟ์ดิงค์ ก็ได้เป็นเจ้าของห้างบี. กริมแอนโก แต่ผู้เดียว

ค.ศ. ๑๘๑๒ นาย เย. เค. ฮันฮาร์ต ได้ตั้งห้าง บี. กริมแอนโก ที่แฮมเบอร์ก เป็นสำนักงานจัดซื้อสินค้าส่งให้แก่ห้างในกรุงเทพฯ ซึ่งสำนักงานพระคลังข้างที่ได้สร้างตึก ๓ ชั้นที่ประตูสามยอดเสร็จเพื่อให้ห้างบี. กริม เข้าตั้งดำเนินกิจการค้า

ค.ศ. ๑๘๑๗ ห้างได้ถูกบีดและชำระบัญชีเนื่องจากสงครามโลกครั้งที่ ๑

ค.ศ. ๑๘๒๖ ห้างได้กลับเข้ามาจดทะเบียนทำการค้าในประเทศไทยอีก หลังจากที่นายเอ. ดิงค์ได้รับนายเอด. โบเฮนสกีและนายเย. เค. ฮันฮาร์ต เข้าเป็นหุ้นส่วนกัน

ค.ศ. ๑๘๒๘ ห้างได้ตั้งมาครบรอบ ๕๐ ปี และย้ายเข้ามาอยู่ตึกใหม่ถนนมหาไชย อันได้สร้างขึ้นโดยพระกรุณาเป็นพิเศษของสมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยาภาณุพันธ์ ตั้งอยู่ตรงข้ามวังบูรพาของพระองค์

ค.ศ. ๑๘๓๘ นาย เอ. ดิงค์ ได้รับแต่งตั้งเป็นกงสุลกิตติมศักดิของประเทศไทย ประจำเมืองแฮมเบอร์ก

ค.ศ. ๑๘๔๕ ห้างได้ถูกบีดอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นผลตามมาแห่งการสงครามโลกครั้งที่ ๒

ค.ศ. ๑๘๔๘ ห้างเริ่มเปิดทำการค้าในกรุงเทพฯ

ได้อีกตามทางการ ภายหลังที่นาย เย. เค. ฮันฮาร์ตและนายแฮร์แบร์ตดิงค์ ได้เริ่มกิจการกันใหม่ ในระหว่างนั้นนาย เอ. ดิงค์และนายดับดิวดอร์ไมเยอร์ ผู้จัดการที่สามารถ (ซึ่งได้เข้าทำงานที่สำนักงานแฮมเบอร์กแต่ปี ๑๙๑๒) ก็คงดำเนินงานของบริษัทที่เมืองแฮมเบอร์กต่อมา

ค.ศ. ๑๙๔๙ ได้ย้ายกลับเข้ามาอยู่ ณ ตึกห้าง บี. กริมแอนโกที่ถนนมหาไชย ทั้งนี้ด้วยความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือจากองค์การรัฐบาลและท่านผู้มีอุปการะคุณ. ในวันที่ ๑๕ พฤศภาคม นาย เอ. ดิงค์ ได้รับการผ่าตัดและถึงแก่กรรมที่แฮมเบอร์ก ในตอนปลายปีนั้น นาย เย. เค. ฮันฮาร์ต ได้วางมือจากกิจการค้าออกไปและบุตรชายของนายเอ. ดิงค์ที่มีเหลืออยู่ ๒ คน คือ นายแฮร์แบร์ต ดิงค์ พำนักอยู่ในกรุงเทพฯ และ ดร. แกร์การ์ต อาดอลฟ์ ดิงค์ พำนักอยู่ที่บาเซลและแฮมเบอร์ก ได้เข้าดำเนินกิจการต่อไปในฐานะที่เป็นหุ้นส่วนร่วมกัน

ค.ศ. ๑๙๕๓ ดร. ยี. เอ. ดิงค์ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกงสุลกิตติมศักดิ์ของประเทศไทยประจำแฮมเบอร์ก ในปีนั้นนาย เย. เค. ฮันฮาร์ต ก็ได้ถึงแก่กรรมที่กรุงเทพฯ หลังจากที่ได้ป่วยเจ็บมาช้านาน.

ค.ศ. ๑๙๕๓ นี้

เป็นปีที่ครบรอบ ๗๕ ปีของการตั้งห้าง

ประวัติย่อของ

บริษัทไทยประสิทธิ จำกัด

THAI PRASIT CO., LTD.

สำนักงานใหญ่

เลขที่ ๑๗ – ๑๕๑ ถนนเสือป่า พระนคร

โทรเลขย่อ ประสิทธิ กรุงเทพฯ

โทรศัพท์ ๒๑๓๐๐

บริษัทนี้ได้รับโอนกิจการมาจากห้างหุ้นส่วนไทยประสิทธิ ซึ่งเริ่มการค้ามาแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๕ และจัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัดในปี พ.ศ. ๒๔๘๖ บริษัทได้ทำการค้าและส่งเสริมสินค้าอันเป็นผลิตผลในประเทศไทยเป็นส่วนใหญ่อาทิ เช่น ข้าว, ยาง, แร่, ไม้ และพืชผลอื่น ๆ ทั่วไปส่งไปจำหน่ายยังประเทศทั่วโลก กิจการได้เจริญยิ่งขึ้น จะเห็นได้จากการขยายตัวจากจำนวนทุนในขั้นแรกเพียงเล็กน้อย ทวีเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ คือ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ บริษัทได้เพิ่มทุนขึ้นเป็น ๒๐๐,๐๐๐ บาท ในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ เพิ่มขึ้นเป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ เพิ่มขึ้นเป็น ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทและในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ นี้ได้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนถึง ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ฐานะของบริษัทเป็นปึกแผ่นมั่นคงยิ่งเป็นที่รู้จัก และเชื่อถือในวงการค้าทั้งในและนอกประเทศโดยทั่วไป

สาขาหาดใหญ่
เลขที่ ๑๔๕ ถนนสาย ๑๒ หาดใหญ่
โทรเลขย่อ ประสิทธิ หาดใหญ่
โทรศัพท์ ๕๕

สำนักงานทุ่งสง
ตลาดทุ่งสง ทุ่งสง
โทรเลขย่อ
ประสิทธิ ทุ่งสง

ประวัติย่อ
บริษัท วิทยาคม จำกัด
HISTORY OF VIDHAYAKOM GO., LTD.

บริษัทวิทยาคม จำกัด ได้จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด เริ่มเปิดดำเนินกิจการค้าในปี พ.ศ. ๒๔๘๙ เมื่อเริ่มเปิดทำการค้า บริษัทได้เรียกหุ้นมีมูลค่า ๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท และได้ชำระเต็มตามจำนวนหุ้น ต่อมากิจการค้าได้เจริญขยายตัวขึ้น ได้เรียกทุนเพิ่มขึ้นเป็น ๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท ในกลางปี พ.ศ. ๒๔๙๒ และได้ชำระเต็มตามจำนวนหุ้น นอกจากเงินทุนดังกล่าวแล้ว บริษัทได้มีเงินทุนสำรองอยู่อีก ๑,๑๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

บริษัทได้ดำเนินกิจการค้า โดยมีวัตถุประสงค์ทำการส่งสินค้าออก และสั่งสินค้าเข้ามาจำหน่าย ได้สั่งสินค้าเข้ามาจากสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศในภาคพื้นยุโรป และประเทศญี่ปุ่น สินค้าที่สั่งเข้ามาจำหน่ายนั้น แยกออกได้เป็น ๓ แผนกด้วยกันกล่าวคือ

๑. เครื่องใช้ภายในสำนักงาน อาทิ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด ตู้เหล็กเก็บเอกสาร ตู้เหล็กเก็บบัตรบันทึก เครื่องอัดสำเนา เครื่องคำนวน เครื่องถ่ายภาพ เป็นต้น

๒. เครื่องเวชภัณฑ์และเครื่องใช้สำหรับโรงพยาบาล เช่น ยารักษาโรค เครื่องมือแพทย์ เครื่องเอ็กซเรย์และอุปกรณ์ เป็นต้น

๓. สินค้าเบ็ดเตล็ด เช่น เครื่องเขียนและของเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ

บริษัทได้รับแต่งตั้งเป็นผู้แทนจำหน่ายสินค้าของบริษัท ซึ่งมีชื่อเสียงในสหรัฐอเมริกาประเทศอังกฤษ และประเทศญี่ปุ่นปรากฏพร้อมทั้งรายการสินค้า ดังต่อไปนี้.—

๑. จากสหรัฐอเมริกา

1.	Remington Rand Inc.,	Office Equipment : Typewriters Kadex, Filing Cabinets, cupbords, adding and calculating machines and supplies.
2.	Addressograph - Multigraph Corp.	Multilith machines and supplies.
3.	Dictaphone Co.	Dictating Machines.
4.	Todd Co.	Safety Paper.
5.	Eversharp Inc.	Pen & Pencils.
6.	Garvey Ink Co.	Ink.
7.	Abbott Universal Ltd.	Pharmaceuticals
8.	Kremers - Urban International Corp.	,,
9.	A.S. ALOE CO.	Hospital Supplies and medical instruments.

10.	Professional Equipment Co.	X-Ray units & equipment.
11.	Pioneer Rubber Co.	Surgeons gloves.
12.	Spray Pack Profuct	Ethyl Chloride.

๒. จากประเทศญี่ปุ่น

1.	Frand R. Ford (C & F) Ltd.	Fordigraph duplicator and supplies.
2.	Universal Postal Frankers Ltd.	Franking machines.
3.	Surgical Equipment Supplies Ltd.	Sterilizers and syringes.
4.	Chance Brothers Ltd.	Laboratory Glassware.
5.	John & Joseph Taunton Co., Ltd.	Hospital and general Bedsteads.

๓. จากประเทศอังกฤษ

1.	Kawamoto Bandage Materials Co., Ltd.	Gauze and bandgges.
2.	J. Morita Dental Co., Ltd.	Dental equipments.
3.	Y. Ikemra & Co., Ltd.	General merchandise.

ตั้งแต่เริ่มเปิดทำการค้า บริษัทได้มีนโยบายที่จักดำเนินกิจการค้าโดยเที่ยงธรรมและสุจริตใจ ทั้งอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าอย่างดีที่สุดที่จะกระทำได้และบริษัทได้ปฏิบัติตามนโยบายนี้ตลอดมา.

ประวัติย่อของ

บริษัท ไทยอินดัสตรีสส์

(๑๙๓๒) จำกัด

History of

THAI INDUSTRIES (1932) LIMITED

Up till the year 1932, the Unilever concern supplied Thailand's soap requirements from England but by that date the volume of business done and the economic stability of this country warranted the commencement of local manufacture of their world famous brands including Sunlight Soap and Lux Toilet Soap.

Our present factory at Bangkolem was therefore acquired and since that date a steady policy of providing products of the highest quality at the

Head office Raja dam noen Avenue

cheapest prise has been maintained together with a policy of the best con-

ditions of service for our many hundreds of Thai employees. We are justifiable proud of the fine relationship based upon mutual trust and respect that exists between management and labour aud much progress is still being made in working conditions, e. g. free health service, canteen facilities, uniforms, accident prevention etc.

In step with the increased prosperity of the country our production of soap has steadily increased and is now nearly three times as great as before the war. To meet this increased demand we have in the last few years opened branches in Chiengmai, Khon-Khaon, Bandon and Pattani and are currently engaged on a programme of very heavy capital expenditure in order to increase the output of our gactory.

In 1937 we commenced production of edible oils and fats, the principal brand being Blue Band Magarine. These edible oils and fats are made under the same scrupulosly hygienic conditions that are employed in our factories in Europe and, in addition, Blue Band Magarine is enriched with vitamins A and D.

ประวัติย่อของ

ห้างขายยาตรานกยูง

(แม่เลื่อน)

ห้างนี้ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๐ ที่ปากคลองตลาด เป็นห้างยารายแรกและเก่าที่สุดในตะวันนั้น โดยคุณแม่เลื่อน สาครวาสี เป็นเจ้าของห้างและเจ้าของตำหรับยา

สาเหตุที่ตั้งขึ้น เพราะผู้ที่เคยซื้อยาไปใช้ได้ผล ขอร้องให้จัดเป็นงานค้า และท่านได้ทดลองด้วยตัวเองเห็นผล เพื่อบำบัดทุกข์เพื่อนมนุษย์อีกอย่างหนึ่ง เพราะเหตุ ๓ ประการนี้ห้างนี้จึงปรากฏขึ้น

ประสงค์ให้เป็นหลักความจำ กันความแปลกปลอมจึงใช้ "นกยูง" เป็นตราของยา ซึ่งเกิดจากตำหรับของท่าน ต้องมีตรานกยูงทุกขนานกับผู้ที่ใช้ยาโดยมากรู้จักชื่อมากท่านจึงใช้นามของท่าน ประกอบเป็นหลักกันแปลกปลอมด้วย

จึงทำให้ห้างร้านยาบางราย ฉวยโอกาสใช้ชื่อ "แม่เลื่อน" มาตั้งเป็นชื่อห้างร้านหลบหลีกกฎหมายว่า มิได้นำตรานกยูงมาใช้ ทำให้ประชาชนเข้าใจผิดไป

คุณแม่เลื่อนไม่ใช่แพทย์และปฏิเสธเสมอถ้าใครเรียกว่า "แพทย์" แต่ท่านมีตำหรับยาเป็นมรดกตกทอดมาได้ทดลองจนเห็นประโยชน์มาแล้ว

ยาประเภทสตรีใช้ในการคลอดบุตรแทนการอยู่ไฟและยาเด็กแรกคลอดจนโต จึงเป็นที่นับถือทั่ว ๆ กันว่า "ยาชุด" ของห้างขายยา "ตรานกยูง" (แม่เลื่อน) มีสรรพคุณปรากฏเด่นชัดอยู่บัดจุบันนี้

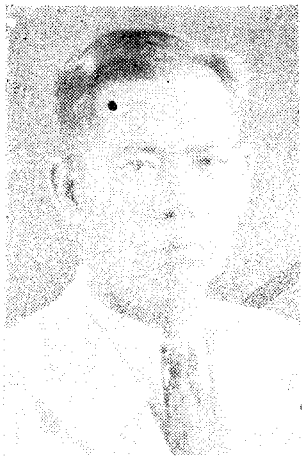

หมอชิต นภาศัพท์
ผู้ก่อตั้ง บริษัทห้องเย็นประมงค์-ไทยจำกัด และยานัดถุ์หมอชิต

ประวัติย่อ
ยานัดถุ์หมอชิต และบริษัทห้องเย็น ประมงค์ไทย จำกัด

ยานัตถุ์หมอชิต กำเนิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๗ ผสมโดยหมอชิต นภาศัพท์ จึงตั้งชื่อยาให้ตรงกับชื่อเจ้าของ เพื่อเป็นที่ระลึก, ที่เดิมตั้งอยู่ปากคลองตลาด ขณะนี้ย้ายสำนักงานมาอยู่ถนนเพชรบุรี พ.น.

บริษัทห้องเย็นประมงค์ไทย จำกัด หมอชิตเป็นผู้เริ่มก่อการโดยทุน ๑๐ ล้าน กำเนิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔ ตั้งอยู่ จ.ว. สมุทรปราการ จนทุกวันนี้.

ประวัติย่อของ
บริษัท สีหโสภณพานิช จำกัด
HUAT SENG CO., LTD.

บริษัทนี้สมัยก่อนตั้งเป็นบริษัทจำกัด ชื่อห้างฮวดเส็ง ตั้งอยู่ที่ห้าง บี. กริม ตรงข้ามวังบูรพาเดี๋ยวนี้ ผู้จัดการห้างมีหลายท่านต่อกันมา ตอนสุดท้ายนายเผด็จ สีหโสภณ ได้เป็นผู้จัดการและเป็นหุ้นใหญ่

ต่อมากิจการเจริญขึ้น จึงย้ายจากที่เก่ามาตั้งที่ตรงข้าม ณ ที่วังบูรพาแห่งเดียวกัน

ใน พ.ศ. ๒๔๗๖ จึงแจกหุ้นให้กับบุคคลานจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัด ชื่อภาษาไทยว่า "บริษัทสีหโสภณพานิชจำกัด" ชื่อบริษัทตรงกับชื่อนาม "สกุล" ส่วนภาษาอังกฤษชื่อ *HUAT SENG CO., LTD.* กิจการส่วนสำคัญ จำหน่าย และสั่งเครื่องก่อสร้าง ทุกชนิด เพราะเป็นห้างเก่าแก่ ลูกค้าที่ติดต่อซื้อขายจึงมีมากทุกจังหวัด

นายสมนึก เอี่ยมปรีชา
เนติบัณฑิต

SOMNUK EAMPRICHA

The Pricha Advocate Solicifor

Lan Luang Road. Bangkok Tel. 23419

ปัจจุบันตั้งสำนักงานทนายความ ใช้ชื่อว่า "สำนักงานปรีชา ทนายความ" อยู่เลขที่ 118/9

ถนนหลานหลวง จังหวัดพระนคร โทรศัพท์ ๒๓๔๑๘

ประวัติย่อ

ศาลาเฉลิมไทย

ถนนราชดำเนิน พระนคร

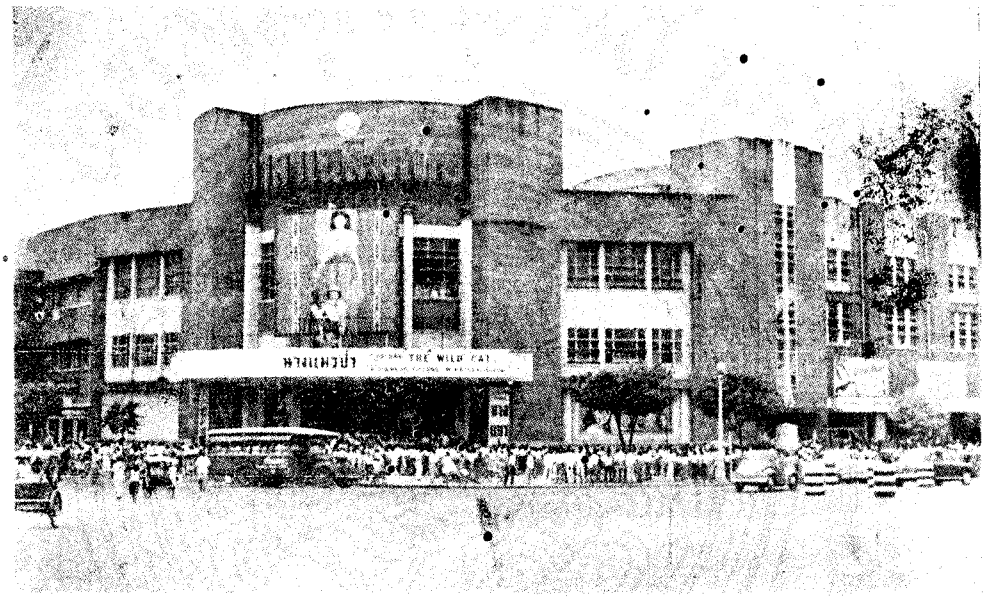

ศาลาเฉลิมไทย เป็นโรงมหรสพชั้นหนึ่งในประเทศไทย ของบริษัทศิลปไทย จำกัด จัดทำเพื่อแสดงละครโดยเฉพาะ

ตัวอาคารเป็นของสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ สร้างเมื่อก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ด้วยแบบทันสมัย

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ บริษัทศิลปไทยตกลงทำสัญญาเช่า ตบแต่ง, สร้าง, ซ่อม, ด้วยทุนของบริษัททั้งภายนอกและภายในเวทีแสดง

ใช้เงินในการซ่อมสร้างถึง ๓ ล้านบาทเศษ ทุกสิ่งจัดทำด้วยความปราณีต ตามหลักสถาปนิกของโรงละครและอนามัยแห่งสังคชุมนุมชน, มีที่นั่งบรรจุผู้เข้าชมได้ ๑,๔๐๐ คน เปิดทำการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ ตลอดมา

ประวัติย่อของ History of
บริษัท ศรีอยุธยาภาพยนตร์ จำกัด
The Sri Ayudhya Cinema Co., Ltd.

ได้เริ่มจัดเป็นบริษัทจำกัดขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๕

ผู้เริ่มการก่อตั้งบริษัท คือ :–

๑. พระยาอนิรุทธเทวา (ม.ล. ฟื้น พึ่งบุญ ณ อยุธยา)

๒. นายโหอาโล้ก (Ho Ah Loke)

๓. นางสาวงามเฉิด พึ่งบุญ ณ อยุธยา

๔. นางอุดมลักษณ์ ศรียานนท์

๕. นายจิตตะเสน ปัญจะ

๖. นายวรการบัญชา

๗. นายพล ต.อ. เผ่า ศรียานนท์

กิจการ – ดำเนินการฉายภาพยนตร์ตั้งแต่เริ่มแรก ต่อมาได้เปลี่ยนแสดงละครจนบัดนี้

ประวัติบริษัท รถเมล์แดง จำกัด
History of The Red Bus Company Ltd.

บริษัทนี้ได้เริ่มจัดตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐ ใน พ.ศ. นั้นได้จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด นายสวน เกาะสุวรรณ์ เป็นผู้เริ่มการมีกิจการเป็นรถประจำทาง ครั้งแรกเดินจากสะพานเทเวศม์ถึงสามย่าน ขณะนี้ได้เดิน

ถนนสายชัยสมรภูมิ – ปทุมวัน – หัวลำโพง – นางเลิ้ง – เทเวศม์ – ราชวิถี

เรียกชื่อตามทางการว่า สาย "รอบเมืองรอบใน"

มีพนักงานของบริษัททุกแผนก รวม ๓๐๐ คนเศษ สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ ๑๖๙ — ๑๗๑ ถนนประชาธิปไตย พระนคร โทรศัพท์ ๒๐๖๕๘

ธุระกิจของไทย

ไทย เป็นประเทศอุดมสมบูรณ์พร้อมด้วยข้าว, ไม้, ธัญญาหารและพืชผลต่างๆ และยังมีเนื้อดินที่ยังปลูกกสิกรรมได้มากมาย ซึ่งรัฐบาลกำลัง พยายามเร่งรีบ ก่อประโยชน์ให้เกิดขึ้นในเนื้อดิน ที่ว่างนั้น อย่างมุ่งมั่นให้สำเร็จถึงขั้นดีที่สุดในเร็ววัน

งาน อุตสาหกรรม และ การ พาณิชย์ ของประเทศไทยศูนย์กลางอยู่ที่กรุงเทพพระมหานครเพราะมีท่าเรือใหญ่, รถไฟ, สายการบินรับ ส่งสินค้า ต่างประเทศได้สดวก นักธุระกิจชาติต่างๆ ได้มาพึ่งพระบรมโพธิสมภารจัด ตั้งบริษัทห้างร้านทำการค้าเป็นจำนวนหมื่นๆ รัฐบาลได้ ให้ความ สดวก ช่วยเหลือทุก วิถีทาง ต่างได้กำไร เป็น ผลตอบอย่างหนักบีติยิ่ง

เพื่อประโยชน์กับวงค้าส่วนหนึ่งในทางความเจริญของชาติ จึงขอเสนอรายชื่อบริษัทห้างร้าน และตำบลที่ตั้งของห้างร้านนั้นๆ เต่บางส่วน เฉพาะในพระนครเสนอมาสำหรับยังผลเป็นสื่อติดต่อการค้าต่อกันคือ

Thailand's Business

Rice, teak and other produces abound Bangkok is the centre of commerce and industry, having, as it does perfect pacilities for land and sea transportation. Ocean-going vessets may easily come alongside its modern New Harbour Wharf.

Thousands of foreign businessmen profitably established themselves here in the City and they were extended all facilities by the Government.

This Business Section, covering Bangkok alone, is hereby present for complete reference's sake in Thailand while large tracks of land development remained uncultivated. Energetic schemes are now being launched by the Government.

บริษัท เอส. เอ. บี. จำกัด

ได้ตั้งมาในประเทศไทยกว่า ๔๐ ปี ทำการค้าขายนาฬิกาชั้นสูงเป็นส่วนใหญ่ ได้ขยายกิจการ และปรับปรุงการตบแต่งภายในเมื่อประมาณ ๕ ปีมานี้ นับว่าเป็นร้านนาฬิกาที่

บริษัท โรงสีกรุงเทพฯ ทหารสามัคคี จำกัด

ทำการค้าทุกชนิด ทั้งในและนอกประเทศ

สำนักงานกลางตั้งอยู่เลขที่ ๖๗๒ / ๒๑ – ๒๒

ตรอกฮ่องกงแบงค์ สี่พระยา

โทร. 32280

โรงสีที่ ๑ โทร. 30337

โรงสีที่ ๒ โทร. 30801

บริษัท ผดุงสินพาณิชย์ จำกัด

สำนักงาน ๖๗๒ / ๒๑ – ๒๒

ตรอกฮ่องกงแบงค์ สี่พระยา พระนคร

โทรศัพท์ 32280 โทรเลขย่อ "ผดุงสิน" กรุงเทพฯ

ทำการสั่งและส่งสินค้าออกจำหน่ายนอกประเทศ เช่น ข้าว ไม้สัก
และสินค้าพื้นเมืองต่าง ๆ
ตลอดทั้งเป็นตัวแทนการค้าจากต่างประเทศ

ใหญ่โต และสวยงามที่สุดร้านหนึ่งในภาคตวันออกไกล ปัจจุบันมี

มิสเตอร์ อี. บีเตอร์ เป็นผู้จัดการ

มิสเตอร์ เอช. วอฟเฟนซ์เบิร์กเก่อ เป็นผู้ช่วยผู้จัดการ

มิสเตอร์ แอม. โอเฟ่อ เป็นนายช่างสำรวจประจำ

นายแฉล้ม คนิษฐเสวี เลขานุการ

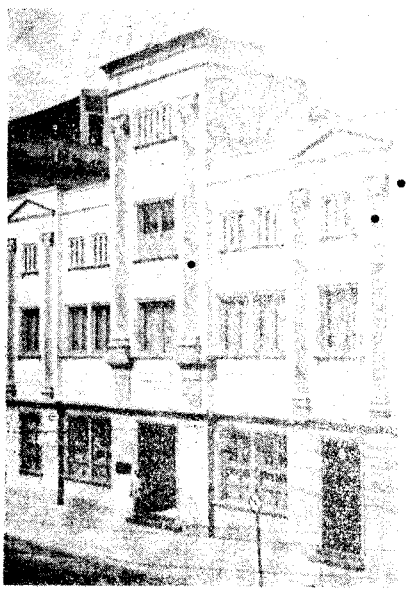

ธนาคารกสิกรไทย จำกัด

THE THAI FARMER BANK LTD.

๓๒๐ ถนนเสือป่า กรุงเทพ ฯ

Tel. 20100, 22934

Suapa Road, Bangkok

บริษัทไทยนิกร จำกัด

สั่งสินค้าเข้า ส่งสินค้าออก ออกแบบรับเหมาก่อสร้างทุกชนิด เลขที่ ๖๗๒/๑๓ ตรอกอ่องกงแบงค์ สี่พระยา พระนคร ตู้ ป.ณ. ๘๒๘ โทรเลขย่อ "NIKO BANGKOK"

NIKORN & CO., LTD.

Exporters of Silver - Niello Wares and General Thailand Products.

บริษัทชุมแสง จำกัด

เลขที่ ๓๒๑ — ๓๒๙ ถนนมหาพฤฒารามพระนคร โทรศัพท์ ๓๐๘๒๐ จำหน่ายไม้ต่าง ๆ เสาทุกขนาดและเครื่องอุปกรณ์ในการก่อสร้างทุกอย่าง

CHOOM SAENG COMPANY LIMITED

321 - 329 Mahapratharam Road Bangkok. Tel. 30820.

บริษัทโกเต็ง จำกัด

๖๘๗ ถนนเจริญกรุง (หน้านิวโอเดี้ยน) พระนคร โทร. ๓๒๗๘๕ โทรเลขย่อ "KO TENG" จำหน่ายเครื่องอาหัตย์รถยนตร์, ยางรถยนต์ทุกชนิดและรับสั่งสินค้าเข้าออก

KOTENG CO., LTD.

687 New Road Opp. New Odeon Theatre Bangkok, Tel. 32785 Cable "KOTENG"

General Importers and Exporters. Importers of Automotive Replacement Parts Tyres and Accessories.

เสนอ

รถ "อินเตอร์แนชั่นแนล" รุ่นใหม่

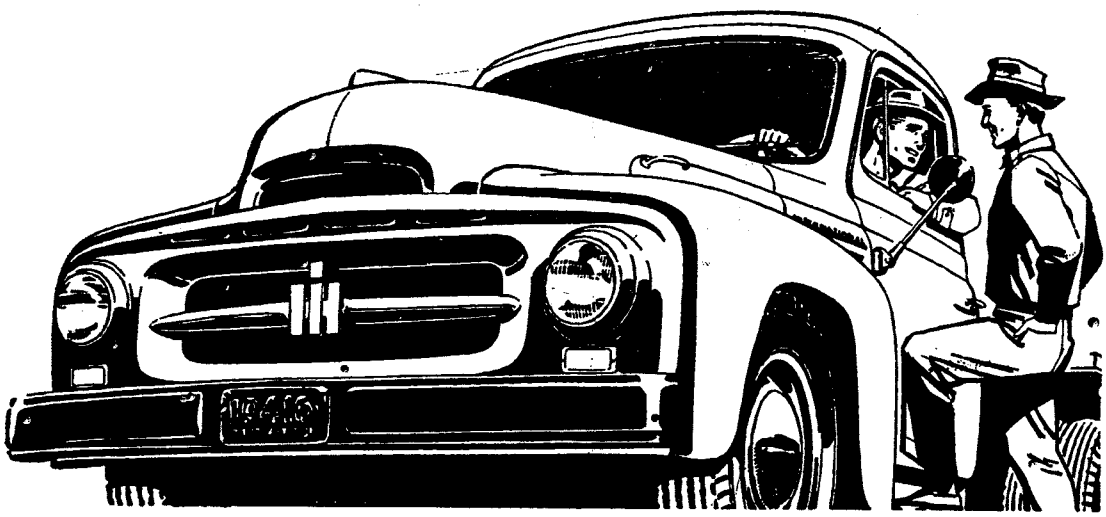

รูปสวย – แข็งแรง – ทนทาน – ประหยัดรายจ่าย – เหมาะแก่งานทุกประเภท

เชิญชมและติดต่อได้ที่ บริษัท ยนตรกันต์ จำกัด

หรือสาขาชลบุรี ● 291 – 295 ถนนสี่พระยา (ตอนนเรศ) พระนคร ● โทรเลขย่อ

สาขาลำปาง โทร. 31424 – 32037 "เมควิป" กรุงเทพฯ

บริษัท ศิริอักษร จำกัด

สำนักพิมพ์เพลินจิตต์

●

รายวัน ● รายสัปดาห์

รายปักษ์ ● รายเดือน

●

โรงพิมพ์ภายในความอุปการะของรัฐบาล

เลขที่ ๑๐๓ สี่แยกหลานหลวง พระนคร โทร. ๒๓๖๕๑

ท่านต้องการหาภาพยนต์, พูด, พากย์, เครื่องทำไฟ, เครื่องฉาย, ขยายเสียง, เชิญตกลง จะไม่ผิดหวัง งามดีอยู่ที่หนัง เสียงดังอยู่ที่ไฟ รีบตรงไปที่ ร้าน กุหลาบทิพย์ เลขที่ ๓๙ ท่าพระจันทร์ พระนคร

และเป็นเอเย่นต์จำหน่ายเครื่องสีข้าว

ของ

บริษัท เอช. อี. แอนด์ กำปะนี จำกัด

โรงหล่อตัวพิมพ์ห้างสมุด

เลขที่ ๑๗๔ ถนนพลับพลาไชย หลังวัดเทพศิรินทร์ โทรศัพท์ ๒๔๒๖๓ พระนคร

BANGKOK "HANGSMOOD" TYPE CASTING FACTORYS

174 Plubplachai Road, Behind Wat Debsirindr, Bangkok Thailand. Tel. 24263 Dealers and makers of type casting English and Thai at moderate prices. Using modern type. Casting machines.

ศรีการค้า

ข้างศาลาเฉลิมกรุง โทร. ๒๑๐๘๒

จำหน่ายเครื่องมือเขียนแบบ กระดาษอัดแบบ เครื่องมือคำนวณต่าง ๆ เทปผ้า เทปเหล็กและเครื่องเขียนทันสมัย

SRI KARN KHA

Near Chalerm Krung Theatre
Tel. 21082.

ห้างขายยาปับลิค (หุ้นส่วน) จำกัด

๖๒๙ สามแยก เจริญกรุง พระนคร

THE PUBLIC DISPENSARY CO.

629 Samyek, Chareon Krung Road. Bangkok, Tel. 23929.

บริษัทศิริรัตน์ จำกัด

๓๐๖–๓๐๘ ถนนตีทอง พระนคร โทรเลขย่อ "พิชัย" กรุงเทพฯ โทร. ๒๓๔๒๕

จำหน่ายเครื่องอาหลั่ย อุปกรณ์รถยนต์ แบตเตอรี่ ยางรถยนต์ และเครื่องมือช่างทุกชนิด และรับสั่งสินค้าต่างประเทศ.

พ. ไพบูลย์เวช

เลขที่ ๕๑๑–๕๑๓ ถนนพระสุเมรุ พระนคร

จำหน่ายยารักษาโรคทุกชนิดทั่วประเทศไทย

Agricultural Bank Ltd. Ratchawong Rd., T. 23084.

Aksornite Printing. Office-Siyek Bank Khun Phrom, T. 20371.

Alaiyontra Store. Triphet Rd. T. 20798.

American International Underwriters Ltd., opp. G.P.O. T. 32033.

American International Assurance Co. Ltd. opp, G.P.O. T 31744.

American Motion Pictures Association 31 Customs Lance, T. 32158.

American Siam Trading Co., Ltd. 79 Dejo Rd. T. 30600.

American Transpack Company. Si-Phya Rd. T. 32154.

An Fong Lao Mai Hong Co., Ltd. Hua Lampong, T. 32026.

Anglo French Drug Co., (Siam). 951 B.M.C. Bldg, T. 32623.

Anglo-Thai Corporation Ltd. Anglo Lane Charoen Krung, T. 30087.

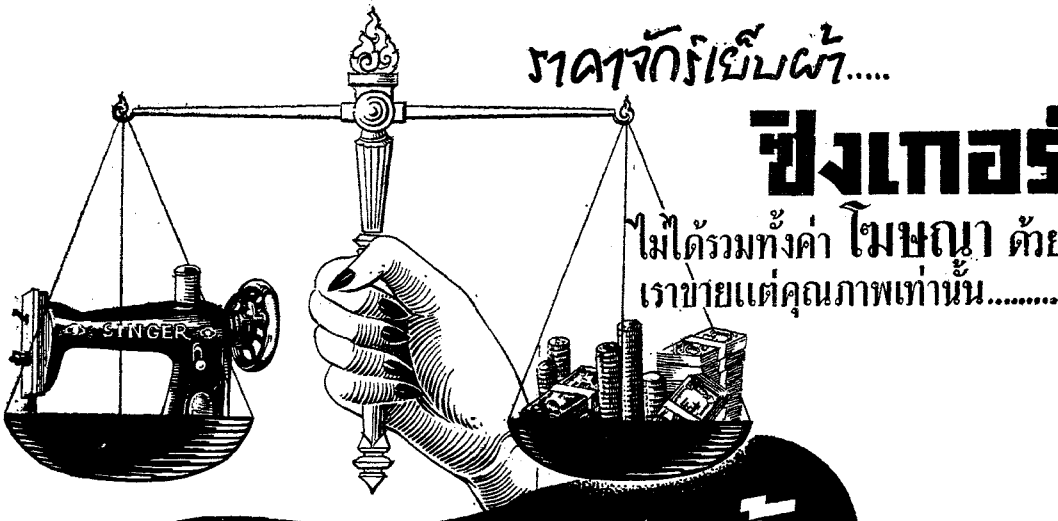

ราคาจักรเย็บผ้า.....

ซิงเกอร์

ไม่ได้รวมทั้งค่า **โฆษณา** ด้วย
เราขายแต่คุณภาพเท่านั้น.....

จักรซิงเกอร์เท่านั้น

จึงคุ้มค่ากับเงินทอง ของท่าน

จักร เย็บผ้า ซิงเกอร์

✳ เครื่องหมายของโรงงานอุตสาหะกรรม **ซิงเกอร์**

โปรดติดต่อโดยตรง = **เลขที่** 321 **ถนนสี่พระยา สำนักงานใหญ่ โทร.** 31768
หรือ สาขาของบริษัท ทั่วประเทศไทย

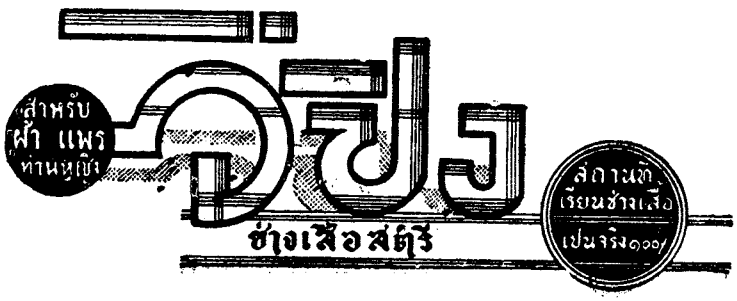

Asia Production Ltd. Songwat T. 21014.

Asia Insurance Co., Ltd. Samyek T. 32669.

Asia Trading Co., Ltd. Anuwong Rd. T. 20461.

Assia Limited. Suriwongse Rd. T. 32036.

Assumption Press. 51 Oriental Avenue T. 30523.

B. Grimm & Co. Mahachai Rd, T. 22640.

B. L. Hua & Co. Si Yek Wat Tuk T. 20335.

Bamrung Thai Phanit Co., Ltd. Samyot Mahachai Rd. T. 23361.

Bangkok Bank Co., Ltd. Ratchawong Landing T. 24468.

Bangkok Bank of Commerce Ltd. Songwat Rd. T. 23172.

Bangkok Central Book Depot Siyek Phya Sri, T. 23670.

Bangkok Chamber of Commerce. Rajbophit Rd. T. 23351.

Bangkok Christian Hospital. Suriwong Rd. T. 31902.

Bangkok Commercial Lithographers 200 - 202 Ratchawong Rd, T. 21442.

Bangkok Daily Mirror Printing Office 180 Visuthi Kasatr. Rd. T. 23657.

Bangkok Detection Agency Co., Ltd. 3 Avenue Ratdamnern, T. 23638.

Bangkok Dock Co., Ltd. Yanava T. 32383.

Bangkok Electric Works. Wat Lieb T. 22000.

Bangkok Cold Trading Co., Ltd. Ban-Moh Phahurat, T. 230890.

Bangkok Groceries Co., Ltd, Oriental Avenue T. 30572.

Bangkok House Furnishing Co., Ltd. Silom Rd. T. 30797.

Bangkok Insurance Co., Ltd. 29 Bush Lane T. 32022.

Bangkok Liquor Combine Ltd. Chakrawat Rd. T. 20998.

Bangkok Manufacturing Co., (B.M.C.) Phitsathian Bridge. T. 32487.

Bangkok Match Co., Ltd. 2715 Rama VI Bridge, T. 23592.

Bangkok Pharmacy Co., Ltd. 259 Isara Lane T. 20348.

Bangkok Post. Khao Bridge Nang-Lerng, T. 22370.

Bangkok Swiss Trading Co., Opp. Wat Thepsirin Luang Rd. T. 20357.

Bangkok Trading Co., Ltd. Phitsathian Bridge, T. 30157.

Bangkok Trust & Trading Ltd. 1169 Opp. G.P.O. T. 32089.

Bangkok Tyre & Co., Opp. Y.M.C.A. Vorachak Rd. T. 20739.

Bank of America. Opp. G.P.O. T. 32318 - 32364.

Bank For Co - Operatievs. Siyek Ban Tanao, T. 23634.

Bank of Canton Ltd. Siyek Ratchawong Yawaraj, T. 22338.

Bank of China. Maitri Chit Rd. T. 20712.

Barrow Brown & Co., (1948) Ltd. Asdang Rd. T. 22261.

Berli Jucker & Co. New Road Near G.P.O. T. 31351.

Black & White Photographer. Corner Plappla Chai Rd. T. 20353.

Bombay Burmah Trading Co. B.I. wharf Charoen Krung, T. 30193.

Boon Mee Dispensary. (B.M.D.) Samyek T. 20346.

เครื่องคำนวณเลข FRIDEN

FRIDEN

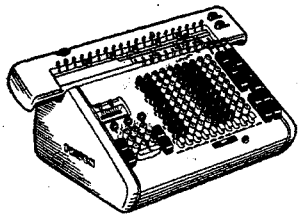

FULLY AUTOMATIC
CALCULATORS.

ถ้าท่านมีงานเกี่ยวกับการคำนวณเลข – จะเป็นการ บวก – ลบ – คูณ – หาร อย่างปกติ หรือ เลขชั้นอุดม – ควรใช้เครื่องคำนวณเลข "ฟรีเด็น" แบบ S.T.W เพราะเครื่องนี้ได้ประกอบด้วยคุณลักษณะหลายอย่าง เพื่ออำนวยความสดวกในการคิดเลขของท่านโดยง่ายและรวดเร็ว

ชมและทดลองได้ที่:–

บริษัท ไทยพาณิชย์พิมพ์ดีด

ถนนเจริญกรุง ตอนสี่แยกพระยาศรี โทรศัพท์ 21953

ผู้แทนจำหน่ายในประเทศไทย

TECK SOON & COMPANY,
HIGH CLASS GROCERS.
BANGKOK. PHONE 30645.

ห้างเต็กสูน แอนด์โก

ถนนเจริญกรุง ตอนสี่พระยาบางรัก พระนคร

โทร. 30645

จำหน่ายเครื่องกระป๋องชั้นสูง เหล้าดินเน่อ เหล้าโต๊ะครบชุด เนื้อแกะ ไก่ฟ้า และเนื้อสัตว์ต่าง ๆ จากออสเตรเลีย เครื่องครัว และแป้งทำขนมต่าง ๆ ทุกชนิด อาหารเด็ก เช่น ผลไม้ ซุบ เนื้อต่าง ๆ ซึ่งใช้เฉพาะสำหรับเด็ก ฯลฯ

THE BANK OF CANTON, LIMITED.

(Incorporated in Hongkong 1941)

HEAD OFFICE
6, Des Voeux Road, Central, Hongkong

BRANCHES
Singapore, Bangkok, Macau, Western Branch, H.K.

SUBSIDIARY
Bank of Canton, San Francisco, California, U.S.A.

BANGKOK BRANCH
270-274, Jawaraj Road, Bangkok.
Telephone: Manager's Room No. 22338
General Office No. 21985
Cable Address: "KOKCANTON"
Manager Mr. Chen Yu-Chien
Sub-Manager Mr. Patrick Look

Boon Rawd Brewery & Co., Ltd. Bangkrabue. T. 22406.

Boon Sri Phanit Co., Ltd. 4604 - 6 Hua Lampong, T. 20611.

Borneo Company Ltd. Silom Rd. T. 31381

British India Steam Navigation Co., Ltd. B.I. Wharf, T. 30091.

Buan Hoa Heng. 230 Yawaraj Rd. T. 20398.

Buan Hoa Long Ice Factory. Wat Saket Damrong Rak. T. 22301.

Buan How Long Saw Mill. Wat Phya Krai. T. 31872.

Buan Hoa Seng & Co., Ltd. Samyek Charoen Krung. T. 32404.

Bunkua Industry Co., Ltd. Ratchawong Rd. T. 22326.

Bunnam Co., Ltd. Krung Kasem Rd. T. 20729.

Bunphong & Bros. Rama IV Rd. T. 30121.

Bunyarak Co., Ltd. Krungkasem Rd. T. 20111.

Butler & Webster Ltd. Suriwong Rd. T. 31554.

Ch. Chaichana Phahurat Rd. T. 22750

Ch. Ninsena Co., 50 Ruan Chit Lane T. 21703.

Central Officers Co., Ltd. Chakaphong Rd. T. 23664.

Chai Wiwat Co., Songwat Rd. T. 22587

Chakrawat Osot. Chakrawat Rd. T. 23109.

Chala Phan Co., Ltd. Mahaprutharam Rd. T. 30660.

Chalerm Krung Motor. 10 Triphet Rd. T. 23115.

Chalerm Krung Osot. 5 Triphet Rd. T. 21783.

Chalerm Nakorn Insurance Co., Ltd. Soil Chalerm Nakorn, T. 22374.

Chaturong Arphorn Store. Siyek Maensri Bamrung Muang, T. 21446.

Chavanich Co., Ltd. Bush Lane T. 30273

Chiang Rak Phanit. Siyek Ban moh T. 22723.

Diethelm & Co., Ltd. Charoen Krung Rd. T. 22411.

Eagle Hotel. Suriwong Rd. T. 31222.

East Asiatic Company Ltd. Oriental Avenue.

Oriental Machinery Stores. Vorachakr Rd. T. 21814.

Eastern Piano Co. Sipya Charoenkrung Rd. T. 30539.

Europe Hotel. Suriwong Rd. T. 30314.

Far East Commercial Co., Ltd: Mahachai Rd. T. 22573.

Far Eastern Continental Grain Company. Suriwong Rd. T. 30303.

Far East International Exposition Co., Ltd. Nakorn Sawan Rd. T. 22385.

Far Land Thai Co., Ltd. Siphya Rd. T. 31715.

Federal Trading Co., Ltd. Ratchawong Rd. T. 22507.

Fraser & Neave Co., Ltd. Si Phya Rd. T. 30262.

Gangjee Premjee & Co. Suriwong Rd. T. 30588.

General Superintendent Co., Ltd. opp, G.P.O. T. 32023.

General Supply Co., Ltd. Nai Lert Bldg. T. 30659.

Gerson & Sons. Corner Convent. Rd. T. 32924

Guan Seng Heng Co., Ltd. Maha prutaram Rd. T. 31413.

ร้านนำเจริญ

ช่างทำรองเท้าผู้มือดี และงานเกี่ยวกับ
เครื่องหนังทุกชนิด

เลขที่ ๓๔ ข้างโรงภาพยนต์บุศยพรรณ

สพานโค้ง บางลำภู พระนคร

นายประสิทธิ์ ส.ส. - นักกีฬาและนักมวยสากลแชมเปี้ยนรุ่นเฟร์เตอร์เวทแห่งประเทศไทย **เป็นเจ้าของและผู้จัดการ**

H. Sena Store. Orieltal Avenue T. 30077.

Hageineyer Trading (Siam) Co., Ltd. Suriwong Rd. T. 30318.

Hah Thia Long Sawmill. Pan Fa Bridge, T. 21330.

Hum Hong Thye & Company Ratchawong Rd. T. 20903.

Hoa Yuan Sawmill. Bangkrabue, T. 20006.

Jawaraj Company Ltd. Yawaraj Rd. T. 20625.

Jayant Trading. Near Rex Cinema Hall, T. 20106.

Jeb Wah Shipping Co., Ltd. Samyek T. 21517.

Kasem Phanit Co., Ltd. Siyek Maensri T. 23732.

Khai Heng Lee & Co. Songwat Rd, T. 20965.

Kheng Mow Heng Co, Ltd. Maha-Chai Rd. T. 23669.

Lekhaphan Phanit Co., Ltd; Songsawat Rd. T. 23326.

Nai Lert (office) Phitsathian Bridge, T. 30239.

Lohakit Vivat Co, Ltd. Rajdamnern T. 23598.

Luang Raksa & Co. Wat Kaewfah Lane Siphya Rd. T 30449.

Maersk Line Co Custom House Lane T. 32126.

Maha Kit (Constructors) Co., Ltd. Near Khao Bridge, T. 21803.

Mee Kwong & Co. Songwat Rd. T. 21524.

Menam Motor Boat Co., Ltd. Bangkolem, T. 30540.

Meng Kuang Chop. Wat Mahaprutaram, T. 30236.

Methi Phanit Co. Songwat Rd T. 22949.

Min Lee Chop. Talat Samsen, T. 20539

Min Sen Co., Ltd. Yawarat, T. 23119

Mitr Phakdi Co., Ltd. Samyek, T. 23909

Nakorn Chai Motor Garage. Samyod T. 21215.

Nakorn Factory Co. Behind Capital Theatre, T. 22303.

Nakorn Pathom Shop. Tha Phra Chan, T. 21676.

Nam Heng Long Co., Ltd. Yanava. T. 30185.

Nam Saeng Co., Ltd. Yawarat T. 21589

New Far Eastern Radio Corporation Ltd. Siyek Unakan, T. 21326.

New French Dispensary. Siphya, T. 31790.

Nguan Seng Chiang Co., Ltd. Siphya T. 30326.

Nim Hong Chua Co., Ltd. Huamet Sampeng, T. 21163.

Oriental Trading Co., Ltd. Silom Rd. T. 30325.

Osoth Salyakit Co., Ltd. Siyek Sao-Chincha, T. 22930

Oriental Dispensary. Oriental Avenue T. 31436.

Oriental Corporation Ltd. Corner Plapplachai, T. 21483.

Oriental Hotal. Oriental Avenue. T. 31362-3.

Pacific Hotel Co., Ltd. Siphya, T. 31386.

Pacific Overseas (Siam) P.O.A.C. Suriwong, T. 30382.

Pacific Store. Yawaraj Rd. T. 20790

Pakdi Pradit Factory. Siyek Unakan Rd. T. 20715.

บริษัทเมืองทอง

MUANG THONG CO.

สำนักงานใหญ่ 444/2 – 444/3 ถนนเยาวราช พระนคร โทร. 22650

ห้องโชว์สินค้าแห่งแรก 431 ถนนเยาวราช พระนคร โทร. 20876

ห้องโชว์สินค้า 452 ถนนเยาวราช พระนคร

ผู้แทนจำหน่ายในประเทศไทย

แผนกนาฬิกา: MIDO - UNIVERSAL - ASTIN - REVUE MAUTHE และสายนาฬิกา GEMEX

แผนกแว่นตา: ZEISS - LAMIT และกรอบแว่น MARWITZ - MACO

แผนกเครื่องเหล็ก: J.A. HENCKELS

สถานตรวจวัดสายตาประกอบแว่นในห้องระบายไอเย็น

อภินันทนาการ

จาก

บริษัท ปทุมวันวิษณุ จำกัด

931/8 ถนนพระราม ๑ สี่แยกปทุมวัน พระนคร

The Patumvan Bhishnu Co., Ltd.

931/8 Rama Rd., Siyak Patumvan, Bangkok

เปิดบริการใหม่ รับเหมาก่อสร้าง คำนวน, ออกแบบแปลน และรับซ่อมรถทุกชนิด

เชิญติดต่อจะได้รับความสะดวกทุกประการ

Pan American World Airways (PAA) Suriwong, T. 30817.

Pan Saeng Company. Behind Sri Yawarat, T. 22871.

Pension Officials Co., Ltd. Chakraphong Rd. T. 23664.

Phadung Thai Shop. Tha Klang Chakraphet Rd. T. 22532.

Phadung Tham Lawyer Office. Phya-Sunthorn Lane, T. 30342.

Phaibun Phanit Store. Phahurat Rd, T. 21704.

Phaibun Sombatr Co., Ltd. Soi Kasem T. 57217.

Phaibun Watana Phanit Co., Ltd. 823-5 Songwat Rd. T. 21454.

Phaisat Sombun Dispensary. Siyek Yowarat Rd. T. 23004.

Phanit Supphaphon Press. 1126 Sampeng Rd. T. 21884.

Phanit Kit Press. Siyekmensri, T. 23476.

Phathana Co., Ltd. Nakorn Sawan Rd. T. 23434.

Phathanakorn Cinema Hall. Samyek T. 21855.

Phathana Sill Co., Ltd. Wat Yual, Nanglerng, T. 21643.

Phekanan Phanit Co., Ltd. Charter Bank Lane, T. 30705.

Phen Phark Dispensary Yowarat Rd. T. 21185.

Phen Prapha. Wat Tuk Yawarat, T. 24288.

Phen Sri Co., Maha Chai Rd. T. 22763

Phisan Phanit Trading Co., Bush Lane T. 30629.

Phisit Yotha Co., Ltd. Avenue Rat dam nern. T. 23665.

Phon Phanit Co., Behind Sri Yawarat, T. 22641.

Phong Phaet. Bumrung muang Rd. T. 23683.

Phong Thai Brother Co., Ltd. Suriwongs Rd. T. 32152.

Phong Swat Phanit Shop. Siyek Mahanak. T. 20503.

Phra Chan Co., Ltd. Charu Maung Rd. T. 30833.

Phra Chan Osot Dispensary. Chakraphat Pong Rd. T. 20033.

Phrasumain Dispensary. Phrasumain Rd. T. 21111.

Pracha Chang Co., Ltd. Si-Phya Rd. T. 31928.

Prasert Sin. 202 Phya Sunthorn Lane T. 30836.

Radio Lab. Mahachai Rd. T. 20025.

Rainbow Specialty Co. opp. G.P.O. T. 30001.

Rajawong Tobacco Store. Siyek Ratchawong, T. 21705.

Ramphai Phan Co., Ltd. Luang Rd. T. 23709.

Rassmee Thong Co., Ltd. Avenue Ratdamnern Rd. T. 23676.

Ratanakosindr Hotel. Ratdamnern, T. 24641.

Ratana Mala & Co., Ltd. Phahurat, T. 20497.

Ratana Vet Shop. Ratdamrih Rd. T. 56608.

Rong Muang Ice Factory. Rong Muang Rd. T. 30123.

Rotterdam Trading Co., Ltd. Opp. G.P.O. T. 30987 - 8.

Saeng Pratheep Co. 5 B.M.C. Bldg. T. 32645.

Saha Mit Chop. 1206 Mahaprutaram Rd. T. 30259.

Saha Thai Trading. Near Odeon Charoen Krung, T. 32660.

เปลี่ยนชื่อบริษัทใหม่

นามเดิม –	บริษัท รัชดประกันภัย จำกัด	
เปลี่ยนชื่อเป็น –	บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด	*Dhipaya Insurance Co., Ltd.*
นามเดิม –	บริษัท รัชดก่อสร้าง จำกัด	
เปลี่ยนชื่อเป็น –	บริษัท วิจิตรก่อสร้าง จำกัด	*Vichitara Contrusction Co., Ltd.*
นามเดิม –	บริษัท ไม้ขีดไฟรัชต จำกัด	
เปลี่ยนชื่อเป็น –	บริษัท สหไม้ขีดไฟ จำกัด	*United Match Co., Ltd.*
นามเดิม –	บริษัท สากลการค้า จำกัด	
เปลี่ยนชื่อเป็น –	บริษัทบางกอกสากลการค้าจำกัด	*Bangkok International Trading Co., Ltd.*

ชื่อบริษัทเก่าใต้นามผู้จัดการเปลี่ยนตามชื่อใหม่ของบริษัทนี้ด้วย

●

ย้ายสำนักงานบริษัทไปอยู่ที่ใหม่

บริษัท อุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทย จำกัด ย้าย
สำนักงานใหญ่มาอยู่ที่ตึกถนนมหาพฤฒารามข้างสมาคมโรงสีภาคอีสาณ.

●

คุณพจน์ ศังขะฤกษ์
ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสหกรณ์พาณิชย์

เลื่อน, ย้ายตำแหน่ง

พลเอก สฤษดิ์ ธนะรัชต์
ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก
หน้า B.C. 6

●

พลโท หลวงสถิตยุทธการ
ดำรงตำแหน่ง ปลัดกระทรวงกลาโหม
หน้า B.C. 16

●

มงคล เนาวจำเนียร
นายช่างใหญ่ กรมทาง ดำรงตำแหน่ง
รองอธิบดี กรมทาง หน้า C. 31

พันเอก เลื่อน ดิษยวรรธนะ
แก้เป็น รองผู้บังคับการกองนักเรียนนายร้อย
ร.ร. นายร้อยพระจุลจอมเกล้า ฯ หน้า C.28

นายแพทย์นิพนธ์ สุวัฑฒนา พ.บ.
ย้ายไปประจำโรงพยาบาลหญิง หน้า D. 19

ได้รับพระราชทานยศทหาร

พันตรี หลวงนิติเวชชวิศิษฏ M.D., C.S.,
อธิบดีกรมการแพทย์ ได้รับพระราชทานยศ
เป็น "พันโท" ทหารบก หน้า D. 1

●

ฉัตรี ศรียานนท์
ข้าราชการชั้นพิเศษ
เลขาธิการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ได้รับพระราชทานยศเป็น "ร้อยเอก"
นายทหารพิเศษแห่งกองทัพบก หน้า D.A. 6

ย้ายสถานการค้า, แก้คำผิด

บริษัทปราสาททอง จำกัด แก้เป็น
บริษัท ปราสาททองโอสถ, จำกัด ดูหมวด F.

บริษัท สหสรรพกิจ จำกัด ย้ายห้างไป
อยู่ ปลายถนนสี่พระยา ตอนใกล้เชิงสพาน
ดูหมวด F.

บริษัทไพบูลย์ประกันภัย จำกัด ย้ายห้าง
ไปอยู่ ถนนเจริญกรุง ตอนกลาง หน้า F.14

Saha Thai Vatana Co., Ltd. 4th Mansion, Rajadamnern Avenue, T. 22446.

Sakol Kasikij Co., Corner Siphya T. 31576.

Sakul Thai Co., Ltd. Charoen Krung Rd. T. 20949.

A.R. Salabhai & Co. Ratchawong Rd. T. 20583.

Smorn Mitr Co., Ltd. Lak Muang T. 24453-23633.

Samyik & Co. Rajwong Rd. T. 21658.

Sanga Phanit Co., Ltd. Phra Sumain Rd. T. 22880.

Seng Nguan Hong Co., Near Wat Yuan Talad Noi. T. 32514.

Shiang An Insurance Co., Charoen Krung Rd. T. 21329.

Sieng Kong Dispensary. Opp. Sieng Kong Lane, T. 32691.

Silom Medical Co., Ltd. Silom Rd. T. 31978.

Silom Store. Silom Bridge T. 30135.

Silpakam Phanit, Ban Moh Rd. T. 21625.

บริษัท
บางกอกการประปา และ วิศวกรรม
จำกัด

Bangkok Water Works & Engineering Co., Ltd.

มีผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ พร้อมที่จะรับใช้ท่านในการสำรวจ
และเจาะบ่อน้ำบาดาลด้วยวิธีการที่ทันสมัยที่สุด จัดหา ติดตั้ง และ
รับปรึกษาการใช้พลังงานไฟฟ้าทุกชนิด และทุกขนาด

๒๒๓–๒๒๕ ถนนจักรพรรดิพงษ์
สี่แยกถนนหลานหลวง
พระนคร
โทร. ๒๑๗๔๔

พ.ต. จำรัส พริ้งทองฟู
ผู้จัดการ
โทรศัพท์-บ้าน : ๕๗๒๑๐

Major Chamras Pringthongfoo
Manager
Phones–Residence : 57210

Silpa Thai Co., Ltd. Phan Fa Bridge. T. 21577.

Sin Hoo Co., Ltd. Songwat Rd. T. 21072.

Sin Hua Insurance & Enterprise Co., Ltd. Samyod Mahachai Rd. T. 22588.

Sin Sombatr Store. Behind Burapha Palace, T. 22843.

Sino-Siam Commercial Co., Ltd. 123 Songwat. T. 23088.

Si-Phya Oil Shop. 650 Si-Phya Rd. T. 31785.

Si-Phya Trading Co., Si-Phya Rd. T. 30546.

Siriwat Osot. 62 Nakorn Chaisri Rd. T. 23302.

Sombat Phanit Shop. Vimanavarat Bldg., T. 20742.

Som Svat Dispensary. Sao Chincha Rd. T. 21608.

South East Asia Trading Co. (Siam) Ltd. Opp. G.P.O. T. 31684.

South East Insurance Co., Ltd. Samyod Mahachai Rd. T. 20026.

Sri Ayuthaya Cinema Co., Ltd. Asdang Rd. T. 22965.

บริษัท รังสิ จำกัด

ในความอุปการของรัฐบาล

โทรเลขย่อ

"รังสิ กรุงเทพฯ"

โทรศัพท์ ๓๒๑๓๖, ๒๓๗๓๖

๙๒๕/๘ ถนนพระราม ๑

หน้าสนามกีฬาแห่งชาติ พระนคร

รับสั่งสินค้าเข้าและออก รับซื้อ-ขายทั่วไป

RANSI CO., LTD. (SIAM)

UNDER THE PATRONAGE OF
HIS MAJESTY'S THAI GOVERNMENT
NICHIDO BUILDING (2ND) FLOOR NO. 1,
NISHI-5 CHOME, GINZA, CHUO-KU.
TOKYO.

Cable Add.: "RANSI TOKYO"

Tel.: (57) 9050, 9052

Sri Charoon Phanit. Siyek Unakan T. 21901.

Standard Vacuum Oil Company. Nares Rd. T. 32941.

Steel Bros & Co., (Siam) Ltd. Chartered Bank Lane, T. 32901.

Suksa Phan• Phanit. Ratdamnern Klang. T. 24294.

Suphan Phanit & Co. Ltd. Unakan Rd. T. 21197.

Suri Ratt Co., Ltd. Ratdamnern 10 th Bldg. T. 23320.

Suriyanon Hotel. Ratdamnern Klang T. 24627.

Suwan & Co., Ltd. Samyek T. 20668.

Swee Ho Dispensary. Phisathian Bridge, T. 32417.

T. Nakon. 1418 Varachak Rd. T. 22671.

Tae Seng Soon Lee Store. Wanit Rd. Sampeng. T. 21323.

Tai Tang Co., Ltd. Rajwong T. 21172

Tai Teck Co., Ltd. Suriwong Rd. T. 32153.

Tang Ah Match Factory. Wat Yuan Nanglerng, T. 20966.

Tang Pak Co., Ltd. Rong Muan, T. 31906.

Tang Thai Co., Ltd. Opp. G.P.O. T. 32045.

Tarmallpark Typewriter Co. Nai Lert Bldg. T. 31976.

Tatien Clinic. 370–2 Maharat Rd. T. 23672.

Teck Heng Press. Siphya T. 30376.

Teck Heng Yoo Dispensary. Near S.A.B. T. 20137.

Thai British Trading Co., Ltd. Maha Chai Rd. T. 23565.

Thai Chemical Co., Ltd. Suriwong Rd. T. 30427.

Thai Chemical Works & Company, Corner Near Naret Rd. T. 30039.

Thai Commerce Association. Rajbopa Rd. T. 23300.

Thai Danu Bank Ltd., Ban Moh Phra Phitak Rd. T. 22511.

Thai Engineering Trading Co., Ltd. Yawarat Rd. T. 22923.

Thai Fisheries Company Ltd. Songwat Rd. T. 23363.

Thailand Phanit Co., Ltd. Yawarat, Klongthom, T. 22710.

Thai Leading Co., Ltd. Si phya. T. 30679.

Thai Rice Thaviphon Co., Ltd. Song wat Rd. T. 20915.

Thai Niyom Phanit Co., Ltd. Samyod T. 22910.

Thai Seng Long Saw Mill Co., Ltd. Phan Fa Bridge, T. 23685.

Thai Stationery Store. Corner Suriwong Rd. T. 30021.

Thai Vivathanakarn Co., Ltd. Avenue Ratdamnern Rd. T. 22545.

Thai Wanit Co., Ltd. Bush Lane T. 30443.

Thonburi Phanit. Ratdamnern T. 21967

Thoresen & Co., Ltd. Wat Yanava. T. 30985

Union Soda Co., Ltd. Pan Fa Bridge T. 23677.

Union Trading Co. Songwat Rd. T. 20192.

Vidhyasom Co., Ltd. Ratdamnern Klang T. 22634.

Yip In Tsoi Co., Ltd. Mahaprutaram Rd. T. 32931.

Yong Kasem & Co., Ltd. Phitsathian Bridge T. 32638.

Yong Kee Liab Heng. Corner Siang Kong Lane, T. 32569.

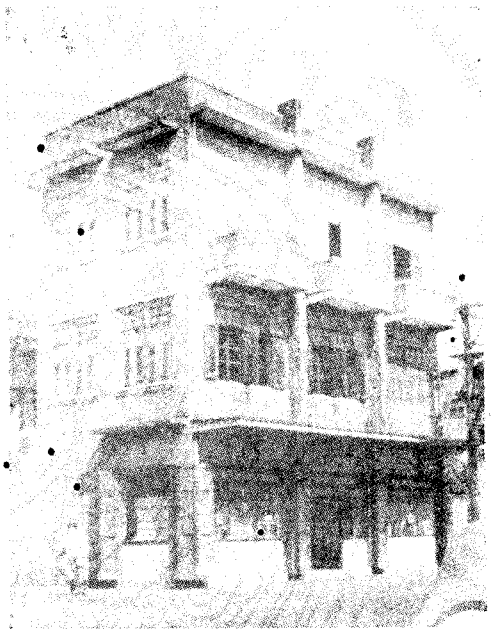

บริษัท

กรุงเทพฯ เอกซเรย์คลินิค

จำกัด

BANGKOK X-RAY CLINIC CO., LTD

ที่ทำการ

๑. เลขที่ ๓๑๔ ถนนวัดไตรมิตต์ เยื้องโรงภาพยนต์นิวโอเดียน พระนคร โทร. ๓๒๔๒๓

๒. เลขที่ ๕๖/๑–๕๖/๓ ถนนตีทอง ข้างวัดสุทัศน์ พระนคร

การศึกษาของชาติ

เมื่อพระเจ้าบานเมือง หรือบางเสียงเรียกว่า "บานเมือง", "ปาดราช" พระเจ้าแผ่นดินของราชอาณาจักรสุโขทัย คือประเทศไทย และก่อนน่าพระเจ้าแผ่นดินองค์นี้ ยังใช้หนังสือแบบเก่าเป็นภาษามคธอยู่

เมื่อพระเจ้าบานเมืองสวรรคต พระเจ้าราม กำแหง พระราชโอรสองค์น้อยของพระเจ้าศรีอินทราทิตย์ ซึ่งเป็นพระอนุชาของพระเจ้าบานเมือง เสด็จครองราชอาณาจักรสุโขทัย

พระเจ้าแผ่นดินพระองค์นี้ ทรงพระปรีชาสามารถน่าสรรเสริญยิ่ง ทรงกล้าหาญในราชการสงครามมาแต่พระชันษา ๑๙ ปี ได้แผ่อาณาจักรไปกว้างใหญ่ไพศาล จนมีผู้ถวายพระนามว่าพระเจ้าขุนรามกำแหง คำว่า ขุน คงจะถอดมาจากตำแหน่ง "ขุนพล" คือจอมทัพ ซึ่งทรงพระคุณานุภาพทั่วทิศ มาประกอบกับพระปรีชาสามารถ

ด้านพระศิลปวิทยาไม่ขอนำมาเล่นอ ในที่นี้ โดยอย่างยิ่ง หนังสือที่เราๆ กำลังเขียนอ่านอยู่ทุกวันนี้ กำเนิดเดิมมาจาก พระวิริยะอุตสาหะฉลาดล้ำเลิศของพระเจ้ารามกำแหง ทรงคิดจัดตั้งแบบหนังสือไทยให้เป็นขึ้นตั้งแต่ พ.ศ.๑๘๒๓

อักษรของทุกๆ ชาติ มีไว้สำหรับจารึกขีดเขียน เพื่อความประสงค์แทนที่จะต้องจำไว้นานๆ หลายปี

หนังสือของชนชาติใด ย่อมเหมาะกับจดถ้อยคำตามเสียงพูดของชาตินั้น สำหรับหนังสือไทยมีความละเอียดถี่ถ้วน มีบทผันสูงต่ำ สามารถจะจารึกถ้อยคำหรือเสียงใดๆ ที่เกิดเป็นเสียงดังออกมาทุกสิ่งในโลกได้ ไม่ผิดเพี้ยน ทั้งการเรียนก็ไม่ยาก เรียนง่าย

ขณะนี้ รัฐบาลกำลังขยายการศึกษาของชาติอย่างเร่งรีบ อักษรไทยเรียนง่าย รู้เร็วจึงเป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนได้ศึกษาวิชาอื่นๆ ถึงคนสำเร็จได้เร็วขึ้น

แต่ประเทศเรายังมีโรงเรียนน้อยมาก ไม่พอกับความเร่งรีบของรัฐบาล และยังไม่พอกับจำนวนกุลบุตรกุลธิดา เรามีโรงเรียนทั้งโรงเรียนรัฐบาล, โรงเรียนราษฎร์, โรงเรียนอาชีพชั้นสูงสุดและชั้นปถมศึกษาทั่วพระราชอาณาจักร์ รวมกันประมาณ ๑๓๐๐๐ โรงเรียน

ในส่วนกลาง มีโรงเรียนสอนถึงชั้นมัธยมที่เป็นโรงเรียนของรัฐบาล ๕๐ เศษ, เป็นโรงเรียนราษฎร์ ๑๗๘ กว่าโรงเรียน

โรงเรียนทุกประเภทอยู่ในความดูแลเอาใจใส่ของกระทรวงศึกษาช่วยเหลือส่งเสริมแนวทางวิชาการทุกสาขาตลอดไป

ได้นำประวัติและรายชื่อ ร.ร.ในส่วนกลางบาง ร.ร. มาเผยแพร่ ประกอบวัฒนธรรมด้านศึกษาของชาติมาเล่นอ คือ:-

ประวัติของ
ร.ร. พาณิชยการพระนคร

แต่เดิมมา ร.ร. นี้สอนแต่ภาษาอังกฤษ ตั้งอยู่ที่วัดสัมพันธวงศ์ จน พ.ศ. ๒๔๕๓ กรมศึกษาได้ขยายหลักสูตรเป็น ร.ร. พาณิชยการ และเปิด ร.ร. นี้ที่วัดมหาพฤฒาราม นาย เย. ซี. เยมส์เป็นอาจารย์ใหญ่ ส่วน ร.ร. พาณิชยการวัดราชบูรณะ หลวงอาณุภาณเป็นอาจารย์ใหญ่ ต่อมา ร.ร. ประเภทนี้มหลาย ร.ร. ด้วยกัน จน พ.ศ. ๒๔๘๓ กระทรวงศึกษาจึงยุบรวมเป็น ร.ร. เดียว ใช้ชื่อว่า ร.ร. พาณิชยการพระนคร

ร.ร. นี้ได้ย้ายสถานที่มาหลายแห่งเช่น วัดแก้วฟ้าล่าง, วัดบพิตร, วังบูรพา, วังจันทรเกษม, ร.ร. อุเทน, จน พ.ศ. ๒๔๘๒ ได้สร้าง ร.ร. ของตนขึ้นในวังกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ โดยนายชยันต์ ผลาชีวะ เป็นอาจารย์ใหญ่มาแต่ พ.ศ. ๒๔๘๖ จนบัดนี้

ชยันต์ ผลาชีวะ
อาจารย์ใหญ่

ประวัติของ
โรงเรียนวัดมกุฎกษัตริย์
History Of
Wat Makut Kasatriya School

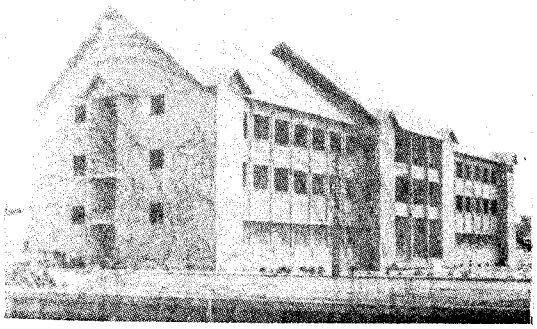

โรงเรียนนี้ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๔๙๔ ครั้งแรกมีนักเรียนเพียง ๙๘ คน เปิดสอนชั้นมัธยม ๑ เท่านั้น มีครู ๓ คน นายเจษฎ์ ปรีชานนท์ ป.ม. ทำหน้าที่ครูใหญ่ ส่วนนายเกษม จรณคุปต์ ป.ม. และนายมนัส บ่างสมบูรณ์ ป.ป. เป็นครูประจำชั้น

เวลานั้นอาศัยอยู่ที่ โรงเรียน วัดบวรนิเวศ ชั่วคราว จนถึงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ จึงได้ย้ายไปอยู่โรงเรียนที่สร้างขึ้นชั่วคราวหลังวัดมกุฎกษัตริย์ติดกับสุสาน ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๙๕ มีนักเรียนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนถึง ๗๐๐ เศษ สถานที่เดิมไม่พอ จึงได้แยกย้ายกันไปเรียนที่อาคารชั่วคราวหลังกรมศาสนาอีกแห่งหนึ่ง และใน

พ.ศ. นี้ โรงเรียนได้งบประมาณ ๓ ล้านบาท สร้างอาคารถาวรที่หน้าวัดมกุฎกษัตริย์ แต่ยังไม่แล้วเสร็จ ต้องรองบประมาณ ๑ ล้าน ๖ แสนในปี ๒๔๙๗ อีกครั้ง

เมื่อตัวอาคารถาวรเป็นรูปร่างขึ้นแล้ว แม้จะยังไม่เรียบร้อยบริบูรณ์เห็นว่าพอจะใช้อาศัยเป็นที่เรียนได้ จึงได้ย้ายนักเรียนทุกแห่งมาเรียนรวมกันเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๔๙๖

ครั้งแรกนายเจษฎ์ ปรีชานนท์ ดำหน้าที่ครูใหญ่ชั่วคราวจนถึงวันที่๒พฤศจิกายน ๒๔๙๔ กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้ง นายบุญยัง ทรวดทรง ป.ม. มาดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ได้

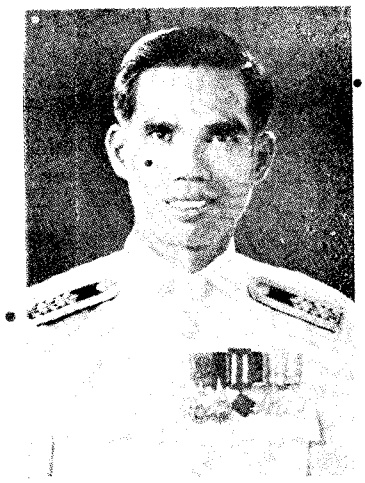

บุญยัง ทรวดทรง ป.ม.

ครูใหญ่โรงเรียนวัดมกุฎกษัตริย์

Boon Yung Suad Song

Diploma for Secondary School Teaching
Principal of Wat Makut Kasatriya School

ย้ายนักเรียนจากโรงเรียนวัดบวรนิเวศ มาอยู่หลังวัดมกุฎกษัตริย์ จนถึงที่สุดได้ย้ายมาอยู่อาคารสร้างใหม่ปัจจุบันนี้

เมื่อเริ่มตั้งโรงเรียนครั้งแรกสอนเฉพาะชั้นมัธยม ๑ ปีต่อมาเปิดสอนถึงชั้นมัธยม ๖ โรงเรียนนี้สังกัดกรมวิสามัญศึกษา รับเฉพาะนักเรียนชาย ขณะนี้มีนักเรียนรวม ๑๐๗๕ คน มีครูทั้งหมด ๔๓ คน

ประวัติโรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร

History of the Pranakorn Teacher's Training College

เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูแห่งแรกในประเทศไทย เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๔๓๕ ที่บริเวณโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ณ ตึกสายสวัสดิ์สถาคาร ที่เรียกกันว่าโรงเตี้ยงเด็ก ตั้งอยู่ที่ตำบลพลับพลาชัย ถนนบำรุงเมือง ร.ร. นี้มีชื่อในครั้งนั้นว่า "โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์" Royal Norman School มิสเตอร์ เอช กรีนรอด ชาวอังกฤษเป็นอาจารย์ใหญ่ ใน พ.ศ. ๒๓๔๕ ย้ายไปอยู่ที่ชั้นบนของตึกแม้นนฤมิตร ร.ร. วัดเทพศิรินทร์ ครั้นถึง พ.ศ. ๔๙ ย้ายไปรวมกับ ร.ร. ฝึกหัดครูฝั่งตะวันตก คือ ร.ร. บ้านสมเด็จเจ้าพระยา (สถานที่เดิม) ใน พ.ศ. ๕๗ ย้ายไปอยู่ที่หอวังที่สนามกรีฑาสถานแห่งชาติเดี๋ยวนี้ ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียน "ฝึกหัดครู" พ.ศ. ๖๑ ย้ายไปอยู่วัดบวรนิเวศ พระยาผดุงวิทยาเสริมเป็นอาจารย์ใหญ่, พ.ศ. ๗๕ ย้ายไปอยู่ที่พระราช-

วังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม พระวรเวทย์พิสฐ์เป็นอาจารย์ใหญ่ ต่อมาหลวงศรีภาษ-เวทินเป็นอาจารย์ใหญ่เมื่อ พ.ศ. ๗๗ ย้ายกลับเข้าพระนคร มาตั้งอยู่ที่ถนนศรีอยุธยา หลวงพิศาลวรรณสารเป็นอาจารย์ใหญ่ และหลวงศรีภาษเวทินได้กลับมารับตำแหน่งอีก พ.ศ. ๘๕ ย้ายมาที่พระราชวังจันทร์เกษม ถนนประชาธิปไตย หลังกระทรวงศึกษาธิการและยังคงตั้งอยู่มาจนถึงทุกวันนี้ หลวงบัวิทยาคารเป็นอาจารย์ใหญ่ ต่อมาหลวงชาญครุณวิทย์เรียกชื่อว่า "โรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระนคร" พ.ศ. ๘๗ หลบภัยทางอากาศไปตั้งอยู่ที่บริเวณ ร.ร. ฝึกหัดครู ปราจีนบุรี จ.ว. ปราจีนบุรี ครั้นสงครามสงบกลับมาสู่ที่เดิมเมื่อ พ.ศ. ๘๘ ครั้นถึง พ.ศ. ๘๙ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น "โรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร" มีนายสวัสดิ์ ภูมิรัตน์เป็นอาจารย์ใหญ่

ใน พ.ศ. ๒๔๙๑ นายสุรินทร์ สรสิริได้มาเป็นอาจารย์ใหญ่ และยังคงดำรงตำแหน่งนี้อยู่ อาจารย์ใหญ่คนปัจจุบันนี้สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิตและอนุปริญญาครุศาสตร์ เริ่มรับราชการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่โรงเรียนวัดเทพศิรินทร์ อดีตครูใหญ่ ร.ร. ต่างจังหวัดมาหลายจังหวัด เคยเป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูพระนครตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๓

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๒ เดินทางไปศึกษาและดูงานการศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ

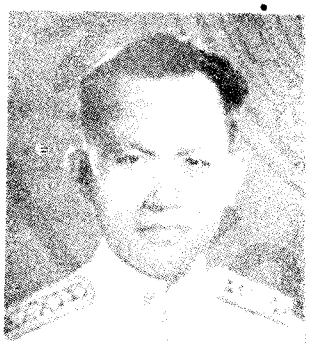

สุรินทร์ สรสิริ อ.บ., ป.ม.
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร
Surindr Sorsiri B.D., Dip. Ed.
The Principal of Prangkorn Teacher's Training College

ประวัติโรงเรียนการเรือนพระนคร
HISTORY OF THE SCHOOL OF HOME ECONOMICS

โรงเรียนการเรือนพระนครได้เริ่มตั้งขึ้นเมื่อพุทธศักราช ๒๔๗๗ ในวังกรมหลวงชุมพรเขตต์อุดมศักดิ์ ถนนพิษณุโลก จังหวัดพระนคร

ปัจจุบันโรงเรียนการเรือนพระนครทำการสอนอยู่ ณ วังสุนันทา ด้านถนนประชาธิปไตย จังหวัดพระนคร เนื่องจากตึกเรียนเป็นตำหนักประทับสำหรับข้าวนายฝ่ายในได้ถูกดัดแปลงเป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติงานจึงไม่ใคร่เหมาะสม หลังจากที่ได้รับความเสียหายจากภัยสงคราม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๘๗ สถาน

ประวัติย่อ
โรงเรียนสตรีวิทยา

โรงเรียนสตรีวิทยาตั้งมาแล้วประมาณ ๕๐ ปี โรงเรียนเดิมตั้งอยู่ที่ตึกดินมุมถนนดินสอและถนนราชดำเนินกลาง

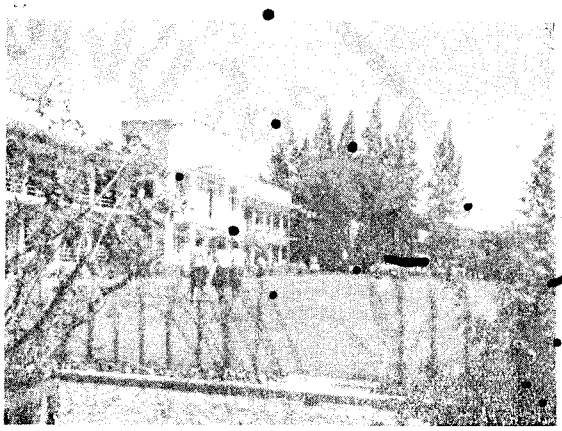

นางกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ
ป.ม., (จุฬา) B.S:H.E.
อาจารย์ใหญ่ปัจจุบัน

เมื่อทางการจะสร้างอาคารสองข้างถนนราชดำเนิน จึงได้ย้ายมาที่อาคารอันทันสมัยณ ฝั่งน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ ในสมัยท่านรัฐมนตรีหลวงสินธุ์สงคราม-ชัย และอาจารย์ใหญ่ สิริมา จิณณาสำจนถึง อาจารย์ อาภรณ์ กฤษณามระ เป็นอาจารย์ใหญ่ ปัจจุบันมีการสอนถึงชั้นเตรียมอุดมศึกษา มีนักเรียนประมาณ ๕๐๐ คนเศษ

อาภรณ์ กฤษณามระ
อาจารย์ใหญ่
โรงเรียนสตรีวิทยา

ที่และห้องเรียนมีน้อยไม่พอเพียงแก่จำนวนนักเรียนซึ่งทวีมากขึ้นทุกปี รัฐบาลจึงดำริห์สร้างตึกเรียนขึ้นใหม่โดยงบประมาณจำนวนหนึ่ง

การก่อสร้างได้ดำเนินขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๑ เป็นอาคารขนาดใหญ่ ๒ ชั้น สำเร็จเรียบร้อยเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ ท่านรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการได้เป็นประธานทำพิธีเปิดตึกเรียน เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๕

น.ร. ที่เข้าเรียนใน ร.ร. นี้ ต้องจบชั้นมัธยมปลาย (ม. ๖) มาเข้าเรียนปี ๑ และปี ๒ เรียกว่า "ประโยคการเรือน" มีสิทธิ์เข้าเรียนเป็น น.ร. ฝึกหัดครูในปีที่ ๓ อีก ๓ ปี มีวิทยฐานะเท่ากับครู ป.ป. และมีหวังว่าจะได้ขยายชั้น ป.ม. ต่อไปภายหน้า.

ประวัติย่อ
โรงเรียนศึกษานารี

โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนประเภทกลางวัน แต่เดิมชื่อ "โรงเรียนสตรีอุดมวิทยายน" ตั้งอยู่ที่บริเวณวัดอนงคาราม จังหวัดธนบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ นายชูปเป็นครูใหญ่

พ.ศ.๒๔๕๒ย้ายไปตั้งอยู่ที่บ้านท่านผู้หญิงพัน ตำบลตลาดแขก จังหวัดธนบุรี เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น "โรงเรียนศึกษานารี" นายชูปลาออก นางสาวเหลือบ บุณยเกตุได้เป็นครูใหญ่แทนต่อมา ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น ๖ ชั้นคือ ตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมปีที่ ๓ เก็บค่าเล่าเรียนปีละ ๑๐ บาททุกชั้น จนถึง พ.ศ. ๒๔๕๗ จึงจัดให้มีถึงชั้นมัธยมปีที่ ๖ เก็บค่าเล่าเรียนตามชั้นของกระทรวงธรรมการที่กำหนดให้

พ.ศ. ๒๔๕๗ นางสาวเหลือบ บุณยเกตุป่วย ลาพักราชการชั่วคราว นางทิมอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนเบญจมราชาลัย รักษาการแทน จน พ.ศ. ๒๔๕๘ นางสาวเหลือบ บุณยเกตุหายป่วย ได้กลับเข้ารับตำแหน่งครูใหญ่ตามเดิม

พ.ศ. ๒๔๗๔ ย้ายจากโรงเรียนเดิมตำบลตลาดแขก มาตั้งอยู่ที่ถนนประชาธิปก เชิงสพานพระพุทธยอดฟ้า วงเวียนเล็ก ตำบลกัลยาณ์ อำเภอธนบุรี จังหวัดธนบุรีจนบัดนี้

ประวัติย่อ
โรงเรียน
การช่างสตรีโชติเวช

โรงเรียนนี้ตั้งเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๘๑ โดยกรมวิชาการ (เดิม) ได้โอนกิจการโรงเรียนช่างทอวัดโพธิ์ ตำบลสามเสน จากการศึกษาประชาบาลมาดำเนินการ ในปัจจุบันสังกัดกองโรงเรียนการช่างกรมอาชีวศึกษา และตั้งอยู่ที่ ร.ร. พาณิชยการเดิม วัดเทวราชกุญชร จนขณะนี้

พ.ศ. ๒๔๘๒ เปิดสอนการทอผ้าด้วยกี่กระตุก ต่อเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ เปิดสอนทอผ้ายืดและถุงเท้าอีกประเภทหนึ่ง

ต้นปี ๒๔๘๐ เปิดสอนประโยคมัธยมอาชีวศึกษาตอนต้น แผนกการช่างสตรีขึ้นอีกแผนกหนึ่งและเปลี่ยนชื่อโรงเรียนช่างทอวัดสามพระยาเป็น "โรงเรียนการช่างสตรีโชติเวช"

ปี ๒๔๘๒ เปิดสอนประโยคมัธยมอาชีว-

ศึกษาตอนปลายแผนกการช่างสตรีขึ้นอีก พ.ศ. ๒๔๘๕ ได้เปิดสอนประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกการช่างสตรีขึ้นอีกแผนกหนึ่ง ร.ร. ได้เจริญขึ้นเป็นลำดับ

นางสังวาลย์ วุฒิโฆสิต เป็นครูใหญ่

ประวัติย่อ
โรงเรียนเพาะช่าง
THE SCHOOL OF ARTS AND CRAFT

กำเนิด ๗ มกราคม ๒๔๕๖ เป็นสถานศึกษาวิชาศิลปหัตถกรรม แห่งแรกของประเทศไทย ขณะนี้มีการศึกษาวิชาช่างเขียน, ช่างแกะสลัก, ช่างปั้น, ช่างโลหะรูปพรรณ, ช่างถม, ช่างไม้, ช่างประดิษฐ์ไม้ไผ่ ให้แก่นักเรียนฝึกหัดครู, นักเรียนวิจิตรศิลป, และนักเรียนช่างไม้ฝีมือ มีการฉลับช้างทำของเป็นส่วนการค้าประกอบด้วย

หลวงนนทพิทยพิลาศ
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่

History Of
The Assumption College

The Assumption College was founded in 1885 by Rev. Father Colombet who was the parish priest of the Assumption church.

In 1901 the management of the college was handed to the Brothers of St. Gabriel, a French Religious Congregation. Since the very beginning the college has been noticed for the high quatity of the education and knowledg given. Old boys of the Assumption College have always been found to assum very high function either in

Rev. Bro. Urbain Gabriel
DIRECTOR OF THE COLLEGE
ภราดา อูรเบง คาเบรียล

political or commercial centers.

Up to now 18200 boys have been educated in the school and the actual number of attendant boys is 2380. Since the beginning of this year the school is run by Rev. Bro. Urbain who came to Thailand 5 years ago and has been teaching Std. VII and VIII all those years.

St. Gabriel's College
Samsen Bangkok

Founded in 1920 by Rev. Bro. Martin de Tours, Order of St. Gabriel (คณะเจษฎาจารย์เซนต์คาเบรียล)

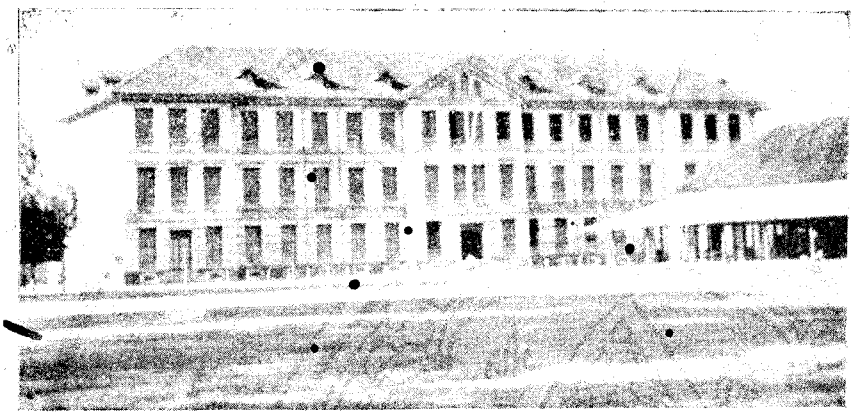

The Curriculum comprises 12 years: 4 Primary (Pathom classes) 8 secondary (6 mathayom and 2 pre-university). Actually the number of pupils is upward of 2,000. The tuition is bilinqual. Thai and English lauguages. The staff is composed of nearly 60 Teachers, eight of which are European. The college boasts of a large compound, fine and commodious buildings up to date in every respect.

บราเดอร์ มอนต์ฟอร์ต

ผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์คาเบรียล

Rev. Brother Montfort

Director of St. Gabriel's College

คุณพ่อ อาเมซตอย

บาดหลวงเจ้าวัด กาละหว่า ตลาดน้อย

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีกุหลาบวัฒนา

Father Amestoy

Abbot of Kalawa Church, Talad Noi

Director of the Kularb Watana School

ประวัติย่อโรงเรียนผดุงศิษย์พิทยา

Phadoongsit Phitaya School

ร.ร. นี้ตั้งอยู่ริมคลองประปา ถนนประชาราษฎร์ บางซื่อ มีเนื้อที่ ๙ ไร่เศษ ได้สร้างตัว ร.ร. ตามแบบของ ร.ร. ใช้ทุน ๒ ล้านเศษ บรรจุนักเรียน (ชาย) ๒๐๐๐ คน สอนตั้งแต่ชั้นประถมถึงเตรียมอุดม

ร.ร. สตรีผดุงศิษย์พิทยา บรรจุนักเรียนหญิงได้ ๘๐๐ เศษ

นายอนุสวัสดิ์ สุมน

เจ้าของ, ผู้จัดการ, อาจารย์ใหญ่ และ

เจ้าของ ร.ร. สตรีผดุงศิษย์พิทยา

เคยศึกษาแผนกอักษรศาสตร์ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติย่อ ร.ร. วุฒิศึกษา

HISTORY OF THE VUDHISUKSA SCHOOL

ร.ร. วุฒิศึกษา ตั้งอยู่ที่ตรอกช่างนาก ธนบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ ครั้งแรกมีนักเรียน

ครูสร้อย ชอบผึก

เจ้าของและผู้จัดการ

ร.ร. สตรีวุฒิศึกษา และ

ร.ร. การช่างวุฒิศึกษา (แผนกการพิมพ์)

๖ คน ข้าพเจ้าได้ทำการสอนเองกิจการได้เจริญขึ้นเป็นลำดับ และได้รับรองวิทยะฐานะเทียบเท่า ร.ร. รัฐบาลเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ เนื่องด้วยสถานที่เดิมคับแคบมากได้ย้าย ร.ร. ไปตั้งที่วงเวียนใหญ่และย้ายไปเฉพาะนักเรียนชาย ส่วนที่เดิมเปลี่ยนชื่อเป็นสตรีวุฒิศึกษา. ในระหว่างสงคราม ร.ร. ในพระนครและธนบุรีต้องหยุดทำการสอนชั่วคราว. ข้าพเจ้าได้เริ่ม

จัดทำตัวพิมพ์จำหน่ายและขยายกิจการเรื่อยมาจนกลายเป็น โรงเรียนการช่างวุฒิศึกษา (แผนกการพิมพ์) อีกแผนกหนึ่ง รับพิมพ์หนังสือและสมุดของ ร.ร. ต่าง ๆ ซึ่งขณะนี้มีนักเรียนใน ร.ร. วุฒิศึกษาและสตรีวุฒิศึกษาประมาณ ๒๐๐๐ คน.

โรงเรียนนันทนศึกษา
NANTANA SUKSA SCHOOL

กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยะฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล ทำการสอนตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ ๑ ถึงชั้นเตรียมอุดมศึกษา (แผนกวิทยาศาสตร์) การรับนักเรียน ชั้นประถมรับทั้งนักเรียนชายและหญิง

ชั้นมัธยมและเตรียมอุดม รับเฉพาะนักเรียนชาย สถานที่ตั้งเลขที่ ๓๕๘ ถนนพระราม ๕ เยื้องที่ว่าการอำเภอดุสิต จังหวัดพระนคร โทรศัพท์ ๕๖๑๕

สาขา โรงเรียนนันทนวรวิทย์ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

ธีรภัทรวิทยาลัย

ถนนสี่พระยา พระนคร โทร. ๓๒๓๗๙

Thira Phatr College

SIPHAYA ROAD, BANGKOK. PHONE,32379

โรงเรียนนี้ตั้งขึ้นเมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๔๘๕ การสอนของโรงเรียนนี้มุ่งดำเนินการสอนหนักไปทางภาษาอังกฤษ ดังนั้นหนังสือเรียนภาษาอังกฤษจึงใช้ตามแนวการสอนของโรงเรียนอัสสัมชัญ ปัจจุบันดำเนินการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ป. ๑ – ม. ๖ มีนักเรียนประมาณ ๖๕๐ คน โครงการณ์ของโรงเรียนจะขยายสาขาออกไปในที่ที่กว้างขวาง และจะเปิดเป็นโรงเรียนรับนักเรียนอยู่ประจำและไปกลับในโอกาสต่อไป

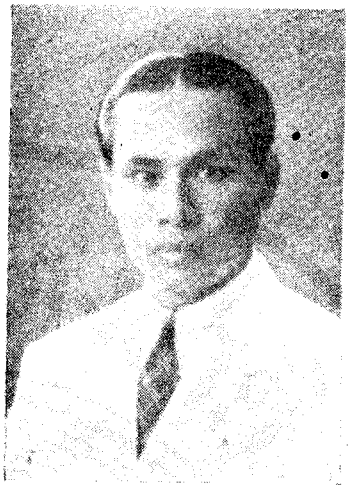

มาศเจริญ ธีรภัทรสกุล

ครูใหญ่และผู้จัดการ

Mas Charoen Thira Phatskul

Head Master and Manager

ร.ร. แม้นศรีวิทยาลัย

"อยู่เพื่อครู และเป็นครูเพื่อครู" คือคติของเขา "ข้าพเจ้าได้อุทิศชีวิตที่ผ่านมาแล้วให้แก่ความเป็นครู จึงขออุทิศชีวิตที่กำลังมีอยู่ให้แก่ความเป็นครูอีกด้วย เพราะว่า

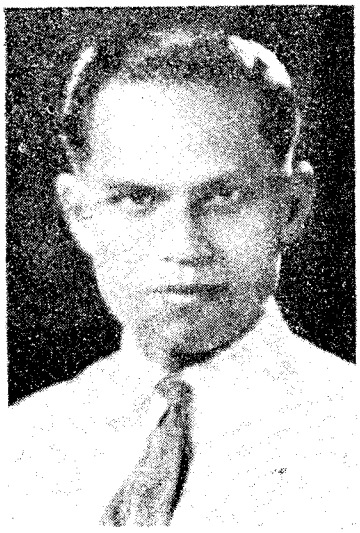

นายสมชาติ ศรีพนา

เกิดวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๔๖๔ ม. ๘ แผนกวิทยาศาสตร์ ๒๔๘๑ ป.ม. คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ อาชีพครู ตั้งแต่ออกจากโรงเรียนฝึกหัดครู

เยาวชนที่มีไปแล้ว, และที่กำลังมีมีต่อไป ยังคงต้องการพลังแห่งความขยันเกลาจากพวกของข้าพเจ้า เรื่องเกียรติคนอื่นเขามักพูดถึง แต่เราไม่พูดถึง เราเพียงอิ่มใจอย่างเงียบ ๆ ว่าสิ่งที่เราทำไปนั้นอาจจะเป็นกุศล

ปัจจุบันนี้ บริหารงานฝ่ายวิชาการที่ ร.ร. แม้นศรีวิทยาลัย ร.ร. ราษฎร์ที่รัฐบาลรับรองวิทยฐานะ ที่รู้จักกันมากในกรุงเทพ ฯ และยังได้จัดการให้ผู้ใหญ่ได้เรียนลัด ชั้น ป. ๔ ม. ๓ ม. ๖ และประโยคเตรียมอุดมศึกษาเวลาบ่ายและค่ำในสถานศึกษาแห่งเดียวกันนี้ในปีหนึ่ง ๆ ได้ผลิตนักศึกษาผู้ใหญ่ให้สำเร็จชั้นประโยคเหล่านี้ออกเป็นจำนวนมาก "อยากเรียนลัดประหยัดเวลา วิชาก้าวหน้า จงกวดวิชาที่แม้นศรี" คนทั้งหลายพูดติดปากกันดังนี้

โรงเรียนพระนครวิทยาลัย

PRANAKORN VITHAYALAI SCHOOL

หน้ากระทรวงยุติธรรม ถนนศรีอำมาตย์

พระนคร โทร. ๒๓๕๔๕

กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยะฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๙ ปัจจุบันมีครูอาจารย์รวม ๓๗ คน นักเรียน ๗๘๘ คน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นปฐมปีที่ ๑ ถึงเตรียมอุดมศึกษา.

นายจรูญ วัตรานนท์

อาจารย์ใหญ่และผู้จัดการ

Charoon Watranond

Head Master and Manager

โรงเรียนราชวัตรวิทยา

RAJAVATRA VITHAYA SCHOOL

ตำบลดุสิต อำเภอดุสิต พระนคร

สอนตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ ๑ ถึงประถมปีที่ ๔

อนุกูล พรหมะวัน. ครูใหญ่

Mrs. Anukul Bramavan *Head Mistess*

โรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง

สังกัดกองฝึกหัดครู กรมสามัญศึกษา

ร.ร. ฝึกหัดครู พระนคร

อาจารย์ใหญ่ นายสุรินทร สรศิริ

ร.ร. ฝึกหัดครูมัธยม
อาจารย์ใหญ่ นายกมล เภาพิจิตร์
ร.ร. บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
อาจารย์ใหญ่ นายจรูญ วงศ์สายัณห์
ร.ร. สวนสุนันทาวิทยาลัย
อาจารย์ใหญ่ นางกรองแก้ว ปทุมานนท์
ร.ร. เพ็ชรบุรีวิทยาคมกรณ์
อาจารย์ใหญ่ นางนิลรัตน์ บรรณสิทธิวาสน์
ร.ร. สารเร็จน พระนคร
อาจารย์ใหญ่ นางสาวสุ รักตะกนิษฐ์

โรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง สังกัดกองโรงเรียนราษฎร์ กรมสามัญศึกษา

ร.ร. สวนกุหลาบวิทยาลัย
อาจารย์ใหญ่ หลวงบุญปาลวิชชาสาสต์
ร.ร. มัธยมวัดเทพศิรินทร์
อาจารย์ใหญ่ นายสวัสดิ์ ภูมิรัต
ร.ร. มัธยมวัดปทุมคงคา
อาจารย์ใหญ่ นายสกล สิงหไพศาล
ร.ร. มัธยมวัดราชบพิธ
อาจารย์ใหญ่ นายโกวิท ประทัตสุนทรสาร
ร.ร. มัธยมวัดบวรนิเวศ
อาจารย์ใหญ่ หลวงศรีภาษยเวทิน
ร.ร. มัธยมโยธินบูรณะ
อาจารย์ใหญ่ นายสนอง [illegible]
ร.ร. มัธยมวัดราชาธิวาส
อาจารย์ใหญ่ ชุนวิรุพจรรยา
ร.ร. มัธยมวัดสระเกศ
อาจารย์ใหญ่ นายกนก มานะวิทย์
ร.ร. มัธยมวัดสุทธิวราราม
อาจารย์ใหญ่ นายโชค สุคันธวณิช
ร.ร. มัธยมวัดดอนเมือง
อาจารย์ใหญ่ นายสุวัฒน์ กาญจนวะลิต
ร.ร. มัธยมเศรษฐบุตรบำเพ็ญ
อาจารย์ใหญ่ นายณรงค์ วิริยินทะ
ร.ร. มัธยมวัดนวลนรดิศ
อาจารย์ใหญ่ นายสำเนียง ตีระวณิช
ร.ร. มัธยมวัดราชโอรส
อาจารย์ใหญ่ นายสนอง กาญจนารมย์
ร.ร. มัธยมทวีธาภิเศก
อาจารย์ใหญ่ นายวรสิทธิ อินทรปัท
ร.ร. มัธยมวัดชิโนรส
อาจารย์ใหญ่ นายเจษฎา บุญพูน
ร.ร. มัธยมวัดรางบัว
อาจารย์ใหญ่ นายสุด สุขะหุต
ร.ร. มัธยมวัดเบญจมบพิตร์
อาจารย์ใหญ่ นายเดช เดชกุญชร
ร.ร. สายปัญญา
อาจารย์ใหญ่ นางสาวยุพิน สุกุมารทัต
ร.ร. สตรีวิทยา
อาจารย์ใหญ่ นางอาภรณ์ กฤษณามระ

ร.ร. สตรีวัดมหาพฤฒาราม
อาจารย์ใหญ่ นางเสนาะจิตร์ สุวรรณโพธิศรี

โรงเรียนอาชีวศึกษาส่วนกลาง

สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค

ร.ร. ฝึกหัดครูมัธยมอาชีวศึกษา
อาจารย์ใหญ่ นายกุล มฤคทัต
ร.ร. ฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษา
อาจารย์ใหญ่ นางพวงเพ็ชร เอี่ยมสกุล

สังกัดกองโรงเรียนพาณิชย์

และอุตสาหกรรม

ร.ร. พาณิชยการพระนคร
อาจารย์ใหญ่ นายชยันต์ ผลาชีวะ
ร.ร. ภาษาต่างประเทศ (มัธยมวัดบพิตร-พิมุข)
อาจารย์ใหญ่ นายเจือ สตะเวทิน
ร.ร. ช่างกลปทุมวัน
อาจารย์ใหญ่ นายสิทธิผล ผลาชีวิน
ร.ร. ช่างก่อสร้างอุเทนถวาย
อาจารย์ใหญ่ นายดิเรก อิศรางกูล ณ อยุธยา
ร.ร. ศิลปกรรม (เพาะช่าง)
อาจารย์ใหญ่ หลวงกรีฑรรยาวิโรจน์
ร.ร. ช่างตัดเสื้อวัดสุทัศน์
อาจารย์ใหญ่ นายธรรมนูญ อัคพานิช
ร.ร. การช่างสตรีพระนครใต้
อาจารย์ใหญ่ นางเตือนตรอง วิเชียรภักดี
ร.ร. การช่างสตรีโชติเวช
อาจารย์ใหญ่ นางสังวาลย์ วุฒิโฆสิต
ร.ร. เสาวภา
อาจารย์ใหญ่ นางสุดถนอม สนิทพันธุ์
ร.ร. เอี่ยมละออ
อาจารย์ใหญ่ นางเกื้อกูล ปุณณะหิตานนท์
ร.ร. การช่างอินทราชัย
อาจารย์ใหญ่ นายเจริญ อ่วมประยูร
ร.ร. การช่างพระนคร
อาจารย์ใหญ่ นายนิวัฒน์ เสี่ยงสิบชาติ
ร.ร. ช่างไม้วัดสระเกศ
อาจารย์ใหญ่ นายบุศย์ อรุณโอษฐ์
ร.ร. ช่างเย็บหนัง
อาจารย์ใหญ่ นายสังเวียน หิรัณยเตชา
ร.ร. ช่างตัดผมวัดไตรมิตต์
อาจารย์ใหญ่ นายประกอบ สุมนเตมีย์

โรงเรียน (กรมวิสามัญศึกษา)

ประเภทโรงเรียนราษฎร์

จ.ว. พระนคร, ธนบุรี

จังหวัดพระนคร

ร.ร. ผดุงศึกษา, ๙๖ ถนนจักรพงศ์ วัดชนะสงคราม
ร.ร. หงสุรานันท์, ๘๐ ตรอกเสถียร วัดมหรรณ์
ร.ร. วรวุฒิวิทยาลัย, ๑๐ ถนนพระอาทิตย์
ร.ร. พิทยศึกษา, เจริญกรุง สี่แยกพระยาศรี
ร.ร. จักรเพ็ชร, ถนนจักรเพ็ชร

ร.ร. พระนครวิทยาลัย, วัดสิริอำมาต

ร.ร. สุพมาศพิทยาคม, ๕๕ เชิงสพานตากสิน

ร.ร. อันเดอร์วูดพิมพ์ดีด, ๑๕-๑๗ สถานีจราจร ถนนตรีเพชร

ร.ร. สิริจักร์เพชร, ถนนจักรเพชร หน้าวังบูรพา

ร.ร. เพิ่มวิทยศึกษา, ๑๑๖๑ ท่าโรงยาเก่า

ร.ร. สุจริตวิทยา, ถนนวัดราชบพิธ เสาชิงช้า

ร.ร. นารีศิลปวิทยาลัย, ๒๒๕๓ ถนนราชดำเนิน

ร.ร. เสริมประสาทวิทยา, ถนนบำรุงเมือง วังกรมพระสมมุติ

ร.ร. เชียนูนิวาสน์, ๑๑๔ ถนนพระอาทิตย์

ร.ร. ภารตวิทยาลัย, ถนนสิริพงศ์

ร.ร. เกษมณีพิมพ์ลำผัส, ๑๖-๑๘ ถนนหลังวังบูรพา

ร.ร. ซินเจียนฮั้ว, ๗๒/๙ ท่ากดาง ปากคลองตลาด

ร.ร. หมิงเจิง, ๒๒๘-๒๒๖ หลังวัดอินทรวิหาร ถนนจักรพงษ์

ร.ร. รอยแยลพิมพ์ดีด, ๑๕๑ ถนนเจริญกรุง หน้าโรงหวย

ร.ร. ดิฟวิง สอนตัดเย็บ, สี่แยกวัดทิกษัตร

ร.ร. นายร้อย ท.บ.

ร.ร. อุดมวิทยา, ตรอกข้างห้างเทพนิครพานิช ถนนเจริญกรุง

ร.ร. กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย, ถนนประมวญสมุด

ร.ร. ประสานอักษร, ๔๘๐ ถนนสว่าง ต. มหาพฤฒมาราม

ร.ร. บวรศึกษาสถาน, ๖๘ ตรอกหมอเพ็ชร หมอพลอย สุริยวงศ์

ร.ร. เซนต์โยเซฟคอนแวนต์, ถนนคอนแวนต์ สีลม

ร.ร. สมบูรณ์ปัญญา, ๒๑๐ ริมถนนสี่พระยา ใกล้ซอยทรัพย์

ร.ร. กุลสตรีศาลาแดง, ๗๕ ศาลาแดง ถนนสีลม

ร.ร. อัสสัมชัญคอนแวนต์,—ตรอกโอเรียลเต็ล

ร.ร. พิศดบุตรศึกษา,-ตรอกตลาดหลวง สีลม

ร.ร. อิสสระนุกูล, มุมสุริยวงศ์

ร.ร. สุรศักดิ์, ถนนสุรศักดิ์ สีลม

ร.ร. กรุงเทพวิทยาลัย, เยื้องห้างเฟรเซอร์-แอนด์นีฟ

ร.ร. ธีระภัทร์วิทยา,—ถนนสี่พระยา

ร.ร. กรุงเทพอังกฤษศึกษา, ตรอกตำบีซา

ร.ร. ชาญวิทย์พิทยา, เชิงสพานเหล็ก

ร.ร. ปวโรพารวิทยา, ๘๗๘ สถานเสาวภา

ร.ร. วิบูรพาสายัณห์วิทยา, ถนนสีลม ทางแยกสุริยศักดิ์

ร.ร. พงศาจิตวิทยา, ๒๐๐ ถนนสุริยวงศ์

ร.ร. สุเทพปัญญา, ๒๐๙ ถนนสุริยวงศ์

ร.ร. อนุศิษย์พิทยา, ถนนพะเนียง วัดโสมนัส

ร.ร. ครุฉานุศาสตร์, ตรอกแม้นศรี ถนนบำรุงเมือง

ร.ร. เกียรติภิญโญวิทยาลัย, ถนนมิตรพันธ์
ร.ร. บำรุงอิสลาม, ๔๕ ตรอกสุเหร่ามหานาค
ร.ร. แม้นศรีพิทยาลัย, ๒๔ ถนนบำรุงเมือง
ร.ร. ไพศาลศิลป, ซอยสมาคมแพทย์ ถนนบำรุงเมือง
ร.ร. ไทยประสาทวิทยา, ถนนหลานหลวง ต. วัดโสมนัส
ร.ร. สตรีจุฬนาค, ๗๗ ถนนหลานหลวง
ร.ร. บำรุงตุลิตวิทยา, ๗๐๔ สพานเทวกรรม ถนนนครสวรรค์
ร.ร. สตรีสุทธิคาม, บ้านวิสุทธิคาม ถนนดำรงรักษ์
ร.ร. นันทศึกษา, ๓๕๘ เชิงสพานสามเสน ถนนพระราม ๕
ร.ร. สตรีประเทืองวิทย์, ๖๗ สพานอุรุพงศ์ ถนนเพชรบุรี
ร.ร. ผดุงศิษย์พิทยา, คลองประปาและริมคลองเปรมบางซื่อ
ร.ร. เฉลิมโลก, ในวังเพชรบูรณ์ ถนนราชดำริ
ร.ร. สุวรรณพิทยา, ริมถนนซอยสถานีตำรวจศาลาแดง
ร.ร. มาแตเดอีวิทยาลัย, ถนนเพลินจิต
ร.ร. สตรีปทุมวัน, ใกล้สี่แยกปทุมวัน
ร.ร. สวัสดีอำนวยเวทย์, ๑๘๕ เชิงสพานกษัตริย์ศึก
ร.ร. กิตติคุณวิทยา, วังสมเด็จกรมพระสวัสดิ์ ถนนพระราม ๑
ร.ร. สตรีการเรือนกรุงเทพ, ซอยวัดบรมนิวาส
ร.ร. ซางตาครูสคอนแวนท์, กุฎีจีน วัดกัลยา
ร.ร. วุฒิศึกษา, ถนนลาดหญ้า วงเวียนใหญ่
ร.ร. อำนวยศิลปธนบุรี, ถนนท่าดินแดง ริมคลองสมเด็จ ฯ
ร.ร. สตรีวุฒิศึกษา, ถนนภัทรา ๒ ซอยสมเด็จเจ้าพระยา

บริษัทส่งเสริมสันติราษฎร์ จำกัด

Bangkok Detective Agency Co., Ltd.

ในความอุปการะของรัฐบาล

สี่แยกพระยาศรี พระนคร

โทรศัพท์ ๒๗๒๓๙

กำเนิดสภาอุนาโลมแดง สภากาชาด และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

ใน พ.ศ. ๒๔๓๖ เกิดมีความเข้าใจผิดระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลฝรั่งเศส เรื่องเขตแดนที่ฝั่งแม่น้ำโขง ฝรั่งเศสเข้ายึดดินแดนลาวซึ่งขึ้นอยู่กับไทย จึงเกิดการต่อสู้กันขึ้น แต่ยังไม่ได้ถึงกับขาดไมตรีกัน และยังเจรจากันทางทูต ฝรั่งเศสใช้อำนาจยกกองทหารเข้ามายึดแคว้นลาวที่เป็นเขตแดนของไทย แต่ไทยก็ต้องยอมจำนนตกลงตามข้อเรียกร้องของฝรั่งเศส และเสียค่าปรับประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นจำนวนมากมายในครั้งกระโน้น กับทั้งเมืองจันทบุรียังถูกยึดเป็นประกันอีกด้วย ครั้นรัฐบาลไทยได้ใช้ค่าปรับเสร็จแล้ว ก็ไม่ถอนทหารไปจากเมืองที่ยึดนั้นตามสัญญา คงอยู่ต่อไปอีกถึง ๑๐ ปี จนกระทั่งในที่สุดได้ถอนทหารออกจากเมืองจันทบุรี และยึดเมืองตราดแทน แล้วคืนเมืองตราดให้ แต่แลกเอาดินแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขงของไทยไป ๓ มณฑล คือ เสียมราฐ พระตะบอง และศรีโสภณ

ในคราวที่ทหารทั้ง ๒ ฝ่ายต่อสู้กัน ย่อมมีทหารบาดเจ็บ แต่ไม่มีองการกุศลกระทำหน้าที่ช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ให้เป็นกิจลักษณะ หญิงไทยผู้มีเกียรติเห็นโอกาสเช่นนั้น จึงรวมกัน มีท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงษ์ เป็นหัวหน้า กราบบังคมทูลพระกรุณาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชเทวี (สมเด็จพระศรีสวรินทิราพระบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า) ขอให้ทรงเป็นชนนีผู้บำรุง การที่จะตั้งสภาการกุศล เพื่อช่วยทหารผู้บาดเจ็บ

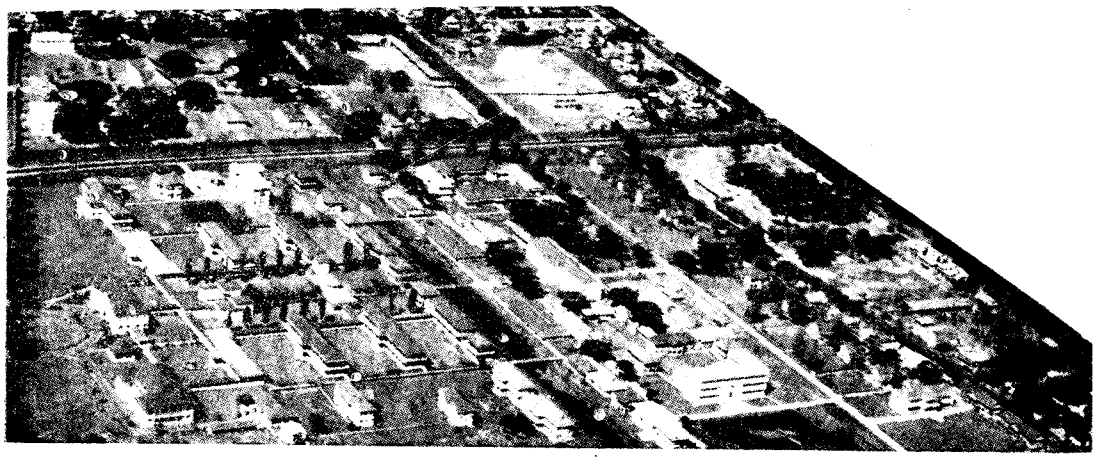

บริเวณโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์, สถานสภากาชาดไทย และสถานเสาวภา ถ่ายจากเครื่องบิน

จดหมายกราบบังคมทูลฉบับนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พระพุทธเจ้าหลวง) ทรงพระดำริว่าเป็นความคิดอันดี ต้องด้วยแบบอย่างประเทศทั้งปวงอันรุ่งเรืองแล้ว ควรจัดทำ จึงโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้จัดตั้งสภาอุณาโลมแดงขึ้นตามความคิดที่กล่าวมานั้น สภาอุณาโลมแดงจึงมีกำเนิดแต่นั้นมา แล้วเปลี่ยนนามเป็นสภากาชาดสยาม ในปี พ.ศ. ๒๔๔๔ สภากาชาดไทย (ดูประวัติกาชาด) ยืนยงคงอยู่จนบัดนี้ (จากวันที่ ๑๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๖ เป็นวันเกิด ถึงวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๗ มีอายุครบ ๖๑ ปีพอดี

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่สภาอุณาโลมแดง แห่งชาติไทยในสมัยโน้น ที่สำคัญ คือ

(๑) ทานมยูปถัมภก ผู้บำรุงการอย่างสูงสุด-พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตรงกับตำแหน่งปัจจุบัน พระบรมราชูปถัมภก

(๒) ผู้บำรุงการ- พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมสมเด็จพระสุดารัตนราชประยูร

(๓) สภาชนี-สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวี คือสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า

(๔) สภานายิกา- พระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระวรราชเทวี คือสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนารถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

(๕) อุปนายิกา- ๘ คน ผู้ซึ่งออกเงินมากกว่า ๔,๐๐๐ บาท ในขณะนั้นตำแหน่งอุปนายก ผู้อำนวยการคนเดียว เป็นผู้ดำเนินงานแทนสภานายิกา

(๖) เลขานุการินี- ท่านผู้หญิงเปลี่ยนผู้เริ่มริดสภาอุณาโลมแดง ภริยาเจ้าพระยาภาสกรวงษ์ (พร บุนนาค)

(๗) ผู้ช่วยเลขานุการินี ๓ คน

(๘) เหรัญญิกา- พระเจ้าน้องนางเธอพระองค์เจ้าพวงสร้อยสอาง

(๙) ผู้ช่วยเหรัญญิกา ๑ คน

(๑๐) กรรมการิณี ๑๖ คน โดยมากเป็นพระเจ้าน้องนางเธอและภรรยาข้าราชการผู้ใหญ่

(๑๑) อนุกรรมการิณี ๑๔ คน รับทำยาไทยส่งกองทัพ

(๑๒) ผู้รับธุระแทน (ต่างจังหวัด) ๖ คน

นอกจากนี้กรรมการิณีได้เชิญพระบรมวงศ์และข้าราชการผู้ใหญ่ฝ่ายหน้า ให้รับตำแหน่งเพื่อเกียรติยศและช่วยการในสภา มีสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช มกุฎราชกุมาร กรมหลวงเทวกุลวโรปการ เจ้าพระยารัตนบดินทร (ที่สมุหนายก) เจ้าพระยาพลเทพ (ที่สมุหพระกลาโหม) ฯ

จำนวนเงินที่เรี่ยไรได้ ๔๔๔,๗๒๘ บาท สภาได้ส่งยาและเครื่องพยาบาลให้ทำลังทหาร ใน

มณฑลสถานและกองต่าง ๆ ซึ่งในขณะนั้นมีกำลังทหาร ๑๘,๓๕๐ เศษ นับว่าได้กระทำการบรรเทาทุกข์ตามหน้าที่เป็นครั้งแรก ตามหนังสือกราบบังคมทูล ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ร.ศ. ๑๑๒

กำเนิดการกาชาด

ความมุ่งหมายของฝ่ายหนึ่ง ซึ่งกระทำสงครามคือ การทำลายกำลังของอีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าแต่ทหารของฝ่ายหนึ่งล้มตายหรือบาดเจ็บมากก็เป็นทางได้เปรียบของอีกฝ่ายหนึ่ง แต่การกระทำทารุณร้ายกาจแก่ทหารอันบาดเจ็บแล้วเพื่อทุ่นกำลังนั้น ไม่ใช่ความมุ่งหมายของอารยชาติฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จึงมีสมาคมช่วยบรรเทาทุกข์ และรัฐบาลยอมรับสมาคมการกุศลให้ช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ทหารที่บาดเจ็บกับทั้งออกกฎหมายคุ้มครองสมาคมนั้น ๆ ให้สามารถทำการตามหน้าที่ได้โดยชอบ ภายหลังสมาคมการกุศลนั้น ๆ เปลี่ยนนามตาม ๆ กันว่า "สภากาชาด" มีเครื่องหมายกาชาดบนพื้นขาว กลับตีกันกับธงประจำชาติของชาวสวิสส์ คือธงประจำชาติของชาวสวิสส์มีกากะบาดขาวบนพื้นแดง เพื่อให้เกียรติยศแก่ชาตินั้น เพราะเป็นชาติที่ได้เริ่มคิดทำความตกลงระหว่างประเทศที่เมืองเจนีวา ในเรื่องการรักษาพยาบาลทหารบาดเจ็บในเวลาสงคราม

แต่มีชาติแขกบางประเทศที่ใช้เครื่องหมายอย่างอื่น เช่น อิหร่าน ใช้สิงห์โตถือดาบกับดวงอาทิตย์แดง อียิปต์ เตอรกี ฯลฯ ใช้จันทร์แดง สภากาชาดไทยเคยใช้กากะบาดอุณาโลมแดง ภายหลังเปลี่ยนใช้กากะบาดแดงสามเหลี่ยม

การประชุมที่เจนีวา

เรื่องราวที่ก่อให้เกิดสภากาชาด คือ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๐๒ ได้มีการรบใหญ่ที่หมู่บ้านซอลเฟริโน (Solferino) ในประเทศอิตาเลีย มีผู้คนบาดเจ็บล้มตายเป็นอันมาก จึงมีชาวสวิสส์ผู้หนึ่งอยู่ที่เมืองเจนีวาชื่ออังรีดูนังต์ (Henri Dunant) ได้เขียนเรื่องราวถึงการเป็นไปในการรักษาพยาบาล กล่าวถึงความโสโครก การรักษาพยาบาลคนไข้ไม่เพียงพอ มีความเห็นว่าทุก ๆ ชาติควรคิดอ่านจัดตั้งสมาคมการกุศลสำหรับช่วยผู้บาดเจ็บในสงครามขึ้น ไม่เฉพาะแต่ช่วยพวกฝ่ายตนเท่านั้น มีหน้าที่ช่วยทั่วไป ทั้งพวกข้าศึกด้วย กับควรจะมีการประชุมนานาประเทศ ปรึกษาการเรื่องนี้

ความเห็นที่เขาเขียนให้ชื่อว่า "ที่ระลึกแห่งการรบที่ซอลเฟริโน" ได้พิมพ์และแปลแพร่หลายในนานาประเทศ จนกระทำให้พระเจ้าแผ่นดินและคนชั้นสูงบังเกิดความศรัทธาแก่กล้า ผลที่สุดจึงได้มีการประชุมที่เจนีวา ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๐๖ เป็นครั้งแรก ที่ประชุมตกลงให้ท่านมอนิเยร์ (Monyier) ซึ่งเป็นผู้

ร่วมคิดกับนายอังรีดูนังต์นั้นเป็นหัวหน้ากรรมการจัดการในเรื่องการรักษาพยาบาลทหารเจ็บไข้ในสนามรบ นับว่า "การกาชาด" ได้กำเนิดมาแต่นั้นทีเดียว

ต่อมาอีก ๑ ปีจึงได้มีการประชุมนานาชาติมีรัฐบาล ๑๒ รัฐด้วยกันลงนามเป็นทางราชการ ณ เมืองเจเนวา ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๐๗ ผู้แทนรัฐบาลต่างประเทศ ๑๒ รัฐได้ลงนามในความตกลงนี้ ต่อมาได้มีรัฐบาลอีกหลายประเทศ รวมทั้งรัฐบาลของประเทศไทยก็ได้รับรองกระทำความตกลงเห็นชอบร่วมด้วย

ในปี พ.ศ. ๒๔๔๙ รัฐบาลสวิสได้เชิญรัฐบาลนานาประเทศไปประชุม เพื่อแก้ไขความตกลงฉบับก่อนให้ดีขึ้น รัฐบาล ๓๕ ประเทศ ได้ลงนามในความตกลงฉบับใหม่นั้น พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจรูญศักดิ์กฤดากร เป็นผู้แทนรัฐบาลไทย

ใน พ.ศ. ๒๔๗๒ ภายหลังมหาสงครามโลกครั้งที่ ๑ ได้มีการประชุมที่เมืองเจเนวา แก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาเจเนวา เพื่อยังการเป็นไปของผู้บาดเจ็บ และป่วยไข้ในสนามรบ ให้ดีขึ้น หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร (กรมหมื่นราชบุรีประพงษ์ประพันธ์) เป็นผู้แทนประเทศไทย

ครั้นเสร็จสงครามโลกครั้งที่ ๒ ภายหลัง พ.ศ. ๒๔๙๘ ก็ได้ดำริที่จะมีการประชุมเพิ่มเติมอนุสัญญาเจเนวา เพื่อแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นอีกและให้ความสะดวกแก่เชลยศึกกลับบ้านเกิดเมืองนอนของตน ตลอดจนการคุ้มครองสถานพยาบาล และเขตปลอดภัยของผู้ชราทุพลภาพ กับเด็ก ๆ ด้วย

กำเนิดโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

เนื่องจากรัฐบาลไทยได้ลงนามในอนุสัญญาเจเนวา พ.ศ. ๒๔๔๙ แล้ว (มี ๓๕ ประเทศที่ลงนาม) และรัฐบาลอังกฤษส่งหนังสือเชิญให้รัฐบาลไทยส่งผู้แทนไปประชุมการกาชาดแดง ณ กรุงลอนดอนด้วยนั้น มีกระแสพระบรมราชโองการ ให้กรมยุทธนาธิการดำริจัดการสภาอุณาโลมแดง เพื่อมิให้เสื่อมสูญไปเสีย และจัดตั้งขึ้นให้ดีตามสมัยเวลาที่ควรเป็นอยู่ นายพลเอก กรมหลวงนครไชยศรีสุรเดช ผู้บัญชาการกรมยุทธนาธิการ จึงได้เสนอความเห็นกราบบังคมทูลสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชมกุฎราชกุมาร ผู้สำเร็จราชการรักษาพระนคร มีใจความว่า

(๑) หาที่ตั้งขึ้นเป็นโรงพยาบาลอุณาโลมแดง ที่ตำบลสระปทุมวัน ซึ่งพระราชทานแก่ทหารบกไว้ก่อนแล้ว

(๒) การปกครองสภาอุณาโลมแดงนี้ ก็คงอยู่ในความอำนวยการของสภานายิกา และกรรมการิณีนั้นทุกประการ แต่มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐบาลเสียเงินเดือน ให้ไปทำการดูแลการ ใน

โรงพยาบาลนั้น ตลอดทั้งพนักงานแพทย์ต่าง ๆ ซึ่งจะเบิกเงินเดือนจากกรมยุทธนาธิการ

(๓) ในการใช้จ่ายทั้งปวง ถ้าเป็นการจร ควรตั้งสภาอุณาโลมแดงจัดหา ถ้าเป็นการประจำให้รัฐบาลออกค่าใช้จ่าย

(๔) เมื่อมีราชการพิเศษ หรือการคับคราวใด สภาอุณาโลมต้องอุดหนุนในการยาและการพยาบาลทหารโดยเต็มกำลัง ตามทุนและวิธีที่จะได้กำหนด

ทั้ง ๔ ข้อนี้เป็นมูลฐานให้เกิดโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ขึ้น เนื่องด้วยมีอุปสรรคบางอย่างในเรื่องที่ดิน ซึ่งจะปลูกสร้างโรงพยาบาลของสภาอุณาโลมแดงนั้น ต้องระงับอีกชั่วคราว

ครั้นพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสู่สวรรคาลัย เมื่อวันเสาร์ที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๓ บรรดาพระราชโอรสและพระราชธิดา มีพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นประธาน พร้อมด้วยพระราชโอรสพระราชธิดากับพระบรมวงศานุวงศ์ทั้งฝ่ายหน้าฝ่ายใน ได้ปลงพระทัยที่จะบำเพ็ญพระกุศลสนองพระเดชพระคุณเป็นพิเศษ จึงทรงพระดำริเห็นพ้องกันว่า ควรสร้างโรงพยาบาลกาชาดขึ้น ก็จะเป็นการพระกุศล ประกอบด้วยถาวรประโยชน์ อนุโลมตามพระประสงค์ของพระบรมชนกนารถ และเป็นพระเกียรติยศทุกประการ จึงต่างพระองค์บริจาคทรัพย์รวมกันเป็นจำนวน ๑๒๒,๙๑๐ บาท รวมกับทุนของสภาอุณาโลมแดงที่มีอยู่ มอบให้กรมหลวงนครไชยศรี เสนาบดีกระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าหน้าที่ก่อสร้างโรงพยาบาล ในที่ดินอันเป็นส่วนพระองค์ของพระมหากษัตริย์ ได้ลงมือทำการตั้งแต่วันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๔ เป็นต้นมา การยังไม่ทันแล้ว จอมพล กรมหลวงนครไชยศรี สืบพระชนม์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้จอมพล ขณะเป็นนายพลเอก สมเด็จพระอนุชาธิราช เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนารถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานารถ เสนาธิการทหารบก ทรงอำนวยการต่อมาจนสำเร็จ จึงได้โปรดเกล้า ฯ ให้ขนานนามโรงพยาบาลตามพระปรมาภิไธยในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า "โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์" และเสด็จเปิดโรงพยาบาล ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ และมีผู้อำนวยการนายแพทย์ปริญญาต่างประเทศ และในประเทศทุกสาขา, นางพยาบาล กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการรับผิดชอบตามลำดับพร้อมบริบูรณ์ ปัจจุบันนี้ หลวงพรหมทัตเวที เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาล, พ.อ. หลวงปกิตเวชศักดิ์ เป็นนายแพทย์ใหญ่, นายเอือน หุตินทะ เป็นเลขานุการ

Luang Promatadveti Director of Chulalongkorn Hospital

Col. Luang Prakitvejsak Chief Medical Officer

Nai Euan Hutinda Secretary

ประวัติและข้อความทั่วไป

โรงเรียนแพทย์

โรงเรียนแพทย์เริ่มตั้งขึ้นที่โรงพยาบาลศิริราชเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๒ มีหลักสูตรการเรียน ๓ ปี และมีผู้เรียนสำเร็จวิชาออกในปี พ.ศ. ๒๔๓๒ เป็นรุ่นแรกรวม ๙ คน ต่อมาหลักสูตรการเรียนได้เพิ่มขึ้นตามลำดับ เป็น ๔ ปี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๕ เป็น ๕ ปีเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔ และเพิ่มเป็น ๖ ปีเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ การเรียนในระยะนี้กำหนด ๔ ปี แรกที่คณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ของจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย และอีก ๒ ปีหลังที่โรงพยาบาลศิริราช ในปี พ.ศ. ๒๔๖๓ โรงเรียนแพทย์ได้รวมเข้าเป็นคณะแพทยศาสตร์ของจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

เริ่มแต่ พ.ศ. ๒๔๖๖ คณะแพทย์ศาสตร์ได้มีการปรับปรุงใหม่ให้มีหลักสูตรถึงขั้นปริญญา ด้วยความช่วยเหลือของรอคกีเฟลเลอร์มูลนิธิ เพิ่มความรู้เบื้องต้นขึ้นเป็นประกาศนียบัตรมัธยม ๘ และเตรียมแพทย์ในมหาวิทยาลัย อีก ๒ ปี ในประเภทวิชาพิสิกส์เคมี ชีวะวิทยา ภาษาอังกฤษ และฝรั่งเศสหรือเยอรมัน มีหลักสูตรการเรียนในคณะแพทยศาสตร์ตลอดระยะ ๔ ปี รวมเป็นเวลา ๔๖๒๐ ชั่วโมง ในขณะเดียวกันได้มีการก่อสร้างอาคารสำหรับเป็น

GENERAL INFORMATION

HISTORY

The medical school is now in its sixtieth year having been organized at Siriraj Hospital in 1889 (B.E. 2432). The first class of nine number was graduated in 1893. Until 1902 the school was conducted with a course of three years. From 1902 to 1910 the course was four years in length. In 1911 it was made five years and in 1915 six years, the first four later being given in connection with the Faculty of Arts and Sciences of Chulalongkorn University and the last two at Siriraj Hospital. In 1917 the school was amalgamated with the Chulalongkorn University as its Faculty of Medicine.

In 1923 began a period of reorganization aided by the Rockefeller Foundation. Entrance requirements were raised to the eighth (final) Madhayom of the Government secondaryschool, with the addition of two years of college work in Physics, Chemistry, Biology, English and French or German. A curriculum with a four-year course of 4,620 hours was adopted. There was begun in the compound of Siriraj Hospital a building program that included the erection of laboratories for the school and the replacement of the old hospital buildings by modern structures.

The first class of the reorganized school, eighteen in number, was graduated in March, 1929, with the degree of M.B. (Bachelor of Medicine) Holders of this degree may later obtain the degree of M.D. (Doctor of Medicine).

In 1933 the degree of M.D. was first conferred on one condidate, Sanguan Rochachanavongse M.B. of the class of 1929.

ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และอาคารสำหรับผู้ป่วยในบริเวณเนื้อที่ของโรงพยาบาลศิริราช

แพทย์ปริญญารุ่นแรกตามหลักสูตรใหม่เรียนสำเร็จในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๑ รวม ๑๗ คน แพทยศาสตรบัณฑิตเหล่านี้มีโอกาสที่จะได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตย์ต่อไปอีกด้วย และนายแพทย์ สงวน โรจนวงศ์ เป็นผู้ได้รับปริญญาชั้นสูงนี้เป็นคนแรกใน พ.ศ. ๒๔๗๐ ในปีเดียวกันนี้มีสตรีเรียนสำเร็จวิชา ๓ คน นับว่าเป็นสตรีคนแรกที่เรียนสำเร็จวิชาแพทย์ในประเทศไทย จำนวนสตรีซึ่งเรียนสำเร็จหลักสูตรได้เพิ่มขึ้นเรื่อยมา จนกระทั่งบัดนี้มีรวมทั้งสิ้น ๗๔ คนแล้ว และมี ๒ คนซึ่งได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตย์อีกด้วย

ในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ รัฐบาลได้จัดตั้งมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ขึ้นในกระทรวงการสาธารณสุข และได้โอนคณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล จากจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัยมาเป็นคณะหนึ่งของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ตั้งแต่เริ่มมีหลักสูตรขั้นปริญญามา จนกระทั่งบัดนี้ มีผู้เรียนสำเร็จวิชาไปแล้วรวมทั้งสิ้น ๕๔๔ คน และจากจำนวนนี้มีผู้ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตย์ รวม ๑๐ คน

ปัจจุบันนี้ นายเฉลิม พรมมาศ เป็นอธิบดีกรมมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

In 1933. three women received the degree of M.B., being the first women graduated in Medicine in Siam. Each class since has had one or more, now totalling 111 women graduates, and two have obtained the Doctorate.

In 1943, with the formation of the University of Medical Sciences under the Ministry of Public Health, the Faculty of Medicine and Siriraj Hospital was transferred to these newly-formed University,

There are now 595 graduates with the degree of M.B., and out of this number, 11 have obtained the higher degree of M.D.

The numbers of students in the four classes and the numbers graduated since the reorganization of the school are shown in Table 1.

SIRIRAJ HOSPITAL

This hospital developed from a temporary structure for the care of Cholera patients and was formally opened in April of 1888 (B.E. 2431) as the first hospital in Bangkok. It comes under direct control of the Faculty of Medicine, and the hospital staff is composed of the Faculty and their assistants. Under this arrangement all departments of teaching, including every detail of clinical instruction and laboratory investigation, are well-correlated.

The present capacity is 509 beds and 66 bassinets for babies The Prince Mahidol Memorial building has 19 rooms for private patients and a ward of 6 beds sick nurses. The remaining 484 beds are distributed as follows :

118 for medicine (59 males, 59 females), 134 for Surgery (75 males, 39 females, and 20 children), 122 for Gynecology and Obstetrics (42 gynecologic, 50 obstetric and 30

โรงพยาบาลศิริราช

โรงพยาบาลนี้เริ่มขึ้นจากอาคารชั่วคราว สำหรับรักษาพยาบาลผู้ป่วยจากอหิวาตกโรค

หลวงพิณพากย์พิทยาเภท M.D.

(พิณ เมืองแมน)

ศาสตราจารย์รังสีวิทยา และคณบดีคณะแพทย์ศาสตร์ และศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์

Luang Binbakya Bidyabhed

(Pin Muangman)

Professor of Radiology and Dean
Faculty of Medicine and Siriraj Hospital
University of Medical Sciences

และเปิดใช้การได้ใน พ.ศ. ๒๔๓๑ เป็นโรงพยาบาลแห่งแรกในกรุงเทพฯ เนื่องจากต้องใช้โรงพยาบาลเป็นสถานที่สำหรับฝึกหัดนักศึกษาแพทย์ และนักเรียนพยาบาล-ผดุงครรภ์ ในการดำเนินการฝึกหัดจึงต้องกำหนดให้โรงพยาบาลศิริราชนี้อยู่ใต้คณะแพทยศาสตร์ฯ โดยตรง โดยให้อาจารย์ในวิชาต่าง ๆ เป็นนายแพทย์ประจำโรงพยาบาลอีกด้วย

ขณะนี้ โรงพยาบาลศิริราชมีจำนวนเตียงสำหรับผู้ป่วยรวมทั้งสิ้น ๕๐๙ เตียง และมีที่สำหรับเด็กเกิดใหม่อีก ๖๐ ที่ ตึกมหิดลวรานุสรณ์ มีห้องสำหรับผู้ป่วยพิเศษ ๑๙ ห้อง และมีห้องใหญ่สำหรับพยาบาลเจ็บไข้อีก ๘ เตียง จำนวนเตียงที่เหลืออีก ๔๘๔ เตียง แบ่งออกเป็นของแผนกอายุรศาสตร์ ๑๑๗ เตียง ของศัลยศาสตร์ ๑๓๔ เตียง ของสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ๑๙๒ เตียง ของกุมารเวชศาสตร์ ๔๔ เตียง และของจักษุวิทยาฯ ๖๒ เตียง

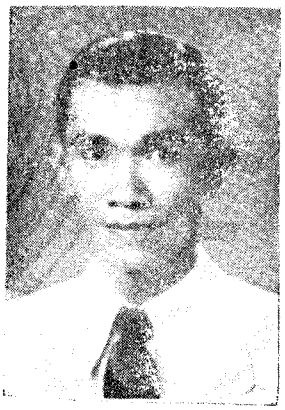

ชัชวาล โอสถานนท์

พ.บ. (จุฬา), Dr. med., (Kiel) D.T.M. (Ham.)
ผู้ช่วยคณบดีคณะแพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช

Jajaval Osathanondh

M.B. (Chula) Dr. med., (Kiel) D.T.M. (Hamburg)
Assistant-Dean, Faculty of Medicine,
University of Medical Sciences, and
Director of Siriraj Hospital

septic), 44 for Pediatrics and 62 for Ophthalmology and Otorhino-laryngology.

ประวัติของ
กองวิทยาศาสตร์สภากาชาดไทย
(สถานเสาวภา)

ในวาระการถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพระพันปีหลวง ณวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๓ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระอนุสสรำนึงถึงพระคุณูปการ ทรงพระราชปรารภจะใคร่สร้างสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์ให้ยั่งยืนในประเทศไทย เป็นที่เชิดชูพระเกียรติสมเด็จพระบรมราชชนนีคู่กันกับโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ อันเป็นสถานที่เฉลิมพระเกียรติยศสมเด็จพระบรมชนกาธิราช จึงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์มอบให้สภากาชาดไทยอำนวยการสร้างตึกหลังใหญ่หลังหนึ่ง มุมถนนสนามม้าติดต่อกับถนนพระราม ๔ จังหวัดพระนคร เพื่อใช้เป็นที่ทำการของสถานปาสเตอร์

โดยเสด็จพระราชกุศลครั้งนั้น พระบรมวงศานุวงศ์และข้าทูลละอองธุลีพระบาทฝ่ายหน้าฝ่ายใน ต่างได้ทรงบริจาคเงินรวมเป็นจำนวนหนึ่งเพื่อใช้จ่ายในการจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้เครื่องประกอบ และเครื่องตกแต่ง

สมเด็จพระพันวัสสามาตุฉาเจ้าได้ทรงบริจาคเงินสร้างตึกขึ้นหลังหนึ่งในบริเวณสถานเสาวภา เบื้องอีสาน ขนานนามว่า "ตึก

THE QUEEN SAOVABHA MEMORIAL INSTITUTE SCIENCE SECTION OF THE THAI RED CROSS SOCIETY

History

The work of the Institute started in 1901 as production of smallpox vaccine in Bangkok under the Ministry of Public Instruction. In 1903 the work was transferred to Nagor Pathom and was enlarged to include the manufacture of vaccines and sera for animals. In 1910 this work was transferred from the Ministry of Public Instruction to the Ministry of Interior. In 1913 the institute was moved back to Bangkok and with the addition of antirabic treatment the Pasteur Institute was founded. In August 1917 the Red Cross took over this work constituting the Science Section of the Society.

On the occasion of the cremation of Her Late Majesty Qneen Saovabha, 24th May 1920, His Majesty the late King Rama VI and those who wished to join Him gave money to the Red Cross to erect a memorial to His Mother. This took the form of a building for the Pasteur Institute, now known as the Saovabha Memorial Institute. H.M. King Rama VI opened this institute on 7th December 1922.

The Snake Park of the Saovabha Institute was established in 1923 with purpose of keeping poisonous snakes for the extraction of venom which is used to immunize horses in the production of antivenine sera.

The work of the Insiitute is constantly increasing. Vaccines and sera formerly imported are now prepared at the Institute. More and more buildings are being con-

สภานายิกา" สำหรับเป็นที่ทำพันธุ์หนองฝี และเลี้ยงสัตว์

สภากาชาดไทยได้ลงทุนสร้างตึกอีกหลังหนึ่งเบื้องพายัพ เพื่อเป็นตึกบริวารให้เป็นผลสำเร็จงดงามขึ้นหนึ่งก่อนโดยหวังว่าจะมีโอกาสหาผู้เสือมใสบริจาคทุนส่วนนี้คืนให้ในภายหลัง

การก่อสร้างสำเร็จเรียบร้อยแล้ว ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดสถานที่ ณ วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๕ พระราชทานนามว่า "สถานเสาวภา" จัดตั้งเป็นกองวิทยาศาสตร์สภากาชาดไทยสืบมา

แต่เดิมมา "พันธุ์หนองฝี" สำหรับปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ ต้องสั่งมาจากต่างประเทศ แต่ที่สั่งมากว่าจะถึงประเทศเราหนทางไกล พันธุ์หนองเหล่านั้นหย่อนคุณภาพลง ส่วนมากเสียใช้ไม่ได้ จำเป็นต้องใช้หนองของคนที่ปลูกขึ้นแล้วมาเป็นพันธุ์ไว้ปลูกผู้อื่นต่อไป นับว่าเป็นวิธีที่ไม่ปลอดภัยอย่างยิ่ง

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระดำริเห็นควรที่ "จะทำหนองฝีขึ้น" ใช้ในประเทศ จึงทรงพระกรุณาส่งนายแพทย์ ๒ นายออกไปศึกษาวิชาแผนกนี้ณเมืองมนิลา ฟิลิปปินส์ เมื่อศึกษาสำเร็จกลับประเทศไทยได้เริ่ม "ดำเนินการทำหนองฝีขึ้นเป็นครั้งแรก" เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔ มีชื่อการทำ "ปลูกเพาะหนองฝีขึ้นในตัวโค"

structed to cope with the expansion of the work. At present there are 4 two-storey buildings, 7 one-storey buildings and two wooden houses for small animals. Horses are now being moved to Bangphra, 112 kilometers from Bangkok, to give them better environment.

Present Activities

The present work of the Institute is divided into the following divisions:—

1. Secretarial Division
2. Vaccine Division
   a. Bacterial vaccins—
      production and service
   b. Smallpox vaccine—
      production and service
   c. Rabies vaccine—
      production and service
3. Serum Division
   a. Antivenine sera production
   b. Snake venom extraction
4. Research Division
   a. Diphtheria toxin, toxiod and antitoxin production
   b. Tetanus toxin, toxiod and antitoxin production
   c. Bacteriological tests
5. BCG Vaccine Division
   a. BCG vaccine production
   b. Preparation of tuberculin solution
6. Blood Transfusion Division
   a. Collecting blood from donors
   b. Blood grouping
7. Pharmacy Division
   a. Dispensing drugs
   b. Manufacture of hemoglobin tablets
   c. Distilling water
   d. Preparation of normal saline solution and glucose solution.

สถานที่ตั้งครั้งแรกอยู่ตำบลสี่กักพระยาศรี ต่อมา พ.ศ. ๒๔๔๖ ย้ายที่ทำการไปตั้งอยู่ตำบลห้วยจรเข้ จังหวัดนครปฐม ขณะนั้นขยายกิจการจัดตั้งห้องตรวจ แยกธาตุ ตรวจเชื้อโรค กับจัดหาเซรุ่มสำหรับรักษาโรคมนุษย์ไว้พอควร

ปี พ.ศ. ๒๔๕๓ เริ่มปลูกเพาะพันธุ์หนองฝีในตัวกระบือแทนโคที่เคยปลูกเพาะพันธุ์มาแต่ก่อน ปรากฏว่าพันธุ์หนองฝีที่ใช้ปลูกแก่กระบือได้ผลเป็นที่พอใจ

พ.ศ. ๒๔๕๕ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เมื่อดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ทรงจัดตั้งสถานที่ทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคกลัวน้ำขึ้น มีที่ทำการอยู่ที่กรมณนบำรุงเมือง และย้ายสำนักงานทำพันธุ์หนองฝีจากห้วยจรเข้ จ.ว.นครปฐม มารวมกันขนานนามว่า "ปาสตุรสภา" ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๖

การเจาะเลือดม้าเพื่อทำเซรุ่มแก้พิษงู
Antivenine Serum Bleeding

ครั้น พ.ศ. ๒๔๖๐ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ให้โอนปาสตุรสภามาสังกัดสภากาชาดไทย กับโปรดให้เปลี่ยนชื่อ "ปาสตุรสภา" เป็น "สถานปาสเตอร์" เพื่อให้สำเนียงตรงกับนาม นายหลุย ปาสเตอร์ (Louis Pasteur) ชาวฝรั่งเศส ผู้แรกพบวิธีป้องกันโรคกลัวน้ำ"

จากสถานที่นั้นมาจึงย้ายมาอยู่สถานเสาวภา อันเป็นที่ตั้งทำการถาวรจนบัดนี้

ในประเทศไทยเรามีงูพิษชนิดต่างๆ ชุกชุมในปีหนึ่งทั้งมนุษย์และสัตว์ถูกงูพิษขบกัดเป็นอันตรายเป็นจำนวนมาก ยาที่รักษาพิษงูที่แน่นอนนั้นมีแต่ "เซรุ่ม" เท่านั้น เซรุ่มที่สั่งมาจากต่างประเทศก็แก้พิษงูไม่ค่อยตรงกับพิษงูในประเทศเรา เพราะชนิดของงูไม่เหมือนกัน จึงเห็นสมควรสร้างสวนงูสำหรับเลี้ยงงูทุกชนิดไว้รีดพิษมาทำเซรุ่มไว้รักษาต่อไป

นายแพทย์เลโอโปลด์ โรแบร์ต ผู้อำนวยการกองวิทยาศาสตร์สภากาชาดไทย จึงบอกบุญเรี่ยไรชาวต่างประเทศที่อยู่ในประเทศไทย จัดสร้างสวนงูในบริเวณสถานเสาวภาขึ้น เปิดทำการเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๖ นับว่าประเทศไทยมีสวนงูเป็นที่สอง ของโลก ส่วนสวนงูที่ ๑ อยู่ในประเทศบราซิล อเมริกาใต้

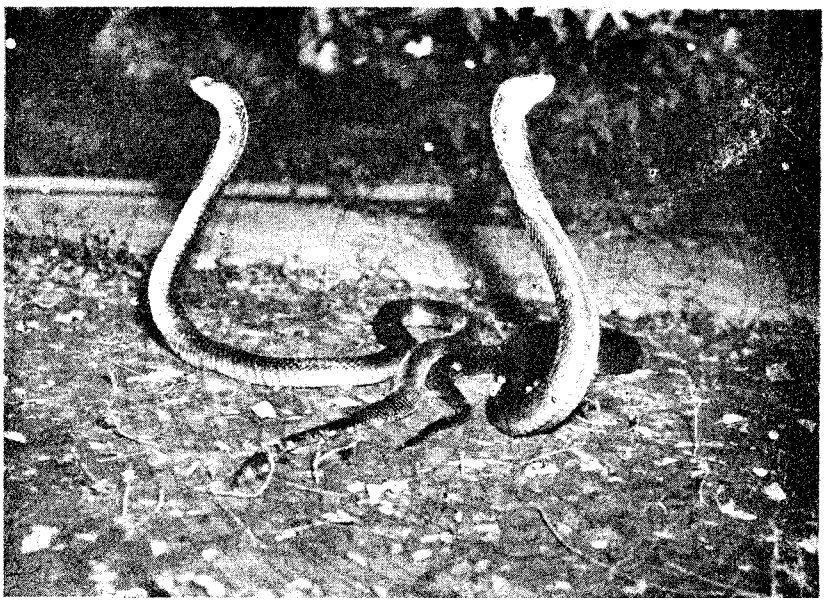

งูเห่า
Cobra

สวนงูนี้เปิดให้ประชาชนชมและเป็นสาธารณประโยชน์ยิ่ง ประชาชนได้รู้ชนิดงูที่มีพิษอันอาจเป็นอันตรายกับชีวิตตน วันหนึ่งมีมหาชนมาชมมากมาย

สถานเสาวภา หรือที่เรียกกันอีกนามหนึ่งว่าสถานปาสเตอร์ มีกิจการที่รู้กันโดยมากเพียง รักษาคนไข้ถูกงูกัด – รักษาคนไข้ถูกสุนัขบ้ากัด แต่กิจการของกองวิทยาศาสตร์เสาวภามีงานที่เป็นคุณประโยชน์ช่วยให้ประชาชนทั้งชาติปลอดภัยทั้งความสุขและชีวิตอีกมากมาย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๖ เป็นต้นมากิจการของกองวิทยาศาสตร์ได้เจริญขึ้นเป็นอันมาก นอกจากทำวัคซีนป้องกันโรคกลัวน้ำ สำหรับฉีดแก้สุนัขบ้ากัด และการทำพันธุ์หนองฝีแล้ว วัคซีนและเซรุ่มต่างๆ ที่เคยสั่งจากต่างประเทศก็ได้จัดทำขึ้นเองเป็นส่วนมาก ได้ทำวัคซีนป้องกันรักษาโรคมนุษย์ทุกชนิด เช่น วัคซีนกันโรคอหิวา, กันไข้รากสาดน้อย, กันกาฬโรค, และแก้โกเนอร์เรียฯลฯ ทำเซรุ่มแก้พิษงูและเซรุ่มอื่นๆ บางอย่างขยายกิจการ ตรวจเชื้อโรค และตรวจเลือกธาตุ ตลอดจนเซรุ่มและวัคซีนป้องกันรักษาโรคสัตว์ทุกชนิด

ก่อนๆ มาผู้ถูกสุนัขบ้ากัดจำต้องมารักษาที่สถานเสาวภา ผู้อยู่ห่างไกลจึงหมดโอกาสรักษา ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๗๑ ได้ขยายสาขาเพื่อความปลอดภัยขึ้นอีก ๕ แห่ง คือ จ.ว.

อุบล, จ.ว. อุดร, จ.ว. ร้อยเอ็ด, จ.ว. เชียงใหม่, จ.ว. สงขลา

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓ ได้ทำวัคซีนชนิดกลัวน้ำบรรจุหลอดส่งไปฉีดตามจังหวัด และตำบลต่าง ๆ ได้ทุกแห่ง ไม่ว่าคนไข้มาหรือไม่ ทั้งนี้ยอมเป็นคุณอันสูงยิ่งกับประชาชนทั้งชาติ

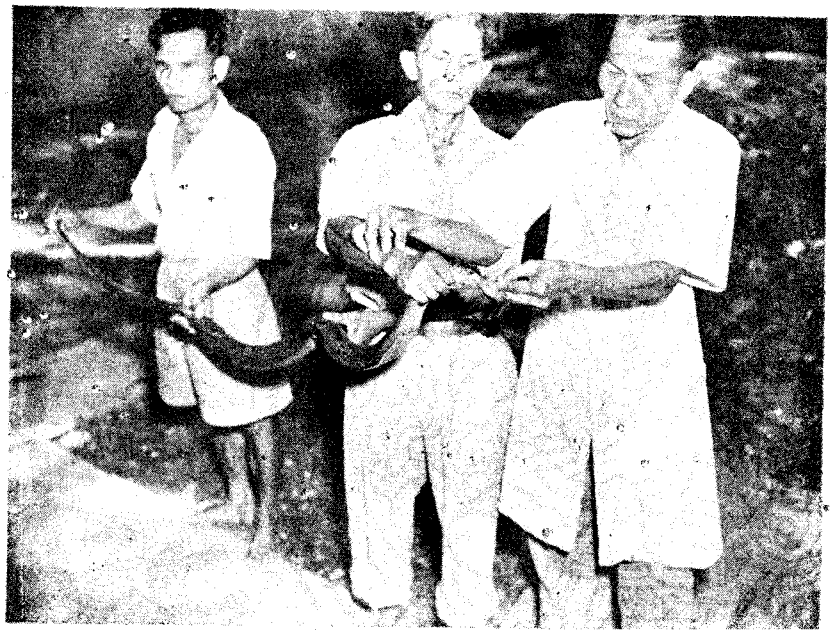

การรีดพิษงู
Extraction Venom From a Cobra

ปัจจุบันนี้กองวิทยาศาสตร์สภากาชาดไทย ได้เปลี่ยนแปลงขยายกิจการกว้างขวางเพื่อยังความปลอดภัยกับประชาชนทุกชาติยิ่งขึ้น ดังนี้

๑. แผนกอำนวยการ

มีหน้าที่ปฏิบัติทางธุรการทั่ว ๆ ไป

๒. แผนกวัคซีน

ก. ทำการวัคซีนทั่วไป

ข. การทำวัคซีนกันโรคกลัวน้ำ

ค. การทำวัคซีนป้องกันไข้ทรพิษ

๓. แผนกเซรุ่ม

ก. การทำเซรุ่มแก้พิษงูและสัตว์

ข. การทำเซรุ่มทั่วไป

๔. แผนกตรวจค้น

มีหน้าที่ตรวจค้นและทดลองสิ่งต่าง ๆ

๕. แผนกบริการโลหิต

มีหน้าที่เจาะโลหิตจากผู้บริจาคและเก็บไว้ให้แก่ผู้เจ็บไข้ต้องการโลหิต

๖. แผนกวัคซีน บ.ซ.จ.

มีหน้าที่ผลิตวัคซีน บ.ซ.จ. เพื่อใช้ฉีดป้องกันวรรณโรค

๗. แผนกเวชภัณฑ์

มีหน้าที่จัดหาเวชภัณฑ์และผลิต

ก. กลั่นน้ำ

ข. ทำน้ำเกลือและกลูโคส

ค. ทำยาโลหิตม้าเม็ด

เพื่อให้เกิดผลมาสู่ประชาชนโดยสมบูรณ์ รัฐบาลและสภากาชาดไทย ได้จัดส่งนายแพทย์ไปศึกษาวิชาเฉพาะประเภทนี้ยังต่างประเทศมาทำงานด้วยกัน พ.ศ. ๒๔๗๙ ได้ส่ง พ.ต. หลวง

อินทรีย์อยุรเวท (อินทรีย์ อิงคตานนท์) ไปดูงานเกี่ยวกับทำเซรุ่มที่ประเทศญี่ปุ่น กับได้ส่งนายแพทย์ไปอีกหลายนาย ปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ได้รับทุนจากหอเจ้าพ้าให้ส่งนายแพทย์ไปศึกษาเพิ่มเติมยังต่างประเทศ กองวิทยาศาสตร์สภากาชาดไทย ได้สอบคัดเลือกและส่งนายแพทย์เฉลิมบูรณะนนท์ ไปศึกษาเพิ่มเติมที่ประเทศฝรั่งเศส ท่านผู้นี้กลับมาทำความเจริญให้กับชาติไทยเอนกประการ ขณะนี้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานเสาวภาจนบัดนี้

นายแพทย์ เฉลิม บูรณะนนท์
ผู้อำนวยการ กองวิทยาศาสตร์ สภากาชาดไทย
Dr. Chaloem Buranananda
Director of Pasteur Institute Bangkok

ประวัติ
โรงพยาบาลกลาง

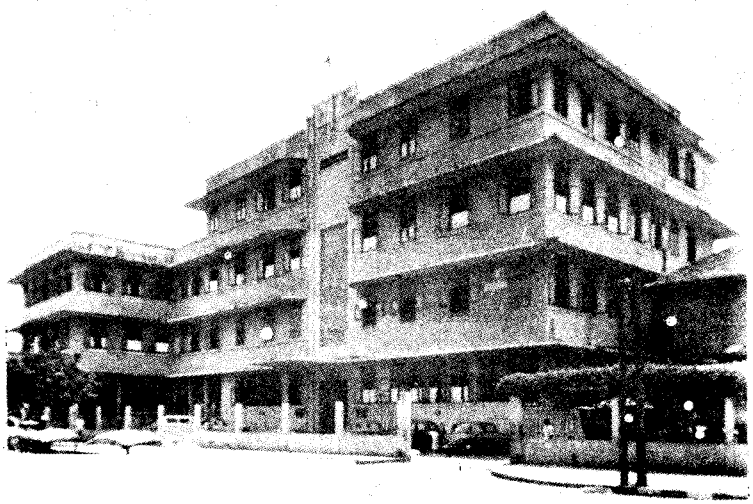

HISTORY OF
THE CENTRAL HOSPITAL

May 24, 1898

The King Chulalongkorn Rama V donated the fund of 28,872.00 ticals and an estate about 5.200 square meters at Plab Pla Chai district, Bangkok, to build a state-government hospital.

February 29, 1915

The hospital was named the "CENTRAL HOSPITAL" by the government. Almost all the houses and wards were con-

๒๔ พฤษภาคม ๒๔๔๑ สมเด็จพระบรมมหาราช พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานที่ดินของหลวง ๑ แปลง เนื้อที่ ๓ ไร่เศษ ตำบลพลับพลาไชย อำเภอบ้อมปราบ พระนคร ให้กระทรวงนครบาลจัดสร้างสถานพยาบาลขึ้น เพื่ออำนวยการรักษาพยาบาลแผนปัจจุบันให้แก่ประชาชนทั่วไป เริ่มต้นทำการรักษาเฉพาะโรคกามโรคก่อน พร้อมกับพระราชทานเงิน เพื่อดำเนินการก่อสร้างอาคาร จำนวน ๒๘,๙๗๒.๐๐ บาท อาคารที่ได้สร้างขึ้นสมัยนั้นเป็นเรือนไม้ชั้นเดียว

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๘ แรกตั้งโรงพยาบาลนมชื่อเป็นอย่างอื่น ต่อมาเมื่อได้ขยายขอบเขตการรักษาโรคในสาขาอื่น ๆ ออกไป และเกิดความเลื่อมใสขึ้นในหมู่ราษฎร ฉะเพาะอย่างยิ่งในสาขาศัลยกรรมแผนปัจจุบัน ผู้ใดได้รับอุบัติเหตุ หรือภยันตรายต่าง ๆ ก็ตรงไปขอรับการรักษา ณ ที่แห่งนี้ รัฐบาลจึงได้พิจารณาเห็นว่า ควรจักได้จัดทำให้สถานพยาบาลแห่งนี้เป็นแหล่งกลาง สำหรับบำบัดรักษาโรคภัยไข้เจ็บให้แก่ประชาชนโดยทั่วถึง ไม่เลือกชาติ ชั้น วรรณ หรือเขตท้องถิ่น และได้สั่งให้โรงพยาบาลรับนโยบายนี้ไปปฏิบัติพร้อมกับให้ชื่อเสียใหม่ว่า "โรงพยาบาลกลาง"

๓๑ มกราคม ๒๔๗๘ สร้างอาคารถาวรแทนเรือนไม้ทางด้านถนนเลียบ เปิดทำการ

structed with wood.

November 17, 1936

Administrative control of the Hospital changed from the hand of the state-government to the Municipal-government.

Since 1935, the wooden houses and wards were replaced, one after one, by ferro-concrete buildings in the following orders:

January 31, 1938. Ward I on the eastern side,

September 19, 1939. The Administrative Building on the northern side.

August 9, 1951. Ward II on the southern side and the Post Mortem Building on the western side.

The New Operating Room Building is under construction, since December 10, 1953.

อยู่จนทุกวันนี้ เป็นตึก ๓ ชั้นครึ่ง ชั้นล่างแบ่งเป็นแผนกเภสัชกรรม แผนกกลาง แผนกโรคกระดูก และผ่าตัด ชั้นสอง ชั้นสาม แบ่งเป็นที่รับคนไข้ แยกออกเป็นประเภทสามัญและพิเศษ ชั้น ๔ ใช้เป็นที่พักของพยาบาลอยู่เวร

ค่าก่อสร้างเป็นเงิน ๑๒๗,๓๑๐.๕๖ บาท โดยรัฐบาลมอบเงินจากสลากกินแบ่งทั่วไปของรัฐบาลมาให้ ๑๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท ส่วนที่ยังขาดเหลืออยู่ใช้เงินสะสมของโรงพยาบาลเอง

๑๗ พฤศจิกายน ๒๔๗๕ โอนไปอยู่ในสังกัดเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล แต่ก่อนนมีฐานะเป็นโรงพยาบาลของรัฐบาล สังกัดกระทรวงมหาดไทย

๑๙ กันยายน ๒๔๘๒ สร้างตึกอำนวยการขึ้นทางด้านถนนหลวง เริ่มลงมือมาแต่ ๑๙

พฤศจิกายน ๒๔๘๐ และทำพิธีเปิดใช้มาจนบัดนี้ เป็นตึก ๓ ชั้น ชั้นล่างแบ่งเป็นแผนกรับอุบัติเหตุ แผนกตรวจโรคคนไข้นอก แผนกเอกซ์-เรย์ และแผนกทันตกรรม ชั้น ๒ เป็นแผนกอำนวยการ แผนกตรวจเชื้อ และห้องเรียน ชั้น ๓ เป็นที่พักของนักเรียนพยาบาล

ค่าก่อสร้างเป็นเงิน ๑๑๒,๓๓๐.๓๘ บาท โดยใช้เงินทุนสะสมของโรงพยาบาล ๑๐๐,๘๗๓.๐๐ บาท กับเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ เพิ่มเติมให้อีก ๑๓,๒๕๗.๓๘ บาท

ในปี ๒๔๘๑ ได้เสริมขึ้นเป็น ๔ ชั้น เพื่อให้เป็นที่อยู่ของพยาบาล ใช้เงินทุนสะสมของโรงพยาบาล จำนวน ๑๔๙,๘๕๐ บาท

พันตรี บุลศักดิ์ (ทองดี) วัฒนผาสุก

นายแพทย์ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลกลาง พ.ศ.

(ดูประวัติในหมวดแพทย์ อักษร D. 8)

กับได้ต่อเติมชั้นล่างออกไปข้างหลัง เพื่อให้มีห้องพอแก่การปฏิบัติงาน ซึ่งเพิ่มมากขึ้น ค่าก่อสร้างเป็นเงิน ๗๓,๖๐๘.๗๑ บาท เป็นเงินของคณะกรรมการหอการค้ากรุงเทพ ฯ บริจาค ๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท กับสมาคมไทย–จีน บริจาคอีก ๒๓,๖๐๘.๗๑ บาท

๙ สิงหาคม ๒๔๘๔ สร้างตึกคนไข้ทางด้านทิศใต้ กับที่พักศพรอตรวจทางด้านถนนหลวง รวม ๒ หลัง เริ่มสร้างแต่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๓ และได้เปิดใช้ในวันนี้ ตึกคนไข้เป็นอาคารรูป ๒ ชั้น ๆ ล่างรับคนไข้สามัญ ชั้น ๒ รับคนไข้พิเศษ ทุกชั้นมีที่ทำงานของแพทย์พยาบาลแยกออกไปต่างหาก มีลิฟต์สำหรับคนไข้อาการทุเลาเดินขึ้นไปพักผ่อนได้ ตึกพักศพรอตรวจ เป็นอาคาร ๒ ชั้น เช่นเดียวกัน ชั้นล่างแบ่งเป็นที่พักศพตอนหนึ่งกับที่เก็บรถยนต์ของโรงพยาบาลอีกตอนหนึ่ง ชั้น ๒ ใช้เป็นที่ทำงานของพนักงานตรวจศพ และเก็บพัสดุของโรงพยาบาล ค่าก่อสร้างคิดเป็นเงิน ๑,๕๘๔,๐๐๐.๐๐ บาท โดยใช้เงินงบประมาณการจร รัฐบาลอนุมัติผ่านมาทางกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๑,๑๘๔,๐๐๐.๐๐ บาท รวมกับเงินงบประมาณของเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ อีก ๔๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๑๐ ธันวาคม ๒๔๘๖ วางศิลาฤกษ์สร้างตึกผ่าตัด สร้างทับที่เก่า ระหว่างตึกด้านถนนเสือ

ป่ากับตึกด้านทิศใต้ต่อกันเป็นตึก ๓ ชั้น ชั้นหนึ่งชั้นสอง มีห้องผ่าตัดชั้นละ ๒ ห้อง ชั้น ๓ เป็นห้องประชุมทางวิชาการ รัฐบาลได้อนุมัติให้จ่ายเงินค่าแสตมป์ ก.ศ.ส. ผ่านมาทางกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) เวลานี้กำลังก่อสร้างอยู่ประมาณค่าก่อสร้าง ๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท.

ประวัติ โรงพยาบาลหญิง

โรงพยาบาลหญิงได้เริ่มทำการก่อสร้างตั้งแต่ปี ๒๔๘๒ เนื่องด้วย พณ ฯ ท่านนายกรัฐมนตรี จอมพล ป. พิบูลสงคราม มีความ

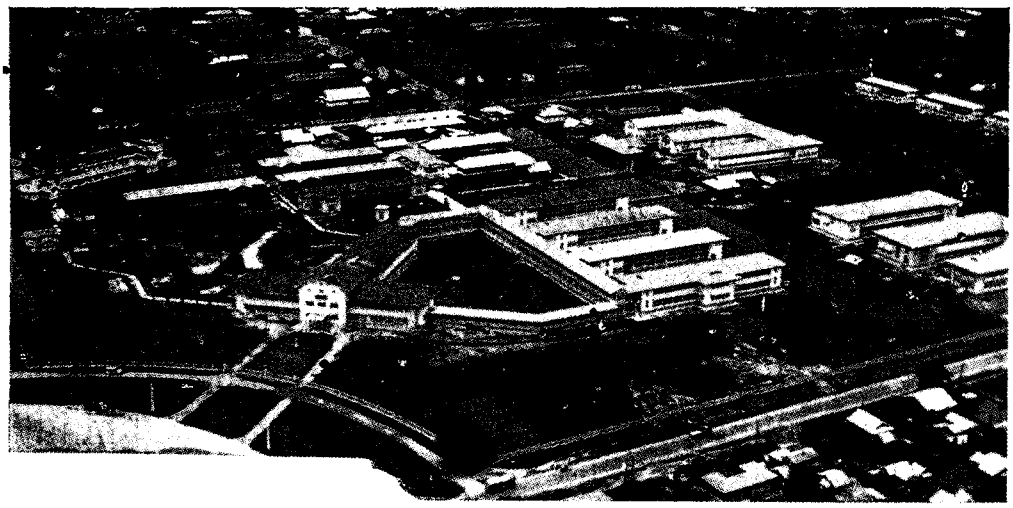

แม้โรงพยาบาลหญิงจะได้ตั้งมาเกือบ ๓ ปี แล้วก็ตาม แต่บางท่านยังไม่ทราบว่า "โรงพยาบาลหญิงตั้งอยู่ที่ไหน ? และมีบริการอย่างใดบ้าง ?" ดังนั้นจึงเป็นการสมควรที่จะนำประวัติโรงพยาบาลหญิงมาลงในหนังสือเล่มนี้ เพื่อช่วยแนะนำท่านที่สนใจใคร่จะทราบถึงความเป็นมาของโรงพยาบาล และเพื่อเข้าใจถึงระเบียบการที่จะติดต่อกับโรงพยาบาลนี้ได้ดี

ดำริที่จะตั้งโรงพยาบาลสักแห่งหนึ่ง เพื่อความปลอดภัยในการคลอดบุตร และโรคเฉพาะสตรี จริงอยู่ ถึงแม้ว่าในขณะนี้จะมีสถานพยาบาลซึ่งรับการบำบัดโรคทั่วไปหลายแห่งในจังหวัดพระนครทั้งที่เป็นของรัฐและของราษฎร์ จะได้จัดให้มีแผนกคลอดบุตรและโรคเฉพาะสตรีขึ้นเพื่อรับทำการคลอดและบำบัดโรคอยู่แล้วก็ตาม ก็ยังหาเพียงพอไม่ จะเห็นได้จากสถิติจำนวนหญิงที่มีครรภ์ไปขอรับการ

ช่วยเหลือในเรื่องนี้ และผู้เจ็บไข้ด้วยโรคเฉพาะสตรีที่ไปตามสถานพยาบาลต่าง ๆ มีจำนวนทวีขึ้นอย่างมากมาย จนกระทั่งเตียงที่จัดไว้เฉพาะเพื่อบริการนี้ของสถานพยาบาลทุกแห่งไม่เพียงพอ โดยเฉพาะรายคลอดบุตรก็ถูกจำกัดวันให้น้อยเข้าภายหลังที่คลอด พณฯ ท่านนายกรัฐมนตรี จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้เล็งเห็นความจำเป็นดังกล่าวแล้ว จึงได้สั่งให้จัดสร้างโรงพยาบาลขึ้น และให้ชื่อว่า "โรงพยาบาลหญิง" ตั้งอยู่ที่ตำบลพญาไท ตรงข้ามอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ นับว่าเป็นการเหมาะสมเพื่อช่วยปลดเปลื้องความทุกข์ทรมานในเรื่องนี้แก่บรรดาหญิงทั้งหลายได้เป็นจำนวนไม่น้อย ซึ่งเป็นการบำเพ็ญกุศลสาธารณประโยชน์ อันควรแก่การสรรเสริญอย่างยิ่ง

นอกจาก พณฯ ท่านนายกรัฐมนตรี จอมพล ป. พิบูลสงคราม จะเป็นกำลังสำคัญในการดำเนินการสร้างโรงพยาบาลนี้ ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม และคณะกรรมการที่มีส่วนร่วมในการกุศลนี้ คือ พันตรีนิตย์ เวชชวิศิษฐ์ พล. ต. สงวน โรจนวงศ์ นายแพทย์ใหญ่ทหารบก และ พ.อ. หลวงวาจวิทยาวัฒน์ คณบดี คณะทันตแพทยศาสตร์ พลตรี จบุลชีพ บุญหลง และ พ.ท. ส์ สิริสิงห และจิบดีกรมโยธาเทศบาล ได้ช่วยกันพิจารณาการก่อสร้างได้สำเร็จไปด้วยดี

ตามโครงการณ์ที่กำหนดในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ ได้รับงบประมาณเพียง ๓ ล้านบาท จึงได้จัดสร้างเฉพาะอาคารที่จำเป็นบางหลังก่อนและเมื่อประกวดราคาก่อสร้างแล้วปรากฏว่า ภายในวงเงินดังกล่าว คงสร้างได้ เฉพาะตึกอำนวยการงาน ๑ หลัง โรงครัว ๑ หลัง ตึกสูติกรรม ๑ หลัง ที่พักพยาบาล ๑ หลัง โดยเฉพาะตึกอำนวยการซึ่งเป็นอาคารใหญ่และสำคัญ ที่จะสร้างขึ้นในคราวนี้ เป็นตึก ๒ ชั้น ขนาดยาว ๖๓ เมตร กว้าง ๑๕ เมตร • นอกจากจะใช้เป็นสถานที่อำนวยกิจการต่าง ๆ ทั่วไปของโรงพยาบาลแล้ว ยังจะได้ใช้เป็นที่ฝึกและตรวจครรภ์ ตรวจโรค จ่ายยา ชันสูตรโรค และกิจการเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ อีก

ในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ กระทรวงการสาธารณสุขก็ได้พยายามของบประมาณก่อสร้างเพิ่มเติมให้ครบรูปเต็มตามโครงการณ์ที่กำหนดไว้ และในเวลาเดียวกัน ก็ได้ของบประมาณเจ้าหน้าที่ และค่าใช้จ่ายเพื่อเปิดสถานพยาบาลรับทำการพยาบาลผู้เจ็บไข้ไปพลางก่อน ในจำนวนจำกัดเท่าที่จะมีสถานที่รับได้

เมื่อถึงเวลาอันเป็นอุดมมงคลฤกษ์ ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ได้ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารตึกอำนวยการโรงพยาบาลหญิง เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๔๙๒ ตรงกับวันพุธ เพื่อเป็นศิริสวัสดิพัฒน์มงคลแก่

โรงพยาบาลนี้สืบไป และ พณ ฯ ท่านนายกรัฐมนตรี จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้กรุณาเปิดป้ายโรงพยาบาลหญิง และเริ่มทำการรักษาพยาบาล เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๔๙๔ โดยมี นายแพทย์ ประพนธ์ เสรีรัตน์ เป็นนายแพทย์ผู้อำนวยการ สิ้นเงินค่าก่อสร้างทั้งสิ้นถึงขณะนี้ ๘,๑๗๕,๗๗๑.๐๐ บาท มีแผนกต่าง ๆ ได้แก่โรคทางยา ทางผ่าตัด คลอด บุตร โรคเฉพาะสตรี โรคฟันและอื่น ๆ เช่นอย่างโรงพยาบาลขนาดใหญ่ ๆ ทั่วไป มีเตียงรับคนเจ็บไข้ได้ ๑๐๐ เตียง

ภายในระยะเวลา ๒ ปี โรงพยาบาลหญิงได้ขยายกิจการออกไปกว้างขวางมากกว่าเดิมอาทิ เช่น "เป็นสถานที่อบรมนักเรียนพยาบาล ผดุงครรภ์และอนามัยของกรมการแพทย์" อีกทั้งได้สร้างตึกเพิ่มเติมขึ้นอีกหลายหลัง คือ ตึกโอสถกรรม ตึกพิเศษ และตึกต่าง ๆ ของแผนกกุมารเวชอีก ๓ ตึก ที่พักแพทย์ ที่พักพยาบาล ที่พักนักเรียนพยาบาล ตึกไฟฟ้า ตึกซักฟอก ตึกเอกซเรย์และเรเดียม โดยมี นายแพทย์ เสม พริ้งพวงแก้ว เป็นนายแพทย์ผู้อำนวยการ สำหรับอาคารต่าง ๆ ของโรงพยาบาลหญิงนั้น เมื่อสร้างเสร็จจะมีเตียงรับคนไข้ได้อีก ๗๐ เตียง รวมเป็น ๑๗๐ เตียง และมีเตียงสำหรับรับเด็กเจ็บไข้อีก ๑๐๐ เตียง รวมเป็น ๒๗๐ เตียง มีโครงการณ์ที่จะขยายให้มีเตียงเพิ่มขึ้นทุกปี ถึงปี พ.ศ. ๒๔๙๖ เป็น ๕๓๐ เตียง รวมทั้งเตียงเด็กเจ็บไข้อีก ๑๐๐ เตียงด้วย ประสานไปกับโครงการณ์สร้างโรงพยาบาลชาย ซึ่งจะสร้างขึ้นที่บริเวณกรมทหารราบที่ ๑ พัน ๒ และกรมสัตว์ทหารบกที่อยู่ติดกับโรงพยาบาลหญิง โดยย้ายกรมทหารทั้งสองนี้ไปตั้งในที่ใหม่ โรงพยาบาลชายที่จะสร้างจะมีเตียง ๕๓๐ เตียง รวมทั้งสองหน่วยเป็น ๑๐๐๐ เตียง จัดเป็นเมืองโรงพยาบาลเพื่อใช้เป็นศูนย์กลางของการศึกษาของแพทย์และพยาบาล ซึ่งเมื่อได้สร้างโรงพยาบาลทั่วทุกจังหวัด และขยายให้มีเตียงเพิ่มเติมตามโรงพยาบาลต่าง ๆ แล้ว ก็จะได้ใช้สถาน

นายแพทย์ เสม พริ้งพวงแก้ว พ.บ.
F.I.C.S.
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหญิง พญาไท
(ดูประวัติในหมวดแพทย อักษร D. 9)

ทันเป็นท่อบรมศึกษาทางแพทย์เพื่อให้มีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

นับตั้งแต่เปิดทำการมา คือ จากวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๔๙๔ ถึงสิ้นเดือนสิงหาคม ๒๔๙๖ ได้ตรวจรักษาคนไข้นอกเป็นจำนวน ๑๐๓,๕๒๕ คน รับคนไข้ไว้ภายใน ๑๑,๓๑๐ คน

ระเบียบการและบริการโรงพยาบาลหญิง

๑. บุคคลที่จะมาติดต่อขอรับการบำบัดโรค จะต้องเป็นสตรี สำหรับเด็กชายมีอายุไม่เกิน ๑๒ ปี

๒. โรงพยาบาลมีแผนกต่าง ๆ ไว้เพื่อบริการแก่ท่านทั้งหลาย ดังต่อไปนี้--

(๑) แผนกอำนวยการ

(๒) แผนกคนไข้นอก

ก. ห้องจ่ายบัตร

ข. ห้องจดประวัติ

ค. ห้องตรวจครรภ์

ฆ. ห้องเจาะเลือด

ง. ห้องตรวจโรคเฉพาะสตรี

จ. ห้องตรวจทางศัลยกรรม

ช. ห้องตรวจทางอายุรกรรม

ซ. ห้องตรวจโรคเด็ก

(๓) แผนกคนไข้ภายใน

ก. สูติกรรม

ข. โรคเฉพาะสตรี

ค. โรคทางอายุรกรรม

ฆ. โรคทางศัลยกรรม

ง. โรคเด็ก

(๔) แผนกจ่ายยา

(๕) แผนกพยาธิวิทยา

(๖) แผนกทันตกรรม

(๗) แผนกทะเบียนและสถิติ

(๘) แผนกเอ็กซเรย์

(๙) แผนกธนาคารเลือด

(๑๐) แผนกศัลยด

(๑๑) แผนกผ่าตัด

(๑๒) แผนกพัสดุ

(๑๓) แผนกโรงเรียนพยาบาล ผดุงครรภ์และอนามัย

กิจการที่โรงพยาบาลหญิงได้ดำเนินมาด้วยดีก็โดยอาศัยความร่วมมือของท่านที่มีอุปการะคุณและด้วยความร่วมมือของบรรดาพี่น้องชาวไทยทั้งหลาย

ความดำริตั้งโรงพยาบาลนี้ ของท่านนายกรัฐมนตรี จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ช่วยปลดเปลื้องความทุกข์ทรมาน และความปลอดภัย โดยเฉพาะรายคลอดบุตรให้แก่หญิงทั้งหลายเป็นจำนวนไม่น้อย นับว่าเป็นสถาบันอันสูงเกียรติแห่งหนึ่งของประเทศไทย

รูป ชิรติ มจฺจานำ นามโคตฺตำ น ชิรติ
รูปย่อมย่อยยับได้
แต่ชื่อและโคตรไซร้ บ่สิ้นศูนย์หาย

ร.ร. ๒

เปปซี-โกลา

สำนักงานทนายความอำนวยธุรกิจ

ตั้งอยู่เลขที่ ๖๑ ถนนพาดสาย อำเภอสัมพันธวงศ์

จังหวัดพระนคร โทรศัพท์ ๒๐๗๕๗

โดยนายชัง แซ่เตีย เป็นผู้อำนวยการ

The Chartered Bank Of India, Australia & China

(Incorporated in England by Royal Charter 1853)

BANGKOK – BHUKET

Provides a complete banking service for every financial operation connected with Trade investment & Travel.

London

38, Bishopgate,
London, E. C. 2.

New York

65, Broadway,
New York 6, N. Y.

Manchester

52, Mosley Street,
Manchester 2.

Liverpool

Derby House
Exchange Buildings
Liverpool 2.

Branches throughout the East.

ประวัติวชิรพยาบาล

ในปี ๒๔๕๕ รัตนโกสินทรศก ๑๓๑ อันเป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาวชิราวุธพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชปรารภว่า ใคร่จะทรงสร้างสถานพยาบาลสาธารณะเพิ่มเติมขึ้นอีกแห่งหนึ่ง เพื่อการระงับทุกข์บำรุงสุขของปวงชนชาวไทย และทรงเห็นว่าสมควรที่จะจัดสร้างขึ้นณตำบลสามเสน ซึ่งเดิมมีสุขศาลาเล็ก ๆ อยู่หลังหนึ่ง เรียกว่า "สุขศาลาสามเสน" ซึ่งคับแคบไม่สามารถที่จะรับผู้ป่วยไว้รักษาภายในได้ ดังนั้นจึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้เจ้าพระยายมราช (ปั้น สุขุม) เสนาบดีกระทรวงสุขาภิบาล เป็นผู้จัดการหาสถานที่และดำเนินกิจการให้เป็นไปตามพระราชประสงค์

ท่านเจ้าพระยายมราช ได้สำรวจท้องที่ตำบลสามเสนแล้ว เห็นว่า "หิมพานต์ป่าก" ของนายเชย สรรพการหิรัญกิจ เป็นสถานที่กว้างขวาง ตั้งอยู่กึ่งกลางตำบลสามเสน สะดวกแก่การคมนาคม มีตึกและเรือนพร้อมแล้วเหมาะสำหรับที่จะใช้เป็นสถานพยาบาลได้ โดยเพียงแต่งเติมเสริมต่อเล็กน้อย จึงนำเรื่องขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อม ฯ ทรงพิจารณาเห็นชอบด้วย โปรดเกล้าพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ซื้อ หิมพานต์ป่ากจากแบงก์สยามกัมมาจล เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๔๐,๐๐๐ บาท นอก

How Vajira Hospital Came Into Existence.

In the year B.E. 2455, King Mongkut, after three years on the throne, wished to have another hospital built, for the general public some where in the vicinity of Samsen district. There was at that time, only a small "Clinic" which was not adequate to meet the needs of the people of that area, the King then gave instruction to His Excellency Chao Phya Yomaraj who was then the Minister of Public Health, to look for a site suitable for a hospital.

After a long survey H.E. Chao Phya Yomaraj discovered that "Himaphan Park" which was owned by Mr. Chuei Sampakan Hirankich, was the ideal place since it covered a large area together with many structures which could serve as hospital buildings, after few alterations had been made, he then reported the matter to the King who then bought up "Himaphan Park" from the Siam Commercial Bank for a sum of Bahts 240,000. An additional sum of Bahts 37,576, was given for repairs and equivament, and he then named it "Vajira Hospital."

The Inauguration Day took place on the 2nd of January B.E. 2455, which incidentally was also H.M. birthday. Dr. Tellikey was put in charge of directing the Hospital. The Institution gave treatment to all alike, irrespective of rank or nationality.

In the year B.E. 2466, which was the 14th anniversary of his reign and the 11th of the foundation of Vajira Hospital the King felt, the growing need to enlarge the work and improve the situation of the hospital because of large number of people who called

จากนั้นยังทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าพระราชทานเงินค่าซ่อมแซมสถานที่ ค่าเครื่องมือและเครื่องใช้ในการแพทย์ ตลอดจนค่าเครื่องใช้ทุกชนิดเพื่อเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมที่จะเป็นสถานพยาบาล อีกเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ ๓๗,๕๗๖ บาท แล้วพระราชทานให้เป็นสาธารณสถาน โปรดเกล้าพระราชทานนามว่า "วชิรพยาบาล" ทรงกระทำพิธีเปิดป้ายเมื่อวันที่ ๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๕๕ อันเป็นวันเฉลิมฉลองพระชนม์พรรษาของพระองค์ท่านด้วย แล้วทรงมอบให้อยู่ในความปกครองของกรมสุขาภิบาล โดยมีนายแพทย์ ดิลล็อก ชาวอินเดียเป็นนายแพทย์ผู้อำนวยการ และให้สุขศาลาสามเสนมารวมอยู่กับวชิรพยาบาล ให้เปิดรับผู้ป่วยโดยไม่เลือกชั้นวรรณอันเป็นเหตุให้ประชาชนชาวไทยทั่วพระราชอาณาจักรได้รับความช่วยเหลือในยามป่วยไข้ทันท่วงที และมีความสดวกมากขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ที่ปวงชนชาวไทยจะลืมเสียมิได้ตราบเท่าทุกวันนี้

ต่อมาในปี ๒๔๖๖ อันเป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และเป็นปีที่ ๑๑ ของวชิรพยาบาล พระองค์ทรงพิจารณาเห็นว่า สมควรที่จะบูรณะและขยายกิจการของวชิรพยาบาลให้กว้างขวางก้าวหน้าออกไปอีก เพราะในระยะนี้ปรากฏว่าประชาชนนิยมการรักษาพยาบาลแผนปัจจุบัน

there for treatment. The King then organized a Community Ball, to raise funds for the project the member chosen were :—

Queen Inthrasakdischi	*President*
Chao Phya Yomaraj	*Vice-President*
Phya Sunthornlikhit	*Secretary*
His Royal Highness Krom Luang Songkhlanakarindra	*Member*
His Royal Highness Krom Khun Chainarchnarendrthorn	,,
Captain M. C. Thavornmongkol	,,
Chaokhoon Phra Prayoonvongse	,,
Mom Phaew	,,
Mom Sangwarn (now King's mother)	,,
Thanphuying Thammathiornbodi	,,
H. E. Yomaraj	,,
H. E. Viratvechakitch	,,
H. E. Phatphonsaissuthathibodi	,,
Dr. Reo. Vuldo Merderson	,,

The above mentioned member had full authority to direct the work of the hospital.

In B.E. 2470 which was the third year of King Prachathipokes reign he ordered that the hospital be made a branch of the Public Sanitation. On the first of June B. E. 2470, the said department enlarged the hospital added a maternity and child welfare ward and set up a mid-wifery school based on the international septem, and also according to the plan of His Royal Highness Prince Mahidol of Songkhla.

In the year B. E. 2480 Vajira Hospital was put in charge of the Municipality of Bangkok.

The hospital expanded greatly under the following directors:

B. E. 2455–2471	H. E. Phya Viratvedjakit
B. E. 2471–2473	Luang Maitriphatharyarak
B. E. 2473–2487	Luang Paaty Kosol
B. E. 2488–2494	Dr. Korn Kriengkrai
B. E. 2494 to the present time	Dr. Prapond Seriratana

มากขึ้น จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับไว้รักษาภายในเกินกว่าจำนวนเตียงทั้งหมดอยู่ นอกจากนี้ยังมีผู้ป่วยทรงรับการรักษาอยู่นอกมาก ดังนั้นจึงมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง ดังมีพระนามและนามข้างท้ายนี้ โดยให้คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจเต็มในการปกครองวชิรพยาบาลและขึ้นตรงต่อพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีหน้าที่ทำนุบำรุงวชิรพยาบาลให้เจริญวัฒนาถาวรสืบไป

รายพระนามและนามคณะกรรมการ

๑. สมเด็จพระนางอินทร์ศักดิ์ศรี สภานายิกา, ๒. เจ้าพระยายมราช อุปนายก, ๓. พระยาสุนทรวิชิต เลขานุการ, ๔. สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์ฯ กรรมการ, ๕. สมเด็จพระเจ้าน้องเจ้าฟ้ากรมขุนชัยนาทนเรนทร ฯ กรรมการ ๖. นางเอก หม่อมเจ้าถาวรมงคล กรรมการ ๗. เจ้าคุณพระประยูรวงษ์ กรรมการ ๘. หม่อมแผ้ว ในสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอกรมหลวงนครราชสีมา กรรมการ, ๙. หม่อมสังวาลย์ ในสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงสงขลานครินทร์ กรรมการ ๑๐. ท่านผู้หญิงธรรมาธิกรณบดี กรรมการ ๑๑. มหาอำมาตย์นายก เจ้าพระยายมราช กรรมการ ๑๒. เสวกเอก พระยาวิรัชเวชกิจ กรรมการ ๑๓. จางวางตรี พระยาแพทย์พงษาวดีทยาธิบดี กรรมการ ๑๔. นายแพทย์ เรดฟ วัดโด

The New Buildings which have recently been completed are as follows:

1) The Out Patient Building in B. E. 2475.

2) Operating Theatre (Chakrapongse Building) in B. E. 2477.

3) Surgical Ward in B. E. 2477.

4) Obstetric Ward in B. E. 2484.

In B. E. 2496 a great number of equipment and buildings have been added to the hospital, there are :–

1) Four water tanks and pumps to supply water to the whole hospital for drining and cleaning purposes. Prior to B. E. 2488 the water supply at the hospital was sadly lacking.

2) An Electric generator size 28 K.V.A. with its shed.

3) Two wooden structures to house the workmen staffs.

4) The Director's residence.

5) The medical department provided some modern equipment to the value of Bahts 200,000.00.

6) Her Majesty Queen Sirikit donated some equipment to the value of Bahts 50,-000.00.

In the year 2497 (The present year) permission has been granted the erection of more building.

1) Medical ward.

2) Obstetric and Gynecological ward.

3) Quarter for student nurses.

Progress in Education

1) The Midwifery school was opened between 2476 (1st period) and the school has been in operating since B.E. 2482 to the present time.

2) Permission has now been given and Nursing school will be opened soon (in May of this year).

เมนเดลสัน กรรมการ และทรงแต่งตั้งคณะผู้อำนวยการอีกชุดหนึ่งซึ่งประกอบด้วย

๑. สมเด็จเจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์

๒. เจ้าพระยารามราฆพ

๓. เจ้าพระยายมราช

๔. หม่อมเจ้าสกลวรรณากร วรวรรณ

๕. นายพันเอก พระยาดำรงแพทยาคุณ

๖. พระยาวิรัชเวชกิจ (นายแพทย์ผู้อำนวยการวชิรพยาบาล)

๗. นาย อาดับลิว เมนเดลซัน

คณะผู้อำนวยการนี้มีหน้าที่รับผิดชอบแทนพระองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีอำนาจเต็มที่ในการจัดกิจการภายในโรงพยาบาลให้ดำเนินไปตามหลักวิชาการแพทย์ ออกกฎและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เหมาะสมและสมควร

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๗๐ อันเป็นปีที่ ๓ ของรัชกาล พระบาทสมเด็จ พระปรเมนทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นสมควรที่จะบูรณะวชิรพยาบาลให้ดำเนินตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเชษฐาธิราชจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าประกาศให้วชิรพยาบาลขึ้นอยู่ในความปกครองของกรมสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๔๗๐

กรมสาธารณสุขได้เข้าปกครองวชิรพยาบาลแล้ว ได้ดำเนินการปรับปรุงสถานที่ๆพักผู้ป่วย มีการซ่อมแซมและดัดแปลงห้องผ่าตัดเพิ่มเติมขึ้น นอกจากนี้แล้วยังดำริที่จะให้วชิรพยาบาลเป็นสถานที่สำหรับมารดาทารกสงเคราะห์ (Maternity and Child Welfare) เป็นการเฉพาะอีกด้วย ตามโครงการณ์ของสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์ ซึ่งทรงเห็นว่า การมารดาทารกสงเคราะห์นี้เป็นการจำเป็นและเหมาะสมสำหรับประชาชนชาวไทยเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากได้ทรงวินิจฉัยจากสถิติการเกิด และตายของทารกและมารดา ในระยะคลอดกับภายหลังคลอด ๑ เดือนนั้นมีจำนวนมาก นอกจากนี้ยังเป็นเหตุให้สตรีไทยได้รับความทุกข์ทรมานเนื่องจากการคลอดที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการแพทย์อีกเป็นจำนวนมากด้วยกันด้วย จึงทรงพิจารณาเห็นว่า สมควรที่จะให้วชิรพยาบาลเป็นศูนย์กลางของการมารดาและทารกสงเคราะห์ โดยให้รับทำการคลอดบุตรทั้งในและนอกสถานที่ และเป็นสถานที่อบรมนักเรียนผดุงครรภ์ที่ส่งมาจากจังหวัดต่าง ๆ เพื่อให้บรรดาผู้ที่มีอาชีพหมอตำแยนั้นรู้จักวิธีการทำคลอดที่ถูกหลักในขั้นแรก ต่อมาได้ให้เปิดเป็นโรงเรียนอบรมสั่งสอนอย่างแบบฉบับของสากล ซึ่งต้องใช้เวลาอบรมประมาณ ๑ ปี

ต่อมาในปี ๒๔๘๐ วชิรพยาบาลได้ถูกโอนไปขึ้นกับเทศบาล โดยที่เทศบาลมีหน้าที่ควบคุมในด้านฝ่ายธุรการและการปกครอง แต่ฝ่ายวิชาการยังคงขึ้นอยู่กับกรมสาธารณสุข ซึ่งภายหลังฝ่ายวิชาการไปขึ้นกับกรมการแพทย์

ด้วยเหตุที่กรมสาธารณสุขได้ประกาศสถาปนาขึ้นเป็นกระทรวงการสาธารณสุข และยังคงปฏิบัติอยู่ตราบเท่าทุกวันนี้

กิจการของวชิรพยาบาลได้เจริญมาด้วยดีตามลำดับ โดยมีผู้อำนวยการเข้ารับตำแหน่งหน้าที่ดังต่อไปนี้คือ

พ.ศ. ๒๔๕๕ ถึง พ.ศ. ๒๔๗๑ พระยาวิรัชเวชกิจ ผู้อำนวยการ

พ.ศ. ๒๔๗๑ ถึง พ.ศ. ๒๔๗๓ หลวงไมตรีแพทยารักษ์ ผู้อำนวยการ

พ.ศ. ๒๔๗๓ ถึง พ.ศ. ๒๔๘๗ หลวงแพทย์โกศล ผู้อำนวยการ

พ.ศ. ๒๔๘๘ ถึง พ.ศ. ๒๔๙๔ นายแพทย์กรเกรียงไกร ผู้อำนวยการ

พ.ศ. ๒๔๙๔ จนถึงปัจจุบันนี้ นายแพทย์ประพนธ์ เสรีรัตน ผู้อำนวยการ

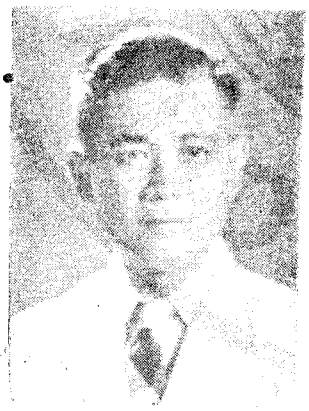

นายแพทย์ประพนธ์ เสรีรัตน

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวชิรพยาบาล

Dr. Prapond Seriratana

Director of the Vajira Hospital

การก่อสร้างอาคารเพิ่มเติมมีรายการดังต่อไปนี้

๑. ศาลาคนไข้นอก สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ราคา ๗,๐๐๐ บาท

๒. ตึกจักรพงศ์ (ผ่าตัด) สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ ราคา ๖,๐๐๐ บาท

๓. ตึกพักผู้ป่วยทางศัลยกรรม สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ ราคา ๘,๐๐๐ บาท

๔. ตึกพักผู้คลอด (สูติกรรม) สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ ราคา ๑๒๐,๐๐๐ บาท

ในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้จัดหาเครื่องใช้ที่จำเป็นและก่อสร้างถาวรวัตถุดังต่อไปนี้คือ

๑. หอและถังพักน้ำประปา ๔ ถัง พร้อมด้วยเครื่องสูบน้ำ ๒ เครื่อง สำหรับจ่ายน้ำไปใช้ตามตึกพักผู้ป่วย, โรงครัว, โรงซักรีด, ศาลาคนไข้นอก, และตามสถานที่ต่าง ๆ ทั่วโรงพยาบาล ซึ่งได้อำนวยความสดวกขึ้นมาก เพราะโรงพยาบาลขาดแคลนน้ำใช้มานับเป็นเวลาเกือบสิบปี นับแต่ภายหลังสงครามแล้ว

๒. เครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนาด ๒๘ เค.ว.เอ. ๑ เครื่อง พร้อมทั้งสถานที่เก็บเครื่องกำเนิด ๑ หลัง ทั้งนี้เพื่อการเตรียมพร้อม หากจะมีติดขัดในการส่งกระแสไฟฟ้าจากบริษัทไฟฟ้าหลวง ซึ่งทางโรงพยาบาลมีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุด สำหรับเรื่องกระแสไ

ไฟฟ้าน้ำ จ่ายจากเงินสถากินแบ่งของรัฐบาลและเงินสมทบทุนจากการฉายภาพยนต์

๓. เรือนพักเจ้าหน้าที่ ๕ ห้อง รวม ๒ หลัง

๔. ตึกพักผู้อำนวยการ ๑ หลัง

๕. ได้รับความอนุเคราะห์จากกรมการแพทย์จัดหาเครื่องมือแพทย์และครุภัณฑ์ให้คิดเป็นเงินประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท

๖. ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระบรมราชินี พระราชทานเครื่องมือแพทย์และครุภัณฑ์ให้เป็นเงินทั้งสิ้น ๕๐,๐๐๐ บาท

๗. ได้รับความอนุเคราะห์ "ยูนิเซฟ" จัดหาเครื่องมือ, เครื่องใช้ในการแพทย์ คิดเป็นเงินประมาณ ๕,๐๐๐ บาท

ในปี พ.ศ. ๒๔๙๗ นี้จะได้รับอนุมัติให้ทำการก่อสร้างอาคารเพิ่มเติมดังต่อไปนี้คือ

๑. ตึกโอสถกรรม ๒ ชั้น ๑ หลัง (จากเงิน ก.ศ.ส.)

๒. ตึกพักผู้ป่วยสูติกรรมและโรคเฉพาะสตรี ๒ ชั้น ๑ หลัง (งบเทศบาล)

๓. ตึกพักนักเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย ๒ ชั้น ๑ หลัง

๔. ได้ทุนจาก ก. นายส่ำ วรรณดิษฐ เป็นเงิน ๓ แสนบาทเพื่อสร้างตึก ๑ หลัง

ข. นายเด็ก โกเมนทร์ ค. นายปทุม

กิจการในด้านการศึกษา

๑. เปิดการอบรมนักเรียนผดุงครรภ์ ชั้น ๒ เริ่มแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ถึง พ.ศ. ๒๔๗๖ ระยะหนึ่ง และเริ่มแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๒ มาจนถึงปัจจุบันนี้รวม ๑๗ รุ่น

๒. ปี พ.ศ. ๒๔๙๗ นี้ ได้เปิดโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย ซึ่งได้ทำการเปิดสอนในเดือนพฤษภาคมนี้

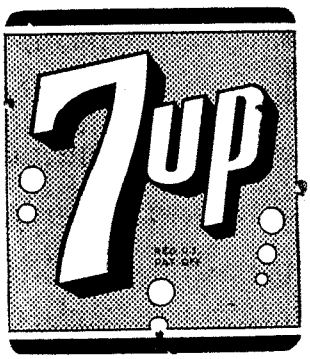

เซเว่น-อัพ

เลิศรส — — — สดชื่น

บริษัทเซเว่น – อัพ บอตตลิ่ง

(กรุงเทพฯ) จำกัด

โรงพยาบาล
เทียนฟ้ามูลนิธิ

เมื่อประมาณ ๕๐ ปีที่ผ่านมานี้ ในจังหวัดพระนครมีโรงพยาบาลน้อยแห่ง โดยเฉพาะโรงพยาบาลของชาวจีนแล้วไม่มีเลย ในสมัยนั้นประชาชนชาวจีนที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในประเทศไทยมีประมาณ ๒ ล้านคน เวลาเจ็บป่วย ผู้ที่ขัดสนยากจนก็ไม่มีเงินจะไปหาแพทย์รักษา ที่สุดก็รักษากันเอาเอง ใช้ยากตามบ้านยาเจ้ายาผีบอก และยาของอาจารย์ต่าง ๆ ตามแต่โอกาสจะอำนวย หายก็มีตายก็มี ส่วนโรงพยาบาลในสมัยนั้นเป็นโรงพยาบาลแผนปัจจุบันของรัฐบาล แต่ชาวจีนส่วนมากยังไม่นิยมต่อการรักษาตามแผนปัจจุบันเท่าใดนัก จึงเป็นการลำบากยากยิ่ง เป็นเรื่องที่ต้องขบคิดและพยายามหาหนทางช่วยบรรเทาทุกข์ให้ชาวจีนเหล่านี้ต่อไป

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๗ มีพ่อค้าชื่อเสียงดีคณะหนึ่ง คือ นายองเมียวเหงี่ยน ล่ำซำ, นายเล่ากี่เบียง, นายเตียกซำ, นายเฮ่งเฮ่งจิว, พระยาโชฎึกราชเศรษฐี (เล่าชงเมี่ยง), นายกออุยเจียะ และหลวงสิทธิสุโรปกรณ์ (ไน่กอไต่) ท่านเหล่านี้ได้มองเห็นความจำเป็นในเรื่องนี้มาก จึงดำริจัดตั้งโรงพยาบาลขึ้นเพื่อช่วยเหลือชาวจีนที่เจ็บป่วยได้รักษาพยาบาล โดยเชิญชวนชาวจีนช่วยบริจาคทุนทรัพย์ร่วมกันสร้างขึ้นจนสำเร็จ ณ ที่ถนนเยาวราช อำเภอสัมพันธวงศ์ จังหวัดพระนคร ให้ชื่อว่า "โรงพยาบาลเทียนฮั่วอุยอมูลนิธิ" ขณะนี้เปลี่ยนชื่อเป็น "โรงพยาบาลเทียนฟ้ามูลนิธิ" และได้เปิด

นายกออุยเจียะ

นายองเมี่ยวเหงี่ยน ล่ำซำ

นายเล่ากี่เบียง

ปฐมฤกษ์รับคนป่วยรักษาพยาบาลในปี พ.ศ. ๒๔๔๘ โดยคณะพ่อค้าผู้ริเริ่มเป็นเจ้าภาพในงาน

ในโอกาสนี้ได้กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ เพื่อทรงทราบถึงวัตถุประสงค์และการจัดตั้งสถานพยาบาลนี้ขึ้น เมื่อพระองค์ได้ทรงทราบก็ได้อนุโมทนา ทั้งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเงินช่วยเหลือในการสร้างโรงพยาบาลนี้เป็นจำนวนเงินห้าหมื่นบาท กับพระราชทานพระบรมฉายาลักษณ์ของพระองค์ พร้อมทั้งตู้ไม้สักมีพระปรมาภิไธยย่อ อักษร จ.ป.ร. จำนวน ๒ ตู้ และตะเกียงแก้วระย้าอีก ๑ ดวง ให้เป็นสมบัติของโรงพยาบาล นับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันล้นเกล้า ฯ

โรงพยาบาลนี้เป็น โรงพยาบาลสาธารณะ ดำเนินการโดยมีคณะกรรมการบริหารงาน และจดทะเบียนเป็นมูลนิธิ มีวัตถุประสงค์ช่วยเหลือคนเจ็บไข้ไม่จำกัดเพศและสัญชาติ และแจกจ่ายยาให้โดยไม่คิดมูลค่าใด ๆ กับช่วยเหลือผู้ประสพภัยต่าง ๆ เช่นอัคคีภัย, อุทกภัย และภัยอื่น ๆ อีกตามสมควร มีเตียงรับคนป่วย ๒๐๐ เตียง ดำเนินการรักษาแยกเป็น ๒ ประเภท คือ แผนปัจจุบัน และแผนโบราณ

เมื่อเริ่มตั้งโรงพยาบาลมา ได้จัดการรักษาตามแผนโบราณมาจนกระทั่งบัดนี้ ในปัจจุบันมีแพทย์จีนประจำ ๙ นาย ใช้รักษาโดยชาวจีนด้วยกัน ๆ

ต่อมาเมื่อพุทธศักราช ๒๔๗๙ นายองยุกหลง ลำซำ เป็นประธานกรรมการ จึงได้จัดตั้งแพทย์แผนปัจจุบันขึ้นอีกแผนกหนึ่ง โดยมีนายแพทย์บุญหิน อุชชิน เป็นนายแพทย์ผู้อำนวยการคนแรก ได้ขยายกิจการแพทย์แผนใหม่นี้เป็นลำดับ มีผู้นิยมมากและเจริญก้าวหน้าไปอย่างกว้างขวางจนตราบเท่าทุกวันนี้ ปัจจุบันมีนายแพทย์ปริญญาประจำ ๒ นาย ผู้ช่วยแพทย์ ๒ นาย เภสัชกรปริญญา ๑ นาย และพยาบาลชั้นหนึ่ง ๖ คน นักเรียนพยาบาลฝึกหัดอบรมที่ใช้การได้ ๒๗ คน แพทย์แผนปัจจุบันและแพทย์แผนโบราณต่างก็แบ่งแยกคนไข้รักษาพยาบาลกันไปตามความสมัครใจของคนไข้ ไม่ปะปนกัน

เมื่อนายองยุกหลง ลำซำ ได้พ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการไปแล้ว คณะกรรมการชุดใหม่เข้าบริหารงานเป็นลำดับมาจนกระทั่งถึงปี พุทธศักราช ๒๔๘๕ นายสหัส มหาคุณได้รับเลือกตั้งเป็นประธานกรรมการระยะนั้น แม้ว่าจะเป็นปีที่อยู่ในภาวะบ้านเมืองกำลังเกิดสงครามและเกิดอุทกภัยอย่างใหญ่หลวง นายสหัส มหาคุณก็มิได้ย่อท้อ เร่งปรับปรุงสถานพยาบาลให้มีสมรรถภาพดียิ่งขึ้น เช่นรื้อของเก่าซ่อมสร้างขึ้นใหม่, ขยายห้องตรวจโรคและห้องเภสัชกรรมแผนปัจจุบันให้กว้างขวาง, สร้างเครื่องหมายรูปชูชีพตรงกลางมีอักษรว่า เทียน แปลว่า "ฟ้า" และแก้ไขตำราสำรับเดิมที่คณะ

กรรมการบริหารงานอยู่ในตำแหน่งเพียง ๑ ปี ได้เปลี่ยนแปลงใหม่เป็น ๒ ปี การแก้ไขเปลี่ยนแปลงตราสารครั้งนี้คณะกรรมการได้มีการประชุมกันเป็นการใหญ่ ผลของการประชุมมีมติให้คณะกรรมการบริหารงานชุดละ ๒ ปี นับแต่ พ.ศ. ๒๔๘๖ เป็นต้นไป

ในปี พ.ศ. ๒๔๘๖–๒๔๘๗ นายโชติ ลำซ้ำ เป็นประธานกรรมการ นายแพทย์บุญหิน อุชชิน นายแพทย์ผู้อำนวยการคนแรก ลาออก จากตำแหน่ง ทางโรงพยาบาลจึงเชิญนายแพทย์เดียว วายิงมาดำรงตำแหน่งแทน ตอนนี้ยังอยู่ในภาวะสงคราม แต่เหตุการเป็นปกติ

พ.ศ. ๒๔๘๘–๘๙–๙๐–๙๑ นายสหัส มหาคุณได้รับเลือกตั้งเป็นประธานกรรมการอีกในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ คนเจ็บไข้ได้เพิ่มจำนวนขึ้นมาก จนทางโรงพยาบาลไม่มีที่รับ นายสหัสจึงประชุมคณะกรรมการ หารือขยายบริเวณ ให้กว้างขวางออกไปให้พอแก่การ ที่ประชุมคณะกรรมการเห็นพ้องกันว่า ให้สร้างสถานพยาบาลสาขาอีกสักแห่งหนึ่ง ในที่สุดจึงได้ซื้อที่ดินที่ซอยสมคิด ริมคลองแสนแสบ ตำบลประแจจีน อำเภอดุสิต จังหวัดพระนคร ๑ แปลง เป็นเงิน ๔๓๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนสามหมื่นบาท) เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ ได้ปลูกสร้างเรือนคนไข้ขึ้นอีก ๑ หลัง เป็นเงินสองแสนบาทเศษ และเปิดเป็นสถานพยาบาลสาขาเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๑ แต่เนื่องด้วยการคมนาคมไม่สดวก เพราะว่าหนทางไกล ทั้งคนไข้ก็ไม่สมัครใจไปรับการรักษาพยาบาลที่นั่นด้วย คงมารับการรักษาเฉพาะที่โรงพยาบาลเทียนฟ้า ฯ ลำซ้ำใหญ่เท่านั้น จนกระทั่งถึงพุทธศักราช ๒๔๙๒ นายจุดินทร์ ลำซ้ำ ได้รับเลือกเป็นประธานกรรมการ จึงได้ขยายกิจการของโรงพยาบาลออกไปอีก คือ

พ.ศ. ๒๔๙๒ ได้เปิดแผนกศัลยกรรม และแผนกตรวจโลหิต พ.ศ. ๒๔๙๓ ได้เปิดแผนกทันตกรรม และแผนกเอ็กซเรย์ จำนวนคนไข้ที่มารับการตรวจและรักษาก็ทวีมากขึ้น คิดเฉลี่ยวันหนึ่งประมาณ ๔๐๐ คน ทั้งคนไข้ที่รับตัวไว้รักษา พยาบาล ในโรงพยาบาลก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน เป็นเหตุให้สถานพยาบาลและเรือนพักคนไข้ไม่เพียงพอ คณะกรรมการจึงได้ประชุมหารือเรื่องขยายสถานที่ ได้พิจารณาเห็นว่าสถาน พยาบาล สาขาที่ริมคลองแสนแสบ ซึ่งได้เปิดใช้แล้วนั้น ไม่มีคนไข้สมัครไปรับการรักษาพยาบาล หากจะก่อสร้างเรือนพักคนไข้ขึ้นอีกก็คงไม่ได้รับประโยชน์ดังเช่นที่แล้วมา จึงเห็นพร้อมกันว่า ภายในบริเวณโรงพยาบาลเทียนฟ้า ฯ ถนนเยาวราช ตอนหน้าของตึกอำนวยการยังมีที่พอจะสร้างตึกพยาบาลขึ้นได้ จึงได้สร้างตึกพยาบาลขึ้นในบริเวณที่กล่าวนี้ แต่ยังมิทันได้ดำเนินการก่อสร้าง นายจุดินทร์ ลำซ้ำ ก็พ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการไป

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ นายกุณฑล (ฮ้อน ฝ่า) ลิ่วเฉลิมวงศ์ ได้รับเลือกเป็นประธาน

กุณฑล (ย่อนผ่า) ลิวเฉลิมวงศ์
ประธานกรรมการ ร.พ.เทียนฟ้ามูลนิธิ

กรรมการ จึงได้หยิบยกเอาเรื่องนี้ขึ้นมาพิจารณา และนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการลงมติเห็นชอบด้วย โดยให้รีบจัดการสร้าง ตามแผนการของนายจุลินทร์ ลำซ่ำต่อไป ซึ่งต้องใช้เงินค่าก่อสร้าง ๘๗๖,๗๕๐.๐๐ บาท ได้วางศิลาฤกษ์วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๔๙๕ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๔๙๗ เปิดบริการทั่วไปโดยใช้ชั้นล่างของตึกเป็นที่ทำการ กำหนดฉลองครบรอบ ๕๐ ปี วันที่ ๑๕ ถึง ๑๙ ตุลาคม ๒๔๙๗ พร้อมด้วยประกอบพิธีเปิดตึกพยาบาลที่สร้างใหม่อีกด้วย

ประวัติโรงพยาบาลหัวเฉียวมูลนิธิ ของมูลนิธิฮั่วเคี้ยว ฯ และ ประวัติมูลนิธิฮั่วเคี้ยวบ่อเต็กเซียงตึ๊ง แห่งประเทศไทย

โรงพยาบาลหัวเฉียวมูลนิธิ เป็นสาขาสาธารณะกุศลของมูลนิธิฮั่วเคี้ยว สาขาหนึ่งในหลายสาขาด้วยกัน เพื่อทราบการก่อเกิดของโรงพยาบาลนี้มีรากฐานเป็นมาอย่างไร จึงขอนำประวัติของมูลนิธิฮั่วเคี้ยวอันมีคุณยิ่งแก่สาธารณะและน่ารู้ ซึ่งเป็นเจ้าของโรงพยาบาลหัวเฉียวมูลนิธิโดยตรงมาเสนอก่อน แล้วจึงนำประวัติของโรงพยาบาลมาเสนอในท้ายนี้

ประวัติ
มูลนิธิฮั่วเคี้ยวบ่อเต็กเซียงตึ๊ง

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๙ มิชาวจีนชื่อ เบยุ่น ได้

อัญเชิญ รูปไม้ยืดทองคำของพระภิกษุรูปหนึ่ง นามว่าไต้ฮั่งโจซือ เป็นภิกษุผู้ทรงสมณศักดิ์ในสมัยราชวงศ์ซ้องของจีน กล่าวกันว่าเป็นชาวมณฑลฮกเกี้ยน ตลอดเวลาที่ครองสมณเพศพระภิกษุรูปนี้ได้เคร่งครัดต่อพระธรรมวินัยของพระศาสดาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้พยายามบำเพ็ญทานแก่ผู้ยากจนเป็นเนืองนิจ และจัดการแก้ศพของคนยากไร้อนาถา • มีเรื่องที่เล่ากันต่อ ๆ มาว่า ครั้งหนึ่งพระภิกษุรูปนี้ได้เดินทางด้วยเท้าเปล่าไปยังตำบลฮั่วเพ้ง อำเภอแต้เจี๋ย จังหวัดแต้จิ๋ว ณ ที่นั้นมีแม่น้ำอยู่สายหนึ่งกว้างมาก เรือแพที่รับส่งโดยสารก็มีน้อย การข้ามฟากแต่ละครั้งจะต้องรอให้มีคนโดยสารถึง ๑๐ คนเสียก่อนเรือถึงจะออก เป็นเหตุให้คนโดยสารต้องรอเป็นเวลานาน ๆ กว่าเรือจะออกสักลำ หนึ่ง พระภิกษุรูปนี้ได้มาเห็นเข้าก็รู้สึกสงสารประชาชนที่ต้องมาเสียเวลาคอยเรือ จึงตั้งใจไว้ว่าจะหาโอกาสสร้างสพานข้ามแม่น้ำนี้ให้สำเร็จจงได้ เพื่อประชาชนที่จะสัญจรผ่านไปมาได้สดวก พระภิกษุรูปนี้ได้พยายามดำเนินการสร้างจนสพานที่ได้ตั้งปณิธานไว้แล้วสร้างเสร็จเป็นความสดวกแก่ประชาชนอย่างยิ่ง ไม่ต้องเสียเวลาดังแต่ก่อน เมื่อพระภิกษุรูปนี้ถึงแก่มรณภาพแล้ว ชาวแต้จิ๋วจึงได้สร้างศาลเจ้าของพระภิกษุรูปนี้ไว้เป็นที่สักการะบูชา และเพื่อเป็นเครื่องรำลึกถึงคุณงามความดีที่ท่านได้บำเพ็ญไว้แล้ว แต่หนหลัง รูปทองคำของพระภิกษุไต้ฮั่งโจซือที่นายเบี๋ยุ่นได้อัญเชิญมานี้ ในขณะนั้นยังไม่มีศาลเจ้าสำหรับประดิษฐาน จึงตั้งบูชาไว้ชั่วคราว ณ ร้านกระจกยี่ห้อย่งชุ่นเชียงตำบลวัดเลียบ ซึ่งเป็นของนายเบี๋ยุ่นเอง ปรากฏว่ามีผู้เลื่อมใสมานมัสการมากขึ้นเป็นลำดับ จนรู้สึกว่าที่ ๆ ประดิษฐานรูปทองคำของพระภิกษุรูปนี้คับแคบมาก ไม่สดวกแก่ผู้ที่เลื่อมใสจะกราบไหว้บูชา จึงได้ขยับขยายมาตั้งศาลเจ้าชั่วคราว ณ บ้านหลังโรงภาพยนตร์พัฒนากรถนนเจริญกรุง ซึ่ง

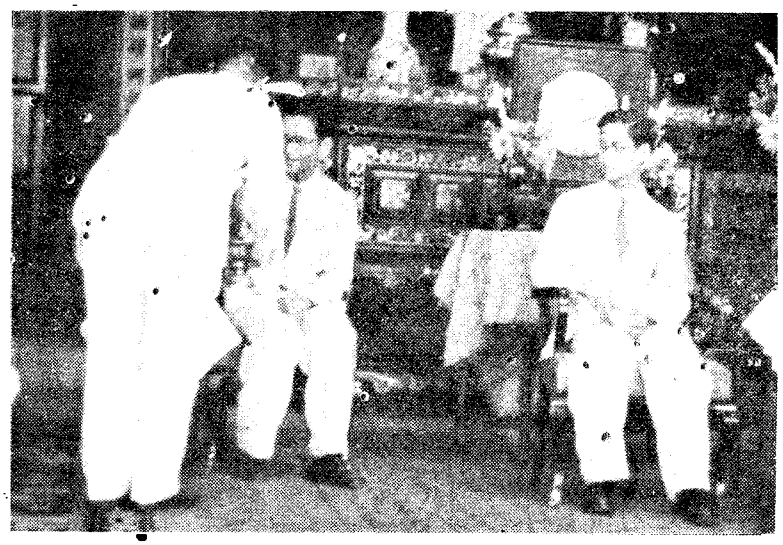

นายต้นจินเก่ง ประธานกรรมการมูลนิธิฮั่วเคี้ยวและโรงพยาบาลหัวเฉียวมูลนิธิ น้อมเกล้า ฯ ถวายเครื่องหยกต่อพระหัตถ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

มีเนื้อที่ค่อนข้างกว้างขวาง สดวกแก่ผู้ที่จะมานมัสการ บังเอิญในขณะนั้นกรุงเทพฯ เกิดกาฬโรคระบาด เป็นเหตุให้มีผู้ป่วยตายมาก ผู้ที่เดือดร้อนจึงพากันไปนมัสการขออำนาจคุ้มครองรักษา ให้ปลอดพ้นจากโรคภัยนี้ และได้พากันบริจาคเสื้อผ้าและหีบบรรจุศพกับเงินทอง เป็นเหตุให้ได้จัดซื้อที่ดิน ได้แปลงหนึ่ง ที่บริเวณวัดดอน อำเภอยานนาวา สำหรับเป็นสุสานสำหรับฝังศพ ต่อมาอีก ๓ ปี จึงได้อัญเชิญรูปทองคำของพระภิกขุได้ฮงโจซือ ไปประดิษฐานไว้ในตรอกวัดดอน ทางเข้าสุสานแต้จิ๋ว เพื่อสดวกที่จะประกอบพิธีกงเต๊กและทำการสักการะบูชา

ครั้น พ.ศ. ๒๔๕๓ คหบดีชาวจีนกลุ่มหนึ่ง คือ แต้กิมฉ่ว, โง้วกวง, ง่วนเซ้ง, ตั้งฮ่วงหด, เบ๊ตักเช็ง, กิมฮั่วตั้ง, เฮ่งไท้โต๋, ยั่งฮะฮวด, จินแซ่จิ้น, เจียมเชียง, เบ๊จังคุง, ย่งฮงชียงกี, และเบ๊จันเชียรวม ๑๒ คน ได้ร่วมกันริเริ่มให้มีการเรี่ยไรเพื่อสร้างศาลจ้าว เมื่อการสร้างแล้วเสร็จ จึงนำรูปทองคำของพระภิกขุได้ฮงโจซือมาประดิษฐาน และให้นามว่าบ่อเต็กตึ้ง

เมื่อได้ก่อตั้งศาลจ้าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว นายแต้กิ่งซ้ง เป็นผู้หนึ่งที่ได้ดำเนินการสร้างศาลจ้าวนี้ ได้รับเลือกให้เป็นผู้จัดการศาลจ้าว ในครั้งนั้นประชาชนยังไม่ได้สนใจในกิจการของศาลจ้าวนักนัก เพราะกิจการของศาลจ้าวนี้ได้ดำเนินอยู่ในกรอบแห่งการจัดการศพของคนที่ยากจนอนาถาไม่มีญาติเท่านั้น ตามที่พระภิกขุได้ฮงโจซือได้เคยปฏิบัติเมื่อยังมีชีวิตอยู่ ตำแหน่งผู้จัดการและเหรัญญิกของศาลจ้าวนี้ มีคหบดีชาวจีนหลายท่านได้ผลัดกันดำรงตำแหน่งเรื่อยมา อาทิ นายเบ้อันเท้ง, เบ๊มั่งแซ, เบ๊ง่วนหด, ออบุ้นยันเป็นต้น กิจการของศาลจ้าวได้ดำเนินด้วยความเรียบร้อย เป็นลำดับมาตลอดเวลา ๒๗ ปี

ครั้น พ.ศ. ๒๔๘๐ คหบดีบางท่าน มีนายเบ๊ไคง้อ, เบ๊กุ้ยกิม, เอี่ยเจียฮุย, โง้วเพ็กง้ำ, เจียซือเอียวเป็นต้น ได้มีความประสงค์จะให้มีการเปลี่ยนแปลงระเบียบการของศาลจ้าว จึงได้เรียกประชุมบรรดาสมาคมต่าง ๆ ดำเนินการในเรื่องนี้ ในที่สุดที่ประชุมก็ได้เห็นชอบที่จะให้มีการปรับปรุงกิจการของศาลจ้าว โดยให้มีกรรมการคณะหนึ่งจำนวน ๑๑ คน เป็นผู้บริหารกิจการ และมีกรรมการอีกคณะหนึ่ง จำนวน ๕ คน มีหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของศาลจ้าว กับได้เลือกนายเหียกวงเอี่ยมและคหบดีอีก ๑๑ ท่าน เป็นคณะกรรมการบริหารงาน สมาคมแต้จิ๋วและองค์การอื่นอีก ๕ แห่งเป็นคณะกรรมการควบคุม คณะกรรมการได้ประชุมกันเองเลือกนายเหียกวงเอี่ยมเป็นประธานกรรมการ และนายตั้งเปงชุนเป็นรองประธาน เมื่อกรรมการคณะนี้ได้เข้าบริหารงานของศาลจ้าวแล้ว ได้จัดการก่อตั้งเป็นมูลนิธิ ให้ชื่อว่า "มูลนิธิบ่อเต็กเซียงตึงแห่งประเทศไทย" และได้เลือกนายเบ๊ไคง้อ, นายเอี่ยเจ็กฮุย, และนายโง้วเพ็กง้ำ

รวม ๓ คนเป็นกรรมการร่างระเบียบการของมูลนิธิฯ โดยกำหนดให้มีกรรมการคณะหนึ่ง และกรรมการควบคุมอีกคณะหนึ่ง มีกำหนดเวลาอยู่ในตำแหน่งครั้งละ ๑ ปี และให้เรียกประชุมสมาชิกในเดือนมีนาคมทุกปี กับให้แยกกิจการของมูลนิธิออกเป็นสองแผนก คือ แผนกศาสนาแผนกหนึ่ง มีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการสักการะบูชารูปของพระภิกษุโต้ยิ่งโจซือ และแผนกบำเพ็ญการสาธารณกุศลอีกแผนกหนึ่ง มีหน้าที่จัดการศพและการกุศลอย่างอื่น เมื่อได้นำตราสาร และข้อบังคับของมูลนิธิไปจดทะเบียนเป็น "มูลนิธิฮั่วเคียวบ่อเต็กเซียงติ่งแห่งประเทศไทย" แล้ว ฐานะของมูลนิธิฯ จึงมีความสมบูรณ์ตามกฎหมาย มีฐานะเป็นนิติบุคคล ดำเนินกิจการภายใต้บังคับแห่งกฎหมายต่อไป

นามประธานกรรมการของมูลนิธิฯ

รุ่นที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๘๐ นายกวงเอี่ยม แซ่เหี้ย

รุ่นที่ ๒ พ.ศ. ๒๔๘๑ นายกวงเอี่ยม แซ่เหี้ย

รุ่นที่ ๓ พ.ศ. ๒๔๘๒ นายกวงเอี่ยม แซ่เหี้ย (ถึงแก่กรรมปลายปี พ.ศ. ๒๔๘๒)

รุ่นที่ ๓ พ.ศ. ๒๔๘๒ นายโง่วเต้า แซ่แต้ (รับตำแหน่งต่อจากนายกวงเอี่ยม แซ่เหี้ย)

รุ่นที่ ๔ พ.ศ. ๒๔๘๓–๒๔๘๔ นายโง่วเต้า แซ่แต้ (เปลี่ยนกำหนดเวลาอยู่ในตำแหน่งครั้งละ ๒ ปี)

รุ่นที่ ๕ พ.ศ. ๒๔๘๕–๒๔๘๖ นายสหัส มหาคุณ

รุ่นที่ ๖ พ.ศ. ๒๔๘๗–๒๔๘๘ นายตันจินเก่ง

รุ่นที่ ๗ พ.ศ. ๒๔๘๙–๒๔๙๐ นายตันจินเก่ง

รุ่นที่ ๘ พ.ศ. ๒๔๙๑–๒๔๙๒ นายตันจินเก่ง

รุ่นที่ ๙ พ.ศ. ๒๔๙๓–๒๔๙๔ นายตันจินเก่ง

รุ่นที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๔๙๕–๒๔๙๖ นายตันจินเก่ง

รุ่นที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๔๙๗–๒๔๙๘ นายตันจินเก่ง

การจัดการศพและการกุศลอื่น

มูลนิธิฯ ได้ก่อตั้งและดำเนินการโดยยึดแนวปฏิบัติของพระภิกษุโต้ยิ่งโจซือ เมื่อครั้งยังดำรงชนม์ชีพอยู่ จึงมุ่งจัดการเกี่ยวแก่ศพของคนยากจนอนาถา โดยไม่คำนึงถึงสัญชาติ ได้ทำการรับศพจากโรงพยาบาลต่าง ๆ ตลอดจนศพของผู้ตายที่เทศบาลส่งมาเนื่องจากถูกตายอยู่ข้างถนนหนทาง และศพคนอนาถาทั่วไป ในการจัดการแก่ศพเหล่านี้ มูลนิธิฯ จัดเสื้อผ้าสำหรับสวมให้ศพ บรรจุหีบ และนำไปฝังยังสุสานของมูลนิธิฯ ที่ตำบลวัดดอน อำเภอยานนาวา โดยไม่คิดมูลค่าใด ๆ เลย ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ นี้ กรุงเทพประสพภัยทางอากาศ มีผู้ประสพภัยนี้มาก มูลนิธิฯ ได้รับศพของผู้ประสพภัยทางอากาศไปจัดการฝังยังสุสานของมูลนิธิฯ ที่ตำบลวัดดอน ภายหลังปรากฏว่าไม่มีที่จะจัดการฝังศพได้อีก เพราะสุสานเต็ม มูลนิธิจึงจัดซื้อที่ดินนอก ๔ ไร่ ครั้นต่อมาปรากฏ

ว่าสุสานนี้ยังมีการฝังศพไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยดี จึงใน พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้ดำเนินการสร้างหลุมฝังศพใหม่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้น การจัดทำเป็นหลุมคอนกรีตรวมกว่า ๕,๐๐๐ หลุม การสร้างหลุมรุ่นที่หนึ่งจำนวน ๕๓๖ หลุม รวมทั้งท่อระบายน้ำรวมสิ้นเงิน ๑๑๒,๘๒๐ บาท รุ่นที่สอง ๗๗๖ หลุม รวมทั้งท่อระบายน้ำสิ้นเงิน ๑๓๕,๑๗๗ บาท นอกจากนี้ได้จัดการสร้างศาลาแปดเหลี่ยมกลางสถานที่ของสุสานอีกหลังหนึ่ง สำหรับผู้ที่จะไปเยี่ยมหรือทำบุญให้แก่ศพตามจารีตของศาสนาสิ้นเงิน ๙๓,๖๐๐ บาท

จาก พ.ศ. ๒๔๖๔ จนถึง พ.ศ. ๒๔๙๖ ไม่นับ พ.ศ. ๒๔๘๓ มูลนิธิได้เก็บศพและฌาปนกิจเกินกว่า ๖๓๙๑๐ ราย

หน่วยบรรเทาทุกข์ผู้ประสพภัยทางอากาศ

ในคราวที่กรุงเทพ ฯ ประสพการโจมตีทางอากาศในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง สมาคมพาณิชย์จีนและสมาคมอื่น ๆ ได้ร่วมกันจัดตั้ง "หน่วยบรรเทาทุกข์ผู้ประสพภัยทางอากาศ" ขึ้นโดยได้ทดลองจัดตั้งขึ้นเป็น ๕ กอง มีเจ้าหน้าที่กองละ ๑๕ คน นายตันจินเก่งประธานกรรมการเป็นผู้อำนวยการ หน่วยบรรเทาทุกข์นี้ได้เข้าช่วยเหลือผู้ประสพภัยทางอากาศในคราวที่พระนครถูกโจมตี สิ้นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ๑๕๓,๐๐๐ บาท

การแจกน้ำ

ในระหว่างสงคราม ประชาชนต้องอพยพหลบภัยไปอยู่ชนบทที่ห่างไกลจากชุมนุมชน มูลนิธิ ฯ ได้จัดเรือบรรทุกน้ำ ๘ ลำ มีเรือโยง ๘ ลำ กรรมกร ๖๕๗ คน รับน้ำประปาจากพระนครไปแจกจ่ายประชาชนตามลำคลองต่าง ๆ และจัดส่งให้แก่โรงพยาบาลโรคติดต่อที่ปากคลองสานด้วย การแจกน้ำครั้งนี้ได้จัดทำอยู่เป็นเวลา ๔ เดือนเศษ รวมน้ำที่ได้แจกไป ๘๘๗๒ ตัน สิ้นค่าใช้จ่าย ๓๖,๐๐๖ บาท

ใน พ.ศ. ๒๔๘๘ การโจมตีทางอากาศได้รุนแรงยิ่งขึ้น ประชาชนต้องอพยพไปจากที่อยู่เดิมมากขึ้น ครั้นถึงฤดูแล้ง การแจกน้ำจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง แต่ปัญหาสำคัญอยู่ที่การได้น้ำประปาให้เพียงพอที่นำไปแจกจ่าย นายตันจินเก่งประธานกรรมการได้พยายามดำเนินการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของทางราชการและเทศบาล ซึ่งก็ได้รับความสนับสนุนช่วยเหลือเป็นอย่างดี โดยให้มูลนิธิ ฯ ใช้รับน้ำประปาจากโรงโม่ที่ท่าเตียนและที่ประตูน้ำสระปทุมรวมสองแห่ง ในการนี้นายตันจินเก่งได้พยายามไปควบคุมการรับน้ำไปแจกในเวลา ๕ น. และเวลา ๒๒ น. ทุกวัน อีกทั้งนำเรือยนต์ส่วนตัว พาเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ ฯ ออกสำรวจความตื้นลึกของคลองที่เรือบรรทุกน้ำเข้าไปทำการแจกจ่ายน้ำอีกด้วย ครั้นเมื่อโรงไฟฟ้าถูก

ทำการ ไม่สามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าส่งน้ำให้ได้ การรับน้ำประปาก็ต้องหยุดชงักลง ในวันนั้นเอง นายตันจินเก่งได้สั่งให้จัดเรือบรรทุกน้ำเพิ่มขึ้นอีก ๒๐ ลำ เรือยนต์สำหรับลากจูง ๓ ลำ และกรรมกร ๑๔๕ คน ไปบรรทุกน้ำจากปากเกร็ด มาแจกจ่ายแก่ประชาชนเป็นประจำ รวมเวลาที่ทำการอยู่ประมาณ ๕ เดือน สิ้นเงิน ๑๖๑,๓๐๐ บาท เมื่อสงครามสงบแล้ว มูลนิธิฯ ก็ยังนำน้ำประปาไปแจกจ่ายอยู่เช่นเดิม สิ้นเงิน ๓๓,๓๐๕ บาท

การช่วยเหลือเชลย

ในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘ พวกเชลยได้ถูกส่งเข้ามากรุงเทพฯ และเข้าพักในที่ต่าง ๆ นั้น มูลนิธิฯ ได้ช่วยเหลือจัดส่งอาหารให้ทุกวัน นับตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายนถึง ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ รวมเวลา ๔๒ วัน สิ้นเงิน ๓๙,๕๗๐ บาท

การแจกอาหาร

ใน พ.ศ. ๒๔๘๘ เมื่อสงครามสงบลงแล้ว มีคนจีนเดินทาง จากประเทศจีนเข้ามาทางเรือเที่ยวละมากๆ เป็นเหตุให้อาหารในเรือไม่เพียงพอ มูลนิธิฯ ได้จัดอาหารและน้ำบริโภคไปแจกจ่าย นับตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๔๘๘ ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๐ รวมเวลา ๑๓ เดือน ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ มีผู้โดยสารประมาณ ๒๕๐ คน ถูกกักไว้ที่โรงพยาบาลโรคติดต่อปากคลองสาน มูลนิธิฯ ได้นำอาหารไปช่วยแจกจ่ายให้ทุกวันตลอดเวลาที่ถูกกัก และทั้งยังได้ช่วยสร้างห้องส้วมและห้องน้ำชั่วคราวให้ด้วย

การปลงศพไม่มีญาติ

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ นายเหียกวงเอี่ยม ประธานกรรมการของมูลนิธิฯ คนแรก ได้จัดการปลงศพไม่มีญาติ และทำพิธีกงเต๊กที่สุสานของมูลนิธิฯ ประมาณ ๒๐๐๐ ศพ ครั้น พ.ศ. ๒๔๘๕ นายสัสส มหาคุณ ประธานกรรมการของมูลนิธิฯ ได้จัดการปลงศพไม่มีญาติอีกครั้งหนึ่ง ประมาณ ๒๐๐๐ ศพ พ.ศ. ๒๔๙๐ นายตันจินเก่งประธานกรรมการของมูลนิธิฯ ได้ปรับปรุงสุสานของมูลนิธิฯ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้น โดยจัดการขุดศพที่ได้ฝังไว้ยังสุสาน ประมาณ ๕๐๐๐ ศพขึ้นประกอบพิธีกรรมทางศาสนา แล้วจัดการปลงศพโดยได้นิมนต์สมเด็จพระสังฆราชมาทรงประกอบพิธีและแสดงพระธรรมเทศนา

การรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล และสมเด็จพระอนุชา (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน) ได้เสด็จพระราชดำเนินประพาสสำเพ็ง แล้วได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จเยี่ยมที่ทำการของมูลนิธิฯ และโรงพยาบาลหัวเฉียว ได้ทรงพอพระราชหฤทัยในกิจการของมูลนิธิฯ และโรงพยาบาลหัวเฉียวมาก ได้ทรงพระกรุณาพระราชทานเงินบำรุงกิจการ

ของมูลนิธิฯ และโรงพยาบาลหัวเฉียวแห่งละ ๑๕,๐๐๐ บาท และได้ทรงลงพระปรมาภิไธยในสมุดเยี่ยมของมูลนิธิฯ และโรงพยาบาล ทั้งสองพระองค์ คณะกรรมการของมูลนิธิรู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงนำเป็นต้นเกล้าฯ ภักดิ์เฉพาะพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พร้อมทั้งได้นำของขวัญขนทูลเกล้าฯ ถวายในโอกาสนี้ด้วย

การช่วยเหลือผู้ตกอัคคีภัย

ในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้เกิดเพลิง

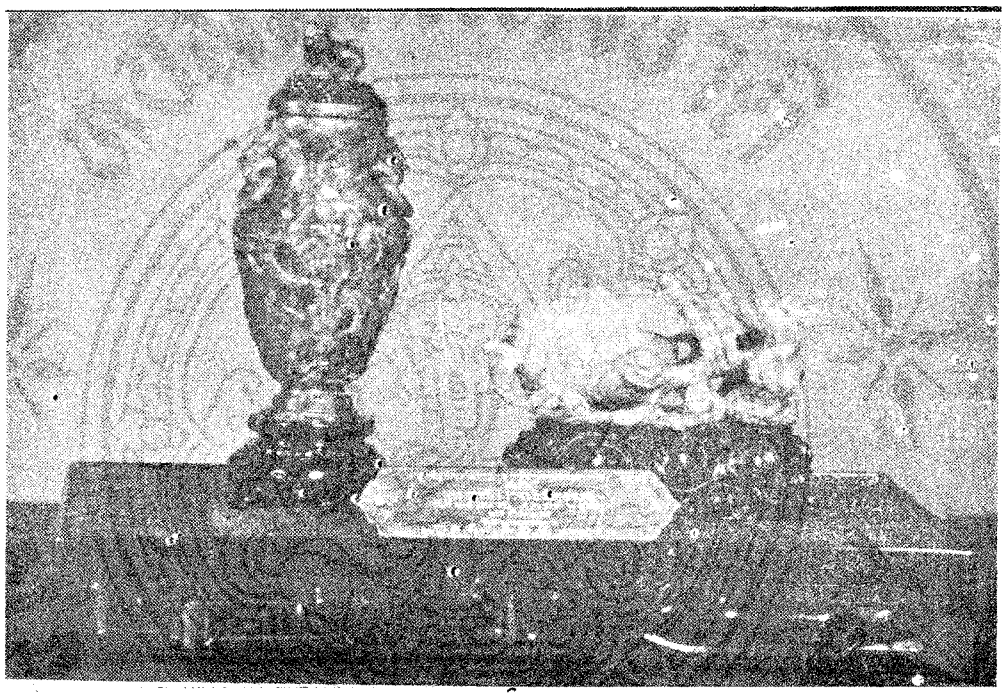

แจกันหยกกับเต้าน้ำหยกแกะลายมังกรที่ นายตันจินเก่ง ประธานกรรมการมูลนิธิ ได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

ในวันที่ ๙ สิงหาคม ศกเดียวกัน ประธานกรรมการได้นำกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิฯ และโรงพยาบาลหัวเฉียว นำพวงมาลาไปถวายบังคมพระบรมศพ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท และได้เข้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อถวายความจงรักไหม้ขึ้นที่ตลาดเมืองชลบุรี นายตันจินเก่ง ประธานกรรมการมูลนิธิฯ ได้นำเงิน ๕,๐๐๐ บาท ไปมอบให้ข้าหลวงประจำจังหวัด เพื่อแจกจ่ายช่วยเหลือแก่ผู้ประสพอัคคีภัย ในคราวที่เกิดเพลิงไหม้วงเวียน ๒๒ กรกฎา เมื่อคืนวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๙ นายตันจินเก่ง ประธาน

กรรมการมูลนิธิฯ ได้มาอำนวยการช่วยเหลือผู้ประสพภัยตั้งแต่เวลา ๓ น. ตลอดจนได้หาที่พักของ และอาหารเลี้ยง โดยตลอดทุกวัน รวม ๒๕ วัน มีผู้ประสพภัยรวม ๙๖,๐๐๐ คน สิ้นค่าใช้จ่ายประมาณ ๒๓,๐๐๐ บาท, ได้เกิดเพลิงไหม้ที่ตลาดมหาชัย มูลนิธิฯ ได้จัดอาหารนำไปรถไฟไปแจกจ่าย กับมอบเงินช่วยเหลือผู้ประสพภัยอีก ๕,๐๐๐ บาท, พ.ศ. ๒๔๙๑ ได้เกิดเพลิงไหม้ที่ตำบลตลาดโรงเหล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ประธานกรรมการ ได้เดินทางไปเยี่ยมผู้ประสพภัยและบริจาคเงินช่วยเหลือ ๕,๐๐๐ บาท, ใน พ.ศ. เดียวกันนี้ได้เกิดเพลิงไหม้ที่ตลาดศรีราชา มูลนิธิฯ ได้บริจาคเงินช่วยเหลือ ๕,๐๐๐ บาท, ใน พ.ศ. เดียวกันนี้ได้เกิดเพลิงไหม้บริเวณหลังโรงภาพยนตร์แคปิตอล ประธานกรรมการได้ไปอำนวยการช่วยเหลือด้วยตนเอง ตลอดเวลากับจัดอาหารมาแจกจ่ายแก่ผู้ประสพภัยและเจ้าหน้าที่ จัดหาที่พักอาศัยชั่วคราวและแจกเสื้อผ้าตลอดจนช่วยเหลือเงินแก่ผู้ประสพภัยที่ขาดแคลนจริง ๆ และเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. เดียวกัน ได้เกิดเพลิงไหม้ที่ตำบลวรจักร หน้าโรงพยาบาลกลาง ประธานกรรมการฯ ก็ได้ไปอำนวยการช่วยเหลือผู้ประสพภัย และจัดอาหารไปแจกจ่าย และได้ร่วมมือกับทางราชการช่วยจัดที่พักชั่วคราวให้แก่ผู้ประสพภัย ตลอดจนแจกจ่ายอาหารและน้ำบริโภค

พ.ศ. ๒๔๙๒ และ พ.ศ. ๒๔๙๓ มูลนิธิได้ช่วยบรรเทาทุกข์กับผู้ประสพภัยต่าง ๆ เกือบทุกรายและปี พ.ศ. ๒๔๙๔ ในเดือนธันวาคม บริจาคช่วยผู้ประสพอัคคีภัยที่ตำบลเยาวราช เป็นเงิน ๙,๗๐๐ บาท, พ.ศ. ๒๔๙๕ ในเดือนกุมภาพันธ์ บริจาคช่วยผู้ประสพอัคคีภัยที่ตำบลประจันตะคาม จ.ว. ปราจีนบุรี เป็นเงิน ๙๖,๗๒๐ บาท, เดือนกุมภาพันธ์ ช่วยผู้ต้องอัคคีภัยตำบลตลาดสุรินทร์ จ.ว. สุรินทร์ เป็นเงิน ๑๕๐,๑๕๐ บาท, เดือนมีนาคม บริจาคช่วยผู้ประสพภัย ตำบลสพานเหลือง อำเภอปทุมวัน พระนคร ครั้งที่ ๑ เป็นเงิน ๙๙๖,๙๐๐ บาท ครั้งที่ ๒ เป็นเงิน ๙๙๗,๓๐๐ บาท, เดือนเมษายน บริจาคช่วยผู้ประสพอัคคีภัย ตำบลบ้านบางชุมใหญ่ อำเภอบ้านบางชุมใหญ่ จังหวัดศรีษเกต เป็นเงิน ๓๙,๑๐๐ บาท, เดือนเมษายน ช่วยผู้ประสพอัคคีภัย ตำบลเชิงสพานผ่านฟ้า พระนคร เป็นเงิน ๒๔,๑๐๐ บาท, เดือนพฤษภาคม ช่วยผู้ประสพอัคคีภัย ตำบลตลาดท่าราบ จังหวัดเพชรบุรี เป็นเงิน ๑๙,๕๕๐ บาท, เดือนกรกฎาคม ช่วยผู้ประสพอัคคีภัย ตำบลสำราญราษฎร์ พระนคร เป็นเงิน ๑๕,๕๐๐ บาท, เดือนกันยายน ช่วยผู้ประสพอัคคีภัย ตำบลตลาดหาดใหญ่ อำเภอเมืองหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นเงิน ๒๑,๒๐๐ บาท, พ.ศ. ๒๔๙๕ เดือน กันยายน ช่วยผู้ประสพอัคคีภัย ตำบลเขาชุมทอง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นเงิน ๑๔,๓๐๐ บาท, เดือนกันยา-

ยน ช่วยผู้ประสพอุทกภัยภาคเหนือ โดยส่งเงินผ่านทางบัญชีกระทรวงมหาดไทย ๕๐,๐๐๐ บาท, เดือน กันยายน ช่วยผู้ประสพอัคคีภัย ตำบลสพานสูง พระนคร เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท, เดือนพฤศจิกายน ช่วยผู้ประสพอัคคีภัย ตำบลบ้านแขก บางลำภู พระนคร เป็นเงิน ๘,๙๐๐ บาท, เดือนพฤศจิกายน ช่วยผู้ประสพอัคคีภัย ตลาดนครนายก จังหวัดนครนายก เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท, เดือนพฤศจิกายน ช่วยผู้ประสพอัคคีภัย ตำบลถนนบรรทัดทอง พระนคร ๒๔,๑๐๐ บาท, พ.ศ. ๒๔๙๖ เดือนกุมภาพันธ์ ช่วยผู้ประสพอัคคีภัย ตำบลบางซื่อ พระนคร เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท, เดือนกุมภาพันธ์ ช่วยผู้ประสพอัคคีภัย จังหวัดชลบุรี เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท, เดือนเมษายน ช่วยผู้ประสพอัคคีภัย ตลาดแม่สาย เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท, เดือนพฤษภาคม ช่วยผู้ประสพอัคคีภัย ตำบลหลังวัดแก้วฟ้าสูง พระนคร เป็นเงิน ๒๐,๔๐๐ บาท, เดือนมิถุนายน ช่วยผู้ประสพภัยที่บ้านดอน เป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท

ประวัติ

โรงพยาบาลหัวเฉียวมูลนิธิ

ใน พ.ศ. ๒๔๘๐ นายเหยียกวงเอี่ยม ประธานกรรมการคนแรก ได้เริ่มจัดตั้งสถานพยาบาลในละผดุงครรภ์ขึ้น เพื่อช่วยเหลือคนไข้อนาถาทั่วไป แต่เนื่องด้วยสถานะการเงินในเวลานั้นยังไม่สามารถจัดหาที่ตั้งของโรงพยาบาลได้ จึงต้องอาศัย ห้องโถงของที่ทำการมูลนิธิฯ เป็นสถานที่พยาบาล ขณะนั้นมีเตียงคนไข้เพียง ๔-๕ เตียงเท่านั้น ครั้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ นายโง้วเต้า แซ่แต้ ประธานกรรมการ ได้จัดย้ายสถานพยาบาลไปยังถนนพลับพลาชัย ณ ที่ซึ่งเป็นสมาคมแต้จิ๋วเดิม และให้ชื่อสถานพยาบาลแห่งนี้ว่า โรงพยาบาลหัวเฉียว เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ นายสหัส มหาคุณ ประธานกรรมการคนต่อมา ได้จัดการเช่าที่กที่ตำบลที่แยกสพานกษัตริย์ศึก เพื่อจะย้ายโรงพยาบาลหัวเฉียวไปตั้ง ณ ที่ๆ ได้จัดเช่าไว้นั้นในโอกาสต่อไป ครั้นเมื่อปลาย พ.ศ. ๒๔๘๗ ประชาชนได้เห็นความเอาใจใส่ช่วยเหลือของมูลนิธิฯ ที่ได้เอาเป็นภารธุระช่วยเหลือเมื่อพระนครได้ประสพภัยทางอากาศ ประกอบกับได้เห็นความตั้งใจดีของ นายตันจินเก่ง ประธานกรรมการมูลนิธิฯ จึงมีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์ช่วยเหลือกิจการของมูลนิธิฯ เป็นอันมาก มูลนิธิจึงสามารถจัดซ่อมสถานที่ที่ได้เช่าไว้ และสร้างเพิ่มเติม แล้วจึงย้ายโรงพยาบาลหัวเฉียวไปอยู่ ณ เชิงสพานกษัตริย์ศึกแต่นั้นมา ต่อมามูลนิธิฯ ได้จัดซื้อที่ดินและอาคารของโรงพยาบาลหัวเฉียวจากเจ้าของเดิมมาเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง เพื่อที่จะได้ดำเนินกิจการได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ด้วยราคา ๒๕๐,๐๐๐ บาท ใน พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้จัดสร้างหอพักนางพยาบาลขึ้นอีกหลังหนึ่ง ในปีนี้เอง เมื่อผู้อำนวยการโรง

พยาบาลได้ขอลาออก เพื่อไปศึกษาเพิ่มเติม ณ ต่างประเทศ ประธานกรรมการ ฯ มูลนิธิ ฯ ได้เชิญ นายแพทย์ หลวงพรหมทัตตเวท มาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกิตติมศักดิ์ของโรงพยาบาล ทั้งนี้เพื่อให้คำปรึกษาหารือทางวิชาการในอันที่จะขยายกิจการของโรงพยาบาลให้ก้าวหน้าและทันสมัยยิ่งขึ้น กับทั้งวางระเบียบต่าง ๆ ของโรงพยาบาลให้รัดกุม และได้เชิญนางจูแอนนา มาเป็นหัวหน้าพยาบาล ในปีนี้มีนายแพทย์ประจำโรงพยาบาล ๓ นาย เภสัชกร ๑ นาย นายแพทย์หลวงพรหมทัตตเวทได้มีความเห็นในอันที่จะสร้างห้องผ่าตัดขึ้น เป็นความเห็นตรงกับโครงการของคณะกรรมการมูลนิธิ ฯ อยู่ก่อนแล้ว จึงได้เริ่มเตรียมการก่อสร้างขึ้น กล่าวคือ กำหนดจะทำการก่อสร้าง ณ ตอนกลางของโรงพยาบาล ซึ่งอยู่ในโครงการณ์ใหญ่ในการสร้างโรงพยาบาล แต่เนื่องจากเป็นโครงการณ์ใหญ่ การก่อสร้างต้องเสียค่าใช้จ่ายมากมาย เกินกำลังเงินของมูลนิธิ ฯ แต่จำนวนคนไข้ที่มาขอรับรักษามีมากยิ่งขึ้น ความจำเป็นที่โรงพยาบาลจะต้องมีห้องผ่าตัดของตนเองจึงทวียิ่งขึ้น ประกอบกับเมื่อได้มาประจักษ์ข้อเท็จจริงว่า มีคนไข้จำนวนไม่น้อยที่ต้องเสียชีวิตไปเพราะความกระเทือนของรถเมื่อมาโรงพยาบาล และจากโรงพยาบาลเพื่อไปทำการผ่าตัด ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เพราะห้องผ่าตัดของโรงพยาบาลนี้ยังไม่มี เมื่อมูลนิธิ ฯ ทราบโทษเช่นนี้ จึงได้ทำแบบแปลนเพื่อดำเนินการก่อสร้างต่อไป การก่อสร้างห้องผ่าตัดนี้ บริษัท ศรีสง่า จำกัด เป็นผู้รับประมูลราคาได้เป็นเงินค่าก่อสร้าง ๔๓๙,๐๐๐ บาท การก่อสร้างได้เริ่มต่อมา โดยนายตันจินเก่ง ได้เป็นผู้วางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๕ ในระหว่างการก่อสร้างได้มีการเปลี่ยนแปลงแบบแปลนไปบ้าง เพื่อความเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมค่าใช้จ่ายในการสร้างห้องผ่าตัดนี้เป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ประธานกรรมการ ฯ ได้ขอร้องให้กรรมการทุกท่าน ช่วยกับบริจาคทรัพย์ช่วย และทั้งยังได้ขอร้องท่านผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลายร่วมด้วย

เมื่อได้ลงมือก่อสร้างตัวตึกซึ่งจะต้องใช้เป็นห้องผ่าตัดแล้ว ปัญหาในการจัดหาเครื่องอุปกรณ์สำหรับประกอบเป็นห้องผ่าตัด จึงเป็นเรื่องต่อไปที่จะต้องรีบจัดดำเนินการ โดยการสั่งซื้อจากต่างประเทศ ในการนี้ นายตันจินเก่ง และ นายแพทย์ หลวงพรหมทัตตเวท ได้เป็นหัวแรงสำคัญในอันที่ได้บันดาลให้การนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี นับแต่การขออนุมัติอัตราแลกเปลี่ยนเงินดอลล่าตามอัตราของทางราชการเป็นต้นไป อีกทั้งยังได้สั่งซื้อเตียงเคลื่อนที่สำหรับห้องคลอดอีก ๑๐ เตียง กับได้สั่งซื้อเครื่องเอ็กซเรย์ในเวลาต่อมาอีกด้วย การก่อสร้างห้องผ่าตัดได้แล้วเสร็จเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๔๙๓ และใช้เป็นห้องทำการผ่าตัดได้แต่นั้นเป็นต้นมา

เครื่องฉายเอ็กซเรย์และอุปกรณ์อันทันสมัย ได้มาถึงกรุงเทพ ฯ เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๒ โรงพยาบาลได้จัดส่งพยาบาลไปฝึกหัดการใช้เครื่องที่โรงพยาบาลศิริราช ใน พ.ศ. เดียวกันทุกสิ่งก็แล้วเสร็จ เปิดรับทำการฉายเอ็กซเรย์ได้แต่นั้นจนบัจจุบัน ในขั้นแรกโรงพยาบาลรับเอ็กซเรย์ให้เฉพาะผู้ที่แพทย์ได้ตรวจและสั่งมาเท่านั้น ครั้นต่อมาได้เปิดรับแก่บุคคลทั่วไปที่ขอร้อง

ก่อนหน้าที่คุณนายโค้ว มารดานายตันจินเก่ง ประธานกรรมการจะถึงแก่กรรม ได้สั่งให้ใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวแก่งานศพของท่านด้วยความประหยัด อย่าให้ฟุ่มเปือง ให้จัดสร้างสิ่งอันเป็นสาธารณะประโยชน์ไว้แทน จะเหมาะกว่า นายตันจินเก่งผู้บุตรจึงปฏิบัติทุกประการ นายตันจินเก่ง ก็ได้พยายามจัดทำงานศพแต่พอสมควร และได้บริจาคเงินหนึ่งแสนสองหมื่นบาท สำหรับบำเพ็ญการกุศลเป็นที่ระลึกแก่มารดาที่ได้วงลับไปแล้ว ทั้งยังได้รับเงินช่วยเหลือในการศพจากท่านผู้อื่นอีกหนึ่งแสนบาท รวมสองแสนสองหมื่นบาท นายตันจินเก่งได้จัดสร้างตึกหลังหนึ่งภายในบริเวณโรงพยาบาล ให้นามว่า "ตึกชุนซิว" สำหรับใช้เป็นตึกคนไข้ที่คลอดบุตร ได้ทำพิธีวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม โดยได้เชิญนายหลินปะถี กรรมการกำกับการมูลนิธิ ฯ เป็นผู้ทำพิธี และในวันเดียวกันนั้นได้เชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุขมาเป็นประธานในพิธีเปิดป้ายห้อง. ผ่าตัด และมีงานรื่นเริงเพื่อแสดงความยินดีในโอกาสที่นักเรียนสำเร็จวิชาพยาบาลในครั้งนี้ด้วย การก่อสร้างแล้วเสร็จในราวเดือนมกราคม ๒๔๙๓ มีเตียงคนไข้ ๒๔ เตียง กับได้สร้างห้องพักพยาบาลและห้องอาหารเพิ่มขึ้นเป็นค่าก่อสร้าง ๑๙,๐๐๐ บาท

ได้พยายามทุกวิถีทางที่จะให้โรงพยาบาลของมูลนิธิ ฯ แห่งนี้สมบูรณ์ขึ้น เครื่องอุปกรณ์สำหรับใช้ตรวจโลหิต ตรวจเชื้อโรค ตรวจอุจจาระและปัสสาวะ อุปกรณ์ในการผ่าตัด และเตียงเข็นยังไม่พอกับความต้องการ จำเป็นจะต้องหามาเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นราคาประมาณ ๗๐,๐๐๐ บาท แต่เนื่องด้วยทุนของมูลนิธิ ฯ มีไม่พอ ค่าก่อสร้างห้องอาหารและโรงครัวก็ยังขาดอยู่ เมื่อจะต้องซื้ออุปกรณ์ใช้ในโรงพยาบาลเพิ่มขึ้นอีกเช่นนี้ ปัญหาในเรื่องการเงินจึงเป็นปัญหาสำคัญเฉพาะหน้ากรรมการของมูลนิธิ ฯ แต่ด้วยความตั้งใจอันเด็ดเดี่ยวในอันที่จะช่วยเหลือผู้เจ็บไข้ได้ป่วยเป็นประการสำคัญ ของนายตันจินเก่ง ประธานกรรมการ ฯ จึงสั่งให้ลงมือก่อสร้างและเริ่มจัดซื้อเครื่องอุปกรณ์ที่ต้องการเหล่านี้เพิ่มขึ้น โดยท่านจะต้องเป็นผู้แบกภาระในการจัดหาเงินมาดำเนินการเอง

การรักษาพยาบาลคนไข้นอกสถานที่กระทำเฉพาะเด็กและสูตรเท่านั้น ในเดือนหนึ่ง ๆ ได้ทำการรักษาพยาบาลคนไข้นอกสถานที่ประมาณ ๘๐๐ คน

ในปี ๒๔๙๔ เดือนมีนาคม ได้แก้ไขตึกคนไข้ซึ่งเก่าไม่เหมาะสมให้ดียิ่งขึ้น แล้วให้ช่างมาเจาะเอาน้ำบาดาลขึ้นไปสู่ถังน้ำใหญ่ เพื่อโรงพยาบาลจะได้มีน้ำใช้พอเพียง และซื้อเครื่องทำไฟฟ้าขนาดใหญ่มาตั้งเป็นการป้องกันจะไม่มีน้ำและไฟฟ้าไม่พอใช้ ในเดือนพฤศจิกายน สร้างตึกตรวจโรคในราคา ๖ แสน ๖ หมื่นบาท และได้ซื้อเครื่องทำความอบอุ่นสำหรับเด็กซึ่งคลอดไม่ครบกำหนด ๑ เครื่อง โดยที่โรงพยาบาลได้แก้ไขทำนุบำรุงให้กิจการของโรงพยาบาลก้าวหน้าขึ้น คนไข้ที่มาคลอดบุตรที่โรงพยาบาลจึงเพิ่มขึ้นจากปีละประมาณ ๓๐๐—๕๐๐ คน เป็นปีละ ๔—๕ พันคน

ในปี ๒๔๙๕ เดือนตุลาคม ตึกตรวจคนไข้ก็ได้สร้างเสร็จเรียบร้อย พร้อมด้วยเครื่องประกอบอันทันสมัย ได้สั่งซื้อเครื่องให้อากาศ ๗ ซิลินซ์, เครื่องอบอุ่น, เตียงเหล็กสำหรับห้องคนไข้คลอดใหม่ ๔๒ เตียง, เด็ก ๑๐ เตียง, เตียงสำหรับคลอดเพิ่มอีก ๖ เตียง, บริษัทเซ่งง่วนฮง ร่วมกับ บริษัทพีตลิบ ให้ปอดเหล็ก ๓ เครื่อง ได้สร้างห้องเด็กที่ถูกอนามัยสำหรับเด็กคลอดใหม่ และได้เพิ่มห้องสำหรับเด็กเกี่ยวกับโรคปอดอยู่รักษาพยาบาลขึ้นอีกแผนกหนึ่ง.

บริษัทประสิทธิภาวพก่อสร้าง จำกัด

วิศวกรโยธา – สถาปนิก

รับเหมาก่อสร้าง

สมาชิกสมาคมนายช่างเหมาแห่งประเทศไทย

เลขที่ ๓๑๕–๓๑๗ ถนนหลานหลวง

เชิงสพานขาว พระนคร

โทร. ๒๐๓๕๒

บริษัทช่างเขียน จำกัด

๑๒๙ ถนนสีพระยา พระนคร

DECORATORS LTD.

129 Si Phaya Road

การโฆษณาทุกชนิด

ตบแต่ง และ ก่อสร้าง

จุดการสร้างสมุด
และประวัติย่อผู้รวบรวม

เมื่อ พระบาท สมเด็จ พระปรมินทร มหาภูมิพลอดุลยเดช พระประมุขของชาติไทย จะเสด็จกลับจากต่างประเทศ นิวัตร์พระมหานคร เพื่อปกครองไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินของพระองค์นั้น ข่าวนี้เป็นข่าวบำรุงขวัญ นำความปีติยิ่งมาสู่ประชาชนทั้งชาติ ที่จะได้อยู่ใกล้ใต้ร่มพระบารมีในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อม

ข้าพเจ้าปลาบปลื้มซาบซึ้งเป็นที่สุด เช่นเดียวกับคนทั้งหลาย ในการที่ทรงนิวัตร์พระมหานครและในวาระทรงพระราชพิธีราชาภิเษกใถลิงศิริราชสมบัติ โอกาสนี้สิ่งที่ประชาชนจะนำสิ่งใด ๆ ขึ้นทูลเกล้าถวาย,เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบารมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งประทับอยู่เหนือเกล้า ผู้ใดจะละเมิดหมิ่นพระบรมเดชานุภาพมิได้นั้น ไม่มีอะไรที่จะดีกว่าเหนือกว่าน้ำใจภักดีอันเกิดขึ้นด้วยความบริสุทธิ์ของตนเอง

เพราะด้วยใจเป็นเอกฉันท์ บรรดาข้าราชการ, พ่อค้า, คหบดี ประชาชน และข้าพเจ้า จึงตกลงร่วมกันเป็นเจ้าของ สร้างสมุดและนำรูป ประวัติ ด้วยจิตต์ใจอันสุจริต ของตนขึ้นทูลเกล้าถวายตัว

ทว่าหนังสือในแนวคิดธรรมดาเยี่ยงหนังสือทั้งหลายนั้น ยังเห็นว่าไม่เหมาะสม ควรคู่กับ พระบารมี

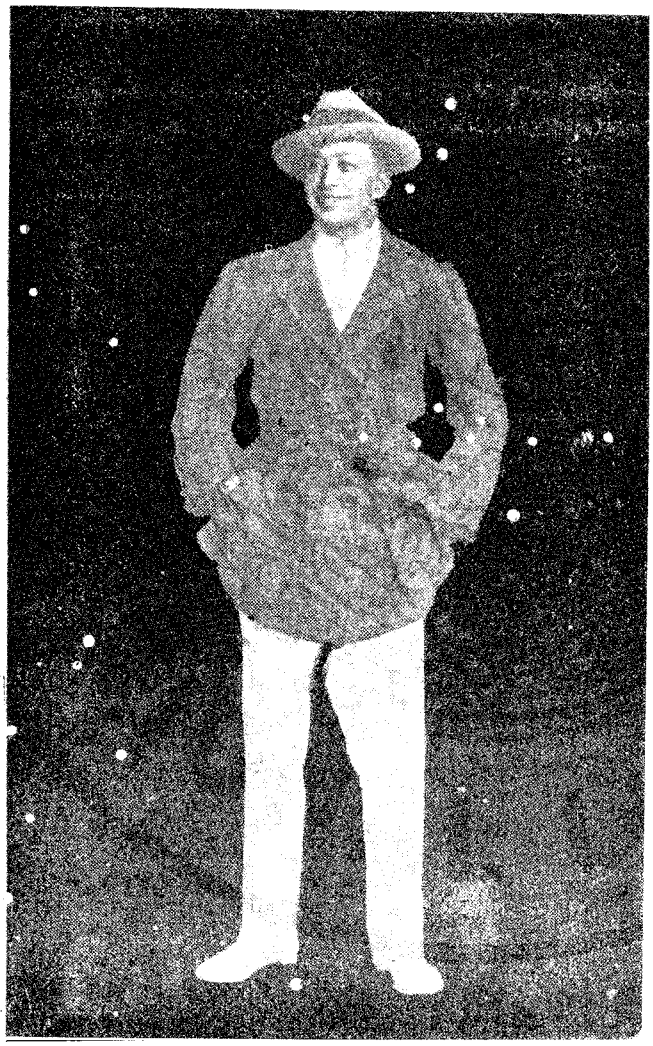

แสร์ ขจรศิลป์

ถ่ายเมื่อ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๔.

ทั้งเป็น หนังสือที่ไม่มีแนวจะให้โอกาสกับบรรดาผู้จงใจถวายพระพรได้ถวายความกตัญญูสนองพระเดชพระคุณได้ด้วย ซึ่งไม่ตรงกับจิตต์ใจของประชาชนอย่างยิ่ง

เห็นอยู่แต่ "สมุดราชานุสสรณ์" เท่านั้น เพราะเป็นสมุดมีเกียรติสูง มีฐานะเทียบเท่ากับ "สมุดพิพิธภัณฑ์" สมุดราชานุสสรณ์ก็ดีหรือสมุดพิพิธภัณฑ์ก็ดี กว่าจะรวบรวมเสร็จต้องใช้เวลานาน เนื่องจากต้องการสวยงามเรียบร้อย และบรรจุแนวงานให้ครบถ้วนถูกต้องตามจุดลักษณะของสมุดประเภทนี้

สมุดทั้งสองมีนัยทุกประการเหมือนกัน ผิดแผกแตกต่างกันบ้างที่ความเหมาะสมของเวลา เมื่อปรึกษาเห็นพร้อมกันจะสร้างสมุดราชานุสรณ์แล้ว จึงอัญเชิญอภิราชนามสมุดว่า "สมุดภูมิราชภักดีราชานุสสรณ์" มีความหมายถึงพสกนิกรทั้งชาติ จัดพิมพ์เป็นอนุสสรณ์ทูลเกล้าถวายความจงรักในใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ องค์บัตยุมัลชั่วกัลปาวสานต์

แล้วการรวบรวมจัดทำได้เริ่มขึ้นทุกสิ่งทุกอย่างเป็นหน้าที่ๆ ข้าพเจ้าต้องทำจนสำเร็จบริบูรณ์พร้อมด้วยเกียรติความดี ก่อนจะดำเนินงานอย่างใดๆ ได้นำความดำริไปหารือขอความเห็นท่านผู้ใหญ่ผู้ทรงเกียรติหลายท่าน ได้รับการต้อนรับสนับสนุนเต็มที่ บัญหาคั่นสำคัญต่อไป จึงอยู่ที่ข้าพเจ้าจะมีความสามารถทำได้ดีคั่นไหนอย่างไรเป็นประโยชน์

ในที่นี้ต้องขออภัยท่านที่ข้าพเจ้าไปเชิญไม่ทั่วถึง กับท่านที่มีตำแหน่งไม่ถึงคั่นความประสงค์ตามจุดนั้นด้วย จึงไม่มีรูปประวัติของท่านอยู่ในสมุดเล่มนี้ แต่ทุกๆ ท่านย่อมมีความภักดีในพระยุคลบาทเช่นเดียวกัน

สมุดประเภทเดียวกันกับสมุดภูมิราชภักดี เคยพิมพ์มาครั้งหนึ่ง ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ รัชกาลที่ ๖ ชื่อว่า "สมุดสยามรัฐพิพิธภัณฑ์" สร้างขึ้นเป็นราชานุสสรณ์ และเป็นที่ระลึกการสร้างสวนลุมพินี ซึ่งพระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น ท่านผู้รวบรวมสมุดเล่มที่กล่าวในระหว่างการรวบรวม ได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานบรรดาศักดิ์ให้เป็น "หลวง" ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ร่วมการทำอยู่ด้วย น่าเสียดายที่กิจการยังไม่ทันล่วงถึงคั่นสมบูรณ์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ ทรงสิ้นพระชนม์เสียก่อน สมุดสยามรัฐพิพิธภัณฑ์จึงสำเร็จด้วยความดียังไม่พร้อมมูล ในแนวงานของสมุดเล่มที่กล่าวกับสมุดที่ข้าพเจ้ากำลังรวบรวมอยู่ มีแนวทางอย่างเดียวกัน นอกจากความเหมาะสมของเวลา และต่างกันอยู่บ้างเฉพาะสมุดภูมิราช

ภักดี ข้าราชการ, พ่อค้า, ประชาชน เป็นผู้จัดการสร้าง จำนวนรูปประวัติบุคคลจึงมีมากกว่าทำโดยประชาชน รูปประวัติของทุกท่านที่ให้กว่าจะได้ต้องอาศัยความสดวกของผู้ให้เป็นประมาณ ส่วนสมุดสยามรัฐพิพิธภัณฑ์เล่มโน้น ผู้ทรงเกียรติสูงสุดเป็นผู้อุปถัมภ์ สิ่งที่คิดว่ายากก็ผ่านไปได้ง่าย

เมื่อเป็นเล่มเสร็จแล้ว มองดูไม่น่าจะลำบากต้องใช้เวลานานเท่าใด ในส่วนข้าพเจ้าผู้ทำย่อมรู้ถึงความยากง่าย จึงขอรับคำชมไว้ด้วยความคารวะยิ่ง

การไปเชื้อเชิญก็ดี การไปเก็บรูปประวัติก็ดี ข้าพเจ้าต้องไป ต้องทำด้วยตัวเองทั้งสิ้น อันที่จริงเพียงเก็บรูปประวัติท่านที่เขาไว้ดูไม่น่าต้องให้ข้าพเจ้าไปเก็บด้วยตนเอง แต่จำเป็นสุดที่ข้าพเจ้าจำต้องไป เคยให้ผู้อื่นไปรับแทน เพียงแต่รับรูปแทนเท่านั้น ไม่มีสิ่งอื่นใดที่ต้องทำนอกเหนือกว่า ๑๑ วัน ไม่ได้รูปสักรายเดียว ธุระทุกสิ่งจึงเป็นงานที่ข้าพเจ้าปลีกตัวไม่ได้ ต้องทำตั้งแต่หน้าที่ ก. ถึง ฮ. ไปที่บ้าน, ที่กรม, กระทรวง, บริษัท ห้างร้าน, สำนักงาน, ไปทุกตำบลทุกแห่งในพระนครที่ธุระของสมุดเล่มนี้ไปถึง

น่าปีติอย่างยิ่ง บรรดาท่านที่ได้พบสนทนา เมื่อเราเชิญท่านด้วยปราศจากอาศัยจำนาจอิทธิพลบังคับจิตต์ใจ ท่านทราบต้นสายปลายเหตุรู้เรื่องแล้ว เกือบทุกท่านให้การต้อนรับโดยสันทวไมตรี รับคำเชิญด้วยความบริสุทธิ์สอาดใส

สำคัญอยู่อย่างหนึ่งเป็นสาเหตุของความล่าช้า ด้วยท่านเป็นผู้ใหญ่ มีภาระกิจผูกพันอยู่เต็มมือ ไม่มีเวลาปลีกย่อยว่างเปล่า จึงเป็นการยากที่จะพบได้ง่ายๆ ยิ่งกว่านั้นสำคัญที่สุด, ช้าที่สุด, ตรงตอนขอรับรูปมาทำแม่พิมพ์ ตอนนี้จัดเป็นงานใหญ่ คือท่านที่ให้รูปเกือบทุกท่าน ถือว่าเป็นสมุดหลักฐานในอนาคต รูปถ่ายไว้ก่อนนานมาแล้วใช้ไม่ได้ ต้องถ่ายรูปกันใหม่ให้ตรงสภาพเวลาใกล้เคียงกันกับปัจจุบัน กว่าจะได้รูป พบบ้าง, ไม่พบบ้าง, ลืมบ้าง, ยังไม่ได้ถ่ายบ้าง, ข้าพเจ้าถึงกับต้องซื้อกล้องถ่ายรูป แต่คงไม่ได้ถ่ายรูปท่านสักรายเดียว โดยข้ออ้างที่เป็นจริงว่า ผมยังไม่ตัด หนวดยังไม่ได้โกน เครื่องแต่งตัวเครื่องแบบยังไม่ได้นำมา เป็นอันต้องงดเรื่องถ่ายรูป เมื่อรวมจำนวนครั้งที่ไปหาทุก ๆ ท่านมารวมกัน และเฉลี่ยออกเป็นราย ๆ คงไม่น้อยกว่าท่านละ ๒๐ ครั้ง บางท่านเลยเหลวไปเสียก็มาก ทั้ง ๆ ที่ท่านยังมีความเลื่อมใสไม่เสื่อมคลาย ที่เสียไปถือว่าเหนื่อยไปแล้ว ตกเป็นพับไม่พูดถึง โดยยึดหลักความสดวกด้วยความสมัครใจเป็นบรรทัดฐาน

เดิมกำหนดไว้ว่าอาจรวบรวมแล้วเสร็จภายใน ๑ ปีครึ่ง ครั้นทำเข้าจริงกลายเป็น ๔

ปีครึ่ง เกินกำหนดไปอีก ๒ ปีครึ่ง ที่เป็นเช่นนี้ เพราะเนื้อเรื่องที่ใช้เป็นต้น ฉะบับ คือรูปประวัติของบุคคล ๆ นั้นเป็นท่านผู้อื่น ไม่ใช่ตัวข้าพเจ้า ท่านให้รูป, ประวัติมาช้า ก็เท่ากับต้นฉะบับช้า ต้องรอ ท่านช้าเพียงผู้เดียวพอทำเนา ถ้าช้าหลายคนเข้าเรื่องจึงชักช้ามากขึ้น ลงมือพิมพ์ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๖ อยู่ในระหว่างการพิมพ์ทั้งทำปกที่แยกทำอีกต่างหากอีก ๒๐ วัน รวมเป็นเวลาถึง ๑ ปี กับ ๑ เดือนเศษ

สำหรับตัวข้าพเจ้าไม่มีวันเสาร์ไม่มีวันอาทิตย์ ไม่มีวันอะไรที่ไม่ใช่วันทำงานให้กับสมุดเล่มนี้ มีวันเจ็บแต่ไม่ยอมเจ็บ แถมกลางคืนยังนั่งสู้ยุงเรียงประวัติแต่ละท่านซึ่งโน๊ตมาเข้าเรื่อง, ตรวจปรู๊ฟ ทำทุกสิ่งเพื่อความงาม จึงลงทุนพิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ตอย่างดีราคาสูง ส่วนรูปจะชัดเจนหรือไม่เป็นธุระอีกตอนหนึ่ง

ไม่นับเวลาที่สร้างโครงการณ์และเตรียมตัวทำการ นับเฉพาะเวลาที่ออกเดินถนนเริ่มติดต่อเชื้อเชิญ ตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ หวกระเป๋าซึ่งบรรจุสมุดตัวอย่างใบเชื้อเชิญภาษาไทย, ภาษาจีน, ภาษาอังกฤษ กับเอกสารเกี่ยวกับกิจการของสมุดเล่มนี้ รวมหนักประมาณ ๔ กิโลครึ่ง ประมาณเท่าน้ำครึ่งถัง หวติดตัวเดินย่ำบนถนน ขึ้นตึกสูงลงน้ำต่ำ เบียดบนรถราง รถเมล์ตลอดเวลาที่สุดกระดูกใหล่ข้างขวาเคลื่อน จะยกมือข้างใหล่เจ็บให้สูงเหนือใหล่ก็ยกไม่ขึ้น จะจับราวรถราง, รถเมล์ก็ไม่ได้ จะใช้มือข้างดีจับราว ใช้มือข้างเจ็บถือกระเป๋าแทนก็ไม่ได้อีก มันถ่วงกระดูกใหล่ข้างที่เจ็บอยู่แล้ว กลับเพิ่มความเจ็บยิ่งขึ้น จะวางกระเป๋าบางที่ไม่มีที่ว่างจะวาง มันเป็นเรื่องของการทรมาน แต่เป็นหน้าที่ ๆ ต้องทนเรื่อยไป ข้าพเจ้าไม่ท้อ เพราะกฎธรรมดาของงานที่เป็นงานต้องมีอุปสรรค์

ขอขอบพระคุณนายแพทย์ผู้ทรงวุฒิคุณหลายท่านมีหลวงนิติเวชชวิศิษฎ M.D., F.I C.S., อธิบดีกรมการแพทย์ คุณหลวงลิขิต-ธรรมศรีพยัตต์ M.D., Dr. Sc. in Pharmacy' (Hon.) M.D. (Hon.) อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อุตส่าห์แนะนำด้วยใจเมตตา ให้หยุดพักรักษาตัวเสียสักเดือนหนึ่ง หายแล้วจึงเริ่มการใหม่ ทิ้งไว้นานเส้นเคยชินแขนอาจเสียได้ หลวงพิณพากย์พิทยาเภท M.D ศาสตราจารย์รังสีวิทยา คณบดีคณะแพทย์ศาสตร์และศิริราชพยาบาล กรุณาจะให้นายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญศัลยกรรมกระดูกตรวจรักษา และท่าน พลตรี สงวน โรจนวงศ์ M.D., F.R. F.P.S. ผู้เชี่ยวชาญการแพทย์กรมแพทย์ทหารบก ถึงกับลงทุนรักษาให้ไม่คิดมูลค่า ข้าพเจ้ารับความกรุณาของท่านไว้ แต่คงทำไม่ได้เพราะจะต้องหยุดงาน ซึ่งข้าพเจ้า

ไม่ยอมหยุดให้เวลาเสียไป กลางคืนนอนปวดสุดทน กลางวันผันตัวห้วกะเป๋าไปทำงานไม่ยอมเจ็บ ผลสุดท้ายทนไม่ไหว ต้องไปเอกเรซ์ตรวจกับเอกเรซ์รักษา ที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า (ร.พ. เสนารักษ์พญาไท) จะหายได้อย่างไรเมื่อข้าพเจ้าไม่ยอมหยุด เลยไม่หายเจ็บอยู่จนบัดนี้ ระยะเวลา ๔ ปี ตั้งหน้ารวบรวมสมุดเล่มนี้ไม่หยุดยั้ง ไม่มีเวลาปลีกตัวไปทำอย่างอื่นได้อีก

แต่แล้วข้าพเจ้าก็ชนะ สมุดที่ท่านลืมเสียอาจคิดว่าไม่สามารถเกิดมาคู่บารมีได้ ที่สุดถึงคั่นสำเร็จเป็นเล่ม ดีชั่ว บอกถึงงานยากง่าย ปรากฏเป็นพยานอยู่ในมือท่านดังนี้

เรื่องราวส่วนตัวของข้าพเจ้า มีหลายท่านขอให้นำประวัติลงไว้บ้าง, ให้ข้อคิดว่ารูป ประวัติท่านผู้มีเกียรติอื่น ๆ มีแล้ว ประวัติผู้รวบรวมควรมีไว้บ้าง ไม่ควรจะลืมเสียความตั้งใจดีของหลายท่านที่ให้ความเห็นนั้น ขอขอบคุณยิ่ง ข้าพเจ้าก็มีความปรารถนาอยู่โดยเห็นว่า บั้นปลาย สุดทาง ของชีวิต ที่เกิดมาเป็นคนไทยในประเทศไทยกับเขาคนหนึ่ง กรรมดี ข้าพเจ้ามี กรรมชั่วข้าพเจ้าไม่เคยสร้าง, ส่วนที่ไม่เกิด "ดีปรากฏ" ไม่ใช่ข้าพเจ้าไม่รักดี ดี, ชั่ว, จะปรากฏจากการส่งเสริมของบุคคลเป็นประมาณ เมื่อมีมีความรู้สึกกันตัวดังนี้ จึงควรพิมพ์รูปไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้เห็นบ้างว่า ในผืนแผ่นดินไทยสมัยก่อนโน้นมีนายแสร์ ขจรศิลป์ เป็นพลเมืองของชาติไทย และรักประเทศชาติมาตุภูมิเท่าชีวิตด้วยผู้หนึ่ง แต่สงสัยอยู่ที่จะนำรูป ประวัติของตนมาลงไว้นั้น ยังมองไม่เห็นว่าจะลงไว้หมวดไหน, ตอนไหน, เพราะฐานะไม่เข้ารูปตรงกับหมวดใด ที่สุดจึงต้องนำรูป, ประวัติมาบรรจุไว้ท้ายสมุด สนองความปรารถนาของตน และของผู้อื่นให้ครบถ้วน สมบูรณ์พร้อม ทั้งครอบครัวตระกูล "ขจรศิลป์"

ประวัติข้าพเจ้า จะนำมาลงมากมาย ดูไม่จำเป็น จึงขอเรียนนิสัย, ความประพฤติ, อาชีพ แต่เพียงย่อ ๆ

ข้าพเจ้า พอใจ และสนใจงานของชาติมาแต่เล็ก ไม่ใช่นักการเมือง เมื่อเติบโตนิสัยรักงานชาติยังมีอยู่ จึงสันนิฐานงานของประเทศในแง่คิดธรรมดา ด้วยช่วงสายตาที่ไกลไม่ค่อยผิดเพี้ยน ข้าพเจ้าเป็นพลเมืองของชาติ อาศัยชาติเป็นผู้นำทาง ไม่เคยผันนโยบายรัฐบาลไม่ว่าในกรณีใด ๆ หรือรัฐบาลไหน ๆ ไม่ผูกพันเกี่ยวข้องกับนักการเมืองผู้ใด คณะใด ดำรงตนเป็นผู้เลี้ยงลูกเมียตามสัมมาอาชีพ เป็นคนไทย, เลือดไทย, ชาติไทย โดยสมบูรณ์, เป็นพุทธสาสนิกชน, ไม่เคยพึ่งร่มธงชาติใดมาเป็นอำนาจ

เพื่อน ขอเสนอ เรื่องที่ผ่าน มาแล้ว เรื่องหนึ่งมาเล่าสู่กันฟัง เพื่อยันความจริงที่เรียนมาแล้วเมื่อก่อ สมัยท่าน พลเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา กราบบังคมทูลลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ข้าพเจ้าวิตกไม่น้อย จึงมีจดหมายส่งทางจดทะเบียนวิงวอนขอให้ท่านยับยั้งการลา ของท่านเสีย รวมข้อคัดค้านมีอยู่ ๘ ข้อด้วยกัน ยังจำได้อยู่ ๒ ข้อ

ความว่า ท่านเป็นหัวหน้าเปลี่ยนแปลงการปกครอง ย่อมมีความมุ่งมั่นซาบซึ้งเหนือผู้ใดๆ ถ้าลาออกให้ผู้อื่นรับตำแหน่งแทน เกรงจะมีนโยบายเปลี่ยนรูปไปได้ ร้ายที่สุดจะมีน้ำใจรักประชาธิปไตยไม่เสมอท่าน ทั้งท่านก็เป็นที่เคารพยำเกรงของทหาร บ้านเมืองกำลังต้องการความปรองดอง ระยะที่สวัสดิภาพ ของ ประเทศ ยังเป็น มุม ฉาก ไม่เรียบร้อยอยู่นี้ ความสงบหรือไม่อาจมาจากทางใดๆ ได้หลายทาง ถ้าท่านยังดำรงตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชา ย่อมเป็นหลักประกันภัยอยู่ เห็นว่าความแตกแยกจะประสานได้ดี

เท่าที่นำคำเสนอค้านอันผ่านไปนานแล้วมาเรียนใหม่ จะโดยด้านเหตุผลจากถ้อยคำเพื่อหวังเรียกร้องสินรางวัล หรือเพื่อแสดงความเด่นดีในชั้นปฏิภาณ อันควรยกย่องแต่ประการใดนั้นหามิได้ สิ่งเหล่านี้ไม่มีความหมายที่จงใจ แต่ภูมิใจยิ่งในส่วนเฉพาะที่คำคัดคานทั้งหมด บังเอิญไปตรงกับพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้า ฯ เจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๗ ทรงมีพระกระแสรับสั่งระงับการกราบบังคมทูลลาของเจ้าคุณพหลมา ๘ ข้อ ทุก ๆ ข้อเหตุผลเช่นเดียวกับของข้าพเจ้าทั้ง ๘ ข้อ

โปรดกรุณาหันมาพิจารณารูปข้าพเจ้าในภาพถ่ายบ้าง ลักษณะบ่งชัดว่า ดุ, แต่ ซื่อ, อาการที่ตรากตรำคร่ำเคร่งดกับงาน โดยอาชีพที่ต้องหากินด้วยการเลี้ยงตัวเอง, ทั้งภรรยา, และบุตรอีก ๗ คน จึงต้องเร่งมันสมองให้เกิดความคิด ต้องใช้ปัญญาเข้าแลกเปลี่ยน กับผู้ทรงวุฒิ และนักธุรกิจทุกสาขา ต้องทอดร่างพลีตัว ออกต่อสู้กับงาน ในที่ซึ่งมีเงินวางอยู่โดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าที่ร่ม, กลางฝน หรือแสงอาทิตย์ ไม่มีโอกาสได้พักผ่อน หย่อนอารมย์ ในโรงหนัง โรงละคร และรมณียสถานใดๆ คำว่าตากอากาศไม่มีความจริงในตัวของข้าพเจ้า ขณะที่กำลังป่วยยังกล้ายืนยันว่าต้องทำงานมากเสียกว่าท่านที่ต้องอุ้มไปชดน้ำชาเซ็นต์รับเงินเดือนเสียอีก ก่อนไก่โห่เริ่มรับพ้องจากพวกลูก ๆ ไม่มีสิ้นสุด ข้อตัดสินที่จำเป็นต้องใช้ประจำมีอยู่ ๔ ข้อ คือ ปลอบ, หลอก, ขนม, และไม้เรียว

ข้าพเจ้าเป็นคนชอบคิดมาแต่เด็กๆ เห็นอะไรผ่านสายตา ก็อดที่จะนำมาคิดหวนปมด้อยแก้ข้อบกพร่องไม่ได้ เป็นเช่นนี้ตลอด

มาจนบัจจุบัน การใช้ความคิดเป็นนิจสิน และทำงานหนักอยู่เสมอ ทั้งในส่วนการครองชีพอันหนักยิ่งของครอบครัว ซึ่งข้าพเจ้าต้องรับผิดชอบตามหน้าที่ เพิ่มความหนักทั้งร่างกายและจิตต์ใจ บังคับให้ผิวหน้าเกร็งแข็งกระด้าง มองเพียงผิวเผินดูว่าดุร้าย ที่จริงข้าพเจ้าไม่ดุเลย อดทนยอมรับคำท้าทายด้วยอารมย์นิ่ง มีอย่างหนึ่งถึงจะยอมนิ่งแต่ไม่ยอมรับไมตรีของท่านที่หมิ่น ซึ่งท่านผู้หมิ่นนั้นก็มีสภาพเป็นบุถุชน อย่างธรรมดา แล้วมองข้าพเจ้าไม่ใช่คน "ความมีความจน" ไม่ใช่วัดมาตรฐานของความเป็นคนดีหรือเลว "มี" ที่ได้มาจากความ "ไม่ดี" กับ "จน" ที่จนจากความ "ดี" สำหรับข้าพเจ้า ยังเต็มใจสมัครรับรองข้อหลังเป็นเครื่องประดับโลงไปโลกอนาคตมากกว่า เพราะที่รวมมันมีศูนย์อยู่ในตำบลอันเดียวกันทั้งนั้น เหลือแต่ "ชื่อ" สุดแต่เจ้าของผู้ปราถนาให้ชื่อของตนไปตั้งอยู่ในลักษณะไหนเท่านั้น สำหรับงานข้าพเจ้าต้องเร่งร้อนเพื่อรักษาเวลา ๒๔ ชั่วโมงต่อ ๑ วัน ให้งานยังชีพกับวันหมดไปพร้อม ๆ กัน

เขาพูดกันว่า ลูกยางตกไม่ไกลต้น, เชื้อไม่ทิ้งแถว เป็นคำที่ไม่ผิด ตระกูลข้าพเจ้าตั้งแต่แม่, ยาย, พี่สาว ๒ คน ล้วนแต่ดำรงชีวิตเพื่อพุทธศาสนา วันธรรมสวณะเข้าวัดถือศิล ๘, ข้าพเจ้าก็พลอยไปบ้าง กับเคยถือศิล เคยแสดงธรรม. เมื่อเติบโตการศึกษาแม้จะหันมาทางอุดมคติของโลก หนักมาทางวิทยาศาสตร์ อาศรัยมูลฐานด้วยเหตุด้วยผลก็ตาม ซึ่งข้าพเจ้าก็เคารพในความจริงนั้น ๆ เป็นขวัญของชีวิตตลอดมา ส่วนความเมตตาเออารี ยังเป็นนิสสัยแนบแน่นไม่เสื่อมคลาย เมื่ออายุ ๑๖ ปี เป็นนักเรียนทหาร นิสสัยทหารจึงเพาะปลูกงอกงาม ซ้ำนิสสัยตามรอยพุทธบัญญัติอีกวาระหนึ่ง จึงเป็นนิสสัยแท้ประจำตัวจับอยู่ที่ขั้วหัวใจอย่างแกะไม่ออกจนทุกวันนี้ จะแก้ไขให้หมุนเวียนหันเหไปตามกาลสมัยเหมือนเขาทั้งหลาย ก็ไปไม่ได้ มันยากเหมือนคนขาด้วนจะวิ่งแข่งให้ชนะคนขาดี รู้ตัวว่าไม่เหมาะจะทำงานบางชนิดที่ต้องผืนนิสสัยตน ทั้งไม่ยอมรับ และไม่ยอมร่วมงานกับท่านที่ไม่มีความจริง, ไม่มีความเย็น, ไม่มีความร้อน, พอใจในความฉลาด, ความสามารถ ที่ไม่ทิ้งความซื่อ

อาชีพ เคยเป็นนักการค้า, นักธุรกิจ, รับราชการ เคยเป็นคนหนังสือพิมพ์ แต่ไม่ใช่นักหนังสือพิมพ์ อาชีพนี้ผ่านชีวิตไปแล้วประมาณ ๑๕ ปี ข้าพเจ้าไม่ยอมสู้กับกฎหมาย, ไม่ยอมสู้รัฐบาล, ไม่ยอมสู้ตำรวจ, สมัครเป็นผู้แพ้มากกว่าเป็นผู้ชนะบนโรง

พักและโรงศาล ไม่มีชื่อในบัญชีคนพาล ของกรมตำรวจ เคยผ่านงานย่ำถนนในพระนครขนาดถ้วยทอง เคยไปทำการค้าและธุรกิจยังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วพระราชอาณาจักร

อยู่ในรูปนี้ บุตรหัวปีเป็นหญิง คนยืนมีอักษรกลมบักท้อก ชื่อ เด็กหญิง "สุภาพ ขจรศิลป์" เป็นบุตรคนหัวปีคนยืนท่าตรง ชิดกับมารดาเป็นชายชื่อ เด็กชาย "สมชาติ

นายแสร์ ขจรศิลป์ และนางสุณี ขจรศิลป์กับบุตรหญิงชายอีก ๗ คน
ถ่ายเมื่อ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๓

ในครัวเรือน ข้าพเจ้าวิวาห์กับนางสุณี ขจรศิลป์ ภรรยาคนเดียว แม่เรือนผู้สามารถ เรารักกันโดยไม่มีสายลม ไม่มีประกายไฟ ราบรื่นด้วยต่างเห็นอกเห็นใจ จนมีบุตรหญิงชาย ๑๐ คน เหลือชาย ๓ หญิง ๔ คน คือ ผู้ที่มือทั้งสองจับเด็กชายเล็ก ๆ ปรากฏ

ขจรศิลป์" คนผมเกรียนไขว้แขนเกาะ ข้าพเจ้าชื่อเด็กชาย "สุนทร ขจรศิลป์" เด็กหญิง บนศีรษะมีโบว์ผูกชื่อ "โสภิต ขจรศิลป์" เด็กชายเล็ก ๆ ที่มารดากำลังจับชื่อ "เสรี ขจรศิลป์" เด็กหญิงน้อย ๆ ยืนถือตุ๊กตาตรงหน้าข้าพเจ้า ถ่ายเพิ่มใหม่บีด

ไว้ชื่อ "สร้อยเพ็ชร์ ขจรศิลป์" เด็กหญิงนิดๆ นอนคว่ำบนเบาะในรูปกลมถ่ายเพิ่มใหม่ปีดไว้ชื่อ เด็กหญิง "สมหญิง ขจรศิลป์" เป็นบุตรสุดท้อง "นายแสร์ ขจรศิลป์" คือตัวข้าพเจ้า เสื้อนอกกับหมวกแขวนไว้ที่พนักเก้าอี้ข้างตัว หมวกที่วางข้างล่างเป็นหมวกของเด็กๆ

ข้าพเจ้าเป็นต้นตระกูล "ขจรศิลป์" "Ka Chorn Silp" ต้นรัชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มีพระบรมราชโองการ ให้คนไทยทุกคนมีนามสกุลกำกับท้ายนาม เพื่อสัญชาติเพื่อครอบครัว โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่รับจดทะเบียนนามสกุลไม่ให้ซ้ำกัน เป็นหลักปฏิบัติที่เจ้าหน้าที่ถือว่าสำคัญยิ่ง

ข้าพเจ้าพอใจในพระบรมราชโองการนั้น จึงรีบไปขอจดทะเบียนด้วยตนเองตั้งแต่คราวแรกประกาศ ชั้นต้นคิดจะขอนามสกุลว่า "ศิลปมานิพ" เมื่อมองถึงความลำบากของคนอื่นจะเรียกขาน ดูว่าจะยากลำบากอยู่ไม่น้อย ที่สุดตกลงเปลี่ยนเป็น "ขจรศิลป์" เรียกง่าย, ศัพท์ธรรมดา, แปลได้ความ, ไม่ขัดเขินเย้นเย้อ

แน่นอนว่านามสกุล "ขจรศิลป์" ยังไม่มีผู้ใดขอ กระทรวงมหาดไทยจึงอนุญาตข้าพเจ้าได้ใช้นามสกุลนี้ตลอดมา จากนั้นประมาณ ๑๙ ปี ข้าพเจ้าพิมพ์ตำราและหนังสือหลายเล่ม มีชื่อนามสกุลข้าพเจ้ากำกับไปด้วย ความคงทราบไปถึงผู้หนึ่ง ผู้นั้นมาหาข้าพเจ้าที่บ้านงามสาม เป็นเวลาที่ข้าพเจ้าไม่อยู่ แสดงตนว่าเป็นผู้ถือนามสกุล "ขจรศิลป์" ถามคนเฝ้าบ้านได้ความว่าท่านผู้นั้นข้องใจเรื่องความสัมพันธุ์ทางสืบสาย

ข้าพเจ้างงจนบัดนี้ ขอยืนยันนามสกุล "ขจรศิลป์" เป็นสิทธิโดยถูกต้องชอบธรรมของข้าพเจ้าอย่างสมบูรณ์ ผู้มีสิทธิใช้นามสกุลนี้ได้มีเพียงบุคคลที่ถ่ายรูปปรากฏรวมหมู่กับข้าพเจ้าในสมุดเล่มนี้เท่านั้น

●

ประทานเสนอ –

ปกสมุดเล่มนี้ ใช้หุ้มด้วยผ้าพิเศษ ผสมด้วยผงเฆมีและน้ำมันป้องกันแมลงต่างๆ ถูกน้ำ, น้ำมันได้ ไม่มีเสียหาย

ทองที่พิมพ์ ใช้ทองคำแท้ ราคาสูง อยู่นานเท่าใดไม่เสื่อม ไม่ดำ เป็นสีทองบริสุทธิ์ตลอดไป.

สารบัญ • CONTENTS

หมวดสารบัญเรียงตามลำดับอักษร ดังนี้

Contents, according to alphabet

หน้า Page A. B. B.A. B.B. B.C. C. C.A. D. C.A. D. D.A. E. E.a. F. F.A.

พระบรมฉายาลักษณ์และพระฉายาลักษณ์พระราชโอรส พระราชธิดา หน้าพิเศษ 1–2–3
Statue of Their Majesties the King and Queen, and others Spacial Page 1–2–3

ภาคประวัติชาติไทย

History of Thailand

ประวัติชาติไทย .... หน้า A. 1
History of Thailand Page A. 1
ถิ่นเดิมของชนชาติไทย .... หน้า A. 1
Original Home of Thai People Page A. 1
ไทยในอาณาจักรสุโขทัย .... หน้า A. 3
Thai in Kingdom of Sukhodhaya Page A. 3
กรุงศรีอยุธยา .... หน้า A. 14
Krung Sri Ayudhya Page A. 14
สมัยกรุงธนบุรี .... หน้า A. 34
Krung Dhonburi Period Page A. 34
สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑ .... หน้า A. 38
Krung Ratanakosindr Period, First King Page A. 38
รัชกาลที่ ๒ .... หน้า A. 42
The Second King of The Chakri Dynasty Page A. 42
รัชกาลที่ ๓ .... หน้า A. 44
The Third King of The Chakri Dynasty Page A. 44
ประวัติท้าวสุรนารี .... หน้า A. 46
History of Thao Suranari Page A. 46
รัชกาลที่ ๔ .... หน้า A. 50
The Fourth King of The Chakri Dynasty Page A. 50

รัชกาลที่ ๕	หน้า	A. 52
The Fifth King of The Chakri Dynasty	Page	A. 52
รัชกาลที่ ๖	หน้า	A. 57
The Sixth King of The Chakri Dynasty	Page	A. 57
รัชกาลที่ ๗	หน้า	A. 60
The Seventh King of The Chakri Dynasty	Page	A. 60
เปลี่ยนการปกครองเป็นประชาธิปไตย	หน้า	A. 62
Change-over To Democracy	Page	A. 62
ขบถภายในครั้งแรก	หน้า	A. 66
The First Internal Disorders	Page	A. 66
จอมพล ป. พิบูลสงครามผู้ต่อต้าน	หน้า	A. 67
Field-Marshal P. Pibul Songgram in Command of Subduing the Rebellion	Page	A. 67
รัชกาลที่ ๘	หน้า	A. 67
The Eight King of The Chakri Dynasty	Page	A. 67
ไทยกับสงครามโลกครั้งที่สอง	หน้า	A. 69
Thai and World War II	Page	A. 69
รัชกาลที่ ๙	หน้า	A. 73
The Ninth King of The Chakri Dynasty	Page	A. 73
ประวัติการเสียดินแดน	หน้า	A. 74
History of Lost Territories	Page	A. 74
จอมพล ป. พิบูลสงคราม ขยายดินแดน	หน้า	A. 78
Field-Marshal P. Pibul Songgram Extends Thai Territory	Page	A. 78

สารบัญภาพในหมวด A.

Pictures in Section A.

พระบรมรูป รัชกาลที่ ๑	หน้า	A. 39
Statue of the First King	Page	A. 39
พระบรมรูป รัชกาลที่ ๒	หน้า	A. 43
Statue of the Second King	Page	A. 43
พระบรมรูป รัชกาลที่ ๓	หน้า	A. 45
Statue of the Third King	Page	A. 45

พระบรมรูป รัชกาลที่ ๔ .... หน้า A. 50
Statue of the Fourth King Page A. 50
พระบรมรูป รัชกาลที่ ๕ .... หน้า A. 53
Statue of the Fifth King Page A. 53
พระบรมรูป รัชกาลที่ ๖ .... หน้า A. 57
Statue of the Sixth King Page A. 57
พระบรมรูป รัชกาลที่ ๗ .... หน้า A. 61
Statue of the Seventh King Page A. 61
พระบรมรูป รัชกาลที่ ๘ .... หน้า A. 68
Statue of the Eighth King Page A. 63
พระบรมรูป รัชกาลที่ ๙ .... หน้า A. 74
Statue of the Ninth King Page A. 74
รูป ท่านจอมพล ป. พิบูลสงคราม .... หน้า A. 78
Picture of Field-Marshal P. Pibul Songgram Page A. 78

ภาควัฒนธรรมไทย

Thai Culture Section

ประวัติพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร .... หน้า B. 1
History of the Emerald Buddha Page B. 1
ประวัติวัดเบญจมบพิตร์ .... หน้า B. 6
History of Benchama Bopitr Monastery Page B. 6
ประวัติวัดพระศรีมหาธาตุ .... หน้า B. 8
Phra Sri Maha Dhatu Page B. 8
ประวัติวัดสุทัศน์ .... หน้า B. 11
History of Sudasna Monastery Page B. 11
ประวัติวัดอรุณ .... หน้า B. 13
History of Arun Monastery Page B. 13
ประวัติวัดพระเชตุพน .... หน้า B. 16
History of Phra Chetuphon Monastery Page B. 16
ประวัติพระปรางค์วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จ.ว. เพชรบุรี .... หน้า B. 18
History of Phra Prang of Phra Sri Ratana Maha Dhatu Monastery Page B. 18

ประวัติพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท .... หน้า B. 20
History of the Chakri Maha Prasart Throne Hall Page B. 20
ประวัติพระบรมรูปทรงม้า .... หน้า B. 23
History of the Equestrian Statue Page B. 23
อนุสาวรีย์ทหารอาสา .... หน้า B. 26
History of Cenotaph Page B. 26
อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย .... หน้า B. 28
Democracy Monument Page B. 28
อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ .... หน้า B. 30
The Victory Monument Page B. 30
เครื่องราชกกุธภัณฑ์ .... หน้า B. 32
Royal State Regalia Page B. 32
เครื่องสูง .... หน้า B. 33
Royal State Paraphernalia Page B. 33
ราชรถ .... หน้า B. 35
Royal Coaches of State Page B. 35
พระราชยาน .... หน้า B. 36
Royal Palanguing Page B. 36
พระคชาธาร .... หน้า B. 37
Goob on Elephant's Back Page B. 37
เรือพระที่นั่งโบราณ .... หน้า B. 40
Ancient Royal Barges Page B. 40
ประวัติทหารเหล่าต่าง ๆ สมัยโบราณ .... หน้า B. 41
History of the Various Military Units In Olden Time Page B. 41
ประวัติพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ .... หน้า B. 47
History of the National Museum Page B. 47
เครื่องสังคโลกไทย .... หน้า B. 51
Thai Sangkhaloke Porcelain Page B. 51
ประวัติลายไทย .... หน้า B. 53
Thai Designs Page B. 53
ตำนานการฟ้อนรำ .... หน้า B. 56
Thai Classical Dancing Page B. 56

สารบัญภาพในหมวด B.

Pictures in Section B.

รูปพระมหามณีรัตนปฏิมากร	หน้า	B. 1
Picture of the Emerald Buddha	Page	B. 1
บริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม	หน้า	B. 3
Phra Sri Ratanasasadaram Monastery	Page	B. 3
รูปวัดเบญจมบพิตร	หน้า	B. 7
Benchama Bopitr Monastery	Page	B. 7
รูปวัดพระศรีมหาธาตุ	หน้า	B. 9
Phra Sri Maha Dhatu Monastery	Page	B. 9
รูปข้างประตูวัดราชบพิตร	หน้า	B. 12
By the side of the Rajbobhid	Page	B. 12
รูปพระปรางค์วัดอรุณ	หน้า	B. 14
Phra Prang of Arun Monastery	Page	B. 14
รูปวัดพระเชตุพน	หน้า	B. 16
Phra Chetuphon Monastery	Page	B. 16
ผนังโบสถ์วัดราชบพิตร	หน้า	B. 16
The Wall of Bote of the Rajbobhid Monastery	Page	B. 16
รูปประตูโบสถ์ฝั่งมุข	หน้า	B. 17
The doors of Monastery Bote	Page	B. 17
รูปพระปรางค์วัดพระศรีมหาธาตุ จ.ว. เพชรบุรี	หน้า	B. 18
Phra Prang Monastery in Phetchaburi	Page	B. 18
พระบรมรูปรัชกาลปัจจุบันทรงเครื่องต้นมหากษัตราธิราช	หน้า	B. 19
H.M. The King Phumipol wearing kingly robes	Page	B. 19
พิระรูปพระบรมวงศานุวงศ์เฝ้าทูลถวายชุดพระบาท	หน้า	B. 20
Member of the Royal Family	Page	B. 20
รูปพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท	หน้า	B. 21
Chakri Maha Prasart Throne Hall	Page	B. 21
รูปพระที่นั่งอนันตสมาคม–ที่ประชุมรัฐสภา	หน้า	B. 22
Anandha Samakom, the meeting place of National Assembly	Page	B. 22
รูปพระที่นั่งไอศวรรค์ บางปะอิน	หน้า	B. 23
Aisawan Palace, Bang-prain	Page	B. 23

พระบรมรูปทรงม้า .... หน้า B. 24
Eqeustrain Statue Page B. 24
พระบรมรูปอนุสาวรีย์รัชกาลที่ ๑ .... หน้า B. 25
Memory of the First King Page B. 25
พระบรมรูปอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน .... หน้า B. 26
Memory of King Taksin Page B. 26
รูปอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย .... หน้า B. 29
Democracy Monument Page B. 29
รูปอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ .... หน้า B. 30
Victory Monument Page B. 30
รูปเครื่องราชกกุธภัณฑ์ .... หน้า B. 32
Royal State Regalia Page B. 32
รูปพระมหามงกุฎ .... หน้า B. 32
The Crown made in the First King Page B. 32
รูปพระมาลาเส้าสูง .... หน้า B. 33
Royal hat ornamented Page B. 33
รูปพระมณฑป, พานพระขันหมาก .... หน้า B. 34
Gold betel-sets Page B. 34
รูปพระราชรถ .... หน้า B. 35
Royal Coaches of State Page B. 35
รูปพระคชาธาร, พระแส่ง .... หน้า B. 38
Seat on the back of Elephant Page B. 38
รูปเรือพระที่นั่งโบราณ .... หน้า B. 40, 41
Ancient Royal Barge Page B. 40, 41
รูปพระแส่งอู่ศก .... หน้า B. 42
Short and long Weapons Page B. 42
รูปตู้พระธรรม .... หน้า B. 48
Book case (Cupboard) Page B. 48
รูปจำลองนครวัด .... หน้า B. 50
Model of Angkor Wat Page B. 50
รูปโต๊ะเครื่องแป้งแบบไทยโบราณ .... หน้า B. 51
Old fashioned Thai dressing-table Page B. 51

รูป ชาม, โถ, สังคโลก .... หน้า B. 52
Sangkaloke porcelain Page B. 52
รูปจานเชิงเบ็ญจรงค์ .... หน้า B. 53
Bencharong, deep shaped dish Page B. 53
ลายกนกไทย, ลายช่อ แทงท้อง .... หน้า B. 54, 55
Thai Design Page B. 54, 55
รูปลครรำ .... หน้า B. 56
Thai Clasical Dancing Page B. 56
รูปโขนหมู่ในบทของสังการ .... หน้า B. 57
Masked Dancing Page B. 57
รูปหนังใหญ่, รูปครุฑ .... หน้า B. 58
Big puppet show Page B. 58
รูปนางงามไทย พ.ศ. หนึ่ง .... หน้า B. 60
Miss Thailand B.E.— Page B. 60

ภาควัฒนธรรม หมวด B.A.

Thai Culture Section B.A.

ประวัติพระพุทธรูปสำคัญของไทย

พระพุทธศาสนาและพุทธลักษณะ .... หน้า B.A. 1
พระประวัติสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ .... หน้า B.A. 1

พระพุทธรูปองค์สำคัญ ประดิษฐาน ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ประวัติพระพุทธพรรณี .... หน้า B.A. 3
ประวัติพระพุทธรูปพระพุทธยอดฟ้า พระพุทธเลิศหล้า .... หน้า B.A. 4

พระพุทธรูปองค์สำคัญ ประดิษฐานในพระบรมมหาราชวัง

พระพุทธชินราช .... หน้า B.A. 4
ประวัติพระแก้วมรกต (น้อย) .... หน้า B.A. 6
ประวัติพระพุทธรัตน์ (น้อย) .... หน้า B.A. 6

ประวัติพระพุทธเพชรญาณ .... หน้า B.A. 6
ประวัติพระนิรันตราย .... หน้า B.A. 7
ประวัติพระพุทธนรสีห์ .... หน้า B.A. 7
ประวัติพระชัยนวรรัตย .... หน้า B.A. 8
ประวัติพระพุทธสีหิงค์ .... หน้า B.A. 8
ประวัติพระพุทธชินสีห์ .... หน้า B.A. 9
ประวัติพระศาสดา .... หน้า B.A. 10
ประวัติพระไสยา .... หน้า B.A. 11
ประวัติพระโต .... หน้า B.A. 11
ประวัติพระพุทธวชิรญาณ .... หน้า B.A. 11
ประวัติพระพุทธปัญญาอัคคะ .... หน้า B.A. 11
ประวัติพระสัมมุทรนินนาท .... หน้า B.A. 12

พระพุทธรูปต่างๆ ประดิษฐานในวัดพระเชตุพน

พระพุทธโลกนาถ, พระพุทธเทวปฏิมากร, พระพุทธศาสดา, พระพุทธชินราช,
พระพุทธชินสีห์, พระพุทธปาลิไลย .... หน้า B.A. 14

พระพุทธรูปองค์สำคัญที่ประดิษฐานอยู่ในวัดสุทัศน์

ประวัติพระศรีศากยมุนี .... หน้า B.A. 14
ประวัติพระพุทธตรีโลกเชฏฐ .... หน้า B.A. 15

พระพุทธปฏิมากร ณ วัดอรุณ

ประวัติพระธรรมิศรราช .... หน้า B.A. 16
ประวัติพระพุทธนฤมิต .... หน้า B.A. 16

พระพุทธรูปองค์สำคัญ ณ วัดราชประดิษฐ

ประวัติพระพุทธสีหิงค์ปฏิมากร .... หน้า B.A. 16

พระพุทธรูปองค์สำคัญ ณ วัดราชโอรส

ประวัติพระพุทธอนันตคุณ .... หน้า B.A. 16
ประวัติพระพุทธอังครส .... หน้า B.A. 16

พระพุทธรูปองค์สำคัญ ณ วัดเบญจมบพิตร

ประวัติพระพุทธชินราช .... หน้า B.A. 17
ประวัติพระหริภุญชัย .... หน้า B.A. 17
ประวัติพระศักยสิงห์ .... หน้า B.A. 17
ประวัติพระพุทธนรสีห์ (น้อย) .... หน้า B.A. 18
ประวัติพระพุทธตรัยรัตนนายก .... หน้า B.A. 18

พระพุทธรูปที่ประดิษฐาน ณ วัดสุวรรณ

ประวัติพระศาสดา .... หน้า B.A. 18

พระพุทธรูปองค์สำคัญ ประดิษฐาน ณ วัดราชาธิวาส

ประวัติพระพุทธพรรณี .... หน้า B.A. 18

พระพุทธรูปองค์สำคัญ ประดิษฐาน ณ วัดบรมนิวาส

ประวัติพระทศพลญาณ .... หน้า B.A. 18

พระพุทธรูปองค์สำคัญ ณ วัดพิชัยญาติ

ประวัติพระสิทธานนท .... หน้า B.A. 18

พระพุทธรูปองค์สำคัญ ณ วัดปรินายก

ประวัติพระสุรภิพุทธพิมพ์ .... หน้า B.A. 20

พระพุทธรูปองค์สำคัญประดิษฐาน ณ วัดราชนัดดา

ประวัติพระเสรฐมุนี .... หน้า B.A. 20

พระพุทธรูปสำคัญ ณ วัดพระปฐมเจดีย์

ประวัติพระสิงห์ .... หน้า B.A. 22
ประวัติพระร่วงโรจนฤทธิ์ .... หน้า B.A. 22
ประวัติพระพุทธตรัยรัตนนายก .... หน้า B.A. 22
ประวัติตำนานพระพุทธรูปตานช้าง .... หน้า B.A. 22

พระพุทธรูปสำคัญณ วัดคฤหบดี, วัดอัปสรสวรรค์, วัดปทุมวัน

ประวัติพระแซกคำ, พระฉันสมอ, พระเสริม,-พระใส .... หน้า B.A. 24

ประวัติพระแส่นเมืองมหาชัย .... หน้า B.A. 25
ประวัติพระแส่นเมืองเชียงแตง .... หน้า B.A. 25
ประวัติพระอรุณ วัดอรุณ .... หน้า B.A. 25
ประวัติพระพุทธรูปสำคัญ ๗ องค์ .... หน้า B.A. 25
ประวัติพระพุทธชินราช .... หน้า B.A. 26
พุทธลักษณะกาลสมัย .... หน้า B.A. 26

สารบัญภาพพระพุทธรูปลักษณะปางต่าง ๆ

พระรูปสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ .... หน้า B.A. 1
พระพุทธรูปสมัยศรีวิชัย .... หน้า B.A. 3
พระพุทธรูปสมัยทราวดี .... หน้า B.A. 5
พระพุทธรูปสมัยศรีวิชัยปางนาคปรก .... หน้า B.A. 8
พระพุทธรูปสมัยศรีวิชัย กับเทวรูป .... หน้า B.A. 10
พระพุทธรูปเขมรคางคนปางห้ามญาติ .... หน้า B.A. 11
พระพุทธรูปทรงเครื่อง นครวัด .... หน้า B.A. 13
พระหินขาว อินเดีย .... หน้า B.A. 15
พระพุทธรูปลิโพทัยสมัยต้น .... หน้า B.A. 17
พระบัวเข็ม (พระพุทธรูปหมู่) .... หน้า B.A. 19
พระเชียงแสน (พระพุทธรูปหมู่) .... หน้า B.A. 21
พระพุทธรูปสมัยพระร่วง .... หน้า B.A. 23

พระรูป และพระประวัติ พระบรมวงศานุวงศ์
Statue, Notes on Royal Families

พระรูป, พระประวัติ – พระองค์เจ้า .... หน้า B.B. 1–4
Statue, Notes on Royal Families Page B.B. 1–4
พระรูป, ประวัติ – หม่อมเจ้า .... หน้า B.B. 4–8
Statue, Notes on Momchao Page B.B. 4–8

รูป และประวัติ ข้าราชการ, พ่อค้า ทุกตำแหน่ง

Pictures, Notes on Government Officials, Commercials

รูป, ประวัติ – นายกรัฐมนตรี, รัฐมนตรี .... หน้า B.C. 1–8
Notes on Prime Minister, Ministers Page B.C. 1–8
รูป, ประวัติ – ปลัดกระทรวง และตำแหน่งเทียบ .... หน้า B.C. 8–18
Notes on Under-Secretaries of State Page B.C. 8–18
รูป, ประวัติ – อธิบดี, เจ้ากรม, รอง, และเทียบ .... หน้า C. 1–32
Notes on Directors General Page C. 1–32
รูป, ประวัติ – หัวหน้ากอง, ครู ร.ร. รัฐ .... หน้า C.A. 1–22
Notes on Heads of Divisions Page C.A. 1–22
รูป, ประวัติ – แพทย์ทุกตำแหน่ง .... หน้า D. 1–28
Notes on Medical Practitioners Page D. 1–28
รูป, ประวัติ – สมาชิกรัฐสภา .... หน้า D.A. 1–18
Notes on Members of Parliament Page D.A. 1–18
รูป, ประวัติพ่อค้า .... หน้า E. 40–47
Notes on Business men Page E. 40–47
รูป, ประวัติพ่อค้า .... หน้า E.a. 1–8
Notes on Business men Page E.a. 1–8
รูป, ประวัติพ่อค้า .... หน้า E. 41–88
Notes on Business men Page E. 41–88

ภาคประวัติการค้าของไทย แต่โบราณจนปัจจุบัน

Thai Commerce, Ancient to Modern

การค้าสมัยแผ่นดินแหลมทอง .... หน้า F. 1
Thai Commerce, "Lam Thong" Age Page F. 1
รัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าขุนรามคำแหง .... หน้า F. 2
การค้าสมัยกรุงสุโขทัย .... หน้า F. 2
Commerce, in the period of Krung Sukothai Page F. 1
การค้ากับต่างประเทศ .... หน้า F. 4
Trade With Japan Page F. 4

Trade With Portuguese	Page	F. 6
เครื่องสังคโลก	หน้า	F. 8
Trade With Spanish	Page	F. 8
Trade With Dutch	Page	F. 10
ประเทศจีนส่งราชฑูตทำสัญญาการค้า	หน้า	F. 10
เจ้ากรุงลังกาถวายพระพุทธสิหิงค์	หน้า	F. 12
การค้ากับญี่ปุ่น	หน้า	F. 12
Trade With England	Page	F. 14
พระเจ้าอู่ทองสร้างกรุงศรีอยุธยา	หน้า	F. 14
การค้าสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น	หน้า	F. 16
Trade With Danes	Page	F. 16
Trade With France	Page	F. 18
สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนกลาง	หน้า	F. 22
แผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดี ที่ ๒	หน้า	F. 22
Trade With United State of America	Page	F. 22
การค้าขายกับโปรตุเกส	หน้า	F. 24
วัสโกดากามา เดินเรืออ้อมแหลมกู๊ดโฮปมาอินเดีย	หน้า	F. 24
เดอฮาโมดาแม่ทัพเรือ ส่งทูตไมตรีการค้ามาไทย	หน้า	F. 28
แผ่นดินสมเด็จพระไชยราชาธิราช	หน้า	F. 32
แผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ	หน้า	F. 32
แผ่นดินสมเด็จพระมหาธรรมราชา	หน้า	F. 34
แผ่นดินสมเด็จพระนเรศวรมหาราช	หน้า	F. 34
สมเด็จพระนเรศวรมหาราชกู้ชาติ	หน้า	F. 36
การค้าขายกับสเปญ	หน้า	F. 38
การค้าขายกับฮอลันดา	หน้า	F. 38
แผ่นดินสมเด็จพระเอกาทศรถ	หน้า	F. 40
การค้าขายกับอังกฤษ	หน้า	F. 40
แผ่นดินพระเจ้าทรงธรรม	หน้า	F. 42
การค้าขายกับเดนมาร์ค	หน้า	F. 46

แผ่นดินสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง .... หน้า F. 46
แผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช .... หน้า F. 48
การค้าขายกับฝรั่งเศส .... หน้า F. 54
การค้าสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย .... หน้า F. 56
การค้าสมัยกรุงธนบุรี .... หน้า F. 58
การค้าสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ .... หน้า F. 60
แผ่นดินสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า .... หน้า F. 60
แผ่นดินสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า ฯ .... หน้า F. 62
แผ่นดินสมเด็จพระนั่งเกล้า ฯ .... หน้า F. 62
สหรัฐอเมริกาส่งทูตมาทำสัญญาการค้า .... หน้า F. 64
รัฐเดกผูกขาดสินค้า .... หน้า F. 64

สารบัญแสดงกิจการของบริษัทห้างร้าน

Listing of Commercial Section

ธุรกิจของชาติ Thailand's Business .... หมวด F.
บริษัทบางกอกสวิสส์ เทรดดิง .... หน้า F. 3
Bnngkok Swiss Trading Co., Ltd. Page F. 3
บริษัทเฟรเซอร์ แอนด์ นีฟ จ.ก. .... หน้า F. 5
Fraser and Neave Co., Ltd. Page F. 5
บริษัทไทยประสิทธิประกันภัย .... หน้า F. 7
Thai Prasit Insurance Co., Ltd. Page F. 7
บริษัทธนภัณฑ์ จำกัด .... หน้า F. 9
บริษัทสุริยวงศ์การาจ จำกัด .... หน้า F. 9
บริษัทสินสวัสดิ์ประกันภัยและส่งเสริมเศรษฐกรรม จำกัด .... หน้า F. 11
บริษัทอวุคเนย์ประกันภัย จำกัด .... หน้า F. 13
บริษัทประกันคุ้มภัย จำกัด .... หน้า F. 13
Sefety Insurance Co., Ltd. Page F. 13
บริษัทไพบูลย์ประกันภัย จำกัด ถนนเจริญกรุง .... หน้า F. 15

บริษัทอเมริกัน อินเตอร์เนชั่นแนล แอสชัวรันส์ จำกัด .... หน้า F. 15
American International Assurance Co., Ltd. Page F. 15
บริษัททิพยประกันภัย จ.ก. .... หน้า F. 17
บริษัทสหมงคลประกันภัยและคลังสินค้า จำกัด .... หน้า F. 17
บริษัททวีผลประกันภัย จำกัด .... หน้า F. 19
บริษัทข้าวไทยทวีผล จำกัด .... หน้า F. 19
บริษัทคลังสินค้าพระมหานคร จำกัด .... หน้า F. 19
บริษัทเศรษฐีผลพาณิชย์ จำกัด .... หน้า F. 19
บริษัทนครหลวงประกันชีวิตแห่งประเทศไทย จำกัด .... หน้า F. 21
บริษัทสหมิตรภัยประกันภัย และส่งเสริมเศรษฐกรรม จำกัด .... หน้า F. 21
บริษัทอาหลัยยนต์ จ.ก. .... หน้า F. 21
Alai Yont Co., Ltd. Page F. 21
บริษัทธนบุรีพาณิชย์ จำกัด .... หน้า F. 23
Thon Buri Phanich Co., Ltd. Page F. 23
บริษัทวิศิษฐ์ จำกัด .... หน้า F. 25
บริษัทสิงห์ทอง จ.ก. .... หน้า F. 25
บริษัทดำรงพาณิชย์ จำกัด โทร. ๔๗๒๕๐ .... หน้า F. 27
Dumrong Trading Co., Ltd. Page F. 27
บริษัทศรียนต์พาณิชย์ จำกัด .... หน้า F. 27
Sriyon Phanich & Co., Ltd. Page F. 27
บริษัทสามเหลี่ยม จำกัด .... หน้า F. 29
บริษัทสหไม้ขีดไฟ จำกัด .... หน้า F. 29
The United Match Co., Ltd., Page F. 29
บริษัทวิทยาคม จำกัด .... หน้า F. 31
บริษัทไทยนิยมพาณิชย์ จำกัด .... หน้า F. 31
บริษัทไบรเด้ล์ จำกัด .... หน้า F. 33
เฉลิมกรุงฌาปนกิจ .... หน้า F. 33
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ .... หน้า F. 35
Forest Industry Organization Page F. 35

บริษัทภิรมย์เภสัช .... หน้า F. 37
Pirom Pharmacy Page F. 37
บริษัทสยามสเต็บดรูอิง แอนด์ แทรนส์ปอร์ตเตรชั่น จ.ก. .... หน้า F. 39
Siam Stevedoring Co., Ltd. Page F. 39
บริษัทชวนพันธ์ จำกัด .... หน้า F. 39
Chawanabhan Co., Ltd. Page F. 39
บริษัทตำรวจสามัคคี จำกัด .... หน้า F. 39
บริษัทสหการแว่นตา .... หน้า F. 41
United Optical Co., Ltd. Page F. 41
บริษัทบุญผ่อง จำกัด .... หน้า F. 41
บริษัทนิวฟาร์อีสเทินราดิโอ จ.ก. .... หน้า F. 43
บริษัทอเมริกัน อินเตอร์เนชั่นแนล อันเดอร์ไรเตอร์ จ.ก. .... หน้า F. 43
American International Underwriters Ltd. Page F. 43
บริษัทวิจิตรก่อสร้าง จ.ก. .... หน้า F. 45
Vichitara Co., Ltd. Page F. 45
เทอดศิลป .... หน้า F. 45
บริษัทนามทอง จำกัด .... หน้า F. 45
บริษัทกมลสุโกศล จำกัด .... หน้า F. 47
บริษัทบางกอกสากลการค้า จ.ก. .... หน้า F. 49
Bangkok International Trading Co,, Ltd. Page F. 49
บริษัทยูไนเตดเวอร์คส์ จ.ก. .... หน้า F. 49
United Works Co., Ltd. Page F. 49
บริษัทเยนราลซัปพลาย จ.ก. .... หน้า F. 51
General Supply Co., Ltd. Page F. 51
บริษัทซินฮู จำกัด .... หน้า F. 53
Sinhu Company Ltd. Page F. 53
แปซิฟิค โฮเต็ล .... หน้า F. 53
Pacific Hotel Page F. 53
บริษัท เอ.ท.อี. มัสกาต์ จ.ก. .... หน้า F. 53
A.T.E. Maskati Ltd. Page F. 53
บริษัทเผื่อนประเสริฐพาณิชย์ จ.ก. .... หน้า F. 55
Phuen Prasert Phanichya Co., Ltd. Page F. 55

กรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย .... หน้า F. 55
Bangkok Institute of Bock-Keepers Page F. 55
บริษัทช้างไทย จำกัด .... หน้า F. 55
บริษัทยูเนี่ยนโซดา จ.ก. .... หน้า F. 55
Udion Soda Company Ltd. Page F. 55
บริษัท ดี. คูเปอร์–ยอนส์ตัน จก. .... หน้า F. 57
D. Couper-Johnston & Co., Page F. 57
ห้างจินดามณี .... หน้า F. 59
บริษัทฟาร์อีสเติน นาวิเกชั่น จ.ก. .... หน้า F. 59
Far Eastern Navication Co., Ltd. Page F. 59
บริษัท บี.แอด. ฮั่ว จำกัด .... หน้า F. 59
บริษัทศหยนตร์ จำกัด .... หน้า F. 61
Saha Jöntara Co., Ltd. Page F. 61
บริษัทสแต็นดาร์ด แว็คคัมออยล์ จำกัด .... หน้า F. 63
Standard Vacuum Oil Company Page F. 63
บริษัท เอส.เอ.บี. .... หน้า F. 65-99
S.A.B. Co., Ltd. Page F. 65-99
บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทย จ.ก. .... หน้า F. 66
บริษัทไทยยานยนต์ จ.ก. .... หน้า F. 67
Thai Yarnyon Co., Ltd. Page F. 67
บริษัทบอเนียว–แผนกสายการบิน .... หน้า F. 67
บริษัท เอช. อี. แอนด์ กำปั่น จ.ก. .... หน้า F. 67
บริษัทน้ำมันคาลเทกซ์ (ไทย) จำกัด .... หน้า F. 68
Cal Tax Oil Company (Siam) Ltd. Page F. 68
บริษัททหารสามัคคี จำกัด .... หน้า F. 69
บริษัทไทยทำ จำกัด .... หน้า F. 69
บริษัทอาทรพาณิชย์ จำกัด .... หน้า F. 70
บริษัทไทยพิมพ์ผ้าผัส .... หน้า F. 70
บริษัทธรรมมิตรภัณฑ์ จำกัด .... หน้า F. 70
Dham Mitra Bhandha Co., Ltd. Page F. 70

บริษัทไทยการแพทย์ จ.ก. .... หน้า F. 71
ห้างหุ้นส่วนจำกัด เคมีอุตสาหกรรมไทย .... หน้า F. 71
บริษัทเบอร์ลียุคเกอร์ จำกัด .... หน้า F. 72
บริษัทพระนครพิมพ์ดีด .... หน้า F. 73
Phra Nakorn Typewriter Co. Page F. 73
บริษัทปราสาททองโอสถ จำกัด .... หน้า F. 73
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด .... หน้า F. 74
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด .... หน้า F. 75
สหธนาคารกรุงเทพ ฯ จำกัด.. .... หน้า F. 76
ธนาคารไทยทนุ จ.ก. .... หน้า F. 76
Thai Danu Bank Ltd. Page F. 76
ธนาคารกสิกรไทย จ.ก. .... หน้า F. 77-101
Thai Farmer Bank Ltd. Page F. 77-101
Nationale Handles Bank Page F. 77
ธนาคารฮ่องกงเซี่ยงไฮ้ จ.ก. .... หน้า F. 78
Hongkong and Shanghai Banking Page F. 78
ธนาคารจีน .... หน้า F. 79
Bank of China Page F. 79
ธนาคารเกษตร จำกัด .... หน้า F. 79
Agricaltural Bank Ltd. Page F. 79
ซับโปโรย่อดส์ .... หน้า F. 79
บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จ.ก. .... หน้า F. 80
Boonroad Brewery Co., Ltd. Page F. 80
องค์การน้ำตาลไทย .... หน้า F. 81
บริษัทไทยบูรพา จ.ก. .... หน้า F. 81
Great Asia Co., Ltd. Page F. 81
บริษัทเภสัชเวชภัณฑ์ จ.ก. .... หน้า F. 81
ส์ สิริสิงห ทันตแพทย์ .... หน้า F. 82
ห้างขายยานิวบางกอก .... หน้า F. 82
บีย่ะโอสถ เท็เวศร์ .... หน้า F. 82

ห้าง เอ.อาร์. ซาเลบาย	หน้า	F. 83
A.R. Salehbhai & Co.,	Page	F. 83
บริษัทบูรพาสากลเศรษฐกิจ จำกัด	หน้า	F. 4
บริษัทไต้แซ จำกัด	หน้า	F. 84
บริษัทสง่าพาณิชย์ จ.ก.	หน้า	F. 84
บริษัท ดี. เอช. เอ. สยามวาลา จ.ก.	หน้า	F. 85
D.H.A. Siamwalla Ltd.	Page	F. 85
บริษัทสุหสรรพกิจ จ.ก.	หน้า	F. 85
แกรนด์เซียเตอร์	หน้า	F. 85
บริษัทวีระพัฒน์เซอร์วิส จ.ก.	หน้า	F. 86
พัฒนากร	หน้า	F. 86
วีบีง	หน้า	F.86-104
บริษัทสามแยกพาณิช จ.ก.	หน้า	F. 87
บริษัทสยามอาคิเต็กซ (อิมปอรต์) จำกัด	หน้า	F. 87
บริษัทสหายไทย จำกัด	หน้า	F. 88
บริษัทเชลล์ จำกัด	หน้า	F.
สมนึกเอี่ยมปริชา	หน้า	F. 96
Somnuk Eampricha the Pricha Advocate Solictor	Page	F. 96
บริษัทโรงสีกรุงเทพฯ ทหารสามัคคี จำกัด	หน้า	F.100
บริษัทผดุงสินพาณิชย์ จำกัด	หน้า	F.100
บริษัทไทยนิกร จำกัด	หน้า	F.101
บริษัทโกเต็ง จำกัด	หน้า	F.101
บริษัทยนตรภัณฑ์ จำกัด	หน้า	F.102
บริษัทศิริอักษร จำกัด	หน้า	F.102
โรงหล่อตัวพิมพ์ห้างสมุด	หน้า	F.103
ศิริการค้า	หน้า	F.103
บริษัทศิริรัตน์ จำกัด	หน้า	F.103

จักร์ซิงเกอร์ .... หน้า F. 104
บริษัทไทยพาณิชย์พิมพ์ดีด .... หน้า F. 106
ห้างเต็กสูนแอนด์โก ... . หน้า F. 106
Bank of Canton Ltd. Page F. 106
บริษัทยันตรการก์ จำกัด .... หน้า F. 108
ร้านนำเจริญ .... หน้า F. 108
บริษัทเมืองทอง .... หน้า F. 110
Muang Thong Co. Page F. 110
บริษัทปทุมวันวิษณุ จำกัด .... หน้า F. 110
Patumvan Bhishnu Co., Ltd. Page F. 110
บริษัทบางกอกการประปาและวิศวกรรม .... หน้า F. 114
Bangkok Water Works & Engineering Co., Ltd. Page F. 114
บริษัทกรุงเทพฯ เอกซเรย์ คลินิค จำกัด .... หน้า F. 116
Bangkok X-Ray Clinic Co., Ltd., Page F. 116
บริษัทส่งเสริมสันติราษฎร์ ... . หน้า F.A. 15
Bangkok Detective Agency Co., Ltd. Page F.A. 15
เปปซี่-โกลา .... หน้า F.A. 36
Pepsi-Cola Page F.A. 36
สำนักงานทนายความอำนวยธุรกิจ .... หน้า F.A. 36
Chartered Bank Page F.A. 37
เซเว่น-อัพ .... หน้า F.A. 43
บริษัทประสิทธิภาพก่อสร้าง จำกัด .... หน้า F.A. 58
บริษัทช่างเชียน จำกัด .... หน้า F.A. 58

สารบัญประวัติย่อของบริษัทห้างร้าน

Notes on Companies, Firms, etc.

ประวัติของบริษัทวิทยาศรม จำกัด .... หน้า F. 89
History of Vidhyasom Co., Ltd. Page F. 89
ประวัติห้าง บี. กริม แอนด์โก .... หน้า F. 91
History of B. Grim & Co. Page F. 91

ประวัติของบริษัทไทยประสิทธิ์ จำกัด .... หน้า F. 92
History of Thai Prasit Co., Ltd. Page F. 92
ประวัติของบริษัทวิทยาคม จำกัด .... หน้า F. 93
History of Vidhayakom Co., Ltd. Page F. 93
ประวัติของบริษัทไทยอินดัสตรีส์ (๑๙๓๒) จำกัด .... หน้า F. 94
History of Thai Industries (1932) Limited Page F. 94
ประวัติของห้างขายยาตรานกยูง (แม่เฉื่อน) .... หน้า F. 95
ประวัติย่อของห้างยานัดถุหมอชิต และบริษัทห้องเย็นประมงค์ไทย จำกัด .... หน้า F. 96
ประวัติย่อของศาลาเฉลิมไทย เชิงสพานผ่านฟ้า พระนคร .... หน้า F. 97
ประวัติย่อของบริษัทศรีอยุธยาภาพยนตร์ จำกัด .... หน้า F. 98
History of Sri Ayudhya Cinema Co., Ltd. Page F. 98

การศึกษาของชาติ

ประวัติโรงเรียนพาณิชยการพระนคร .... หน้า F.A. 2
ประวัติโรงเรียนวัดมกุฎกษัตริย์ .... หน้า F.A. 2
ประวัติโรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร์ .... หน้า F.A. 3
ประวัติโรงเรียนการเรือน พระนคร .... หน้า F.A. 4
ประวัติโรงเรียนสตรีวิทยา .... หน้า F.A. 5
ประวัติโรงเรียนศึกษานารี .... หน้า F.A. 6
ประวัติโรงเรียนการช่างสตรีโชติเวช .... หน้า F.A. 6
ประวัติโรงเรียนเพาะช่าง .... หน้า F.A. 7
ประวัติโรงเรียนอัสสัมชัญ .... หน้า F.A. 7
History of The Assumption College Page F.A. 7
ประวัติโรงเรียนเซนตคาเบรียล .... หน้า F.A. 8
History of the St. Gabriel's College Page F.A. 8
โรงเรียนกุหลาบวัฒนา .... หน้า F.A. 8
Kularb Watana School Page F.A. 8
ประวัติโรงเรียนผดุงศิษย์พิทยา .... หน้า F.A. 9
History of Phadoongsit Phitaya School Page F.A. 9

ประวัติโรงเรียนวุฒิศึกษา .... หน้า F.A. 9
History of Vudhisuksa School Page F.A. 9
โรงเรียนนันทนศึกษา .... หน้า F.A. 10
Nantana Suksa School Page F.A. 10
โรงเรียนธรรภัทรวิทยาลัย .... หน้า F.A. 10
Thira Phatr College Page F.A. 10
โรงเรียนแม้นศรีวิทยาลัย .... หน้า F.A. 10
โรงเรียนพระนครวิทยาลัย .... หน้า F.A. 11
Pranakorn Vithayalai School Page F.A. 11
รายนามและสังกัด โรงเรียนต่าง ๆ .... หน้า F.A. 11

ประวัติโรงพยาบาลรัฐบาล และมูลนิธิ

กำเนิดสภากาชาดและโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ .... หน้า F.A. 16
ประวัติโรงเรียนแพทย์ .... หน้า F.A. 21
ประวัติโรงพยาบาลศิริราช .... หน้า F.A. 23
ประวัติกองวิทยาศาสตร์สถานเสาวภา .... หน้า F.A. 24
ประวัติโรงพยาบาลกลาง .... หน้า F.A. 29
ประวัติโรงพยาบาลหญิง .... หน้า F.A. 32
ประวัติวชิรพยาบาล .... หน้า F.A. 38
ประวัติโรงพยาบาลเทียนฟ้ามูลนิธิ .... หน้า F.A. 45
ประวัติโรงพยาบาลหัวเฉียวมูลนิธิ และประวัติมูลนิธิฮั่วเคี่ยวแห่งประเทศไทย หน้า F.A. 47

พิมพ์ที่โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประยงค์ วิรยศิริ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา
๒๙ มีนายน ๒๔๙๗